

Eric Weiner's
The Geography of Bliss

အရပ်ရပ်

ချမ်းမြေ့ဝင်း အာသာပြန်သည်

မပျော်တတ်သူတစ်ယောက်
ပျော်ရွှင်ခြင်းကို
ကမ္ဘာပတ်ပြီး လိုက်ရှာတဲ့အခါ

THE GEOGRAPHY OF BLISS
by ERIC WEINER

သုခမြေပုံ

ချမ်းမြေ့ဝင်း ဘာသာပြန်သည်

ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ

ကျွန်တော်ဟာ ခရီးထွက်ရတာကို သဘောကျတဲ့သူ မဟုတ်ပါ။ အိမ်ထဲက အိမ်ပြင်မထွက်ဘဲ အခန်းထဲမှာ ရုပ်ရှင်ကြည့်ရင်း၊ စာအုပ်ဖတ်ရင်း အချိန်ကုန်တာများ ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မိဘတွေက အစိုးရဝန်ထမ်းတွေ ဖြစ်တဲ့အတွက် ငယ်ငယ်ကတည်းက မြို့ပေါင်းစုံမှာနေခဲ့၊ ကြီးပြင်းခဲ့ရတယ်။ နေရာဒေသ ပေါင်းစုံရဲ့ အငွေ့အသက်တွေ၊ ပုံရိပ်တွေ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ မထင်မရှားကျန်နေသေးတယ်။ မမှတ်မိတော့တဲ့သူ တွေ၊ မေ့ပျောက်သွားတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေလည်း အများကြီးပါပဲ။

ကျွန်တော် ရန်ကုန်ကိုပြောင်းလာတာ နှစ် ၂၀ တောင်ပြည့်တော့မယ်။ မြို့ကြီး ပြကြီးမှာနေရင်း အတိတ်က အမှတ်တရတွေလည်း တဖြည်းဖြည်း ပါးကုန်ပါပြီ။ အရင် တုန်းက နေခဲ့တဲ့နေရာတွေမှာ ကျွန်တော် ပျော်ခဲ့သလား၊ မပျော်ခဲ့ဘူးလား ဆိုတာတောင် သေချာမမှတ်မိတော့။

ဇနီးဖြစ်သူက The Geography of Bliss စာအုပ်ကို ဘာသာပြန်ဖို့ အကြံပေး တော့ ကျွန်တော် ကြောင်တောင်တောင်ဖြစ်သွားတယ်။ ကျွန်တော့်လို ခရီးသွားရတာ ဝါသနာမပါတဲ့သူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ခရီးသွားမှတ်တမ်းလိုဖြစ်နေတဲ့ ဒီစာအုပ်ကိုအဆင် ပြေအောင် ဘာသာပြန်နိုင်ပါ့မလား။

ကျွန်တော် စာအုပ်ကို ဖတ်ကြည့်တယ်။ ခရီးသွားမှတ်တမ်းသက်သက်မဟုတ်ဘဲ နေရာဒေသတွေနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့အရာရဲ့ကြားက ဆက်နွယ်မှုကို လိုက်ရှာတဲ့မှတ်တမ်း တစ်ခုဖြစ်နေတယ်။ ဖတ်လို့ကောင်းတယ်၊ သွက်တယ်။ မူရင်းစာရေးဆရာ အဲရစ်ပိုင်နစ်

ဟာ ပျော်တတ်တဲ့သူမဟုတ်ဘူး။ အလကားနေရင်း စိတ်ညစ်၊ စိတ်တို၊ စိတ်ပူနေတတ်သူ။ ဒီတော့ သူ့အတွေ့အကြုံတွေဟာ ပိုပြီး စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းလာတယ်။ ကျွန်တော်ဘာသာပြန်သူကိုယ်တိုင်လည်း သိပ်မပျော်တတ်ပါ။ ခရီးသွားရတာလည်း ဝါသနာမပါပါ။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေကိုတော့ ကျွန်တော်သိချင်တယ်။ စာဖတ်သူတွေကိုလည်း သိစေချင်တယ်။

မူရင်းစာအုပ်ဟာ ၂၀၀၈ ခုနှစ်လောက်တုန်းက ထွက်ခဲ့တာဖြစ်တဲ့အတွက်တချို့အချက်အလက်တွေ မှားယွင်းနေတာ၊ ခေတ်နောက်ကျနေတာ ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါတွေကိုအခုခေတ်နဲ့ညီအောင် ကျွန်တော် မပြင်တော့ပါ။ မူရင်းစာရေးဆရာရဲ့ အတွေ့အကြုံပုံရိပ်တွေကို သူ့ခေတ်သူ့အခါအတိုင်း မြင်ရဖတ်ရတာ အကောင်းဆုံးဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ယူဆလို့ မပြင်တော့တာပါ။

သူ့ခမြေပုံ စာအုပ်ထဲမှာ အခန်း ၁၀ ခန်း ပါပါတယ်။ နိုင်ငံ ၁၀ ခုရဲ့အကြောင်းဖတ်ရပါလိမ့်မယ်။ အစီအစဉ်အလိုက်ဖတ်ရင်တော့ အကောင်းဆုံးပါ။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်စိတ်ဝင်စားတဲ့ နိုင်ငံအကြောင်းပဲ ဖတ်ချင်ရင်လည်း ကျော်ဖတ်နိုင်ပါတယ်။ ပြဿနာမရှိပါ။

စာအုပ်ဖတ်ပြီးသွားတဲ့အခါ ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်း တစ်ပိုင်းတစ်စ ပိုနားလည်သွားမလား၊ နိုင်ငံတွေ၊ ယဉ်ကျေးမှုတွေအကြောင်း နည်းနည်းလေး ပိုသိသွားမလား၊ ဒါမှမဟုတ်... ဘာမှမရလိုက်ဘဲ ပျင်းစရာခရီးတစ်ခုသွားလိုက်ရသလို ငြီးငွေ့သွားမလားဆိုတာတော့ ကျွန်တော်လည်း မသိပါ။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် စာဖတ်သူ အဆင်ပြေပါစေလို့ ဆုတောင်းပါတယ်။

ကျေးဇူးပါ။

ချမ်းမြေ့ဝင်း

ဒီနေ့ခေတ် စစ်ပွဲတွေ၊ စစ်သတင်းတွေကြားမှာ
 ရုန်းကန်ရခြင်းတွေကင်းဝေးတဲ့
 ငြိမ်းချမ်းလုံခြုံတဲ့
 သာယာစွာရှင်သန်နိုင်တဲ့ နေရာတစ်ခုကို
 အိပ်မက်မမက်ဖူးဘူးလား။

- Lost Horizon. Directed by Frank Capra, 1937

မာတိကာ

	အဖွင့်	၁
၁	နယ်သာလန် ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ နံပါတ်တစ်ခု	၆
၂	ဆွစ်ဇာလန် ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ပျင်းစရာ	၃၀
၃	ဘူတန် ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ပေါ်လစီတစ်ခု	၅၆
၄	ကာတာ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ထိလက်မှတ်တစ်စောင်	၁၀၇
၅	အိုက်စလန် ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ကျရှုံးခြင်း	၁၅၁
၆	မော်လဒိုဗား ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ အခြားတစ်နေရာမှာ	၂၀၂
၇	ထိုင်း ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ မစဉ်းစားခြင်း	၂၄၂
၈	ဂရိတ်ဗြိတိန် ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ မပြီးသေးတဲ့အလုပ်တစ်ခု	၂၇၂
၉	အိန္ဒိယ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ဝိရောဓိတစ်ခု	၃၁၀
၁၀	အမေရိကား ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာ	၃၅၂
	နိဂုံး	၃၆၈

အဖွင့်

နေ့ကုန်စ နေ့လယ်ခင်းတစ်ခု။

ကျွန်တော့်အဝတ်တွေအကုန် အိတ်ထဲထည့်ပြီးပြီ။ ရိက္ခာတွေလည်း အပြည့်ထည့်ထားတယ်။ စွန့်စားခန်းစဖို့ အဆင်သင့်ပေါ့။ အင်တင်တင်လုပ်နေတဲ့ သူငယ်ချင်းကို အတင်းဆွဲခေါ်၊ ကမ္ဘာအသစ်တွေဆီ ခရီးထွက်မလို့ ပြင်နေတာ။ ခရီးတစ်လျှောက်မှာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ အဖြေတချို့ကိုရှာတွေ့ချင်တယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့အရာဟာတစ်နေရာမှာတော့ သေချာပေါက်ရှိနေမယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်ယုံပြီးသား။ ဘယ်နေရာမှာ ရှိမလဲဆိုတာကိုပဲ မသိနိုင်တာ။

ခရီးအစပဲ ရှိသေးတယ်။ သူငယ်ချင်းက နည်းနည်း ကြောက်လာတယ်။ “ဟေ့ ကောင် အိမ်ပြန်ကြရအောင်” ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကိုတိုက်တွန်းတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် မပြန်ဘူး။ အရှေ့မှာ ဘာများထပ်တွေ့ဦးမလဲ ဆိုတဲ့ စူးစမ်းစိတ်နဲ့ အတင်းပဲဆက်ချီတက်တယ်။ အန္တရာယ်တွေများတွေ့မလား။ အထူးအဆန်းတွေများရှိမလား။

ဘာမှ မတွေ့လိုက်ရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ကို ရဲတွေရှာတွေ့သွားတယ်။ “ငါးနှစ်သား ကောင်လေးနှစ်ယောက်တည်း ဒီလို သွားချင်ရာသွားလို့မရဘူး” ဆိုပြီး ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ကို အိမ်ပြန်ပို့လိုက်တယ်။ သူတို့သာ မတားခဲ့ရင် ကျွန်တော်ဘယ်အထိ ဆက်သွားဖြစ်မလဲမသိ။

ခရီးထွက်ချင်တဲ့ပိုးဟာ အင်မတန်ပြင်းထန်တယ်။ တချို့လူတွေမှာဆို ဒီပိုးက မွေးကတည်းက ပါလာတယ်။ တချို့ကျတော့ အသက်ကြီးမှ ရောဂါကူးစက်ခံရတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ပိုးကတော့ သူငယ်ချင်းနဲ့ ခရီးထွက်မယ့်အစီအစဉ် ပျက်သွားကတည်းက

မြုပ်သွားတာဖြစ်မယ်။ ကောလိပ်ပြီးတော့မှ ဒီရောဂါကပြန်ထလာတာ။ ကမ္ဘာပတ်ချင်တဲ့ စိတ်က ထိန်းမရဘူး။ ဖြစ်နိုင်ရင်တော့ လူများပိုက်ဆံနဲ့ သွားချင်တာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ ကျွန်တော့်မှာ လူကြိုက်များတဲ့ အရည်အချင်းလည်း မည်မည်ရရဘာမှ မရှိပါ။ ကြည့်လိုက်ရင် ဘူနေတဲ့အချိန်က တော်တော်များတယ်။ အဆိုးအကောင်းလည်း ရေရေရာရာ မခွဲတတ်ဘူး။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော် ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်အဖြစ် အသက်မွေးဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

အမျိုးသားလူထု ရေဒီယိုရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဆိုင်ရာ သတင်းထောက်တစ်ယောက် ဖြစ်လာတဲ့အခါ.. အီရတ်၊ အာဖဂန်၊ အင်ဒိုနီးရှားစတဲ့ နိုင်ငံတွေကိုခရီးထွက်ရတယ်။ စိတ်ဆင်းရဲစရာများတဲ့ နိုင်ငံတွေပေါ့။ ကိုယ်သိတဲ့ အကြောင်းအရာကိုရေးပါ ဆိုတဲ့ စာရေးခြင်း ဥပဒေသအမှတ်(၁)အတိုင်း စာတွေရေးဖြစ်တယ်။ လက်ထဲမှာ မှတ်စုတစ်အုပ်၊ ပခုံးမှာအသံဖမ်းစက်တစ်လုံးနဲ့ ကမ္ဘာကိုပတ်ရင်း စိတ်ညစ်စရာ၊ စိတ်ဆင်းရဲစရာ လူသားတွေရဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေကို ရေးပြ၊ ပြောပြ ဖြစ်တယ်။ တကယ်တမ်းကျတော့လည်း စိတ်ဆင်းရဲနေတဲ့သူတွေရဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေက ပိုနားထောင်ကောင်းတယ် မဟုတ်လား။ ငိုချင်းတွေ ရေးချင်စရာ၊ ကဗျာတွေ စပ်ချင်စရာ..။

တကယ်လည်း စိတ်ဓာတ်ကျချင်စရာ..။

ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်။ စိတ်ဆင်းရဲစရာ နေရာတွေမဟုတ်ဘဲ အပျော်ဆုံး နေရာတွေကိုတစ်နှစ်လောက် ကမ္ဘာပတ် ခရီးထွက်ကြည့်ရင် မကောင်းဘူးလား။ ငွေကြေး၊ သာယာမှု၊ စိတ်ချမ်းသာခြင်း၊ မိသားစု၊ ချောကလက် စသဖြင့် စိတ်ချမ်းသာစရာတွေ တစ်ခုမဟုတ်တစ်ခု ပိုင်ဆိုင်တဲ့နေရာတွေပေါ့။ တကယ်လို့များ ခင်ဗျားနေရတဲ့ နိုင်ငံဟာ အင်မတန်ချမ်းသာပြီး ဘယ်သူမှအခွန်မဆောင်ရဘူးဆိုရင်..။ တကယ်လို့များ ခင်ဗျား နေရတဲ့နိုင်ငံဟာ ကျရှုံးခြင်းတွေကို လက်ခံတဲ့နိုင်ငံဖြစ်နေမယ်ဆိုရင်..။ တကယ်လို့များ ခင်ဗျားနေရတဲ့နိုင်ငံဟာ ဒီမိုကရေစီဝါဒကို အပြည့်အဝလက်ခံပြီး လူတိုင်းတစ်နှစ်မှာ ခုနှစ်ကြိမ်တောင်မဲပေးခွင့်ရရင်..။ တကယ်လို့များ ခင်ဗျားနေရတဲ့နိုင်ငံဟာ အလေး အနက် စဉ်းစားခြင်းကို အားမပေးတဲ့နိုင်ငံဖြစ်နေရင်..။ ခင်ဗျား ပျော်မှာလား။

ကျွန်တော်လိုက်ရှာချင်ခဲ့တဲ့အဖြေကလည်း အဲဒီအဖြေပဲ။ ခင်ဗျားလက်ထဲမှာကိုင် ထားတဲ့ စာအုပ်ဟာ ဒီလိုကြောင်တောင်တောင် စမ်းသပ်ချက်ကနေ ရလာတဲ့ ရလဒ်ပါ။

--

ကျွန်တော့်ကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှာ မွေးတယ်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပဲ အဲဒီနှစ်မှာ ဟာဗီဘောဆိုတဲ့ဂရပ်ဖစ်ဒီဇိုင်းနာ တစ်ယောက်က အဝါရောင် တောက်တောက်အပိုင်း

သုခမြေပုံ

အားရပါးရပြုံးနေတဲ့မျက်နှာကိုဖန်တီးခဲ့တဲ့တယ်။ အခုဆိုရင် အဲဒီ Smiley Face လို့ လူသိများကြတဲ့ အပြုံးမျက်နှာကို နေရာတကာမှာတွေ့နေရပြီ။

Smiley Faceက ကျွန်တော့်အတွက်တော့ သိပ်အသုံးမဝင်ဘူး။ ကျွန်တော်ဟာ ပျော်ပျော်နေတတ်တဲ့သူ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်တုန်းကမှလည်း မပျော်တတ်ခဲ့ဘူး။ ကျွန်တော် အကြိုက်ဆုံး Winnie-the-Pooh ဇာတ်ကောင်က Eeyore ဖြစ်နေတာကိုပဲကြည့်။ အရင်ခေတ်ဟောင်း လူ့သမိုင်းမှာတော့ ကျွန်တော့်လိုမျိုး ဘူကောင်တွေ အများကြီးပါ။ အရင်ခေတ်တုန်းက ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ ထိပ်တန်းလူနည်းစုတစ်ခုပဲ ပိုင်ဆိုင်နိုင်ခဲ့တဲ့အရာ။ အခုခေတ်မှာတော့ လူတိုင်းလိုလို အလွယ်တကူရယူနိုင်တဲ့ အရာတစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ လူတိုင်းကလည်း ပျော်ဖို့ကိုလည်း အမြဲမျှော်လင့်နေကြပြီ။ ဒီတော့ ကျွန်တော်နဲ့ အခြား သန်းပေါင်းများစွာသော ငဘူကောင်တွေဟာ ခေတ်သစ်ရောဂါရှင်တွေ ဖြစ်ကုန်တာပေါ့။ သမိုင်းပညာရှင် ဒါရင်မက်မဟွန် ပြောသလိုပဲ “မပျော်ရွှင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်လာသော မပျော်ရွှင်ခြင်း” ဆိုပါတော့။ စိတ်ပျက်စရာပါပဲ။

ပျော်ရွှင်ဖို့အတွက် ကျွန်တော် တတ်နိုင်သလောက်တော့ ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ မကြိုက်တဲ့ တက်ကျမ်းဆိုတာ ရှိကိုမရှိခဲ့ဘူး။ ကျွန်တော့်စာအုပ်စင်ကိုကြည့်။ ပျော်ရွှင်ခြင်း ဟာ သင့်လက်တစ်ကမ်းမှာ၊ သင့်နှလုံးသားထဲမှာ ဆိုတဲ့စာအုပ်တွေနဲ့အပြည့်။ အဲဒီစာအုပ် တွေကပြောတယ်။ ကျွန်တော်မပျော်နိုင်တာရင်ဘတ်ထဲကဒဏ်ရာကိုမတူးဖော်နိုင်လို့တဲ့။

မဟုတ်ဘူး။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ စိတ်ထဲ၊ ရင်ထဲမှာ ရှိတာမဟုတ်ဘူး။ အပြင်ဘက်မှာ ရှိနေတာ။ အထဲနဲ့အပြင်ဟာ သေသေချာချာ မျဉ်းကြောင်း သားထားသလို ကွဲကွဲပြားပြားတော့ မရှိဘူး။

အင်္ဂလိပ်ဒဿနပညာရှင် အလန်ဝက်က ဥပမာပေးပြီး ပြောဖူးတယ်။

“ ကျွန်တော် စက်ဝိုင်းတစ်ဝိုင်းပုံဆွဲပြတယ်။ ဘာကိုမြင်သလဲလို့ လူတွေကိုမေး ကြည့်တယ်။ တော်တော်များများက စက်ဝိုင်း၊ စက်ဝိုင်းပြား၊ ဒါမှမဟုတ် စက်လုံးပုံ ဆွဲထားတာလို့ ဖြေကြတယ်။ နံရံပေါ်က အပေါက်ဝိုင်းပုံ ဆွဲထားတာလို့ ဖြေတဲ့သူ မရှိ သလောက်ဘဲ။ လူအများစုက အတွင်းကိုပဲ အရင်စဉ်းစားကြတာ။ အပြင်ဘက်ကိုထွက်ပြီး မစဉ်းစားကြဘူး။ ဒါပေမယ့် အပြင်နဲ့အတွင်းဆိုတာခွဲလို့မရဘူး။ အပြင်ဆိုတာမရှိရင် အထဲဆိုတာလည်း မရှိနိုင်ဘူး။ ”

တစ်နည်းအားဖြင့်ပြောရရင် ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုလူတွေလဲဆိုတာ ကျွန်တော် တို့ ရောက်နေတဲ့နေရာနဲ့လည်း အများကြီးသက်ဆိုင်တယ်။

နေရာ လို့ပြောတဲ့အခါမှာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပတ်ဝန်းကျင်ကိုပဲ ရည်ရွယ်တာ

မဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးကို လွမ်းခြုံထားတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပတ်ဝန်းကျင်လည်း ပါပါတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ စီးပွားရေးပင်လယ်ပြင်။ တပြိုင်တပြိုင် လူးနေရင်း၊ မျောနေရင်း အပြင်ထွက်လိုက်တော့မှသာ ပင်လယ်ရှိမှန်း သတိထားမိသလို။ ပတ်ဝန်းကျင်ယဉ်ကျေးမှုဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းအတွက် အင်မတန်အရေးပါတယ်။

စကားစုတွေဖွဲ့ရင်း ကျွန်တော်တို့ဟာ ပျော်ရွှင်မှု (Happiness) နဲ့ တည်နေရာ (Geography) နှစ်ခုကို မသိစိတ်ထဲမှာပေါင်းစည်းလိုက်ပြီ။ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတဲ့အရာနောက် တကောက်ကောက်လိုက်ကြတယ်။ မြေပုံထဲမှာရှိတဲ့ နေရာတစ်ခုလို ခြေရာခံကြတယ်။ မြေပုံအမှန်၊ ကိရိယာအမှန်တွေ သုံးပြီးရှာရင် အဲဒီနေရာကိုတွေ့နိုင်မယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ ကာရေဗီယန် ပင်လယ်ကျွန်းဆွယ်တွေဘက်ကို ခရီးသွားရင်း... “ငါသာ ဒီနေရာမှာ အမြဲနေရရင် အရမ်းပျော်မှာပဲ” လို့ စဉ်းစားဖူးတဲ့သူတိုင်း ကျွန်တော်အခုပြောနေတာကို နားလည်မှာပါ။

ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့ စိတ်ကူးတွေရဲ့နောက်မှာမသိမသာရှိနေတဲ့ အရာတစ်ခုက အပျော်ဆုံးနေရာဟာ နတ်ဘုံနန်းလိုပြီးပြည့်စုံသောနေရာဖြစ်တယ်...ဆိုတဲ့ယုံကြည်ချက်။ ပျော်ရွှင်မှုအတိအကျလွမ်းနေတဲ့ နတ်သမီးကျွန်းဆိုတဲ့နေရာကို ပလေတိုရဲ့ စိတ်ကူးထဲမှာ ပုံဖော်ခဲ့ဖူးတယ်။ ဒေဒပ်ယာဉ်ဟာ အပြင်မှာတကယ်ရှိတဲ့နေရာတစ်ခုလို့ အရင်ခေတ် လူတွေကယုံခဲ့ကြတယ်။ ဥယျာဉ်ရှိတဲ့ နေရာကို မြေပုံထဲမှာတောင်ထည့်ဆွဲခဲ့ကြသေးတယ်။ တိုက်ဂရစ်မြစ်နဲ့ ယူဖရိတ်မြစ်နှစ်စင်းဆုံတဲ့နေရာ။ ဒီကနေ့ခေတ် အီရတ်နိုင်ငံပေါ့။

ရှေးခေတ် ဥရောပတိုက်သားတွေဟာ နတ်ပြည်အရှာထွက်တဲ့ ခရီးစဉ်တွေမစခင် အာရာမိတ်ခ်ဘာသာစကား (သခင်ယေရှု ပြောခဲ့တဲ့ဘာသာစကား) ကို တတ်အောင်သင် ကြသတဲ့။ ကျွန်တော်လည်း သုခတိုင်းပြည်ကို အရှာထွက်တဲ့အခါ ဘာသာစကားအသစ် တစ်ခုတော့ ယူသွားခဲ့တယ်။ ပျော်ရွှင်မှု သိပ္ပံပညာတွေကနေ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ သုခ ဘာသာစကားအသစ် ဆိုပါတော့။ အကောင်းမြင်စိတ်၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းကိန်းသေ အစရှိတဲ့ ခေတ်သစ် ပျော်ရွှင်ရေး စကားစုတွေကို ပြန်လေ့လာတယ်။ ကျမ်းစာအုပ်တော့မပါဘူး။ Lonely Planet ခရီးသွားလက်စွဲစာအုပ်တချို့နဲ့ “လူတစ်ယောက်ရဲ့ ဦးတည်ချက် ဆိုတာ နေရာမဟုတ်ဘူး။ အမြင်သစ်တွေသာဖြစ်တယ်” ဆိုတဲ့ ခံယူချက်တော့ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့... မီယာမီမြို့ရဲ့ (မီယာမီဆိုတဲ့ နေရာဟာလည်း လူတချို့ရဲ့ အမြင်မှာတော့ သုခဘုံတစ်ခုပဲ) နေသာတဲ့ နေ့တစ်နေ့မှာ... ကျွန်တော် ပစ္စည်းတွေကို အိတ်ထဲထည့်။ အိမ်ကနေ ထွက်တယ်။ စိတ်ထဲမှာတော့သိပြီးသား၊ အဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ ခရီးစဉ်ကြီးဆိုတာ။ ကျွန်တော် ငါးနှစ်သား အရွယ်တုန်းက ခပ်တည်တည်နဲ့ ခရီးထွက်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့သလိုပဲ။

သုခမြေပုံ

c

ပြီးတော့ စာရေးဆရာ အဲရစ်ဟော့ဖာကလည်း ပြောခဲ့ဖူးသေးတယ်။
 “ပျော်ရွှင်မှုကိုလိုက်ရှာနေသရွေ့ တကယ်ပျော်ရမှာမဟုတ်ဘူး”တဲ့။
 ရပါတယ်။ အခုလည်း ပျော်နေတာမှ မဟုတ်တာ။ ဘာမှဆုံးရှုံးစရာမရှိပါ။

--

အောင်လမ်း

အောင်လမ်း

နယ်သာလန်

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ နံပါတ်တစ်ခု

သူများ သာယာပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာ အပြုအမူတွေ လုပ်နေတာကို ကြည့်ရင်းနဲ့ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း သာယာလာတတ်ခြင်းဟာ လူ့သဘာဝတစ်ခုပါ။ ဒီအချက်ကြောင့် အောင်မြင်လူကြိုက်များနေတဲ့ လုပ်ငန်းနှစ်ခုရှိတယ်။ အပြာကားတွေနဲ့ ကော်ဖီဆိုင်တွေ။ အမေရိကန်တွေက ပထမတစ်ခုကို တစ်ဖက်ကမ်းခတ်ကျွမ်းကျင်နေပြီး ဥရောပသားတွေက ကော်ဖီဆိုင်လုပ်ငန်းမှာ ပိုကျွမ်းကျင်ကြတယ်။

ကော်ဖီဆိုင်တစ်ခုမှာ အစားအသောက်ကောင်းဖို့၊ ကော်ဖီကောင်းဖို့ သိပ်အရေးမကြီးပါ။ Tel Aviv မြို့မှာရှိတဲ့ ကော်ဖီဆိုင်တစ်ခုမှာဆိုရင် အစားအသောက်၊ ကော်ဖီဘာမှမရောင်းဘူးတဲ့။ ပန်းကန်အလွတ်၊ ခွက်အလွတ်တွေပဲ ချပေးပြီး ပိုက်ဆံတောင်းတယ်လို့ကြားဖူးတယ်။

ကော်ဖီဆိုင်ဟာ ကြည့်စရာ ပြဇာတ်စင်တစ်ခုလိုပဲ။ ကော်ဖီသောက်သူတွေဟာ ဇာတ်ဆောင်လည်းဖြစ်တယ်။ ပရိသတ်လို့ ပြောရင်လည်းမှန်တယ်။ ရော့တာဒမ်မြို့လယ် ကျွန်တော်တည်းတဲ့ဟိုတယ်နဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာ ကော်ဖီဆိုင်ကောင်းကောင်းတစ်ခုတွေ့ထားတယ်။ ဆိုင်ကကြီးသလို နွေးနွေးထွေးထွေးလည်းရှိတယ်။ ဟောင်းသလိုလို သစ်သလိုလို။ သစ်သားကြမ်းခင်းတွေက ကောင်းသလောက် ကြမ်းမတိုက်ထားတာလည်း တော်တော်ကြာပြီ။ ဘီယာတစ်ခွက်မှာ၊ နာရီပေါင်းများစွာ တယုတယသောက်ပြီးထိုင်နေ

ကောင်းမယ့် နေရာမျိုး။

ဆိုင်ထဲမှာ အကုန်လုံးနီးပါး ဆေးလိပ်သောက်နေကြတယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဆေးပြင်းလိပ်တစ်လိပ် ထုတ်ပြီးမီးညှိလိုက်တယ်။ ဒီကော်ဖီဆိုင်ထဲမှာ အချိန်ကပိုပြီး နှေးသွားသလိုပဲ။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်က အသေးစိတ်အရာတွေကို ပိုသတိထားမိစေတယ်။ ထိုင်ခုံရှည်တစ်ခုမှာ ထိုင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် သတိထားမိတယ်။ သူ့ရဲ့ ခြေထောက်နှစ်ချောင်းကို အနားက တန်းတစ်ခုပေါ်မှာတင်ထားတယ်။ သူ့ရှေ့က တစ်ယောက်ယောက် ဖြတ်သွားတော့မယ်ဆိုရင် သူ့ခြေထောက်နှစ်ချောင်းကို တံတားလေး တစ်ခုလို မြှောက်ပြီး ဖယ်ပေးတယ်။

ထရက်ပိစ် ဘီယာဆိုတာကို ကျွန်တော် မှာလိုက်တယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ ဘီယာ နွေးနွေးမကြိုက်ဘူး။ ဒီဘီယာကိုတော့ ကြိုက်သား။ ပတ်ပတ်လည်မှာ ဒတ်ချ် ဘာသာစကား (နယ်သာလန်ဘာသာစကား)နဲ့ ပြောနေတဲ့ စကားသံတွေ ဆူညံနေတယ်။ နားထဲမှာကြားဖူးသလိုလို။ ဘယ်မှာကြားဖူးမှန်း မမှတ်မိဘူး။ ပြီးမှသတိရသွားတယ်။ ဒတ်ချ်ဘာသာစကားဟာ အင်္ဂလိပ်စကားကိုပြောင်းပြန်ပြောတဲ့အသံနဲ့တော်တော်တူတယ်။ ဒစ်ဂျစ်တယ်ခေတ်မတိုင်ခင်က အသံဖမ်းတဲ့အခါ ကျွန်တော်သတင်းကက်ဆက်ခွေတွေနဲ့ အလုပ်လုပ်ရတယ်။ ကက်ဆက်ခွေတွေကို နောက်ပြန်ရစ်ရင်ထွက်တဲ့အသံက အခုကြားရတဲ့ ဒတ်ချ်စကားသံနဲ့ တော်တော်တူတာပဲ။ ကော်ဖီဆိုင်ထဲမှာထိုင်ရင်း၊ ဘီယာနွေးနွေးကို မျိုချရင်း စဉ်းစားမိတယ်။ ဒတ်ချ်တွေစကားပြောနေတာကို အသံသွင်း၊ နောက်ပြန်ပြန် ဖွင့်ကြည့်ရင် အင်္ဂလိပ်သံထွက်လာမလား။

ခင်ဗျားထင်သလိုပါပဲ။ ကျွန်တော့်မှာ ဖြုန်းစရာအချိန်က တော်တော်များနေတာ။ ဥရောပကော်ဖီဆိုင်တွေရဲ့အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကလည်း အချိန်ဖြုန်းဖို့ပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် လုံးဝအပြစ်မတင်ဘဲ တမေ့တမောထိုင်ငေးဖို့။ ကမ္ဘာ့အခမ်းနားဆုံးအတွေးအခေါ်ပညာရှင် အများစုဟာ ဥရောပသားတွေဖြစ်နေတာ မထူးဆန်းဘူး။ ကော်ဖီဆိုင်တွေမှာအချိန်အကန့် အသတ်မရှိ ငေးမောတွေးတောရင်း အတွေးအခေါ်အသစ်တွေ၊ အတ္တဘဝအမှန်ဝါဒတွေ ခေါင်းထဲကိုရောက်လာတာမျိုး။ ကျွန်တော်ကတော့အတွေးအခေါ်အသစ်တစ်ခု ဖန်တီးဖို့ ရောက်လာတာမဟုတ်ဘူး။ ပြင်သစ်လိုပြောရရင် *la chasse au bonheur* ပျော်ရွှင်မှုကို အမဲလိုက်သလို လိုက်ရှာဖို့။

ပျော်ရွှင်မှု သုတေသနပညာရဲ့ ဖခင်ကြီးလို့ ပြောလို့ရတဲ့ ဒတ်ချ်ပရော်ဖက်ဆာ ရုသ်ဗင်ဟိုဗန်ကကျွန်တော့်ရဲ့ ပထမဆုံးသားကောင်။ ဗင်ဟိုဗန်ဟာ ကမ္ဘာ့ပျော်ရွှင်မှုဒေတာ ဘော့စ်လို့ခေါ်တဲ့ အချက်အလက်ပေါင်းချုပ်ကို စုဆောင်းပြုစုနေတဲ့သူ။ နောက်တော့

မဟုတ်ဘူး။ တကယ်ရှိတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေကို ဘယ်လိုအရာမျိုးတွေက ပျော်ရွှင်စေတယ်။ ဘယ်အရာတွေက စိတ်ဆင်းရဲစေတယ်- ပြီးတော့ ကျွန်တော်စိတ်အဝင် စားဆုံးဖြစ်တဲ့ ကမ္ဘာ့အပျော်ရွှင်ဆုံး နေရာတွေဟာ ဘယ်လိုနေရာတွေဖြစ်တယ် စတဲ့ အချက်အလက်တွေကို ဒီဒေတာဘေ့စ်ထဲမှာ၊ တစ်နေရာတည်းမှာ စုဆောင်းထားတာ။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆီကိုသွားမယ့် သုခမြေပုံသာ တကယ်ရှိတယ်ဆိုရင် သူ့ဆီမှာသဲလွန်စ တစ်ခုခုရှိဖို့သေချာတယ်။

ကျွန်တော် ကော်ဖီဆိုင်ကနေ မထချင်ထချင်နဲ့ထ၊ ဟိုတယ်ကို ညစာစားဖို့ ပြန်တယ်။ ရော့တာဒမ်မြို့ဟာ အရမ်းလှတဲ့နေရာတော့ မဟုတ်ဘူး။ မိုင်းတိုင်းတိုင်းနဲ့ ပျင်းစရာ။ စိတ်ဝင်စားစရာ ရှုခင်းလည်း သိပ်မရှိ။ ရော့တာဒမ်မှာ ဒတ်ချ်လူမျိုးတွေနဲ့ တိုင်းတစ်ပါးသားတွေ ရောထွေးနေထိုင်နေတာကတော့ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတယ်။ ဆန့်ကျင်ဘက်ယဉ်ကျေးမှုတွေ ပေါင်းစည်းနေတာကိုး။ မြို့ထဲမှာ ကလီယိုပက်ထရာ လို့နာမည်ပေးထားတဲ့ လိင်ပစ္စည်းရောင်းတဲ့ ဆိုင်တစ်ခုရှိတယ်။ မှန်ပြတင်းပေါက်နောက် မှာ လိင်တံအတုတွေ- အရွယ်ပေါင်းစုံ၊ အရောင်ပေါင်းစုံနဲ့ အစီအရီ။ အစစ်နဲ့ခွဲမရဘူး။ အဲဒီဆိုင်နဲ့ မလှမ်းမကမ်းမှာ ဘာသာရေး အဆောက်အဦးတစ်ခု ရှိနေတယ်။ ဆန့်ကျင် ဘက်တွေ ပေါင်းနေတဲ့နေရာလေ။

လမ်းတစ်နေရာရောက်တော့ ဆေးခြောက်နဲ့ သင်းသင်း ကျွန်တော့်နှာခေါင်းထဲ ဝင်လာတယ်။ အရှေ့ကို နည်းနည်းဆက်လျှောက်တော့ ဧရာမဖိနပ်အဝါရောင်ကြီးတစ်ခုကို စတိုးဆိုင်ရှေ့တက်ချိတ်နေတဲ့သူတစ်ယောက် တွေ့တယ်။ လမ်းပေါ်မှာ အရှေ့အလယ်ပိုင်း လူမျိုးနှစ်ယောက် ပါးတစ်ဖက်စီကိုနမ်းပြီး နှုတ်ဆက်နေကြတယ်။ ဒီလူတွေအားလုံး ဘယ်နေရာက ဘယ်လိုရောက်လာသလဲ ကျွန်တော်မသိဘူး။ သေချာတာတစ်ခုကတော့ ဒီလူတွေထဲက တချို့ဟာ ယဉ်ကျေးမှုလုံးဝကွဲပြားတဲ့ နေရာအသီးသီးကနေ ရောက်လာ ကြတာ။ ဒီတော့ ဒီမြို့ရဲ့ လေထုထဲမှာ ဆေးခြောက်နဲ့အပြင် တင်းမာမှု အငွေ့အသက် တွေပါ ပါဝင်နေတာ ဆန်းတော့မဆန်းဘူး။

ဟိုတယ်ရဲ့ထမင်းစားခန်းက ခပ်သေးသေး။ နွေးနွေးထွေးထွေး ရှိပါတယ်။ ဒတ်ချ်လူမျိုးတွေဟာ သက်တောင့်သက်သာ နွေးနွေးထွေးထွေးဖြစ်အောင် နေတတ်တယ်။ ကျွန်တော် ကညွတ်ဟင်းရည် တစ်ပွဲမှာလိုက်တယ်။ အရသာကောင်းသားပဲ။ စားပွဲထိုးက ကျွန်တော့်ပန်းကန်ကို သိမ်းရင်းပြောတယ်။

“Intercourse¹ လိုသေးလားအစ်ကို”

“ခင်ဗျာ..”

1 Intercourse = Sexual Intercourse (ကာမဆက်ဆံခြင်း)

“ Intercourse လေ အစ်ကို။ Intercourse လိုချင်ရင်ရတယ်ဗျ။ ”

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ- ဘုရားဘုရား...ဒတ်ချ်လူမျိုးတွေ တော်တော်ကိုပွင့်လင်း ပါလားပေါ့။ ပြီးတော့မှ စဉ်းစားမိတယ်။ သူပြောနေတာ Intercourse မဟုတ်ဘူး။ Inter course² ကိုပြောတာပဲ။ ဟင်းပွဲတစ်ပွဲနဲ့ နောက်တစ်ပွဲကြား ဘာစားဦးမလဲလို့ မေးတာကိုး။

“ ဟုတ်ကဲ့... ” ကျွန်တော် ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။ တော်သေးတာပေါ့။

ဒါနဲ့ပဲ ဗန်ဂေါဆန်ဟိုတယ်ရဲ့ ထမင်းစားခန်းအလယ်မှာ Inter course ကို ကျွန်တော် အေးအေးဆေးဆေးစားတယ်။ ဘီယာလေးသောက်၊ အပြင်ဘက်ကိုငေးရင်း ဘာမှမလုပ်ဘဲ ထိုင်နေတာ။ စားပွဲထိုးက နောက်ဟင်းတစ်ပွဲဖြစ်တဲ့ ဆယ်လ်မွန်ငါးကင် ကိုယူလာတော့မှပဲ ကျွန်တော့်ရဲ့ Inter course လည်း ပြီးသွားတော့တယ်။

--

နောက်တစ်နေ့မနက်။

ကမ္ဘာ့ပျော်ရွှင်မှုဒေတာဘေ့စ် (သို့) World Database of Happiness (WDH) ရှိရာဆီကို ကျွန်တော် ရထားစီးပြီးသွားတယ်။ ပုံမှန်အတိုင်း ဆိုရင်တော့ ဒေတာဘေ့စ်ဆိုတဲ့ စကားလုံးနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့စကားလုံးကို တွဲမသုံးကောင်းဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီတစ်ခါတော့ မတူဘူးလေ။ ကွန်ပျူတာမောက်စ် တစ်ချက်နှိပ်လိုက်ရုံနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့လျှို့ဝှက်ချက်တွေကို ရှာတွေ့နိုင်မယ် မဟုတ်လား။ ခေတ်သစ်သိပ္ပံပညာနဲ့ စုဆောင်းထားတဲ့လျှို့ဝှက်ချက်တွေ။ ပေစာတွေ ကျောက်စာတွေပေါ်မှာ ထွင်းထားတာ မဟုတ်ဘူး။ အရာမတ်ခံဘာသာစကားနဲ့ ရေးထားတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ယနေ့ခေတ်ရဲ့ ကွန်ပျူတာဘာသာစကားနဲ့ ဖော်ပြထားတဲ့အချက်အလက်တွေ။

WDH ကိုရောက်တော့ ကျွန်တော်တော်တော်ကြီးကို စိတ်ဓာတ်ကျသွားတယ်။ WDH တည်ရှိနေတဲ့ ကောလိပ်ကျောင်းဝင်းဟာ သာမန်လူနေအိမ်တစ်လုံးလိုပါပဲလား။ စိတ်ကူးထဲမှာ ထင်ထားသလို ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေရှိနေတဲ့၊ ခမ်းနားတဲ့ သုခုန်နန်းတော်ကြီးမဟုတ်ဘူးပဲ။ ဒီခံစားချက်ကို ကျွန်တော်ခါထုတ်လိုက်ပါတယ်။ ဘယ် လိုနေရာမျိုးကို စိတ်ကူးယဉ်၊ လိုချင်နေတာလဲ။ ကာတွန်းကားထဲကလို ဇာတ်ကောင်တွေ ခုန်ပေါက်ပြီး “..ပျော်လိုက်တာဟေ့ ပျော်လိုက်တာ..ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ ဒီမှာပါ..” သီချင်းတွေဆိုနေတဲ့ နေရာကို လိုချင်တာလား။ ဒီလိုလည်းမဟုတ်ပါ။ ဒါပေမယ့်အခုတွေ ရတဲ့ အဆောက်အအုံထက် နည်းနည်းလေး ပိုစိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းမယ့် နေရာကိုတော့

2 Inter course = Between courses (ဟင်းပွဲတစ်ပွဲနှင့်တစ်ပွဲကြား)

မျှော်လင့်ခဲ့တာအမှန်ပဲ။

ကောလိပ်ရဲ့ ကော်ရစ်ဒါတစ်လျှောက် လျှောက်သွားရင်း အခန်းတစ်ခန်းရှေ့ ရောက်တော့ ကျွန်တော်တံခါးခေါက်လိုက်တယ်။ အထဲကနေ လူတစ်ယောက်က ဒတ်ချ် အသံဝဲဝဲနဲ့ ဝင်လာဖို့အော်ပြောတယ်။ ရုသ်ဗင်ဟိုဗန်က အသက်ခြောက်ဆယ်စွန်းစွန်းပဲရှိဦး မယ်။ သပ်သပ်ရပ်ရပ်။ ပါးသိုင်းမွှေးခပ်တိုတို။ မျက်လုံးတွေက စူးစူးရှရှ အရောင် တလက်လက်နဲ့။ အမည်းရောင်ဝတ်စုံဝတ်ထားတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ သူ့ကိုတစ်နေရာ မှာ မြင်ဖူးသလိုလို။ သေချာကြည့်မှသတိထားမိတယ်။ ဟာသမင်းသား ရော်ဘင်ဝီလီယံ နဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်ပဲ။ ခပ်အေးအေး မပြုံးတပြုံးမျက်နှာနဲ့။ ထိုင်ခဲ့မှာထိုင်နေရာကထပြီး ကျွန်တော့်ကိုသူ့ရဲ့ လိပ်စာကတ်လှမ်းပေးတယ်။ လိပ်စာကတ်ပေါ်မှာရေးထားတာက “ပရော်ဖက်ဆာ ဗင်ဟိုဗန်၊ သုခဗေဒလေ့လာရေး” တဲ့။

ပရော်ဖက်ဆာရုံးခန်းဆိုတဲ့အတိုင်း စာအုပ်တွေ၊ စာရွက်တွေကနေရာတကာမှာ။ ပွထနေတာမဟုတ်သလို အရမ်းကြီးလည်း သပ်သပ်ရပ်ရပ်မရှိဘူး။ သုခဗေဒလေ့လာရေး ရုံးခန်းဆိုပေမယ့် ပြုံးနေတဲ့ပုံတွေပျော်နေတဲ့ပုံတွေချိတ်ထားတာမတွေ့ရပါ။ ဗင်ဟိုဗန်က ကျွန်တော့်ကို လက်ဘက်ရည်ကြမ်းတစ်ခွက် ငှဲ့ပေးတယ်။ ကျွန်တော် စကားစပြောတာကို စောင့်နေတယ်။

ကျွန်တော်လည်း ဘယ်ကစပြောရမှန်းမသိဖြစ်နေတယ်။ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက် ဖြစ်တဲ့အတွက် ဝန်ကြီးတွေ၊ ဘုရင်တွေ၊ နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်တွေ၊ သူပုန်ခေါင်းဆောင်တွေ အားလုံးကို အင်တာဗျူးလုပ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အခုကျွန်တော့်ရှေ့မှာ ထိုင်နေတဲ့ သဘောကောင်းကောင်း ဒတ်ချ်ပရော်ဖက်ဆာနဲ့ ကျတော့မှ ဘယ်ကစပြီး မေးရမယ်ဆိုတာ မသိဖြစ်နေတာ။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာတော့ သိချင်စိတ်က တော်တော်ထိန်းမရဖြစ်နေပြီ။ အော်ပြီး မေးလိုက်ချင်နေပြီ။ “ဒေါက်တာဗင်ဟိုဗန်။ ခင်ဗျားတစ်သက်လုံး ပျော်ရွှင်မှု အကြောင်းကို လေ့လာထားတာ။ တွက်ချက်ထားတဲ့ အချက်အလက်တွေလည်းမနည်းဘူး။ အဖြေကို သိနေပြီမဟုတ်လား။ ကျုပ်ကိုခင်ဗျားတွေ့ထားတဲ့အဖြေ အခုပြောပြပါတော့။ သိချင်လှပြီ”

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်မမေးပါဘူး။ နှစ်ပေါင်းများစွာလေ့ကျင့်ခဲ့တာတွေကိုမေ့ပစ် လို့ဘယ်ရမလဲ။ ကိုယ်အင်တာဗျူးမယ့်သူနဲ့ အရမ်းကြီးမရောနဲ့၊ ကိုယ့်စိတ်ထဲမှာဖြစ်နေ တာတွေကို မသိစေနဲ့။ အလေ့အကျင့်ပေါ့လေ။ ရဲတွေလိုပါပဲ။ တာဝန်ချိန်ပြင်ပမှာတောင် အမြဲတမ်း သတိအနေအထားဖြစ်နေတာမျိုး။

စိတ်လိုက်မာန်ပါမေးချင်စိတ်ကို မျိုသိပ်ပြီး ဂျာနယ်လစ်တွေ သုံးနေကျ

နည်းလမ်းတစ်ခုကိုပဲ ကျွန်တော်သုံးလိုက်ပါတယ်။

“ဒေါက်တာဗင်ဟိုဗန်...”။ ကျွန်တော်စပြောလိုက်တယ်။

“ဒေါက်တာ့အကြောင်းအရင်ပြောပြပါလား။ ဒေါက်တာ ပျော်ရွှင်မှုသုတေသန လုပ်ငန်းခွင်ထဲကို ဘယ်လိုရောက်လာသလဲဆိုတာ။”

ဗင်ဟိုဗန် ကုလားထိုင်ပေါ်မှာ သေချာမှီချလိုက်တယ်။ စိတ်ပါလက်ပါ ရှင်းပြ တယ်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှာ သူက ဆယ်ကျော်သက်အရွယ်။ သူတက်နေတဲ့ ကောလိပ် ကျောင်းသားတွေအားလုံးနီးပါးဆေးခြောက်ရှူကြတယ်။ ချေကွေဗားရားတီရှပ်တွေလည်း ဝတ်ကြတယ်။ ပြီးပြည့်စုံတဲ့ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်အကြောင်း အားပါးတရဆွေးနွေးကြတယ်။ ဗင်ဟိုဗန်လည်း ဆေးခြောက်ရှူခဲ့ဖူးတယ်။ ချေကွေဗားရား တီရှပ်တော့ မဝတ်ခဲ့ဖူးဘူး။ လူမှုပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ပတ်သတ်ပြီး သူထင်ခဲ့တာက တစ်မျိုး။ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုရဲ့ စည်းစနစ်ကိုကြည့်ပြီး ကောင်းမကောင်းဆုံးဖြတ်မယ့်အစား၊ တွက်ချက်လို့ရတဲ့ ရလဒ် တစ်ခုကိုကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်ရင်ပိုမကောင်းဘူးလားလို့ ဗင်ဟိုဗန်ကတွေးတယ်။ ဒီလူမှု ပတ်ဝန်းကျင်မှာ နေထိုင်နေတဲ့သူတွေ ပျော်နေသလား၊ စိတ်ညစ်နေသလား။ ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ သူရဲကောင်းကချေကွေဗားရားမဟုတ်ဘူး။ သူကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့သူက ၁၉ ရာစုနှစ်လောက်မှာ ထင်ရှားခဲ့တဲ့ လက်တွေ့အသုံးချဝါဒ (Utilitarianism)ရဲ့ဖခင်ကြီး ဂျယ်ရာမီဘန်သန်။ “အခမ်းနားဆုံး ကိန်းဂဏန်းတွေရဲ့ အကြီးမားဆုံးပျော်ရွှင်မှု” ဆိုတဲ့ ဘန်သန်ရဲ့နိယာမ ဟာ ဗင်ဟိုဗန်အတွက် ကိုးကွယ်ရာတစ်ခုလို့ပဲ။ ဂျယ်ရာမီဘန်သန်တီရှပ်ဆိုတာများ ရှိခဲ့ ရင် သေချာပေါက်ဝတ်ခဲ့ဦးမှာ။

ဗင်ဟိုဗန်ဟာလူမှုဗေဒပညာကိုလေ့လာနေခဲ့တဲ့သူ။ အဲဒီခေတ်ကာလဝန်းကျင်မှာ လူမှုဗေဒပညာဆိုတာ စိတ်ကယောင်ချောက်ချားဖြစ်နေတဲ့ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တွေကိုအဓိက ထားပြီးလေ့လာတဲ့ပညာ။ သူနဲ့နွယ်နေတဲ့စိတ်ပညာဗေဒဆိုရင်လည်း အရူးတွေကိုလေ့လာ ဖို့လောက်ပဲ သုံးခဲ့တာလေ။ ဒါပေမယ့် ဗင်ဟိုဗန်ကတော့ လူမှုဗေဒပညာရပ်ကိုသုံးပြီး ပျော်ရွှင်နေတဲ့သူတွေ၊ ပျော်စရာအတိပြီးတဲ့ နေရာတွေကို လေ့လာဖို့ကြံတယ်။ တစ်ရက်မှာ သူ့ဆရာရဲ့ ရုံးခန်းထဲကိုသွားတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်းကို စာတမ်းပြုစုလို့ရမလားလို့ မေးတယ်။ ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ဆရာက အရက်မသောက်၊ ဆေးလိပ်မသောက်၊ ဘွဲ့တွေတန်းစီရ ထားတဲ့တကယ့်ပညာတတ်ကြီး။ ဆရာကပြန်ပြောတယ်။

“မင်းပါးစပ်ကိုပိတ်၊ နောက်ကိုလည်း တစ်သက်လုံး ဒီအကြောင်းထပ်မပြောနဲ့။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ အလေးအနက်ထားပြီး လေ့လာရမယ့်အကြောင်းအရာမဟုတ်ဘူး။”

ဒါနဲ့ ဗင်ဟိုဗန်လှည့်ပြန်လာရော။ အဆူခံလိုက်ရပေမယ့် စိတ်ထဲမှာတော့ တိတ်တိတ်လေး ကျေနပ်နေတယ်။ သူ့လေ့လာချင်တဲ့အရာဟာ အလကားအရာမဟုတ်မှန်း စိတ်ထဲမှာ အလိုလိုသိနေတာကိုး။ သူ့မသိခဲ့တာတစ်ခုတော့ရှိတယ်။ သူ့ဆရာ သူ့ကိုဆူနေတဲ့အချိန်မှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးက သိပ္ပံပညာရှင်တွေက ပျော်ရွှင်မှုသိပ္ပံပညာရပ်ကိုစတင်ပြီး လေ့လာနေကြပြီ။ အခုအချိန်မှာတော့ ဗင်ဟိုဗန်ဟာ ပျော်ရွှင်မှုဗေဒပညာရပ်မှာရှေ့တန်းက ဦးဆောင်လေ့လာနေသူတစ်ဦး ဖြစ်နေပြီ။ ဒီပညာရပ်လေ့လာသူတွေ ထုတ်ဝေထားတဲ့ စာတမ်းတွေလည်း မနည်းမနောဘဲ။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတွေလည်းမပြတ်တမ်းကျင်းပနေကြတယ်။ ဗင်ဟိုဗန်တည်းဖြတ်တဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဗေဒ ဂျာနယ်ဟာလည်း ဖတ်တဲ့သူအများသား။ အခုခေတ်မှာဆိုရင် ပျော်ရွှင်မှုဗေဒဆိုင်ရာ ပါရဂူဘွဲ့တောင် ယူချင်ရင် ယူလို့ရနေပြီ။

ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့သူငယ်ချင်းတချို့ကတော့ သူလုပ်နေတာတွေကို သဘောမတူကြဘူး။ ပျော်ရွှင်မှုကိုလေ့လာတာ တလွဲဆံပင်ကောင်း၊ အလကားအချိန်ကုန်တယ်ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်တွေကိုတော့ အသိအမှတ်မပြုလို့မရပြန်ဘူး။ သူ့လေ့လာထားတဲ့ သုတေသနတွေ့ရှိချက်တွေက ပညာရေးဂျာနယ်တွေနဲ့ ပညာရေးလောကတစ်ခွင်မှာ အရေးတယူဆွေးနွေးရတဲ့ အကြောင်းအရာတွေဖြစ်နေပြီ။

ဒီကနေ့ခေတ်ရောက်တော့မှမှ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့လျှို့ဝှက်ချက်ကို လိုက်ရှာကြတာတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ ဟိုးအရင် ဂရိလူမျိုးတွေ၊ ရောမလူမျိုးတွေလည်း ရှာခဲ့ကြတာပဲ။ တော်တော်ကိုကြိုးကြိုးစားစားရှာခဲ့ကြတာ။ အရစ္စတိုတယ်၊ ပလေတို၊ အက်ပီကားရပ်စ်စတဲ့ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တွေဟာလည်း ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့သော့ချက်ကို သဲကြီးမဲကြီးလိုက်ရှာခဲ့ကြတယ်။ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝဆိုတာဘာလဲ။ သာယာခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ တူသလား။

နောက်ပိုင်းကျတော့ ဂရိတွေ၊ ရောမလူမျိုးတွေနောက်ကို မြောက်ပိုင်းဒေသမှာနေတဲ့၊ ကော်ဖီဆိုင်တွေမှာ ဖင်ပူအောင်ထိုင်တတ်တဲ့၊ အသားပိုဖြူတဲ့ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်အသစ်တွေ လိုက်လာကြပါလေရော။ ဘဝရဲ့ သော့ချက်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သူတွေ။ ကန့်၊ ရှိပင်ဟောင်ဝါ၊ မေးလ်၊ နစ်ရှေး..နောက်ပြီးတော့ လယ်ရီဒေးဗစ်။ သူတို့မှာလည်း ပျော်ရွှင်ခြင်းတိုင်းပြည်နဲ့ ပတ်သတ်တဲ့ ထင်မြင်ချက်တွေ တစ်ပုံတစ်ပင်။

နောက်တစ်ခုက ဘာသာရေး။ ဘာသာရေးဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်း၊ သုခဘုံဆိုကို လမ်းပြပေးတဲ့ အရာတစ်ခုပဲမဟုတ်လား။ ဘာသာတိုင်းဟာ သက်ဝင်ယုံကြည်သူတွေကို ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင်မှုဆီ ခေါ်ဆောင်သွားမယ့်လမ်းကိုပြပေးတယ်။ ဒီဘဝမှာမရရင်တော့

နောင်ဘဝမှာရဖို့ ယုံကြည်စေတယ်။ သည်းခံခြင်း၊ တရားထိုင်ခြင်း၊ သက်ဝင်ယုံကြည်ခြင်း...ဂျူးလူမျိုးတွေ၊ ကက်သလစ် ဘာသာဝင်တွေကျတော့ အပြစ်ကိုဝန်ခံခြင်း စတဲ့ နည်းနာနိဿရည်းတွေကနေတစ်ဆင့် သုခဘုံဆီကိုရောက်ဖို့ လမ်းညွှန်ကြတယ်။

ဒီရှာဖွေမှုတွေ အားလုံးဟာ ကောင်းတဲ့အရာတွေချည်းပါပဲ။ အကူအညီလည်း အများကြီးပေးနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် သိပ္ပံနည်းတော့မဟုတ်သေးဘူး။ အကြံပြုချက်တွေ၊ မိန့်ကြားချက်တွေသက်သက်ပဲ။ ဒီကနေ့ခေတ် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာအကြံပြုချက်တွေဆိုရင် သိပ်ပြီးနားမဝင်ကြတော့ဘူး။ ကိုယ့်စကားကိုယ်ပဲ နားထောင်တဲ့သူတွေနဲ့ ပြည့်နေတာ။ အခုခေတ်လူတွေက သိပ္ပံနည်းကျရှင်းပြနိုင်မှ တော်ရုံကျတာမဟုတ်လား။ Hard Science လို့ခေါ်တဲ့ အတိအကျသက်သေပြနိုင်တဲ့ သိပ္ပံနည်းကျလေ့လာချက်၊ ဒါမှမဟုတ်ရင် Soft Science လို့ခေါ်တဲ့ အတိုင်းအတာတစ်ခုထိပဲ သက်သေပြနိုင်တဲ့ သိပ္ပံနည်းကျလေ့လာချက်။ ဒါမျိုးတွေ ချပြနိုင်မှ လေးလေးစားစားနားထောင်ကြတာကိုး။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွေကို ကျွန်တော်တို့တွေ သိပ်သဘောကျကြတယ်။ သတင်းမီဒီယာ သမားတွေဆိုရင် ဒါကို နောကျေနေပြီ။ လူတော်တော်များများ နားထောင်စေချင်ရင် အလွယ်လေး။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ဆိုတဲ့စကားလုံး ၇ လုံးကိုသုံးလိုက်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ဘာဖြစ်သလဲဆိုတာ အရေးမကြီးဘူး။ လေ့လာထားတယ် ဆိုရင်ကို ကျေနပ်နေကြပြီ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ ပိုင်သောက်ခြင်းဟာ သင့်အတွက် သိပ်ကောင်းပါတယ်/သေစေနိုင်တယ်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်အရ အိမ်စာလုပ်ခြင်းဟာ ဦးနှောက်ကို ထိခိုက်စေတယ်/ ပိုကြီးစေတယ်။ အောင်မယ်...လူကြိုက်များတဲ့ တလွဲယူဆချက်တွေကို ထောက်ခံပေးတဲ့ တွေ့ရှိချက်တွေဆိုရင် အင်မတန် သဘောကျကြတယ်။ “လေ့လာတွေ့ရှိချက်အသစ်တစ်ခုအရ ရှုပ်ပွနေသောစားပွဲဖြင့် အလုပ်လုပ်သူများသည် ပို၍ညက်ကောင်းကြသည်” ဒါမှမဟုတ် “လေ့လာတွေ့ရှိချက်အသစ်တစ်ခုအရ မကြာခဏ လေလည်ခြင်းသည် အသက်ကိုပိုရှည်စေသည်”

ဒါကြောင့်လည်း ပျော်ရွှင်မှုဗေဒပညာကို လူတွေလေးလေးနက်နက် စိတ်ဝင်စားလာဖို့အတွက် သိပ္ပံနည်းကျလေ့လာချက်တွေ လိုတာ။ ဒါပေမယ့် ဘာမှမလေ့လာခင်မှာ ပထမဆုံးအနေနဲ့ ဝေါဟာရအသစ်တွေအရင်ဖန်တီးရတယ်။ ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ဝေါဟာရဆိုပါတော့။ ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတဲ့စကားလုံးနဲ့မလုံလောက်ဘူးလေ။ နားလည်ရ လွယ်နေတာကိုး။ ဆရာကြီးလေသံမပေါက်ဘူး။ ဒီတော့ လူမှုသိပ္ပံပညာရှင်တွေက နားလည်ရခက်တဲ့ ဆရာကြီးလေသံထွက်တဲ့ စကားလုံးအသစ်ကိုထွင်ရတယ်။ Subjective Well-being တဲ့။ “ခံစားချက်ဆိုင်ရာ ကောင်းမွန်ကျန်းမာခြင်း” ပေါ့။ ပြီးရော။ သာမန်လူတွေလည်း

နားမလည်တော့ဘူး။ စကားလုံးလည်း ပိုများသွားတယ်။ အတိုကောက် စာလုံးနဲ့တောင် ပြောင်းသုံးလိုက်သေးတယ်။ SWB ဆိုပဲ။ ပျော်ရွှင်မှုဗေဒနဲ့ပတ်သက်ပြီး အင်တာနက်မှာ ရှာချင်တယ်ဆိုရင် SWB ဆိုတဲ့ဝေါဟာရနဲ့ရှာမှရမယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်း ဆိုပြီးရှာလို့မရဘူး။ နောက်ထပ် ဝေါဟာရအသစ်တွေလည်း ရှိသေးတယ်။ ကောင်းတဲ့ခံစားချက်တွေဆိုရင် “ကောင်းမွန်သော သက်ရောက်မှု” လို့ခေါ်ပြီး မကောင်းတဲ့ ခံစားချက်တွေကိုတော့ “မကောင်းသော သက်ရောက်မှု” တဲ့။

နောက်တစ်ဆင့်။ ပျော်ရွှင်မှုဗေဒ ပညာရပ်အသစ်အတွက် အချက်အလက်တွေ လိုတယ်။ သိပ္ပံပညာဆိုတော့ ကိန်းဂဏန်းတွေလည်း စုဆောင်းရတော့မယ်မဟုတ်လား။ ဖြစ်နိုင်ရင် နံပါတ်ကြီးကြီး၊ ဒသမကိန်းတွေပါရင် ပိုကောင်း။ ဒီလိုကိန်းဂဏန်းတွေကို သိပ္ပံပညာရှင်တွေ ဘယ်လိုစုဆောင်းကြသလဲ။ အရာဝတ္ထုတွေ၊ အဖြစ်အပျက်တွေကို တိုင်းတာပြီး စုဆောင်းကြတယ်။

ပြဿနာက ဒီမှာစတွေ့တာပဲ။ ပျော်တယ်မပျော်ဘူးဆိုတာကို ဘယ်လိုတိုင်းတာ ရမလဲ။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ ခံစားချက်တစ်ခု၊ စိတ်ထဲမှာဖြစ်နေတဲ့အရာ။ တိုင်းတာလို့ မရနိုင်တဲ့အရာ။

ဒါပေမယ့်... တိုင်းတာလို့မရတာသေချာသလား။ အိုင်အိုဝါ တက္ကသိုလ်က အာရုံကြောအထူးပြု သိပ္ပံပညာရှင်တွေရဲ့ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်အရဆိုရင် လူဦးနှောက်ထဲမှာ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ ဆိုင်တဲ့အပိုင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းနဲ့ ဆိုင်တဲ့အပိုင်းဆိုပြီး ရှိနေတယ်တဲ့။ အစမ်းသပ်ခံလူတွေကို (ပိုက်ဆံလိုတဲ့ ကောလိပ်ကျောင်းသားတွေပေါ့) MRI စက်တွေနဲ့ ချိတ်တယ်။ သူတို့ကို ဓာတ်ပုံတွေတစ်ခုပြီးတစ်ခုပြတယ်။ လင်းပိုင်တွေဆော့ကစားနေတဲ့ ပုံတွေ၊ လှပတဲ့ရှုခင်းတွေ စတဲ့ စိတ်ချမ်းသာစရာဓာတ်ပုံတွေ ပြတဲ့အခါ ဦးနှောက်ရှေ့ပိုင်းရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတချို့ အသက်ဝင်လာတာကို တွေ့ရတယ်။ မျက်နှာတစ်ခြမ်းမရှိ တော့တဲ့ စစ်သားရဲ့ဓာတ်ပုံ၊ ရေနံတွေအလူးလူးနဲ့သေနေတဲ့ ငှက်တွေ စတဲ့ စိတ်ဆင်းရဲ စရာ ဓာတ်ပုံတွေပြတော့ ဦးနှောက်ရဲ့ ပိုပြီးရှေးကျတဲ့အပိုင်းတွေ (ခေတ်ဟောင်းလူသားတွေကနေ ခေတ်သစ်လူသားတွေအဖြစ် မပြောင်းလဲခင်ကတည်းက ရှိခဲ့တဲ့ ဦးနှောက်အစိတ်အပိုင်း) အသက်ဝင်လာတယ်။ လူသားမျိုးစိတ်ဗီဇ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာတာနဲ့ အမျှ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ခံစားလက်ခံစေတဲ့ ဦးနှောက်အစိတ်အပိုင်းအသစ်တွေ ပိုဖွံ့ဖြိုးလာဖတ်တယ်ဆိုတဲ့သဘောပေါ့။ ဒါစိတ်ဝင်စားစရာ ဖြစ်လာပြီ။ မျိုးရိုးဗီဇ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာတာနဲ့အမျှ လူသားတွေဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့ ခံစားချက်ဆီကို တဖြည်းဖြည်း ယိမ်းလာကြတာလား။

ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုတိုင်းတာဖို့ တခြားနည်းလမ်းတွေကိုလည်း စမ်းသပ်ခဲ့ကြသေးတယ်။ စိတ်ဖိစီးရင်ဖြစ်တဲ့ ဟော်မုန်းပြောင်းလဲခြင်းတွေ၊ နှလုံးခုန်နှုန်း ပြောင်းလဲမှုတွေ၊ “မျက်နှာဖတ်ခြင်း” လို့ခေါ်တဲ့ ပြုံးတဲ့အကြိမ်ရေကို လိုက်မှတ်တဲ့နည်းတွေ၊ အစုံပါပဲ။ ဒီနည်းလမ်းတွေအကုန်လုံးဟာအားတက်စရာ။ တစ်ချိန်ချိန်ကျရင်တော့ အဖျားတိုင်းသလို ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုလည်း အလွယ်တကူတိုင်းတာလို့ ရလာမလား။

အခုလောလောဆယ် သုတေသနပညာရှင်တွေ အများဆုံးသုံးနေတဲ့နည်းကတော့ သိပ်ပြီး ခေတ်မမီဘူး။ နည်းပညာတွေလည်း အများကြီးမလိုဘူးရယ်။ လူတွေကိုခေါ်၊ ဘယ်လောက်ပျော်သလဲဆိုပြီး မေးတဲ့နည်းလမ်းပါ။ တကယ်ပြောတာ။ “အခုတလော ခင်ဗျားစိတ်ထဲမှာ ပျော်တယ်လို့ခံစားရလားဗျ။” မေးခွန်းကဒါပဲ။ ဒီထက်နည်းနည်း ပိုရင်ပိုမယ်။ နည်းရင်နည်းမယ်။ အခြေခံမေးခွန်းကတော့ မပြောင်းဘူး။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းက လူတွေကို လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်လေးဆယ်လုံးလုံး မေးခဲ့တာလည်း ဒီမေးခွန်းပဲ။

ဗင်ဟိုဗန်နဲ့ သူ့အဖွဲ့သားတွေကတော့ ဒီနည်းလမ်းဟာ တော်တော်တိကျတယ် လို့ပြောတယ်။ “ကိုယ့်မှာရောဂါရှိနေတာကို မသိဘူးဆိုတာဖြစ်နိုင်တယ်” ဗင်ဟိုဗန်က ကျွန်တော့်ကိုရှင်းပြတယ်။ “ဒါပေမယ့် ကိုယ်ကိုယ်တိုင်မသိဘဲ ပျော်နေတယ်ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ခင်ဗျားပျော်နေတယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မသိဘဲမနေဘူး။”

ဟုတ်မှာပါ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေရဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်မသိတဲ့ အရည်အချင်းကို လျှော့တွက်လို့တော့မရဘူး။ ကိုယ့်ပျော်ရွှင်မှုကို ကိုယ်သိတယ်ဆိုတာ သေချာရဲ့လား။ ကျွန်တော် ဆယ့်ခုနှစ်နှစ်အရွယ်လောက်တုန်းကပေါ့။ အရမ်းပျော်တယ်လို့ ထင်ခဲ့တာပဲ။ ပူဝင်စရာမရှိ။ လုပ်ချင်တာလုပ်။ အခုအချိန်ပြန်စဉ်းစားမှသတိထားမိတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် ဆေးခြောက်အသည်းအသန်ကွဲနေတာကိုး။ ဘီယာတန်ခိုးလည်း ပါလိမ့်မယ်...ထင်တာပဲ။

ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုသွားတဲ့လမ်းမှာ နောက်ထပ် အဖုအထစ်တစ်ခု ရှိသေးတယ်။ လူတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သုခ ဆိုတာကို သတ်မှတ်ပုံချင်းမတူဘူး။ ခင်ဗျားအတွက် ပျော်စရာအရာတစ်ခုဟာ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ပျော်စရာကောင်းချင်မှ ကောင်းမယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုအဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုချက်တွေထဲမှာ ကျွန်တော်သဘောအကျဆုံးတစ်ခုရှိတယ်။ ဖွင့်ဆိုသူက နိုဝါဝက်ဘ်စတာ(Noah Webster)။ သူလည်း ကျွန်တော့်လို အမြဲဘူနေတဲ့ လူတစ်ယောက်ပဲ။ ၁၈၂၅ ခုနှစ်မှာ ပထမဆုံးအမေရိကန်အဘိဓာန်ကို ပြုစုခဲ့တဲ့သူပေါ့။ ကောင်းမွန်သည့်အရာကို စံစားရင်းရလာသည့် သဘောတူလက်ခံ၍ရသော ခံစားချက် လို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ခဲ့တယ်။ သဘောတူလက်ခံလို့ရတဲ့ ခံစားချက်များတဲ့။ ပျော်ရွှင်ခြင်း

ခံစားချက်တစ်ခုပေါ့။ စံစားခြင်း ဆိုတဲ့စကားလုံးကိုသုံးထားတာ။ ဒါဆိုရင် ပျော်တယ် ဆိုတာဟာ အရိုင်းသတ္တဝါခံစားချက်တစ်ခုထက်တော့ ပိုတာပေါ့။ ဘယ်အရာကိုခံစား တာလဲ။ ကောင်းမွန်တဲ့အရာကို ခံစားတာလို့ဆိုတယ်။ ဒါအရေးကြီးတယ်။ ကောင်းမွန် တဲ့အရာ...။ မှန်ကန်ကောင်းမွန်တဲ့ ခံစားချက်တွေကို လိုတယ်ဆိုတဲ့သဘောပဲ။ အရစ္စတို တယ် ဆိုရင်လည်း ဒါကိုသဘောတူမှာသေချာတယ်။ အရစ္စတိုတယ်က ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ စိတ်ဝိညာဉ်ရဲ့ မှန်ကန်စွာလှုပ်ခတ်မှုများ လို့ပြောထားတာလေ။ မှန်ကန်တဲ့ဘဝဆိုတာ ပျော်ရွှင်တဲ့ဘဝဖြစ်တယ်လို့ ဆိုလိုချင်တာ။

နောက်တစ်ခုက လွန်ခဲ့တဲ့ငါးမိနစ်လောက်ကဖြစ်ခဲ့တဲ့အရာက အစ ကျွန်တော် တို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပမာဏကို ထိခတ်မှုရှိနေတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ငါးမိနစ်လောက်က လမ်းပေါ် မှာ ပိုက်ဆံကောက်ရထားတဲ့သူကို မေးတဲ့အခါ ပျော်ရွှင်မှုပမာဏက နည်းနည်းတော့ ပိုမြင့်နေမယ်မဟုတ်လား။ ဒါပြဿနာတစ်ခုပဲ။ အချက်အလက်ကို အတိအကျယုံကြည် လို့ မရတော့ဘူးလေ။ သူတေသနပညာရှင်တွေက ဒီပြဿနာကိုဖြေရှင်းဖို့ကြိုးစားတယ်။ အစမ်းသပ်ခံလူတွေရဲ့ လက်ကောက်ဝတ်မှာ အချက်ပေးစက်တွေ ပတ်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီစက်တွေကနေတစ်ဆင့် တစ်ရက်ကို ဆယ့်နှစ်ကြိမ်လောက် လှမ်းသတိပေးပြီးမေးတယ်။ မင်းပျော်နေသလား၊ အခုပျော်နေသလား၊ စောစောကရောပျော်နေသလား။ ဒါလည်းမလွယ် ပါဘူး။ စောင့်ကြည့်နေတယ်ဆိုတာကို သိနေကတည်းက အဖြေကမတိကျတော့ဘူး။ တချိန်လုံး တတိတီနဲ့လှမ်းသတိပေးနေတော့ ပျော်နေတာတောင် ပျက်သွားနိုင်တယ်လေ။

ပြီးတော့ လူတော်တော်များများဟာ သူတို့ပျော်နေတယ်ဆိုတာကို အားလုံးကို သိစေချင်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်ပြီးမေးတဲ့လေ့လာချက်တွေ မှာ အီးမေးလ်နဲ့မေးတဲ့လေ့လာချက်တွေထက် ပျော်ပါတယ်လို့ဖြေတဲ့သူပိုများတာ။ မေး တဲ့သူက ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ဖြစ်နေရင် ပိုဆိုး။ ရုပ်ချောတဲ့သူမေးလေအဖြေကလွဲလေလေ။ လိင်ဆွဲဆောင်မှုဟာလည်း ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ပြောင်းလဲစေတယ်မဟုတ်လား။

ဒါပေမယ့် သုခဗေဒပညာရှင်တွေကတော့ သူတို့ရဲ့လေ့လာချက်တွေကို ကာ ကွယ်ဖို့အသင့်။ စောစောကပြောခဲ့တဲ့ လေ့လာချက်တွေကို ထပ်ကာထပ်ကာ လုပ်ရင်း၊ အကြိမ်ရေများလာတဲ့ အခါမှာ ရတဲ့အဖြေတွေဟာလည်း တဖြည်းဖြည်းတိကျလာတယ်တဲ့။ အစမ်းသပ်ခံလူရဲ့ အသိမိတ်ဆွေတွေကိုမေးပြီး ရလာတဲ့အဖြေတွေကိုလည်း လက်ခံလို့ရ တယ်လို့ ပြောတယ်။ ဥပမာ- “ခင်ဗျားစိတ်ထဲမှာ မိုက်ကယ်ဟာ ပျော်နေတဲ့သူလို့ မြင်သလား” ဆိုတဲ့မေးခွန်းမျိုးပေါ့။ အိုင်ကျူတွေဘာတွေ စမ်းသပ်တဲ့အခါမှာလည်း အဖြေထွက်အောင်စမ်းသပ်လို့ရတယ်မဟုတ်လား။ တကယ်တမ်းကျတော့ အသိဉာဏ်ရဲ့

တာ တိုင်းတာလိုရတဲ့အရာမှမဟုတ်တာ။ ဒါပေမယ့် အိုင်ကျူရမှတ်တွေကို အရေးတယူ လက်ခံကြတယ်လေ။ ဒီတော့ ပျော်ရွှင်ခြင်းပမာဏဆိုတာကိုလည်းလက်ခံသင့်တယ်ပေါ့။

ထားပါတော့။ ပျော်ရွှင်မှုဗေဒ/သုခဗေဒ လေ့လာချက်တွေ၊ ရှာဖွေတွေ့ရှိမှု တွေဟာ အတန်အသင့် တိကျတယ်။ မှန်တယ် ဆိုကြပါစို့။ ဘာတွေများတွေ့ထားပြီးပြီလဲ။ ဘယ်သူတွေကပျော်နေသလဲ။ သူတို့လိုပျော်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ။ ဒီအဖြေတွေကို ရှာဖို့အတွက် ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ ဒေတာဘေ့စ်ကိုသုံးကြည့်ချင်တယ်။

ဗင်ဟိုဗန်ကျွန်တော့်ကို အခန်းတစ်ခန်းထဲကိုခေါ်သွားတယ်။ ကျောင်းဝင်းထဲက တခြားနေရာတွေလိုပဲ... အခန်းကအသက်မရှိသလို၊ ပျင်းခြောက်ခြောက်နဲ့။ အခန်းထဲမှာ ကွန်ပျူတာခြောက်လုံးထားထားတယ်။ ကွန်ပျူတာကိုင်နေတဲ့သူတွေက အခမဲ့လာရောက် ကူညီပေးနေတဲ့သူတွေများတယ်။ တစ်ယောက်မှ ပျော်နေတဲ့ရုပ်မထွက်ဘူး။ အံ့ဩစရာ။ ဒါပေမယ့် အဝလွန်နေတဲ့ ဆရာဝန်တစ်ယောက်ဟာလည်း ခင်ဗျားကို ကိုယ်ရည်စစ်သွား အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတာကိုတော့ အကြံပေးနိုင်သေးတယ်မဟုတ်လား။

ကျွန်တော် ခဏရပ်ပြီး အသက်ကိုဝအောင်ရှူလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်အရမ်း သိချင်နေခဲ့တဲ့အရာ... အခုကျွန်တော့်ရှေ့ကကွန်ပျူတာထဲမှာတွေ့ရတော့မယ်။ လူသားတွေ ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပေါင်းစုံကို တွက်ချက်စီစစ်ထားတဲ့အဖြေ။ နှစ်ပေါင်းများစွာမေ့ထားခဲ့တဲ့၊ ပစ်ထားခဲ့တဲ့ ပညာရပ်တစ်ခုကို အခုမှအသည်းအသန်လေ့လာနေရတဲ့ ပညာရှင်တွေခမျာ မနားမနေ စမ်းသပ်မှုတွေလုပ်၊ စာတမ်းတွေ ဆက်တိုက်ထုတ်နေကြတာ။ ပျော်ရွှင်ခြင်း ကိုလိုက်ရှာရတာ မသက်သာပါလား။

ကွန်ပျူတာထဲက အချက်အလက်တွေကို မပြောခင်မှာ သုခဗေဒပညာရပ်ရဲ့ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်တွေထဲက တချို့ကို အရင်ပြောပြပါရစေ။ အံ့ဩစရာကောင်းတဲ့အဖြေတွေ ရှိသလို ထင်ထားတဲ့အတိုင်းထွက်လာတဲ့ အဖြေတွေလည်းရှိတယ်။

အပေါင်းအသင်းခင်တဲ့၊ အပြင်ထွက်ရတာကြိုက်တဲ့သူတွေဟာ တစ်ကိုယ်တည်း သမားတွေထက် ပိုပျော်တယ်။ အကောင်းမြင်တတ်သူတွေဟာ အဆိုးမြင်တတ်သူတွေ ထက်ပိုပျော်တယ်။ အိမ်ထောင်ရှိသူတွေဟာ လူပျိုအပျိုတွေထက် ပိုပျော်ပေမယ့် ကလေး ရှိတဲ့သူတွေက ကလေးမရှိတဲ့ သူတွေထက် ပိုပျော်နေတာတော့မဟုတ်ပြန်ဘူး။ ဘာသာရေး ပိုလုပ်တဲ့သူတွေဟာ ဘာသာမဲ့တွေထက် ပိုပျော်ကြတယ်။ ဘွဲ့ရတဲ့သူတွေဟာ ဘွဲ့မရှိတဲ့ သူတွေထက်ပိုပျော်မယ်။ ဘွဲ့အမြင့်စားတွေ ရတဲ့သူတွေကျတော့ ပုံမှန်ဘွဲ့ရတဲ့သူတွေထက် ပိုပျော်နေတာမတွေ့ရဘူး။ လိင်ကိစ္စမှာ စိတ်ပါဝင်စားတဲ့သူတွေဟာ သားစိတ်မယားစိတ် ကုန်နေသူတွေထက် ပိုပျော်ကြတယ်။ ယောက်ျားလေးနဲ့ မိန်းကလေးတွေဟာ ပျော်နေမှု

အတိုင်းအတာတူညီကြတယ်။ မိန်းကလေးတွေကတော့ ခံစားချက် ပိုများတာပေါ့လေ။
 ဖောက်ပြန်ခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်မှုအတိုင်းအတာတစ်ခုတော့ပေးနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း
 ဖောက်ပြန်တာကိုမိသွားရင်တော့ ရှေ့မှာပျော်ခဲ့သမျှထက်ကိုပိုပြီးစိတ်ဆင်းရဲမယ်။ အလုပ်
 ရှိရာကို ကားစီး၊ ရထားစီး သွားနေရတဲ့သူ မှန်သမျှ သိပ်မပျော်ကြဘူး။ အလုပ်များတဲ့
 သူတွေကျတော့ ဘာအလုပ်မှမရှိတဲ့ သူတွေထက် ပိုပြီးပျော်နေပြန်ရော။ ပိုက်ဆံချမ်းသာ
 တဲ့သူတွေဟာ ဆင်းရဲတဲ့သူတွေထက် နည်းနည်းလေးပဲပိုပျော်ကြတယ်။

ဒီရှာဖွေတွေ့ရှိချက်တွေကို ကျွန်တော်တို့ဘယ်နေရာမှာသုံးကြမလဲ။ အိမ်ထောင်
 တော့ပြု၊ ကလေးတော့မယူနဲ့... ဒီလိုလုပ်ရမှာလား။ ဘုရားကျောင်းကို မှန်မှန်ပြန်သွား
 ရမလား။ ပါရဂူဘွဲ့ယူမလို့ကြိုးစားနေတာကို ရပ်လိုက်ရမလား။ ခဏလေး၊ မလောပါနဲ့။

ကြက်ကအရင်လာတာလား၊ ကြက်ဥကအရင်လာတာလား...ဆိုတဲ့ ပြဿနာလို
 ပါပဲ။ ကျန်းမာတဲ့သူတွေကပိုပြီးပျော်ရွှင်ကြတာလား၊ ပျော်ရွှင်နေလို့ပိုကျန်းမာကြတာလား
 ဆိုတာကို သေသေချာချာမပြောနိုင်သေးဘူး။ အိမ်ထောင်ရှိတဲ့သူတွေဟာ ပိုပျော်ကြတယ်။
 ဒါပေမယ့် ပျော်နေတဲ့သူတွေက ပိုပြီးအိမ်ထောင်ပြုချင်စိတ်ရှိတာရော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။
 ဒီပြဿနာကို Reverse Causality လို့ခေါ်တယ်။ လူမှုရေးသိပ္ပံပညာရှင်တွေလည်း
 ဒါကို အဖြေရှာဖို့ကြိုးစားနေဆဲ။ သုတေသနလုပ်ငန်းတော်တော်များများမှာ ဒီပြဿနာကို
 တွေ့ရတတ်တယ်။

ကျွန်တော်တကယ်သိချင်တဲ့အဖြေက ဒါတွေမဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူတွေပျော်နေကြ
 သလဲဆိုတာထက် ဘယ်နေရာမှာနေတဲ့သူတွေက ပိုပျော်ကြသလဲ ဆိုတာကို သိချင်တာ။
 ဘာကြောင့်...ဘယ်နေရာမှာ...ဆိုတဲ့မေးခွန်း။ ဗင်ဟိုဗန် ကျွန်တော့်မေးခွန်းကိုကြားတော့
 သက်ပြင်းချတယ်။ နောက်ထပ် လက်ဖက်ရည်ကြမ်းတစ်ခွက် ထပ်ငဲ့ပေးတယ်။ ဒီမေး
 ခွန်းကြောင့် တွက်ချက်ရတာတွေ ပိုရှုပ်သွားတယ်တဲ့။ ဘယ်နေရာ...ဘယ်နိုင်ငံမှာနေတဲ့
 သူတွေ...ဘယ်လောက်...ပိုပြီးပျော်ကြသလဲ ဆိုတာကို တကယ်အဖြေရှာလို့ရပါ့မလား။
 ကမ္ဘာ့အပျော်ဆုံးနေရာတွေကိုရှာမယ့် ကျွန်တော့်ရဲ့ခရီးစဉ်ဟာ မစခင်ကတည်းက အဆုံး
 သတ်သွားပြီလား။

ပျော်ရွှင်မှုဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ယဉ်ကျေးမှုတိုင်း၊ နိုင်ငံတိုင်းမှာရှိနေတယ်။
 တချို့နိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် ပျော်ရွှင်ခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ရတဲ့ စကားလုံးတွေ အများကြီး။
 Happiness ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာလုံးဟာ ပြင်သစ်စကားလုံး bonheur ၊ ဒါမှမဟုတ်
 စပိန်လို felicidad၊ အာရေဗျဘာသာနဲ့ ဆိုရင် sahaada ဒါတွေနဲ့ အဓိပ္ပာယ်တူတူပဲလား။
 ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာဘာသာပြန်လို့ ရနိုင်သလား။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံမှာလုပ်တဲ့ သူတွေနဲ့

တစ်ခုအရဆိုရင်တော့ ဘာသာပြန်လို့ ရတယ်လို့ ပြောနိုင်တယ်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံဟာ ပြင်သစ်၊ ဂျာမန် နဲ့ အီတလီ ဘာသာစကားသုံးမျိုးလုံး ပြောတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်နေတာကိုး။

ယဉ်ကျေးမှု ပတ်ဝန်းကျင်တိုင်းဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တန်ဖိုးထားတဲ့ အတိုင်းအတာတော့မတူကြဘူး။ အရှေ့အာရှနိုင်ငံတွေဟာ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ သဟဇာတဖြစ်ခြင်း၊ လူမှုတာဝန်တွေထမ်းဆောင်ခြင်း စတဲ့အရာတွေကို တစ်ဦးတစ်ယောက်စီ ခံစားချက်တွေထက် ပိုတန်ဖိုးထားကြတာကိုတွေ့ရတယ်။ တိုက်ဆိုင်တယ်လို့ ပြောရမလား။ အရှေ့အာရှတိုင်းပြည်တွေရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းပမာဏက သိပ်တော့ မမြင့်ဘူး။ 'ပတ်ဝန်းကျင်လက်ခံနိုင်သော အဖြေကိုဖြေခြင်း' ဆိုတဲ့ ပြဿနာတစ်ခုလည်း ရှိသေးတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုလေ့လာရေးစစ်တမ်းတွေကို ဖြေရတဲ့အခါ လူအများစုဟာ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကလက်ခံမယ့် အဖြေကိုပဲဖြေချင်ကြတဲ့ ပြဿနာ။ ဥပမာ- ဂျပန်လူမျိုးတွေကိုကြည့်ပါ။ လူမြင်သူမြင်ဖြစ်မှာကို အင်မတန်ကြောက်ကြတယ်။ ကျွန်တော် ဂျပန်နိုင်ငံမှာ နှစ်တော်တော်ကြာနေဖူးတယ်။ ဂျပန်အမျိုးသမီးတွေ ပြုံးရယ်တဲ့အခါ ပါးစပ်ကို လက်နဲ့ အုပ်ထားတတ်ကြတာကို အခုထိနားမလည်ဘူး။ ပျော်ရတာကို ရှက်နေတာလား။

ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန်လူမျိုးတွေကတော့ ပျော်ရွှင်ခြင်း ဆိုတာကို စောင်လို ခြုံထားချင်တဲ့လူမျိုးတွေလေ။ ပြုံးပျော်နေမှသာ လူတွေအထင်ကြီးမယ့်ဘဝ ဖြစ်မယ်လို့ သတ်မှတ်ထားတာကိုး။ အမေရိကန်တွေနဲ့ ပတ်သတ်ပြီး ပိုလန်လူမျိုးတစ်ယောက်က ဒီလို ကောက်ချက်ချသွားဖူးတယ်။ "အမေရိကန်တစ်ယောက်က သိပ်ကောင်းတယ်လို့ ပြောလာရင်...ကောင်းတယ်လို့ပဲနားလည်ပါ။ ကောင်းတယ်လို့ပြောလာရင် အိုကေအဆင့် လောက်ပဲလို့ နားလည်ပါ။ အိုကေပဲ လို့ပြောလာရင်တော့ အခြေအနေမကောင်းဘူးဆိုတာ သဘောပေါက်ပါ။"

လွယ်တော့မလွယ်ဘူး။ သုခမြေပုံဆိုတာ တကယ်ရှိနေရင်တောင် ခက်ခက်ခဲခဲ ဖတ်ယူရမယ့် သဘောပဲ။ ကြေမ္မမှုန်ဝါးနေတဲ့ မြေပုံစုတ်ကိုဖတ်ရသလိုပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ ဇွဲမလျော့နိုင်ဘူး။ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ အရောင်အဆင်း အလင်းအမှောင်ကို မခွဲနိုင်သေးပေမယ့်...ဘယ်နိုင်ငံတွေကဘာလို့ ပိုပျော်နေကြသလဲဆိုတာတော့ သိနိုင်မယ် ထင်တာပဲ။

--

ဒေတာဘော့စ်ကိုလွတ်လွတ်လပ်လပ်ကြည့်ဖို့ ဗင်ဟိုဗန်ကကျွန်တော့်ကို ခွင့်ပေးလိုက်တယ်။ မကြည့်ခင် ကျွန်တော့်ကို သတိပေးလိုက်သေးတယ်။ "တွေ့ထားတဲ့ အဖြေတွေကို ခင်ဗျားကြိုက်ချင်မှကြိုက်မယ်"

“ဘာဖြစ်လို့လဲဗျ”

သူကရှင်းပြတယ်။ အပျော်ရွှင်ဆုံး နေရာတွေဟာ ကျွန်တော်တို့ ခန့်မှန်းထားတဲ့ အချက်အလက်တွေနဲ့ မကိုက်ညီတာတွေများတယ်တဲ့။ ဥပမာ- ကမ္ဘာပေါ်မှာ အပျော်ဆုံး နိုင်ငံတွေဖြစ်တဲ့ ဒိန်းမတ်နဲ့ အိုက်စလန်နိုင်ငံတွေဟာ လူမျိုးစုတစ်စုတည်းနေထိုင်တဲ့ နေရာတွေဖြစ်တယ်။ လူမျိုးပေါင်းစုံပူးပေါင်း နေထိုင်ခြင်းဟာ ခွန်အားနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ယူဆောင်လာပေးမယ်လို့ ထင်ထားတဲ့ အမေရိကန်အိပ်မက်နဲ့တော့ တခြားစီပေါ့။ နောက် ထပ်တွေ့ရှိချက်တစ်ခုက ပိုဆိုးတယ်။ အဲဒီတွေ့ရှိချက်ကြောင့် ဗင်ဟိုဗန်တစ်ယောက် လူမှုသိပ္ပံအသိုင်းအဝိုင်းမှာ အပယ်ခံရသလိုတောင် ဖြစ်သွားခဲ့ဖူးတယ်တဲ့။ ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ တွေ့ရှိချက်အရဆိုရင် လူတစ်ဦးချင်းစီရဲ့ ဝင်ငွေကွာခြားမှုဟာ နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ပျော်ရွှင်ခြင်း အပေါ်မှာ သိပ်ပြီးသက်ရောက်မှုမရှိဘူးလို့ ဆိုတယ်။ လူတန်းစားမျှတတဲ့ နိုင်ငံတွေဟာ လူတန်းစား အင်မတန်ကွာဟတဲ့နိုင်ငံတွေထက် ပိုပျော်နေတာ မတွေ့ရဘူး။

“ကျုပ်အပေါင်းပါတွေက ဒီအဖြေကို သိပ်မကြိုက်ကြဘူး”။ ဗင်ဟိုဗန်က ပြောတယ်။ “လူမှုသိပ္ပံနယ်ပယ်မှာ မတူညီခြင်းဟာ အရေးကြီးတယ်ဗျ။ တချို့လူတွေ ဆိုရင်သူတို့ရှေ့ရေးတစ်ခုလုံးကို လူတန်းစားမတူညီခြင်း ဆိုတဲ့ သီအိုရီအပေါ်မှာအခြေခံ ထားတာ...”။

ကမ္ဘာ့အပျော်ဆုံးနေရာတွေဆီ ရှာပုံတော်ထွက်ခြင်းဟာ တော်တော်ခေါင်းကိုက် စေတဲ့အရာပါလား။ ကွန်ပျူတာမောက်စ်ကို တစ်ချက်ချင်း နှိပ်ကြည့်ရင်း ထင်မထားတဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေ၊ အံ့အားသင့်စရာ ရှာဖွေတွေ့ရှိချက်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ကျွန်တော် မြင်လိုက်ရတယ်-

- + ကမ္ဘာ့အပျော်ဆုံးနိုင်ငံတွေဟာ ပျော်ရွှင်မှုပမာဏမြင့်မားသလို ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေနှုန်းလည်းမြင့်ကြတယ်
- + ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းသူတွေဟာ ပိုပျော်တာတော့မှန်တယ်။ ဒါပေမယ့် အပျော်ရွှင်ဆုံးနိုင်ငံတွေဟာ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းတဲ့ နိုင်ငံတွေ မဟုတ်ပြန်ဘူး။
ဪ...ပြီးတော့ အံ့ဩစရာတစ်ခုရှိသေးတယ်။
- + ကမ္ဘာ့အင်အားအကြီးဆုံး၊ အချမ်းသာဆုံး အမေရိကန်နိုင်ငံဟာ ပျော်ရွှင်မှုနယ်ပယ်မှာတော့ အင်အားမကြီးရှာဘူး။

--

ကျွန်တော့်ရဲ့ ရော့တာဒမ်နေ့ရက်တွေဟာ စိတ်ချမ်းမြေ့စရာကောင်းပါတယ်။
 ဟိုတယ်မှာ မနက်စာစားမယ်။ တစ်ခါတလေ အချိန်ရရင် inter course မှာမယ်။
 ပြီးရင် ကမ္ဘာ့ပျော်ရွှင်မှုဒေတာဘေ့စ် (WDH) ရှိရာကိုရထားစီးပြီးသွားမယ်။ WDH
 ကိုရောက်ရင် သုတေသနစာတမ်းတွေ၊ ကွန်ပျူတာထဲကအချက်အလက်တွေကို ဘီးစိပ်
 တိုက်ရှာ၊ သုခမြေပုံရဲ့လျှို့ဝှက်ချက်တွေကို တစ်လွှာပြီးတစ်လွှာ လေ့လာမယ်။ ညနေပိုင်း
 ရောက်တဲ့အခါကျရင် ကျွန်တော်သွားနေကျ ကော်ဖီဆိုင်ကိုသွားမယ်။ (ဆိုင်နာမည်ကို
 မှတ်မထားလိုက်ဘူး) ဘီယာနွေးနွေးတစ်ခွက်မှာ၊ ဆေးပြင်းလိပ်ကလေးဖွာ... သုခ
 ဆိုတာရဲ့ သဘောသဘာဝကို တစ်မိမိမိမိတွေ့မယ်။ ဒါတွေအကုန်လုံးဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့
 နိစ္စဝူအလုပ်တစ်ခု။ ဥရောပသားဆန်လာတယ်လို့ပဲ ပြောရမလား။ အလုပ်သိပ်မလုပ်ဘဲ
 တွေးနေငေးနေတာက ခပ်များများလေ။

သုခမြေပုံရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေကိုရှာတဲ့အခါ ဟိုးအောက်ဆုံးအဆင့်တွေကနေ
 စပြီးရှာဖို့ ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ (ဘာကြောင့်ဒီလိုဆုံးဖြတ်မိသလဲတော့မသိဘူး)
 မပျော်ဆုံး၊ စိတ်အဆင်းရဲဆုံး နိုင်ငံတွေက ဘယ်နိုင်ငံတွေဖြစ်မလဲ။ အာဖရိကနိုင်ငံတော်
 တော် များများကို အရင်တွေ့ရမယ်။ တန်ဇန်နီးယား၊ ရဝမ်ဒါနဲ့ ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံတွေဟာ
 ပျော်ရွှင်မှုဇယားရဲ့ ဟိုးအောက်ခြေမှာ။ အလယ်အလတ်နေရာမှာ နေရာယူနိုင်တဲ့အာဖရိက
 နိုင်ငံ အနည်းငယ်တော့ရှိပါတယ်။ ဂါနာလိုနိုင်ငံမျိုး။ ဒါပေမယ့် သိပ်မများဘူး။ ဒါဟာ
 ထူးတော့မထူးဆန်းဘူး။ စားစရာမရှိအောင် ဆင်းရဲနေရင် ပျော်ဖို့ဆိုတာမဖြစ်နိုင်ဘူးလေ။
 ဘာမှမရှိဘဲ ပျော်နိုင်တယ်ဆိုတာ ယုံတမ်းပုံပြင်သက်သက်ပဲ။ ကျွန်တော်တို့လူသားတွေရဲ့
 အခြေခံလိုအပ်ချက်တွေကို မဖြည့်ဆည်းနိုင်ရင် ပျော်ရွှင်ဖို့မဖြစ်နိုင်ဘူး။

ပျော်ရွှင်ခြင်းလှေကားအောက်နားမှာကပ်နေတဲ့ နိုင်ငံတချို့က စိတ်ဝင်စားစရာ။
 ဆိုဗီယက်ကနေခွဲထွက်သွားတဲ့ ဘယ်လာရစ်၊ မောလ်ဒိုဗား၊ ယူကရိန်း၊ ဥဇဘက် အစ
 ရှိတဲ့ နိုင်ငံတွေ။

ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတွေဟာ အာဏာရှင်နိုင်ငံတွေထက် ပိုပြီးပျော်ရွှင်မှုမြင့်မားကြ
 သလား ဆိုတော့လည်း မဟုတ်ပြန်ဘူး။ စောစောကပြောတဲ့ အရင်ဆိုဗီယက်နိုင်ငံတွေဟာ
 အခုအချိန်မှာ ပိုလွတ်လပ်သွားတာတော့အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု
 ပြိုကွဲသွားပြီးကတည်းက အဲဒီနိုင်ငံတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းပမာဏဟာလည်း ပြိုလဲသွားခဲ့
 တယ်။ မီချီဂန် တက္ကသိုလ်ရဲ့ ပရော်ဖက်ဆာတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ရွန်အင်ဂယ်ဟတ်ဟာ
 ဒီမိုကရေစီ-အာဏာရှင်စနစ် နှစ်ခုကြားက ပျော်ရွှင်ခြင်းအတိုင်းအတာကို လေ့လာဖို့

တယ်။ သူ့အဆိုအရဆိုရင် ဒီမိုကရေစီကြောင့် လူတွေပိုပျော်လာတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရွှင်မှုမြင့်မားတဲ့ နိုင်ငံတွေဟာ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတွေဖြစ်ဖို့ အခွင့်အလမ်း ပိုများတယ်တဲ့။ ဒါဆိုရင် အီရတ်နိုင်ငံအတွက်တော့ သိပ်အခြေအနေမကောင်းဘူး။

ဒါဆို...နွေးထွေးသာယာတဲ့နိုင်ငံတွေဆိုရင်ရော...။ ကျွန်တော်တို့တွေ ငွေကြေး ကုန်ကျခံပြီး တကူးတကသွားရတဲ့ အင်မတန်သာယာသောနိုင်ငံတွေ။ ဒေတာဘေ့စ်ထဲက အဖြေအရဆိုရင် သူတို့လည်း သိပ်ပြီးမပျော်ကြဘူးပဲ။ ဖီဂျီ၊ တဟီတီ၊ ဘဟားမား စတဲ့ ရာသီဥတု ပတ်ဝန်းကျင် သာယာတဲ့နိုင်ငံတွေဟာ ကမ္ဘာ့ပျော်ရွှင်မှုအဆင့်မှာ အလယ် အလတ် လောက်ပဲရှိနေတာတွေ့ရတယ်။ တကယ်ပျော်တဲ့နိုင်ငံတွေထဲမှာရာသီဥတုဆိုးတဲ့ နိုင်ငံတွေပါနေတယ်။ အဲဒီထဲမှာပါနေတဲ့ အိုက်စလန် နိုင်ငံဆိုရင် ရေခဲမတတ်အေးတာ။

ယုံချင်ယုံမယုံချင်နေ။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ တော်တော်များများဟာ မေးလိုက်ရင် ငါတို့ ပျော်နေပါတယ်လို့ ဖြေကြသတဲ့။ နိုင်ငံတိုင်းလိုလိုဟာ ပျော်ရွှင်မှုဇယားမှာ ၁၀ မှတ်ပေးရင် ၅ မှတ်နဲ့ ၆ မှတ်ကြားမှာရှိကြတယ်။ ရှားရှားပါးပါး နိုင်ငံတွေတော့ရှိတယ်။ အမြဲစိတ်ညစ်နေတဲ့ မော်လ်ဒိုဗားနိုင်ငံဆိုရင် ၄ မှတ်ခွဲလောက်နဲ့တန်နေတာကိုတွေ့ရတယ်။ ၁၉၆၂ တုန်းကဆိုရင် မော်လ်ဒိုဗားဟာ ကမ္ဘာ့သမိုင်းမှာ အနိမ့်ဆုံးဖြစ်တဲ့ ၁ ဒသမ ၆ မှတ်ပဲရသတဲ့။ ကျန်တဲ့နိုင်ငံတွေကို ခြုံပြီးကြည့်ရင်တော့ ကမ္ဘာ့သူကမ္ဘာသားတွေ တော်တော်များများဟာ ပျော်တော့ပျော်နေကြသားပဲ။

ဒါအံ့ဩစရာမကောင်းဘူးလား။ ကမ္ဘာမှာ ပျော်ရွှင်နေတဲ့သူတွေ အများကြီးပဲ။ မိဒီယာ သတင်းကွန်ယက်တွေထဲမှာ လိုက်ကြည့်မယ်ဆိုရင်တော့ စိတ်ဆင်းရဲစရာတွေက ပိုများနေမှာပဲလေ။ ကျွန်တော်တို့ ဂျာနယ်လစ်တွေကြောင့်လည်းပါတယ်။ သတင်းတော် တော်များများက စိတ်ညစ်စရာတွေကို ကြေညာပေးရတာ ပိုများတယ်မဟုတ်လား။ ကျွန် တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဒီလိုသတင်းတွေနဲ့ပဲ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ခဲ့ရတာကိုး။

ဒီထက်ဆိုးတာက အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တွေ။ အမည်းရောင်ဝမ်းဆက်တွေဝတ်၊ ဆေးလိပ်တွေသောက်၊ ရည်းစားကလည်းမရှိ။ ဒီတော့ ကော်ဖီဆိုင်တွေမှာ တစ်နေကုန် တစ်နေခန်းထိုင်ကြ၊ စကြဝဠာကြီးအကြောင်းစဉ်းစားကြ။ နောက်ဆုံးမှာ သြော်...ငါတို့ လူလောကကြီးဟာ စိတ်ညစ်စရာကြီးပါလားဆိုပြီး ကောက်ချက်တွေချ။ တစ်ယောက် တည်း ထိုင်ဘူနေမှတော့ စိတ်ညစ်စရာတွေပဲတွေ့တော့မပေါ့။

ဒါပေမယ့်လည်း...လူတော်တော်များများဟာ ပျော်နေကြသတဲ့။ ဒါတကယ် မဟုတ်ပါ့မလား။ ဒီအဖြေနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ သိပ်တော့မကိုက်။ ကျွန်တော်လည်း လူတော် ယောက်ပဲလေ။ ဒါပေမယ့်သိပ်ပျော်နေတဲ့လူတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှု

ဝင်း
ဘူး။
လမ်း
ကြီး
က
စတဲ့
လယ်
ရိုးတဲ့
ဘာ။
ရင်
ဝ
ယယ်။
ယယ်။
သမ
တွေ
ပဲ။
က
တော်
ကျွန်
။
တော်၊
ကုန်
ဂါတို့
ကက်
ယ်
တစ်
ရှင်မှု

သုခမြေပုံ

နယ်သာလန်

ဇယားထဲမှာ ကျွန်တော်ဟာဘယ်နေရာလောက်မှာရှိမလဲဆိုတာ စဉ်းစားမိတယ်။ ရိုးရိုး သားသားပြောရရင် ကျွန်တော့်အမှတ်က ၆ မှတ်လောက်ပဲရှိမယ်။ တခြားအမေရိကန် လူမျိုးတွေနဲ့ ယှဉ်ရင်တော့ တော်တော်ကို နိမ့်နေတာ။ WDH အရဆိုရင် ကျွန်တော်နဲ့ တိုက်တဲ့နိုင်ငံက ခရီးအေးရှားလိုနိုင်ငံမျိုးဖြစ်မယ်။ သူတို့လည်း ၆ မှတ်ပဲရတာလေ။

ဘာသာဗေဒပညာရှင် အန်နာဝီရာဇ်ဘစ်ကာ ပြောဖူးတာကို သတိရတယ်။ လူတော်တော်များများဟာ ပျော်ရွှင်နေကြတယ် ဆိုတဲ့အဖြေကိုတွေ့တော့ သူကပြန်မေး တယ်။ “ဘယ်သူတွေက ပြောတာလဲ” တဲ့။

အမှန်ပဲ။ ပြောတဲ့သူတွေက ဘယ်သူတွေတုန်း။ ခေါင်းကိုက်စရာပဲ။ ကျွန်တော့် ရဲ့ သုခမြေပုံကိုရှာမယ့် စီမံကိန်းဟာ အလကားဖြစ်နေပြီလား။ အဲဒီလိုစဉ်းစားနေရင်း ကျွန်တော်တစ်ခုသတိထားမိသွားတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုအမှတ်စာရင်းမှာ အမြဲလိုလိုထိပ်ဆုံးနား မှာရှိနေတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခု။ နံပတ်တစ်တော့မရောက်သေးဘူး ဒါပေမယ့် ရောက်ခါနီးနေပြီ။ ဘယ်နိုင်ငံလဲဆိုတော့... ကျွန်တော်အခုရောက်နေတဲ့နိုင်ငံ။ နယ်သာလန်။

ကော်ဖီဆိုင်ကိုပြန်ရောက်တော့ ကျွန်တော် ဘီယာတစ်ခွက်ထပ်မှာလိုက်တယ်။ နယ်သာလန်လူမျိုး (သို့)ဒတ်ချ်လူမျိုးတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းအကြောင်းတရားကိုအတွေးပွား နေမိတယ်။ နယ်သာလန်နိုင်ငံလို တွေတွေထူးထူးညွှန်းဆိုစရာဆိုလို၊ ဘာမှမရှိတဲ့နိုင်ငံ၊ အိပ်ငိုက်ချင်စရာကောင်းတဲ့နိုင်ငံမှာ ဘာတွေများ ပျော်စရာတွေရှိနေလို့လဲပေါ့။ ပထမ အချက်ကနယ်သာလန်သားတွေဟာ ဥရောပတိုက်သားတွေ။ ဒီတော့ သူတို့မှာ ကျန်းမာရေး အာမခံနဲ့ပတ်သက်ပြီး စိတ်ပူစရာ မရှိတော့ဘူး။ နိုင်ငံတော်ကတာဝန်ယူပေးတာကိုး။ အားလပ်ရက်တွေဆိုတာလည်း မကုန်နိုင်မခန်းနိုင် ရနေတာ။ ဥရောပသားဆိုတဲ့အတိုင်း ငါတို့ဟာ အမေရိကန်တွေထက် အများကြီးသာတယ်ကွ ဆိုတဲ့ခံယူချက်ကလည်း အမြဲရှိ နေတယ်။ ကြီးကျယ်တာပေါ့လေ။ ကြီးကျယ်ခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်မှုရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်လား...။ မဟုတ်သေးပါဘူး...။ တခြား တစ်ခုခုတော့ ရှိကိုရှိရမယ်။

သိပြီ။ သည်းခံခြင်း...။

ဒတ်ချ်လူမျိုးတွေဟာ အရာရာကို သည်းခံနိုင်ကြတယ်။ သည်းမခံနိုင်တဲ့သူတွေ ကိုတောင် သည်းခံနိုင်တယ်။ ဘယ်နိုင်ငံကလာတဲ့သူကိုမဆို လက်ကမ်းကြိုဆိုဖို့အသင့်။ သည်းခံနိုင်စွမ်းနည်းတဲ့ နိုင်ငံတွေက လာတဲ့သူတွေ (ဘာသာရေးတင်းကျပ်တဲ့နိုင်ငံတွေ၊ ကျား/မ ခွဲခြားမှုပြင်းထန်တဲ့နိုင်ငံတွေ) ကိုလည်း လိုလိုလားလားကြိုဆိုကြတယ်။ ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ လေ့လာချက်အရ သည်းခံနိုင်စွမ်းကောင်းသူတွေဟာ ပိုပြီး ပျော်ရွှင်ကြ သတဲ့။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုသည်းခံခြင်းကြောင့် ပြန်ပေးဆပ်လိုက်ရတာတွေတော့ရှိတာပဲ။

ဒတ်ချ်ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာတစ်ယောက် ဆိုရင် ဘာသာရေးအစွန်းရောက် တစ်ယောက်ရဲ့ သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံလိုက်ရရှာတယ်။

ဒတ်ချ်လူမျိုးတွေရဲ့ သည်းခံနိုင်ခြင်းဆိုတာ ဘယ်လိုပုံစံမျိုးလဲ။ နယ်သာလန်မှာ တရားဝင်လုပ်လို့ရတဲ့ အရာ ၃ ခုကိုစဉ်းစားမိတယ်။ မူးယစ်ဆေး၊ ပြည့်တန်ဆာလုပ်ငန်းနဲ့ စက်ဘီးစီးခြင်း။ ၃ ခုစလုံးဟာ သေသေချာချာ အကာအကွယ်နဲ့ လုပ်မယ်ဆိုရင်ပျော်ဖို့ ကောင်းတာတွေချည်းပါပဲ။ စက်ဘီးစီးချင်ရင် ဦးထုပ်ဆောင်းပြီးမှ စီးသလိုမျိုးပေါ့။

ကျွန်တော် တစ်ခုခုကိုတော့ စမ်းလုပ်ကြည့်မှဖြစ်မယ်။ ဒါမှလည်း ဒတ်ချ်လူမျိုးတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းသော့ချက်ကို ခြေရာခံနိုင်မယ်မဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် ဘယ်တစ်ခုကို လုပ်ရမလဲ။ စက်ဘီးစီးတာ ကောင်းတော့ကောင်းတယ်။ ဒတ်ချ်တွေလောက် စက်ဘီးကြိုက်တဲ့လူမျိုးမတွေ့ဖူးဘူး။ ဒါပေမယ့် အပြင်မှာ မတရားအေးနေတာ။ စက်ဘီးစီးဖို့ မလွယ်လှဘူး။ ဒါဆိုရင် ပြည့်တန်ဆာ...။ ဒီတစ်ခုကအပြင်ထွက်စရာမလိုတော့ ရာသီဥတုအေးနေလည်း ပြဿနာမရှိဘူးလေ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်မှာ မိန်းမရှိသေးတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှု သုတေသနခရီးစဉ်တစ်ခုလုံးပြီးပြည့်စုံအောင် သူ့ခမျာထောက်ပံ့ပေးရှာတယ်။ သို့သော် သုတေသနလုပ်ဖို့ ဒတ်ချ်ကောင်မလေးတစ်ယောက်နဲ့ သွားအိပ်ပါရစေလို့ ပြောရင်တော့ ကျွန်တော့်ကိုကန်ချမှာသေချာတယ်။

ဒါဆို...မူးယစ်ဆေးတစ်ခုပဲကျန်တော့တာပေါ့။ ဟုတ်ပြီလေ။ အပျော့စားမူးယစ်ဆေး တော်တော်များများ နယ်သာလန်မှာ တရားဝင်သုံးလို့ရတယ်။ ကော်ဖီဆိုင်တွေမှာ အလွယ်တကူရတယ်။ ကော်ဖီဆိုင်တော်တော်များများက မူးယစ်ဆေးသုံးဖို့နေရာတွေ။

ဒါပေမယ့် ဘယ်မူးယစ်ဆေးကို စမ်းကြည့်ရမလဲ။ ရွေးစရာတွေက တောင်ပုံရာပုံ။ ရောတာဒမ်တစ်မြို့လုံးမှာရှိတဲ့ ဆိုင်တွေရဲ့ သုံးပုံနှစ်ပုံလောက်က “ကော်ဖီဆိုင်” တွေ။ စိတ်ဝင်စားစရာဆိုင်တစ်ဆိုင်တော့တွေ့တယ်။ နာမည်က “မိုးထိ” တဲ့။ မိုးထိတော့ မတက်ချင်သေးဘူးလေ။ တခြားဆိုင်တွေကလည်း လူငယ်ကြိုက်ဒီဇိုင်းတွေ။ လူငယ်တွေကြားမှာ တစ်ယောက်တည်း လစ်နေရင်လည်း မကောင်းပြန်ဘူး။

နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော်သဘောကျတဲ့ ဆိုင်တစ်ဆိုင်တွေ့တယ်။ နာမည်က The Alpha Blondie Coffee Shop တဲ့။ နာမည်တင်လှတာမဟုတ်ဘူး ဆိုင်ကလည်း မဆိုးဘူး။ ပြတင်းပေါက်တွေလည်း အများကြီးရှိတယ်။ ဆိုင်ထဲမှာ ဘောလုံးခုံတစ်ခု၊ ကိုကာကိုလာနဲ့ တခြားအအေးပူလင်းတွေထည့်ထားတဲ့ ရေခဲသေတ္တာတစ်လုံး၊ ပြီးတော့ ကော်ဖီစက်တစ်ခု။ ကော်ဖီစက် ထားထားတာတောင် အံ့ဩစရာပဲ။ ဒီလိုဆိုင်တွေ ဘယ်သူမှကော်ဖီသောက်ကြဘူးလေ။ အလှထားထားတာဖြစ်မယ်ထင်ပါတယ်။

မြဝင်း
ဘက်ရဲ့
ပန်းမှာ
ပင်န်း
ပျော်ဖို့
ပျို။
လူမျိုး
တစ်ခု
က်ဘီး
မီးစီးဖို့
ရာသီ
ဘယ်။
ဘက်ပုံ
အိပ်
ယစ်
တွမှာ
တွ။
ဘင်ပုံ
ပိုင်”
တော့
စ်တွေ
ည်က
သည်း
စ်ခုံ၊
တော့
စ်မှာ

သုခမြေပုံ

နယ်သာလန်

ဆိုင်ထဲမှာ ၁၉၇၀ ဝန်းကျင်က သီချင်းတွေဖွင့်ထားတယ်။ နံရံမှာချိတ်ထားတဲ့ ပန်းချီကားဆီ ကျွန်တော့်မျက်စိကရောက်သွားတယ်။ ခြောက်တန်းကလေးတစ်ယောက် ဆွဲထားတဲ့လက်ရာနဲ့။ ပန်းချီကားထဲမှာဆွဲထားတာက သစ်ပင်တစ်ပင်။ အဲဒီ သစ်ပင်ကို ဝင်ဆောင့်ထားတဲ့ကားတစ်စီး။ ကားတာယာပွတ်ကြောင်းတွေက မိုးကုပ်စက်ပိုင်းဘက်ဆီ တဖြည်းဖြည်းပျောက်သွားတယ်။ အောက်မှာစာတစ်ကြောင်းရေးထားတယ်။ “တချို့ လမ်းတွေဟာ မူးယစ်နေတဲ့ စိတ်ထဲမှာပဲရှိနေတာ...”။ သတိပေးချက်လား။ ကြော်ငြာ လားတော့ ကျွန်တော်လည်းမသိ။

ဆိုင်ထဲမှာရှိနေတဲ့သူတွေကြည့်ရတာ ပုံမှန်ဖောက်သည်တွေဖြစ်မယ်။ ကျွန်တော် တစ်ယောက်ကလွဲရင်ပေါ့။ ငယ်ငယ်တုန်းက ကျောင်းသားဘဝကို သတိရသွားတယ်။ ခပ်မိုက်မိုက်လူတွေကြား ဝင်ရောဖို့ကြိုးစားခဲ့ပေမယ့် မအောင်မြင်ခဲ့ဘူးလေ။

အသားညိုညိုနဲ့လူတစ်ယောက် ကျွန်တော့်ကို မိနူးလာပေးတယ်။ ဒီနေ့အထူး အစီအစဉ်အနေနဲ့ ယိုးဒယားဆေးခြောက်ရမယ်တဲ့။

ကျွန်တော်ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိဖြစ်နေတယ်။ ဘာမှာရမှန်းမသိ ဖြစ်တဲ့အခါ ကျွန်တော်လုပ်နေကျအတိုင်း သူ့အကြံဉာဏ်ကိုပဲ တောင်းလိုက်ပါတယ်။ ဘာကောင်းလဲ၊ လူကြိုက်များတာ ဘာလဲပေါ့။

“ပြင်းတာကြိုက်လား၊ ပျော့တာကြိုက်လား ခင်ဗျ” သူကမေးတယ်။

“ပျော့တာပေးပါ”

“ဒါဆို မိုရိုကန် ကောင်းတယ်ဆရာ”

ကျွန်တော်သူ့ကို ယူရိုငါးဒေါ်လာ ပေးလိုက်တော့ အညှီရောင်အတုံးတစ်တုံး ပါတဲ့ အထုပ်ကလေး ကျွန်တော့်ကို ယူလာပေးတယ်။ တံဆိပ်ခေါင်းအရွယ်လောက်ပဲ ရှိမယ်ထင်တယ်။

အဲဒီအတုံးကို ဘာလုပ်ရမလည်း မသိ။

ငယ်သူငယ်ချင်း ရပ်စတီကိုပဲဖုန်းဆက်မေးရမလား။ ဒီကောင်ကတော့ ဒီကိစ္စ တွေမှာ ဆရာတစ်ဆူပဲ။ ဆေးခြောက်လိပ်တဲ့နေရာမှာ ပါရဂူ။ အခုတော့ ရှေ့နေဖြစ်နေပြီ။ သားနဲ့မယားနဲ့။ လှမ်းမေးရင်တော့ ပြောပြမှာပဲ။ တတ်သည့်ပညာမနေသာမဟုတ်လား။

ဒီအတိုင်းမျိုးချပြီး အအေးနဲ့မျောချလိုက်ရမလား။ နောက်ဆုံးတော့ ကျွန်တော့် ဘေးနားမှာထိုင်နေတဲ့ မုတ်ဆိတ်နဲ့ လူတစ်ယောက်က မနေနိုင်တော့ဘဲ ထလာတယ်။ ဘာမှမပြောဘဲ ကျွန်တော့်လက်ထဲ ကယောင်ကတမ်းကိုင်ထားတဲ့ အတုံးကိုလှမ်းယူတယ်။ လက်ညှိုး၊ လက်မကြားမှာဖိပြီး အသာလေးချေလိုက်တယ်။ သူ့အိတ်ကပ်ထဲကစီးကုတ်

တစ်လိပ်ကိုထုတ်၊ ဆေးသားတွေသွန်ချလိုက်တယ်။ စောစောကချေချလိုက်တဲ့အမှုန့်တွေ ဆေးလိပ်ပြောင်းခွဲထဲကို သိပ်ထည့်တယ်။ ဟိုနားနည်းနည်း ဒီနားနည်းနည်း ပုတ်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်လက်ထဲပြန်ထည့်ပေးတယ်။

ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြောပြီး ကျွန်တော်မီးညှို့လိုက်တယ်။

စမ်းသပ်ချက်အောင်မြင်သည်ပေါ့လေ။ သတိထားမိလိုက်တဲ့ အရာနှစ်ခုရှိတယ်။ နံပတ (၁) - မိုရိုကန်က ကောင်းတော့ကောင်းသား။ နံပတ် (၂) - ခိုးကြောင်ခိုးဝှက်လုပ် ရတဲ့အရာတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းတစ်ဝက်ဟာ ခိုးကြောင်ခိုးဝှက်လုပ်ခြင်းဖြစ်တယ်။ အခုလို ပေါ်တင်ကြီး တရားဝင်လုပ်ရတဲ့အခါ အပျော်တစ်ဝက်လျော့သွားတာတော့ အမှန်ပဲ။ ကောလိပ်ကျောင်းတုန်းက အဆောင်မှာ ရပ်စတီနဲ့အတူ ဆေးခြောက်ခိုးရှုရသလောက် ဘယ်ပျော်မလဲ။

မိုရိုကန်အစွမ်းမှာ လွင့်လူးနေရင်း ကျွန်တော်တွေးမိတယ်။ ဒီလိုသာ အမြဲတမ်း ခံစားနေရမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်ပျော်မှာလား။ Alpha Blondie Coffee ဆိုင်ထဲမှာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရှာပုံတော် အဆုံးသတ်လို့ရပြီလား။ ကမ္ဘာပေါ်မှာအပျော်ဆုံးနေရာဆိုတာ ဒီနေရာပဲလား။

အမြဲတမ်းပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ရောဘတ်နိုဇစ် ရဲ့ဆွေးနွေးချက်ကစိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတယ်။ နိုဇစ်အနေနဲ့ ဆေးခြောက်ရှုဖူးသလား၊ မိုရိုကန် ကြိုက်သလားတော့ ကျွန်တော်လည်းမသိဘူး။ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ သုခချမ်းသာ ခံစားချက်တွေကို အသည်းအသန်စဉ်းစားခန်း ဖွင့်ခဲ့တာတော့ သေချာတယ်။ ခံစားချက် ယန္တရား လို့နာမည်ပေးထားတဲ့ အတွေးအခေါ် စမ်းသပ်ချက်တစ်ခုကိုလည်း တီထွင်ခဲ့ တယ်။ စမ်းသပ်ချက်က ဒီလို။

အတော်ဆုံးသိပ္ပံပညာရှင်တွေပူးပေါင်းပြီးပျော်ရွှင်ခြင်းအရသာကိုပေးစွမ်းနိုင်တဲ့ စက်ယန္တရားတစ်ခုတီထွင်လိုက်နိုင်ပြီဆိုပါစို့။ အဲဒီစက်က ခင်ဗျားရဲ့ကျန်းမာရေးကိုလည်း မထိခိုက်စေဘူး။ စက်ချို့ယွင်းနိုင်ခြေလည်းမရှိဘူး။ ခင်ဗျားသေတဲ့အထိ ပျော်ရွှင်ခြင်း ဆိုတဲ့ခံစားချက်ကို အဆက်မပြတ်ခံစားရမယ်။ ဒါဆိုရင် ခင်ဗျား အဲဒီစက်ထဲကိုဝင်မလား။

မဝင်ဘူးလို့ဖြေရင်...ဘဝမှာ ပျော်ရွှင်ခြင်း တစ်ခုတည်းရှိရုံနဲ့ မလုံလောက်ဘူး ဆိုတာကို သက်သေပြလိုက်တာပဲမဟုတ်လား။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုကြိုးစား ရယူချင်တာ။ ခံစားချင်ရုံသက်သက်မဟုတ်ဘူး။ မပျော်ရွှင်မှုတွေကိုတောင် တောင့်တချင် တောင့်တမိမယ်။ စိတ်ဆင်းရဲဖူးမှ စိတ်ချမ်းသာခြင်းကို ခံစားနိုင်မယ်မဟုတ်လား။

စိတ်မကောင်းစရာဘဲ။ ကျွန်တော်လည်း အဲဒီစက်ထဲကိုမဝင်ချင်ဘူး။ ဒါကြောင့်

မြို့ဝင်း
တွေ
ဝယ်။
ယ်။
လုပ်
ခုလို
နဲ့ပဲ။
ကက်
မ်း
ဲမှာ
တာ
စ်
ား၊
သာ
က်
င်ခဲ့
ဲတဲ့
ည်း
ွင်း
ား။
ဘူး
ား
ချင်
င့်

သုခမြေပုံ

နယ်သာလန်

အခုကော်ဖီဆိုင်ကို နောက်တစ်ခါ ထပ်လာဖြစ်မယ် မထင်ဘူး။ နှမြောစရာတော့
ကောင်းသား။ မိုရိုကန်အရသာက တော်တော်ကောင်းတာကိုး။

--

နောက်တစ်နေ့မနက်။ နေ့စဉ်သွားနေကျ WDH ကို ကျွန်တော်သွားတယ်။
ဒေါက်တာဗင်ဟိုဗန်ကို မနေ့က ကျွန်တော့်စမ်းသပ်ချက်လေးအကြောင်းရှင်းပြလိုက်တယ်။
သူကတော့ သဘောကျတာပေါ့လေ။ ဒတ်ချ်လူမျိုးတွေ နေ့စဉ်လုပ်နေတဲ့ တချို့အပြုအမူ
တွေဟာ တခြားနိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် ထောင်နန်းစံရနိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်ပြောပြတော့
သူကအေးဆေးပဲ။ “အင်း...ရောက်တုန်း ပျော်အောင်နေပါ”

သာယာခြင်းနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ တူတူပဲလားဆိုတဲ့ အိုဆွေးနေတဲ့မေးခွန်းကြီးရဲ့
အဖြေတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ဒေတာဘေ့စ်ထဲမှာ ရှာကြည့်ဖို့ ဗင်ဟိုဗန်ကအကြံပေးတယ်။
အချိန်နည်းနည်းပေးပြီး ကျွန်တော်ရှာကြည့်လိုက်တော့ ဗင်ဟိုဗန်ကိုယ်တိုင်ပြုစုထားတဲ့
စာတမ်းတစ်စောင်ကိုသွားတွေ့တယ်။

“ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ စိတ်သာယာစေတဲ့ အကူအညီတစ်ခုခုသုံးစွဲမှုဟာ U ပုံစံမျဉ်း
ကွေးလိုပဲ ပြောင်းပြန် သက်ရောက်မှုရှိနေတယ်။ အလွန်အကြူး သုံးတဲ့သူတွေထက်
အနည်းငယ်သာသုံးတဲ့သူတွေဟာ ပိုပြီးပျော်ရွှင်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။” ရှေးဂရိလူမျိုး
တွေ ပြောခဲ့တာနဲ့ တူတူပါပဲ။ ဘာလုပ်လုပ် အလွန်အကျွံမလုပ်နဲ့တဲ့။ မူးယစ်ဆေးဝါးတွေ
နဲ့ သီးသန့်ပတ်သတ်တဲ့ လေ့လာချက်တွေလည်းရှိသေးတယ်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှာလုပ်ခဲ့တဲ့
သုတေသနတစ်ခုအရဆိုရင် (ထင်ထားသလိုပါပဲ) မူးယစ်ဆေးသုံးတာ ကြာလာတာနဲ့အမျှ
ပျော်ရွှင်သာယာမှုပမာဏကလည်း ထိုးကျလာတာကို တွေ့ရတယ်။ မူးယစ်ဆေးအပျော့
တွေကျတော့ ဘယ်လိုလဲ။ မိုရိုကန်ဆိုရင်ရော... သုတေသနလုပ်ထားတာ သိပ်မရှိသေး။

မနေ့ညက နာမည်လှလှနဲ့ ကော်ဖီဆိုင်ထဲမှာ မိုရိုကန်ထိုင်ရှုနေတဲ့ကျွန်တော်ဟာ
တကယ်တော့ ပျော်ရွှင်ခြင်းသုတေသနရဲ့ အစမ်းသပ်ခံအသစ်စက်စက်လေးပါလား...။

--

ရောတာဒမ် ခရီးစဉ်ရဲ့ နောက်ဆုံးနေ့။ သိပ်ပြီး အမှတ်တရ မရှိလှတဲ့ မြို့ပါပဲ။
ဒါပေမယ့်လည်း သတိတော့ရနေမှာပါ။ ဒေါက်တာဗင်ဟိုဗန်ကို နှုတ်ဆက်ဖို့အချိန်ကျပြီ။
ခွဲခွာဖို့ နှုတ်ဆက်တဲ့အခါ ကျွန်တော်ဟာ တော်တော်ကိုညံ့ပါသေးတယ်။ သူ့ရဲ့ သုခဗေဒ
အချက်အလက်တွေအတွက် ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြော။ သွားလိုက်ပါဦးမယ်ပေါ့။ အခန်း
ထဲကမထွက်ခင် နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ကျွန်တော်လှမ်းမေးလိုက်တယ်။

“ဒေါက်တာ့အလုပ်က ပျော်ဖို့တော့ကောင်းသား...”

ဒေါက်တာဗင်ဟိုဗန် ကျွန်တော့်ကို နားမလည်တဲ့မျက်လုံးနဲ့ကြည့်တယ်။

“ဗျာ”

“ဪ...လူတွေကို ပျော်စေချင်တဲ့စိတ်နဲ့ အလုပ်လုပ်နေရတာ ဆရာ့အတွက် စိတ်ချမ်းသာစရာကောင်းမှာပဲလို့ ပြောတာ”

“ဟင့်အင်း၊ အဲဒီလိုလည်းမဟုတ်ဘူး”

“ဒါပေမယ့် ဒေါက်တာ တစ်သက်လုံး ဒီအလုပ်တစ်ခုကိုပဲ သဲကြီးမဲကြီးလုပ်ခဲ့ တာမဟုတ်ဘူးလား..”

“ဟုတ်တယ်လေ။ ဒါပေမယ့် လူတွေပျော်တယ် မပျော်ဘူးဆိုတာ ကျွန်တော့် အတွက် အရေးမကြီးဘူး။ ပိုပျော်တဲ့သူတွေ၊ ပိုစိတ်ဆင်းရဲတဲ့ သူတွေ ရှိနေသရွေ့၊ တစ်နည်းပြောရရင် နံပါတ်တွေ၊ သီအိုရီတွေ ထွက်လာနေသရွေ့ ကျွန်တော့်အလုပ်က ဆက်လုပ်လို့ရတယ် မဟုတ်လား”

ကျွန်တော် ကြောင်တောင်တောင်နဲ့ ရပ်နေမိတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာထင်ထား ခဲ့တာ မှားနေပြီပေါ့။ ဒေါက်တာဗင်ဟာ ကျွန်တော့်လို ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့သော့ချက်ကို လိုက်ရှာနေသူ မဟုတ်ပါလား။ ဗင်ဟိုဗန်ဟာ ဒိုင်လူကြီးတစ်ယောက် သက်သက်ပဲ။ အမှတ်တွက်ဖို့ကိုပဲစိတ်ဝင်စားတာ။ ဘယ်သူနိုင်သလဲဆိုတာ သူ့အတွက်အရေးမပါဘူး။

သုခဗေဒပညာရပ်ရဲ့ပြဿနာအရင်းအမြစ်ကို ကျွန်တော် ရေးတေးတေးမြင်လာရ တယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ နောက်ကိုလိုက်ရင်း သုခဆိုတဲ့အရာကို နံပါတ်တစ်ခုအဖြစ်ပြောင်း ပစ်လိုက်ကြပြီ။ တွက်မယ်၊ ပေါင်းမယ်၊ နှုတ်မယ်၊ ကွန်ပျူတာထဲကိုထည့်မယ်။ အဖြေ ထွက်လာတဲ့အခါ အနှစ်သာရဟာ စာရင်းဇယားတစ်ခု သာသာ။ စာရင်းဇယားဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက် ကမ္ဘာမှာ ပျော်စရာမကောင်းဆုံး အရာ။

WDH ကိုလာကြည့်တဲ့ခရီးစဉ်ဟာ ကျွန်တော့်အတွက် ကောင်းတဲ့စတင်ခြင်း တစ်ခုပါ။ ပြီးပြည့်စုံသွားတာတော့ဘယ်ဟုတ်မလဲ။ သုတေသနစာတမ်း ရှစ်ထောင်နီးပါး လောက်ထဲမှာ အနုပညာကပေးတဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းအကြောင်းရေးထားတာ တစ်ခုမှမတွေ့ခဲ့ ဘူး။ ရုပ်ရှင်တစ်ကားကြည့်လိုက်ရလို့ ပျော်သွားတဲ့အကြောင်းလည်း မဖတ်လိုက်ရဘူး။ ကဗျာတစ်ပုဒ်ကြားလိုက်ရလို့ စိတ်ချမ်းသာသွားတဲ့သူတွေအကြောင်းလည်း မပါဘူး။ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ရစ်ပတ်ချည်နှောင်ထားတဲ့ မမြင်နိုင်တဲ့ ကြိုးတွေအများကြီးရှိဦးမယ်။ ဒီကြိုးတွေဟာ ကွန်ပျူတာထဲမှာ ရှိမနေတာတော့ သေချာပါတယ်။

ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ ဒေတာဘေ့စ်ထဲကနေ အပိုင်းအစတွေကိုတော့ ရလိုက်တာကို ကျွန်တော့်အစိတ်အပိုင်းတွေကိုတော့ ကျွန်တော့် စိတ်နှလုံးနဲ့ဆက်ရမှာပဲ။

ခွဲဝင်း
ကွက်
ပုပ်ခွဲ
တော်
ရွှေ၊
ပိက
ထား
ကို
ပုပ်။
ဘူး။
လာရ
ောင်း
ဖြေ
တာ
ခြင်း
ပါး
ကွဲ
ဘူး။
ဘူး။
ယ်။
ယ်။
ပဲ။

သုခမြေပုံ

နယ်သာလန်

ဆင်းရဲချမ်းသာ မရွေး၊ ပူချင်ပူ အေးချင်အေး၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ခြေရာနောက်ကို ကျွန်တော်ဆက်လိုက်ဦးမယ်။

သုခမြေပုံရဲ့ ပထမဆုံးအပိုင်းအစတချို့ကိုဆုပ်ကိုင်ရင်း ရော့တာဒမ်ဘူတာရုံမှာ ရထားပေါ်ကို ကျွန်တော်တက်တယ်။ ရထားရဲ့ရွေ့လျားမှုနောက်မှာ နယ်သာလန်နိုင်ငံရဲ့ လယ်ကွင်းရှုခင်းတွေ တရိပ်ရိပ်ကျန်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ထင်မထားဘဲ ပေါ့ပါး သွားတယ်။ လွတ်လပ်သွားတာ။ ဘာကြောင့်လည်းတော့မသိ။ နယ်သာလန်ခရီးစဉ်ဟာ ကျွန်တော့်အတွက် သာယာခဲ့ပါတယ်။ ဘီယာကောင်းကောင်း သောက်ခဲ့ရတယ်။ ဆေးခြောက်ကောင်းကောင်းလည်း ရှူခဲ့ရတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်း သဲလွန်စတချို့ကိုလည်း ရခဲ့သေးတယ်။

ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်။ သည်းခံခြင်းဆိုတာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သည်းခံခြင်းကနေ မတုန်မလှုပ်နေခြင်းဆီကို အလွယ်တကူ ကူးပြောင်းသွားနိုင်တယ်။ မတုန်မလှုပ်ဘဲ ထူးမခြားနား နေခြင်းဟာ ပျော်ဖို့မကောင်းတာတော့ အမှန်ပဲ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ဆိုတဲ့ကောင်ဟာလည်း စည်းနဲ့ဘောင်နဲ့မှနေပျော်မှာ။ ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရဖြစ်ဖို့ အင်မတန်လွယ်တဲ့သူကိုး။ ကျွန်တော်သာ နယ်သာလန်ကို ပြောင်းနေမယ်ဆိုရင် သိပ်ခံ မယ်မထင်ဘူး။ မိုရိုကန် မီးခိုးမှိုင်းကြားမှာ ကောင်မလေးတစ်သိုက်နဲ့။ ငါးပါးမှောက်မှာ။

မဖြစ်ဘူး။ နယ်သာလန်ဟာ ကျွန်တော့်အတွက်မဟုတ်ပါ။ နောက်တစ်နိုင်ငံဟာ ပိုအဆင်ပြေမလားတော့ မသိနိုင်။ နောက်တစ်နိုင်ငံမှာ ရထားတွေ အမြဲအချိန်မှန်တယ်။ လမ်းတွေဟာလည်း သိပ်သန့်ရှင်းတယ်။ သည်းခံစိတ်လည်း သိပ်မရှိဘူး။

နောက်တစ်နေရာကတော့ ဆွစ်ဇာလန်။

xxx

J ဆွစ်ဇာလန်

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ပျင်းစရာ

ကျွန်တော့်ဘဝမှာ ပထမဆုံးတွေ့ဖူးတဲ့ ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုးကို မှတ်မိသေးတယ်။ မေ့လို့မရလောက်အောင် အမြင်ကတ်စရာကောင်းတာကိုး။ ခင်ဗျားကတော့ ထင်မယ်။ ဟာ...ဒီကောင် ဘာတွေပြောနေတာလဲ။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဒီလောက် သဘောကောင်းတာ။ ချောကလက်လေးစား၊ နာရီကောင်းကောင်းလေးဝတ်ပြီး အေးအေးဆေးဆေးနေတတ်တဲ့ လူမျိုးတွေလေ။ ကျွန်တော် ရှင်းပြပါရစေ။

၁၉၈၀ ဝန်းကျင်မှာ ကျွန်တော် တန်ဇန်းနီးယားနိုင်ငံကိုရောက်တယ်။ ချစ်သူနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ နှစ်ယောက်သား အလည်ခရီးထွက်လာတာ။ ကျွန်တော်တို့နဲ့ တစ်ဖွဲ့တည်း အတူတူသွားကြတဲ့ တခြားခရီးသည်တွေလည်း ပါတယ်။ ဘတ်ဂျက်ခရီးစဉ်ဆိုပါတော့။ တူတူပါလာတဲ့ ခရီးသည် ၄ ယောက်ထဲမှာ နှစ်ယောက်က နော်ဝေလူမျိုး လင်မယား။ ကျန်တဲ့ နှစ်ယောက်ကတော့ ဆွစ်လူမျိုးစုံတွဲ။

ကျွန်တော်တို့စီးလာတဲ့ကားရဲ့ ကားမောင်းသမားနာမည်က မောင်ကံကောင်းတဲ့။ မောင်ကံကောင်းမောင်းတဲ့ ဒီခရီးစဉ်ကတော့ ကံကောင်းမယ့်ပုံပဲလို့ စနောက်ကြတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကံမကောင်းပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ရှေ့က သွားနေတဲ့ ထရပ်ကားတစ်စီး ဘယ်က ဘယ်လို လုပ်လိုက်လဲမသိဘူး။ သူ့ကားဘီးနဲ့ယက်လိုက်တာ ခဲလုံးတစ်လုံး ကျွန်တော်တို့ ကားမှန်ကို ခွမ်းခနဲ လာမှန်တယ်။ ကံကောင်းထောက်မစွာနဲ့ ဘယ်သူ့

ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရမသွားဘူး။ ဒါပေမယ့် လမ်းတစ်လျှောက် တွေ့သမျှ ရွာတွေ၊မြို့တွေမှာ ကားရပ်ပြီး လဲစရာ ကားမှန်ကို လိုက်ရှာရတော့တာပေါ့။ ဒီထက်ဆိုးတာက မိုးတွင်းလည်း မဟုတ်ဘဲနဲ့ မိုးတွေရွာချတာ။ ခရီးတစ်ထောက်နားတော့ ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော့်ကောင် မလေးနဲ့ ပါလာတဲ့ အသင့်သုံး တဲလေးကို ထုတ်သုံးရတယ်။ ခဏပဲခံတယ်။ လေပြင်း ပြင်း တိုက်လိုက်တော့ ဝန်းခနဲလဲသွားပါလေရော။ နှစ်ယောက်လုံး မိုးထဲလေထဲ ဗွက် အလူးလူးနဲ့ ကျန်ခဲ့တာပေါ့။ နော်ဝေလင်မယားရဲ့ တဲကိုလှမ်းကြည့်တော့ သူတို့လည်း အခြေအနေသိပ်မကောင်းဘူး။ ယိမ်းထိုးနေတာ။

ဒါပေမယ့်.. ဟိုဆွစ်ဇာလန် စုံတွဲကတော့..သာသာယာယာ။ သူတို့ရဲ့တဲဟာ တဲနဲ့တောင်မတူဘူး။ ခိုင်လိုက်တာ။ အထဲမှာ ချောကလက်ပူပူလေး သောက်နေသလား။ မိုးထဲရေထဲ စုတ်ပြတ်စိုရွှံ့နေတဲ့ ကျွန်တော်..စိတ်ထဲမှာ ကျိန်ဆဲမိတာပေါ့။ မနာလိုတာလေ။ ဒီလောက်တော်တဲ့၊ တတ်တဲ့၊ တိကျတဲ့ ဆွစ်လူမျိုးတွေ မိုးကြိုးပစ်ပါစေ...

အခုကျွန်တော်စီးလာတဲ့ရထား ဂျာမနီနိုင်ငံကို ဖြတ်အပြီး၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံထဲကို ရောက်လာပြီ။ ခေါင်းထဲကအတွေးတွေကိုခါထုတ်လိုက်တယ်။ အခုဆွစ်ဇာလန်ကိုရောက် လာတာ ဟိုစုံတွဲကို လက်စားချေဖို့မဟုတ်ဘူးလေ။ ဆွစ်လူမျိုးတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်း လျှို့ဝှက်ချက်ကို လေ့လာချင်လို့ ရောက်လာတာ။ ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုးတွေဟာ ကမ္ဘာ့ ပျော်ရွှင်မှုအဆင့်နဲ့ကြည့်ရင် ထိပ်ဆုံးနားမှာရှိနေတဲ့သူတွေ။ ဒီလူတွေ နည်းကောင်းတစ်ခုခု တွေ့ထားတာ သေချာတယ်။

ကျွန်တော်စီးလာတဲ့ရထား ဘောဆယ်မြို့ကို ဆယ့်ရှစ်မိနစ်တိတိ နောက်ကျပြီးမှ ဆိုက်တယ်။ ဘောဆယ်ကနေ ဂျီနီဗာကိုရထားပြောင်းစီးရမယ်။ ဆယ့်ရှစ်မိနစ်နောက်ကျ သွားတော့ ဘောဆယ်မှာ ကမ္ဘာပျက်သလိုဖြစ်ရော။ အချိန်ဇယားတွေအကုန်ပြန်ပြောင်း။ ဆွစ်ဇာလန်ရထားတွေက နောက်ကျလေ့မရှိဘူးလေ။ ဒီတော့ နောက်ကျတဲ့ဂျာမန်ရထား ကိုစီးလာမိတဲ့ကျွန်တော် အသည်းအသန်ပြေးရတော့တာပေါ့။ ဟိုဘက်ပလက်ဖောင်းကို ခုံးကျော်တံတားကနေ အပြေးအလွှားတက်ရင်း စဉ်းစားမိတယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေနဲ့ယှဉ် လိုက်တော့ ဂျာမန်တွေတောင် စည်းကမ်းမဲ့သလို ဖြစ်သွားပါလား။

ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ အလုပ်လုပ်တာ သေသပ်တယ်။ တိကျတယ်။ ငွေကြေး ပိုင်းမှာလည်း ပြည့်စုံတယ်။ အလုပ်လက်မဲ့ လူဆိုတာလည်း မရှိသလောက်ရှားတယ်။ ပြီးတော့ ဆွစ်ဇာလန်ဟာ လေထုညစ်ညမ်းမှုမရှိဘူး။ လမ်းတွေပေါ်မှာလည်း အမှိုက် တစ်စမတွေ့ရဘူး။ ချောကလက်တွေ ဆိုတာလည်း စားမကုန်အောင် ပေါပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပျော်နေကြသလား ဆိုတော့..ကျွန်တော်မှတ်မိနေသေးတဲ့ ဆွစ်စုံတွဲရဲ့မျက်နှာမှာ

ပျော်တဲ့အရိပ်အယောင်မရှိဘူး။ တိတ်တဆိတ်ကျေနပ်နေတဲ့ပုံစံပဲတွေ့ရတယ်။ နည်းနည်း မာန်တက်နေတဲ့မျက်နှာမျိုး။ ပျော်သလားဆိုတော့...မသေချာဘူး။ အံ့ဩစရာပဲ။

ဒီလျှို့ဝှက်ချက်ရဲ့ သဲလွန်စကို ပြန်ခြေရာခံတဲ့အခါ ထုံးစံအတိုင်းအတွေးအခေါ် ပညာရှင်ကြီးတွေရဲ့ ဖွင့်ဆိုချက်တွေကိုပဲ ပြန်ကြည့်ရတာပေါ့။ ကွယ်လွန်သွားပြီး ဖြစ်တဲ့၊ အမြဲဘူနေတတ်တဲ့ အတွေးအခေါ် ပညာရှင်တွေထဲမှာ ရှိပင်ဟောင်ဝါဟာ အဘူနိုင်ဆုံးသူတစ်ယောက်ပဲ။ ရှိပင်ဟောင်ဝါက ပြောဖူးတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ စိတ်ဆင်းရဲစရာတွေ မရှိခြင်းရဲ့ ရလဒ်တစ်ခုဖြစ်တယ် တဲ့။ ဒါအမှန်ဆိုရင် ဒီကမ္ဘာမှာ ဆွစ်လူမျိုးတွေလောက် ဘယ်သူမှပျော်နိုင်မယ်မထင်ဘူး။ သို့သော်...ပျော်ရွှင်ဖို့အတွက် ပျော်စရာ အစိတ်အပိုင်းတွေလိုအပ်တယ် ဆိုရင်တော့ ဆွစ်လူမျိုးတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို ခြေရာခံဖို့သိပ်ခက်သွားပြီ။

ဂျောဒီဗီဗာ- Joie de vivre (ပျော်ရွှင်တဲ့ဘဝ) ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ရေလဲသုံး နေတဲ့ အီတလီ၊ ပြင်သစ်လို နိုင်ငံတွေထက် ပျော်တဲ့အကြောင်း တစ်ခွန်းမှမပြောတတ်တဲ့ ဆွစ်လူမျိုးတွေက ပိုပြီးပျော်ရွှင်နေတယ်ဆိုတာ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

ကျွန်တော်စီးလာတဲ့ အငှားကား၊ ဂျီနီဗာမြို့ထဲ ဝင်တော့မှ တောင်စဉ်ရေမရ အတွေးစတွေ ပြတ်သွားတယ်။ ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်း ဆူဇန်ဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးက ဂျီနီဗာ မြို့ထဲမှာ တိုက်ခန်းငှားပြီးနေတယ်။ ဆူဇန်က နယူးယောက်ကနေ ရောက်လာတဲ့ စာရေး ဆရာမပါ။ အင်္ဂလိပ်၊ ပြင်သစ် နှစ်ဘာသာလုံး ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ပြောတတ်သလို စိတ်ထဲရှိတာကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ပြောတဲ့အကျင့်ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဆွစ်လူမျိုး တွေနဲ့ ဆူဇန်နဲ့ တကျက်ကျက်ဖြစ်နေတာမဆန်းဘူး။ ဆူဇန်ကပြောတယ်။ ဆွစ်လူမျိုး တွေဟာ ဝမ်းပိတ်နေတဲ့ သူတွေလိုပဲတဲ့။ စကားပြောရင် လိုမှပြောတယ်ဆိုပဲ။ သေရေး ရှင်ရေးကိစ္စတွေတောင် မလိုဘူးထင်ရင် ပြောချင်မှပြောတာ။ “ရထားထွက်တော့မယ်” ။ “ခင်ဗျား ဘောင်းဘီ မီးလောင်နေပြီ” စတဲ့ အရေးကြီးတဲ့ စကားမျိုးတောင်မှ ထုတ်ပြော ရတာ ရိုင်းတယ်ထင်လို့ မပြောကြဘူးတဲ့။ ပြောလိုက်ရင် ဆရာကြီးဝင်လုပ်တယ်လို့ ထင်မှာစိုးတာကြောင့်လည်းဖြစ်နိုင်တယ်။

တည့်တည့်ပြောတဲ့အကျင့်ကြောင့် နယူးယောက်သူ ဆူဇန်ဟာ ဂျီနီဗာရဲ့သံတမန် အသိုင်းအဝိုင်းမှာ သိပ်တော့လူချစ်လူခင်မပေါ့ရှာဘူး။ ဂျီနီဗာသံတမန် အသိုင်းအဝိုင်းဟာ ကမ္ဘာ့ပြဿနာတွေကို အချိန်ပြည့်ဆွေးနွေးနေရတဲ့သူတွေ ထောင်ပေါင်းများစွာနဲ့ ဖွဲ့စည်း ထားတာ။ အဝတ်အစားကောင်းကောင်းဝတ်ပြီးတစ်ချိန်လုံးပွစိပွစိလုပ်နေရတဲ့သူတွေရဲ့ ဖြစ်နိုင်ရင် နေ့လယ်စာစားရင်း ပြောမယ်။ အရမ်းပြောဖို့လိုလာရင် ညီလာခံကျင်းပမယ်။

ဥရောပသားတွေဟာ ညီလာခံလုပ်ရတာ အင်မတန်ကြိုက်တယ်။ ဥရောပသားသုံးယောက် ဆုံပြီဆိုရင် ညီလာခံဖြစ်ဖို့ သိပ်မလိုတော့ဘူး။ နာမည်ကတ်ပြားလေးတွေထောင်ပေး၊ သောက်ရေသန့်ဘူး အကောင်းစားတွေချပေးလိုက်ရင် ရပြီ။

တော်တော်များများကပြောတယ်။ ဂျီနီဗာမြို့ဟာ နေလို့ကောင်းတဲ့မြို့ဒါပေမယ့် အလည်တော့မသွားသင့်ဘူးတဲ့။ ဟုတ်မယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေကိုယ်တိုင်ကိုက ဂျီနီဗာဟာ တော်တော်ပျင်းစရာကောင်းတယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေကပျင်းစရာကောင်း တယ်လို့ ပြောလာပြီဆိုရင် အဲဒီမြို့ဟာ တကယ်ပျင်းစရာကောင်းတာ သေချာပါပြီ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ဂျီနီဗာမြို့ဟာ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းပါတယ်။ ဆူဇန်နေတဲ့ အခန်းပေါ်ကနေလှမ်းကြည့်ရင် လမ်းကျဉ်းကလေးတွေ၊ လမ်းကြိုလမ်းကြား သန့်သန့်လေးတွေကိုမြင်နေရတယ်။ တခြား ဥရောပမြို့တွေလိုပဲ ဂျီနီဗာမြို့ဟာ လူဦးရေနဲ့ အကိုက်ဆောက်ထားတာ။ သိုသိုသိပ်သိပ်နဲ့ စိတ်ဝင်စားစရာလေးတွေများတယ်။

ဆူဇန်ကိုယ်တိုင်လည်း အရာအားလုံးကို ကြည့်မရဖြစ်နေတာတော့မဟုတ်ဘူး။ ဆွစ်လူမျိုးတွေရဲ့ လူမှုရေးယဉ်ကျေးမှုတွေကိုတော့ သဘောကျသား။ ဘတ်စ်ကားစီးတဲ့ အခါ ဆံပင်ထောင်ထောင်၊ ဂျင်းဘောင်းဘီအစုတ်နဲ့၊ ရှူးဖိနပ်အထူကြီးတွေစီးထားတဲ့ လူငယ်တွေတွေ့ဖူးတယ်တဲ့။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဟာ သက်ကြီးရွယ်အိုတစ်ယောက်ကားပေါ် တက်လာရင် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး နေရာကနေထပေးဖို့ ဝန်မလေးကြဘူး။ “နယူးယောက် မှာသာဆိုရင်...ဘယ်သူမှထိုင်ရာကထပေးမှာမဟုတ်ဘူး” ဆူဇန်က အံ့အားသင့်တဲ့ပုံစံ နဲ့ ပြောပြတယ်။

ကျွန်တော့် အဝတ်အစားအိတ်ကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ ပစ္စည်းတွေထုတ်တယ်။ လက်စွဲတော် ဆွစ်စစ်တပ်သုံး ဘက်စုံဓားလည်း ပါတာပေါ့။ ကျွန်တော့်ဓားက မော်ဒယ် အဟောင်းဖြစ်သွားပြီ။ အခုနောက်ဆုံးပေါ်တဲ့ဓားတွေမှာ USB flash drive တွေတောင် ပါတယ်ဆိုပဲ။ ကျွန်တော်ကတော့ လက်စွဲတော်မော်ဒယ်အဟောင်းကို အကြိုက်ဆုံးပါပဲ။ ဘယ်သွားသွားယူသွားဖြစ်တယ်။ စစ်တပ်သုံး ပစ္စည်းတွေထဲမှာ နာမည်အကြီးဆုံးဆိုလို့ ဆွစ်ဘက်စုံသုံးဓားပဲရှိတာလေ။ ကျွန်တော် သိသလောက် ဒီဓားကိုသုံးပြီး တိုက်ခဲ့ရတဲ့ စစ်ပွဲတော့မရှိသေးဘူး။ အန္တရာယ်ရှိတဲ့ လက်နက်လို့သတ်မှတ်ပြီး ကန့်ကွယ်ဆန္ဒပြတာ လည်း မကြုံဖူးသေးဘူး။

ဂျီနီဗာ နွေဦးဟာ နောက်ကျပြီးမှရောက်လာတတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ရောက်ပြီ ဆိုရင်လည်း အရှိန်နဲ့အဟုန်နဲ့။ ရာသီဥတု နွေးစပြုလာတာနဲ့ လူတော်တော်များများရဲ့ အဝတ်အစားတွေလည်း ပါးကုန်ကြပြီ။ ဘောင်းဘီတိုအကြပ်နဲ့လူတွေ ဂျီနီဗာ ရှေ့နေ

ပတ်ပတ်လည်မှာ လမ်းလျှောက်နေတာတွေ့ရပြီ။ နေသာသလောက် လှလည်းလှတဲ့နေ့။ ကျွန်တော့်အိတ်ထဲက အဝတ်အစားတွေထုတ်ပြီးတာနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ ဆူဇန် ကော်ဖီဆိုင် ဘက်ကို လမ်းလျှောက်ထွက်လာကြတယ်။

ဆူဇန်က ဆွစ်လူမျိုးစစ်စစ်တွေနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးဖို့ ကော်ဖီဆိုင်မှာ ချိန်းထားတယ်။ စားပွဲကြီးကြီးတစ်လုံးမှာ အားလုံးစုထိုင်လိုက်တယ်။ ဥရောပသားတွေ ထုံးစံအတိုင်းပေါ့။ ကော်ဖီဆိုင်မှာနေရာယူတာ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာလိုပဲ။ ဘီယာမှာလိုက် တယ်။ စီးကရက်တွေထုတ်သောက်တယ်။ ပါးချင်းနမ်းပြီး နှုတ်ဆက်ကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့စားပွဲက လူအစုံပဲ။ တိုနီဆိုတဲ့ တစ်ယောက်က ဘဏ်ဝန်ထမ်း။ သူ့ကိုယ်သူပြောတာတော့ “ဆွစ်ဇာလန်မှာနေပေမယ့် အင်္ဂလိပ်ဆန်ဆန်နေတတ်တဲ့သူ” ဆိုပဲ။ “ဘာကိုပြောချင်တာလဲ” လို့မေးလိုက်ချင်ပေမယ့် မမေးလိုက်ပါဘူး။ ကျွန်တော် လည်း အခုလောလောဆယ်မှာတော့ ဆွစ်ဇာလန်မှာရောက်နေတဲ့ အမေရိကန်ဆန်တဲ့သူ တစ်ဦးပဲမဟုတ်လား။ နောက်တစ်ယောက်မှာမည်က ဒီယက်တာ။ ဆွစ်ဇာလန်မှာနေတဲ့ ဆွစ်ဇာလန် စိတ်ဓာတ်အပြည့်နဲ့ ဆွစ်လူမျိုး။ သူကဆရာဝန်။ ဆံပင်ထူထူ။ သူ့ကိုယ်သူ ယုံကြည်မှုလည်း အပြည့်ရှိပုံပဲ။ သူ့ဘေးမှာထိုင်နေတာက သူ့ရဲ့ဇနီး ကိတ်တလင်။ ကိတ်တလင်က အမေရိကန်လူမျိုး။ အရင်က ဟောလိဝုဒ်အေးဂျင့်၊ အခုတော့ ဆွစ်ဇာလန် ရောက်နေတာ ၁၀ နှစ်ကျော်ပြီ။ စားပွဲတစ်ခုလုံးမှာ ဘလက်ဘယ်ရီဖုန်းကိုင်တာဆိုလို့ ကိတ်တလင်တစ်ယောက်ပဲရှိတာ ကျွန်တော်သတိထားမိတယ်။ စကားပြောရတာပျင်းလာ ပြီဆိုရင် ဖုန်းကို လက်မနှစ်ချောင်းနဲ့ အသည်းအသန်နှိပ်နေတတ်တာ တွေ့ရတယ်။

ဆွစ်ဇာလန်ကို ပျော်ရွှင်မှုသုတေသနလုပ်ဖို့ ရောက်လာတာလို့ ကျွန်တော်ရှင်းပြ တော့ အားလုံးကအံ့သြကြတယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေက အပျော်ဆုံးထဲမှာပါတယ်လို့ပြောပြ တော့ ပိုပြီးအံ့အားသင့်ကြပြန်ရော။ တစ်ခုခုတော့မှားနေပြီ ထင်တယ်ပေါ့။ ကျွန်တော်ထပ် ရှင်းပြတယ်။ ဒတ်ချ်ပရော်ဖက်ဆာတစ်ယောက် ကိုယ်တိုင် နှစ်ပေါင်းများစွာသုတေသန လုပ်ထားတဲ့အဖြေဖြစ်ကြောင်း၊ သက်သေအထောက်အထား စာတမ်းတွေလည်း ရှိတဲ့အ ကြောင်း။ ဆွစ်ဇာလန်ဟာ ၁၀ မှတ်ပေးရင် ၈ မှတ်နဲ့ ၉ မှတ်ကြားမှာ အမြဲတမ်းရှိနေတဲ့ အကြောင်း။ ကျွန်တော်ရှင်းပြသမျှကို ငြိမ်နားထောင်နေကြတယ်။ အံ့သြနေတဲ့ပုံကတော့ မပျောက်သေးဘူး။ ခဏစဉ်းစားပြီးပြန်ဖြေတယ်။

“အင်း... ကျွန်တော်တို့ ပျော်နေတယ်ဆိုတာလည်း ဖြစ်တော့ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ထင်မထားဘူးဗျာ”

“ခင်ဗျားတို့ တကယ်ပျော်နေတယ်ပဲ ဆိုကြပါစို့။ ခင်ဗျားတို့ပျော်နေရတာတွေ့ရရင်

မြင်း
နေ့။
ခိုင်
မှာ
တွေ
လိုက်
မင်း။
သူ
တော်
တဲ့သူ
နေတဲ့
ယ့်သူ
လင်။
လန်
လိုလို
လာ
င်းပြ
ာပြ
ထပ်
သန
တဲ့အ
တဲ့
ဘာ
ယ်။
ရဲ့

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

အဓိက အကြောင်းရင်းက ဘာဖြစ်မယ်ထင်သလဲ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“သန့်ရှင်းမှု...” ဒီယက်တာကဖြေတယ်။ “ငါတို့နိုင်ငံရဲ့ အများသုံးအိမ်သာတွေကို တွေ့ဖူးလား။ သန့်ပြန့်နေတာပဲ” ဒီလူငါ့ကို နောက်များနောက်နေသလားလို့ ကျွန်တော်ထင်မိသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆွစ်ဇာလန်မျိုးတွေမှာ နောက်ခြင်း ပြောင်ခြင်းဆိုတာ မရှိဘူးပဲ။ ဘယ်တော့မှ မနောက်ဘူး။

သူပြောတာမှန်တယ်။ ဆွစ်အိမ်သာတွေဟာ အတော်လေးကို သန့်တာ။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ အိမ်သာသန့်ရှင်းမှုနဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကြားက ဆက်နွယ်ခြင်းကို ရှုသိဖန်တီးတတ်သော သုတေသန လုပ်ဖူးရဲ့လား... ကျွန်တော်တွေ့မိတယ်။ အဖြေကတော်တော် စိတ်ဝင်စားစရာပဲ။

ဆွစ်ဇာလန်မှာ သန့်ရှင်းတာ အိမ်သာတွေတင်မဟုတ်ဘူး၊ ကျန်တဲ့အရာအားလုံးလည်း သန့်ပြန့်နေတယ်။ ဘုံပိုင်ရေကို သောက်ဖို့ဆိုတာ တချို့နိုင်ငံတွေမှာ ဆိုရင် မတွေးရဲစရာကြီး။ ဆွစ်ဇာလန်မှာတော့ ဘုံပိုင်ရေကို ပုံမှန်သောက်ကြတယ်။ နိုင်ငံခြားသားတွေနဲ့တွေ့ရင် ဆွစ်ဘုံပိုင်ရေ ဘယ်လောက်ကောင်းသလဲဆိုတာ ကြွားတောင်ကြွားလိုက်သေး။

ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့လမ်းမတွေမှာလည်း ချိုင့်တွေ ခွက်တွေမရှိဘူး။ အကုန်လုံးရာနှုန်းပြည့် အလုပ်လုပ်တယ်။ အလုပ်လုပ်တယ်ဆိုတာ ပျက်နေတာ၊ ချို့ယွင်းနေတာ မတွေ့ရဘူးလို့ ဆိုလိုချင်တာ။ ဆွစ်ဇာလန်ဟာ အလုပ်တွင်ကျယ်တဲ့ နိုင်ငံလို့ပြောလို့ရတယ်။ ပျက်လိုပြင်နေရတာ စောင့်နေရတာ မရှိဘူးလေ။ ဒါဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ ဇာစ်မြစ်တော့ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မယ်။ ဒါပေမယ့် စိတ်ညစ်စရာတွေလျော့သွားစေတာတော့ အမှန်ပဲ။

ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှု၊ အလုပ်တွင်ကျယ်မှုကို နိုင်ငံတော်တော်တော်များများက အားကျကြတယ်။ ဆွစ်ဇာလန်နဲ့တူအောင်ကြိုးစားကြတယ်။ စင်ကာပူနိုင်ငံဟာ အာရှတိုက်ရဲ့ ဆွစ်ဇာလန်လို့ တင်စားခေါ်ဝေါ်ကြသလို ကော်စတာရီကာနိုင်ငံကိုလည်း အလယ်အမေရိကရဲ့ ဆွစ်ဇာလန်လို့ပြောလို့ရတယ်။ ကျွန်တော်အခုရောက်နေတဲ့ နိုင်ငံကတော့ တကယ့် ဆွစ်ဇာလန်အစစ်။ စံနမူနာကောင်း အစစ်။

ဒါပေမယ့် တစ်ခါတစ်ရံမှာ စံနမူနာတွေကိုယ်တိုင်လည်း မျှော်လင့်ထားသလိုဖြစ်မလာတာတွေရှိတတ်တယ်။ တစ်ခါတစ်လေထင်သလိုအလုပ်မဖြစ်တဲ့အချိန်တွေရှိတယ်။ ဒီယက်တာက ပြောပြတယ်။ “ရထား မိနစ်နှစ်ဆယ်လောက် နောက်ကျပြီ ဆိုတာနဲ့ လူတွေအားလုံး စိတ်တွေအရမ်းပူနေကြပြီ” လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်နှစ်လောက်က ဆွစ်ဇာလန်ရထားကွန်ယက်တစ်ခုလုံး ၁၈ နာရီလောက် ပျက်သွားတယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံး ကပေမယ့်

ခြောက်ခြား ရူးမတတ်ဖြစ်ကုန်တယ်တဲ့။

“ဒါဆို ခင်ဗျားတို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုသော့ချက်က အိမ်သာသန့်တာရယ်၊ ရထား အချိန်မှန်တာရယ်အပြင် ဘာရှိသေးတုန်း”

“မနာလိုစိတ်”

“မနာလိုစိတ်ကြောင့် ပျော်တယ်..ဟုတ်လား”

မဟုတ်ဘူး။ သူကရှင်းပြတယ်။ ဆွစ်တွေပျော်တဲ့နောက်ထပ်အကြောင်းရင်းက တခြားသူတွေ ကိုယ့်ကို မနာလိုမဖြစ်အောင် သိုသိုသိပ်သိပ်နေတတ်တဲ့အတွက်ဖြစ်တယ်။ မနာလိုစိတ်ဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ ရန်သူဖြစ်တယ်ဆိုတာကို ဆွစ်လူမျိုးတိုင်း နားလည်ကြတယ်။ “ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ခံယူချက်က..” ဒီယက်တာက ဘီယာတစ်ငုံ မျိုချရင်း ဆက်ပြောတယ်။ “..ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မီးမောင်းထိုးမပြုဖို့။ စင်ပေါ်တစ်ချိန်လုံးတက်ချင်နေရင် ခဲနဲ့ပေါက်ခဲရမယ်လေ”

ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာပိုက်ဆံအကြောင်းပြောရမှာကို သေမလောက်ကြောက်တယ်။ ကိုယ့်ပေါင်ကြားက အနာအကြောင်း ပြောပြရတာကို မရှက်ဘူး။ ပိုက်ဆံဘယ်လောက် ဝင်သလဲ ပြောပြရမှာကို ပိုရှက်တယ်။ ကျွန်တော်တွေဖူးတဲ့ တချို့ဆွစ်လူမျိုးတွေဆိုရင် “ပိုက်ဆံ” ဆိုတဲ့စကားလုံးကိုတောင် ထုတ်မသုံးဘူး။ ပိုက်ဆံအကြောင်း ပြောမှန်း သိအောင် လက်မနဲ့လက်ချောင်းတွေနဲ့ ပွတ်ပြကြတယ်။ အံ့ဩစရာမကောင်းဘူးလား။ ဆွစ်ဇာလန်ဟာ ဘဏ်လုပ်ငန်းနဲ့ ရပ်တည်နေတဲ့နိုင်ငံ။ ကျွန်တော်သိသလောက် ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုတာ ပိုက်ဆံနဲ့လုပ်ရတာလေ။ ဒါပေမယ့် ဆွစ်လူမျိုးတွေက ပိုက်ဆံအကြောင်း ကျွန်တော်တို့ထက်ပိုနားလည်တယ်။ ပိုက်ဆံဟာ မနာလိုစိတ်ကို ဆွပေးတဲ့အရာမှန်း ကောင်းကောင်းသိကြတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ပိုက်ဆံကို စကားထဲထည့်မပြောတာ။

အမေရိကန်အကျင့်က ရသမျှ လူရှေ့ချပြဖို့။ ဆွစ်နည်းလမ်းက ရသမျှအကုန် လူမမြင်အောင် ဖွက်ထားဖို့။ ဆွစ်တစ်ယောက် ကျွန်တော့်ကို ပြောဖူးတယ်။ “ချမ်းသာ ရင်လည်း ချမ်းသာသလို မဝတ်ရဘူး။ မစားရဘူး။ အိမ်မှာ သိန်း ၄၀ တန် ကော်ဖီ ဖျော်စက် ရှိနေတာ ပြဿနာမဟုတ်ဘူး။ ထုတ်ကြွားတာက ပြဿနာ”

ဘာလို့များ ဒီလောက် သိုဝှက်နေရတာလဲ။ ကျွန်တော် ဒီယက်တာကိုမေးလိုက်တယ်။

သူကရှင်းပြတယ်။ ဆွစ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ ချမ်းသာတာကို ထုတ်ပြစရာကို မလိုဘူး။ ချမ်းသာတယ်ဆိုရင် လူတိုင်းကသိပြီးသား။ ဆွစ်တွေဟာ ကိုယ့်အိမ်နီးနားချမ်းသာတယ်လို့လူဆိုတာ ခရေစေ့တွင်းကျ အကုန်သိနေတာလေ။ တကယ်က ပြောပြရန်။

မြင်း

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

ရထား

ပိုက်ဆံချမ်းသာတဲ့လူတစ်ယောက် ပိုက်ဆံတွေကို လူမြင်သူမြင်သုံးလာပြီဆိုရင်၊ ကား အသစ်စက်စက်ကြီး အတင်းဝယ်စီးပြီဆိုရင် လူတွေစိတ်ထဲမှာထင်တာ တစ်ခုပဲရှိတယ်။ ဒီကောင် ငွေရေးကြေးရေး မပြေလည်တော့ဘူးလို့ထင်တာ။

မြင်းက

အမေရိကန်မှာ အဆိုးဆုံးက အရှုံးသမားတွေ။ ဆွစ်ဇာလန်မှာ အဆိုးဆုံးက အနိုင်ရကြောင်း ထုတ်ပြတဲ့သူတွေ။ ဒီလိုလူတွေအကြောင်း ကျွန်တော့် အသိ ဆွစ်လူမျိုး တစ်ယောက် ပြောပြတာ ကြားဖူးတယ်။

ကယ်

“(nouveau riche) သူဌေးပေါက်စတွေပေါ့ကွာ” သူပြောပုံက မကြားဝံ့ နာသာ ရောဂါတစ်ခုကို နာမည်တပ်ခေါ်လိုက်ရသလိုလို..

လည်

ချရင်း

ကံချင်

ငြီးငွေ့ခြင်းဆိုတာကို အတွေးအခေါ်ပညာရှင် မာတင်ဟိုက်ဒ်ဂါက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့် ခဲ့ဖူးတယ်။ လည်ကုပ်ပေါ်မှာ လာပူတဲ့ အလဟဿ ထွက်သက်လေ..တဲ့။ ဆွစ်ဇာလန် တစ်နိုင်ငံလုံး အဲဒီလေပူနဲ့ လွမ်းထားသလို။ ပျင်းစရာတော်တော်ကောင်းတဲ့နိုင်ငံပါ။ ပြင်သစ်တွေ အကောင်းဆုံးပိုင်တွေထုတ်သလို၊ ဂျာမန်တွေအကောင်းဆုံး ဘီယာတွေထုတ် သလို..ဆွစ်ဇာလန်ဟာလည်း အကောင်းဆုံးသော ငြီးငွေ့ခြင်းတွေ ထုတ်လွှတ်ပေးနေတဲ့ နေရာ။ လူတိုင်းသုံး။ အားရပါးရသုံးပေါ့။

ကယ်

ဘက်

ဆိုရင်

တမှန်း

လား။

ကယ်

ဘွင်း

မှန်း

။

ကုန်

သာ

ဘိ

ဆွစ်လူမျိုးတွေရဲ့ဘဝဟာ ပါးပါးလွှာလွှာ ပဝါစတစ်ခုလိုပဲ။ တစ်သမတ်တည်း။ သီချင်းတအေးအေးနဲ့ ကျေနပ်နေတာ။ ဘယ်အရာကိုမှ ကောင်းလိုက်လေခြင်း ဆိုပြီး ချီးမကျူးဘူး။ အလွန်ဆုံးပြောရင် (c'est pas mal) 'မဆိုးပါဘူး' ပေါ့။ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်က ဒါလား။ မဆိုးပါဘူး..လား။ အရမ်းကောင်းတယ်လို့သတ်မှတ်လိုက်ရင် ထင်သလောက် မကောင်းတော့ဘူး ဆိုတဲ့လျှို့ဝှက်ချက်ကို တွေ့သွားတာလား။

ကို

ကို

ျင်း

နိ။

သုခဗေဒလေ့လာအချက်တွေအရတော့ ဆွစ်လူမျိုးတွေ တစ်ခုခုကို တွေ့ထားတာ သေချာပါတယ်။ အပေါ်ဆုံးနေရာတွေ၊ အောက်ဆုံးနေရာတွေမှာ နေမယ့်အစား အလယ် အလတ်လမ်းစဉ်ကိုပဲ ကျင့်သုံးနေကြသလား။

ဆွစ်ဇာလန်လက်ရာဖြစ်တဲ့ ငြီးငွေ့ခြင်း အရသာကို ဝျှန်နသန်စတိန်းဘက် ဆိုတဲ့ လူလောက်တော့ ဘယ်သူမှမသိဘူး။ သူဟာ တစ်သက်လုံး ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံကို လေ့လာသွားတဲ့ ပညာရှင်တစ်ယောက်။ သူ့ကျောင်းသားတွေကို ဆွစ်ဇာလန် ပြည်တွင်း စစ်ပွဲ အကြောင်းသင်မယ်ဟေ့ လို့ပြောလိုက်တော့ အတန်းတစ်ဝက်လောက် ထပြန်သွား ကြသတဲ့။ စတိန်းဘက် နောက်ဆုံးတော့ စိတ်ပျက်စွာနဲ့ ကောက်ချက်ချလိုက်ရတယ်။

** စစ်ဆိုတဲ့အရာတောင် ဆွစ်ဇာလန်မှာသွားဖြစ်ရင် ပျင်းစရာဖြစ်သွားတာပါလား။

ပျင်းစရာကောင်းရုံတင်မဟုတ်ဘူး ဟာသညာဏ်လည်း တစ်စက်မှမရှိဘူးရယ်။ ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ ဟာသဆိုတာကို ကျွန်တော်ပဲညာဏ်မမီတာလားတော့မသိဘူး။ ကျွန်တော့် လူသာမန်နားနဲ့ မကြားနိုင်တဲ့ ဟာသလားတော့မသိ။ ဒီအကြောင်းကိုလည်း ဒီယက်တာ ကို ကျွန်တော် မေးလိုက်တယ်။ ဆွစ်တွေ ဟာသညာဏ်မရှိတာ တကယ်လားပေါ့။

“ဟာသညာဏ်ဆိုတာ ဘာကိုဆိုလိုတာလဲဗျ” ချက်ချင်းပဲပြန်ဖြေတယ်။ ဒီမှာ တင်ကိစ္စပြတ်ရော။ ဆက်မေးစရာမရှိတော့။

ဆွစ်တွေမရယ်မပြုံးတာ သမိုင်းကြောင်းနဲ့ရှိတယ်။ ပညာရှင်တစ်ယောက်ပြော တာကြားဖူးတယ်။ ၁၇ ရာစုနှစ်လောက်တုန်းကဆိုရင် ဘောဆယ်မြို့မှာ လူကြားသူကြား ရယ်မောပြောဆိုခြင်းကို ပိတ်ပင်ခဲ့ဖူးတယ်တဲ့။ အခုတော့ ဒီဥပဒေမျိုး မရှိတော့ဘူးပေါ့။ လိုလည်းမလိုတော့ဘူး။ ရယ်တဲ့သူလည်း မရှိဘူးလေ။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ မရယ်တတ်အောင် ထိန်းထားသလားမသိ။

ဒတ်ချ်လူမျိုးတွေ ဆေးခြောက်နဲ့ ပြည့်တန်ဆာတွေကို သဘောကျသလို ဆွစ် လူမျိုးတွေဟာလည်း စည်းကမ်းစည်းမျဉ်းတွေကို အင်မတန်သဘောတွေ့တယ်။ နိုင်ငံရဲ့ နေရာတော်တော်များများမှာ စည်းကမ်းချက်တစ်ခုထုတ်ထားတယ်။ တနင်္ဂနွေနေ့ဆိုရင် အိမ်ရှေ့မြက်ခင်းကို မရိတ်ရဘူး။ အပြင်ထွက်ပြီး ကော်ဇောတွေ ဖုန်မခါရဘူး။ ဝရန်တာ မှာ ဘယ်နေ့မှာမှ အဝတ်လှန်းလို့မရဘူး။ ည ၁၀ နာရီကျော်ရင် အိမ်သာ ရေဆွဲချခွင့် မရှိဘူး။

ဆွစ်ဇာလန်မှာနေတဲ့ အင်္ဂလိပ်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော်တွေ့ဖူးတယ်။ သူက ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ စည်းကမ်းတွေကို အကြိမ်ကြိမ်ဖောက်ဖျက်ဖူးတယ်။ ညဘက်အလုပ် က ပြန်လာတဲ့အခါ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ဘီယာသောက်၊ ရယ်မော စကားပြောတာမျိုးပေါ့။ ပုံမှန်စားသောက်ပြောဆိုတာပါပဲ။ မူးရူးသောင်းကျန်းနေတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ နောက်နေ့ မနက်ရောက်တော့ သူ့အိမ်တံခါးမှာ စာတစ်စောင်လာကပ်သွားတယ်။ “ကျေးဇူးပြုပြီး ဆယ့်နှစ်နာရီကျော်ရင် မရယ်ပါနဲ့”။

ဆွစ်ဇာလန်မှာ ကားကိုရေမဆေးဘဲ ပစ်ထားလို့ မဖြစ်ဘူး။ “ကျေးဇူးပြုပြီး ခင်ဗျားကားကို ရေဆေးပါ” ဆိုတဲ့စာကို လာကပ်သွားလိမ့်မယ်။ ချစ်စရာ စာလေးတွေ နဲ့ “ရေဆေးသင့်ပြီနော်” တွေဘာတွေ ရေးမှာမဟုတ်ဘူး။ အမေရိကား မဟုတ်ဘူးလေ။ ဆွစ်လူမျိုးတွေက အတည်ပဲပြောတတ်တာ။ လမ်းမပေါ်ကအမှိုက်ပုံးထဲ အမှိုက်ပစ်ရင် တောင် သေသေချာချာ ခွဲခြားပြီးပစ်ရတယ်။ အမှိုက်စို သတ်သတ်၊ အမှိုက်ခြောက်သတ်သတ်စီ။ ပစ်ချင်သလိုပစ်လိုက်လို့ စပ်စုတတ်တဲ့ အိမ်နီးနားချင်းက တွေးခွားရင်

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

အိမ်ရှေ့မှာပြန်လာထားသွားတတ်တယ်။ စာနဲ့ပေနဲ့ပေါ့။ ထုံးစံအတိုင်း။

ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ရင်တောင် စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ပဲဖြစ်တဲ့နိုင်ငံ။ တစ်နှစ်ကိုတစ်ခါ မေလ ပိတ်ရက်တိုင်းမှာ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဝရုန်းသုန်းကား ဖြစ်တတ်တယ်။ စတိုးဆိုင် ပြုတင်းပေါက်တွေ ဘာတွေရှိက်ခဲ့ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဖြစ်တဲ့အချိန်တိုင်းက ရက်အတိအကျ ခဲ့ဖြစ်တာ။ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်လို့ ပြောရမှာတောင် ခပ်ခက်ခက်။

လေ့လာခဲ့သမျှ ပြန်ကြည့်ကြည့်ရအောင်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ စည်းကမ်းကြီး တယ်။ ဟာသဉာဏ်မရှိဘူး။ အရာတော်တော်များများဟာ ပျက်နေတာ၊ ချို့ယွင်းနေတာ မရှိဘူး။ မနာလိုစိတ်ကို ထိန်းနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အမြဲတမ်း တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် စောင့်တော့ စောင့်ကြည့်နေကြတယ်။ ဒါဆိုရင် ပျော်ရွှင်မှုက ဘယ်ကရောက်လာသလဲ...

“ရှင်းပါတယ်...” ဒီယက်တာကဆက်ပြောတယ်။ “သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်။ ကျွန်တော်တို့ ဆွစ်တွေက သဘာဝကိုသိပ်မြတ်နိုးတယ်”

ကျွန်တော် အံ့သြသွားတယ်။ ဒီယက်တာလို မြို့ကြီးသားစစ်စစ်က သဘာဝကို ချစ်တယ်ဆိုတော့...။

သေချာစဉ်းစားတော့ သူပြောတာ မှန်တော့ မှန်ပါတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲ မြို့ကြီး ပြကြီးမှာနေနေပေမယ့် ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ သူတို့နိုင်ငံရဲ့ တောတောင်သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ကို မေ့ပျောက်မသွားကြဘူး။ သူတို့ရဲ့ တောင်တန်းတွေ၊ မြေပြင်တွေကို တော်တော်ပဲ မြတ်နိုးကြတယ်။ ဘီလျာနာသူဌေးကြီးတွေတောင်မှ အတွင်းစိတ်ထဲမှာတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တောင်တန်းသားတွေလိုပဲ ခံယူထားကြတာတွေ့ရတယ်။

ဒီယက်တာကပြောတယ်။ အယ်လ်ပ် (Alps) တောင်တန်းတွေကို သွားလည် မကြည့်ရင် ဆွစ်လူမျိုးတွေကို နားလည်မှာမဟုတ်ဘူးတဲ့။ ကျွန်တော် တောင်တန်းတွေဆီ ခရီးဆက်မယ်။

--

ဆူဇန်နဲ့ကျွန်တော် ဇာမတ်လို့ခေါ်တဲ့ တောင်ခြေမြို့ကို ရောက်လာတယ်။ ကြိုတင်အသံသွင်းထားတဲ့ ဘာသာစကား ၄ ခုနဲ့ မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ဆက်သံတွေ ကြား ရတယ်။ မြို့လေးရဲ့ လမ်းတွေမှာလျှပ်စစ်သုံးကားလေးတွေ တစ်ဝိုင်းသွားနေတာတွေ့ရတယ်။ ပုံမှန်ကားတွေကို ခွင့်မပြုဘူး။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကိုထိန်းသိမ်းဖို့။ ဆွစ်တွေကလည်း ဒီစည်းကမ်းကို ပျော်ပျော်ကြီးသဘောတူကြတယ်။ သူတို့ချစ်တဲ့ အယ်လ်ပ် တောင်တန်း ကို မထိခိုက်စေချင်ဘူးလေ။

နာမည်ကြီး မက်တာဟွန်း တောင်တန်းနဲ့ ကပ်လျက် တောင်ထိပ်တစ်ခုကို

ကျွန်တော်တို့ ကေဘယ်လ်ကားနဲ့ တက်ကြွတယ်။ နှင်းလျှောစီးတဲ့ရာသီမကုန်သေးဘူး။ ကျွန်တော်တို့ကလွဲရင် လူတော်တော်များများက နှင်းလျှောစီးဝတ်စုံတွေနဲ့။ လူငယ်တွေ တော့ သိပ်မတွေ့ရဘူး။ လူလတ်ပိုင်းတွေများတယ်။

အောက်မှာလှမ်းမြင်နေရတဲ့တောင်တန်းတွေကိုကြည့်ရင်း ကျွန်တော်သတိထားမိ တာတစ်ခုရှိတယ်။ အယ်လ်ပ် တောင်တန်းရဲ့ သိမ်မွေ့တဲ့အလှဟာ အလင်းရောင်ကြောင့်ပဲ။ အလင်းရဲ့ အရောင်နဲ့ အနုအရင့်က သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့။ တောင်တန်းတွေနောက်ကို နေလုံး ရောက်သွားလိုက် ပြန်ပေါ်လာလိုက်... အလင်းရောင်ကလည်း မသိမသာ ဖျော့လိုက် လင်းလိုက်။ ၁၉ ရာစုပန်းချီဆရာ ဂျီယိုဗာနီဆီဂနိုတီနီက ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ တောင်ပေါ် သားတွေ လှမ်းမြင်ရတဲ့ နေလုံးဟာ စွမ်းအင်ခွန်အားတွေအပြည့်နဲ့ ရွှေရောင်မီးလုံးကြီး။ ဒါပေမယ့် မြေပြန့်သားတွေကတော့ အင်အားကုန်ခန်းနေတဲ့ ခြောက်ကပ်ကပ် နေလုံးကိုပဲ မြင်နေရတယ်တဲ့။

တောင်ထိပ်ကိုရောက်ပြီ။ ၁၂၇၆၃ ပေအမြင့်။ ကေဘယ်လ်ကားနဲ့လာလို့ရတဲ့ ဥရောပရဲ့ အမြင့်ဆုံးသောတောင်ထိပ် တဲ့။ ဆိုင်းဘုတ်မှာရေးထားတာ။ အောင်လက်မှတ် ရသွားသလိုခံစားရတယ်။ စိတ်ထဲမှာ စွန့်စွန့်စားစားခရီးထွက်လာရသလိုလို။

နှင်းနည်းနည်းကျနေတယ်။ သစ်သားနဲ့လုပ်ထားတဲ့ လက်ဝါးကပ်တိုင်တစ်ခု တွေ့မိတယ်။ ဘာသာရေး သိပ်စိတ်မဝင်စားတဲ့နိုင်ငံမှာ လက်ဝါးကပ်တိုင်ကိုတွေ့ရတာ နည်းနည်းလေးတော့ ဆန်းနေသလို။ လက်ဝါးကပ်တိုင်အောက်မှာ စာလုံး ၄ လုံး ရေးထားတယ်။ 'လူဝီသပါ'။

ကျွန်တော့် မသိစိတ်ထဲမှာ ငြိမ်သက်သွားသလိုလို။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ တော်တော်ကို ထူးဆန်းတဲ့ခံစားချက်ပဲ။ လန့်တောင်လန့်သွားတယ်။ ဒီခံစားချက်မျိုးကို မခံစားဖူးဘူး။ ဒါပေမယ့်...သိတော့သိနေတယ်။ စိတ်အေးသွားတာ...။

သဘာဝဝန်းကျင်ပညာရှင်ဝယ်လ်ဆင်က အခုကျွန်တော်ခံစားနေရတဲ့ ခံစားချက် ကို သိပ္ပံနည်းကျနာမည်ပေးထားတယ်။ Biophilia တဲ့။ Biophiliaဆိုတာကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်မယ်ဆိုရင် 'လူသားတွေနဲ့အခြားသက်ရှိသတ္တဝါတွေ ကြားက ဆက်နွယ်မှုခံစားချက်' လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ဝယ်လ်ဆင်ကပြောတယ်။ ကျွန်တော်တို့လူသားတွေနဲ့ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဟာ ဟိုးအရင် ဘိုးဘေးဘီဘင်ကတည်းက ဆက်နွယ်မှုရှိခဲ့တာ။ ဒီလိုမျိုး ဆက်နွယ်မှုဟာ အကောင်းဘက်မှာပဲရှိတာတော့မဟုတ်ဘူး။ မကောင်းတဲ့ဆက်နွယ်မှု တွေလည်းရှိတယ်။ ဥပမာပြောရရင် လူတွေနဲ့မြေတွေကြားက ဆက်နွယ်မှုကိုပဲကြည့်ပါ။ မြေကိုကံခံရပြီး သေဖို့ဆိုတာ တော်တော်လေးကို ကံဆိုးမှရမယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်

မြေဝင်း
ပေးဘူး။
ယ်တွေ
ထားမိ
ဘွဲ့ပဲ။
နေလုံး
လှိုက်
င်ပေါ်
ကြီး။
ပိုးကိုပဲ
ရတဲ့
က်မှတ်
တစ်ခု
ရတာ
လုံး
တော့
မျိုးကို
ချက်
ပွယ်
ချက်”
ဘာဝ
လိုမျိုး
နယ်မှု
ပွဲပါ။
တော်

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

၄၁

တို့လူသားတွေဟာ မြေဆိုရင် သေမတတ်ကြောက်နေတုန်းပဲ။ လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွေအရ ကားတိုက်ပြီးသေတာ၊ မတော်တဆမှုတွေကြောင့် သေတာတွေဟာ မြေကိုက်လိုသေတာ ထက် အများကြီး ပိုဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် မြေကြောက်တဲ့စိတ်က ဟိုး...ဘိုးဘေးဘီဘင် ရှေးလူသားတွေခေတ်ကတည်းက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဗီဇထဲမှာ ကိန်းအောင်းနေခဲ့တာကိုး။ ဒါကြောင့်လည်း ကားတွေ၊ ရထားတွေထက် မြေကိုပိုကြောက်နေတာ။

ဒီလိုပဲ.. Biophilia သီအိုရီအရ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့နီးတဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော်တို့စိတ်ထဲမှာ အေးချမ်းမှုကိုခံစားရတယ်။ ဗီဇထဲမှာပါလာတာလေ။ ဒါကြောင့် နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်း တိရစ္ဆာန်ရုံသွားတဲ့လူဦးရေဟာ အားကစားပွဲတွေသွားတဲ့လူဦးရေထက် ပိုများနေတာ။

င်ဆယ်လ်ဗေးနီးယားဆေးရုံမှာတက်နေတဲ့လူနာတွေကို သုတေသနလုပ်ထားတာ ရှိတယ်။ တချို့လူနာတွေကို သစ်ပင်တွေ၊ တောအုပ်တွေကိုမြင်ရတဲ့ ပြုတင်းပေါက်ရှိတဲ့ အခန်းမှာထားတယ်။ တချို့လူနာတွေကိုတော့ နံရံပဲမြင်ရတဲ့ ပြုတင်းပေါက်နဲ့အခန်းမှာ ထားတယ်။ လေ့လာသူက ဒီလိုရေးထားတယ်။ “သဘာဝရှုခင်းကိုမြင်ရသော လူနာများ သည် အခြားလူနာများထက် ဆေးရုံမှအရင် ဆင်းခွင့်ရကြသည်။ ခွဲစိတ်ပြီးတွေ့ရတတ် သော ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ မူးဝေခြင်းများလည်း လျော့သွားသည်ကိုတွေ့ရသည်။ ထို့အပြင် နံရံပိတ် ပြတင်းပေါက်ဘေးတွင် နေရာရသောလူနာများသည် ဆေးဝါးကုသမှုပိုမိုခံယူ ရသည်ကိုတွေ့ရသည်”။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ နီးနီးကပ်ကပ်နေရတဲ့အခါ စိတ်ခံစားချက်သာမက... ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ချမ်းသာမှုကိုပါ ရနိုင်ပါတယ်။ ပိုပြီးပျော်သွားသလား ဆိုတာကိုတော့ သိပ္ပံနည်းကျ သက်သေမပြနိုင်သေးဘူး။ ဖြစ်နိုင်ခြေကတော့ တော်တော်ကိုများတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ကမ္ဘာမှာ ပျင်းစရာအကောင်းဆုံးသော ရုံးအဆောက်အအုံတွေကအစ ဖန်းခြံလေး (ဒါမှမဟုတ်) ပန်းအိုးလေး လောက်တော့ ထားကြတာပဲလေ။ စိတ်ချမ်းသာ တဲ့ သူတွေဟာ ပိုအလုပ်လုပ်နိုင်တယ်မဟုတ်လား။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး ဝါဒီသက်သက်တော့ မဟုတ်ပါ။ ရှင်းပါ တယ်။ ကိုယ်ပျော်ချင်ရင် ကိုယ်နေထိုင်တဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို သာယာအောင်လုပ်သင့်တယ် ဆိုတဲ့သဘောပါပဲ။

အခုလောလောဆယ် အယ်လ်ပီတောင်တန်းပေါ်မှာ ရောက်နေတဲ့ ကျွန်တော် ကတော့ စိတ်ချမ်းသာနေတာအမှန်ပဲ။ လွင့်မျောနေသလိုလိုတောင် ခံစားရတယ်။ နောက် ထပ် ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခု ထပ်တွေ့တယ်။ “ဘုရားသခင် ဖန်ဆင်းသမျှ အားလုံးဂေဇာလ်း

ပါသည်။ ကျွန်တော် သဘောတူတဲ့အနေနဲ့ ခေါင်းညိတ်မိတယ်။ ခေါင်းထဲမှာပေါ့သွား လိုက်တာ...။ ကျေးဇူးငှက်သံလိုလို...ဘာလိုလို ကြားရတယ်...။ သာယာလွန်းလို့... ဝိညာဉ်တွေများ လွင့်ကုန်ပြီလား...။

မဟုတ်ဘူး။ ဆူဇနီ လက်ကိုင်ဖုန်းမြည်တဲ့အသံပါ။ ကော့ဘယ်လ်ကားနဲ့တက်နိုင် တဲ့ ဥရောပရဲ့အမြင့်ဆုံးတောင်ထိပ် မှာတောင် ဖုန်းလှိုင်းမိနေသေးတယ်။ သုခစည်းစိမ်ကို ခံစားနေတဲ့ကျွန်တော့် အချိန်ခဏတာကတော့ နှင်းအရည်ပျော်သလို...ပျက်စီးသွားပါပြီ။

ဇာမတ်မြို့ကိုပြန်ရောက်တော့ တောင်ထိပ်မှာဖြစ်ခဲ့တဲ့ခံစားချက်ကို ပြန်သုံးသပ် မိတယ်။ Hypoxia လို့ခေါ်တဲ့ အောက်ဆီဂျင်နည်းလို့ ကယောင်ကတမ်းဖြစ်တာလား။ Hypoxia ဖြစ်တဲ့အခါ Euphoria လို့ခေါ်တဲ့ ခေတ္တသုခ ခံစားချက်ကို ရနိုင်တယ် လေ။

Euphoria ဖြစ်မဖြစ်တော့မသိ။ ဗိုက်ဆာလာတာတော့ အမှန်ပဲ။ ဖွန်ဒူး လို့ခေါ်တဲ့ ချိတ်အရည်ဖျော် သွားစားကြဖို့ ဆူဇနီကအကြံပေးတယ်။ ဖွန်ဒူး ဆိုတဲ့စကားလုံး ကို နောက်ဆုံးကြားဖူးတဲ့အချိန်က ၁၉၇၈ လောက်မှာ။ ကျွန်တော့် အမေဆီမှာ ဖွန်ဒူး လုပ်တဲ့ ပစ္စည်းတစ်စုံရှိတယ်လေ။ လိမ္မော်ရောင်အိုးပတ်ပတ်လည်မှာ ခက်ရင်းတင်ဖို့ အချို့ကလေးတွေ လုပ်ထားတယ်။ ထမင်းစားခန်းထဲမှာ ပြတိုက်ပစ္စည်း တစ်ခုလို ဖုန်တက်နေခဲ့တာကြာပေါ့။ တစ်ခါမှ ထုတ်မသုံးဖြစ်ဘူး။

အခုစားမယ့် ဖွန်ဒူးကတော့ ဇလုံခပ်ကြီးကြီးတစ်ခုနဲ့ ထည့်ထားတာ။ အရသာ ကောင်းတယ်။ တစ်ဇွန်းနှစ်ဇွန်းလောက်စားပြီးတဲ့အခါ... စောစောက တလုပ်လုပ်ဖြစ်နေ တဲ့ ခံစားချက်မရှိတော့ဘူး။ ငြိမ်ကျသွားတယ်။ ဆွစ်ခံစားချက်ဆိုတာ ဒါများလား။ ကျေနပ်နေတာ။ ငြိမ်သက်နေတာ။ ဆွစ်တွေရဲ့ မလှုပ်မယှက်နေတတ်ခြင်း၊ စစ်ပွဲတွေမှာ ကြားခံအဖြစ်နေတတ်ခြင်းဟာ ဒါကြောင့်လား။ ဖွန်ဒူးနဲ့ စစ်ပွဲနဲ့ မလိုက်တာတော့အမှန်ပဲ။

--

ဂျနီဗာ ပြန်ရောက်တော့ ဆူဇနီက ဂျလီ ဆိုတဲ့နာမည်ဆန်းဆန်းနဲ့ ဆွစ်အမျိုးသား တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ သူကတီးဝိုင်းတစ်ဝိုင်းထောင်ထားတယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေ ဝိုင်သောက်ရင်း စကားပြောဖြစ်တယ်။ ဂျလီရဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားက အရမ်းတော့ မပီလှဘူး။ သူ့ရဲ့အမေရိကန် ရည်းစား အန်နာ ဆိုတဲ့ ကောင်မလေးက ဘာ သာပြန်ပေးတယ်။ အန်နာက မမူးခင်မှာတော့ သဘောကောင်းပါတယ်။ နည်းနည်းလေး ထွေလာရင်တော့ စကားသံမာလာတတ်တယ်။

ဂျလီကိုကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

မြေဝင်း
ပျံသွား
လို့...
ကန်နိုင်
စိမ်းကို
ပါပြီ။
ပုံးသပ်
လား။
င်တယ်
ဖွန်ဒူး
ားလုံး
ဖွန်ဒူး
တင်ဖို့
စ်ရလို
ရသာ
ဖြစ်နေ
လား။
တွမှာ
မှန်ပဲ။
းသား
ကယ်။
ားက
ဘာ
လေး

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

“ဆွစ်လူမျိုးတွေ အရမ်းပျော်နေကြတာ ဘာဖြစ်လို့လဲဗျ”

“ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အချိန်မရွေးသတ်သေလို့ ရလို့ဖြစ်မယ်” ဂျလီကရယ်ပြီး ပြန်ဖြေတယ်။ သူ့နောက်နေတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ဆွစ်ဇာလန်မှာ ကမ္ဘာ့အလွတ်လပ်ဆုံး မိမိကိုယ်ကိုယ်သတ်သေခွင့် ဥပဒေရှိနေတယ်လေ။ ဝေဒနာမခံစားနိုင်တော့တဲ့ လူနာတွေ အတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားတဲ့ ဥပဒေပါ။ ဥရောပတစ်ခွင်က ဒီလိုခံစားနေရတဲ့ လူတွေဟာ ဆွစ်ဇာလန်ကိုတကူးတကလာပြီး ဘဝကိုအဆုံးသတ်လေ့ရှိကြကြတယ်။

ထူးဆန်းမနေဘူးလား။ ည ၁၀ နာရီကျော်ရင် အိမ်သာရေဆွဲချလို့ မရဘူးလို့ သတ်မှတ်ထားတဲ့နိုင်ငံ၊ တနင်္ဂနွေနေ့မှာ အိမ်ရှေ့မြက်ခင်းကို မရိတ်ရဘူးလို့ ပြဋ္ဌာန်း ထားတဲ့နိုင်ငံ။ ဒီလိုနိုင်ငံမှာ ကိုယ့်အသက်ကိုယ် အဆုံးစီရင်ခြင်းကို တရားဝင် ခွင့်ပြု ထားတာ။

ဆွစ်ဇာလန်ကို သုခဗေဒလေ့လာရေးခရီးထွက်မယ်လို့ ပြောတော့ ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်းတွေက မေးကြတယ်။ “ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သတ်သေနှုန်း မြင့်တဲ့နိုင်ငံမဟုတ်လား”တဲ့။ ဟုတ်ပါတယ်။ ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံးနှုန်းတွေထဲကတစ်ခု။ လုံးဝ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူးလို့ ထင်စရာပဲ။ ပျော်ရွှင်နေတဲ့နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှာ ဘာဖြစ်လို့ သတ်သေ သူတွေများနေတာလဲ။ အဖြေက သိပ်မခက်ဘူး။ ပထမတစ်ချက်က သတ်သေနှုန်းမြင့် တယ် ဆိုပေမယ့် တစ်နိုင်ငံလုံးလူဦးရေနဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင်တော့ မပြောပလောက်ဘူး။ သုခ ဗေဒ လေ့လာသူတွေအတွက်လည်း သက်ရောက်မှုသိပ်မရှိဘူး။ သတ်သေချင်နေတဲ့သူကို သုတေသနလုပ်မိဖို့ဆိုတာ အခွင့်အလမ်းနည်းတယ်လေ။ ဒါပေမယ့် နောက်တစ်ချက်ရှိ သေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကို ပျော်ရွှင်အောင်လုပ်ပေးတဲ့ အရာတွေနဲ့ သတ်သေချင်စိတ် ကို တားဆီးပေးတဲ့အရာတွေဟာ မတူကြဘူး။ ဥပမာပြောရရင် ဘာသာရေးအရ တားမြစ် ထားတာတွေရှိတယ်။ မိမိကိုယ်ကိုယ် အဆုံးစီရင်ခြင်းဟာ ငရဲကျစေတယ် စသည်ဖြင့်။ သတ်သေသူနည်းသွားတာနဲ့ ပျော်ရွှင်နေကြတဲ့နိုင်ငံတွေ ဖြစ်သွားတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကောင်းမွန်တဲ့အစိုးရ၊ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့အလုပ်၊ မိသားစုဘဝ စတဲ့ အခြားအခြားသော ပုံပိုး မှုတွေလိုတယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း တကယ်ကို စိတ်ဆင်းရဲနေရင်တော့ ဘယ်အရာကမှ သတ်သေခြင်းကို တားဆီးနိုင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။

ပျော်ရွှင်နေတဲ့လူတွေကြားမှာ အမြဲနေနေရခြင်းဟာလည်း ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်နိုင် သေးတယ်။ ဖရန့်ဟော်လာဆိုတဲ့ ဆွစ်ဇာရေးဆရာက ကျွန်တော့်ကိုပြောဖူးတယ်။

“စိတ်မပျော်တဲ့ အချိန်တွေဆိုရင် စဉ်းစားမိတယ်။ ဒီလောက်လှပတဲ့နေရာမှာ အရာရာ အဆင်ပြေနေတဲ့နေရာမှာ ငါဘာလို့ မပျော်နိုင်တာလဲ။ ငါဘာမှားနေပြီ။

နိုင်ငံတိုင်းလိုလိုမှာ လူတိုင်းမေးတတ်တဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုစီရှိတယ်။ တစ်ကြောင်းတည်းနဲ့ အရာရာကို သိနိုင်တဲ့မေးခွန်း။ အခုမှစသိတဲ့ သူတစ်ယောက်ကို မေးလို့ကောင်းတဲ့ မေးခွန်းပေါ့။ အမေရိကားမှာဆိုရင် “ခင်ဗျားဘာအလုပ်လုပ်သလဲ”။ အင်္ဂလန်မှာကျတော့ “ဘယ်ကျောင်းကပြီးတာလဲ”။ ဆွစ်ဇာလန်မှာ မေးတတ်တဲ့ မေးခွန်းကတော့ “ခင်ဗျားဇာတိက ဘယ်ကလဲ”။ လူတစ်ယောက်အကြောင်းသိဖို့ ဒီမေးခွန်းတစ်ခုပဲလိုသတဲ့။

ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ ဇာတိကို တွယ်တာတဲ့လူမျိုးတွေ။ သူတို့ရဲ့နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကိုပဲကြည့်ပါ။ နေရပ်လိပ်စာမှာ ရှေးဇာတိမြို့ကို ရေးထားတာတွေ့ရမယ်။ အခုနေထိုင်နေတဲ့မြို့ကိုမရေးဘူး။ မူရင်း ဘိုးဘေးဘီဘင် ဇာတိမြို့ကိုပဲ ကိုယ့်မြေကိုယ့်ယာလိုသတ်မှတ်ကြတယ်။ တချို့ဆို အဲဒီမြို့ကိုရောက်တောင်မရောက်ဖူးဘူး။ ဒါပေမယ့် ဇာတိမြေလိုသတ်မှတ်တုန်းပဲ။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံထဲက ထွက်လိုက်တော့မှသာ ဆွစ်လူမျိုးတွေလို့ ခေါ်လိုရသတဲ့။ နိုင်ငံထဲမှာရှိနေသ၍ ဂျနီဗာသားတွေ၊ ဇူးရစ်သူတွေ စသည်ဖြင့် ကိုယ့်မွေးဇာတိမြေကိုပဲ နိုင်ငံတစ်ခုလိုသတ်မှတ်ခေါ်ဝေါ်ကြတယ်။

အိမ်လွမ်းခြင်း ဆိုတဲ့ဝေါဟာရအသစ်ကိုထွင်တဲ့သူတွေကလည်း ဆွစ်လူမျိုးတွေပါပဲ။ “heimweh” တဲ့။ ကိုယ့်ရပ်ကိုယ့်မြေမဟုတ်တဲ့ ခံစားချက်။ တစ်ခုခုလိုနေတဲ့ ခံစားချက်။

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ တည်နေရာနဲ့သက်ဆိုင်နေတာလား။ ကျွန်တော်သေသေချာချာတော့မသိပါ။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ ကိုယ့်နိုင်ငံ ကိုယ် အင်မတန်ချစ်ကြ၊ တွယ်တာကြတာတော့သေချာပါတယ်။ တစ်နေရာတည်းမှာ ကပ်နေခြင်းရဲ့ ဆိုးကျိုးတွေကတော့ ရှိတာပေါ့လေ။ ဂျော်နသန်စတီနိုးဘက် ပြောသလို “ဟိုဘက်အိမ်မှာ ဘာဖြစ်နေသလဲဆိုတာ သိပ်ဂရုမစိုက်ကြဘူးဗျ”။ တရားဝင်သုံး ဘာသာစကားလေးခု ရှိတဲ့ နိုင်ငံအတွက်တော့ ဒါဟာ မထူးဆန်းပါဘူး။ ဆွစ်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကလည်း ပြောဖူးတယ်။ “ကျွန်တော်တို့တွေ အချင်းချင်းတည့်ကြတာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် နားမလည်လို့လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်” တဲ့။

နားမလည်ဘူးဆိုတာ ဟုတ်ချင်ဟုတ်မယ်။ ဒါပေမယ့် လူအချင်းချင်းတော့ တော်တော်ကို ယုံကြည်တဲ့နိုင်ငံ။ ကျွန်တော့် ဟိုတယ်အခန်းကို ကြိုတင်မှာတော့ ခရက်ဒစ်ကတ် ပေးစရာမလိုဘူး။ ပိုက်ဆံမပေးခင် ကားဓာတ်ဆီ အရင်ဖြည့်တော့လည်း

www.burmeseclassic.com

မြေဝင်း

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

၄၅

ဘာမှမပြောကြဘူး။ ယုံကြည်မှုနဲ့ အလုပ်လုပ်ကြတာများတယ်။ အယ်လ်ပ်တောင်တန်းပေါ်မှာ တဲကလေးတွေရှိတယ်။ တဲထဲမှာ အစားအသောက်တွေချထားပေးတယ်။ ဒီလိုပဲအထဲကို ဝင်နား။ စားစရာရှိတာစား။ ပိုက်ဆံတော့ ထားချင်သလောက်ထားသွား။

ကနေဒါနိုင်ငံသား ဂျွန်ဟယ်လီဝယ်ဟာ ယုံကြည်ခြင်းနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကြားက ဆက်နွယ်မှုကို နှစ်အတော်ကြာလေ့လာခဲ့ဖူးတယ်။ သူ့ရဲ့လေ့လာချက်အရ ဒီအရာနှစ်ခုဟာ ခွဲမရဘူးတဲ့။ “ကိုယ်နဲ့ဆက်ဆံပေါင်းသင်းနေတဲ့သူတွေကို မယုံကြည်သရွေ့ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာကို တကယ်ရဖို့မလွယ်ဘူး။ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးဟာ ယုံကြည်မှုကိုမွေးဖွားလာစေတယ်။ ဒီလိုပဲ ယုံကြည်မှုကြောင့် ပေါင်းသင်းဆက်ဆံရေးပိုကောင်းလာတယ်။ အပြန်အလှန်ရှိနေတဲ့အရာနှစ်ခု။ နှစ်ခုစလုံးဟာ အရေးကြီးတယ်”

“ယေဘုယျအားဖြင့်ကြည့်ရင် လူတွေဟာ ယုံကြည်လို့ရပါတယ်”ဆိုတဲ့ ခံယူချက်ကို လက်ခံတဲ့သူတွေဟာ လက်မခံသူတွေထက် ပိုပြီးပျော်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။ အိမ်နီးနားချင်းကို ယုံကြည်ဖို့လည်း အရေးကြီးတယ်။ ဘဝအရည်အသွေးအတက်အကျကို ဆုံးဖြတ်ပေးနိုင်တဲ့အရာတွေထဲက တစ်ခုဖြစ်တယ်။ လေ့လာတွေ့ရှိချက် တစ်ခုအရဆိုရင် ရပ်ကွက်တစ်ခုရဲ့ ဒုစရိုက်မှုဖြစ်ပွားနှုန်းဟာ ရဲကားဘယ်နှစီးကင်းစောင့်နေသလဲဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ မူမတည်ဘူး။ အိမ်နီးနားချင်းဘယ်နှယောက်နဲ့ ခင်ဗျားနဲ့ ခင်သလဲဆိုတဲ့ပေါ်မှာ ပိုပြီး မူတည်နေတယ်တဲ့။

--

ကျွန်တော် အရမ်းကို ကြိုက်နေမိတယ်။ ကျွန်တော်သိပ်ကြိုက်နေတဲ့ အရာက ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ လူစီးရထားတွေကို သဘောကျနေတာ။ ရထားတွေ တိတ်တဆိတ် ဝင်လာတာ၊ ထွက်သွားတာတွေကို သဘောကျတယ်။ ရထားတံခါးတွေ ညင်ညင်သာသာ ဖွင့်နေ၊ ပိတ်နေတာတွေကိုလည်း ငေးမောနေမိတယ်။ ပြီးတော့ ယူနီဖောင်း သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဝတ်ထားတဲ့ ရထားဝန်ထမ်းတွေ ကော်ဖီနဲ့စားစရာမုန့်တွေ ယူလာပေးတာကိုလည်း သဘောကျတယ်။ လှည်းကလေးနဲ့ အစားအသောက်တွေလာချပေးတယ်။ ကြွေပန်းကန်အစစ်တွေပဲသုံးတယ်။ ရထားအိမ်သာ တစ်ခုလုံး သစ်သားအတိတ်ပြီးနေတာပါလား။ ရထားရဲ့ သားရေထိုင်ခုံ တွေဆိုရင်လည်း မထိရက်စရာ...။ ရထားပေါ်ကဆင်းရတော့မယ့် အချိန်ဆိုရင် တံခါးအောက်က ခြေနင်းလျှာထိုးတွေ အလိုလိုထွက်လာတာကိုလည်း အံ့ဩ သဘောကျနေပြန်ရော။ ဂျွန်ဗာ-ဘောဆယ်-ဇူးရစ် ရထားပေါ်မှာ ထာဝရနေမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော် နေလိုရလောက်တယ်။ ဆွစ်ဇာလန်ရထားတွေဟာ သုခဘုံတစ်ခုလိုပါပဲ။ ပြန်တောင် မဆင်းချင်တော့။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ဆင်းရဲမယ့် နေရာရောက်တော့ ဆင်းလိုက်ပါတယ်။ ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ ဘန်းနံ မြို့ကိုရောက်ပြီ။ အိပ်ချင်မူးတူးဖြစ်နေတဲ့ မြို့။

ဘန်းနံမြို့ဟာ တော်တော်ကို ဟောင်းနွမ်းပြီး ငြိမ်သက်နေတဲ့မြို့ပဲ။ မြို့ထဲမှာ လမ်းလျှောက်နေရင်းကျွန်တော် တွေးမိတယ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ အင်မတန် တိတ်ပြီး ငြိမ်သက်နေတဲ့မြို့။ အသက်မရှူတဲ့မြို့။ ကျွန်တော်လမ်းလျှောက်နေရင်း နံရံတစ်ခုပေါ်မှာ ရေးထားတာကိုတွေ့လိုက်တယ်။ “အလကားရဲတွေ”။ တခြားမြို့တွေမှာသာဒီလိုမျိုး ဖျက်လိုဖျက်စီအပြုအမူတွေတွေ့မိရင် ကျွန်တော်စိတ်ဆိုးမိမယ် ထင်တယ်။ ဒီမြို့မှာတော့ အသက်ရှူသံတစ်ချက် ကြားလိုက်ရသလို။

ဆွစ်ပါလီမန် အဆောက်အအုံရှိရာကို ကျွန်တော်ရောက်သွားတယ်။ ပါလီမန် အဆောက်အအုံဟာ ခမ်းနားကြီးကျယ်မှုတစ်ဝက်၊ ငြိမ်သက်ခြင်းတစ်ဝက်နဲ့ အိပ်နေတဲ့ ခြင်္သေ့တစ်ကောင်လိုပဲ။ နိုင်ငံတိုင်းမှာ သူတို့ရဲ့ ပုံဆောင်ရုပ်တုတွေ ရှိကြပါတယ်။ အိုင်အိုဂျီးမားမှာ စစ်သားတွေ အလံထောင်နေတဲ့ရုပ်တုဟာ အမေရိကန်ပုံဆောင်ရုပ်တုဖြစ် သလို လန်ဒန် ထရာဖယ်ဂါ ကွင်းထဲမှာရှိတဲ့ လော့ဒ်နယ်ဆင်ရုပ်တုဟာလည်း အင်္ဂလန်ရဲ့ ပုံဆောင်ရုပ်တုတစ်ခုဖြစ်တယ်။ ဆွစ်ဇာလန်မှာတော့ နီကိုလတ်စ် ဆိုတဲ့သူရဲ့ ရုပ်တုကို ထားထားတာ တွေ့ရတယ်။ လက်တွေ့အရှေ့ကို ဆန့်တန်းထားတယ်။ လက်ဝါးတွေကို မှောက်ချထားတယ်။ “စိတ်လျှော့ပါ။ အားလုံး စိတ်လျှော့။ တို့တွေ အေးအေးဆေးဆေး ဆွေးနွေးတာပေါ့..” လို့ပြောနေသယောင်။ ဆွစ်ပီသပါတယ်။

အဲလ်ဘတ်အိုင်းစတိုင်းဟာဘန်းနံမြို့မှာနေခဲ့ဖူးတယ်။ “ကျုပ်ဘဝမှာအပျော်ဆုံး အတွေးအခေါ်တွေကို ဒီမြို့မှာရခဲ့တာဗျ” အိုင်းစတိုင်းက ပြောခဲ့တယ်။ ဘန်းနံမြို့မှာ ရခဲ့တဲ့အတွေးအခေါ်တွေဟာ ကမ္ဘာကျော် “နှိုင်းယှဉ်မှုနိယာမ” ရဲ့အစပေါ့။ အိုင်းစတိုင်း နေခဲ့တဲ့ အခန်းလေးက ဘန်းနံမြို့ရဲ့ လူသွားလူလာများတဲ့ လမ်းမဘေးမှာ ရှိပါတယ်။ အခုတော့ ပြတိုက်သေးသေးလေးဖြစ်သွားပြီ။ အိုင်းစတိုင်းနေခဲ့တဲ့ပုံစံအတိုင်း တစ်သွေ မတိမ်းဖြစ်အောင် ပြန်ဆောက်ထားတယ်။ ဆိုဖာတစ်လုံး၊ သစ်သားထိုင်ခုံတစ်ခု။ ၁၈၉၃ လို့ တံဆိပ်တပ်ထားတဲ့ ဝိုင်ပုလင်းတစ်လုံး။ အိုင်းစတိုင်းရဲ့သား အိပ်ခဲ့တဲ့ ပုခက်ကလေး တစ်ခု။ ဆွစ်မူပိုင်ခွင့်ရုံးမှာအလုပ်လုပ်တုန်းက နေ့တိုင်းဝတ်ခဲ့တဲ့ ဝတ်စုံ။ အိုင်းစတိုင်း ငယ်ငယ်တုန်းက ရိုက်ထားခဲ့တဲ့ အဖြူအမည်းဓာတ်ပုံတွေလည်း တွေ့ရမယ်။ ဆံပင်တွေ ထိုးထိုးထောင်ထောင် မဖြစ်ခင်ကာလကပေါ့လေ။ ဓာတ်ပုံတိုင်းလိုလိုမှာ အိုင်းစတိုင်း မျက်လုံးတွေက ကင်မရာကိုကြည့်မနေဘူး။ ဟိုးအဝေးတစ်နေရာကို ငေးနေတဲ့မျက်လုံး တွေ။ စွမ်းအင်နဲ့ ဆွဲငင်အားတွေအကြောင်း စဉ်းစားနေတာများလား။ ဒါမှမဟုတ်...

www.burmeseclassic.com

မြေဝင်း
တယ်။
မြို့။
ထဲမှာ
ကိတ်ပြီး
ပေါ်မှာ
ဒီလိုမျိုး
တော့
လီမန်
နေတဲ့
တယ်။
တုတ်
လန်ရဲ့
တုတ်ကို
တွေကို
ဆေး
ပျံဆုံး
မြို့မှာ
စတိုင်း
တယ်။
သွေ
လေး
စတိုင်း
ဝင်တွေ
စတိုင်း
ကလုံး
တ်...

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

“ငါတော့ ဒီမိန်းမနဲ့ မြန်မြန်ကွာမှ” လို့ပဲစဉ်းစားနေသလား။ (တကယ်လည်း ကွာရှင်း လိုက်တယ်)

ပြုတင်းပေါက်တွေကို ကျွန်တော်ဖွင့်လိုက်တယ်။ လမ်းမအောက်ကို ငုံ့ကြည့် တယ်။ သွားလာနေတဲ့ ကားတချို့ကလွဲရင် ဘန်းနန်းမြို့ဟာ ၁၉၀၅ ခုနှစ်တုန်းကလိုပါပဲ။ ဘာမှပြောင်းလဲမသွားဘူး။ ကျွန်တော် မျက်လုံးတွေခဏပိတ်ကြည့်လိုက်တယ်။ ပြန်ဖွင့် တဲ့အခါ အရင်တုန်းကအချိန်တစ်ခုကိုများ ပြန်ရောက်သွားမလား။ အိုင်းစတိုင်းရဲ့သီအိုရီ အရဆိုရင် အချိန်ခရီးသွားဖို့ ဖြစ်နိုင်တယ်မဟုတ်လား။

အိုင်းစတိုင်းရဲ့တိုက်ခန်းအပေါ်ထပ်မှာ ဂရပ်ဖစ်ဒီဇိုင်းနာ တစ်ယောက်နေဖူးသေး တယ်။ အိုင်းစတိုင်းနဲ့ တစ်အိမ်တည်းနေရတာ ဘယ်လိုများဖြစ်မလဲ။ သိပ်ကိုစိတ်လှုပ် ရှားစရာကောင်းမှာပဲ။ ပြီးတော့မှစဉ်းစားမိတယ်။ ငါသာ အိုင်းစတိုင်းနဲ့ တစ်တိုက်တည်း နေခဲ့ရရင် တော်တော်ကို စိတ်ဆင်းရဲမိမှာပဲ။ အိုင်းစတိုင်း တက်ခဲ့တဲ့ တိုက်လှေကား ကို တက်တိုင်းတက်တိုင်း ငါဘာလို့များ အိုင်းစတိုင်းလို $E=mc^2$ သီအိုရီ မထွင်နိုင် ခဲ့သလဲ စဉ်းစားနေမိမှာ။ မဖြစ်ပါဘူး။

အိုင်းစတိုင်းဟာလည်း ကျွန်တော့်လိုပဲ ဘန်းနန်း မြို့ကို အင်မတန်ပျင်းစရာကောင်း တဲ့မြို့လို့ သတ်မှတ်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့်လည်း ဆွစ်ဇာလန်မျိုးတွေသာ ပျင်းဖို့ကောင်းတဲ့လူမျိုး တွေ မဟုတ်ခဲ့ဘူးဆိုရင် အိုင်းစတိုင်းရဲ့ သီအိုရီတွေ အကောင်အထည်ပေါ်ခဲ့ပါ့မလား။ နှိုင်းယှဉ်မှုနိယာမဆိုတာရော တီထွင်နိုင်ခဲ့ပါ့မလား။ ငြီးငွေ့ခြင်းဟာ အကျိုးရှိတဲ့အရာတွေ ကိုလည်း ယူဆောင်လာနိုင်သားပဲ။

စိတ်ရှည်ခြင်းနဲ့ ငြီးငွေ့ခြင်းဟာ တော်တော်လေးနီးစပ်ပါတယ်။ ငြီးငွေ့ခြင်းဆို တာဟာ စိတ်မရှည်ခြင်း တစ်ခုပဲမဟုတ်လား။ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကိုမကြိုက်ဘူး။ ခင် ဗျားအတွက် စိတ်ဝင်စားစရာမကောင်းဘူး။ ဒီတော့ ပျင်းစရာကြီးပါလို့ ဆုံးဖြတ်လိုက် တယ်။ ပျင်းဖို့ကောင်းတယ်ဆိုတာဟာလည်း တကယ်တော့ ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုပဲ။

အင်္ဂလိပ်အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဘာထရန်ရပ်ဆယ်က ပြောတယ်။ “ငြီးငွေ့ ခြင်းဆိုတာ ပျော်ရွှင်တဲ့ဘဝအတွက် အနည်းအကျဉ်းတော့ လိုအပ်ပါတယ်” တဲ့။ သူကဆက် ပြောတယ်။ “ငြီးငွေ့ခြင်းဒဏ်ကို မခံနိုင်တဲ့ မျိုးဆက်တစ်ခုဟာ သဘောထားသေးသိမ် တဲ့ မျိုးဆက်တစ်ခုဖြစ်လာနိုင်တယ်။ သဘာဝရဲ့ နှေးကွေးတည်ငြိမ်တဲ့ ပြောင်းလဲခြင်း တွေကို စိတ်မရှည်တဲ့သူတွေဟာ ပန်းအိုးထဲက ရေမရတဲ့ပန်းတွေလို ဖြည်းဖြည်းချင်း ဆုတ်ယုတ်သေဆုံးသွားမှာ...”

ဆွစ်တွေဟာ ပျင်းစရာကောင်းတယ်ဆိုတာ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မယ်။ အမြင်က

လှမ်းကြည့်တဲ့သူတွေကသာ ပျင်းဖို့ကောင်းတယ်လို့ မြင်နေကြတာလား။

--

ကျွန်တော် အချစ်နဲ့ ပြန်တွေ့ပြီ။ ဆွစ်ဇာလန်ပေါ် ပြန်ရောက်ပါပြီ။ ဇူးရစ်မြို့ကို သွားမယ်။ အင်မတန် သန့်ရှင်းတဲ့မြို့။ ဇူးရစ်နဲ့ယှဉ်လိုက်ရင် ဂျီနီဗာမြို့ဟာ အမှိုက်ပုံလို ဖြစ်သွားတယ်တဲ့။ ဇူးရစ်ရောက်တော့ ရထားငယ်တစ်ခုပေါ်တက်လိုက်တယ်။ အနီးအနား မှာရှိတဲ့ တောင်ကုန်းတစ်ခုပေါ်ကိုသွားမလို့ပါ။ ဇူးရစ်မြို့ရဲ့ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးစနစ် ဟာလည်း ယုံကြည်မှုအပေါ်မှာတည်ဆောက်ထားတယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။ ရထားလက် မှတ် စစ်တဲ့သူ မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် ခရီးသည်ယောင်ဆောင်ထားတဲ့ လက်မှတ်စစ်တော့ ရှိတယ်။ ယုံတော့ယုံတယ်။ စစ်လည်းစစ်မယ်ဆိုပါတော့။ ကျွန်တော်စီးလာတဲ့ရထားငယ် ပေါ်မှာ လူတစ်ယောက်ကို စစ်နေတာတွေ့တယ်။ လက်မှတ်မပါတဲ့သူထင်တယ်။ ဒဏ် ကြေးဆောင်ရမှာကြောက်တဲ့ပုံတော့ မပြဘူး။ လူကြားသူကြားမှာ အရှက်ကွဲရတာကို ပို စိတ်ညစ်နေပုံပဲ။

တောင်ကုန်းပေါ်ရောက်တော့ တောင်ခြေမှာ ပန်းချီကား တစ်ချပ်လိုဖြန့်ကြက် ထားတာတဲ့ ဇူးရစ်မြို့ကို မြင်ရပြီ။ တောင်ထိပ်ပေါ် ရောက်နေတဲ့အချိန်ဆို လူတွေဟာ ပိုပြီး စိတ်ချလက်ချဖြစ်သွားတဲ့ အရသာကို ခံစားရတတ်တယ်တဲ့။ လူရယ်လို့မဖြစ်ခင် ဟိုးအရင် မျောက်ဘဝတုန်းကလည်း သစ်ပင်တွေပေါ်တက်၊ အမြင့်ကနေစီးပြီးကြည့်တော့ မှသာ အန္တရာယ်အသွယ်သွယ်ကို ကြိုမြင်ရတယ်မဟုတ်လား။

အင်မတန်လှတဲ့နေ့ပါ။ ကောင်းကင်က နက်ပြာပြာ။ ဟိုးအဝေးကြီးအထိ လှမ်း မြင်နေရတာ။ ပျော်ပွဲစားထွက်လာတဲ့ လူအုပ်စုတွေလည်း တွေ့ရတယ်။ အဘိုးကြီး အဘွားကြီးစုံတဲ့ ခုံတန်းတစ်ခုပေါ်မှာ ထိုင်နေတယ်။ အဘိုးကြီးက အီတလီဦးထုပ်နဲ့။ မလှုပ်မယှက်ထိုင်နေတယ်။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က သူ့ရဲ့ ခွေးနှစ်ကောင်ကို လမ်း လျှောက်ပေးနေတယ်။ ကြိုးမပါဘူး။ ထွက်လည်းမပြေးဘူး။ ဆွစ်ဇာလန်ခွေးတွေလေ။

အားလုံးကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် သွားစရာရှိတာ ဆက်သွားရဦး မယ်။ တစ်နေရာတည်းမှာ ကြာကြာမနေချင်တဲ့ စိတ်ဟာ ကျွန်တော့်ကိုယ်ထဲမှာ အရိုးစွဲ နေပြီ။ ဒါပေမယ့်...ဒီတစ်ခါတော့ ဒီစိတ်ကိုသတိထားမိတယ်။ သွားစရာရှိတယ်ဆိုတာ... ဘယ်ကိုသွားမလို့တုန်း။ နေ့လယ် ၃း၀၀ နာရီ အချိန်။ ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ လှပတဲ့နေ့နေ့လယ် ခင်း တစ်ခုမှာ။ ကျွန်တော့်မှာ သွားတွေ့စရာလူလည်းမရှိပါ။ ချိန်းထားတာလည်း မရှိ။

အင်္ဂလိပ်ပညာရှင် အက်ဗ်နာအော့ဖ်ဖာက ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ “ချမ်းသာလေလေ၊ စိတ်မရှည်လေလေ။” သူပြောတာလည်း မှန်တယ်။ ဆင်းရဲတဲ့သူတွေဟာ ပိုပြီး

www.burmeseclassic.com

မြေဝင်း

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

စိတ်ရှည်တာတော့အမှန်ပဲ။ (သူတို့မပျော်ရတဲ့အကြောင်းရင်းက တခြားဟာတွေကြောင့်။
 နောက်မှဆက်ရှင်းပြပါမယ်) ကျွန်တော်တစ်ခု သဘောပေါက်သွားတယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေ
 ဟာ စိတ်ရှည်သလို ချမ်းလည်းချမ်းသာကြတယ်။ ဒါရှားပါးတဲ့ ပေါင်းစည်းမှုတစ်ခုပဲ။
 အေးအေးဆေးဆေး ဘယ်လိုမျှောနေရမလဲ ဆိုတာကို ကောင်းကောင်းသိတဲ့သူတွေ။ ကျွန်
 တော် ဆွစ်ဇာလန်ရောက်တာ အခုဆိုရင် နှစ်ပတ်ပြည့်တော့မယ်။ နာရီတကြည့်ကြည့်လုပ်
 နေတဲ့ ဆွစ်လူမျိုး တစ်ယောက်မှမတွေ့သေးဘူး။ (အင်မတန်တိကျတဲ့ ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး
 ဆွစ်ဇာလန်ထုတ် နာရီတွေကိုတော့ ပတ်ထားကြတယ်) “သွားစရာရှိလို့...” ဒါမှမဟုတ်
 “အချိန်မရလို့ ပြေးလိုက်ဦးမယ်” ဆိုပြီး ပြောတဲ့သူတွေလည်း တစ်ယောက်မှမရှိဘူး။
 ဒေါ်လာငါးဆယ်တန် ဆီကို နာရီကို တကြည့်ကြည့် လုပ်နေတဲ့သူဆိုလို့ ကျွန်တော်ပဲ
 ရှိတယ်။

တစ်ခါတုန်းက သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ရဲ့ အကူအညီနဲ့ အွန်လိုင်းမှာ ဘလော့
 တစ်ခုထောင်ခဲ့ဖူးတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဆွစ်လူမျိုးတွေရဲ့ ထင်မြင်ချက်တွေ
 ကို ကောက်ခံခဲ့တာပါ။ ဆွစ်လူမျိုးတစ်ယောက် ဝင်ဖြေသွားတာကို မှတ်မိနေသေးတယ်။

“ပျော်ရွှင်ခြင်း ဆိုတာ ဒီလိုလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ တခြား ဘယ်နေရာကိုမှ
 မသွားချင်တော့တာ။ တခြား ဘယ်အရာကိုမှ မလုပ်ချင်တော့တာ။ ပြီးတော့ တခြားလူ
 တစ်ယောက် မဖြစ်ချင်တော့တာ။ ဆွစ်လူမျိုးတွေလည်း ဒီလိုပဲ။ ဒီနေရာမှာနေရတာဟာ
 အခြားနေရာတွေထက် ပိုလွယ်နေတယ်။ ပိုပြီးနေချင် နေတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ပိုပြီး
 ပျော်နေတယ်...”

ဒီလိုနဲ့ တောင်ကုန်းပေါ်မှာ မိနစ်နှစ်ဆယ်လောက် ဆက်ပြီးထိုင်နေလိုက်တယ်။
 ဖင်တကြွကြွတော့ ဖြစ်နေတာပေါ့။ ဂနာမငြိမ်တဲ့ကျွန်တော့်အတွက်တော့ သေမတတ်ပဲ။
 ဒါပေမယ့် အောင်မြင်သွားပါတယ်။ ရူးမသွားဘဲ တောင်ပေါ်ကနေ ပြန်ဆင်းလာနိုင်တယ်။
 အောင်မြင်မှုခပ်သေးသေးတစ်ခုပေါ့လေ။

--

ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်။ ငါ့ဆီမှာ ဆွစ်လူမျိုးတွေနဲ့တူတဲ့ အကျင့်စရိုက်ဆိုတာ
 ဘာတစ်ခုမှမရှိပါလား။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေကိုလည်း မကြိုက်ဘူး။ နေတာထိုင်တာ
 လည်း သပ်သပ်ရပ်ရပ်မရှိ။ စိတ်ခံစားချက်ကလည်း ပြင်းထန်တယ်။ ဆွစ်တွေနဲ့တူတာ
 ဆိုလို့ ချောကလက်ကြိုက်တတ်တာ တစ်ခုပဲရှိမယ်။ ဆွစ်တွေဟာ ချောကလက်ကို
 အသေရရ အရှင်ရရ ကြိုက်တဲ့သူတွေ။ ချောကလက်စားခြင်းဟာ လူကိုပျော်စေနိုင်တယ်
 လို့လည်း ပြောလို့ရနိုင်တယ်။

ဒီအချက်ကို ဟုတ်မဟုတ်စုံစမ်းရမယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျွန်တော် ချောကလက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်ကိုဝင်ကြည့်လိုက်တယ်။ ချောကလက် ပြတိုက်တစ်ခုထဲရောက်သွားသလိုပါပဲ လား။ ဆိုင်ဝန်ထမ်းတွေက ချောကလက်တွေကို ညှပ်ကလေးတွေနဲ့ တယုတယကိုင်ပြီး ဟိုရွှေဒီရွှေလုပ်နေတယ်။ နံရံတစ်ခုလုံးလည်း ချောကလက်တွေ တန်းစီနေတယ်။ ကိုလံ ဘီယာ၊ အီကွေဒေါ၊ မက်ဒီဂတ်စကာ နိုင်ငံတွေကလာတဲ့ ကိုကာမှုန့်နဲ့ လုပ်ထားတဲ့ ချောကလက်တွေ။ ရက်စ်ဘယ်ရီ၊ ဝီစတာဗီယို၊ ရိုင်စင်၊ ကော့ညက်၊ ရမ်၊ ဝီစကီ ရော ထားတဲ့ ချောကလက်တွေ။ ကျွန်တော် တစ်မျိုးကို တစ်ခုစီဝယ်လိုက်တယ်။ ဟိုတယ် ခန်းကို ပြန်သယ်လာတယ်။ သကြားလုံးဆိုင်ကပြန်လာတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်လိုပေါ့။ တံခါးကိုပိတ်တယ်။ ဆိုဖာပေါ်မှာ အားရပါးရထိုင်ချလိုက်တယ်။ မက်ဒီဂတ်စကာ ကို တစ်ကိုက်လောက် မြည်းကြည့်လိုက်တယ်။ ကောင်းသားပဲ။ မကောင်းတဲ့ ဆွစ်ချောက လက် ဆိုတာလည်း မရှိဘူးထင်ပါတယ်။

စားချင်လို့စားနေရုံသက်သက် မဟုတ်ပါ။ သိပ္ပံနည်းကျ လေ့လာချက်တွေလည်း ရှိပါသေးတယ်။ ချောကလက်ထဲမှာပါဝင်တဲ့ ဓာတုပစ္စည်းတွေထဲမှာ ကျွန်တော်တို့ကို စိတ်ချမ်းသာစေတဲ့ အာနိသင်တချို့တွေ့ရတယ်တဲ့။ ချောကလက်ထဲမှာပါတဲ့ ထရစ်တိုဖန် ဆိုတဲ့ ဓာတ်ဟာ ကျွန်တော်တို့ ဦးနှောက်ထဲကို ရောက်တဲ့အခါ ဆီရိုတိုနင် ဆိုတဲ့ ဓာတ်တစ်ခုကို ထွက်ပေါ်လာစေတယ်။ ဆီရိုတိုနင် ပါဝင်မှုများလာတဲ့အခါ သာယာ မျော့လွင့်တဲ့ ခံစားချက်ကို ခံစားရတတ်တယ်။ နောက်တစ်ခုပါသေးတယ်။ အနန်ဒါမိုက် လို့ခေါ်တယ်။ ဒီဓာတ်ကကျတော့ ဆေးခြောက်မှာပါတဲ့ THC နဲ့ခပ်ဆင်ဆင်။ သို့သော် လည်း ဒါတွေဟာ သီအိုရီအဆင့်မှာပဲရှိပါသေးတယ်။ ပြီးတော့ ဒီလိုမျိုးခံစားချက်တွေ ခံစားချင်ရင် ချောကလက် ကီလိုအနည်းငယ်ခန့် စားသုံးဖို့လိုတယ်လို့ ပြောထားတယ်။ ကီလိုအနည်းငယ်ဆိုတာ ပေါင်နဲ့ဆိုရင် ဘယ်လောက်များရှိမလဲမသိ။

--

ရွေးချယ်ခြင်းနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကြားက ဆက်နွယ်မှုဟာ နည်းနည်းတော့ရှုပ်ထွေး တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ရွေးချယ်ခွင့်ရှိခြင်း ဆိုတာကို လိုချင်ကြတယ်။ ကိုယ့်ကိုပျော် စေမယ့် အရာတစ်ခုလို့လည်း ထင်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါဟာအမြဲတမ်းတော့မမှန် ဘူး။ ရွေးစရာတွေအရမ်းများလာရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ ဇဝေဇဝါဖြစ်လာတယ်။ မသေ ချာတဲ့ စိတ်နဲ့ ပူပန်ခြင်းတွေ ပိုများလာတယ်။ ဘယ်ရီဆွာချ်ရဲ့စာအုပ် “ရွေးချယ်ခြင်း ပီရောမီ” ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာ ဒီအကြောင်းကို သေသေချာချာ သက်သေပြထားတယ်။

ဆွစ်လူမျိုးတွေမှာ သာမန်အခြားနိုင်ငံတွေထက် ရွေးချယ်စရာ ပိုများတယ်။

www.burmeseclassic.com

ဝိုင်း
ဆိုင်
ပါပဲ
ပြီး
လှိုလဲ
းတဲ့
ရာ
ယ်
ပါ။
ကို
က
ည်း
ကို
ဖန်
တဲ့
ာ
က်
တ်
တွ
်။
ွေး
က်
န်
သ
း
။

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

၅၁

ရွေးစရာများတာ ချောကလက်တစ်ခုတည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒီမိုကရေစီအပြည့်အဝရတဲ့နိုင်ငံ ဖြစ်တဲ့အတွက် အမြဲတမ်း တစ်ခုခုကို ရွေးချယ်မဲပေးရတယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင် ဆွစ်လူမျိုးတစ် ယောက်ဟာ တစ်နှစ်ကို ခြောက်ကြိမ်၊ ခုနစ်ကြိမ်လောက် မဲပေးနေရတာ။ မဲပေးတော့ လည်း သေသေချာချာ တာဝန်ယူစိတ်အပြည့်နဲ့ပေးကြတယ်။ တစ်ခါကဆိုရင် အခွန်တိုး မြှင့်ကောက်ခံဖို့ကို ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် ထောက်ခံမဲပေးဖူးတယ်။ အမေရိကန်တွေသာ ဆိုရင်တော့ ဒါမျိုးထောက်ခံဖို့ အဝေးကြီး။

တိုက်ရိုက်ဒီမိုကရေစီ စနစ်ဟာ အကောင်းတွေချည်းပဲတော့မဟုတ်ဘူး။ လူထု ဆုံးဖြတ်ချက်သာ အတည်ဖြစ်တဲ့အတွက် တစ်ခါတစ်ရံမှာ သိပ်မတော်တဲ့လူတွေချည်းပဲ နိုင်သွားတဲ့အခါလည်း ရှိတတ်တယ်လေ။ ဥပမာပြောရရင်- အမျိုးသမီးတွေကို ၁၉၇၁ ခုနှစ်ရောက်တဲ့အထိ မဲပေးခွင့်မပေးဖို့ ဆုံးဖြတ်တာဟာလည်း ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံသားတွေ ပါပဲ။ တချို့နယ်မြေတွေမှာဆိုရင် ၁၉၉၁ ခုနှစ်ရောက်တော့မှ အမျိုးသမီးတွေမဲပေးခွင့် ရကြတယ်။

ဒါပေမယ့် ကနေဒါသုတေသနပညာရှင် ဂျွန်ဟယ်လီဝယ်ကတော့ အစိုးရဆိုတာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအတွက် အရေးအပါဆုံးအရာတစ်ခုဖြစ်တယ်လို့ ယုံတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း တချို့နိုင်ငံတွေဟာ ပိုပြီးပျော်နေကြတာဖြစ်တယ်လို့ သူကဆိုတယ်။ ဆွစ်သုတေသနပညာရှင် ဘရူနိုဖီရေး ဆိုတဲ့သူကလည်း ဒီမိုကရေစီနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကြား က ဆက်နွယ်မှုကိုလေ့လာခဲ့သေးတယ်။ ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ ပြည်နယ် ၂၆ ခုကိုလေ့လာတဲ့ အခါ ဒီမိုကရေစီကျင့်သုံးမှုအများဆုံး ပြည်နယ်တွေဟာ ပိုပြီးပျော်ရွှင်တဲ့ပြည်နယ်တွေ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တွေ့ရတယ်။ မဲပေးခွင့်မရတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေတောင် ဒီမိုကရေစီ ထွန်းကားတဲ့ ပြည်နယ်တွေမှာ ပိုပျော်ကြသတဲ့။

အင်း...ဒါဆိုရင် ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ ရွေးချယ်ခြင်းကို သဘောကျကြတယ်လို့ ဆိုရမယ်ပေါ့။ ဒါဆိုရင် စိတ်ပညာရှင် ပေါလ်ရိုဇင်ရဲ့ စမ်းသပ်ချက်အဖြေကို ဘယ်လို နားလည်ရမလဲ။ ပေါလ်ရိုဇင်က နိုင်ငံအချို့ (အမေရိကား၊ အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်၊ ဂျာမနီ နဲ့ ဆွစ်ဇာလန်) ကို မေးခွန်းတစ်ခုမေးပြီး သုတေသနလုပ်ဖူးတယ်။ မေးတဲ့ မေးခွန်းက “ခင်ဗျားရေခဲမုန့်စားချင်တယ် ဆိုပါစို့။ ရေခဲမုန့်ဆိုင် နှစ်ဆိုင်ရှိတယ်။ တစ်ဆိုင်က ရေခဲမုန့် အရသာ ၁၀ မျိုးရှိတယ်။ နောက်တစ်ဆိုင်မှာ အရသာ အမျိုး ၅၀ ရှိတယ်။ ဘယ်ဆိုင်ကို ရွေးမလဲ”။

အရသာ အမျိုး ၅၀ ရှိတဲ့ ဆိုင်ကို အများဆုံးရွေးတာ အမေရိကန်တစ်နိုင်ငံပဲ ရှိတယ်တဲ့။ မေးခွန်းကိုဖြေတဲ့လူတွေရဲ့ ၅၆ ရာခိုင်နှုန်းက ပြောတာ။ ဆွစ်ဇာလန်ကတော့

ဆန့်ကျင်ဘက်။ မေးသမျှလူရဲ့ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်းပဲ အမျိုးငါးဆယ်ရှိတဲ့ဆိုင်ကိုရွေးကြတယ်။ ကျန်တဲ့သူတွေကတော့ အရသာ ၁၀ မျိုးသာရှိတဲ့ ဆိုင်ကို ပိုပြီး သဘောကျကြတယ်။ ရွေးချယ်ခြင်း ဆိုတာဟာလည်း အရေးပါတဲ့ ရွေးချယ်ခြင်းတွေ ဖြစ်မှသာ ပျော်ရွှင်ခြင်း ကိုယူလာပေးမှာ။ မဲပေးတာ အရေးကြီးတယ်။ ရေခဲမုန့်ဟာလည်း အရေးကြီးတယ်။ ရေခဲမုန့်အရသာ အမျိုး ၅၀ ရှိဖို့ကတော့ အရေးမကြီးဘူး။

ရထားပေါ်ကို ကျွန်တော်ပြန်တက်ပြီ။ ဒီတစ်ခါ ထပ်သွားမယ့်နေရာကတော့ စိန့်အာဆန်မြို့။ အလယ်ခေတ်မြို့လို့လည်း တင်စားခေါ်ကြတယ်။ ဒီအချက်ကိုတော့ ကျွန်တော် မသိပါဘူး။ ကျွန်တော်အခုသွားတွေ့ရမယ့် ဆွစ်အမျိုးသား တစ်ယောက်က ပြောပြတာ။

သူ့နာမည်က အန်ဒရေဂရော့စ်။ လူတိုင်းက ကျွန်တော့်ကို သူနဲ့တွေ့ဖြစ်အောင် တွေ့ဖို့ တိုက်တွန်းတယ်။ သူကဆွစ်ပါလီမန် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်သလို တိုက်ရိုက်ဒီမို ကရေစီကို မြတ်နိုးသူတစ်ဦးလည်း ဖြစ်တယ်။ ဂရော့စ်ဟာ လူသိများတဲ့သူတစ်ဦး။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်မှာ ဆွစ်ဇာလန် စစ်တပ်ကိုဖျက်သိမ်းဖို့ အဆိုတင်သွင်းခဲ့သူကိုး။ သူတင်သွင်း ခဲ့တဲ့အဆိုကို ဘယ်သူမှ ထောက်ခံမှာမဟုတ်ဘူးလို့ အားလုံးကထင်ခဲ့ပေမယ့် တကယ် တမ်းကျတော့ ၃၅ ရာခိုင်နှုန်း ထောက်ခံမှုရခဲ့တယ်။ တစ်နိုင်ငံလုံး တုန်လှုပ်သွားတာပေါ့။ ဒီနေ့ဒီအချိန်မှာ ဆွစ်ဇာလန်စစ်တပ်ရဲ့ အရွယ်အစားဟာ ၁၉၈၉ ခုနှစ်နဲ့ယှဉ်ရင် တစ်ဝက် လောက်ပဲ ကျန်တော့တယ်။

ရထား ထမင်းစားတွဲရှိရာဆီကို ကျွန်တော်လျှောက်သွားတယ်။ မိန်းမမှာ မှာလို့ ရတဲ့ အစားအသောက်တွေကို ဘာသာ ၄ ခုနဲ့ ရေးထားတယ်။ နို့ခဲနဲ့မို့ ဒါမှမဟုတ် ဆန်ပြုတ်နဲ့ ကညွတ်။ နတ်ပြည်ရောက်နေသလိုပါပဲ။ ကောင်းလိုက်တဲ့ရထား...။

ပြင်သစ်စကားသုံးတဲ့ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံအပိုင်းကနေ...ဂျာမန်စကားပြောတဲ့ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံအပိုင်းဘက်ကို ရထားဖြတ်သွားပြီးတဲ့နောက် ကျွန်တော်လည်းပြင်သစ်လို မတောက်တခေါက် ပြောနေရာကနေ ဂျာမန်လို မတတ်တတတ်ပြောကြည့်တယ်။ “သောက်ချင်တယ်။ ရှိသလား။ ကော်ဖီ” စသည်ဖြင့်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ ဘာကိုမဆို ဘာသာစကား ၃ ခုအထိ ဘာသာပြန်ထားကြတယ်။ သာမန်ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုတောင်မှ ဘာသာစကား ၃ ခုထည့်နေရတော့ နေရာအများကြီးလိုတော့တာပေါ့။ ဆိုင်းဘုတ်တစ် ခုတွေ့လိုက်တယ်။ “သတိ။ ရထားလမ်းကို ဖြတ်မကူးရ” တဲ့။ ဘာသာပေါင်းစုံနဲ့ ရေးထားတာ။ ခင်ဗျားမျက်လုံး အောက်ဆုံးက အင်္ဂလိပ်စာဆီကိုရောက်တဲ့အချိန်လောက်နဲ့ ဘာ

မြေဝင်း
တည်း။
တည်း။
ရွှင်ခြင်း
တည်း။
တော့
တော့
ကက်က
အောင်
ရိုက်ဒီမို
ကစဦး။
င်သွင်း
ကကယ်
ပေါ့။
စစ်ဝက်
မှာလို့
မဟုတ်
ပြောတဲ့
သစ်လို
ဘယ်။
ကိုမဆို
ကင်မှ
က်တစ်
င်းစုံနဲ့
ဟက်

သုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

ဆိုရင် ရထားလည်း ဖြတ်ကြိတ်သွားလောက်ပြီ။

စိန့်အာဆန်ကိုရောက်တော့ ဂရော့စ်က ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ဖို့စောင့်နေတယ်။ ဂျင်း
ဆောင်းဘီနဲ့၊ ပါးသိုင်းမွေးနဲ့။ သူ့ကြည့်ရတာ ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက် ပုံစံတော့
မပေါက်လှဘူး။ သူ့ရဲ့သင်တန်းကျောင်းရှိရာကို ကျွန်တော့်ကို ခေါ်သွားတယ်။ သင်တန်း
ကျောင်းဆိုတာလည်း တကယ်ကတော့ ပြန်လည်ပြုပြင်ထားတဲ့ အိမ်ဟောင်းကြီးပါ။

ကျွန်တော့်ကို ဂရော့စ်က အက်စ်ပရက်ဆို တစ်ခွက်ပျော်တိုက်တယ်။ (အီတလီ
ရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်း သော့ချက်တစ်ခုပေါ့လေ) ကော်ဖီသောက်ရင်း ကျွန်တော်တို့စကားပြော
ကြတယ်။ စကားပြောရင်းမကြာခင်မှာပဲ ဂရော့စ်ဟာ သုခဗေဒပညာရပ်ကို သိပ်စိတ်မပါ
ဘူးဆိုတာ သိသာလာတယ်။ သူ့စိတ်ဝင်စားတဲ့ နိုင်ငံရေးပညာရပ်တွေ၊ ပါလီမန်ရေးရာ
တွေလောက် မလေးနက်ဘူးပေါ့လေ။ “ဆွစ်လူမျိုးတွေကို သူတို့ကိုယ်သူတို့ ထင်နေ
တာထက် ပိုပြီး ဆွစ်လူမျိုးတွေအဖြစ် မြင်စေချင်တယ်ဗျာ...” သူကပြောတယ်။ ဘာ
တို့ ဆိုလိုချင်သလဲတော့ကျွန်တော်လည်းမသိ။

သူဆက်ပြောတယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို အချစ်လွန်
နေကြတယ်တဲ့။ အယ်လ်ပီတောင်တန်း အလှအပတွေ ပျက်စီးသွားမှာစိုးလို့ ဒေါ်လာသန်း
နှစ်သောင်းလောက်သုံးပြီး တောင်အောက်ကနေပဲ လှိုင်ခေါင်းဖောက်ဖို့ ကြိုးစားနေကြတဲ့
အကြောင်းကို ရှင်းပြတယ်။ နယ်စပ်ကိုဖြတ်သွားချင်တဲ့ ထရပ်ကားတွေအကုန်လုံးကို
ရထားပေါ်တင်၊ အဲဒီလိုဏ်ခေါင်းထဲကနေ သယ်သွားဖို့ကြံနေကြတယ်တဲ့။ ကျွန်တော့်ကို
ပြောပြတယ်။ “လူ့အခွင့်အရေးဆိုတာ စစ်ပွဲတွေကြောင့် ရလာတာဗျ။ လူသားမျိုးနွယ်
ရဲ့ အောင်မြင်မှုတွေအကုန်လုံးဟာလည်း စစ်တိုက်ပြီးရလာတာတွေချည်းပဲ”။ ဆွစ်တွေ
ဟာ စစ်မတိုက်တာ ၁၈၄၈ ကတည်းက။

“ဒါဆို...မှန်မှန်လေး စစ်တိုက်ပေးဖို့ လိုတာပေါ့”။ ကျွန်တော်နောက်လိုက်
တယ်။

“မဟုတ်ဘူးဗျ...မဟုတ်ဘူး...” ကျွန်တော်နောက်ပြီးပြောတာကို သိပုံမရဘူး။
“လူ့အခွင့်အရေးတွေကို ပိုတိုးမြှင့်ဖို့ နည်းလမ်းအသစ်တွေရှာရမှာဗျ”

ကျွန်တော်တို့ စကားနည်းနည်း ထပ်ပြောဖြစ်တယ်။ ပိုစိတ်မော်ဒန်အကြောင်း၊
ဒီမိုကရေစီအကြောင်း၊ အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်အကြောင်း... ပြောရင်းနဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့
ခရီးစဉ်အကြောင်း ပြန်ရောက်လာတယ်။ သန့်ပြန်နေတဲ့အိမ်သာတွေအကြောင်းပြောတော့
သူကလည်း ဂုဏ်ယူတဲ့လေသံနဲ့ပြန်ပြောတယ်။ “အိမ်သာတွေသန့်တာတော့ ပြောမနေ
နဲ့။ ဘူတာရုံသေးသေးလေးတွေမှာရှိတဲ့ အိမ်သာလေးတွေကအစ သန့်ရှင်းနေတာ”

ဘူတာရုံကို ကျွန်တော့်ကို လိုက်ပို့ရင်း ကားပေါ်မှာစကားဆက်ပြောဖြစ်တယ်။
 ဘူတာရုံရောက်တော့ နည်းနည်းစောသေးတယ်။ မိုးရွာနေပြီ။ လေကခပ်ချိုချိုအနံ့ထွက်
 နေတယ်။ သူ့ရဲ့ ကားထဲမှာထိုင်ရင်း ဂရော့စ်ကပြောတယ်။ ဟိုးအရင်တုန်းကအမေရိကန်
 လှုပ်ရှားရေးသမားတစ်ယောက်နဲ့သူ တွေ့ဖူးတယ်တဲ့။ အဘိုးကြီးက ခပ်ကြမ်းကြမ်းကြီး။
 အဖွဲ့အစည်းတွေဖွဲ့၊ နီကာရာဂူရာမှာ ဆန်ဒီနီတတ်စ်တွေနဲ့ ပခုံးချင်းယှဉ် တိုက်ပွဲဝင်
 ခဲ့တဲ့သူတစ်ယောက်။

ဂရော့စ်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို အဘိုးကြီးကသဘောကျတယ်။ အမေရိကန်လူငယ်တွေ
 မှာ ဒီလိုစိတ်ဓာတ်မျိုးမရှိတော့ဘူးလို့ စိတ်ပျက်လက်ပျက်ညည်းတယ်။ အမေရိကားမှာ
 ပြောင်းလဲချင်တဲ့သူတွေ မရှိသလောက်ပဲလို့ပြောတယ်။

“ညီတူမျှတူ အခွင့်အရေးရရေးအတွက်ရော ခင်ဗျားမကြိုးစားတော့ဘူးလား”
 ဂရော့စ်ကပြန်မေးတယ်။

“အဲဒါတွေအတွက် ငါ့မှာ အချိန်မရှိဘူးဟ” အဘိုးကြီးက စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး
 ပြန်ပြောတယ်။

“ဒါဆို နောက်ထပ် နှစ် ၂၀ လုံးလုံး ခင်ဗျား အင်္ဂတေကိုခေါင်းနဲ့ တိုက်ခဲ့
 နေဦးမှာလား” ဂရော့စ်ကပြန်ပြောလိုက်တယ်တဲ့။

ဂရော့စ်အတွက်တော့ တကယ့်ပြဿနာအစစ်ဟာ ခေါင်းနဲ့တိုက်ခြင်း မဟုတ်
 ဘူး။ အင်္ဂတေကသာ တကယ့်ပြဿနာ။ အောက်ခြေဖွဲ့စည်းပုံကို တစ်ဆင့်ချင်း ပြုပြင်
 ဖို့လိုတယ်လို့ သူကယုံကြည်တယ်။ ပျင်းစရာ ပြောင်းလဲမှုတွေ တစ်ခုချင်းစီဆိုပါတော့။
 တော်တော်လည်း ဆွစ်ဗီသတဲ့ သူတစ်ယောက်ပါပဲ။ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ် တစ်လှမ်း
 ချင်း...။ စိတ်ရှည်ဖို့လိုတယ်။ ငြီးငွေ့ခြင်းကို သည်းခံနိုင်ရမယ်။ ဆွစ်တွေအတွက်တော့
 နှစ်ခုစလုံး ပြည့်စုံပြီးသားမဟုတ်လား။

ဂရော့စ်ကို နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ကျွန်တော် တစ်ချက် လှမ်းကြည့်လိုက်တယ်။
 ခပ်အေးအေးလူတစ်ယောက်ပါပဲ။ဒါပေမယ့်သူဟာဆွစ်ဇာလန်စစ်တပ်တစ်ခုလုံးနီးပါးကို
 ဖျက်သိမ်းနိုင်ခဲ့တဲ့ ပါလီမန်အဖွဲ့ဝင်တစ်ယောက်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ ထင်ထားသလောက်
 တော့ ပျင်းဖို့မကောင်းပါလား။

နောက်ထပ် ရထားတစ်စီးပေါ်ကို ထပ်တက်တယ်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံရဲ့အပြင်ကို
 ကျွန်တော့်ကိုခေါ်သွားမယ့် ရထား။ စိတ်ထဲမှာ ဝမ်းနည်းသလိုလို။ ဒီနေရာကို သတိရ
 နေမှာ သေချာတယ်။ ဆွစ်တွေကို ကျွန်တော် အမြင်မကတ်တော့ဘူးပဲ။

ဆွစ်တွေဟာ ပျော်နေကြတာလား။ ကျွန်တော့်အမြင်အရတော့ ပျော်တာမဟုတ်

မ်းမြေဝင်း
စ်တယ်။
နံ့ထွက်
မေရီကန်
ွမ်းကြီး။
ိုက်ပွဲဝင်
ယ်တွေ
ိုကားမှာ
းလား”
မာန်ဆိုး
ိုက်ခွဲ
မဟုတ်
ပြုပြင်
ါတော့။
စ်လှမ်း
က်တော့
စ်တယ်။
မ်းပါးကို
လောက်
ပြင်ကို
သတိရ
ာထက်

ဆုခမြေပုံ

ဆွစ်ဇာလန်

နှစ်သိမ့်ကျေနပ်နေကြတယ်လို့ ပြောရင် ပိုမှန်မယ်ထင်တယ်။ ငြိမ်သက်ကြည်နူးနေတယ်
လို့ ပြောလို့လည်း အတိအကျမရပြန်ဘူး။ စကားလုံးအတိအကျ ရှာမရဘူး။ စိတ်ညစ်တဲ့
အခါ ပြောစရာစကားလုံးတွေများသလောက် ပျော်တဲ့အကြောင်းပြောဖို့စကားလုံးကျတော့
သိပ်များများစားစား မရှိပါလား။ စိတ်ဓာတ်ကျတယ်၊ စိတ်လေတယ်၊ စိတ်ပျက်တယ်၊
စိတ်ကုန်တယ်၊ ဘူနေတယ်၊ ဘဝပျက်နေတယ်၊ ခွေးဖြစ်နေတယ်.. စသဖြင့် မကုန်
ဆန်းနိုင်။ ပျော်တဲ့အချိန်ကျတော့ နှစ်သက်နေတယ်.. ကျေနပ်နေတယ်.. ကြည်နူး
နေတယ် ဆိုတဲ့စကားလုံးတွေနဲ့ လုံလောက်ပါ့မလား။ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ ပန်းချီကားကို
စကားလုံးတွေနဲ့ အပြည့်အဝပုံဖော်လို့ရပါ့မလား။

ဆွစ်တွေရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ငြိမ်သက်စွာ ကျေနပ်နေခြင်း လို့ပဲ ကျွန်တော်
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ပါရစေ။ တကယ်စဉ်းစားကြည့်ရင် ပျော်တယ်ဆိုတာ မောပါတယ်။ ပျော်
နေတဲ့ ခံစားချက်ကလေး ပျောက်သွားမှာကို စိုးရိမ်နေရတယ်မဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့်
ပျောက်မသွားဘဲ အမြဲရှိနေတဲ့ အချိန်တွေလည်းရှိတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းလို့ တည့်တည့်ကြီး
ပြောလို့မရတဲ့အချိန်တွေ။ ဆွစ်ဇာလန်ဆန်ဆန် ကျေနပ်နေတဲ့အချိန်တွေ။

ပျင်းစရာကောင်းတဲ့ အရာတွေကိုလုပ်နေရင်း ကျေနပ်သွားတဲ့ခံစားချက်မျိုးပေါ့။
ဘဲမြက်စည်းလှည်းနေတဲ့အချိန်။ အမှိုက်တွေကို သေသေချာချာ ခွဲခြားထုပ်ပိုးနေတဲ့
အချိန်။ မကြားရတာကြာတဲ့ သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို ထိုင်ပြီးနားထောင်မိတဲ့အချိန်။

သေချာတယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ ငြိမ်ငြိမ်လေး ကျေနပ်ခြင်း ဆိုတဲ့ ပညာကို
တစ်ဖက်ကမ်းခတ် ကျွမ်းကျင်သူတွေပါ။

xxx

၃
ဘူတန်

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ပေါ်လစီတစ်ခု

အရာအားလုံး ထူးခြားဆန်းပြားနေခြင်းဟာ
အထူးအဆန်းတွေကို သတိထားမိဖို့
ပိုခက်ခဲစေတယ်။

-James Hilton, *Lost Horizon*

လေယာဉ်ဟာ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းတွေရဲ့ အပေါ် ပေ ၃၇၀၀၀ အမြင့်မှာ ပျံနေတယ်။ လေယာဉ်အတွင်းခန်း မီးတွေက ခပ်နွေးနွေးလင်းလို့။ လေယာဉ်မယ်တွေ ဟာလည်း ညင်ညင်သာသာနဲ့ လျှောက်လမ်း ဟိုဘက်ဒီဘက်ကူးရင်း အဆင်ပြေရဲ့လား၊ ဘာများလိုအပ်ပါသလဲရှင်။

လေယာဉ်ပြတင်းပေါက်ကနေ အောက်ကို ကျွန်တော်လှမ်းငေးကြည့်နေတာ။ အခုခရီးစဉ်ကို လေယာဉ်နဲ့သွားမယ်ဆိုရင် ပြတင်းပေါက်ဘေးကနဲ့ကို ရအောင်ယူတဲ့။ ရောက်ဖူးတဲ့ ဆရာကြီးများက ကျွန်တော့်ကို အကြံပေးလိုက်တယ်လေ။

မြင်မြင်သမျှကတော့ တိမ်ဖွေးဖွေးတွေချည်းပါပဲ။ ဆရာကြီးတွေ အကြံပေးလိုက် တာ ဟုတ်ပါ့မလားလို့တောင် ထင်လာတယ်။ ဟော...ကြည့်နေရင်း တိမ်တွေ ရုတ်ခွဲ

ချောက်သွားပြီ။ တိမ်တွေရဲ့နေရာမှာ ဧရာမတောင်တန်းကြီးတွေ။ မိုးထိအောင်မြင့်တယ် ဆိုတာ ဒါကိုပြောတာဖြစ်မယ်။ သမားရိုးကျတောင်တန်းတွေဟာ ဟိမဝန္တာနဲ့ယှဉ်လိုက် တဲ့အခါ တောင်ကုန်းသာသာ။

လေယာဉ်ပေါ်က အခြားခရီးသည်တွေ ဟာခနဲ ဟင်ခနဲဖြစ်ကြ၊ ကင်မရာတွေ ဆုတ်ကြ၊ ပြတင်းပေါက်နား နေရာမရတဲ့ သူတွေကလည်း ထိုင်ခုံကနေ ဖင်တကြွကြွ ပေါ့လေ။ ကျွန်တော့်စိတ်တွေကတော့ တခြားတစ်နေရာမှာ။ ကျွန်တော်စဉ်းစားနေတာက လေယာဉ်တစ်စင်းအကြောင်း...

အခုစီးလာတဲ့ လေယာဉ်အကြောင်းတော့ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော့်အတွေးထဲက လေယာဉ်မှာ ပန်ကာတစ်လက်ပဲပါတယ်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်မှာ ဟိမဝန္တာတောင်တန်း တွေပေါ်မှာ ဖြတ်ပျံနေခဲ့တဲ့ လေယာဉ်ခပ်သေးသေး တစ်စင်းပါ။ သူ့ရဲ့ အတွင်းခန်းက အခုလေယာဉ်လောက် မကောင်းပါ။ အေးလည်းအေးတယ်။ ဖင်ထိုင်ခုံတွေကလည်း အကြမ်းစားတွေ။ လေယာဉ်မယ်လည်းမပါ။ ခရီးသည်တွေက အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ၃ ဦး နဲ့ အမေရိကန်တစ်ဦး။ သူတို့ စကားပြောကြတဲ့အခါ လေယာဉ်စက်သံကို ကျော်အောင် အော်ဟစ်ပြောနေရတယ်။ လေးယောက်လုံးရဲ့မျက်နှာမှာလည်း စိုးရိမ်စိတ်တွေ၊ ကြောက် စိတ်တွေအပြည့်နဲ့။ လေယာဉ်မောင်းနေတဲ့သူရဲ့ လက်ထဲမှာက သေနတ်တစ်လက်နဲ့။ လေယာဉ်ဦးတည်သွားနေတဲ့ နေရာဟာလည်း မောင်းသူကလွဲရင် ဘယ်သူမှမသိတဲ့နေရာ။ မောင်းနေတဲ့သူက လေယာဉ်ကို ပြန်ပေးဆွဲလာတာ။

လေယာဉ်မှူး ဦးတည်သွားနေတဲ့နေရာက အတော်ထူးဆန်းတဲ့နယ်မြေတစ်ခု။ “ငြိမ်းချမ်းသာယာ ပြီးပြည့်စုံတဲ့နေရာ” လို့တင်စားကြသတဲ့။ ထာဝရ အေးချမ်းငြိမ်သက် နေတဲ့ နေရာတစ်ခုပေါ့။ မသေသောသူတွေ၊ ဝေဒနာကင်းသောသူတွေသာရှိတဲ့ သုခဘုံ။ ပြင်ပလောကကြီးနဲ့ အဆက်ပြတ်နေသော နေရာ။

အဲဒီနယ်မြေကို ရှန်ဂရီလာလို့ခေါ်တယ်။ (Lost Horizon) ပျောက်ဆုံး နေသော မိုးကုတ်စက်ဝိုင်းလို့ခေါ်တဲ့ စာအုပ်ထဲမှာပါခဲ့တဲ့ စိတ်ကူးယဉ်နယ်မြေတစ်ခုပါ။ တကယ်မရှိဘူး။ စာရေးဆရာ ဂျိမ်းစ်ဟယ်လ်တန်ဟာလည်း လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ ပြတိုက်မှာ သုတေသနလုပ်ရင်း ရေးခဲ့တာ။ ရှန်ဂရီလာဆိုတဲ့ စိတ်ကူးယဉ်နယ်မြေဟာ တကယ်မရှိ ပေမယ့် စိတ်ကူးယဉ်တဲ့သူတွေကတော့ တကယ်ကိုရှိနေဆဲပါပဲ။ ဦးနှောက်အတွက်ရော ၊ ကိုယ်ခန္ဓာအတွက်ပါ ပြီးပြည့်စုံသာယာတဲ့နေရာကို မစဉ်းစားဖူးတဲ့သူ ရှိမယ်မထင်ဘူး။ သက်တော်ရာကျော်ရုံမကဘဲ အသက် ၂၅၀ အထိ သာသာယာယာနေရမယ့်နေရာလေ။

၁၉၃၀ ဝန်းကျင်မှာ Lost Horizon စာအုပ်နဲ့ရုပ်ရှင်ထွက်လာတော့ စီးရီး

မြင့်မှာ
ယ်တွေ
ရဲ့လား။
နေတာ။
ယူတဲ့။
လိုက်
ဂျတ်ခနဲ

ပျက်ကပ်ကြောင့် စိတ်ဓာတ်ကျနေကြတဲ့ အမေရိကန်လူမျိုးတွေအတွက် စိတ်ကူးယဉ်စရာ နတ်ပြည်နတ်နန်းတစ်ခု ထပ်တိုးလာသလိုပါပဲ။ သမ္မတဖရန်ကလင်ရစ်ဗွဲဟာ သူ့ရဲ့ နားနေစခန်းကို ရှန်ဂရီလာလို့ နာမည်ပေးခဲ့တယ်။ (အခုတော့ ဒေးဗစ်စခန်း လို့ နာမည် ပြောင်းလိုက်ပြီ) ဟိုတယ်ကြီးကြီးသေးသေး တော်တော်များများကလည်း ရှန်ဂရီလာ ဆိုတဲ့နာမည်ကို တွင်တွင် သုံးလာကြတယ်။ ပြီးပြည့်စုံသောနေရာပေါ့။

နတ်ဘုံနတ်နန်းတစ်ခုရဲ့ လိုအပ်ချက်မှန်သမျှ ရှန်ဂရီလာမှာရှိတယ်။ ပထမဆုံး လိုအပ်ချက်က ရှာရခက်ခြင်း ဆိုတဲ့လိုအပ်ချက်။ နတ်ဘုံနတ်နန်းဆိုတာ ဘတ်စ်ကားတက် စီးလိုက်ရုံနဲ့ ရောက်သွားလို့တော့ မဖြစ်ဘူးမဟုတ်လား။ နောက်တစ်ခုက သာမန်လူ့ဘဝ တွေနဲ့ ခွဲခြားထားခြင်း။ အင်မတန်ကံကောင်းသူ အချို့သာ ရောက်လာနိုင်တဲ့နေရာဆိုပါ တော့။ လေယာဉ်တွေမှာပါတဲ့ အထူးတန်းထိုင်ခုံတွေလိုပါပဲ။ နောက်က ရိုးရိုးတန်းမှာ စီးနေတဲ့ သနားစရာ ပုံမှန်ခရီးသည်တွေကို မမြင်ရအောင် ကန့်လန့်ကာလေး ကာထား ပေးတယ်။ မမြင်ရပေမယ့် ရှိမှန်းတော့သိနေတယ်။

စာအုပ်ထဲက ရှန်ဂရီလာ ဘုန်းကြီးတစ်ပါးမိန့်ခဲ့သလိုပါပဲ။ “ရှန်ဂရီလာနယ်မြေ မှာ နေထိုင်နေတဲ့ သူတွေဟာ ကမ်းမမြင်လမ်းမမြင် ပင်လယ်ပြင်ထဲမှာ အသက်ကယ်လှေ တစ်စင်းတည်းကို တူတူစီးနေရတဲ့ ခရီးသည်တွေပါ။ တချို့ဒုက္ခသည်တွေကို ကယ်တင် နိုင်ပေမယ့် တွေ့သမျှလူအကုန်ခေါ်တင်လို့တော့ မဖြစ်ဘူး။ အားလုံးနစ်ကုန်လိမ့်မယ်” ။ လေယာဉ်ပေါ်မှာလိုပေါ့။ ရိုးရိုးတန်းက လူတွေအားလုံး အထူးတန်းကိုစုပြုံရောက်လာလို့ မဖြစ်ဘူးလေ။

ရှန်ဂရီလာစာအုပ် ထွက်ခဲ့တာ အခုဆို နှစ်ပေါင်း ၇၀ ကျော်ကြာခဲ့ပြီ။ ဒါပေမယ့် စာအုပ်ထဲက ရှန်ဂရီလာဟာ အင်မတန်ခေတ်မီတဲ့ သုခဘုံတစ်ခုပဲ။ အရှေ့တိုင်းရဲ့ ဉာဏ် ပညာနဲ့ အနောက်ပိုင်းရဲ့အတတ်ပညာထွန်းကားမှုတွေအားလုံး ရှန်ဂရီလာမှာ အတူတကွ တွေ့ရမယ်။ သားရေဖုံး ဖုံးထားတဲ့ စာအုပ်တွေနဲ့စာကြည့်တိုက်ကြီးတွေလည်း ရှိတယ်။ သက်သောင့်သက်သာနားနေလို့ရတဲ့ နေရာထိုင်ခင်းတွေလည်းရှိတယ်။ အစားအသောက် ဆိုရင်လည်း အလှူပယ်။ အရသာလည်းကောင်းမှကောင်း။

သူခဘုံတွေမှာ ခပ်ဆန်းဆန်း ပြဿနာတစ်ခုရှိတယ်။ လူတွေဟာ သူတို့ကိုယ် သူတို့ နတ်ဘုံနတ်နန်းကိုရောက်နေမှန်း မသိကြဘူး။ အချိန်နည်းနည်းကြာမှ သတိထား မိကြတယ်တဲ့။ Lost Horizon မှာလည်း ဒီလိုပဲ။ မင်းသားနဲ့ အပေါင်းပါတွေဟာ ရှန်ဂရီလာကိုရောက်ရောက်ချင်းမှာ ထွက်ပြေးဖို့ကြိုးစားကြတယ်။ သူတို့ရဲ့ သာမန်လူမှု ပတ်ဝန်းကျင်ကို ပြန်သွားဖို့အတွက်ပဲ စိုင်းပြင်းနေကြတယ်။ မယုံသင်္ကာစိတ်တွေနဲ့

ဒီးမြေဝင်း
သင်္ဃာရ
သူရဲ့
နာမည်
ဂရီလာ
ထမဆုံး
ကတက်
လူ့ဘဝ
ရာဆိုပါ
တန်းမှာ
ကထား
နယ်မြေ
ယံလှေ
ယံတင်
ယံ”။
လာလို့
ပမယ့်
ညာဏ်
တကွ
တယ်။
သက်
ကိုယ်
ဝိထား
ကွဟာ
နံလူမှု
ပေါ့။

သူခမြေပုံ

ဘူတန်

၅၉

ဒါပေမယ့် အဖွဲ့ထဲကတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ကွန်ဝေးဆိုတဲ့သူက ရှန်ဂရီလာကိုသဘောကျပြီး ဆက်နေသွားဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ Lost Horizon ကိုကျွန်တော် ပထမဆုံးဖတ်မိတော့ ကွန်ဝေးနေရာမှာ ငါသာဖြစ်ချင်စမ်းတယ်လို့ တွေးမိသေးတယ်။

Lost Horizon ကိုကျွန်တော် သိပ်ကြိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နှစ်တွေကြာလာတာနဲ့အမျှ စာအုပ်ကိုရော၊ စာအုပ်ထဲကအကြောင်းအရာတွေကိုရော မေ့မေ့ပျောက်ပျောက်ဖြစ်သွားတယ်။ ဘူတန် နိုင်ငံအကြောင်းကြားဖူးတော့မှ စာအုပ်ကိုပြန်သတိရတာ။ ၁၉၉၀ ဝန်းကျင်လောက်တုန်းက ကျွန်တော်အိန္ဒိယမှာ ရေဒီယိုသတင်းထောက်အဖြစ်တာဝန်ကျတယ်။ အမေရိကန်လူထုရေဒီယိုရဲ့ ပထမဆုံး ကိုယ်စားလှယ်ပေါ့။ ကျွန်တော်နေတဲ့ အခန်းထဲကို မျောက်တွေဝင်လာတဲ့အခါလည်းရှိတယ်။ မြေအလှပြတဲ့သူတွေ တံခါးလာခေါက်တဲ့ အချိန်တွေလည်းရှိတယ်။ ပျော်စရာတော့ အကောင်းသား။

ကျွန်တော်သတင်းထောက်လှမ်းဖို့ တာဝန်ကျတဲ့နိုင်ငံတွေထဲမှာ ဘူတန် နိုင်ငံလည်းပါနေတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် အံ့သြသွားတာပေါ့။ ကြည့်စမ်း...ရှန်ဂရီလာနဲ့ အတူဆုံးနိုင်ငံတွေထဲက တစ်ခု။ တိမ်တွေကိုထိုးခွဲနေတဲ့ တောင်တန်းတွေနဲ့ နိုင်ငံ။ ကြင်နာသနားတတ်တဲ့ ဘုရင်ကြီးလည်း ရှိတယ်။ ညီအစ်မ ၄ ယောက်စလုံးကို မိဖုရားမြှောက်ထားသတဲ့။ ပုံပြင်တွေထဲကလိုပါပဲလား။ လားမား ဘုန်းတော်ကြီးတွေ၊ အကြားအမြင် ဆရာတွေလည်း ရှိတဲ့အပြင် တစ်နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ပျော်ရွှင်မှုတိုင်းတာရေးပေါ်လစီဆိုတာလည်း ရှိသေးတယ်။

ဝါရှင်တန်က ကျွန်တော့်အယ်ဒီတာတွေကတော့ ကျွန်တော့်လောက် စိတ်မပါကြဘူး။ ဘယ်ကိုသွားချင်တာလဲ...။ ဘာရှိလို့တုန်း။ ဘယ်လောက်ကုန်မှာလဲ...။ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းတွေကြားက နိုင်ငံငယ်လေးတစ်ခုကို ဘယ်သူမှ စိတ်မဝင်စားကြဘူး။

နှစ်တွေကြာသွားတယ်။ ဂျေရုဆလင်... ပြီးတော့ တိုကျို... နောက်ထပ်နေရာတွေ ဆက်တိုက်သွားရတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘူတန် ကိုတော့ ရောက်အောင်သွားချင်နေဆဲပဲ။ မရောက်ခဲ့တဲ့ခရီးဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ မတွေ့လိုက်ရတဲ့ ရည်းစားလေးလိုပဲ။ ရင်ထဲမှာ အခဲမကြေနိုင်။

“ပထမဆုံးအကြိမ်လားဗျ”

ကျွန်တော် ခေါင်းလှည့်ကြည့်လိုက်တယ်။ အတွေးထဲနစ်နေတာဆိုတော့ လန့်လည်း လန့်သွားတယ်။ “ခင်ဗျာ...”

“ဘူတန်ကို ပထမဆုံးရောက်ဖူးတာလားဗျ”

မေးတဲ့သူက ကျွန်တော့်ဘေးမှာထိုင်နေတဲ့ ဘူတန်လူမျိုးအမျိုးသားတစ်ယောက်။

ကတ္တီပါသား ကုတ်အင်္ကျီဝတ်ထားတယ်။ ကျွန်တော့်ကို စိုက်ကြည့်နေတယ်။

“ဟုတ်တယ်။ ပထမဆုံးရောက်ဖူးတာပါ”

“အချိန်ကိုက်ပဲဗျာ...” သူကဆက်ပြောတယ်။ “ရှိချူးပွဲတော် အမိရောက်လာတာပဲ။ ပွဲတော်အကြီးကြီးဗျ။ မတွေ့ဖူးတာတွေ တွေ့ရမယ်”

လေယာဉ်က ညွတ်ခနဲဖြစ်သွားတယ်။ အောက်ကိုဆင်းနေပြီ။ လေယာဉ်မှူးရဲ့ ဘာမှမစိုးရိမ်ပါနဲ့။ အားလုံးကောင်းပါတယ် ဆိုတဲ့အသံကြားရတယ်။ ဒီလိုခပ်အေးအေး အသံနဲ့ပြောတတ်ဖို့ သေချာလေ့ကျင့်ထားတယ်ထင်တယ်။

“ပါရီမြို့ကို ပထမဆုံးလေယာဉ်စီးဖူးတဲ့ ခရီးသည်များခင်ဗျား။ တောင်တွေနဲ့ အရမ်းကပ်နေတယ်လို့ ထင်လာရင် စိတ်ကိုအေးအေးထားပါ။ ကျွန်တော်တို့လေယာဉ်ဟာ ပုံမှန်သုံးနေကျ ချဉ်းကပ်နည်းနဲ့ပဲ ဆင်းသက်နေတာဖြစ်ပါတယ်”

လေယာဉ်က ညာကိုယိမ်းတယ်။ ခဏကြာတော့ ဘယ်ဘက်ကိုပြန်ယိမ်းတယ်။ နောက်ဆုံး ညာဘက်ကို ထပ်ယိမ်းပြန်တယ်။ တစ်ခါတစ်ခါ ယိမ်းလိုက်တိုင်း ဘေးက တောင်တွေနဲ့ နီးကပ်သွားတာ လှမ်းကိုင်လို့ရမလားတောင် ထင်ရတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ တောင်ထိပ်တွေနဲ့လွတ်သွားပြီ။ ကျွဲခနဲဘီးသံနဲ့အတူ..ဘူတန်ကိုရောက်ပြီ။ လေယာဉ်မောင်မယ်တွေက တံခါးကိုဖွင့်လိုက်တယ်။ လေတဖြူးဖြူးနဲ့။ ကောင်းကင်က အပြာရင့်ရောင်။

နိုင်ငံတော်တော်များများဟာ ရောက်ရောက်ချင်းမှာ နေရာအသစ်တစ်ခုရောက်မှန်းမသိသာစေလှဘူး။ လေယာဉ်ကွင်းမှာရှုပ်ယှက်ခတ်နေတာတွေရှိမယ်။ လေယာဉ်ကွင်းက ထွက်လိုက်မှသာ.. ငါတခြားနိုင်ငံတစ်ခုကိုရောက်နေပါလားဆိုတာ သိသိသာသာ ခံစားရတာ။ ဒါပေမယ့်..ဘူတန်မှာတော့ ဒါတွေမရှိဘူး။ လေယာဉ်ကွင်းဆိုတာဟာလည်း ဘုရားစူး..လေယာဉ်ကွင်း။ ကွင်းထဲမှာ တဲသာသာ အဆောက်အအုံလေးတွေပဲရှိတယ်။ လေယာဉ်ကွင်းနဲ့မတူဘူး။ ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခုနဲ့ ပိုတူနေတယ်။

ဘူတန်ကိုလာလည်တဲ့ ခရီးသည်တိုင်းကို လမ်းပြတစ်ယောက်နဲ့ တွဲပေးတယ်။ ဘူတန် ခရီးသွားကုမ္ပဏီကို တစ်ရက်ဒေါ်လာ ၂၀၀ ပေးရတယ်။ လမ်းပြကိုသက်သက် ထပ်ပေးပေါ့။ ကျောပိုးအိတ်တစ်လုံးနဲ့ ပေါပေါပဲပဲ လာလည်တဲ့သူတွေကို ဘူတန်နိုင်ငံက သိပ်အားမပေးဘူးထင်တယ်။ စိတ်ပူတတ်တဲ့ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ဘယ်လိုလမ်းပြမျိုးနဲ့များ တွေ့မလဲ...စိုးရိမ်စပြုနေပြီ။ အီရတ်မှာ သတင်းထောက်လုပ်တုန်းက အချိန်တွေကို ပြန်သတိရမိတယ်။ ဆက်ဒမ်ဟူစိန် အုပ်ချုပ်တဲ့ ကာလတုန်းကပါ။ အဲဒီတုန်းကလည်း သတင်းထောက်တွေကို လမ်းပြတစ်ယောက်စီနဲ့ တွဲပေးထားတာပဲ။ ဒါပေမယ့် အီရေ့

မ်းမြေဝင်း
ကလေး
ပင်မှာ
အေးအေး
င်တွေနဲ့
လယာဉ်
တယ်။
ဘေးက
ပုံးတော့
လယာဉ်
မြဲရာရင့်
ရောက်
ည့်ကွင်း
သာသာ
လည်း
တယ်။
တယ်။
သက်
င်င်က
ပြုမျိုး
တွကို
လည်း
ဒီရတ်

သုခမြေပုံ

ဘူတန်

၆၁

မှာတုန်းက တွဲပေးထားတဲ့ လမ်းပြတွေအားလုံးက ဟူစိန်ရဲ့သူလျှို့တွေ။ ဒါကိုအကုန်လုံး သိပြီးသား။ ကျွန်တော်တို့လည်းသိတယ်။ ကျွန်တော်တို့သိတယ်ဆိုတာကိုလည်း လမ်းပြ သူလျှို့တွေကသိတယ်။

ဘူတန်လေယာဉ်ကွင်း အပြင်ဘက်မှာ ကျွန်တော့်ကို အသင့်စောင့်နေတဲ့လမ်းပြ ကောင်လေးကတော့သူလျှို့ပုံစံမပေါက်ပါ။အသားညိုညို၊မျက်နှာကအမွှေးအမင်တစ်စက် နှ မရှိဘဲ ပြောင်ချောနေတယ်။ ဘူတန်ရိုးရာ (gho)ဂိုဝတ်စုံဝတ်ထားတယ်။ ဂိုဝတ်စုံဟာ နက်နက်သုတ်ပဝါခပ်ကြီးကြီးတစ်ခုလိုပါပဲ။ ပတ်ပြီးဝတ်လိုက်ရင် ဝတ်ရုံထဲမှာ အိတ်အ ကြီးကြီးလို ဖြစ်နေတယ်။။ ဘူတန်အမျိုးသားတွေဟာ ရှိသမျှ ပစ္စည်းတွေကို ဂိုဝတ်စုံထဲမှာ ထည့်သယ်တတ်ကြတယ်တဲ့။ ဖုန်းတွေ၊ ခွက်တွေ၊ ခွေးတွေ၊ ကြောင်တွေ...။ လိုအပ်ရင် စောင်အဖြစ်၊ ခန်းစီးအဖြစ်လည်း သုံးလို့ရတယ်။ (ဒီလိုဘက်စုံသုံးလို့ရနေလို့ တော်ပါ သေးတယ်။ ဘူတန်အမျိုးသားတွေ အားလုံးဟာ အလုပ်ချိန်အတွင်း၊ ရုံးချိန်အတွင်းမှာ ဂိုဝတ်စုံကိုပဲဝတ်ရမယ် ဆိုတဲ့ ဥပဒေထုတ်ထားတယ်လေ)

“ဘူတန်နိုင်ငံမှ ကြိုဆိုပါတယ်ဆရာ” ကောင်လေးက ကျွန်တော့်လည်ပင်းမှာ ဗုဝါအဖြူတစ်ထည် ချည်ပေးရင်းပြောတယ်။ သူ့နာမည်က တာရီတဲ့။ ကျွန်တော်နဲ့ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တယ်။ ဒီလိုလက်ဆွဲနှုတ်ဆက်နည်းမျိုး ကျွန်တော် မတွေ့ဖူးသေးဘူး။ ကျွန်တော့်လက်တစ်ဖက်ကို သူ့လက်နှစ်ဖက်နဲ့ အပေါ်အောက် အုပ်ပြီးကိုင်လိုက်တယ်။ ခေါင်းကိုညွတ်တယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ကြောင်တောင်တောင်ဖြစ်သွား တယ်။ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တာ လက်ထပ်ခွင့်တောင်းနေသလိုပါပဲလား။ နောက်ပိုင်းမှာ တော့ ဘူတန်ရိုးရာတွေကို ပိုနားလည်လာပါတယ်။ လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တာအပြင် တခြား ဘာကိုပဲလုပ်လုပ် အင်မတန်သေသေချာချာ သတိပြုပြီးလုပ်တတ်တဲ့ လူမျိုးတွေပါလား ဆိုတာကို နားလည်လာတယ်။

သတိပြုခြင်း...သတိထားမိခြင်းဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ဒီအတိုင်းကြည့်လိုက်ရင် တော့ သိပ်အရေးကြီးလှတယ်လို့ မထင်ရဘူး။ ချစ်ခြင်းတရား၊ ပျော်ရွှင်ခြင်း စတဲ့စကား လုံးတွေကိုတော့ သေသေချာချာ သတိထားမိကြတယ်။ ဒါပေမယ့် သတိပြုခြင်းဆိုတဲ့ အရာကိုတော့ မေ့နေကြသလား။ ကျွန်တော်တို့မှာ အလုပ်တွေ အရမ်းများလို့ဖြစ်ပါလိမ့် မယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဘဝဟာ သတိပြုခြင်းဆိုတာမရှိခဲ့ရင် ဘာအဓိပ္ပာယ်မှ မရှိတော့ဘူးပဲ။

အခုဒီစာကိုရေးနေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော့်ရဲ့ နှစ်နှစ်အရွယ် သမီးငယ်ဟာ ကျွန်တော့်ခြေထောက်ကို လာပြီးဆွဲနေတယ်။ဘာဖြစ်လို့ဆွဲသလဲ။ သတိပြုခံချင်လို့ပဲ။

ချစ်တာကိုလည်းလိုချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ်လိုချင်တာကတော့ သူ့ကိုသတိပြုမိစေချင်တာ။ သေသေချာချာ ဂရုစိုက် သတိပြုစေချင်တာ။ ဂရုစိုက်ချင်ယောင်ဆောင်တာကို ကလေးတွေက တန်းသိတယ်။ အချစ်နဲ့ သတိပြုခြင်းဟာ တူညီတဲ့အရာတွေလည်း ဖြစ်နိုင်တာပါပဲ။ တစ်ခုမရှိရင် နောက်တစ်ခုလည်း မရှိနိုင်ဘူးလေ။ အင်္ဂလိပ်ပညာရှင် အက်ဗနာအော်ဖာက သတိပြုခြင်းကို “စိတ်ချမ်းသာဖို့အတွက်သုံးနိုင်တဲ့ငွေကြေးတစ်ခု” လို့ ခေါ်ခဲ့တယ်။ ပိုသတိပြုနိုင်တဲ့သူတွေဟာ ပျော်တဲ့သူတွေလို့ပြောလို့လည်းရတယ်။

တာရှီကကျွန်တော့်အိတ်တွေကို ကားဆီကိုသယ်သွားတယ်။ ဘူတန်ရဲ့လမ်းကြမ်း တွဲသတင်းကို ကြားထားပြီးသားဖြစ်တဲ့အတွက် လန်ခရူဆာလိုမျိုး ခိုင်ခိုင်ခံ့ခံ့ကားစီးရဖို့ ကျွန်တော် မျှော်လင့်ထားတာ။ တိုယိုတာတော့ တိုယိုတာပဲ။ လန်ခရူဆာ တော့ မဟုတ်ရှာဘူး။ ၁၉၉၃ ထုတ် တိုယိုတာကိုရိုလာအစုတ်လေး။ အချိန်က မနက် ၈ နာရီ။ လေယာဉ်ပေါ်မှာလည်း တစ်ရေးမှမအိပ်ရသေး။

“ဘယ်အရင်သွားမလဲ ဆရာ”

“ကော်ဖီရောင်းတဲ့နေရာကို အရင်သွားကွာ”

ကော်ဖီဆိုင်သေးသေးတစ်ခုကို အရင်ရောက်သွားတယ်။ ကော်ဖီဆိုင်လို့ခေါ်ရတာလည်း ခပ်ခက်ခက်ပါ။ စားပွဲတစ်လုံး၊ နှစ်လုံးနဲ့ တိုက်အိမ်ပါပဲ။ ကော်ဖီမစ်ပဲရောင်းတယ်။ ကျွန်တော့်လိုကော်ဖီကောင်း ကြိုက်သူတစ်ယောက် အတွက်တော့ ထိုင်ငိုချင်စရာ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ဘာမှမပြောပါဘူး။

တာရှီက တော်တော်သဘောကောင်းတယ်။ ပျာပျာသလဲလဲ လုပ်ပေးရှာတယ်။ ပြောပြစရာမလိုတာကို မပျက်မကွက် ပြောပြတတ်တဲ့ အကျင့်လည်းရှိတယ်။ တစ်နေရာရောက်ပြီဆိုတာနဲ့ “ရောက်ပါပြီဆရာ...”။ နှစ်ယောက်စလုံး မိုးရေတွေရွဲနေရဲ့သားနဲ့ “မိုးရွာနေပြီဆရာ...” စသဖြင့်။

သူကအင်မတန်လည်း ယဉ်ကျေးတယ်။ ၁၈ ရာစု လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက် လိုပဲ။ ကားတံခါးကို ဖွင့်ပေးမယ်။ အိတ်တွေသယ်ပေးမယ်။ ဘေးနားကနေ အမြဲ အရိပ် တကြည့်ကြည့်နဲ့။ ကျွန်တော့်ကို ထမ်းသွားလို့ရရင် ထမ်းသွားမယ့်သဘောမှာရှိတယ်။

ပြီးတော့ သူ့ကူညီနေတဲ့ပုံစံက တာဝန်အရလုပ်ပေးနေရတဲ့ ပုံစံမဟုတ်ဘူး။ စိတ်ပါလက်ပါကို ကူညီပေးနေတာပဲ။ ဘူတန်နိုင်ငံဟာ နယ်ချဲ့လက်အောက်ခံမဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့အတွက် မျက်နှာလိုမျက်နှာရ လုပ်တတ်တဲ့အကျင့်လည်း မရှိကြဘူး။ ဧည့်သည်ကို ဧည့်ခံတဲ့အခါ စိတ်ရင်းအတိုင်း ဆက်ဆံတတ်ကြတယ်။

တာရှီရဲ့အင်္ဂလိပ်စကားက အရမ်းအကောင်းကြီးတော့မဟုတ်ဘူး။ စကားလုံး

သုခမြေပုံ

ဘူတန်

၆၃

အသုံးအနှုန်းတွေက ထူးဆန်းတယ်။ စကားလည်းတော်တော်ကိုဝဲတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာလုံး ခပ်ဆန်းဆန်းတွေကို သုံးတတ်တယ်။ “ကျွန်တော်တို့ Vestigial food တွေယူသွား မလားဆရာ” လို့မေးတော့ ကျွန်တော်ရုတ်တရက် နားမလည်ဘူး။ ဘူတန်ရိုးရာအစား အသောက်တစ်ခုခုများလား။ ခဏကြာမှသဘောပေါက်တယ်။ Leftovers (ပိုနေတဲ့ အစားအသောက်တွေ) ပါဆယ်ထုတ်သွားမလားလို့ မေးတာကိုး။ Vestigial ဆိုတာ Vestige မလိုတော့တဲ့အရာလို့ ပြောချင်တာ။ ဒီလိုစကားလုံးမျိုးကို သာမန်အနေနဲ့ မသုံးကြဘူးလို့ သူ့ကို ကျွန်တော်ရှင်းပြလိုက်တယ်။ နောက်ပိုင်းကျတော့လည်း ထပ်ပြီး သုံးတာပါပဲ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်လည်း သူ့ကိုလိုက်ပြင်ပေးမနေတော့ဘူး။

“တာရှီရေ ငါတို့ သင်ဖူးကိုဆက်သွားကြရအောင်” ဘူတန်ရဲ့မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ သင်ဖူးမြို့မှာ ကျွန်တော် တစ်ပတ်လောက်ဆက်နေရမယ်။

“သွားလို့မရဘူး ဆရာ”

“ဟေ့..ဘာဖြစ်လို့တုန်း”

“လမ်းတွေပိတ်ထားလို့”

“ဘယ်လောက်ကြာကြာ ပိတ်ထားမှာလဲ”

“မပြောတတ်ဘူးဗျ..သိပ်မကြာလောက်ပါဘူး”

ဒီလိုနိုင်ငံမျိုးတွေမှာ သိပ်မကြာလောက်ဘူး ဆိုတဲ့စကားလုံးကို ကြောက်စရာ အကောင်းဆုံး စကားလုံးအဖြစ် မြဲမြဲမှတ်ထားပါ။ သိပ်မကြာလောက်တဲ့ အချိန်အတွင်းမှာ ချမ်းသာတဲ့သူချမ်းသာ၊ ဆင်းရဲတဲ့သူတွေ ဆင်းရဲကုန်ကြပြီ။ သိပ်မကြာလောက်တဲ့ အချိန်အတွင်းမှာ တက်တဲ့ဘုရင်တွေတက်၊ နန်းကျတဲ့ဘုရင်တွေ ကျကုန်ကြပြီ။ သိပ် မကြာဘူးဆိုတဲ့ အချိန်ဟာ ငါးမိနစ်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ငါးရက်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် ငါးနှစ်လည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ ခင်ဗျားစောင့်ရမယ့် အရာဟာ ဘာမဆိုဖြစ်နိုင် တယ်။ နောက်လာမယ့် ရထားလား.. ကျောက်ကပ်အစားထိုးဖို့ စောင့်နေတာလား..။ သိပ်မကြာလောက်ပါဘူး ဆိုရင်.. ကြာချင်သလောက်ကြာမယ်လို့မှတ်ပါ။

“တခြားလမ်းကနေ သွားလို့မရဘူးလား..”။ မျှော်လင့်တကြီးနဲ့ ကျွန်တော် မေးလိုက်တယ်။ တာရှီနဲ့ ကားသမားက ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ပြီး ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရယ်ကြတယ်။ လက်ခုပ်လက်ဝါးတောင် တီးလိုက်ကြသေး။

တခြားလမ်းဆိုတာမရှိပါ။ ရှိနေတဲ့လမ်းဟာလည်း လမ်းလို့ခေါ်ရုံသာသာ။ “နိုင်ငံတော် အမြန်လမ်း” လို့ ခမ်းခမ်းနားနား နာမည်ပေးထားပေမယ့် ကားတစ်စီး သွားလို့ရရုံ။

ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒီအတိုင်းထိုင်စောင့်နေလိုက်ကြတယ်။ ပြဿနာမရှိပါဘူး။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေပြောကြသလို တရားနဲ့ဖြေပေါ့။ ထိုင်စောင့်နေလိုက်တာ တစ်ခုတော့ ကောင်းတယ်။ အေးအေးဆေးဆေးစဉ်းစားဖို့ အချိန်ရသွားတယ်။ အသက်လေးဘာလေး ဝအောင်ရှု။ စိတ်အေးအေးတွေ့...။

ဘူတန်ကို ကျွန်တော်ဘာကြောင့်ရောက်လာသလဲ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်း ရှာပုံတော်ထဲမှာ ဘူတန်နိုင်ငံဟာ ဘာဖြစ်လို့နေရာယူထားတာလဲ။ ဘူတန်ဟာပုံပြင်ထဲက ရှန်ဂရီလာနဲ့တူနေတာတော့ အမှန်ပဲ။ နိုင်ငံတော်သီချင်း ထဲမှာတောင် ပျော်ရွှင်ခြင်းကို သီကုံးဖွဲ့ဆိုထားသေးတယ်။ “...ဗုဒ္ဓရဲ့ တရားဓမ္မနဲ့အတူ...ငြိမ်းချမ်းပျော်ရွှင်ခြင်းတွေ... တို့နိုင်ငံသားတွေအပေါ်...လွမ်းမြဲတောက်ပနေပါစေ...”။

ဘူတန်ရဲ့ တစ်နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ပျော်ရွှင်မှုတိုင်းတာရေး ပေါ်လစီ ဟာလည်း အင်မတန်စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းတယ်။ အခြားနိုင်ငံတွေ ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့အမြတ်ငွေကို တိုင်းတာနေချိန်မှာ ဘူတန်ကတော့ ပျော်ရွှင်မှုမဟာဏကို အဓိကထားပြီးတိုင်းနေတယ်။ ဘူတန်ဟာ ငွေကြေး၊ ကျေနပ် သာယာမှု၊ အစိုးရရဲ့တာဝန် အစရှိတဲ့ သမားရိုးကျ ခံယူချက်တွေကနေ တစ်မူကွဲထွက်နေတယ်။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာတော့ သင်္ကာမကင်းသေးပါ။ ဘူတန်ဟာအမှန်တကယ်ပဲ လူသားတွေအတွက် ပိုကောင်းတဲ့နေရာဟုတ်သလား။ ဒါမှမဟုတ် ကန့်လန့်ကာနောက် ကွယ်မှာ ယိုယွင်းပျက်စီးနေတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုပဲလား။ လမ်းတွေပျက်။ ကော်ဖီမစ်တွေလိုမဲ့ သောက်ကြ...။

ဒီမေးခွန်းတွေကို ကျွန်တော်မဖြေနိုင်ပေမယ့်... Lost Horizon ရုပ်ရှင်ကား ထဲက မင်းသားလိုပဲ စိတ်ကိုအေးအေးထားကြည့်လိုက်တယ်။ သူပြောသလို...“ငါတို့... ဒီနေရာကိုရောက်လာတာ... ရောက်သင့်လို့ရောက်လာတာ။ စိတ်ကိုအေးအေးထားပါ”။

ကျွန်တော် ကံကောင်းပါတယ်။ သင်ဖူးကိုသွားတဲ့လမ်း ခဏကြာတော့ ပြန်ပွင့် သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း တိုယိုတာပေါ်အစီအရီ ပြန်တက်ကြတယ်။ ဘူတန်မှာ ကားမောင်းဖို့ ဘယ်လောက်ခက်သလဲဆိုတာကို ကားပေါ်ရောက်ပြီး မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်တော် သဘောပေါက်သွားပါတယ်။ ခေါက်ကျွေတွေ၊ အကာအရံမရှိဘဲ ထိုးဆင်းသွား တဲ့ လမ်းကျဉ်းကျဉ်းတွေ...ဒါ့အပြင် ကားမောင်းသမားကလည်း နောင်ဘဝတွေ၊ လူဝင်စား တွေကို ယုံသတဲ့။ စိတ်လှုပ်ရှားစရာပေါ့။ ဘူတန်ရဲ့ ကားလမ်းမပေါ်မှာ ဘာသာမဲ့ ကား ဆရာဆိုတာ မရှိဘူး။

တော်ပါသေးတယ်။ ကျွန်တော်တစ်လမ်းလုံးနီးပါး အိပ်ပျော်ပြီးပါသွားတယ်။

နီးလာတော့ ကားက တောင်ကုန်းမတ်မတ်တစ်ခုပေါ်ကို ဖြည်းဖြည်းချင်းတက်နေတယ်။
ဆမ်းပေါ်မှာ ဘူတန်ကျောင်းသားလေးတွေ။ ကျောင်းဆင်းလာတယ်ထင်တယ်။ ကျွန်တော်
တို့ကားလာတော့ ဘေးကိုရှုံ့ပေးကြတယ်။ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးပါပဲ။

နောက်တစ်ခုသတိထားမိတာက ဘူတန်မှာ ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်တွေဘာတွေ
သိပ်မတွေ့ရဘူး။ နီယွန်ဆိုင်းဘုတ်တွေတောင် အသုံးပြုခွင့် ပြန်ပေးလိုက်တာ သိပ်မကြာ
သေးဘူးလို့သိရတယ်။ ဒါပေမယ့် လမ်းဘေးမှာ ထောင်ထားတဲ့ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုကိုတော့
တွေ့လိုက်တယ်။ သစ်သားဆိုင်းဘုတ်ပါ။ ဆေးနဲ့ရေးထားတာ။

နောက်ဆုံးသစ်တစ်ပင်အား ခုတ်ပြီးသည့်အခါ..
နောက်ဆုံးမြစ်တစ်စင်းကို ခန်းအောင်သုံးပြီးသည့်အခါ..
နောက်ဆုံးငါးတစ်ကောင်ကို ဖမ်းပြီးသည့်အခါ..
ပိုက်ဆံသည် စား၍ရသောအရာမဟုတ်မှန်းကို
လူသားတို့ နားလည်လာမည်။

တောင်ကုန်းထိပ်က နားနေအိမ်တစ်ခုရှေ့မှာ ကားရပ်လိုက်တယ်။ ဝန်ထမ်း
တွေ အကုန်လုံးနီးပါးထွက်လာပြီး ကျွန်တော့်ကို မင်းညီမင်းသားတစ်ပါးလို ဝိုင်းကြိုကြ
တယ်။ လည်ပင်းမှာ နောက်ထပ်ပဝါအဖြူတစ်ထည် ထပ်ပတ်ပေးတယ်။ ကျွန်တော်တည်း
ရမယ့် အခန်းကိုခေါ်သွားတယ်။ နားနေခန်း ပိုင်ရှင်အမျိုးသမီးက ခပ်ချောချော။ သူက
ပြောပြတယ်။ ကျွန်တော်အခုတည်းမယ့် အခန်းမှာ ဟောလိဂ်ဒ်မင်းသား ရစ်ချတ်ဂီရီ
ကိုယ်တိုင် တည်းခိုခဲ့ဖူးတယ်ဆိုပဲ။ “အခုထိမှတ်မိနေတုန်းပဲရှင့်” အမျိုးသမီးကရှင်းပြ
တယ်။ “မင်းသားကြီးကိုယ်တိုင် ပြောသွားတာလေ။ အခန်းရှုခင်းက ကောင်းလွန်းလို့
ဒေါ်လာတစ်သန်းတန်ရှုခင်း လို့တောင် တင်စားပြီးခေါ်ချင်တယ်တဲ့”

အခန်းထဲကအပြင်ကိုလှမ်းမြင်ရတဲ့ရှုခင်းဟာတကယ်လည်း လှပါတယ်။ သင်ဖူး
မြို့တစ်ခုလုံးကိုလှမ်းမြင်ရတယ်။ အိမ်ဖြူဖြူ ခေါင်မိုးစိမ်းစိမ်းတွေ။ မိုးကုပ်စက်ဝိုင်း
အောက်က တိမ်အဆုပ်လိုက်တွေ၊ တောင်တန်းတွေ။ ဒေါ်လာတစ်သန်းတန် ရှုခင်းဟုတ်
မဟုတ်တော့ ကျွန်တော်မပြောတတ်ပါ။ ဘူတန်ဟာ ငွေကြေးအကြောင်း ခေါင်းထဲသိပ်
မထည့်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုလေ။

ပင်ပန်းနေတဲ့ကျွန်တော် မွေ့ရာပေါ် လှဲချလိုက်တယ်။ မင်းသား ရစ်ချတ်ဂီရီ
ကိုယ်တိုင်အိပ်ခဲ့တဲ့မွေ့ရာပဲ။ ဒီအတွေးကိုကြိုက်တော့မကြိုက်လှဘူး။ ရစ်ချတ်ဂီရီကိုမှန်း
လို့တော့မဟုတ်ပါ။ ရစ်ချတ်ဂီရီသာ သရုပ်ဆောင်ကောင်းတဲ့မင်းသားဖြစ်ခဲ့ရင် ကျွန်တော်
လူပျိုကြီးဘဝနဲ့အရိုးထုတ်ရမယ့် သဘောမှာရှိတယ်။ ကျွန်တော့်ချစ်ဇနီးနဲ့ ပထမဆုံး

ချိန်းတွေ့တဲ့ညကပေါ့။ ဂရင်းဝတ်ချိမှာ ရစ်ချတ်ဂီရီပါတဲ့ ရုပ်ရှင်ကားကိုတူတူသွားကြည့် ဖြစ်တယ်။ ဇာတ်ကားနာမည်က မစ္စတာဂျွန်းစ်။ ရုပ်ရှင်က ဆိုးလိုက်တာ။ ဆိုးလွန်းလို့ အဲဒီတစ်ညနေလုံး ဇာတ်ကားမကောင်းကြောင်းကို ထိုင်ပြောနေရင်း ကျွန်တော်နဲ့မိန်းမနဲ့ ပိုရင်းနီးသွားတယ်။ သံယောဇဉ်ပိုဖြစ်သွားတာ။ ကျေးဇူးပါ ရစ်ချတ်ဂီရီ။

အိပ်လို့မပျော်ပါ။ တောင်တန်းအမြင့်ကြီးပေါ်ရောက်နေလို့လားမသိ။နောက်နေ့ မနက်အိပ်ရာနိုးတော့ ဝူးဝူးဝါးဝါး အသံတွေကြားရတယ်။ ဘာဖြစ်တာတုန်း။ ဆန္ဒပြနေ တာများလား။

“မဟုတ်ဘူးရှင်။ မြားပစ်သမားတွေ ချီတက်လေ့ကျင့်နေတာပါ” တည်းခိုခန်း ပိုင်ရှင် ဆန်ဂေးက ကြက်ဥကြော်နဲ့ ပေါင်မုန့်မီးကင်စားနေတဲ့ ကျွန်တော့်ကို ရှင်းပြတယ်။ မြားပစ်အားကစားဟာ ဘူတန်ရဲ့နိုင်ငံတော်အားကစားပါ။ အသံနဲ့မာန်နဲ့လေ့ကျင့်ကစား ကြတယ်။ ဘူတန်လူမျိုးတွေဟာ ဘုရားရှိခိုးရင်တော့ တိုးတိုးတိတ်တိတ်။ တခြားဘာ လုပ်လုပ် အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ပြီး လုပ်ကြသတဲ့။

စားပြီးသောက်ပြီးသွားပြီ။ တာရှီလာခေါ်မယ့်အချိန်ကို စောင့်နေရင်းကျွန်တော် ဘူတန်နိုင်ငံမှာ တစ်ချိန်တုန်းကဆိုရင် မဖြစ်နိုင်ခဲ့တဲ့၊ မတွေ့ရစရာတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့တဲ့.. အပြုအမူတစ်ခုကို လုပ်လိုက်တယ်။ တီဗွီကြည့်တာပါ..။

တီဗွီဆိုတဲ့အရာဟာ ၁၉၉၉ မှာဘူတန်ကိုစရောက်တာ။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတွေထဲမှာ နောက်အကျဆုံးပဲ။ အခုအချိန်မှာတော့ တီဗွီဆိုတာ ဘူတန်လူမျိုးတွေအတွက် မရှိမဖြစ် အရာတစ်ခုဖြစ်သွားပြီ။ ကြိုက်သူရှိ၊ မကြိုက်သူရှိ၊ အငြင်းတော့ပွားကြတာပေါ့။ ထူး တော့ ထူးဆန်းတယ်။ ဘူတန်လူငယ်တွေ အကြိုက်ဆုံးဖြစ်နေတဲ့ တီဗွီအစီအစဉ်တစ်ခုက Wrestlemania လို့ခေါ်တဲ့ အမေရိကန် နပန်းသတ်ပွဲပါ။ အစိုးရက အဲဒီအစီအစဉ်ကို ပိတ်လိုက်သေးတယ်။ ခဏပါပဲ။ ပြီးတော့လည်း တခြားတီဗွီလိုင်းတွေမှာ နပန်းသတ်ပွဲ တွေ ပြန်ပြကြတာပဲ။ အပြင်လောကနဲ့ လုံးဝအဆတ်ပြတ်နေတဲ့ ဘူတန်နိုင်ငံဟာ Hulk Hogan (နာမည်ကျော် နပန်းသမား) နဲ့အပေါင်းပါတွေ့ရဲ့ ကျူးကျော်မှုကိုတော့လက်ခံ လိုက်ရတယ်ဆိုပါတော့။

ဘူတန်ရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းတစ်ဦးက အင်္ဂလိပ်သတင်းစာအင်တာဗျူးတစ်ခုမှာ ပြောပြဖူးတယ်။ “ကျွန်တော်တို့ဘူတန်လူမျိုးတွေဟာ ပိုးကောင်မွှားကောင်တွေကိုတောင် မသတ်ကြဘူး။ အခုတော့ တီဗွီမှာ သေနတ်တွေ တဒိုင်းဒိုင်းပစ်နေတာကို ကြည့်နေကြ၊ အားပေးနေကြပြီ။”

BBS (Bhutan Broadcasting Service) ကိုကြည့်နေရင်း ကျွန်တော်တော့

www.burmeseclassic.com

မီးမြှောင်
ကားကြည့်
လွန်းလို့
မိန်းမနဲ့
နာက်နေ
ဝန္တပြနေ
ည်းခိုခန်း
ပြတယ်။
င့်ကစား
ခြားဘာ
ကျွန်တော်
စံခဲ့တဲ့...
တွဲမှာ
ရိုမဖြစ်
။ ထူး
တစ်ခုက
အစဉ်ကို
သတ်ပွဲ
Hulk
လက်ခံ
တစ်ခုမှာ
တောင်
နေကြ၊

သူခမြေပုံ

ဘူတန်

၆၇

မိတယ်။ တော်တော် သပ်သပ်ရပ်ရပ် လုပ်ထားတာပဲ။ သတင်းတင်ဆက်သူက ဂို
တော်စုံကိုဝတ်ထားတယ်။ အမေရိကန်သတင်းတင်ဆက်သူတွေလိုပဲ အသံနေအသံထားက
ဩဇာအပြည့်နဲ့။ သူ့အနောက်မှာ သင်ဖူးအဆောက်အအုံရဲ့ ဗီဒီယိုရုပ်ပုံထားထားတယ်။
အမေရိကန်သတင်းတွေမှာ အမြဲမြင်နေရတဲ့ အိမ်ဖြူတော်လိုပေါ့။ အောက်မှာ ဖြူဖြူ
အကောက်အကွေးလေးတွေ... သွားနေတယ်။ ဘာလဲဟ။ သေသေချာချာမြင်ရဘူး။
ကျွန်တော် ဖင်ထိုင်ခုံကို ရှေ့တိုးပြီး သေသေချာချာ ကြည့်လိုက်တယ်။ ဘုရားရေ...
...စာတန်းတွေ ပြေးနေတာပါလား။ တီဗီပေါ်တာ ခုနစ်နှစ်ပဲရှိသေးတယ်...ဘူတန်မှာ
စာတန်းပြေးတဲ့နည်းပညာ^၁ တွေရောက်နေပြီပဲ။ ၂၁ ရာစုထဲကို ခုန်လွှားပြီး ဝင်လာတဲ့
ဘူတန်နိုင်ငံမှာ အခြားတိုးတက်မှုတွေကိုလည်း တွေ့မြင်နိုင်တယ်။ လက်ကိုင်ဖုန်းတွေ၊
အင်တာနက်ကဖေးတွေ...ပြီးတော့...ဒစ္စကိုသီချင်းတွေ။ ၁၉၆၂ အထိ ကျောင်းမရှိ၊
လမ်းမရှိ၊ ဆေးရုံမရှိခဲ့တဲ့ နိုင်ငံ။ နိုင်ငံတော်သုံး ပိုက်ဆံဆိုတာတောင် မရှိခဲ့တဲ့နိုင်ငံ။

ခဏကြာတော့ တည်းခိုခန်းကို တာရီရောက်လာပါတယ်။ ရောက်လာကြောင်း
ကိုလည်း “ကျွန်တော် ရောက်ပါပြီဆရာ” ဆိုပြီး ထုံးစံအတိုင်းကြေညာလိုက်သေးတယ်။
တာရီဟာ သူ့လျှို့ဝှက်ယောက်မဟုတ်တာတော့ သေချာတယ်။ အဲဒီလောက် ဉာဏ်ကောင်း
ပုံမပေါ်။ တာရီဟာ ဂျာနယ်လစ်စကားနဲ့ ပြောရရင် စီစဉ်သူဆိုပါတော့။ အင်တာဗျူးဖို့
စီစဉ်ပေးမယ်။ သက်ဆိုင်ရာတွေနဲ့ ချိတ်ပေးမယ်။ လိုအပ်သလို ဘာသာပြန်ပေးမယ်။
အချိန်ရရင် ပုံတိုပတ်စတွေပြောပြဦးမယ်။ ဓာတ်ပုံရိုက်ပေးမယ်။ ကော်ဖီဖျော်ပေးမယ်။
တစ်ခါတစ်ရံ လိုအပ်ရင် စာပါရေးပေးဦးမယ်။ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ရဲ့ အလုပ်
တော်တော်များများကို နာမည်မခံဘဲ လုပ်ပေးတဲ့သူလို့ ပြောရင်လည်း မမှားဘူး။ ဒါဟာ
မတရားဘူးလို့ ထင်ရင်လည်း ထင်စရာပါ။ ဒါပေမယ့် ဂျာနယ်လစ်နဲ့ စီစဉ်သူဆိုတာ
ဟိုးအရင်ခေတ်တွေကတည်းက အမြဲတွဲနေခဲ့တာ။ အခုကျွန်တော့်အလှည့်ရောက်တော့မှ
ထူးပြီး ပြောင်းလဲဖို့ မဖြစ်နိုင်။

ဒါပေမယ့်တာရီဟာ စီစဉ်သူကောင်းတစ်ယောက် ဟုတ်မဟုတ်တော့ ကျွန်တော်
မသေချာဘူးဖြစ်နေတယ်။ သူကအင်္ဂလိပ်စကားလည်း သိပ်မကျွမ်းကျင်ဘူး။ ဒီအလုပ်မှာ
လည်း လုံးဝအစိမ်းသက်သက်ကြီးဖြစ်နေတယ်။ ဒီလိုစိတ်ထဲမှာ ဇေဇဝါဖြစ်နေတာကို
ကျွန်တော် တစ်ယောက်ယောက်ကို လွှတ်ခနဲပြောလိုက်မိတယ်ထင်တယ်။ တာရီရဲ့ဆရာ
ဆိုနမ် ကျွန်တော့်ကိုဖုန်းဆက်လာတယ်။

၁- သတင်းလာနေစဉ်တွင် တီဗီမျက်နှာပြင် အောက်ခြေနားတွင် ကုန်ဈေးနှုန်းများ၊
အခြားစိတ်ဝင်စားစရာ သတင်းများကို ရွေ့လျားစာတန်းအသွင်ဖြင့်ပြသခြင်း။

“ဆရာ။ တာရှီကို သိပ်သဘောမကျဘူးထင်တယ်”။ ဆိုနမ်က ပြောတယ်။
အင်း..ဘူတန်ဟာ အတော်ကျဉ်းတဲ့နိုင်ငံပါလား။ သတင်းရောက်တာ မြန်လိုက်တာ..။

“မဟုတ်ပါဘူး”။ ကျွန်တော် ညာပြောလိုက်တယ်။ ပါးစပ်ချောင်မိတာကို
နည်းနည်း ရှက်သွားတာကိုး။ “အားလုံးအဆင်ပြေပါတယ်”။ တခြားလမ်းပြတစ်ယောက်
ပြောင်းပေးမယ်လို့ ဆိုနမ်ကပြောပါတယ်။ ကျွန်တော် သဘောတူလိုက်ရင်လည်းရသား။
ဒါပေမယ့် ဘာကြောင့်လဲတော့မသိ.. ကျွန်တော် တာရှီနဲ့ပဲ ဆက်သွားဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်
မိတယ်။

ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ မပြေလည်တဲ့အကြောင်း တာရှီသိသွားတယ် ထင်ပါတယ်။
ထင်တာမဟုတ်ဘူး၊ သိသွားတာ သေချာတယ်။ ကျွန်တော်စိတ်တိုင်းမကျတာ သိပ်ဂရု
စိုက်မခံရလို့ ဖြစ်မယ် ဆိုပြီးကောက်ချက်ချလိုက်တယ်။ အနားမှာပိုပြီး ကပ်နေပေးတယ်။
ကားတံခါးတွေပိုဖွင့်ပေး။ အိတ်တွေပိုသယ်ပေး။ နှစ်ဆတိုး ကြိုးစားတော့တာ။ ဒုက္ခ။

သင်ဖူးမြို့ဘက်ကို တောင်ဆင်းလမ်းအတိုင်း မောင်းသွားတယ်။ အထူးအဆန်း
လေ့လာဖူးသူတိုင်း သိမှာပါ။ သင်ဖူးမြို့တော်မှာ မီးပွိုင့်တစ်ခုမှမရှိဘူး။ မီးပွိုင့်မရှိတဲ့
မြို့တော်ဆိုလို့ ကမ္ဘာပေါ်မှာသင်ဖူးမြို့တော်တစ်ခုပဲရှိတယ်။ မိန်းလမ်းဆုံမှာ မီးပွိုင့်အစား
လက်အိတ်အဖြူဘယ်ညာဝတ်ထားတဲ့ ယာဉ်ထိန်းရဲတစ်ယောက်ထားထားတယ်။ လွန်ခဲ့
တဲ့နှစ် အနည်းငယ်လောက်က ယာဉ်ထိန်းရဲကိုဖယ်ပြီး မီးပွိုင့်တစ်ခုထားဖို့ ကြိုးစားသေး
တယ်။ ဒါပေမယ့် ဘုရင်ကသဘောမကျဘူး။ ဘုရင်သဘောမကျတော့.. အကုန်လုံး
သဘောမကျဘူးဆိုပါတော့။ ဒါနဲ့ မီးပွိုင့်ကိုဖယ်.. ယာဉ်ထိန်းရဲကိုပြန်ထားလိုက်သတဲ့။

သင်ဖူးမြို့တော်ဟာ သဘောကျဖို့ကောင်းတဲ့ မြို့တစ်ခုပါ။ မြို့ရဲ့ကောင်းကင်
တစ်ခွင်မှာ ဓာတ်တိုင်မီးကြိုးတွေနဲ့ ဘာသာရေးအလံတွေ ရောထွေးနေကြတယ်။ ရှန်ဂ
ရီလာ နိုင်ငံသားတွေအကြောင်း စာအုပ်ထဲမှာရေးထားတာ ပြန်သတိရတယ်။ “လူတွေ
ကိုကြည့်ရတာ သက်သောင့်သက်သာရှိလှတယ်။ အလုပ်တွေတော့ရှုပ်နေတယ်။ အလော
တကြီးတော့ မရှိကြဘူး။ ယဉ်ယဉ်လေး..အေးဆေးလိုက်တာ..”

သင်ဖူးရဲ့ ရှုပ်ထွေးမှုဟာ အနေတော်လေးပဲ လို့ပြောရမလို့။ အိန္ဒိယကလာတဲ့
အလုပ်သမားတွေ စကားစမြည်ပြောနေကြတာ တွေ့ရတယ်။ ဈေးချိုတဲ့ဟိုတယ်တချို့
တွေ့တယ်။ ဟိုတယ်ခေါင်မိုးတွေမှာ စလောင်းဖုံးတွေက မှိုတွေလို ထိုးထိုးထောင်ထောင်။
တံတွေးမထွေးဖို့ ဆိုင်းဘုတ်တွေလည်း ရှိတယ်။ ခပ်မှောင်မှောင် အင်တာနက်ကဖေး
တွေလည်း တွေ့ရတယ်။ ဝါးနဲ့လုပ်ထားတဲ့ ယိုင်တိုင်တိုင် ငြမ်းတွေလည်းရှိတယ်။
ညပ်ဖိနပ်နဲ့ နေလောင်ထားတဲ့..ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေလည်း မနည်းဘူး။ သူတို့တွေ

သူခမြေပုံ

ဘူတန်

၆၉

မှာက လျှို့ဝှက်ကိုယ်ရံတော်တွေလို တကောက်ကောက်လိုက်နေတဲ့ လမ်းပြတွေကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ မွန်းတည့်နေ့ကို ထီးတစ်ချောင်းနဲ့ကာရင်း လမ်းလျှောက်နေကြတဲ့ ဘူတန် အမျိုးသမီးတွေလည်း တွေ့ရတယ်။

ပြီးတော့...လမ်းဘေးခွေးတွေ။ လမ်းဘေးခွေးတွေ အများကြီး။ ခွေးတချို့က နေပူစာလှုံနေတယ်။ စိတ်ကူးပေါက်ရင် လမ်းကိုဖြတ်ကူးမယ်။ အကြောက်အရွံ့တစ်စက် တလေးမှမရှိတဲ့ပုံ။ ခွေးတွေကသိပြီးသား။ သူတို့ကိုဘယ်သူမှ မထိရဲ၊ မရိုက်ရဲဘူးဆိုတာ။ ဘူတန်မှာ ခွေးတွေဟာ လမ်းဘုရင်တွေ။ မထီမဲ့မြင်ပုံစံက အထင်းသား။ ဒီလိုမျိုး မထီမဲ့မြင်ပုံစံကို အိန္ဒိယက နွားတွေမှာလည်း တွေ့ဖူးတယ်။ မြင့်မြတ်သောတိရိစ္ဆာန်လို သတ်မှတ်ထားတာမဟုတ်လား။ လမ်းလည်မှာ အိပ်မယ်။ အေးအေးဆေးဆေးမြက်ကလေး ခါးနေမယ်။ တိုက်ရဲရင်တိုက်သွားဆိုတဲ့ မျက်နှာပေးနဲ့။ တိုက်တဲ့သူ နောင်ဘဝကျရင် ဘာသတ္တဝါ ဖြစ်မလဲ ကြည့်ကြသေးတာပေါ့ဆိုတဲ့ ပုံစံ။

ကျွန်တော် နောင်ဘဝကျရင် ဘူတန်မှာ ခွေးလာဖြစ်ချင်တယ်။ ခွေးတွေအတွက် ဘူတန်ဟာ...သူခဘုံတစ်ခုပဲမဟုတ်လား။ ဘူတန်မှာ ခွေးတွေကိုဘာဖြစ်လို့ သနားကြင်နာ ကြသလဲ။ ဗုဒ္ဓဘာသာအယူအရသတ္တဝါတွေအသက်ကို မသတ်ကောင်းတာတော့မှန်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီအချက်တစ်ခုတည်းကြောင့်တော့လည်း မဟုတ်ဘူး။ အဓိကအချက်ကတော့ ဘစ်ဖန်ပြန်လည်ဝင်စားခြင်း ဆိုတဲ့အယူကြောင့်ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ ခင်ဗျားဟာ နောက်ဘဝ ရောက်တဲ့အခါ မြင်းတစ်ကောင်ဖြစ်နိုင်သလို နွားတစ်ကောင်လည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။ မြင်း ဘဝရောက်ရောက်၊ နွားဘဝရောက်ရောက် ကောင်းကောင်းမွန်မွန်ဆက်ဆံခံရတဲ့ ဘဝကို လိုချင်ဘူးလား။ “ဟိမဝန္တာဗုဒ္ဓဘာသာနိုင်ငံများ” ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာ ဒီယုံကြည်ချက်နဲ့ ဖတ်သတ်ပြီး ရင်ဇင်းဒေါ်ဂျီဆိုတဲ့သူက ရှင်းပြထားတယ်။ “ဒီနေ့မှာ ကျွန်တော့်အမေဟာ လူတစ်ယောက်ဖြစ်ရင်ဖြစ်မယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်သေသွားပြီး နောင်ဘဝရောက်တဲ့ အခါ ခွေးဖြစ်ရင်လည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော့်အမေဟာလည်း ခွေးမ တစ်ကောင်ဖြစ်ရင်ဖြစ်နေမယ်။ ဒါကြောင့်သတ္တဝါတိုင်းဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့မိဘတွေဖြစ် တယ်လို့ သဘောထားရမယ်။ အဆုံးအစမရှိတဲ့ ဘဝတွေလေ။”

အဲဒီစာပိုဒ်ဟာ ဖတ်မိတဲ့အချိန်ကတည်းကစပြီး အခုထိ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာစွဲနေ တယ်။ “ကျွန်တော့်အမေဟာ ခွေးမတစ်ကောင်ဖြစ်ရင်ဖြစ်နေမယ်” ဆိုတဲ့ စကားဟာ လည်း မှတ်မိချင်စရာပဲလေ။ အရာအားလုံးဟာ ဆက်နွယ်နေတယ်။ အဆုံးအစ မရှိသော ဘဝများ...ဆိုတဲ့ ယုံကြည်ချက်ဟာ စိတ်ဝင်စားစရာပါ။

ကျွန်တော် “ဘူတန်လေ့လာသူ” လို့နာမည်ပေးထားတဲ့ သတင်းစာတစ်စောင်

ကို ကောက်လှန်လိုက်တယ်။ ခေါင်းစဉ်တစ်ခုဆီကို မျက်စိရောက်သွားတယ် “လမ်းပေါ်တွင်၊ အမှောင်ထဲတွင် တရားမဝင် ပစ္စည်းရောင်းဝယ်သူများ” တဲ့။ ဟာ..ဘူတန်မှာ မူးယစ်ဆေးရောင်းဝယ်တဲ့သူတွေ၊ လက်နက်ရောင်းဝယ်သူတွေ ရှိနေပြီလား။ ဒုက္ခပါပဲ။ ကျွန်တော် သတင်းကို ဆက်ဖတ်လိုက်တယ်။ “မှောင်ခိုရောင်းချနေသော ပစ္စည်းများမှာ သစ်သီးဝလံများ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များနှင့် နို့ထွက်ပစ္စည်းများဖြစ်ကြောင်း သိရှိရ” ဩော်..။ ဈေးသည်တွေဟာ ခွင့်ပြုချက်ရထားတဲ့ စနေ၊ တနင်္ဂနွေ ပိတ်ရက်ဈေးတွေမှာ ပစ္စည်းတွေကို ကုန်အောင်မရောင်းနိုင်ကြဘူး။ တနင်္လာနေ့ရောက်တော့ ရွာကိုမပြန်ကြဘဲ သင်ဖူးမှာ ဆက်နေကြတယ်။ မကုန်ဘဲကျန်နေတဲ့ အသီးအရွက်တွေကို “တရားမဝင်” ရောင်းကြတယ်တဲ့။

ဒါကို ဘူတန်မှာ ဒုစရိုက်မှုလိုသတ်မှတ်ကြပုံပဲ။ ရဲတွေကလည်းအတော်လေး စိုးရိမ်နေကြသတဲ့။ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းလုပ်မှ။ သခွားသီးတွေ၊ ကညွတ်တွေ မှောင်ခိုရောင်းဝယ်နေရာကနေ ဖရဲသီးတွေ၊ ဒူးရင်းသီးတွေဆီ တစ်ဆင့်တက်လာရင်ဒုက္ခ။

ဒုစရိုက်မှုနည်းပါးခြင်းဟာလည်း ပျော်ရွှင်မှုမြင့်မားခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းတစ်ခု ဖြစ်တယ်။ ဒုစရိုက်မှုများတဲ့နိုင်ငံတွေမှာ ပျော်ရွှင်မှုနိမ့်ပါးတာဟာ ဆန်းတော့မဆန်းဘူး။ (တချို့နိုင်ငံတွေကတော့ ခြွင်းချက်ပေါ့။ ပေါ်တိုဂီကိုလိုနေရာမျိုးကျတော့ ဒုစရိုက်မှုများသလို ပျော်လည်းပျော်ကြတဲ့နေရာ) ဒါပေမယ့် ဒုစရိုက်မှုနဲ့ ပျော်ရွှင်မှု နှစ်ခုကြားမှာရှိတဲ့ ဆက်သွယ်မှုဟာ သိသိသာသာကြီးတော့ မဟုတ်လှဘူး။ ဒုစရိုက်မှုရဲ့သားကောင်ဖြစ်သွားတဲ့ လူတွေဟာ စိတ်ဆင်းရဲရတာတော့အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီလူဦးရေဟာ တစ်နိုင်လုံးရဲ့ လူဦးရေနဲ့ယှဉ်လိုက်တဲ့အခါ မပြောပလောက်ဘူး။ ဓားပြတိုက်ခံရတာ၊ လူသတ်ခံရတာကို ကြောက်တာထက်.. မလုံခြုံခြင်း၊ စိတ်ပူပန်ရခြင်း၊ မသေချာခြင်းတွေကို ကြောက်စိတ်က ပိုဆိုးတယ်။ ဒီလိုစိတ်မျိုးတွေနဲ့ လွမ်းခြံထားတဲ့နိုင်ငံတွေမှာ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ ဟိုးအောက်ဆုံးကို ထိုးကျတော့တာပဲ။ ဒုစရိုက်မှုရဲ့သားကောင် မဖြစ်ဖူးတဲ့ သူတွေ၊ ဘယ်တော့မှ ဖြစ်မှာမဟုတ်တဲ့သူတွေဟာလည်း ဒီလိုပတ်ဝန်းကျင်မျိုးမှာ စိတ်မချမ်းသာရဘူး။

ဘူတန်ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ဆယ်စုနှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ တော်တော်ကိုပြောင်းလဲသွားတာ။ နိုင်ငံသားတွေရဲ့ ပျမ်းမျှသက်တမ်းဟာ ၄၂ နှစ်ကနေ ၆၄ နှစ်ကိုခုန်တက်သွားတယ် (ရှန်ဂရီလာရဲ့ ၂၅၀ သက်တမ်း ကိုတော့မမီသေးဘူးပေါ့)။ ဘူတန်နိုင်ငံသားမှန်သမျှ ပညာရေးနဲ့ကျန်းမာရေးအတွက် ပိုက်ဆံမလိုဘူး။ အစိုးရကအကုန်စိုက်ပေးတယ်။ ဘူတန်ဟာ ကမ္ဘာ့ပထမဆုံးသော “ဆေးလိပ်မသောက်ရ” နိုင်ငံဖြစ်လာတယ်။ ဆေး

မီးမြှောင်
လမ်းပေါ်
ဘူတန်မှာ
ကွဲပါပဲ။
များမှာ
သိရှိရ
တွေမှာ
ပြန်ကြဘဲ
မဝင်
ဘလေး
မှောင်ခို
ကွဲ။
င်းတစ်ခု
ဝန်းဘူး။
က်မှုများ
မှာရှိတဲ့
ဖြစ်သွား
င်လုံးရဲ့
ခံရတာ
ကြောက်
မှုဆိုတာ
သူတွေ၊
ချမ်းသာ
ြောင်းလဲ
န်တက်
င်င်သား
တယ်။
ဆေး

သုခမြေပုံ

ဘူတန်

၇၁

လိပ် ရောင်းချခြင်းကို ပိတ်ပင်လိုက်တာကိုး။ ဘုန်းကြီးအရေအတွက်ဟာ စစ်သားအရေ အတွက်ထက် ပိုများလာတယ်။

ဘူတန်စစ်တပ်ဟာလည်း စိတ်ဝင်စားစရာ။ ဘူတန်မှာရှိတဲ့ အရက်အများစုဟာ စစ်တပ်ကထုတ်တာ။ ပန်ဒါနီ ဘီယာ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်အကြိုက် နဂါးရမ်။ စစ်တပ် လက်ရာတွေပေါ့။ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာရှိတဲ့ စစ်တပ်တွေအားလုံး အရက်ပဲထုတ်ကြရင် ပို ကောင်းဘူးလား။ “Make Booze not War” စစ်တိုက်မည့်အစား အရက်ချက်ကြစို့ ဆိုတဲ့ဆောင်ပုဒ်အသစ်နဲ့လေ။

--

ဘူတန်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပေါ်လစီအကြောင်းကို ကျွန်တော် ထပ်ပြီးလေ့လာချင်သေး တယ်။ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာကို ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းတစ်ခုလို တိုင်းတာလို့ရသလား။ ဘူတန်ကို ရောက်ဖူးတဲ့သူတိုင်းက ကျွန်တော့်ကို ကာမာအူရာ ဆိုတဲ့လူတစ်ယောက်နဲ့ သွားတွေ့ဖို့ ပြောတယ်။ ကာမာအူရာဟာဘူတန်ရဲ့ အရေးအကြီးဆုံး သုတေသနအဖွဲ့အစည်းတစ်ခု ကို ခေါင်းဆောင်အုပ်ချုပ်နေတဲ့သူ။ သုတေသနအဖွဲ့အစည်းဆိုတာလည်း ဒီတစ်ခုပဲရှိတာ။ ကာမာအူရာနဲ့တော့ တွေ့ချင်မိတယ်။ အင်မတန် ဉာဏ်ကောင်းပြီး ထက်မြက်တဲ့သူတစ် ယောက်၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ထဲထဲဝင်ဝင် လေ့လာထားတဲ့သူတစ်ယောက်။ ပြီးတော့... ကာမာလို့နာမည်ပေးထားတဲ့သူ ကျွန်တော်တစ်ခါမှမတွေ့ဖူးသေးဘူး။

တာရှီနဲ့ကျွန်တော် သင်ဖူးမြို့ပြင်တစ်လျှောက် ကားမောင်းပြီးသွားကြတယ်။ အဆောက်အအုံ ခပ်ဟောင်းဟောင်း တစ်ခုရှေ့ရောက်တော့ ကားရပ်လိုက်တယ်။ ဒီနေရာ ဟာ ဘုရင့်နန်းတော်နဲ့ သိပ်မဝေးဘူးတဲ့။ အဆောက်အအုံထဲကိုရောက်တော့ အစည်း အဝေးခန်း ရှိရာဆိုကို ကျွန်တော့်ကိုခေါ်သွားတယ်။ ဘူတန်ကအစည်းအဝေးခန်းဆိုတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ သိပ်တော့မျှော်လင့်မထားဘူး။ ခပ်ချာချာပဲနေမှာပါ။ ဒါပေမယ့်အခန်း ထဲရောက်တော့ အံ့ဩသွားတယ်။ တော်တော် သပ်သပ်ရပ်ရပ်လုပ်ထားတဲ့အခန်းတစ်ခုပဲ။ အလယ်မှာ သစ်သားစားပွဲခုံရှည်ကြီးတစ်ခု ခင်းထားတယ်။ ဘူတန်ဟာ တခြားဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံတွေနဲ့ မတူပါလား။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတော်တော်များများဟာ အပြင်ပန်းအမြင်ကိုပိုပြီး အလေးထားကြတာ။ လေယာဉ်ကွင်းကောင်းကောင်းတော့ဆောက်ထားမယ်။ ဒါပေမယ့် လေယာဉ်ကွင်းပတ်ပတ်လည်မှာ အိမ်အစုတ်တွေပိုင်းနေတာမျိုး။ ဟိုတယ်ကြီး တခမ်း တနား ဆောက်ထားပေမယ့် အခန်းတွေက စုတ်ပြတ်နေတာမျိုး။ ဘူတန်ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါ။ အပြင်ပန်းအမြင်ထက် အထဲကအရာတွေဟာ ပိုခမ်းနားနေတာ။

ကာမာနဲ့တွေ့တော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပဝါဖြူကိုကမ်းပေးလိုက်တယ်။ လက်ကမ်းမှာ

ခလေ့အရပါ။ သူကပြုံးပြီးလက်ခံတယ်။ သူကအကွက်ကျဲကျဲနဲ့ ဂိုဝတ်စုံကိုဝတ်ထားတယ်။ မျက်နှာကသွယ်သွယ်။ ကြည့်ကောင်းတဲ့ရုပ်မျိုး။ စကားပြောတဲ့အခါ သေချာသတိထားပြီး ဖြည်းဖြည်းလေးပြောတယ်။ အကြာကြီးစဉ်းစားပြီးမှ ပြောတာမျိုးတော့မဟုတ်ဘူး။ သူ့ ပုံစံက ပြောရင်းစဉ်းစားနေတဲ့ပုံမျိုး။ စကားတစ်လုံးနဲ့တစ်လုံးကြားမှာ တော်တော်လေး ခွာပြီးမှပြောတယ်။ ပြောလိုက်...တိတ်သွားလိုက်။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ပြဿနာ။ ကျွန်တော်က တိတ်ဆိတ်နေရင် မနေတတ်တဲ့သူလေ။ သူ့စကားတစ်လုံး ပြောပြီးတိုင်း ကြားဖြတ်ပြောချင်စိတ်ကို မနည်းထိန်းနေရတယ်။

ကာမာကကျွန်တော့်ကို ရှင်းပြတယ်။ အစိုးရဆိုတာဟာ လေယာဉ်မှူးတစ်ဦးနဲ့ တူတယ်တဲ့။ ရာသီဥတုမကောင်းတဲ့အခါ အချက်ပြကိရိယာတွေကိုသာသုံးပြီး မောင်းနှင် ရတယ်။ ဒါပေမယ့် အချက်ပြကိရိယာတွေဟာ အမှားတွေပြနေတယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ် မလဲ။ လေယာဉ်မှူးဘယ်လောက်တော်တော် လေယာဉ်ဟာ သွားချင်ရာကိုသွားတော့မှာ မဟုတ်လား။ ကာမာကဆက်ရှင်းပြတယ်။ ကမ္ဘာမှာအဓိကကြုံနေရတဲ့ပြဿနာဟာလည်း ကိရိယာအမှားတွေနဲ့ လေယာဉ်တစ်စင်းလိုပဲ။ နိုင်ငံရဲ့ထုတ်လုပ်မှုနှုန်းကိုတိုင်းတာနေရုံနဲ့ အဲဒီနိုင်ငံရဲ့ တိုးတက်မှုကို အတိအကျပြောလို့မရနိုင်ဘူး။ “ပညာရေးနယ်ပယ်ကိုပဲ ကြည့်ကြည့်ပါ”။ သူပြောပြတယ်။ “ကျောင်းနေနိုင်နှုန်းကိုသာတိုင်းတာနေကြတာ... ကျောင်းမှာ ဘာတွေသင်နေသလဲဆိုတာကို စိတ်ဝင်စားသူကျတော့ နည်းတယ်။ ဒါမှ မဟုတ်... ဂျပန်လိုနိုင်ငံမျိုးကိုကြည့်ပါ။ ဂျပန်လူမျိုးတွေဟာ အသက်ရှည်ကြတာတော့ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် အသက်ခြောက်ဆယ်ကျော်တဲ့အခါ သူတို့ရဲ့ ဘဝဟာ နေပျော်သေး ရဲ့လား...”။ ကာမာပြောတာမှန်တော့မှန်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ တိုင်းတာလို့လွယ်တဲ့ အရာတွေကိုသာ တိုင်းနေကြတာ။ လူသားတွေရဲ့ဘဝအတွက် အရေးအကြီးဆုံးအရာတွေ ကို တိုင်းတာတာတော့ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မယ်လေ။ ဘူတန်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပမာဏပေါ်လစီက ဒီလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ပေးဖို့ကြိုးစားနေတာ။

ကျွန်တော့်ကိုယ်ထဲကို ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ရဲ့ အင်တာဗျူးအလေ့အကျင့်တွေ ပြန်စီးဝင်လာတယ်။ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာပိုင်းဆိုင်ရာတွေ မေးဖို့အချိန်ကျပြီ။

“ကာမာ... ခင်ဗျား ပျော်နေသလား?”

“ကျွန်တော့် ဘဝတစ်ခုလုံးကို ပြန်ကြည့်မယ်ဆိုရင်...ပျော်တယ်ဆိုတဲ့အဖြေကို ပေးလို့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်ဘာလို့ပျော်သလဲ။ ကျွန်တော့်မှာ သဘာဝမကျတဲ့ မျှော်လင့် ချက်တွေမရှိဘူးလေ”

တစ်မျိုးပါလား။ အမေရိကန်လူမျိုးတွေကို အဓိကလှုံ့ဆော်ပေးနေတာ ကြီးမားတဲ့

မျမ်းမြေ့ဝင်း
ဘားတယ်။
ဘိထားပြီး
ဘူး။ သူ့
တော်လေး
ပြဿနာ။
ပြီးတိုင်း
တစ်ဦးနဲ့
မာင်းနှင်
ပ်လိုလုပ်
တော့မှာ
ဘလည်း
ဘနေရုံနဲ့
ယ်ကိုပဲ
ကြတာ။
။ ဒါမှ
ကတော့
ပျော်သေး
သွယ်တဲ့
ရာတွေ
လစီက
ျင့်တွေ
ဖြေကို
ျက်လင့်
မားတဲ့

သုခမြေ့ပုံ

ဘုတန်

၇၃

မျှော်လင့်ချက်တွေမဟုတ်လား။ အမေရိကန်အိပ်မက်ရဲ့နောက်မှာ တွန်းအားတွေ အပြည့် ခဲ့လေ။ မျှော်လင့်ချက်ဟာ ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန်တွေအတွက်တော့ လောင်စာဆီ တစ်မျိုးပဲ။

“ကျွန်တော့်ရဲ့အတွေးအခေါ်က ခင်ဗျားတို့နဲ့ မတူဘူးဗျ”။ သူကပြောတယ်။
“ကျွန်တော့်မှာ တက်စရာ တောင်ထိပ်တွေ များများစားစားမရှိဘူး။ လူ့ဘဝဆိုတာကိုက နှုန်းကန်ရတဲ့ ခရီးတစ်ခုဖြစ်နေပြီပဲ။ လူ့ဘဝမှာနေရတာ ကျေနပ်နေသရွေ့ ကျွန်တော့် အတွက်ကတော့ အဆင်ပြေပါတယ်”

“စိတ်ညစ်တဲ့နေ့တွေရော မရှိဘူးလား”
“ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလိုနေ့တွေရဲ့ အရေးမပါခြင်းကိုလည်း မြင်တတ် နှို့လိုတယ်။ စိတ်ညစ်တာတစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘူး။ ဝမ်းသာတာလည်းတူတူပါပဲ။ ခင်ဗျား စိတ်ထဲမှာ ‘ငါတော့ကြီးကျယ်ခမ်းနားတာတွေလုပ်လိုက်နိုင်ပြီဟေ့’ လို့ကြွေးကြော်နေပေ မယ့် ဒါဟာ ခင်ဗျားရဲ့စိတ်ထဲမှာပဲ ထင်နေတာပါ။ သိပ်အရေးကြီးတယ်လို့ ထင်နေတဲ့ အရာတွေဟာ တကယ်တမ်းကျတော့ တခြားသူတွေရဲ့ဘဝကို သက်ရောက်မှုမရှိလှဘူး”

“ဒါဆို..ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အကြီးကျယ်ဆုံး အောင်မြင်မှုတွေနဲ့ အဆိုးရွားဆုံး ထျရှုံးမှုတွေဟာ အရေးမပါတာတွေချည်းပဲ လို့ဆိုလိုချင်တာလား”

“ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ကတော့ စိတ်ကူးယဉ်ချင်တာပေါ့လေ။ ငါတို့ လုပ်လိုက်တဲ့အလုပ်တစ်ခုကြောင့် ထူးထူးခြားခြားပြောင်းလဲမှုတွေ ဖြစ်သွားတယ်ပေါ့။ ဒါပေမယ့် တစ်ပတ်လောက်ကြာတဲ့အခါ..ပြောင်းလဲမှုက နည်းနည်းလျော့သွားမယ်။ နှစ် ၄၀ လောက်ကြာတဲ့အခါ..မျိုးဆက်သုံးဆက်လောက် ကြာသွားတဲ့အခါ လူတွေက ကျွန်တော့်ကို၊ ခင်ဗျားကို၊ အားလုံးကို မေ့သွားမှာပဲ”

“ဒီလိုတွေးကြည့်တော့ ခင်ဗျားအတွက် စိတ်သက်သာရာရသွားသလား။ ကျွန် တော့်အတွက်တော့ ဒီလိုစဉ်းစားလိုက်ရင် စိတ်ဆင်းရဲစရာကြီး”

“စိတ်ဆင်းရဲစရာ မရှိပါဘူးဗျ။ ဥပမာပြောပြမယ်။ ကျွန်တော်တို့ဗုဒ္ဓဘာသာ မှာဆိုရင် သနားကြင်နာတတ်ခြင်းဟာ အင်မတန်မွန်မြတ်တဲ့ အရည်အသွေးတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ထားတယ်။ ခင်ဗျား ကောင်းတဲ့အပြုအမူတစ်ခုခု လုပ်လိုက်နိုင်တယ်ဆိုရင်.. အဲဒီလိုလုပ်လိုက်နိုင်တဲ့ တစ်ခဏအတွင်းမှာ စိတ်ကျေနပ်မှုတစ်ခု ရသွားမယ်။ အရင်က ဆိုရင် ခြင်တွေ ယင်တွေကို ကျွန်တော်ရိုက်သတ်တယ်။ ၎င်းကဗျားဖြစ်မှာ..ဝမ်းလျော့မှာ ကြောက်တာကိုး။ ဒါပေမယ့် တစ်ခါတလေကျရင် မသတ်ဖြစ်ဘဲ ကျွန်တော်စဉ်းစားတယ်။ ‘ငါ့ကိုတမင်နာကျင်အောင်လုပ်နေတာမှမဟုတ်တာ။ သူတို့ကိုယ်သူတို့လည်း ကာကွယ်

နိုင်စွမ်း မရှိပါလား။ ငါဘာလို့ သတ်နေဦးမှာလဲ... အဲဒီလိုစဉ်းစားမိလိုက်တဲ့ အချိန်မျိုး၊ ဘာမှကြီးကြီးကျယ်ကျယ်မဟုတ်ဘူးနော်... ဒီလို အချိန်တစ်ခဏမှာ အမှန်တကယ် ငြိမ်းချမ်းမှုဆိုတာကို ခံစားရတယ်”

ကာမာပြောပြတာကိုနားထောင်ရင်း မထင်မှတ်တဲ့အပြုအမူတစ်ခုကို ကျွန်တော် လုပ်မိသွားတယ်။ ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ် ပြောပြဖြစ်သွားတာ။ ဘာကြောင့်လဲတော့မသိ။ သူ့ရဲ့စကားပြောညင်သာပုံကြောင့်လား။ ကာမာဆိုတဲ့ နာမည်ဆန်းဆန်းကြောင့်လား။ ဘူတန်ရဲ့တန်ခိုးကြောင့်လား... ဘာကြောင့်ပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော့်ရဲ့ ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ် အကြောင်းကို ကာမာကိုပြောပြမိသွားတယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ရှာပုံတော်ခရီးစဉ်မစခင်...တစ်ပတ်လောက်အလိုပေါ့။ မိယာမိမြို့မှာ....

“ပွင့်ပါတော့ဟ...” ကျွန်တော့်ရဲ့ဆရာဝန်က စိတ်မရှည်တဲ့လေသံနဲ့ပြောတယ်။ စမ်းသပ်ခန်းတံခါးကို ဖွင့်ဝင်လာရင်းပြောတာ။

“ကျွန်တော့်ကိုပြောတာလားဆရာ။ မျက်စိဖွင့်ထားတယ်လေ။ မအိပ်ပါဘူး”

“မဟုတ်ဘူးဗျ” ဆရာဝန်က ပြန်ဖြေတယ်။ “ကျွန်တော့် တက်ဘလက်ကို ပြောနေတာပါ” သူပြောမှ သတိထားမိတယ်။ ဆရာဝန်ရဲ့နားမှာ မိုက်ခရိုဖုန်းတစ်ခု ချိတ်ထားတယ်။ လက်ထဲမှာလည်း တက်ဘလက်အပြားတစ်ပြားကိုင်ထားတယ်။

ဆရာဝန်ကိုကြည့်ရင်း ကျွန်တော်ရောက်နေတဲ့နေရာကို အခုမှ သတိရလာတယ်။ လက်တွေ့ခြေတွေထုံနေတာ...။ အသက်ရှူမဝတာ။ ရောဂါလက္ခဏာတွေက ပိုပိုဆိုးလာ တာ။ ညအိပ်မပျော်တာလည်းကြာပြီပဲ။

အခု ကျွန်တော် ဆေးရုံရဲ့ အေးစက်စက် စမ်းသပ်ခန်းထဲရောက်နေတာပါလား။ အသက်က ၄၃။ ဘဝတစ်ဝက်ကျိုးနေပြီ။ MRI စမ်းသပ်ချက်အဖြေကိုစောင့်နေတာ။ စိတ်ထဲမှာတော့သိနေတယ်။ ငါ့ဦးနှောက်ထဲမှာ အကျိတ်တစ်ခုခုရှိနေတာ သေချာနေပါပြီ။ ခွဲစိတ်လို့လည်းမရလောက်ဘူး။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပတ်လောက်တုန်းက စမ်းသပ်ထားတာ။ အဲဒီတုန်းက ဘေးပတ်ပတ်လည်မှာ စက်ကိရိယာတွေ တဝီဝီလည်နေတာမှတ်မိသေးတယ်။ MRIစက်ထဲဝင်တော့ အပြင်ကအသံတွေသိပ်မကြားရဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကြာကြာ မနေရတော့ဘူးဆိုတာ စက်အပြင်ဘက်က ဆရာဝန်တွေ တိတ်တိတ်ပြောနေကြသလား။

အခုမှ အဖြေမှန်ကိုသိရတော့မယ်။ ကျွန်တော့်ဘဝကို ပါဝါပွိုင့်ဆလိုက်တစ်ခုလို တဖျတ်ဖျတ်မြင်နေရတယ်။ နောက်ဆုံးဆလိုက်မှာ... သေခြင်းတရား။ နားထောင်ပေးတာ ကျေးဇူးပါ။ အခမ်းအနားပြီးပါပြီ။ ကော်ဖီသောက်လို့ရပါပြီ။

www.burmeseclassic.com

အဖြေပုံ

ဘူတန်

“ခင်ဗျားရဲ့ MRI အဖြေရပြီဗျ” ဆရာဝန်ကပြောတယ်။

သိတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့မသနားတတ်တဲ့...လက်အေးစက်စက်တွေထဲမှာ အဖြေရှိနေတာကို သိတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ပြောပြပါတော့ဆရာ။ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်။ ခဏလေး...

ပြောပါနဲ့ဦး။ ပြောလိုက်ပါတော့...

“သွေးအဖြေလည်း ရပြီဗျ”

သိတယ်။ သိနေတယ်။ ဘယ်လောက်ကြာကြာနေရမလဲ...ပြော။

“အဖြေတွေအရ...”

“ဘာမှမတွေ့ဘူး။ ဘာမှမဖြစ်ဘူး” ကျွန်တော့်စကားဆုံးအောင်မစောင့်တော့ဘဲ ဘာမှာအူရာက ဖြတ်ပြောလိုက်တယ်။

ကျွန်တော်ကြက်သေသေသွားတယ်။ သူပြောတာမှန်တယ်။ ဘာမှမတွေ့ပါ။ စက်တွေခြေတွေထုံနေတာ အသက်ရှူမမှန်လို့ဖြစ်တာ။ စိတ်လှုပ်ရှားမှုများလို့ဖြစ်တာ။ နေမကောင်းဖြစ်မှာ စိုးရိမ်ရင်း သွေးလန့်သွားလို့ဖြစ်တာတဲ့။

“ကာမာ... ခင်ဗျားဘယ်လိုသိတာလဲ”

ခဏငြိမ်သွားပြီမှ ကာမာကပြန်ဖြေတယ်။ သူ့အဖြေက အဖြေတစ်ဝက်၊ အကြံပေးချက် တစ်ဝက်။

“တစ်နေ့မှာ ငါးမိနစ်လောက် သေခြင်းတရားကို အာရုံပြုဖို့လိုတယ်။ ဒါမှ ခင်ဗျားရဲ့ စိုးရိမ်စိတ်တွေပျောက်သွားမှာ”

“ဘယ်လို ပျောက်သွားမှာလဲဗျ”

“သေခြင်းတရားကို ကြောက်နေလို့ဖြစ်တာလေ။ သားသမီးတွေ ကြီးပြင်းလာတာကို မမြင်လိုက်ရမှာ စိုးရိမ်တာ။ ထားခဲ့ရမှာကို စိတ်ပူတာ။ ဒါကြောင့်ခင်ဗျားစိတ်ဆင်းရဲရတာ”

“ဒါပေမယ့်...နေ့တိုင်းကြီး သေခြင်းတရားအကြောင်းကို စဉ်းစားနေတော့ စိတ်ညစ်စရာဖြစ်နေတော့မှာပေါ့။ မဟုတ်ဘူးလား”

“အနောက်တိုင်းသားတွေရဲ့ အဓိကပြဿနာက အဲဒါပဲ။ လူသေဆိုတာတောင် သိပ်မမြင်ဖူးကြဘူး။ သေခြင်းတရားကို မျက်ဝါးထင်ထင် အပြင်မှာ မတွေ့ဖူးကြဘူး။ တကယ်က ဒါဟာ လူဖြစ်ရခြင်းရဲ့ သဘာဝပဲမဟုတ်လား။ ကိုယ်မရှိတော့မယ့်အချိန်အတွက် အမြဲအသင့်ဖြစ်နေရမယ်လေ”

ကာမာက အခုမှ သူ့ရဲ့ကင်ဆာရောဂါအကြောင်းကို ပြောပြတယ်။ သူ့မှာရှိနေတဲ့ ကင်ဆာအကြောင်း။ ဓာတ်ကင်ရတဲ့အကြောင်း။ ဆေးရုံပေါင်းစုံတွေမှာ ခွဲစိတ်ခဲ့ရ

တဲ့အကြောင်း...။ ပြန်သက်သာလာတဲ့ အကြောင်း...။

ကျွန်တော် ဘာမှပြန်မပြောနိုင်ဘူး။ တိတ်ဆိတ်သွားတယ်။

ကာမာ့ကိုနှုတ်ဆက်ပြီး ပြန်ဖို့ပြင်တယ်။ ဘူတန်ကနေမပြန်ခင်တော့တစ်ခေါက် ထပ်လာတွေ့ဦးမယ်။ ဟိုတယ်ကိုအပြန်လမ်းမှာ ကာမာရဲ့အကြောင်းကိုကျွန်တော်စဉ်းစား လာမိတယ်။ စိတ်ဝင်စားဖို့သိပ်ကောင်းတဲ့သူတစ်ယောက်။ ပျော်ရွှင်နေတဲ့သူတစ်ယောက်။ ကာမာဟာ ကိန်းဘရစ်ချ်မှာ ကျောင်းပြီးခဲ့တဲ့သူ။ လေ့လာရေးဝိသေသတွေ အားလုံးကို လက်တန်းပြောနိုင်သလို သူ့ကိုသေမလိုဖြစ်အောင်လုပ်ခဲ့တဲ့ ကင်ဆာအကြောင်းကိုလည်း အေးအေးဆေးဆေး မတုန်မလှုပ် ပြောပြနိုင်တဲ့သူ။ ကာမာအူရာရဲ့ ဘဝဟာ သဘာဝ အတိုင်းပေါင်းစည်ထားတဲ့...။ လှုပ်ရှားအသက်ဝင်နေတဲ့ ဘဝတစ်ခု။ အလုပ်၊ ဝင်ငွေ၊ အချစ်၊ မိသားစုတွေနဲ့ အစဉ်လိုက် ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ စက်ရုံထုတ်ပစ္စည်းတစ်ခုမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်သိတဲ့သူတော်တော်များများရဲ့ ဘဝတွေလို၊ ကျွန်တော့်ဘဝလို မဟုတ်...။

--

ဟိုတယ်ကိုပြန်ရောက်တော့ တာရှီကထုံးစံအတိုင်း ကြေညာတယ်။ “ဟိုတယ် ပြန်ရောက်ပါပြီ ဆရာ” ဟော်တယ်ခန်းထဲကိုတန်းဝင်၊ ဖင်ထိုင်ခုံတစ်လုံးဆွဲပြီး ဝရန် တာမှာ ကျွန်တော်ထွက်ထိုင်လိုက်တယ်။ ဒီလိုပဲထိုင်နေတာ။ ခေါင်းထဲမှာ တရိပ်ရိပ်နဲ့။ ကာမာအူရာနဲ့ စကားပြောအပြီးမှာ ကျွန်တော့်ခံယူချက်တွေ ဝေဝေဝါးဝါးဖြစ်ကုန်တာ။ ပျော်ချင်ရင် မျှော်လင့်ချက်တွေကို လျှော့ရမယ်တဲ့။ ကျွန်တော့်လို ရည်မှန်းချက်ကြီးတဲ့ သူတစ်ယောက်အတွက် ဒါကိုဘယ်လိုလက်ခံရမလဲ။ ပြီးတော့ ကာမာ ပြောပြလိုက်တဲ့ သနားကြင်နာခြင်းဆိုလား...ကရုဏာဆိုလား... အဲဒါကရော ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲ။

စဉ်းစားရင်း ကျွန်တော့်မျက်လုံးက တစ်နေရာကိုရောက်သွားတယ်။ ကျွန်တော့် ခြေထောက်နားမှာ ပက်လက်လန်လဲနေတဲ့ ပိုးကောင်တစ်ကောင်။ ခြေတွေလက်တွေ လှုပ်ယမ်းပြီး ပြန်ထဖို့ကြိုးစားနေတယ်။ ကျွန်တော်မျက်စိလွှဲလိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့်ခဏ ကြာတော့ ပြန်ကြည့်မိတယ်။ တော်တော်ဘဝဆိုးတဲ့ပိုးကောင်ပါလား။

ကာမာပြောတာကိုပြန်သတိရသွားတယ်။ ကျွန်တော့်မှာရွေးစရာတွေ ရှိလာပြီ။ ရွေးချယ်မှု (၁) - ပိုးကောင်ကို နင်းခြေပစ်လိုက်။ ဝဋ်ကျွတ်သွားတာပေါ့။ ပိုးကောင်လည်း ဆက်ပြီးမခံစားရတော့ဘူး။ ကျွန်တော်လည်း သူ့ကိုဆက်ပြီးသနားနေစရာမလိုတော့ဘူး။ ရွေးချယ်မှု (၂) - မသိချင်ယောင်ဆောင်နေလိုက်။ တခြားသူတွေ ဝေဒနာခံစားနေရတာကို တွေ့ရင် ကျွန်တော်လုပ်နေကျပဲ။ ဝင်မပါနဲ့။ ဂျာနယ်လစ်ကောင်းတစ်ယောက်ပီသပါစေ။ ကြားနေဝါဒကိုလက်ကိုင်ထားပါ။ ဒါပေမယ့်...အခုဟာက သတင်းတစ်ပုဒ်မှမဟုတ်တာ

မ်းမြေဝင်း
စ်ခေါက်
စဉ်းစား
ယာက်။
လုံးကို
ကိုလည်း
သဘာဝ
ဝင်ငွေ၊
တ်ဘူး။
...။
ကိုတယ်
ဝရန်
ရိပ်နဲ့။
န်တာ။
ကြီးတဲ့
ိုက်တဲ့
န်တော့်
က်တွေ
ိုခဏ
လာပြီ။
လည်း
ဘူး။
ကာကို
ါစေ။
တာ။

သုခမြေပုံ

ဘူတန်

၇၇

“ဟိမဝန္တာတစ်နေရာတွင် ပိုးကောင်တစ်ကောင် သေဆုံး။ မိသားစုဝင်များ စိတ်မကောင်း ဖြစ်နေ။ အတိအကျသိလိုလျှင် ၆ နာရီသတင်း ကိုကြည့်ပါ” - သတင်းထဲလည်းပါလာမှာ မဟုတ်။

နောက်ထပ် ရွေးချယ်စရာတစ်ခုရှိသေးတာပဲ။ တတိယရွေးချယ်မှု။ ကျွန်တော်... အသက်တစ်ချောင်းကို ကယ်လိုက်လို့ရတယ်။ ပိုးကောင်တစ်ကောင်ဆိုပေမယ့် အသက် ထာ...အသက်ပဲမဟုတ်လား။ ပိုးကောင်ဆီကို အသာလှမ်းသွားပြီး ခြေဖျားနဲ့ဆတ်ခနဲ ထန်ပေးလိုက်တယ်။ ကန်တာနည်းနည်းတော့ပြင်းသွားတယ်။ ပိုးကောင်က ကြမ်းပြင်ပေါ် နှာ ၁၀ ပေလောက် လျှောခနဲရွေ့သွားတယ်။ ပက်လက်ဖြစ်နေတုန်းပဲ။ ခြေတွေလက် တွေ မိုးပေါ်ထောင်နေတုန်း။ ကယ်ဆယ်ရေးစီမံကိန်း ကျရှုံးပေါ့။ အမေရိကန်လိုနိုင်ငံမျိုး တောင် ဆိုမာလီယာတို့၊ အီရတ်တို့ကို မကယ်တင်နိုင်တာ ဒီပိုးကောင်ကို ကျွန်တော် ကယ်နိုင်တော့ ဘာဖြစ်စရာရှိလဲ။ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။

အောက်ထပ်ကိုဆင်းပြီး ပန်ဒါနီဘီယာတစ်ခွက်မှာလိုက်တယ်။ နာရီဝက်ကျော် ကျော်လောက်အကြာ...ကျွန်တော် အပေါ်ထပ်ပြန်ရောက်လာတယ်။ ဟိုအကောင်ဘာဖြစ် နေပြီလဲ...သိချင်စိတ်သက်သက်နဲ့ ဝရန်တာဘက်ကို အသာထွက်ကြည့်လိုက်တယ်။ ခြုံနေတုန်းပဲ။ ခြေတွေလက်တွေ ရမ်းနေတုန်း။ နည်းနည်းတော့ အားလျှော့သွားတဲ့ပုံပဲ။ ထားလိုက်စမ်းပါ...။ ကျွန်တော်ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော်ဟာ ပိုးကောင်တွေကို သိပ်မုန်းတာ။ ဒါပေမယ့် ကာမာရုံကရုဏာလား ဘာလား...အဲဒီစကား ထ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲလာစွဲနေပြီ။ ပိုးကောင်ကို ကျွန်တော်ခြေထောက်နဲ့ အသာထပ်ကန် ထိုက်တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ အလုပ်ဖြစ်သွားပြီ။ ပြန်တည့်သွားတယ်။ ယိုင်တိုင်တိုင်နဲ့ ထွက်သွားတယ်။ ကျေးဇူးတင်စကားတော့ ပြောမသွားဘူး။ ရပါတယ်။ စိတ်ထဲမှာတော့ ကျေနပ်သွားပြီ။ အသက်တစ်ချောင်းကယ်လိုက်ရတာလေ။ ဝင်ပါလိုက်ရတာ။

ဒီမှာတင် ဇာတ်လမ်းကပြီးမသွားဘူး။ ဆက်ပြောရဦးမယ်။ အဲဒီနေ့ညနေစောင်း မှာပဲ ကျွန်တော်ဝရန်တာဘက်ခဏထွက်တော့ ပိုးကောင်တစ်ကောင်ထပ်တွေ့ပြန်တယ်။ သေသေချာချာကြည့်လိုက်တော့ နေ့လယ်ကကျွန်တော်ကယ်ထားတဲ့ အကောင်ပဲ။ အခု လည်း ပက်လက်လန်နေပြန်ပြီ။ ဒီတစ်ခါတော့ ထပ်ပြီးမကယ်တော့ဘူး။ ထားလိုက်ပြီ။ ညဘက်အိပ်ရာဝင်တော့လည်း အိပ်ပျော်သားပဲ။ ကျွန်တော်မပြောနဲ့ ကာမာအူရာတောင် ဒီလောက်အသုံးမကျတဲ့ပိုးကောင်ကို ကယ်နိုင်မယ်မထင်။

--

ဘူတန်ဟာ ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေတဲ့နိုင်ငံ။ နံပါတ် ၁၃ ဟာကံကောင်းတဲ့ဂဏန်း။

ကလေးတွေက တွေ့တွေ့ချင်းနှုတ်ဆက်တဲ့အခါ “bye bye” လို့ပြောကြတယ်။ ဘုရင်ကလည်း ဘုရင်ဘဝမှာမနေချင်။

ပြီးတော့ ဆေးခြောက်။ ဘူတန်မှာဆေးခြောက်သုံးတဲ့ နည်းလမ်းက ထူးဆန်းတယ်။ ဝက်တွေကိုကျွေးတာ။ ဆေးခြောက်စားထားတဲ့ဝက်တွေဟာ ဗိုက်ပိုဆာကြသတဲ့။ ဗိုက်ဆာတော့ ပိုစား... ပိုဝတဲ့ဝက်တွေဖြစ်လာတာပေါ့။ ဒီအကြောင်းကို ပထမဆုံးကြားဖူးတော့ ကျွန်တော်တွေ့မိတာက ဇိမ်ကျပြီး ယစ်မူးနေတဲ့ ဝက်တစ်သိုက်ပါပဲ။ အရှိန်လေးတရိပ်ရိပ်တက်... တစ်ကောင်နဲ့တစ်ကောင် ပူးကပ်ပြီး အိပ်ကြ။ မူးကြ။

ဘူတန်ရောက်နေတဲ့အချိန်မှာ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲကို ဒီလိုပေါက်ကရအတွေးတွေ မကြာခဏဝင်ဝင်လာတယ်။ အရမ်းမြင့်တဲ့တောင်ပေါ်ရောက်နေလို့များလား။ ဒါပေမယ့် ဒီထက်ပိုတဲ့အကြောင်းအရာတွေရှိမယ်ထင်တယ်။ ဒီနေရာဟာ အင်မတန်စိတ်ကူးယဉ်လို့ ကောင်းတဲ့နေရာ။ သာမန်အချိန်တွေမှာဆိုရင် ဟိုတွေးဒီတွေးစိတ်တွေကို ကျွန်တော်တတ်နိုင်သလောက်ထိန်းတယ်။ ဘူတန်ရောက်တော့ ထိန်းမရတော့သလိုဖြစ်သွားတာပါ။

ဒါကြောင့်လည်း ဘူတန်ကိုခရီးထွက်မယ်ဆိုရင် ယုံကြည်ချက်တွေကို ခဏဘေးဖယ်ထားဖို့လိုတယ်။ အပြင်လောကနဲ့ စိတ်ကူးယဉ်အရာတွေဟာ ဒီနိုင်ငံမှာတော့ ရောထွေးနေတတ်တယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ ခွဲလို့တောင်မရဘူး။

ဟိုတယ်မှာရေခွေးကြမ်းလေးသောက်ရင်းထိုင်နေတုန်း ဟိုတယ်ပိုင်ရှင် အမျိုးသမီး ဆန်ဂေးကကျွန်တော့်ကို ပြောပြတယ်။ “ကျွန်မအမျိုးသားက ဒလိုင်လားမားနဲ့ ညီအစ်ကိုတော်တယ်လေ”

“ဟုတ်လား...” ကျွန်တော်ပြန်ပြောတယ်။ “ဒလိုင်လားမားမှာ ညီအစ်ကိုရှိတယ်လို့ မကြားမိပါဘူး”

“မဟုတ်ဘူးရှင်။ အခုဘဝမှာပြောတာမဟုတ်ဘူး။ အရင်ဘဝမှာရှင်။ ကျွန်မယောက်ျားက တိဗက်လားမားတစ်ပါးရဲ့ ၁၂ ကြိမ်မြောက် လူဝင်စားလေ”

ဘူတန်မှာ ဒီလိုဝေဝေဝါဖြစ်စရာတွေ ခဏခဏတွေ့ရတယ်။ ဒီဘဝအရင်ဘဝနောင်ဘဝ... စသဖြင့်။ ပျော်ပျော်ကြီးကို ရောပစ်ကြတာ။ တစ်ရက်ကပဲ ဟိုတယ်မှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့ စကားပြောဖြစ်သေးတယ်။

“ခုရက်ပိုင်း မိုးတော်တော်ရွာတယ်နော်” ကျွန်တော် စကားစမြည်ပြောကြည့်တယ်။

“ဟုတ်တယ်ဆရာ။ ဒီနေ့က ရွှေမိုးတော်နေ့လေ။ နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်း မိုးတွင်းရဲ့ နောက်ဆုံးရက်ဆိုရင် ရွှေမိုးတော်နေ့ဆိုပြီးကျင်းပကြတယ်။ မိုးကုန်တဲ့အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်ပေါ့။

... ဖြစ်သလိုရင် မိုးတိတ်ပြီဆရာရဲ့” သူပြောပုံက လုံးဝအတိအကျပါလား။ မနက်ဖြန်
... နေဟာအရှေ့ဘက်ကထွက်လိမ့်မယ် လို့ပြောသလိုပဲ။

နောက်တစ်ရက်မှာ မိုးတိတ်သွားတယ်။

--

တာရှီနဲ့ကျွန်တော် ပိတ်ရက်ဈေးကို သွားကြတယ်။ ပိတ်ရက်ဈေးမှာသစ်သီးဝလံ
... လက်မှုပစ္စည်းတွေ အစုံအလင်ရောင်းကြတယ်။ ခေါင်းလောက်ကြီးတဲ့ပန်းသီးတွေ။
... ဆင်းတုတော် အရွယ်ပေါင်းစုံတွေ။ ဈေးအဝင်ဝမှာ ဗေဒင်ဆရာတစ်ယောက်ထိုင်
... တယ်။ “အဲဒီဗေဒင်ဆရာက အရမ်းမှန်တယ်လို့ နာမည်ကြီးတယ် ဆရာ”။ တာရှီက
... ပြောပြတယ်။ ဗေဒင်ဆရာကမြေကြီးပေါ်မှာထိုင်နေတာ။ သူ့ရှေ့မှာ ပဝါစတစ်ခုခင်းထား
... တယ်။ သေချာကြည့်မှ သတိထားမိတယ်။ ဗေဒင်ဆရာက အနာကြီးရောဂါသည် တစ်
... ယောက်ပဲ။ လက်ချောင်းတွေအကုန် တိုနေပြီ။ လက်တိုတိုတွေကြားမှာ ဗေဒင်ကတ်ပြား
... တွေကို မရမကကိုင်ထားတယ်။

ကတ်ပြားသုံးခုရွေးဖို့ ကျွန်တော့်ကိုပြောတယ်။ ရွေးပြီးတော့ အံ့စာတုံး သုံးခု
... ချိန်ရတယ်။ အဖြေကိုပြောပြတယ်။ “သင်ယခုလုပ်နေသမျှ အားလုံးကောင်းပါသည်။
... နောင်ဖြစ်မည့် အရာအားလုံးလည်း ကောင်းမွန်ပါလိမ့်မည်။ သင့်အိပ်မက်တွေဟာလည်း
... အမှန်တကယ် ဖြစ်လာလိမ့်မည်။” ဗေဒင်ဟောခတော့ ကုန်သွားပြီ။ ကံကောင်း၊မကောင်း
... ဘော့မသိ။

နောက်တစ်နေ့နံနက် အိပ်ရာနိုးတော့ ဟိုတယ်အောက်ထပ်ကိုဆင်းပြီးမနက်စာ
... စားဖို့ပြင်တယ်။ မနေ့ညကအိပ်မက်တွေက ဝိုးတိုးဝါးတား။ ဘာတွေမက်မှန်းမသိ။
... အမြင့်နေရာမှာရောက်နေလို့ဖြစ်မှာပါ။ ကျွန်တော်တွေ့မိတယ်။

ကြက်ဥကြော်နဲ့ပေါင်မုန့်စားနေတုန်း “မင်္ဂလာနံနက်ခင်းပါ” ဆိုတဲ့အသံတစ်ခု
... ကြားလိုက်ရတယ်။ အသံဩဩ။ ပထမတော့ တိစ္ဆိကလာတဲ့အသံလို့ထင်နေတာ။ လှည့်
... ကြည့်လိုက်တော့မှ ကျွန်တော့်ကို ပြုံးပြနေတဲ့ လူတစ်ယောက်ကိုတွေ့တယ်။ ပါးဖောင်း
... ဖောင်း။ ခေါင်းပြောင်ပြောင်။ အပေါ်အင်္ကျီအနီ၊ အောက်ခံအင်္ကျီအဝါနဲ့။ မျက်နှာက
... ဒလိုင်းလားမား နဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်ပါလား။

သူ့နာမည်က ဘာဘာတူကူ။ ဆန်ဂေးရဲ့ အမျိုးသားပါ။ ဘူတန်လူမျိုးတွေက
... သူ့ကို “တန်ဖိုးရှိသောလူသား” လို့တင်စားခေါ်ကြသတဲ့။ မျက်လုံးတွေကကြင်နာသနား
... တတ်တဲ့ အရောင်လက်နေတယ်။ ရယ်တဲ့အခါ အားရပါးရရယ်တတ်တယ်။ စကားပြောတဲ့
... အခါ ကိုယ်ဟန်အမူအရာအပြည့်နဲ့ပြောတယ်။ တစ်ခုခု ပြောချင်ရင် ကိုယ်ကိုကိုင်ပြီး

ပြောတယ်။ ပြန်မတ်တယ်။ ပြန်ကိုင်းတယ်။ မတ်ရင်း..ကိုင်းရင်းနဲ့ပဲ သူ့ရဲ့ဇာတ်လမ်းကို ကျွန်တော့်ကို ပြောပြတယ်။

သူမမွေးခင်ရက် အနည်းငယ်အလိုမှာ လားမားဘုန်းကြီးအချို့ သူ့အိမ်ကိုလာကြည့်ကြတယ်တဲ့။ “ရုတ်တရက်ကြီး ပန်းခြံထဲမှာ စမ်းချောင်းရေတွေစီးကျလာတယ်။ ရေကလည်း နွားနို့လိုဖြူဆွတ်နေတာ။ အိမ်မှာရှိသူမျှ ပန်းကန်တွေ အိုးတွေအပြည့်ဖြည့်လို့ရတယ်။ ပြီးတော့..အိမ်အပေါ်မှာ သက်တံတစ်ခုလည်း ပေါ်လာတယ်” ဒါတွေဟာ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ပါး လူပြန်ဝင်စားတော့မယ့် နိမိတ်တွေတဲ့။ ဘာဘာကပြောပြတယ်။

ဘာဘာဟာ ကလေးဘဝကတည်းက တိဗက်စကားကို မသင်ဘဲပြောတတ်လာတယ်။ ဘူတန်စကားနဲ့ တိဗက်စကားဟာ အတော်လေးကွာတာ။

အသက်ဆယ့်ရှစ်နှစ်ပြည့်တော့ ဒလိုင်လားမားနဲ့တွေ့ဖို့ အိန္ဒိယကိုသွားတယ်။

“ဒလိုင်လားမား နဲ့တွေ့တော့ သူကကျွန်တော့်ကိုမေးတယ်ဗျ။ ‘မင်းဟာတော်တော်ထူးခြားတဲ့ ကလေးပဲ။ တိဗက်စကားကို ဘယ်မှာသင်ခဲ့သလဲ’တဲ့။ ဒီအတိုင်းပဲတတ်သွားတာလို့ ကျွန်တော်ပြန်ရှင်းပြတော့ မနက်ဖြန်ကျရင်ပြန်လာတွေ့ဖို့ သူကပြောတယ်” နောက်တစ်နေ့ မနက်မှာ ဒလိုင်လားမားက အတည်ပြုပေးလိုက်တယ်။ ဘာဘာတူကူဟာ တိဘက်အရှေ့ပိုင်းက လားမားတစ်ပါးဝင်စားတဲ့သူတဲ့။

ဒလိုင်လားမားက ဘာဘာကိုတပည့်အဖြစ်ခေါ်ထားတယ်။ အိန္ဒိယမှာရှိတဲ့ ဒါယမ်ဆလာမြို့မှာ ပညာသင်ကြားဖို့ဖိတ်ခေါ်တယ်။

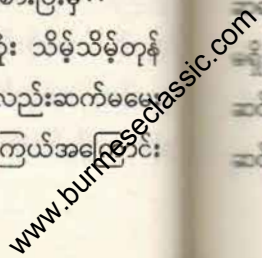
“တရားသံနဲ့ သင်ယူရတာ အင်မတန်ကောင်းတယ်ဗျ။ တရားစာတွေဖတ်တာလည်းကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်ခါတလေ အဖတ်မတော်ရင် လွဲတတ်တယ်။ နှုတ်နဲ့သင်ယူရတာ အကောင်းဆုံးပဲ”

သူ့ကိုတော့ ကျွန်တော်ဘာပြောရမှန်းမသိပါ။ ကျွန်တော်မွေးတဲ့ အမေရိကားမှာ ဒီလိုပုံပြင်မျိုးတွေ မရှိဘူးမဟုတ်လား။ အဆန်းတကြယ်အဖြစ်အပျက်တွေ၊ နို့ထွက်တဲ့စမ်းချောင်းတွေ၊ လူဝင်စားတွေကို အယုံအကြည်မရှိတဲ့နိုင်ငံလေ။ ဒီတော့ စကားလမ်းကြောင်းပြောင်းဖို့ ကြိုးစားလိုက်တယ်။

“ဘူတန်နိုင်ငံသားတွေဟာ ပျော်ရွှင်နေကြသလားဗျ”

ကျွန်တော့်မေးခွန်းကိုချက်ချင်းမဖြေဘူး။ အတော်ကြာကြာစဉ်းစားပြီးမှ..

“ထင်ရတာပဲ”။ ဖြေပြီးတာနဲ့ ရယ်တော့တာပဲ။ တစ်ကိုယ်လုံး သိမ့်သိမ့်တုန်အောင်ကို ရယ်တာ။ တက်သွားမလားတောင်စိုးရိမ်ရတယ်။ ကျွန်တော်လည်းဆက်မမေ့တော့ပါဘူး။ သူပြောတာတွေကိုပဲ နားထောင်နေလိုက်တယ်။ အဆန်းတကြယ်အဖြစ်ခင်း

အခြေခံ

ဘူတန်

အရာတွေ ဆက်ပြောပြတယ်။ ဝိညာဉ်ရတနာဆိုက်ဆိုတာ ရှိတဲ့အကြောင်းပြောပြတယ်။ သူတို့ယ်တိုင် သုံးနှစ်သုံးလနဲ့ သုံးရက်တိတိ တရားထိုင်ဖူးတဲ့အကြောင်းပြောတယ်။

ဘာဘာနဲ့စကားကောင်းနေလိုက်တာ လင်ဒါလန်းမင်းနဲ့ ချိန်းထားတာနောက်ကျ နေပြီပဲ။ လင်ဒါကဘူတန်မှာ ရောက်နေခဲ့တာ ၉ နှစ်လောက်ရှိပြီ။ အာရှတိုက်နိုင်ငံတွေ ဘာ စိတ်ရဲ့ချမ်းမြေ့အေးငြိမ်းခြင်းကိုပေးနိုင်တယ်လို့ အနောက်တိုင်းသားတွေကယုံကြည် နာယမဟုတ်လား။ အာရှဘက်ကိုပြောင်းလာပြီး သက်ဆုံးတိုင်နေသွားတဲ့သူတွေလည်း နည်းပါးဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘူတန်ဟာ ၁၉၇၀ ဝန်းကျင်လောက်အထိ တိုင်းတစ်ပါးသားတွေ ညီ ပေးမဝင်ခဲ့ဘူး။ အခုအချိန်ထိလည်း အရမ်းသွားရလွယ်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုတော့ မဟုတ် သေးပါ။ တကယ်သွားချင်တဲ့သူတွေလောက်ပဲ ရောက်အောင်သွားနိုင်ကြတာ။

လင်ဒါလန်းမင်းကတော့ ဘူတန်ကိုအင်မတန်သဘောကျတဲ့သူ။ သူ့ပိုင်ဆိုင်မှု တွေအားလုံးချရောင်းပြီး နယူးယောက်ကနေ ဘူတန်ကိုအရောက်လာတယ်။ ဘူတန်မှာ အင်္ဂလိပ်စာဆရာမအဖြစ် အသက်မွေးပြီးနေတယ်။ ဘူတန်နိုင်ငံကိုသာမက ဘူတန်လူမျိုး တစ်ယောက်ကိုပါ ချစ်မိသွားတယ်တဲ့။ ပိုပြီးမြဲသွားတာပေါ့လေ။

Art Cafe' ဆိုတဲ့ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာတွေ့ဖို့ သူကအကြံပေးတယ်။ သင်ဖူး ညီ ရောက်လာတာမကြာသေးတဲ့ ဆိုင်တစ်ဆိုင်ပေါ့။ ဆိုင်ကလေးက ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပါပဲ။ တူရှင်ခုံပွပွတွေရှိတယ်။ သစ်သားကြမ်းခင်းထားတယ်။ အမေရိကန် ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင် တို့ရောက်နေသလိုပါပဲ။ ကောင်တာနောက်မှာ စာအုပ်ဖတ်နေတဲ့အမျိုးသမီးတစ်ယောက်။ စာအုပ်မှာမည်က "တိဗက်အစဉ်အလာ ရှင်သန်ခြင်းနှင့်သေဆုံးခြင်း" တဲ့။

လင်ဒါဆိုင်ထဲကိုဝင်လာတယ်။ ပုဝါလှလှတစ်ထည်ပတ်ထားတယ်။ စွမ်းအင် အပြည့်နဲ့ မြူးကြွနေတာ။ အင်္ဂလိပ်စကားပီပီသသ မပြောရတာကြာပြီထင်တယ်။ တွေ့ တာနဲ့ ဆက်တိုက်ကို ပြောတော့တာပါပဲ။

"ဘူတန်မှာစိတ်ဝိညာဉ်တွေနေရာတကာမှာရှိနေတယ်"။ ချောကလက်ကိတ်ကို ဝါးရင်းပြောတယ်။ "သစ်ပင်တွေမှာလည်း အသက်ရှိနေတယ်။ ကျောက်တုံးတွေမှာလည်း အသက်ရှိတယ်"။ ပုံမှန်အချိန်တွေဆိုရင် ဒီလိုစိတ်ကူးမျိုးကိုကျွန်တော်မယုံပါ။

သို့သော် အခုရောက်နေတဲ့နေရာဟာအခြားနေရာတွေနဲ့မတူဘူးလေ။ စာရေး ဆရာ တစ်ယောက် ရေးထားတာဖတ်ဖူးတယ်။ "ဘူတန်နိုင်ငံမှာ သက်မဲ့ပစ္စည်း ဆိုတာ မရှိဘူး" တဲ့။ အရာရာတိုင်းမှာဝိညာဉ်တစ်ခုခုရှိသတဲ့။ ဒီအယူဝါဒဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ က ဆင်းသက်လာတာမဟုတ်ဘူး။ တိဗက်ဘာသာ တစ်ခုဖြစ်တဲ့ 'ဘွန်' ဘာသာကနေ ဆင်းသက်လာတဲ့အယူပါ။ အရာဝတ္ထုတိုင်းဟာ အသက်ရှိနေတယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်ချက်

“ဘူတန်ရဲ့ လူနေမှုဘဝဟာ သူ့ရဲ့တည်နေရာနဲ့အများကြီးသက်ဆိုင်တယ်ရှင့်”။
လင်ဒါကဆက်ပြောတယ်။ “အပြင်လောကနဲ့ အဆက်အသွယ်ပြတ်နေလို့ ဘူတန်ဟာ
ဘူတန် ဖြစ်လာတာ”

“ကောင်းတယ်လို့ပြောချင်တာလား။ မကောင်းဘူးလို့ပြောချင်တာလား”

“ကောင်းတယ်လို့ပြောချင်တာ။ တောင်ပတ်လည်ပိုင်းနေတဲ့ကြားမှာ...အားလုံး
နဲ့ အဆက်ပြတ်နေတော့ ဘူတန်လူမျိုးတွေအတွက် ဘာကိုမှ အလောတကြီးလုပ်စရာ
မလိုတော့ဘူးလေ။ ဘာဖြစ်ဖြစ်.. ‘လာ’ တစ်ခွန်းနဲ့ပြီးသွားတာပဲ။”

ဘူတန်ဟာ ‘လာ’ ဆိုတဲ့စကားတစ်ခွန်းနဲ့ လွမ်းခြုံထားတဲ့နိုင်ငံပဲ။ (la) ‘လာ’
ဆိုတဲ့စကားလုံးကို ဘူတန်တွေရေလဲသုံးကြတယ်။ စကားတစ်ခွန်းရဲ့ အနောက်မှာနောက်
ပိတ်အနေနဲ့သုံးတာ။ ‘လာ’ နဲ့အဆုံးသတ်လိုက်တဲ့စကားဟာ ပိုနူးညံ့တယ်၊ ပိုပြီးပေါ့ပေါ့
ပါးပါးရှိတယ်။ ပိုပြီးတော့လေးစားတဲ့သဘောကိုလည်း ဆောင်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း
ဘူတန်ရောက်နေတုန်း စကားပြောရင် ‘လာ’ နဲ့အဆုံးသတ်ပြောကြည့်သေးတယ်။
‘Yes-la’ ‘I’m not sure-la’ စသည်ဖြင့်။ ဒါပေမယ့်ကျွန်တော်ပြောတဲ့အခါ အတင်းလုပ်
ပြောတဲ့အသံတော့ ထွက်နေတာပေါ့။ သက်သောင့်သက်သာမရှိလှဘူး။

“ခင်ဗျားရော ဒီလိုသဘာဝလွန်အထူးအဆန်းတွေကို အယုံအကြည်ရှိသလား”
ကျွန်တော်လင်ဒါကိုမေးလိုက်တယ်။

“ယုံသွားပြီ။လုံးဝယုံသွားပြီ”။လင်ဒါကပြန်ဖြေတယ်။“ပုံအပ်ပြီးကိုယ့်ကြည်
လိုက်ပြီ။ ကျွန်မဒီကို စရောက်တော့ အသက် ၄၀ ကျော်ပေါ့။ ၄၀ ကျော် အမျိုး
သမီးတွေရဲ့ ထုံးစံအတိုင်း ကယောင်ချောက်ချား...ဘာလုပ်လို့ဘာကိုင်ရမှန်းမသိဖြစ်နေ
တာ။ ‘ငါတော့ ကြီးလေချင်လေဖြစ်တော့မှာပဲ’ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဘူတန်ကိုရောက်ပြီး
မကြာခင်မှာပဲ ကျွန်မစိတ်တွေ တော်တော်ငြိမ်းချမ်းသွားတယ်။ လှုပ်ခတ်နေတဲ့စိတ်လည်း
အရှိန်လျော့သွားတယ်”

လင်ဒါကဆက်ပြောပြတယ်။ ဘူတန်ကိုရောက်မလာခင်အထိ လူသေအလောင်း
ဆိုတာကို သူမမြင်ဖူးဘူးတဲ့။ “ဒီမှာ သေခြင်းတရားကို နှဖူးတွေ့ခူးတွေ့တွေ့ရတယ်။
ဝေဒနာဆိုတာကိုလည်း မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ ကြုံရတယ်။ ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ နေရတဲ့
အခါ...သေခြင်းတရားအကြောင်းကို ပိုတွေးမိတယ်။ ဒီမှာ သေတဲ့သူတွေကို အနောက်
တိုင်းမှာလိုမျိုး မသိမသာ အခေါင်းပိတ် မြေမြုပ်လိုက်တာမဟုတ်ဘူး။ အလောင်းကို ရက်
အတော်ကြာအောင် ထားထားတတ်ကြတယ်။ ပိုပြီးပွင့်ပွင့်လင်းလင်း သေကြတယ်လို့
ပြောချင်ပြောလို့ရတယ်...။ ပြီးတော့ နေရထိုင်ရတာ သက်သောင့်သက်သာရှိလှောင်

ချမ်းမြေ့ဝင်း
ယယ်ရှင့်”
ဘူတန်ဟာ
လား”
အားလုံး
လုပ်စရာ
a) *လာ
မှာနောက်
ပေါ့ပေါ့
က်လည်း
ပေးတယ်။
ကင်းလုပ်
လား”
ပုံကြည်
အမျိုး
ဖြစ်နေ
ောက်ပြီး
က်လည်း
လောင်း
တယ်။
နေရတဲ့
နောက်
ိုက်
ယ်လို့
နိုင်ငံ

သုခမြေပုံ

ဘူတန်

၈၃

လည်းမဟုတ်ဘူး။ အမြဲအေးနေတာ။ ဆောင်းတွင်းဆိုရင် အိမ်ထဲမှာ အနွေးထည်ဝတ်ထား
တာ။ ဒါပေမယ့် ထူးတော့ထူးဆန်းတယ်။ ဒီလိုနေရတော့မှ ရှင်သန်ခြင်းရဲ့အရသာကို
မြင်ပြီး သိလာတယ်။”

လင်ဒါကရှင်းပြတယ်။ ဘူတန်အမျိုးသားတွေ တော်တော်များများဟာ သုံးနှစ်
တရားစခန်းဝင်ကြသတဲ့။ သုံးနှစ်၊ သုံးလ နဲ့ သုံးရက်တိုင်အောင် တရားထိုင်ကြတယ်။
ဆံပင်တောင်မညှပ်ကြဘူး။ “သုံးနှစ်လုံးလုံး စကားလည်းမပြောကြဘူး”တဲ့။ ကျွန်
တော့်အတွက်တော့ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ကျွန်တော့်ဘဝမှာ စကားမပြောဘဲအကြာဆုံးနေနိုင်တဲ့
အချိန်က ကိုးနာရီလောက်ပဲ။ အိပ်ပျော်နေတဲ့အချိန်လေ။

တောင်တန်းတလျှောက်မှာရှိတဲ့ တောင်စွန်းလေးတွေမှာ တဲကလေးတွေဆောက်
ထားတယ်။ ဘူတန်အစိုးရက အဲဒီတဲတွေကို မီးမရောက်ရောက်အောင် သွယ်ပေးထားတယ်။
“ဘယ်အစိုးရမှ တောင်ပေါ်ကတဲပိစိတွေကို သိန်းပေါင်းထောင်ချီအကုန်ခံပြီးမီးသွယ်ပေး
မှာမဟုတ်ဘူး။ ‘တရားထိုင်ချင်ရင် တောင်အောက်မှာထိုင်ကြပေါ့’ လို့ပဲပြောလိမ့်မယ်။
ဘူတန်အစိုးရကတော့ ဖြစ်အောင်လုပ်ပေးတယ်ရှင့်။”

ဒါဟာ ဘူတန်ရဲ့ထူးခြားချက်တစ်ခုဖြစ်တယ်။ စီးပွားရေးအရ တွက်ခြေမကိုက်
ပေမယ့်လည်း သူတို့အတွက်တော့ အရေးမကြီးဘူး။ လုပ်စရာရှိတာဆက်လုပ်တယ်။
နိုင်ငံမှာရှိတဲ့သစ်တွေကိုလည်း ပိုက်ဆံအများကြီးရနိုင်မှန်းသိရက်နဲ့ ထုတ်မရောင်းဘူး။
ဘူတန်တွေဟာ မချမ်းသာပေမယ့် ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းဆိုတဲ့ နတ်ဘုရားအသစ်တွေရေမှာ
ခူးမထောက်ဘူး။

လင်ဒါစကားဆက်မပြောသေးဘဲ တိတ်ဆိတ်နေတယ်။ တော်တော်လေးကြာမှ
ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ပြီး ပြောတယ်။ “ရှင်သိလား... ဒီနေရာမှာ နေလာတာကြာတဲ့အခါ
အစစ်အမှန် လောကနဲ့ တဖြည်းဖြည်းအဆက်အသွယ်ပြတ်လာတယ်...”

“ကောင်းတာလား။ ဆိုးတာလား”

“ကျွန်မလည်း မသိဘူး။ ရှင့်ဘာသာရှင် ဆုံးဖြတ်ပေါ့”

--

နောက်တစ်နေ့မနက်ခင်း။ ထုံးစံအတိုင်း ကြက်ဥကြော်နဲ့ပေါင်မုန့်ကိုကိုဖို့
မြင်နေတုန်း ဘာဘာတူကူ ရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော့်ကို သတင်းစာနဲ့ထုပ်ထားတဲ့
အလုံးတစ်လုံးပေးတယ်။ သတင်းစာကဖြေကြည့်လိုက်တော့ အထဲမှာပန်းသီးအကြီးကြီး
တစ်လုံး။ ခေါင်းလောက်ရှိမယ်ထင်တယ်။ တစ်သက်လုံး ဒီလောက်ကြီးတဲ့ပန်းသီးမမြင်
ဖူးဘူး။

ကျွန်တော်ကျေးဇူးတင်ကြောင်းပြန်ပြောရင်း ဘာဘာတူကူအနေနဲ့ အကြားအမြင် သမားတော် တစ်ယောက်အဖြစ် ဘာတွေလုပ်ရသလဲ ဆိုတာကို မေးကြည့်လိုက်တယ်။ ဘာဘာတူကူဟာ တိဗက်လားမားတစ်ယောက်ဝင်စားသူလို့ လူအများကယုံကြည်ကြ တယ်မဟုတ်လား။ ဒီတော့ သူ့ကိုလာတွေ့သူတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ကမ္ဘာအရပ်ရပ်က အကူအညီလိုအပ်နေတဲ့သူတွေ၊ ကုသမှုခံယူချင်တဲ့သူတွေလာပြီး အကူအညီတောင်းကြ တယ်။ ဘာဘာကပြောပြတယ်။ အနောက်တိုင်းဆရာဝန်တွေဟာ အင်မတန်တော်ကြပါ တယ်။ ဒါပေမယ့် အရာရာတိုင်းဟာ ခေတ်ပေါ်ဆေးပညာနဲ့ကုသလို့မရနိုင်ဘူးတဲ့။ ရောဂါသည်တွေကို သူဘယ်လိုကုသပေးသလဲဆိုတာကို လာကြည့်ဖို့ ကျွန်တော့်ကို ဖိတ်ခေါ်တယ်။ ကျွန်တော်လည်း ဝမ်းပန်းတသာလက်ခံလိုက်တာပေါ့။

“ဒီလိုဗျာ၊ လူတိုင်းလူတိုင်းမှာ ကိုယ်စောင့်နတ်ဆိုတာရှိတယ်။ လူကြီးကလေး မရွေး၊ အားလုံးမှာရှိတာ။ ခင်ဗျားနဲ့ သက်ရှိလောကကြားက နှောင်ကြီးဆိုပါတော့။ ဒီ နှောင်ကြီးဟာတစ်ခါတလေမှာ ပြတ်ထွတ်မတတ် လှုပ်ခါသွားတတ်တယ်” ပြောရင်းနဲ့ အနားက ကုလားထိုင်ကို လက်နဲ့တဝန်းဝန်းဆွဲလှုပ်ပြတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ မျက်နှာအနေ အထားကို အကဲခတ်ရင်းဘာဘာကမေးတယ်။ “ခင်ဗျား ကျွန်တော်ပြော တာတွေကို မယုံဘူးမဟုတ်လား”

သက်သေမပြနိုင်တဲ့အရာတွေကို ယုံဖို့ခက်ခဲတဲ့အကြောင်း ကျွန်တော်ပြန်ပြော လိုက်တယ်။ တကယ်ရှိကြောင်း ဘယ်လိုသက်သေပြမလဲ။

“ခင်ဗျား ဒီမီးရောင်ကို မြင်ရသလား”။ ဘာဘာက နံရံမှာချိတ်ထားတဲ့မီးအိမ် တစ်ခုကို လက်ညှိုးထိုးပြရင်းမေးတယ်။

“မြင်ရပါတယ်”

“ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားသာ မွေးကတည်းက မျက်စိကန်းနေတဲ့သူတစ်ယောက်ဆို ရင် ဘယ်မြင်ရပါ့မလဲ။ အကန်းတစ်ယောက်ကို အလင်းရောင်ဆိုတာရှိကြောင်း ဘယ်လို သက်သေပြလို့ရမလဲ။ သက်သေပြလို့မရတာနဲ့ မရှိဘူးလို့ယုံလို့ရပါ့မလား။ သက်သေ ပြလို့ရမှသာ ယုံမယ်ဆိုရင် ဘယ်တော့မှ တကယ့်အလင်းရောင်ကိုရမှာမဟုတ်ဘူး”

--

အမေရိကားမှာ အမှန်တကယ်ပျော်ရွှင်နေတဲ့လူဦးရေက နည်းပါတယ်။ ဒါပေ မယ့် ပျော်ရွှင်ခြင်းအကြောင်းကိုတော့ မနားမနေ ပြောကြ၊ ဆွေးနွေးကြတယ်။ ဘူတန် မှာတော့ လူအတော်များများဟာ ပျော်ရွှင်နေကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ အရေးတယူစကားထဲ ထည့်မပြောကြဘူး။ စိတ်ဓာတ်မြင့်တင်ရေး စာအုပ်တွေနည်း

မ်းမြေဝင်း
ွားအမြင်
က်တယ်။
ကြည်ကြ
ရပ်ရပ်က
ောင်းကြ
က်ကြပါ
င်ဘူးတဲ့။
တော့ကို
ကလေး
တော့။ ဒီ
ွာရင်းနဲ့
နာအနေ
တွေကို
ပြန်ပြော
မီးအိမ်

သုခမြေပုံ

ဘူတန်

၈၅

မေတ်ကြဘူး။ ပျော်ရွှင်နည်း သင်တန်းတွေလည်း မတက်ကြဘူး။ ဖြစ်တည်မှုဒုက္ခတွေ
ဘာတွေလည်း ကြီးကြီးကျယ်ကျယ် မဆွေးနွေးကြဘူး။ စိတ်ကျန်းမာရေးဆရာဝန်ဆိုတာ
ဘူတန် တစ်နိုင်ငံလုံးမှာ တစ်ယောက်ပဲရှိသတဲ့။

အင်္ဂလိပ်အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဂျွန်စတူးဝပ်မေးလ်ကပြောဖူးတယ်။

“ပျော်သလားလို့ မေးလိုက်တာနဲ့ မပျော်ရတော့ဘူး...”

ဘူတန်ရဲ့ (Gross National Happiness) နိုင်ငံရဲ့ အသားတင်ပျော်ရွှင်မှု
နှုန်းထား ဆိုတာ တကယ်အသုံးဝင်သလား။ လူစိတ်ဝင်စားအောင် စတုန့်ထွင်တာသက်
သက်ပဲလား။

ကျွန်တော်ကတော့ဒီလိုမထင်ဘူး။ ဘူတန်လူမျိုးတွေဟာ ဒီလောက်တော့ဉာဏ်နီ
ဉာဏ်နက်များတဲ့ပုံမပေါ်။ ရိုးသားလွန်းလို့ ခက်နေတာ။ ဘူတန်တွေဟာ နိုင်ငံပျော်ရွှင်မှု
မာဏ ကို တော်တော်အလေးထားကြတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ပြောတဲ့ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ
ကျွန်တော်တို့သတ်မှတ်ထားတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုမျိုးတော့မဟုတ်ဘူး။ ဘူတန်ရဲ့ပျော်ရွှင်ခြင်း
အနှစ်သာရဟာ တစ်နိုင်ငံလုံး အတူတကွ ကြိုးစားနေကြတဲ့အရာတစ်ခု။

တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဟာ ဘူတန်လူမျိုးတွေအတွက် အဓိပ္ပာယ်
မရှိတဲ့အရာတစ်ခုတဲ့။ ကာမာအူရာက ကျွန်တော့်ကိုပြောလိုက်တယ်။ “တစ်ကိုယ်တည်း
ပျော်ရွှင်နေတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့အတွက်တော့အကျိုးမရှိဘူး။ ပျော်ရွှင်မှုအားလုံးဟာ
အများနဲ့ပတ်သတ်နေတာဗျ...”

--

ဉာဏ်စမ်းမေးခွန်းတစ်ခု မေးမယ်။ အမြန်ဖြေပါ။ အောက်ဖော်ပြပါအရာအားလုံး
မှာ တူညီတဲ့အချက်တစ်ကဘာလဲ။ အီရတ်-အမေရိကန်စစ်ပွဲ။ Exxon Valdez ရေနံ
ယိုဖိတ်မှု။ အမေရိကန်ထောင်တွင်း အကျဉ်းသားဦးရေ တိုးပွားလာခြင်း။ အဖြေကရှင်း
ပါတယ်။ အထက်ပါအရာတွေအားလုံးဟာ အမေရိကားရဲ့ (GDP Gross Domestic
Product) နိုင်ငံအသားတင်ထုတ်လုပ်မှုနှုန်းကို သက်ရောက်မှုရှိတဲ့အရာတွေဖြစ်တယ်။
အချိန်အတိုင်းအတာတစ်ခုအတွင်းမှာ တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းတွေ၊ ဝန်ဆောင်မှု
တွေကို ပူးပေါင်းတွက်ချက်ပြီး GDP လို့သတ်မှတ်တယ်။ နေ့စဉ်စားသုံးနေတဲ့ အစား
အစာတွေလိုပဲ။ ကယ်လိုရီ ဘယ်လောက်စားလိုက်သလဲဆိုတာကို တွက်သလိုပေါ့။
ဘာတွေစားလိုက်တယ်၊ ဘာကြောင့် စားတယ်ဆိုတာကိုတော့ ထည့်မစဉ်းစားတော့ဘူး။

Exxon Valdez ရေနံတင်သင်္ဘောယိုဖိတ်မှုသည် ကမ္ဘာ့အဆိုးဆုံးသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်
ထိခိုက်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ရေနံဂါလန် ၁၀ သန်းကျော် ပင်လယ်ထဲသို့ယိုဖိတ်ခဲ့သည်။

စားသမျှအရာအားလုံးကို ကယ်လိုရီတွေနဲ့ပဲ နံပါတ်တစ်ခုသတ်မှတ်ပေးလိုက်တာ။

ဒါပေမယ့် ရောဘတ်ကနေဒီပြောခဲ့ဖူးတာရှိတယ်။ “ GDP ကိုတိုင်းတာလိုက်ရုံနဲ့ အဖြေမထွက်တဲ့အရာတွေ အများကြီးကျန်သေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကဗျာတွေ ဘယ်လောက်အသက်ဝင်သလဲ၊ အိမ်ထောင်ရေးတွေ ဘယ်လောက် ခိုင်မြဲချစ်ခင်ကြသလဲ၊ လူတွေကြားက အငြင်းပွားမှုတွေဟာ ဘယ်လောက်အဓိပ္ပာယ်ရှိသလဲ... ဒါတွေကိုတော့ GDP ကတိုင်းတာမပေးနိုင်ဘူး” ။ ပြီးတော့ အခကြေးငွေမရတဲ့အလုပ်တွေ၊ ဝန်ဆောင်မှုတွေကိုလည်း GDP မှာထည့်မတွက်တာများတယ်။

ခေတ်သစ်သုခဗေဒတွေရှိချက်တွေအရ ငွေကြေးဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းအတိုင်းအတာ တစ်ခုအထိကိုတော့ ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်တယ်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် တစ်နှစ်ကို ဒေါ်လာ တစ်သောင်းခွဲလောက်ပေါ့။ တစ်နှစ်ဝင်ငွေ တစ်သောင်းခွဲထက်ကျော်သွားတဲ့အခါ ငွေနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကြားမှာ တိုက်ရိုက်ဆက်နွယ်မှုမရှိတော့ဘူး။ အမေရိကန်လူမျိုးတွေကိုပဲ ကြည့်ပါ။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ် ၅၀ အချိန်ထက်စာရင် သုံးဆလောက်ပိုပြီး ချမ်းသာနေကြပြီ။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရွှင်မှုပမာဏကတော့ သုံးဆတက်မလာဘူး။ ဂျပန်နဲ့တခြားတိုးတက်ပြီး နိုင်ငံတွေဟာလည်း တူတူပဲ။ လန်ဒန်စီးပွားရေးကျောင်းက ပရော်ဖက်ဆာ ရစ်ချတ် လေးရဒ် ပြောသလို “ပိုချမ်းသာလာတယ်။ အလုပ်အရမ်းမလုပ်ရတော့ဘူး။ ပိတ်ရက် တွေလည်း ပိုများလာတယ်။ ခရီးတွေပိုသွားနိုင်လာတယ်။ အသက်ပိုရှည်လာတယ်။ ပိုကျန်းမာလာတယ်။ ဒါပေမယ့်... ပိုတော့ မပျော်လာဘူး”

၁၉၇၃ ခုနှစ်လောက်မှာ ဘူတန်ဘုရင် ဝန်ချတ်ဟာ နိုင်ငံ့အသားတင်ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးကို စတင်မွေးဖွားပေးလိုက်တယ်။ ချက်ခြင်းတော့ လူသိထင်ရှားမဖြစ်သေး ဘူး။ ၁၉၈၆ မှာ ဘုရင်ကို မိုက်ကယ်အီးလီယဒ်ဆိုတဲ့ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်က အင်တာဗျူးပြီး Financial Times မှာဖော်ပြလိုက်တယ်။ ခေါင်းစဉ်ကရှင်းရှင်းလေး။ “ဘူတန်ဘုရင်၏ပြောစကား - နိုင်ငံ၏အသားတင်ပျော်ရွှင်မှု (GNH) သည် နိုင်ငံ၏ အသားတင်ထုတ်လုပ်မှု (GDP) ထက် ပိုအရေးကြီးသည်”

အဲဒီဆောင်းပါးကိုဖတ်ပြီး စီးပွားရေးအတတ်ပညာရှင်တွေ ဘယ်လိုကောက် ချက်ချခဲ့သလဲ စိတ်ဝင်စားစရာ။ ဘူတန်ဘုရင်တော့ လေကောင်းလေသန်ရှူတာများပြီး ကယောင်ကတမ်းတွေပြောနေတယ်လို့ ထင်ရင်ထင်ခဲ့မယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာကြီးကို ဘယ်လိုများတိုင်းတာမလို့လဲ။ တိုင်းတာလို့ရတယ်ဆိုရင်တောင် အစိုးရပေါ်လစီထုတ်ပြီး တိုင်းစရာလား...။ စသဖြင့် တွေးခဲ့ကြမှာပဲ။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဘုရင်ရဲ့စိတ်ကူးဟာ အခြားနိုင်ငံတွေကို ကူးစက်သွားခဲ့

ချမ်းမြေ့ဝင်း
ဘာ။
တာလိုက်
ကဗျာတွေ
ကြသလဲ။
ွကိုတော့
နံဆောင်မှု
င်းအတာ
ဒေါလာ
ခါ ငွေနဲ့
တွေကိုပဲ
နေကြပြီ။
တက်ပြီး
ရစ်ချက်
ပိတ်ရက်
တယ်။
ပျော်ရွှင်မှု
ဖြစ်သေး
ဘက်က
င်းလေး။
နိုင်ငံ၏
ကာက်
များပြီး
ကြီးကို
ုတ်ပြီး
းခဲ့တာ

ဆုမြေပုံ

ဘူတန်

၈၇

ဘော့အမှန်ပဲ။ နိုင်ငံအသီးသီး စာတမ်းတွေပြုစုကြတယ်။ ဆွေးနွေးခန်းတွေဖွင့်ကြတယ်။ နှီးကျူးတဲ့သူတွေလည်း တစ်ပုံတစ်ပင်။ “ဘူတန်ဟာ ငွေကြေးချမ်းသာမှုကို မတိုင်းတာတဲ့ ငွေမဆုံးနိုင်ငံ၊ ငွေရှိရင်ဘာမဆိုပြည့်စုံတယ်ဆိုတဲ့ ခံယူချက်ကိုစွန့်လွှတ်နိုင်တဲ့ နိုင်ငံ” ဆိုတဲ့ ဂျက်ဖ်ဂျွန်ဆင်က သူ့ရဲ့စာအုပ်ထဲမှာရေးခဲ့တယ်။

ဒါပေမယ့် (GNH Gross National Happiness) အသားတင်ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ ဘာကိုဆိုလိုတာလဲ။ ဘယ်လိုပုံစံမျိုးလဲ။ ပြီးတော့...ဘယ်လိုအရသာမျိုး ရှိသလဲ။ ဘုန်းတော်ကို အကောင်းဆုံးရှင်းပြနိုင်ခဲ့တဲ့သူက ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးပညာရှင်ကြီးတွေလည်း မဟုတ်ဘူး။ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်ကြီးလည်းမဟုတ်ဘူး။ ဗိုက်ပူပူ ဘူတန်အမျိုးသားတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ဆန်ဂျေးပန်ဂျော် ဆိုတဲ့သူပါ။ ပန်ဂျော်ကရှင်းပြတယ်။

“ GNH ဆိုတာ လိုအပ်တဲ့ အတိုင်းအတာတစ်ခုကို သိသွားတာဗျ။ ကိုယ့်လိုအပ်ချက်တွေကို အကန့်အသတ်တစ်ခု ထားတတ်လာတာကိုပြောတာ”

ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးတိုးတက်မှုတွေကြောင့် လူသားတွေအတွက် သုံးစရာ၊ဝယ်စရာ ဝန်ဆောင်မှုတွေပိုများလာတယ်။ ဒါပေမယ့် “လုံလောက်ပြီ” လို့ဘယ်သူမှမပြောကြဘူး။ ခုလေလိုလေ အိုတစ္ဆေပေါ့။ စီးပွားရေးပညာရှင် အီးအက်ဖ် ဂျူမက်ခါက ဒီလိုပြောခဲ့တယ်။ “လိုအပ်မှုတွေအပြည့်နဲ့ ချို့တဲ့ဆင်းရဲနေတဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေအများကြီး။ ဒါပေမယ့် လိုတော့ပါဘူး...တော်ပါပြီလို့ ငြင်းတဲ့လူ့အဖွဲ့အစည်းဆိုတာမရှိဘူး”

ချမ်းသာကြွယ်ဝခြင်းဟာ ကောင်းတော့ကောင်းပါတယ်။ အလုပ်ကြမ်းတွေမလုပ်ရတော့ဘူး။ နေပူထဲမှာ လယ်ထွန်စရာမလိုတော့ဘူး။ ပင်ပင်ပန်းပန်း စားပွဲထိုးစရာလည်း မလိုတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ချမ်းသာခြင်းဟာ လူ့စိတ်ဝိညာဉ်ကို ထိုင်းမှိုင်းစေနိုင်တယ်။ စီးပွားရေးပညာရှင်တော်တော်များများ ဒါကိုမမြင်ကြဘူး။ ဂျူမက်ခါကထပ်ပြောတယ်။ “လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဟာ ချမ်းသာလာတာနဲ့အမျှ တွက်ခြေမကိုက်တဲ့ ချက်ချင်းအမြတ်ထွက်တဲ့ အရာတွေကို တန်ဖိုးမထားတော့ဘူးဗျ”။ ဒီစကားဟာ အင်မတန်မှန်တယ်။ စီးပွားရေး အဆင်ပြေနေတဲ့နိုင်ငံတစ်ခုက နိုင်ငံသားတွေဟာ တကယ်ဆိုရင် အေးအေးဆေးဆေး နားနေရုံပဲမဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် အကျိုးမရှိတဲ့အလုပ်ကို မလုပ်ဖို့အမြဲတမ်း တွန်းအားပေးခံနေရတယ်။ ဘာလုပ်လုပ် တွက်ခြေကိုက်ဖို့လိုလာတယ်။ ဘူတန်နိုင်ငံသားတွေကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ တစ်ရက်လုံးဘာမှမလုပ်ဘဲ ထိုင်နေလည်းပြဿနာမရှိဘူး။ ချွန်ဂရီလာအကြောင်းကိုဖတ်ရတုန်းကလည်း ဒီလိုခပ်ဆင်ဆင်ပဲ။ စာအုပ်ထဲမှာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး အမျိုးသမီးက ရှန်ဂရီလာမှာနေတဲ့ လူတစ်ယောက်ကိုမေးတယ်။

“လားမားဘုန်းတော်ကြီးတွေက ဘာလုပ်ကြသလဲရှင်”

“ဉာဏ်ပညာအစစ်အမှန်ကိုရှာဖို့ စဉ်းစားကြတယ်။ တွေးကြတယ်ဗျ”
 “တွေးပဲတွေးနေကြတာလား။ ဒါဘာမှမလုပ်တာနဲ့ တူတူပဲလေ”
 “ဒါဆိုလည်း သူတို့ဘာမှလုပ်မနေဘူးပေါ့ဗျာ..”

အဲလံဘတ်အိုင်းစတိုင်းကပြောခဲ့ဖူးတယ်။ “ပြဿနာတစ်ခုကိုဖြေရှင်းတဲ့အခါ ဒီပြဿနာကိုဖြစ်စေခဲ့တဲ့ အတွေးအခေါ်အဆင့်လောက်နဲ့ ဖြေရှင်းလို့ မရနိုင်ဘူး”တဲ့။ အိုင်းစတိုင်းဟာ ရူပဗေဒပညာရပ်ကို အမြစ်ကနေ ကိုင်လှုပ်နိုင်ခဲ့တဲ့သူတစ်ယောက်။ စီးပွားရေးပညာရပ်မှာတော့ ဒီလိုကိုင်လှုပ်နိုင်မယ့် အတွေးအခေါ်အသစ်တွေ ပေါ်မလာခဲ့တာကြာပြီ။ ဘူတန်ရဲ့ GNH ဟာ ဒီလို အတွေးအခေါ်အသစ်လား။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံး လိုက်ရှာနေတဲ့ ရတနာသိုက်ဟာ ဒီနိုင်ငံမှာရှိနေတာလား။

အစိုးရရဲ့ တရားဝင်သတ်မှတ်မှုကြောင့် ဘူတန်ရဲ့ အပြောင်းအလဲ၊ တိုးတက်မှု မှန်သမျှကို GNH ရဲ့ဘောင်ထဲကနေပဲ ကြည့်ရှုဆုံးဖြတ်ကြတယ်။ လုပ်လိုက်တဲ့အလုပ် တစ်ခုဟာ GNH ကိုတိုးတက်စေမှာလား...ဆုတ်ယုတ်စေမှာလား။ လူတွေပျော်ပါ့မလား... ပိုစိတ်ညစ်သွားမလား။ အတော်ကောင်းတဲ့ ပေါ်လစီပါ။ ဒါပေမယ့် သေချာသိချင်ရင်တော့ အစိုးရဘက်ကလူတစ်ယောက်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော်သွားတွေ့မှဖြစ်မယ်။

ပြောတော့သာလွယ်တာ။ တကယ်သွားတွေ့ဖို့ ကြိုးစားတော့ မလွယ်လှဘူး။ ဘူတန်ဟာ နိုင်ငံသေးသလို အစိုးရဝန်ထမ်းဦးရေကလည်းနည်းတယ်။ ဘူတန်အရာရှိတွေနဲ့ တွေ့ဖို့ခက်တယ်။ ဘုရင်နဲ့တွေ့ဖို့ဆိုတာ ပိုတောင်မဖြစ်နိုင်။ ကျွန်တော်တွေ့ဖို့ရည်ရွယ်ထားတာ ဘူတန်ရဲ့ အတွင်းရေးဝန်ကြီးတစ်ပါးပါ။ သူက အတွင်းဝန်တာဝန်အပြင် ပျော်ရွှင်မှုရေးရာ သံတမန်အဖြစ်လည်း ပူးတွဲတာဝန်ယူထားတယ်။

ဒါပေမယ့် အတွင်းရေးဝန်ကြီးက ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ဖို့ အချိန်မပေးနိုင်ဘူးလို့ အကြောင်းပြန်လာတယ်။ အဲဒီတော့ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ပီပီ ဝန်ကြီးတက်မယ့်ပွဲမှာ သွားစောင့်နေဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ပွဲနာမည်က “Feel GNH” ဆိုပဲ။ ဘူတန်မှာ ရောက်နေကြတဲ့ ဂျပန်လူမျိုးတွေပူးပေါင်းစီစဉ်တဲ့ အခမ်းအနားတစ်ခုပါ။ အဲဒီပွဲမှာ အတွင်းရေးဝန်ကြီးက အထူးဧည့်သည်တော်ပေါ့။

အခမ်းအနားပွဲရှိရာကိုရောက်တော့ ကျွန်တော်ရှေ့ဆုံးတန်းမှာထိုင်လိုက်တယ်။ ဝန်ကြီးရောက်လာတော့ အားလုံးမတ်တတ်ရပ်ပြီး ကြိုကြတယ်။ ဝန်ကြီးက ပိန်ပိန်သွယ်သွယ်၊ အသက် ၆၀ ဝန်းကျင်လောက်ရှိမယ်။ သူ့ဆံပင်တွေက မီးခိုးရောင်သမ်းသင့်တဲ့ နေရာမှာ မီးခိုးရောင်သမ်းနေတယ်။ ဖြူသင့်တဲ့နေရာ ဖြူနေတယ်။

စင်မြင့်ပေါ်မှာ စက္ကူကြိုးကြာရုပ်ကြီးတစ်ခုထားထားတယ်။ ဆိုင်းဘုတ်စီစဉ်

မြေဝင်း
အခါ
တဲ့။
ဟက်။
မလာ
ဘတ်တို့
ဘက်မှု
အလုပ်
ပျော်ပါ
သချာ
မယ်။
ဘူး။
ရိုတွေ
ညွယ်
အပြင်
ဘူးလို့
ပွဲမှာ
နံမှာ
ဒီပွဲမှာ
တယ်။
သွယ်
ဝင့်တဲ့
တစ်ခု

သုခမြေပုံ

ဘူတန်

၈၉

လည်းထောင်ထားတယ်။ “အချစ်၊ ခံစားမှု နှင့် ခံစားချက်များ” တဲ့။ ကျွန်တော်စိတ်နှု
ထာနဲ့တော့ ဒုက္ခပါပဲ။ ခဏကြာတော့ စင်ပေါ်ကပိတ်ကားပေါ်မှာရုပ်ရှင်တစ်ကားပြတယ်။
နာဂါဆာကီကို အဏုမြူဗုံးချခံရတဲ့အကြောင်းရိုက်ထားတဲ့ ရုပ်ရှင်ပါ။ စိတ်ဆင်းရဲစရာ
ရုပ်ပုံတွေမြင်ရတယ်။ အသားတွေ ကွာထွက်နေတဲ့ ကလေးတွေ၊ မျက်လုံးတွေပြုတ်ထွက်
တဲ့လောင်းဖြစ်နေတဲ့ လူကြီးတွေ... စင်အောက်ကလူတွေထဲမှာ အမေရိကန်ဆိုလို့ ကျွန်
တော်တစ်ယောက်တည်း။ အားလုံးက ကျွန်တော့်ကို မသိမသာလှမ်းကြည့်နေကြတယ်။
နာဂါဆာကီကို ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပဲ ဗုံးကြဲခဲ့သလို...။

ဘာကြောင့်များ ဒီရုပ်ရှင်ကိုပြသလဲ။ အဏုမြူဗုံးကြဲခံရရင်တော့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို
ထိခိုက်မှာ သေချာပြီးသား မဟုတ်လား။ ရုပ်ရှင်ပြီးသွားတော့ အစားအသောက်အစီအစဉ်
ပေါ်ပြီ။ အစားအသောက်ခင်းကျင်းထားတဲ့နေရာမှာ ဝန်ကြီးလည်း တန်းစီနေတာကိုတွေ့
တယ်။ ကျွန်တော်သူ့အနားကို အသာကပ်သွားလိုက်တယ်။ ဝန်ကြီးလက်ထဲမှာ ပန်းသီး
ချော်ရည်တစ်ခွက်ကိုင်ထားတယ်။ ပန်းကန်ထဲမှာ momos လို့ခေါ်ကြတဲ့ ဖက်ထုပ်တွေ
တန်းစီထားတယ်။ အနားကိုကပ်ပြီး ကျွန်တော် အသာမေးလိုက်တယ်။

“GNH နဲ့ နာဂါဆာကီနဲ့ဘယ်လိုပတ်သက်သလဲခင်ဗျ” ရုတ်တရက်တော့
သူဆိုသွားတယ်။ လန့်သွားတဲ့ပုံတော့ မပေါ်။ ခပ်အေးအေး ပြန်ဖြေတယ်။

“ကျွန်တော့်မှာ ယုံကြည်ချက်တစ်ခုရှိတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို အဓိကထားတဲ့
နိုင်ငံတစ်ခုဟာ အကြမ်းဖက်မှုတွေကို ကျောခိုင်းဖို့လိုတယ်။ တည်ငြိမ်တဲ့ဘဝတစ်ခုကို
တည်ထောင်နိုင်သရွေ့ ကျွန်တော်တို့ဟာ အရာရာကို အပြိုင်အဆိုင် လုယက်နေရဦးမှာ
သေချာတယ်။ ရေနံလုရင်း စစ်ပွဲတွေဖြစ်တာထက် ဆိုးမယ်။ တစ်နိုင်ငံနဲ့တစ်နိုင်ငံ
စစ်ဖြစ်တာထက်လည်း ပိုဆိုးနိုင်တယ်။ တစ်နိုင်ငံတည်းက မြို့နှစ်မြို့ သောက်သုံးရေ
လုရင်းနဲ့လည်း စစ်ဖြစ်နိုင်တယ်”

ဝန်ကြီးက စကားပြောရင်း ခန်းမဆောင်ဘက်ကိုပြန်သွားတယ်။ ကျွန်တော်သူ့
နောက်က ကပ်လိုက်သွားတယ်။ သူ့ကိုမေးလိုက်တယ်။ “ဘူတန်လို နိုင်ငံငယ်တစ်ခု
အတွက် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာပျော်ရွှင်မှုပေါ်လစီဆိုတာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးမကြီးလွန်းဘူးလား။
ပြောသလို လုပ်ပြနိုင်ဖို့ မခက်ဘူးလား”

“ကျွန်တော်တို့ဟာ ပျော်ရွှင်နေတဲ့လူမျိုးတွေလို့ တစ်ခါမှ မပြောဖူးဘူးဗျ”
ကျွန်တော့်မေးခွန်းကို အသာရှောင်ထွက်လိုက်တယ်။ “တစ်နိုင်ငံလုံးပျော်ရွှင်ရေးအတွက်
စုပေါင်းအားထုတ်ကြမှာပါ။ ဦးတည်ချက်တစ်ခုဆီကိုတူတူသွားတဲ့သဘောပေါ့”

“ဒါပေမယ့် ဘူတန်မှာ GNH ကိုမသိတဲ့ နိုင်ငံသားတွေ အများကြီးရှိ”

သေးတယ်မဟုတ်လား။ ရွာတွေဘက်မှာရှိတဲ့သူတွေဆို လုံးဝကိုမကြားဖူးဘူးတဲ့”

“မကြားဖူးပေမယ့် GNHထဲမှာ နေထိုင်နေကြပြီလေ”

သူ့အဖြေကကောင်းတယ်။ ပါးပါးနပ်နပ်ဖြေသွားတာ။ ကျွန်တော်တို့ စကား ခဏ ဆက်ပြောဖြစ်တယ်။ သိပ်အရေးမပါတဲ့နိုင်ငံလေးတစ်ခုရဲ့ အင်မတန်အရေးကြီးတဲ့ သူတစ်ယောက်။ ကျွန်တော်ကတော့ သိပ်အရေးမပါတဲ့နိုင်ငံကြီးတစ်ခုကလာတဲ့ အရေးမကြီးလှတဲ့သူ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် စကားပြောကြတော့ အတိုင်အဖောက် ညီကြသားပဲ။

ဝန်ကြီးက သူ့အမေရိကားကို သွားလည်ဖူးတဲ့ အကြောင်းတွေ ပြောပြတယ်။ ဘာကလေးလိုနေရာမျိုးမှာ သူ့ကိုနာမည်ကြီးတစ်ယောက်လို ဆက်ဆံကြတယ်တဲ့။ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အချက်အလက်တွေစုဆောင်းဖို့လိုတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း ပြောပြတယ်။ အစိုးရဆိုတာ အချက်အလက်နဲ့တင်ပြနိုင်မှစိတ်ဝင်စားမှာ ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြတယ်။ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘူတန်နိုင်ငံရဲ့တတိယမြောက် အရေးအကြီးဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ပြောလိုရတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ကို တော်တော်လေးကို အချိန်ပေးပြီးစကားပြောပေး ရှာတယ်။ သူ့ပန်းကန်ထဲက နောက်ဆုံးကျန်တဲ့ ဖက်ထုပ်ကိုစားပြီးတဲ့အခါမှ ကျွန်တော် တို့နှစ်ယောက်ရဲ့ ဆွေးနွေးပွဲလေးလည်း အဆုံးသတ်သွားတယ်။

အခမ်းအနားကို ဘူတန်ရိုးရာအကတစ်ခုနဲ့ ပိတ်ပါတယ်။ လူတွေအားလုံးစက်ဝိုင်းပုံစံ ဝိုင်းလိုက်ကြတယ်။ တေးသွားနဲ့အညီ ယိမ်းပြီးကကြတယ်။ ဘေးကနေရပ်ကြည့်နေတဲ့ကျွန်တော့်ကို လူတစ်ယောက်က လက်မောင်းကနေဆွဲပြီး ဝင်ကခိုင်းတယ်။ ပုံမှန်အတိုင်းဆိုရင် ပွဲလမ်းသဘင်တွေမှာ ဝင်ပြီးကဖို့ဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက် မဖြစ်နိုင်။ ဒါပေမယ့် ဘူတန်ရိုးရာအကကတော့ ကျွန်တော့်အတွက် သက်သောင့်သက်သာရှိတယ်။ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းလေးပဲ။ စိတ်ကိုအေးစေတယ်။ လက်ကိုမြှောက်။ တစ်..နှစ်..ညာဘက်ကို ခြေတစ်လှမ်း..သုံး..လေး...။ ငါး..ခြောက်.. ရောက်တဲ့အခါ အတူတူကနေတဲ့သူတစ်ယောက်ကို သတိထားမိတယ်။ ဝန်ကြီးကိုယ်တိုင် ဝင်ကနေတာပါလား။ နိုင်ငံရဲ့တတိယအရေးအကြီးဆုံးသူ။ ဘာလို့များလဲ။ အမေရိကားမှာလို မီဒီယာတွေရှေ့မှာ လူထုနဲ့သူတစ်သားတည်းဖြစ်ကြောင်းပြချင်တာလား။ ဒါပေမယ့်ဒီအခမ်းအနားမှာကင်မရာတစ်လုံးမှ မရှိပါ။ သတင်းထောက်ဆိုလို့ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း။ ကျွန်တော်သဘောပေါက်သွားတယ်။ ဘူတန်မှာ..အားလုံးကကြတယ်။ ဒါကြောင့် သူလည်း..ကတယ်။ ဒါထက်မပိုဘူး။ လိုလည်းမလိုဘူး။

တေးသွားအပြီးမှာ..လူတွေပြန်ကြပြီ။ ကျွန်တော်အမေရိကားကိုသတိရမိတယ်။

ချမ်းမြေ့ဝင်း
ဘုံ**
စကား
ရူးကြီးတဲ့
အရေးမ
အဖောက်
ပြတယ်။
ပျော်
ကိုလည်း
ကြောင်း
ဂိုလ်လို့
ပြောပေး
ညွှန်တော်
လုံးစက်
ုပ်ကြည့်
ပုံမှန်
ဖြစ်နိုင်။
ရိုတယ်။
ဘက်ကို
သူတစ်
ဘတိယ
ထုနဲ့သူ
တစ်လုံး
ပေါက်
ထက်

ဘုတန် ၉၁
ကျွန်တော်တို့အမေရိကန် နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တွေလည်း ဟိုး...အရင်ကတော့ ဒီလိုပဲ နီးသားခဲ့မှာပါ...။ အကြံပေးအရာရှိတွေ... အုပ်စုအသီးသီးတွေက သူတို့ရဲ့ ရိုးသားခြင်း ဆွေကို နတ်ယူသွားကြပြီ။ အကာနဲ့အနှစ်ကို ရောမွှေပစ်လိုက်ကြပြီ...။

--

နောက်တစ်နေ့။ ဒီနေ့ကတော့ အင်မတန်စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းမယ့်နေ့ပဲ။ ဘာဘာတူကူရဲ့ ရောဂါကုသမှုတွေကို အနီးကပ်လေ့လာခွင့်ရမယ့်နေ့လေ။ မနက်စာစား ပြီးတဲ့အခါ ကျွန်တော့်ကိုအိမ်တစ်ခုဆီကို ခေါ်သွားတယ်။ ဗွက်ထနေတဲ့လမ်းကလေးကနေ သွားရတာ။ အိမ်မှာ အခန်းနှစ်ခန်းရှိတယ်။ တစ်ခန်းက ရောဂါကုတဲ့အခန်း။ နောက်တစ် ခန်းကတော့ တီဗွီကြည့်ဖို့တဲ့။ တီဗွီခန်းထဲမှာ အိန္ဒိယဇာတ်ကားတစ်ကား ပြနေတယ်။ သီချင်းသံတွေညံ့လို့။

ကုသခန်းထဲရောက်တော့ ကျွန်တော့်ကို တိတ်တိတ်ကလေး ထိုင်နေဖို့ပြောတယ်။ သီမသာစောင့်ကြည့်ပေါ့လေ။ အခန်းကအရောင်စုံ။ အဝါရောင်နဲ့ အပြာရောင်တွေ။ တစ်ခန်းလုံးမှာလည်း ပစ္စည်းပေါင်းစုံ။ ပန်းချီကားတွေ၊ ဂီတတူရိယာတွေ၊ ကန်တော့ပွဲ ဆွေ။ ပိုက်ဆံတွေကပ်ထားတာလည်းတွေ့တယ်။ သစ်သီးတွေ၊ ဘီစကစ်မုန့်ထုပ်တွေနဲ့ တိုကာကိုလာဘူးတွေလည်း ဆက်ကပ်ထားကြတယ်။ နံရံမှာ အိုလံပစ်ဆုတံဆိပ်နဲ့တူတဲ့ ဓွေတံဆိပ်တစ်ခုချိတ်ထားတာ တွေ့ရတယ်။ နောက်မှသိရတယ်။ တံဆိပ်က တကယ့် အိုလံပစ်တံဆိပ်အစစ်တဲ့။ အိုလံပစ်ရေကူးသမားတစ်ယောက်က သူ့ရဲ့ပါကင်ဆန်ရောဂါ တို့ ကုပေးတဲ့အတွက် ကျေးဇူးဆပ်တဲ့အနေနဲ့ပေးခဲ့တာ။

အခန်းထဲမှာ အမျိုးသား ၄-၅ ယောက်လောက် ထိုင်နေကြတယ်။ သူတို့က ဒီနေ့ တရားရုံးမှာ အမှုတစ်ခုရင်ဆိုင်စရာရှိတယ်တဲ့။ တရားရုံးရဲ့အဆုံးအဖြတ်ကောင်းဖို့ ထာဆုတောင်းကြတာပေါ့။ ဘာဘာတူကူရဲ့ရှေ့မှာ သူတို့တွေ ခူးထောက်နေကြတယ်။ ဘာဘာကသစ်သားပလွင်တစ်ခုပေါ်မှာ ထိုင်နေတာ။ မျက်စိမှိတ်ထားတယ်။ ပါးစပ်က ဂါထာရွတ်နေတယ်။ သူ့မျက်နှာက ဝေဒနာခံစားနေရတဲ့မျက်နှာမျိုး။ ဝမ်းချုပ်နေသလို။ ခူးထောက်နေတဲ့သူတွေအားလုံးမတ်တတ်ရပ်လိုက်ကြတယ်။ ဘာဘာက သူတို့ရဲ့နှုတ်တွေ တို့ ရေနဲ့တောက်ပေးတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့ထွက်သွားကြတယ်။ ဒါပါပဲ။

အခုအခန်းထဲမှာ ကျွန်တော်နဲ့ ဘာဘာတူကူနဲ့ နှစ်ယောက်တည်းပဲကျန်ခဲ့တယ်။ ဘာဘာက မျက်စိမှိတ်ထားတုန်း။ ဂါထာရွတ်နေတုန်း။ ရုတ်တရက်မျက်စိပွင့်လာတယ်။

ဒါက ဗက်ဆလင်းဗျီ သူကပြောတယ်။ လက်ထဲကခွက်သေးသေးတစ်ခုကို ကျွန်တော်မြင်အောင်ပြတယ်။ **အရင်ကတော့ မန်းမှုတ်ပေးတဲ့အခါ နွားနို့ထောပင်ကို

သုံးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဗက်ဆလင်းကပိုအဆင်ပြေတယ်ဗျ။ ဒဏ်ရာတွေ၊ အနာတွေကို လိမ်းတဲ့အခါ တော်တော်ကောင်းတယ်”

ကျွန်တော်သူ့ကိုမေးလိုက်တယ်။ ရောဂါတွေကိုကုသပေးတဲ့အခါ သူ့စိတ်ထဲမှာ ဘာတွေတွေးနေသလဲ။ သူကပြန်ဖြေတယ်။ “ကျွန်တော့်အာရုံထဲမှာ နတ်ဘုရားတစ်ပါး ရှိတယ်။ ဗုဒ္ဓမဟုတ်ဘူး။ အခြားနတ်ဘုရားတစ်ပါး။ မှန်ထဲမှာကြည့်ရသလို...ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် ပြန်မြင်ရသလို... အဲဒီနတ်ဘုရားနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ တစ်ကိုယ်တည်းဖြစ်သွားတယ်”

သက်လတ်ပိုင်းအမျိုးသမီးတစ်ယောက် အခန်းထဲဝင်လာတယ်။ သူ့ခြေထောက် မှာ ရောင်ကိုင်းနေတဲ့အဖုကြီးတစ်ဖု။ ခြေထောက်ကို ခုံတန်းပေါ်ကိုတင်လိုက်တယ်။ ဘာဘာက မျက်စိကိုပြန်မှိတ်တယ်။ ဂါထာပြန်ရွတ်တယ်။ အမျိုးသမီးရဲ့ခြေထောက်နားကို အာဠေ့နဲ့မှိတ်လိုက်တယ်။ အမျိုးသမီးက ဘီစကစ်တွေ၊ ပန်းသီးတွေ စင်ပေါ်မှာကပ်တယ်။ ပြီးတော့ ထွက်သွားတယ်။

ဘာဘာကမျက်စိကိုပြန်ဖွင့်တယ်။ “ဒီကလူတွေ အတွက်တော့ ကျွန်တော်ဟာ နောက်ဆုံး ကောက်ရိုးတစ်မျှင်ပဲ။ ဆေးရုံတွေ၊ ဆေးခန်းတွေ မှာ နည်းပညာအသစ်အဆန်း ပေါင်းစုံနဲ့ အရင်ကုသဖို့ကြိုးစားကြတယ်။ ဘန်ကောက်မှာ ဆေးသွားကုတယ်။ အမေရိ ကားမှာ ခွဲစိတ်တယ်။ ပြီးတော့မှ ကျွန်တော့်ဆီရောက်လာကြတယ်”။ စောစောကအမျိုး သမီးရဲ့ခြေထောက်ဟာ သူနဲ့မပြေငင်တုန်းက ဒီထက်အခြေအနေပိုဆိုးတဲ့အကြောင်းလည်း ကျွန်တော့်ကို ပြောပြတယ်။ “ခင်ဗျားသိတဲ့အတိုင်းပဲ။ လူဆိုတာ ကိုယ်ပြုသမျှဒဏ် ကိုယ်သာခံရတာမဟုတ်လား။ ဒီဘဝမဟုတ်ရင် နောက်ဘဝမှာ ခံရစံရတာပဲ”

သူ့ဘာကိုပြောတာလဲ... ကျွန်တော်မေးမလို့လုပ်တုန်း တချွင်ချွင်အသံတစ်သံ ကြားရတယ်။ ကန်တော့ပွဲစင်ဘက်ကနေလာတဲ့အသံ။ ဆည်းလည်းသံများလား။

“ခဏ...” ဘာဘာကပြောတယ်။ သူ့ဟန်းဖုန်းကို ထုတ်ကြည့်ပြီး အသံပိတ် လိုက်တယ်။ “စောစောကပြောနေတာ ဘယ်ရောက်သွားပါလိမ့်”

ဘာဘာက ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ပြောပြတယ်။ သူ့ဌေးတစ်ယောက်ရဲ့အကြောင်းပါ။ သူ့ဌေးဟာ အင်မတန်မောက်မာတဲ့သူ။ သူ့ရဲ့တပည့်ကို မျောက်တစ်ကောင်လိုသဘောထား ဆက်ဆံသတဲ့။ “ဟဲ့ မျောက်ကောင်...ငါ့ကို ရေခဲပဲခဲစမ်း။ အမှိုက်လှည်းစမ်း မျောက် စုတ်”...စသဖြင့်။ နောင်ဘဝကျတော့ သူ့ဌေးဟာ မျောက်ဖြစ်သွားသတဲ့။

ပုံပြင်ကိုတော့သဘောကျပါတယ်။ ကိုယ်စိုက်တဲ့အပင် ကိုယ်ပြန်စားရတဲ့သဘော ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီထက်သိချင်တာတစ်ခုရှိနေတယ်။ ဘာဘာတူကူအနေနဲ့ သူလုပ်နေတဲ့ အလုပ်အပေါ်မှာ ယုံကြည်ချက် ဘယ်လောက်ရှိသလဲ။ ကျွန်တော်အရဲစွန့်ပြီးမေးလိုက်

မိန်းမခြေဝင်း
နာတွေကို
တံထဲမှာ
တစ်ပါး
ယုံကိုယ်
တယ်”
ထောက်
တယ်။
နားကို
ပံတယ်။
တော်ဟာ
အဆန်း
အမေရိ
ကအမျိုး
င်းလည်း
ဝမျှဒဏ်
တစ်သံ
သံပိတ်
င်းပါ။
ဘထား
မျောက်
ဘော
နေတဲ့
လိုက်

သူမမြေပုံ

ဘူတန်

၉၃

တယ်။ သံသယစိတ် မရှိဘူးလား။

“ဟင့်အင်း...ဘာသံသယမှမရှိဘူးဗျ။ ကျွန်တော် လူထောင်ပေါင်းများစွာကို ကူညီခဲ့ပြီးပြီ။ ဒီလိုကူညီရတာလည်း တကယ်ပျော်တယ်။ စိတ်လည်းချမ်းသာတယ်”။ သူပြောသမျှကို ကျွန်တော်မှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာ လိုက်မှတ်နေတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ပြီး ဘာဘာကပြောတယ်။ “ခင်ဗျားဟာ အမြဲတမ်းရေးမှတ်နေတယ်။ ရေးနေမယ့်အစား နှုတ်စိကိုဖွင့်...နားကိုစွင့်ပြီး အတွေ့အကြုံကို အပြည့်အဝခံစားစမ်းပါ...”။ ကျွန်တော် လိုက်ရေးတယ်... “မျက်စိကိုဖွင့်...နားကိုစွင့်ပြီး...”။ ရေးနေရင်းသူပြောတာကိုနားလည် သွားတယ်။ ရေးနေတာကိုရပ်လိုက်တယ်။ ခေါင်းမောပြီးကျွန်တော်ပြောတယ်။ အကျင့် ဆိုတာ အင်မတန် ပြင်ရခက်တဲ့အကြောင်း။

“ခင်ဗျားသိလား။ အရာအားလုံးဟာ အိပ်မက်တစ်ခုတည်းမှာပဲ ဖြစ်နေတာ။ ဘာမှ တကယ်မရှိဘူး။ တစ်နေ့နေ့တော့သိလာမှာပါ...” ပြောပြီး ဘာဘာကရယ်တယ်။ နှုတ်စိပြန်မှိတ်တယ်။ ဂါထာဆက်ရွတ်တယ်။

--

သင်ဖူးမြို့မှာ မီးပွိုင့်မရှိပါ။ မက်ဒေါ့နယ်လ်လည်းမရှိဘူး။ ကေအက်ဖ်စီလည်း မရှိသလို အေတီအမ်စက်တွေလည်း မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် မြို့တော်ကတော့ မြို့တော်ပါပဲ။ အခြားမြို့တွေကိုလည်း လျှောက်ကြည့်ဦးမှဖြစ်မယ်။ နောက်တစ်နေ့နံနက်ရောက်တော့ ဘာရှိ။ ကားဆရာ နဲ့ ကျွန်တော် တိုယိုတာပေါ်တက်။ အရှေ့ဘက်ကိုခရီးထွက်ခဲ့ကြတယ်။ ဘမ်သန်း လို့ခေါ်တဲ့နေရာဘက်ကို ခရီးထွက်လာကြတာ။ သင်ဖူးနဲ့ဆိုရင် မိုင်နှစ်ရာ လောက်ဝေးမယ်။ မိုင်နှစ်ရာခရီးဆိုတာ အခြားနိုင်ငံတွေမှာ အလွန်ဆုံး ကားမောင်းရရင် ငါးနာရီ၊ ခြောက်နာရီပေါ့။ ဘူတန်မှာတော့ နှစ်ရက်ကြာမယ်တဲ့။

ဟိုးအရင်ခေတ်တွေကဆိုရင် ခရီးသွားခြင်းဟာ ဘုရားဖူးတွေ၊ စစ်သားတွေနဲ့ စွန့်စားသူတွေအတွက်ပဲ။ အင်မတန်ခက်ခဲခဲ့တာကိုး။

ဘူတန်မှာတော့ အခုထိလည်း ခက်ခဲတုန်းပဲ။ တော်တော်ကိုမလွယ်ပါ။ ဘူတန် မှာ လမ်းတွေဟာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို မဖျက်စီးဘူး။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကသာ လမ်းတွေပေါ်ကိုရောက်လာတယ်။ သဘာဝကို လမ်းကအရှုံးပေးလိုက်ရတာပေါ့လေ။ တောင်ကိုအမျိုးမျိုးပတ်ပြီးသွားရတယ်။ ဆင်းသွားလိုက်...တက်လိုက်...ပြန်ဆင်းလိုက်။ စေ့ချင်းတော့ စိတ်ဝင်စားစရာ။ ခဏကြာတော့ ခေါင်းပါမူးလာတယ်။ အဝတ်လျှော်စက် ဆဲရောက်နေသလိုပါပဲလား။

သတ္တဝါပေါင်းစုံ လမ်းပေါ်ကိုတက်လာတယ်။ ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး တိရစ္ဆာန်ရ

တွေတောင် မိမယ်မထင်။ နွားတွေတွေ့တယ်။ မျောက်တွေတွေ့တယ်။ တောဝက်တွေ၊ ဆိတ်တွေ၊ မြင်းတွေ...မျောက်တွေ...ပြီးတော့ မရေမတွက်နိုင်အောင်များတဲ့ ခွေးတွေ။

စိတ်လှုပ်ရှားစရာလည်းကောင်းတဲ့ ခရီးပါ။ လမ်းအတိုင်းရုတ်ခနဲထိုးဆင်းသွားတဲ့ အခါ...တောင်စောင်းပေါ်ရောက်သွားသလို ခံစားရတယ်။ ကားပတ်ပတ်လည် မှာလည်း မကြာခဏဆိုသလို ငှက်အုပ်တွေ အဖော်အဖြစ်လိုက်လာကြတယ်။ ရေပိုင်းကိုလိုက်စီးတဲ့ လင်းပိုင်တွေလို။

--

သင်ဖူးကနေထွက်လာပြီး မိုင်အနည်းငယ်လောက်ရောက်တော့ ယောက်ျားအင်္ဂါပုံတွေ စတွေ့ရတယ်။ လမ်းဘေးမှာရှိတဲ့ အိမ်နံရံတွေမှာဆွဲထားတဲ့ပုံတွေ။ ကြောက်စရာလန့်စရာ ကောင်းလောက်အောင်ကို အစစ်နဲ့တူအောင်ဆွဲထားတာ။ အဖြူအမည်းနဲ့ဆွဲထားတဲ့ပုံတွေ၊ သေးသေးလေးတွေ၊ အကြီးကြီးတွေ။ ခေါင်မိုးစွန်းမှာဆွဲထားတဲ့ လိင်တံရုပ်တုတွေလည်းတွေ့ရတယ်။ ဘာလဲဟ။ “တာရှီ။ အဲဒါတွေက ဘာတွေတုန်း...”

တာရှီကရှင်းပြတယ်။ မကောင်းဆိုးဝါးတွေကို ခြောက်ထုတ်ဖို့ထားထားတာတဲ့။ ဘယ်လိုများ ခြောက်ထုတ်သလဲတော့ကျွန်တော်မသိပါ။ ကျွန်တော့်မှာလည်း တစ်စုံတော့ပါတာပဲလေ။ မကောင်းဆိုးဝါးတွေကို ခြောက်ထုတ်ဖို့နေနေသာသာ သူ့ကိုပြန်ပြီးတယုတယ ပြုစုနေရတာ။ အထိမခံတွေမဟုတ်လား။ သုံးလို့ရတဲ့အချိန်ဆိုလို့ တစ်ချိန်ပဲရှိတာ။ ဘူတန်လူမျိုးတွေ အနေနဲ့ မကောင်းဆိုးဝါးကို ခြောက်ထုတ်ချင်ရင် တခြားကိုယ်အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းကိုသုံးလို့ မရဘူးလားမသိ။ လက်မပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ခြေမပဲဖြစ်ဖြစ်။

ရွာတစ်ရွာနား ရောက်တော့ ကားကို ခဏရပ်လိုက်တယ်။ တာရှီနဲ့ကျွန်တော်ကားပေါ်ကဆင်းပြီး ရွံ့ထူတဲ့လမ်းကလေးတစ်ခုပေါ် လမ်းဆင်းလျှောက်တယ်။ လမ်းမှာ ဝါထိန်နေတဲ့ စပါးခင်းတွေ အစီအရီတွေ့ရတယ်။ အားရပါးရကွမ်းဝါးနေတဲ့ အဘိုးကြီးတစ်ယောက်ကိုလည်းတွေ့တယ်။ ပါးစပ်တွေလည်း နီရဲနေပြီ။ ကွမ်းဖတ်အစအနတွေ နှုတ်ခမ်းပတ်လည်မှာ ပေနေတယ်။ ကြက်ဖတစ်ကောင်လုံး မျိုချထားသလိုပဲ။ တာရှီက အဘိုးကြီးနဲ့စကားသွားပြောတယ်။ ပါးစပ်ထဲဒီလောက် ပလုတ်ပလောင်းနဲ့ ဘယ်လိုများ စကားပြောနိုင်သလဲတော့ မသိပါ။

အဘိုးကြီးက ဘုရားကျောင်းရှိတဲ့ဘက်ကို လမ်းညွှန်ပေးလိုက်တယ်။ လမ်းမှာ “သာယာသော ခရီးစဉ်တစ်ခုဖြစ်ပါစေ” လို့ရေးထားတဲ့ဆိုင်ဘုတ်တစ်ခုတွေ့ရတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ငြိမ်းချမ်းသွားသလို...။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ ဒါများလား။ တာရှီက လှမ်းအော်တယ်။ “ဟိုး...ဆရာ...ရပ်လိုက် ရပ်လိုက်”။ ဘာလဲဟ။ “ဘာဖြစ်လို့...”

www.burmeseclassic.com

မြေဝင်း
ကံတွေ
တွေ။
သွားတဲ့
လည်း
လိုက်စီး
အင်္ဂါ
ကံစရာ
ည်းနဲ့ဆွဲ
လိင်တံ
...
ဘာတဲ့။
စုံတော့
တယု
ရိတာ။
ယ်အင်္ဂါ
နံတော်
မမ်းမှာ
ကိုးကြီး
ဆနတွေ
တာရီက
လိုများ
မမ်းမှာ
တယ်။
တာရီက
လဲဟ။

သုခမြေပုံ

ဘူတန်

၉၅

ဒီမှာ ရှားရှားပါးပါး စိတ်ချမ်းသာနေတာ”။ ကျွန်တော်ပြန်ပြောမလိုပဲ။ မပြောရသေးခင်
ဒီအနဲ မြားတစ်စင်း ကျွန်တော့်ရှေ့ မြေကြီးမှာ လာစိုက်တယ်။

ဘူတန်လူမျိုးတွေဟာ မြားပစ်အားကစားကို သိပ်ကြိုက်သလို အရက်သောက်
တာကိုလည်း အတော်ကြိုက်ကြတယ်။ နှစ်ခုပေါင်းမိရင်ကြောက်စရာ။ ကျွန်တော် တာရီ
နီ တောင်းပန်လိုက်တယ်။ မြားပစ်ကစားနေတဲ့သူ ထွက်သွားမှ တောင်ကုန်းပေါ်ကိုဆက်
ဆက်တယ်။ တောင်ကုန်းပေါ်ရောက်တော့ ကျောင်းတော်ကို သွားခနဲ တွေ့လိုက်ရတယ်။
ဆုတ်ဂိပါကွန်လေ ဆိုတဲ့ ရှေးခေတ်ဘုန်းကြီးတစ်ပါးကို ရည်စူးပြီးတည်ထားတဲ့ကျောင်း
ဆက်တစ်ခုပါ။ ကျောင်းတော်ကရိုးရိုးရှင်းရှင်းပဲတည်ထားတာ။ အတွန့်အတက်တွေသိပ်
မတွေ့ရဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းတော်ထဲကိုရောက်တော့ တာရီက ကြမ်းပြင်နဲ့ခေါင်းနဲ့
ဆီပြီး ရှိခိုးတယ်။ ကျောင်းထဲက နတ်စင်ပေါ်မှာ ပိုက်ဆံတွေ၊ မြေပဲတွေနဲ့ ချောကလက်
ဆွဲကပ်ထားတယ်။ ကျောင်းထိုင်ဆရာတော်က ကျွန်တော်တို့ကိုနှုတ်ဆက်တယ်။

ကျောင်းတော်ကို သားဆုပန်သူတွေ လာကြတယ်ဆိုတာ ဟုတ်သလားလို့မေး
ကြည့်တော့ - “ဟုတ်တယ်။ ကလေးမရတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ ဒီမှာ သားဆုပန်ဖို့လာ
ကြတယ်။ ဆုတောင်းလည်းပြည့်တယ်။ ဒီကိုလာဆုတောင်းပြီးမှ ကလေးရသွားတဲ့သူ
တွေမနည်းဘူးပဲ”။ အမေရိကန်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်လည်း ဒီမှာလာပြီး သားဆုပန်ဖူး
သတဲ့။ သူလည်းမကြာခင်မှာ ကိုယ်ဝန်ရသွားတယ်လို့ပြောတယ်။ နတ်စင်ပေါ်မှာတင်
ထားတဲ့ပစ္စည်းကို ကျွန်တော့်မျက်လုံးကရောက်သွားတယ်။ ဆယ့်လေးလက်မလောက်ရှိတဲ့
သစ်သားနဲ့ထုထားတဲ့ အတ်ကြီးပါလား။ အသေးစိတ်ထွင်းထုထားတာ ကြောက်စရာပဲ။
ဘုတ်တံမှာ ခြုံတွေ၊ ကြိုးကုံး တွေလည်း ဆွဲထားသေးတယ်။

ဘုန်းကြီးက ကျွန်တော့်ကို ဓာတ်ပုံတွေထုတ်ပြတယ်။ ပြုံးရွှင်နေတဲ့စုံတွဲပုံတွေ။
ဘူတန်စုံတွဲတွေပါသလို နိုင်ငံခြားသားစုံတွဲတွေလည်းပါတယ်။ တချို့ပုံတွေမှာ ကလေး
နို့ထားကြတယ်။

“ကျွန်မတို့ကို သားရတနာလေး ယူဆောင်လာပေးတဲ့အတွက် အထူးကျေးဇူး
ဆင်ပါတယ်ရှင်” - မှ... ဘာဘရာဘန်။ ပုံတစ်ပုံနောက်မှာရေးထားတယ်။

ဓာတ်ပုံတွေကိုတစ်ပုံချင်းကြည့်နေတုန်း ဘူတန်အမျိုးသမီးနှစ်ယောက်ကျောင်း
ဆောင်ထဲကိုဝင်လာတယ်။ ဘုန်းကြီးက အမျိုးသမီး တစ်ယောက်ချင်းစီရဲ့ ငယ်ထိပ်ကို
ဘုတ်တံနဲ့ထိပေးပြီး ဆုတောင်းပေးတယ်။ ကျေနပ်သွားတဲ့ပုံပဲ။ ပြန်ထွက်သွားကြတယ်။

တာရီကကျွန်တော့်ကို ခွင့်တောင်းတယ်။ ဘုန်းကြီးဆီမှာ သူဗေဒင်မေးချင်လို့
ခွင့်ပြုပါတဲ့။ ကျွန်တော်ခွင့်ပြုလိုက်တယ်။ တာရီက အံ့စာတုံးသုံးခုကိုယူတယ်။ နဖူး

ထိတယ်။ ပြီးတော့မှ အံ့စာတုံးကို လှိုမ့်ချလိုက်တယ်။ ဘုန်းကြီးကအံ့စာတုံးအဖြေကို သေသေချာချာ စိုက်ကြည့်ပြီးပြောတယ်။ ဆုတောင်းပြည့်မယ်တဲ့။ ကျွန်တော်လည်းအံ့စာတုံးကိုလှိုမ့်ပြီး မေးကြည့်တယ်။ ကျွန်တော့်ဆုတောင်းလည်း ပြည့်မှာပါတဲ့။ ကျောင်းဆောင်ထဲကပြန်ထွက်လာတော့ တာရှီကိုကျွန်တော်မေးကြည့်တယ်။ ဘူတန်မှာဆုတောင်းမပြည့်တဲ့သူ၊ ကံဆိုးသူရောရှိသေးလား။ “ရှိတာပေါ့ဆရာရေ..ရှိပါ့” တာရှီကဖြေတယ်။

အထွက်လမ်းနားမှာအဘိုးကြီးတစ်ယောက် မြေကြီးပေါ်မှာထိုင်ပြီး ပုတီးစိပ်နေတယ်။ မကြာခဏဆိုသလို သူ့ဘေးမှာရှိတဲ့ ဆုတောင်းတိုင်လုံးကိုလည်း လှည့်လှည့်ပေးတာတွေ့ရတယ်။ တိုင်လုံးက ရေခဲသေတ္တာတစ်လုံးလောက်ကိုကြီးတာ။ မနည်းလှည့်ရမယ်ထင်တယ်။ ဒီလိုတရားထိုင်ပုတီးစိပ်နေတာ ဘယ်လောက်ကြာပြီလဲ ကျွန်တော်မေးကြည့်တော့-

- “ကျုပ်အမြဲလုပ်နေကျပါ”။ အဘိုးကြီးကဖြေတယ်။
- “တခြား ဘာမှမလုပ်ဘူးလားဗျ”
- “မလုပ်ဘူး”

ဘယ်လိုဘဝမျိုးပါလိမ့်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ကို ပြန်မေးခွန်းထုတ်ရအောင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဘာကောင်မှမဟုတ်သေးပါ။

--

ညဘက်ရောက်တော့ ဝန်ခူးလို့ခေါ်တဲ့ မြို့ငယ်တစ်ခုမှာတစ်ညနားဖို့ပြင်တယ်။ တည်းခိုခန်းကတော်တော်လေးကောင်းတယ်။ ကော်ဖီအစစ်လည်းရတယ်။ ဝရန်တာမှာ ထိုင်ရင်း မြစ်ရှိတဲ့ဘက်ကိုကျွန်တော်လှမ်းငေးနေမိတယ်။ မြစ်ရေကတစ်ရိပ်ရိပ်စီးလို့၊ ရှုခင်းကလှတယ်။ ဓာတ်ပုံရိုက်ထားလိုက်ရင်ကောင်းမယ်။ ကျွန်တော် ကင်မရာကိုလက်လှမ်းလိုက်တော့ နားထဲမှာ ဘာဘာတူကူပြောတဲ့စကားကိုပြန်ကြားယောင်သွားတယ်။ အတွေ့အကြုံ...။ တကယ်ခံစားသက်ဝင်ဖို့၊ မှန်တယ်။ ဗီဒီယို မှတ်တမ်းတင်နေရုံနဲ့ အပြည့်အဝရမှာမဟုတ်တဲ့ အရာတွေအများကြီး။ ဓာတ်ပုံလှလှတစ်ခုနဲ့လည်းအစားထိုးလို့မရနိုင်။ နောက်ထပ်မိနစ်နှစ်ဆယ်လောက် ဝရန်တာမှာ ကျွန်တော်ဆက်ထိုင်နေလိုက်တယ်။ ဘာမှမလုပ်ဘူး။ စာအုပ်လည်းမဖွင့်၊ ကင်မရာလည်းမကိုင်.. အသံဖမ်းစက်ကိုလည်း ပိတ်ထားတယ်။ ဘဝနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ .. နှစ်ခုတည်း။ ပြီးတော့ အဆုပ်လိုက်အဆုပ်လိုက် ရောက်လာတဲ့ ဘူတန်ခြင်ရိုင်းတွေ။ အထဲပြန်ဝင်မှ။

--

ဘူတန်ရဲ့အတွင်းပိုင်းနယ်မြေဘက်ကို ကျွန်တော်တို့ခရီးဆက်တယ်။ လမ်းမှာ

ဘူတန်

အခြေပုံ

တွေလဲမသိ ပိတ်နေတာတွေ့ရတယ်။ ကိုယ်လုံးဖြူဖြူ မျက်နှာမည်းမည်းနဲ့ အကောင်
၁၀ ကောင် ၁၂ ကောင်လောက်တောင်ရှိမယ်။ လမ်းပေါ်မှာထိုင် နေကြတာ။
ကျောင်း
ဆုတောင်း
ဖြေတယ်။

“နိမိတ်မကောင်းတာရော ရှိသေးရဲ့လားတာရှိ”

“ရှိတာပေါ့ဆရာ။ မျောက်အညိုကောင်တွေကိုတွေ့ရင် ကံဆိုးပြီသာမှတ်”

ခဏကြာတော့ မျောက်တွေ တောထဲကိုပြန်ဝင်သွားကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့
ညည်းခရီးဆက်ပေါ့။ လမ်းမှာလည်း “ကျေးဇူးတင်ပါသည်” ဆိုတဲ့ဆိုင်းဘုတ်တွေ
ခဏခဏဆိုသလိုတွေ့ရတယ်။ ဘာကိုကျေးဇူးတင်တာလဲတော့မသိ။

တောင်အကွေ့အချိုးတွေမှာ တော်တော်ခေါင်းမူးလာတဲ့ကျွန်တော် ကားကိုခဏ
မုန်ခိုင်းလိုက်တယ်။ တာရှီနဲ့ကျွန်တော် လမ်းဆင်းလျှောက်တယ်။ တာရှီကပြောတယ်။
အမှောင်ထဲမှာ လမ်းလျှောက်ရတာကို သူမကြိုက်ဘူးတဲ့။

“ဘာဖြစ်လို့တုန်း။ ဝက်ဝံတွေဘာတွေ တွေ့မှာစိုးလို့လား”

“မဟုတ်ဘူးဆရာ။ ဝက်ဝံတွေထက်..မကောင်းဆိုးဝါးတွေကို ပိုကြောက်တာ။
သံသယကတည်းက လူကြီးတွေကအမြဲပြောတယ်။ မကောင်းဆိုးဝါးတွေကို အမြဲတမ်း
ကြောက်ရမယ်တဲ့”

ဘူတန်လူမျိုးတွေရဲ့ခေါင်းထဲမှာ မကောင်းဆိုးဝါးတွေအကြောင်း အမြဲစဉ်းစား
နေတာ ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းပါ့မလား။

ကားပေါ်ကိုပြန်တက်ပြီး တောင်ပေါ်ကိုဆက်တက်တယ်။ ပိုပိုပြီးမြင့်လာတာနဲ့
အမျှ လမ်းကလည်း ပိုကျဉ်းလာတယ်။ အမြင့်ပေတစ်သောင်းကျော်သွားပြီ။ လမ်းက
ထားတစ်စီးစာပဲကျယ်တော့တယ်။ ကားချင်းရှောင်ကြတာ အသည်းယားစရာပဲ။ ခြေဟန်
ထက်ဟန် ပေါင်းစုံနေအောင် အချက်ပြကြတယ်။ သင်ဖူးမှာတုန်းက ဘူတန်တစ်ယောက်
ကျွန်တော့်ကိုပြောပြတာကို သွားသတိရမိတယ်။ “ဘူတန်မှာ ရိုင်းရိုင်းစိုင်းစိုင်းလူတွေ
အတွက် နေရာမရှိဘူးဗျ”။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒီနိုင်ငံမှာ ဘာပဲလုပ်လုပ် အတူတကွ
ဦးပေါင်းပြီးလုပ်မှရတယ်။ ကောက်စိုက်တာကအစ..ကားရှောင်တာအဆုံး။

အနောက်တိုင်းနိုင်ငံတွေမှာ..အထူးသဖြင့် အမေရိကားလိုနိုင်ငံမျိုးမှာကျွန်တော်
တို့ဟာ ဟာကွက်တွေကို အတတ်နိုင်ဆုံး ဖျောက်ပစ်ဖို့ကြိုးစားကြတယ်။ ကားတွေကိုပဲ
ကြည့်ပါ။ နောက်ပေါ်တဲ့ ကားတော်တော်များများဟာ ဒရိုင်ဘာခုံနဲ့ ခရီးသည်ခုံကို
လေအေးပေးစက်တွေ၊ အပူပေးစက်တွေ ခွဲခြားတပ်ပေးထားကြပြီ။ ကျွန်တော့်မိန့်နဲ့

ကျွန်တော် ကားပေါ်မှာ အဲယားကွန်းကို လှပြီးချိန်စရာမလိုတော့ဘူး။ သူလည်းသူလိုချင် တဲ့အပူချိန်ကို သူသက်သာသလို ဖွင့်မယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကျွန်တော့်စိတ်တိုင်းက ဖြစ်တဲ့အထိချိန်မယ်။ အေးဆေးပဲ။ ဒီနည်းပညာတွေကို အင်မတန်တန်ဖိုးထားလာကြတာ၊ ဒါပေမယ့် ဘဝမှာ တခြားဟာကွက်တွေက အများကြီး။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ညှိယူမှရမယ့် အရာတွေကျန်သေးတယ်။ ဟာကွက်တွေကို ဖြေရှင်းတာဟာ အရည်အချင်းတစ်ခုပဲလေ။ မသုံးတာကြာတဲ့အခါ ဒီအရည်အချင်းဟာ တဖြည်းဖြည်းသိမ်သွားတာပေါ့။

ထရောင်ဆာဆိုတဲ့ မြို့ငယ်လေးကိုရောက်ပြီ။ တောင်စောင်းမှာ ဆောက်ထားတဲ့ ပိစိကျွေးမြို့လေး။ တည်းခိုခန်းကလည်း အခန်းဖြစ်ရုံသာသာ။ ပိုင်ရှင်မိန်းမကြီးကခပ်ဝဝ။ ကျွန်တော့်ကိုအားရပါးရပြုံးပြတယ်။ ဒီမှာနေရတာ ပျော်ရဲ့လားလို့ကျွန်တော်မေးကြည့် တော့ “ပျော်မှပျော်” တဲ့။ ရယ်ပြီးဖြေတယ်။

တည်းခိုခန်းကောင်တာ နောက်မှာ နိုင်ငံပေါင်းစုံရဲ့ အချိန်တွေကိုပြနေတဲ့ နာရီတွေချိတ်ထားတယ်။ တိုကျို၊ ဒေလီ၊ နယူးယောက်၊ ဘန်ကောက်ဆိုပဲ။ ဘာလို့များ နာရီတွေအများကြီး ချိတ်ထားပါလိမ့်။ ထရောင်ဆာမှာ ဘယ်အချိန်ရှိပြီလဲဆိုတာတောင် ဘယ်သူမှအဖက်မလုပ်ကြတာ။ နယူးယောက်ဆို ဝေးရော။

--

နောက်တစ်နေ့။ ကားဆက်စီးနေရတုန်းပဲ။ တစ်နေရာရောက်တော့ တာရှီနဲ့ ကျွန်တော် ကားပေါ်ကဆင်းပြီး အနီးအနားမှာရှိတဲ့ ဘုရားကျောင်းတစ်ခုဆီကို လျှောက် သွားကြတယ်။ နေကအတော်ကိုပူနေတာ။ ဒါပေမယ့် ကားပေါ်မှာပဲထိုင်နေရာတာထက် စာရင်တော့ အပြင်မှာပိုပေါ့ပါးပါတယ်။

“ဆရာ...” တာရှီကမေးတယ်။ “ဆရာတို့ဆီမှာ ကောင်းဘွိုင်တွေက အရမ်း အားကျဖို့ကောင်းတာပဲနော်” ။ ကောင်းဘွိုင်ဆိုတာ မရှိသလောက်ကို ရှားသွားပြီဖြစ်တဲ့ အကြောင်း သူ့ကိုပြန်ရှင်းပြတော့ သူစိတ်နည်းနည်းပျက်သွားပုံပဲ။ တာရှီကပြောတယ်။ သူငယ်ငယ်ကအလွတ်ကျက်ခဲ့ရတဲ့ ကဗျာတစ်ပုဒ်ရှိတယ်။ နားထောင်မလားတဲ့။ အိုကေ လို့ကျွန်တော်ပြန်ပြောတော့ သူကအသံနေအသံထားနဲ့ ရွတ်ပြတယ်။

“အပင်ရိပ်ကိုကွယ်လို့...တောင်ပေါ်တက်ကြမယ်...”

ကဗျာက အင်္ဂလိပ်ဘာသာကဗျာပါ။ ဒါပေမယ့် သူ့အသံထွက်ကိုတော့ အပြည့် အဝနားမလည်ပါ။ တာရှီကတော့ ဂုဏ်ယူနေတဲ့ပုံပဲ။ “ကဗျာကိုအလွတ်ကျက်ရတာ ဆရာရေ။ တန်းနေအောင် မဆိုနိုင်ဘူးဆိုရင် ဆရာက အပြတ်တွယ်တာပဲ” ။ လက်သီး ထိုးတဲ့ပုံလုပ်ပြရင်း ပြောပြတယ်။ အခုရော ဒီလိုရိုက်နှက်ဆုံးမတာတွေ ရှိသေးလားလို့

ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။ “ရွာဘက်တွေမှာပဲ ရှိတော့တယ်ဆရာ” တဲ့။ ဒါပေမယ့် ဘူတန်နိုင်ငံရဲ့ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ကတော့ရွာတွေလေ။

ဘုရားကျောင်းဘက်ကို လမ်းလျှောက်နေရင်းကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်။ တာရှီတို့ ကျွန်တော်ရင်းနှီးနေမိပြီပဲ။ စတွေ့တွေ့ချင်းကတော့ သူ့အကျင့်တချို့ကစိတ်ရှုပ်စရာ ထောင်းပေမယ့် အခုတော့ နေသားကျသွားပြီ။ သူပဲပြောင်းလဲလာတာလား၊ ကျွန်တော် ပဲပြောင်းလဲသွားတာလားတော့ မသေချာ။

နောက်တစ်နေ့မနက်ခင်းရောက်တော့ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းတောင်ကုန်း တစ်ခုပေါ်လမ်းတက်လျှောက်တယ်။ လေကပြင်းပြင်းရှုရှု တိုက်နေတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ် ထဲလန်းဆန်းနေတာပေါ့။ ခဏကြာတော့ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ဘူတန်သူတစ်ယောက် သတိပေးလိုက်တဲ့ ဝက်ဝံရိုင်းတွေအကြောင်းကို သွားတွေးမိတယ်။ စိတ်ထဲသိပ်မလန်းဆန်း တော့ဘူး။ ဘယ်လိုဖြစ်ပြီး သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြောက်တတ်သွားတာလဲ။ တိုကျို၊ နယူးယောက်လို ရှုပ်ပွထနေတဲ့နေရာတွေမှာ သက်သောင့်သက်သာဖြစ်နေပြီး ဘူတန်လို ဘီမဝန္တာတောင်တန်းတွေကြားက အေးချမ်းတဲ့နေရာမှာမှ ကြောက်စိတ်ကဝင်လာရသလဲ။ နိတ်ပျက်လက်ပျက် ခေါင်းကိုခါမိတယ်။ အလကား..မလိုတာတွေကိုကြောက်နေတာ။ အတွေးမဆုံးခင်..ဟိုး ခပ်ဝေးဝေးကနေ ကျွန်တော့်ဆီကိုဦးတည်ပြေးလာနေတဲ့ မည်းမည်း အကောင်တစ်ကောင်ကိုလှမ်းတွေ့လိုက်တယ်။ ဘာကောင်လဲတော့မသိဘူး။ သစ်ပင်တွေ တွယ်နေလို့ သေသေချာချာမြင်ရဘူး။ ချက်ချင်းပဲ ကျွန်တော် နောက်ပြန်လှည့်ပြီး သွက်သွက်လေးလျှောက်တယ်။ တကယ်ကသွက်သွက်လျှောက်တာမဟုတ်ဘူး။ ခြေကုန် သုတ်ပြီး ပြေးနေပြီ။ ပြေးဟ။

ကိုက်သုံးဆယ်လောက်ပြေးပြီးမှ နောက်ကိုပြန်လှည့်ကြည့်နိုင်တယ်။ နောက်က လိုက်လာတာ နွားအကြီးကြီးတစ်ကောင်ပဲ။ တော်ပြီ။ မပြေးနိုင်တော့ဘူး။ အနားမှာရှိတဲ့ ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်ခုထဲကို ဝင်ထိုင်နေလိုက်တယ်။ အသက်ကိုဝအောင်ရှူ။ ကာမာ နှုရာ ပြောတာကိုသတိရမိတယ်။ ခေါင်းထဲမှာ ဘုရားပွဲလှည့်နေသလို အတွေးတွေများ လို့က်တာ။ ဟိုတွေးဒီတွေး တွေးချင်ရာတွေး ကြောက်ချင်ရာကိုကြောက်နေတာ။

ကာမာအူရာရဲ့ မွေးရပ်မြေရွာလေးကို ဝင်ကြည့်ဖို့ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ သူကလည်း ရောက်တုန်း ဝင်ကြည့်ခဲ့ဖို့တိုက်တွန်းလိုက်တာကိုး။ သူ့နေခဲ့တဲ့အိမ်ကခိုင်ခံ့ အောင် ဆောက်ထားတဲ့ အိမ်တစ်လုံးပါ။ သစ်သားကြမ်းခင်းမာမာနဲ့။ ပရိဘောဂတော့ ဘာမှထားထားတာမတွေ့ဘူး။ ဒူးလောက်ပဲရှိတဲ့ ချွတ်ဆီ လို့ခေါ်တဲ့စားပွဲလေးပဲရှိတယ်။ ထာမာအူရာရဲ့ အမေက အသက် ၇၀ ကျော်ပြီ။ သူက စားပွဲလေးနားမှာထိုင်နေတာပဲ။

ပေါင်ပေါ်မှာ ပိတ်စတစ်စတင်ထားတယ်။ ရှေ့မှာစာအုပ်တစ်အုပ် ဖွင့်လျက်သားချထားတယ်။ ဘုရားရှိခိုးနေတာပဲ။

ကျွန်တော်တို့ကို နွေးနွေးထွေးထွေးကြိုဆိုပါတယ်။ ကြမ်းပေါ်မှာရှိတဲ့ ဖုံတစ်ခုပေါ်မှာ ထိုင်ဖို့ ခြေဟန်လက်ဟန်နဲ့ပြတယ်။ အမေက ကာမာအူရာလို အင်္ဂလိပ်စကားမပြောတတ်ဘူး။ တစ်လုံးမှကိုမတတ်တာ။ တာရှိုကဘာသာပြန်ပေးတယ်။

“ကျွန်မဒီရွာကို အသက်နှစ်ဆယ်အရွယ်ကတည်းက ပြောင်းလာတာ။ ကလေးဘဝတုန်းကဆိုရင် ကျွန်မတို့အားလုံး မြင်းတွေနဲ့ပဲခရီးသွားကြတယ်။ တစ်ပတ်ကိုနှစ်ကြိမ်လောက် ဆားတို့ ကြက်သွန်တို့ဝယ်ဖို့ မြင်းနဲ့ခရီးထွက်ရတယ်။ အခုတော့ လမ်းတွေလည်းရှိနေပြီ။ လျှပ်စစ်မီးလည်းရပြီ”

“အရင်တုန်းကဘဝက အခုထက်ပိုကောင်းလားဗျ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ဟင့်အင်း”။ သူကချက်ခြင်းပြန်ဖြေတယ်။ “အခုအချိန်က အများကြီးပိုပြီးကောင်းသွားပါပြီ။ တီဗွီကလွဲရင်ပေါ့။ တီဗွီဆိုတာကတော့ ကောင်းတာရော ဆိုးတာရော နှစ်ခုစလုံးပဲ”

ဘုရင်ရဲ့ ဒီမိုကရေစီထူထောင်ဖို့ အစီအစဉ်ကို ဘယ်လိုမြင်သလဲလို့ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“လူတွေအတွက်ကောင်းမယ်မထင်ဘူး။ ခြစားတဲ့သူတွေ၊ အကြမ်းဖက်မယ့်သူတွေ ပေါ်လာမယ်ထင်တယ်။ တီဗွီမှာ နီပေါနဲ့ အိန္ဒိယအကြောင်းတွေကြည့်ရတယ်။ ရဲတွေကို လူတွေက ခဲနဲ့ပေါက်နေကြတာတွေ။ လူတွေကိုရဲတွေက မီးခိုးဖုံးနဲ့ပစ်နေကြတာတွေတွေ့ရတယ်။ ဒီမိုကရေစီကြောင့် ဘာမှကောင်းလာမယ်မထင်ဘူး။ ကျွန်မတို့အားလုံး ဘုရင်မင်းမြတ်ကို ဝိုင်းတောင်းပန်နေကြတာ။ ဒီမိုကရေစီဆိုတာကြီး မလုပ်ပါနဲ့လို့” (ကျွန်တော်မိယာမိပြန်ရောက်တော့ နယူးယောက်တိုင်းမ် မှာ သတင်းဖတ်လိုက်ရတယ်။ ဘူတန်ဘုရင်က သူ့ရဲ့သားကိုနန်းလွှဲပေးလိုက်ပြီဆိုတဲ့အကြောင်း။ ပဏာမအစမ်း ရွေးကောက်ပွဲတွေလည်း ကျင်းပသတဲ့။ တကယ့်ရွေးကောက်ပွဲတွေလည်း လာတော့မယ်လို့ ပြောတယ်။ ကာမာရဲ့အမေကတော့ ကျေနပ်မယ်မထင်)

ကာမာအူရာရဲ့မိခင်က ကျွန်တော်တို့နဲ့စကားပြောနေရင်း မတ်တတ်ထလိုက်တယ်။ အသက်အရွယ်နဲ့ မလိုက်အောင် ပေါ့ပေါ့ပါးပါးပဲ။ ရေနွေးသောက်ဖို့ကမ်းလှမ်းတယ်။ ကျွန်တော်ကမသောက်တော့ဘူးလို့ပြောတော့ “ရေနွေးလေးတောင်မတိုက်လိုက်ရင် ကျွန်မသားက ဘယ်ကျေနပ်ပါ့မလဲ” တဲ့။ မိခင်ဆိုတာ ဘယ်နေရာရောက်ရောက် အတူတူပါပဲလား။

မြမ်းမြောင်
ဘေးချထား
ဖုံတစ်ခု
ပိတ်စကား
ကလေး
တံကိုနှစ်
ဘု လမ်း
က်တယ်။
ကြီးပိုပြီး
တာရော
ညွှန်တော်
က်မယ့်သူ
တယ်။ ရဲ့
နကြတာ
အားလုံး
လို”။
ရတယ်။
မ်း ရွေး
မယ်လို
ထလိုက်
မ်းလှမ်း
က်လိုက်
ရောက်

ချစ်မြေပုံ

ဘူတန်

၁၀၁

တိုယိုတာပေါ်ပြန်တက်၊ သင်ဖူးဘက်ကိုပြန်လှည့်။ တာရှီက ကျွန်တော့်ကိုဇာတ်
သမ်းတစ်ခုပြောပြတယ်။ ၁၉၉၉ လောက်တုန်းက ကောင်လေး ၆ ယောက် ရေကန်
တစ်ခုနားမှာ သွားဆော့ကြသတဲ့။ ရေကန်ထဲကို ခဲတွေ အမှိုက်တွေပစ်ချကြတယ်။ ရုတ်
တရက်ဆိုသလိုပဲ မြူခိုးတွေမှိုင်းလာတယ်။ ကောင်လေးတွေ အိမ်မပြန်တတ်တော့ဘူး။
သုံးယောက်ပဲအသက်ရှင်တယ်။ သုံးယောက်ကတော့ သေသွားတယ်တဲ့။ ရေကန်စောင့်
တပ်သမီးကို စော်ကားမိလို့ဖြစ်တာလို့ တာရှီကယုံတယ်။

“လူတော်တော်များများလည်း ယုံကြတယ်ဆရာ။ ရေကန်တွေကို မဖျက်ဆီး
ရဘူးတဲ့”

“မြစ်တွေဆိုရင်ရော..”

“မြစ်တွေကတော့ မတူဘူးလေဆရာ”

လမ်းမှာ နောက်ဆုံးတစ်ည ထပ်နားကြတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ဘူတန်ခရီးရှည်က
အကြာခင်ပြီးဆုံးတော့မှာပဲ။ ညစာစားပြီးတော့ ကျွန်တော့်အကြိုက် ပန်ဒါနီဘီယာလေး
သောက်နေတုန်း ကြားဖူးနားဝရှိတဲ့ စကားသံကြားလိုက်ရတယ်။ အမေရိကန်စကားသံ။
အတိအကျပြောရရင် လောင်းအိုင်လန်ဘက်ကလာတဲ့ အသံထွက်။ အမေရိကန်ခရီးသည်
အဖွဲ့ငယ်လေးတစ်ခုပါလား။ တယ်ရီနဲ့ သူ့ယောကျာ်း မာတီ ကကျွန်တော့်ကို တူတူထိုင်
နဲ့ဒီတိုက်ခေါ်တယ်။

စကားပြောရင်း ဘူတန်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပေါ်လစီကို လေ့လာဖို့ ရောက်လာတဲ့
အကြောင်း သူတို့ကိုပြောပြလိုက်တယ်။ GNH အကြောင်းလည်း ရှင်းပြလိုက်တယ်။
မာတီကတော့ သိပ်မယုံတဲ့ပုံပဲ။ “ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာကို ဘယ်လိုတိုင်းတာမလဲဗျ။ ကိုယ်
ချစ်ကြည်တဲ့အရာကြောင့် ပျော်ကြတာမဟုတ်လား”

ပြောရင်းနဲ့ စကားဝိုင်းက အမေရိကန်နဲ့ ဘူတန်ကြားက စီးပွားရေးကွာဟမှု
ဘက်ကိုရောက်သွားတယ်။ အမေရိကန်တစ်ယောက်ရဲ့ပျမ်းမျှဝင်ငွေဟာ ဘူတန်လူမျိုး
တစ်ယောက်ထက် အဆတစ်ရာကျော်များတယ်။ “လောင်းအိုင်လန်မှာတုန်းက အိမ်တစ်
အိမ်ကိုမှတ်မိသလား မိန်းမ” မာတီက သူ့မိန်းမကို လှမ်းပြောတယ်။ “အဲဒီအိမ်ပိုင်ရှင်
အိန်းမရဲ့ ဖိနပ်ထားတဲ့ဗီရိုက လူတစ်ရပ်စာလောက်ရှိတယ်လေ။ ဒီမှာဆိုရင် တချို့ဘူတန်
သူမျိုးတွေ ဖိနပ်တစ်ရံတောင် မရှိကြဘူး”

“ဒါပေမယ့် သူတို့ကြည့်ရတာ ပျော်နေတဲ့ပုံပါ” တယ်ရီကပြန်ဖြေတယ်။
“လမ်းဘေးမှာကျောက်ခွဲနေတဲ့မိန်းမတွေ တွေ့တယ်မဟုတ်လား။ ကလေးကိုနောက်မှာ
တွယ်ထားသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် မျက်နှာတွေကတော့ ပြုံးလို့။ ကျွန်မတို့ကားပြော

သွားတော့ လှမ်းရယ်ပြသေးတယ်လေ”

တကယ်က အဲဒီအမျိုးသမီးတွေဟာ ဘူတန်သူတွေမဟုတ်ဘူး။ ဘူတန်တွေ မလုပ်ချင်တဲ့အလုပ်တွေကိုလုပ်ဖို့ အိန္ဒိယကနေ ရောက်လာတဲ့ အိန္ဒိယအလုပ်သမားတွေ။ အားရပါးရပြောပြနေတဲ့ တယ်ရီ ရက်သွားမှာစိုးလို့ ကျွန်တော်ဝင်မပြင်ပေးတော့ပါ။ ဘယ်လိုပဲပြောပြော ဘူတန်လူမျိုးတွေ ပျော်ရွှင်နေတာတော့ အမှန်ပဲလေ။

“ပျော်ရွှင်ဖို့အတွက် လိုအပ်တဲ့အရာတွေက ကျွန်တော်တို့ထင်သလောက်တော့ မများဘူး ဆိုတဲ့သဘောပေါ့”။ ကျွန်တော်ပြောလိုက်တယ်။

“မဟုတ်လောက်ပါဘူးရှင်။ သူတို့မသိသေးလို့ပါ”။ တယ်ရီကပြောတယ်။ “အမေရိကားကိုခေါ်သွားကြည့်စမ်းပါ။ ပြန်မလာချင်ဘဲဖြစ်သွားမယ်”

နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ အလုပ်သွားလုပ်တဲ့သူတွေ၊ ပညာသွားသင်တဲ့သူတွေ ဘူတန်မှာ တစ်ပုံကြီးရှိတဲ့ အကြောင်း၊ ၉၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်က အနောက်တိုင်းမှာမပျော်လို့ဘူတန် ကို ပြန်လာတဲ့အကြောင်း ကျွန်တော်ပြောပြတော့ တယ်ရီတစ်ယောက် ဇဝေဇဝါဖြစ်သွား တယ်။ မယုံနိုင်တဲ့ပုံ။ နောက်ဆုံးမှ ပြောတယ်။ “ဘာလို့များ ပြန်လာကြသလဲနော်”

--

သင်ဖူးကိုပြန်ရောက်ပါပြီ။ တည်းခိုခန်းမှာ ကျွန်တော်ခဏနားတယ်။ အကြာ ကြီး နားနေလို့တော့မဖြစ်။ ဘူတန်မှာနေဖို့ နှစ်ရက်ပဲကျန်တော့တာ။ ထပ်ပြီးသွားတွေ ရဦးမယ့် သူတွေကျန်သေးတယ်။ မေးချင်တဲ့မေးခွန်းတွေလည်းရှိသေးတယ်။

ကာမာအူရာက သင်ဖူးမြို့ပတ်လည်မှာရှိတဲ့ တောင်ကုန်းပေါ်မှာနေတာ။ ဘယ် လိုလာရမလဲလို့ ကျွန်တော်ဖုန်းဆက်မေးတော့ သူကပြောတယ်။ “တွေ့တဲ့သူကိုသာ မေးလိုက်။ ကျွန်တော်နေတဲ့နေရာကို အားလုံးသိပါတယ်”တဲ့။ သူပြောတာဟုတ်တယ်။ သိပ်မရှာလိုက်ရဘူး။ သူနေတဲ့ခြံဝင်းရှေ့ကို ကျွန်တော်တို့ကားရောက်ပြီ။ မှန်တွေနဲ့ အပြည့်ကာထားတဲ့ အခန်းတစ်ခန်းထဲကို ကျွန်တော့်ကိုခေါ်သွားတယ်။ အခန်းထဲမှာ ပရိဘောဂမည်မည်ရရ မရှိပါ။ ကွန်ပျူတာတစ်လုံးပဲရှိတယ်။ ကာမာအူရာရဲ့ အခန်းနဲ့ သူ့အမေရဲ့အခန်း သိပ်မကွာဘူး။

ကာမာကကြမ်းပြင်ပေါ်မှာထိုင်နေတယ်။ ဂိုဝတ်စုံတော့ဝတ်မထားဘူး။ သာမန် အပေါ်အင်္ကျီပဲဝတ်ထားတယ်။ မျက်နှာကဖြူဖြူရောင် နည်းနည်းဖြစ်နေသလားပဲ။ နေများမကောင်းဘူးလား။ သူက ကျွန်တော့်ကို သစ်ကြားသီးနဲ့ဧည့်ခံတယ်။ တူကလေးနဲ့ ခွပ်ခနဲ ခွဲပေးသေးတယ်။

စကားစမြည်ပြောရင်း ရေကန်စောင့်နတ်သမီးအကြောင်းမေးဖြစ်တယ်။ “ဒီ”

မျမ်းမြေ့ဝင်း

သုခမြေ့ဝင်း

ဘူတန်

၁၀၃

သူတွေ ဒါကိုတကယ်ပဲယုံကြည်လားဗျ”။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

ဘူတန်တွေ
မားတွေ။
တော့ပါ။

“ဟုတ်တယ်”။ ကာမာကပြန်ဖြေတယ်။ “ဒီလိုယုံတာ ကောင်းတယ်။ သဘာဝ
ပတ်ဝန်းကျင်စောင့်နတ်များ ဆိုပါတော့ဗျာ။ အနောက်တိုင်းသားတွေက ပတ်ဝန်းကျင်ကို
နှစ်သမ်းအောင်လုပ်ရင် ဒဏ်ရိုက်ခံရမှာစိုးလို့ မလုပ်သလိုဘဲဘူတန်တွေကလည်း နတ်
တွေဒဏ်ပေးမှာစိုးလို့ မလုပ်ကြဘူးလေ”

ဘက်တော့
ညာတယ်။

ကာမာ မတ်တတ်ရပ်လိုက်တယ်။ အနားမှာပဲနေတဲ့ ယင်ကောင်တစ်ကောင်ကို
ထင်နဲ့ အသာအုပ်ဖမ်းပြီး အပြင်မှာသွားလွှတ်ပေးတယ်။ သူ့ရဲ့အစာအိမ်ကင်ဆာအကြောင်း
ပြောပြတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့မယုံသင်္ကာမျက်နှာကို မြင်သွားသလားတော့မသိ။ သူ့ရဲ့အစာ
အိမ်ကို ခွဲရတဲ့အကြောင်းကို ပြောပြတယ်။ “အစာအိမ်ခွဲစိတ်တာတော့ အဆင်ပြေတယ်။
ထင်ဆာကျိတ်တွေအကုန်ထုတ်ပစ်လိုက်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် နောက်ထပ်နှစ်နှစ်လုံးလုံး
ကျွန်တော့် အစာအိမ်ကပုံမှန်အလုပ်မလုပ်နိုင်ဘူး။ သူတို့ကို မေးတော့လည်း ရေရေရာရာ
ပြောမပြဘူး။ ‘ခွဲစိတ်ပြီးဖြစ်တတ်သော ရှုပ်ထွေးမှုများ’တဲ့။ ဘာကိုပြောချင်တာလဲ။
မင်းပါတယ်။ သူတို့မသိတဲ့ အကြောင်းအရာတစ်ခုကို နာမည်တပ်ပေးလိုက်တာပါ။
ဒါဆိုရင် ရေကန်စောင့်နတ်ကို ယုံတဲ့သူတွေနဲ့ သူတို့နဲ့ တူတူပဲမဟုတ်လား”

ဘူတန်မှာ
ပို့ဘူတန်
ဖြစ်သွား
ပဲနော်”

အကြာ
ပွားတွေ

ကာမာက ညစာအတူစားဖို့ ကျွန်တော့်ကို ဆက်နေခိုင်းတယ်။ ကြမ်းပေါ်မှာ
ဆိုပြီး သူ့ခြံထဲကထွက်တဲ့ ပဲစိမ်းဟင်းနဲ့ ထမင်းနဲ့ စားရတယ်။ ကျွန်တော်သူ့ကိုမေးခွန်း
တစ်ခုထပ်မေးလိုက်တယ်။ ငွေကြေးဟာ ပျော်ရွှင်မှုကိုပေးနိုင်တယ်လို့ထင်သလား။

။ ဘယ်
ကိုသာ
တယ်။

“တစ်ခါတ်လေတော့လည်း ငွေရှိလို့ ပျော်ရွှင်ရတာတွေရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့်
ဆေးဆေးချာချာ ခွဲခြမ်းကြည့်တတ်ဖို့တော့လိုသေးတယ်ဗျာ။ ငွေဆိုတာ အဆုံးအစရှိတယ်။
ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ အဆုံးအစမရှိတဲ့ ဆက်နွယ်မှုတွေပေါင်းစည်းထားတာဗျာ။ အနောက်
တိုင်းသားတွေက လူတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဆက်နွယ်မှုကောင်းဖို့ ငွေဆိုတာအရေး
ကြီးတယ်လို့ထင်ကြတာ။ တကယ်အရေးကြီးတာက ငွေမဟုတ်ဘူး။ ယုံကြည်စိတ်ချရ
ခြင်းကပိုအရေးကြီးတယ်”။ ဒီစကားနဲ့ခပ်ဆင်ဆင်စကားတစ်ခုကို ကျွန်တော်ဆွစ်ဇာလန်
မှာကြားခဲ့ရပြီးပြီ။ အစိုးရတွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေကိုသာမက အိမ်နီးနားချင်းတွေကိုပါယုံ
ကြည်ရဖို့လိုတယ်တဲ့။ ဒါမှပျော်ရွှင်မှုအစစ်အမှန်ကိုရမယ်လို့ပြောကြတယ်။ လေ့လာတွေ့
ရှိချက် တော်တော်များများအရဆိုရင်လည်း ယုံကြည်မှုဟာငွေထက် လူကိုပိုပြီး စိတ်ချမ်း
သာစေတာကိုတွေ့ရတယ်။

နဲ့တွေ့နဲ့
ထဲမှာ
ခန်းနဲ့

သာမန်
လားပဲ။
လေးနဲ့

ပိုက်ဆံဆိုတာကို မလိုတော့ဘူးလို့ ပြောတာတော့မဟုတ်ပါ။ ငွေနည်းနည်းရှိရုံနဲ့
အများကြီးပျော်လို့ရတဲ့ အရာတွေလည်းရှိပါတယ်။ အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိပေါ့။ ဒါ

“ဒီက

ပေမယ့် ဘဝဆိုတဲ့ယာဉ်က ထွက်သွားပြီဆိုရင် အရှိန်ထိန်းဖို့ သိပ်ခက်တယ်။ ငွေ့နောက်ကိုလိုက်ရင်း ပျော်ရွှင်မှုတချို့တစ်ဝက် ရခဲ့ပေမယ့် နောင်တစ်ချိန်မှာရပါဦးမလားဆိုတာ တော့မသေချာဘူးလေ။ ဗိုက်ဆာနေတဲ့သူကို ထမင်းကျွေးသလိုပေါ့။ “ဆာနေတာလား။ ရော့...ထမင်းတစ်ပန်းကန်စားလိုက်ပါ။ ကောင်းတယ်မဟုတ်လား။ ရော့...နောက်ထပ် တစ်ပန်းကန်စားပါဦး။ ကောင်းလား...ရော့...နောက်ထပ်...”

--

နောက်တစ်နေ့။ လင်ဒါကသူ့အိမ်မှာ ညစာစားဖို့ ကျွန်တော့်ကိုဖိတ်တယ်။ လင်ဒါအိမ်ဟာလည်း သင်ဖူးဘေးက တောင်ကုန်းပေါ်မှာပဲ။ အခန်းကခပ်သေးသေး။ ဒါပေမယ့် သက်သောင့်သက်သာတော့ရှိပါတယ်။ သူ့ယောက်ျားနဲ့ကျွန်တော့်ကိုမိတ်ဆက်ပေးတယ်။ နာမည်က နမ်ဂေးတဲ့။

ညစာစားရင်းနမ်ဂေးနဲ့သူ့နဲ့အမေရိကားသွားတုန်းကအကြောင်းကိုပြောပြတယ်။ အမေရိကန်စတိုးဆိုင်တစ်ခုရောက်တော့ ဝင်ကြည့်ကြတယ်တဲ့။ လက်ဆောင်ပစ္စည်းအထူးအဆန်းတွေ၊ နည်းပညာပစ္စည်း အသစ်အဆန်းတွေပြည့်နေတဲ့ဆိုင်ပေါ့။ ဆိုင်ထဲရောက်တဲ့အခါ နမ်ဂေးတစ်ယောက် ပါးစပ်ဟောင်းလောင်းဖြစ်နေသတဲ့။ ပစ္စည်းတစ်ခုချင်းစီကို ကိုင်ကြည့်တယ်။ ဖျော်ရည်ဖျော်စက်တွေ။ ပခုံးနှိပ်စက်တွေ။ သေသေချာချာလှေလာတယ်။ အံ့ဩတကြီးနဲ့ပေါ့။ “ဒါပေမယ့်...” လင်ဒါကဆက်ပြောတယ်။ “သူ့မှာ ဘယ်ပစ္စည်းကိုမှ လိုချင်စိတ်မရှိဘူး။ ယူသွားချင်စိတ်လည်းမရှိဘူး။ သဘောတကျနဲ့ ကိုင်ကြည့်ပြီး ပြန်ချထားလိုက်တာပဲ။ ပြီးတော့ ဆိုင်ထဲက ကျေကျေနပ်နပ်ထွက်သွားတာ”

ညစာစားပြီး ဝိုင်ကလေးသောက်ရင်း (အတော်ဆိုးတဲ့ အိန္ဒိယကထွက်တဲ့ဝိုင်ပါ) သင်ဖူးမြို့ရဲ့ အလှကို ခံစားရင်း စကားဆက်ပြောဖြစ်တယ်။ လင်ဒါက အမေရိကားက သန့်စင်ခန်းတွေကိုတော့ သတိရသတဲ့။ ရုတ်တရက်ဆိုသလို ကျွန်တော့်ကိုမေးတယ်။

“ရှင်ဒီမှာပျော်သလား?”

အငိုက်မိသွားတဲ့ကျွန်တော် ဘာဖြေရမှန်းမသိပါ။ ပျော်သလိုလိုအချိန်တွေရှိတာ တော့အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘူတန်တွေပျော်သလား၊ မပျော်ဘူးလား စုံစမ်းရင်းအလုပ်တွေ ရှုပ်နေတာနဲ့ သေသေချာချာမစဉ်းစားမိဘူး။ အင်း...လို့တော့ဖြေလိုက်တယ်။ စိတ်ထဲမှာ တော့မတင်မကျ။ သေချာစဉ်းစားမှ။

--

မစဉ်းစားခင် အရင်သောက်ဦးမယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဘူတန်နောက်ဆုံးညနေခင်း တာရီကို ကျွန်တော်နဲ့အတူ ဘီယာသောက်ဖို့အတင်းခေါ်လိုက်တယ်။ ဘီယာနည်းနည်း

မိန်းမြေဝင်း
ငွေ့နောက်
ဘေးဆိုတာ
ဘာလား။
မှက်ထပ်
တ်တယ်။
သေးသေး။
တိတ်ဆက်
ပြတယ်။
ည်းအထူး
ရောက်တဲ့
ချင်းစီကို
လေ့လာ
“သူ့မှာ
ကျွန်းကို
းတာ”
ပိုင်ပါ)
ကားက
တယ်။
ဂ္ဂရီတာ
ပုပ်တွေ
တ်မှာ
နခင်း။
နည်း

သုခမြေပုံ

ဘူတန်

၁၀၅

ခင်သွားတော့ တာရှီမျက်နှာတွေရဲ့လာတယ်။ အူရိုင်းပေါ့။ နည်းနည်းလေးထွေလာတော့
တာရှီစကားပိုပြောလာတယ်။ ဧည့်သည်တွေအားလုံးဟာ သဘောကောင်းတဲ့သူတွေချည်း
ပဲတော့ မဟုတ်ဘူးတဲ့။ ဂျာမန်ဧည့်သည်တွေက အဆိုးဆုံးဆိုပဲ။ တစ်ချိန်လုံးပြဿနာရှာနေ
ကြတာတဲ့။ ပြောရင်းနဲ့ သူ့အကြောင်းသူပြန်ပြောဖြစ်သွားတယ်။ တာရှီဟာ သူ့နောင်ရေး
အတွက် စိတ်ပူနေမိတယ်တဲ့။ အသက် ၂၀ ရှိပြီ။ မိန်းမလည်းမရသေး။ ဘူတန်မှာသူဟာ
သူ့ပျိုကြီးလိုသတ်မှတ်ခံနေရပြီ။ သူ့နောင်ရေးသာမက ဘူတန်ရဲ့နောင်ရေးကိုလည်းတွေး
မိသေးတယ်။ ဟိုတယ်တွေပိုများလာသလို ပိုက်ဆံရှာချင်သူတွေလည်း ပိုများလာတယ်
မဟုတ်လား။ စီးပွားရေးအတွက်တော့ ကောင်းပါတယ်။ ပျော်ရွှင်ရေးအတွက်တော့
မသေချာ။ တာရှီကိုကျွန်တော်နှုတ်ဆက်တော့ ကျွန်တော့်ကိုလက်ဆောင်တစ်ခုပေးတယ်။
စာရွက်အညိုနဲ့ထုပ်ထားတဲ့ လက်ဆောင်တစ်ခု။

ညဘက် မအိပ်ခင်စဉ်းစားမိတယ်။ ဘူတန်ကိုကျွန်တော် နှစ်သက်နေမိပြီလား။
ဈာနယ်လစ်တစ်ယောက် မပီသစွာနဲ့ ဘက်လိုက်စဉ်းစားမိမှာကိုလည်းစိုးရိမ်တယ်လေ။
တခြား ဘူတန်လမ်းပြ တစ်ယောက်နဲ့တွေ့တုန်းက ပြောလိုက်တာကိုမှတ်မိသေးတယ်။
“လူတွေက မေးလိုက်ရင်တော့ ပျော်တယ်လို့ပဲပြောကြတယ်ဗျ။ ဒါပေမယ့် တကယ်က
မပျော်ကြဘူး။ သူတို့မှာလည်း ပြဿနာတွေကိုယ်စီနဲ့ အမှန်တရားရဲ့ တစ်ဝက်လောက်
နဲ့ပဲ ခင်ဗျားကိုပြောပြကြတာ”။ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းအမှန်ဆိုရင်လည်း ဆိုးတော့မဆိုးပါဘူး။
အိပ်ခင် တာရှီရဲ့လက်ဆောင်ကိုဖွင့်ကြည့်တယ်။ စာရွက်နဲ့ပတ်ထားတဲ့ ခပ်တုတ်တုတ်
အချောင်းတစ်ချောင်းပဲ။ နွားအရိုးတွေဘာတွေများလား။ မဟုတ်လောက်ပါဘူး။ စာရွက်
နဲ့ခွာကြည့်မှ လက်ဆောင်ကိုပီပီပြင်ပြင်မြင်ရတယ်။ သားဆုပန်တဲ့ကျောင်းမှာတွေ့ခဲ့ရတဲ့
အချောင်းကြီးပဲ။ ၁၄ လက်မလောက်ရှည်မယ်။ အောက်မှာ ဥနှစ်လုံးလည်းပါသေးတယ်။
တခြားနိုင်ငံတွေမှာ လမ်းပြက လိုင်တံအတူ လက်ဆောင်ပေးလာပြီဆိုရင် စိတ်ပူစရာ။
ဘူတန်မှာတော့ စိတ်ထဲမှာ ဝမ်းသာဝမ်းနည်းတောင်ဖြစ်မိတယ်။

နောက်တစ်နေ့မနက် အရုဏ်မတက်ခင်ကျွန်တော်နိုးနေပြီ။ တာရှီကအောက်မှာ
အာစောင့်နေတယ်။ လေယာဉ်ကွင်းရောက်တော့ ထုံးစံအတိုင်းကြေညာတယ်။

“လေယာဉ်ကွင်း ရောက်ပါပြီ ဆရာ”

တာရှီကိုကျွန်တော် သတိရနေဦးတော့မှာသေချာတယ်။ သူ့ကိုကျွန်တော်လက်ဆွဲ
နှုတ်ဆက်လိုက်တယ်။ လက်နှစ်ဖက်နဲ့ လက်ဝါးအပေါ်အောက် အုပ်ပြီးနှုတ်ဆက်တယ်။
သတိမထားမိဘဲ အတော်ကြာကြာ နှုတ်ဆက်နေမိတယ်။

လေယာဉ်ကွင်းထဲရောက်တော့ အပြင်မှာမိုးတွေရွာနေတယ်။ တောင်တွေကြီး

မှာ လေယာဉ်တက်ဖို့ လွယ်ပါ့မလား။ လေယာဉ်ပျက်ကျတဲ့အကြောင်းဆို ခဏခဏကို စဉ်းစားမိတယ်။ သူများတွေထက်ကို ပိုစဉ်းစားတတ်တာ။ ကျွန်တော်က လေယာဉ်လည်း မောင်းတတ်တယ်လေ။ လေယာဉ်ခပ်သေးသေးတွေပါ။ လူတော်တော်များများကထင်ကြ တယ်။ လေယာဉ်မောင်းတတ်တဲ့သူဆိုတော့ ပိုပြီး မကြောက်တတ်ဘူးပေါ့။ ဒါပေမယ့် တကယ်က ပြောင်းပြန်။ လေယာဉ်တစ်ချက်လောက်ခါလိုက်တာနဲ့ တောင်တွေးမြောက် တွေး စတွေးနေပြီ။ အတောင်ပံဘာဖြစ်သွားပြီလဲ။ ဘယ်ဘက်အင်ဂျင်အသံကမမှန်ဘူး။

ဒါပေမယ့်...အခုတစ်ကြိမ်မှာတော့ မကြောက်တော့ဘူး။ စိတ်ထဲမှာငြိမ်သက် နေတယ်။ ဘုရားကျောင်းတစ်ခုနဲ့တူတဲ့ ဘူတန်လေယာဉ်ကွင်းထဲမှာထိုင်ရင်း၊ တီဗွီမှာ လာနေတဲ့ မြားပစ်ပွဲတစ်ခုကိုကြည့်ရင်း၊ အရသာဆိုးတဲ့ အသင့်ဖျော်ကော်ဖီတစ်ခွက်ကို သောက်ရင်း... ကျွန်တော့်စိတ်တွေ ငြိမ်သက်နေတယ်။ စာအုပ်ကိုထုတ်လိုက်တယ်။ ဘောပင်ကိုဖွင့်တယ်။ စာအုပ်ထဲမှာ စာလုံးအကြီးကြီးတွေနဲ့ အောက်ပါ စာကြောင်းကို ချရေးလိုက်တယ်။ မတော်တဆ လေယာဉ်များပျက်ကျခဲ့ရင်၊ ကျွန်တော့်စာအုပ်ထဲက ဒီစာတစ်ကြောင်းကိုတော့ ဖတ်လို့ရစေချင်တယ်။

ပြန်ပြင်လို့ရမယ်ဆိုရင် ဘာကိုမှမပြင်ချင်ဘူး။

ဘဝမှာ ကြုံခဲ့သမျှ အမှတ်တရတွေ၊ တွေ့ခဲ့သမျှလူတွေ... သွားခဲ့တဲ့ခရီးတွေ၊ ရလိုက်တဲ့အောင်မြင်မှုတွေ၊ ကျူးလွန်မိတဲ့ အမှားတွေ၊ ဆုံးရှုံးခဲ့တဲ့အရာတွေ...အားလုံး... ကျွန်တော့်အတွက် အဆင်ပြေပါတယ်။ အားလုံးကောင်းတယ်လို့လည်း မဆိုလိုဘူး။ ဖြစ်သင့်လို့ဖြစ်တာလို့လည်း မပြောချင်ဘူး။ ဖြစ်သမျှအဆင်ပြေပါတယ်လို့ပြောချင်တာ။ စကားကြီးစကားကျယ် တစ်ခုအနေနဲ့ ပြောရလောက်အောင်တော့ မလှဘူးပေါ့လေ။ အဆင်ပြေတယ်ဆိုတာ သုခ မှမဟုတ်တာ။ အဆင်ပြေတယ်ဆိုရုံနဲ့ စိတ်ဓာတ်ခွန်အား ကျမ်းအသစ် လည်းမဖြစ်လာနိုင်ဘူး။ ပျော်ရွှင်ခြင်း နည်းအသစ်တွေလည်း ရမှာမဟုတ် သေးဘူး။ ဒါပေမယ့်...ဒါခြေလှမ်းအစတစ်ခု။ ဒါနဲ့တင် ကျွန်တော်ကျေနပ်ပါတယ်။

ဒီလို ခံယူချက်ချလိုက်နိုင်တဲ့အတွက် ဘူတန်ကို ကျေးဇူးတင်သင့်သလား။ ပြောရခက်တယ်။ ဘူတန်ဟာ ရှန်ဂရီလာ မဟုတ်တာတော့ သေချာတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘူတန်ဟာ ထူးဆန်းတဲ့ နယ်မြေတစ်ခု။ ဒီနယ်မြေကို ရောက်တဲ့အခါ ခင်ဗျားကိုယ်မှာ ကာထားတဲ့ ခံယူချက်ဆိုတဲ့ သံချပ်ကာဟာ နည်းနည်းလေးတော့ အက်သွားတာအမှန်ပဲ။ ကံကောင်းရင် အဲဒီအက်ကြောင်းထဲကို အလင်းတန်းတချို့တောင် ဝင်လာနိုင်သေးတယ်။

www.burmeseclassic.com

ရှမ်းမြေဝင်း
စာစာကို
ကဉ်လည်း
ကထင်ကြ
ဒါပေမယ့်
ဥးမြောက်
မမှန်ဘူး။
ငြိမ်သက်
တီဇွီမှာ
စစ်ခွက်ကို
ကံတယ်။
ကြောင်းကို
အုပ်ထဲက

၄
ကာတာ

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ထိလက်မှတ်တစ်စောင်

၂၀၀၁ နှစ်ကုန်ပိုင်းမှာ ထူးထူးဆန်းဆန်း သတင်းတွေကြားရတယ်။ အာရပ်
သူချီးရှိခ် (Sheikh)¹ တစ်ယောက် ဥရောပတစ်ခွင် ပြုပြင်အောင်ပတ်ပြီး ပြတိုက်တွေ၊
ပြခန်းတွေမှာရှိတဲ့ အကောင်းဆုံးပန်းချီကားတွေ၊ ပန်းပုရုပ်တွေကို လိုက်ပြီးဝယ်နေသတဲ့။
နှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ ဒေါ်လာသန်း ၁၅၀၀ လောက် သုံးပြီးသွားပြီဆိုပဲ။ လေလံပွဲ
တစ်ခုခုကို သူရောက်လာပြီဆိုတာနဲ့ အခြားလေလံဆွဲသူတွေအားလုံးထွက်ပြေးကုန်တယ်။
“သူပေးတဲ့ဈေးကို ဘယ်သူမှ ကျော်ပြီးမပေးနိုင်ဘူးလေ”။ ပန်းချီကားစုဆောင်းသူ
တစ်ယောက်က စိတ်ပျက်လက်ပျက်နဲ့ ပြောပြတယ်။

သူဟာ ဘယ်သူများလဲ။

သူ့နာမည်က ဆာဘိုဘင်မိုဟာမက်အယ်လ်-သန်နီ။ ကာတာနိုင်ငံရဲ့တော်ဝင်
နိဿားစုဝင်တစ်ဦး။ သူ့ရဲ့ပိုက်ဆံသုံးနှုန်းကြောင့် ကာတာဆိုတဲ့ နိုင်ငံသေးသေးလေးကို
ကမ္ဘာက စပြီးသတိထားမိသွားတယ်။ တော်တော်ချမ်းသာတဲ့ နိုင်ငံပါလားပေါ့။

ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့လျှို့ဝှက်ချက်ကို လိုက်ရှာနေသူတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော့်
အနေနဲ့ အင်မတန်သုံးနိုင်ဖြုန်းနိုင်တဲ့သူတွေကို စိတ်ဝင်စားမိတယ်။ စိတ်ချမ်းသာခြင်းကို
ငွေနဲ့ပေါက်ဝယ်လို့ရသလား။ ဒေါ်လာတွေသန်းချီပြီး သုံးနိုင်ရင် ပျော်မလား။ ပျော်ရွှင်
ခြင်းကို ငွေပေးဝယ်လို့ရတယ်ဆိုရင်၊ ဝယ်လို့မရရင်တောင် ခဏငှားလို့ရမယ်ဆိုရင်

1 Sheikh = တော်ဝင်မျိုးနွယ်အမျိုးသားများ၏ ဘွဲ့နာမည်

ကာတာလို ကမ္ဘာ့အချမ်းသာဆုံး နိုင်ငံတစ်ခုဟာ ကမ္ဘာ့အပျော်ဆုံးနိုင်ငံတစ်ခု မဖြစ်နိုင်ဘူးလား။ “ကာတာ” ဆိုတဲ့စာလုံးကို အာရေဗျလိုရေးတဲ့အခါ ပြုံးနေတဲ့မျက်နှာနဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်တူသတဲ့။ ထားပါတော့။ ကာတာရဲ့ မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ ဒိုဟာ ကိုသွားမယ်။ ကျွန်တော် လက်မှတ်ဝယ်လိုက်ပြီ။

ဒီခရီးစဉ်ဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအပေါ်ထားတဲ့အမြင်တွေကို ကိုင်လှုပ်ပစ်လိမ့်မယ် လို့တော့ထင်မထားခဲ့ဘူး။ ကာတာကနေပြန်လာတဲ့အခါ ဘောပင်အကောင်းစား တစ်ချောင်းပါလာမယ်။ ရေကူးသွားလို့ရတဲ့ ဘားကောင်တာတွေကို သဘောကျတတ်လာမယ်။ အခွန်ဆိုတာကောင်းတယ်။ မိသားစုတွေဟာမကောင်းဘူး လို့မြင်တတ်လာမယ်။ ပြောပြချင်စိတ်နဲ့ ဟိုရောက်ဒီရောက် ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ကာတာခရီးအစကို ပြန်သွားရအောင်။

--

ပိုက်ဆံနဲ့ပျော်ရွှင်မှုကြားကဆက်နွယ်မှုကို လေ့လာမယ့် ခရီးဖြစ်တဲ့အတွက် ပေါပေါပဲပဲတော့ လုပ်လို့မဖြစ်ဘူး။ မရိုးသားရာကျမယ်လေ။ ကျွန်တော် လေယာဉ်ကို အထူးတန်းကစီးဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

အခုလေယာဉ်ရဲ့ အထူးတန်းမှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းရှိနေတာပါလား။ ကာတာလူမျိုးတွေ ဘယ်ရောက်နေပါလိမ့်။ အထူးတန်းမစီးနိုင်လို့တော့ မဟုတ်လောက်ဘူး။ နောက်မှသိတယ်။ ကာတာလူမျိုးတွေက ပထမတန်းမှာပဲစီးသတဲ့။ လေယာဉ်ဟိုးရှေ့ဆုံးမှာပေါ့။ အထူးတန်းလောက်ကို အဖက်လုပ်မစီးပါ။

အထူးတန်းမှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းရှိတဲ့အခါ လေယာဉ်မယ်တွေဝိုင်းပြီး ဂရုစိုက်တာကို ပိုခံရတာပေါ့။ အလှအယက်ပြုစုလိုက်ကြတာ။ ရေနွေးငွေ့ရိုက်ထားတဲ့ မျက်နှာသုတ်ပဝါတွေယူလာပေးတယ်။ မက်ကာဒေးမီးယားအစေ့တွေကိုလည်း သေသေချာချာလေး နွေးပြီးမှ လာချပေးတယ်။ ဝိုင်ကလေးများ နောက်တစ်ခွက်ယူဦးမလားရှင်။ ဟုတ်ကဲ့...ယူပါ့မယ်။

ကာတာလေကြောင်းလိုင်းရဲ့ အပြုအစုကောင်းချက်က ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်တောင် မလုံမခြုံဖြစ်လာမိတယ်။ ငါ့မှာတော့ သာယာနေလိုက်တာ... တခြားသူတွေငါ့လောက် ကံမကောင်းကြပါလားပေါ့။ စိတ်မကောင်းဖြစ်လာတာ။ လေယာဉ်အောက် မြေပြင်ပေါ်က တခြားသူတွေ ငါ့လို အဆင်ပြေကြရဲ့လား။ မျက်နှာသုတ်ပဝါတွေရော...နွေးနွေးလေး ရေငွေ့ရိုက်ထားရဲ့လား...။ သနားစရာ။

ကျွန်တော်ခလုတ်တစ်ချက်နှိပ်လိုက်တယ်။ ထိုင်ခုံက လိုသလိုလှည့်လို့ရတာကိုး။ မြေပြင်ပေါ်က သနားစရာသတ္တဝါတွေကို လှမ်းကြည့်မလို့လေ။ မှန်ပြတင်းပေါက်က

အောင်ကြည့်လိုက်တယ်။ အောက်မှာတော့ ဘာမှမတွေ့ပါ။ သဲကန္တာရကြီးပဲရှိတယ်။
အော်သေးတာပေါ့။

စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတာတစ်ခုကို သတိထားမိတယ်။ ကာတာလေကြောင်း
လေယာဉ်မောင်/မယ်တွေထဲမှာ ကာတာလူမျိုး တစ်ယောက်မှ မပါပါလား။
လေယာဉ်ဝန်ထမ်းတွေရဲ့ မျက်နှာကိုကြည့်ပြီး ဘယ်လူမျိုးလဲဆိုတာ ခွဲမရဘူး။ ကမ္ဘာ
ဆင်းဌာနတွေ၊ နိုင်ငံကာမော်ဒယ်အေဂျင်စီတွေ ကြိုက်တဲ့မျက်နှာမျိုးတွေပေါ့။
ကာတာလူမျိုးမဟုတ်တာတော့ သေချာတယ်။ ဘာလူမျိုးလဲတော့မသိ။ ဒီလိုဖြစ်အောင်
အောင်လုပ်ထားတာထင်တယ်။ ကာတာလေကြောင်းရဲ့ အပြုအစုကောင်းတွေ အောက်မှာ
အောင်ရင်း တကယ့်အဖြစ်မှန်ကို မေ့သွားအောင်လုပ်ထားတာဖြစ်မယ်။ ကာတာဟာ
နိုင်ငံ လေကြောင်းလိုင်းကိုတောင် ကိုယ်တိုင်မလုပ်တော့ပါလား။

ဒါပေမယ့် အဆင်ပြေပါတယ်။ ကာတာလူမျိုးကိုယ်တိုင် လုပ်လုပ်မလုပ်လုပ်
ကာတာလေကြောင်းစီးရတာတော့ အဆင်ပြေတယ်။ ပိုက်ဆံကို လောင်စာလုပ်ပြီးများ
သလားအောက်မေ့ရတယ်။ ဒိုဟာရောက်တော့ လေယာဉ်ပေါ်ကနေ လေယာဉ်ကွင်းထဲ
သွားဖို့ BMW ကားနဲ့လာကြိုတယ်။ သွားရမယ့်ခရီးက ကိုက်တစ်ရာလောက်ပဲရှိတာ။
အကလည်း အသစ်စက်စက်။ သားရေနဲ့သင်းသင်း။ ထိုင်ခုံမှာ ဖိမိန့်ထိုင်မလိုပြင်တုန်း
ပေး...ရောက်ပြီတဲ့။ ဒီလောက်နီးနီးလေးကို ဘာကြောင့်များ ဒီလိုကားနဲ့တကူးတက
ရတာလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ... ဆိုတဲ့မေးခွန်းကို ကာတာမှာမမေးပါနဲ့။ ဒီမေးခွန်းအတွက်
အဖြေမှန်မရှိဘူး။ မေးခွန်းကိုက မှားနေတာ။ ဘာကြောင့်လုပ်သလဲ။ လုပ်ချင်လို့လုပ်
တယ်။ လုပ်လို့ရလို့လုပ်တယ်။

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးကိုဖြတ်ပြီး လေယာဉ်ကွင်း အဆောက်အထဲကနေ အပြင်
ထွက်လိုက်တယ်။ အပူဒဏ်က ဝုန်းခနဲ လာဆောင့်တယ်။ ကာတာရဲ့ အပူရှိန်ဟာ
ထူးထူးထူးထူးနဲ့ အားနဲ့အရှိန်နဲ့ကိုပူတာ။ လူကိုဖိထားသလိုတောင် ခံစားရတယ်။

ကာတာမှာ တစ်သမတ်တည်း မပြောင်းလဲဘဲရှိနေတာဆိုလို့ အပူရှိန်တစ်ခုပဲရှိပါ
တယ်။ ကျန်တဲ့အရာတွေအားလုံးကတော့ တရိပ်ရိပ်ပြောင်းလဲနေတယ်။ သဘာဝဓာတ်ငွေ့
နဲ့ ချမ်းသာလာတဲ့နိုင်ငံ။ ရေနံနဲ့သူဌေးဖြစ်သွားတဲ့နိုင်ငံ။ နေ့ချင်းညချင်းပြောင်းလဲမှုတွေ
ဟာ နေရာတကာမှာ။ နိုင်ငံရဲ့ သဲပြင်တွေအောက်မှာ၊ ပါရုန်းပင်လယ်ရဲ့ အောက်မှာ
အန္တတတိယအကြီးဆုံး သဘာဝဓာတ်ငွေ့ကြောကြီးရှိနေတယ်။ အမေရိကန်တစ်နိုင်ငံလုံး
ရဲ့ အိမ်တွေအားလုံးကို နောက်ထပ်နှစ် ၁၀၀ လောက် အပူပေးထားလို့ရတယ်။

လေဆိပ်အပြင်ဘက်ရောက်တော့ ကျွန်တော်ကားငှားဖို့စောင့်နေရင်း အောင်

အသွေး အစုံအလင်နဲ့ မျက်နှာတွေ အများကြီးတွေ့ရတယ်။ အသားနီနီနဲ့ မျက်နှာတွေ မည်းနက်နေတဲ့မျက်နှာတွေ၊ နေလောင်ခံထားရတဲ့ ဖြူဆွတ်နေတဲ့ မျက်နှာတွေ။ တချို့ မျက်နှာတွေက ပိတ်စအမည်းရောင်အောက်မှာ။ ကာတာဟာ ဆော်ဒီနိုင်ငံလိုပဲ၊ ဝါဟာဘီ ဝါဒကိုကျင့်သုံးတဲ့နိုင်ငံ။ ကာတာအမျိုးသမီးအားလုံးနီးပါးဟာ အပြင်ထွက်ရင်ခေါင်းအခြေအဆုံး အဝတ်နဲ့ကွယ်ထားကြတယ်။ ကာတာလူမျိုးတွေကတော့ပြောကြတယ်။ သူတို့ နိုင်ငံရဲ့ ဝါဟာဘီဟာ အရမ်းတော့မတင်းကျပ်ပါဘူးတဲ့။ အမျိုးသမီးတွေဟာကားမောင်းခွင့်ရှိသလို မဲပေးခွင့်လည်းရှိသတဲ့။

မျက်နှာပေါင်းစုံတွေ့ရသလိုအသံပေါင်းစုံလည်းကြားရတယ်။ သီချင်းသံနဲ့တူတဲ့ တဂါလော့စကားသံ၊ အသံတန်းတန်းနဲ့ တမိလ်စကားသံ၊ ပြီးတော့...အတက်အကျမရှိတဲ့ နယူးဂျာစီအသံလေးလေး။ ဘယ်သူတွေများပါလိမ့်။ အမေရိကန်စစ်သားတွေပဲ။ အီရတ် စစ်ပွဲအတွင်း တာဝန်နားချိန်မှာ ကာတာကိုခဏလာအနားယူကြတာ။ စိတ်မကောင်းစရာ၊ ကာတာဟာ ဘန်ကောက်တော့မဟုတ်ဘူးလေ။ ဘန်ကောက်ဟာ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲတုန်းက အမေရိကန်စစ်သားတွေအတွက် အင်မတန်ကောင်းတဲ့ နားနေစခန်းတစ်ခု။ ကာတာမှာ တော့ ဒီလိုနားခိုလို့ရမယ်မထင်။ တခြားအနောက်တိုင်းသားတချို့ကိုလည်းတွေ့တယ်။ ဘောင်းဘီတိုတို၊ ဗိုက်ပူပူတွေများတယ်။ ရေနံနဲ့သဘာဝဓာတ်ငွေ့ လုပ်ငန်းခွင်ထဲကလူတွေဖြစ်မယ်။

ကျွန်တော်အခု *Four Seasons Hotel* မှာတည်းမှာပါ။ ပိုက်ဆံနဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ဆက်နွယ်ခြင်းကို လေ့လာမယ့်သူဆိုတော့ ပစ္စည်းကောင်းတွေကိုလည်း မှန်မှန်လေး သုံးပေးမှရမယ်လေ။ ဟိုတယ်ခန်းမဆောင်ဟာ ဘုရားကျောင်းကြီးတစ်ခုလို ကြီးကျယ် ခမ်းနားနေတယ်။ ခန်းမဆောင်ထဲခြေချရုံရှိသေး အိတ်ဆွဲပေးမယ့်၊ လမ်းပြပေးမယ့် နှုတ်ဆက်မယ့် ဝန်ထမ်းတွေ အပြေးအလွှားရောက်လာကြတယ်။ အကုန်လုံး နို့နှစ်ရောင် ယူနီဖောင်းတွေနဲ့ သန့်ပြန့်လို့။ သူတို့နောက်လိုက်သွားရတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မင်္ဂလာ ခန်းမထဲဝင်လာတဲ့ သတို့သမီးလိုခံစားရတယ်။ သတို့သမီးအရံတစ်သိုက်နဲ့လေ။

အိမ်သာထဲမှာလည်း ဂရုစိုက်တာပဲ။ အိမ်သာထဲကထွက်လာတော့ ဘေစင်မှာ ရေကိုကြိုဖွင့်ပေးထားတယ်။ လက်သုတ်ပဝါတစ်ထည် လှမ်းပေးတယ်။ ကျေးဇူးပါဆရာ တဲ့...ပြောသေးတယ်။ ဘာကိုကျေးဇူးတင်သလဲတော့မသိ။ ရှုပေါက်တာ ကျေးဇူးတင် စရာမှမလိုတာ။

ဟိုတယ်ရဲ့ ယမကာဘားကိုလေ့လာဖို့ ကျွန်တော်သွားကြည့်တယ်။ ဘားနာမည်ကလည်း တော်တော်လေးစဉ်းစားထားပုံပဲ။ “ဘား” တဲ့။ စားပွဲထိုးကအင်ဒိုနီးရှား

သူနာအရေးပေးပေးခြင်းပင်။ သွားပုံလာပုံတွေက ညင်ညင်သာသာ။ အပိုအလိုမရှိ။ စကော့ဝီစကီနဲ့ ဂတ်စ်ပါချိုဟင်းချိုတစ်ခွက် မှာလိုက်တယ်။ ငါးမိနစ်လောက် ကြာတော့ ဖန်ခွက်သုံးခွက် ဆင့်ထားတဲ့ ကိတ်မုန့်စင်လိုဟာမျိုး လာချပေးတယ်။ ဘွန်တော်မှာတာ ဒါမဟုတ်ဘူးလို့ပြောမလို့ပဲ။ သေချာကြည့်လိုက်တော့မှ ကျွန်တော် နားထားတဲ့ ဂတ်စ်ပါချိုဟင်းချိုပဲ။

ဟင်းချိုသောက်ရင်း ပျော်ရွှင်မှုဆိုတဲ့ အကြောင်းကို ဟိုဟိုဒီဒီတွေးနေမိတယ်။ သာယာမှုဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့တူပုံလား။ အရမ်းသက်သောင့်သက်သာ ဖိမ်ကျလွန်းရင် သူ့စရာမကောင်းတော့ဘူးဆိုတာ ရှိနိုင်သလား။ ဧည့်ဝတ်ကျေလွန်းတာ တကယ်တမ်း တူတော့ ကောင်းပါ့မလား။ အခုလို ဂတ်စ်ပါချိုဟင်းချိုကို ပိုက်နဲ့စုပ်သောက်ရတာရော သူ့စရာကောင်းသလား။

သာယာမှုကို အလွန်အကျွံခံစားရတဲ့အခါ၊ မဆုံမပြဲစားသုံးရတဲ့အခါ လူတစ် သောက်ရဲ့ စိတ်ချမ်းသာမှုကို ထိခိုက်စေသလား။ ပိုပြီးပျော်စေသလား။ ဒီမေးခွန်းတွေရဲ့ အဖြေကို ကျွန်တော်မသိပါ။ ကျွန်တော်နဲ့ကျွန်တော့်ရဲ့ ဘဏ်ကတ်ကတော့ ဒီအဖြေကို ဖော်ပြဖို့ အသင့်ဖြစ်နေပြီ။

ငွေကြေးနဲ့သူခကို တစ်တန်းတည်းထားတတ်ကြတာ အခုခေတ်မှမဟုတ်ပါဘူး။ ဘွန်တော်တို့အားလုံးရဲ့ ကျေးဇူးရှင်လို့ပြောလို့ရတဲ့ ရှေးခေတ်ဂရိလူမျိုးတွေဟာလည်း ဒီလိုပဲတွေ့ခဲ့ကြတယ်။ “ကနဦးဂရိလူမျိုးတွေ နတ်ဘုရားတွေကိုကိုးကွယ်ကြတာဟာ ကြွယ်ဝချမ်းသာလိုတဲ့စိတ်က တစ်ဝက်ပါတယ်” ဆိုပြီး ဒါရင်မက်မဟွန်က သုခသမိုင်း ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာရေးခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်ကတည်းကစလိုက်တာ အခုအထိပါပဲ။ ပိုက်ဆံ ခွဲပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ မတူဘူးလို့သာပြောနေကြတာပဲ။ ပိုက်ဆံရှာတဲ့သူတွေကတော့ရှာနေဆဲ မဟုတ်လား။

ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုဝယ်လို့ရသလား၊ မရဘူးလား စမ်းသပ်ချင်ရင် ကာတာလိုနိုင်ငံ တစ်ခု စိတ်ကူးထဲမှာဖန်တီးကြည့်ပါ။ ဘာဆိုဘာမှမရှိတဲ့ သဲကန္တာရထဲက အစက်ကလေး တစ်စက်သာသာ ဘဝကနေ ရုတ်တရက်ကြီးဆိုသလို အချမ်းသာဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သွားတယ်။ ခင်ဗျားရဲ့မိသားစုဝင်တွေကလည်း အင်မတန်ချမ်းသာတယ်လို့မြင်ယောင်ကြည့်။ အရမ်း ချမ်းသာတာ။ အဲဒီချမ်းသာမှုကို နှစ်နဲ့ထပ်မြှောက်လိုက်ဦး။ ပြီးရင်ခင်ဗျားရဲ့မိသားစုဟာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးနီးပါး အပိုင်ရထားတယ်လို့ ထပ်တွေးကြည့်။ ဒါဆိုရင် ကာတာနဲ့ တော်တော်နီးစပ်ပြီ။ ကာတာဟာ နိုင်ငံတစ်ခုလို့သတ်မှတ်လို့ရသလို မိသားစုကြီးတစ်ခု လို့လည်း သတ်မှတ်လို့ရတယ်။ ဆွေစဉ်မျိုးဆက် အုပ်စိုးထားတဲ့နိုင်ငံပေါ့။

ချမ်းသာတဲ့မိသားစုတွေရဲ့ထုံးစံအတိုင်း ကာတာမိသားစုတွေဟာ အပြိုင်အဆိုင် တွေအများသား။ တခြားမိသားစုတွေလို ဘယ်သူတွေကတော့ ဘယ်လိုအိမ်နဲ့နေနေသလဲ၊ ဘာကားစီးနေသလဲ ဆိုတာမျိုးတော့မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်သူတွေက ဘယ်လိုနန်းတော်နဲ့နေနေ ကြသလဲ၊ ဘယ်သူကတော့ဒီနှစ်မှာ ကာတာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်မလဲ ဆိုတာတွေကို ပြိုင်ကြတာ။

ကာတာဟာ ခပ်သေးသေးနိုင်ငံတစ်ခု။ စတုရန်းမိုင် ၄၅၀၀ လောက်ပဲရှိမယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၅၀ လောက်အထိ ကာတာလူမျိုးတွေဟာ ပင်လယ်ထဲမှာ ပုလဲငုပ်ရင်း ကုန်းပေါ်မှာ သိုးကျောင်းရင်း အသက်မွေးကြတယ်။ အခုတော့ ဒေါ်လာသန်းချီတန်တဲ့ ပုလဲတွေလည်ပင်းမှာဆွဲကုန်ကြပြီ။ သိုးသားရေထိုင်ခုံနဲ့ မာစီဒီးတွေစီးနေကြပြီ။ ကမ္ဘာ့ သမိုင်းမှာ ဒီလောက်မြန်မြန်ဆန်ဆန် ချမ်းသာသွားတဲ့နိုင်ငံဆိုတာ မရှိသလောက်ရှားပါတယ်။

သာမန်စံနှုန်းတွေနဲ့တိုင်းမယ်ဆိုရင် ကာတာလူမျိုးတွေရဲ့ ဘဝအရည်အသွေးဟာ တစ်ဟုန်ထိုးတိုးတက်သွားတာပဲ။ အသက်တွေပိုရှည်လာတယ်၊ ပိုကျန်းမာလာတယ်၊ (အဝလွန်တဲ့ပြဿနာတော့ ရှိတာပေါ့) ပညာတတ်တွေပိုများလာတယ်၊ ခရီးတွေပိုသွား လာကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါတွေအားလုံးဟာ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာတိုင်းတာမှုတွေသက်သက်ပဲ မဟုတ်လား။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့ ထိတွေ့ကိုင်တွယ်လို့မရတဲ့အရာကိုကျတော့ ဘယ်လို တိုင်းတာမလဲ။ အဖြေအတိအကျတော့ မထွက်သေးပါ။

ကာတာနိုင်ငံဟာ ဆွစ်လူမျိုးတွေပြောသလို ပြောရမယ်ဆိုရင် *nouveau riche* (ခေါ်) သူဌေးပေါက်စနိုင်ငံလေးတစ်ခု။ သူဌေးပေါက်စဆိုတဲ့အတိုင်း မာနခပ်ကြီးကြီး၊ ခပ်ရင့်ရင့်။ မလုံမလဲစိတ်ကလည်းအပြည့်ပေါ့လေ။ ကာတာရဲ့အဓိကရည်မှန်းချက်က ကမ္ဘာ့နိုင်ငံတွေရဲ့ အသိအမှတ်ပြုခံရဖို့။ ဒီလိုအသိအမှတ်ပြုခံရဖို့အတွက် ငွေကိုပုံအော ပြီး သုံးနေတယ်။ ဒိုဟာမြို့ဟာ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းခွင်ကြီးတစ်ခုနဲ့တောင်တူနေပြီ။ လက်ရှိမှာ ဟိုတယ် ၄၁ ခု၊ မိုးမျှော်တိုက် ၁၀၈ လုံးနဲ့ အားကစားကွင်း ၁၄ ခု ဆောက်နေတယ်။ ဆောက်လွန်းလို့ အင်္ဂတေတောင် ကုန်ကြမ်းပြတ်သွားသတဲ့။

ကျွန်တော် ဟိုတယ်ခန်းမထဲမှာ ထိုင်နေရင်း မျက်နှာကြက်အခုံးကြီးကိုမော့ ကြည့်နေမိတယ်။ အနီးအနားမှာလည်း လိုအပ်ရင်ကူညီပေးဖို့ ကွက်ကြည့်ကွက်ကြည့်လုပ် နေတဲ့ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းတွေ။ နိုင်ငံခြားကိုရောက်တဲ့အခါ ကြယ်ငါးပွင့်ဟိုတယ်တွေလောက် စိတ်အေးလက်အေးနေလို့ရတဲ့နေရာ ရှိမယ်မထင်ဘူး။ အပြင်ဘက်မှာရှိတဲ့ တကယ့်နိုင်ငံ

ချမ်းမြေ့ဝင်း
ပြိုင်အဆိုင်
နနေသလဲ
က်နဲ့နေနေ
ကာတွေကို
ပဲပဲရှိမယ်
ပဲပဲရင်း
ချီတန်တဲ့
ကမ္ဘာ
က်ရှားပါ
သွေးဟာ
ဟတယ်။
ကွဲပိုသွား
က်သက်ပဲ
ဘယ်လို
u riche
ကြီးကြီး။
ချက်က
ပုံအော
ရနေပြီ။
၁၄ ခု
ကိုမော
ည့်လုပ်
လာက်
နိုင်ငံ

သမ္မတမြေပုံ

ကာတာ

၁၁၃

ထိုအခါတွင် စရာမလို။ အထဲမှာအစစအရာရာ ပြည့်စုံပြီးသား။ ဟိုတယ်ထဲရောက်ပြီးတာနဲ့
ထွက်စရာ မလိုလောက်အောင် ပြီးပြည့်စုံနေတာကိုး။ ဒီလိုနန်းတော်ကြီးမှာမနေဘဲ
အပြင်ထွက်ပြီး ဘာလုပ်မလို့လဲ...ပေါ့။ ဟိုတယ်ဝင်းထဲမှာပဲ စားမယ်၊ သောက်မယ်၊
အားကစားလုပ်မယ်၊ အိမ်မေးလဲပို့မယ်၊ မင်္ဂလာဆောင်မယ်၊ အနိပ်ခံမယ်၊ အစည်းအဝေး
ဆွဲကျင်းပမယ်၊ တင်းနစ်ကစားမယ်၊ ဈေးဝယ်မယ်၊ ကွာရှင်းမယ်၊ ဆေးခန်းသွားမယ်၊
သေယာဉ်လက်မှတ်ဝယ်မယ်။ လုပ်စရာတွေတစ်ပုံကြီး ကျန်သေးတယ်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေ
မှာ ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံသားတွေနဲ့တွေ့ချင်ရင် ကြယ်ငါးပွင့်ဟော်တယ်တွေကို တွေ့ဆုံတဲ့
အရာအဖြစ်သုံးကြတယ်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့မှာ ကျွန်တော် ဟိုတယ်အထဲကအပြင်
ထွက်ဘဲ သတင်းတစ်ပုဒ်လုံး အစအဆုံးရေးခဲ့ဖူးတယ်။ တွေ့ဖို့လိုသမျှ လူတွေအားလုံး
ဆိုတယ်ထဲမှာ တွေ့လို့ရနေတာကိုး။ သံပုရာရည်လေးသောက်၊ ဆေးပြင်းလိပ်ကလေးဖွာ၊
ဆေးကွက်စီးပွားရေးအကြောင်းတွေ ဆွေးနွေးနေတဲ့ သူဌေးတွေ တော်တော်များများက
ဆိုတယ်ခန်းမထဲမှာ...။

ဒါပေမယ့်...အခုလို လိုသမျှအကုန်ရနေတဲ့ ဟိုတယ်ထဲရောက်နေတာတောင်
ကျွန်တော် ဘာလို့မပျော်တာလဲ။ လိုသမျှရတာမဟုတ်ဘူး။ မလိုတာတွေတောင်...ကိုယ့်
ဆိုယ်ကိုယ် လိုနေမှန်းမသိတာတွေကိုတောင် အရေးတယူ ဖြည့်ဆည်းပေးနေတဲ့နေရာ။
ဒီနေရာမှာ ဘာလို့မပျော်သလဲ။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်ကိုကြည့်ရင်း စကားလုံးတစ်လုံးကျွန်
တော့်ခေါင်းထဲရောက်လာတယ်။ “သချိုင်းဂူ”။ ဟုတ်တယ်... ဒီဟိုတယ်ဟာသေသေ
ချာချာ သပ်သပ်ရပ်ရပ် လုပ်ထားတဲ့ သချိုင်းဂူတစ်ခုနဲ့တူတယ်။ လေအေးပေးစက်တပ်
ထားတဲ့ ရေခဲတိုက်တစ်ခုပဲ။ သချိုင်းဆိုတာ လူသေတွေအတွက်။ ကျွန်တော့်မှာ အသက်
နီသေးတယ်။

လီဆာကိုဖုန်းဆက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ လီဆာက ကာတာမှာရောက်နေတာ
တစ်နှစ်လောက်ရှိပြီ။ အမေရိကန်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ပဲ။ အမေရိကားရဲ့ အကြီးဆုံး
စာကွသိုလ်တစ်ခုမှာအလုပ်လုပ်တယ်။ ဒိုဟာမှာ ကျောင်းခွဲဖွင့်ဖို့အတွက် သူ့ကိုလွှတ်
လိုက်တာ။ ပညာရေးမြို့တော် လို့ခေါ်တဲ့ စီမံကိန်းထဲမှာ ပါတဲ့ကျောင်းတစ်ကျောင်းပေါ့။
ဒိုဟာရဲ့ပညာရေးမြို့တော် စီမံကိန်းကရှင်းပါတယ်။ ကိုယ့်နိုင်ငံသားတွေကို နိုင်ငံခြားမှာ
ကျောင်းသွားတက်ခိုင်းမယ့်အစား နိုင်ငံခြားကကျောင်းတွေအားလုံးကို ကာတာကိုယူလာ
လိုက်ရင်လည်း ရတာပဲ။ အမေရိကန်ပညာရေးကိုလိုချင်ရင် အမေရိကားကကျောင်းတွေ
ကာတာမှာ လာဖွင့်ဖို့စီစဉ်လိုက်။ ပါတီပွဲတွေ၊ ပြဇာတ်တွေ၊ မောင်မယ်သစ်လွင်ပွဲတွေ
တော့ ပါချင်မှပါမယ်။ တခြားပျော်စရာတွေလည်း ပါချင်မှပါလာမယ်။ အမေရိကန်

ဘွဲ့တော့ရမယ်လေ။

လီဆာ လာကြိုမှာကို စောင့်နေရင်း ဟိုတယ်ပြတင်းပေါက်ကနေ အောက်က ကားလမ်းမတွေကို ကျွန်တော်လှမ်းကြည့်နေတယ်။ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအကြောင်း သိချင်ရင် အဲဒီနိုင်ငံသားတွေ ကားမောင်းတဲ့ပုံစံကိုကြည့်ပြီးတော့ အတော်အသင့်လေ့လာလို့ရတယ်။ ကားစတီယာရင်ကို ကိုင်လိုက်တာနဲ့ မျက်နှာဖုံးတွေကွာကျကုန်တာကိုး။ အစွရေးလူမျိုးတွေ ကားမောင်းတာကို ကြည့်ပါ။ လိုက်တိုက်မယ့်ပုံစံနဲ့မောင်းသလို တိုက်သွားစမ်းကွာဆိုတဲ့ပုံစံနဲ့လည်း မောင်းတယ်။ အစွရေးမှာ ကျွန်တော်ကားမောင်းဖူးတယ်။ ရဲ့ တားတာခံရတယ်။ ဘာလို့များတားသလဲလို့မေးတော့ မောင်းတာသိပ်နှေးနေလို့ တားတာတဲ့။ တစ်နိုင်ငံလုံးဝရုန်းသုန်းကားမောင်းနေတဲ့အချိန် ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းပုံမှန်အရှိန်နဲ့ မောင်းနေတော့ မသင်္ကာမှုနဲ့ အဖမ်းခံရတာပေါ့လေ။ မီယာမီမှာလည်း သိပ်မထူးပါ။ (ကျွန်တော်လည်း ကားမောင်းကြမ်းတဲ့နေရာတွေပဲ သွားနေမိသလားတော့မသိ) မီယာမီမှာ ကားမောင်းရတာ ကစားကွင်းထဲက တိုက်ကားမောင်းရသလို။ ဘယ်ကွေ့ညာကွေ့အချက်ပြမီးတွေ သုံးမလို့လား။ မသုံးမိစေနဲ့။ အချက်ပြမီးသုံးတဲ့သူကို အမြင်ကတ်ပြီး တမင်လိုက်ပြိုင်မောင်းတတ်ကြတယ်။ အလကားနေ ရန်ရှာနေတာ။ ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုးတွေ ကျတော့ ဘယ်လိုများလဲ။ ပုံမှန်ဆိုရင် အင်မတန်ပျင်းဖို့ကောင်းတဲ့လူမျိုးတွေ။ ကားပေါ်တက်၊ စတီယာရင်ဘီးကို ကိုင်လိုက်တာနဲ့... ပျင်းဖို့ကောင်းတုန်းပဲ။

ကာတာလူမျိုးတွေကတော့ သတ်သတ်ခွဲထွက်နေတယ်။ ဘယ်သူမှလိုက်မမီဘူး။ အမေရိကန်ခရီးသွားဝန်ကြီးဌာနက သတိပေးချက်ထုတ်ပြန်ထားတယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ သူပုန်တွေ၊ စစ်ပြဲတွေအတွက်ပဲ ဒီလိုသတိပေးချက်တွေထုတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကာတာမှာ ကားမောင်းမယ့် အမေရိကန်တွေအတွက် သီးသန့်ကို သတိပေးထားတယ်။

“ကာတာတွင်ကားမောင်းသည့်အခါ အလွန်သတိထားပြီးမောင်းနှင်ပါ”တဲ့။

ကာတာနိုင်ငံသားတစ်ယောက် ခင်ဗျားကားကို ကျော်တက်ချင်တယ်ဆိုပါဆို။ ခင်ဗျားကားရဲ့ နောက်ဖင်နဲ့ ခြောက်လက်မလောက်အကွာအထိလိုက်တွန်းမယ်။ မီးကြီးတွေ ဆက်တိုက်တောက်မယ်။ ဟွန်းတီးမယ်။ ဖယ်ပေးရင်ဖယ်ပေး၊ မဖယ်ပေးရင် နောက်ကဝင်ဆောင့်မယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ဆောင့်လို့ရလို့ဆောင့်တယ်။ ဆောင့်ချင်လို့ ဆောင့်တယ်။ ကာတာနိုင်ငံသားကတိုက်ထားသရွေ့ အေးဆေးပဲ။ ကျွန်တော့်အသိအမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ပြောပြဖူးတယ်။ သူမောင်းလာတဲ့ကား မီးပွိုင့်မှာ ရပ်ထားတုန်း ကာတာလူမျိုးတစ်ယောက်မောင်းလာတဲ့ကားက နောက်ကနေဝင်ဆောင့်တယ်။ တရားရုံးရောက်တော့ တရားသူကြီးက အမျိုးသမီးကို ဒဏ်ငွေရိုက်လိုက်သတဲ့...။ ကာတာ

ချမ်းမြေ့ဝင်
အောက်
သိချင်ရင်
ရဲ့ရတယ်။
ရူးလူမျိုး
စမ်းကွာ
တားတာ
တာတဲ့။
နဲ့အရှိန်နဲ့
မထူးပါ။
မိယာမီ
ညာကွေ့
ကတ်ပြီး
မျိုးတွေ
ကားပေါ်
မမိဘူး။
င်တော့
တာမှာ
တဲ့။
ပါဆို။
မီးကြီး
ပေးရင်
ချင်လို့
အမျိုး
တုန်း
ကားရုံး
တာမှာ

အခြေခံ

ကာတာ

၁၁၅

အခြေခံဖြစ် နိုင်ငံခြားသားရဲ့အပြစ်။

ကာတာမှာနေကြတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေလည်း ကားမောင်းတာကြာလာတဲ့အခါ
လည်းနိုင်တော့ဘူး။ ကာတာရောက်ရင် ကာတာလိုကျင့် ဆိုတဲ့အတိုင်း ကားမောင်းတဲ့
အတိုင်းပြောင်းလိုက်တော့တယ်။ လီဆာလည်း ကာတာနည်းနဲ့မောင်းတဲ့သူဖြစ်သွားပြီ။

ဟိုတယ်ဆင်ဝင်အောက်ကို ဝီးခနဲကားနဲ့ကွေ့ချလာတယ်။ အရှိန်မလျော့ဘူး။
ဆင်ဝင်အောက်ရောက်တော့ တိကနဲ ရပ်လိုက်တယ်။ သင်္ချိုင်းဂူထဲက ကျွန်တော်ထွက်လိုက်
တယ်။ အပူရှိန်က ဝုန်းခနဲကျွန်တော့်တစ်ကိုယ်လုံးကို ဝင်ဆောင့်တယ်။ ချွေးတောင်နည်း
နည်းထွက်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ကျေနပ်တယ်။ အသက်ရှင်သလိုပြန်ခံစား
တိုက်ရလို့။ ရေခဲတိုက်ထဲက ထွက်လိုက်ရလို့။

ကျွန်တော့်ကိုတွေ့ရတာ လီဆာကဝမ်းသာနေတယ်။ ဘယ်လောက်ပဲချမ်းသာနေ
ပေမယ့် ဒိုဟာမြို့ဟာ သေးသေးလေးဆိုတော့ တခြားမြို့ငယ်တွေလိုပဲ အသက်ရှူကျပ်
ဆရာဖြစ်နေတယ်လေ။ လူမျိုးတူတစ်ယောက်ကိုတွေ့ရတော့ အားရှိတာပေါ့။

“ဒိုဟာမှာ ရှင်သတိထားမိလား” ကားကို အရှိန်ပြင်းပြင်းမောင်းနေရင်းလီဆာ
မေးတယ်။

“ပိုက်ဆံချမ်းသာတယ်လေ။ ပူလည်းပူတယ်။ ကားမောင်းလည်းကြမ်းတယ်”

“7-Eleven မရှိဘူး” သူကပြောတယ်။ “ရှင်စဉ်းစားကြည့်။ 7-Eleven
ဆန်ဆိုင်မှကိုမရှိတာ”

ဟုတ်တယ်။ ဒိုဟာမှာ နာမည်ကြီး ကော်ဖီဆိုင်တွေအများကြီးရှိတယ်။ ဒီဇိုင်နာ
အဝတ်အထည်ဆိုင်တွေလည်း အစုံအလင်။ ဒါပေမယ့် ကုန်စုံဆိုင် တစ်ခုမှမရှိပါလား။
လီဆာရဲ့သီအိုရီအရဆိုရင် ဒိုဟာမှာ ကုန်စုံဆိုင်မရှိရခြင်းအကြောင်းရင်းက ကာတာလူမျိုး
တွေအတွက် ကုန်စုံဆိုင်ဆိုတာမလိုလိုဖြစ်မယ်တဲ့။ ကာတာလူမျိုးတိုင်းမှာ အစေခံတစ်
ယောက်တော့ အနည်းဆုံးရှိတယ်။ ဈေးဝယ်ဖို့ အစေခံတွေကအကုန်စီစဉ်ပေးနေတော့
ကာတာလူမျိုးတွေအတွက် ကုန်စုံဆိုင်သွားစရာလည်း မလိုတော့တာဖြစ်မယ်တဲ့။ ဟုတ်
ဟုတ်တော့ ကျွန်တော်လည်းမသေချာ။

နောက်ထပ်ကြားဖူးတာတစ်ခုရှိသေးတယ်။ နိုင်ငံခြားကျောင်းဆရာတစ်ယောက်
ပြောပြတာ။ “စီးပွားရေးနဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်” ဆိုတဲ့အကြောင်း ကာတာကျောင်းသား
တွေကို သင်နေတုန်း ဆပ်ပြာမှုန့်တံဆိပ်တစ်ခုအကြောင်း ဥပမာပေးပြီးပြောပြတယ်။
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်မထိခိုက်အောင် ထုတ်လုပ်ထားတဲ့ ဆပ်ပြာမှုန့် ဘယ်လိုအကျိုးရှိပါ

2 7-Eleven = နိုင်ငံတိုင်းနီးပါးတွင်ရှိသည့် ၂၄နာရီဖွင့်သောကုန်စုံဆိုင်တစ်မျိုး။

www.burmeseclassic.com

သည်ပေါ့လေ။ ကျောင်းသားအားလုံးနီးပါးဟာ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ဆိုတဲ့စကားလုံးကို နားမလည်တဲ့အပြင် ဆပ်ပြာမှုန့်ဆိုတဲ့စကားလုံးကိုလည်း မကြားဖူးကြဘူးတဲ့။ အဝတ် လျှော်တယ်ဆိုတာ အစေခံတွေလုပ်တာလေ။ သူတို့နဲ့မဆိုင်ဘူး မဟုတ်လား။ ဆပ်ပြာမှုန့် ဆိုတာ မမြင်ဖူးသလို ကြားလည်း မကြားဖူးဘူး။

ကားတစ်စီးကိုကျော်တက်ရင်း တိုက်မလိုဖြစ်သွားတယ်။ ရမ်းသွားတဲ့ကားကို ဖမ်းထိန်းရင်း လီဆာကဆက်ပြောပြတယ်။ ကာတာမှာရောက်နေတဲ့နိုင်ငံခြားသားအများစု ဟာ အစေခံတွေများတယ်တဲ့။ အစေခံတွေကိုလည်း အဆင့်ဆင့်ခွဲထားတယ်။ အောက်ဆုံး မှာက နီပေါကရောက်လာတဲ့ အလုပ်သမားတွေ။ အသားနီနီ၊ ကိုယ်လုံးသွယ်သွယ်နဲ့ ငြမ်းတွေကို ကြိုးမပါဘဲ တက်ရဲတဲ့သူတွေ။ နေပူကျတဲ့မှာ အလုပ်လုပ်နေကြတာ တစ်ချက်ကလေးမှ မညည်းကြဘူး။ နီပေါမှာနေရတာထက်ပိုကောင်းနေတာကိုး။ နောက် တစ်ဆင့်က အိန္ဒိယကအလုပ်သမားတွေ။ အများစုက အငှားကားမောင်းကြတယ်။ သူတို့ လည်း မညည်းဘူး။ နောက်ထပ်တစ်ဆင့်မှာ ဖိလစ်ပိုင်လူမျိုးတွေ။ အင်္ဂလိပ်စကားကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင်ပြောတတ်ကြတော့ ဟိုတယ်တွေ၊ စားသောက်ဆိုင်တွေမှာ အလုပ်ရ ကြတယ်။ “ကျွန်မလည်း အစေခံတစ်ယောက်ပါပဲ” မီးနီကိုအမြန်ဖြတ်ရင်း လီဆာက ပြောတယ်။ “အဆင့်နည်းနည်းမြင့်တဲ့ အစေခံပေါ့လေ”

လီဆာနဲ့ကျွန်တော် စားသောက်ဆိုင်ကိုရောက်ပြီ။ သူမောင်းတဲ့ကားကို စီးရတဲ့ ကျွန်တော် အခုထိရင်တွေတုန်နေတုန်း။ ထုတ်တော့မပြောတော့ပါ။ အဲယားကွန်းဖွင့်ထား တဲ့ ကားထဲကနေ ထွက်လိုက်တော့ ပူခနဲ ခဏဖြစ်သွားတယ်။ ချက်ချင်းဆိုသလိုပဲ အဲယားကွန်းအေးစိမ့်နေအောင်ဖွင့်ထားတဲ့ စားသောက်ဆိုင်ထဲရောက်သွားပြန်တယ်။

ကာတာမှာနေရတဲ့ လူ့ဘဝဟာ အဲယားကွန်းတွေနဲ့ အသက်ဆက်ထားတဲ့ဘဝ ဖြစ်နေပါလား။ အဲယားကွန်း အပြင်ထွက်သွားတဲ့ အချိန်ခဏလေးတွေတော့ရှိတယ်။ ဖြစ်နိုင်ရင်အဲယားကွန်းမရှိတဲ့နေရာ မရှိအောင် လုပ်ထားတယ်။ ဆိုင်တွေအားလုံးကို ကားပေါ်ကမဆင်းဘဲ လှမ်းဝယ်လို့ရတဲ့ဆိုင်တွေဖြစ်အောင် မရမကလုပ်ထားတာကိုပဲ ကြည့်။ ကာတာလူမျိုးတစ်ယောက် ကားမောင်းလာတယ်။ ဆိုင်တစ်ဆိုင်ရောက်တယ်။ ဘာဆိုင်ဖြစ်ဖြစ်။ ဟွန်းကိုအဆက်မပြတ်တီးတယ်။ ဆိုင်ထဲက ပါကစ္စတန်၊ နီပေါ၊ သီရိ လင်္ကာ.. လူမျိုးတစ်ယောက် နေပူထဲကို ထွက်လာမယ်။ ဝယ်ချင်တဲ့ပစ္စည်းကိုမေးမယ်။ ခဏကြာတော့ ပစ္စည်းကိုကားဆီကို သယ်လာပေးမယ်။ ကားပေါ်က ခြေချစရာကိုမလို တော့တာ။ လေပူတစ်ချက်မဟပ်မိစေရ။

ကျွန်တော် တစ်နေရာမှာ ဖတ်ဖူးတယ်။ ကာတာနိုင်ငံရဲ့ ၉၈ ရာခိုင်နှုန်းဟာ

သဲကန္တာရအတိတ်ပြီးနေတယ်တဲ့။ ကျန်တဲ့ ၂ ရာခိုင်နှုန်းက ဘာတွေနဲ့အတိတ်ပြီးနေသလဲ။
 အစိုးဒီးကားတွေနဲ့လား...။ ကာတာရဲ့ ကန္တာရ သဲတောင်ကုန်းတွေဟာ ပေနစ်ရာကျော်
 အထိမြင့်သတဲ့။ လေတိုက်နေသရွေ့သူတို့လည်း နေရာလိုက်ပြောင်းနေတယ်။ တစ်နည်း
 ခြားရရင် ကာတာဟာ အမြဲတမ်းရွေ့လျားနေတဲ့နေရာ။ တစ်ချိန်နဲ့တစ်ချိန် လုံးဝမတူနိုင်
 တဲ့နေရာ။ ဒါကြောင့်လည်း ကာတာရောက်တဲ့အခါ အခြေအမြစ်မရှိသလို ခံစားရတာ
 ခြစ်မယ်။ နိုင်ငံရဲ့မြေကြီး/သဲပြင်ကြီးကိုက အတည်တကျမှမရှိတာ။

သဲကန္တာရဆိုတာ ပျော်စရာနေရာတစ်ခုတော့ မဟုတ်ပါ။ ကန္တာရဆိုတဲ့စကားလုံး
 ခြောက်သွေ့ခန်းခြောက်တဲ့စကားလုံးတစ်ခုအဖြစ် တင်စားပြောတတ်ကြတယ်။ ခက်
 ဆန်ကြမ်းတမ်းတဲ့နေရာ၊ ကြောက်ဖို့ကောင်းတဲ့နေရာ။ ဒါပေမယ့် သဲကန္တာရတွေကြားမှာ
 ဆီပေါက်လာခဲ့တဲ့ ခမ်းနားကြီးကျယ်သောအရာတွေလည်း ရှိတာပါပဲ။ အာရေဗျကဗျာ
 ဆွတော်တော်များများဟာ သဲကန္တာရခရီးကြမ်းတွေပေါ်မှာ မူတည်ဖွဲ့ဆိုထားကြတယ်။
 သဲကန္တာရကို ဗဟိုပြုပြီးထွန်းကားခဲ့တဲ့ ဘာသာကြီးတွေလည်းရှိတယ်။ ၁၄ ရာစု
 အာရပ်လူမျိုး အသိပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ အဘ်ခါလ်ဒ်အွန်က ကန္တာရလူမျိုးတွေကို
 ချစ်စနိုးနဲ့ ဒီလိုရေးခဲ့တယ်။ “ကန္တာရထဲ ရှင်သန်နေကြတဲ့လူသားတွေဟာ တောင်တန်း
 ဆွကြားကလူတွေထက် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ပိုကျန်းမာကြတယ်”။ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို
 နှုတ်စီးပစ်လိုက်တာ စစ်ပွဲတွေလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဆင်းရဲငတ်ပြတ်မှုလည်းမဟုတ်ဘူး။
 နိစ္စထိုင်ထိုင်မှိုင်းမှိုင်းမူတဲ့။ အဘ်ခါလ်ဒ်အွန်ကဆက်ပြောတယ်။ “ရာသီဥတု ထိုင်းမှိုင်းလာတာ
 နဲ့အမျှ လူဦးနောက်ဟာလည်း ရေငွေ့ရှိက်ခံလိုက်ရသလို ထူသွား၊ ခူသွားတာပဲ”။ သူ
 ခြောက်တာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ နယူးယောက်မြို့ရဲ့ သြဂုတ်လလိုပေါ့။ ဒူတဲ့သူတွေအတော်
 နည်းများတာ။

--

လီဆာကိုကြည့်ရတာ အတိတ်ကပြဿနာတစ်ခုရှိခဲ့ပုံပဲ။ သူ့စကားတွေထဲမှာ
 ဆည်း အတိတ်ဟောင်းအကြောင်းကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကြားရတယ်။ အရက်စွဲဖူးသလား၊
 ဖူးယစ်ဆေးလား...တစ်ခုခုပဲ။ အတင်းမေးရင် ရိုင်းရာကျမယ်၊ မမေးတော့ပါ။ ထူးထူး
 ဆန်းဆန်းတော့မဟုတ်ပါဘူး။ ကာတာမှာရောက်နေတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတော်တော်များများ
 ဘာနဂိုနေရပ်မှာအဆင်မပြေလို့ ရောက်လာကြသူတွေများတယ်လေ။ အမိမြေမှထွက်ပြေး
 သာကြသူများဆိုပါတော့။ ခရီးဝေးတစ်နေရာကို ရောက်လာတော့ ပြဿနာတွေကိုခဏ
 ချောင်ထိုးထားလို့ရတာပေါ့။ အိမ်ပြန်ရောက်မှ ဘာဖြစ်ဖြစ်။

နေ့လယ်စာစားပြီးတော့ လီဆာကကျန်တော့ကို ဂူထဲကို ပြန်ပို့တယ်။ ဟိုတုန်းက

ဝန်ထမ်းတွေ အပြေးအလွှားရောက်လာပြီး ကြိုကြတယ်။ ဘာလိုသလဲဆရာ။ ဘာမှမလိုဘူးလား။ ဘာဖြစ်ချင်သလဲ ပြောပါဆရာ။ လိုတာနဲ့ ခေါ်လိုက်ပါဆရာ...။ ကျွန်တော့်သည်းခံနိုင်စွမ်း ဒီမှာတင်ကုန်သွားပြီ။ ဒီဟိုတယ်ကနေ အခုချက်ခြင်းထွက်သွားမှဖြစ်မယ်။ ကြာလာရင်... ဒီဂူထဲမှာ ကျွန်တော် ပျော်မွေ့သွားနိုင်တယ်။

အဝတ်အစားတွေ အိတ်ထဲထည့်တယ်။ ကောင်တာက သားသားနားနားဝတ်ထားတဲ့ဝန်ထမ်းကို ငွေရှင်းဖို့ပြောလိုက်တယ်။

“အစစအရာရာ အဆင်ပြေရဲ့လားဆရာ”။ သူကမေးတယ်။ ကျွန်တော်ရက်စရာအောင်မနေဘဲ စောထွက်တာကို စိတ်ပူသွားသလားမသိ။

“ပြေပါတယ်။ အရမ်းကိုပြေတယ်။ လိုတာထက်ကို ပိုအဆင်ပြေတယ်”

သူ့မျက်နှာတစ်ချက် ဇေဇေဝါဖြစ်သွားပြီးမှ ကျွန်တော့်ကို ကုမ္ပဏီဆန်ဆန်အပြုံးနဲ့ ပြုံးပြတယ်။ နောက်ထပ်မိနစ်အနည်းငယ်အကြာမှာ ကျွန်တော်နောက်ဟိုတယ်တစ်ခုရှေ့ကိုရောက်နေပြီ။ ဟိုတယ်ခပ်စုတ်စုတ်တော့မဟုတ်ပါ။ ဂူတစ်လုံးလို ခမ်းနားအေးစက်နေတာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဟိုတယ်အဝင်ဝမှာ ကျွန်တော့်ကို ဘယ်သူမှလာမကြိုကြဘူး။ အဆင်ပြေမယ့်ပုံပဲ။ ဟိုတယ်အမိုးက ဆေးနည်းနည်းကွာနေတယ်။ နံရံမှာအက်ကြောင်းတချို့တွေ့ရတယ်။ အခုမှ ကျွန်တော်သက်ပြင်းချနိုင်ပြီ။ တော်သေးတာပေါ့။

အခုဟိုတယ်အသစ်မှာ ဇိမ်ခံပစ္စည်းတစ်ခုတော့ရှိသေးတယ်။ အရက်ကောင်တာကို ရေကူးကန်အလယ်မှာထားထားတယ်။ ရေလေးကူးပြီး ကောင်တာနားသွားလိုက်ရုံ၊ ရေကူးသွားလို့ရတဲ့ ဘားကောင်တာထက် ပိုဇိမ်ကျတဲ့ဖန်တီးမှု ဘာများရှိသေးသလဲ။ ကျွန်တော်တော့ စဉ်းစားလို့မရဘူး။

ရေကန်ထဲမှာ ကိုယ်တစ်ဝက်စိမ်ထားရင် ကိုရိုးနားဘီယာကို တစ်ကျိုက်မော့လိုက်တယ်။ ရေကအေးအေးမြမြ။ အပြင်မှာ ၄၈ စင်တီဂရိတ်လောက်ပူနေတာကန်ထဲက ရေကဘယ်လိုများ ဒီလောက်အေးနေပါလိမ့်။ ပြီးမှသိတယ်။ ကာတာမှာ ရေကန်ထဲကနေကိုပါ အပူချိန်ထိန်းထားသတဲ့။ အဲယားကွန်းပေးထားတဲ့ရေပေါ့။

ဟိုတွေးဒီတွေးတွေးရင်း ကာတာဟာကျွန်တော်ရောက်ဖူးတဲ့နေရာတစ်ခုခုနဲ့တူနေတာကို သတိထားမိတယ်။ ဘယ်နေရာနဲ့တူနေတာလဲ။ ကျွန်တော် အရင်ဘဝတုန်းက ကာတာလူမျိုးများ ဖြစ်ခဲ့လေသလား။ မဟုတ်သေးပါဘူး။ တွေးရင်းနဲ့အဖြေရှာတွေ့သွားတယ်။ ကာတာနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံလုံးဟာ ဧရာမလေဆိပ်ကြီးတစ်ခုလိုပါပဲလား။ အဆင့်မြင့်လေဆိပ်အကြီးကြီးတစ်ခုပေါ့။ အဲယားကွန်းအနေတော်လေး နေရာအနှံ့ဖွင့်ထားမယ်။ ရှော့ပင်စင်တာတွေ မကုန်နိုင်မခန်းနိုင်ဆောက်ထားမယ်။ အစားအသောက် မျိုးစုံရတယ်။

မြေဝင်း
မှမလို
န်တော်
စ်မယ်။
်ထား
ဂျက်ဇေ
...
န်အပြုံး
တစ်ခု
မးစက်
ြဲဘူး။
ကြောင်း
ဝင်တာ
ိုက်ရုံ။
သလဲ။
က်မော့
ထဲက
ကရေ
ခုနဲ့တူ
န်းက
ွဲသွား
င့်မြင့်
မယ်။
တယ်။

ကမ္ဘာတစ်ဝန်းက လူမျိုးပေါင်းစုံတွေ့ရမယ်။ လေဆိပ်နှင့်တူသောနိုင်ငံဆိုပါတော့။

လေယာဉ်ကွင်းတွေပဲ ဆက်တိုက် ဆက်ထားတဲ့ ကမ္ဘာဆိုတာရှိခဲ့ရင် အရမ်းကောင်းမှာပဲလို့ ငယ်ငယ်ကကျွန်တော် စိတ်ကူးယဉ်ခဲ့ဖူးတယ်။ လေဆိပ်အဆောက်အအုံတွေထဲမှာ သွားတဲ့သူလည်းမဟုတ်... ပြန်တဲ့သူလည်းမဟုတ်။ ဟိုတစ်ဝက်ဒီတစ်ဝက်ပေါ့။ လေယာဉ်တွေ တစ်စင်းပြီးတစ်စင်း၊ တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ခရီးသွားရင်းကောင်းကင်ထဲမှာပဲ နေရမယ်ဆိုရင်...။

ဒါပေမယ့်... လေဆိပ်အကောင်းစားတစ်ခုနဲ့တူနေတဲ့ ကာတာလိုနိုင်ငံမှာတော့ ကျွန်တော်မပျော်ပါလား။ စိတ်ကူးယဉ်ထားတာတွေတောင် ပျက်သုဉ်းသွားတယ်။

အိမ်...ဆိုတဲ့ ခံစားချက်ဟာ အရေးကြီးပါတယ်။ လူတိုင်းအတွက်လိုအပ်တယ်။ နေရာတစ်ခုကို အိမ်လို့သတ်မှတ်နိုင်ဖို့အတွက် အရေးကြီးတဲ့အရာနှစ်ခုလိုအပ်ပါတယ်။ နည်းစည်းလုံးလုံးခံစားချက်တစ်ခု ရှိရမယ်။ ပြီးတော့ သမိုင်းဆိုတာရှိရမယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတစ်ယောက်ကို ကျွန်တော်မေးဖူးတယ်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံသားတွေကို တစ်အိမ်တည်းသားတွေလိုဖြစ်အောင် စုထားပေးနိုင်တာ ဘယ်လိုအရာများလဲ။ သူကဖြေတယ်။ သမိုင်းတဲ့။ ဖုတ်ပျဲမလား။ သမိုင်းကြောင်းဆိုတာ ဒီလောက်ပဲ စွမ်းအားကြီးသလား။

လူသားတွေနေထိုင်နေတဲ့ အချိန်နဲ့နေရာဟာ ခွဲမရတဲ့အရာတွေ။ “ပတ်ဝန်းကျင်တည်နေရာဆိုတာ ကိုယ့်သမိုင်းကို မြင်အောင်ရေးထားတဲ့ ပန်းချီကားတစ်ချပ်ပါ” လို့ ထထဝီပညာရှင် ရီဖူတန်က သူ့ရဲ့ “အချိန်နှင့်နေရာ” ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာရေးဖွဲ့ခဲ့တယ်။ နေရာဆိုတာကာလယန္တရားတစ်ခုလိုပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ကို အတိတ်နှစ်ပေါင်းများစွာဆီကို ခေါ်သွားနိုင်တယ်။ “လမ်းပျောက်သူလက်စွဲ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်လေးထဲမှာ စာရေးဆရာမ ခီဘက်ကာဆိုနစ်က ဒီလိုရေးခဲ့သေးတယ်။ “အချိန်ကိုနောက်ပြန်လှည့်လို့မရဘူးဆိုတာ ဖုတ်ချင်ဖုတ်မှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ချစ်ခဲ့ဖူးတဲ့နေရာ၊ မှားခဲ့ဖူးတဲ့နေရာ၊ ပျော်ခဲ့ဖူးတဲ့နေရာ၊ ဒါမှမဟုတ်၊ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ ချခဲ့ဖူးတဲ့ နေရာတွေကိုတော့ တစ်ခါပြန်သွားလို့ရနိုင်သေးတယ်။ နေရာကတော့ကျန်နေဦးမယ်။ နေရာကိုပိုင်ဆိုင်လို့ရတယ်။ နေရာဟာ မသေဘူး”

ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတိတ်ကပိုင်ဆိုင်ခဲ့တဲ့နေရာတွေကိုထိပါးလာတဲ့အခါ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ကြတာ။ ကိုယ့်ရဲ့မွေးရပ်မြေ မြို့လေး ပြောင်းလဲသွားပြီဆိုရင် မကြိုက်တော့ဘူး။ နည်းနည်းလေး မတူတော့ရင်တောင် စိတ်မကောင်းဖြစ်ချင်တယ်။ စိတ်ထဲမှာ မချီတင်ကဲဖြစ်ကြတယ်။ ငါတို့ငယ်ငယ်က ကစားခဲ့တဲ့ ဘောလုံးကွင်းလေး။ အခုတော့ မရှိတော့ပါလား။ ဘယ်ရောက်သွားပြီလဲ။ ဇာတိမြေကို ထိပါးလာခြင်းမှာ

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အတိတ်တွေ၊ သမိုင်းတွေကို စော်ကားသလိုပဲ.. ခံစားကြရတယ်။

ကာတာမှာလည်း သမိုင်းတော့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မည်မည်ရရတော့မရှိပါ။ အေဒီ ၆၅၀ ကနေ ၁၆၀၀ အထိ နှစ် ၁၀၀၀ လောက်အတွင်းမှာ ဘာမှမှတ်မှတ်သားသား မရှိခဲ့ဘူး။ ပျောက်နေတယ်။ နောက်ပိုင်း တိုးတက်မှုတွေကတော့ ပိုပြီးမှတ်သားစရာတွေ ရှိလာပါတယ်။ ဒါပေမယ့်.. ဒီသမိုင်းအသစ်တွေဟာလည်း ကွန်ကရစ်တွေ၊ စတီးတိုင် တွေအောက်မှာ ဖြည်းဖြည်းချင်း မြုပ်ကုန်ပြီ။

အင်္ဂလိပ်ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ စတီဗင်အူလက်ဖ်က အတိတ်သမိုင်းကြောင်းတွေ နဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ အကြောင်းကို ကျွန်တော့်ကိုရှင်းပြဖူးတယ်။ အူလက်ဖ်ဟာ အာရတ် နိုင်ငံတွေရဲ့ သမိုင်းကြောင်းကို ကျေကျေညက်ညက် နားလည်တဲ့အပြင် အာရေဗျစကားကို လည်း မွတ်နေအောင်ပြောတတ်တယ်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွေကိုလည်း မကြာခဏ ခရီးထွက်တယ်။ ကိုင်ရို၊ ဒါမတ်စကတ်၊ ဘီရူအစရှိတဲ့ မြို့တွေကိုသွားရတာနှစ်သက် ပေမယ့် ရေနံသူဌေးနိုင်ငံတွေကိုတော့ မသွားချင်ဘူးတဲ့။

“ ဒူဘိုင်းကိုသွားလည်ဖူးတယ်။ တိုက်တွေအားလုံးက အသစ်စက်စက်တွေပေါ့။ မြေကြီးပေါ်မှာ ဒီအတိုင်းလေးပဲ တင်ထားသလိုထင်ရတယ်။ စက္ကူပုံးတွေလို့ပဲ။ နေရာနဲ့ တစ်သားတည်းဖြစ်နေတယ်လို့ မခံစားရဘူးဗျ။ ပြီးတော့ လန်ဒန်ကိုကျွန်တော်ပြန်ရောက် လာတယ်။ လန်ဒန်ရဲ့ ရာသီဥတုကတော့ ခင်ဗျားလည်းသိမှာပါ။ စိတ်ပျက်စရာကြီး။ ဒါပေမယ့်.. စိတ်ထဲမှာတော့ တော်တော်လေး နေသာထိုင်သာဖြစ်သွားတယ်။ လန်ဒန်ရဲ့ အဆောက်အအုံတွေဟာ မြေကြီးနဲ့ တစ်သားတည်း၊ တစ်သွေးတည်းဖြစ်နေပြီ။ မြေကြီး အောက်ထဲမှာတောင် အမြစ်တွယ်နေသလားထင်ရတယ်”

မပြောင်းမလဲ တည်ငြိမ်ခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့သော့ချက်တစ်ခုဖြစ်နိုင်မလား။ တရိပ်ရိပ်ပြောင်းလဲမှုတွေကြားမှာ စိတ်တွေလွင့်ပျံသွားတတ်သလား။ တပ်အုပ်ကြီးပြော လို့တော့ မရသေးပါ။ မဆုံးဖြတ်ခင် ကျွန်တော့်အတွေ့အကြုံတစ်ခုကို ပြောပြရဦးမယ်။ ဂျပန်မှာရှိတဲ့ ရှေးဟောင်း ဘုရားကျောင်းတစ်ခုကိုသွားလည်ဖူးတယ်။ ဟောင်းသလောက် အင်မတန်လည်းလှပတဲ့ကျောင်းဆောင်တစ်ခုပါ။ လမ်းပြကပြောပြတယ်။ နှစ် ၁၀၀၀ ကျော်သက်တမ်းရှိပြီတဲ့။ မယုံနိုင်စရာကောင်းလောက်အောင် ထိန်းသိမ်းနိုင်ပါလား..။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွေးမိတယ်။ ဒီလောက်မပျက်မစီးအောင် ထိန်းသိမ်းထားတာမျိုးတစ်ခု မှ မတွေ့ဖူးဘူး။ သစ်သားတွေအက်နေတာလည်းမတွေ့ရဘူး။ ယိုင်နဲ့နေတာမျိုးလည်းမရှိ ဘူး။ ဘုရားကျောင်းရဲ့ တစ်နေရာရောက်တော့ မော်ကွန်းထိုးထားတဲ့နေရာကိုတွေ့တယ်။ ၇ ရာစုနှစ်တုန်းက ဆောက်ခဲ့တာတော့အမှန်ပဲ။ နေဦး။ အောက်မှာထပ်ရေးထားပါ။

မ်းမြေဝင်
ယ်။
ာမရှိပါ။
ားသား
ရာတွေ
ီးတိုင်
င်းတွေ
ာရတ်
ားကို
ာခဏ
်သက်
ပေါ့။
နရာနဲ့
ရောက်
ကြီး။
န်ဒန်ရဲ့
မြကြီး
ား။
ပြော
မယ်။
ာက်
ဝဝဝ
ား...။
စ်ခါ
ုံးမရှိ
ယ်။
ား။

အခုက တွင်ပြန်လည်တည်ဆောက်သည်...။

ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။ ဂျပန်တွေ လူလည်ကျတာများလား။ နှစ် ၄၀ လောက်ပဲ ဆက်တမ်းရှိတာကို နှစ် ၁၂၀၀ ကျော်လို့ညာပြောနေတာများလား။ ဒီလိုလည်းမဟုတ်ပါ။ အရှုနိုင်ငံတွေမှာ နေရာတစ်ခုရဲ့သက်တမ်းဟာ အဲဒီနေရာအပေါ် ယုံကြည်တန်ဖိုးထားမှု ဆွဲနဲ့ ပိုပြီးသက်ဆိုင်ပါတယ်။ ဂျပန်မှာ အကြိမ်ကြိမ်ပြန်တည်ဆောက်ထားတဲ့ အဆောက်အအုံတွေ အများကြီးပါ။ ဒါပေမယ့် လူတွေရဲ့စိတ်နှလုံးထဲမှာတော့ ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာ ထတည်းက တည်ထားခဲ့တဲ့ အဆောက်အုံတွေလို့သာ သတ်မှတ်ကြတယ်။

တရုတ်လူမျိုးတွေဆိုရင်လည်း အဆောက်အအုံအဟောင်းတွေအကုန်ဖြို၊ အသစ် ဆွဲ ဆက်တိုက်ဆောက်ကြတယ်။ ရှန်ဟိုင်းရဲ့ ရှေးခေတ်အဆောက်အအုံတွေ တော်တော် များများဟာ မိုးရွာတိုက်တွေဆောက်ဖို့ အဆက်မပြတ် ဖြိုချခံနေရတာပဲ။ ဒါပေမယ့် ဝမ်းနည်းပက်လက်ဖြစ်နေတဲ့သူကတော့ သိပ်မများပါ။ အဆောက်အအုံတွေ မရှိတော့ပေ မယ့် အငွေအသက်တွေကတော့ ပျောက်မသွားဘူးမဟုတ်လား။

အဆောက်အအုံဟောင်းတွေကို သိပ်တန်ဖိုးမထားပေမယ့် တရုတ်လူမျိုးတွေဟာ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ ဆွေစဉ်မျိုးဆက်တွေကိုတော့ အလေးထားကြတယ်။ ဘိုးဘေးဘီဘင် အဆက်ဆက်ကို ရှိခိုးဦးခိုက်ကြတယ်။ အတိတ်နဲ့လက်ရှိအချိန်ကို အဆက်ပြတ်မသွား အောင်ကြိုးစားကြတယ်။ ကွယ်လွန်သွားတဲ့လူတွေကို တန်ဖိုးထားတာဟာ မရှိတော့တဲ့ အဆောက်အအုံတွေကို တန်ဖိုးထားတာထက် ပိုကောင်းသလား...ပိုဆိုးသလား...ဘယ်သူ နှုတ်အပ်မပြောနိုင်ဘူး။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ကျွန်တော်တို့လူသားတွေအတွက် ကိုယ့်ထက်အရေးကြီးတဲ့၊ တို့ယုံထက် ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်တဲ့အရာတွေနဲ့ ဆက်နွယ်မှုရှိနေဖို့ လိုတယ်။ လောက အင်းလင်းပြင်ထဲက အရေးမပါတဲ့ သဲတစ်ပွင့်သက်သက်တော့ မဖြစ်ချင်ကြဘူး။ ဒါဆိုရင် ဒီဆက်နွယ်မှုကို ဘယ်ကရမလဲ။ ယိုယွင်းဟောင်းနွမ်းနေတဲ့ အင်္ဂလိပ်ခေတ် အဆောက် အအုံ အဟောင်းကြီးတစ်ခုဆီက ရနိုင်မလား။ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ ဘိုးဘွားဘီဘင်တွေကို ရည်စူးကန်တော့ရင်း ရနိုင်မလား။

ပျော်ရွှင်နေတဲ့သူဆိုတာ ဘယ်လိုများလဲ။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးအတွေးအခေါ်ပညာရှင် ဘာထရန်ရပ်ဆယ်ကသူရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းရှာပုံတော် စာအုပ်ထဲမှာဒီလိုရေးခဲ့တယ်။

“ပျော်နေတဲ့သူတစ်ယောက်ဟာ သူ့နဲ့ လောကနဲ့ တသားတည်းဖြစ်သွားပြီလို့ ယုံကြည်တယ်။ ဘဝရဲ့အသီးအပွင့်တွေကြားမှာပျော်ရွှင်နိုင်သလို သေခြင်းတရားကိုလည်း လက်ကမ်းကြိုဆိုနိုင်တယ်။ သူသေသွားရင်လည်း ကျန်ခဲ့တဲ့သူတွေနဲ့ တကယ်ကွဲကွာ

တာမဟုတ်ဘူးလို့ လက်ခံနိုင်လာတယ်။ ဘဝရေစီးကြောင်းမှာ အလိုက်သင့်မျောပါနိုင်တဲ့ သူဟာ ပျော်ရွှင်နေတဲ့သူအစစ်ပဲ”

ဘာထရန်လိုဘာသာမဲ့တစ်ယောက်ဆီက ဒီလိုအတွေးအခေါ်မျိုးကြားရတာအံ့ဩစရာပဲ။ ဂျိနာ့စ်ဆော့ ပြောတာကိုသွားသတိရတယ်။ ဂျိနာ့စ်ဟာ ပိုလီယိုကာကွယ်ဆေးကို တီထွင်ခဲ့တဲ့သူ။ သူ့ဘဝရဲ့အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကဘာလဲလို့မေးတော့ သူကပြန်ဖြေတယ်။ “မျိုးဆက်ကောင်းတွေ ထားခဲ့ချင်တယ်ဗျာ”။ လောကအလယ်မှာ ကိုယ့်နေရာကိုယ် သေသေချာချာသိတဲ့သူတွေသာ ဒီလိုခံယူချက်မျိုးထားနိုင်တာ။

ကျွန်တော်ကတော့ လောကအလယ်ကကိုယ့်နေရာကိုယ်သိဖို့ ဝေးပါသေးတယ်။ ကားဘယ်မှာရပ်ထားခဲ့သလဲတောင် မနည်းစဉ်းစားနေရတာ။ အခုနောက်ပိုင်းတော့ဒီကိစ္စကို မကြာခဏတွေးမိတယ်။ လူ့ဘဝဟာ နှစ် ၈၀-၉၀ လောက်ပဲသက်တမ်း ရှိတယ်လို့ သတ်မှတ်ထားရင် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ရှင်သန်မှုဟာ သိပ်အရေးမပါတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘဝဆက်တိုင်းဆိုတဲ့ ခံယူချက်သာရှိမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာလည်း အဆုံးအဆမရှိ ရှင်သန်နိုင်မယ့် လူသားတွေဖြစ်လာမလား။

--

ကာတာကိုရောက်နေတာ ရက်တော်တော်ကြာပြီ။ အခုထိတော့ ကာတာလူမျိုး တစ်ယောက်နဲ့မှ မတွေ့ရသေးပါ။ ဒါမှတကယ့်ပြဿနာ။ ကာတာလူမျိုးတွေရဲ့ခံယူချက်တွေ၊ ယုံကြည်ချက်တွေ၊ အတွင်းဘဝတွေကို နားလည်ဖို့...ကာတာလူမျိုးတစ်ယောက် လောက်ကိုတော့ အင်တာဗျူးမှ၊ တွေ့မှ ဖြစ်မယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်မှာသွားရှာရပါ့မလဲ။ ဂျာနယ်လစ်တွေသုံးနေကျ အကွက်တွေလည်း သုံးပြီးပြီ။ ကားဆရာကိုအင်တာဗျူးကြည့်တော့ အဆင်မပြေ။ အိန္ဒိယလူမျိုးဖြစ်နေတယ်။ ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းကလည်း ဖိလစ်ပိုင်သား။ ဟိုတယ်မန်နေဂျာက အီဂျစ်က။ မဖြစ်သေး။ ကာတာလူမျိုးစုထဲကို ထဲထဲဝင်ဝင် ဝင်ဖို့ မိတ်ဆက်ပေးမယ့်လူတစ်ယောက်တော့ လိုနေပြီ။

အသိတစ်ယောက်တော့ရှိတယ်။ သူ့နာမည်က ဆာမိ။ ဆာမိကကျွန်တော့်အသိ တစ်ယောက်ရဲ့ သူငယ်ချင်းပါ။ ကာတာအခြေချ အယ်လ်ဂျာဗီယာရပ်မြင်သံကြားဌာနမှာ အလုပ်လုပ်နေတဲ့သူ။ ဆာမိဟာကာတာလူမျိုးတော့မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့်သူ့မှာကာတာ လူမျိုး အသိအကျွမ်းတွေတော့ရှိမှာပဲ။ သူနဲ့ကျွန်တော်တွေ့ဖို့ ချိန်းလိုက်တယ်။ ကာတာမှာ လူတိုင်းချိန်းတွေ့ကြတဲ့နေရာမှာပဲ ချိန်းလိုက်ပါတယ်။ ရှေ့ပင်းစင်တာထဲမှာ။

ဆာမိရဲ့အနောက်တိုင်းဝတ်စုံက သပ်သပ်ရပ်ရပ် ကျွတ်ရွှနေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ပင်းစင်တာအောက်ထပ်က ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာထိုင်လိုက်ကြတယ်။ ကျွန်တော်တို့

အလှူရည်တစ်ခွက်မှာတယ်။ ဆာမိကလက်ဖက်ရည်ကြမ်းတစ်ခွက်မှာတယ်။

ဆာမိဟာ အင်္ဂလန်မှာကြီးပြင်းပြီး အမေရိကားမှာ ပညာသင်ခဲ့တဲ့ အာရပ်လူမျိုးတစ်ယောက်ပါ။ ဒီတော့အရှေ့တိုင်းယဉ်ကျေးမှုနဲ့ အနောက်ပိုင်းအလေ့အထနှစ်မျိုးစလုံးကို ကျွမ်းကျင်နားလည်တယ်။ ဘယ်နေရာရောက်ရောက် ရေလိုက်ငါးလိုက်နေတတ်တဲ့သူ ယဉ်ကျေးမှုဘာသာပြန်ပေါ့လေ။

ကာတာရဲ့ လူမျိုးစုယဉ်ကျေးမှုအကြောင်းကို ကျွန်တော်မေးကြည့်လိုက်တယ်။ အနောက်ပိုင်းမှာဆိုရင် ဒီလိုယဉ်ကျေးမှုမျိုးကို ခေတ်နောက်ကျတယ်လို့ယူဆကြတာ။ အညံ့တညံ့ကြီးတော့မပြောကြဘူးပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် လူမျိုးစုတွေ..လို့ပြောလိုက်ရင် သိပ်မတိုးတက်သေးတဲ့၊ ခေတ်နောက်ပြန်ခဲ့နေတဲ့သူတွေလို့ သတ်မှတ်တတ်ကြတယ်။

ကာတာရဲ့လူမျိုးစုကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ပါ။ ဆာမိကရှင်းပြတယ်။ လူမျိုးစုဆိုတာ မိသားစုအကြီးကြီးကိုခေါ်တဲ့ အခေါ်အဝေါ်တစ်မျိုးပဲတဲ့။ သာမန်ထက်ကျယ်ပြန့်တဲ့ မိသားစုကြီးတွေကိုခေါ်တာ။ ကျယ်ပြန့်တဲ့မိသားစုဆိုပါလား..။ မိသားစုဆိုတာဆွဲဆန့်တို့ရသလား..ကျွန်တော်တွေ့မိတယ်။ မိသားစုဆိုတာ ချစ်ခြင်းနဲ့ အခြားထောက်ပံ့မှုတွေ အခြေမပြတ်ရနိုင်တဲ့ နေရာတစ်ခုမဟုတ်လား။ မိသားစုကြောင့် ဒုက္ခရောက်သူတွေလည်း တစ်ပုံကြီး ရှိပါတယ်။ “ချစ်သူနှင့်ရန်သူကို တစ်ပြိုင်တည်းဆုပ်ကိုင်ထားတတ်ကြသည်” ဆိုတဲ့ ရှေးစကားပုံလိုပဲပေါ့။ မိသားစုဆိုတဲ့ အရာဟာလည်း ကယ်တင်ခြင်းတစ်ဝက်.. ချက်စီးခြင်းတစ်ဝက်။

“လူမျိုးစုတွေရဲ့ ခံယူချက်တွေဟာ မိသားစုခံယူချက်တွေနဲ့ တူတူပဲဗျ”။ ဆာမိကရှင်းပြတယ်။ မိသားစုဝင်တွေဟာ အပြင်လူတွေကိုမယုံသင်္ကာဖြစ်တတ်ကြတယ်လေ။ သူစိမ်းတွေနဲ့ စကားမပြောနဲ့။ အပြင်လူ သွေးထိုးတာနားမယောင်နဲ့ စသဖြင့်။ ဒီလိုပဲ လူမျိုးစုတွေဟာလည်း အပြင်လူတွေကိုကြောက်ကြတယ်။ အထဲကလူမဟုတ်ရင်အပြင်လူပဲ။ ကြားနေ ဆိုတာမရှိဘူး။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းစုကြီးတွေနဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်။ ဆာမိကပြောပြတယ်။ သစ္စာရှိမှုကို ကျန်တာအားလုံးထက် ပိုတန်ဖိုးထားကြတယ်။ သစ္စာစောင့်သိသူတွေကို ချီးမြှောက်ကြသလို သစ္စာဖောက်တဲ့သူတွေကို ကျောသားရင်သားမခွဲဘဲ အပြစ်ပေးကြတယ်။

ကာတာမိသားစုခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်နဲ့ အမေရိကန် CEO တစ်ယောက်နဲ့ တကယ်တော့ သိပ်မကွာလှဘူးတဲ့။ ဆာမိကဆက်ပြောတယ်။ “Time Warner မှာ ခင်ဗျားအလုပ်လုပ်တယ်ဆိုပါစို့။ တော်ရုံပြဿနာလောက်နဲ့ CEO ကိုသွားတွေ့စရာ အကြောင်းမရှိဘူးမဟုတ်လား။ ကိုယ့်နေရာကိုယ်သိတယ်လေ”။ ကာတာနိုင်ငံမှာလူကြီး

တူတူပဲ။ အုပ်ချုပ်သူကိုလူတိုင်းသိတယ်။ လူတိုင်း ဝင်တွေ့လို့ရတယ်။ နန်းတော်တံခါး ဟာလည်း အမြဲဖွင့်ထားတယ်။ ဒါပေမယ့် တော်ရုံတန်ရုံ ဘယ်သူမှဝင်မတွေ့ကြဘူး။

“ဒါနဲ့...ကာတာလူမျိုးတွေကြည့်ရတာ မာဆတ်ဆတ်နဲ့။ ရိုင်းတယ်လို့တောင် ပြောလို့ရတယ်။ အဲဒါဘာဖြစ်လို့လဲဗျ”

“ခင်ဗျားစဉ်းစားကြည့်လေ။ ဒီလူတွေဟာ သဲကန္တာရထဲမှာကြီးပြင်းလာတဲ့သူ တွေဗျ။ ဘဝက အင်မတန်ကြမ်းခဲ့တာ။ သဲကန္တာရထဲမှာ အစာရေစာပြတ်ပြီးလမ်းပျောက် နေတုန်း ရေဘူးသယ်လာတဲ့သူကိုတွေ့ရင် ‘ကျေးဇူးပြုပြီး ရေလေးတစ်ငုံလောက်များ သောက်ခွင့်ရမလားခင်ဗျာ’ လို့ပြောမလား။ ‘ရေ...ရေ...ရေပေးစမ်း။ ငါဒီမှာသေတော့ မယ်ဟ...’ လို့ပြောမလား”။ ဆာမိကရှင်းပြတယ်။ ကော်ဖီဆိုင်မှာ ကာတာလူမျိုးတွေ ကော်ဖီမှာတဲ့အခါ အော်ငေါက်ပြီးမှ မှာတာလည်း ဒါကြောင့်ပဲတဲ့။ သဲကန္တာရ ရာဇဝင် ကြောင့်ပေါ့လေ။

သူပြောတာဖြစ်တော့ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဟာ အခုနေနေရတဲ့ နေရာရဲ့ လွမ်းမိုးမှုတင်သာမကဘူး။ ရှေးမျိုးရိုးစဉ်ဆက်တွေရဲ့ လွမ်းခြံမှုကိုလည်းခံစားရ တာပါပဲ။ အမေရိကန်လူမျိုးတွေဆိုရင်လည်း အခုအချိန်ထိ နယ်မြေသစ်တွေကိုစွန့်စား ရှာဖွေချင်တဲ့စိတ်ဓာတ် အပြည့်ရှိနေတုန်းပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အတိတ်ရဲ့ပုံဖော်ခြင်းခံရ သူတွေမဟုတ်လား။

သံပရာရည်တစ်ငုံလောက်ထပ်သောက်လိုက်တယ်။ ကာတာလူမျိုးတစ်ယောက် လောက်နဲ့ တွေ့ခွင့်ရမလား... ဆာမိကိုမေးကြည့်တယ်။ ကျွန်တော်အခုရောက်နေတဲ့နိုင်ငံ ရဲ့ နိုင်ငံသားတွေကို စကားပြောခွင့်ရဖို့ဆိုတာ အင်္ဂလန်ဘုရင်မကြီးနဲ့သွားတွေ့တာထက် တောင် ခက်နေပါလား။ ပခုံးပေါ်ကမရှိတဲ့ဖုန်ကို လက်နဲ့အသာခါချပြီး ဆာမိကပြန်ပြော တယ်။

“တော်တော်ခက်မယ်။ နံပါတ် (၁)၊ ခင်ဗျားကအမေရိကန်လူမျိုး။ နံပါတ် (၂)၊ ခင်ဗျားဟာ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်။ ပြီးတော့ ခင်ဗျားနာမည်က ဂျူးလူမျိုးနာမည်နဲ့ တော်တော်တူတယ်”

“ပြစ်ချက်သုံးခုပေါ့။ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုပါတော့”

“အချိန်ခဏပေးဗျာ။ ကျွန်တော်ကြည့်လုပ်လိုက်မယ်”

--

အပူရှိန်က တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ပိုဆိုးလာတယ်။ မနက် ၈ နာရီထိုးပြီဆိုတာနဲ့ နေအရှိန်က မညှာမတာ လူကိုဖိထားသလို။ နေ့လယ်ခင်းရောက်ပြီဆိုရင် အပြင်ဘက်က

တစ်ခါတစ်ရံတောင်ထွက်လို့မရတော့ဘူး။ နေမုန်တိုင်းဆိုတာ ဒါများလား။ အပြင်မှာအရူးနဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေပဲရှိတယ်။

ကျွန်တော်လည်း ရူးနေတာလားတော့မသိပါ။ နေပူထဲလမ်းထွက်လျှောက်နေပြီ။ နောက်ရဲ့မြို့ဟောင်းဘက်ကို လမ်းလျှောက်မယ်။ ကာတာရဲ့ရှားရှားပါးပါး ကျန်နေသေးတဲ့ အိမ်ဟောင်းဈေးတစ်ခုဆီကို သွားကြည့်မလို့ပါ။

ဈေးရဲ့ကြမ်းပြင်တွေဟာ ဖြူဖွေးနေတယ်။ အကုန်ဖြူနေတာပဲ။ အပူရှိန်ကြောင့် ဖြူနေသလား။ ဗလီပုံစံဆောက်ထားတဲ့ မက်ဒေါ်နယ် ဘာဂါဆိုင်တစ်ခုတွေ့တယ်။ ကျွန်တော့်မျက်စိများ မကောင်းတော့ဘူးလား...။ အပူရှိန်ကြောင့် မြင်ချင်ရာမြင်နေတာ မလား။ သေချာပြန်ကြည့်လိုက်တယ်။ ဟုတ်တယ်။ ဗလီပုံစံ ဆောက်ထားတာ။

ဈေးရဲ့ဆိုင်တန်း ဝင်ပါထဲလျှောက်ကြည့်တယ်။ ဆိုင်တွေအားလုံးဟာနိုင်ငံခြား သားတွေ ဖွင့်ထားတာ။ နိုင်ငံနာမည် အသီးသီးပေးထားကြတယ်။ အိန္ဒိယ အထည်ဆိုင်၊ နီလာဆံသ...စသဖြင့်။ “နိုင်ငံတကာဈေး” ဆိုတဲ့ခံစားချက်ကိုပေးချင်တာထင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အားလုံးကိုကြည့်ရတာတော့ အိမ်လွမ်းနေတဲ့ပုံပဲ။ နိုင်ငံရပ်ခြားကနေ အလုပ် ထာလုပ်ကြတဲ့သူတွေ၊ ကုန်သွယ်ကြတဲ့သူတွေဟာ ကာတာပျားအုံကြီးရဲ့ပျားအလုပ်သမား ဆွသက်သက်ပဲ။ အနှစ် ၂၀-၃၀ လောက်ကြာအောင် ကာတာမှာလာအလုပ်လုပ်ကြတယ်။ အချို့ဆိုရင် ဒီမှာပဲမွေးတဲ့သူတွေ။ ဒါပေမယ့် သူတို့ဟာ ဘယ်တော့မှ ကာတာနိုင်ငံသား မဖြစ်မလာနိုင်ဘူး။ ဒီအပေးအယူကို ကျေကျေနပ်နပ်လက်ခံကြတယ်။ ကျွန်တော့်အတွက် ဆော့ ဒီအပေးအယူဟာ စိတ်ပျက်စရာ။ အိမ်ကမိသားစုတွေကိုထားခဲ့ပြီး ကာတာမှာ အလုပ်လုပ်ကြတယ်။ နောက်ဆုံး ပိုက်ဆံတွေအများကြီးပိုက်ပြီးအောင်မြင်စွာအိမ်ပြန်မယ်။ အိမ်အကြီးကြီးတစ်လုံးဆောက်မယ်။ မသေခင်လေး ခဏနေဖို့။

ကျွန်တော် လက်ဖက်ရည်သောက်ဖို့ ခဏနားတယ်။ အအေးသောက်တာထက် အပူသောက်တာ လူကိုပိုအေးစေသတဲ့။ ကန္တာရလျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုပေါ့။ သတင်းစာတစ် ခောင်ကောက်ဖတ်လိုက်တယ်။ ကာတာနိုင်ငံခေါင်းဆောင်နဲ့ နီပေါသံအမတ်တစ်ယောက် ဆွေဆုံခြင်း သတင်းဓာတ်ပုံတွေ့ရတယ်။ တခမ်းတနား ပြင်ဆင်ထားတဲ့အခန်း၊ ရွှေချ ဆားတဲ့ တစ်ရှူးဘူး။ ကာတာခေါင်းဆောင်ကထိုင်ခုံပေါ်မှာ ပုံပုံကြီးထိုင်လို့။ ဓာတ်ပုံ က မပြောင်းလဲဘူး။ သတင်းစာတွေသာပြောင်းသွားတယ်။ ခေါင်းဆောင်နဲ့လာတွေ့တဲ့သူ တွေပြောင်းသွားမယ်။ လာတွေ့တဲ့သူတွေအားလုံးမှာ တူညီတဲ့အချက်တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ တစ်ယောက်မှ သက်သောင့်သက်သာထိုင်နေတာ မတွေ့ရဘူး။ အနေကြပ်နေကြတာ။ နောက်တစ်မျက်နှာ လှန်လိုက်တယ်။ လေအေးပေးစက်တင်သွင်းမှု မလုံလောက်ခြင်းပဲ။

အရေးတကြီးပုံစံနဲက ရေးထားတာပါလား။

အစွလမ်ဆုတောင်းသီချင်းသံသဲ့သဲ့ကြားရတယ်။ ဒီတေးသံမျိုးကို ကျွန်တော် အခါခါကြားဖူးတယ်။ နိုင်ငံပေါင်းများစွာမှာလည်း ကြားရတယ်။ နှစ်လိုစရာ ကောင်းတဲ့ တေးသွားပါပဲ။ အဆိုကောင်းတဲ့သူတွေ ဆုတောင်းတဲ့အခါ ပိုပြီးထိထိရုရှနားထောင်လို့ ကောင်းတယ်။ ဘာသာရေးဆုတောင်းမှုတွေရဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်တွေထဲမှာလူတွေကို အတူ တကွ တွေ့ဆုံစေချင်တဲ့ သဘောလည်းပါမယ်ထင်တယ်။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ပျော်ရွှင်မှု ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းလောက်ဟာ မိသားစု၊ သူငယ်ချင်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်၊ အိမ်နီးနားချင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်တယ်လို့ လူမှုသိပ္ပံပညာရှင်တွေက ခန့်မှန်းကြတယ်။ ခက်ခဲကြမ်းတမ်းတဲ့ အချိန်တွေမှာ လူ့အသိုင်းအဝိုင်းကနေ ဖြေသိမ်းမှု ရနိုင်သလို ပျော်ရွှင်စရာကောင်းတဲ့ အချိန်တွေမှာလည်း လူစုလူဝေးနဲ့ဆို ပိုပျော်ဖို့ကောင်း တယ်တဲ့။

အခြားလူတွေနဲ့နီးစပ်ခြင်းကြောင့် ပိုပျော်ရတယ်ဆိုရင်...ပိုက်ဆံရဲ့ပြဿနာကို အနည်းအကျဉ်းနားလည်နိုင်ပြီ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ ငွေကြေးဟာ ကျွန်တော်တို့နဲ့ အခြား သူတွေနဲ့ကို ပိုဝေးစေတယ်မဟုတ်လား။ တံတိုင်းတွေကာ၊ နံရံတွေဆောက်ပြီး ကိုယ့် စည်းစိမ်ဥစ္စာတွေကိုကာကွယ်ကြ။ ပိုက်ဆံလေးစု။ လူများတဲ့ရပ်ကွက်ထဲကနေ လူနည်းတဲ့ သူဌေးရပ်ကွက်ကိုပြောင်းမယ်။ ပိုချမ်းသာလာရင် ကိုယ်ပိုင်တောင်ကုန်းပေါ်မှာ ခြံခတ် ပြီးသွားနေမယ်။ တဖြည်းဖြည်းအဆင့်အတန်းမြင့်လာတယ်လို့ယူဆကြပေမယ့် တကယ် ကတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ခတ်ထားတဲ့ တံတိုင်းတွေ ပိုများသွားတာပါပဲ။

--

ကျွန်တော့်အငှားကားရဲ့ ကားဆရာက ကာတာနိုင်ငံတော်ပြတိုက်ကို မသိဘူး လမ်းမှာသုံးခေါက်လောက် ကားရပ်ပြီး မေးရတယ်။ လီဆာပြောတာမှန်များမှန်နေသလား ကာတာလူမျိုးတွေမှာ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းဆိုတာ မရှိဘူးတဲ့။

ကာတာဘက်ကကျွန်တော် ကာကွယ်ပြီးပြောချင်တယ်။ ဘာလို့လဲတော့မသိ။

“ဟုတ်ပါ့မလား။ နိုင်ငံတိုင်းမှာ သူ့ယဉ်ကျေးမှုနဲ့သူတော့ ရှိကြတာပဲ”

“ကာတာ အစားအသောက်ဆိုတာလည်းမရှိဘူး။ စာပေဆိုတာလည်းမရှိဘူး အနုပညာလည်းမရှိဘူး။ ကျွန်မအတွက်တော့ ဒါတွေမရှိတာယဉ်ကျေးမှုမရှိတာနဲ့တူတူပဲ”

“ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနတော့ ရှိတယ်မဟုတ်လား”

“ရှိတယ်လေ။ တရားရေးဝန်ကြီးဌာနလည်း ရှိတာပဲ။ ဝန်ကြီးဌာနရှိတာ တရားမျှတမှုရှိတာနဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲရှင်”

ကျွန်တော်အလျှော့မပေးချင်သေး။

“ထားပါတော့။ ပြတိုက်တော့ရှိတယ်လေ။ ဒီမှာ...မြေပုံထဲမှာ တွေ့တယ်။
ကာတာ ယဉ်ကျေးမှုပြတိုက်တဲ့”

လီဆာကမချိုမချဉ်ပြုံးရင်းပြောတယ်။ “ပြတိုက်ကို သွားကြည့်ပြီးပြီလား။”

အခု ကျွန်တော်နဲ့လီဆာ ပြတိုက်ကိုရောက်ပါပြီ။ ကွန်ကရစ်အဆောက်အအုံကို
ကြည့်ရင်း ကျွန်တော် သတိထားမိတယ်။ ကာတာနိုင်ငံမှာ အဲယားကွန်းမရှိတဲ့အဆောက်
အအုံဆိုလို့ ဒီတစ်ခုပဲရှိမယ်ထင်တယ်။ ဘာလို့များပါလိမ့်။ အဲယားကွန်းမရှိခင် ဘယ်လို
မုန်းကန်ခဲ့ရသလဲဆိုတာကို သိစေချင်တာများလား။ အထဲရောက်တော့ ပူလိုက်တာ။
အထဲဝင်ပြီး ခြေတစ်လှမ်းလောက်ပဲလှမ်းရဦးမယ်။ ကျွန်တော့်နဖူးကချွေးတွေ မျက်လုံး
ထဲထိစီးကျလာတယ်။

ကြည့်စရာမည်မည်ရရမရှိလို့ တော်သေးတာပေါ့လေ။ ပြထားတဲ့ပစ္စည်းတွေက
စိတ်ဝင်စားစရာမရှိ။ သစ်ကုလားအုတ် ခြေသည်းတွေလားမသိဘူး...မှန်ပေါင်သွင်းပြီး
ပြထားတယ်။ ရိုးရာဆေးပညာပြခန်း ဆိုတာလည်း တွေ့ရတယ်။ ခေါင်းထဲကသွေးကို
ဆောက်ထုတ်ပြီး ပလတ်စတစ်ခွက်ထဲကို သွန်ထည့်နေတဲ့ပုံ။ အောက်မှာစာရေးထားတယ်။

“သွေးတိုးဝေဒနာခံစားရသည့်အခါ မိန်းမောသကဲ့သို့ ခံစားရသည့်အခါ ခွက်
များကို အသုံးပြုကုသခဲ့ကြသည်” ။ မိန်းမောသလိုခံစားရတာ သွေးတိုးလို့လား၊ခွက်ထဲ
ထဲ သွေးတွေဖောက်ထည့်နေလို့လားဆိုတာကိုတော့ မရှင်းပြထားဘူး။

ဒိုဟာရဲ့ ဓာတ်ပုံတွေကတော့ နည်းနည်းလေး စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းပါတယ်။
မြင်ကွင်းတစ်ခုတည်းက ရိုက်ထားတဲ့ ၁၉၄၇၊ ၁၉၆၃ နဲ့ ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွေကဓာတ်ပုံတွေ။
ဒိုဟာမြို့ မင်တစ်စက်လို တဖြည်းဖြည်းပြန်ထွက်သွားတာတွေ့ရတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ပြတိုက်အပြင်ဘက်ကိုပြန်ထွက်လာပြီး ပြတိုက်ဝင်းထဲမှာ ဟိုဟို
ဒီဒီ လျှောက်ကြည့်နေတယ်။ နေအပူရှိန်ကြောင့်လား၊ ဝမ်းနည်းစရာ ပြတိုက်ကိုဝင်ကြည့်
မိလို့လားတော့မသိ... လီဆာကသူ့ရဲ့အကြောင်းတွေကို ရင်ဖွင့်လာတယ်။ သူ့ဘဝဇာတ်
လမ်းကို ပြောပြနေတုန်း ကျွန်တော်တွေ့မိတယ်။ ကာတာရဲ့ပြတိုက်လိုပဲ ကျွန်တော်တို့
ကိုယ်စီကိုယ်စီမှာလည်း ကိုယ်ပိုင်ပြတိုက်တွေရှိနေရင် ဘယ်လိုများဖြစ်မလဲ။

လီဆာရဲ့ပြတိုက်ဟာ ကာတာပြတိုက်လိုပဲ စိတ်ဆင်းရဲစရာတွေ အပြည့်နဲ့...။
လီဆာ ဆယ်နှစ်သမီးကတည်းက အဖေ့အရက်ကိုခိုးသောက်တတ်ခဲ့တဲ့ အကြောင်းတွေ
တွေ့ရမယ်။ အဝါရောင်တောက်တောက် ပြိုင်ကားတစ်စီးပေါ်တက်လိုက်ပြီး အိမ်ကနေ
ထွက်ပြေးခဲ့တဲ့ အချိန်တွေကို ပြန်မြင်ရမယ်။ လီဆာ မူးယစ်ဆေးဖြတ်ဖို့ရောက်ခဲ့တဲ့

အိုဟိုင်းရိုး ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအဆောက်အအုံကိုလည်း တွေ့ရမယ်။

မူးယစ်ဆေးပြတ်သွားတဲ့အခါ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှာအလုပ်ရတယ်။ တောင်အာဖရိက တူနီးရှားနိုင်ငံကိုသွားရတယ်။ အခြေအနေကောင်းစပြုလာပြီ။ မကြာပါဘူး...အရက်ပြန်သောက်တယ်။ ဆေးလိပ်ပြန်စွဲတယ်။ အခြေအနေမကောင်းတော့ဘူး။ အိမ်စတာဒမ်ကိုပြန်ရောက်လာတယ်။ ထိန်းမရတဲ့ လီဆာကို အမေရိကားကိုပြန်မယ့် လေယာဉ်ပေါ် တင်လွှတ်ပေးဖို့လုပ်တယ်။ မပြန်ချင်တော့ ရူးချင်ယောင်ဆောင်တယ်။ နောက်ဆုံး လေယာဉ်ကွင်းက လီဆာကိုချုပ်ပြီး စိတ်ရောဂါကုဆေးရုံကိုပို့လိုက်တယ်။ ဆေးရုံမှာလည်း ထူးမလာဘူး။ တိုက်သမျှဆေးတွေကို သောက်ချင်ယောင်ဆောင်တယ်။ ထွေးထုတ်ပစ်တယ်။ ဆေးရုံကလူတွေလည်း လက်လျှော့လိုက်ပြီး အမေရိကားကိုပြန်ခိုင်း လိုက်တယ်။ လေယာဉ်ပေါ်မှာ ဆံပင်ရှည်ရှည်လူတစ်ယောက်နဲ့တွေ့တယ်။ လေယာဉ် အိမ်သာထဲမှာ အဲဒီလူနဲ့ချစ်တင်းနှောတယ်။

လီဆာရဲ့ပြတိုက်ထဲကထွက်လာတဲ့အခါ...ကျွန်တော်တော်တော်မောသွားတယ်။ စိတ်ထဲမှာတော့ မကောင်းပါ။ လီဆာတစ်ယောက် ကာတာလိုက်ကောင်းပါစေ။ အရင် တုန်းကဘယ်လောက်ပဲ ဆိုးဝါးခဲ့ပါစေ၊ နောက်ပိုင်းမှာတော့ ရွှေရောင်နေ့ရက်တွေရောက် လာပါစေလို့ ကျွန်တော်ဆုတောင်းပါတယ်။

ကားဆီကိုပြန်လျှောက်သွားရင်း ကျွန်တော်တွေးမိတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ပြတိုက်က ဘယ်လိုပုံစံများလဲ။ စဉ်းစားလို့မရဘူး။ ဗလာသက်သက်ဖြစ်နေတယ်။ ကျွန်တော့်ဘဝ ဟာ ဒီလောက်ပဲ ဖျင်းစရာကောင်းသလား။ ပြောပြစရာ ပုံပြင်ကောင်းကောင်းတစ်ပုဒ် တောင်မရှိဘူးလား။

“ကျွန်မပြောတာ မှန်တယ်မဟုတ်လား” လီဆာကမေးတယ်။

မှန်ပါတယ်။ ကျွန်တော်အရုံးပေးလိုက်ပြီ။ လီဆာပြောတာမှန်တယ်။ ကာတာ မှာ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းဆိုတာမရှိပါ။ သူတို့အပြစ်တော့လည်း မဟုတ်ဘူး။ သဲကန္တာရရဲ့ အပူမီးထဲမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာဖြတ်သန်းနေရင်း၊ ပြိုင်ဘက် လူမျိုးစုတွေနဲ့ ယှဉ်ပြိုင်နေရင်း အချိန်တွေကုန်သွားတာကိုး။ ယဉ်ကျေးမှုတည်ထောင်ဖို့ ဘယ်လိုအချိန်ရှိပါ့မလဲ။

ကာတာရဲ့ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်ဟာလည်း ပျောက်ဆုံးနေတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းကို တစ်ခုခုနဲ့ အစားထိုးဖို့ကြိုးစားနေပါတယ်။ ကာတာထုံးစံအတိုင်း ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာကို ပိုက်ဆံနဲ့ဝယ်ဖို့ကြိုးစားနေတာ။ ယဉ်ကျေးမှုတချို့၊ သမိုင်းနည်းနည်း...ဝယ်မယ်ပေါ့။ ဒါပေမယ့် ပြဿနာက ပိုက်ဆံဆိုတာ အနာဂတ်မှာပဲအသုံးဝင်တယ်။ နောက်ဖြစ်မယ့် အရာတွေကို ငွေနဲ့ပေါက်ပြီးဝယ်လို့ရတယ်။ အတိတ်ကိုတော့ ဝယ်လို့မရ။

ဘူးဆိုရင် အပြစ်ပြောခွင့်မရှိဘူးလေ။ တခြားနိုင်ငံတွေမှာဆို “ခင်ဗျားရဲ့လခကို ကျုပ် ဆောင်ထားတဲ့ အခွန်တွေနဲ့ပေးနေတာ” ဘာညာ... ပြောလို့ရသေး။ ကာတာမှာတော့ ဒီလိုပြောလို့မရ။ အခွန်တစ်ပြားမှ ပေးမထားဘူးလေ။

--

ဆာမိဖုန်းဆက်တယ်။ သတင်းကောင်းပဲ။ ကာတာလူမျိုးတချို့နဲ့ ကျွန်တော့်ကို တွေ့ပေးမယ်တဲ့။ အယ်လ်ဂျားဇီးယားရုံးမှာသွားတွေ့ရမယ်။ ကျွန်တော်အငှားကားတစ်စီး ပေါ်တက်။ အယ်လ်ဂျားဇီးယားရုံးဘက်ကို ထွက်လာလိုက်တယ်။

ဝန်ထမ်းတွေအတွက်ဖွင့်ထားပေးတဲ့ ကော်ဖီဆိုင်မှာ ကျွန်တော်တို့ ထိုင်ကြတယ်။ ကော်ဖီဆိုင်က အပျံ့စား။ သစ်သားကြမ်းခင်းအကောင်းစားနဲ့။ နံရံမှာတီဗွီအကြီးကြီးတစ် လုံး တပ်ထားတယ်။ ဆိုင်ရဲ့ထိုင်ခုံတွေကလည်း နိုင်ငံခြားကတကူးတကမှာထားပုံပဲ။

ဆာမိကသူ့သူငယ်ချင်းကာတာလူမျိုးတွေနဲ့ ကျွန်တော့်ကိုမိတ်ဆက်ပေးတယ်။ အားလုံး အဖြူဆွတ်ဆွတ်ဝတ်ရုံရှည်တွေ ဝတ်ထားတယ်။ ဈေးကြီးပေ့ဆိုတဲ့နာရီတွေလည်း ကိုယ်စီကိုယ်စီပတ်ထားတယ်။ အိတ်ကပ်ထဲမှာ မောင့်ဘလန် ဘောပင်တွေထိုးထားတယ်။ ဝတ်ရုံရှည်ကိုအမြဲဝတ်ထားရတော့ ကာတာအမျိုးသားတွေမှာ ချမ်းသာကြောင်းထုတ်ပြ စရာဆိုလို့ နာရီတွေ၊ ဘောပင်တွေပဲရှိတာကိုး။

လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တယ်။ ကော်ဖီတွေလာချပေးတယ်။ စီးကရက်မီးညှိတယ်။ ဘယ်ကဘယ်လိုစပြောရပါ။ ကာတာရဲ့ကားမောင်းကြမ်းတဲ့အကြောင်းနဲ့ မေးခွန်းကိုစဖွင့် လိုက်တယ်။

ခဏတိတ်သွားတယ်။

“တကယ်က...” တစ်ယောက်ကဖြေတယ်။ “ခင်ဗျားတို့အမေရိကန်တွေအပြစ် ပဲဗျ။ ခင်ဗျားတို့ဆီက ဟောလိဝုဒ်ရုပ်ရှင်ကားတွေကြည့်ပြီး ဒီလိုဖြစ်သွားတာပဲ။ အပြိုင် အဆိုင်မောင်းမှ ယောက်ျားပီသတယ်မဟုတ်လား”

စကားစမြည်ပြောနေတာရပ်မှ။ ကျွန်တော်အရဲစွန့်ပြီး အဓိကမေးခွန်းကိုမေးလိုက် တယ်။

“ခင်ဗျားတို့ ပျော်နေကြသလား”

တော်တော်ကြာကြာ တိတ်ဆိတ်သွားတယ်။ နေရထိုင်ရခက်လောက်အောင်လို့ တိတ်သွားတာ။ နောက်ဆုံးမှ တစ်ယောက်ကပြန်ဖြေတယ်။ စိတ်ကသိကအောက်ဖြစ်သွား ပုံပဲ။

“ဘာလို့ဒီမေးခွန်းကို မေးတာလဲ”

ထည့်ဦးမယ်။ ကျန်တဲ့ပိုက်ဆံကိုတော့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုက်မယ်။ နှစ်တွေအတော်ကြာသွား
တဲ့အခါ အလုပ်လေးဘာလေးနည်းနည်းပြန်လုပ်ရင်လုပ်ရမယ်။ တစ်ပတ်တစ်ရက်လောက်
ပဲ အလုပ်လုပ်တော့မယ်ပေါ့။ ထီပေါက်ရင် ပျော်စရာတွေချည်း။

ကာတာလည်း ဒီလိုပဲထင်ခဲ့တာပဲ။ ထီပေါက်သလို ချက်ခြင်းချမ်းသာသွားတဲ့
နိုင်ငံမဟုတ်လား။ ခက်ခက်ခဲခဲအလုပ်တွေ လုပ်စရာမလိုတော့ဘူး။ ရွှေပုံပေါ်မှာထိုင်
တခြားနိုင်ငံတွေကို လက်ပြနုတ်ဆက်။

ပုံပြင်လေးကတော့ ဒါပါပဲလား။ ကာတာဟာချမ်းသာတယ်။ ချမ်းသာတဲ့အတွက်
ပျော်တယ်။

ခဏလေး။

၁၉၇၈ ခုလောက်တုန်းက စိတ်ပညာရှင် ဖိလစ်ဘာရစ်မန်းက လူအုပ်စုနှစ်ခုကို
လေ့လာတယ်။ အုပ်စုတစ်ခုက ထီပေါက်ပြီးချမ်းသာသွားတဲ့သူတွေ။ နောက်အုပ်စုက
မတော်တဆဖြစ်ပြီး ကိုယ်တစ်ပိုင်းသေနေတဲ့သူတွေ။ ထင်ထားတဲ့အတိုင်းပဲ ထီပေါက်တဲ့
အဖွဲ့ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပမာဏက ပိုပြီးမြင့်နေတယ်။ ဒုက္ခိတဖြစ်နေတဲ့အဖွဲ့ကတော့ ပိုစိတ်ညစ်
နေတာပေါ့။ အုပ်စုနှစ်ခုရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပမာဏကို ဆက်လေ့လာရင်း ထင်မထားတာတစ်ခု
ဖြစ်လာတယ်။ ထီပေါက်ထားတဲ့သူတွေရဲ့ပျော်ရွှင်မှုဟာ တဖြည်းဖြည်းကျလာလိုက်တာ
ထီမပေါက်ခင်က ပျော်ရွှင်မှုပမာဏနဲ့ တူတူပြန်ဖြစ်လာတယ်။ ဒုက္ခိတအဖွဲ့ရဲ့ပျော်ရွှင်မှု
ပမာဏကတော့ ဒုက္ခိတမဖြစ်ခင်တုန်းကထက် နည်းနည်းလေးပဲလျော့သွားတာကိုတွေ့ရ
တယ်။ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။

ဘရစ်မန်းကရှင်းပြတယ်။ ထီပေါက်ထားတဲ့သူတွေဟာ အဝတ်အစားဝယ်ရတာ
သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ စကားပြောရတာ စတဲ့ သာမန်အပြုအမူတွေကို ပျော်စရာလိုမြင်တော့
ဘူးတဲ့။ အရင်ကပျော်စရာကောင်းခဲ့တဲ့ အရာတွေဟာ အခုတော့ပျင်းစရာတွေဖြစ်ကုန်ပြီ။
ဒီလိုဖြစ်တာကို “ပျော်ရွှင်မှုအပြေးစက်” လို့ခေါ်တယ်။ ပြေးသာပြေးနေတာ ဘယ်လို
မှ မရောက်ဘူး။ ပျော်ရွှင်ခြင်းနောက်ကိုလိုက်နေရင်း စက်ဝိုင်းထဲမှာလည်နေတော့တာ။
ဘယ်အရာဖြစ်ဖြစ် ကြာလေရိုးလာလေပေါ့။ အဲ...လေ့လာတွေ့ရှိချက်တွေအရ ကြာရင်ရိုး
မသွားတဲ့ အရာနှစ်ခုတော့ ရှိသတဲ့။ ဆူညံသံတွေနဲ့ ရင်သားအတုတွေ။ ကျွန်တော်တို့နား
ဟာ ဆူညံသံတွေကို ဘယ်တော့မှ ရိုးမသွားဘူးတဲ့။ ဒီလိုပဲ ရင်သားအတုထည့်ထားတဲ့
အမျိုးသမီးတွေဟာလည်း အတုထည့်ထားရတာကို အမြဲလိုလိုကျေနပ်နေသတဲ့။ သူတို့
ချစ်သူတွေကလည်း အတုမို့လို့ ရိုးသွားတဲ့ပုံပေါ်ဘူးဆိုပဲ။ ထားပါတော့။ စကားလမ်း
ကြောင်း လွဲသွားပြီ။

မ်းမြေင်
ကြာသွား
လောကီ
သွားတဲ့
မှာထိုင်
အတွက်
နှစ်ခုကို
အုပ်စုက
ပေါက်တဲ့
စိတ်ညစ်
ကတစ်ခု
လိုက်တာ
ပျော်ရွှင်မှု
ကိုတွေ့ရ
ယ်ရတာ
ခြင်တော့
ကုန်ပြီ။
ဘယ်ကို
ကတော့။
ြာရင်ရိုး
ကိုနား
ထားတဲ့
သူတို့
ားလမ်း

ထိပေါက်တယ်ဆိုတာ အင်မတန်ကံကောင်းလို့မဟုတ်လား။ အရစ္စတိုတယ်က
ပြောဖူးတယ်။ “ရုပ်ဆိုးတဲ့သူ၊ သားသမီးမရတဲ့သူ၊ ဒါမှမဟုတ် အပေါင်းအသင်းသူငယ်
နှင်းကောင်းတွေ မရှိတဲ့သူ၊ ရှိတဲ့သူငယ်ချင်းတွေ ကွယ်လွန်သွားတဲ့သူဟာ သိပ်မပျော်
တတ်တော့ဘူး”တဲ့။ သူပြောတဲ့ထဲက တစ်ဝက်လောက်ဟာ ကံတရားပေါ်မှာမူတည်တဲ့
အရာတွေမဟုတ်လား။ ပျော်ချင်ရင် ကံကောင်းဖို့လည်းလိုတယ်လို့ ပြောချင်တာပေါ့။

အရစ္စတိုတယ်တစ်ယောက်တည်းမဟုတ်ပါ။ ဘာသာစကားတော်တော်များများ
ပျော်ရွှင်ခြင်း ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ကံကောင်းမှု ဆိုတဲ့စကားလုံးနဲ့နွယ်နေတတ်တယ်။
အဲဒီလိုစကားလုံး “happiness” ဟာ ရှေးဟောင်းနှော့စကားလုံးဖြစ်တဲ့ “hap”
(ကံတရား) ဆိုတဲ့စကားလုံးကဆင်းသက်လာတာ။ ဂျာမန်ဘာသာစကားမှာလည်းတူတူပဲ။
“glück” စကားလုံးကို ပျော်ရွှင်ခြင်းလို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်လို့ရသလို ကံတရားလို့လည်း
အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်လို့ရတယ်။ အရစ္စတိုတယ် ခေတ်တုန်းကတော့ ကံတရားဆိုတာနတ်ဘုရား
တွေရဲ့လက်ထဲမှာ။ အခုခေတ်ရောက်တော့ ထိန်ပါတ်နှိုက်ပေးတဲ့ ကလေးတွေဆီမှာ။

ထိပေါက်တိုင်းလည်း ကံကောင်းတယ်လို့တော့ပြောလို့မရပြန်ဘူး။ ဘရစ်မန်း
နဲ့ လေ့လာမှုတုန်းကလို ဒုံရင်းဒုံရင်းပြန်ဖြစ်သွားသူတွေလည်းရှိတယ်။ ဒီထက်ဆိုးသွား
သူတွေလည်းရှိနိုင်တယ်။ တလောက ပါကစ္စတန်နိုင်ငံရဲ့ သတင်းတစ်ခုကိုဖတ်ရတယ်။

မူလ်တန်၊ မတ်လ ၁၆ ရက်- ဘာဝါပါး ဗဟိုအကျဉ်းထောင်ရှိ အကျဉ်းသား
တစ်ဦးဖြစ်သူ ဟက်ခ်နာဝစ် (အသက် ၇၀) သည် ယမန်နေ့ညနေခင်းက ရုတ်တရက်
သေဆုံးသွားကြောင်းသိရသည်။ သေဆုံးရသည့်အကြောင်းရင်းမှာ လာမည့် ကြာသ
ပတေးနေ့တွင် ဟက်ခ်နာဝစ်အား ထောင်မှလွတ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အာဏာပိုင်များမှ
အသိပေးလိုက်သဖြင့် ဝမ်းသာလုံးဆွဲပြီး နှလုံးရပ်သွားသောကြောင့်ဟု သိရသည်။
နာဝစ်၏ရုပ်အလောင်းအား ကျန်ရစ်သူမိသားစုထံ ပို့ဆောင်ပြီးဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။

ကျွန်တော် အဲဒီသတင်းအပိုင်းကို ညှပ်ပြီး အိမ်ကရေခဲသေတ္တာမှာကပ်ထားတယ်။
နေ့တိုင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်သတိပေးနေဖို့ပါ။ ပျော်လွန်းရင် သေတတ်တယ်ဆိုတာ။

--

ညနေခင်းရောက်တော့ လီဆာနဲ့ကျွန်တော် ဟိုတယ်မှာရှိတဲ့ အိန္ဒိယဆိုင်မှာညစာ
စားကြတယ်။ စားလို့ကောင်းပါတယ်။ ဆိုင်ကဝန်ထမ်းတွေ အားလုံးကလည်း အိန္ဒိယက
ဆောက်လာတဲ့ လူတွေချည်းပဲဆိုတော့ အရသာအမှန်ထွက်တာပေါ့။

လီဆာနဲ့ကျွန်တော် စကားဆက်ပြောဖြစ်တယ်။ တည့်တည့်ပြောတတ်သူပီပီ
လီဆာက ကျွန်တော့်ကိုရုတ်တရက်မေးတယ်။ ကာတာမှာပျော်သလားတဲ့။

“အမှန်အတိုင်းပြောရရင်...” ကျွန်တော်ပြန်ဖြေတယ်။ “မပျော်တဲ့အပြင် ဝမ်း
နည်းသလိုလို ခံစားရတယ်။ ဘာလို့လဲတော့မသိဘူး။”

“ရှင်ကိုက ဝမ်းနည်းရတာ၊ စိတ်ညစ်ရတာကိုစွဲနေတာဖြစ်မယ်”

“ဘယ်လို”

“ဝမ်းနည်းခြင်းကို စွဲလမ်းနေတာလေ”

မဖြစ်နိုင်တာ။ ကျွန်တော်တွေးမိတယ်။ ဝမ်းနည်းခြင်းကိုစွဲလမ်းနေတဲ့သူဆိုတာ
ဘယ်လိုလူမျိုးများလဲ။ လီဆာပြောသလို ကျွန်တော်ဟာ စိတ်ညစ်စရာတွေကို ဆေးခွဲ
သလို စွဲနေတယ်ဆိုရင်လည်း ကျွန်တော့်ဦးနှောက်ကိုပဲအပြစ်တင်ရမယ်။ လူဦးနှောက်ဆို
တာ အပြစ်အနာအဆာအပြည့်နဲ့မဟုတ်လား။

ဦးနှောက်အာရုံကြောဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရှင်တွေရဲ့ လေ့လာချက်တွေအရဆိုရင်
လူဦးနှောက်ထဲမှာ လိုချင်မှုကိုထိန်းချုပ်တဲ့အပိုင်းနဲ့ နှစ်သက်မှုကိုထိန်းချုပ်တဲ့အပိုင်းက
မတူဘူးတဲ့။ ဓာတ်ပြုပုံချင်းလည်းမတူဘူး။ အလုပ်လုပ်တော့လည်း ကိုယ့်အပိုင်းနဲ့ကိုယ်
လုပ်ကြတယ်။ ဒီအချက်ကိုဘယ်လိုတွေ့ရှိခဲ့သလဲ။ ထုံးစံအတိုင်း ကြွက်တွေကို အမျိုးမျိုး
သောနည်းတွေနဲ့ နှိပ်စက်ပြီးမှတွေ့တာပေါ့။

ကနေဒါသုတေသနပညာရှင်တွေက ၁၉၅၀ ဝန်းကျင်လောက်မှာ ကြွက်တွေရဲ့
ဦးနှောက်ကို စမ်းသပ်မှုတစ်ခုလုပ်ကြည့်တယ်။ ကြွက်တွေရဲ့ ဦးနှောက်ထဲက Lateral
Hypothalamus ဆိုတဲ့ အစိတ်အပိုင်းကို လျှပ်စစ်ဓာတ်ပေးပြီး လှုံ့ဆော်ကြည့်တယ်။
အဲဒီလှုံ့ဆော်မှုကို ကြွက်တွေက အင်မတန်သဘောကျကြတယ်။ နောက်တစ်ဆင့်အနေနဲ့
ကြွက်တွေကိုယ်တိုင်နှိပ်လိုရတဲ့ ခလုတ်သေးသေးလေးတွေ ထားပေးလိုက်တယ်။ ခလုတ်
ကို ကြွက်ခြေထောက်နဲ့ဖိတဲ့အခါ Lateral Hypothalamus ကိုဓာတ်အားပေးပြီးသား
ဖြစ်အောင် စီစဉ်ပေးထားတယ်။ ကြွက်တွေက ပိုပြီးတောင် သဘောကျသေး။ ခလုတ်ကို
နှိပ်တတ်သွားတာနဲ့ မရပ်တော့ဘူး။ ဆက်တိုက်နှိပ်တော့တာ။ ကြွက်ထီးတွေကလည်း
ကြွက်မတွေ့ကို စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ ကြွက်မတွေ့လည်းတူတူပဲ။ မိတ်လိုက်ဖို့၊ အစ
စားဖို့ စိတ်မပါတော့ဘူး။ ရေတောင်မသောက်တော့ဘူး။ ခလုတ်ကိုပဲ အချိန်ပြည့်နှိပ်
ကြတော့တာ။

နောက်ထပ် စမ်းသပ်ချက်တစ်ခု ထပ်လုပ်ကြည့်တယ်။ ကြွက်တွေအစားစား
တုန်းမှာ ဓာတ်အားပေးကြည့်တယ်။ အဖြေကအံ့သြစရာပဲ။ အစားတော့ပိုစားလာတာ

မ်းမြေဝင်
တ်သူပီပီ
ိုင် ဝမ်း
သူဆိုတာ
ဆေးရုံ
နက်ဆိုး
ရဆိုရင်
ခပိုင်းက
နဲ့ကိုယ်
မျိုးမျိုး
က်တွေရဲ့
ateral
ွဲတယ်။
အနေနဲ့
လုတ်
ပြီးသား
ုတ်ကို
လည်း
အစာ
နိပ်နေ
စားနေ
တယ်

အမြေပုံ ကာတာ ၁၃၅
ဒီပေမယ့် ကြွက်တွေကိုကြည့်ရတာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်စားနေတဲ့ပုံ မပေါ်ဘူး။ တနည်း
မြောရရင် မစားမဖြစ်လို့သာ စားနေကြတာ။ ကြိုက်လို့စားနေတာ မဟုတ်တော့ဘူး။
“ဒီအချက်ကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အရမ်းလိုချင်တပ်မက်နေတဲ့အရာကို
အကယ်ရလိုက်တဲ့အခါ မကြိုက်တော့တာတွေ၊ မလိုချင်တော့တာတွေ ဖြစ်တတ်တယ်”
ဒီ ဒန်နီယယ်နက်တယ်ကသူ့ရဲ့ “ပျော်ရွှင်ခြင်း - သင့်အပြုံးနောက်ကသိပ္ပံပညာ” ဆိုတဲ့
အုပ်ထဲမှာရေးခဲ့တယ်။ ဟုတ်မှာပါ။ ဆေးလိပ်စွဲနေတဲ့သူတွေလိုပေါ့။ သောက်ချင်စိတ်
အမြဲဖြစ်နေပေမယ့် တကယ်သောက်တဲ့အခါ မကြိုက်တော့တဲ့အချိန်တွေ၊ မကြိုက်ပေမယ့်
ဆက်သောက်ချင်နေတဲ့ အခါတွေ ရှိနေတာပဲ။

မကြိုက်တဲ့အရာတွေကို လိုချင်ကြတာ...။ ဒါသာ တကယ့်အမှန်တရားဆိုရင်
ပွားရေးလောကတစ်ခုလုံး ပျက်စီးသွားနိုင်တယ်။ ဘောကဗေဒပညာရှင်တွေရဲ့လေ့လာမှု
တွေဟာ လူသားတွေရဲ့ လိုချင်တပ်မက်စိတ်၊ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စိတ်တွေပေါ်မှာအခြေခံထား
တာ။ ပျော်ရွှင်ခြင်းအပေါ်မှာတည်ဆောက်ထားတာ။

စောစောကပြောခဲ့သလိုပဲ လိုချင်စိတ်နဲ့ ကျေနပ်စိတ်၊ ဒီစိတ်နှစ်ခုကြားမှာဘာ
ဆက်သွယ်မှုမှမရှိဘူး။ ကားအသစ်လိုချင်တယ်၊ ထိပေါက်ချင်တယ်။ ကားဝယ်လိုက်တဲ့
အခါ၊ ထိပေါက်တဲ့အခါ ကျေနပ်သွားမှာပဲ၊ ပျော်သွားမှာပဲလို့ထင်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့်
ကျွန်တော်တို့ဦးနှောက်ရဲ့ အသုံးမကျတဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံကြောင့် ပျော်ချင်မှလည်းပျော်မယ်။
ကျေနပ်မှုလည်း ရချင်မှရမယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ဝမ်းနည်းခြင်းကိုစွဲလမ်းနေတာတဲ့။ စားပွဲထိုးက နို့ခဲဟင်းလာချ
ပေးတယ်။ ပန်းကန်ထဲကို ခပ်ထည့်ပေးရမလားဆရာတဲ့။ ပါးစပ်ထဲထိခွံ့ကျွေးဗျာ လို့
မြောရင်လည်း ခွံ့ကျွေးလောက်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ခွံ့ကျွေးလိုက်ရင်ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်
ခပ်ထည့်ရတဲ့အရသာ ပျက်မသွားဘူးလား။ ထားပါတော့။

ဝမ်းနည်းခြင်းကိုစွဲနေတာ...။မဟုတ်သေးပါဘူး။ဝမ်းနည်းခြင်းဆိုတာသာယာမှု
မဟုတ်တာ။ လိုလည်းမလိုချင်ဘူး။ ကြိုက်လည်းမကြိုက်ဘူး။ လီဆာပြောတာဒီတစ်ခါ
မှားသလား။ မှန်များမှန်နေသလား...။ ခံစားချက်ဆိုတာ ခံစားချက်ပဲလေ။ ဝမ်းသာသည်
ဖြစ်စေ။ ဝမ်းနည်းသည်ဖြစ်စေ။ ဘာခံစားချက်မှမရှိတာလောက်တော့ ဆိုးမယ်မထင်ဘူး။
ဘာမှမရှိတဲ့ဟင်းလင်းပြင်ဟာ ကြောက်စရာကောင်းလွန်းတယ်။ ဘာမှမရှိခြင်းဆိုတာကို
ကျွန်တော်တို့လူသားတွေသိပ်ကြောက်တယ်။ ဒါကြောင့်လည်းတိုင်းတစ်ပါး နိုင်ငံတွေကို
သိမ်းပိုက်မယ်။ လကမ္ဘာပေါ်မှာလမ်းလျှောက်မယ်။ အခန်းထဲမှာ တီဗွီထိုင်ကြည့်မယ်။
ဒီတအလှအပတွေ ဖွဲ့နွဲ့မယ်။

လီဆာနဲ့ကျွန်တော် စကားဆက်ပြောဖြစ်တယ်။ တည့်တည့်ပြောတတ်သူပီပီ
လီဆာက ကျွန်တော့်ကိုရုတ်တရက်မေးတယ်။ ကာတာမှာပျော်သလားတဲ့။

“အမှန်အတိုင်းပြောရရင်...” ကျွန်တော်ပြန်ဖြေတယ်။ “မပျော်တဲ့အပြင် ဝမ်း
နည်းသလိုလို ခံစားရတယ်။ ဘာလို့လဲတော့မသိဘူး။”

“ရှင်ကိုက ဝမ်းနည်းရတာ၊ စိတ်ညစ်ရတာကိုစွဲနေတာဖြစ်မယ်”

“ဘယ်လို”

“ဝမ်းနည်းခြင်းကို စွဲလမ်းနေတာလေ”

မဖြစ်နိုင်တာ။ ကျွန်တော်တွေးမိတယ်။ ဝမ်းနည်းခြင်းကိုစွဲလမ်းနေတဲ့သူဆိုတာ
ဘယ်လိုလူမျိုးများလဲ။ လီဆာပြောသလို ကျွန်တော်ဟာ စိတ်ညစ်စရာတွေကို ဆေးစွဲ
သလို စွဲနေတယ်ဆိုရင်လည်း ကျွန်တော့်ဦးနှောက်ကိုပဲအပြစ်တင်ရမယ်။ လူ့ဦးနှောက်ဆို
တာ အပြစ်အနာအဆာအပြည့်နဲ့မဟုတ်လား။

ဦးနှောက်အာရုံကြောဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာရှင်တွေရဲ့ လေ့လာချက်တွေအရဆိုရင်
လူ့ဦးနှောက်ထဲမှာ လိုချင်မှုကိုထိန်းချုပ်တဲ့အပိုင်းနဲ့ နှစ်သက်မှုကိုထိန်းချုပ်တဲ့အပိုင်းက
မတူဘူးတဲ့။ ဓာတ်ပြုပုံချင်းလည်းမတူဘူး။ အလုပ်လုပ်တော့လည်း ကိုယ့်အပိုင်းနဲ့ကိုယ်
လုပ်ကြတယ်။ ဒီအချက်ကိုဘယ်လိုတွေ့ရှိခဲ့သလဲ။ ထုံးစံအတိုင်း ကြွက်တွေကို အမျိုးမျိုး
သောနည်းတွေနဲ့ နှိပ်စက်ပြီးမှတွေ့တာပေါ့။

ကနေဒါသုတေသနပညာရှင်တွေက ၁၉၅၀ ဝန်းကျင်လောက်မှာ ကြွက်တွေရဲ့
ဦးနှောက်ကို စမ်းသပ်မှုတစ်ခုလုပ်ကြည့်တယ်။ ကြွက်တွေရဲ့ ဦးနှောက်ထဲက Lateral
Hypothalamus ဆိုတဲ့ အစိတ်အပိုင်းကို လျှပ်စစ်ဓာတ်ပေးပြီး လှုံ့ဆော်ကြည့်တယ်။
အဲဒီလှုံ့ဆော်မှုကို ကြွက်တွေက အင်မတန်သဘောကျကြတယ်။ နောက်တစ်ဆင့်အနေနဲ့
ကြွက်တွေကိုယ်တိုင်နှိပ်လိုရတဲ့ ခလုတ်သေးသေးလေးတွေ ထားပေးလိုက်တယ်။ ခလုတ်
ကို ကြွက်ခြေထောက်နဲ့ဖိတဲ့အခါ Lateral Hypothalamus ကိုဓာတ်အားပေးပြီးသား
ဖြစ်အောင် စီစဉ်ပေးထားတယ်။ ကြွက်တွေက ပိုပြီးတောင် သဘောကျသေး။ ခလုတ်ကို
နှိပ်တတ်သွားတာနဲ့ မရပ်တော့ဘူး။ ဆက်တိုက်နှိပ်တော့တာ။ ကြွက်ထီးတွေကလည်း
ကြွက်မတွေ့ကို စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ ကြွက်မတွေ့လည်းတူတူပဲ။ မိတ်လိုက်ဖို့၊ အစား
စားဖို့ စိတ်မပါတော့ဘူး။ ရေတောင်မသောက်တော့ဘူး။ ခလုတ်ကိုပဲ အချိန်ပြည့်နှိပ်
ကြတော့တာ။

နောက်ထပ် စမ်းသပ်ချက်တစ်ခု ထပ်လုပ်ကြည့်တယ်။ ကြွက်တွေအစားစား
တုန်းမှာ ဓာတ်အားပေးကြည့်တယ်။ အဖြေကအံ့ဩစရာပဲ။ အစားတော့ပိုစားလာတာ

မိမိ

ပေမယ့် ကြွက်တွေကိုကြည့်ရတာ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်စားနေတဲ့ပုံ မပေါ်ဘူး။ တနည်း
ရောင် မစားမဖြစ်လို့သာ စားနေကြတာ။ ကြိုက်လို့စားနေတာ မဟုတ်တော့ဘူး။

အချက်ကိုကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ဟာ အရမ်းလိုချင်တပ်မက်နေတဲ့အရာကို
တယ်ရလိုက်တဲ့အခါ မကြိုက်တော့တာတွေ၊ မလိုချင်တော့တာတွေ ဖြစ်တတ်တယ်”

ဒီဒန်နီယယ်နက်တယ်ကသူ့ရဲ့ “ပျော်ရွှင်ခြင်း - သင့်အပြုံးနောက်ကသိပ္ပံပညာ” ဆိုတဲ့
အုပ်စုမှာရေးခဲ့တယ်။ ဟုတ်မှာပါ။ ဆေးလိပ်စွဲနေတဲ့သူတွေလိုပေါ့။ သောက်ချင်စိတ်
ဖြစ်နေပေမယ့် တကယ်သောက်တဲ့အခါ မကြိုက်တော့တဲ့အချိန်တွေ၊ မကြိုက်ပေမယ့်
သောက်ချင်နေတဲ့ အခါတွေ ရှိနေတာပဲ။

မကြိုက်တဲ့အရာတွေကို လိုချင်ကြတာ..။ ဒါသာ တကယ့်အမှန်တရားဆိုရင်
ရေးလောကတစ်ခုလုံး ပျက်စီးသွားနိုင်တယ်။ ဘောဂဗေဒပညာရှင်တွေရဲ့လေ့လာမှု
ဟာ လူသားတွေရဲ့ လိုချင်တပ်မက်စိတ်၊ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်စိတ်တွေပေါ်မှာအခြေခံထား
ပျော်ရွှင်ခြင်းအပေါ်မှာတည်ဆောက်ထားတာ။

စောစောကပြောခဲ့သလိုပဲ လိုချင်စိတ်နဲ့ ကျေနပ်စိတ်၊ ဒီစိတ်နှစ်ခုကြားမှာဘာ
ဆက်သွယ်မှုမှမရှိဘူး။ ကားအသစ်လိုချင်တယ်၊ ထိပေါက်ချင်တယ်။ ကားဝယ်လိုက်တဲ့
အခါ၊ ထိပေါက်တဲ့အခါ ကျေနပ်သွားမှာပဲ၊ ပျော်သွားမှာပဲလို့ထင်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့်
ကျွန်တော်တို့ဦးနှောက်ရဲ့ အသုံးမကျတဲ့ ဖွဲ့စည်းပုံကြောင့် ပျော်ချင်မှလည်းပျော်မယ်။
ကျေနပ်မှုလည်း ရချင်မှရမယ်။

ကျွန်တော်ဟာ ဝမ်းနည်းခြင်းကိုစွဲလမ်းနေတာတဲ့။ စားပွဲထိုးက နို့ခဲဟင်းလာချ
သေးတယ်။ ပန်းကန်ထဲကို ခပ်ထည့်ပေးရမလားဆရာတဲ့။ ပါးစပ်ထဲထိခွံ့ကျွေးဗျာ လို့
ပြောရင်လည်း ခွံ့ကျွေးလောက်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ခွံ့ကျွေးလိုက်ရင်ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်
ခပ်ထည့်ရတဲ့အရသာ ပျက်မသွားဘူးလား။ ထားပါတော့။

ဝမ်းနည်းခြင်းကိုစွဲနေတာ..။ မဟုတ်သေးပါဘူး။ ဝမ်းနည်းခြင်းဆိုတာသာယာမှု
မဟုတ်တာ။ လိုလည်းမလိုချင်ဘူး။ ကြိုက်လည်းမကြိုက်ဘူး။ လီဆာပြောတာဒီတစ်ခါ
မှာသလား။ မှန်များမှန်နေသလား..။ ခံစားချက်ဆိုတာ ခံစားချက်ပဲလေ။ ဝမ်းသာသည်
ခြင်စေ။ ဝမ်းနည်းသည်ဖြစ်စေ။ ဘာခံစားချက်မှမရှိတာလောက်တော့ ဆိုးမယ်မထင်ဘူး။
ဘာမှမရှိတဲ့ဟင်းလင်းပြင်ဟာ ကြောက်စရာကောင်းလွန်းတယ်။ ဘာမှမရှိခြင်းဆိုတာကို
ကျွန်တော်တို့လူသားတွေသိပ်ကြောက်တယ်။ ဒါကြောင့်လည်းတိုင်းတစ်ပါး နိုင်ငံတွေကို
သိမ်းပိုက်မယ်။ လကမ္ဘာပေါ်မှာလမ်းလျှောက်မယ်။ အခန်းထဲမှာ တီဗွီထိုင်ကြည့်မယ်။
ဒီတအလှအပတွေ ဖွဲ့နွဲ့မယ်။

ဝမ်းနည်းခြင်းကို စွဲနေတာ...။ နံပြားကိုအသာဖွဲပြီး ဝါးလိုက်တယ်။ အင်း... ဟုတ်တော့ဟုတ်နေပြီ။ ကျွန်တော့်မှာ စွဲလမ်းမှုတွေတော့ရှိပါတယ်။ သိသိသာသာစွဲလမ်းနေတာ တစ်ခုရှိတယ်။ စွဲလွန်းလို့ ကျွန်တော့်မိန်းမက ကျွန်တော့်ကိုဆရာဝန်နဲ့ပြုကြည့်ဖို့ အကြံပေးဖူးတယ်။ တစ်ခါတုန်းကဆိုရင် ကျွန်တော် ကွန်ပျူတာရှေ့မှာ ခေါင်းကြီးငုံ့ပြီး အသည်းအသန်ကြည့်နေတုန်း အခန်းထဲ မိန်းမဝင်လာတာမသိလိုက်ဘူး။

“ရှင်ဘာကြည့်နေတာလဲ” စွပ်စွဲတဲ့အသံနဲ့မေးတယ်။ ကျွန်တော်ကွန်ပျူတာကို ချက်ချင်းပိတ်လိုက်တယ်။

“ဘာမှမကြည့်ပါဘူးဟ”

“ဘာ ဘာမှမကြည့်တာလဲ။ ရှင်ကြည့်နေတဲ့ပုံ ကျွန်မတွေ့လိုက်တယ်နော်”

မိသွားပြီ။ သွားပြီ။ ကွန်ပျူတာကိုပြန်ဖွင့်လိုက်တယ်။ စောစောကကြည့်နေတဲ့ ပုံကို ကျွန်တော့်မိန်းမကို ပြလိုက်တယ်။ ပုံကလှလှပပ။ ဇစ်တောင်ဖြုတ်ပြထားသေးတယ်။

“စိတ်ပျက်တယ်...” မိန်းမကသက်ပြင်းချတယ်။ ဆက်မပြောနိုင်တော့။

လူမိသွားတဲ့ကျွန်တော် ရှက်ရှက်နဲ့ ခေါင်းငုံ့ပြီးထိုင်နေမိတယ်။ မိန်းမဘာများ ပြောမလဲ စောင့်နေလိုက်တယ်။ တော်တော်ကြာမှ သူကပြောတယ်။

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ။ တခြားယောက်ျားတွေလို အပြာကားကြည့်နေရင်တောင် တော်သေးတယ်”

ကွန်ပျူတာဖန်သားပြင်ပေါ်မှာပေါ်နေတဲ့ပုံက Billingham 335 - အင်မတန်လှ တဲ့ အင်္ဂလိပ်လက်ဆွဲအိတ်လေး။ ကြိုးနှစ်ထပ်ချုပ်ထားတယ်။ ပခုံးသိုင်းကြိုးကလည်း သားရေအစစ်။ ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော့်နာမည် အဲရစ်ပါ။ ကျွန်တော်ဟာ လက်ဆွဲ အိတ်တွေကို မတန်တဆပေးဝယ်ရတာ၊ စုရတာကို စွဲလမ်းနေတာပါ။ ဝန်ခံပါတယ်။

အခြားစွဲလမ်းမှုတွေလိုပဲ... ဒီစွဲလမ်းမှုဟာလည်း မထင်မှတ်ပဲပိုပိုဆိုးလာတာ။ ပုံမှန်စိတ်ဝင်စားသူတစ်ယောက်အဆင့်ကနေ ဘယ်လိုများ အသည်းအသန်ဖြစ်သွားသလဲ တော့ကျွန်တော်လည်း မမှတ်မိတော့ပါ။ စွဲနေတဲ့လက္ခဏာတွေကိုတော့ သတိထားမိတယ်။ ဘီရိုတံခါးဖွင့်လိုက်တာနဲ့ အိတ်တွေဝေါခနဲထွက်ကျလာတဲ့အချိန်မျိုးပေါ့။ တိုကျိုရောက် တုန်းကလည်း အိတ်တစ်လုံးကို ဒေါ်လာ ၅၀၀ နဲ့ ဝယ်လိုက်မိပြန်တယ်။ မိန်းမမြင်သွားမှာ စိုးလို့ ထုတ်မသုံးရဘဲ ဖွက်ထားရသေးတယ်။ စွဲတဲ့လက္ခဏာတွေလေ။

အခုကျွန်တော့်မှာ အိတ် ၆၄ လုံးရှိနေပြီ။ ဒါအလွန်အကျွံများဖြစ်နေသလား မိန်းမကတော့ ပြောတယ်။ တော်တော်လွန်နေပြီတဲ့။ ဒါပေမယ့် သူနားမလည်တာတွေ ရှိသေးတယ်။ အိတ်အကောင်းစားတစ်ခုကို လွယ်ထားရတဲ့အခါ...ခံစားရတဲ့အရသာ

မြင်းမြေဝင်
အင်း...
ဘွဲ့လမ်း
ပြကြည့်နဲ့
ကြီးငုံ့ပြီး
ပျူတာကို
နော်**
ည့်နေတဲ့
းတယ်။
ဘူး။
တာများ
င်တောင်
တန်လူ
ကလည်း
လက်ဆွဲ
ယ်။
တာ။
းသလဲ
တယ်။
ရောက်
သွားမှာ
လား။
ကတွေ
ရသာ။

အခြေပုံ

ကျွန်တော်အသားနဲ့ သားရေစစ်စစ်အိတ်အသားနဲ့ ထိလိုက်ရတဲ့အရသာ။ သူ့နေရာနဲ့သူ
အရာတကျချုပ်ထားတဲ့ အိတ်ကပ်လေးတွေ၊ ကြယ်သီးလေးတွေကို သဘောကျနေရတဲ့
အရသာ... အတွင်းအိတ်မှာ တပ်ထားတဲ့ ဇစ်ကို ဇွဲခနဲပိတ်လိုက်ရတဲ့ အရသာ... ဒီလို
အရသာတွေကို သူမသိလိုပါ။ သေသေချာချာချုပ်ထားတဲ့အိတ်တစ်လုံးဆိုတာ ကိုယ့်ရဲ့
ဘယ်ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုလိုပဲ၊ တစ်သွေးတည်း တစ်သားတည်း။

ကျွန်တော်ဆက်ပြီးစဉ်းစားနေတုန်း စားပွဲထိုးကမဆလာလက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်
အချပေးတယ်။ အိတ်တွေကိုတောင် ဒီလောက်စွဲလမ်းတတ်နေရင်... ဝမ်းနည်းခြင်းကို
ပူသမ်းတယ်ဆိုတာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်လေ။

--

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။ ညနေ ၃ နာရီ။ ကာတာလူမျိုးတွေ အမြဲသွားဖြစ်တဲ့နေရာတစ်ခုကို
ကျွန်တော်ရောက်အောင် သွားရဦးမယ်။ Starbucks ကော်ဖီဆိုင်ပါ။ ကော်ဖီဆိုင်ထဲမှာ
ကာတာအမျိုးသားတွေ ကော်ဖီကိုယ်စီနဲ့ ဆေးလိပ် မသောက်ရ ဆိုင်းဘုတ်အောက်မှာ
ဆေးလိပ်သောက်နေကြတယ်။ ဘယ်သူမှလည်း လာပြောရဲမှာမဟုတ်ဘူးလေ။ ကာတာမှာ
“ဘာစည်းကမ်းထုတ်ထားသလဲ” ဆိုတာထက် “ဘယ်သူ ထုတ်ထားတဲ့စည်းကမ်းလဲ”
ဆိုတဲ့မေးခွန်းက ပိုအရေးကြီးတယ်။

ကာတာလူမျိုးတွေဟာ သက်သောင့်သက်သာရှိလွန်းတယ်။ ဒါပေမယ့် ကာတာ
က ရေနံကျိန်စာသင့်နေတဲ့နိုင်ငံတွေထဲက တစ်ခုလည်းဖြစ်တယ်။ ပညာရှင်တွေရဲ့အပြော
အဆိုရင် ရေနံဈေးနဲ့ ဒီမိုကရေစီဟာ ပြောင်းပြန်အချိုးကျသတဲ့။ ဆီဈေးတက်လာတာ
နဲ့အမျှ ဒီမိုကရေစီရဲ့ တည်မြဲမှုဟာလည်း ကျဆင်းလာတယ်။ ရေနံသူဌေးနိုင်ငံတွေရဲ့
ဆင်းဆောင်တွေဟာ အာဏာကိုကျစ်ကျစ်ပါအောင် ဆုပ်ထားတတ်ကြတယ်။ လူတွေ
အားလုံး သက်သောင့်သက်သာ ဖိမိကျနေတာ။ ပျော်နေကြတာ။ ရထားတဲ့အာဏာကို
ဘာလက်လွှတ်စရာအကြောင်းရှိသလဲ...ပေါ့လေ။

ဒါပေမယ့်...ပျော်နေတာသေချာသလား။ အိမ်လဲဒါဒီရင်မိ ဆိုတဲ့ ပြင်သစ်လူမှု
ဆဒပညာရှင်တစ်ယောက်က ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုရဲ့ အခြေခံခံယူချက်
တွေအားလုံး ပြိုလဲသွားတဲ့အခါ “Anomic Suicide” လို့ခေါ်တဲ့ ကယောင်ကတမ်း
သတ်သေခြင်း ဆိုတဲ့အဖြစ်မျိုးဖြစ်တတ်တယ်။ ကြီးမားတဲ့ဆုံးရှုံးမှုတွေကြောင့် ဒီလိုဖြစ်
နိုင်သလို အဆမတန်ကြွယ်ဝချမ်းသာသွားခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်သတဲ့။

ဆုံးရှုံးမှုကြောင့် ကယောင်ကတမ်းတွေဖြစ်ရတာတော့ နားလည်ရလွယ်ပါတယ်။
ဒါပေမယ့်... ထိပေါက်တဲ့သူတွေ၊ ရုတ်တရက်ချမ်းသာသွားတဲ့သူတွေ၊ ရေနံသူဌေးနိုင်ငံ

သားတွေလည်း ကယောင်ကတမ်း ဖြစ်တတ်ကြတယ်ဆိုတာတော့ နားလည်ရနည်းနည်း ခက်မယ်။ ဒါပေမယ့်တကယ်ဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုယ်တိုင်လည်း တစ်ခါ တလေ သတင်းကောင်းကြားရတဲ့အခါ၊ ရာထူးတိုးတဲ့အခါ.. စိတ်ထဲမှာဝေဝေဝါ မအီ မသာဖြစ်ဖူးကြတယ်မဟုတ်လား။ လူတွေကတော့ ချီးကျူးလက်ဆွဲနှုတ်ဆက်နေကြတာပဲ။ ပျော်ရမယ်..ဆိုတာကိုသိနေတယ်။ ဒါပေမယ့် မပျော်ဘူး။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတာလည်း မသိဘူး။

--

Starbucks မှာလူပြည့်နေတယ်။ နေရာရဖို့ တော်တော်ကြိုးစားလိုက်ရတယ်။ ပိတ်ရက်လည်းမဟုတ်ဘဲ နေ့လယ် ၃ နာရီအချိန်ကြီး ဒီလောက်လူပြည့်နေတာ ထူးဆန်း နေတယ်။ အလုပ်မရှိကြဘူးလား။

ကျွန်တော်နောက်မှသိရတယ်။ အားလုံးအလုပ်ရှိကြတယ်။ ကော်ဖီသောက်ရင်း လခအပြည့်ရနေကြတာ။ ကာတာလူမျိုးတချို့ဟာ တစ်ဆင့်ခံအလုပ်လုပ်တဲ့ သူတွေတဲ့ အလုပ်သွားစရာမလိုဘူး။ မိသားစုကြီးဝင်တွေ ဖြစ်ကြတဲ့အတွက် အချိန်တန်ရင် လခ ရကြတယ်။

ကော်ဖီသောက်ရင်း ပိုက်ဆံရနေတာ ပျော်စရာတော့အကောင်းသား။ စိတ်ညစ် စရာကောင်းတဲ့ အလုပ်ခွင်ထဲမှာနေစရာမလိုတော့ဘူး။ အနားယူရင်း ပိုက်ဆံရှာမယ် ဒီလိုလူတွေမှ မပျော်ရင် ဘယ်သူပျော်မလဲ။

ဒါပေမယ့်.. သုတေသနတွေရှိချက်တွေ တော်တော်များများအရဆိုရင် အလုပ် မလုပ်တဲ့သူတွေဟာ အလုပ်လုပ်တဲ့သူတွေထက် ပျော်ရွှင်မှုမာဏနိမ့်ပါးကြတယ်တဲ့။ ဥပမာမှာ အလုပ်လက်မဲ့တွေအများကြီးရှိပါတယ်။ အစိုးရကလည်း အလုပ်လက်မဲ့တွေ ကို သေသေချာချာထောက်ပံ့ပေးတယ်။ အလုပ်ပြုတ်သွားတဲ့သူတွေဆိုရင်လည်း နောက် အလုပ်တစ်ခု မရခင်စပ်ကြား လစာအပြည့်ပေးထားတယ်။ သို့သော် အလုပ်လုပ်နေတဲ့သူ တွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအနှစ်သာရကိုတော့ မရနိုင်တာအမှန်ပဲ။ စိတ်ဝင်တစားလုပ်ရတဲ့အလုပ် ဟာ ပျော်စရာထက်ပိုပျော်ဖို့ကောင်းတယ် တဲ့။ ပြဇာတ်ဆရာ နိုဝယ်ကောင်းဝပ်ကပြောခဲ့ ဖူးတယ်လေ။

--

ကာတာနဲ့ကျွန်တော် တဖြည်းဖြည်းဝေးကွာလာသလိုခံစားရတယ်။ ကာတာတို့ တော့ ရောက်နေပြီ။ တကယ်ရောက်နေတယ်လို့ စိတ်ထဲမှာ မခံစားရသေးဘူး။ ကျွန်တော် ကာတာလူမျိုးတစ်ယောက်လို စဉ်းစားတတ်ဖို့လိုပြီထင်တယ်။ ဘယ်လိုများလုပ်

ရန်ပေးပေး
သုံး တစ်
ဝေဝါ
နကြတာ
ဒိုတာလည်း
ရတယ်
ထူးဆန်း
သာကရင်
သူတွေတဲ့
နရင် လေ
စိတ်ညစ်
တံရှာမယ်
အလုပ်
တယ်တဲ့
ကမဲ့တွေ
နောက်
ပဲနဲ့တဲ့သူ
အလုပ်
ကပြောခဲ့

...သိပ်သောက်ပြီး ကားမောင်းကြမ်းကြည့်ရင်ကောင်းမလား။ မဖြစ်သေးပါ။ ဟိုတယ်
...ဆောင်ပစ္စည်းဆိုင်ရှေ့ဖြတ်လျှောက်ရင်း ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲ အကြံတစ်ခုဝင်လာ
... ဘောပင်တစ်ချောင်းဝယ်မယ်။ မတန်မရာ ဈေးကြီးလွန်းတဲ့ ဘောပင် တစ်ချောင်း
...မယ်။ မတန်မရာအိတ်တွေတောင် ဝယ်စုခဲ့သေးတာပဲ။ ဘောပင်အကောင်းစားတွေ
...သေးသေးဘူး။ ပစ္စည်းဥစ္စာပေါ့တွယ်ငြိတဲ့စိတ်ဟာ လူကိုစိတ်ဆင်းရဲစေသတဲ့။ ဥစ္စာ
...တဲ့သူတွေသာ ပျော်ရွှင်ခြင်းအစစ်အမှန်ကိုရကြတယ်လို့ကြားဖူးတယ်။ ဒါပေမယ့်
...အကောင်းစား၊ ကားအကောင်းစား၊ တီဗွီ အကောင်းစားတွေရဲ့ ဆွဲဆောင်မှုကနေ
...ထွက်ဖို့ဆိုတာလည်း အခက်သား။

မတန်မရာဘောပင်ဝယ်ဖို့ဆိုတာ စိတ်ထင်သလို ဝယ်ရတာပါပဲ။ ယုတ္တိရှိရှိ
အချိုးသင့်အကြောင်းသင့် စဉ်းစားစရာမှမလိုတာ။ ကားဝယ်သလိုလည်း မဟုတ်ပြန်ဘူး။
...ချရပါ့မလား... ဝုန်းခနဲ ပေါက်ကွဲမလား... သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ကိုက်ပါ့မလား...
...ဖြင့် စဉ်းစားစရာမလိုပါ။

ဘောပင် ၄-၅ ချောင်းလောက် ကိုင်ကြည့်တယ်။ လက်ပေါ်မှာတင်ပြီး ဆ
...တယ်။ အလုံးအထည် အသင့်ပဲလား။ မတန်မရာဘောပင်တွေဝယ်တော့မယ်ဆိုရင်
...အထည်ဟာ သိပ်အရေးကြီးတယ်။ အလုံးသေးလွန်းရင် အဆင်မပြေဘူး။ အပေါစား
...တယ်။ အပေါစားဆန်မှတော့ မတန်မရာပေးရတာ အဓိပ္ပာယ်မရှိတော့ဘူးလေ။ သိပ်
...ပတ်ကြီးလွန်းရင်လည်း လက်နာမယ်။ နောက်တစ်ခုက ရုပ်ထွက် သန့်၊မသန့်။ မသိ
...သန့်၊ အထင်ကြီးစရာရုပ်မျိုးလည်း ရှိဦးမှ။ နောက်ဆုံး... အချက်ကတော့ ရေးလို့ရဖို့။
...မတန်မရာဈေးပေးမှတော့ စာရေးလို့ရဖို့တော့လိုတယ်။ ရေးလို့မကောင်းတဲ့ မတန်မရာ
...ဘောပင်တွေ အများကြီးရှိတယ်။ ပြောရင်ယုံမှာမဟုတ်ဘူး။ မင်မလိုက်တာ။ မင်တွေ
...အရမ်းစိုနေတာ။ အကွက်တွေဖြစ်ကုန်တာ။ ရေးနေရင်း အပြတ်အပြတ်တွေဖြစ်တာ။

အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ ရွေးပြီး နောက်ဆုံးမှာ ကျွန်တော် Lavin တစ်ချောင်းဝယ်
...လိုက်ပါတယ်။ ဘောပင်ကို ချက်ချင်းပဲသုံးလိုက်တယ်။ ခရက်ဒစ်ကတ် စာရွက်မှာ
...ဆက်မှတ်ထိုးလိုက်တာ။ လျှောခနဲပဲ။

--

မိုဇာအယ်လ်မယ်ကီဟာ အာရပ်ကမ္ဘာမှာတော့ ရှားပါးအမျိုးသမီးတစ်ဦးပါ။
...သွေးတကြွကြွနဲ့ အမြဲကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မြှင့်တင်နေတဲ့သူတစ်ယောက်။ သူနဲ့ကျွန်တော်
...တစ်ခါတွေ့ဖူးပြီးသား။ အာရပ်အမျိုးသမီးတွေအကြောင်း ဆောင်းပါးရေးတုန်းက သူနဲ့
...ကားပြောခဲ့ဖူးတယ်။ မိုဇာဟာ အစိုးရအဖွဲ့ထဲကိုဝင်ဖို့ကြိုးစားခဲ့တဲ့ ပထမဆုံးမှာ

အာရပ် အမျိုးသမီးတွေထဲက တစ်ယောက်လည်းဖြစ်တယ်။ ဝင်ခွင့်တော့မရခဲ့ရှာဘူး။ ဒါပေမယ့် ကြိုးစားခဲ့တာနဲ့တင် အောင်မြင်တယ်လို့ပြောလို့ရပါတယ်။ စိတ်ဓာတ်ခွန်အား ပြင်းထန်တဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ပေါ့။

ကာတာရောက်တော့ ကျွန်တော်သူ့ကိုဖုန်းဆက်ပြီး တွေ့ခွင့်တောင်းတယ်။ ဖုန်းဆက်တော့ ကျွန်တော့်ကိုမှတ်မိတယ်လို့ပြောတယ်။ ဟုတ်၊မဟုတ်တော့ မသိပါ။ မမှတ်မိဘဲ မှတ်မိချင်ယောင်ဆောင်လိုက်တာလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ နိုင်ငံရေးလုပ်နေတဲ့ သူဆိုတော့ ပြောလို့မရဘူးလေ။ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ဖို့သဘောတူတယ်။

Starbucks မှာသူ့ကိုစောင့်နေတာ မိနစ်သုံးဆယ်လောက်ရှိပြီ။ ရောက်မလာ ဘူး။ ကျွန်တော်သူ့ဖုန်းကိုဆက်လိုက်တယ်။ သူ့အသံကစိတ်တိုနေတဲ့အသံ။

“ရှင်ဘယ်ရောက်နေတာလဲ” ။ မိုဇာကမေးတယ်။

“ခင်ဗျားချိန်းထားတဲ့နေရာမှာပဲလေ။ Starbucks မှာစောင့်နေတာလေ”

“ဘယ်တစ်ခုလဲ”

ရှေ့ပင်းစင်တာ တစ်ခုတည်းမှာ Starbucks နှစ်ခုရှိလိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် လုံးဝမတွေးမိဘူး။ ကျွန်တော်ကာတာမှာ ရောက်နေတယ်ဆိုတာကို မေ့သွားတာ။

မိုဇာက တခြားရှေ့ပင်းစင်တာတစ်ခုမှာ တွေ့ဖို့ထပ်ချိန်းတယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ မမှားအောင် Haagen-daz Cafe မှာချိန်းတယ်။ ဒီတစ်ဆိုင်ကတော့ နှစ်ခုမရှိဘူး။ သေချာတယ်တဲ့။

ကျွန်တော်ရောက်သွားတော့ မိုဇာကစောင့်လျက်သား။ မျက်နှာခြုံ ဝတ်ရုံကို ဖွင့်ထားတယ်။ ခြုံပဝါထဲကနေ ဆံပင်တချို့က ထိုးထိုးထောင်ထောင်ထွက်နေတယ်။ ကာတာအမျိုးသမီးတစ်ယောက်အနေနဲ့ နိုင်ငံခြားသားအမျိုးသားတစ်ယောက်ကို လူမြင် သူမြင် တွေ့ဖို့ဆိုတာ လွယ်တော့မလွယ်ဘူး။ နှာခေါင်းရှုံ့စရာအပြုအမူတစ်ခုလို့သတ်မှတ် သူတွေ ရှိနေတာကိုး။

ဒါပေမယ့် မိုဇာဟာသာမန်ကာတာအမျိုးသမီးတစ်ယောက်မဟုတ်ပါ။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်ကတည်းက ကိုယ်တိုင်ကားမောင်းနေပြီ။ ကာတာမှာ ၁၉၉၇ ရောက်မှအမျိုးသမီး တွေကားမောင်းခွင့်ရတာလေ။

“အဲဒီတုန်းကဆို ရဲဖမ်းတာ ခဏခဏခံရတယ်။ ကျွန်မမောင်းလာတဲ့ကားကို တားပြီးမေးတယ်။ ‘အမျိုးသမီးတွေကားမောင်းခွင့်မရှိဘူးလေ။ ဘာလို့မောင်းလာတာလဲ’ တဲ့။ ကျွန်မပြန်ပြောတယ်။ ‘ရှင်တို့ဘာလုပ်ချင်လဲ။ လိုင်စင်သိမ်းမလို့လား။ ကျွန်မမှာ လိုင်စင်လည်းမရှိဘူး’ ” ။

သူတို့ကလိုင်စင်မရှိရင် ကားသိမ်းမယ်လို့ ပြောတယ်။ မိုဇာကပြန်ပြော
 သိမ်းချင်လည်းသိမ်းသွား။ ကျွန်မမှာနောက်တစ်စီးရှိသေးတယ်” တဲ့။ အဲဒီမှာ
 သူတို့က ပြန်ပြောမယ်။ “ဒါဆိုရင် ခင်ဗျားကိုထောင်ထဲထည့်ပစ်မယ်”။ မိုဇာကလည်း
 ပြန်ပြောမယ်။ “ထောင်ချမယ်။ ဟုတ်လား။ ချလေ။ ထောင်ထဲရောက်နေတုန်း စာတမ်း
 စောင်လောက် ပြုစုဖို့အချိန်ရတာပေါ့”။ အဲဒီလောက်ပြောပြီးသွားတဲ့ အခါဆိုရင်
 ကျွေးလည်း မိုဇာကို မဖမ်းဘဲ သတိပေးချက်လောက်ပေးပြီး လွှတ်ပေးလိုက်ရော။

ကျွန်တော် ရက်စိတ်ကလေးရဲ့ရေခဲမုန့်တစ်ခွက် မှာလိုက်တယ်။ မိုဇာကဝေဖာရေခဲမုန့်
 ဆိုတယ်။ ကာတာနိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးတွေအကြောင်း၊ စကားစမြည်ပြောဖြစ်တယ်။
 မိုဇာပျော်နေသလား...မေးကြည့်တယ်။

“ပျော်တာပေါ့”။ ရေခဲမုန့်စားနေရင်းဖြေတယ်။ “တစ်ကနေ တစ်ဆယ်အထိ
 ဆွတ်မယ်ဆိုရင် တစ်ဆယ်ဖိုးအပြည့်ကို ပျော်တယ်။ ကမ္ဘာပတ်ပြီး ခရီးတွေလည်းထွက်
 ခဲ့တယ်။ အရင်လ တစ်လတည်းမှာပဲ ညီလာခံသုံးခုတောင် သွားတက်ရတယ်လေ။ ခရီး
 ဆိုတာအကုန်လုံး စရိတ်ငြိမ်း။ လေယာဉ်ပထမတန်းကစီးရတယ်။ အကောင်းဆုံးဟိုတယ်
 ချွေမှာပဲ တည်းရတယ်”

“ပိုက်ဆံနဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကိုပေါက်ဝယ်လို့ရတယ်ဆိုပါတော့”
 မိုဇာ ခဏငြိမ်သွားတယ်။ ပန်းကန်ထဲက ရေခဲမုန့်ကိုစိုက်ကြည့်နေတယ်။
 “အဲဒီလိုတော့လည်း မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ဇိမ်ခံပစ္စည်းတွေကြောင့် နည်း
 နည်းတော့ ပိုပျော်ရတာအမှန်ပဲ။ ပထမတန်းကလေယာဉ်စီးဖို့၊ အကောင်းဆုံးဟိုတယ်တွေ
 မှာတည်းဖို့ ပိုက်ဆံလိုတယ်လေ။ ကျွန်မအတွက်တော့ ဒီလိုနေနိုင်တာဟာ ပျော်ရွှင်မှုရဲ့
 ဘစ်စိတ်တစ်ပိုင်းပဲ။ ကျွန်မအတွက်တုန်းကတော့ တဲကလေးနဲ့နေလည်း ပျော်နေခဲ့တာပဲ။
 ကျွန်မအတွက်တော့ တဲပုတ်ထဲမှာ ပျော်ဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး”

မိုဇာက ဖြစ်ရပ်မှန်ဇာတ်လမ်းတစ်ခုကိုပြောပြတယ်။ မကြာသေးခင်ရက်အနည်း
 သေးကပဲ ကာတာသူဌေးတစ်ယောက် ဖုန်းနံပါတ်တစ်ခုဝယ်လိုက်တယ်တဲ့။ ကံကောင်းတဲ့
 ဇာတ်လမ်းဆိုပါတော့။ ဖုန်းနံပါတ်က ၆၆၆၆၆၆ တဲ့။ ဈေးနှုန်းက ဒေါ်လာနှစ်သန်းခွဲ။ တချို့
 ကာတာအသိုင်းအဝိုင်းတွေမှာ ရုတ်ရုတ်သံသံဖြစ်ကုန်တယ်။ ဒါတော့ သိပ်လွန်သွားပြီ...
 ဆိုပြောတဲ့ကာတာလူမျိုးတွေလည်း ရှိတယ်တဲ့။ မိုဇာကတော့ သူဌေးကိုကာကွယ်ချင်တဲ့
 လေသံနဲ့ပြောတယ်။ တချို့လူတွေအတွက် ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ သူတို့သတ်မှတ်ချင်သလို
 သတ်မှတ်ကြတာတဲ့။ ဖုန်းနံပါတ်လှလှတစ်ခုအတွက် ဒေါ်လာနှစ်သန်းခွဲသုံးရတာကို
 ပျော်တယ်လို့ထင်ချင်လို့ထင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့ ဘာအပြစ်ပြောစရာလိုသလဲ...မေ့

“ဒါပေမယ့် ဒီထက်ပိုအကျိုးရှိအောင် သုံးဖြုန်းလို့ရတယ်မဟုတ်လား”

“ဒါတော့ သူတို့သဘောပဲလေ” မိုဇာကပြန်ပက်တယ်။ “သူတို့အတွက်တော့ ဒါဟာ ဖြုန်းတာမှမဟုတ်တာ။ တလောက ကျွန်မသူငယ်ချင်းတစ်ယောက် ဒေါ်လာ ၈၀၀၀ တန် အိတ်တစ်လုံးဝယ်လိုက်တယ်။ အိတ်ကအရမ်းလှတာ။ သူလည်းအရမ်းပျော်သွားတယ်လေ”

ပျော်သွားတာကိုတော့ ကျွန်တော်မငြင်းလိုပါ။ ဟုတ်မှာပါ။ ဒါပေမယ့်နောက်ဆုံးပေါ် လူမှုသိပ္ပံစမ်းသပ်မှုတွေအရဆိုရင် မိုဇာသူငယ်ချင်းရဲ့အပျော်ဟာ ကြာကြာခံမှာတော့ မဟုတ်။ မကြာခင် ဒေါ်လာတစ်သောင်းတန်အိတ် လိုချင်လာမယ်။ ပြီးရင်တစ်သောင်းခွဲတန်ဝယ်ရမှ ပျော်တော့မယ်။ ရလေလိုလေ...

မိုဇာနဲ့ကျွန်တော် လမ်းခွဲဖို့နှုတ်ဆက်တယ်။ သူ့ကိုကြည့်ရတာ အနောက်တိုင်းဆန်လွန်းတဲ့အတွက်နှုတ်ဆက်ရင်း ကျွန်တော် ယောင်ပြီးတော့ သူ့ပါးကိုနမ်းမိတော့မလို့ ဖြစ်သွားတယ်။ တော်သေးတာပေါ့။ ဘေးလူတွေကဲ့ရဲ့စရာ ဖြစ်တော့မလို့။

--

“ဪ...အဲရစ်လား” ဖုန်းထဲကအသံက ငယ်ပေါင်းကြီးဖော်တစ်ယောက်လို ပြောနေကျအသံမျိုး တရင်းတနှီးရှိတယ်။ “ခင်ဗျားဖုန်းဆက်မှာကို စောင့်နေတာ”

အခုမှတွေ့တဲ့သူကို ရင်းရင်းနှီးနှီး ဆက်ဆံတာမျိုး ကျွန်တော်သဘောမကျပါ။ ဒါပေမယ့် အက်ဘ်ဒူလာဇစ် ရဲ့ဆက်ဆံပုံက အသားကျ နွေးထွေးလွန်းတယ်။ ကျွန်တော် သူ့ကို ချက်ချင်း ခင်မိသွားတယ်။

ကာတာရောက်ရင် အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ကိုသွားတွေ့ဖို့ ကျွန်တော့်လုပ်ဖော်ကိုင်ဘဏ်တွေက သေသေချာချာမှာလိုက်တယ်။ အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ဟာ အင်မတန်ဆင်ခြင်စဉ်းစားတတ်တဲ့ ကာတာလူမျိုးတစ်ယောက်တဲ့။ Eli France လို့ခေါ်တဲ့ ပြင်သစ်မုန့်ဆိုင်တစ်ခုမှာ တွေ့ဖို့ချိန်းလိုက်တယ်။ Eli France မုန့်ဆိုင်ကိုဒိုဟာရဲ့ ဈေးတစ်ခုထဲမှာဖွင့်ထားတယ်။ Souk လို့ခေါ်တဲ့ဈေးတန်းတွေပါ။ အမေရိကားမှာရှိတဲ့ လဟာပြင်ဈေးတွေလိုပါပဲ။ လဟာပြင်ဈေးဆိုတာထက် Souk လို့ခေါ်တော့ ပိုခန်းနားတာပေါ့လေ။

ဆိုင်ကိုကျွန်တော် စောပြီး ရောက်သွားတယ်။ ဆိုင်ဝန်ထမ်း အမျိုးသမီးတို့ နှစ်ယောက်စာထိုင်ဖို့စီစဉ်ပေးပါလို့ ပြောလိုက်တယ်။ အမျိုးသမီးကကြောင်တောင်တောင်နဲ့ပြန်ကြည့်နေတယ်။ အတော်လေးကြာမှကျွန်တော် သတိရသွားတယ်။ နှစ်ယောက်ထိုင်မယ်ဆိုရင် ဘယ်သူတွေထိုင်မှာလဲဆိုတာကိုပါ ပြောပြဖို့လိုတယ်လေ။ မိန်းကလေးဆို ထိုင်မှာလား။ ယောက်ျားလေးနှစ်ယောက်ထိုင်မှာလား။ မိန်းကလေးအဖော်နဲ့ထိုင်မှာလဲ။

ဆိုရင် 'မိသားစုနေရာ' မှာနေရာချပေးမယ်။ မိသားစုနေရာဆိုတာ တခြားအပြင်ကလူတွေ
 ခြားမမြင်ရတဲ့နေရာပါ။ တစ်မိယောက်ျားတွေ ကြည့်မှာကို စိတ်မပူရတော့ဘူးပေါ့။
 ဆောက်လုပ်ပေးလေးနှစ်ယောက်လာတယ် ဆိုရင်တော့ 'လူလွတ်နေရာ' မှာနေရာချပေးမယ်။
 မိသားစုမပါဘဲလာတဲ့ အမျိုးသားတွေအတွက်စီစဉ်ထားပေးတာ။ အမျိုးသားနှစ်ယောက်
 ဆိုင်ခိုစီစဉ်ပေးပါလို့ ကျွန်တော်သေသေချာချာရှင်းပြလိုက်တယ်။ ဝန်ထမ်းအမျိုးသမီး
 စိတ်သက်သာရာရသွားတဲ့ပုံနဲ့ ကျွန်တော့်ကို ကျောက်ပြားခင်းထားတဲ့စားပွဲတစ်ခုဆီခေါ်
 သွားတယ်။ ကျွန်တော်သံပရာရည်တစ်ခွက်မှာလိုက်ပြီး အက်ဘီဒူလာဇစ်ကိုစောင့်နေလိုက်
 တယ်။

ခဏကြာတော့ အက်ဘီဒူလာဇစ်ရောက်လာတယ်။ မျက်လုံးတောက်တောက်နဲ့၊
 အစားပြောရင် မျက်စိက အရောင်တဖြတ်ဖြတ်လက်နေတယ်။ သူကရေခွေးကြမ်းတစ်ခွက်
 စားတယ်။ စားပွဲထိုးအမျိုးသမီးကို တလေးတစားဆက်ဆံတာ တွေ့ရတယ်။ အိမ်ဖော်လို
 ဆက်ဆံဘူး။

အက်ဘီဒူလာဇစ်ရဲ့ အဖေက ကျောင်းဆရာ။ ကာတာလူမျိုးတွေ အတွက်တော့
 အင်မတန်သိမ်ငယ်တယ်လို့ ယူဆကြတဲ့ အလုပ်တစ်ခုပေါ့။ သူ့အဖေမှာကားတစ်စီးရှိပါ
 တယ်။ ကားအကောင်းစားတော့မဟုတ်ပါ။ စက်နှိုးလို့ရလိုက် မရလိုက်၊ ခပ်စုတ်စုတ်
 ပါပဲ။ သူ့အဖေခေတ်တုန်းက ဒိုဟာမှာ လမ်းတစ်လမ်းပဲရှိတယ်။ အိမ်ခြေအနည်းငယ်
 ချိတယ်။ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ် သန့်ရှင်းရေးလုပ်ကြတယ်။ ကိုယ့်ကလေးကိုယ်ထိန်းကြတယ်။
 အခုခေတ် ကာတာထက်တော့ ပိုရုန်းကန်ရတာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် ပိုပြီးနေပျော်ကြသတဲ့။

၁၉၈၀ မှာ ကာတာဟာ ရုတ်တရက်ကြီး ပြောင်းလဲသွားတယ်။ ရှိယာတွန်
 ဆိုတယ်ကြီးစပြီးဆောက်တယ်။ ပီရမစ်ပုံဆောက်ထားတဲ့ဟိုတယ်ကြီးပေါ့။ ဆောက်ပြီး
 ဆိပ်မကြာဘူး။ တခြားဟိုတယ်အသစ်တွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခုပေါ်လာတယ်။ ကွန်ဒိုအသစ်
 တွေ၊ ရုံးအဆောက်အအုံအသစ်တွေ မှိုပွင့်တွေလို တစ်ပွင့်ပြီးတစ်ပွင့်ပွားလာတယ်။ နိုင်ငံ
 ခြားသား ဆောက်လုပ်ရေးသမားတွေ အလုံးအရင်းနဲ့ ဝင်ချလာတယ်။ ကာတာမှာရတဲ့
 လုပ်အားခက သူတို့နိုင်ငံထက် သုံး-လေးဆပိုများနေတာကိုး။ အိမ်အကူလုပ်မယ့်သူတွေ၊
 ထမင်းချက်တွေ၊ ကလေးထိန်းတွေ အများကြီးရောက်လာကြတယ်။ ကာတာလူမျိုးတွေ
 နိမ့်ကျဖို့ ကူညီပေးမယ့်သူတွေပေါ့။

**အခုတော့ ကျွန်တော်တို့ ပျော်ရွှင်မှုကို တလွဲနည်းနဲ့ရှာနေကြပြီ။ ပျော်စရာကို
 ပိုက်ဆံနဲ့ပေါက်ပြီး လိုက်ဝယ်နေကြတယ်**။ ပိုက်ဆံဟာ မကောင်းမှုရဲ့ အရင်းအမြစ်
 ဖြစ်သလို စိတ်ဆင်းရဲခြင်းရဲ့ ဇာတ်ဆရာလည်းဖြစ်တယ်တဲ့။ သူကပြောတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ ကာတာလူမျိုးတွေဟာ အမြဲလိုပဲ မကျေမနပ်ဖြစ်နေကြတယ်ဗျ။ သူတို့ နေရထိုင်ရတာပိုအဆင်ပြေဖို့ အစိုးရကို တစ်ချိန်လုံးနားပူနားဆာလုပ်နေကြတယ်။ လျှပ်စစ်မီးသုံးတယ်။ မိတာခနည်းနည်းလေးပေးဖို့ အစိုးရကပြောတယ်။ အပြောမခံဘူး။ ပြဿနာရှာတယ်။ အခွန်ကောက်မယ်လို့ ပြောရင်လည်း မကျေနပ်ဘူး။ ဒါဟာ အစိုးရ အဖြစ်လည်းပါတယ်ဗျ။ ပိုက်ဆံပေးလိုက်ရင် အကုန်ပြီးသွားတာပဲလို့ ထင်ခဲ့တာမဟုတ် လား။ စိတ်ပျက်ဖို့ကောင်းပါတယ်။ ဒို့ထက်ကောင်းတဲ့စနစ်တစ်ခု ပေါ်လာစေချင်တယ်။ ပေါ်လာလို့ ကျွန်တော့်လခ တစ်ဝက်လျော့သွားမယ်ဆိုလည်း ကျေနပ်တယ်”

အက်ဘ်ဒူလာဇစ်က ကာတာမှာနာမည်ကြီးနေတဲ့ ဟာသတစ်ခုကိုပြောပြတယ်။

“လူတစ်ယောက်က သူ့သူငယ်ချင်းကိုပြောသတဲ့။

“ဟိုသူဌေးအကြောင်းကြားပြီးပြီလား။ သူ့ရဲ့သားအငယ်ဆုံးလေး ပြန်ပေးဆွဲခံ ရတယ်တဲ့။ လူဆိုးတွေက သူဌေးဆီက ပိုက်ဆံတောင်းဖို့အကြံနဲ့ ပြန်ပေးဆွဲသွားတာ။ ဒါပေမယ့် လူဆိုးတွေပဲဒုက္ခရောက်သွားတယ်။ သူဌေးက သူ့သားပျောက်နေမှန်းတောင် မသိဘူး”

“လူဆိုးတွေညှံတာပါကွာ”။ သူငယ်ချင်းကပြန်ပြောတယ်။

“ကလေးကိုပြန်ပေးဆွဲရမှာမဟုတ်ဘူး။ အိမ်အကူကိုပြန်ပေးဆွဲရမှာဟာ။ ဒါမှ သူဌေးကသတိထားမိမှာ”

ကာတာလူငယ်မျိုးဆက်သစ်တွေဟာ သူတို့ဘာသာစကားကို လုံးဝမပြောတတ် တဲ့ ကလေးထိန်းတွေရဲ့လက်ထဲမှာ အရွယ်ရောက်လာကြတယ်။ ဆုံးမမယ့်သူလည်းမရှိ။ အဆုံးစွန်ထိအလိုလိုက်ထားကြတယ်။ “၁၃နှစ် ၁၄နှစ် အရွယ်လောက် ရောက်ပြီဆိုရင် ဆုံးမသွန်သင်ပေးဖို့ မကြိုးစားတော့ဘူး။ မိသားစုကပါလက်လျှော့လိုက်ကြပြီ။ ကိုယ့်ရဲ့ ကလေးဘာတွေလုပ်နေသလဲဆိုတာ ဘယ်သူမှစိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ ကျောင်းဆရာတွေ၊ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံခြားသားကျောင်းဆရာတွေ အတွက်တော့ တကယ့်ငရဲပဲပေါ့ဗျာ။ ပြောမရဆိုမရ၊ ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရတွေလေ။ ကျောင်းဆရာမပြောနဲ့ ရဲတွေတောင် မနိုင်ဘူးဗျ” အက်ဘ် ဒူလာဇစ်က ညည်းပြီးပြောတယ်။

ကြားရတာတွေကတော့ စိတ်ချမ်းသာစရာမရှိပါ။ ဒါပေမယ့် ကာတာနိုင်ငံမှာ လူမျိုးပေါင်းစုံနေကြတာကတော့ ကောင်းတဲ့အချက်တစ်ခုမဟုတ်ဘူးလား။ ယဉ်ကျေးမှု ပေါင်းစုံကြားမှာ ရှင်သန်ရတာ ပျော်စရာမကောင်းဘူးလား။

“ဟင့်အင်း” အက်ဘ်ဒူလာဇစ်က ရေခွေးကိုမော့ရင်းဖြေတယ်။

“ကာတာလူမျိုးတစ်ယောက်ရဲ့အမြင်ကနေ ဝင်ကြည့်ကြည့်။ ကိုယ့်နိုင်ငံမှာ

...က ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းပဲကျန်တော့တယ်။ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း နိုင်ငံခြားသားတွေ
...ပင်လယ်ထဲမှာ မျောနေရတာလေ။ ကိုယ့်နိုင်ငံရှင်သန်ဖို့ ဒီနိုင်ငံခြားသားတွေ
...အဝေးကလှမ်းကြည့်ရင်တော့ လူပေါင်းစုံ၊ ယဉ်ကျေးမှုပေါင်းစုံနဲ့
...အနီးကပ်ကြည့်ရင်တော့ ထင်သလောက်မလှဘူး”

“နိုင်ငံခြားသားတွေအကုန်လုံးကို နှင်ထုတ်လိုက်ရင် ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ”

“တစ်နိုင်ငံလုံး ပြိုလဲသွားမှာပေါ့။ နိုင်ငံခြားသားတွေရှိမှဖြစ်မယ်။ ပြောရင်
...တောင်မကောင်းဘူး။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ တရားသူကြီးရာထူးတောင် နိုင်ငံခြား
...ခန့်တော့တယ်။ နိုင်ငံခြားသားတရားသူကြီးတဲ့။ စဉ်းစားသာကြည့်တော့”

ကာတာရဲ့ မိသားစုကြီးတွေအကြောင်း ကျွန်တော်မေးကြည့်တယ်။ မိသားစု
...ပျော်ရွှင်မှုအတွက်အရေးကြီးတယ်မဟုတ်လား။ မိသားစုအကြီးကြီးတွေ
...နေရတဲ့သူတွေအတွက် ပိုပျော်စရာမကောင်းနိုင်ဘူးလား။ ပိုက်ဆံလည်းချမ်းသာ၊
...အပင်လည်းကင်းတဲ့မိသားစုကြီးတွေဆိုရင် ဘာပြောကောင်းမလဲ။

အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ကရှင်းပြတယ်။ မိသားစုအနွယ်အဖွဲ့တွေနဲ့ နေရတာ ပြည့်စုံမှု
...ဒါပေမယ့် တစ်ခါတလေမှာ ကိုယ့်လည်ပင်းကိုယ် ကြိုးကွင်းစွပ်သလို
...ဖြစ်တတ်တယ်တဲ့။

“ဒီမှာနေရတာ အမြဲတမ်းသတိထားနေရတယ်။ ကိုယ်ဘာများအမှားလုပ်မိမလဲ။
...အမှားများသွားမလား။ အမြဲစောင့်ကြည့်နေကြတာကိုး”

“ဘယ်သူတွေက စောင့်ကြည့်နေတာလဲဗျ။ ရဲတွေလား”

“မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်မိသားစုက ကိုယ့်ကို ပြန်စောင့်ကြည့်နေတာဗျ။ မျက်လုံး
...ဆဲကံထောက်ပြီးကြည့်နေတာ”

သူကဆက်ပြောပြတယ်။ “နိုင်ငံခြားသားတစ်ယောက် ဒါမှမဟုတ် တခြား
...လက်ထပ်ချင်တယ်ဆိုပါစို့။ ခင်ဗျားဘဝချက်ချင်းဆိုသလို
...မယူလို့မရဘူးတော့မဟုတ်ဘူး။ ရတယ်။ ဒါပေမယ့် လက်ထပ်တာကို
...အားလုံးကိုလိုက်ပြီးစည်းရုံးရတော့မယ်။ အားလုံးသဘောတူဖို့ အသည်း
...အသန်ကြိုးစားရတော့မယ်”

ကာတာမှာ ပိုက်ဆံနဲ့ ပညာအဆင့်အတန်းထက် မျိုးရိုးအဆင့်အတန်းကပိုအရေး
...ရှေးဆန်တဲ့အယူအဆတွေကတော့
...အဆင့်အတန်းနဲ့သေးတယ်။ မွေးကတည်းကပါလာတဲ့ နာမည်၊ အဆင့်အတန်း၊ မျိုးရိုး
...သေတဲ့အထိ ပြောင်းမသွားဘူး။ ခင်ဗျားဘာပဲလုပ်လုပ်။ ဘယ်လောက်ကြိုးစား

သည်ဖြစ်စေ... ခင်ဗျားရဲ့မိသားစုနာမည်လောက် ဘယ်ဟာမှအရေးမကြီးဘူး။

နာမည်ကိုသိရုံနဲ့ အဆင့်အတန်းဘယ်လောက်ရှိသလဲ။ ဝင်ငွေပမာဏ၊ မိသားစုထဲက ခင်ဗျားရဲ့နေရာ စတဲ့အရာတွေကို အတိအကျသိနိုင်သတဲ့။ အက်ဘ်ဒူလာဇစ်က လက်သုတ်ပဝါတစ်ခုကိုယူပြီး ဖြန့်လိုက်တယ်။ အိတ်ထဲက ဘောပင်ကိုထုတ်တယ်။ (ဘောပင်အကောင်းစားပါပဲ။ မောင့်ဘလန့်တော့မဟုတ်ပါ) ပဝါပေါ်မှာ စက်ဝိုင်းတွေ အဆင့်ဆင့် ဆွဲလိုက်တယ်။ စက်ဝိုင်းအသေးကို စက်ဝိုင်းအကြီးကပတ်ထားတယ်။ စက်ဝိုင်းအကြီးကို သူ့ထက်ပိုကြီးတဲ့စက်ဝိုင်းနဲ့ ထပ်ပတ်ထားတယ်။

“ကာတာရဲ့အသိုင်းအဝိုင်းက ဒီလိုဖွဲ့စည်းထားတယ်” စက်ဝိုင်းတွေကိုညွှန်ပြရင်း ရှင်းပြတယ်။ “ဒါက မိသားစုကြီးတွေ။ အလယ်မှာက အုပ်ချုပ်သူမိသားစုကြီး”

“ခင်ဗျားက စက်ဝိုင်း ဘယ်နေရာလောက်မှာရှိသလဲဗျ”

သူက အလယ်စက်ဝိုင်းရဲ့ဗဟိုနဲ့ မနီးမဝေးကို ထောက်ပြတယ်။ ကျွန်တော်အံ့ဩသွားတယ်။ သူ့ရဲ့ပုံစံကိုကြည့်ပြီး အပြင်စက်ဝိုင်းဘက်ကလူလို ထင်ထားခဲ့တာလေ။ ဒီအကြောင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး ထပ်မမေးတော့ပါ။ စကားလွဲလိုက်တယ်။

“ဒီလောက်ချမ်းသာနေတော့ လူတွေက ပိုမပျော်ကြဘူးလားဗျ”

“ပိုတော့ မပျော်ကြဘူးဗျ။ သိက္ခာရှိရုံလောက် ချမ်းသာရင်ရပါပြီ။ ဒီထက်ချမ်းသာလို့လည်း ပိုပြီးပျော်လာစရာအကြောင်းမရှိတော့ဘူးလေ”

“သိက္ခာ” ဆိုတဲ့စကားလုံးကို ကျွန်တော်သေချာမှတ်ထားလိုက်တယ်။ သိက္ခာရှိရုံချမ်းသာရင် လုံလောက်ပြီတဲ့။ အာရပ်ကမ္ဘာမှာ သိက္ခာဟာအင်မတန်အရေးကြီးတယ် မဟုတ်လား။ ကျွန်တော်တို့ အမေရိကားဟာလည်း ထူးမခြားနားပါပဲ။ ဒေါ်လာသန်းခွဲ ဝင်ငွေရှိနေပြီးသား လုပ်ငန်းရှင်တွေဟာလည်း ဝင်ငွေထပ်တိုးဖို့၊ သိက္ခာပိုရှိဖို့ တစ်ပတ်နာရီရှစ်ဆယ် အလုပ်လုပ်နေကြတုန်းပါ။ လူလေးစားဖို့။ အားကိုးချင်စရာဖြစ်ဖို့။

ကျွန်တော်တို့ ဆိုင်ကနေ ထလိုက်တယ်။ ဘေးမှာရှိတဲ့ Jarir's စာအုပ်ဆိုင်ထဲကို ဝင်ကြည့်ကြတယ်။ Jarir's ဟာ ကာတာရဲ့တစ်ခုတည်းသော စာအုပ်ဆိုင်ပါ။ အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ကိုကြည့်ရတာ ဆိုင်ရဲ့ စာအုပ်မစုံလင်မှုကိုရှက်နေတဲ့ပုံပဲ။ အမေရိကန်တက်ကျမ်းစာအုပ်တချို့ရှိတယ်။ Riyadh Girls ဆိုတဲ့ အာရပ်အချစ်ဝတ္ထု ရှိတယ်။ တခြား စာအုပ်တချို့လည်းရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကာတာစာအုပ် လို့ပြောလို့ရတဲ့စာအုပ်တော့တစ်ခုမှမတွေ့ပါ။ “ယဉ်ကျေးမှုကို ပိုက်ဆံပေးဝယ်လို့မရဘူးဗျ” အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ကပြောတယ်။ လီဆာနဲ့တစ်သံတည်းပါလား။

“ပန်းချီကားတွေတော့ အများကြီးဝယ်လို့ရတယ်လေ” ကျွန်တော်ပြန်ပြော

ပန်းချီပန်းပုပစ္စည်းတွေ သန်းတစ်ထောင်ဖိုးလောက်ဝယ်သွားတဲ့ ကာတာတော်ဝင် မိသားစုဝင်တစ်ယောက်အကြောင်းကို ပြောချင်တာ။

အက်ဘ်ဒူလာဇစ်က အသံကိုနိမ့်ပြီးပြောတယ်။ တော်ဝင်မိသားစုဝင်တစ်ယောက် အကြောင်းပြောနေတာမဟုတ်လား။ ကျယ်လောင်ကျယ်လောင် ပြောလို့မရပါ။

“ပြဿနာက သူ့ကိုယ်သူဘာဝယ်လို့ ဝယ်နေမှန်းကို မသိတာဗျ။ နိုင်ငံတော် ပြုတိုက်အတွက်ဝယ်တာနဲ့ သူ့အိမ်မှာထားဖို့ ဝယ်တာကိုလည်း မခွဲတတ်ဘူး။ ဘာဝယ် နေသလိုလည်း စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ထုတ်ထားတာမရှိဘူးလေ။ ဒေါ်လာသန်းတစ်ထောင် နဲ့ သုံးချင်သလိုသုံးခွင့်ရတာ”

ဒေါ်လာသန်းတစ်ထောင်ကို စည်းလွတ်ဝါးလွတ် သုံးလို့ရတယ်။ မိသားစုထဲမှာ ဆော့ လွတ်လွတ်လပ်လပ် နေခွင့်မရှိ။ ဘယ်လိုနေထိုင်မှုမျိုးများလဲ။ အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ကို ကြည့်ပြီး ကျွန်တော် သနားသလိုခံစားမိတယ်။ သူကလည်း ကျွန်တော့်စိတ်ကိုရိပ်မိပုံပဲ။ အနေအထားကို ပြောင်းနေဖို့ စဉ်းစားဖူးတဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်။ အခုတော့မပြောင်းဖြစ် ဆော့ပါ။ စက်တင်ဘာ ၁၁ အကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ပြီးကတည်းက အဲဒီစိတ်ကူးကိုလွှင့်ပစ် ချီကံပြီတဲ့။ အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ဆိုတဲ့ နာမည်မျိုးနဲ့ဆို မလွယ်ဘူးလေ။

ဟိုတယ်ပြန်ဖို့ အချိန်ရောက်ပြီ။ အက်ဘ်ဒူလာဇစ်က ကျွန်တော့်ကို ဟိုတယ်ပြန် ခို့ပေးဖို့ ကမ်းလှမ်းတယ်။ ကားထွက်ပြီးမကြာခင်မှာ အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ရဲ့ဖုန်းမြည်တယ်။ ကျွန်တော့်အာရပ်စကားကျွမ်းကျင်မှုအဆင့်က သူညပါ။ ဒါပေမယ့်ကျွန်တော်သေချာသိတဲ့ စကားလုံးတစ်ခုတော့ရှိတယ်။ မွတ်ရှ်ကာလာ - ပြဿနာ တဲ့။ အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ရဲ့ စကားထဲမှာ မွတ်ရှ်ကာလာ နှစ်ခွန်းသုံးခွန်းလောက် ကြားလိုက်ရတယ်။ ဘာဖြစ်သလဲ သိပါ။

“အဲရစ်” အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ကဖုန်းကိုချပြီး ပြောတယ်။ “ပြဿနာတွေကိုပခုံး ခေါ်ထမ်းရတာ အရမ်းလေးလာတဲ့အခါ ခင်ဗျားဘာလုပ်သလဲ။ လေးလွန်းလို့ နေချင်စိတ် တောင်မရှိတော့တဲ့အခါမျိုးမှာ...ခင်ဗျားဘာလုပ်သလဲ”

သူ့မေးခွန်းကြောင့် ကျွန်တော်သတိအနေအထားဖြစ်သွားတယ်။ သူ့ရဲ့ကျွန်တော့် အပေါ်ယုံကြည်မှုကို တန်ဖိုးထားမိပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ မိသားစုဝင်တစ်ဦးမှမဟုတ် တာ။ ကျွန်တော့်ကိုယ့်ဖို့ဘယ်လွယ်ပါ့မလဲ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ရဲ့ ဂျာနယ်လစ်သွေးက စကားပြောလာတယ်။ ဂျာနယ်လစ်တွေမှာလည်း စည်းကမ်းတွေရှိတယ်မဟုတ်လား။ စည်းကမ်းအမှတ် (၁) အင်တာဗျူးမယ့်သူတွေဆီက ရသလောက်သတင်းယူပါ။ ပြောသမျှ နားထောင်ပါ။ ဒါပေမယ့် ဘယ်တော့မှ ဘာမှ ပြန်မပေးပါနဲ့။ ပိုက်ဆံငွေကြေးလုံး

မပေးပါနဲ့။ ခင်ဖို့လည်း မကြိုးစားနဲ့။ အကြံဉာဏ်လည်း မပေးနဲ့။ အက်ဘ်ဒူလာဇစ် အခုတောင်းနေတဲ့အရာဟာ ကျွန်တော်မပေးနိုင်တဲ့အရာဖြစ်နေတယ်။

စကားလမ်းကြောင်းလွဲလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဇာတ်လမ်းတစ်ခုအကြောင်း သူ့ကိုပြောပြလိုက်တယ်။ (ဂျာနယ်လစ်တွေ အနေနဲ့ ဇာတ်လမ်းပြောပြခွင့်တော့ရှိတယ်) သိပ်စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတဲ့ ဇာတ်ကြောင်းတော့မဟုတ်ပါ။ သူ့မေးခွန်းနဲ့လည်းဆိုင်ချင်မှ ဆိုင်လိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ပြောပြလိုက်ပါတယ်။

တစ်ခါက ကျွန်တော်အိမ်မှာထိုင်ရင်း ရေဒီယိုနားထောင်နေတုန်းကျွန်တော်သိတဲ့ အသံကြားလိုက်ရတယ်။ ရေဒီယိုမှာလာနေတဲ့ သတင်းတစ်ပုဒ်က ကျွန်တော့်အသံ သတင်းထောက်အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ကိုယ်တိုင်ထောက်လှမ်း တင်ဆက်ထားတာဖြစ် နေတယ်။ သူ့ရဲ့သတင်းဟာ အပြစ်အနာအဆာမရှိဘူး။ စိတ်ဝင်စားစရာလည်းအင်မတန် ကောင်းတယ်။ တင်ပြသွားပုံကလည်း ချောမွေ့လွန်းတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ မနာလို စိတ်နည်းနည်းဖြစ်သွားတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ သတင်းတွေ အစိတ်စိတ်အမွှာမွှာ ပြန့်ကျဲပြီး တောင်စဉ်ရေမရ ဖြစ်နေချိန်မှာ သူ့သတင်းကတော့ ချောမွေ့လို့ပါလား။ ကျွန်တော်မနာ လိုစိတ်တစ်ဝက်နဲ့ သူ့ဆီကိုအီးမေးလ်ပို့လိုက်တယ်။ သူ့သတင်းကို သိပ်သဘောကျတဲ့ အကြောင်း၊ ကျန်းမာပါစေလို့ ဆုတောင်းပါကြောင်း...။

ကျေးဇူးပါတဲ့။ အီးမေးလ်ပြန်ပို့လာတယ်။ ဒါပေမယ့် မကျန်းမာပါဘူးတဲ့။ မနေ့ကပဲ သူ့ရဲ့သုံးနှစ်သားအရွယ် သားငယ်လေးမှာ ရှားပါးတဲ့၊ ကုလို့မရတဲ့ရောဂါရှိနေ ကြောင်းသိလိုက်ရတယ်တဲ့။

ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တေယ် အရူးတစ်ယောက်လို မြင်မိတယ်။ မြင်မြင်သမျှ အမှန်တွေ ဟုတ်ချင်မှဟုတ်မယ်ဆိုတာကို ဘာလို့မသိရတာလဲ။ ကျွန်တော်တို့လူသားတွေ အနေနဲ့ ဘာကိုမှသေချာမသိနိုင်ဘူးဆိုတာကို ဘာလို့မေ့သွားတာလဲ။ ဘယ်အရာမှ တပ် အပ်ကြီး ပြောလို့မရပါလား။

အက်ဘ်ဒူလာဇစ်က ကျွန်တော့်ဇာတ်လမ်းကို တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်ပဲနားထောင် နေတယ်။ သူ့ဘာစဉ်းစားနေသလဲတော့ ကျွန်တော်မသိပါ။ ကျွန်တော့်ဇာတ်လမ်းကြောင့် သူ့စိတ်သက်သာရာရသွားသလား... ကျွန်တော်မသိပါ။ သူ့ပြဿနာက ဘာလဲဆိုတာကို မမေးဖြစ်လိုက်ဘူး။ သူကလည်း မပြောပြဘူး။ “ခင်ဗျားဘာကိုဆိုလိုသလဲဆိုတာ-- ကျွန်တော်သိပါတယ်ဗျာ။ ကျေးဇူးပါ” တဲ့။ ပြန်ပြောတယ်။ မကောင်းတတ်လို့ ကျေးဇူး တင်သွားတာလားတော့ မသိပါ။

ဟိုတယ်ရှေ့ရောက်တော့ ကျွန်တော်ဆင်းလိုက်တယ်။ အခုတည်းနေတဲ့ဟိုတယ်

မ်းမြေဝင်
လူလားစစ်
ကြောင်း
ရိတယ်
ိုင်ချင်
က်သိတဲ့
ာအသိ
တာဖြစ်
င်မတန်
မနာလို
န့်ကျပြီး
က်မနာ
ကျတဲ့
ူးတဲ့
ါရှိနေ
င်သမ္မ
ားတွေ
တပ်
ထောင်
ကြောင့်
ကကို
တာ..
ကျေးဇူး
ာယ်

အခြေပုံ

တော်တော်ကိုစုတ်တယ်။ ဇိမ်ကျတဲ့အရသာကိုခံစားချင်ရင် စုတ်စုတ်ပြတ်ပြတ်
ည်း မကြာခဏ နေပေးဖို့တော့ လိုတယ်လေ။ အခုဟိုတယ်မှာ ဧည့်ကြိုဝန်ထမ်းတွေ
နဲ့ဘူး။ အရှေ့စားပွဲမှာထိုင်နေတဲ့၊ နားထဲကအမွှေးတွေထွက်နေတဲ့ ပါကစ္စတန်လူကြီး
အိမ်ယောက်ပဲရှိတယ်။ ဘီယာသောက်ချင်ရင် သူ့ကိုပြောလိုက်ရုံပဲ။ ဒီညတော့ဘီယာ
ခွဲလုံးလောက်သောက်ဖို့လိုမယ်ထင်တယ်။

အက်ဘ်ဒူလာဇစ် ပြောပြတဲ့အကြောင်းအရာတစ်ခုကို ကျွန်တော်စဉ်းစားနေမိ
တယ်။ သူစိတ်ညစ်တဲ့အခါ..စိတ်ဓာတ်ကျတဲ့အခါ ဆုတောင်းတယ်တဲ့။ ကျွန်တော့်မှာ
ဆုတောင်းစရာ တန်ခိုးရှင်ရှိသလား။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဘုရားသခင်က ဘယ်သူလဲ။ ကျွန်
တော့်ဘဝတစ်လျှောက်မှာ ဘာသာအမျိုးမျိုးကို ချဉ်းကပ်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ နောက်ဆုံးတော့
ကျွန်တော့်ရဲ့ ဘုရားသခင်ဟာ ရည်မှန်းချက် ဆိုတဲ့အရာဖြစ်နေတယ်။ ဟုတ်တယ်။
ကျွန်တော်ဟာ ရည်မှန်းချက်ဆိုတဲ့ နတ်ဘုရားကို အသည်းအသန်ကိုးကွယ်နေတဲ့သူပါ။

ခင်ဗျားရဲ့ နတ်ဘုရားဟာ ရည်မှန်းချက်ဆိုရင် ခင်ဗျားရဲ့ရုံးခန်း၊ အလုပ်ခန်းဟာ
နတ်ဘုရားကျောင်းဖြစ်သွားပြီ။ ကော်ဖီတစ်ရက် ငါးခွက်သောက်မယ်။ မနားမနေအလုပ်
လုပ်မယ်။ ကွန်ပျူတာရှေ့မှာ နာရီပေါင်းများစွာထိုင်မယ်။ ရည်မှန်းချက်နတ်ဘုရားကို
ကိုးကွယ်သည်းကပ်ရင်း အလုပ်မလုပ်နိုင်တော့တဲ့အခါမှာ ပြစ်ဒဏ်စီရင်ခြင်းကိုခံရမယ်။
အသက်ကြီးတဲ့အခါ၊ အိုမင်းလာတဲ့အခါ ထောင့်တစ်ထောင့်မှာထိုင်ငေးနေရင်း သဘော
ဆင်လားမယ်။ ရည်မှန်းချက် နတ်ဘုရားဟာ.. နတ်ဆိုးတစ်ပါးပါလားဆိုတာ။

--

နောက်တစ်နေ့ညနေ။ ကာတာ လေယာဉ်ကွင်းကို ရောက်တော့ မှောင်နေပြီ။
ဒါပေမယ့် နေပူနေတုန်းပဲ။ နေဝင်သွားတာတောင် အပူရှိန်က သေမသွားပါလား။

အက်ဘ်ဒူလာဇစ်ရဲ့ လိပ်စာကတ်ကို ကျွန်တော့်အိတ်ကပ်ထဲ သေချာထည့်ထား
သိက်တယ်။ မတန်မရာပေးဝယ်ထားတဲ့ ဘောပင်ကိုလည်း တကြည့်ကြည့်လုပ်နေမိတယ်။
ဒီဘောပင်တစ်ချောင်းကပေးတဲ့ ပျော်ရွှင်မှု။ လက်ထဲမှာကိုင်ထားရတဲ့ အရသာ၊ စာရေး
သိက်ရင် တိမ်တွေကို လက်နဲ့ဆုပ်ရသလို နူးညံ့နေတဲ့အရသာတွေဟာလည်း အချိန်
တန်ရင် ပျက်ပြယ်သွားမှာပါ။ ဒီထက်ပိုကောင်းတဲ့၊ ပိုဈေးကြီးတဲ့၊ ပိုပြီး မတန်မရာပေး
ရမယ့် ဘောပင်အသစ်တွေကို လိုချင်ဦးမှာပဲလေ။

ဘောပင်က ကျွန်တော့်လက်ထဲမှာ ကိုးရက်တိတိနေသွားတယ်။ နယူးယောက်
ပြန်ရောက်တော့ အငှားကားစီးရင်း ကားပေါ်မှာကျန်ခဲ့တာ။ ဒါမှမဟုတ် လေယာဉ်ကွင်း
တစ်ခုကနေ တစ်ခုပြောင်းရင်း ပျောက်သွားတာများလား။ ထားလိုက်ပါတော့။ ဘယ်

ပျောက်သွားတာလဲဆိုတာ အဓိကမဟုတ်ပါ။ မရှိတော့တာတော့အမှန်ပါပဲ။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပထမဆုံးနဲ့ နောက်ဆုံးသော အကောင်းစားဘောပင်ပါ။ ကျွန်တော်ခဏတော့ လွမ်းလိုက် မိသေးတယ်။ အတုအယောင် ဇိမ်ခံပစ္စည်းတွေပါ။ မေ့ထားလိုက်စမ်းပါ။ ဒါပေမယ့် တံလျှပ်ကိုရေထင်တတ်တဲ့ လူသားမဟုတ်လား။ တစ်ခါတစ်ရံတော့ သတိရသေးတယ်။

အခုတော့ ကိုးဆယ့်ကိုးပြားတန် ဘစ် ဘောပင်ပဲသုံးပါတယ်။ လေးလေးပင်ပင် မရှိဘူး။ သိပ်လည်း မလှဘူး။ ကျွန်တော့်ခံယူချက်တွေ၊ ချမ်းသာမှုအခြေအနေတွေကို လည်း ကိုယ်စားမပြုပေးဘူး။ သာမန် ဘောပင်တစ်ချောင်းပါပဲ။

ဒါပဲကောင်းပါတယ်။

xxx

မီးမြှောင်
နံတော်ရ
ပွမ်းလိုက်
ပေမည်
ဘေးတယ်
ဘေးပင်ထင်
နက္ခတ်

၅ အိုက်စလန်

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ကျန်းမာခြင်း

Francium လို့ခေါ်တဲ့ သတ္တုဟာ ကမ္ဘာပေါ်မှာ မတည်ငြိမ်ဆုံးသောသတ္တုတစ်ခုပါ။ တစ်ချိန်လုံးပုံစံတွေ၊ ဂုဏ်သတ္တိတွေပြောင်းနေတယ်။ မပြောင်းလဲဘဲအကြာဆုံးတည်ငြိမ်နေဖူးတဲ့အချိန်ဟာ မှတ်တမ်းအရဆိုရင် ၂၂ မိနစ်ပဲရှိသတဲ့။ ကမ္ဘာပေါ်မှာရှိတဲ့ Francium ပမာဏဟာ တစ်အောင်စထက်မပိုဘူး။ ‘ရှာမရအောင် ရှားသောအရာ’ ဆို ဝညာရှင်တွေက နာမည်ပေးထားတယ်။ ကျွန်တော်အခုသွားမယ့် နိုင်ငံလိုပေါ့။

--

ကျွန်တော်ရောက်တော့ နှင်းတွေတဝန်းဝန်းကျနေတယ်။ ကောင်းကင်ပြင်ဟာ အကာသရောင် နက်မှောင်နေတယ်။ အချိန်က မနက် ၁၀ နာရီ။

“ဘယ်အချိန်နေထွက်သလဲဗျ” ။ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းကိုကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

သူကကျွန်တော့်ကို ရူးများရူးနေသလားဆိုတဲ့အကြည့်နဲ့ကြည့်တယ်။ ပြန်ဖြေတဲ့အခါက ဖြည်းဖြည်းမှန်မှန်။

“ဒီနေ့ နေမထွက်ဘူးဗျ”

နေမထွက်ဘူးဆိုပါလား။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမတင်မကျဖြစ်သွားတယ်။ နေ့တိုင်း ကျွန်တော်စိတ်ချလက်ချယုံကြည်လို့ရတာဆိုလို့ နေလုံးပဲရှိတာလေ။ ပလူတိုဂြိုဟ်ဆိုရင် ခိုင်မာလို့မရဘူး။ ဂြိုဟ်ကြီးကိုးလုံးရှိတယ်လို့ ငယ်ငယ်ကတည်းက သင်ခဲ့ရပေမယ့်

အခုတော့ ပလူတိုဟာ ဂြိုဟ်တစ်ခုမဟုတ်ဘူးတဲ့။ နေလုံးကတော့ ဒီလိုအပြောင်းအလဲ မများတတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့်... ဒီမှာတော့ ဒီနေ့ နေမထွက်ဘူးတဲ့။

မိယာမီကနေ အိုက်စလန်ကို အလာ၊ လေယာဉ်ပေါ်မှာ ကျွန်တော်ဟိုဟိုဒီဒီစဉ်းစား ဖို့ အချိန်ရတယ်။ အိုက်စလန်ကို ဆောင်းတွင်းကြီး လေယာဉ်နဲ့လာဖို့ဆိုတာ လွယ်တော့ မလွယ်လှဘူး။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ခန္ဓာကလည်း ဒီခရီးစဉ်ဟာ ပုံမှန်မဟုတ်ဘူး ဆိုတာကို အလိုလိုသိနေတယ်ထင်တယ်။ နေမထီ ထိုင်မသာဖြစ်နေတာ။

အိုက်စလန်ကို လာတာ အကြောင်းရင်းခိုင်ခိုင်မာမာရှိပါတယ်။ ရသီဗင်ဟိုဗန်နဲ့ ပျော်ရွှင်မှုလေ့လာချက်တွေအရဆိုရင် အိုက်စလန်ဟာ ကမ္ဘာ့အပျော်ရွှင်ဆုံးနိုင်ငံတွေထဲမှာ ထိပ်ဆုံးနေရာနားမှာရှိနေတယ်။ တချို့လေ့လာချက်ရလဒ်တွေမှာ နံပါတ်(၁)နေရာတောင် ရောက်နေသေးတယ်။

ဒီရလဒ်တွေကို မြင်တုန်းက ကျွန်တော်လည်း ခင်ဗျားတို့အခုစဉ်းစားနေသလို စဉ်းစားမိပါတယ်။ အိုက်စလန်ဟာ အပျော်ဆုံးနေရာ ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ ရေခဲတွေ ပြည့်နေတဲ့နိုင်ငံ။ ကမ္ဘာ့မြေပုံအစွန်အဖျားမှာ ပြုတ်ကျတော့မလို ဖြစ်နေတဲ့နိုင်ငံ။ မှောင်မည်းမည်း အေးခဲနေတဲ့ အိုက်စလန်။

အိုက်စလန်ရဲ့ နွေရာသီအချိန်တွေကတော့ ပျော်စရာကောင်းချင်ကောင်းမှာပဲ။ နွေရောက်ပြီဆိုရင် ညဉ့်သန်းခေါင်မှာတောင် နေရောင်အပြည့်နဲ့။ အိုက်စလန်နိုင်ငံသား တစ်ယောက်ပြောသလို 'နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းရုံလေးပဲ အေးတော့တယ်'။ ဒါပေမယ့် အိုက်စလန်သားတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို တကယ်စိန်ခေါ်နေတာက အေးခဲမှောင်မည်းနေတဲ့ ဆောင်းရာသီတွေ။

ဟိုတယ်အိပ်ရာပေါ်မှာ လှဲချလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် ခဏအိပ်ပျော်သွားတယ်။ နေ့ခင်းကြောင်တောင်ကြီးဆိုပေမယ့် ညလိုမှောင်နေတော့ အိပ်ရတာ သိပ်မခက်ဘူးလေ။ ကျွန်တော်နီးလာတော့ အလင်းရောင်သဲ့သဲ့သမ်းနေပြီ။ အလင်းရောင်ရှိနေပေမယ့်အမှောင် ကတော့ မကွဲသေးပါ။ အိုက်စလန်သားတွေပြောသလို နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းရုံလေး မှောင်တော့တယ် ဆိုပါတော့။

အမှောင်အကြောင်းကို ကျွန်တော်ဆက်စဉ်းစားမိတယ်။ တစ်ခါမှတော့ အမှောင် တယူလုပ်ပြီး မစဉ်းစားကြည့်ဖူးပါ။ စဉ်းစားစရာလည်း သိပ်တော့မရှိလှဘူးမဟုတ်လား။ ကျွန်တော်တို့အတွက်၊ လူတော်တော်များများအတွက်တော့ အမှောင်ဆိုတာအမှောင်ပေါ့။ ဘာစဉ်းစားစရာရှိသလဲ။ တကယ်တမ်းကျတော့ အမှောင်အမျိုးမျိုးရှိသတဲ့။ တောင်တစ်ခုတွေ၊ တိမ်တိုက်တွေမှာ ပုံစံအမျိုးမျိုးရှိသလိုပဲ မည်းမှောင်ခြင်းဟာလည်း တစ်ခုခု

ပြောင်းအောင်... တချို့သော အမှောင်တွေဟာ ကြောက်စရာသတ္တဝါတွေနဲ့ တူတယ်။ တချို့က... လရောင်၊ မြို့ရောင်တွေကြောင့် ဖျော့သွားတတ်တယ်။ မနက် ၅ နာရီဝေလီဝေလင်း... ဒီဒီစဉ်... အလင်းဝင်ခါနီးအမှောင်မျိုး။

လွယ်... အိုက်စလန်ရဲ့အမှောင်ကတော့ တစ်မျိုးတစ်ဘာသာကွဲထွက်နေတယ်။ ဘာကိုမှ... ဆိုတာ... ပိန်းပိတ်အောင်မှောင်တဲ့ အမှောင်မျိုး။ ဒီမည်းမှောင်မှုက နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်းမှာ... လေ့လာရန်တစ်နိုင်ငံလုံးကို လအတော်ကြာကြာပုံထားတယ်။ ဝါးမျိုထားတယ်။ ထုပ်ပိုး... ပင်ဟို... တယ်။

တွေ့... အခန်းပြတင်းပေါက်ကနေ အပြင်ကိုလှမ်းကြည့်ရင်း ကျွန်တော်တွေးမိတယ်။ ရာ... သက်သက် သက် အမှောင်ထုထဲမှာ အိုက်စလန်သားတွေ ပျော်ရွှင်မှုကိုဘယ်လိုရှာတွေ့... သလဲ။ ကျွန်တော်တို့လူတွေတော်တော်များများရဲ့စိတ်ကူးထဲက နတ်ပြည်တွေဟာ... နေသ... အပြည့်နဲ့ ကမ်းခြေတွေ၊ တိမ်တိုက်တွေ မဟုတ်လား။ ခရီးသွားလုပ်ငန်းတွေရဲ့... တွေ... ကြောင့်တွေထဲမှာလည်း အုန်းပင်စိမ်းတွေ၊ နေလုံးဝါဝါနောက်ခံနဲ့ ပင်လယ်ပြာတွေကိုပဲ... မှော... နည်းလဲသုံးကြတယ်။ နေသာသာ နွေးနွေးထွေးထွေးပေါ့။ လူ့ဘဝရဲ့ အခြေအနေတွေကို... အစားပြောဆိုကြတဲ့အခါမှာလည်း ကောင်းသောအရာတွေ၊ ပျော်စရာအချိန်တွေကို... မှောင်... တွဲပြီးပြောတတ် မြင်တတ်ကြတယ်။ အမှောင်ကိုခွင်းပြီး အလင်းရောက်ခဲ့ပြီ... နိုင်ငံ... စိတ်ညစ်နေတဲ့သူတွေ၊ စိတ်ဆင်းရဲနေတဲ့သူတွေသာ အမှောင်ထဲမှာ။

ဒါပေမယ့် WDH (World Database of Happiness) တစ်ကမ္ဘာလုံး... ပျော်ရွှင်မှုဒေတာဘေ့စ် အရဆိုရင်တော့ အိုက်စလန်သားတွေဟာအမှောင်ထဲမှာ... သာနေသူတွေ။ ရာသီဥတုဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းအပေါ်မှာ ထင်ထားသလောက်သက်... မှုမရှိဘူးပဲ။ အချက်အလက်တွေအရသာကြည့်မယ်ဆိုရင် အေးလေပျော်လေတောင်... သေးတယ်။ ဒါသာအမှန်ဆိုရင်တော့ ပြောင်းလဲစရာတွေတစ်ပုံကြီး ဖြစ်လာပြီ။... ခြေတွေကိုပစ်၊ အေးခဲနေတဲ့နေရာတွေကိုပဲရွေးပြီး အပျော်ခရီးထွက်ရတော့မလား။

အေးစက်တဲ့၊ ရာသီဥတုကြမ်းတဲ့ဒေသမှာနေသူတွေဟာ အပူပိုင်းဒေသကလူတွေ... ပျော်ကြကြောင်း ထောက်ခံတဲ့သီအိုရီတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ အဲဒီသီအိုရီတွေ... ကျွန်တော်သဘောအကျဆုံးသီအိုရီတစ်ခုက “တည့်အောင်မနေ မြန်မြန်သေ” ဆို... သီအိုရီပါ။ ဒီသီအိုရီကဆိုတယ်။ အပူပိုင်းဒေသကလူတွေရဲ့ဘဝဟာ သက်တောင့်... သက်သာရှိလွန်းတယ်။ ကြွေကျတဲ့ အုန်းသီးလေးကောက်စားရုံပေါ့။ တခြားသူတွေနဲ့... ပေါင်းအလုပ်လုပ်ဖို့ သိပ်မလိုဘူးတဲ့။ အေးခဲနေတဲ့နေရာမှာ နေသူတွေကတော့ အခြား... သူတွေနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ မဖြစ်မနေလိုအပ်တယ်။ လိုအပ်တဲ့အစာရေစာရရှိနိုင်ဖို့

နွေးနွေးထွေးထွေးနေနိုင်ဖို့ အားလုံးပေါင်းပြီး အလုပ်လုပ်မှရမယ်။ အတူတူအလုပ်မလုပ်နိုင်ရင် အတူတူသေကြရမယ်။

လိုအပ်ခြင်းဟာ တီထွင်ခြင်းရဲ့မိခင်ဖြစ်သတဲ့။ ဒါဆိုရင် မှီခိုတွယ်တာခြင်းဟာ သံယောဇဉ်ရဲ့ မိခင်လို့ပြောလို့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေဟာ တစ်ယောက်တစ်ယောက် အပြန်အလှန် လိုအပ်ကြတယ်။ စစချင်းမှာတော့ တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ်တွေကိုယ်စီနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြတယ်။ ကြာလာတဲ့အခါမှာ... တစ်ကိုယ်ကောင်းစိတ်ဟာ ဖြည်းဖြည်းချင်းပျောက်သွားပြီး စည်းလုံးမှုက ပိုခိုင်မာလာတယ်။ တခြားသူတွေကိုကူညီတဲ့အခါမှာ မျှော်လင့်ချက်တွေ ကင်းလာတယ်။ ကူညီချင်လို့၊ ကူညီနိုင်လို့၊ ကူညီတာဖြစ်လာတယ်။ ဒါကို ချစ်ခြင်းတရား လို့လည်းခေါ်ကြပါတယ်။

--

ကျွန်တော် အရက်ပြင်းပြင်း တစ်ခွက်လောက် သောက်မှဖြစ်မယ်။ သုတေသနအတွက်ပါ။ အိုက်စလန်အကြောင်း ကြားဖူးနားဝရှိသူတွေက ကျွန်တော့်ကိုမှာလိုက်တယ်။ အိုက်စလန်သားတွေနဲ့ စိတ်ချင်းနီးချင်ရင်၊ Vikings (ဗိုက်ကင်း) သွေးဆက်တွေရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်ကို တူးဖော်ချင်ရင်... သူတို့လို အမြဲတမ်း ခပ်ထွေထွေလေး ဖြစ်နေလို့သတဲ့။

ကံကောင်းတယ်လို့ပြောရမယ်။ ကျွန်တော်ရောက်တဲ့နေ့က တနင်္ဂနွေနေ့၊ အိုက်စလန်သားတွေဟာ ရုံးပိတ်ရက်တွေမှာပဲ အရက်သောက်ကြတယ်။ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ရှိတဲ့သဘောပေါ့။ ဘာပဲလုပ်လုပ် အထိန်းအကွပ်နဲ့လုပ်ကြတယ်။ အရက်သောက်တဲ့အခါမှာလည်း ပိတ်ရက်တွေမှာ မူးချင်သလောက်မူး ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ရုံးဖွင့်ရက်လိုက်တဲ့မှာ သောက်မိရင်တော့ အားလုံးကဲ့ရဲ့တာခံရမယ်။ ပိတ်ရက်မှာတော့ မှောက်ပြီးမေ့သွားအထိသောက်လည်း အမူးသမားလို့မမြင်ကြဘူးတဲ့။ အိုက်စလန်သားတွေဒီလိုအရက်အသည်းအသန်သောက်တာဟာ ဗိုက်ကင်းခေတ်ကတည်းကပါလာတဲ့ အကျင့်ကြောင့်ပဲ။ အကြောင်းပြကြတယ်။ အရင်ခေတ်က အိုက်စလန်ရဲ့ရာသီဥတုကြမ်းတမ်းမှုကြောင့် ဘယ်အချိန်မှာ ငါးမိမလဲ၊ ဘယ်အချိန်မှာ အသီးအရွက်တွေ အောင်အောင်မြင်မြင်စိုက်နိုင်မလဲဆိုတာကို သေချာတွက်ပြောလို့မရဘူးတဲ့။ ဒီတော့ ရရင်ရသလို အဝစား၊ အဝသောက်တာ အကျင့်စွဲသွားကြတာပေါ့။ အခုခေတ်မှာတော့ အရင်တုန်းကလို အစားအသောက်မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ရှားပါးတာဆိုလို့ နေရောင်ခြည်တစ်ခုပဲ။ ဒါပေမယ့် အကျင့်ဟောင်းဟောင်းပျောက်ဖို့ခက်တယ်မဟုတ်လား။ ဒီတော့ အရက်ကို အားရပါးရသောက်တဲ့အကျင့်ဟောင်းလည်း မပျောက်ဘဲကျန်ခဲ့တယ် ဆိုပါတော့။

အရက်အသောက်ကြမ်းခြင်းရဲ့ နောက်ထပ် အကြောင်းရင်းတစ်ခုရှိသေးတယ်။ နီယာမီမှာနေတဲ့ အိုက်စလန်လူမျိုးအသိတစ်ယောက်ကပြောပြတာ။ သူနဲ့ပထမဆုံးစတွေ့ တော့ ကျွန်တော့်မျက်စိထဲမှာ နေလောင်ထားတဲ့ ပင်ပွင်းတစ်ကောင်ကိုသွားမြင်တယ်။ နီယာမီရဲ့နေပူရှိန်ကြောင့် သူ့တစ်ကိုယ်လုံးနီရဲနေပြီ။ သူ့နှာမည်က မက်ဂနပ်စ်။ သူနဲ့ ကျွန်တော် ကော်ဖီဆိုင်တစ်ခုမှာထိုင်ပြီး စကားပြောဖြစ်ခဲ့တယ်။ သူပြောပုံအရဆိုရင်တော့ အိုက်စလန်သားတွေ အရက်အသောက်ကြမ်းတာ လူဦးရေအရမ်းနည်းလို့တဲ့။ လူဦးရေ အရမ်းနည်းတော့ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း ဒီမျက်နှာတွေပဲတွေ့နေရတာကိုး။ ရုံးပိတ်ရက်ဆိုရင် စိတ်အပြောင်းအလဲလေးဖြစ်အောင် ဟိုသွားဒီသွား သွားချင်တယ်။ မျက်နှာအသစ်လေး ဘာလေး မြင်ဖူးချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်းပေါ်မှာနေရတာဆိုတော့ ခရီးထွက်ဖို့မလွယ် လှဘူး။ ဒီတော့ အရက်ဖိသောက်တော့တာပေါ့။ အရက်သောက်လိုက်တော့ မြင်နေကျ မျက်နှာတွေကို သိပ်မမှတ်မိတော့ဘူးတဲ့။ “မျက်မှန်အသစ်ကောက်တပ်လိုက်သလိုပဲဗျ။ ပါဝါမတူတဲ့ မျက်မှန်တပ်လိုက်သလိုပေါ့”။ မက်ဂနပ်စ်ကပြောပြတယ်။ “မူးသွားတော့ မြင်နေကျအရာတွေ ခဏလောက် အသစ်ဖြစ်သွားတာ”

အခုကျွန်တော်ရောက်နေတာ အိုက်စလန်ရဲ့မြို့တော် ရေခဲစစ်မြို့။ ကျွန်တော့် ဟိုတယ်ဘေးချင်းကပ်လျက်မှာအရက်ဘားတစ်ခုရှိတယ်။ ဝင်ပေါက်ကိုအစိမ်းနဲ့အနီရောင် တောက်တောက်တွေချယ်ထားတယ်။ အပူပိုင်းဒေသစတိုင်မျိုး။ ရေခဲစစ်ရဲ့ အေးခဲမှောင် မည်းနေတဲ့ရာသီဥတုနဲ့တော့ သိပ်မလိုက်ဘူး။ အဲဒီဘားမှာ ထိုင်ကြည့်ရင်ကောင်းမလား ဟိုတယ်ညွှန်ကြိုဝန်ထမ်းကို ကျွန်တော်အကြံတောင်းကြည့်တယ်။ သူကကျွန်တော့်ကို ခြေဆုံးခေါင်းဆုံးကြည့်တယ်။ ပြန်ဖြေတယ်။ “ဆရာနဲ့တော့ အဆင်မပြေလောက်ဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဗျ”။ ကျွန်တော် စိတ်ထိခိုက်သွားတယ်။ “ကျွန်တော့်ပုံစံက အဘိုးကြီးပုံစံပေါက်နေပြီလား”

“မဟုတ်ပါဘူးဆရာ။ ဆရာ့ကိုကြည့်ရတာ ပန်းခဲသီချင်းတွေကြိုက်တဲ့ပုံမပေါ် ဘူးလေ။ ဘောင်းဘီစုတ်၊ အင်္ကျီစုတ်တွေရော ဝတ်တတ်လားဆရာ”

သူပြောတာဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်စိတ်လျော့လိုက်တယ်။ နည်းနည်းလူကြီး ဆန်တဲ့နေရာတစ်ခုကိုပဲ ညွှန်ပေးဖို့ပြောလိုက်ပါတယ်။

သူညွှန်းလိုက်တဲ့ နေရာကတော့ တကယ်လူကြီးဆန်တယ်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ်လောက် မှာ အရွယ်ရောက်တဲ့သူတွေနဲ့တော့ အကိုက်ပဲ။ သစ်သားကြမ်းခင်းတွေအပြည့်ခင်းထား တယ်။ မီးတန်းတွေလည်းနေရာတကာမှာတပ်ထားတယ်။ စွဲကိုသီချင်းသံလိုလို သဲ့သဲ့ ကြားနေရတယ်။ အိုက်စလန်လူငယ်တစ်စု စားပွဲတစ်ခုမှာထိုင်နေကြတယ်။ အလှူမှာ

ရေခဲပုံး။ ရေခဲပုံးထဲမှာ ဂျင်အရက်ပုလင်းနှစ်လုံး။ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းသောက်ဖို့အသင့် ဖြစ်နေပုံပဲ။

ကျွန်တော် ဘီယာတစ်ခွက်မှာလိုက်တယ်။ ဘီယာတစ်ခွက်ဖိုးက တချို့နိုင်ငံတွေ မှာဆိုရင် ကလေးကျောင်းထားတဲ့ စရိတ်လောက်တောင် ရှိမလားမသိ။ အိုက်စလန်မှာ အရက်ဟာ တော်တော်ဈေးကြီးတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ပိုသောက်ကြတာ ဖြစ်မယ်။ ဈေးကြီးလွန်းတော့ မူးအောင်မသောက်ရင် မတန်တော့ဘူးမဟုတ်လား။ ကောင်းလိုက်တဲ့ အကြောင်းပြချက်ပဲ။

အိုက်စလန်မှာ အရင်တုန်းက အရက်ကိုပြင်းပြင်းထန်ထန် တားမြစ်ဖူးသတဲ့။ အမေရိကားလိုပဲပေါ့။ အမေရိကားမှာ အရက်တင်သွင်းခွင့်၊ ရောင်းချခွင့်တားမြစ်လိုက်တဲ့ အချိန်နဲ့ မရှေးမနှောင်းပဲ အိုက်စလန်မှာလည်း အရက်ရောင်းခွင့်ကိုပိတ်လိုက်တယ်။ ၁၉၃၀ မှာ ပြန်ပြီးရောင်းချခွင့်ပေးလိုက်ရတယ်။ တားမြစ်တာသိပ်မထိရောက်ဘူးပေါ့။ ဒါလည်း အမေရိကားလိုပါပဲ။ တားမြစ်မှုဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီးကတည်းက အိုက်စလန်သားတွေလည်း သောက်လုံးပိုကြီးလာကြတယ်။ အရက်ရောင်းချခွင့် ပြန်ပေးလိုက်ပေမယ့် ဘီယာကိုတော့ ဆက်ပြီး တားမြစ်ထားသေးတယ်။ ဘာလို့လဲတော့မသိပါ။ ဘီယာလေးတမြဲမြဲနဲ့ရီဝေ နေမယ့်အစား အရက်သောက်ပြီး မှောက်သွားတာပိုကောင်းတယ်လို့ ထင်လို့ဖြစ်မယ်။ ၁၉၈၉ ရောက်တော့ ဘီယာရောင်းချခွင့်ကိုလည်း ပြန်ပြီးခွင့်ပြုလိုက်ပါတယ်။ နိုင်ငံသား တွေလည်း အရက်ခွက်ကိုချ၊ ဘီယာခွက်တွေပြန်ကိုင်ကြပေါ့။ အိုက်စလန် စိတ်ပညာရှင် တစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကိုပြောပြဖူးတယ်။ “အရင်တုန်းကတော့အိုက်စလန်နိုင်ငံသား တွေ အရက်သောက်ပြီးမူးကြတယ်။ အခုတော့ ဝိုင်နဲ့ ဘီယာသောက်ပြီးဆက်မူးကြတယ်” တဖြည်းဖြည်း တိုးတက်လာသည်ပေါ့လေ။

နင့်နေအောင်ပေးဝယ်ရတဲ့ဘီယာကို ကျွန်တော်တစ်ခွက်သောက်လိုက်တယ်။ စိတ် ထဲမှာ တစ်ခွက်ဆိုရင်တော့ တစ်ဒေါ်လာလောက်များကျမလား... တွက်နေမိတယ်။ နောက် တစ်ခွက်ထပ်သောက်တယ်။ ဒါကတော့ ပြားခုနစ်ဆယ်ဖိုးလောက်ပဲ ရှိမယ်ထင်တယ်... စိတ်ထဲတွေးနေတုန်း မိန်းကလေးစကားသံတစ်သံကြားရတယ်။ အင်္ဂလိပ်လိုပြောနေတာ။ ကျွန်တော့်ကိုပြောနေတာပဲ။

“ဒါလေးချည်ပေးလို့ရမလားရှင်” ကျွန်တော်လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ကိုယ်လုံး ထွားထွားနဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကိုတွေ့တယ်။ လက်ဖျံမှာတက်တူးနဲ့။ ဘာပုံလဲတော့ သေသေချာချာမမြင်ရဘူး။ ကျွန်တော် ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိဘဲ ကြောင်ကြည့်နေတယ်။

“ဒါလေး ချည်ပေးပါ” အမျိုးသမီးကထပ်ပြောပြီး ကိုယ်လုံးကိုလှည့်ပြတယ်။

ဘာသာကံမှာ ပြုတ်နေတဲ့ဖဲကြိုးစကို လက်ညှိုးနဲ့ထိုးပြတယ်။ ကျွန်တော်ဖဲပြားကိုပြန်ချည်
ဆေးလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော်လည်း မိတ်ဆက်လိုက်တယ်။

အမျိုးသမီးနာမည်က အီဗာ။ အီဗာကတော်တော်မူးနေတယ်။ မိနစ်အနည်းငယ်
အတွင်းမှာ သူ့အကြောင်းတွေ တော်တော်ပြောပြပြီးနေပြီ။ အီဗာဟာတစ်ခုလပ်။ ကလေး
ဆော့ရုံတယ်။ သူ့အရင်ယောက်ျားကဆိုးတယ်။ သူ အိုက်စလန်ကိုပြန်မလာဘဲတခြား
မှာ အလုပ်လုပ်နေခဲ့တာ ခုနှစ်နှစ်ရှိပြီ။ အခုတော့သူ့မှာ အလုပ်သုံးခုတစ်ပြိုင်တည်းလုပ်
နေရတယ်။ ပျော်သလားလို့မေးတော့ တစ်မှတ်ကနေ ၁၀ မှတ် အတွင်းပြောရမယ်ဆိုရင်
၆ မှတ်ဖိုးလောက်တော့ ပျော်ပါတယ်တဲ့။ သူ့သူငယ်ချင်း ဟာပါ ဆိုတဲ့တစ်ယောက်နဲ့
ဆပ်မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ ဟာပါကတော့ ပိုလည်းမူးနေတယ်။ ပိုလည်းပျော်နေတယ်။
ကျွန်တော့်ပခုံးကို တရင်းတနှီးဖက်ရင်းပြောတယ်။ “ကျွန်မကတော့ ကိုးမှတ်ဖိုးလောက်
ပျော်တယ်ရှင်” ကျွန်တော်စိတ်တွက်တွက်လိုက်တယ်။ ခြောက်နဲ့ကိုး။ နှစ်ခုပျမ်းမျှတွက်
ကြည့်ရင် ခုနှစ်မှတ်ခွဲ။ အိုက်စလန်ရဲ့ WDH ပျမ်းမျှပျော်ရွှင်မှုနှုန်းကလည်း ခုနှစ်မှတ်ခွဲပဲ။
အီဗာနဲ့ ဟာပါ နှစ်ယောက် သူငယ်ချင်းဖြစ်နေတာမထူးဆန်းဘူး။

သူတို့ကပြောပြတယ်။ ဒီရောက်မှမူးတာမဟုတ်ဘူးတဲ့။ အိမ်မှာကတည်းကကြို
သောက်လာကြတာတဲ့။ အိုက်စလန်သူ အိုက်စလန်သားတွေဟာ အရက်သောက်မယ်ဆိုရင်
အိမ်မှာအရင်သောက်ကြတယ်။ နည်းနည်းလေး ထွေလာပြီဆိုတော့မှ အပြင်ကိုထွက်ကြ
တယ်။ ဆိုင်မှာသောက်ရင် အင်မတန်ဈေးကြီးတာကိုး။ တချို့ကပ်စေးနဲ့တဲ့ သူတွေ၊
ပိုက်ဆံပြတ်နေတဲ့သူတွေဆိုရင် ဘား အပြင်ဘက်ပလက်ဖောင်းမှာ အရက်ပုလင်းထောင်
ထားတယ်။ အပြင်ထွက်၊ တစ်ငုံလောက်မော့ပြီး အထဲပြန်ဝင်။ ခဏနေအပြင်ပြန်ထွက်။
မော့လိုက်၊ ပြန်ဝင်လိုက်ပေါ့။ ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်။ ဒီလိုဖြတ်ထိုးဉာဏ်ကောင်းလို့
လည်း ဗိုက်ကင်းတွေခေတ်ကတည်းက လူသူမနေတဲ့ ရေခဲကျွန်းပေါ်မှာ နှစ်ပေါင်းထောင်ချီ
အောင်နေနိုင်ခဲ့တာ။ လူသူမနီးတဲ့ကျွန်းလို့ခေါ်တာ အပိုပြောတာမဟုတ်ပါ။ အိုက်စလန်
မှာ အခြေချဖို့ဆိုတာ တော်တော်ခက်တယ်။ ပလူတိုဂြိုဟ်လောက်နီးနီးကိုခက်တယ်။

ဘားထဲက သီချင်းသံက ကျယ်လောင်ပွက်လောရိုက်နေတယ်။ အီဗာနဲ့ဟာပါ
လည်း တော်တော်မူးနေပြီ။ ကျွန်တော်လည်း လေယာဉ်စီးလာတော့ ခေါင်းတွေလည်နေပြီ။
စကားပြောတော့ နားလည်အောင် မနည်းပြောယူရတယ်။

“ကျွန်တော်ကစာရေးဆရာပါ” အီဗာကိုကျွန်တော်အော်ပြောလိုက်တယ်။
သူကနားမလည်တဲ့အကြည့်နဲ့ကြည့်တယ်။ “ဆေးဆရာ ဟုတ်လား။ ဘာဆေး
ဆရာလဲရှင်။ လူကုတာလား”

“မဟုတ်ဘူးဗျ။ စာ...ရေး...ဆ...ရာဗျ” ။ ကျွန်တော်ထပ်အော်ပြောလိုက်တယ်။ နှစ်ယောက်သား ကျွန်တော့်ကိုအထင်တကြီးနဲ့ ကြည့်ကြတယ်။ အိုက်စလန်မှာ စာရေးဆရာအလုပ်ဟာ အကောင်းဆုံးအလုပ်တစ်ခုလို့ ယူဆကြတယ်။ မအောင်မြင်တဲ့ စာရေးဆရာဖြစ်လည်း ပြဿနာမရှိဘူး။ စိတ်ကူးထဲမှာပဲစာတွေရေးနေရင်လည်းရတယ်။ ဘယ်လိုဖြစ်ဖြစ် စာရေးဆရာတွေကို အိုက်စလန်ကချစ်တယ်။ ရယ်တော့ရယ်ရတယ်။ အိုက်စလန်တစ်နိုင်ငံလုံးမှာလည်း စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာတွေချည်းပဲ။ ကားမောင်းတဲ့ သူပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းပဲဖြစ်ဖြစ် ကဗျာတစ်ပုဒ်၊ စာတစ်ကြောင်းတော့ ရေးဖူးသူတွေချည်းပဲ။ နောက်ပြီးတောင်ပြောကြတယ်။ အိုက်စလန် မှာ ကဗျာမရေးဖူးတဲ့သူ တစ်ယောက်လောက်များရှိရင် မြို့တော်အလယ်မှာ ရုပ်တုတည် ထားပေးမယ်တဲ့။ အခုထိတော့ အဲဒီလူမမွေးသေးဘူး။

“ဖိနပ်မပါတာထက် စာအုပ်မပါတာ ပိုခက်တယ်” တဲ့။ အိုက်စလန်ဆိုရိုးစကား တစ်ခုပါ။ အစိုးရကလည်း စာရေးဆရာတွေကို အထောက်အပံ့တွေအများကြီးပေးတယ်။ ထောက်ပံ့ငွေတွေပေးတယ်။ လခမြင့်မြင့်ပေးတယ်။ အိုက်စလန်ရဲ့နာမည်အကြီးဆုံးသော နီဘယ်လ်ဆုရ စာရေးဆရာဖြစ်တဲ့ဟယ်ဒေါလက်စ်နက်ကပြောဖူးတယ်။ “စာရေးဆရာ တွေ ဆင်းရဲကြတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုမှယုံလို့မရဘူးဗျ။ ကျွန်တော်တော့ တစ်ခါမှမငတ်ဖူး သေးဘူး” တဲ့။

ကျွန်တော်မေးဖို့ပြင်ထားတဲ့မေးခွန်းတစ်ခုကို မေးကြည့်လိုက်တယ်။

“အိုက်စလန်နိုင်ငံသားတွေ ဘာလို့အရက်ကို အလွန်အကျွံသောက်ကြတာလဲ”

“မှောင်လို့...” ။ ဟာပါက ယုံကြည်မှုအပြည့်နဲ့ပြန်ဖြေတယ်။ “မှောင်လွန်းလို့ သောက်ကြတာ”

“ဒါဆို နွေရောက်ရင် မသောက်တော့ဘူးပေါ့”

“နွေရောက်တော့လည်း သောက်တာပဲရှင့်။ အလင်းရောင်မြင်ရတော့ ပျော်လို့ သောက်ကြတာ”

ဟာပါကဘီယာခွက်ကိုကိုင်ရင်း ယိုင်နေပြီ။ နောက်ဆုံးအဖြေက ရှင်းပါတယ်။

“အိုက်စလန်တွင် တစ်နှစ်လုံးအရက်သောက်ကြသည်” ပေါ့။

ကျွန်တော် ဘီယာနောက်တစ်ခွက်သောက်ဖို့ မတတ်နိုင်တော့ပါ။ ဟာပါနဲ့ အီဗာနှစ်ယောက်လည်း စကားပြောတာတွေ ဗလုံးဗထွေးဖြစ်နေပြီ။ ပြန်ဖို့အချိန်တန်ပြီ။

“ခဏလေး” ။ ဟာပါကလှမ်းတားတယ်။ စကားကိုပီအောင်ကြိုးစားပြီးပြော တယ်။ “ရှင်သိထားဖို့တစ်ခုပြောရဦးမယ်။ အမှောင်အကြောင်းပြောပြမလို့”

“ဘာများလဲဗျ”

“အမှောင်ကနေ ထွက်မပြေးနဲ့ရှင့်။ အမှောင်နဲ့တစ်သားတည်းဖြစ်အောင်နေ”

စကားအပြီးမှာ အီဗာနဲ့ဟာပါနှစ်ယောက် ဆေးလိပ်ငွေတွေ၊ အိုက်စလန်ဘာသာ စကားသံတွေရဲ့ကြားကို ပြန်ဝင်ပျောက်ကွယ်သွားကြတယ်။ အိုက်စလန်စကားသံဟာ အော်သံတွေနဲ့ တော်တော်တူပါလား...။

--

နောက်တစ်နေ့မနက် အိပ်ရာနိုးတယ်။ မှောင်နေတယ်။ ဟာပါ အကြံပေးလိုက် သလို အမှောင်နဲ့တစ်သားတည်းဖြစ်ဖို့ စိတ်လျှော့ကြည့်တယ်။ မရပါ။ မှောင်လွန်းလို့ ဆက်ရှုကျပ်လာတယ်။ နာရီကိုကြည့်တော့ မနက် ၈ နာရီ။ အပြင်မှာ သန်းခေါင်လို မှောင်မည်းနေတုန်း။ နာရီနိုးစက်ကိုပိတ်၊ ပြန်အိပ်ဖို့ကြိုးစားတယ်။ ၉ နာရီခွဲလောက်မှာ ဆက်လျှော့လိုက်ပြီး အိပ်ရာကထလိုက်တယ်။ ဟိုတယ်ပြတင်းပေါက်ကနေအပြင်ကိုလှမ်း ကြည့်တော့ အမှောင်ထုကမကွဲသေးပါ။ အာရုဏ်ဦး အရိပ်အရောင်တောင် မတွေ့ရဘူး။ ဘဝရဲ့တချို့သောအရာတွေလိုပါပဲ။ နေကိုမတွေ့ရတော့မှ ပိုတမ်းတမိတယ်။

အလင်းရောင်လိုလို သဲ့သဲ့တော့တွေ့တယ်။ ဘာများပါလိမ့်။ နေရောင်တော့ မဟုတ်ပါ။ အပြာလက်လက်အရောင်။ မြောက်ဝင်ရိုးစွန်း အလင်းတန်းတွေများလား။ ချိတ်ကင်းရိုးရာမီးထွန်းပွဲတစ်ခုလား။ ကျွန်တော်မျက်မှန်တပ်ပြီးသေသေချာချာကြည့်လိုက် တယ်။ လမ်းမရဲ့ဘေးမှာရှိတဲ့ ဆိုင်ခန်းတွေဆီကလာတဲ့ အလင်းရောင်တွေပဲ။ ငွေရှင်းတဲ့ တွန်ပျူတာ ဖန်သားပြင်တွေက လင်းနေတာ။ စနေတနင်္ဂနွေပိတ်ရက်ပြီးသွားပြီ။ အလုပ် ဆုပ်တဲ့ ကြားရက်ကိုရောက်ပြီ။ ဘယ်လိုများလုပ်ကြပါလိမ့်။ ညနဲ့နေနဲ့မကွဲတော့တဲ့အခါ အလုပ်ချိန်အတွက် ဘယ်လိုအားမွေးကြသလဲ။

နာရီကိုကြည့်တော့ ၁၀ နာရီထိုးဖို့ ၅ မိနစ်ပဲလိုတော့တယ်။ အမြန်ပြေးမှ။ ဟိုတယ်မနက်စာစားချိန်က ၁၀ နာရီအထိပဲလေ။ ကျွန်တော်လှေကားကိုခပ်သွက်သွက် ဆင်းတယ်။ ပန်းကန်ထဲမှာ ချစ်နဲ့ငါးကင်တွေပစ်ထည့်တယ်။ ကော်ဖီကို ခွက်အပြည့် ထည့်လိုက်တယ်။ အိုက်စလန်မှာ ကော်ဖီဟာ အောက်ဆီဂျင်လို မရှိမဖြစ်လိုတဲ့အရာ။

ဒီလိုမှောင်မည်းအေးခဲနေတဲ့နေရာမှာ ကြာရင် SAD (Seasonal Affective Disorder) လို့ခေါ်တဲ့ ရာသီအလိုက်စိတ်ကျရောဂါတွေ ရနိုင်ခြေများတယ်။ SAD ရောဂါဖြစ်တဲ့အခါ စိတ်ထဲမှာငြီးစိစိဖြစ်မယ်၊ ဇဝေဇဝါ ဆောက်တည်ရာမရဖြစ်မယ်၊ တယောက်ကယက်တွေဖြစ်ပြီးအစားပိုစားမိမယ်။ တော်တော်ကြောက်ဖို့ကောင်းတဲ့ရောဂါ ပါလား။ စိတ်ညစ်တော့ အစားပိုစား၊ ပိုစားတော့ပိုဝ၊ ပိုဝတော့ ပိုစိတ်ညစ်။ ထပ်...။

ဒါပေမယ့် အိုက်စလန်လူမျိုးတွေမှာ ဒီရောဂါမျိုးဖြစ်တဲ့သူက ခပ်ရှားရှားရယ်။ အိုက်စလန်မှာထက် အမေရိကားမှာပိုအဖြစ်များနေတာ အံ့ဩစရာကောင်းသား။ အိုက်စလန် ကျွန်းသားတွေဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာလာတဲ့အခါ မျိုးရိုးဗီဇထဲမှာ ရောဂါကိုတွန်းလှန် နိုင်တဲ့သတ္တိတွေ ဖွံ့ဖြိုးလာတာဖြစ်မယ်လို့ ပညာရှင်တွေကကောက်ချက်ချကြတယ်။

ကော်ဖီသုံးခွက်မြောက်သောက်အပြီးမှာတော့ ကျွန်တော်အပြင်ထွက်ဖို့အသင့် ဖြစ်နေပြီ။ နေထွက်အောင်စောင့်နေလို့တော့ မဖြစ်ပြန်ဘူး။ လန့်ချီပြီးစောင့်ရမှာလေ။ ကျွန်တော်စိတ်တင်းပြီးအပြင်ကိုထွက်လိုက်တယ်။ လမ်းရဲ့ပလက်ဖောင်းဟာ ရေခဲလွှာ အောက်မှာ ရောက်နေပြီ။ အိုက်စလန်မှာ ရေခဲကိုခေါ်တဲ့ အခေါ်အဝေါ်တွေ အများကြီး ရှိတယ်။ အခုကျွန်တော်လမ်းလျှောက်နေတဲ့ ရေခဲပြင်ကို 'ရေခဲပျံ'လို့ ခေါ်သတဲ့။ ရေခဲထ ပျံတာမဟုတ်ပါ။ ရေခဲပေါ်မှာလျှောက်နေတဲ့သူတွေသာ ချော်လဲရင်း မိုးပေါ်ပျံကုန်ကြတာ။ ကျွန်တော် ခြေထောက်တွေကို မနည်းထိန်းပြီးလျှောက်ရတယ်။ လျှောခနဲ ပျံထွက်သွား တော့မလို အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်တယ်။ တော်တော်ကြိုးစားပြီးမှ ကျင့်သားရသွားတယ်။

ရေခဲဖစ်မြို့ကို ကျွန်တော်ချက်ချင်းပဲ သဘောကျသွားပါတယ်။ မြို့တော်လို့သာ ပြောရတယ် တကယ်တမ်းကတော့ မြို့ဆန်တဲ့ရွာလေးတစ်ခုလိုပါပဲ။ တစ်အိမ်နဲ့တစ်အိမ် ရင်းရင်းနှီးနှီးသိကြတယ်။ မြို့ဆန်တဲ့အတွက် ပစ္စည်းပေါင်းစုံလည်း ဝယ်လို့ရနိုင်တယ်။ ဘယ်ကိုသွားသွား ဆယ်မိနစ်လောက် လမ်းလျှောက်လိုက်ရုံပဲ။ ဒီလိုမြို့သေးသေးတွေကို ကျွန်တော် သဘောကျတယ်။ မြို့ကြီးတော်တော်များများဟာ မလိုအပ်ဘဲကြီးထွားနေတာ လိုအပ်တာထက်ပိုသွားရင် မြို့နေဘဝဟာ မွန်းကျပ်လာတာပဲလေ။

ရေခဲဖစ်ကတော့ ကြီးထွားလာစရာအကြောင်းလည်း သိပ်မရှိပါ။ အိုက်စလန် တစ်နိုင်ငံလုံးရဲ့လူဦးရေဟာ သုံးသိန်းကျော်ကျော်ပဲရှိတယ်။ ကန်တက်ကီပြည်နယ်လူဦးရေ ထက်တောင် နည်းဦးမယ်ထင်တယ်။ အိုက်စလန်ဟာ သေးနိုင်သမျှသေးငယ်နေတဲ့နိုင်ငံ တစ်ခုလို့ပြောလို့ရတယ်။ ဒီထက်သေးရင်လည်း ပျောက်သွားဖို့ပဲကျန်တော့တာကိုး။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ် ၃၀ လောက်က စီးပွားရေးပညာရှင် အီးအက်ဖ် ရှူးမေကာက ပြောခဲ့တယ်။ စီးပွားရေးမှာ သေးလေကောင်းလေပဲတဲ့။ ပျော်ရွှင်မှုဟာလည်း ဒီလိုပဲလား။ နိုင်ငံငယ်လေးတွေဟာ နိုင်ငံကြီးတွေထက် ပိုပျော်နေကြသလား။ အိုက်စလန်နိုင်ငံဟာ တရုတ်နိုင်ငံ၊ အမေရိကန်နိုင်ငံတွေလို ဧရာမနိုင်ငံကြီးတွေထက် အဆများစွာ ပိုပျော်နေ သလား။

လက်တွေ့ကျကျစဉ်းစားကြည့်လို့ရတာတွေတော့ ရှိပါတယ်။ အိုက်စလန်မီး- တွေအနေနဲ့ သားသမီးတွေကို သူစိမ်းတွေနဲ့တွေ့မှာ သိပ်စိတ်ပူစရာမလိုဘူး။ အိုက်စလန်

ခဲးမြေဝင်
ျားရယ်။
က်စလန်
ွန်းလှန်
ယ်။
အသင့်
မှာလေး။
ရဲခဲလွှာ
ျားကြီး
ရဲခဲက
ကြဲတာ။
က်သွား
်။
လိုသာ
ဘစ်အိမ်
တယ်။
တွေကို
နတာ။
စလန်
ုဦးရေ
ွဲနိုင်ငံ
ုး။
ာက
လား။
င်ဟာ
ျှန်နေ
န်မိဘ
စလန်

လူစိမ်းဆိုတာမရှိဘူးလေ။ ဘယ်သွားသွား အသိတွေ၊ အမျိုးတွေ၊ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့
င်တိုက်မိနေတာ။ ရုံးနောက်ကျတဲ့အကြောင်းပြချက်တွေထဲမှာ အသိတစ်ယောက်နဲ့တွေ့
နလို့ပါ ဆိုတဲ့အကြောင်းပြချက်ကို အသုံးအများဆုံးပဲတဲ့။ ဖြစ်လည်းဖြစ်နိုင်ပါတယ်။
သူတိုင်းနဲ့သိနေတဲ့အိုက်စလန်မှာလင်ငယ်၊ မယားငယ်ထားဖို့ ဆိုတာတော်တော်မဖြစ်နိုင်။
ဖြစ်နိုင်လို့ မဖောက်ပြန်တော့ဘူးလားဆိုတော့ ကြိုးစားပြီးဖောက်ပြန်နေတဲ့သူတွေတော့
နဲ့တုန်းပဲတဲ့။

“နိုင်ငံဆိုတာတကယ်တော့ မိသားစုကြီးတစ်ခုလိုပဲ”။ ပြင်သစ်သမ္မတဟောင်း
တစ်ဦးကပြောခဲ့တယ်။ သူပြောတုန်းကတော့ တင်စားပြီးပြောခဲ့တာဖြစ်မယ်။ ဒါပေမယ့်
အိုက်စလန်ကတော့ တကယ့်ကို မိသားစုကြီးတစ်ခုဖြစ်နေတယ်။ မျိုးရိုးအရကြည့်ပါ။
မျိုးဆက်ပေါင်း ခုနစ်ဆက်၊ ရှစ်ဆက်လောက်ကို ပြန်ခြေရာခံလိုက်တော့ အိုက်စလန်ကျွန်း
သား၊ ကျွန်းသူတွေအားလုံးဟာ အမျိုးတော်နေကြတယ်။ ဘယ်သူနဲ့ ဘယ်သူ ဘယ်လို
အမျိုးတော်သလဲဆိုတာကို စစ်ကြည့်လို့ရတဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုက်လည်းရှိတယ်။ မနေ့ညကတူတူ
အိပ်ခဲ့တဲ့ မိန်းကလေးနဲ့... ငါနဲ့... ဘယ်လိုအမျိုးတော်သလဲမသိ... စစ်ကြည့်လို့ရတယ်။

ဆွေမျိုးနီးစပ်တွေများလွန်းလို့ ကသိကအောက် ဖြစ်ရကြောင်းကို အိုက်စလန်
အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကိုပြောဖူးတယ်။ “စဉ်းစားကြည့်ရှင်။ အခုမှတွေ့
တာက ကောင်လေးတစ်ယောက်နဲ့ တူတူအိပ်လိုက်မိတယ်။ နောက်တစ်ရက်ရောက်တော့
မိသားစုတွေဆုံပွဲသွားရတယ်။ မနေ့ကအိပ်ခဲ့တဲ့ကောင်က စားပွဲဟိုဘက်ထိပ်မှာ ငါးကင်
စားနေတယ်။ အမျိုးစပ်ကြည့်တော့မှ ကျွန်မနဲ့နှစ်ဝမ်းကွဲမောင်တော်တယ်တဲ့”

အိုက်စလန်လူမျိုးတွေရဲ့ စည်းလုံးခြင်းဟာ အစိုးရရဲ့လုပ်ငန်းဆောင်တာတွေကို
ညွှန်ရိုက်သက်ရောက်မှုရှိနေတယ်။ အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာဆိုပါတော့။ အလုပ်လက်မဲ့
ဖြစ်နေတဲ့သူတစ်ယောက်နဲ့ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးနဲ့ ဆွေမျိုးနီးစပ်တော်နေဖို့
အခွင့်အလမ်းများတယ်မဟုတ်လား။ ဒီတော့ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းရဲ့ ပြဿနာတွေက
အစ အလေးထားဖြေရှင်းပေးဖို့လိုလာပြီ။ အမေရိကားမှာ အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေပမာဏကို
၅ ရာခိုင်နှုန်းလောက်အထိ လက်ခံကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းကိုတော့
၁ ရာခိုင်နှုန်း၊ ၂ ရာခိုင်နှုန်းထက်မပိုအောင် ထိန်းထားတယ်။

အိုက်စလန်မှာတော့ ပြောင်းပြန်။ အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ ၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိနေပြီဆိုရင်
နိုင်ငံတော်သစ္စာဖောက်မှုကြီးတစ်ခုလို သတ်မှတ်ကြတယ်။ သမ္မတတွေရာထူးကဖြုတ်ချ
ခံရတယ်။ ဒါပေမယ့် အိုက်စလန်နိုင်ငံသားတွေဟာ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းအနည်းငယ်
ဖြစ်လာတာကိုတော့ လက်ခံနိုင်ကြတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

အဖြေက စီးပွားရေးဒဏ်ရာအပေါ်မှာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ ခံယူချက်နဲ့ ဆိုင်ပါတယ်။
 ငွေကြေးဖောင်းပွတဲ့ဒဏ်ဟာ အားလုံးစုပြီးခံရတဲ့ ဝေဒနာတစ်ခုဖြစ်တယ်။ ဆီဈေး
 ဆန်ဈေး၊ ဓာတ်ဆီဈေးတက်တဲ့အခါ အားလုံးတူတူခံစားရတယ်။ အကုန်မျှပြီးခံရတာပေါ့။
 တစ်ယောက်တည်းအပေါ်ပြုကျလာတဲ့ ဒဏ်ရာမဟုတ်ဘူး။ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်တဲ့ဝေဒနာ
 ကိုတော့ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ ခံစားရတယ်။ လူစုအနည်းငယ်ပဲ ရွေးပြီးဆင်းရဲဒုက္ခ
 ခံစားရတာ။ ကျန်တဲ့သူအများစုက မသိသလိုနေလို့ရနေတယ်။

ဒါပေမယ့် နောက်ပိုင်း သုတေသနတွေရှိချက်တွေအရဆိုရင် အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ
 များပြားလာခြင်းဟာ ငွေကြေးဖောင်းပွခြင်းထက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို ပိုမို
 ထိခိုက်စေတယ်တဲ့။ ရေကန်ထဲပစ်ချလိုက်တဲ့ ခဲလုံးတစ်လုံးလိုပါပဲ။ လှိုင်းဒဏ်ကို
 အားလုံးခံရတတ်တယ်။ ဒီအဖြေနှစ်ခု ဘယ်အဖြေကအမှန်လဲဆိုတာကိုတော့ ဘယ်သူမှ
 သေသေချာချာမသိသေးပါ။

--

အဘိုးကြီးတစ်ယောက် ကျွန်တော့်ဘေးကဖြတ်လျှောက်သွားတယ်။ မုတ်ဆိတ်
 ထိုးထိုးထောင်ထောင်၊ အဝတ်အစားဖိုသီဖတ်သီနဲ့၊ သားရေဂျက်ကက်ဝတ်ထားတယ်။
 ဘော်ဘီဖစ်ရှာနဲ့ တူလိုက်တာလို့ ကျွန်တော်တွေးမိတယ်။ ဘော်ဘီဖစ်ရှာဟာ အမေရိကန်
 စစ်တုရင်ချန်ပီယံဟောင်းတစ်ဦး။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေက ဘော်ဘီဖစ်ရှာကိုတမ်းတမ်း
 အားပေးခဲ့ကြတယ်။ ကျွန်တော်အခုရောက်နေတဲ့ ရေခဲဗစ်မြို့မှာ သူ့ရဲ့နာမည်အကြီးဆုံး
 စစ်တုရင်ပွဲတစ်ပွဲကို ကစားခဲ့တယ်။ ရုရှားစစ်တုရင်ဘုရင် ဘောရစ်စပါစကိုအနိုင်ထိုး
 ခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာကျော် စစ်တုရင်ပွဲတစ်ခု။ အမေရိကန်တွေအတွက် ဘော်ဘီဖစ်ရှာဟာ ရုရှား
 ကို အနိုင်တိုက်နိုင်ခဲ့တဲ့ စစ်သူရဲကောင်းတစ်ဦးပဲ။ တကယ့်စစ်မြေပြင်မှာမဟုတ်ပေမယ့်
 စစ်တုရင် စစ်တလင်းမှာတော့ အနိုင်ပိုင်းနိုင်လိုက်ပြီလေ။ အိုက်စလန်အတွက်လည်း
 ဘော်ဘီဖစ်ရှာဟာ သူရဲကောင်းတစ်ဦးပဲ။ သူ့ရဲ့စစ်တုရင်ပွဲကြောင့် အိုက်စလန်ဆိုတာ
 ရှိနေမှန်း လူတွေသိကုန်တာလေ။ နိုင်ငံပီစီကွေးလေးတစ်ခုအတွက် လူသိဖို့ဆိုတာလွယ်
 တဲ့ကိစ္စမှမဟုတ်တာ။

သူရဲကောင်းကြီးဖြစ်ခဲ့တဲ့ ဘော်ဘီဖစ်ရှာဟာ အသက်ကြီးလာတဲ့အချိန်မှာတော့
 လူ့ခွစာတစ်ယောက်ဖြစ်သွားရှာတယ်။ လူမျိုးရေးခွဲခြားတဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေ မကြာခဏ
 ပြောတယ်။ စက်တင်ဘာ၁၁ အကြမ်းဖက်မှုကြီးဖြစ်ခဲ့ပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ သူ့လူမျိုးဖြစ်တဲ့
 အမေရိကန်တွေကိုပါ ဆန့်ကျင်ပြောဆိုလာတယ်။ ၂၀၀၄ ရောက်တော့ တိုကျိုရောက်
 တုန်း စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်မှုတစ်ခုနဲ့ အဖမ်းခံရတယ်။ အဲဒီမှာ အိုက်စလန်ပါလီမန်

သေမြေပုံ

အိုက်စလန်

ဘော်ဘီဖစ်ရှာကို ကယ်တင်လိုက်တယ်။ သူ့ကို အိုက်စလန်နိုင်ငံသားအဖြစ် သတ်မှတ်
ပေးလိုက်တာ။ ဘော်ဘီဖစ်ရှာလည်း အိုက်စလန်ကိုပြောင်းလာ၊ အခြေချပြီး သေတဲ့အထိ
အသွားခဲ့တယ်။

ဘော်ဘီဖစ်ရှာနဲ့ အိုက်စလန်အကြောင်းကိုလေ့လာရတာစိတ်ဝင်စားစရာကောင်း
ပါတယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေရဲ့ စစ်တုရင်အားကစားအပေါ်အချစ်ကြီးမှုကို ကွင်းကွင်း
ထွက်ကွက်မြင်ရတယ်။ မိတ်ဆွေအပေါ်သစ္စာရှိတာကိုလည်း တွေ့နိုင်တယ်။ လူသိခံချင်
တဲ့ စိတ်ကလေး မသိမသာကိန်းအောင်းနေတာကိုလည်း မြင်လိုက်ရတယ်။ ဘော်ဘီဖစ်ရှာ
ဆို ကြောင်တောင်တောင်ဖြစ်နေတဲ့သူတွေကို သည်းခံလက်ခံထားနိုင်တာလည်း လေးစား
ဆရာ။ ကြောင်တောင်တောင်လူတွေကိုသာမက ကြောင်တောင်တောင် အစားအသောက်
ဆွေကိုလည်း သည်းခံနိုင်တဲ့အကြောင်း ဆက်ပြောရဦးမယ်။

ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ အစားအသောက်ကြားမှာ တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်မှုရှိနေမယ်ဆိုတာ
ဆိုတော့ ဟိုးအရင်ကတည်းက သိခဲ့ကြပြီးသားပါ။ McDonald's ဟမ်ဘာဂါဆိုင်မှာ
ဆောင်းတဲ့ ဟမ်ဘာဂါနဲ့ အာလူးချောင်းတွဲလျက်ကို နာမည်ပေးတာတောင် Happy Meal
ဆို ပေးထားတာလေ။ ပျော်စရာစားပွဲ ဆိုပါတော့။ ဗိုက်ဝတဲ့အခါ အနည်းနဲ့အများတော့
ဆွတ်သွားတာ အမှန်ပဲ။

အစားအသောက်ဟာလူတစ်ဦးရဲ့စိတ်ဝိညာဉ်ကိုမီးမောင်းထိုးပြပေးနိုင်တယ်လို့
ပြင်သစ်လူမျိုး အစားအသောက်ဂုရုကြီး ဘရီလတ်ဆရာရင်ကဆိုတယ်။ “မင်းဘာစား
သလဲပြောပါ။ မင်းဘယ်လိုလူလဲဆိုတာ ငါပြောပြမယ်” တဲ့။ ဆရာရင်ကပြောတယ်။

ဒါဆိုရင် အိုက်စလန်လူမျိုးတွေကရော ဘယ်လိုလူမျိုးတွေလဲ။ ဘာတွေစားကြ
သလဲ။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေရဲ့ အစားအသောက်မလေ့က တစ်မျိုးတော့တစ်မျိုးပဲ။
ရုပ်ဆိုးတဲ့အစားအသောက်ဆိုရင် သိပ်မစားကြဘူးတဲ့။ ၁၉၅၀ လောက်အထိ ကျောက်
ပုစွန်တွေမိရင် ရေထဲပြန်လွှတ်ပစ်တယ်။ ရုပ်ဆိုးလို့မစားဘူးဆိုပဲ။ ကော့ဒ် လို့ခေါ်တဲ့
ငါးတစ်မျိုးကိုလည်း မစားကြဘူး။ အတ္တလန္တိတ်ရေထဲမှာ အပေါဆုံးငါးပဲ။ ပေါလွန်းလို့
တကူးတကဖမ်းဖို့တောင်မလိုဘူး။ ပန်းကန်ပေါ်ကို ခုန်တက်မလာရုံတစ်မည်။ ဒါပေမယ့်
ရုပ်ဆိုးတဲ့ငါးဆိုတော့ မစားဘူး။ ဖမ်းမိသမျှ အမေရိကားကိုပို့တယ်။ မင်းတို့အမေရိကန်
တွေပဲ စားကြဆိုတဲ့သဘောပေါ့။

အဲ... အိုက်စလန်လူမျိုးတွေက အလှသာကြိုက်တာ၊ အရသာပိုင်းကျတော့ဇီဇာ
မကြောင်တော့ဘူး။ သူတို့အကြိုက်ဆုံး *Súrsadír hrútsprungar* (သိုးငှားစေ့ချည်)
နဲ့ *harkal* (ငါးမန်းပုပ်) ဟင်းပွဲတွေကိုပဲကြည့်ပါ။ အရသာကောင်းလို့ကြိုက်တာတွေ

မဖြစ်နိုင်။

၁၉၃၀ လောက်တုန်းက ကဗျာဆရာ အော်ဒန် အိုက်စလန်ကိုရောက်တယ်။ ငါးမန်းပုပ်ကိုစားကြည့်တယ်။ စားအပြီးမှာ သူ့အတွေ့အကြုံကို ဒီလိုဖွဲ့နွဲ့ပြီးရေးခဲ့တယ်။ “အရသာကို ပြောရမယ်ဆိုရင် ဖိနပ်တိုက်ဆေးနဲ့တူသဗျ။ အနံ့ကတော့ လူသူဝေးတဲ့ နေရာမှာစားမှ အဆင်ပြေမယ်”

သူရေးပုံအရတော့ သိပ်ပြီးစားချင်စရာမရှိလှပါ။ သို့သော် စားတော့စားကြည့် ချင်တယ်။ သူပြောသလောက် ဆိုးပါ့မလား။ ပြီးတော့ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်အနေနဲ့ စားကြည့်ဖို့ တာဝန်ရှိတယ်မဟုတ်လား။ အစားအသောက်ဟာ စိတ်ဝိညာဉ်ကိုမီးမောင်းထိုး ပြနိုင်တယ်ဆိုရင် အဲဒီမီးကိုလိုက်ရှာဖို့ တာဝန်ရှိလာပြီ။

ဟာကာလ ငါးမန်းပုပ်ကိုသေသေချာချာစားကြည့်ချင်ရင် ပိတ်ရက်ဈေးကိုသွား ရမယ်လို့ သိထားတယ်။ ဆိပ်ကမ်းဘေး ဂိုဒေါင်ကြီးတစ်ခုထဲမှာ ဈေးနေရာချထားတယ်။ သက်သက်သာသာ ဈေးဝယ်သူတွေ သွားလာတဲ့နေရာတစ်ခုပေါ့။ စာအုပ်အဟောင်းတွေ လည်းရှိတယ်။ ပုစုခရ ပစ္စည်းအစုံရနိုင်တယ်။ လန်းဆန်းတက်ကြွနေတဲ့ နေရာတစ်ခု။

ဈေးထဲမှာ ဟိုကြည့်ဒီကြည့် လျှောက်သွားရင်း ငါးမန်းပုပ်ရောင်းတဲ့နေရာကို တွေ့တယ်။ အသားတုံးကတော့ လေးထောင့်ပါပဲ။ မီးခိုးရောင်။ သိပ်တော့ကြောက်စရာ မကောင်းပါ။ ငါးမန်းပုပ်ရောင်းတဲ့ အမျိုးသမီးက ထောင်ထောင်မောင်းမောင်း၊ မျက်နှာ ထန်ထန်။ ငါးမန်းကို သူ့ကိုယ်တိုင်များ နုပန်းလုံးပြီး သတ်ထားသလား။ ကျွန်တော် စားပွဲမှာထိုင်လိုက်တယ်။ တစ်တုံးလောက်ပေးပါလို့ မရဲတရဲမှာလိုက်တယ်။ သွားကြား ထိုးတံတစ်ချောင်းနဲ့ ပှစ်ခနဲအသားတုံးကိုစိုက်ပြီး ကျွန်တော့်ကိုလှမ်းပေးတယ်။

ကျွန်တော်အသက်ပြင်းပြင်းတစ်ချက် ရှူလိုက်တယ်။ အသားတုံးကိုမျိုချတယ်။ ကဗျာဆရာအော်ဒန်ပြောတာ မှန်တယ်။ ကျွန်တော် ဖိနပ်တိုက်ဆေး တစ်ခါမှမစားဖူးပါ။ ဒါပေမယ့် ဖိနပ်တိုက်ဆေးအရသာနဲ့ ကျွန်တော့်ပါးစပ်ထဲက အသားတုံးအရသာတူတူပဲ ဖြစ်မယ်ဆိုတာသေချာတယ်။ အက်စစ်နဲ့ကဟောင်နေတယ်။ အဆိုးဆုံးက စားပြီးသွားတာ တောင် အရသာကပျောက်မသွားဘဲ လျှာပေါ်မှာ လည်ပင်းထဲမှာ ကပ်ပြီးကျန်နေတယ်။ ရေတွေတစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက်သောက်တယ်။ ပျောက်မသွားဘူး။ မြေပဲဝါးကြည့်တယ်။ ချိစ်တုံးတစ်တုံးလုံးမျိုချတယ်။ ဘီယာနှစ်ခွက်သောက်တယ်။ နောက်တစ်နာရီအကြာမှာ ကျွန်တော် ဟိုတယ်ကိုပြန်ရောက်တယ်။ ငါးမန်းပုပ်အရသာက လည်ချောင်းဟိုးအောက် ထဲကို ဖြည်းဖြည်းချင်းဆင်းနေတုန်း။ ပျောက်သွားမယ့်ပုံမပေါ်။ ကျွန်တော်အန်ချင်သလို ဖျားချင်သလိုဖြစ်လာတယ်။

“ငါးမန်းပုပ်စမ်းစားကြည့်လာတယ်နဲ့တူတယ်” ဧည့်ကြိုဝန်ထမ်းကမေးတယ်။

“ဟုတ်တယ်။ ဘယ်လိုသိသလဲဗျ”

သူကကျွန်တော့်ကို သနားတဲ့မျက်နှာနဲ့ကြည့်တယ်။ svarti dauoi လို့ခေါ်တဲ့ အိုက်စလန်အရက်ကိုသောက်လိုက်ဖို့ အကြံပေးတယ်။ svarti dauoi ရဲ့အဓိပ္ပာယ်က အရက်ရောင်သေမင်း တဲ့။ အိုက်စလန်ရဲ့နိုင်ငံတော်ရိုးရာအရက်ဆိုပါတော့။ ငါးမန်းပုပ် အနံ့ကိုပျောက်အောင်လုပ်ပေးနိုင်တာ ဒီအရက်တစ်မျိုးပဲရှိသတဲ့။ ဟုတ်ပါတယ်။ မနက် ကတော့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး အရက်နာကျပြီးနိုးလာတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါးမန်းပုပ်အနံ့တော့မရ တော့ဘူး။ တန်ပါတယ်။

--

ရေခဲပြင်ပေါ် လျှောတိုက်ရင်း၊ လမ်းလျှောက်ရင်း ကျွန်တော်ရေခဲဖစ်မြို့ကိုပတ် ဖြည့် လေ့လာနေတယ်။ အကောင်အထည်မခိုင်မာတဲ့မြို့တစ်ခုလိုခံစားရတယ်။ ကာတာလို ဘရွေရွေပြောင်းလဲနေတာတော့မဟုတ်ဘူး။ ယဲ့ယဲ့လေးတည်ထားတဲ့ မြို့တစ်ခုလိုဖြစ်နေ တယ်။ ရုပ်ရှင်ရိုက်ကွင်းထဲက ဆက်တင်တစ်ခုလို အချိန်မရွေးဖြတ်သိမ်းသွားလိုရတဲ့ပုံစံ ဖြစ်နေတယ်။ ဒီလိုမတည်မတံ့ဖြစ်နေတာ မြို့ရဲ့အဆောက်အဦးတွေကြောင့်လည်းဖြစ်နိုင် တယ်။ အဆောက်အအုံတော်တော်များများဟာ အရွယ်ခပ်သေးသေးပါးလုပ်လုပ်လေးတွေ။ အနီးရံထားတဲ့ တောင်တန်းကြီးတွေနဲ့ပင်လယ်ပြင်ဟာ မြို့ကလေးကို အချိန်မရွေးဝါးမျို သွားတော့မလို။ ကော်ဖီဆိုင်တွေ၊ အထည်ဆိုင်တွေထဲမှာ မြို့ဆန်သလောက် အပြင်ကို ဆွတ်လိုက်တဲ့အခါ၊ လမ်းပေါ်ကိုတက်လိုက်တဲ့အခါ တောကြီးမျက်မည်းထဲချက်ချင်းပြန် ဆောက်သွားတယ်။

ရေခဲဖစ်ဟာ မြို့တော်တစ်ခုဖြစ်ပေမယ့် နယူးယောက်၊ ရှန်ဟိုင်း အစရှိတဲ့မြို့တွေ နဲ့တူဘူး။ ရေခဲဖစ်မြို့ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စိတ်ကြီးဝင်နေတဲ့မြို့မဟုတ်ပါ။ သူ့နေရာ သူ သေသေချာချာသိတယ်။ မကြီးကျယ်လို့လည်း စိတ်ဆင်းရဲမနေဘူး။ အိုက်စလန်လူမျိုး တွေဟာ သဘာဝကိုစုံစုံမက်မက် ပွေဖက်ထားကြသူတွေ။ အမြဲတမ်းသတိအနေအထားနဲ့ ချွတ်လတ်နေကြတယ်။ စိတ်ကူးယဉ်ပုံပြင်တွေကိုလည်း ခုံခုံမင်မင်ချစ်ခင်နေတုန်းပဲ။ သူ့ဘဝရဲ့မခိုင်မြဲမှု၊ သေးနပ်မှုကို သဘောပေါက်ကြတယ်။ မြို့ကြီးပြကြီး တော်တော် များများဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ထာဝရရှင်သန်မယ့်သူတွေအဖြစ် သတ်မှတ်ထားကြတာ။ သဘာဝကိုအောင်နိုင်သူကြီးတွေပေါ့။ သေခြင်းတရားနဲ့ အချိန်ကိုလည်း အနိုင်ပိုင်းနိုင်ပြီ လို့ ထင်ယောင်ထင်မှားစိတ်တွေဝင်ကုန်ပြီ။ အိုက်စလန်မှာတော့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်က အနိုင်ယူထားတယ်။ သေခြင်းတရားဆိုတာ လက်တစ်ကမ်းမှာ။

အန္တရယ်များတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကြောင့်များ အိုက်စလန်နိုင်ငံသားတွေပိုပြီးကြံ့ခိုင်နေကြသလား။ အိုက်စလန်မှာနေဖူးတဲ့ ကျွန်တော့်အသိတစ်ယောက်က ပြောပြဖူးတယ်။ သူတစ်ရက်မှာ အိမ်အပြင်ထွက်ပြီး လမ်းလျှောက်တယ်။ ဆယ်မိနစ်လောက်လမ်းလျှောက်လိုက်တော့ ကွင်းပြင်တစ်ခုဆီရောက်သွားတယ်။ “အရပ်လေးမျက်နှာလုံး ဘယ်ကိုကြည့်ကြည့် လူတစ်ယောက်မှမတွေ့ရဘူး။ ကျွန်မသာချော်လဲပြီး ခြေထောက်ကျိုးသွားရင် နာရီပိုင်းအတွင်း သွေးခဲပြီးသေသွားနိုင်တယ်” ။ သူပြောပြတဲ့ပုံက ကြောက်စရာတစ်ခုလို ပြောပြသလိုမဟုတ်ဘူး။ စိတ်လှုပ်ရှားစရာ စွန့်စားခန်းတစ်ခုကို တမ်းတနေသလိုမျိုး လေထီးခုန်ချတဲ့သူတွေလို၊ နှင်းလျှောစီးတဲ့သူတွေလို စွန့်စွန့်စားစားလုပ်ချင်တဲ့စိတ်များလား။ ဒါလည်းမဟုတ်ဘူး။ ဒီထက်နက်ရှိုင်းတယ်။ သဘာဝနဲ့ကိုယ်နဲ့တစ်သားတည်းဖြစ်သွားတဲ့ ခံစားချက်မျိုးဖြစ်မယ်။ အသက်အန္တရာယ်နဲ့နီးပေမယ့် သဘာဝကပေးတဲ့လတ်ဆတ်မှုကို စွဲလမ်းသွားတာမျိုး။

ကျွန်တော် ရေခဲဖမ်းမြို့တစ်ဝိုက် လေ့လာကြည့်တော့ ဒီမြို့ဟာတော်တော်လျှင် အနုပညာမြောက်တဲ့ မြို့တစ်ခုဆိုတာသိလာတယ်။ ပန်းချီပြခန်းတွေ၊ သီချင်းခွေရောင်းတဲ့ဆိုင်တွေ အများကြီးတွေ့ရတယ်။ ကော်ဖီဆိုင်တွေထဲမှာလည်း စာရေးဆရာတွေ၊ စာရေးဖို့ကြိုးစားနေတဲ့သူတွေနဲ့ပြည့်နေတယ်။ အနုပညာညှဉ်ကြောင့်များ အိုက်စလန်နိုင်ငံသားတွေပိုပျော်နေကြသလား။

အနုပညာ၊ ဖန်တီးနိုင်စွမ်းအားနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကြားမှာဆက်နွယ်မှုရှိနေတယ်ဆိုတာကို အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တွေက ဟိုးအရင်ကတည်းက လက်ခံထားပြီးသားပါ။ အီမန်နူယူရယ်ကန်က ပြောဖူးတယ်။ “ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ တွက်ချက်ဖန်တီးလို့မရဘူး။ စိတ်ကူးပုံဖော်ကြည့်မှရမယ်” တဲ့။ ဘယ်အရာမဆို မဖန်တီးခင် အရင်ဆုံး စိတ်ကူးပုံဖော်ကြည့်ရတာပဲ မဟုတ်လား။

အင်္ဂလိပ်ပညာရှင် ရစ်ချတ်ဆော့ချ်က သူ့ရဲ့ ‘ပျော်ရွှင်မှု၏လျှို့ဝှက်ချက်များ’ စာအုပ်ထဲမှာ ဒီလိုရေးခဲ့တယ်။ “ခင်ဗျားရဲ့ စိတ်ကူးပုံဖော်နိုင်တဲ့စွမ်းရည်ဟာ လက်တွေ့ကျကျစဉ်းစားခြင်းတွေရဲ့ နောက်မှာရှိတဲ့ ကမ္ဘာတစ်ခုထဲမှာ ရှိနေမှရမယ်။ အနာဂတ်မှာ ဖြစ်လာမယ့်အရာတွေကို ပုံဖော်ကြည့်ရတယ်။ ကိုယ်ဘာဖြစ်လာမလဲဆိုတာကို စိတ်ကူးကြည့်ရမယ်”

ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာကို သက်တမ်းရှည်ကြာတဲ့ ထိလွယ်ရှလွယ်ရှိတဲ့အရာတစ်ခုအဖြစ် ကျွန်တော်တို့ သတ်မှတ်လေ့ရှိကြတယ်။ ဘိုးဘေးဘီဘင် အစဉ်အဆက်

မြစ်
ကြီး
ဘယ်
လူက
ကြည့်
ဘူး
စံချင်
လိုချင်
ဘယ်
ဘက်
ဝင်း
စာ
ဝင်း
ရဘူး
ပုံ
များ
တံ
ဘက်
ကူ
ကံ
တွဲ

အိုက်စလန်မှာ ဒါမှမဟုတ် ဖျက်ဆီး/ပြောင်းလဲမှုတွေကြောင့် ဒီကနေ့ ယဉ်ကျေးမှုဖြစ်လာတာ
တွေလား။ ဒါတင်မကပါ။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ ဖန်တီးယူလို့လည်းရပါသေးတယ်။

အိုက်စလန်ဟာ အခုလက်ရှိအချိန်မှာကို ယဉ်ကျေးမှုကိုဖန်တီးနေတဲ့နိုင်ငံတစ်ခု။
အိုက်စလန်လည်းကောင်းပါတယ်။ အိုက်စလန်မှာရိုးရာဂီတတူရိယာတွေတော့မရှိပါ။ မှောင်
လည်းမည်း အေးခဲနေတဲ့ကြားမှာ ဂီတကိုအာရုံမစိုက်နိုင်ကြဘူးထင်တယ်။ ဒါပေမယ့်
အိုက်စလန်လူငယ်တွေဟာ ကိုယ်ပိုင်အမွေအနှစ်တွေကို ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်နဲ့ ဖန်တီးယူ
ကြတယ်။ သူတို့ရဲ့အဓိက ယဉ်ကျေးမှုကိုရိယာကတော့ ဘာသာစကားပါ။

လူတွေရဲ့စိတ်ဝိညာဉ်ကို လှုပ်ခတ်ယိမ်းပါးစေတဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို မွေးဖွားပေး
တဲ့ ဘာသာစကားတစ်ခုကိုပြပါဆိုရင် အိုက်စလန်ဘာသာစကားကို ပြရပါလိမ့်မယ်။
အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာ သူတို့ရဲ့ဘာသာစကားကို အင်မတန်ချစ်ကြတယ်။ နိုင်ငံကိုချစ်
တဲ့အချစ်ထက် ဘာသာစကားကိုချစ်တဲ့အချစ်က ပိုလိမ့်မယ်။ အိုက်စလန်ဘာသာစကား
ဟာ သူတို့ယဉ်ကျေးမှုရဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်ပဲ။ အခြားနိုင်ငံသားတစ်ယောက်က ဒီလိုပြော
အမယ်ဆိုရင် ကျွန်တော်ရယ်မိမယ်။ အိုက်စလန်တွေပြောတာကိုတော့ ယုံတယ်။

ဗိုက်ကင်း ဘာသာစကားကို အခြားစကားဒက်နေဗီးယန်းနိုင်ငံတွေမှာလည်းသုံး
ကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့သုံးတဲ့ဘာသာစကားဟာ ခေတ်မီအောင်ပြောင်းလဲပြီးသား၊
ရော့ပြီးသား အသုံးအနှုန်းတွေများတယ်။ အိုက်စလန်မှာတော့ ရေမရော့တဲ့ဗိုက်ကင်း
ဘာသာစကားစစ်စစ်ကိုပဲသုံးတယ်။ ပြင်သစ်လူမျိုးတွေ ပြင်သစ်စာ၊ ပြင်သစ်စကားကို
အတွယ်ကြသလို အိုက်စလန်သားတွေဟာလည်း သူတို့ဘာသာစကားကိုအထိမခံကြ
ဘူး။ ဒါပေမယ့် ပြင်သစ်တွေလိုတော့ ကတ်သီးကတ်သတ် မလုပ်ဘူး။ ပြင်သစ်လူမျိုးတွေ
ဟာ အင်္ဂလိပ်စကားပြောရမှာကို သိပ်ရှက်ကြတယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေကတော့ဘာသာ
စကားနှစ်မျိုးစလုံးကို ပျော်ပျော်ကြီး လဲလှယ်သုံးကြတယ်။

ကွန်ပျူတာပစ္စည်းတွေ၊ ခေတ်ပေါ် အသုံးအဆောင်တွေ ပေါ်လာတဲ့အခါမှာနိုင်ငံ
ဆော်တော်များများအနေနဲ့ စကားလုံးအသစ်တွေဖန်တီးရရော။ အများစုကတော့အင်္ဂလိပ်
စာလုံးကိုပဲ ယူသုံးလိုက်ကြတယ်။ လွယ်တာကိုး။ ဂျပန်မှာဆိုရင် ကိုယ်ပိုင်သုံးကွန်ပျူတာ
(personal computer) ကို persu-con လို့ပဲခေါ်လိုက်တာမျိုး။ ဒါပေမယ့်အိုက်စလန်
နိုင်ငံသားတွေကတော့ ဒီလိုအလွယ်နည်းမသုံးဘူး။ ကိုယ်ပိုင်ဘာသာစကားနဲ့ ဝေါဟာရ
အသစ်တွေဖန်တီးကြတယ်။

အိုက်စလန်ဘာသာဗေဒပါရဂူတွေက ရှေးခေတ်ဗိုက်ကင်း စကားလုံးတွေကို
အသုံးပြု ခေတ်သစ်ဝေါဟာရတွေဖြစ်လာအောင် မရမကတီထွင်တယ်။ ဗိုက်ကင်းတွေ

ခေတ်မှာ မီးလုံး၊ အင်တာနက်၊ တီဗွီ ဆိုတဲ့စကားလုံးတွေ ဘယ်ရှိပါ့မလဲ။ ဒီတော့ ဘာသာဗေဒပါရုဂ္ဂတွေခမျာ ခေါင်းခြောက်အောင် စဉ်းစားရတော့တာပေါ့။ ဥပမာ- တယ်လီဗေးရှင်းကို အိုက်စလန် ဘာသာစကားနဲ့ဆိုရင် *sjonvarp* လို့ခေါ်သတဲ့။ တည့်တည့်ဘာသာပြန်ရရင် “အမြင်လွင့်သူ” လို့ အဓိပ္ပာယ်ရပါတယ်။ ကွန်ပျူတာကို အိုက်စလန်လို *tolva* ၊ သူ့အဓိပ္ပာယ်က “အတွက်အချက် နတ်ဘုရား” တဲ့။ နာမည်က မလှဘူးလား။ ကျွန်တော့် ကွန်ပျူတာတောင် အိုက်စလန်နာမည်နဲ့ခေါ်လိုက်မှမှော်ဆန် သွားတယ်။ ကွန်ပျူတာဆိုတဲ့ အရာဟာလည်း မသိသူတွေအတွက် မှော်နတ်ဘုရား တစ်ပါးပဲလေ။

ဒိန်းမတ်လူမျိုး ဘာသာဗေဒပညာရှင် ရန်းမတ်စ်ရက်စ်ကပြောဖူးတယ်။ သူဟာ အိုက်စလန်ဘာသာစကားကိုပြောဆိုတတ်အောင်သင်ယူခဲ့တဲ့သူ။ ဘာလို့သင်ယူသလဲလို့ မေးတော့ “တွေ့တတ်ဖို့ အိုက်စလန်ဘာသာကို သင်တာ” လို့ဖြေတယ်။ စိတ်ဝင်စားဖို့ မကောင်းဘူးလား။ ဘာသာစကားတစ်ခုဟာ ဦးနှောက်ရဲ့တွေးတောနိုင်စွမ်းကိုပါပြောင်း လဲစေသလား။ ပျော်ရွှင်မှုအပေါ်မှာ သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သလား။ ခံစားချက်တွေကိုဖော် ပြပေးရုံသာမက ခံစားချက်အသစ်တွေကိုပါ ဖန်ဆင်းပေးနိုင်သလား။

ချက်ချင်းပျော်သွားစေတဲ့ စကားလုံးတွေရှိတာတော့အမှန်ပဲ။ “ချစ်တယ်” “သင်ဟာ အောင်မြင်သူတစ်ယောက်ပါ” ။ တချို့စကားလုံးတွေကျတော့ သိပ်ပျော်စရာ မကောင်းပါ။ “အခွန်” ၊ “သွားနုတ်ခြင်း” စသဖြင့်။

ဘာသာစကားအားလုံးမှာ တူညီတဲ့အချက်တစ်ခုရှိတယ်။ စိတ်ဆင်းရဲစရာကို ဖွင့်ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေဟာ ပျော်စရာကိုပြောပြတဲ့ စကားလုံးတွေထက် ပိုများကြတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း လူတွေကို ပျော်ရွှင်ခြင်းအကြောင်းမေးခွန်းထုတ်ဖို့ခက်ခဲတာ။ ပြောစရာ သိပ်မရှိဘူးလေ။ လူသားမျိုးနွယ်စုဟာ အမြဲတစေ ဘူနေတဲ့သတ္တဝါတွေများလား။ ဒါမှ မဟုတ် ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့အရာဟာ သိပ်ရှင်းလွန်းလို့ စကားလုံးတွေအများကြီးသုံးပြီး ရှင်းပြနေစရာမလိုတဲ့ သဘောလား။

ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် အိုက်စလန်ကျွန်းသားတွေအတွက်ကတော့ ဘာသာစကားဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ဇာစ်မြစ်ဖြစ်နေတယ်။ အိုက်စလန်ရဲ့ ချစ်စရာကောင်းသောအမူအကျင့်တွေ၊ အလှအပတွေအားလုံးဟာ သူတို့ရဲ့ဘာသာဗေဒကိုအရင်းခံပြီး စီးဆင်းလာကြတာ။ ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်တဲ့အခါ “*komdu saell*” လို့သုံးတယ်။ တွေ့ရတာဝမ်းသာပါတယ်။ ပျော်ပါတယ်တဲ့။ ခွဲခွာတဲ့အခါကျတော့ “*vertu saell*” ။ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်သွားပါ တဲ့။ ပျော်ရွှင်မှုကိုအမြဲလိုပုံဖော်သုံးနှုန်းကြတယ်။

အိုက်စလန်ဘာသာစကားဟာ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေလိုပဲ ဟန်ဆောင်ခြင်းကင်း

အိုက်စလန်ဘာသာစကားရဲ့ ရိုးသားလှပမှုကို အမေရိကန်ကဗျာဆရာ ဘောလ်ဟွမ်

ကဗျာတစ်ပုဒ်နဲ့ ချီးမွမ်းထားတယ်။ ကဗျာကဒီလို-

အဲယားကွန်းခန်းထဲမှာ သူတို့ရဲ့ သဒ္ဒါကိုနားလည်ဖို့မလွယ်

မီးသံ၊ စက်သံတွေကြားမှာ ဗျည်းတွေ သရတွေ မှုန်ဝါးကုန်တယ်။

တောင်တန်းတွေပေါ် ဖြတ်လာတဲ့လေနဲ့

လှေဦးမှာကွဲသွားတဲ့ ပင်လယ်လှိုင်းတွေကြားမှာသာ

သူတို့ရဲ့ဝေါဟာရကို ပီပီသသကြားနိုင်တာ။

အဘွားကြီးတွေ သိုးမွေးထိုးရင်း၊ ဆံပင်သပ်ချရင်း

ဒီဘာသာစကားနဲ့ သီချင်းညည်းနိုင်တယ်။

ကော့တေးပါတီတွေမှာ ဝိုင်ခွက်ကလေးကိုင်ပြီး

ပြောလိုတော့ အဆင်မပြေ

အားရပါးရထိုင်ပြီးပြောရမယ့် ဘာသာစကားဖြစ်တယ်။

လေးနက်လွန်းလို့ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးပြောလိုမရ။

စကားစမြည်ပြောလိုမရ။

စကားတစ်ခွန်း စမိတဲ့အခါ တစ်ဘဝစာ အကုန်ချပြထားပြီးသား။

ဂျွန်တော်သဘောအကျဆုံးကတော့ နောက်ဆုံးစာကြောင်းပါ။ စာလုံးတွေဟာ

အိပ်ပွယ်ရှိရုံသာမက အရှိန်အဟုန်လည်းအပြည့်။

အိုက်စလန်ရဲ့အကြီးကျယ်ဆုံး၊ အခမ်းနားဆုံး ကဗျာဆရာကတော့လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်

၁၀၀၀ ကျော်လောက်မှာပေါ်ခဲ့တဲ့ ဗိုက်ကင်းကဗျာဆရာ အီဂျေးစကယ်လာဂရင်ဆန်ပါ။

အလှဆုံးကဗျာတွေရေးခဲ့တဲ့ လူကြမ်းကြီးတစ်ယောက် လို့သူ့ကိုတင်စားခေါ်ကြတယ်။

အကောင်းဆုံးသောကဗျာတွေရေးနိုင်ပေမယ့် စိတ်မထင်ရင် တွေ့ရာလူကိုလည်ပင်းထည့်

နဲ့လည်း ဝန်မလေးဘူးတဲ့။ ကဗျာဝေဖန်ရေးဆရာတွေကတော့ အီဂျေးကိုဝေဖန်တဲ့အခါ

အတော်သတိထားရမယ့်သဘောပဲ။ ကြမ်းတမ်းခက်ထန်မှုနဲ့ ကဗျာဆန်မှုဟာ ဒီနိုင်ငံမှာ

တစ်သားတည်းဖြစ်နေတယ်။ ဗိုက်ကင်းတွေကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ အိုဒင်နတ်ဘုရားဟာစစ်ပွဲတွေ

နဲ့ နတ်ဘုရားဖြစ်သလို ကဗျာနတ်ဘုရားလည်းဖြစ်တယ်။

ဒီလိုမျိုး စာပေကို အသည်းအသန်ဝါသနာပါလို့များ သူတို့ပိုပျော်ရွှင်နေသလား။

ဂျွန်တော်မသေချာပါ။ ဝမ်းနည်းစရာတွေ၊ စိတ်ထိခိုက်စရာတွေကိုလည်း ကဗျာတွေ၊

စာတွေ ဖွဲ့လိုရတာပဲ။ စိတ်ညစ်စရာတွေကို ကဗျာစပ်လိုက်တော့ နည်းနည်းတော့စိတ်

သွားတာပေါ့လေ။

ရေခဲစစ်မြို့မှာစိတ်ကူးကွန်မြူးတဲ့ အနုပညာသမားတွေစုပြုံနေတာအံ့ဩဖို့တော့
ကောင်းပါတယ်။ ကမ္ဘာ့အစွန်းမှာ တဲတဲကလေးတင်နေတဲ့နေရာ မဟုတ်လား။ နေ့စဉ်
မျိုးရိုးနိုင်ငံတွေဖြစ်တဲ့ ဆွီဒင်၊ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံတွေဟာ အိုက်စလန်ထက်လူဦးရေပိုများတယ်။
ဒါပေမယ့် အနုပညာပိုင်းမှာတော့ အိုက်စလန်ကိုမမီဘူးပဲ။ အိုက်စလန်ဟာ ဘယ်နေရာမှာ
နာတစ်ဖျားသာနေသလဲ။

အိုက်စလန်ဆိုတဲ့နာမည်ကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ အိုက်စလန် Ice-land
ဆိုတာ ရေခဲနယ်မြေလို့ အဓိပ္ပာယ်ထွက်တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၂၀၀ လောက်
တုန်းက အိုက်စလန်နိုင်ငံသားတွေ ဘယ်လိုများရှင်သန်ခဲ့မလဲ။ တီဗွီတွေ၊ ရေဒီယိုတွေ
ကွန်ပျူတာတွေ မရှိသေးတဲ့အချိန်မှာ စိတ်ထဲ အမျိုးမျိုးတွေးမိမှာပဲ။ ဘေးပတ်ပတ်လည်
မှာလည်း ဘာမှကြည့်စရာမရှိ ရေခဲအတိတ်ပြီးနေတာ။ ဒီတော့ ရှေးခေတ်အိုက်စလန်လူမျိုး
တွေဟာ မှင်စာတွေ၊ နတ်သမီးတွေ အကြောင်းပုံပြင်တွေပွဲ၊ ကဗျာတွေစပ်ကြတယ်။
စိတ်ထဲမှာ ဟိုလိုလိုဒီလိုလို အတွေးပွားလို့ကောင်းတဲ့ နယ်မြေမဟုတ်လား။

ကျွန်တော့်အသံတစ်ယောက်က သူ့အတွေ့အကြုံကို ပြောပြဖူးတယ်။ သူက
အိုက်စလန်ရဲ့ ဝေးလံခေါင်သီတဲ့၊ ပင်လယ်ငှက်တွေ ပြည့်နေတဲ့ ကမ်းခြေတစ်နေရာကို
ခရီးထွက်ဖူးတယ်။ ကမ်းခြေမှာလမ်းလျှောက်နေတုန်း ပျော်ပွဲစားထွက်လာတဲ့ လူအုပ်စု
အသံကြားရတယ်တဲ့။ ရယ်တဲ့အသံ၊ ဘီယာခွက်တွေ တိုက်မိတဲ့ ကလင်ကလင်အသံတွေ။
ဒီလိုဘာမှမရှိတဲ့နေရာမှာ ဘယ်သူကများ ပျော်ပွဲစားလာထွက်နေသလဲ အံ့ဩတာပေါ့။
သူနဲ့သူ့သူငယ်ချင်းနဲ့ ဆယ်မိနစ်လောက်ကြာအောင် အသံလာရာနေရာကို လိုက်ရှာသေး
တယ်။ ဘာမှမတွေ့ဘူး။

ခဏကြာမှသဘောပေါက်တယ်။ ပျော်ပွဲစားသံမဟုတ်ဘူး။ ပင်လယ်လှိုင်းတွေ
ကျောက်ဆောင်ကိုရိုက်တဲ့အသံ၊ ပဲ့တင်သံနဲ့ ငှက်အော်သံတွေပေါင်းပြီး သံယောင်သံများ
တွေကြားရတာ။ သတင်းနဲ့ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာထွန်းကားတဲ့ခေတ်မှာ လူဖြစ်လာတဲ့
သူတို့ကိုတောင် အိုက်စလန်ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင်က လှည့်ဖြားနိုင်တယ်ဆိုရင် ဟိုးအရင်ခေတ်
ဗိုက်ကင်းတွေမြင်ချင်ရာမြင်၊ ကြားချင်ရာကြား၊ ရေးချင်ရာရေး၊ စိတ်ကူးဉာဏ်တွေကွန်မြူး
ခဲ့တာ ဘာဆန်းသလဲ။

နောက်တစ်ခုက အိုက်စလန်ရဲ့မြေ။ မြေကြီးဆိုတာ များသောအားဖြင့်အေးအေး
ဆေးဆေးဒီအတိုင်းပဲရှိနေတာများတယ်။ အိုက်စလန်ရဲ့မြေကတော့ဒီလိုငြိမ်မနေတတ်ဘူး။
အသံတွေထွက်တယ်။ တရှူးရှူး အသံတွေထွက်တယ်။ လေတက်သလို၊ လေလည်သလို

ပျောက်ကွယ်သွားမယ်” လို့ အင်္ဂလိပ်သမိုင်းပညာရှင် ပီတာဟောက သူ့ရဲ့ “လူ့အဖွဲ့ အစည်းနှင့် မြို့ကြီးများ” စာအုပ်ထဲမှာ ရေးခဲ့တယ်။

ရေခဲဗဟိုမြို့ဟာ ဒီနေ့ခေတ်ရဲ့ အလင်းလွှာတစ်ခုများလား။ ပြင်သစ်တော်လှန်ရေး ခေတ် ဖလော်ရန်စ်နဲ့တော့နှိုင်းလို့မရပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဖလော်ရန်စ်နဲ့ရေခဲဗဟိုမြို့နှစ်မြို့ မှာ ဆင်တူနေတဲ့အချက်တွေတော့ရှိတယ်။ လူဦးရေ ၉၅၀၀၀ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိတာ တူ တယ်။ ၁၄ ရာစုဖလော်ရန်စ်မှာ အနုပညာဟာ ပညာတတ်ဆရာကြီးများ အတွက်သာ ဆိုတဲ့အယူကို ဖျက်သိမ်းနိုင်ခဲ့သလို ရေခဲဗဟိုမှာလည်း အနုပညာဟာ ဆင်းရဲချမ်းသာ မရွေး လူတိုင်းဖန်တီးခံစားနိုင်တဲ့အရာဖြစ်တယ်။

သမိုင်းနဲ့ လှုပ်ရှားမှုစွမ်းအင်တွေကြောင့် ရေခဲဗဟိုမြို့သူမြို့သားတွေ အနုပညာ မှော်ဝင်ကုန်ကြတာလား။ ကျွန်တော်မစဉ်းစားမိတဲ့ တခြားအရာများကျန်နေသေးသလား။

သေချာတာတစ်ခုတော့ရှိတယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာ စတိုင်တော့အတော် ကျတဲ့သူတွေ။ အလိုလိုနေရင်း စတိုင်ကျနေတာ။ အမြင်ကတ်ဖို့အကောင်းဆုံးအရာတွေ ထဲမှာ ဘာမှမလုပ်ရဘဲ စတိုင်ကျနေတာလည်းပါတယ်။ လိုက်တုလို့မှမရတာကိုး။ လိုက်တုလို့ရတဲ့ စတိုင်အကြောင်းတော့ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းနားလည်တယ်။ ကျွန် တော်ကိုယ်တိုင်လည်း စတိုင်အမျိုးမျိုးကို လိုက်တုဖို့ ကြိုးစားခဲ့ဖူးတယ်လေ။ အဝတ် အစားမည်းမည်းမှောင်မှောင်တွေ အများကြီးဝယ်ထားတယ်။ ခပ်မိုက်မိုက်မျက်မှန်နှစ်စုံကို လည်း အမြဲဝတ်တယ်။ ကန်ဂိုတံဆိပ် ဘဲခေါင်းဦးထုပ်တွေလည်း စုထားတာမနည်းဘူး။ ကန်ဂိုဦးထုပ်ကို နောက်ပြန်ဆောင်းတဲ့ဘဲကြီးဆိုပြီး လူသိများတယ်။ ပါးသိုင်းမွေး၊ မုတ် ဆိတ်မွေးတွေကိုလည်း ပီပီရီရီဖြစ်နေအောင်သထားတယ်။ သာမန်လူတစ်ယောက်မျက်စိ ထဲမှာတော့ ကျွန်တော့်ကို စတိုင်ကျတဲ့ဘဲကြီးဆိုပြီး မြင်ကြမှာ။ ဒါပေမယ့် တကူးတက ကြိုးစားစရာမလိုဘဲ စတိုင်ကျနေပြီးသား သူတွေ၊ အထူးသဖြင့် အသက် ၂၅ နှစ် အောက် လူငယ်တွေကတော့ ကျွန်တော်ဘာကောင်လဲဆိုတာ တန်းသိတယ်။ LV အိတ် အတုလိုပါပဲ။ ဘယ်လိုပဲတုတု အစစ်ကိုတော့ယှဉ်လို့မရ။

ရေခဲဗဟိုမြို့က ဈေးပေါပေါအထည်ဆိုင်တစ်ခုထဲကို မယောင်မလည်ဝင်ကြည့် လိုက်တဲ့အခါ ဖက်ရှင်နဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် တော်တော်စိတ်ဓာတ်ကျ သွားတယ်။ ဆိုင်နာမည်ကတော့ အိုက်စလန်နာမည်တွေ တော်တော်များများအတိုင်းပဲ အသံမထွက်တတ်ပါ။ အိုက်စလန်နာမည်တွေကို ပီပီသသခေါ်နိုင်ဖို့ဆိုတာ မျက်နှာကြော သေသွားပြီး လေဖြတ်လောက်တဲ့အထိ လေ့ကျင့်မှရမယ်ထင်တယ်။ ထားပါတော့။ ဆိုင် မှာရောင်းတဲ့ပစ္စည်းတွေက သုံးပြီးသားအဟောင်းတွေပါ။ ဈေးကတော့ အသစ်တွေ

အသစ်တတ်တဲ့သူတွေအတွက်တော့ မဆိုးလှပါ။

ခပ်မိုက်မိုက် လည်ပတ်ပဝါတစ်ထည်ကိုတွေ့တယ်။ ဝယ်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။
ဘောင်တာနောက်ကဝန်ထမ်းကောင်လေးက အလုပ်များနေတယ်။ ကောင်တာအောက်မှာ
ဘာတွေစီနေသလဲမသိ။ အောက်ကိုကုန်းနေတော့ သူ့အတွင်းခံဘောင်းဘီကိုအတိုင်းသား
မြင်နေရတယ်။ ကျွန်တော်လန့်သွားတယ်။ အောက်ခံဘောင်းဘီကိုမြင်ရလို့မဟုတ်ပါ။
အောက်ခံဘောင်းဘီဒီဇိုင်းက အလန်းစားဖြစ်နေလို့ လန့်သွားတာ။ တော်တော်ကိုဖက်ရှင်
သူတဲ့ဘောင်းဘီဘဲ။ အနီအပြာအစိမ်း မျဉ်းကြောင်းတွေနဲ့။ ခရမ်းရောင်အကွက်တချို့
ထည့်ပါသေး။ အိုက်စလန်သားတွေရဲ့ အောက်ခံဘောင်းဘီဟာ ကျွန်တော့်ဝတ်စုံတွေထက်
တောင် ပိုပြီးစတိုင်ကျနေပါလား။ သူ့ဘောင်းဘီကိုငေးကြည့်ရင်း ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ
သေသေချာချာသိသွားတယ်။ ဒီနိုင်ငံမှာ စတိုင်ကျကျဝတ်ဖို့ဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက်
ဘော့မဖြစ်နိုင်တော့။

အိုက်စလန်မှာ လူငယ်တွေသာမကဘဲ လူလတ်ပိုင်းတွေကအစ ဖက်ရှင်ကျကျ
ဝတ်ဆင်တတ်ကြတယ်။ လာရပ်စ်ဂျွန်နက်ဆင်လို လူမျိုးပေါ့။ လာရပ်စ်က ရေခဲဗစ်မြို့မှာ
သီချင်းခွေရောင်းတဲ့ဆိုင်ဖွင့်ထားတယ်။ ဂီတထုတ်လုပ်ရေးတစ်ခုပိုင်တယ်။ အိုက်စလန်ရဲ့
အနုပညာဖန်တီးမှုစွမ်းအားအကြောင်းကို သေသေချာချာသိချင်ရင် လာရပ်စ်ကိုသွားတွေ့
သင့်တယ်လို့ လူတွေကပြောကြတယ်။ ကျွန်တော်လည်း လာရပ်စ်နဲ့တွေ့ဖို့စီစဉ်ပြီးသား။

ကျွန်တော်နဲ့ လာရပ်စ်နဲ့ သူ့ရဲ့သီချင်းခွေဆိုင်မှာပဲ တွေ့ဖြစ်တယ်။ ဆိုဖာထိုင်ခုံ
တွေ၊ စီဒီသီချင်းခွေတွေ အစီအရိနဲ့ နွေးနွေးထွေးထွေးရှိတဲ့ ဆိုင်လေးပါ။ လာရပ်စ်က
ထုတ်အင်္ကျီအကွက်ဝတ်ထားတယ်။ မျက်မှန်ကိုင်းမည်းတပ်ထားတယ်။ စကားပြောရင်
မျက်မှန်ကို လက်နဲ့မမပြီး ပြောတယ်။ ပင်ကိုစတိုင်ရှိပြီးသားသူ။ ကျွန်တော်ကတော့
သူပုံစံကိုသဘောကျတယ်။ ဆိုင်အပြင်မှာ အမှောင်နုနုက စပြီးလွှမ်းနေပြီ။

လာရပ်စ်ကပြောပြတယ်။ သူဟာအရင်တုန်းက ကြေးစားစစ်တုရင်ကစားသမား
တစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်တဲ့။ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ သူ့မျက်မှန်တွေရဲ့နောက်မှာ စိတ်ဝင်စား
ရာ ဦးနှောက်တစ်ခုရှိနေတယ်။ လူတွေနဲ့စကားပြောတဲ့အခါ မဝံ့မရဲဖြစ်ခဲ့ဖူးတဲ့အတိတ်
ကိုလည်းမသိမသာလှမ်းမြင်ရတယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာစစ်တုရင်အသိုင်းအဝိုင်းမှာ
နာမည်ကြီးပါတယ်။ ဒါလည်း အံ့ဩစရာတော့မရှိပါ။ မှောင်နဲ့မည်းမည်း အေးခဲနေတဲ့
ဆောင်းတွင်းရည်တွေကြားမှာ တခြားဘာများလုပ်စရာရှိလို့လဲ။

လာရပ်စ်ဟာ ဘဝတော်တော်စုံခဲ့တဲ့သူ။ သူ့အသက်က ၄၀ ကျော်ကျော်။
နှစ် ၄၀ အချိန်အတွင်းမှာ စစ်တုရင်သမားတစ်ယောက်အဖြစ် အသက်မွေးခဲ့တဲ့အကြောင်း

ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ခဲ့သေးတယ်။ ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီတစ်ခုမှာလည်း အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းတာဝန်ယူခဲ့တယ်။ အခုတော့ဂီတထုတ်ဝေသူတစ်ယောက်ဖြစ်နေပြန်ပြီ။ ကျွန်တော့်ရဲ့မယ့်နိုင်တဲ့ မျက်နှာကိုကြည့်ပြီး သူကရယ်တယ်။ “ခင်ဗျားအံ့ဩမယ်ဆိုရင်လည်း အံ့ဩစရာပါပဲ။ ဒါပေမယ့် အိုက်စလန်မှာတော့ ဒီလိုနေရာစုံမှာအလုပ်လုပ်ခဲ့တဲ့ သူတွေအများကြီး။ ဘာမှမထူးဆန်းဘူး”

လာရပ်စံကပြောတယ်။ ဘဝအမျိုးမျိုး ကျင်လည်ရခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို တိုးပွားစေတယ်တဲ့။ အနောက်နိုင်ငံတွေရဲ့ခံယူချက်နဲ့တော့ တခြားစီပါလား။ အနောက်နိုင်ငံတွေမှာ တစ်စုံတစ်ခုကို စွဲစွဲမြဲမြဲလုပ်ခြင်းသာလျှင် အကောင်းဆုံးလို့ သတ်မှတ်ကြတယ်မဟုတ်လား။ ပညာရှင်တွေ၊ ဆရာဝန်တွေ၊ ပါရဂူတွေ ဆိုတာ အတတ်ပညာတစ်ခုတည်းကို တစ်ဘဝလုံးရင်းပြီး လေ့လာသင်ယူကြသူတွေလေ။ သင်ယူရင်း လေ့လာရင်း နောက်ဆုံးမှာ အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းကို တစ်ဖက်ကမ်းခပ် ကျွမ်းကျင်သူတွေ ဖြစ်လာကြတယ်။ အိုက်စလန်မှာတော့ သင်ယူရင်း လေ့လာရင်း အကြောင်းအရာပေါင်းများစွာ၊ နယ်ပယ်ပေါင်းများစွာဆီ ခရီးဆက်ကြတယ်။

ရေခဲစစ်မြို့သူမြို့သားတွေရဲ့ အနုပညာစိတ်ပြင်းထန်မှုနဲ့ပတ်သတ်ပြီး ကျွန်တော် လာရပ်စံကို မေးကြည့်တယ်။ သူတို့ရဲ့ အနုပညာစိတ်ဟာ ဘယ်ကလာသလဲ..

မျက်မှန်ကိုတစ်ချက်မလိုက်ပြီး ပြန်ဖြေတယ်။

“မနာလိုစိတ်”

“ဘာဆိုလဲလဲဗျ”

“အိုက်စလန်လူမျိုးတွေမှာ မနာလိုစိတ် သိပ်မရှိဘူးဗျ”

အိုက်စလန်သားတွေရဲ့ မနာလိုစိတ်ကင်းခြင်းဟာ ဆွစ်လူမျိုးတွေနဲ့ နည်းနည်းကွာတယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေကို ဝှက်ထားပြီးတော့ မနာလိုစိတ်ကိုထိန်းကြတယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေကတော့ ပိုင်ဆိုင်သမျှကို ဝေမျှစားသုံးပြီး မနာလိုစိတ်ကိုဖိနှိမ်ထားတယ်။ အိုက်စလန်ဂီတပညာရှင်တွေဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မျှဝေကူညီဖို့ဆိုဝန်မလေးကြဘူးတဲ့။ တီးဝိုင်းတစ်ဝိုင်းမှာ ဂစ်တာသမားလိုနေတယ်ဆိုရင် တခြားတီးဝိုင်းတစ်ခုက သူတို့ဂစ်တာသမားကို ပို့ပေးမယ်။ ဘာမှထူးထူးထွေထွေပြောနေစရာမလို။ စိတ်ကူးစိတ်သန်းတွေလည်း တူတူပဲ။ လွတ်လွတ်လပ်လပ်၊ မနာလိုခြင်း ကင်းစွာနဲ့စီးဆင်းခွင့်ရတယ်။ မနာလိုစိတ်ဟာ အင်မတန်ကြောက်ဖို့ကောင်းတဲ့ မကောင်းဆိုးဝါး။ ဒီစိတ်ဝင်သွားပြီဆိုရင် အရာရာမှေးမှိန်နွမ်းပါးသွားတော့တာ။

ပြင်သစ်ပြည်ရဲ့ ၁၉ ရာစု အနုပညာ ရွှေရောင်နှစ်တွေဟာလည်း မနာလိုခြင်း

...အတွက် ပေါ်ပေါက်လာတာဖြစ်ပါတယ်။ ပီတာဟောရဲ့စာအုပ်ထဲမှာပြင်သစ်နိုင်ငံ
...ရဲ့ အနုပညာတော်လှန်ရေးအကြောင်းကို ဒီလိုရေးပြထားတယ်။ သူရေးထားတဲ့
...ဆိုရင် အခုခေတ် ရေခဲဗစ်မြို့ဟာ ၁၉ ရာစု ပါရီမြို့နဲ့ သိပ်မကွာလှဘူး။

“တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ဖေးမကူညီရင်း၊ စိတ်ကူးတစ်ခုကို အတူတူမျှသုံး
... အသက်ရှင်ကြတယ်။ အနုပညာတွေဖန်တီးကြတယ်။ တီထွင်မှုတစ်ခုခုပေါ်လာပြီ
...လူတိုင်း၊ အနုပညာသမားတိုင်းက ယူသုံးခွင့်ရှိတယ်။ ယူလည်းယူသုံးကြတယ်”

၁၉ရာစု ပါရီမြို့သားတွေဟာ စုပေါင်းဖန်တီးမှုကို ယုံကြည်ခဲ့ကြသူတွေပေါ့။
...ခေတ် အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာလည်း မျှဝေဖန်တီးခြင်းဆိုတာကို ယုံကြည်တယ်။
...အပြိုင်အဆိုင်တော့ ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် မနာလိုစိတ်သက်သက်နဲ့ ပြိုင်တာမဟုတ်ဘူး။
...သိချင်၊ ပိုတတ်ချင်လို့ အပြိုင်အဆိုင်ကြိုးစားကြတာ။

အင်း...နောက်ထပ်သံလွန်စတစ်ခုတော့ ထပ်ရပြီပေါ့။ မနာလိုစိတ်မရှိခြင်းဟာ
...ခွင့်ခြင်းတစ်ပိုင်းတစ်စကိုပေးနိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ခိုးလိုးခုလု
...နေတုန်း။ ဒီနိုင်ငံပိစိလေးဆီကနေ အနုပညာသမားတွေအများကြီးကို ဘယ်လိုများ
...ထုတ်ပေးနေသလဲ။

“ကျရှုံးခြင်းကြောင့်ဗျ”။ လာရပ်စ်က မျက်မှန်ကိုနောက်တစ်ခါထပ်ပင့်တင်ရင်း
...တယ်။

“ဘယ်လို”
“ဟုတ်တယ်ဗျ။ အိုက်စလန်မှာ ကျရှုံးခြင်းဆိုတာကို အဆိုးအဖြစ်မမြင်ကြဘူး။
...တော်တို့နိုင်ငံသားတွေဟာ ကျရှုံးမှုကို လေးလေးစားစား နှစ်လိုကြတယ်”

“ဘယ်လိုဗျ။ ကျရှုံးမှုကို လေးစားတယ်။ ဟုတ်လား။ မဖြစ်နိုင်တာဗျာ...”

“ဒီထက်ပိုရှင်းအောင်ပြောရရင် ကျွန်တော်တို့လူမျိုးတွေဟာ မအောင်မြင်ပေမဲ့
...ရွယ်ချက်ကောင်းကောင်းနဲ့ ကျရှုံးသွားတဲ့သူတွေကိုသဘောကျတယ်။ အားပေးတယ်။
...ပမာပြောရရင်- ဒီတစ်ယောက် မအောင်မြင်တာ ပြတ်ပြတ်သားသားမလုပ်ခဲ့နိုင်လို့...
...ပြတ်ပြတ်သားသားလုပ်နိုင်ရင်တော့ အောင်မြင်မှာပဲ။ ဒီလိုယူဆကြတာဗျ”

သူပြောတာကို ကျွန်တော်သေသေချာချာစဉ်းစားကြည့်မှ ပိုအဓိပ္ပာယ်ရှိလာတယ်။
...လွတ်လပ်စွာကျရှုံးခွင့်ရှိတဲ့အခါ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကြိုးစားလို့ရပြီ။ ကျွန်တော်တို့အမေ
...ရီကန်လူမျိုးတွေဟာလည်း ကျရှုံးခြင်းကို အတိုင်းအတာတစ်ခုအထိတော့ ကြိုဆိုလက်ခံ
...တတ်ကြတယ်။ ဘယ်လိုပဲရှုံးနိမ့်ခဲ့ပါစေ၊ နောက်ဆုံးမှာတော့ အောင်မြင်သွားသတဲ့ ဆိုတဲ့
...ဇာတ်လမ်းတွေကို ပိုကြိုက်တာတော့ အမှန်ပဲ။ အကြိမ်ကြိမ်ကျရှုံးပြီးမှ နောက်ဆုံးရလာတဲ့

စိတ်ကူးတစ်ခုကြောင့် အောင်မြင်သွားသော စွန့်ဦးတီထွင်သူကြီး။ စာမူပေါင်းများစွာ အပယ်ခံရပြီး နောက်ဆုံးမှာ အရောင်းရဆုံးစာရေးဆရာဖြစ်လာသူ... စသဖြင့်ပေါ့။ ဒီလို ဇာတ်လမ်းတွေမှာ ကျရှုံးခြင်းဆိုတာ အောင်မြင်ခြင်း ရောက်မလာခင် ခံတွင်းတွေ့စေမယ့် အမြည်းပဲ။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေ အတွက်ကတော့ ကျရှုံးခြင်းဟာအမြည်းသက်သက် မဟုတ်တော့ဘဲ အမြဲစားသုံးနေတဲ့အရာ။

လာရပ်စံကပြောပြတယ်။ အိုက်စလန်လူငယ်တွေအတွက် အပေါင်းအသင်းတွေ စုပြီး တီးဝိုင်းထောင်တာဟာ ပုံမှန်လိုဖြစ်နေပြီ။ မိဘတွေကလည်း အပြည့်အဝအထောက်အပံ့ပေးတယ်။ ကလေးတွေကလည်း အောင်မြင်ဖို့ကို မမျှော်လင့်ဘူး။ ကြိုးစားခြင်းသည်သာ အဓိက။ မအောင်မြင်တဲ့အခါမှာလည်း ဥရောပလူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့အစည်းတွေကြောင့် အချိန်မရွေး တစ်ကနေ ပြန်စလို့ရတယ်။ အိုက်စလန်ဟာ ဘဝကို အကြိမ်ကြိမ်ပြန်လည်ရှင်သန်ခွင့်ရတဲ့နိုင်ငံပေါ့။

စိတ်ပညာရှင် မီဟိုင်းက သူ့ရဲ့ 'စီးမျောခြင်း' ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာ ရေးခဲ့တယ်။ "ကျွန်တော်တို့ရဲ့စိတ်ခံစားချက်တွေကို ပြောင်းလဲစေတာဟာ ကိုယ်ကျွမ်းကျင်တဲ့အရည်အချင်းတွေ မဟုတ်ဘူး။ ကိုယ့်မှာရှိပြီးသားလို့ထင်တဲ့ အရည်အချင်းတွေသာဖြစ်တယ်" ဒီစာကိုကျွန်တော်ဖတ်ရတော့ နှစ်ခေါက်သုံးခေါက်လောက် ပြန်ဖတ်မိတယ်။ မှားများနေထားသလား။ စာစိတပဲမှားသလား။ ဘဝကို ထင်ယောင်ထင်မှား မြင်တဲ့အမြင်၊ ကိုယ့်မှာမရှိတဲ့အရာကို ရှိတယ်လို့ထင်နေတဲ့အမြင်ကို အားပေးအားမြှောက်လုပ်ထားတာမဟုတ်လား။ သံစဉ်အကြောင်း တစ်လုံးမှနားမလည်ဘဲ တယောဆရာကြီးဖြစ်ချင်လို့ရပါ့မလား။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် 'ထင်' တစ်လုံးနဲ့ လုပ်ချင်ရာလုပ်သလိုဖြစ်မနေဘူးလား။ ဖြစ်နေလည်း ဘာမှမဖြစ်ဘူးတဲ့... မီဟိုင်းကဆက်ပြောတယ်။ မတတ်သော်လည်း၊ မသိသော်လည်း ဖန်တီးနေရုံနဲ့တင် စိတ်အလျင်ကို စီးမျောစေတယ်။ အရာရာကို မေ့သွားစေတယ်။ ဒါကြောင့်ပျော်ရတယ် တဲ့။ အကောင်းမြင်စိတ်ပညာလှုပ်ရှားမှုရဲ့ ဖခင်ကြီးဖြစ်တဲ့ မာတင်စီလင်မန်းကလည်း သူ့ရဲ့တွေ့ရှိချက်တွေကို ချပြခဲ့သေးတယ်။ သူ့လေ့လာချက်တွေအရ ဆိုရင် ပျော်ရွှင်နေတဲ့သူတွေဟာ ကိုယ့်ဘဝကိုယ်ပြန်စဉ်းစားတဲ့အခါ တကယ်ဖြစ်ပျက်ခဲ့တဲ့ ပျော်စရာအချိန်တွေသာမက စိတ်ကူးထဲမှာပဲရှိနေတဲ့၊ တကယ်မဖြစ်ခဲ့တဲ့ ပျော်စရာတွေကို ပါ မှတ်မိနေတတ်တယ်တဲ့။ စိတ်ညစ်နေတဲ့သူတွေကတော့ ဖြစ်ခဲ့သမျှကိုဖြစ်ခဲ့တဲ့အတိုင်းပဲ အတိအကျ မှတ်မိကြတယ်။ "ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သိအောင်ကြိုးစားပါ" ဆိုတဲ့စကားဟာ အပြည့်အဝတော့ မကောင်းလှပါလား။ မသိနားမလည်စိတ် တစ်ဖွန်းနှစ်ဖွန်းလောက်ပါမှ ပျော်ရွှင်ခြင်းအရသာကို အပြည့်အဝရနိုင်မယ်ဆိုတဲ့သဘောလား။

အိုက်စလန်လူမျိုးတွေအတွက်တော့ ဒီနည်းလမ်းဟာ တော်တော်အလုပ်ဖြစ်တယ်။

အိုက်စလန်မှာမဟုတ်ပါဘူးကွာ...လုပ်မနေပါနဲ့လို့ပြောမယ့်သူ အိုက်စလန်မှာမရှိဘူး။ စာရေးသူရဲ့အမြင်က ရေးကြ၊ ပန်းချီဆွဲစရာရှိတာ ဆွဲကြ။ လူတိုင်းဒီလိုလုပ်ကြတော့ သုံးမရတဲ့ ချေးချေးသာသာ အစုတ်အပြတ်တွေလည်း ထွက်လာတာပေါ့။ သူတို့ကိုယ်တိုင်လည်းဒါကို ခြိမ်းခြောက်တယ်။ သိတယ်။ ဒါပေမယ့် အစုတ်အပြတ်ဆိုတာလည်း အနုပညာလောကမှာသိပ် အရေးပါပါတယ်။ စိုက်ပျိုးရေးလောကမှာလည်း နွားချေးဆိုတာ အရေးပါတယ်မဟုတ်ဘူး။ သီးပင်စားပင်တွေသန်ဖို့ ချေးနည်းနည်းလောက်တော့ လိုပါတယ်။ တစ်ခုမရှိရင် အခြားတစ်ခုလည်း မရှိနိုင်ဘူး။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆိုင်မှာ နွားချေးပါ ရောရောင်းလို့ ကောင်းသလို ပန်းချီပြခန်းမှာ ပန်းချီကားအစုတ်အပြတ်တွေကို ချိတ်ထားတာတော့ အသိသမားမှမမြင်ချင်ဘူးပေါ့လေ ။ ဒါပေမယ့် အစုတ်အပြတ်တွေရှိဖို့တော့ လိုကိုလိုအပ်ပါတယ်။

အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာ အခက်အခဲဆိုတာကို သိသိကြီးနဲ့ မသိချင်ယောင် နောင်နေတတ်ကြတယ်တဲ့။ လာရပ်စ်ကရှင်းပြတယ်။ ဒါတမင်လုပ်ယူထားတာတဲ့။

“မသိကျိုးကျွန် နေတတ်ခြင်းဟာလည်း ကျွန်တော်တို့ရဲ့အားသာချက်တစ်ခုလို့ ခြံ့လာလို့ရတယ်ဗျ။ မိုင်းမိုးအပြည့်နဲ့လယ်ကွင်းကို ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ဆိုပြီးဖြတ်ပြေးသလိုပဲ။ ဒီနည်းမှာရှိတဲ့ လူငယ်ဂီတပညာရှင်တချို့၊ စာရေးဆရာတချို့ရဲ့ ရိုးချက်၊ အချက်က အခဲကုန်တယ်။ ကလေးတွေလိုပဲဗျ။ သိကိုမသိတာ။ အံ့ဩဖို့တောင်ကောင်းတယ်။ ခုခံစရာလည်းကောင်းတယ်”

ကျွန်တော်ပြုံးမိတယ်။ မသိနားမလည်ခြင်းဆိုတာကို ကောင်းတဲ့အရာအဖြစ် တောင်းထဲထည့်ပြောတာ မကြားဖူးလို့ပါ။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ရိုးလွန်း အလွန်းတဲ့ သူတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ကျွန်တော်နှစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်အရွယ်တုန်းကပေါ့။ သတင်းဌာနအကြီးကြီး တစ်ခုခုမှာ အလုပ်ရဖို့ သေမတတ်ကြီးစားနေတဲ့အချိန်။ နယူးယောက်တိုင်းမိ သတင်းစာဟာ သတင်းလောကမှာ အကြီးဆုံးတွေထဲကတစ်ခု။ ဒီတော့ ကျွန်တော်လည်း နယူးယောက်တိုင်းမိမှာ အလုပ်ရဖို့ စိတ်ကူးယဉ်တယ်။ နယူးယောက်တိုင်းမိလိုနေရာမျိုးမှာ အလုပ်ရဖို့ဆိုတာ ကျွန်တော့်အဆင့်နဲ့ တွေးတောင် မတွေးသင့်ဘူး။ တကယ့်ထိပ်သီးကျောင်းဆင်းတွေ၊ အသိုင်းအဝိုင်းတောင့်တဲ့သူတွေသာ နေရာရတာမဟုတ်လား။ ပြီးတော့ ကျွန်တော့်မှာ သတင်းစာအတွေ့အကြုံလည်းမရှိ။ နယူးယောက်တိုင်းမိမှမဟုတ်ဘူး၊ ဘယ်သတင်းစာမှာမှ အလုပ်မလုပ်ဖူးသေးတာ။

ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်မှာအကြံကောင်းတစ်ခုရှိနေတယ်။ လေကြောင်းပညာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်ကတီးမီခေါက်မိရှိတယ်။ ဒါနဲ့ နယူးယောက်တိုင်းရဲ့လေကြောင်း ခရီးသွားကဏ္ဍမှာ စာရေးသူအဖြစ်အလုပ်ဝင်ဖို့ အလုပ်လျှောက်လိုက်တယ်။ လက်ရှိနေ နေတဲ့သူကလည်း ပင်စင်ယူတော့မှာဆိုတော့ အချိန်ကောင်းပဲပေါ့။

မကြာဘူး။ ကျွန်တော့်ကို အင်တာဗျူးဖြေဖို့ကမ်းလှမ်းလာတယ်။ အင်တာဗျူး တစ်ခုတည်းတော့မဟုတ်ဘူး။ ကြားမှာ အင်တာဗျူးအသေးလေးတွေ အဆင့်ဆင့်ခံထား သေးတယ်။ သွားဖြေရတဲ့နေရာတွေကလည်း တကယ့်နာမည်ကြီးအဆင့်မြင့် နေရာတွေ၊ နယူးယောက် ဟားဗတ်ကလပ်ကနေစလိုက်တာ နောက်ဆုံးအဆင့်ရောက်တော့အမြင့်ဆုံး နေရာဖြစ်တဲ့ တိုင်းမ်မဂ္ဂဇင်းထိပ်သီးတွေရဲ့ ညစာစားခန်းကို ရောက်သွားပါလေရော။

သားရေထိုင်ခုံအိမ်ကြီးမှာထိုင်ရင်း ကျွန်တော်စိတ်လှုပ်ရှားနေတာတွေကြောင့် စိတ်တွေကို ဖုံးဖိဖို့ကြိုးစားနေတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုအင်တာဗျူးမယ့်သူက မစ္စတာဂျွန်လီ စကားပြောကောင်းတယ်။ ခင်ခင်မင်မင်ရှိတယ်။ ရင်းနှီးနှစ်လိုဖွယ်ရာ မျက်နှာဖုံးအောက် မှာတော့ ပြတ်သားတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ပြင်းထန်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ကတစ်ချက်တစ်ချက်မှာ လှစ်ခနဲ ပေါ်လာတယ်။ ကျွန်တော့်ကို စိတ်ကျပ်တည်းစေမယ့်မေးခွန်းတွေ မမေးပါဘူး။ ရိုက်စစ်သလိုလည်း မမေးဘူး။ ခေတ်ဟောင်းနည်းအတိုင်း တစ်မိမိမိမိကြောက်လာအောင် စကားနည်းနည်း၊ အကြည့်များများနဲ့ ခြိမ်းခြောက်တာ။

စားပွဲပတ်လည်မှာ ပူလစ်ဇာဆုရပြီးသား စာရေးဆရာတွေ၊ သတင်းသမားတွေ လည်းရှိနေတယ်။ အားလုံးက ကျွန်တော့်ကို ဝိုင်းကြည့်နေကြတယ်။

“နယူးယောက်တိုင်းမ်ဟာ ခင်ဗျားအတွက် သင့်တော်တယ်လို့ ခံယူထား သလား”

အကုန်လုံးစုပြီး တစ်သံတည်း၊ တစ်ပြိုင်တည်း မေးနေတာများလား။ ကျွန်တော် စိတ်ထဲ ဇေဇေဝါဖြစ်သွားတယ်။ မဟုတ်ဘူး။ ဂျွန်လီတစ်ယောက်တည်းရဲ့အသံပါ။

“တကယ် အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီလို့ ခံစားရသလား”

“ဟုတ်ကဲ့ဆရာ” ကျွန်တော်ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။

ဂျွန်လီဟာ ဟုတ်ကဲ့တစ်လုံးတည်းနဲ့ ကျေနပ်လက်ခံသွားတဲ့လူစားမျိုးမဟုတ်။ အသက် ၂၆ နှစ်အရွယ်၊ စိတ်ကြီးဝင်နေတဲ့ ကောင်လေးတစ်ယောက်ရဲ့ စကားကို အလွယ်တကူလက်ခံဖို့ဆိုတာ ဝေးပါသေးတယ်။

ဂျွန်လီက ကျွန်တော့်ကိုမေးတယ်။ ပန်အန်လေကြောင်း ၁၀၃ ဗုံးဖောက်ခွဲမှုကို သတင်းတင်ပြမယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုရေးမလဲ။ ဘယ်လိုသတင်းထောက်မလဲ။

မ်းမြေဝင်
ပညာ
ကြောင့်
က်ရှိ
င်တာ
င့်ခံ
ရာ
မြင့်
ရော
ကြော
ဂျွန်
အောက်
ချက်
ပါဘု
အောက်
မား
ယူ
န်တော်
ါ။
ဟုတ်
ားကို
ခံရ
ပေး

သေမြေပုံ

အိုက်စလန်

၁၇၉

ကျွန်တော် ဝါးချလိုက်တယ်။ အခုပြန်စဉ်းစားရင် ဘာဖြေခဲ့သလဲဆိုတာကိုတောင် မမှတ်မိ
ဘာ့ပါ။ အဖြေမှန်သွားတာတော့သေချာတယ်။ ကျွန်တော့်ကို သတင်းတစ်ပုဒ်အစမ်းရေး
ကြည့်ဖို့ တာဝန်ပေးလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် သေသေချာချာရေးပြီး တင်လိုက်တယ်။
သုံးပတ်ကြာသွားတယ်။ ဘာမှအကြောင်းပြန်မလာဘူး။

ကျွန်တော်လည်း တိုင်းမိမဂ္ဂဇင်းမှာအလုပ်လုပ်ဖို့ စိတ်လျှော့လိုက်တယ်။ ရက်နည်း
နည်းထပ်ကြာသွားတယ်။ တစ်မနက်၊ ထုံးစံအတိုင်း လမ်းလျှောက်ထွက်ရင်း စတိုးဆိုင်
မှာ သတင်းစာတစ်စောင်ကို ကောက်ဖတ်လိုက်တယ်။

“ဘုရားရေ” ကျွန်တော် အော်လိုက်တယ်။ ဘေးကဖြတ်သွားဖြတ်လာတွေက
ဒီကောင်ဘာဖြစ်တာလဲဟာ ဆိုတဲ့အကြည့်နဲ့ကြည့်တယ်။ ကျွန်တော့်သတင်းကိုတွေ့ပါပြီ။
မျက်နှာစာမှာ။ ညာဘက်အောက်ဆုံးထောင့်မှာ။ ကျွန်တော့်နာမည်တော့မပါဘူး။ (ထုံးစံ
အရ နယူးယောက်တိုင်းဝန်ထမ်းတွေသာ နာမည်တပ်ခွင့်ရှိတာကိုး) ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ်
ကျွန်တော့်သတင်း၊ ကျွန်တော့်ရဲ့အရေးအသား နယူးယောက်တိုင်းမိမဂ္ဂ မျက်နှာစာမှာပါပြီ။

ဒီလိုနဲ့ နယူးယောက်တိုင်းမိမဂ္ဂ ကျွန်တော် သတင်းတွေ ဆက်ရေးဖြစ်တယ်။
အမြဲတမ်းဝန်ထမ်းအဖြစ်တော့အလုပ်မရသေးဘူးပေါ့။ ယာယီစာချုပ်နဲ့ပဲအလုပ်ဆက်လုပ်
ဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ အသက်ငယ်နေတာရယ်၊ ပညာရေးနောက်ခံ နိမ့်နေသေးတာရယ်
နှစ်ခုကြောင့် ကျွန်တော့်ကို လူမသိသူမသိ လျှို့ဝှက်စာချုပ်နဲ့ပဲ အလုပ်ခန့်ထားတယ်ဆို
ပါတော့။ ကျွန်တော့်ရဲ့စွမ်းဆောင်ရည်ပေါ်မူတည်ပြီး အမြဲတမ်းဝန်ထမ်းနေရာကို ပေးရင်
ပေးမယ်ဆိုတဲ့သဘော။ ကျွန်တော် မရပ်မနားအလုပ်လုပ်တယ်။ မျက်နှာစာမှာနေရာရ
မယ့် သတင်းတွေကို အသည်းအသန်လိုက်တူးဆွတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုတာဝန်ပေးထားတဲ့
လေကြောင်းခရီးသွားကဏ္ဍနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ သတင်းမှန်သမျှကို မရမကဆွဲဆန့်တယ်။
လက်တင်အမေရိကန် မူးယစ်ဆေးမှောင်ခိုသမားတွေအကြောင်းရေးဖို့ အယ်ဒီတာတွေကို
ခွင့်တောင်းတယ်။ မူးယစ်ဆေးကို လေယာဉ်နဲ့ ခိုးသယ်ကြတာကိုး။ အကြမ်းဖက်သမား
တွေအကြောင်းရေးဖို့ကြိုးစားတယ်။ အကြမ်းဖက်ပြီဆို လေယာဉ်တွေကို ပြန်ပေးဆွဲကြ
တယ်။ ဗုံးဖောက်ကြတယ်မဟုတ်လား။ အမေရိကန်သမ္မတအကြောင်းလည်း ရေးလို့ရမ
လားမေးကြည့်တယ်။ သမ္မတလည်း လေယာဉ်စီးတာပဲလေ။

ကျွန်တော့်ကို ယာယီအလုပ်လုပ်ဖို့ နေရာပေးထားတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့တခြား
သတင်းထောက်နှစ်ယောက်နဲ့ လေးထောင့်စပ်စပ် အကန့်လေးတစ်ခုတည်းမှာ အတူတူ
အလုပ်လုပ်ရတယ်။ ဖလွိုဒ်က လူကောင်ကြီးကြီး။ ဈေးကွက်စီးပွားရေးအကြောင်းရေးတဲ့
သူ။ သူဖုန်းပြောတဲ့အခါ ခုံကိုအားရပါးရမှီပြီးပြောတတ်တယ်။ သူ့အဲဒီလိုဖုန်းပြောပြီးဆိုရင်

ကျွန်တော့်ခုံလည်း အလိုလိုနေရင်း ဟိုဘက်အခြမ်းကို ကပ်သွားရော။ အဲဒီဘက်အခြမ်း မှာထိုင်နေတာက ကတ်တံ။ ကတ်တံက စုံစမ်းထောက်လှမ်းရေး သတင်းထောက်ပါ။ တော်ရုံလူသိခံလို့မရတဲ့ သတင်းတွေကို လိုက်ရတာများတယ်။ ဒီတော့ သူ့စကားပြောတဲ့ အခါ စကားဝှက်တွေ တွင်တွင်သုံးတတ်တယ်။ “စန်းဝိုက်တော့ ရဲတိုက်ထဲရောက်နေပြီ” စသည်ဖြင့်။ ဝေါ့ဒစ်စနေအကြောင်းရေးနေတာ မဟုတ်တာတော့ သေချာတယ်။ သူ့ရဲ့ စကားဝှက်တွေကို ကျွန်တော်သဘောကျပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အကန့်ကလေးဟာ သူ့စကားဝှက်တွေကြောင့် ပိုစိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းသွားတာ။ ဒါပေမယ့် သူဖုန်းပြောရင် အငြိမ်မနေဘဲ လမ်းလျှောက်ပြီးပြောတာကိုတော့ ကျွန်တော်သဘောမကျဘူး။ ဖုန်းကြီး တစ်ခုလုံးခွေခေါက်ပြီး ကျွန်တော့်လည်ပင်းကို လာလာပတ်လို့။

မစ္စတာဂျွန်လီက ကျွန်တော့်ကို ခြောက်လတစ်ကြိမ် သူ့ရုံးခန်းထဲမှာ ခေါ်တွေ့ တယ်။ စားပွဲပေါ်ကဖန်ခွက်တွေကို စိုက်ကြည့်မယ်။ သူ့ခြေအိတ်ကို လက်နဲ့ဆွဲမယ်။ ကျွန်တော်အလုပ်လုပ်နေတာ အဆင်ပြေပါတယ်ဆိုတာကို ပြောပြမယ်။ အမှတ်နဲ့ပြောရင် အမှတ် ၇၀ ရသည်ပေါ့လေ။ ဂုဏ်ထူးတော့မထွက်သေးဘူး။ နယူးယောက်တိုင်းမိမှာ အားလုံးအမှတ်ပြည့်ရဖို့လိုတယ်ပေါ့။ အစမ်းခန့်ကာလကို နောက်ထပ်ခြောက်လထပ်တိုး ဦးမယ်။ ကျေးဇူးပါ။

ကျွန်တော်အလုပ်ကို နှစ်ဆတိုးလုပ်တယ်။ တစ်နေ့နေ့တော့ အမြဲတမ်းဝန်ထမ်း ဖြစ်ရမယ်ဆိုတဲ့စိတ်နဲ့။ တစ်ရက်မှာ.. ကျွန်တော့်အိပ်မက်တွေ အငွေ့ပျံသွားတယ်။

ကတ်တံ ကျွန်တော့်ကိုတွေ့တော့ သူ့မျက်နှာမကောင်းဘူး။

“ဘာဖြစ်လို့လဲ...” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“လူပုလေးကတော့ တောထဲရောက်သွားပြီ”

“ကတ်တံ။ စကားဝှက်တွေသုံးမနေနဲ့။ ဘာဖြစ်သလဲ မြန်မြန်ပြောပါဗျ”

အဖြစ်မှန်ဟာ စကားဝှက်ထဲက ပုံပြင်တွေထက် အဆပေါင်းများစွာဆိုးပါတယ်။ မနက်ကအစည်းအဝေးမှာ မျက်နှာစာသတင်းတွေအကြောင်းပြောရင်း ကျွန်တော့်နာမည်ပါ လာတယ်။ အယ်ဒီတာချုပ်က လေယာဉ်လမ်းပြတွေအကြောင်းရေးထားတဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ သတင်းဆောင်းပါးကို မကြိုက်ဘူး။ ကျွန်တော့်အရေးအသားဟာ “သိမ်မွေ့မှုမရှိဘူး။ တည့်တည့်ကြီးဖြစ်နေတယ်။ ရိုးတယ်...”

ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်အတွက်၊ အထူးသဖြင့် နယူးယောက်တိုင်းမိဂျာနယ်လစ် တစ်ယောက်အတွက် “ရိုးတယ်...” ဆိုတဲ့စကားဟာ အဆိုးဆုံးသောစကားတစ်ခွန်းပဲ။ မကောင်းဆိုးဝါးကောင်၊ မိန်းမကိုနှိပ်စက်တဲ့ကောင် လို့ခေါ်တာကမှ တော်သေးတယ်။

မြင်း
အခြင်း
က်ပါ
ပြာတံ
နပြီ
သူရဲ့
းဟာ
ာရင်
ကြီး
တွေ
မယ်။
ာရင်
မ်မှာ
တိုး
မ်း
ပ်။
ပါ
ရဲ့
။
စ်
။
။

တယ်လို့အခေါ်ခံရရင်တော့ သွားပြီ။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ရိုးအမှုဟာ ကူးစက်မြန်ရောဂါလို တခြားသူတွေကိုကူးစက်သွားနိုင်
တယ်လို့ သတ်မှတ်လိုက်တယ်ထင်တယ်။ တစ်လမပြည့်ခင် ကျွန်တော့်ကို အလုပ်ကနေ
ချွတ်ခွင့်ပေးလိုက်တယ်။ တကယ်က ထွက်ခွင့်ပေးလိုက်တာမဟုတ်ဘူး။ ထုတ်လိုက်တာ။
နောက်ပိုင်းမှာ အဲဒီစကားလုံးနှစ်ခုကို ကျွန်တော် သေသေချာချာစဉ်းစားမိတယ်။
“ဒီးတယ်...၊ မသိမ်မွေ့ဘူး”။ မသိမ်မွေ့ဘူး ဆိုတာကတော့ သိပ်ပြီးနာစရာမရှိလှပါ။
တယ်လို့ ပြောခံရတာကိုတော့ စိတ်နာမိတယ်။

ဒီစိတ်ဒဏ်ရာဟာ အခု လာရပ်စ်နဲ့စကားပြောတော့မှ ပျောက်သွားတော့တယ်။
အဲဒါတွေ၊ အမှောင်ထုတွေကြားက နိုင်ငံသေးသေးလေးမှာ၊ ကော်ဖီဆိုင်တစ်ခုထဲမှာ
အိုက်စလန်သားတစ်ယောက်နဲ့ စကားပြောနေရင်း ကျွန်တော့်ရဲ့အနာ ကျက်သွားပါပြီ။
ဒါတွေသူတွေနဲ့ပြည့်နေတဲ့ နိုင်ငံ။ ဒါပေမယ့် သူတို့...အေးအေးဆေးဆေးပါပဲ။

တကယ်တော့လည်း မသိနားမလည်ခြင်း၊ ရိုးခြင်း၊ အခြင်းဆိုတာသူ့နေရာနဲ့သူ
အနီးရိုပါတယ်။ ဂန္ဓီ၊ ခရစ္စတိုဖာကိုလမ်ဘတ်စ် အစရှိတဲ့သူတွေဟာလည်း ရိုးသားတဲ့၊
မသိနားမလည်တဲ့အချိန်တွေကို ဖြတ်သန်းခဲ့သူတွေပါ။ ရိုးတဲ့၊ တည့်တည့်တွေးတတ်တဲ့
သူတွေရှိနေတာ ကမ္ဘာအတွက် ပိုကောင်းပါတယ်။

အိုက်စလန်မှာ မသိနားမလည်ခြင်းကို ကျေကျေနပ်နပ်လက်ခံကြတယ်။ ဘာပဲ
ဖြစ်ဖြစ် အစကနေ ပြန်စလို့ရတဲ့နေရာ။ လာရပ်စ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဘဝကိုတစ်ကနေပြန်စ
တော့သူပါ။ တစ်ကနေပြန်စခဲ့တာ လေးခေါက်တောင်ရှိပြီတဲ့။ သူကပြောပြတယ်။
ကျွန်တော်တို့အမေရိကန်လူမျိုးတွေဟာလည်း ဘာမဆိုလုပ်နိုင်တဲ့သူတွေလို့ ကိုယ့်ကိုယ်
ကိုယ်ဂုဏ်ယူကြတဲ့ လူမျိုးပါ။ ဒါပေမယ့် တကယ်အသုံးပြုနေတဲ့စနစ်တွေအရဆိုရင်တော့
အမြင်ရတဲ့ကမ်းဘက် လှမ်းခုန်ဖို့ အားမပေးဘူး။ အမေရိကားမှာ အလုပ်ထွက်မယ်ဆိုရင်
ကျွန်းမာရေးအာမခံ မရတော့ဘူး။ အလုပ်မရှိရင် ကျန်းမာရေးအတွက်ပါစိတ်မချရတော့
ဘူးပေါ့။ အိုက်စလန်မှာတော့ဒီလိုမဟုတ်ပါ။ ကျွန်တော့်ကိုအိုက်စလန်လူမျိုးတစ်ယောက်
ပြောပြဖူးတယ်။ “တွင်းနက်ထဲ နောက်ပြန်လဲကျမှာကို စိတ်ပူစရာမလိုဘူးဗျ။ လဲကျစရာ
သွင်းနက်လည်းမရှိဘူးလေ”။

လာရပ်စ်ဟာအတော်လေး ဗဟုသုတပြည့်စုံတဲ့သူပါ။ ကျွန်တော့်မှာလည်းသူ့ကို
အေးစရာမေးခွန်းတွေအများကြီးရှိနေတော့ အတော်ပဲပေါ့။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေရဲ့ယုံကြည်
မှုတွေနဲ့ပတ်သက်ပြီး ကျွန်တော်သိချင်တာတွေရှိနေတယ်။ ယုံတမ်းပုံပြင်တွေထဲက လူပု
တွေ၊ နားရွက်ရှည်ရှည်နဲ့ ထာဝရအသက်ရှင်တဲ့လူမျိုးတွေဟာ အိုက်စလန်ရဲ့ကျောက်မီး

ကျောက်ဆောင်တွေကြားမှာ တိတ်တဆိတ်ပုန်းအောင်းနေကြတယ်ဆိုတာကို တကယ်ပဲ ယုံကြည်လား။

အိုက်စလန်မှာဖြစ်ရပ်မှန်ဇာတ်လမ်းတစ်ပုဒ်ရှိသတဲ့။ ကျွန်တော်ကြားဖူးတာပါ။ ပြောပြတဲ့သူက တကယ်ဖြစ်ရပ်မှန်ဖြစ်ကြောင်း ကျိန်ဆိုပြီးကိုပြောပြသွားတာ။ အဖြစ်က ဒီလို။ အိုက်စလန်တောင်ဘက်ပိုင်းမှာ လမ်းဖောက်တယ်။ အလုပ်သမားတွေ၊ စက်ပစ္စည်းတွေ အစုံအလင်နဲ့ပေါ့။ ပြဿနာပေါင်းစုံတက်တယ်။ မြေတူးစက်ပျက်သွားတယ်။ ခြေသယ်တဲ့ကားတွေက စက်နှိုးလို့မရဘူး။ ဒါနဲ့ တစ်ယောက်ကပြောတယ်။ ကျောက်တုံးထဲမှာနေတဲ့ မှင်စာတွေလက်ချက်ပဲဖြစ်မယ်တဲ့။ သူတို့ကိုအနှောင့်အယှက်ပေးလို့ လုပ်ငန်းမအောင်မြင်ဘူးဖြစ်နေတာပေါ့လေ။ မသိချင်ယောင်ဆောင်ပြီး ဆက်လုပ်တယ်။ အဆင်မပြေဘူး။ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်တိုက်တွေ အနှောင့်အယှက်ဖြစ်နေတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ကျောက်တုံးကိုမဖြိုတော့ဘဲပတ်ပြီးလမ်းဖောက်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့မှ အလုပ်ဆက်လုပ်လို့ရသွားတယ်။ အဆင်ပြေသွားသတဲ့။

ကျွန်တော့်အသိ အိုက်စလန်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရှိသေးတယ်။ သူကတော့ လူပုလေးတွေ မှင်စာတွေကိုအယုံအကြည်မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် သရဲခြောက်လို့ အိမ်ထဲက အပြင်ကို အဝတ်မပါဘဲထွက်ပြေးရဖူးတယ်တဲ့။

လာရပ်စ်ကိုကျွန်တော်မေးခွန်းထုတ်ကြည့်တယ်။ အယုံအကြည်ရှိသလား။ သူမက ချက်ချင်းမဖြေဘူး။ မျက်လုံးကမသိမသာပြုံးနေသလို။ မျက်မှန်ကိုလက်နဲ့တွန်းတင်တယ်။ မျက်မှန်ကပြန်ကျလာတယ်။ နောက်တစ်ခေါက်ထပ်တွန်းတင်တယ်။

“ကျွန်တော်ယုံ မယုံတော့ မပြောတတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် တခြားသူတွေယုံတယ်ဆိုရင် ကျွန်တော့်ဘဝက ပိုပြည့်စုံသွားတာပေါ့ဗျာ”

သူ့အဖြေက ဘာအဓိပ္ပာယ်လဲ။ ဘာကိုပြောချင်တာလဲ။ ကျွန်တော်ဆက်မေးရင် လည်းဖြေမယ့်ပုံမပေါ်။ တစ်လလောက် ကျွန်တော်စဉ်းစားလိုက်ရတယ်။ ဟိုမေးဒီမေးစာအုပ်တွေဖတ်၊ တစ်ယောက်တည်း စဉ်းစားရင်း သူပြောတာကိုကျွန်တော်တဖြည်းဖြည်း သဘောပေါက်လာတယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းလှတဲ့သူတွေ မဟုတ်ဘူး။ ယုံကြည်ခြင်းနဲ့ မယုံကြည်ခြင်း နှစ်ခုကြားထဲမှာ နေရာယူထားသူတွေ ရှင်းပြလို့မရတဲ့အရာတွေ လက်တစ်ကမ်းအကွာမှာအမြဲရှိနေတယ်။ လိုလိုမည်မည်ပေါ့။

ကျွန်တော့်ကိုယ်တွေ့ အဖြစ်အပျက်တစ်ခုရှိဖူးတယ်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင် နယူးဒေလီမှာ သတင်းထောက်အဖြစ်တာဝန်ကျတယ်။ တစ်ရက် ကျွန်တော်အိပ်ရာနီးကတော့ အရာအားလုံးတိတ်ဆိတ်နေတယ်။ ကြောက်စရာ၊ စိတ်ခြောက်ခြားစရာတိတ်ဆိတ်နေတဲ့

မိန်းမခြေသံ
ကကယ်သံ
တောပေါ်
အဖြစ်က
ကပ်ပစ္စည်း
ယ်။ ခြေ
ကတုံးသံ
လုပ်ငန်း
အဆင်
ကဆုံးမှာ
ကပ်လုပ်
ကတော့
မိမိထဲက
း။ သူက
င်တယ်။
ယုံတယ်
မေးရင်
းဒီခေ
ုံးဖြည်း
သူတွေ
ပူတွေ
ပ်ပေါ့။
းကျင်း
နီးလာ
ဆိတ်နု

အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ တိတ်ဆိတ်ခြင်းဆိုတာ အထူးအဆန်းအရာတစ်ခုလေ။ ဟင်းသီး
ထင်းရွက်သည်ရဲ့ သီချင်းဆိုသံမကြားရဘူး။ မီးဖိုချောင်ထဲက ထမင်းချက်ရဲ့ အိုးသံ၊
ပူသံတွေလည်း ပျောက်နေတယ်။ ဘာများဖြစ်တာလဲ။ ကျွန်တော်ဝန်တာဘက်ကို
ညွှန်လိုက်တယ်။ နို့ပုံးတစ်ပုံးကိုင်ပြီး ခပ်သွက်သွက်သွားနေတဲ့သူတစ်ယောက်ကိုတွေ့
တယ်။ “ဘယ်သွားမလို့လဲဗျ၊ တခြားသူတွေ ဘယ်ရောက်ကုန်ကြတာလဲ”။ ကျွန်တော်
အော်မေးလိုက်တယ်။

“အားလုံး ဘုရားကျောင်းထဲမှာ ရောက်နေကြပြီဗျ။ အကုန်ရောက်နေကြပြီ။
မယ့်နိုင်စရာတွေဖြစ်ကုန်ပြီ။ တန်ခိုးပြပြီ”

“ဘယ်လိုမယ့်နိုင်စရာတွေလဲ”
ကျွန်တော့်မေးခွန်းမဆုံးခင် နို့ပုံးနဲ့လူ လမ်းကွေ့တစ်ခုထဲကိုဝင်သွားတယ်။
ကျွန်တော်မေးတာကို သေသေချာချာကြားပုံမရ။

ကျွန်တော့်ရဲ့ဂျာနယ်လစ်သွေးတွေဆူလာတယ်။ အိန္ဒိယမှာ အထူးအဆန်းတွေ
ကြောခဏဖြစ်တတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလောက်ကြီးကြီးမားမားတော့ မတွေ့ဖူးသေး
ဘူး။ အသံဖမ်းစက်ကိုယူပြီး ဘုရားကျောင်းဘက်ကို အမြန်လိုက်သွားတယ်။ လူအုပ်ကြီး
တို့ကို ၁၀၀ လောက်အကွာကနေ လှမ်းမြင်နေရတယ်။ ဘုရားကျောင်းရှေ့မှာ ကြိတ်
ကြိတ်တိုးနေပြီ။ ကားတွေလည်းပိတ်ကုန်ပြီ။ ကျွန်တော်နဲ့ လက်ထဲက မိုက်ကရိုဖုန်းကို
မြင်တော့ လမ်းဖယ်ပေးကြတယ်။ “ဘာဖြစ်တာလဲဗျ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“မယ့်နိုင်စရာဘဲဗျာ။ တန်ခိုးပြတာဗျ”။ တစ်ယောက်ကပြန်ဖြေတယ်။

“ဘယ်လိုတန်ခိုးပြတာလဲ”

“နတ်ဘုရားတွေ နွားနို့သောက်နေကြပြီ”

ဒီတစ်ခုက အသစ်ပါလား။ အိန္ဒိယမှာနေလာတဲ့ နှစ်နှစ်အတွင်းမှာ တန်ခိုး
အစွမ်းကြောင့် ရောဂါပျောက်သွားတဲ့သူတွေအကြောင်း၊ အလိုလိုပေါ်လာတဲ့ ဂင်္ဂါမြစ်ရေ
အကြောင်း... စသဖြင့် ကြားဖူးတယ်။ နွားနို့သောက်တဲ့အကြောင်းတော့ အခုမှပထမ
ဆုံးစကြားဖူးတာ။ နွားနို့ကုမ္ပဏီတွေ ပူးပေါင်းကြံစည်ထားတဲ့ ကြော်ငြာအသစ်အဆန်း
များလား။ ကျွန်တော်အရှေ့ကိုဖြည်းဖြည်းချင်း တိုးဝင်သွားလိုက်တယ်။ ဘုရားကျောင်းထဲ
ရောက်တော့ ဆင်ဘုရားရှေ့မှာ ရှိခိုးနေကြတဲ့လူအုပ်ကြီးကိုတွေ့ရတယ်။ ဆင်ဘုရားရုပ်တု
ပေါ် နွားနို့ကိုစွန်းနဲ့ခပ်ပြီး လောင်းပေးနေကြတယ်။ ဟုတ်တယ်။ ရုပ်တုပေါ်ရောက်တဲ့
နို့ရည်တွေ ချက်ချင်းပျောက်သွားတယ်။ ဘာလို့လဲတော့ ကျွန်တော်မသိပါ။ တာဝန်
အရ သတင်းယူစရာရှိတာယူ၊ ရေးစရာရှိတာရေးလိုက်တယ်။

ညနေခင်းရောက်တော့ ကျွန်တော်တီဗီဖွင့်ကြည့်တယ်။ ဆာရီဝတ်ထားတဲ့အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က နို့တန်ခိုးပြတဲ့ အကြောင်းကို သတင်းကြေညာနေတယ်။ ပန်ဂျပ်ဘုရားကျောင်းရဲ့ နို့တန်ခိုးပြမှု သတင်းဟာ တစ်နိုင်လုံးကိုပျံ့နေပြီ။ အိန္ဒိယတစ်နိုင်ငံလုံးသာမက အခြားနိုင်ငံတွေမှာရှိတဲ့ ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တွေပါစိတ်ဝင်တစားဖြစ်နေကြပြီ။ အိန္ဒိယတစ်နိုင်ငံလုံးအလုပ်တွေခဏရပ်သွားတယ်။ အစိုးရဝန်ထမ်းတွေကအစတန်ခိုးပြတဲ့နေရာကို သွားကြည့်ဖို့ အလုပ်ကိုပစ်ပြီး အပြင်ထွက်ကုန်ကြတယ်။

သတင်းထဲမှာ အင်တာဗျူးတစ်ခုလည်းပါတယ်။ ရူပဗေဒပညာရှင်တစ်ယောက်ကို မေးထားတာ။ သူကရှင်းပြတယ်။ ကျောက်သားထဲမှာရှိတဲ့ အကြောပေါက်တွေကြောင့် နို့ရည်ကပျောက်သွားတာတဲ့။

ဘယ်သူ့အမှန်လဲတော့ ကျွန်တော်လည်းမသိပါ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ သဘာဝလွန်ဖြစ်ရပ်တွေကို ယုံသည်ဖြစ်စေ မယုံသည်ဖြစ်စေ ယုံကြည်တဲ့သူတွေ ရှိနေတဲ့အတွက် ကျွန်တော့်ဘဝကတော့ ပိုပြည့်စုံသွားတယ်။ အတွေ့အကြုံအသစ်တွေ ပိုရလိုက်တယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေနေကြတဲ့ ယုံကြည်ခြင်းနဲ့ မယုံကြည်ခြင်း နှစ်ခုကြားကနေရာဟာ တစ်မျိုးတော့ကောင်းပါတယ်။

လာရပ်စံကကျွန်တော့်ကို ဖုန်းနံပါတ်တစ်ခုပေးတယ်။ “ကျွန်တော့်ရဲ့သူငယ်ချင်းဟေလ်မာကို ခင်ဗျားတွေ့ဖြစ်အောင်တွေ့သွားဦး။ တွေ့ကိုတွေ့မှဖြစ်မယ်နော်။ သူက Heathen! ဟီသန်ဘာသာဝင်ဗျ”

“ဘယ်လို..”

“ဟီသန်ဘာသာဝင်လေ”

ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ဟီသန်ဘာသာဝင်ဆိုတာ ဒိုင်နိုဆောတွေ၊ လေယာဉ်ပေါ်မှာကျွေးတဲ့ ပူပူနွေးနွေးအစားအသောက်တွေလိုပဲ.. ခေတ်ကုန်သွားပြီလို့ထင်နေတာ။

လာရပ်စံကိုနှုတ်ဆက်ရင်း ကျွန်တော်မေးချင်နေတဲ့ တစ်ခုတည်းသောမေးခွန်းကို မေးလိုက်တယ်။ မေးနေကျမေးခွန်းပါ။ “ခင်ဗျားသွားတွေ့ခိုင်းတဲ့သူကရော ဟီသန်ဘာသာဝင်ဖြစ်ရတာ ပျော်နေသလား”

“ပျော်တာပေါ့ဗျ”

ဒီလိုနဲ့ နောက်ရက်အနည်းငယ်အကြာမှာ ဟေလ်မာဆိုတဲ့ ပျော်ရွှင်နေတဲ့ဟီသန်ဘာသာဝင် အမျိုးသားတစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော် ကော်ဖီခိုင်းမှာ တွေ့ဖြစ်သွားတယ်။

--

1 Heathen = ရှေးခေတ် ဗိုက်ကင်းနတ်ဘုရားများ၊ သဘာဝ နတ်ဘုရားများကို ကိုးကွယ်

ဟီသန်ဘာသာဝင်တွေနဲ့ တစ်ခါမှမတွေ့ဖူးသေးပါ။ ကျွန်တော်အရင်လေ့လာမှု
 လုပ်ရမယ်။ ကနဦးသုတေသနလုပ်တယ်ဆိုပါတော့။ စာအုပ်ဖတ်တာပါ။ လေ့လာ
 ရှိချက်တွေအရ ဟီသန်ဘာသာ (သို့) ပေဂန်ဘာသာဆိုတာ အိုက်စလန်နိုင်ငံရဲ့
 အစောဆုံးကိုးကွယ်ခဲ့တဲ့ ဘာသာတစ်ခုဖြစ်တယ်။ ခရစ်နှစ် ၁၀၀၀ လောက်မှာတော့
 အစ်နိုင်ငံလုံးနီးပါး ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေအဖြစ် ပြောင်းလဲလာခဲ့တယ်။ ခရစ်ယာန်
 ဘာသာဝင်တွေဖြစ်လာတယ်ဆိုတာကလည်း နိုင်ငံရဲ့စီးပွားရေးအရဖြစ်လာခဲ့တာဖြစ်တယ်
 ဆိုကြတယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းလှသူတွေတော့မဟုတ်။
 မွေးတဲ့အချိန်၊ မင်္ဂလာဆောင်တဲ့အချိန်နဲ့ သေတဲ့အချိန်လောက်ပဲ ဘုရားကျောင်းကိုသွား
 ခြစ်ကြတယ်။ ပုံမှန်အတိုင်းဆိုရင်တော့ ဘာသိဘာသာပါပဲ။

ဟေလ်မာ့ အကြောင်းတွေကိုသိရတော့ သူ့ကိုပိုစိတ်ဝင်စားမိတယ်။ ဟေလ်မာ့
 နာမည်အပြည့်အစုံကို ကျွန်တော်ချရေးဖို့နေနေသာသာ အသံတောင်မထွက်တတ်ပါ။
 သူကအိုက်စလန် ဟီသန်ဘာသာဝင်များ အသင်းရဲ့ ခေါင်းဆောင်တစ်ယောက်။ ဟီသန်
 မင်္ဂလာဆောင်တွေ၊ အသုဘတွေကိုဦးစီးပေးတယ်။ သူကသာမန်ဟီသန်ဘာသာဝင်တစ်ဦး
 တော့မဟုတ်ဘူး။ ဂီတပိုင်းကိုလည်း ကျွမ်းကျင်တဲ့သူ။ ရုပ်ရှင်နောက်ခံတေးဂီတတွေ
 အများကြီးရေးဖွဲ့ပေးဖူးတယ်။ နာမည်ကြီး အိုက်စလန် ပေါ့ပဲအဆိုတော်တစ်ယောက်
 ကိုလည်း အဆိုသင်ပေးဖူးသေးတယ်။

ဟေလ်မာနဲ့ကျွန်တော် အီးမေးလ်ကနေ ပထမဆုံး အဆက်အသွယ်ရတယ်။
 ရှေးခေတ်ဘာသာတစ်ခုကို ကိုးကွယ်တဲ့သူကို အီးမေးလ်ကနေ တွေ့ခွင့်တောင်းရတာ
 တစ်မျိုးတော့တစ်မျိုးပဲ။ ချက်ချင်းတွေ့ဖို့တော့မအားသေးဘူး...ဆိုတဲ့အကြောင်း စာပြန်
 လာတယ်။ (ယဇ်ပူဇော်ဖို့ အလုပ်ရှုပ်နေသလားတော့မသိ) နောက်တစ်ရက် နှစ်ရက်ဆိုရင်
 တော့ တွေ့နိုင်မယ်တဲ့။

ရက်အနည်းငယ်အကြာ... ဟေလ်မာနဲ့ ကျွန်တော် ဟိုတယ်လော်ဘီမှာဆုံဖြစ်
 တယ်။ ဟေလ်မာက ဟိုတယ်လော်ဘီထဲကိုဝင်လာပြီး ကျွန်တော့်ကို ခင်ခင်မင်မင်
 လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်တယ်။ မျက်နှာမှာ ပါးသိုင်းမွှေးပွပွနဲ့။ ကြင်နာသနားတတ်တဲ့မျက်လုံး
 တွေနဲ့။ လည်ပင်းမှာတော့ ငွေဆွဲသီးတစ်ခုဆွဲထားတယ်။ ဆွဲသီးကငွေနဲ့လုပ်ထားတဲ့
 တူပုံဆွဲသီး။ နော့စနတ်ဘုရားတစ်ပါးဖြစ်တဲ့ သော (Thor) ရဲ့အမှတ်တံဆိပ်။ ဟောတယ်
 အနီးတစ်ဝိုက်မှာရှိတဲ့ ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာပဲ စကားပြောဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်က
 ရေနှေးကြမ်းတစ်ခွက်မှာတယ်။ ဟေလ်မာက ကာပူချီနိုကော်ဖီတစ်ခွက်မှာတယ်။ ဟီသန်
 ဘာသာဝင်တွေလည်း ကာပူချီနိုသောက်တာပါပဲလား။

ဟေလ်မာဟာ အတော်အရှက်အကြောက်ကြီးပုံရတယ်။ စကားပြောရင်ခေါင်းကို ငုံ့ပြီးပြောတယ်။ အသံကလည်းမပွင့်တပွင့်။ သူဘာပြောလိုက်သလဲ သေသေချာချာနား မလည်လို့ ကျွန်တော်ရှေ့ကိုကိုင်ပြီး နားထောင်ရတယ်။ ဟေလ်မာကအစိမ်းရောင် အပေါ်ကုတ်အင်္ကျီဝတ်ထားတယ်။ စကားပြောပြီးတဲ့အထိ အပေါ်အင်္ကျီကိုမချွတ်ဘူး။

သူ့ကိုကြည့်ရတာ သမိုင်းစာအုပ်ထဲက ထွက်ကျလာတဲ့လူတစ်ယောက်နဲ့တူနေ တယ်။ အဲလီဘော့တ်ခေတ် လန်ဒန်မြို့ ဒါမှမဟုတ် နယူးယောက်မြို့ပေါ်ခါစအချိန် လမ်းပေါ်မှာ လျှောက်သွားနေရင်တောင် အဲဒီခေတ်နဲ့တစ်သားတည်းဖြစ်နေမယ့်သူမျိုး ဝတ်ပုံစားပုံ၊ နှုတ်ခမ်းမွှေး မုတ်ဆိတ်မွှေးထားပုံတွေသာမက သူ့ရဲ့ကိုယ်ဟန်အမူအယာ တွေကလည်း အတိတ်ခေတ်တစ်ခုရဲ့ ပဲ့တင်သံတွေလို။ ၁၈၀၀ ခုနှစ်အချိန်လောက်ဆိုရင် ဟေလ်မာနဲ့ အကိုက်ပဲ။ ဝေလငါးကြီးဆိန့်ထွန်းထားတဲ့ မီးအိမ်ဘေးမှာ သီချင်းစပ်နေတဲ့ ပုံစံကို မျက်စိထဲမြင်ကြည့်လို့ရတယ်။

ဟေလ်မာဘဝဟာ ဟီသန်ဘာသာနဲ့ ဂီတ၊ ဒီနှစ်ခုနဲ့ တည်ဆောက်ထားတာ။ ဟီသန်ဘာသာအကြောင်းကိုမေးဖို့ ကျွန်တော့်မှာရေရေရာရာဗဟုသုတမရှိပါ။ ဒီတော့ ဂီတအကြောင်းပဲမေးဖြစ်တယ်။

ဟေလ်မာဟာ ရှစ်နှစ်သားအရွယ်ကတည်းက ဂီတနဲ့နီးစပ်ခဲ့တဲ့သူ။ သူ့ရဲ့အမျိုး တစ်ယောက်က တယောပညာရှင်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီတယောပညာရှင်က တစ်ရက်ကို ၁၀ နာရီလေ့ကျင့်တယ်။ ဟေလ်မာရဲ့စိတ်ထဲမှာ တစ်ရက် ၁၀ နာရီတောင်လေ့ကျင့်ရ တယ်ဆိုတာသိပ်များလွန်းတယ်လို့ထင်တယ်။ အရမ်းကြီးခက်ခက်ခဲခဲကြိုးစားစရာမလိုဘဲ ဂီတပညာရှင်ဖြစ်လို့မရဘူးလား...လို့တယောပညာရှင် အမျိုးကို မေးကြည့်တယ်။ ပင်မန်း တာမကြိုက်ဘူးဆိုရင် တေးရေးဆရာလုပ်တဲ့။ တယောဆရာက ပြန်ဖြေတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဟေလ်မာတစ်ယောက် ဂီတလမ်းကြောင်းထဲ ရောက်လာတော့တာပဲ။ တခြားအလုပ်တွေ လည်း လုပ်ဖြစ်သေးတယ်။ ဟိုခုန်ဒီခုန်ပေါ့။ ဒါပေမယ့်နောက်ဆုံးမှာ ဂီတဘက်ကိုပဲ ပြန်ပြန်ရောက်လာတယ်။ လှပတဲ့၊ ဆွဲအားပြင်းတဲ့ သီချင်းတွေဆီ အလိုလိုပြန်ရောက်လာ တယ် ဆိုပါတော့။

ဟေလ်မာဟာ ဂီတပညာရှင်တွေထဲမှာ ယှဉ်နိုင်သူရှားတဲ့ အဆင့်ကိုရောက်နေ ပြီလို့ပြောရမလားပဲ။ နေ့စဉ် လှုပ်ရှားသွားလာနေထိုင်မှုတွေအပေါ်မှာ စိတ်ဝင်စားမှုမရှိ တော့ဘူး။ ကားပါကင်ထိုးဖို့၊ မိတာခပေးဖို့၊ စတဲ့ လူသာမန်ကိစ္စတွေဟာဟေလ်မာအတွက် ဆွဲဆောင်မှုမရှိဘူး။ ဒီတော့ ကားကိုရပ်ချင်သလိုရပ်တယ်။ မိတာခပေးဖို့ တစ်ချိန်လုံး မေ့တယ်။

“သီချင်းစပ်နေရရင် အရာရာကိုမေ့နေတယ်ဗျ။ အချိန်ကုန်လို့ ကုန်မှန်းမသိဘူး။ ဘာကယ်ကို စိတ်ထဲမှာ အေးချမ်းသာယာနေတာ။ ကိုယ်မလုပ်နိုင်လောက်ဘူးလို့ထင်တဲ့ ဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ထင်တဲ့အရာကို ဖန်ဆင်းနေရတာ။ ကိုယ့်ထက် အဆပေါင်းများစွာကြီးမြတ်တဲ့အရာ။ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်လည်း ပိုပြီး ချမ်းသာပြည့်စုံလာသလိုခံစားရတယ်”

မိဟေးပြောခဲ့တဲ့ ‘စီးမျောခြင်း’ ဆိုတာဒါပေါ့။ ပြုလုပ်သူနဲ့ ပြုလုပ်နေတဲ့အရာ နှစ်ခုကြားကစည်းဟာ ဝါးသထက်ဝါးရင်း.. တစ်ခါတလေမှာ လုံးဝပျောက်သွားတတ်တယ်။ ကတဲ့သူမရှိတော့ဘူး။ အကပ်ကျန်တော့တဲ့အချိန်။ စီးမျောခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းတော့ မဟုတ်ပါ။ ပျော်ရွှင်နေသလား..လို့မေးလိုက်တာနဲ့ စီးမျောနေတဲ့အရသာရပ်သွားတယ်။ နှစ်ခုစလုံး လက်လွှတ်လိုက်ရမယ်။

ဟေလ်မာကဆက်ပြောတယ်။ သီချင်းစပ်နေတဲ့အချိန်မှာ သူ့ဦးနှောက်ထဲမှာရှိတဲ့ ဆွတ်ချက်ခြင်းနဲ့ဆိုင်တဲ့ ဧရိယာတွေအကုန်ပွင့်ထွက်ကုန်သလို ခံစားရတယ်တဲ့။ သင်္ချာဆန်ပုဒ်ကို အဖြေရှာနေရသလို၊ ပဟေဠိတစ်ခုကို အဖြေထုတ်နေရသလိုပဲ။ သံစဉ်တွေဟာလည်း လိုက်ဖမ်းပြီး စပ်ဆက်ရမယ့် အပိုင်းအစတွေဖြစ်လာတယ်။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ သင်္ချာနဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို တစ်ခါမှတွဲပြီး မစဉ်းစားခဲ့ဖူးပါ။ ဟေလ်မာ့ဦးနှောက်ထဲမှာတော့ ဒီနှစ်ခုဟာ ဆက်နွယ်နေတယ်။

ဟေလ်မာဟာ အောင်မြင်တဲ့ ဟီသန်ဘာသာဝင်တစ်ယောက်။ ဒါပေမယ့်သူ့ရဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်တွေကတော့ ပြောင်းမသွားဘူး။ သီချင်းတွေဆက်ရေးချင်တယ်။ ဆိုဖာကောင်းကောင်းတစ်လုံး ပိုင်ချင်တယ်။ စာအုပ်ကောင်းကောင်းတွေ ဖတ်ချင်တယ်။ သူ့မှာ စာအုပ်တွေအများကြီးရှိတယ်။ တစ်ရက်.. ဟေလ်မာစာအုပ်တွေဝယ်ပြီး အိမ်ကို ထွန်းနဲ့သယ်လာတယ်။ သူ့ရဲ့ ငါးနှစ်အရွယ်သမီးလေးက “သမီးတောင်းပန်ပါတယ်။ စာအုပ်တွေထပ်မဝယ်ပါနဲ့တော့” လို့ပြောသတဲ့။ ဟေလ်မာကတော့ သူ့ရဲ့ အလွန်အကျွံ စာအုပ်ဝယ်တဲ့အကျင့်ကို ကာကွယ်ပြီးပြောတယ်။ “သူများတွေအချိန်ဘယ်လိုဖြုန်းခဲ့သလဲ ဆိုတာကို လေ့လာဖတ်ရှုတာဟာ အချိန်ဖြုန်းတာဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲဗျ”

စာပေ၊ကဗျာကို အိုက်စလန်သားတွေမြတ်နိုးတဲ့အပေါ်မှာ ဟေလ်မာရဲ့အမြင်က တစ်မျိုး။ “ကျွန်တော်တို့ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာ ဘယ်အရာကိုမဆို ကဗျာဖြစ်အောင် စပ်တတ်ကြတယ်ဗျ” လာရပ်စ်နဲ့ကျွန်တော်ဆွေးနွေးခဲ့တဲ့ ကျရှုံးခြင်းကို တန်ဖိုးထားတဲ့ အကြောင်းကိုလည်း ကျွန်တော်မေးဖြစ်တယ်။ ဟုတ်တယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာ ကျရှုံးမှုကိုသဘောကျကြသတဲ့။ ဒုက္ခကိုမြိန်ရေရှက်ရေစားသုံးကြတယ်။ သူပြောချင်တဲ့ သဘောကို ကျွန်တော်သဘောပေါက်ပါတယ်။ ဒုက္ခဆိုတာ ဝါးလို့ရတဲ့အရွတ်တစ်ခုလို့ပဲ။

အရသာတော့မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် ဘာမှစားစရာမရှိတာထက်စာရင်တော့ တစ်ခုခုကိုဝါးနေရတာ တော်သေးတာပေါ့။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဒုက္ခကိုပီကေတစ်ခုလိုမြဲပြီး ကြိတ်ဝါးနေခဲ့တာ နှစ် ၄၀ တောင်ရှိပြီပေါ့။

နောက်ဆုံးမှာ ကျွန်တော်အရဲစွန့်ပြီး ဟီသန်ဘာသာအကြောင်း မေးကြည့်တယ်။ မွေးကတည်းက ဟီသန်ဘာသာဝင်မိသားစုမှာ ကြီးပြင်းလာခဲ့တာလား။ အရွယ်ရောက်မှ ဟီသန်ဘာသာဝင်ဖြစ်သွားတာလား။

တကယ်တမ်းကျတော့ ဟေလ်မာဟာ ဟီသန်ဘာသာကိုကူးပြောင်းသွားခဲ့တာ မဟုတ်ဘူး။ ဟီသန်ဘာသာက သူ့ကို ပြောင်းလဲစေခဲ့တာ။ အချိန်က ၁၉၇၀ဝန်းကျင်၊ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် ဟေလ်မာ တစ်ယောက် ဘဝရဲ့အဓိပ္ပာယ်တွေကို ရှာဖွေနေချိန်၊ အဲဒီအချိန်မှာ ဂျိုးဇက်ကမ့်ဘဲဆိုတဲ့ ဒဏ္ဍာရီလေ့လာသူ ပညာရှင်တစ်ယောက်နဲ့ဆုံတယ်။ မင်းရဲ့အနာဂတ်ဟာ အတိတ်ရဲ့လက်ထဲမှာရှိနေတယ်လို့ ကမ့်ဘဲက ဟေလ်မာကိုပြောတယ်။ အိုက်စလန်ဟာ ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်တွေ ခိုင်ခိုင်မာမာရှိခဲ့တဲ့နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ။ ဒီပုံပြင်ဇာတ်စုံတွေကို အက်ဒက်စ်ဆိုတဲ့ ရှေးကျမ်းစာအုပ်ထဲမှာ ပြုစုစုဆောင်းထားတယ်။ အတိတ်ရဲ့ပုံပြင်တွေနဲ့ ဆက်နွယ်မှုရတာကို ဟေလ်မာကသဘောကျတယ်။ အမှန်တရားတွေမရှိတဲ့ ဝိနည်းတွေကင်းတဲ့ ဘာသာတစ်ခုကို စိတ်ဝင်စားတယ်။ အက်ဒက်စ်စာအုပ်ကိုသေချာဖတ်တယ်။ လေ့လာတယ်။ သူနဲ့ ဝါသနာတူ တခြားအိုက်စလန်လူမျိုးတွေနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး နှစ် ၁၀၀၀ ကျော် နစ်မြုပ်ပျောက်ကွယ်နေခဲ့တဲ့ ဘာသာဟောင်းတစ်ခုကို ပြန်အသက်သွင်းဖို့ ကြိုးစားတယ်။

ဟီသန်ဘာသာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ဟေလ်မာက သေသေချာချာရှင်းပြတယ်။ ရှေးဗိုက်ကင်းလူမျိုးတွေ ရွာတွေကိုမီးရှို့တာ၊ လူတွေသတ်တာတွေ နာမည်ကြီးပေမယ့်တခြားလူမျိုးတွေလည်း ဒီလိုအပြုအမူဆိုးတွေ လုပ်ခဲ့တာပဲ။ ဗိုက်ကင်းတွေရဲ့ ဆိုးပုံတွေကို လိုတာထက်ပိုပြီး ချဲ့ကားပြောရင်းနဲ့ အရိုင်းအစိုင်းကောင်တွေအဖြစ် ရာဇဝင်မှာ နာမည်ဖျက်ခံလိုက်ရတာ။ ဟီသန်ဘာသာဟာ အေးချမ်းတဲ့၊ တည်ငြိမ်တဲ့ဘာသာတစ်ခုဖြစ်တယ်တဲ့။ ကမ္ဘာမြေကိုချစ်တဲ့စိတ်၊ နေရာတစ်ခုရဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်ကိုတန်ဖိုးထားတဲ့စိတ်ကို အခြေခံတဲ့ဘာသာတစ်ခုပါ။ ဟီသန်ဘာသာမှာ နတ်ဘုရားတွေ အများကြီးရှိတယ်။ မျက်လုံးတစ်လုံးပဲရှိတဲ့ တန်ခိုးကြီးတဲ့ ဧရာမလူကြီးတွေရဲ့ ပုံပြင်တွေလည်းရှိတယ်။

“ဟေလ်မာ” ကျွန်တော်ပြောလိုက်တယ်။ “ခင်ဗျားကိုကြည့်ရတာကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်တတ်တဲ့၊ သဘာဝကျကျ စဉ်းစားတတ်တဲ့သူတစ်ယောက်လို့ မြင်တယ်။ ဒီပုံပြင်တွေကို ခင်ဗျားတကယ်ယုံသလား”

www.burmeseclassic.com

သမ္မေပွဲ

အိုက်စလန်

ဟေလ်မာကခဏစဉ်းစားပြီးမှ ပြန်ဖြေတယ်။ ကျွန်တော်မျှော်လင့်ထားတဲ့အဖြေ
ဟုတ်ဘူး။

“တွေ့ကြည့်ရင်တော့လည်း ဝေဝေဝါးဝါးပဲပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမယ့် လူတိုင်းမှာ
ယုံကြည်မှုတစ်ခုတော့ရှိဖို့ လိုတယ်။ ဒါမှလည်း စိတ်ဝိညာဉ်ပွင့်လင်းစေတဲ့ အချိန်တွေကို
ခံစားလို့ရမှာ”

အံ့ဩစရာပါ။ အိုက်စလန်ရဲ့ ဟီသန်ဘာသာဝင်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးကိုယ်တိုင်က
ဆွေးကြည့်ရင်တော့ ဝေဝေဝါးဝါးပါပဲတဲ့။ ဟုတ်ချင်လည်းဟုတ်မယ်၊ မှားရင်လည်းမှား
နေမယ်။ ဒါပေမယ့် ယုံစရာရှိတာကို ယုံရမှာပဲ ဆိုတဲ့သဘော။ ဘယ်အရာကိုယုံသလဲ
ဆိုတာက အဖြေမဟုတ်ဘူး။ ယုံကြည်မှုထားမှာလား၊ မယုံသင်္ကာဆက်သွားမှာလားဆိုတာ
ကသာ အဖြေဖြစ်နေတယ်။

“ခင်ဗျားဘဝမှာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး အခြေအနေတွေကြုံဖူးသလားဗျာ။ ဒုက္ခရောက်
တဲ့ အချိန်တွေရှိဖူးသလား” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

ဟေလ်မာကခဏစဉ်းစားတယ်။ မုတ်ဆိတ်မွေးကို လက်နဲ့အသာကုတ်တယ်။

“ရှိတယ်ဗျာ။ တစ်ခါတုန်းက ကျွန်တော့်မန်နေဂျာလုပ်တဲ့သူ ကျွန်တော့်ကို
အကျင့်ယုတ်ဖူးတယ်။ လန်ဒန်မှာနေနေတုန်းကပေါ့။ စားစရာမရှိဘဲ အခန်းထဲမှာထိုင်ပြီး
ငတ်နေခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီတုန်းကကျွန်တော်ငယ်သေးတယ်မဟုတ်လား။ ဒီတော့
ပျော်ပျော်ကြီးဒုက္ခရောက်လို့ ရသေးတာပေါ့။ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်စိတ်ရှိတဲ့သူလိုထင်ရင်လည်း
ထင်လို့ရပါတယ်။ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ် ပျော်နေခဲ့တာတော့ အမှန်ပဲ”

စကားပြောလို့အပြီးမှာ ဟေလ်မာက အချိန်နည်းနည်း ရသေးတယ်တဲ့။ သူနဲ့
ကျွန်တော် ရေခဲပျံပေါ်မှာ အရဲစွန့်လမ်းလျှောက်ပြီး စာအုပ်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို ဝင်ကြည့်
ကြတယ်။ စာအုပ်ဆိုင်နာမည်ကို ရိုးရိုးပဲ ‘စာအုပ်’ လို့ပေးထားတယ်။ တစ်ဆိုင်လုံး
စာအုပ်တွေကို စီချင်သလိုစီထားတယ်။ အကြောင်းအရာ၊ ရေးထားတဲ့ဘာသာ တွေကို
ဘောင်စဉ်ရေမရ တွေ့တဲ့စင်ပေါ်မှာ ဖြစ်သလိုထားထားတာ။ အိုက်စလန်ဘာသာနဲ့ရေး
ထားတဲ့ စစ်တုရင်ကစားနည်းစာအုပ်က အင်္ဂလိပ်ဘာသာနဲ့ရေးထားတဲ့ ပန်းပင်စိုက်နည်း
စာအုပ်ဘေးမှာ ရောက်နေတယ်။

ဒီဆိုင်ကို ဟေလ်မာက ပုံမှန်လာနေကျဖြစ်မယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ဘာစာအုပ်တွေ
ရှိသလဲဆိုတာကို တော်တော်သိနေပြီ။ အက်ဒက်စ် စာအုပ်တစ်အုပ် ကျွန်တော့်ကိုရှာပေး
တယ်။ “ဒီတစ်အုပ်က အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ထားတာ။ သေချာရှာမှရမယ်။ တော်တော်
ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဘာသာပြန်ထားတာတွေလည်း ရှိတယ်” ။ သူကသတိပေးလိုက်သေးတယ်။

ဆက်ရှာရင်း နောက်ဆုံးမှာ သူ့စိတ်တိုင်းကျ ဘာသာပြန်စာအုပ်ကိုတွေ့သွားတယ်။

ဟိုတယ်ပြန်ရောက်တော့ ကျွန်တော် ဟော်လ်မာပေးလိုက်တဲ့စာအုပ်ကိုဖွင့်တယ်။ ဟော်လ်မာပြောလိုက်သလို အတွေးတွေ ဝေဝေဝါးဝါးနဲ့ပဲ စာအုပ်ကိုဖတ်ကြည့်လိုက်တယ်။ အိုက်စလန်ဘာသာနှင့် ရှေးခေတ်နောက်စာပေလေ့လာမှုပါရဂူ ဂျက်စီဗျော့ခ် ရဲ့အမှာစာကိုအရင်ဖတ်ရတယ်။ “နောက်ဘုရားများသည် ဂရိ၊ ရောမ နတ်ဘုရားများနှင့်မတူ၊ လူသားများကို ထိန်းချုပ်ရန်အတွက် နတ်ဘုရားအချင်းချင်း အလှအယက် ငြင်းခုံနေကြခြင်းမျိုးမရှိကြချေ။ ထာဝရရှင်သန်ခြင်းကို လိုချင်မက်မောသူများလည်း မဟုတ်ပြန်။ သူတို့၏လောကသည် အန္တရာယ်အပြည့်ဖြင့် လောကဖြစ်သည့်အပြင် ကိုယ်ပြုသမျှဒဏ်ကိုယ်ပြန်ခံရသော နတ်ဘုရားများဖြစ်ကြသည်။”

အင်း...အိုက်စလန်မှာ လူတွေမပြောနဲ့ နတ်ဘုရားဖြစ်ရတာတောင် မသက်သာလှပါလား။ ထာဝရရှင်သန်ခြင်းကိုမရမှတော့ ဘာလို့များ နတ်ဘုရားဖြစ်နေဦးမလဲ။

ကျွန်တော်ဆက်ဖတ်ကြည့်တယ်။ ဘာသာပြန်တာကောင်းပေးမယ့် တချို့သော ပုံပြင်ဇာတ်လမ်းတွေကိုတော့ သေသေချာချာနားမလည်ပါ။ “ပညာရှိအဆိုအမိန့်များ” ဆိုတဲ့အခန်းကိုတွေ့တယ်။ ဒါမျိုးကိုတော့ ကျွန်တော်စိတ်ဝင်စားတယ်။ ဟီသန်ဘာသာ အဆုံးအမအကျဉ်းချုပ်ဆိုပါတော့။

ခရီးသွားတွေအတွက် အကြံပေးထားတာကိုတွေ့တယ်။

ခရီးတွင်တွင်သွားသူသည် ဉာဏ်ပညာရှိဖို့လိုအပ်သည်။

ငတုံးများ အိမ်မှာသာနေကြရန်။

အရက်သောက်တဲ့သူတွေအတွက်-

များများသောက်လေလေ၊ နည်းနည်းသိလေလေ။

ကြာလေရူးလေ။

ကျွန်တော်အကြိုက်ဆုံးကတော့ ဒီဟာ-

တော်ရုံတတ်သိခြင်းသည် ကောင်းသည်။

သိလွန်း၊ တတ်လွန်း၊ ကျင်လည်လွန်း...

အသိဉာဏ်ပြည့်စုံလွန်းသူသည်

ချမ်းသာသော စိတ်နှလုံးနှင့် ဝေးရတတ်သည်။

တော်ရုံတတ်သိခြင်းဆိုပါလား။ သိလွန်း၊ တတ်လွန်းသူတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ် ဆိုတာကို ကျွန်တော် တစ်ခါမှ မစဉ်းစားခဲ့မိဘူး။ ဟီသန်ဘာသာဝင်တွေပေးလိုက်တဲ့ ဘဝသင်ခန်းစာတစ်ခုပေါ့လေ။

www.burmeseclassic.com

မြေဝင်

အမြေပုံ

အိုက်စလန်

၁၉၁

၁။

တယ်။

တယ်။

မှသာ

မတူ။

င်းခုံ

က်ပြန်

မျှအထိ

က်သာ

ဲ။

သော

များ။

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ာသာ

ကာချာရာ ဆိုတဲ့ကော်ဖီဆိုင်တစ်ခုထဲမှာ ကျွန်တော်ထိုင်နေတယ်။ ရေခဲဗစ်ရဲ့ နိုင်ငံခြားသားအထိုင်များတဲ့ ဆိုင်တစ်ဆိုင်ပေါ့။ သေသေချာချာ ပြင်ဆင်ထားတဲ့၊ စပိန် ဆူချီးတွေ စားပွဲထိုးတဲ့ဆိုင်။ ကျွန်တော့်ရှေ့မှာထိုင်နေတဲ့သူကလည်း နိုင်ငံခြားသားပါ။ သူက အမေရိကန်အမျိုးသား ဂျာရတ်ဘစ်ဘလာ။ အသက်ငယ်ငယ်ပဲရှိဦးမယ်။ ဒီနိုင်ငံ ထို့အပြီးပြောင်းလာတာ နှစ်နှစ်ရှိပြီ။

ဂျာရတ်ရဲ့မျက်နှာကအရောင်တောက်နေတယ်။ နှုတ်ခမ်းတွေကလည်း အလိုလို ပြေးလို့။ တော်တော်ပျော်နေတဲ့ပုံပဲ။ အမြင်ကတ်စရာကောင်းလောက်အောင် ပျော်နေတာ။

“ဂျာရတ်”။ ကျွန်တော် တည့်တည့်ပဲမေးလိုက်တယ်။ “မင်း အိုက်စလန်မှာ ဘာလာလုပ်နေတာလဲ”

ဂျာရတ်က ရယ်တယ်။ သူ့အပြုံးကပိုကျယ်လာတယ်။ “တစ်ခါတစ်ရံမှာတော့ စာတံဆရာအလိုကျပေါ့ဗျာ”

သူပြောတာကိုသေသေချာချာနားလည်ဖို့ နိုင်ငံတကာလေကြောင်းခရီးသွားဝန် ဆောင်မှုကို အရင်ရှင်းပြဖို့လိုတယ်။ အိုက်စလန်နိုင်ငံဟာ မြောက်အတ္တလန္တိတ်လေယာဉ် ခမ်းကြောင်းတည့်တည့်မှာ တည်နေတယ်။ နယူးယောက်ကနေ လန်ဒန်ကိုသွားမယ်ဆိုပါ စို့ အိုက်စလန်အပေါ်ကနေ ဖြတ်ပျံရတယ်။ (Flyover Country) လေယာဉ်တွေ အမြဲတမ်း ဖြတ်ပျံသွားလာနေတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံပေါ့။

ကိုယ့်နိုင်ငံပေါ်မှာ လေယာဉ်တွေတဝီးဝီးဖြတ်သွားနေကြတာ သိပ်တော့သဘော ကျမယ်မထင်ဘူး။ ထားပါတော့။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်လောက်မှာ အိုက်စလန် လေယာဉ်လိုင်းရဲ့တာဝန်ရှိသူအချို့က အကြံကောင်းတစ်ခုရတယ်။ တစ်ထောက်နားတဲ့ အစီအစဉ်ကိုစမ်းကြည့်ဖို့။ နယူးယောက်ကနေ လန်ဒန်ကိုသွားမယ်ဆိုပါစို့။ အိုက်စလန် လေကြောင်းကိုစီးမယ်ဆိုရင် ရေခဲဗစ်မှာ ရက်အနည်းငယ် တစ်ထောက်နားလို့ရတယ်။ လေယာဉ်လက်မှတ်ခ ပိုပေးစရာမလိုဘူး။ ဒီတော့ သက်သက်သာသာခရီးသွားချင်တဲ့ သူတွေအတွက် အဆင်ပြေသွားတယ်။ အိုက်စလန်ကိုဝင်လည်တဲ့သူတွေလည်း ပိုများလာ တယ်။

၂၀၀၂ ခုနှစ်ရွှေရာသီမှာ ဂျာရတ်ကဘွဲ့ရပြီးခါစ။ ဘော်စတွန်မှာနေနေတာ။ သူခရီးတစ်ခုသွားစရာရှိတော့ အိုက်စလန်လေကြောင်းလိုင်းကို သုံးဖြစ်တယ်။ ခရီးက နေ ဘော်စတွန်ကို အပြန်မှာ ရေခဲဗစ်မှာ ခဏဝင်နေကြည့်တယ်။ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ သူငယ်ချင်းတွေက သူ့ရဲ့ခရီးစဉ်အကြောင်းမေးတယ်။ အိုက်စလန်မှာ ခဏနေခဲ့တဲ့သုံးရက်

အချိန်ကို ဂျာရတ်တစ်ယောက် ပြောမဆုံးဖြစ်နေတော့တာ။ အိုက်စလန်ကို သိပ်ကိုသဘော ကျသွားတယ်ဆိုပါတော့။ အိုက်စလန်အကြောင်းပြောလွန်းလို့ သူ့သူငယ်ချင်းတွေလည်း ခရီးစဉ်အကြောင်း စကားမစတော့ဘူး။

ဂျာရတ်ဟာ အိုက်စလန်ကို ခဏရောက်ဖူးပြီးကတည်းက နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်ရောက်ဖို့ စိတ်ကူးယဉ်နေမိတယ်။ ခရီးသွားအနေနဲ့မဟုတ်ဘဲ အမြဲတမ်းနေထိုင်သူ ဖြစ်ချင်လာတယ်။ အပေါင်းအသင်းတွေ၊ အသံတွေကို စုံစမ်းကြည့်တယ်။ အိုက်စလန်မှာ အလုပ်လေးဘာလေးရနိုင်မလား။ နောက်ဆုံးမှာ အိုက်စလန်စီးပွားကူးသန်းကော်မတီက ဂျာရတ်ကို အိုက်စလန်ဆော့ဖ်ဝဲကုမ္ပဏီတစ်ခုနဲ့ ချိတ်ပေးလိုက်တယ်။ ဆော့ဖ်ဝဲကုမ္ပဏီက လူနှစ်ယောက်တည်းရှိတာ။ သုံးယောက်ဖြစ်လာအောင် နောက်တစ်ယောက်ရှာနေတာ။ ဂျာရတ်ချက်ခြင်းပဲ အိုက်စလန်ကို အင်တာဗျူးဖြေဖို့ ရောက်သွားတယ်။ ကုမ္ပဏီကလူ နှစ်ယောက်က သူ့ကိုနေ့လယ်စာကျွေးတယ်။ နေ့လယ်စာစားရင်းနဲ့ပဲ ဂျာရတ်ကိုအလုပ် ခန့်လိုက်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ဂျာရတ်ဘီဘလာဆိုတဲ့ အမေရိကားကနေ တစ်သက်လုံးဘယ်တော့မှ မခွာဘူးလို့ ဆုံးဖြတ်ထားတဲ့ အိုက်စလန်ကို မြေပုံပေါ်မှာ ထောက်ပြပါလို့မေးရင်တောင် မပြနိုင်တဲ့ လူငယ်တစ်ယောက်ဟာ ပိုင်ဆိုင်မှုတွေထုပ်ပိုးပြီး ရေခဲစစ်ကိုရောက်လာတော့ တာပဲ။ “ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ သိကိုသိနေတာဗျ”။ ပေါင်မုန့်ခြောက်ကို အချဉ်နဲ့တို့စား ရင်း ဂျာရတ်ကပြောတယ်။ “ကျွန်တော့်အတွက် အိုက်စလန်ဟာ ပိုကောင်းတယ်ဆိုတာ”

ကျွန်တော့်ရဲ့ မယုံသင်္ကာမျက်နှာကိုကြည့်ပြီး သူကထပ်ရှင်းပြတယ်။

“ဒီလိုဗျာ။ ကျွန်တော် ရှင်းပြမယ်။ အခုကျွန်တော်တို့နေနေတဲ့ ခေတ်ကြီးမှာ သွားချင်တဲ့နေရာကို အလွယ်တကူ သွားလို့ရနေပြီ။ ဘယ်နေရာမှာ နေမလဲဆိုတာကို ဆုံးဖြတ်လိုက်တာနဲ့ ဘဝဟာ ဘယ်လိုဆက်ဖြစ်မယ်ဆိုတာကို ခန့်မှန်းကြည့်လို့ရတယ်။ ကိုယ်အမြဲနေလာတဲ့ နေရာကနေ နောက်ထပ်နေရာအသစ်တစ်ခုကို သွားဖို့ဆိုတာ နည်း ပညာအရ၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအရ ဘာမှမခက်တော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန်လူမျိုးတွေဟာ ‘ငါတို့နေရာအသစ်တစ်ခုကိုပြောင်းမယ်ဟေ့’ လို့ဆုံးဖြတ်လိုက် ရင် ပြည်တွင်းကတခြားနေရာတစ်ခုကိုပဲစဉ်းစားကြတာ။ ကနေဒါနိုင်ငံကိုပြောင်းနေမယ်၊ အိုက်စလန်ကို ပြောင်းနေမယ်လို့ ဘယ်သူမှမစဉ်းစားကြဘူး”

ဟုတ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်လက်ခံတယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံးရဲ့ရင်ထဲမှာနေရာ အသစ်တစ်ခုဆီကို အပြီးပြောင်းနေမယ် ဆိုတဲ့စိတ်ခံစားချက် ကိန်းအောင်းဖူးတာပါပဲ။ ဒါပေမယ့်... အဲဒီနေရာအသစ်ဆိုတာ ပင်လယ်ကမ်းခြေတွေ၊ သာသာယာယာနေရာတွေ

အည်းဆုံးတော့ နေရောင်ခြည်ကိုမြင်ရတဲ့နေရာတွေမဟုတ်လား။ ဘာလို့များအိုက်စလန်
လည်း ချွေးရမလဲ။

“ကျွန်တော်က ဒီနေရာကို ချစ်တာ”

“ဟုတ်ပါပြီ။ ဘာတွေကိုချစ်တာလဲ”

ဂျာရတ်အသက်ကိုပြင်းပြင်းရှူလိုက်တယ်။ ဆက်တိုက်ပြောတယ်။ ကျွန်တော်
အည်း လိုက်မှတ်ရတယ်။

မြေကြီးထဲကနေ ပန်းထွက်လာတတ်တဲ့ ရေပူတွေကိုချစ်တယ်။ အကြောင်းကိစ္စ
အရေရာရာ မရှိဘဲ ကော်ဖီသောက်ဖို့ခေါ်ပြီး နာရီနဲ့ချီစကားတွေဖောင်ဖွဲ့ပြောတတ်တဲ့
သူတွေကိုချစ်တယ်။ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေ သူတို့နိုင်ငံကို ‘ရေခဲတုံး’ လို့ချစ်စနိုးခေါ်
တာကိုချစ်တယ်။ မိတ်မဆက်ရဘဲ ဂျာရတ်နဲ့ အိုက်စလန်ပါလီမန်အမတ် သုံးယောက်နဲ့
ဆင်မင်ပြီးသား ဖြစ်နေတာကိုလည်း ချစ်တယ်။ ဆောင်းတွင်းရက်တွေမှာ နင်းလိုက်ရင်
ဇွတ်ခဲကျိုးသွားတဲ့နင်းချပ်တွေကိုချစ်တယ်။ ဒီဇင်ဘာညဘက်တွေဆို မိန်းလမ်းမကြီး
တစ်လျှောက်စီတန်းသီချင်းဆိုကြတာကို ချစ်တယ်။ အရုဏ်မထွက်ခင် အမှောင်ထဲမှာ
ငါးနှစ်သား ကလေးတစ်ယောက် ကျောင်းကိုတစ်ယောက်တည်း စိတ်ချလက်ချ လမ်း
ဆွှောက်သွားလို့ရတာကိုလည်း ချစ်တယ်။ နှင်းမုန်တိုင်းအလယ်မှာ ရေကန်ထဲရေကူးရ
တာကိုချစ်တယ်။ နှင်းထဲမှာ ကားဘီးဝပ်သွားတဲ့အခါ တစ်ယောက်မဟုတ်တစ်ယောက်
အူညီဖို့ရောက်လာတတ်တာကိုလည်း ချစ်တယ်။ ကီဖလာဗစ်လေဆိပ်မှာ လေယာဉ်ဆိုက်
တိုင်း အိမ်ပြန်ရောက်လို့ပျော်ပြီး လက်ခုပ်တီးကြတဲ့ပုံစံကိုချစ်တယ်။ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြား
စိတ်အပြည့်ရှိပေမယ့် မာနတစ်စက်မှမရှိတဲ့ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေရဲ့ ခံယူချက်ကိုလည်း
ချစ်တယ်။ ပြီးတော့.. အမှောင်ကိုလည်း သည်းခံနိုင်ရုံသာမက၊ မက်မက်မောမောကို
ချစ်တယ်။

အရေးအကြီးဆုံး တစ်ခုကျန်သေးတယ်။ အိုက်စလန်မှာ ဂျာရတ်အချစ်ဆုံး၊
သဘောအကျဆုံးအရာကတော့ လူတွေကို ဘောင်ခတ်မထားတာ။ ဘောင်ရှိနေရင်တောင်
ဘောင်တစ်ခုကနေ နောက်ထပ်ဘောင်တစ်ခုထဲကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကူးသန်းခွင့်ပေး
ထားတာ။ ဆော့ဖ်ဝဲကုမ္ပဏီမှာ အလုပ်ဝင်လုပ်ပြီး တစ်နှစ်လောက်ကြာတော့ ထွက်လိုက်
တယ်။ ဂျာရတ် ဘဏ်လုပ်ငန်းဘက်ကို ပြောင်းလုပ်တယ်။ အမေရိကားမှာ ဒီလိုမျိုးခုန်
ထူးပြီဆိုရင် အရူးလို့ခိုင်းပြောကြမှာသေချာတယ်။ “မင်းက ဆော့ဖ်ဝဲသမားလေ။ ဘဏ်
အကြောင်းဘာသိလို့တုန်း” စသဖြင့်။ အိုက်စလန်မှာတော့ သူ့ဘာသာသူဖြစ်သွားမှာ
ပါလို့ပဲ ယူဆကြတယ်။ ဘာမှမပြောဘူး။ ဘာတွေဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဘဝဟာအလိုရှိ

ပြန်တည့်သွားလိမ့်မယ် ဆိုတဲ့စိတ်ဓာတ်ကို ဂျာရတ် အချစ်ကြီးချစ်သွားတာဖြစ်မယ်။

အိုက်စလန်မှာ ဂျာရတ်သဘောမကျတဲ့အရာတွေလည်း ရှိပါသေးတယ်။ နိုင်ငံသေးလွန်းတဲ့အတွက် တစ်ခါတလေမှာ မွန်းကျပ်သလိုခံစားရတယ်။ အသိမိတ်ဆွေတွေကို မျက်နှာသာပေးလွန်းတာမျိုးလည်း ကြုံရတတ်တယ်။ မိန်းမတွေဟာလည်း ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးလွန်းတဲ့အတွက် ယောက်ျားတွေ ကားတံခါးဖွင့်ပေးရင်တောင်မကြိုက်ချင်ဘူး။ ဒါပေမယ့်...ဒါတွေဟာ အသေးအမွှားတွေပါ။ ဂျာရတ်အတွက်တော့ အိုက်စလန်မှာနေရတာဟာ အပျော်ဆုံးအချိန်တစ်ခုပါပဲ။

အိုက်စလန်ကိုရောက်လာတာနဲ့ အလိုလိုပျော်သွားတာတော့ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း အတော်လေး ကြိုးစားလိုက်ရပါတယ်။ အိုက်စလန်ဘာသာစကားကို တတ်ကျွမ်းအောင်သင်ရတယ်။ အိုက်စလန်အစားအသောက်ကို ကြိုက်ဖို့ကြိုးစားရတယ်။ (ငါးမန်းပုပ်ကိုတော့ ကြိုက်ဖို့ကြိုးစားလို့မရဘူး။ ဘယ်သူမှလည်း ကြိုးစားလို့အောင် မြင်သွားတယ် မကြားဖူးဘူး) ဂျာရတ်တစ်ယောက် အိုက်စလန်လူမျိုးတွေအကြောင်း ပြောတဲ့အခါ 'သူတို့' လို့မပြောဘဲ 'ကျွန်တော်တို့' လို့ပြောနေတာကို ကျွန်တော်သတိထားမိတယ်။

တစ်နည်းပြောရရင် ဂျာရတ်ဟာ အိုက်စလန်နဲ့ တစ်သားတည်းဖြစ်သွားတာပါ။ နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရတဲ့ ဝန်ထမ်းတွေ၊ သံတမန်တွေမှာလည်း ဒီလိုမျိုး နေရာတစ်ခုနဲ့ ချစ်ကျွမ်းဝင်သွားပြီး နိုင်ငံသားတစ်ပိုင်းဖြစ်သွားတဲ့သာဓကတွေအများကြီး ရှိပါတယ်။ တစ်သားတည်းဖြစ်သွားတဲ့သူတွေကို အလွယ်တကူမြင်နိုင်တယ်။ နိုင်ငံသားတွေဝတ်တဲ့ အဝတ်အစားတွေကို ဝတ်တတ်လာတယ်။ နိုင်ငံသားတွေပဲနားလည်တဲ့ ဟာသတွေကို နားလည်လာတယ်။ ဘာသာစကားကို မွတ်နေအောင်ပြောတတ်လာတယ်။ တချို့ဆိုရင် အဲဒီနိုင်ငံကပိုးမွှားဘက်တီးရီးယားတွေကိုတောင် ခံနိုင်ရည်ရှိလာတယ်။ ကျွန်တော်တွေဖူးတဲ့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ အိန္ဒိယမှာနေတာကြာလွန်းလို့ ဘုံပိုင်ရေသောက်ရင်တောင် မသေတော့ဘူး။

တစ်သားတည်းဖြစ်သွားတယ် ဆိုတဲ့စကားလုံးကို မနှစ်မြို့စရာတစ်ခုအဖြစ်သုံးတတ်ကြတယ်။ အထူးသဖြင့် ဂျာနယ်လစ် သတင်းထောက်အသိုင်းအဝိုင်းမှာဆိုရင်ပိုဆိုးတယ်။ ဂျာနယ်လစ်တွေရဲ့တာဝန်ဟာ နိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကိုလေ့လာဖို့၊ ဘာသာစကားကို ဆန်းစစ်ဖို့၊ နယ်မြေတည်ရှိပုံတွေကို ခရီးနှင်ကြည့်ဖို့။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံသားဖြစ်ချင်လာပြီဆိုရင်တော့ ဂျာနယ်လစ်မပီသတော့ဘူးလို့ သတ်မှတ်ကြတယ်။ သမီးရည်းစား၊ လူငယ်စကားနဲ့ပြောရရင် အပျော်တွဲဖို့ပေါ့လေ။ အတည်မယူသင့်ဘူးဆိုပါတော့

ဒါပေမယ့် နိုင်ငံနဲ့တစ်သားတည်းဖြစ်သွားတဲ့သူတွေ ကျွန်တော် အများကြီးတွေ
 ကိုယ်မမွေးခဲ့တဲ့နိုင်ငံမှာ ပိုပျော်နေကြတဲ့သူတွေ။ ဘူတန်မှာတွေ့ခဲ့တဲ့ လင်ဒါ။
 အခု အိက်စလန်မှာ ဂျာရတ်။ သူတို့ဟာ ခိုလှုံသူတွေ။ နိုင်ငံရေးခိုလှုံသူတွေမဟုတ်ဘူး။
 ချစ်ခင်မှု ခိုလှုံသူတွေပါ။ နယ်မြေသစ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်မှာ ပျော်ရွှင်မှုအသစ်တွေနဲ့
 တစ်သားတည်းဖြစ်သွားကြတာ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် 'ငါဟာ...နိုင်ငံမှားပြီးမွေးလာတဲ့သူ
 မိလား...' လို့သဘောပေါက်သွားကြသူတွေ။

ကျွန်တော့်မှာ ရှောင်ဆိုတဲ့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် ရှိတယ်။
 သူလူငယ်ပိုင်းအရွယ်မှာ ကျောပိုးအိတ်တစ်လုံးနဲ့ ကမ္ဘာပတ်နေခဲ့ဖူးတယ်။ အမေရိကား၊
 ဘေးလင်းမြို့မှာရှိတဲ့ ထရပ်ကား နားနေစခန်းက စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ သူ့ဘဝရဲ့
 အချိုးအကွေ့တစ်ခုကိုကြုံခဲ့ရတယ်။ ဘေးလင်းမြို့ကိုရောက်တော့ သူ့မှာပိုက်ဆံပြတ်နေပြီ။
 နောက်နေ့ဘယ်လိုအသက်ဆက်ရမလဲ မသေချာမရေရာဖြစ်နေတဲ့အချိန်။ နားနေစခန်းမှာ
 ခဏနားမယ်၊ အိပ်မယ်၊ မနက်ရောက်မှ ဘာဆက်လုပ်ရမလဲစဉ်းစားမယ်ပေါ့။

ဆိုင်ထဲရောက်တော့ ရှောင် ကော်ဖီတစ်ခွက်မှာလိုက်တယ်။ ပိုက်ဆံကလည်း
 ကော်ဖီတစ်ခွက်စာပဲကျန်တော့တာ။ ခဏကြာတော့ စားပွဲထိုးအမျိုးသမီးက ကော်ဖီအိုး
 ဆိုင်ပြီးအနားရောက်လာတယ်။ ကော်ဖီခွက်ကို ထပ်ဖြည့်ပေးမလို့ပြင်တယ်။ ရှောင်က
 လက်ကိုကာပြီး တားလိုက်တယ်။ "မထည့်နဲ့တော့။ ကျွန်တော့်မှာ တစ်ခွက်စာပဲပါလို့။"
 စားပွဲထိုးအမျိုးသမီးက ပြုံးပြီးပြန်ဖြေတယ်။ သူပြန်ဖြေလိုက်တဲ့စကားတစ်ခွန်းကြောင့်
 ရှောင်ရဲ့ဘဝပြောင်းသွားတာ။ "အဝသောက်လို့ရတယ်ရှင်"

ပိုက်ဆံထပ်ပေးစရာမလို။ သောက်ချင်သလောက်သောက်။ မဝမချင်းသောက်။
 ရှောင်တစ်ယောက် အမေရိကားရဲ့ ရက်ရောမှုကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်းမြင်လိုက်ရတယ်။
 အခွင့်အလမ်းတွေပေါများကြွယ်ဝတဲ့ နယ်မြေသစ်ကိုတွေ့ရှိသွားတယ်။ ဘေးလင်းမြို့ရဲ့
 နားနေစခန်းစားသောက်ဆိုင်လေးတစ်ခုမှာထိုင်ရင်း ရှောင်ဟာ သူ့ရဲ့မွေးရပ်မြေအသစ်ကို
 တွေ့သွားတယ်ဆိုပါစို့။

ရှောင်ဟာ နောက်ထပ်နှစ်အနည်းငယ်ကြာတော့ ဘော်စတွန်ကိုပြောင်းနေတယ်။
 ပြောင်းပြီး မကြာခင်ဘဲ အမျိုးသားလူထုရေဒီယိုမှာ အလုပ်ဝင်တယ်။ ကျွန်တော်နဲ့သူနဲ့
 အသိမိတ်ဆွေတွေဖြစ်သွားတယ်။ သူစကားပြောရင် အင်္ဂလိပ်လေသံ နည်းနည်းတော့ပါ
 နေတုန်း။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်မျက်စိထဲမှာတော့ သူဟာ အမေရိကန်စစ်တစ်ယောက်
 ဖြစ်နေပြီ။

လူမှုသိပ္ပံပညာရှင်တွေက ဒီလို 'ယဉ်ကျေးမှုအသစ်တွင် အံဝင်ခွင်ကျဖြစ်သူ'

ခြင်း' ဆိုတဲ့အဖြစ်အပျက်ကို လေ့လာနေခဲ့တာကြာပြီ။ ယဉ်ကျေးမှု၊ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကြားမှာ ဆက်နွယ်မှုတွေရှိနေတယ်။ တချို့သောယဉ်ကျေးမှုပတ်ဝန်းကျင်တွေ မှာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကိုတန်ဖိုးထားတယ်။ တချို့က တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်း ထူးချွန်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားတယ်။ ဂျပန်လိုနိုင်ငံမျိုးတွေမှာ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ သမမူတအောင် နေထိုင်ခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်စေတဲ့ တန်ဖိုးတစ်ခု။ ဒါပေမယ့် အမေရိကားလိုနိုင်ငံမျိုးမှာတော့ တစ်ဦးတစ်ယောက်စီရဲ့ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုဟာ အများနဲ့အတူပူးပေါင်းခြင်းထက် ပိုပြီး စိတ်ကျေနပ်မှုပေးနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဂျပန်မှာ "ထောင်ထွက်နေတဲ့သံချောင်း ဟာ တူနဲ့ထုခံရတတ်တယ်" လို့ဆိုပေမယ့် အမေရိကားမှာတော့ ထောင်ထွက်နေတဲ့သံ ချောင်းကို ရာထူးတိုးပေးတတ်ကြတယ်။ ကံကောင်းရင် အမေရိကန်အိုင်ဒေါ မှာတောင် ဝင်ပြိုင်လို့ရသေးတယ်။ ကျွန်တော်တို့အမေရိကန်တွေဟာ ထိုးထိုးထောင်ထောင်ဖြစ်နေတဲ့ သံချောင်းတွေလို..

အမေရိကန် ကောလိပ်ကျောင်းသားတွေနဲ့ ဂျပန်ကောလိပ်ကျောင်းသားတွေကို တွဲပြီး သုတေသနလုပ်ထားတာတစ်ခုရှိတယ်။ ကျောင်းသားတွေရဲ့ ခံယူချက်ဟာတစ်ဦးစီ လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ တန်ဖိုးထားခြင်းဘက်ကို ပိုယိမ်းနေသလား၊ စုပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း အပေါ်မှာ ပိုပြီးအားသာနေသလားဆိုတာကို အရင်စစ်တမ်းကောက်တယ်။ ပြီးတော့မှ ကျောင်းသားတွေရဲ့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုစစ်ဆေးကြည့်တယ်။ အမေရိကန် ဆန်တဲ့ (တစ်ဦးတစ်ယောက်တည်းထူးချွန်ခြင်း၊ တန်ဖိုးထားခြင်း) ဂျပန်ကျောင်းသားတွေ ဟာ စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခြင်းကို တန်ဖိုးထားတဲ့ ကျောင်းသားတွေလောက် ပျော်ရွှင်မှု မရှိတာကို တွေ့ရတယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်၊ ယဉ်ကျေးမှု နဲ့ တစ်သားတည်းဖြစ်အောင်နေနိုင် တဲ့သူတွေ၊ ရေမြေဒေသအသစ်ကို အမိမြေလို လက်ခံနိုင်တဲ့သူတွေဟာ ပိုပျော်ကြတယ် ဆိုတဲ့သဘောပေါ့။

ဒီအဖြေကိုဘယ်နေရာမှာအသုံးချရမလဲ။ အထက်တန်းကျောင်းသားတွေကို အနာဂတ်တက်လမ်း စစ်ဆေးမှုတွေလုပ်ကြသလို ယဉ်ကျေးမှုကိုက်ညီချက်စစ်ဆေးခြင်း ဆိုတာမျိုးလုပ်ရမလား။ "ဟုတ်ကဲ့။ ကျောင်းကဖုန်းဆက်နေတာပါ။ အစ်မရဲ့သားကျော်နီ ကို စစ်ဆေးကြည့်တော့ သူ့အဖြေတွေအရဆိုရင် အယ်လ်ဘေးနီးယားလိုနိုင်ငံမျိုးမှာမှ နေပျော်မယ့်သဘောမှာရှိနေတယ်။ ညခုနှစ်နာရီထွက်မယ့် လေယာဉ်တွေတော့ရှိတယ်ဗျ။ လက်မှတ်ဝယ်လိုက်ရမလားခင်ဗျာ"

ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ။ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ကိုက်ညီတိုင်း လူပါ လိုက်ပြောင်းနေလို့လည်း မဖြစ်ပြန်ဘူးလေ။ ပတ်ဝန်းကျင်ယဉ်ကျေးမှုကနေ ကွဲထွက်နေတဲ့သူတွေထဲမှာ ကြီးက

အနုပညာတွေ၊ အတတ်ပညာတွေ၊ တီထွင်မှုတွေကို ဖန်ဆင်းနိုင်ခဲ့သူတွေ အားကြီးရှိတယ်။ အိုင်းစတိုင်းဆိုရင်လည်း ဂျာမန်-ဂျူးလူမျိုး။ လူနဲ့နေရာနဲ့လွဲနေတဲ့သူ။ အိုင်းစတိုင်း ပျော်ခဲ့သည်ဖြစ်စေ၊ မပျော်ခဲ့သည်ဖြစ်စေ ကျွန်တော်တို့အားလုံးဒီကနေ့ခေတ် သူ့ရဲ့ဖန်တီးမှုတွေ၊ တီထွင်မှုတွေကို လှိုင်လှိုင်ကြီးသုံးနေကြတာပဲ။

ဂျာရတ်နဲ့ ကျွန်တော် နောက်ထပ် ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ နောက်ဆုံးတွေ့ဖြစ် တယ်။ အချိန်က သောကြာနေ့ညနေ ၄ နာရီလောက်ရှိမယ်။ ကျွန်တော်ကဘီယာတစ် နှစ်မှာသောက်တယ်။ ဂျာရတ်က ကော်ဖီမှာတယ်။ အိပ်ချင်ပြေအောင်တဲ့။ ဂျာရတ်က ဒါပြီးရင် အာတိတ်စက်ဝိုင်းအစွန်းကို သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ ကားမောင်းပြီးသွားမှာ။ သူ့ကို ကြည့်ရတာ အလျင်လိုနေတဲ့ပုံတော့မတွေ့ရဘူး။ ကျွန်တော်နဲ့သူ အေးအေးဆေးဆေးပဲ။ ညီဟိုဒီဒီ စကားစမြည်ပြောနေကြတယ်။ အပြင်မှာ ကောင်းကင်ဟာ မီးသွေးရောင်.. မှောင်မှောင်နေပြန်ပြီ။ “ကျွန်တော်မသိဘူးဗျာ”။ ဂျာရတ်က ပြောတယ်။ သူ့မျက်လုံးတွေ ကျော့မှာချထားတဲ့ ကော်ဖီခွက်ထဲကို စိုက်ကြည့်နေတယ်။ ကော်ဖီအမြှုပ်တွေရဲ့အလယ်မှာ သူ့ဘဝရဲ့သော့ချက်တွေကို ရှာနေသလို။ “ကျွန်တော်စိတ်ထဲမှာတော့ ဒီနေရာမှာ.. ကျွန်တော်..ပျော်မယ်ထင်တယ်”

အမှောင်ကို ကျွန်တော် နည်းနည်းတော့ အသားကျစပြုလာပြီ။ လက်ခံပွေ့ဖက် ညို့ရတဲ့ အဆင့်တော့မရောက်သေးပါ။ အမှောင်နဲ့ကျွန်တော့်ကြားက ခပ်စိမ်းစိမ်းဖြစ်နေတဲ့ အကွာအဝေးကတော့ တဖြည်းဖြည်း သေးလာပြီ။ အမှောင်မှာ သူ့တန်ဖိုးနဲ့သူရှိသလို အေးခဲခြင်းမှာလည်း တန်ဖိုးတွေရှိပါတယ်။ အေးစက်ခြင်းရှိမှသာနွေးထွေးမှုရဲ့ အရသာ ဖို့ခံစားတတ်လာမှာမဟုတ်လား။ မိယာမိလိုနေရာမျိုးမှာဆို နွေးနွေးထွေးထွေးခံစားမှုကို စဖို့မလွယ်ဘူးလေ။ ပြီးတော့ အိုက်စလန်မှာ ဘယ်အချိန် အိပ်ရာထထ မနက်အစောကြီး နီးလာသလို ခံစားရတယ်။ နေမထွက်ခင်.. ကိုယ်ကအရင်နိုးနေပြီလေ။ အရုဏ်ဦးကို စောင့်စရာမလို။

အိုက်စလန်နဲ့ကျွန်တော် တစ်သားတည်းဖြစ်ခါနီးဆဲဆဲလို့များ ပြောလို့ရမလား။ ဒါပေမယ့် အိုက်စလန်စကားဆိုလို့ နှစ်လုံးပဲတတ်သေးတယ်။ ဒါပေမယ့်ရေခဲတွေကြားက နွေးထွေးမှုတစ်ပိုင်းတစ်စကိုတော့ ခံစားတတ်နေပြီ။ မြေပုံအစွန်းကနေ အောက်ပြုတ်ကျ သွားသလို ခံစားနေရင်း.. စကြဝဠာရဲ့အလယ်တည့်တည့်ရောက်နေသလိုလည်း တစ်ခါ တစ်ရံအောက်မေ့မိတယ်။ ဟိုဟိုဒီဒီ လမ်းလျှောက်ရင်း.. အသိတွေဘာတွေတောင်တွေ့ ပြောနေပြီ။ မသိရင် ဒီနိုင်ငံသားလိုလို ဘာလိုလို။

ကာဖစ်တာ ဆိုတဲ့ကော်ဖီဆိုင်ထဲမှာ ကျွန်တော်ရောက်နေတယ်။ ရေခဲဗစ်မှာ ကျွန်တော်သဘောအကျဆုံးကော်ဖီဆိုင်ပါ။ နံရံတွေကို အပြာ၊ အနီ နဲ့ တခြား အရောင် ပြင်းပြင်းတွေ သုတ်ထားတယ်။ ကော်ဖီတစ်ခွက်မှာလိုက်တိုင်း ကော်ဖီအဖျော်ဆရာတွေ အော်ဟစ်ပြီး အမှာလက်ခံတဲ့ပုံစံကို သဘောကျတယ်။

ရန်နာဆိုတဲ့ အိုက်စလန် အမျိုးသားတစ်ယောက် ဟိုဘက်စားပွဲမှာ ရယ်မောပြီး စကားပြောနေတယ်။ သူကအနုပညာသမားတစ်ယောက်။ ကျွန်တော်နဲ့ခဏတွေ့ဖူးတယ်။ လည်ပင်းမှာ အရောင်တောက်တောက် ပဝါတစ်ထည်ပတ်ထားတယ်။ လက်ဟန်ခြေဟန် အပြည့်နဲ့ စကားကို အားရပါးရရယ်ပြီးပြောနေတယ်။ ကြည့်ရတာ တစ်ခုခုလိုနေသလို ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာခံစားနေရတယ်။ ဘာများပါလိမ့်။ ဘာမှားနေသလဲ။ ..တော်တော် လေးကြာအောင် စဉ်းစားပြီးမှ ကျွန်တော်သဘောပေါက်တယ်။ ရန်နာဟာအနုပညာသမား တစ်ယောက်။ ပျော်ရွှင်နေတဲ့ အနုပညာသမားတစ်ယောက်။ မပေါင်းအပ်တဲ့အရာနှစ်ခုကို တွဲပြီးတွေ့လိုက်ရသလိုဖြစ်နေတာကိုး။ အနုပညာသမားစစ်စစ်ဆိုတာခံစားတတ်ရမယ်။ ကြေကွဲနာကြည်းမှုတွေလည်း အပြည့်ရှိနေရမယ် မဟုတ်လား။

ကြေကွဲနာကြည်းနေတဲ့ အနုပညာသမား..ဆိုတဲ့ ပုံစံခွက်ကပေါ်ခဲ့တာကြာပါပြီ။ ၁၉ရာစု အင်္ဂလိပ်ကဗျာဆရာတွေဖြစ်တဲ့ ဘိုင်ရွန်နဲ့ ရှယ်လီ ဆိုရင်လည်း ငယ်ငယ်လေးနဲ့ သေသွားကြတဲ့သူတွေ။ အခုခေတ်မှာလည်း ဂျင်မီဟန်းဒရစ် နဲ့ ကတ်ကိုဘိန်း။ အရွယ် မတိုင်ခင် ကြွေလွင့်ကုန်ကြတယ်။ ဒီတော့ စိတ်ဓာတ်ကျနေတဲ့ ခံစားချက်ပြင်းထန်နေတဲ့ အနုပညာသမား ဆိုတဲ့ ပုံသေသတ်မှတ်ချက်ကြီးက ပျောက်မသွားတာ ဆန်းတော့မဆန်းဘူး။

အိုက်စလန်မှာတော့ ဒီလို ကောလာဟလတွေကို အပြီးတိုင် ချေဖျက်ပစ်လိုက်ပြီ။ အိုက်စလန်ကိုရောက်နေတဲ့အချိန်အတွင်း အနုပညာသမားတွေ အများကြီးနဲ့ကျွန်တော် တွေ့ဖြစ်တယ်။ အားလုံးဟာ ပျော်နေတဲ့သူတွေချည်းပဲ။ ဟေလ်မာ့ကို ခင်ဗျားပျော်နေ သလားလို့ ကျွန်တော်မေးတုန်းက သူပြန်ဖြေတဲ့အဖြေတစ်ခု အခုထိမှတ်မိနေသေးတယ်။ “ပျော်တယ်ဗျ။ ဒါပေမယ့် စိတ်ညစ်စရာတွေကိုလည်း ကျွန်တော်တန်ဖိုးထားတယ်”

မီယာမီရောက်နေတဲ့ အိုက်စလန်သား မက်ဂနပ်စ်ကလည်းကျွန်တော့်ကိုပြောဖူး တယ်။

“စိတ်ညစ်စရာလေးနည်းနည်းရှိနေရင် မွေးထားရတယ်။ ပြုစုပျိုးထောင်သေး တယ်။ ဒါမှလည်း ဘဝဟာ နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းတာ။ လူ့ဘဝဟာ အင်မတန်ကွဲလွဲ မှုလွယ်ပါလား၊ ငါဟာလည်း အချိန်မရွေးပျက်စီးသွားနိုင်တဲ့ မှန်တစ်ချပ်လိုပါပဲ။

အိတ်စလန်ကို စဉ်းစားမိရင် စိတ်သက်သာရာရတယ်ဗျာ”

“ခင်ဗျားပြောချင်တာက စိတ်ညစ်စရာတွေရှိနေရင်လည်း၊ စိတ်ဓာတ်ကျနေရင်လည်း ပျော်နိုင်သေးတယ် ဆိုတဲ့သဘောပေါ့”

“အမှန်ပဲ”

မက်ဂ်နပ်စ်ရဲ့အဆိုကို ခေတ်သစ်သိပ္ပံစမ်းသပ်ချက်တွေက ထောက်ခံထားတယ်။ အိတ်စလန်ဘရတ်ဒ်ဘန်းရဲ့ “စိတ်ကျန်းမာရေး၏ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ” ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာ ဆုတ်ခွင်ခြင်းနဲ့ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းဟာ ဆန့်ကျင်ဘက်တွေမဟုတ်ဘူးလို့ဆိုထားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ထင်သလို သုခနဲ့ဒုက္ခဟာ ဒင်္ဂါးပြားတစ်ပြားရဲ့ မျက်နှာစာနှစ်ခုမဟုတ်ဘူး။ သုခနဲ့ ဒုက္ခဟာ ဒင်္ဂါးတစ်ပြားစီမှာရှိနေတာ။ ပျော်ရွှင်နေတဲ့သူတစ်ယောက်ဟာ စိတ်ညစ်စရာတွေကိုလည်း ခံစားရနိုင်သလို အမြဲစိတ်ညစ်နေတတ်တဲ့၊ ဘူနေတတ်တဲ့သူတစ်ဦးဟာလည်း အရမ်းပျော်ရတဲ့အချိန်တွေကို ကြုံနိုင်သေးတယ်။ အခု... အိုက်စလန်မှာလည်း ဆုတ်ခွင်ခြင်းနဲ့ ဝမ်းနည်းခြင်းကို တစ်ပြိုင်တည်းခံစားလို့ရတယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။

--

အသိဉာဏ်ပွင့်လင်းမှု ဆိုတဲ့အရာဟာရယ်စရာအကောင်းသား။ တစ်ခါတစ်လေ သူ့ကိုတွေ့ချင်ရင် ထိပ်သီးကျောင်းတော် ကြီးတွေမှာတောင် မတွေ့ရဘူး။ ရောက်လာပြန်တာလည်း ထင်မှတ်မထားတဲ့အချိန်။ ထင်မထားတဲ့နေရာမှာ။

အိုက်စလန်မှာ ကျွန်တော့်ရဲ့နောက်ဆုံးညပေါ့။ တတ်နိုင်သလောက် မအိပ်ဘဲနေကြည့်ဖို့ ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ တစ်ညလုံး မအိပ်ဘဲ အိုက်စလန်လူမျိုးတွေ အရက်သောက်ကြ၊ မူးကြ၊ ပျော်ကြတာတွေကို ထိုင်ကြည့်မယ်။ ဂျာရတ်ညွှန်းထားတဲ့ အရက်ဘားတစ်ခုဆီကို ကျွန်တော်လမ်းလျှောက်သွားတယ်။ ည ၉ နာရီရှိပြီ။ ဘားထဲမှာ လူသိပ်မရှိဘူး။ မီးခိုးတွေတော့ အပြည့်ပဲ။ ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့သမျှဘားတွေထဲမှာ မီးခိုးအမှိုင်းဆုံး ဘားတစ်ခုလို့ပြောရမယ်။ မီးလောင်နေသလား လို့တောင်ထင်ရတယ်။

Blue Opal လို့ခေါ်တဲ့ လူကြိုက်များတဲ့ အရက်တစ်ခွက်ကိုမှာလိုက်တယ်။ အရက်က လူကြိုက်များတဲ့ သကြားလုံးတစ်ခုကို အခြေခံပြီးစပ်ထားတာ။ သောက်လိုက်တော့ ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးအရသာနဲ့ ဗော့ကာနဲ့ ရောထားတဲ့ ပြင်းပြင်းရှုရှုအရသာမျိုး။

ချောင်းဆိုးပျောက်ဆေးအရက်ကိုသောက်နေရင်း၊ မီးခိုးမှိုင်းတွေကြားမှာထိုင်နေရင်း ကျွန်တော် နစ်ရှေးရဲ့အဆိုအမိန့်တွေကို စဉ်းစားမိတယ်။ ပုံမှန်အတိုင်းဆိုရင်နစ်ရှေးအကြောင်း မစဉ်းစားဖြစ်ဘူး။ ခေါင်းမူးလို့ပါ။ ဒါပေမယ့် သူပြောဖူးတဲ့စကားတစ်ခွန်းက ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ တစ်လည်လည်ဖြစ်နေတယ်။ နစ်ရှေးကပြောတယ်။ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်

ကျင့်တစ်ခုရဲ့ တန်ဖိုးကိုတိုင်းတာမယ်ဆိုရင် ဒီပတ်ဝန်းကျင်ဟာ နာကျင်မှုနဲ့ ဝေဒနာတွေကို တကယ်တန်ဖိုးရှိတဲ့အရာတွေအဖြစ် ဘယ်လောက်အထိ ပြောင်းပေးနိုင်သလဲ ဆိုတဲ့ အပေါ်မှာမူတည်ပြီး တိုင်းတာရမယ်။ နာကျင်မှုဝေဒနာတွေဆီက ထွက်ပြေးနေခြင်းဟာ တန်ဖိုးထားသင့်တဲ့အရည်အချင်းမဟုတ်ဘူး။ ထွက်ပြေးလိုလည်း မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာကို နှစ်ရှေးကသဘောပေါက်တယ်။ (သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း ဝေဒနာသည်တစ်ဦးပဲ။ မသေခင် နှစ်တွေမှာ ဦးနှောက်ပါပျက်သွားခဲ့တာ) အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာ လကမ္ဘာသာသနာရေး လေးမှာ ရုန်းကန်နေထိုင်ရင်း သူတို့ရဲ့ ဝေဒနာတွေ၊ နာကျင်မှုတွေကို တန်ဖိုးရှိတဲ့အရာ တွေဖြစ်လာအောင် ပြောင်းလဲနိုင်ခဲ့တယ်မဟုတ်လား။ ပျော်တောင်ပျော်နေသေးတယ်။

ဘားမှာထိုင်နေရင်း ဆာရာ ဆိုတဲ့အိုက်စလန်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နဲ့ ကျွန်တော် စကားပြောဖြစ်တယ်။ ဆာရာက တွေ့တွေ့ချင်းပဲ ပြောတယ်။ “လူတွေတွေ့လိုက်ရင် ကျွန်မကို ယောက်ျားလေးလို့ထင်တဲ့သူနဲ့၊ ယောက်ျားလျာလို့ထင်တဲ့သူနဲ့” ဟုတ်မှာ။ ဆာရာဆံပင်ကခပ်တိုတို။ မျက်နှာကလေးထောင့်စပ်စပ်။ ယောက်ျားဆန်တဲ့ရုပ်မျိုး။

ဆာရာကနေရောင်ခြည်ကိုသိပ်မကြိုက်ဘူး။ မနက်ခြောက်နာရီ၊ အေးစက်နေတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ ရေကူးရတာကိုသဘောကျတယ်။ နှင်းကျနေရင် ပိုတောင်ကောင်းသေးသတဲ့။ သူကအခု စိတ်ရောဂါကုဆေးရုံမှာ အလုပ်လုပ်နေတယ်။

သူနဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့ စကားလမ်းကြောင်းကထုံးစံအတိုင်း ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်းကို ရောက်သွားတယ်။ ဘယ်သူနဲ့ပြောပြော ကျွန်တော့်ကို မေးနေကျမေးခွန်းနှစ်ခုရှိတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာကို ဘယ်လိုတိုင်းတာမှာလဲ။ ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်မှာလဲ။

“ကျွန်တော်လည်း သေသေချာချာတော့ မသိဘူးဗျ”။ ကျွန်တော်ပြန်ဖြေတယ်။ “ခင်ဗျားဆိုရင်ရော ဘယ်လိုအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်မလဲ”။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

ဆာရာက ခဏစဉ်းစားနေတယ်။ ပြန်ဖြေတယ်။ “ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာဟာ လူတစ်ယောက်ရဲ့ စိတ်ခံစားမှုအခြေအနေ။ ပြီးတော့ အဲဒီစိတ်ခံစားမှုနောက်ကို ဘယ်လို လိုက်နေသလဲဆိုတဲ့ နည်းလမ်း”

အရစ္စတိုတယ်ကလည်း ဒီလိုပဲ ခပ်ဆင်ဆင်ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုနောက်ကို လိုက်မယ့် နည်းလမ်းဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းလောက်နီးနီးကို အရေးကြီးတယ်တဲ့။ ဒီနှစ်ခုဟာ အတူတူပဲ။ နည်းမှန်လမ်းမှန်တွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ဘဝဟာ ပျော်ရွှင်တဲ့ဘဝလို့ ပြောလို့ ရတယ်။

ဘားထဲကနေကျွန်တော်ထွက်လာတော့ မနက် ၄ နာရီခွဲပြီ။ ကျွန်တော့်အိမ် (ဟိုတယ်) ကိုပြန်ရောက်တော့ အိပ်ရာပေါ်ကို ဝုန်းခနဲ ပစ်လှဲချလိုက်တယ်။ ဒီတန်း

ကျွန်တော် အိုက်စလန်ရဲ့ အမှောင်ကိုကျေးဇူးတင်မိပါတယ်။

DosEquis ဘီယာကြော်ငြာတစ်ခုတွေ့ဖူးတယ်။ ဘီယာခွက်ကိုင်ထားတဲ့သူရဲ့ မျက်နှာက ငါ့မှာ ဘဝအတွေ့အကြုံတွေအများကြီးရှိတယ် ဆိုတဲ့ပုံစံမျိုး။ အဝတ်အစား အကောင်းစားတွေဝတ်ထားတယ်။ သူ့ဘေးမှာ ကောင်မလေး နှစ်ယောက်ထိုင်နေတယ်။ နှစ်ယောက်လုံး သူ့ကို ကြည်ညိုလေးစားတဲ့ အကြည့်တွေနဲ့ကြည့်နေကြတယ်။ စာတမ်း ညီထားတယ်။ “ပျင်းဖို့ကောင်းတယ်ဆိုတာ ရွေးချယ်မှုတစ်ခုပါ” တဲ့။ ပျင်းစရာ အကောင်းတဲ့သူဖြစ်နေပေမယ့် ငွေရှိတော့ မိန်းကလေးတွေကြွေကြည်သလိုပေါ့။

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာလည်း ဒီလိုပါပဲ။ မျိုးရိုးဗီဇဆက်နွယ်မှုတွေ၊ ပတ်ဝန်းကျင်လူမှု အသိုင်းအဝိုင်းတွေ၊ ဝင်ငွေပမာဏတွေ အားလုံးကိုဆွဲဖယ်လိုက်ရင် ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ ရွေးချယ်မှုတစ်ခုသာသက်သက်ပဲ။ လွယ်တဲ့၊ မက်မောဖို့ကောင်းတဲ့ ရွေးချယ်မှုတော့ဟုတ်ချင် ဟုတ်မယ်။ ရွေးရမယ့်အရာဆိုတာတော့ သေချာတယ်။

ကြမ်းတမ်းတဲ့ ရာသီဥတုတွေရဲ့အလယ်မှာ၊ ကမ္ဘာ့အစွန်းမှာ၊ အားလုံးနဲ့ဝေးရာ အရာမှာ.. လူဖြစ်လာရတဲ့အိုက်စလန်လူမျိုးတွေအတွက် အရက်မူးပြီး စိတ်ညစ်နေဖို့ဆိုတာလွယ်လွယ်လေးပါ။ ရုရှားလူမျိုးတွေလိုပေါ့။ ဒါပေမယ့် အိုက်စလန်လူမျိုးတွေဟာ ခိုင်ကင်းမျိုးဆက်တွေပီပီ နေမထွက်တဲ့ကောင်းကင်ကို စေ့စေ့ကြည့်ပြီး လမ်းအသစ်တစ်ခု ထိုးရွေးခဲ့တယ်။ မူးမယ်၊ ပြီးရင် ပျော်အောင်နေမယ် ဆိုတဲ့လမ်းအသစ်ပေါ့။ ကောင်းပါ တယ်။ အမှောင်ထဲမှာ တခြားလုပ်စရာ ဘာများရှိသေးလို့လဲ။

၆

မော်လ်ဒိုဗာ

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ အခြားတစ်နေရာမှာ

ပျော်ရွှင်နေတဲ့သူတွေကိုပဲ ဆက်တိုက်တွေ့နေရတာ ကျွန်တော်နည်းနည်းတော့ စိတ်ညစ်စပြုလာပြီ။ ဂျာမန်လူမျိုး အတွေးအခေါ်ပညာရှင် ရှိပ်ပန်ဟောင်ဝါက ပြောခဲ့တယ်။ “မပျော်တတ်တဲ့ သူတစ်ယောက်ဟာ ပျော်နေတဲ့ သူတွေကိုကြည့်လိုက်တိုင်း စိတ်ထဲမှာ မချီတင်ကဲခံစားရတယ်” တဲ့။

အမှန်ပဲ။ ကျွန်တော့်လို ဘူကောင်မျိုးအတွက်တော့ စိတ်ညစ်စရာနေရာတွေကို သွားကြည့်မှ အဆင်ပြေမယ်ထင်တယ်။ အဲဒီလိုနေရာမျိုးရောက်မှ ‘ဪ...ငါ့အဖြစ်က သူတို့လောက်တော့ မဆိုးသေးပါဘူး’ လို့ဖြေတွေးနိုင်မယ်မဟုတ်လား။

ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ အနှစ်သာရသော့ချက်တချို့လည်း စိတ်ဆင်းရဲစရာနေရာတွေမှာ ရှာတွေ့နိုင်သေးတယ်။ တစ်စုံတစ်ခုကိုနားလည်ချင်ရင် အဲဒီအရာရဲ့ဆန့်ကျင်ဘက်အရာကို လေ့လာကြည့်လိုရတယ်တဲ့။ အအေးရှိလို့ အပူရှိလာသလိုပေါ့။ ပျော်ရွှင်စရာနယ်မြေတွေ ရှိဖို့အတွက် စိတ်မချမ်းမြေ့စရာဒေသတွေလည်း လိုအပ်ပါတယ်။

ဟုတ်တယ်။ ကမ္ဘာ့ရဲ့ အမှောင်ဘက်ခြမ်းကို ကျွန်တော်ခရီးထွက်မှ ဖြစ်မယ်။ ဒီလိုအဖတ်ဆယ်မရအောင် ဂျူးဂျူးကျနေတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကို သွားလေ့လာရမယ်ဆိုရင် ဘယ်နိုင်ငံကိုသွားရမလဲ။

ပထမဆုံးစဉ်းစားမိတာက အီရတ်နိုင်ငံ။ ပျော်ဖို့မကောင်းတဲ့ နိုင်ငံ။ စိတ်ညစ်

ရာတွေကိုလည်း တီဗွီမှာနေ့တိုင်း တွေ့နေရတယ်။ ဒါပေမယ့်.. အီရတ်ရဲ့စိတ်ညစ်စရာ
 တွေဟာ ပျော်ရွှင်မှုသဘောသဘာဝတွေထက် စစ်ပွဲရဲ့ရိုက်ခတ်မှုတွေပေါ်မှာ ပိုပြီးမူတည်
 တယ်။ ကျွန်တော် မှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာရေးမှတ်ထားတဲ့ WDH (World Database of
 Happiness) ရဲ့အချက်အလက်တွေကို ပြန်ကြည့်တယ်။ စိတ်ဆင်းရဲနေကြတဲ့နိုင်ငံတွေ
 မှာ အာဖရိကနိုင်ငံတချို့ကိုတွေ့ရတယ်။ ဇင်ဘာတွေကိုသွားဖို့ လေယာဉ်လက်မှတ်
 ဝယ်ရတော့မလား။ ဒါပေမယ့် အာဖရိကနိုင်ငံတွေရဲ့ စိတ်ညစ်ရခြင်းအကြောင်းတွေက
 သိပ်ထူးထူးထွေထွေ လေ့လာနေစရာမှ မလိုတာ။ အားလုံးသိပြီးသားဖြစ်နေတယ်လေ။

မော်လ်ဒိုဗာနိုင်ငံဆိုရင်ရော။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက ခွဲထွက်လာခဲ့တဲ့နိုင်ငံ။
 WDHအရဆိုရင် မော်လ်ဒိုဗာဟာ ကမ္ဘာမှာပျော်ရွှင်မှုပမာဏအနိမ့်ပါးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်တယ်။
 နာမည်ကိုက ဝမ်းနည်းစရာအသံထွက်နေတယ်။ မော်လ်ဒိုဟို..ဟို..ဟို..ဟာ လို့အသံရှည်
 ဆွဲပြီးခေါ်ကြည့်ပါ။ မေးစိကိုအောက်ချ၊ ပခုံးကိုကျုံ့ပြီး ပြောရတယ်။ (ဂျမေကာ နိုင်ငံ
 နာမည်ကို အသံထွက်တဲ့အခါ မျက်နှာကိုမပြုံးဘဲပြောလို့မရဘူး) စိတ်ပျက်လက်ပျက်
 ဖြစ်နေတဲ့အခါ ‘မော်လ်ဒိုဗာ’ ဆိုတဲ့စကားလုံးကို အစားထိုးပြီးတောင် သုံးလို့ရနိုင်တယ်။

“မင်္ဂလာပါ။ နေကောင်းလားဗျ”

“မကောင်းဘူးဗျာ..။ နည်းနည်း မော်လ်..ဒို..ဟို..ဟို..ဟာ ဖြစ်နေတယ်”

“ဟုတ်လား..။ ဂရုစိုက်ဦး”

ဟုတ်တယ်။ မော်လ်ဒိုဗာဟာ ကျွန်တော်လိုနေတဲ့ဆေးပဲ။

ကမ္ဘာမပျော်ရွှင်ဆုံးနိုင်ငံကို ခရီးထွက်မယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုပစ္စည်းတွေသယ်သွား
 ရမလဲ။ ခံစားချက်ပြင်းပြင်း ရုရှားစာအုပ်တွေ ယူသွားရမလား။ ဒေါ်တိုစကီးစာအုပ်
 တွေလေ။ ကျွန်တော်လည်း စိတ်ညစ်တတ်တဲ့သူပါ လို့ပြောလို့ရအောင်။

ပထမဆုံး ဗီဇာဓာတ်ပုံနှစ်ပုံလိုတယ်။ အရင်ဆုံး ကျွန်တော် ပတ်စ်ပို့ဓာတ်ပုံ
 ရိုက်ရတယ်။ အမြန်ဓာတ်ပုံဆိုင်ထဲက ခုံပုလေးမှာ ကျွန်တော်ထိုင်နေတယ်။ ဓာတ်ပုံဆရာက
 ပြောတယ်။ “ပြုံးပါ” တဲ့။ ကျွန်တော်ပြုံးလို့ဖြစ်ပါ့မလား။ မော်လ်ဒိုဗာလို နိုင်ငံမျိုးကိုသွား
 တဲ့အခါ အားရပါးရပြုံးနေတဲ့ ပတ်စ်ပို့ဓာတ်ပုံနဲ့ ဖြစ်ပါ့မလား။ လူဝန်မှုကြီးကြပ်ရေး
 ဝန်ထမ်းက ကျွန်တော့်ရဲ့ပတ်စ်ပို့ဓာတ်ပုံကို တစ်ချက်ကြည့်ပြီးတာနဲ့ “ဟာ ဒီမှာပြဿနာ
 ကောင်တစ်ကောင်တော့ ရောက်လာပြန်ပြီဟေ့” လို့ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေကိုပြောမလား။
 ကျွန်တော် အလယ်အလတ်လမ်းစဉ်ကိုပဲ လိုက်လိုက်ပါတယ်။ မပြုံးတပြုံး မျက်နှာနဲ့ပဲ
 ဓာတ်ပုံရိုက်ခံလိုက်တယ်။ မျက်နှာပေးက လှောင်သလိုဖြစ်နေမလားတော့ မသိ။

နောက်တစ်ဆင့်။ ကမ္ဘာမြေပုံပေါ်မှာမော်လ်ဒိုဗာနိုင်ငံကို ရှာကြည့်ဖို့။ ထင်

သလောက်မလွယ်ပါ။ မြေပုံကို အကြိမ်ကြိမ်ပြန်ကြည့်ရတယ်။ ဟော...တွေ့ပါပြီ။ ရိုမေးနီးယားနဲ့ ယူကရိန်း နှစ်နိုင်ငံကြားမှာ ညပ်နေတာကိုး။ အဲဒီနိုင်ငံနှစ်ခုစလုံးကလည်း ပျော်ရွှင်မှုသိပ်မရှိတဲ့နိုင်ငံတွေ။ စိတ်ညစ်စရာဟာ အဖော်အပေါင်းနဲ့လာတတ်တယ်ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့။

မော်လ်ဒိုဗာကိုသွားဖို့ စီစဉ်ရတာလည်း လွယ်တော့မလွယ်လှပါ။ ကြည့်ရတာ ဒီနိုင်ငံသားတွေဟာ လူသူကင်းဝေးတဲ့နေရာမှာ အေးအေးဆေးဆေး စိတ်ညစ်နေရတာကို ကျေနပ်နေပုံပဲ။ “အေးဆေးနေပါရစေ။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် စိတ်ညစ်စရာရှိတာ စိတ်ညစ်ပါရစေ။ မလာကြပါနဲ့” လို့ပြောနေသလို...

ဘယ်လေယာဉ်လိုင်းကိုစီးရင်ကောင်းမလဲ။ မော်လ်ဒိုဗာ လေကြောင်းလိုင်းတော့ ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်စိတ်မချပါ။ လေယာဉ်မှူးကလည်း မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးမဟုတ်လား။ စိတ်ညစ်နေတဲ့လေယာဉ်မှူးလက်ထဲ ကျွန်တော့်အသက်ကို ဝကွက်မအပ်နိုင်သေး။ ဩစတြေးလျလေကြောင်းလိုင်းလည်းရှိတယ်။ အိုကေလေ။ ဩစတြေးလျသားတွေဟာ အရယ်အပြုံးတော့သိပ်မရှိလှဘူး။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရွှင်မှုအမှတ် ၆ မှတ်ခွဲ တောင်ရထားတယ်ဆိုတော့ ဘေးမသိရန်မခဲဖို့ စိတ်ချရမှာပါ။ ကျွန်တော် လေယာဉ်လက်မှတ်ဝယ်လိုက်တယ်။

မော်လ်ဒိုဗာမြို့တော်ဖြစ်တဲ့ ခစ်ရှ်နောင်မြို့ကို လေယာဉ်ဆိုက်တယ်။ ရောက်တာနဲ့ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးမှတ်ပုံတင်ဖို့ ကျွန်တော်တန်းစီရတယ်။ လေယာဉ်ကွင်းကတော်တော်သေးပါတယ်။ ဘတ်စ်ကားဂိတ်အကြီး တစ်ခုစာလောက်ပဲရှိမယ်။ စိတ်ညစ်စရာဘာများတွေ့မလဲ။ သောကအငွေ့အသက်တွေ ချက်ချင်းလွမ်းခြုံလာမလား။ ဘိုလီးဗီးယား ရဲ့ လာပက်ဇ် လေယာဉ်ကွင်းကိုရောက်တုန်းကဆိုရင် လေယာဉ်ကွင်းတည်နေရာကအမြင့်ပေ အရမ်းမြင့်တော့ ခေါင်းထဲမှာထွေခနဲဖြစ်သွားဖူးတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာရဲ့ သောကအငွေ့အသက်တွေရော လေထဲမှာပျံနေပြီလား။ ချက်ခြင်းကြီးတော့ ဘာမှမသိသာသေးပါ။

“ဆိုက်ရောက်ဗီဇာ” လို့ရေးထားတဲ့ ကောင်တာနောက်မှာ အမျိုးသမီးဝန်ထမ်း တစ်ယောက်ထိုင်နေတယ်။ မျက်နှာကခပ်ချဉ်ချဉ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ မပြုံးတပြုံးဗီဇာဓာတ်ပုံနဲ့ အသစ်ကျပ်ချွတ် ဒေါ်လာ ၂၀ တန် သုံးရွက် သူ့ကိုပေးလိုက်တယ်။ စိတ်ဝင်စားစရာ တစ်ခုပြောရဦးမယ်။ နိုင်ငံဆင်းရဲလေလေ ဒေါ်လာအသစ်၊ အဟောင်းအပေါ်မှာ ချေးများလေလေပဲ။ ဆွစ်ဇာလန်မှာဆိုရင် ဒေါ်လာအကြေအနှမ်းတွေသုံးလို့ရတယ်။ ဘာမှထွေထွေထူးထူး ပြဿနာမရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် အာဖဂန်နိုင်ငံ ကဘူးလ်မြို့မှာတော့ သုံးလို့မရပါ။ အဲဒီမြို့မှာ ကျွန်တော် လေယာဉ်လက်မှတ် ဝယ်တုန်းကဆိုရင် အရောင်းဝန်ထမ်း

ကျွန်တော်ပေးလိုက်တဲ့ ဒေါ်လာ ၁၀၀ တန်တွေကို တန်ဖိုးကြီးပန်းချီကားတစ်ချပ်ကိုစစ် သလို သေသေချာချာစစ်တယ်။ အတုများဖြစ်နေမလားပေါ့လေ။ စစ်ပြီးဆေးပြီးတော့ တစ်ဝက်လောက်ကို မယူဘူးတဲ့။ ပြန်ပေးတယ်။ တစ်ရွက်က နည်းနည်းလေးပြန်လို့။ နောက်တစ်ရွက်ကျတော့ ဟောင်းနေလို့။ နောက်တစ်ရွက်ကျတော့ ဘာဖြစ်လို့လဲမသိ။ လက်ထဲကိုင်ကြည့်ရတာ စိတ်တိုင်းမကျလို့ဖြစ်မယ် ထင်တယ်။

လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးဝန်ထမ်းအမျိုးသမီးက ကျွန်တော့်ဓာတ်ပုံကိုသေချာကြည့် တယ်။ ကျွန်တော့်ကိုကြည့်တယ်။ ဓာတ်ပုံကိုပြန်ကြည့်တယ်။ ကျွန်တော် ဓာတ်ပုံထဲမှာ ပြုံးတာနည်းနည်းများသွားသလားမသိ။ ဒုက္ခပါပဲ။ တော်သေးတယ်... အမျိုးသမီးကဘာ မှဆက်မပြောဘူး။ ကျွန်တော့်ပတ်စ်ပို့စာအုပ်ထဲမှာ တံဆိပ်တုံးထုတယ်။ ကျွန်တော့်ကို စာရွက်တစ်ရွက်မှာ လက်မှတ်ထိုးခိုင်းတယ်။ စိတ်ထဲကမပါတဲ့အသံနဲ့ပြောတယ်။

“ပျော်စရာခရီးစဉ်ဖြစ်ပါစေရှင်”

မော်လ်ဒိုဗာဆိုတဲ့ ကမ္ဘာ့ မပျော်ရွှင်ဆုံးနိုင်ငံကို ကျွန်တော် တကယ်ရောက်လာပါပြီ။ ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး ဧဝရက်တောင်ထိပ်ကိုတက်နိုင်ခဲ့တဲ့ ဆာအက်ဒ်မွန်ဟီလာရီလို၊ ကမ္ဘာ့ အနက်ဆုံး သမုဒ္ဒရာကြမ်းပြင်ထိ ရေငုပ်နိုင်ခဲ့တဲ့ကူးစတိုလို... ကျွန်တော်လည်း စိတ်ထဲ မှာ တလုပ်လုပ်ခံစားရတယ်။

ကျွန်တော် လူအုပ်ထဲကို လှမ်းကြည့်လိုက်တယ်။ နာတာရှာ ဆိုတဲ့အမျိုးသမီးကို ရှာနေတာ၊ မတွေ့သေးဘူး။ နာတာရှာက ကျွန်တော့်ကိုလာကြိုပြီး သူ့အဘွားဆီကိုခေါ် သွားဖို့ သဘောတူထားတာ။ ကျွန်တော်နေမယ့်နေရာပေါ့။ ဟိုတယ်မှာတော့မနေချင်ဘူး။ ဟိုတယ်တွေပေါ်လာတာကောင်းပါတယ်။ အဆင်ပြေတယ်။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ အရသာ အစစ်အမှန်ကို ခံစားကြည့်ချင်တယ်ဆိုရင် ဟိုတယ်တွေမှာတည်းလို့အဆင်မပြေ နိုင်ပါ။ ကာတာမှာတုန်းက ကျွန်တော်တည်းခွဲတဲ့ဟိုတယ်လိုပါပဲ။ တကယ်နိုင်ငံနဲ့တတ်နိုင် သလောက် အဆက်ပြတ်အောင် တမင် ဖန်တီးထားတာကိုး။ ဟင့်အင်း။ မော်လ်ဒိုဗာရဲ့ ဒုက္ခတောထဲကို တကယ်ဝင်ကြည့်ဖို့ဆိုရင် မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးစစ်စစ်တွေရဲ့ အိမ်မှာ သွားနေကြည့်ဖို့လိုမယ်လို့ ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ အင်တာနက်မှာ ရှာကြည့်တော့ မာရီရှာဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က Marisha.net ဆိုတဲ့ ဝန်ဆောင်မှုဝက်ဘ်ဆိုဒ် လုပ်ပေးထားတာတွေ့ရတယ်။ နာတာရှာလို့မျိုး ပြင်ပဝင်ငွေ ရှာချင်တဲ့ မော်လ်ဒိုဗာ လူမျိုးစစ်စစ်တွေနဲ့ ချိတ်ပေးတယ်။ (ပိုက်ဆံမလိုတဲ့ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုး ဆိုတာလည်း အရားသား) သူတို့အိမ်ခန်းမှာ အခန်းခပေးပြီးနေလို့ရတယ်။ ဒေါ်လာအသစ်စက်စက် ပေးဖို့တော့လိုတာပေါ့လေ။ Marisha.net ကိုထောင်ထားတဲ့ မာရီရှာနဲ့ ကျွန်တော်

အီးမေးလ်အဆက်အသွယ်လုပ်တယ်။ တစ်ရက်နှစ်ရက်ကြာတော့ သူ့ဆီကအီးမေးလ်ပြန်လာတယ်။ ကျွန်တော်တည်းဖို့ အခန်းတွေ့ပြီတဲ့။ မြို့လယ်ကောင်မှာရှိတဲ့၊ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးစစ်စစ်တွေနေနေတဲ့ အခန်းတဲ့။ အဆင်ပြေတာပေါ့။

ဒါပေမယ့် အခုထိတော့ လေယာဉ်ကွင်းမှာ နာတာရှာကိုရှာမတွေ့သေး။ အမှန်ဆို ကျွန်တော့်နာမည်ပါတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်ကိုကိုင်ပြီး စောင့်နေရမှာလေ။ လူအုပ်ထဲကိုသေသေချာချာ ရှာကြည့်တယ်။ ဘာမှမတွေ့။ အတော်လေးကြာမှ.. မိန်းကလေးတစ်ယောက် ကျွန်တော့်ဆီကိုပြေးလာတယ်။ လက်ထဲမှာလည်း ကတ်ထူပြားတစ်ပြားကိုင်ထားတယ်။ နာမည်ရေးထားတဲ့ ကတ်ပြားက ကြေတွန့်နေပြီ။

“မစ္စတာအဲရစ်လားရှင့်”

“နာတာရှာလား”

“ဟုတ်.. နောက်ကျသွားတာ ဆောရီး”

“ရပါတယ်”

နာတာရှာစောင့်ခိုင်းထားတဲ့ အငှားကားဆီကို ကျွန်တော်တို့လမ်းလျှောက်သွားကြတယ်။ အခုမှ ကျွန်တော် နာတာရှာကိုသေသေချာချာကြည့်မိတယ်။ စကတ်တိုတို ဒေါက်ဖိနပ်ချွန်ချွန်၊ မျက်နှာမှာ မိတ်ကပ်အပြည့်နဲ့။ ကျွန်တော် ဇေဝေဇေဝေဖြစ်သွားတယ်။ မာရီရှာ ငှားမယ်ဆိုတဲ့အခန်းက သာမန်အခန်းဟုတ်ရဲ့လား။

အငှားကားက မာစီးဒီးကားအဟောင်းပါ။ ကားထဲကခုံတွေကတော်တော်ဟောင်းနေပြီ။ ဘာနဲ့မှန်းမသိတဲ့ အနံ့သဲ့သဲ့ရတယ်။ နာတာရှာက ရှေ့ခုံမှာထိုင်တယ်။ သူထိုင်နေတဲ့ပုံက ကားဂီယာအတံနဲ့ သူ့ခူးခေါင်းနဲ့ထိတော့မယ်။ ဂီယာနဲ့သူ့ခူးခေါင်းနဲ့မှားထိုးမိရင် ပြဿနာ။

ကားရေဒီယိုမှာ ရုရှားပေါ့ပံသီချင်းတစ်ပုဒ်လာနေတယ်။ ရုရှားပေါ့ပံသီချင်းဆိုတာ ကျွန်တော်ဘယ်လိုပြောရမလဲ.. တော်တော်ကိုဆိုးတယ်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပြိုကွဲသွားတာ ရုရှားပေါ့ပံသီချင်းတွေကြောင့် ဖြစ်နိုင်တယ်။ အဲဒီလောက်ကိုဆိုးတာ ကားဆရာကို အသံနည်းနည်းတိုးပေးဖို့ ကျွန်တော်ပြောလိုက်တယ်။ ကားဆရာကဆူဆူအောင့်အောင့်နဲ့ အသံကိုတိုးပေးတယ်။ မြို့ထဲဘက်ကိုရောက်တော့ ကားလမ်းမတွေပေါ်မှာ ဖြတ်သွားဖြတ်လာလူတွေ တော်တော်များလာတယ်။ မိန်းကလေးတွေလည်း အများကြီး။ နာတာရှာလို စကတ်တိုတွေချည်းပါလား။ မိတ်ကပ်ကလည်း ပုံစံတူ အချပ်လိုက်တွေ။ မော်လ်ဒိုဗာက မိန်းကလေးတွေအကုန်လုံး.. ဒီလိုပုံစံတွေလား။ ကျွန်တော်တဖြည်းဖြည်း သဘောပေါက်လာတယ်။ အကုန်လုံး ဒီလိုပုံစံကြတာပဲ။ နိုင်ငံတော်ဝတ်စုံပေါ့။

မြေဝင်း
လ်ပြန်
လ်ဒီဗာ
မှန်ဆို
သသေ
သာက်
ဘယ်။
ာသွား
တိုတို။
ဘယ်။
ကင်း
ူထိုင်
းထိုး
င်းဆို
ကင်န
တာ။
ဆူဆူ
ပါမှာ
ကြီး။
တွေ့။
ြည်း

ချစ်မြေပုံ

မော်လ်ဒီဗာ

မြို့တော်ပတ်ဝန်းကျင်ကိုကြည့်ရတာတော့ အေးအေးချမ်းချမ်းပဲ။ လမ်းဘေးမှာ သစ်ပင်တွေ အစီအရီစိုက်ထားတယ်။ ကားတွေလူတွေကတော့ တော်တော်ဟောင်းနေပြီ။ စိတ်ညစ်နေတဲ့အရိပ်အယောင်တော့ သိပ်မတွေ့ရသေးပါ။ ရုပ်ပုံတွေကြားမှာရှင်သန်နေရတဲ့ ဒီနေ့ခေတ်ကြီးမှာစိတ်ညစ်စရာတွေကို အကောင်အထည်နဲ့မြင်ရမှ ကျွန်တော်တို့ဦးနှောက် ထယ့်ချင်တော့တာ။ ပြုလဲနေတဲ့အဆောက်အအုံတွေ၊ သေနတ်တရမ်းရမ်းနဲ့ လူငယ်တွေ၊ နွေငွေယမ်းငွေတွေ...တွေ့ရမှ စိတ်ဆင်းရဲစရာလို့ ထင်လာကြတာ။ ဒီလိုအရာတွေမြင် ချဘူးဆိုရင် အေးချမ်းသာယာနေတဲ့နေရာလို့ အလိုလိုသတ်မှတ်လိုက်ကြတာ။ ဒါပေမယ့် သောကဆိုတာ တည်ငြိမ်နေတဲ့ရေပြင်လိုပဲ... နက်လို့နက်မှန်းမသိသာ။

“ဒီကလူတွေ မပျော်ကြဘူးဆိုတာ ဟုတ်သလားဗျ”။ ကျွန်တော်နာတာရှာကို မေးလိုက်တယ်။

“ဟုတ်တယ်ရှင့်”။ နာတာရှာကပြန်ဖြေတယ်။ သူ့အင်္ဂလိပ်စကားကသိပ်တော့ မကောင်းပါ။ နားလည်ရုံလောက်ပဲ။

“ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“သုံးစရာ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ မရှိဘူးလေ”။ သူကပြန်ဖြေတယ်။ အဖြေကတော့ ဒါပါပဲပေါ့။ ကျွန်တော် ဆက်မေးစရာမလို... အိမ်ပြန်ရုံပဲလား။ ရယ်တော့ရယ်ရတယ်။ ကာတာလိုသုံးမကုန်အောင် ချမ်းသာနေတဲ့နိုင်ငံကို ကျွန်တော်ရောက်ခဲ့တာ ဘာမှမကြာ သေးဘူးပဲ။ ကာတာနဲ့ မော်လ်ဒီဗာ နှစ်နိုင်ငံပေါင်းပြီးတစ်ခုလုပ်သင့်တယ်။

“မော်လ်ဒီဗာမှာ ဘယ်လောက်ကြာကြာနေမလဲရှင့်” နာတာရှာကမေးတယ်။

“နှစ်ပတ်လောက်တော့နေဖြစ်မယ်” ကျွန်တော်ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။ နာတာရှာ ကအထင်ကြီးတဲ့ပုံစံနဲ့ ခေါင်းညိတ်တယ်။ ဒီမှာ နှစ်ပတ်ကြာအောင်နေနိုင်တဲ့ ခရီးသည် ဆိုတာ ခပ်ရှားရှားမဟုတ်လား။

ကျွန်တော်တည်းရမယ့်အဆောက်အအုံကိုရောက်ပြီ။ စီတန်းနေတဲ့ အထပ်နိမ့် တိုက်တွေထဲက တိုက်တစ်လုံးပါပဲ။ ဆိုဗီယက်စတိုင်း ဆောက်ထားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန်မှာ ဘာဂါကင်းလို အမြန်စား စားသောက်ဆိုင်တွေပေါ်လာတော့ အေးအေး ဆေးဆေးစားလို့ရတဲ့ဆိုင်တွေ တော်တော်များများ ပျောက်သွားတယ်။ ဆိုဗီယက်မှာလည်း ဒီလိုပဲ။ အမြန်ဆောက်လို့ရတဲ့ အဆောက်အအုံ ဒီဇိုင်းတွေခေတ်စားလာတော့ ရှေးဆန်တဲ့ ခမ်းနားတဲ့ ပုံစံတွေသိပ်မတွေ့ရတော့ပါ။ တိုက်ရှေ့မှာပန်းခြံခပ်သေးသေးတစ်ခုလုပ်ထား တယ်။ ပန်းခြံထဲမှာ ကလေးကစားစရာပစ္စည်းအဟောင်းတချို့ပြန်ကျဲနေတယ်။ ဘီယာ ပုလင်းခွဲတွေကလည်း အပုံလိုက်။ တိုက်လှေကားမှာလည်း အမှိုက်တွေ။ လှေကားနံရံ

မော်လိခိုဗာလူငယ်လက်ရာ ဆေးမှုတ်ပန်းချီတွေ။ “အသုံးမကျတဲ့ ရဲတွေ” ... “လူဖြူ ပါဝါ” စသဖြင့်။

နာတာရှာက သူ့ရဲ့အဘွား လူဘာ နဲ့ကျွန်တော့်ကိုမိတ်ဆက်ပေးတယ်။ လူဘာနဲ့ ကျွန်တော် နှစ်ပတ်လောက်တူတူနေရမှာ။ လူဘာက အသက်တော်တော်ကြီးနေပြီ။ လူကောင်ခပ်ထွားထွား၊ ဆံပင်နီနီ၊ မျက်နှာထားက တင်းတင်း။ ကျွန်တော်နည်းနည်းတော့ လန့်သွားတယ်။ သူဝတ်ထားတဲ့ အရောင်ပေါင်းစုံ၊ အပွင့်ပေါင်းစုံနဲ့ အိမ်နေရင်း အနွေးထည်ကိုကြည့်လိုက်မှ နည်းနည်းအကြောက်လျော့သွားတယ်။

လူဘာကရုရှားလူမျိုးစစ်စစ်။ မော်လိခိုဗာကို ပြောင်းလာတဲ့ သန်းပေါင်းများစွာ သော ရုရှားတွေထဲက တစ်ယောက်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကနေ ဖြန့်ထွက်လာခဲ့တဲ့ ရုရှားလူမျိုးတွေဟာ စစချင်းမှာတော့ မျှော်လင့်ချက်တွေအပြည့်နဲ့ပေါ့။ ဘာလင်တံတိုင်း ကြီး ပြိုမသွားခင်အထိ သူတို့မျှော်လင့်ချက်တွေက အရောင်တောက်နေတုန်း။ ဒါပေမယ့် ဘာလင်တံတိုင်းပြိုသွားတဲ့အခါ လူဘာရဲ့ဘဝလည်း တစ်စစဖြစ်သွားတယ်။ အခုတော့ သူ့မှာ အစားတစ်လုပ်အတွက် ကြောင်တောင်တောင် အမေရိကန်ကောင်တစ်ယောက်ကို အခန်းငှားနေရပြီ။ သံသရာဟာ မလွယ်ပါလား။

လူဘာရဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားဟာ ဝေါဟာရမကြွယ်လှဘူး။ ၄-၅ လုံးလောက်ပဲ တတ်တာလေ။ “ဟင့်အင်း” ဆိုတဲ့စကားနဲ့ “ဖစ်ဖတီး ဖစ်ဖတီး” ဆိုတဲ့စကား နှစ်လုံး ကိုတော့ ခဏခဏဆိုသလို ပြောတတ်တယ်။ ဈေးထဲမှာငါးဝယ်တာကအစ မော်လိခိုဗာ သမ္မတအကြောင်း ပြောတာအဆုံး “ဖစ်ဖတီး ဖစ်ဖတီး” ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်ဟောင်း ဂေါ်ဘာချော့ဗ် အကြောင်းပြောရင်တော့ “ဖစ်ဖတီး ဖစ်ဖတီး” မဟုတ်တော့ဘူး။ မကောင်းတာတွေချည်းပဲ။ ဂေါ်ဘာချော့ဗ်ဟာ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုပြိုလဲသွားအောင် လုပ်ခဲ့တဲ့သူလို တော်တော်များများက သတ်မှတ်ကြတာကိုး။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ရုရှားဘာသာစကားအဆင့်က လူဘာအင်္ဂလိပ်စကားတတ်တာထက် တော့ပိုပါတယ်။ နည်းနည်းလေးပဲပိုတာ။ “ဟင့်အင်း” တင်မကဘူး “ဟုတ်ကဲ့” လို့ လည်း ပြောတတ်ပါတယ်။ “နားမလည်ဘူးဗျ” “ဗော်ဒကာ နည်းနည်းထပ်ပေးပါ” ဆို တာတွေလည်း ပြောတတ်သေးတယ်။ နာတာရှာကပြန်တော့မယ်လို့ပြောတော့ကျွန်တော် လန့်သွားတယ်။ နောက်နှစ်ပတ်လုံးလုံး သူ့အဘွားနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ပဲ ကျန်ခဲ့မှာလေ။ ဘုရားကယ်ပါ။

လူဘာရဲ့အခန်းက တော်တော်ကိုဟောင်းနေပြီ။ အခန်းအလယ်မှာ တီဗီတစ်လုံး ရှိတယ်။ လူဘာတစ်ယောက်တည်း တီဗွီရှေ့မှာ နာရီပေါင်းများစွာထိုင်တယ်။ရုရှားရုပ်ရှင်

စာတစ်လမ်းတွဲတွေကြည့်မယ်။ တစ်ခါတစ်လေ ရှုး... ဆိုတဲ့အသံထွက်ထွက်လာတယ်။
 ထားတာယာလေလျော့တဲ့အသံမျိုး။ တီဗွီမှာလာတဲ့အရာတစ်ခုခုကို မကြိုက်ဘူးဆိုတာနဲ့
 သူ့ဘာဆီက အဲဒီအသံထွက်လာတာ။ သူမကြိုက်တာကလည်း တစ်ချိန်လုံး နီးပါးပါပဲ။
 သူ့ဘာတင်မကဘူး၊ အခန်းကလည်း အသံပေါင်းစုံထွက်နေတယ်။ တကညီကညီအသံတွေ
 မကြာခဏကြားရတယ်။ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းခွင်ထဲက လာတဲ့ အသံမျိုးတွေလည်း
 ကြားရတယ်။ ဘေးပတ်ဝန်းကျင်မှာတော့ ဘာဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းမှ မတွေ့ရပါ။
 ချုပ်ကိုင်တွေထဲကလာတဲ့အသံဖြစ်မှာပါ.. ကျွန်တော်တွေ့ပြီးစိတ်ဖြေပါတယ်။

အိမ်ဖုန်းကို ခဏသုံးလို့ရမလားလို့ လူဘာကို ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။ အခန်း
 ဆောင့်မှာရှိတဲ့ အမည်းရောင်ပစ္စည်းတစ်ခုကို လက်ညှိုးထိုးပြတယ်။ လက်လှည့်ဖုန်းပါ
 ဆား။ လက်လှည့်ဖုန်း နောက်ဆုံးသုံးခဲ့ဖူးတဲ့အချိန်ကိုတောင် ကျွန်တော်မမှတ်မိတော့ဘူး။
 လက်နဲ့လှည့်လိုက်တိုင်း ဝှီးခနဲဖြစ်သွားတဲ့အရသာ၊ လက်လှည့်အပိုင်းပြားရဲ့စေးစေးပိုင်ပိုင်
 အထိအတွေ့တွေကတော့စိတ်ကျေနပ်စရာပဲ။ ထူးဆန်းတယ်။ နောက်ဆုံးနံပါတ်ကိုလှည့်ပြီး
 တဲ့အခါ (နာရီဝက်လောက်များကြာသွားသလားမသိ) ကျွန်တော် တော်တော်လေးကျေနပ်
 သွားတယ်။ အခက်အခဲတစ်ခုကျော်ဖြတ်ပြီးသွားတဲ့ ခံစားမှုမျိုး။

ကျွန်တော်ဖုန်းဆက်နေတဲ့သူက ဗီတာလီ ဆိုတဲ့ ဘလော့ဂ်ဂါတစ်ယောက်ပါ။
 မော်လမြိုင်မှာရှိတဲ့ ဘလော့ဂ်ဂါအနည်းငယ်ထဲက တစ်ယောက်ပေါ့။ မော်လမြိုင်မှာရဲ့ သောက
 မိစီးမှုတွေအကြောင်းကို အကောင်းဆုံးရှင်းပြပေးနိုင်မယ့်သူလို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။
 သူနဲ့ နောက်နေ့တွေ့ဖို့ ကျွန်တော်ချိန်းလိုက်တယ်။ စားသောက်ဆိုင်ကောင်းကောင်းများ
 သိသလားတဲ့.. သူကကျွန်တော့်ကို ပြန်မေးနေတယ်။ အဆန်းပဲ။ မော်လမြိုင်မှာ
 တစ်သက်လုံးနေခဲ့တဲ့သူက အခုမှ ရောက်ဖူးတဲ့ ကျွန်တော့်ကို ပြန်မေးနေတာလေ။
 နောက်မှကျွန်တော်သိတယ်။ မော်လမြိုင်ဟုတ်စုံအရ ဧည့်သည်က အိမ်ရှင်ကိုပြန်ပြီးဧည့်ခံ
 ရသတဲ့။ အိမ်ရှင်သက်သောင့်သက်သာဖြစ်မယ့်နေရာကို ရွေးဖို့အတွက် ဧည့်သည်
 မှာတာဝန်ရှိတယ်တဲ့။ ပြောင်းပြန်ကြီး။ မော်လမြိုင်မှာရဲ့ကြောင်ကွက်တွေထဲက တစ်ခုပေါ့။

အပြင်ကို ခဏလမ်းထွက်လျှောက်မယ့်အကြောင်း လူဘာကို ကျွန်တော်ခြေဟန်
 လက်ဟန်နဲ့ပြောလိုက်တော့ သူကကျွန်တော့်ကို သော့တစ်ချောင်းပေးတယ်။ အိမ်တံခါး
 မှာရှိတဲ့ ချက်ပေါင်းများစွာကိုဘယ်လိုဖွင့်ရမလဲဆိုတာလည်း သင်ပေးလိုက်တယ်။ အပြင်
 ဘက်လမ်းတွေကတော့ ဆိုဗီယက်ဆန်ဆန်မီးခိုးရောင်သမ်းလို့။ မဆိုးလှပါ။ သစ်ပင်တွေ
 တော့ရှိသား။ မြို့ထဲဘက်သွားမယ့် ဘတ်စ်ကားတစ်စီးပေါ်ကို ကျွန်တော်တက်လိုက်တယ်။
 ကားပေါ်မှာလူအပြည့်ပဲ။ လူတွေရဲ့မျက်နှာတွေက အပြုံးအရယ်မရှိ၊ တစ်ခုခုကိုစိတ်အ

မကျဖြစ်နေတဲ့ပုံစံနဲ့ အေးခဲနေတယ်။ ဒီမျက်နှာပေးကို မော်လ်ဒိုဗာမျက်နှာပေး လို့ ကျွန်တော်နာမည်ပေးလိုက်တယ်။ (မော်လ်ဒိုဗာ လမ်းလျှောက်ပုံ လို့ ကျွန်တော်နာမည် ပေးထားတာလည်းရှိသေးတယ်။ လမ်းလျှောက်ရင် လုပ်လီလုပ်လဲ့ တရုပ်ရုပ်နဲ့)

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုထဲက ခွဲထွက်လာတဲ့နိုင်ငံတွေထဲမှာ မော်လ်ဒိုဗာဟာ ကံမကောင်းရှာဘူး။ အမှန်အတိုင်းပြောရရင် တခြားနိုင်ငံတွေလည်း ကံကောင်းလှတယ် တော့မဟုတ်ပါ။ မော်လ်ဒိုဗာကပိုပြီးကံဆိုးသွားတာ။ အက်စ်တိုးနီးယား၊ လက်တီးဗီးယားနဲ့ လစ်သူယေးနီးယားစတဲ့ ဘောလ်တစ်နိုင်ငံစုတွေလို ခံယူချက်ပြင်းတဲ့ နိုင်ငံရေးနောက်ခံ တွေလည်း မော်လ်ဒိုဗာမှာမရှိဘူး။ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ဘာသာရေးသမိုင်းတွေလည်း ခိုင်ခိုင် မာမာမရှိ။ ဒီတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပဲ အားကိုးစရာရှိတော့တာ။

အခု ကျွန်တော့်ပတ်ပတ်လည်မှာ သောကအရိပ်အယောင်တွေ ပြည့်နေတယ်။ နေကာမျက်မှန်တပ်၊ တုတ်ကောက်တစ်ချောင်းနဲ့ မျက်မမြင်တစ်ယောက် လမ်းမပေါ်မှာ ယိုင်ထိုးပြီးသွားနေတယ်။ ခါးကုန်းပြီးထိုင်နေတဲ့ အဘွားကြီးတစ်ယောက်ကို တွေ့တယ်။ ခါးကုန်းထားတာ ဗိုက်နဲ့မြေကြီးနဲ့ မျဉ်းပြိုင်ဖြစ်နေပြီ။ ကျွန်တော့်နောက်မှာရှိကံသံလိုလို ကြားရတယ်။ ကျွန်တော်လှည့်ကြည့်လိုက်တော့ သက်လတ်ပိုင်းအမျိုးသမီးတစ်ယောက် ကိုတွေ့တယ်။ မျက်လုံးတွေက ငိုထားလို့ နီရဲနေပြီ။ ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်။ ဒီနိုင်ငံ ဟာ တကယ်ပဲ သောကပွေတဲ့နိုင်ငံလား။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ကြိုပြီးထင်ထားလို့ပိုပြီး မြင်နေတာလား။

ကူးစက်ရောဂါအထူးကုဌာန လို့ဆိုင်းဘုတ်တပ်ထားတဲ့ အဆောက်အအုံရှေ့က ကျွန်တော်ဖြတ်လာတယ်။ အဆောက်အအုံက ဖုန်အလိမ်းလိမ်းနဲ့ အိုဟောင်းပွထနေပြီ။ ရောဂါကုပေးမယ့်နေရာထက် ကူးစက်ရောဂါရနိုင်တဲ့နေရာမျိုးနဲ့ ပိုတူနေတယ်။ ကပေး ဆိုင်တစ်ခုတွေတော့ ကျွန်တော်ဝင်ထိုင်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ဆိုင်ကအပြင်ဘက်မှာဖွင့် ထားတာ။ လူတစ်သိုက် ဘီယာသောက်နေကြတာတွေ့ရတယ်။ အချိန်ကိုကြည့်တော့ ၁၁ နာရီမကျော်သေး။ ဘီယာသောက်ဖို့ နည်းနည်းတော့ စောသေးတာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် တွေ့ခဲ့သမျှလူတွေထဲမှာ ဒီလူအုပ်စုက အပျော်ဆုံးပုံစံပေါက်နေတယ်။ ကျွန် တော် လမ်းမှာတွေ့ခဲ့သလောက် အပြုံးအရယ်ရှိတဲ့သူဆိုလို့ ဖုန်းကြော်ညာတဲ့ ဆိုင်းဘုတ် ဓာတ်ပုံတွေထဲကလူတွေပဲ ရှိတာကိုး။ ဆိုင်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဆေးလိပ်ငွေအခိုးတွေ ဝေမှုိုင်းနေတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေ ဆေးလိပ်သောက်ချက်က မနက်ဖြန်ဆိုတာ မရှိတော့မယ့် အတိုင်းပါပဲ။ တကယ်လည်းသူတို့အတွက်တော့ မနက်ဖြန်ဆိုတာ မသေ ချာ မရေရာတဲ့ အရာတစ်ခု ဖြစ်နေတယ်လေ။

လို့ - မော်လဒိုဗာဟာ ပလတ်စတစ်ဆာဂျရီလုပ်ရင်း မှားသွားတဲ့ မျက်နှာတစ်ခုနဲ့တူ
 ဘယ်။ မလှမပနဲ့ မကြည့်ရက်စရာ။ ရုရှားလူမျိုးတွေဟာ ဘာမှမရှိတဲ့နေရာတစ်ခုကနေ
 မော်လဒိုဗာဆိုပြီးဖြစ်လာအောင် တည်ထောင်ခဲ့တာ။ တကယ်တမ်းက မော်လဒိုဗာလူမျိုး
 ဟာ ရိုမေးနီးယားလူမျိုးတွေပါပဲ။ သမိုင်းကြောင်းလည်းတူတယ်။ မော်လဒိုဗာဘာသာ
 စကားဟာလည်း ရိုမေးနီးယားဘာသာနဲ့ ဘာမှသိပ်မကွာဘူး။ အမေရိကန်အင်္ဂလိပ်စာနဲ့
 ဗြိတိသျှ အင်္ဂလိပ်စာ မကွာသလိုပဲ။ ရိုမေးနီးယား-မော်လဒိုဗာ အဘိဓာန်တော့ထုတ်လိုက်
 သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် အဘိဓာန်က လက်ကမ်းစာစောင်လောက်ပဲရှိတယ်။

ရေတစ်ဝက်ပြည့်နေတဲ့ခွက်လား... ရေတစ်ဝက်ကုန်နေတဲ့ခွက်လား... ဆိုတဲ့
 ရှေးစကားကို ကြားဖူးမှာပါ။ မော်လဒိုဗာအတွက်တော့ ဒီစကားဟာအသုံးမဝင်ဘူး။
 မော်လဒိုဗာအတွက်တော့ ခွက်ပြည့်နေတာ၊ ကုန်နေတာထက် ရေကထွက်သွားတာလား၊
 မီးဝင်နေသလားဆိုတာကသာပိုအရေးကြီးတယ်။ မော်လဒိုဗာမှာ ရေကအလုံးအရင်းနဲ့
 ဆိုထွက်နေတာကိုး။ ဆိုဗီယက်မပြိုကွဲခင်ကဆိုရင် မော်လဒိုဗာဟာ အိမ်နီးချင်း ရိုမေးနီး
 ယားနိုင်ငံထက်ပိုချမ်းသာခဲ့တယ်။ အခုတော့ရိုမေးနီးယားတွေက မော်လဒိုဗာရဲ့ချွတ်ခြံကျ
 နေတဲ့ဘဝကို လှောင်ရယ်နေကြပြီ။ ဆိုဗီယက်ခေတ်တုန်းက မော်လဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ
 ပြည်ထောင်စုထဲက နိုင်ငံ ၁၄ ခုစလုံးကို တံခါးမရှိစားမရှိဝင်ထွက်သွားလာလို့ရခဲ့တယ်။
 အခုတော့ ယူကရိန်းကလွဲရင် ဘယ်နိုင်ငံသွားသွား ဗီဇာလိုနေပြီ။ ယူကရိန်းသွားတော့
 လည်း ဘာများ ပျော်စရာရှိလို့တုန်း။ ဒီတော့ မော်လဒိုဗာမှာ နာမည်အကြီးဆုံးသီချင်းက
 ဘီးတဲလ်အဖွဲ့ရဲ့ “မနေ့က” ဆိုတဲ့သီချင်းဖြစ်နေတာ မထူးဆန်းဘူး။

၁၉၉၀ လောက်တုန်းကတော့ နိုင်ငံခြားကူငွေတွေ ဒေါ်လာသန်းပေါင်းများစွာ
 ရခဲ့ဖူးတယ်။ မော်လဒိုဗာဟာ လူဇမ်ဘတ်လို ချမ်းသာတဲ့နိုင်ငံဖြစ်လာမလားလို့ထင်ခဲ့တဲ့
 သူတွေလည်း အများကြီး။ အခုတော့ မော်လဒိုဗာနဲ့ လူဇမ်ဘတ်မှာတူတာဆိုလို့ မြေပုံ
 ပေါ်မှာ ရှာရခက်တာချင်းပဲ တူတော့တယ်။

လမ်းမှာမော်လဒိုဗာရဲတချို့တွေ့ရတယ်။ ရဲတွေကိုကြည့်ရတာတခြားမော်လဒိုဗာ
 ယောက်ျားတွေလိုပါပဲ ခပ်နွမ်းနွမ်း၊ ရေမချိုးရသေးသလို။ ဒါပေမယ့် တခြားမော်လဒိုဗာ
 ယောက်ျားတွေနဲ့မတူတာကတော့ ရဲတွေကနည်းနည်း ပိုဝနေတယ်။ နိုင်ငံသားတွေပိုနဲ့လို့
 နေတဲ့အချိန်မှာ ရဲတပ်ဖွဲ့ကဝဖီးနေတာ ကောင်းတဲ့လက္ခဏာတော့မဟုတ်ဘူး။

စာအုပ်ဆိုင်တစ်ခုတွေ့တော့ ကျွန်တော်ဝင်ကြည့်ဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ဆိုင်ထဲ
 မှာ မှောင်နေတယ်။ မီးပျက်ပြန်ပြီထင်တယ်။ ဆိုင်ထဲမှာ ပုရိုကင်ရဲ့စာအုပ်တွေအတော်
 များများတွေ့ရတယ်။ မော်လဒိုဗာတွေဟာ ၁၉ ရာစုနှစ်တုန်းက သူတို့ဆီမှာ ရှိရာမှာ

ဆရာ ပုဂ္ဂိုလ်က နှစ်အတော်ကြာနေသွားခဲ့ဖူးတာကိုဂုဏ်ယူကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ပုဂ္ဂိုလ်က ကတော့ ခစ်ရှ်နောင်မြို့ကို မကြိုက်ဘူး။ “ကျိန်စာသင့်နေတဲ့ ခစ်ရှ်နောင်မြို့”တဲ့။ သူ့ စာအုပ်ထဲမှာရေးခဲ့တယ်။ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ခစ်ရှ်နောင်မြို့မှာ နေချင်လို့နေခဲ့တာတော့မဟုတ်၊ နယ်နှင့်ဒဏ်ခံရလို့ရောက်လာခဲ့တာ။ မနှစ်မြို့တာ ဆန်းတော့မဆန်းပါ။ မော်လ်ဒိုဗာလို နေရာမျိုးဖြစ်နေတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့။

ဆိုင်ကပြန်အထွက် ကျွန်တော့်ဘေးက လူတစ်ယောက်ဖြတ်လျှောက်သွားတယ်။ လည်ပင်းတုတ်တုတ် လူမိုက်ရုပ်မျိုးနဲ့။ မာဖီးယား ဂိုဏ်းသားတစ်ယောက်များလား။ သူ့နောက်ကျောကိုလှမ်းကြည့်တော့ တီရှပ်မှာဆေးရိုက်ထားတဲ့စာလုံးက “မာဖီးယား” တဲ့။

မြို့ထဲကနေ လူဘာရဲ့အခန်းကိုအပြန် လမ်းမှာ ကျွန်တော်စီးလာတဲ့ဘတ်စ်ကား ထိုးရပ်သွားတယ်။ ကားဆရာက စက်ချို့ယွင်းသွားလို့ ကားရပ်လိုက်ရတဲ့အကြောင်း ကြေညာတယ်။ ကားပေါ်ကလူတွေအစီအရီဆင်းကြတယ်။ ထူးဆန်းတာက ဘယ်သူမှ ပြဿနာမရှာကြဘူး။ သက်ပြင်းချသံ၊ စိတ်ပျက်တဲ့အသံ ဘာမှမကြားရ။ ကိုယ့်ဘဝကိုယ် လက်ခံ ကျေအေးထားပြီးသားဆိုတဲ့ ပုံစံမျိုးလား။ ဒီလိုတော့လည်း မဟုတ်လောက်ဘူး ထင်ပါတယ်။ တစ်ခုခုတော့ တစ်ခုခုပဲ။

၁၉၆၀ နှောင်းပိုင်းမှာ အကောင်းမြင်စိတ်ဝါဒီပညာရှင် မာတင်စလင်မန်းဟာ ခွေးတွေကိုသုံးပြီး စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုတစ်ခုလုပ်ခဲ့တယ်။ ခွေးတစ်ကောင်ကို လှောင်အိမ်ထဲမှာထည့်ပြီး လျှပ်စစ်နဲ့တို့တယ် (လျှပ်စစ်အားက သိပ်မပြင်းဘူးလို့တော့ ပြောတာပဲ)။ လျှပ်စစ်နဲ့တို့ခံရတဲ့အခါ ခွေးက လှောင်အိမ်ရဲ့တခြားဘက်ခြမ်းကိုထွက်ဖြော တယ်။ ဟိုဘက်ရောက်တော့ လျှပ်စစ်နဲ့အတို့မခံရတော့ဘူး။ နောက်ပိုင်းကျတော့ ဘယ် လိုပြေးပြေး မလွတ်အောင် လျှပ်စစ်နဲ့ထပ်တို့တယ်။ ဟိုဘက်ခြမ်းကိုပြေးလည်းမလွတ် တော့ဘူး။ ဒါနဲ့ နောက်ဆုံးစမ်းသပ်ချက်တစ်ခု ထပ်လုပ်ကြည့်တယ်။ အဲဒီမှာအံ့ဩစရာ အဖြေတွေ့တာပဲ။ စောစောကခွေးကိုပဲ လှောင်အိမ်အသစ်ထဲကိုထည့်တယ်။ ဒီလှောင်အိမ် မှာကျတော့ အသာလေးခုန်ကူးသွားလို့ရတဲ့ အတားအဆီးလေးတစ်ခုထားထားပေးတယ်။ ဒါပေမယ့်... ခွေးက ခုန်မကူးတော့ဘူး။ ဘယ်လိုလုပ်လုပ် မလွတ်တော့ဘူးဆိုတာကို ယုံသွားတဲ့ခွေးဟာ လျှပ်စစ်ဒဏ်ကို ငြိမ်ပြီးခံနေတော့တာ။ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့သွားတဲ့ သဘောပေါ့။ မမျှော်လင့်တတ်တော့တာ။

ပျက်ပြီးရပ်ထားတဲ့ ဘတ်စ်ကားပေါ်ကနေ ကျွန်တော်ဆင်းရင်း စဉ်းစားမိတာ

မော်လိခီဇာလူမျိုးတွေဟာလည်း လှောင်အိမ်ထဲရောက်နေသလိုများ ဖြစ်နေကြပြီလား။ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ဖိနှိပ်ခံထားရလို့ လွတ်မြောက်ဖို့အတွက် မကြိုးစားတော့တာလား။ သူကယ်ရာမဲ့ ဘဝကို ကျေကျေနပ်နပ်ကြီး လက်ခံလိုက်ကြပြီလား။

မဟုတ်ဘူးတဲ့။ နောက်ပိုင်းမှာ မော်လိခီဇာ တချို့က ကျွန်တော့်ကိုပြောပြတယ်။ သူတို့ရဲ့ သောကမီးစာဟာ တကယ်တော့ ရိုးရိုးလေးပါတဲ့။ အဖြေကတော့ ပိုက်ဆံ။ သူတို့မှာ ပိုက်ဆံမရှိတာ။ နိုင်ငံသားတစ်ဦးပျမ်းမျှဝင်ငွေဟာ တစ်နှစ်ကို ဒေါ်လာ ၈၈၀ သာသာပဲရှိသတဲ့။ ပိုက်ဆံရှာဖို့အတွက် နိုင်ငံခြားကိုအလုပ်သွားလုပ်ကြရတယ်။ တချို့ကတော့ ပြည့်တန်ဆာအဖြစ်အလုပ်လုပ်ဖို့ လှည့်ဖြားခံရတယ်။ တချို့ဆိုရင် ကိုယ်ထဲက ဆျောက်ကပ်တစ်လုံးပါ ထုတ်ရောင်းရတယ်တဲ့။

အခြေအနေကတော့ တော်တော်လေးဆိုးပါတယ်။ မော်လိခီဇာတွေဆင်းရဲတာကို နီလောက်လည်းမဆိုးပါဘူး... လို့ကျွန်တော်မဆိုလိုဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ခရီးသွား ခဲ့တဲ့သက်တမ်းတစ်လျှောက်မှာ သိလာတာ တစ်ခုရှိတယ်။ အဖြေတစ်ခုတည်းထွက်တဲ့ ပြဿနာဆိုတာ မရှိသလောက်ရှားပါတယ်။ မော်လိခီဇာထက်ဆင်းရဲပြီး ပိုစိတ်ချမ်းသာနေတဲ့ နိုင်ငံတွေအများကြီးရှိတယ်လေ။ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ ဒါမှမဟုတ် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်စတဲ့ နိုင်ငံတွေကိုကြည့်ပါ။ တကယ့်ပြဿနာက မော်လိခီဇာလူမျိုးတွေဟာ သူတို့ကိုယ်သူတို့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံတွေနဲ့ ယှဉ်ပြီးမကြည့်ဘဲ အီတလီ၊ ဂျာမနီ စတဲ့ နိုင်ငံတွေနဲ့ ယှဉ်ကြည့်နေတာ။ သူဌေးရပ်ကွက်မှာ လူလာဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲသားလိုပေါ့။ ဘယ်လိုမှ ပျော်စရာမကောင်းတော့ဘူးလေ။

တိုက်ခန်းကိုပြန်ရောက်တော့ လူဘာကတံခါးကြားကနေ နှုတ်ဆက်တယ်။ တံခါးချက်ပေါင်းများစွာကို အတော်ကြာအောင်ကြိုးစားဖြုတ်ပြီးမှ တံခါးကိုဖွင့်ပေးတယ်။ “နေကောင်းလားဗျ” ကျွန်တော် ခြေဟန်လက်ဟန်နဲ့မေးတော့ “ဖစ်ဖတီး ဖစ်ဖတီး” တဲ့။ သူ့ဘယ်လက်ပုခုံးကိုလက်ညှိုးထိုးပြပြီး ပြန်ဖြေတယ်။ လက်ကိုဖြန့်ပြီးယပ်ခတ်ပြတယ်။ ရာသီဥတုပူလို့ ပုခုံးကိုက်နေတယ်ပေါ့။ လူနှစ်ယောက် စကားခြောက်လုံးလောက်နဲ့ အဆက်အသွယ် အလုပ်ဖြစ်နေတာ ဆန်းတော့ဆန်းသား။ သိတဲ့ စကားခြောက်လုံးထဲမှာ တစ်လုံးက “ဗော်ဒကာ” လေ။

ခဏကြာတော့ လူဘာကလက်ဝါးပေါ်မှာ ခေါင်းကိုစောင်းပြီးမှီပြတယ်။ အိပ်ရာ ဝင်တော့မယ်ဆိုတဲ့သဘော။ လူဘာ အိပ်ပျော်နေတုန်း ကျွန်တော် အခန်းတစ်ဝိုက်က ဓာတ်ပုံတွေကို စူးစမ်းကြည့်တယ်။ သူ့ရဲ့အတိတ်ပုံရိပ်တွေပေါ့။ ယောက်ျားတစ်ယောက်ပုံ တွေတယ်။ လူဘာရဲ့ ကွယ်လွန်သွားတဲ့ခင်ပွန်းထင်တယ်။ ဓာတ်ပုံကအဝေးကြီးက

လှမ်းရိုက်ထားတာ။ ကျွန်တော်မျက်မှောင်ကြုတ်ပြီး မနည်းကြည့်ယူရတယ်။ လူဘာရဲ့ ခင်ပွန်းက ဗလတောင့်တောင့်၊ ဆံပင်သန်သန်နဲ့။ ဆိုဗီယက်ဗီမန် အဆောက်အအုံတစ်ခု ရှေ့မှာရပ်နေတာ။ မျက်နှာကပြုံးတော့မနေဘူး။ မဲ့နေတာလည်းမဟုတ်။ ကျွန်တော်မျက်မှောင်ကို ထပ်ကျုံးပြီး သေသေချာချာ ကြည့်ကြည့်တယ်။ အပြုံးလိုလို...မသဲမကွဲ...။ နောက်ပိုင်းကျတော့ လူဘာကရှင်းပြတယ်။ အဲဒီဓာတ်ပုံက သူတို့ ကာဇက်စတန်မှာ နေတုန်းက ရိုက်ထားတဲ့ဓာတ်ပုံတဲ့။ မော်လ်ဒိုဗာရောက်တော့ အဲဒီ အပြုံးတစ်စွန်းတစ်စမှာ အသက်ပါလာခဲ့ရဲ့လား... ကျွန်တော်တွေးမိတယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ မော်လ်ဒိုဗာနေ့ရက်တွေဟာ သက်သောင့်သက်သာတော့ရှိပါတယ်။ မနက်ဆိုရင်လူဘာကကျွန်တော့်ကိုကော်ဖီမစ်တိုက်တယ်။ ကော်ဖီနဲ့အတူပျော့ပြပြအစာ သွတ်ထားတဲ့ ဘီစကွတ်နဲ့ မော်လ်ဒိုဗာဒိန်ခဲပါမယ်။ပြီးရင်ကျွန်တော်ရေချိုး တယ်။ ခစ်ရှုနေောင်မြို့ရဲ့လမ်းတွေပေါ် ဟိုလျှောက်ဒီလျှောက်လုပ်တယ်။ မော်လ်ဒိုဗာရဲ့မပျော်ရွှင်ခြင်းကို ဟိုဟိုဒီဒီ တီးခေါက်ကြည့်တယ်။ ရက်အနည်းငယ်ကြာလာတော့ အပြင် မှာ... တခြားကမ္ဘာရှိနေသေးတာကိုတောင် မေ့ချင်လာတယ်။ ဘယ်လောက်အံ့ဩစရာကောင်းလိုက်သလဲ။ အင်တာနက်တွေ၊ ဂြိုဟ်တုစလောင်းတွေ အပြည့်ဖြစ်နေတဲ့ ဒီနေ့ခေတ်မှာ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ကိုယ်နဲ့ကို အဆက်ပြတ်သွားအောင်လုပ်ပေးနိုင်တဲ့ ဒီလို နေရာမျိုးတွေ ရှိနေသေးတာ...။

ဒီနိုင်ငံထွက် ဝိုင်ပုလင်းတစ်လုံးဝယ်ပြီး ကျွန်တော်အခန်းကို ပြန်လာတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာတွေဟာ သူတို့ရဲ့ဝိုင်ကိုတော့ ဂုဏ်ယူကြသား။ သူတို့မှာ ပြည်ပပို့ကုန်ဆိုလို့ များများစားစားမှမရှိတာကိုး။ မော်လ်ဒိုဗာဝိုင်ခင်းတွေ၊ ဝိုင်အရသာခံတဲ့အခမ်းအနားတွေ လည်းရှိတယ်။ အိမ်မှာဝိုင်တွေချက်ကြတယ်။ ဧည့်သည်လာရင် ဝိုင်နဲ့ဧည့်ခံတယ်။ လူဘာသောက်ဖို့ ကျွန်တော်ဝိုင်တစ်ခွက် ငှဲ့ပေးလိုက်တယ်။ လူဘာက ဝိုင်ကိုတစ်ငုံငုံ လိုက်တယ်။ မျက်လုံးကိုမှိတ်ပြီး အရသာခံသေးတယ်။ ပြီးမှ ဖစ်ဖတီး ဖစ်ဖတီး တဲ့။ ညာညာတာတာ ပြောနေတာပါ။ တကယ်တမ်းက မော်လ်ဒိုဗာဝိုင်ဟာ ဖစ်ဖတီး ဖစ်ဖတီး အဆင့်မရောက်ဘူး။ ကောင်းကိုမကောင်းတာ။ အဖြစ်မှန်ကတော့ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေလို “မင်းတို့ဝိုင်က အတော်ညံ့တာပဲကွာ” လို့ဘယ်သူမှပြောမထွက်တာ။

နောက်ရက်ကျတော့ ဘလော်ဂ်ဂါ ဗီတာလီနဲ့ကျွန်တော်တွေ့ဖြစ်တယ်။ အနီးတစ်ဝိုက်မှာရှိတဲ့ ရိုးရာစားသောက်ဆိုင်တစ်ခုမှာပဲ ချိန်းထားတာ။ အစားအသောက်ဟာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့စိတ်ဝိညာဉ်မှန်ချပ်ပဲတဲ့။ ကျွန်တော်ကြားဖူးတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာအစားအစာကိုစားကြည့်ချင်လှပြီ။ ဗီတာလီက အသက် ၂၀ ဝန်းကျင်ပဲရှိဦးမယ်။ မျက်နှာကအ

www.burmeseclassic.com

တယ်။ သူ့အင်္ဂလိပ်စကားက အပြစ်အနာအဆာမရှိ၊ မွတ်နေတာပဲ။ ဗီတာလီက
 ပြတယ်။ ကျောင်းစာအုပ်တွေကို လွှင့်ပစ်လိုက်တော့မှ သူ့အင်္ဂလိပ်စကား ပိုကောင်း
 တာတဲ့။ မှန်ကုပ်ကုပ်ရုပ်နဲ့ စားပွဲထိုးက ကျွန်တော်တို့ကို ဆိုင်ရဲ့မြေအောက်ခန်း
 ခေါ်သွားတယ်။ အချိန်က နေ့လယ်စာစားချိန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် စားမယ့်သူဆိုလို့ ကျွန်
 တော်တို့နှစ်ယောက်တည်း။

မော်လ်ဒိုဗားတွေ ဘာလို့စိတ်ဆင်းရဲနေကြတာလဲ။ ကျွန်တော်ဆိုင်းမဆင့်ဗုံမဆင့်
 ဆိုလိုက်တယ်။ ဗီတာလီက ပြောရင်တော့ဆုံးမှာမဟုတ်တော့ဘူး... ဆိုတဲ့အကြည့်နဲ့
 ပြည့်တယ်။ “အင်း... ထရန်စနီစရီးယား ပြဿနာကမသေးဘူးဗျ”

“ကာကွယ်ဆေးတွေဘာတွေ ထိုးလို့မရဘူးလား”။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။
 ထရန်စနီစရီးယားဆိုတာ ရောဂါမဟုတ်ကြောင်း ဗီတာလီကရှင်းပြတယ်။
 ရုရှားနဲ့ပူးပေါင်းဖို့ မော်လ်ဒိုဗားဘက်ကနေ ခွဲထွက်ဖို့ကြိုးစားနေတဲ့ ဒေသငယ်တစ်ခုရဲ့
 နာမည်ပါ။ ထရန်စနီစရီးယားမှာ ကော့ညက်အရက်တွေ၊ ချည်ထည်တွေထုတ်တယ်။
 ကြာခဏဆိုသလိုပဲ ဗုံးပေါက်တယ်။ ဗုံးပေါက်ပြီဆိုရင် ဘရပ်စယ်ဘက်က ညှိနှိုင်း
 ဆုစပ်သူတွေရောက်လာတယ်။ ကုတ်အင်္ကျီ အကောင်းစားတွေဝတ်ထားမယ်။ အီဗီယမ်
 သောက်ရေသန့်တွေသောက်မယ်။ ညီလာခံလုပ်မယ်။ အလျှော့အတင်းတွေ ညှိနှိုင်းပေး
 မယ်။ ပြီးရင်အိမ်ပြန်သွားမယ်။ နောက်ထပ်ဗုံးတစ်လုံး ထပ်ပေါက်မှပြန်လာမယ်။

ဗီတာလီက ထရန်စနီစရီးယားပြဿနာဟာ အဓိပ္ပာယ်မရှိဘူးလို့ထင်တယ်။
 ကျွန်တော်လည်း သဘောတူပါတယ်။ သို့သော် တချို့မော်လ်ဒိုဗ်ဗ်လူမျိုးတွေဟာ ထရန်စနီ
 စရီးယားအတွက် ဂုဏ်ယူတတ်ကြတယ်ဆိုတာကို နောက်ပိုင်းမှကျွန်တော်သတိထားမိလာ
 တယ်။ “ဟုတ်တယ်။ ငါတို့နိုင်ငံဟာ နောက်ပြန်သွားနေတဲ့ စိတ်ဆင်းရဲနေတဲ့နိုင်ငံ။
 ဒါပေမယ့် ငါတို့မှာတကယ့်နိုင်ငံအစစ်တွေလိုပဲ၊ ကိုယ်ပိုင်တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့တွေတော့
 ရှိသေးတယ်ဟေ့” လို့ကြွေးကြော်ချင်ပုံပဲ။

ဗီတာလီဟာ ဘလော်ဂ်ဂါအလုပ်အပြင် အလွတ်တန်းစီးပွားရေးအကြံပေးလည်း
 လုပ်သေးတယ်။ သူ့ဖောက်သည်အများစုကနိုင်ငံခြားသားတွေဆိုတော့ သူ့ဝင်ငွေကမဆိုး
 လှဘူး။ တစ်လကို ဒေါ်လာ ၂၃၀ လောက်ရတယ်။ သူ့အမျိုးသမီးကလည်းသူ့လောက်
 နီးပါးဝင်ငွေရှိတယ်။ မော်လ်ဒိုဗားအခြေအနေနဲ့ဆိုရင် အမြင့်ပိုင်း လူလတ်တန်းစားမိသားစု
 ပေါ့။ သူတို့မိသားစုက ခရုရှက်ဗ်ကာ လို့ခေါ်တဲ့ ဆိုဗီယက်စတိုင်း တိုက်ခန်းတစ်ခုမှာ

1 Brussels = ဘယ်လ်ဂျီယမ်မြို့တော် နယ်မြေစုများ။ ၂ ရောပနိုင်ငံများ၏
 နိုင်ငံရေးအရပ်အရှင်းများတွင် ကြားနေဝင်ရောက်ရှင်းလင်းပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများစုပေါင်း
 ဖွင့်လှစ်ထားသည့်နေရာ။

နေတယ်။ ဘောလုံးကွင်းတစ်ကွင်းစာလောက်ရှိတဲ့ ငါးထပ်တိုက်တန်းတွေ။ ဒါပေမယ့် အခန်းတွေကတော့ အင်မတန်သေးတယ်။ “အိပ်ဖို့အတွက်ပဲ ရည်ရွယ်ပြီးဆောက်ထားတာ လေ။ နေ့ခင်းဘက်ဆို အကုန်အပြင်ထွက် အလုပ်လုပ်နေကြတာမဟုတ်လား။ နေရာ ကျယ်စရာမလိုပါဘူး”

မှုန်ကုပ်ကုပ်စားပွဲထိုး အမှာလက်ခံဖို့ ပြန်ရောက်လာတယ်။ မာမာလီဂါ ဆိုတဲ့အစားအသောက်ကို စားကြည့်ဖို့ ဗီတာလီကတိုက်တွန်းတယ်။ မာမာလီဂါ.. တဲ့။ နာမည်ကိုတော့ ကျွန်တော်သဘောကျသွားပြီ။ ကလေးတီဗွီအစီအစဉ်တွေမှာပါတဲ့ ကာတွန်းရုပ်နာမည်လိုမျိုး။ ကလေးတို့ရေ.. လိုက်ဆိုနော်.. မင်္ဂလာပါ..မာမာလီဂါ..

မော်လ်ဒိုဗာရဲ့စိတ်ဝင်စားစရာ အချက်အလက်တွေကို ဗီတာလီကဆက်ပြီးရှင်းပြ တယ်။ သူတို့ရဲ့သမ္မတဟာ အရင်က ပေါင်မုန့်ဖုတ်တဲ့သူဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ ဝန်ကြီးချုပ် ဟာလည်း အရင်တုန်းက မုန့်လုပ်တဲ့သူဖြစ်တဲ့အကြောင်း၊ သမ္မတနဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်ဟာ အပြင်မှာသာဆိုရင် အင်မတန်လိုက်ဖက်ညီတဲ့ အတွဲဖြစ်နိုင်ပေမယ့် နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်မှာ တော့ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ကြည့်မရတဲ့ အကြောင်း၊ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ အစိုးရကို မျက်မုန်းကျိုးနေကြတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့မှာ တခြားအပူတွေရှိနေတဲ့အတွက် တစ်ခါတလေမှာ အစိုးရရှိတာကို မေ့နေမိတဲ့ အချိန်တွေလည်း ရှိတဲ့အကြောင်း.....

မော်လ်ဒိုဗာမှာ ဗီတာလီအမုန်းဆုံးအရာကတော့ ဝန်ဆောင်မှုအပိုင်းတွေပါတဲ့။ ဆိုဗီယက်ခေတ်ကနေ ပါလာတဲ့အကျင့်ဆိုးတစ်ခုပဲတဲ့။ သူကပြောပြတယ်။ အရောင်း ဝန်ထမ်း တော်တော်များများဟာ ဈေးဝယ်သူတွေကို စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စရာ.. မြန်မြန်ဝယ် မြန်မြန်ထွက်သွားမှ နားအေးမယ့်အရာ.. အဖြစ်နဲ့မြင်ကြတယ်။ ဗီတာလီက ဒါမျိုးကိုလက်မခံဘူး။ ဟိုတစ်နေ့ကပဲ ရှော့ပင်းစင်တာ မန်နေဂျာအမျိုးသမီးကို ဝန်ထမ်း တွေကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးဆက်ဆံတတ်အောင် လေ့ကျင့်ပေးဖို့ ရန်တွေ့ခဲ့သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် မန်နေဂျာကပြန်ပြောတယ်တဲ့။ “ကျွန်မတို့မှာ ဒီလိုဝန်ထမ်းတွေပဲရှိတာရှင့်”။ “ဒါထုံးစံပဲဗျ” ဗီတာလီကပြောတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ တစ်ခုခုဆိုရင် အကြောင်းပြချက်အပြည့်နဲ့ အကာအကွယ်ယူဖို့အသင့်ပဲတဲ့။

မာမာလီဂါ မှာထားတာကြာပြီပဲ။ မလာသေးပါလား..။

ဗီတာလီကဆက်ပြောတယ်။ ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့ခြင်းဟာလည်း မော်လ်ဒိုဗာနိုင်ငံ မပျော်ရွှင်ရခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းတစ်ခုပဲ။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ သူတို့ဝယ်ရတဲ့ ကုန်ပစ္စည်းအပေါ်မှာလည်း အယုံအကြည်မရှိဘူး။ (ဈေးမှားကပ်ထားတာဖြစ်မှစိုးလို့) အိမ်နီးချင်းတွေကိုလည်း မယုံဘူး။ (အကျင့်ပျက် ခြစားနေတဲ့သူတွေ ဖြစ်နေမှစိုးလို့)

ဆိုသံမိသားစုတောင် ကိုယ်မယုံတော့ဘူး။ (စိတ်ထားမကောင်းမှာစိုးလို့။)

နောက်ထပ်အကြောင်းရင်းတစ်ခုလည်းရှိသေးတယ်။ **ဒီနိုင်ငံက လူတွေဟာ ရုရှားလည်းမဟုတ် မော်လဒိုဗာလူမျိုးလည်းမဟုတ်ဘူးဗျ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အနိုင်ကျင့်ခံ၊ သူန်လူရှုထားခံရတဲ့သူတွေ။ မာန်မာနလည်းမရှိတော့ဘူး။ ဂုဏ်ယူစရာလည်းဘာမှမရှိ။ ဘာသာစကားဆိုတာလည်း ပျက်ယွင်းနေပြီ။ ဝန်ကြီးတွေကအစ မော်လဒိုဗာစကားကို မပြောတော့ဘူး။ ရုရှားလိုပဲပြောတယ်။ ကျွန်တော်မပြောချင်ပေမယ့် ပြောရမှာပဲ။ ကျွန်တော်တို့မှာ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတဲ့အရာ မရှိတော့တာကြာပြီ။

ကျွန်တော် ကာတာကို ချက်ချင်းသတိရသွားတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်းမည်မည် ရှေးရိုးတို့နိုင်ငံ။ ကျိုကျိတက် ချမ်းသာပေမယ့် သမိုင်းဗလားနဲ့နိုင်ငံ။ မော်လဒိုဗာကတော့ ချွတ်ခြံကျပြီး ယဉ်ကျေးမှုမဲ့နေတဲ့နိုင်ငံပေါ့။ ကာတာကတော့ ပိုပြီးသက်သာတာပေါ့လေ။ သူများယဉ်ကျေးမှုကို ငွေနဲ့ပေါက်ဝယ်လို့ရသေးတာကိုး။

ဗီတာလီကို ဒီမိုကရေစီအကြောင်း နည်းနည်းမေးကြည့်တယ်။ မော်လဒိုဗာရဲ့ ဒီမိုကရေစီဟာ ပြီးပြည့်စုံအောင်ကောင်းမွန်နေတာတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ဒါပေမယ့် ရုရှား လက်အောက်ခံအဖြစ်နေရတုန်းကထက်တော့ ပိုကောင်းမှာပါ။ ဒါလည်း ပျော်ရွှင်မှုအရင်း အမြစ်တစ်ခုပဲမဟုတ်လား။

ဟင့်အင်း။ ဗီတာလီက စဉ်းတောင်မစဉ်းစား ပြန်ပြောတယ်။ **ဆိုဗီယက် ခေတ်တုန်းက ဘယ်သူမှ လွတ်လပ်ရေးအကြောင်းကို ခေါင်းထဲထည့်မစဉ်းစားကြဘူး။ ကွန်မြူနစ်လမ်းစဉ်တစ်ခုပဲသိတာ။ မနက်အိပ်ရာထတိုင်း ‘ငါဒီနေ့လွတ်လပ်ချင်တယ်ဟေ့’ လို့ဘယ်သူမှ မကြွေးကြော်ဘူး။ လွတ်လပ်တော့ ဘာလုပ်မှာလဲ။ အဲဒီတုန်းကမှလူတွေမှာ အလုပ်အကိုင်ရှိသေးတယ်။ နေစရာရှိသေးတယ်။ ဒါလည်း လွတ်လပ်မှုတစ်ခုပဲမဟုတ် ဘူးလား။ အခုတော့ ဘာမှမရှိတော့ဘူး။

ဒီမိုကရေစီစနစ်ဟာ အခြားနိုင်ငံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွေအားလုံးထက် ပျော်ရွှင်မှုကို ပိုမိုမြှင့်တင်ပေးနိုင်တယ်လို့ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင်တွေကဆိုတယ်။ ရုတ်တရက်ကြည့်ရင် တော့မှန်ပါတယ်။ ကျောထောက်နောက်ခံအချက်အလက်တွေလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုပြိုကွဲသွားတဲ့နောက်မှာ ထင်မထားတာတွေဖြစ်လာတယ်။ ဆိုဗီယက်လက်အောက်ခံဘဝက လွတ်မြောက်လာတဲ့ နိုင်ငံငယ်အများစုဟာ ဒီမိုကရေစီ စနစ်ကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကျင့်သုံးလာကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရွှင်ခြင်းပမာဏကတော့ မြင့်တက်မလာဘူး။ တချို့နိုင်ငံတွေမှာဆိုရင် ပျော်ရွှင်မှုပမာဏဟာ ပိုပြီးတော့တောင် နိမ့်ကျသွားတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင် ရွန်အင်ဂယ်ဟတ်က ဒီ

ရှင်းပြခဲ့တယ်။ “ဒီမိုကရေစီစနစ်က လူတွေကို ပျော်အောင်လုပ်ပေးနိုင်တာ မဟုတ်ပါ။ ပျော်နေတဲ့သူတွေဟာ ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးလေ့ရှိကြခြင်းသာဖြစ်တယ်”

ဒီမိုကရေစီဆိုတဲ့ အမြစ်ခိုင်မာဖို့အတွက် မြေကြီးကလည်း မြေဩဇာပြည့်ပြီးသား ဖြစ်ဖို့လိုတယ်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတဲ့ မြေဩဇာလိုတာပေါ့။ ဒီမိုကရေစီ တည်တံ့ခိုင်မာဖို့ ဘယ်လိုယဉ်ကျေးမှုအဆာပလာတွေလိုသလဲ။ ယုံကြည်မှုတွေ၊ သည်းခံမှုတွေလိုတယ်။ ကိုယ့်မိသားစုနဲ့ အတွင်းလူတွေကိုသာမက ပြင်ပပတ်ဝန်းကျင်ကိုပါ ယုံကြည်နိုင်ဖို့ လိုတယ်။ သူစိမ်းတွေကိုလည်း ယုံကြည်ရုံမှဖြစ်မယ်။ ပြိုင်ဘက်ကိုလည်း ယုံရမယ်။ ရန်သူကိုတောင် ယုံသင့်ယုံရမယ်။ ဒါမှသာ ရဲရဲဝံ့ဝံ့ စွန့်စားလို့ရနိုင်မယ်မဟုတ်လား။ ဒီမိုကရေစီဆိုတာ ကံစမ်းကစားပွဲ တစ်ခုပဲလေ။

ဒါကြောင့်လည်း ဒီမိုကရေစီဟာ ဆွစ်ဇာလန်လူမျိုးတွေကို ပျော်အောင်ထားနိုင် ပေမယ့် မော်လ်ဒိုဗာနိုင်ငံသားတွေကိုတော့ မကယ်တင်နိုင်ဖြစ်နေတာ။ ဆွစ်တွေအတွက် ဒီမိုကရေစီဟာ ကိတ်မုန့်ပေါ်မှာတင်ထားတဲ့ ခရင်မိမ္မလေးလို ပြီးပြည့်စုံစေပေမယ့် မော်လ်ဒိုဗာတွေမှာတော့ ကိတ်မုန့်တောင်မရှိတဲ့ဘဝမှာ ခရင်မိပေးလည်း ဘာမှမထူး။

“ဟုတ်ပါပြီ”။ ဗီတာလီကို ကျွန်တော်ပြောလိုက်တယ်။ “ဒါပေမယ့်အခု မော်လ်ဒိုဗာမှာ မက်ဒေါ်နယ် ဘာဂါဆိုင်တွေတော့ရောက်နေပြီမဟုတ်လား။ ဆိုးတော့ မဆိုးပါဘူး”

“ဟင့်အင်း” ဗီတာလီကပြန်ဖြေတယ်။ မက်ဒေါ်နယ်ဆိုင်တွေ ရောက်လာစေ မယ့် သာမန်မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေ အတွက်တော့ ဈေးများနေသေးတယ်။ မက်ဒေါ်နယ်မှာ စားနိုင်တဲ့သူတွေဆိုလို့ ပိုက်ဆံချမ်းသာတဲ့သူတွေနဲ့ ရုရှားမာဖီးယားအဖွဲ့ဝင်တွေပဲရှိသတဲ့။ ဗီတာလီရဲ့ ၁၀ နှစ်အရွယ်ညီမလေး တစ်လောကပဲ ကျောင်းကအဖွဲ့တွေနဲ့ လေ့လာရေး ခရီးထွက်ရတယ်။ လေ့လာရေးခရီးစဉ်က မက်ဒေါ်နယ်ကို သွားလေ့လာတဲ့ခရီးစဉ်တဲ့။ ဟမ်ဘာဂါဘယ်လိုလုပ်သလဲဆိုတာ လေ့လာတာလား လို့မေးကြည့်တော့ မဟုတ်ဘူး တဲ့။ ဒီလိုပဲ ဘာဂါတစ်လုံးစားပြီး ပြန်လာတာတဲ့။ ကျောင်းကဝန်ထမ်းတစ်ယောက် ယောက်ရဲ့အမျိုး မက်ဒေါ်နယ်မှာ အလုပ်လုပ်နေလို့ ဆိုင်ရောင်းအားတက်အောင်ဆိုပြီး လေ့လာရေးခရီး အတင်းစီစဉ်တာများလား သံသယဖြစ်စရာပဲ။ မော်လ်ဒိုဗာမှာ ဒီလိုမျိုး ဆိုင်ရာဆိုင်ရာတွေကို မျက်နှာသာပေးတာ ထုံးစံဖြစ်နေပြီ။ အကတိလိုက်စားမှုဆိုတာလည်း ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရပဲတဲ့။ ဆေးရုံမှာတောင် တန်းမစီရဖို့ ပိုက်ဆံပေးလို့ရသတဲ့။ “ဒီမှာ နေပြီး လာဘ်ပေးလာဘ်ယူ မလုပ်ဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်သလောက်ကို ခက်တယ်ဗျ”

ကျွန်တော်မှာထားတဲ့ မာမာလီဂါ ရောက်လာပါပြီ။ ကျွန်တော်မြည်းကြည့်တယ်။

အေးအသောက်ဟာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံရဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်ကို မီးမောင်းထိုးပြပေးနိုင်တယ်ဆိုရင် မော်လမြိုင်ဟာရဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်ဟာ အရသာမရှိ၊ ပျော့ပြဲပြဲပါပဲ။

“ဘယ်လိုလဲ။ ကောင်းလား”။ ဗီတာလီကမေးတယ်။

“မဆိုးပါဘူး”။ ကျွန်တော်ညာလိုက်တယ်။

ကျွန်တော် မာမာလီဂါကို တို့ကနန်းဆိတ်ကနန်း ရုပ်မပျက်အောင် နည်းနည်း ဆပ်စားရင်း စကားနည်းနည်းဆက်ပြောဖြစ်တယ်။ စားပြီးတော့ ကျွန်တော်ပိုက်ဆံရှင်းတယ်။ နှစ်ယောက်သား ဆိုင်ကနေ ထွက်လာတယ်။

ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်သား လမ်းထောင့်မှာခဏရပ်တယ်။ လမ်းထောင့်က ဆူအသွားအလာ တော်တော်ရူပ်တယ်။ လူတော်တော်များများရဲ့ မျက်နှာတွေက မှုန်ကုပ်ဆူပဲ။ ဗီတာလီကို ကျွန်တော် နှုတ်ဆက်မလို့လုပ်ရင်း မေးစရာတစ်ခုကျန်သေးတာကို ဆတိရသွားတယ်။

“ဗီတာလီ၊ မော်လမြိုင်မှာ ခင်ဗျားသဘောကျတဲ့အရာ ဘာရှိသလဲဗျ”

ပြန်မဖြေခင် ဗီတာလီက ခဏစဉ်းစားတယ်။ “အနောက်တိုင်းသားတွေလောက်တော့ ကျွန်တော်တို့ မနုသေးဘူးဗျ။ ခံနိုင်ရည်ရှိသေးတယ်။ မျှော်လင့်ချက်ကြီးကြီးမားမား ဆည်းမထားတတ်ဘူး။ ဒါကောင်းတဲ့အချက်ပဲလေ။ ပြီးတော့ သစ်သီးတွေနဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေ..”

“သစ်သီးတွေ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေက ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“အရမ်းလတ်ဆတ်တာဗျ”

တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ကျွန်တော်တို့ဘေးက အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြတ်သွားတယ်။ လက်ထဲမှာ ပလတ်စတစ်ပုံးတစ်ပုံးနဲ့။ ပုံးထဲမှာ ဘယ်ရီသီးတွေ၊ ချယ်ရီသီးတွေ အပြည့်။ ဟုတ်တယ်။ အသီးတွေကြည့်ရတာ တော်တော်လတ်ဆတ်တယ်။

--

ဟိုးအရင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုခေတ်မှာ ဘဝရဲ့သော့ချက် သုံးခုရှိခဲ့တယ်။ ဇော်ဒကာအရက်ရယ်၊ ချောကလက်ရယ်၊ လာဘ်ပေးလာဘ်ယူလုပ်တာရယ်။ ကျွန်တော့်အသိတစ်ယောက်ဆိုရင် ဥဘက္ကစတန်နိုင်ငံမှာ အဲဒီသုံးခုတည်းနဲ့ တစ်ပတ်တိတ် အသက်ဆက်ခဲ့ဖူးတယ်တဲ့။ ကျွန်တော်ကတော့ ဇော်ဒကာနဲ့ ချောကလက် နှစ်ခုပဲဝယ်ပြီး အိမ်ကိုပြန်နေတယ်။ အိမ်ဆိုတာ လူဘာရဲ့အခန်းကိုပြောတာပါ။ လူဘာ တီဗွီကြည့်နေတဲ့ အချိန် ကျွန်တော်က ချောကလက်စား၊ ဇော်ဒကာသောက်ပေါ့။ လူဘာကတော့ထုံးစံအတိုင်း တီဗွီကြည့်ရင်း ရယ်လိုက်၊ ဆဲလိုက်ပဲ။ မော်လမြိုင်ဟာညနေခင်းက ဒီလိုဆိုတော့လူ

မဆိုး။

နောက်တစ်နေ့မှာ Marisha.net ဝက်ဘ်ဆိုက်ပိုင်ရှင် မာရီရှာနဲ့ ကျွန်တော်
 နေ့လည်စာစားဖြစ်တယ်။ မော်လ်ဒိုဗာမှာ ကျွန်တော်တွေ့ခဲ့တဲ့သူတွေထဲမှာ မာရီရှာဟာ
 အပျော်ရွှင်ဆုံး အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ပဲ။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးယောက်ျားနဲ့ အိမ်ထောင်ကျထား
 တဲ့ မာရီရှာဟာ ပြည်ပကို အချိန်မရွေးခရီးထွက်လို့ရတယ်။ ဒါကြောင့်ပျော်နေတာလည်း
 ဖြစ်နိုင်တယ်။ သူ့ခင်ပွန်းက Marisha.net မှာအလုပ်အပ်ရင်း မာရီရှာနဲ့ တွေ့ပြီးလက်
 ထပ် ဖြစ်သွားတာ။ မာရီရှာရဲ့အဓိကအလုပ်က မော်လ်ဒိုဗာကို စွန့်စားစား အလည်လာ
 ချင်တဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေကို ကူညီပေးဖို့။ မော်လ်ဒိုဗာမှာ အမျိုးသမီးလောင်း လာရှာတဲ့
 နိုင်ငံခြားသားတွေကို ကူညီပေးဖူးတယ်။ အခုတော့ အဲဒီဝန်ဆောင်မှု ဆက်မပေးတော့
 ဘူး။ အမျိုးသမီးတော်တော်များများက အိမ်ထောင်ပြုဖို့ထက် ပိုက်ဆံလိမ်ဖို့ကိုပိုစိတ်ဝင်
 စားနေလို့တဲ့... မာရီရှာကရှင်းပြတယ်။ အမေရိကား (သို့) အင်္ဂလန်ပြန်သွားတဲ့ရည်းစား
 တွေဆီ အီးမေးလ်ပို့မယ်။ ဗီဇာလျှောက်ဖို့ ပိုက်ဆံလိုလိုပါ။ ဒါမှမဟုတ် ထိပေါက်လို့
 ကားတစ်စီးရထားတာ၊ အခွန်ဆောင်ဖို့ ပိုက်ဆံမရှိလို့ ပိုက်ဆံလေးလွှဲပေးပါ စသဖြင့်။

“အဲဒီလိုလိမ်တော့ ယုံတဲ့သူရှိလို့လားဗျ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ယုံတဲ့သူကလည်း ယုံတယ်ရှင်”

ကျွန်တော့်မျက်လုံးထဲမှာ ကွန်ပျူတာရှေ့ထိုင်ပြီး ကြောင်တောင်တောင်ဖြစ်နေတဲ့
 သနားစရာ အမေရိကန်တစ်ယောက်ကိုမြင်မိတယ်။ ပိုက်ဆံလွှဲလိုက်တာလည်းကြာလှပြီ။
 အချစ်လေးဆိုက စာလည်းပြန်မလာပါလား။ အီးမေးလ်ထပ်ပို့ကြည့်ဦးမှ။ မော်လ်ဒိုဗာမှာ
 အင်တာနက်မကောင်းတာလည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ လိုင်းကောင်းသွားရင် စာပြန်မှာပါ...
 ဘယ်လောက်ကြာမှ အလိမ်ခံလိုက်ရတာကို ရိပ်မိမလဲ။ တစ်ပတ်လား။ တစ်လလား။

မော်လ်ဒိုဗာတွေ ဘာကြောင့်များ ဒီလောက်တောင် မပျော်မရွှင်ဖြစ်နေရတာလဲ။
 မေးခွန်းဟောင်းကြီးပဲ ကျွန်တော် မေးကြည့်တယ်။ ပိုက်ဆံကြောင့် လို့မာရီရှာကဖြေတယ်။
 ဒါပေမယ့် မရှိလို့မဟုတ်ဘူးတဲ့။ “တကယ့်တန်ဖိုးတွေကို ငွေတန်ဖိုးတွေနဲ့ အစားထိုး
 လိုက်လို့ရှင်”

ဒါပေမယ့် ခဏကြာတော့ မော်လ်ဒိုဗာမှာမကြာခင်ဖွင့်မယ့် ဧရာမစူပါရှော့ပင်း
 စင်တာကြီးအကြောင်းကို မာရီရှာက မစားရဝခမန်းပြောပါလေရော။ ဒီနိုင်ငံရဲ့ပထမဆုံး
 ဧရာမရှော့ပင်းစင်တာပေါ့။ ဖြည်းဖြည်းချင်းတိုးတက်လာခြင်းရဲ့ လက္ခဏာပဲလို့မာရီရှာက
 ထင်တယ်။ မထင်နဲ့လို့ ကျွန်တော်အော်လိုက်ချင်တယ်။ ရှော့ပင်းစင်တာတွေတစ်ခုပြီး
 တစ်ခုဆက်တိုက်ပေါ်လာပြီး ရှော့ပင်းပင်လယ်ထဲမျောသွားလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော်သတိပြု

နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ပါးစပ်ကိုပိတ်ထားလိုက်ပါတယ်။

နေ့လယ်စာစားပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ သဘာဝနှင့်လူမျိုးရေးယဉ်ကျေးမှုပြတိုက် နှိုင်းလှောက်သွားကြတယ်။ ပြတိုက်ကိုကြည့်ရတာ ဆိုဗီယက်ခေတ် ပြန်ရောက်သွား သလိုပါပဲ။ ခေတ်မီအောင် ပြုပြင်ထားတာမရှိဘူး။ ပြတိုက်မှာအလုပ်လုပ်တဲ့ ဝန်ထမ်း ဆွေလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ ကျွန်တော်တို့လာကြည့်တာကို သိပ်မကြိုက်သလိုလို။ ပြတိုက်မှာ ဩဇာထားတဲ့ပစ္စည်းတွေက သိပ်ထူးထူးထွေထွေမရှိလှပါ။ ဒါပေမယ့် စိတ်ဝင်စားဖို့တော့ ဘာပဲ။ ကျွန်တော်သဘောအကျဆုံးကတော့ မော်လ်ဒိုဗာ မြေကြီးမှုန့်တွေကိုပြထား တာပဲ။ အရောင်အသွေး အမျိုးမျိုးနဲ့ မြေကြီးတွေကို ဖန်ချောင်းတွေထဲထည့်ပြထားတယ်။ “ကျွန်မတို့မှာ ကျောက်မျက်သယံဇာတ မရှိဘူးလေ။ ရေနံလည်းမထွက်ဘူး။ ကျွန်မတို့ မာရီဂျာနာရတနာဆိုလို့ မော်လ်ဒိုဗာရဲ့ မြေကြီးပဲရှိတယ်” မာရီဂျာနာရင်းပြတယ်။ ဟုတ်ပါ တယ်။ ဗီတာလီပြောသလိုပါပဲ။ မော်လ်ဒိုဗာရဲ့မြေကြီးဟာ အဆီအနှစ်ပြည့်ဝတဲ့ သစ်သီး အလံ ထွန်းကားတဲ့မြေကြီး။ လတ်ဆတ်တဲ့ အသီးအနှံတွေထွက်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဝိုင် ဘူတော့ ဘာလို့မကောင်းလဲမသိ။

နောက်အခန်းတစ်ခုမှာ ဧရာမ နံရံဆေးရေးပန်းချီကားကြီး တွေ့ရတယ်။ ဧကဝဠာနဲ့ လူသားတွေရဲ့ ရောယှက်မှုတွေကို ဆွဲထားတယ်။ မျက်နှာကြက်သာမက နံရံတွေမှာပါ ပုံတွေအပြည့်။ ဘယ်ကိုစကြည့်ရမှန်းတောင်မသိပါ။ အာကာသယဉ်တွေ၊ မီးမျှော်တိုက်တွေ။ လိုင်းပြတ်တွေ၊ ထောင့်ချိုးတွေ သုံးပြီးဆွဲထားတယ်။ ဆိုဗီယက်တွေ ဘာ ဘုရားကိုမယုံပေမယ့် ယုံကြည်စရာတစ်ခုခုရှိအောင် မရမကဖန်တီးထားပုံပဲ။ ပုံ တစ်ပုံမှာဆိုရင် ကိုယ်လုံးတီးမောင်နှံတစ်စုံ သူတို့ရဲ့ရင်သွေးကလေးငယ်ကို ချီမြှောက်ပြီး မော်ပြည်မရှိတဲ့ကောင်းကင်ဆီ ကမ်းပေးနေတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေစိတ်ဝိညာဉ်ပိုင်း ခြောက်သွေ့ခမ်းခြောက်နေတာ ထူးတော့မထူးဆန်းပါ။

ပြတိုက်ထဲမှာ ဗဟုသုတအသစ်တွေ အများကြီးထပ်ရလိုက်တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်တွေမှာ အခုလက်ရှိ မော်လ်ဒိုဗာနေရာကို တူရကီ၊ မွန်ဂို၊ တာတာ၊ ကာဇက်၊ ပြီးတော့ ရုရှားတွေ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ခဲ့သတဲ့။ ဒါပေမယ့် မာရီဂျာနာတော့ပြောပြ တယ်။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေ မပျော်တော့တာ အခုနောက်ပိုင်းမှပါတဲ့။ “ကျွန်မတို့ သူချိုးဟာ အမြဲပျော်နေခဲ့တဲ့သူတွေလည်း ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါတယ်ရှင်” သူ့စကားသူ သိပ်ယုံပုံ ဆော့မရဘူး။

မာရီဂျာနာနဲ့ကျွန်တော် လမ်းမခွဲခင် ကျွန်တော်သိချင်တာတစ်ခုကို မေးလိုက်တယ်။ “မာရီဂျာ။ ကျွန်တော်ဘယ်လိုမေးရမလဲတော့ မသိဘူး။ မော်လ်ဒိုဗာအဖို့

သမီးတွေရဲ့ ဝတ်ပုံစားပုံကို ခင်ဗျားသတိထားမိတယ်မဟုတ်လား။ ဘယ်လိုပြောရမလဲ သူတို့ ဝတ်တဲ့ပုံက...”

“ဟော့ဟော့ရမ်းရမ်းဖြစ်နေတာကို ပြောချင်တာလား။”

“ဟုတ်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဗျ”

“သူတို့အတွက်တော့ ဒါပုံမှန်ပဲလို့ ထင်နေကြတာလေ”

မာရီရှာကရှင်းပြတယ်။ ဝယ်လိုအားနဲ့ရောင်းလိုအားကြောင့် ဒီလိုအဝတ်အစား တွေခေတ်စားလာတာတဲ့။ မော်လဒိုဗားအမျိုးသားအများစုဟာ နိုင်ငံခြားမှာ အလုပ်သွားလုပ် နေကြတော့ နိုင်ငံမှာ ယောက်ျားရှားလာတယ်။ ဒီတော့ မော်လဒိုဗားအမျိုးသမီးတွေ ခမရာ ကျန်တဲ့ လူပျိုတစ်သိုက်ကို အပြိုင်အဆိုင်လုကြရတော့တာ။ ဒါကြောင့်လည်း မော်လဒိုဗား ယောက်ျားတွေကိုကြည့်လိုက်ရင် ပြင်ပြင်ဆင်ဆင်နေတဲ့သူ မရှိသလောက်ပဲ။

“ရုပ်လှ စရာမလိုဘူးလေ။ ပိုက်ဆံရှာနိုင်ဖို့ပဲလိုတယ်” ။ မာရီရှာကပြောပြတယ်။

ကျွန်တော် အိမ်ကိုဘတ်စ်ကားစီးပြီး ပြန်လာတယ်။ ရာသီဥတုကပူတယ်။ ကားဆရာက အင်္ကျီကြယ်သီးတွေ အကုန်ဖြုတ်ထားတယ်။ သူ့ရဲ့ အမွှေးထူထူဖိုက်ပူပူနဲ့ အတိုင်းသားမြင်နေရတယ်။ မာရီရှာပြောတာ မှန်သား။

တစ်ရက်တစ်ရက် ကြုံနေရတဲ့ သောကတွေကို ဖွင့်ဟဖို့အတွက် မော်လဒိုဗားလူနဲ့ တွေ့မှာ ခြေဟန်လက်ဟန် အမူအရာအသစ်တွေ အများကြီးစုထားဆောင်းထားကြတယ်။ အသုံးအများဆုံးကတော့ “ca la Moldova” - “ဒါမော်လဒိုဗားလေ” တဲ့။ လက်ဝါး နှစ်ဖက်ကိုဖြန့်ပြီး ပြောတတ်ကြတယ်။ “ဘာတတ်နိုင်မှာလဲ” ပေါ့။ စီးလာတဲ့ဘတ်စ် ကားပျက်သွားတဲ့အခါ။ အိမ်ရှင်က အိမ်လခ တိုးတောင်းတဲ့အခါ ca la Moldova ။

ကျွန်တော်သဘောအကျဆုံး၊ ဒီနိုင်ငံကို အပြည့်ဝဆုံး ပုံဖော်ပေးနိုင်တဲ့စကားစု တစ်ခုကတော့ “No este problema mea” - “ငါ့ပြဿနာ မဟုတ်ဘူး” ဆိုတဲ့ စကားပဲ။ ပြဿနာတွေကတော့ အပြည့်၊ ဒါပေမယ့် ပိုင်ရှင်မဲ့ပြဿနာတွေဖြစ်နေတယ်။ လူဘာရဲ့တိုက်ခန်းကိုပဲ နမူနာအဖြစ်ကြည့်ပါ။ တိုက်တစ်ခုလုံးကို ရေသွယ်ပေးနေတဲ့ ရေပိုက်က မကောင်းတော့တာကြာပြီ။ (ဒါကြောင့်လည်း အသံပေါင်းစုံထွက်နေတာ) တိုက်မှာနေတဲ့သူတွေကို ပိုက်ဆံစုထည့်ဖို့ လူဘာစည်းရုံးကြည့်တယ်။ မအောင်မြင်ဘူး။ ဘယ်သူမှပိုက်ဆံမထည့်ကြဘူး။ ကိုယ့်အတွက်ရော၊အများအတွက်ပါ အဆင်ပြေသွားမယ် ဆိုတာသိပေမယ့် ပြဿနာကို မျက်နှာလွှဲထားကြတယ်။

အများအကျိုးဆောင်တဲ့ ပရဟိတစိတ်၊ စေတနာစိတ်နဲ့ပတ်သတ်ပြီး ဂျပန်နိုင်ငံ မှာရှိတဲ့ ကိုဘေးတက္ကသိုလ် စိတ်ပညာဌာနကသူတွေက စမ်းသပ်မှုတစ်ခုလုပ်ခဲ့ကြတယ်။

ကာလိပ်ကျောင်းသားတစ်စုကို အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ခွဲလိုက်တယ်။ တစ်ဖွဲ့ကို ဘာမှတွေ့တွေ့ထူးထူး
 ထောင်ခိုင်းဘူး။ နောက်တစ်ဖွဲ့ကိုတော့ တစ်ပတ်လုံးလုပ်ခဲ့သမျှ ပရဟိတ အပြုအမူတွေ
 ရေးမှတ်ခိုင်းထားတယ်။ ကောင်းမှုကုသိုလ်တွေ တမင်လုပ်ခိုင်းတာတော့မဟုတ်ဘူး။
 ဘယ်ခြစ်တဲ့ အရာတွေကိုပဲ ရေးမှတ်ခိုင်းတာ။ နောက်တစ်ပတ်ကြာတော့ အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ကို
 ခြစ်စေတယ်။ ဒုတိယအဖွဲ့ရဲ့ပျော်ရွှင်မှုပမာဏဟာ သိသိသာသာ တိုးတက်လာတာကို
 တွေ့ရတယ်။ “ပရဟိတ အပြုအမူတွေကို ရေးမှတ်ထားရုံနဲ့တင် ပျော်ရွှင်မှုပမာဏတိုး
 ထားတာကို တွေ့ရတယ်” လို့သုတေသနပြုတဲ့သူတွေက မှတ်ချက်ချလိုက်တယ်။

ဦးနှောက်အာရုံကြောသိပ္ပံပညာရှင်တွေကလည်း သီးသန့်သုတေသနရှာဖွေမှုတွေ
 ဆုပ်ခဲ့တယ်။ သူတို့ရဲ့တွေ့ရှိချက်အရ ကျွန်တော်တို့လူသားတွေရဲ့ ပရဟိတအပြုအမူပိုင်း
 နှုတ်ဆိုင်တဲ့ ဦးနှောက်အပိုင်းဖွံ့ဖြိုးမှုဟာ ထင်ထားတာထက် ပိုရေးကျနေတာကိုတွေ့ရ
 တယ်။ အစားအသောက်ကိုတပ်မက်တဲ့ခံစားချက်လို၊ ဆန့်ကျင်ဘက်လိင်ကို လိုချင်တဲ့
 ခံစားချက်လို အရင်ကတည်းကပါလာပြီးသား ဗီဇတစ်ခုပဲ။ ပရဟိတစိတ်နဲ့ကျွန်တော်
 တို့လူသားတွေဟာ ဇီဝသမိုင်းအရကို တသားတည်းဖြစ်နေပြီးသား။ ဟန်ဆောင်လုပ်ပြ
 နေရာမလိုဘူး။

--

“သောကလောက် ရယ်စရာကောင်းတဲ့အရာမရှိဘူး” ဆမ်မြူရယ်ဘက်ကတ်ရဲ့
Endgame ပြဇာတ်ထဲမှာပါတဲ့ သူတောင်းစားက ပြောတယ်။ ဘက်ကတ်တစ်ယောက်
 မော်လ်ဒိုဗာကို မရောက်ဖူးဘူးထင်တယ်။ မော်လ်ဒိုဗာမှာတော့ ရယ်စရာ ဟာသမရှိ၊
 သောကချည်းပဲရှိတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာ အကြောင်းကောင်းကောင်းသိချင်ရင် အောက်ပါ
 ဟာသပုံပြင်ကို နားထောင်ကြည့်ပါ။

လူတစ်ယောက်ဟာ ငရဲပြည်ကို လေ့လာရေးခရီးထွက်တယ်။ လမ်းပြကရှင်းပြ
 တယ်။ “ဒီငရဲခန်းကတော့ အမေရိကန်လူမျိုးတွေအတွက်ပါ”။ အခန်းထဲမှာ ပွက်ပွက်
 ဆူနေတဲ့ ငရဲအိုးကြီးရှိတယ်။ ငရဲသားအစောင့်အကြပ်တွေ မျက်ခြေမပြတ်စောင့်ကြည့်နေ
 ကြတယ်။ “ဒီအခန်းကတော့ ရုရှားတွေအတွက်ပါ”။ ရုရှားငရဲခန်းမှာ မီးတောက်တွေ
 ပိုများတယ်။ ငရဲသားအစောင့်တွေရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် အမေရိကန်တွေလောက်မများဘူး။
 “ဒီအခန်းကတော့ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေအတွက်ပါ”။ မော်လ်ဒိုဗာငရဲခန်းမှာလည်း
 ငရဲအိုးကြီးရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ငရဲသားအစောင့်တစ်ယောက်မှမရှိဘူး။

“ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲဗျ”။ လေ့လာသူက မေးတယ်။ “မော်လ်ဒိုဗာတွေကို
 စောင့် ကြည့်မယ့်ငရဲသားတွေ မရှိဘူးလား”

“မလိုဘူးခင်ဗျ”။ လမ်းပြက ပြန်ဖြေတယ်။ “တစ်ယောက်ထွက်ပြေးတာနဲ့ ကျန်ခဲ့တဲ့သူတွေက အတင်း ပြန်ဆွဲခေါ်မှာလေ”

ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ရန်သူဖြစ်တဲ့ မနာလိုစိတ်ဟာ ဒီနိုင်ငံမှာ အတော်လေးကြီးထွားနေတယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင် မနာလိုလေ ပိုကြိုးစားလေ မဟုတ်လား။ ရည်မှန်းချက်ကြီးတဲ့ အများထက်သာချင်တဲ့ သူတွေကြောင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးတွေ တည်ထောင်ကြတယ်။ မိုးမျှော်တိုက်တွေ တည်ဆောက်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် မော်လ်ဒိုဗာရဲ့ မစ္စရီယာရောဂါက မနာလိုစိတ်သက်သက်ကြီး။ ကိုယ့်အောင်မြင်မှုထက် သူများကျန်းမူကို ပိုနှစ်မြို့နေတာ။ ဒီထက်စိတ်ဆင်းရဲဖို့ကောင်းတဲ့အရာ မရှိဘူး။

--

ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ မပျော်တာတော့မှန်တယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်နိုင်ငံလုံး စိတ်ညစ်နေတာဟုတ်ပါ့မလား။ မြို့တော်မှာနေတဲ့သူတွေပဲ စိတ်ဆင်းရဲနေကြတာလား။ မော်လ်ဒိုဗာရဲ့ နယ်ဘက်ပိုင်းကိုလည်း ထွက်ကြည့်မှဖြစ်မယ်။

မာရီဂျာကိုဖုန်းဆက်ပြီး ကျွန်တော့်စိတ်ကူးကို ပြောပြလိုက်တယ်။ မာရီဂျာက လူဘာကို ကျွန်တော်ခရီးထွက်မယ့်အကြောင်း ရှင်းပြတယ်။ ကျွန်တော်သွားလည်မယ့် နေရာက ကာဟူးလို့ခေါ်တဲ့ မြို့ငယ်တစ်ခု။ မော်လ်ဒိုဗာတောင်ဘက်ပိုင်းမှာရှိတယ်။ အဲဒီ ကိုသွားချင်ရင် ရူတီယာ လို့ခေါ်တဲ့ဘတ်စ်ကားငယ်တွေ အဆင့်ဆင့်စီးပြီးသွားလို့ရတယ်။ ဘတ်စ်ကားဆိုပေမယ့် အစိုးရပိုင် ဘတ်စ်အကြီးတွေမဟုတ်ဘူး။ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ကားငယ် လေးတွေပါ။ ဘယ်နေရာကနေစီးရမလဲဆိုတာကို လူဘာက လိုက်ပြပေးမယ်တဲ့။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သား အခန်းထဲကထွက်၊ တိုက်ခန်းရဲ့ ဓာတ်လှေကားထဲကို ဝင် လိုက်တယ်။ ဓာတ်လှေကားထဲမှာ အရောင်စုံဗရပွနဲ့ ဆွဲထားတဲ့ ရုပ်ပုံတွေပြည့်နေတယ်။ မိုက်မိုက်ရိုင်းရိုင်း စကားလုံးတွေလည်း ရေးထားတယ်။ လူဘာကိုပြတော့ သူကလက် နှစ်ဖက်ကိုမြှောက်ပြီး “Perestroika” လို့ညည်းတယ်။ ဒီစကားလုံးက သူရေလဲသုံး နေကျ။ (Perestroikaဆိုတာ ဂေါ်ဘာချော့စ်ရဲ့ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံရေး ပေါ်လစီအသစ်ပါ။) လူဘာအတွက်တော့ ပန်းအိုးကျကွဲလည်း Perestroika၊ မှုခင်းသတင်းတွေ ဖတ်ရရင် လည်း Perestroika၊ ဗော်ဒကာအရက်မကောင်းရင်လည်း Perestroika။

ကားမှတ်တိုင်တစ်ခုဆီကို ကျွန်တော်တို့ လမ်းလျှောက်သွားတယ်။ ဘတ်စ်ကား အလာကို စကားမပြောဘဲ တိတ်တိတ်ပဲစောင့်နေလိုက်တယ်။ ဘတ်စ်ကားရောက်လာပြီ။ လူဘာက ကားဆရာကို ရုရှားလိုပြောလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် ကားပေါ်တက်၊ လူဘာလို လက်ပြနှုတ်ဆက်တယ်။ ကားတစ်စီးလုံးလူအပြည့်ပဲ။ မတ်တတ်ရပ်ဖို့ပဲ နေရာရှိတယ်။

www.burmeseclassic.com

အခြေပုံ

ကျွန်တော့်မျက်နှာရှေ့ ခြောက်လက်မလောက်အကွာမှာ မိန်းမတစ်ယောက်ရဲ့ ရင်သား
အေးချမ်းစေရဲ့ ရင်သားရဲ့ သုံးပုံနှစ်ပုံလောက်ကိုမြင်နေရတယ်။ မိနစ်အနည်းငယ်ကြာတော့ အဲဒီ
ရင်သားနှစ်ခုကြားမှာ ချွေးသီးတွေစပေါ်လာပြီ။ ကြည့်ရင်းကြည့်ရင်း ချွေးသီးချွေးပေါက်
တွေကနေ ချွေးစီးကြောင်းတွေဖြစ်လာတယ်။ စိတ်ဝင်စားစရာပဲ။ နှာဘူးအတွေးနဲ့ ပြော
တာမဟုတ်ပါ။ Fluid Dynamic လို့ခေါ်တဲ့ ပညာရပ်တစ်ခုကို သတိရမိလို့ပါ။

ဘတ်စ်ကားက လမ်းမှာ မကြာခဏရပ်ပြီး လူထပ်တင်တယ်။ ဒီကားသေးသေး
လေးထဲကို လူဘယ်နှယောက်လောက်များ ဆွဲအောင်တင်နေသလဲ ကျွန်တော်စဉ်းစား
ဦးမရဘူး။ ကားပေါ်ကသူတွေကတော့ ဘယ်သူမှ ပြဿနာမရှာကြဘူး။ အသံတိတ်နေ
တယ်။ ကားခေါင်မိုးကနိမ့်တော့ ကျွန်တော်ခါးကိုင်းထားရတယ်။ ကားဆရာခြေထောက်
မှာ ဖိနပ်စီးမထားပါလား။ ဘာလို့လဲတော့မသိ။ ဖိနပ်စီးမထားတဲ့ခြေထောက်ကိုကြည့်ပြီး
ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ မအိမသာဖြစ်သွားတယ်။ ကျွန်တော့်မျက်နှာရှေ့မှာ ချွေးတွေစိုနေတဲ့
ယောက်ျားတစ်ယောက်ရဲ့ ချိုင်းကြားတစ်ခု။ ချိုင်းချွေးနဲ့ကိုရှုပြီး ကျွန်တော်ပိုပြီး မအိ
မသာဖြစ်လာတယ်။ ကျွန်တော်အခုစီးနေတဲ့ ကျပ်သိပ်နေတဲ့ ဘတ်စ်ကားဟာ သက်ရှိ
သတ္တဝါတစ်ကောင်လိုပဲ။ ပိန်လိုက် ဖောင်းလိုက်၊ လူတွေထပ်တင်လိုက်၊ဆင်းသွားလိုက်။
ဟော.. ဖင်ထိုင်ခုံတစ်ခု လွတ်သွားပြီ။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ သိမ့်ခနဲ ပျော်သွားတယ်။
အမေရိကားရဲ့ဖခင်ကြီးဖြစ်တဲ့ ဘန်းဂျမ်းဖရန်ကလင်က ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်း
ဆိုတာ အလုံးအရင်းနဲ့ ရောက်လာတာမဟုတ်ဘူး။ နေ့စဉ်ကြုံရတဲ့ စိတ်ချမ်းသာစရာ
အဖြစ်အပျက် သေးသေးလေးတွေထဲမှာသာ ပျော်ရွှင်ခြင်းအစစ်ကိုတွေ့ရတတ်တယ် တဲ့။
သူပြောတာမှန်တယ်။

လမ်းမှာ LG တီဗွီကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်တွေ့တယ်။ “ဘဝဟာကောင်းပါတယ်”
တဲ့။ ကြော်ငြာမှာရေးထားတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာမှာ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝမရှိပါ။ ကျွန်တော်
အခုစီးနေတဲ့ကားထဲမှာ ကြော်ငြာထဲက တီဗွီကိုဝယ်နိုင်သူ တစ်ယောက်မှရှိမယ်မထင်။
ကျောက်ကပ်တစ်လုံး ရောင်းလိုက်ရင်တော့ တတ်နိုင်မလားမသိ။ ဂျိုးဇက်အက်ပ်စတင်း
က သူ့ရဲ့စာအုပ်ထဲမှာရေးခဲ့တယ်။ “ကြော်ငြာဆိုတာ မနာလိုစိတ်တွေ တဖွားဖွားပေါ်
လာအောင် ထုတ်လုပ်ပေးတဲ့ စက်ယန္တရားကြီးပဲ”။ ဟုတ်တယ်။ မော်လ်ဒိုဗာမှာတော့ဒီလို
တဖွားဖွားပေါ်လာတဲ့ မနာလိုစိတ်တွေဟာ အငွေပျံ့ ပျောက်ကွယ်မသွားဘဲအညစ်အကြေး
ကျပ်ခိုးတွေလို ကပ်တွယ်နေပြီ။

ကားနောက်တစ်စီးကို ပြောင်းစီးရတယ်။ ဒီကားပေါ်မှာတော့ လူသိပ်မရှိဘူး။
ဒါပေမယ့် ထိုင်ခုံမှာထိုင်နေတဲ့ လယ်သမားတစ်ယောက်လက်ထဲမှာ ကြက်ပေါက်စတွေ

အကောင် ၂၀ လောက် ကိုင်ထားတယ်။ တကျိုကျိုနဲ့ အသံစုံထွက်နေတယ်။ စတုရန်း တော့ အရောင်အသွေးစုံတဲ့ ကြက်ကလေးတွေကိုကြည့်ပြီး ကျွန်တော် သဘောကျမိတယ်။ ခဏကြာလာတော့ ကြက်ပေါက်တွေကို လည်ပင်းညှစ်ချင်လာတယ်။ ကျွန်တော်စိတ်ထိန်း လိုက်ပါတယ်။ Ca La maldoval ဒါမော်လ်ဒိုဗာပဲ။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘာမှမဖြစ်သလို နေမှ။

ကားထဲမှာ အရမ်းပူတယ်။ ဒါနဲ့ ဘေးမှာရှိတဲ့ ပြတင်းပေါက်ကိုဖွင့်ပြီးကျွန်တော် ခဏလောက် အိပ်ပျော်သွားတယ်။ နာရီဝက်လောက်ကြာတော့ ကျွန်တော်ပြန်နိုးလာတယ်။ ပြတင်းပေါက်ကို ဘယ်သူပြန်ပိတ်သွားသလဲမသိဘူး။ ကျွန်တော် ပြတင်းပေါက်ကို ပြန်ဖွင့်တယ်။ ပြန်အိပ်ပျော်သွားတယ်။ နိုးလာတော့ ပြတင်းပေါက်ကပိတ်နေပြန်ပြီ။ ဘာဖြစ်တာပါလိမ့်။ နောက်ပိုင်းကျမှ ကျွန်တော်သိတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာမှာ ကားသွားနေတုန်း ပြတင်းပေါက်ဖွင့်ထားခြင်းဟာ ကံဆိုးစေတယ်တဲ့။ မလုပ်ကောင်းဘူးပေါ့။ ကားပေါ်မှာ လေမရဘဲ အပူလောင်ပြီး သေချင်သေပစေ၊ ပြတင်းပေါက်မဖွင့်ရ။ မော်လ်ဒိုဗာတွေဟာ အယူသီးတဲ့လူမျိုးတွေ။ သူတို့အယူတွေမှာ အကောင်းဘက်ကို အယူသည်းတာတွေ လည်းပါပါတယ်။ “နာချေရင် တစ်ယောက်ယောက်က ခင်ဗျားအကြောင်းကိုစဉ်းစား နေလို့” စသည်ဖြင့်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့အယူသီးမှု အများစုကတော့ မကောင်းတဲ့ ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျမယ့် အရာတွေများနေတယ်။ တနင်္ဂနွေနေ့ အဝတ်မလျှော်ကောင်းဘူး။ တနင်္လာနေ့မှာ ပိုက်ဆံမသုံးကောင်းဘူး။ ရေခွက်နဲ့ တို့စံ မလုပ်ကောင်းဘူး (သင့်ကလေး တွေဟာ ကြီးလာရင် နလပိန်းတုံးလေးတွေ ဖြစ်လာတတ်တယ်)။ မေ့ကျန်ခဲ့တဲ့ပစ္စည်းကို ပြန်မယူကောင်းဘူး။ အင်္ဂါတေပေါ်မထိုင်ကောင်းဘူး။ အိတ်ကို မြေကြီးပေါ်မချရဘူး။ သွားနေတဲ့ ကားပေါ်မှာ ပြတင်းပေါက် မဖွင့်ကောင်းဘူး။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းမှာလည်းအယူ သည်တဲ့ လူမျိုးတွေအများကြီးရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့ အယူသည်းမှုတွေနောက် မှာ ခိုင်မာတဲ့ ဘာသာရေးနောက်ခံတွေတော့ ရှိစမြဲပဲလေ။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေကတော့ ဘာနောက်ခံမှမရှိဘဲ အကြောင်းမဲ့ အယူသီးနေကြတာ။ အဆိုးမြင်စိတ်တစ်ခုတည်း အပေါ်မူတည်ပြီး မလုပ်ကောင်းတာတွေကို ပညတ်ချက်ထုတ်လိုက်ကြတာ။

နာရီအနည်းငယ်လောက်အကြာမှာတော့ ကာဟူးမြို့ကိုရောက်ပါပြီ။ ဒီနိုင်ငံရဲ့ တတိယအကြီးဆုံးမြို့ဆိုပေမယ့် ရွာအကြီးကြီး တစ်ခုလိုပါပဲ။ ကျွန်တော်တည်းရမယ့် ဟိုတယ်ကိုရောက်တော့ ဟိုတယ်ဧည့်ကြိုအမျိုးသမီးက အင်္ဂလိပ်စကားတစ်ဝက်၊ ရုရှား စကားတစ်ဝက်နဲ့ ကျွန်တော့်ကို ရှင်းပြတယ်။ အခန်းအမျိုးအစားသုံးခုရှိပါတယ်။ ရိုးရိုး အလယ်အလတ် နဲ့ အကောင်းစား ဆိုပြီးရှိပါတယ်တဲ့။ “ဘာပဲလုပ်လုပ်၊ တော်ရုံသင့်”

ထုပ်ပါ” ဆိုတဲ့ ရှေးဂရိစကားအတိုင်း ကျွန်တော် အလယ်အလတ်အခန်းကိုပဲ ရွေးလိုက်
ပါတယ်။

အခန်းကနွေးနွေးထွေးထွေးရှိပါတယ်။ သစ်သားပရိဘောဂတွေက အက်နေပြီ။
မျက်နှာသုတ်ပဝါတွေက ကော်ပတ်လိုပဲ။ တီဗွီလိုင်း ၆၇ ခုပေးထားတယ်။ အင်္ဂလိပ်
ဘာသာနဲ့ တစ်ခုမှမပါဘူး။ ကျွန်တော်ကြိုးစားပြီး ကြည့်လိုက်သေးတယ်။ ဘာတွေပြော
နေသလဲဆိုတာ ခန့်မှန်းကြည့်တယ်။ ရုပ်ရှင်ကားတစ်ကားလာနေတယ်။ အမျိုးသမီးတစ်
ယောက်၊ ခေါင်းမှာ ပဝါပတ်ထားတယ်။ စိတ်ဆိုးမာန်ဆိုး အော်နေတယ်။ ဇာတ်လမ်းက
ဘယ်လိုပါလိမ့်။ ကလစ်...။ အမေရိကန်သမ္မတ ဂျော့ဘုရှ် ရုရှားစကားသံ နောက်ခံနဲ့
နီနီခွန်းပြောနေတယ်။ ကလစ်...။ ဘောလုံးပွဲတစ်ပွဲလာနေတယ်။ ဘယ်နှဂိုးရှိပြီလဲ...။
ကလစ်...။

--

နိုင်ငံတကာ အမေရိကန်ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းရဲ့ အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကရင်း
ပါတယ်။ “နိုင်ငံများအတွက် အရည်အချင်းပြည့်ဝသော အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီး နိုင်ငံ
သားများလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရေးတွင် အကူအညီပေးရန်နှင့် အမေရိကန်လူမျိုးများအား
အဆိုပါနိုင်ငံများမှ ပိုမိုနားလည် ကျွမ်းဝင်မှု ရှိလာစေရန်”။ အမှန်တကယ်ကတော့
အမေရိကန်တွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို အခြားနိုင်ငံတွေဆီ မျှဝေပေးချင်တဲ့သဘောပါ။ ဒါပေမယ့်
“အမေရိကန် သုခဖြန့်ဝေရေးအဖွဲ့အစည်း” လို့နာမည်ပေးလို့ မဖြစ်ဘူးလေ။ ဘယ်လိုပဲ
ပြောပြော American Peace Corps ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ တစ်ကမ္ဘာလုံးကို
ကျွန်တော်တို့ပျော်သလို ပျော်စေချင်တာပါပဲ။

မော်လ်ဒိုဗာမှာ ကူညီပေးဖို့ရောက်နေတဲ့ အမေရိကန်ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့အတွက်
ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းဘူး။ သူတို့ရည်ရွယ်ချက်အတိုင်းလုပ်ဖို့ အခက်တကားအခက်ဆုံး
နေရာကို ရောက်နေတာမဟုတ်လား။ သူတို့နဲ့ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ဖို့ချိန်းထားတယ်။ သူတို့
ကိုကြည့်ရတာ ကျွန်တော်နဲ့တွေ့ရမှာကို ဝမ်းသာနေပုံပဲ။ ညည်းစရာ နားအသစ်တစ်စုံ
ရပြီလေ။ ကျွန်တော်တို့ ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာတွေ့ဖြစ်တယ်။ ကော်ဖီဆိုင်ကအထဲမှာတစ်
ဝက်၊ အပြင်မှာတစ်ဝက် ခဲ့တွေခင်းထားတယ်။ ထိုင်ရတာမဆိုးပါ။ ဘီယာသောက်ရင်း၊
ဆလတ် စားရင်း စကားပြောဖြစ်တယ်။ သိပ်မကြာဘူး။ စိတ်ပျက်လက်ပျက်စကားတွေ
ပြောကြားရတာပဲ။

သူတို့ထဲက ခပ်ငယ်ငယ် အမေရိကန်အမျိုးသမီး အက်ဘီကစပြီးပြောပြတယ်။
သူ မကြာသေးခင်ကပဲ ဘဏ်မှာ သူ့စာရင်းထဲက ငွေကိုသွားထုတ်တယ်တဲ့။ ဒါပေမယ့်

ဘဏ်ဝန်ထမ်းက ပေးမထုတ်ဘူးဆိုပဲ။ ** ကျွန်မကို ငွေမထုတ်ပေးဘူး။ * ဘာလို့ထုတ်မှာလဲဗျ။ မနေ့ကပဲ ခင်ဗျား ပိုက်ဆံထုတ်သွားသေးတယ်မဟုတ်လား' တဲ့။ ကျွန်မပိုက်ဆံ ကျွန်မထုတ်တာတောင် မထုတ်ပေးဘူးရှင် **

“စားသုံးသူကို ဘယ်လိုဆက်ဆံရမလဲဆိုတာ လုံးဝနားမလည်တဲ့ နိုင်ငံပါဗျာ” နောက်တစ်ယောက်က ဝင်ပြောတယ်။

သူတို့အဖွဲ့ထဲကလူတွေအားလုံး တစ်ယောက်တစ်မျိုး မကျေနပ်တာတွေရှိနေကြတယ်။ မကျေနပ်ချက် သေးသေးလေးတွေပါသလို အကြီးကြီးတွေလည်းပါတယ်။ တစ်ယောက်က ငါးကိစ္စကိုပြောပြတယ်။ ညစ်ပတ်နေတဲ့ မြစ်ရေထဲကငါးကိုဖမ်းပြီး ဈေးမှာရောင်းတယ်။ စားမိလို့ အခန့်မသင့်ရင် သေတောင်သေနိုင်သတဲ့။ နောက်တစ်ယောက်ကညည်းတယ်။ ** အမုန်းဆုံးတစ်ခုက ဘယ်သူမှ တန်းမစီချင်ကြတာပဲ။ အရင်လာတဲ့သူ အရင်ရတာလည်းမဟုတ်ဘူး။ ပြဿနာ အရှာနိုင်ဆုံးသူကို အရင်လုပ်ပေးလိုက်တာပဲ” ။ အက်ဘီကဆက်ပြောတယ်။ ‘အယုံအကြည်ကင်းမဲ့တာဟာလည်း ပြဿနာတော်တော်ကြီးတယ်။ သူငယ်ချင်း အချင်းချင်းတောင် မယုံကြဘူး။ ကိုယ့်သူငယ်ချင်း ဒုက္ခရောက်နေရင် ‘ကောင်းတာပဲ။ ငါဒုက္ခမရောက်တော့ဘူးပေါ့’ လို့တွေးကြတယ်” ။

အကျင့်ပျက်ခြစားမှုဟာလည်း နေရာတကာမှာ။ အမှတ်ကောင်းဖို့ ဆရာတွေကို ပိုက်ဆံပေးကြတယ်။ ဘယ်လောက်တောင်ဆိုးနေသလဲဆိုရင် မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ ဆေးခန်းသွားရင်တောင် အသက ၃၀ အောက် ဆရာဝန်ဆိုရင် မပြရဲကြဘူး။ ဆရာဝန်ဘွဲ့ကို ပိုက်ဆံပေးဝယ်ထားတာဖြစ်ဖို့ များတယ်လေ။ ဒီတော့ မယုံကြည်ခြင်းဟာရောဂါတစ်ခုလို ပျံ့နေတာဘာဆန်းသလဲ။

သူတို့အဖွဲ့ထဲမှာ မှာခံဆိုတဲ့ ကောင်လေးတစ်ယောက်လည်း ပါတယ်။ သူက စပိန်လိုလည်းပြောတတ်တယ်။ သွားချင်တာက တောင်အမေရိကကို။ ဒါပေမယ့် အဖွဲ့အစည်းက မော်လ်ဒိုဗာကိုပို့လိုက်တယ်။ မှာခံကပြောပြတယ်။ သူအခုနေတဲ့အခန်းမှာဘာမှ အဆင်မပြေဘူးတဲ့။ ရေပိုက်တွေယိုတယ်။ တံခါးတွေချောင်နေတယ်။ သူကအိမ်ထောင်တွင်း အကြမ်းဖက်မှုပပျောက်ရေး စင်တာတစ်ခုမှာ တာဝန်ကျနေတယ်။ တစ်ပတ်ကို အမျိုးသမီးတစ်ယောက်လောက်ပဲ သူ့ကိုလာတွေ့တယ်တဲ့။ မော်လ်ဒိုဗာမှာ အမျိုးသမီးတွေအနိုင်ကျင့်မခံရတာတော့မဖြစ်နိုင်ဘူး။ လာမတွေ့ရဲလောက်အောင်ကိုယောက်ျားတွေကိုကြောက်နေလို့ ဖြစ်မယ်လို့ မှာခံကတော့ထင်တယ်။

မှာခံကဆက်ပြောတယ်။ ဒီနိုင်ငံမှာနေရင်း သူကိုယ်တိုင်လည်း ပြောင်းလဲစပြုနေပြီလားမသိဘူးတဲ့။ ဟိုတလောကပဲ အသိတစ်ယောက်ကသူ့ကို လမ်းမှာတွေ့တာ

သွားတယ်။ “မာန်ရေ၊ မင်းကိုကြည့်ရတာ အရင်လိုပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် မရှိတော့ပါ
 ပြုံးတာတောင် မတွေ့ရတာကြာပြီ”တဲ့။ “ဟုတ်မယ်ဗျ။ ကျွန်တော်မပြုံးဖြစ်တာ
 တော်တော်ကြာပြီ။ ဘာဖြစ်တာလဲမသိဘူး” မာန်ကညည်းတယ်။ သူတို့လိုအဖွဲ့သားတွေ
 ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်နဲ့ တိုင်းတပါးသားတွေကို ကူညီပေးဖို့ရောက်လာကြတာလေ။
 မေရီကန်တွေဟာ မျှော်လင့်ချက်ကင်းမဲ့နေတဲ့နေရာတွေမှာ မျှော်လင့်ချက် မီးရောင်ကို
 ဆောင်လာပေးချင်တဲ့သူတွေ။ ဒါပေမယ့် ဒီနိုင်ငံရောက်တော့မှ ကျန်းမာရတော့တာပဲ။

ပျော်တတ်တဲ့၊ ကူညီချင်စိတ်အပြည့်နဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့သားတွေဟာအခုတော့
 မော်လမြိုင်ကိုစွန့်ခွာရမယ့်နေ့ကို လက်ချိုးရေပြီး စောင့်နေကြပြီ။ အဲဒီအချိန်မရောက်သေး
 သရွေ့တော့ ဘီယာကို မူးနိုင်သလောက် မူးအောင် သောက်ပြီးသည်းခံစောင့်နေရတာပေါ့။

သူတို့ပြောပြနေတဲ့အကြောင်းအရာတွေကို ကျွန်တော် အသာလေးငြိမ်ပြီး နား
 ဆောင်နေလိုက်တယ်။ ဒီလောက်တောင် အဖတ်ဆယ်မရအောင် အခြေအနေဆိုးနေတဲ့
 နေရာဟုတ်ပါ့မလား...။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။ “မော်လမြိုင်မှာ
 ကောင်းတဲ့အရာတစ်ခု တော့သေချာပေါက်ရှိမှာပါ။ အဆိုးတွေချည်းပဲတော့
 ဖြစ်နိုင်ပါဘူး”

တစ်ဖွဲ့လုံး ငြိမ်ကျသွားတယ်။ စားပွဲပေါ်မှာရှိတဲ့ အစားအသောက်တွေကို
 မေးပြီး ဝိုင်နေကြတယ်။ နောက်ဆုံးမှ တစ်ယောက်ကပြောတယ်။ “ဟင်းသီးဟင်းရွက်
 တွေ၊ သစ်သီးတွေကတော့ အရမ်းလတ်ဆတ်တယ်”

“ဟုတ်တယ်” နောက်တစ်ယောက်က ဝင်ပြောတယ်။ “အရမ်းလတ်တာ”။

ကျွန်တော် ဟိုတယ်ကိုပြန်ရောက်တော့ အခန်းထဲမှာ အရမ်းကိုပူအိုက်နေတယ်။
 ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းကို ခေါ်လိုက်တယ်။

“အဲယားကွန်း မရှိဘူးလားဗျ”

“မရှိဘူးဆရာ။ အဲယားကွန်းက အထူးခန်းမှာပဲရှိတာခင်ဗျ”

“ဟုတ်လား။ ဒါဆို အထူးခန်းပြောင်းနေလို့ရလား”

“မရဘူးဆရာ”

“ပန်ကာဖြစ်ဖြစ် ပေးလို့ရမလား”

“အဲဒါလည်း မရဘူးဆရာ။ ဆရာပန်ကာ ယူလာရင်တော့ရတယ်”

ကျွန်တော် တီဗွီဖွင့်လိုက်တယ်။ နိုင်ငံတော် ရုပ်သံလိုင်းတွေမှာ မော်လမြိုင်မှာ
 ယဉ်ကျေးမှုအစီအစဉ်တွေ လာနေတယ်။ လက်ချင်းချိတ်ထားတဲ့ မော်လမြိုင်စုံတွဲတွေ
 စက် ဝိုင်းဝိုင်းပြီး ကနေကြတယ်။ ကျွန်တော်အိပ်ပျော်သွားတယ်။ အိပ်ရေးတော့မဝပါ။

နောက်တစ်နေ့မနက်။ ဂျီအန်နာနဲ့ မနက်စာစားဖို့ ချိန်းထားတယ်။ သူက အမေရိကန်ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့မှာ အကူအညီပေးဖို့ မော်လဒိုဗာကိုရောက်နေတဲ့အမျိုးသမီး တစ်ဦးပါ။ ဂျီအန်နာ မော်လဒိုဗာကိုရောက်တာ နှစ်နှစ်ကျော်လောက်ရှိပြီ။ အားလုံးထဲမှာ ဝါအရင့်ဆုံးဆိုပါတော့။ ဂျီအန်နာနဲ့ တွေ့ဖြစ်အောင်တွေ့ဖို့ အားလုံးက ကျွန်တော့်ကို မှာလိုက်တယ်။

သူနဲ့တွေ့ဖို့ ဟိုတယ်မှာရှိတဲ့ ကော်ဖီဆိုင်မှာပဲချိန်းထားတယ်။ ကျွန်တော် ရောက်တော့ ဂျီအန်နာက အရင်ရောက်နှင့်နေပြီ။ ကော်ဖီဆိုင်မှာ စားပွဲထိုးလုပ်နေတဲ့ မျက်နှာပေါက်ဆိုးဆိုးနဲ့ မိန်းမကြီးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ သူ့ကို ဘီလူးမ လို့လူတွေက ခေါ်ကြသတဲ့။ တင်စားပြီး ခေါ်တာတော့ မဟုတ်လောက်ဘူး။ ကျွန်တော်တွေ့ဖူးသမျှ လူတွေထဲမှာ သူ့လောက်မျက်နှာပေါက်ဆိုးတာ မတွေ့ဖူးသေးဘူး။ ဟိုတယ်မှာတည်းတဲ့ သူတွေ။ ဝန်ထမ်းတွေဟာ သူ့အကြောင်းကို မကြာခဏပြောကြတယ်။ တချို့ကပြော တယ်။ ဘီလူးမကြီး ပြုံးတာ တစ်ခါမှမတွေ့ဖူးဘူးတဲ့။ သူပြုံးတာကို မြင်ဖူးတယ်လို့ ကျိန်ပြောတဲ့သူ တစ်ယောက်စနစ်ယောက်စတော့ ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြုံးတာလား၊ ခဲ့ တာလားတော့ မသေချာ။ ထားပါတော့။

ဂျီအန်နာနဲ့ ကျွန်တော် စားပွဲတစ်ခုမှာထိုင်ပြီး အစားအသောက်တွေမှာဖို့ ပြင် တယ်။ ဘီလူးမကဘေးကနေ မျက်နှာတည်တည်နဲ့ အမှာလက်ခံဖို့ စောင့်နေတယ်။

ဂျီအန်နာက ကျွန်တော့်ရှေ့က ဆားပုလင်းကို လှမ်းတောင်းတယ်။ သူ့ကော်ဖီ ခွက်ထဲကို ပက်ခနဲ ဆားတွေ လောင်းထည့်တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ အံ့အားသင့်နေတဲ့မျက်နှာ ကိုကြည့်ပြီး သူကပြောတယ်။ “ကျွန်မက ဆားဆိုရင် အသေရရ၊ အရှင်ရရလေ”။ ဂျီအန်နာက ကော်ဖီသာမက အခြားအစားအသောက်တွေဆိုရင်လည်း ဆားမပါရင်မစား တတ်ဘူး။ သူ့အမေဆီကနေ ပါလာတဲ့ အကျင့်ဆန်းတစ်ခုလို့ ပြောတာပဲ။

ဘာကြောင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့မှာ အလုပ်လုပ်ဖြစ်သလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်မေး ကြည့်လိုက်တယ်။ ဂျီအန်နာကဖြေတယ်။ “ကျွန်မက အလုပ်မရှိရင် မနေတတ်ဘူးလေ တစ်ခုခု လုပ်နေရမှ”။ ဒါပေမယ့် ဒါကြောင့်သက်သက်တော့လည်း မဟုတ်ဘူးတဲ့။ သူကဆက်ပြောပြတယ်။ အရင်တုန်းကဆိုရင် သူဟာ လေယာဉ်စီးရမှာကို အရင် ကြောက်တယ်။ လေယာဉ်စီးရတိုင်း ပျက်ကျတော့မယ်ဆိုပြီး စိတ်တွေကယောင်ချောက် ချားဖြစ်၊ ကြောက်လန့်တကြား ငိုတယ်။ တစ်ရက်ကျတော့.. သူမငိုတော့ဘူး။ ကြောက် စိတ်မရှိတော့တာ မဟုတ်ဘူး။ ပျက်ကျပြီး သေချင်လည်းသေပစေ ဆိုတဲ့စိတ်ဝင်သွားတာ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ် သေလည်းအေးတာပဲ ဆိုတဲ့ စိတ်အခြေအနေတစ်ခုကို ရောက်သွားလေ

“အဲဒီမှာ ကျွန်မသဘောပေါက်လိုက်တယ်။ ကျွန်မ တစ်ခုခုကိုတော့ ဂရုစိုက်ဖို့လိုပြီ ဆိုတာကို သဘောပေါက်သွားတာ”။ ဒါနဲ့ ဂျိုအန်နာတစ်ယောက် နယူးယောက်မှာရှိတဲ့ အမေရိကန် အိတ်စ်ပရက်စ်မှာ အလုပ်လုပ်နေရာကနေ ထွက်လိုက်တယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့ထဲ ဝင်လိုက်တယ်။

အဖွဲ့ထဲဝင်တုန်းကတော့ “ပေါင်မုန့်မစားတဲ့၊ ဆန်စားတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုခုကို သွားပါရစေ” လို့ခွင့်တောင်းလိုက်တာပဲ။ အာရှတိုက်ပေါ့။ ဒါပေမယ့် စာရွက်စာတမ်း တစ်ခုခုမှားသွားတယ်ထင်တယ်။ ဆန်စားတဲ့နိုင်ငံမရောက်ဘဲ ဒီနိုင်ငံကိုရောက်လာရော။ “ကျွန်မသွားချင်တဲ့နေရာတွေထဲမှာ ဒီနိုင်ငံမပါတာလုံးဝသေချာတယ်” တဲ့။ ဟုတ်မှာပါ။ ကျွန်တော်တွေ့မိတယ်။ နိုင်ငံခြားသားတွေ မပြောနဲ့၊ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေတောင် မော်လ်ဒိုဗာမှာ မနေချင်ကြတာ။

ဂျိုအန်နာကပြောပြတယ်။ သူဟာ အရက်ဖြတ်ထားတဲ့ အရက်သမားတစ်ယောက် တဲ့။ မော်လ်ဒိုဗာဟာ အရက်သမားတွေအတွက် ကောင်းတဲ့နေရာလို့ပြောလို့ ရသလို၊ ဆိုး တဲ့နေရာလို့လည်း ပြောလို့ရတယ်။ အရက်ဖြတ်နေတာလား၊ အရက်သောက်ကျင့်နေတာ လားဆိုတဲ့ အပေါ်မှာ မူတည်တယ်။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ အရက်တော်တော်သောက် ကြတယ်။ အိုက်စလန်တွေလို ပျော်ပျော်ပါးပါးသောက်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ စိတ်ပျက် ထက်ပျက် သောက်ကြတာ။ အလှပြင်ထားတဲ့ ဝတ်ကောင်းစားလှနဲ့ မော်လ်ဒိုဗာအမျိုးသမီး တစ်ယောက် လမ်းဘေးအရက်ဘား ခပ်သေးသေးတစ်ခုထဲဝင်၊ ဗော်ဒကာတစ်ခွက်မော့ပြီး ပြန်ထွက်လာတာ ကျွန်တော်တွေ့ဖူးတယ်။ မိတ်ကပ်လိမ်းသလို၊ နှုတ်ခမ်းနီဆိုးသလို အရက်ကို ဖျတ်ခနဲသောက်ပြီး သွားစရာရှိတာကို ဆက်သွားတာ။

ဂျိုအန်နာ စကားကို အဆက်မပြတ် ဆက်တိုက်ပြောတယ်။ ကော်ဖီထဲကိုလည်း ဆားထပ်ထည့်တယ်။ (သူက မနက်တိုင်း ၄၅ မိနစ်ကြာအောင် တရားထိုင်သတဲ့။ စိတ် ငြိမ်အောင်ပေါ့။ ကျွန်တော်တွေ့မိတယ်။ တရားထိုင်တာတောင် ဒီလောက်စကားများတာ၊ တရားမထိုင်ရင် ဘယ်လောက်များ ဖျပ်ဖျပ်လူးနေမလဲမသိ။) ဂျိုအန်နာကပြောပြတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာရွာတစ်ခုကိုရောက်တုန်းက AA အစည်းအဝေးတစ်ခု (အမည်မသိ အရက် သမားများ Alcoholic Anonymous ဆိုပြီး အမေရိကားမှာ လူသိများတဲ့ အရက်ဖြတ် အဖွဲ့အစည်းပါ။) လုပ်ဖို့ကြိုးစားကြည့်တယ်တဲ့။ မအောင်မြင်ပါ။ အစည်းအဝေးကိုလာ တဲ့သူတွေအားလုံး မူးနေကြလို့။ “အရက်” ဆိုတဲ့စကားလုံးပါလို့ အရက်သောက်တဲ့ အခမ်းအနားထင်ပြီး ရောက်လာကြတာကိုး။ “ကျွန်မသာ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးဆိုရင်လည်း အရက်မသောက်ဘဲ နေနိုင်မယ်မထင်ဘူး” ဂျိုအန်နာကပြောတယ်။

ဂျီအန်နာက ချက်ရှုနှောင်နဲ့ သိပ်မဝေးတဲ့ ရွာတစ်ရွာမှာ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးမိသားစုနဲ့ တစ်အိမ်တည်း အတူတူနေနေတယ်။ အိမ်မှာ ဘူဘူးလိုနာမည်ပေးထားတဲ့ ငှက်တစ်ကောင်လည်းရှိတယ်။ အိမ်ရှင်မိသားစုက သဘောကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဂျီအန်နာတစ်ယောက် လွတ်လွတ်လပ်လပ်တော့ မနေရဘူး။ အိမ်ရှင်တွေက အခန်းထဲကို ဝင်ချင်တဲ့အချိန်ဝင်လာ တတ်တယ်။ ဂျီအန်နာကို အစားမှန်မှန်စားဖို့ အမြဲတမ်းသတိပေးတယ်။ ပြီးတော့သူ့အခန်းထဲက ပြတင်းပေါက်ကို ပိတ်ထားဖို့ အမြဲတမ်းပြောတယ်။ အပြင်မှာဘယ်လောက်ပူပူ၊ အဲယားကွန်း ရှိရှိမရှိရှိ၊ ပြတင်းပေါက် လုံးဝမဖွင့်ရ။ ကံဆိုးမှာ စိုးလို့တဲ့။ (မော်လ်ဒိုဗာလို နေရာမျိုးမှာ ကံထပ်ဆိုးစရာရှိသေးသလား...) ပြီးတော့ တစ်ရက်မှာ နှစ်ကြိမ်ပဲအိမ်သာ ရေခွဲချခွင့်ပေးတယ်။ အထူးအရေးကြီးသည့် အချိန်တွင်သာ အိမ်သာတက်ရန်ဆိုပါတော့။ ဪ... နောက်ပြီး ဂျီအန်နာကို အဘွားကြီး ဖြစ်နေပြီလို့လည်း ထင်သေးတယ်။

“နယူးယောက်မှာဆိုရင် ကျွန်မအရွယ်ဟာ အသက် ၃၀ စွန်းစွန်း၊ ငယ်တုန်း လှတုန်းပေါ့။ ဒီရောက်မှ အဘွားကြီးလို ဆက်ဆံခံရတော့တာပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတာ ကျွန်မ စဉ်းစားလို့မရဘူး”

“မော်လ်ဒိုဗာတွေ ဘာဖြစ်လို့များ ဒီလောက် စိတ်ညစ်နေကြတာလဲဗျ”
ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

ဂျီအန်နာက စဉ်းတောင်မစဉ်းစားတော့ဘဲ ပြန်ဖြေတယ်။ “သူတို့ကိုယ်သူတို့ စွမ်းအားမဲ့သူတွေလို့ ခံယူထားကြတာရှင့်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘာမှမတတ်နိုင်ဘူးလို့ သတိမှတ်ထားတာ။ နေ့တိုင်း၊ ခြေလှမ်းတိုင်းဟာ အားအင်ဆုတ်ယုတ်စရာတွေချည်းပဲလေ။ ကြီးစားဖို့ ခွန်အားဆိုတာ မရှိကြတော့ဘူး။ ဒီနိုင်ငံမှာ လုပ်ငန်းအသစ်တစ်ခုစဖို့ ဆိုရင် တစ်နှစ်လောက် အနည်းဆုံးအချိန်ယူရတယ်။ ပြီးတော့ ဘွဲ့လက်မှတ်တွေကိုလည်း အလွယ်တကူ ပိုက်ဆံပေးဝယ်နေကြတယ်။ ဒီလိုဝယ်လို့ရနေတာကို မှားတယ်လို့လည်း ဘယ်သူမှမထင်ကြဘူး။ အဲဒါမျိုးတွေ ကြားရရင် ကျွန်မ တော်တော်စိတ်တိုတယ်”
ဂျီအန်နာက ပြောပြောဆိုဆို စားပွဲကို ဝှက်ဝှက်နဲ့ ရှိုက်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်မျက်လုံးထောင့်မှာ စားပွဲထိုး ဘီလူးမကြီး မျက်စောင်းထိုးကြည့်နေတယ်။ ပြဿနာ။

ဂျီအန်နာ စကားမဆုံးသေးဘူး။ “ကျောင်းသားတွေဟာ ကျောင်းလခပေးပြီဆို ဆိုတာနဲ့ အချိန်တန်ရင် ဘွဲ့ရမှာပဲလို့ တစ်ထစ်ချယုံထားကြတာ။ စာလုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မလုပ်သည်ဖြစ်စေ အောင်ကိုအောင်ရမယ်ပေါ့။ ကလေးတစ်ယောက် စာမေးပွဲကျရင်သူ အပြစ်မဟုတ်ဘူး၊ ဆရာတွေရဲ့အပြစ်တဲ့။ ဘယ်လောက်စိတ်တိုဖို့ကောင်းသလဲ။ တော့

အဖြေပုံ မော်လ်ဒိုဗာ

ပစ္စည်းတွေအကုန် ကောက်ပေါက်ပစ်ချင်တယ်”

ဂျီအန်နာ စကားအဖြစ်ပြောတာဖြစ်ပါစေ... ကျွန်တော့ကျိတ်ဆုတောင်းမိတယ်။ ဒီဆိုင်ထဲမှာ ပစ္စည်းတွေပစ်ပေါက်မိရင်တော့ ဘီလူးမကြီးက လုပ်လိမ့်မယ်။ ဂျီအန်နာ စကားပြောရတာမောသွားပြီ။ ကော်ဖီတစ်ခွက်သောက်တယ်။

မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာသောကသံသရာထဲမှာ ပိတ်မိနေတာပဲ။ မပျော်ရွှင်တဲ့ အခါ၊ သောကတွေများလာတဲ့အခါ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ယုံကြည်မှုနည်းလာတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မယုံတော့ ပျော်ရွှင်မှုက ပိုပြီးနည်းပါးလာရော။ မပျော်လေ၊ မယုံလေ... ပိုဆိုးလာတော့တာပေါ့။ ဂျီအန်နာကို ကျွန်တော်မေးကြည့်တယ်။ သူ့ရောဒီမှာ နေရတာပျော်သလားလို့။

“အမှန်အတိုင်းဖြေရမလား။ ကျွန်မ ဒီမှာပျော်တယ်” ဂျီအန်နာကဖြေတယ်။ “နယူးယောက်မှာတုန်းကထက် အများကြီးပိုပျော်တယ်။ ဒီမှာနေရတာ ကျွန်မကိုယ်ကျွန်မ ပိုပြီးအသုံးဝင်တဲ့သူတစ်ယောက်လို ခံစားရတယ်”

ပထမတော့ ဂျီအန်နာရဲ့အဖြေကို ကျွန်တော်မယုံနိုင်ဘူး။ သေချာစဉ်းစားကြည့် တော့မှ သဘောပေါက်လာတယ်။ လူ့ပတ်ဝန်းကျင်အတွက် အသုံးဝင်တဲ့သူ၊ ကူညီပေး နိုင်တဲ့သူလို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်တဲ့သူတွေဟာ သုခအရသာကို ပိုခံစားရတယ်တဲ့။ အမေရိကန် ချီကာဂိုတက္ကသိုလ်မှာ သုတေသနတစ်ခုလုပ်တယ်။ အလုပ်အကိုင်ပေါင်းစုံ နဲ့အသက်မွေးနေကြတဲ့ လူငါးသောင်းလောက်ကို စစ်တမ်းကောက်ကြည့်တယ်။ အဖြေ တွေက အံ့ဩဖို့ကောင်းတယ်။ အထက်တန်းစား အလုပ်တွေလို့ ပြောလို့ရတဲ့ ရှေ့နေ၊ ဆရာဝန်၊ ဘဏ်မန်နေဂျာ စတဲ့အလုပ်လုပ်တဲ့သူတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပမာဏဟာ သိပ်မမြင့် ဘူး။ အပျော်ဆုံး သူတွေကဘယ်သူတွေလဲ။ သူနာပြုဝန်ထမ်းတွေ၊ မီးသတ်သမားတွေ စတဲ့ တရင်းတနှီး တိုက်ရိုက်ကူညီပေးနိုင်တဲ့ အလုပ်လုပ်သူတွေပါ။

ဂျီအန်နာကပြောပြတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာမှာ ကောင်းတာတွေလည်း အတော်အသင့် ရှိပါတယ်တဲ့။ သက်ကြီးရွယ်အိုတွေ၊ ကွယ်လွန်သွားတဲ့သူတွေကိုလေးစားသမှုရှိကြတယ်။ တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် “တမလွန် အောက်မေ့ပွဲ” ဆိုတာရှိသတဲ့။ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သူတွေရဲ့ အုတ်ဂူတွေဆီကို ပန်းစည်းတွေ၊ ပန်းခွေတွေ သွားပေးကြတဲ့ပွဲပါ။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ ရင်နေတဲ့သူထက် သေပြီးသားသူတွေကို ပိုချစ်တယ်ထင်တယ်။

- “ဪ... ပြီးတော့ သစ်သီးဝလံတွေ”
- “အရမ်းလတ်ဆတ်တယ်လို့ ပြောမလို့လား”
- “ဟုတ်ပါ”

ဘီလူးမကြီးကို ကျွန်တော် ပိုက်ဆံရှင်းလိုက်တယ်။ ဟိုတယ်အခန်းကိုပြန်တယ်။ အဝတ်အစားထည့်တယ်။ မော်လ်ဒိုဗာရဲ့ နယ်မြို့ကို လေ့လာလို့ဝပါပြီ။

--

ခစ်ရှ်နောင်ကိုအပြန် ကျွန်တော်စီးလာတဲ့ကားထဲမှာ ပူအိုက်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် ပြုတင်းပေါက်တော့ မဖွင့်ဖြစ်ပါ။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတစ်ပိုင်း ဖြစ်ချင်နေပြီ ထင်တယ်။ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်အရင်လောက်လည်း မယဉ်ကျေးတော့ဘူး။ “ကျေးဇူးတင်ပါတယ်ခင်ဗျ” ဘာညာတွေလည်း မပြောဖြစ်တော့ဘူး။ ဒီမှာ ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး ဆက်ဆံလည်း သိပ်မထူးဘူးလေ။ ဒီကလူတွေဈေးဝယ်တဲ့အခါ ဆိုင်ထဲကိုဝင်မယ်။ လို့ ချင်တဲ့ဟာကို လက်ညှိုးထိုးပြမယ်။ ဒါပေး၊ ဟိုဟာပေး။ မာရီရှာကကျွန်တော့်ကို ခဏ ခဏ ရှင်းပြဖူးတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ ယဉ်ကျေးဖို့တောင် မတတ်နိုင်လောက် တဲ့အထိ မွဲနေလို့ပါတဲ့။ ကမ္ဘာ့အယဉ်ကျေးဆုံးနိုင်ငံလို့ ပြောလို့ရတဲ့ ဂျပန်နိုင်ငံမှာကျွန် တော် လေးနှစ်လောက်နေခဲ့ဖူးတယ်။ ဂျပန်တွေ ယဉ်ကျေးလွန်းလို့ ကျွန်တော်ရူးပါရူးချင် သွားတယ်။ ကျေးဇူးပြုပြီး၊ ကျေးဇူးပါ၊ ဂိုမန်နာဆိုင်...

ဒါပေမယ့် ဂျပန်လူမျိုးတွေဟာ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတဲ့အရာကို ချောဆီတစ်ခုလိုအသုံး ပြုရတယ်ဆိုတာကို နားလည်တဲ့သူတွေ။ ဒီချောဆီနဲ့ဆိုရင် အရာရာ အဆင်ပြေပြေလည် ပတ်နိုင်တယ်။ ဆီခန်းသွားတဲ့အခါ စက်သွားတွေ တစ်ခုနဲ့တစ်ခုပွတ်တိုင်ပြီး မီးတွေပွင့် တော့တာပဲလေ။ ကျွန်တော်အခုတော့သိပြီ။ မော်လ်ဒိုဗာတွေ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရိုင်းခိုင်း နေတာထက် ဂျပန်တွေ ဟန်ဆောင်ယဉ်ကျေးနေတာကိုပဲ သဘောကျပါရစေ။

လူဘာကကျွန်တော့်ကို တံခါးဝမှာ လာကြိုတယ်။ အိမ်နေရင်းကုတ်အပွကြီး ဝတ်ထားတယ်။ ရယ်တော့ရယ်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ဟာ အဘိုးကြီးအဘွား ကြီး လင်မယားလိုဖြစ်နေပြီ။ သူကဟင်းချက်တယ်။ ကျွန်တော်က အိမ်ထဲမှာပြင်စရာနဲ့ တာပြင်ပေးတယ်။ မီးလုံးလဲတာ၊ အချဉ်ပုလင်းတွေ အဖုံးဖွင့်ပေးတာ စသည်ဖြင့်။ အောင်မယ်.. တစ်ခါတလေ ရန်တောင်ဖြစ်လိုက်သေးတယ်။ ဘာသာစကားသာမပေါက် တာ။

“ဘယ်လိုလဲ ပျော်ခဲ့လား” လူဘာက ခြေဟန်လက်ဟန်နဲ့မေးတယ်။

“ဖစ်ဖတီး ဖစ်ဖတီး” ကျွန်တော်ပြန်ဖြေတော့ လူဘာကပြုံး တယ်။

ညနေဘက်ရောက်တော့ လူဘာက ငါးဟင်း ချက်ကျွေးတယ်။ ငါးကစားချင် စဖွယ်ပါ။ စားပြီးမှ ကျွန်တော် သတိရသွားတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာကငါးတွေဟာ မသန့်ဘူး။ အခန်းမသင့်ရင် အဆိပ်သင့်တတ်တယ်တဲ့။ ဘာမှမဖြစ်ပါစေနဲ့။

www.burmeseclassic.com

တင်ပေးတဲ့သူကပါ ဝင်ပြီးအော်တာ။ နောက်တစ်မှတ်တိုင်ရောက်တော့ အဘွားကြီးကို တွန်းမချရုံတစ်မည်.. အတင်းဆင်းခိုင်းကြတယ်။

ဇန်ဒရူက အသက်ငယ်ငယ်၊ ပိန်သွယ်သွယ်ကိုယ်လုံးနဲ့။ မျက်မှန်တပ်ထားတယ်။ နောက်ကျသွားတဲ့အတွက် ကျွန်တော်သူ့ကို တောင်းပန်လိုက်တယ်။ ဒါပေမယ့် မော်လ်ဒိုဗာ မှာ ၁၀ မိနစ်လောက် နောက်ကျတာကို စကားထဲထည့်ပြောလေ့မရှိပါ။ ကျွန်တော်နဲ့ ဇန်ဒရူနဲ့ အနီးအနားက ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို တူတူလျှောက်သွားကြတယ်။ ဇန်ဒရူက အသက် ၂၆ ဝန်းကျင်ပဲရှိဦးမယ်။ ဒါပေမယ့် အသက် ၇၀ ကျော်အဘိုးကြီးတစ်ယောက်လို ခါးသီးမှုတွေ၊ အမုန်းတွေနဲ့ ပြည့်နေပုံပဲ။

ဇန်ဒရူဟာ မော်ဒိုဗာကို ပြောင်းလဲပစ်တဲ့ ရုရှားတွေကို မုန်းတယ်။ “ကျွန်တော် တို့မှာ ကိုယ်ပိုင်ဆိုတာ မရှိတော့ဘူး။ ဘယ်နေရာမှာမှ လူဝင်မဆဲဘူး။ ရုရှားရောက် ပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ကို ရိုမေးနီးယားလူမျိုးတွေအဖြစ်သတ်မှတ်တယ်။ ရိုမေးနီးယား ရောက်ပြန်တော့လည်း ကျွန်တော်တို့ကို ရုရှားတွေလို သတ်မှတ်ပြန်ရော။ မော်လ်ဒိုဗာဟာ ဒဏ်ရာဗရပွနဲ့ သားကောင်တစ်ကောင်လိုဖြစ်နေပြီ။ အနာကျက်ဖို့လိုနေပြီ။ ကျွန်တော် တို့လူမျိုးတွေ မပျော်ရတဲ့ အဓိကအကြောင်းရင်းက ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘာကောင်မှန်း မသိတော့တာကြောင့်။ ခင်ဗျားပဲ စဉ်းစားကြည့်လေ.. ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘာမှန်းမသိမှ တော့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး စိတ်ချမ်းသာရမလဲ”

စားပွဲထိုးအမျိုးသမီးရောက်လာတော့ ဇန်ဒရူက မော်လ်ဒိုဗာဘာသာစကားနဲ့ ပြောပြီး မှာတယ်။ စားပွဲထိုးအမျိုးသမီးက ရုရှားလို ပြန်ဖြေတယ်။ လူနှစ်ယောက်.. ကိုယ်ပြောချင်တဲ့ဘာသာ စကားနဲ့ အလျှော့မပေးဘဲ အပြိုင်ပြောနေကြတာ..။

“ခင်ဗျား ရုရှားလို မပြောတတ်ဘူးလား”။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ကောင်းကောင်း ပြောတတ်တယ်”

“ဒါဆို ဘာလို့သူ့ကို ရုရှားလိုမပြောတာလဲဗျ”

“ဘာလို့ပြောရမှာလဲ။ ဒါကျွန်တော်နိုင်ငံလေ။ သူ့နိုင်ငံမဟုတ်ဘူး။ မော်လ်ဒို ဗာလိုပဲ ပြောရမယ်။ ကျွန်တော်ဒါမျိုးကို သည်းမခံနိုင်ဘူးဗျ။ တစ်ချိန်လုံး အရှက်ခွဲခံနေရ တာ။ ရုရှားတွေ ကျွန်တော့်ကို ဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတာ ခင်ဗျားသိလား။ ‘မင်းကလဲ.. ဘာလို့ ရုရှားလိုမပြောတာလဲ။ လူတွေပြောတဲ့ ဘာသာစကားနဲ့ ပြောစမ်းပါကွ’တဲ့”

မော်လ်ဒိုဗာမှာ ဘာသာစကားဟာ အိုက်စလန်မှာလိုမျိုး ပျော်ရွှင်မှုကို ယူမလာ ပေးနိုင်ပါ။ ဒီမှာ ဘာသာစကားဟာ လူအချင်းချင်း သွေးခွဲဖို့ လက်နှက်တစ်ခုပဲ။

“ရုရှားတွေပြောတာကတော့ သူတို့ကြောင့် မော်လ်ဒိုဗာ လွတ်လပ်ရေးရသွား”

မြင်း
ကြီးကို
တယ်
ပိဒီဇာ
တန်
ဒဂူက
က်လို
တော်
ချက်
ယား
ပဟာ
တော်
မုန်း
သိမှ
ဘနဲ့
က်..

သုခမြေပုံ

မော်လဒီဇာ

ဘာဆိုပဲ” ကျွန်တော်စကားထောက်ကြည့်တယ်။

“ဟုတ်တယ်။ လူတွေလက်ထဲက လွတ်ထွက်သွားအောင် လွတ်လပ်ပေးလိုက်
တာလေ”။ သူကပြန်ဖြေတယ်။

ကျွန်တော်စကားလွဲကြည့်တယ်။ လူဘာရဲ့အကြောင်းကို ပြောပြကြည့်တယ်။
လူဘာဟာ ရုရှားလူမျိုးမဟုတ်လား။ ရုရှားဆိုပေမယ့် ဇန်ဒရူပြောသလောက်တော့မဆိုး
တဲ့အကြောင်း ထောက်ပြလိုက်တယ်။ လူဘာဟာ အရာရာကိုဆုံးရှုံးပြီး ဒုက္ခရောက်နေ
တာတဲ့ အဘွားကြီးတစ်ယောက် မဟုတ်လား။

“နည်းတောင်နည်းသေးတယ်” ဇန်ဒရူက လေသံမာမာနဲ့ပြောတယ်။ “အမှန်
တရားဆိုတာ ဘယ်တော့မှ ဖွက်ထားလို့မရဘူးဗျ”

ဇန်ဒရူနဲ့တွေ့ရတာ အရမ်းတော့ အဆင်မပြေလှဘူး။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲနည်းနည်း
တောင်လန့်သွားတယ်။ ဇန်ဒရူပြောတာ ဟုတ်များဟုတ်နေသလား။ လူဘာဟာကျွန်တော်
ထင်ထားသလို ကြင်နာသနားတတ်တဲ့ အဘွားကြီးတစ်ယောက်ဟုတ်ရဲ့လား။ ကျွန်တော်
နဲ့လို့ သူ့ရဲ့ အစစ်အမှန် အကျင့်ဆိုးတွေကို မသိတာများလား။

အခန်းပြန်ရောက်တော့ ညစာစားဖို့ နောက်ကျနေပြီ။ လူဘာက သူ့လက်မှာ
မရှိတဲ့ နာရီကိုလက်ညှိုးထိုးပြပြီး စိတ်ဆိုးတဲ့ မျက်နှာလုပ်ပြတယ်။

ညစာစားပြီးတော့ မာရီရှာရောက်လာတယ်။ မာရီရှာကတော့ ထုံးစံအတိုင်း
ပြုံးပြုံးရယ်ရယ်ပဲ။ မျှော်လင့်ချက်မဲ့တဲ့ နေရာရောက်နေပေမယ့် မှိုင်နေစရာမလိုဘူးဆိုတဲ့
သက်သေပေါ့။

မီးဖိုချောင်စားပွဲမှာ ကျွန်တော်တို့ စုပြီးထိုင်လိုက်တယ်။ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းနဲ့
ဒိန်ခဲနဲ့ မြည်းရင်း လူဘာရဲ့ဘဝအကြောင်းကို ကျွန်တော်နားထောင်ရတယ်။

အချက်အလက်တွေကဒီလို -

လူဘာမှာ မောင်နှမသားချင်း ၁၂ ယောက်ရှိတယ်။ ရုရှားပြည် တောနယ်
ဘက်မှာ သူတို့ကိုမွေးတယ်။ လူဘာနဲ့ယူဖြစ်မယ့် ယောက်ျားကို ဆောက်လုပ်ရေး
ကောလိပ်မှာ စတွေ့တယ်။ လက်ထပ်ပြီးတော့ ကာဇက်စတန်ဘက်ကို ပြောင်းနေတယ်။
ယူရေနီယမ်တူးတယ် (အဏုမြူဗုံးလုပ်ဖို့ သုံးတဲ့ သတ္တုပါ)။ ရုပ်ချောချော သမီးလေးတစ်
ယောက်ရှိတယ်။ သားတစ်ယောက်လည်းရှိတယ်။ လူဘာရဲ့သမီးက ရေဒီယိုသတ္တိကြွ
ဒဏ်ကြောင့် ရောဂါဖြစ်ပြီး တစ်မိသားစုလုံး မော်လဒီဇာကို ပြောင်းလာကြတယ်။

လူဘာက ဓာတ်ပုံအဟောင်းတစ်ခုကို ထုတ်ပြတယ်။ ဓာတ်ပုံထဲကလူဘာဟာ
အရေးပါအရာရောက်တဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်မှန်း သိသာနေတယ်။ ဆောက်လုပ်ရဲ့

ဝန်ကြီးဌာနမှာ ရာထူးရာခံအမြင့်စားနဲ့ လူရှိသေရှင်ရှိသေ နေခဲ့ရတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ကားလည်းစီးနိုင်ခဲ့တယ်။ အရမ်းကြီးမချမ်းသာပေမယ့် ပြေပြေလည်လည်ဘဝပါပဲ။ သူ့ဘဝထဲကို နောက်ထပ်ယောက်ျားတစ်ယောက် ဝင်မလာခင်အထိပေါ့။ အဲဒီယောက်ျားနာမည်ကတော့ ဂေါ်ဘာချော့ ဆိုတဲ့ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်။ ဂေါ်ဘာချော့လက်ချက်ကြောင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု တစ်စစီပြိုကွဲသွားတယ်။ လူဘာပိုင်ဆိုင်သမျှတွေ သဲထဲရေသွန် ဖြစ်သွားတယ်။ ပြောနေရင်း လူဘာ မျက်ရည်ကျလာတယ်။ ကျွန်တော် လက်ကိုင်ပုဝါလှမ်းပေးလိုက်တယ်။ လူဘာရဲ့ယောက်ျားက လေဖြတ်ပြီး ကိုမာဝင်သွားတယ်။ တစ်နှစ်ပဲခံတယ်။ ဆုံးသွားတယ်။ အခုတော့ လူဘာဟာ ပင်စင်လခ တစ်လဒေါ်လာလေးဆယ်နဲ့ အသက်ဆက်နေရတယ်။ သူ့သမီးက တူရကီမှာ ရွေးဆံပင်ညှပ်တဲ့အလုပ်လုပ်နေတယ်။ သားက ရုရှားအရှေ့ပိုင်းမှာ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ထမ်း။ သားကိုမတွေ့ရတာဆယ်နှစ်ရှိပြီ။ သူ့သားက သူ့ကိုလေယာဉ်နဲ့တစ်ခေါက်လာတွေ့ဖို့ ၁၀ လ အလုပ်လုပ်ရတယ်တဲ့။

“ဒီမှာ အဆင်ပြေတဲ့အရာရော ရှိသေးရဲ့လားဗျာ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“အင်း...စတိုးဆိုင်တွေကတော့ ပိုကြီးတယ်။ ရွေးစရာကုန်ပစ္စည်းတွေလည်း အများကြီးပဲ။ ဒါပေမယ့် ဆယ်ယောက်မှာ တစ်ယောက်ပဲ ဝယ်ဖို့တတ်နိုင်တာလေ”

“လွတ်လပ်မှုကရော မကောင်းဘူးလား”

“ဘာလွတ်လပ်ရေးလဲ။ လွတ်လပ်ပြီး ဘာလုပ်ရမှာလဲ။ ဈေးဝယ်ရမှာလား။ ငါလိုချင်တာ ဒီလိုလွတ်လပ်မှုမျိုးမဟုတ်ဘူးဟေ့။ ဒီခေတ်မှာ ပိုက်ဆံရှိတဲ့သူတွေပဲ လွတ်လပ်နိုင်ကြတာ”

လူဘာ့ကို နောက်ဆုံးအနေနဲ့ ကျွန်တော်ထပ်မေးလိုက်တယ်။ ဘဝမှာပျော်ဖို့ ငွေရှိရင်ရပြီလား...။

“ပိုက်ဆံအပေါ်မှာ ငါထားတဲ့သဘောထားက တစ်မျိုး။ ဘယ်အရာမဆိုခက်ခက်ခဲခဲ ကြိုးစားဖို့လိုတယ်။ အလုပ်နာနာလုပ်နိုင်ရမယ်။ လူတွေအပေါ်ကောင်းရမယ်။ မကောင်းတဲ့သူဆိုတာ မရှိပါဘူး။ အားလုံးကို ချစ်နိုင်ရမယ်”

ကျွန်တော်တို့ ခဏဆက်ထိုင်နေလိုက်တယ်။ အလုပ်ကိစ္စလည်း အပြီးသတ်ရဦးမယ်။ ကျွန်တော် လူဘာကို အသစ်စက်စက် ဒေါ်လာ ၁၀၀ တန်တစ်ရွက်ပေးလိုက်တယ်။ လူဘာက ဒေါ်လာကိုယူပြီး မွှေခနဲ အားရပါးရ နမ်းတယ်။

ကျွန်တော်အခန်းကိုပြန်တယ်။ အဝတ်အစားတွေထည့်တယ်။ လူဘာရဲ့ဘဝဇာတ်လမ်းကို ပြန်စဉ်းစားကြည့်တယ်။ သတင်းသမားတစ်ယောက်အတွက်တော့ ဒီလိုဇာတ်လမ်းတွေဟာ အထူးအဆန်းတစ်ခု မဟုတ်တော့ပါ။ နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲတွေဖြစ်တာ

ကိုယ်ထိန်းချုပ်လို့မရတဲ့အရာတွေရဲ့ တွန်းအားကြောင့် လူဘာရဲ့ ဘဝပျက်သွားရှာတယ်။
 ဆောင်းထားတဲ့ ရာထူးရာခံတွေ၊ ကားတွေ၊ အိမ်တွေ အကုန်ကုန်သွားတယ်။ ဒါကြောင့်
 သူ့အခုစိတ်ဆင်းရဲနေရတယ်။ ဇာတ်လမ်းကတော့ ဒါပါပဲလား။ ဒါမှမဟုတ်ဒီထက်ပိုတဲ့
 အကြောင်းအရာတွေ ရှိနေသေးသလား။ သားသမီးတွေနဲ့ ခွဲနေရတာကြောင့်များလား။
 ဒါပေမယ့် အကောင်းမြင်စိတ်ပညာဗေဒအရ ဆိုရင် ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ အချိန်နဲ့ရေမြေ
 သေအလိုက် ပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းရှိတယ်။ ဘယ်လောက်ဆိုးတဲ့အရာတွေဖြစ်ပါစေလူသား
 တွေဟာ ရေလိုက်ငါးလိုက် နေတတ်တဲ့သတ္တဝါတွေ။ လူဘာကျမှ ဘာဖြစ်လို့ အပြောင်း
 အလဲဒဏ်ကို မခံနိုင်ရတာလဲ။ ဆိုဖီယက်ပြည်ထောင်စုပြိုကွဲသွားတာ ၁၅ နှစ်တိုင်ခဲ့ပြီ။
 ဘာဖြစ်လို့ အခုအချိန်ထိ သောကပွေနေတာလဲ။

ယဉ်ကျေးမှုကြောင့်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ ကျွန်တော်တို့
 အားလုံး စီးပျောနေတဲ့ ပင်လယ်ပြင်ကြီးပဲ။ ယဉ်ကျေးမှုခန်းသွားတဲ့အခါ ရေမရှိ တဲ့အိုင်မှာ
 ကျန်နေခဲ့တဲ့ငါးတွေလိုပဲ။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာလည်း အသက်ရှူကျပ်ကုန်ကြတာ
 ဖြစ်မယ်။ မော်လ်ဒိုဗာဟာ ရုရှားရဲ့ အရိပ်မှိုးအောက်ကနေ မထွက်နိုင်ဖြစ်နေတယ်။
 ရုရှားနိုင်ငံမဟုတ်တဲ့ ရုရှားနိုင်ငံဖြစ်နေတယ်။

မော်လ်ဒိုဗာဟာ တကယ်မရှိတဲ့နိုင်ငံတစ်ခုလိုပဲ။ ရှိချင်ယောင်ဆောင်နေတဲ့နေရာ
 တစ်ခု။ သွားလို့မရဘူးလားဆိုတော့ သွားကြည့်လို့ရတယ်။လမ်းမတွေပေါ် လမ်းလျှောက်
 ကြည့်လို့လည်းရတယ်။မာမာလီဂါ စားလို့ရတယ်။ဝိုင်သောက်မလားသောက်လို့ရတယ်။
 လူတွေနဲ့ စကားပြောလို့လည်းရတယ်။ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ထဲမှာလည်း ‘မော်လ်ဒိုဗာသို့
 ရောက်ရှိ’ ဆိုတဲ့တံဆိပ်တုံးကို ပြန်ကြည့်လို့ရတယ်။ ဒါပေမယ့်.. ဒါတွေအားလုံးရှိနေ
 ပေမယ့် နိုင်ငံကတော့ တကယ်မရှိဘူးလို့ပဲ ကျွန်တော်ခံစားရတယ်။ ခိုင်မာတဲ့၊ တည်မြဲ တဲ့
 ဖြစ်တည်မှုတစ်ခုခုမရှိရင် လေထဲမှာတလွင့်လွင့်ဖြစ်နေမှာပဲ။ ကျွန်တော်တို့လူသားတွေ
 ခြေကုပ်မြဲဖို့အတွက် ယဉ်ကျေးမှုဆိုတဲ့ အရာလိုကိုလိုအပ်တယ်။ နေ့စဉ်နေ့တိုင်းထုတ်
 သုံးနေစရာမလိုပေမယ့် ရှိနေဖို့တော့လိုတယ်။ ဘဏ်ထဲကပိုက်ဆံတွေလိုပဲပေါ့။အရေး
 အကြောင်းဆိုရင် ထုတ်သုံးလို့ရတယ် မဟုတ်လား။ မော်လ်ဒိုဗာမဟုတ်တော့ အရေးကြီး
 နေခဲ့တာ နှစ်အတော်ကြာပြီ။ ဒါပေမယ့်ထုတ်သုံးစရာ ယဉ်ကျေးမှုမရှိတဲ့အခါ တံလျှပ်
 နိုင်ငံတစ်ခု ဖြစ်နေတာ ဘာမှမဆန်းပါ။

အခုကျွန်တော် တကယ်ရှိပေမယ့် တကယ်မရှိသလိုဖြစ်နေတဲ့ မော်လ်ဒိုဗာကို
 စွန့်ခွာ၊ အပြင်ဘဝကို ပြန်ရတော့မယ်။ အရင်ဆုံး ကျွန်တော်လုပ်စရာ တစ်ခုရှိသေးတယ်။
 လူဘာမမြင်အောင် သူ့စာအုပ်စင်ပေါ်က အဘိဓာန်စာအုပ်ထဲကို ဒေါ်လာ ၁၀၀ ညှပ်

ခဲ့လိုက်တယ်။ အဘိဓာန်စာအုပ်က ရုရှား-အင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်ပါ။ “schaste” ဆိုတဲ့ ရုရှားစာလုံးပါတဲ့ စာမျက်နှာမှာ ဒေါ်လာ ၁၀၀ တန်ကို တိတ်တိတ်ပဲ ထားခဲ့လိုက်တယ်။ ရုပ်ရှင်ဆန်လိုက်တာလို့ ပြောချင်ပြော။ ပြဿနာမရှိပါ။ ၆၅ ၁၀၀ ဟာ တည်ငြိမ် ရှည်ကြာတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကိုတော့ ယူလာပေးနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် လူဘာ တစ်ယောက် ခဏပဲ ပျော်ရင်ပျော်ပါစေ။ တစ်ခါတစ်လေမှာ ခဏတာပျော်ရွှင်ရရုံနဲ့ လုံလောက်ပါတယ်။

--

လူဘာနဲ့ကျွန်တော် တိုက်ခန်းအပြင်ဘက် လမ်းမမှာ လေယာဉ်ကွင်းသွားဖို့ အငှားကားကိုစောင့်နေတယ်။ “မော်လ်ဒိုဗာကို ပြန်လာခဲ့ဦးလေ” လူဘာကရုတ်တ ရက်ကြီး အင်္ဂလိပ်လိုပြောတယ်။ အဆင်ပြေရင် ပြန်လာခဲ့ပါမယ်လို့ ကျွန်တော်ညာလိုက် တယ်။ ကျွန်တော်ညာပြောတယ်ဆိုတာကို လူဘာလည်းသိပါတယ်။ အမှန်အတိုင်း ပြောရရင် ကျွန်တော့်ဘဝမှာ အခုအချိန်လောက် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံကနေ ထွက်သွား ချင်စိတ် မဖြစ်ဖူးဘူး။ ချားလ်စ်ဒစ်ကင်းကပြောဖူးတယ်။ “လူဆိုတာ နေရာတစ်ခုကို အပြီးတိုင်ထားခဲ့လိုက်တာနဲ့ အဲဒီနေရာကို စပြီးမေ့တော့တာပဲ” တဲ့။

သူပြောသလို ဖြစ်ပါစေ...

လေယာဉ်ကွင်းကို နည်းနည်းစောပြီးရောက်သွားတယ် (လေယာဉ်လွတ်သွားလို့ လုံးဝလုံးဝ မဖြစ်ဘူး)။ အချိန်နည်းနည်းပါးပါး ဖြုန်းလို့ရသေးတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာ ပိုင်တစ်ခွက်မှာလိုက်တယ်။ တော်တော်ကိုညံ့တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့မော်လ်ဒိုဗာ ခရီးစဉ်ကို စားမြုံ့ပြန်ကြည့်တယ်။ ပထမဆုံးသေချာတာတစ်ခုကတော့ စိတ်ဆင်းရဲနေတဲ့သူတွေကို မြင်ရရင် ကိုယ့်စိတ်ချမ်းသာမှုအဆင့်မြင့်လာမယ်ဆိုတဲ့ သီအိုရီကိုခြေထောက်နဲ့ ကန်ထုတ် လိုက်လို့ရပြီ။ နဂိုကတည်းက စိတ်ညစ်နေတဲ့ကျွန်တော်ဟာ မော်လ်ဒိုဗာရောက်တော့ ပိုပြီးတောင် စိတ်ဆင်းရဲသွားတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအဆင့်က ဒီထက်ထပ်ကျ စရာလည်းမရှိတော့ဘူး။

တခြားသင်ခန်းစာတွေလည်း ရှိပါသေးတယ်။ ဒီသင်ခန်းစာတွေက ပိုအရေးကြီး တယ်။ အထွေအထူးပြောပြနေစရာမလိုတဲ့ သင်ခန်းစာတွေကိုတော့ မရှင်းတော့ပါဘူး။ (ဥပမာ- စိတ်မညစ်ချင်ရင် နောင်ဘဝ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးမဖြစ်စေနဲ့ဆိုတဲ့ သင်ခန်းစာမျိုး)။ တကယ်အရေးကြီးတဲ့သင်ခန်းစာတွေကို ပြောပြရရင်တော့ “ငါ့ပြဿနာမဟုတ်ဘူး” ဆိုတဲ့ခံယူချက်ဟာ ဒဿနတစ်ခုမဟုတ်ပါ။ စိတ်ရောဂါတစ်ခုသာဖြစ်တယ်။ လူများတွေ ရဲ့ပြဿနာဟာ ခင်ဗျားနဲ့ ဆိုင်ကိုဆိုင်တယ်။ အိမ်နီးနားချင်း ဒုက္ခရောက်သွားတဲ့အထဲ

တိုယ်တော့ လွတ်သွားပြီလို့မထင်ပါနဲ့။ အချိန်တန်ရင် ပြဿနာဟာ ကိုယ့်ဘက်ကိုပြန်
ထည့်လာတာပဲ။ ကျည်ဆန်ကိုရှောင်လိုက်တယ်လို့ ထင်နေပေမယ့် တကယ်တမ်းကကိုယ်
ဆိုပါ မှန်သွားတာ။ နာလိုနာမှန်းမသိသေးတာပဲရှိတယ်။

ဗင်ဟိုဗန်ပြောခဲ့သလိုပဲ။ “လူ့အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရဲ့ အရည်အသွေးဟာ ခင်ဗျား
အိဒီလူ့အဖွဲ့အစည်းထဲမှာရထားတဲ့ နေရာထက်အဆပေါင်းများစွာပိုအရေးကြီးပါတယ်”။
ဒီထက်ရှင်းအောင်ပြောရရင် ကြည်လင်နေတဲ့ ရေအိုင်ထဲမှာငါးသေးသေးလေးတစ်ကောင်
ဖြစ်ရတာဟာ ညစ်ပတ်နေတဲ့ ရေအိုင်ထဲမှာ ငါးအကြီးကြီးဖြစ်ရတာထက် ပိုကောင်း
ပါတယ်။

နောက်ထပ် သင်ခန်းစာတစ်ခု။ ဆင်းရဲခြင်းဟာ မပျော်ရွှင်ရခြင်းရဲ့ တရားခံဖြစ်
တယ်လို့ အကြောင်းပြတတ်ကြတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေဟာ တခြား ဥရောပနိုင်ငံတွေ
ထက်ပိုပြီး ဆင်းရဲတာတော့မှန်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဆင်းရဲတဲ့ပြဿနာတစ်ခုတည်းကြောင့်
စိတ်ညစ်နေရတာမဟုတ်ဘူး။ ဆင်းရဲတဲ့ ပြဿနာအပေါ်မှာ မြင်တဲ့အမြင်ကြောင့်လည်း
အများကြီး ပါတယ်။

မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေရဲ့ သောကမျိုးစေ့ဟာ သူတို့ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုမှာအမြစ်တွယ်
နေတယ်။ ယုံကြည်မှုနဲ့ မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းကို တန်ဖိုးမထားတဲ့ယဉ်ကျေးမှု။ စိတ်
ထားမကောင်းတဲ့၊ ကောက်ကျစ်တဲ့သူတွေကို ပိုကြီးပွားတိုးတက်စေတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု။
ကြင်နာသနားခြင်းနဲ့ မျှော်လင့်ချက်ကို နေရာမပေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု။ ရှေးအိန္ဒိယစာအုပ်
တစ်အုပ်ထဲမှာ ပြောထားတယ်။ “မျှော်လင့်ချက်ဟူသောအရာသည် လူသားတိုင်း၏
ကျောက်ဆူးတစ်ခု ဖြစ်သည်။ မျှော်လင့်ချက် ပျက်သုဉ်းသွားသည့်အခါ သောကမီး
တပုန်းပုန်း တောက်လောင်တော့သည်။ ထိုမီးသည် သေခြင်းနှင့်မခြား...”

မော်လ်ဒိုဗာမှာ ကျွန်တော်လွမ်းစရာ ဘာမှမရှိပါ။ ဘာမှမရှိဘူးဆိုတာ လုံးဝတော့
မမှန်ဘူး။ လူဘာနဲ့ သူ့ရဲ့ အပွင့်တဝေဝေနဲ့ အင်္ကျီဟောင်းကြီးကိုတော့ သတိတရရှိနေဦး
မယ်ထင်တယ်။ ပြီးတော့ သစ်သီးတွေနဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေကိုလည်း မေ့မှာမဟုတ်
ပါ။ အင်မတန်လတ်ဆတ်တယ်လေ။

xxx

၇ ထိုင်း

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ မစဉ်းစားခြင်း

လူဆိုတာ တစ်ခါတလေမှာ ဘယ်လောက်ပဲကြိုးစားကြိုးစား ပုံစံခွက်ထဲကို ဇောက်ထိုးကျတတ်တယ်တဲ့။ ကျွန်တော်လည်း အခု ပုံစံခွက်ထဲရောက်နေပြီ။ ဆူဖီဝေါင်လို့ နာမည်ပေးထားတဲ့ အရက်ဘားထဲမှာရောက်နေတာ။ ဆေးရောင်စုံခြယ်ထားတဲ့၊ အဝတ် အစားမပါတဲ့ ထိုင်းအမျိုးသမီးတစ်ယောက် ကျွန်တော့်ရှေ့မှာ တိုင်ကိုပတ်ပြီးကနေတယ်။ ပင်ပေါင်ဘောလုံးတွေနဲ့ ကျွန်တော်တစ်သက်လုံး မစဉ်းစားမိဖူးတဲ့ အထူးအဆန်းတွေကို လုပ်ပြနေတယ်။

ငါ့အလှည့်ကျရင်တော့ ဒီလိုမဖြစ်စေရဘူးဟေ့ လို့ကျွန်တော်ကြိမ်းဝါးခဲ့တာပဲ။ ဒါပေမယ့် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် အခုတော့ ဒီနေရာကို ရောက်နေရပြီ။ ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်း စကော့ရဲ့ အပြစ်ပါပဲ။ စကော့က ဘန်ကောက်မှာနေတာကြာပြီ။ ဒါပေမယ့် တကယ်တမ်းကျတော့ ကျွန်တော်လည်း လေယာဉ်မဆိုက်ခင်ကတည်းကဒီနိုင်ငံရောက်ရင် တွေ့ရမယ့်ပြဿနာတွေကို ကြိုမြင်ယောင်ပြီးသားပါ။ ထားပါတော့။

လေယာဉ်ပေါ်မှာတုန်းက ကျွန်တော့်ဘေးမှာထိုင်နေတဲ့ နစ် နဲ့စကားပြောဖြစ် တယ်။ နစ်ကဘန်ကောက်နဲ့ နယူးယောက်ကို မြောင်းပေါက်အောင် အသွားအပြန်လုပ်ပြီး စီးပွားရေးလုပ်နေတဲ့ စွန့်ဦးတီထွင် သူတစ်ယောက်ပါ။ ဘောင်းဘီတိုတို။ ညှပ်ဖိနပ်စီး ထားတယ်။ မုတ်ဆိတ်မွေးထူထူနဲ့။ နစ်ကထိုင်းနိုင်ငံအကြောင်း ခရေစေ့တွင်းကျအကုန်

သိတယ်။ ၁၇ နာရီကြာတဲ့ လေယာဉ်ခရီးစဉ် တစ်လျှောက်လုံးမှာ ကျွန်တော့်ကို အားရ ဝါးရ ရှင်းပြတယ်။ သူပြောသမျှကို အတိုချုံးပြောရမယ်ဆိုရင်..

နစ်ပြောပြတဲ့ မွေထိုင်းလက်တွေ့အကြောင်း - “ရှေ့ဆုံးတန်းမှာ မထိုင်နဲ့ဗျ။ ခန်းမနပ် နိုင်ငံခြားသားတွေပဲ ရှေ့ဆုံးမှာထိုင်ကြတာ။ အခန့်မသင့်ရင် သွေးတွေလာစဉ် တတ်တယ်။ နောက်တန်းမှာပဲထိုင်”

နစ်ပြောပြတဲ့ ထိုင်းကိုအလုပ်ကိစ္စနဲ့သွားတဲ့အခါ ဝတ်သွားသင့်တဲ့အဝတ်အစား အကြောင်း- “အခုကျွန်တော်ဝတ်ထားတာကိုကြည့်။ ဒီလိုပဲဝတ်ဗျ။ စွပ်ကျယ်အင်္ကျီတော့ လုံးဝမဝတ်မိစေနဲ့။ ချိုင်းမွေးတရမ်းရမ်းနဲ့ အလုပ်စကားပြောလို့ အဆင်မပြေဘူးလေ”

နစ်ပြောပြတဲ့ ထိုင်းမိန်းကလေးတွေအကြောင်း - “ထိုင်းကောင်မလေးတွေက ထင်သလောက် မလွယ်ဘူးဗျ။ အဆင့်အတန်းရှိတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့ နောက် တစ်ဆင့်တက်ချင်ရင် အခေါက် ၃၀ လောက် ချိန်းတွေ့ဖို့လိုတယ်”

စောစောက တိုင်ပတ်ပြီးကနေတဲ့ မိန်းကလေး ခဏနားဖို့ စင်ပေါ်ကနေဆင်း သွားတယ်။ နားနေချိန်ကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး စကော့ကကျွန်တော့်ကို သူ့ရဲ့ သီအိုရီတစ် ခုကိုရှင်းပြတယ်။ မိန်းကလေးတစ်ယောက်နဲ့ အိပ်ခွင့်ရဖို့ နည်းလမ်း၊ ရည်ရွယ်ချက် နဲ့ အခွင့်အရေး ဆိုတဲ့ အကြောင်းအရာသုံးခု ကိုက်ညီဖို့လိုသတဲ့။ သက်လတ်ပိုင်းအရွယ်၊ ဗိုက်ရွဲနေတဲ့ အမျိုးသားတွေအတွက်တော့ ဒီအကြောင်းအရာသုံးခု ကိုက်ညီဖို့ဆိုတာ နေ့လ၊ကမ္ဘာ သုံးခုစလုံး တစ်တန်းတည်းဖြစ်ဖို့လောက်နီးနီး ခက်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် နိုင်ငံတကာ ငွေလဲနှုန်းနဲ့ ထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ လိုက်လျောနိုင်စွမ်းကြောင့် “အခွင့်အရေး” ဆိုတဲ့ တတိယအကြောင်းအရာဟာ ဒီနိုင်ငံမှာ အင်မတန်လွယ်နေတော့တာ။

စကော့ပြောတာတွေကို ကျွန်တော် ခေါင်းတငြိမ့်ငြိမ့်နဲ့နားထောင်ရင်း ဘားထဲ မှာ ရှိနေတဲ့ လူတွေကို လိုက်ကြည့်မိတယ်။ ဆူဇီဝေါင်ဘားရဲ့ စားသုံးသူအများစုဟာ ဗိုက်တစ်လုံးစီနဲ့ သက်လတ်ပိုင်းအရွယ်တွေများတယ်။ လက်ထဲမှာ ဘီယာခွက်ကိုယ်စီ ကိုင်ထားကြတယ်။ မျက်လုံးအကြောင်သားနဲ့ စင်မြင့်ဘက်ကို စိုက်ကြည့်နေကြတယ်။ “ကနေဒါကြွက်” တွေနဲ့တူလိုက်တာ.. ကျွန်တော်သတိရသွားတယ်။ ၁၉၅၀ ဝန်းကျင် လောက်မှာ ကနေဒါစိတ်ပညာဗေဒပညာရှင်တွေက ကြွက်တွေနဲ့ စမ်းသပ်မှုတစ်ခုလုပ်ခဲ့ တယ်။ ကြွက်တွေရဲ့ဦးနှောက်ထဲက သာယာမှုပေးတဲ့ နေရာအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုကိုလျှပ်စစ် နဲ့ လှုံ့ဆော်လို့ရအောင် ကြိုးသွယ်လိုက်တယ်။ အဲဒီကြိုးနဲ့ ခလုတ်သေးသေးလေးတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ပေးပြီး ခလုတ်တွေကို ကြွက်တွေကိုယ်တိုင် လက်နဲ့ဖိလို့ရအောင် စီစဉ်ပေး လိုက်တယ်။ လက်နဲ့ခလုတ်ကို ဖိလိုက်တိုင်း ကြွက်တွေရဲ့ဦးနှောက်ထဲမှာဓာတ်ကူး

စိမ်ကျနေတော့တာပေါ့။ ဒါနဲ့ ကြွက်တွေကို ခလုတ်နှိပ်ချင်သလောက်နှိပ်ပစေဆိုပြီးထားထားလိုက်တယ်။ အဲဒီမှာ ကြွက်တွေဟာ အစားအသောက်ကိုတောင် စိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ တခြား ဘာမှမလုပ်တော့ဘူး။ သူတို့ရဲ့ လက်သေးသေးလေးတွေနဲ့ ခလုတ်သေးသေးလေးတွေကိုပဲ အဆက်မပြတ် နှိပ်နေတော့တာ။ သာယာမှုမှာပဲ မိန်းမောနေတော့တာပေါ့။

ဘန်ကောက်မှာနေကြတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေရဲ့ဘဝဟာ ကနေဒါကြွက်တွေနဲ့ တူတူပါပဲ။ ကြွက်တွေက သာယာမှုအတွက် ခလုတ်ကို အဆက်မပြတ်နှိပ်ကြသလို နိုင်ငံခြားသားတွေကတော့ ပိုက်ဆံအိတ်ထဲက ဘတ်ငွေတွေ တစ်ရွက်ပြီးတစ်ရွက်ဆက်တိုက်ထုတ်တယ်။ ကျန်တာစိတ်မဝင်စားတော့ဘူး။ သာယာမှုနောက် တကောက်ကောက် လိုက်တော့တာပဲ။ ဒါပေမယ့် သာယာမှုဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုယူဆောင်လာပေးနိုင်သလား။ ဒါဆိုရင် ထိုင်းနိုင်ငံရောက်နေတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေအကုန်လုံး သုခချမ်းသာအတိပြီးနေပြီပေါ့။ မဟုတ်ဘူး။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ သာယာခြင်းသက်သက် မဖြစ်နိုင်ဘူး။

ရုတ်တရက်ကြည့်မယ်ဆိုရင် ထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ လိုက်လျောသည်းခံနိုင်စွမ်းဟာ နယ်သာလန်လူမျိုးတွေနဲ့ တူသယောင်ထင်ရတယ်။ ဒါပေမယ့် နယ်သာလန်လူမျိုးတွေရဲ့ လိုက်လျောနိုင်စွမ်းဟာ စနစ်တကျ ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားတာ။ ငါတို့လူမျိုးတွေဟာ ဒါတွေကို သည်းခံနိုင်တယ်။ မင်းတို့သည်းခံနိုင်လား ဆိုတဲ့သဘောမျိုး။ သူတို့ရဲ့လိုက်လျောနိုင်စွမ်းကိုလည်း ဂုဏ်ယူစွာပြောတတ်ကြတယ်။ ထိုင်းလူမျိုးတွေကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ လူတွေရဲ့ သာယာမှုလောဘတွေ၊ စိတ်ဆန္ဒတွေ၊ ငွေကြေးလိုအပ်ချက်တွေကို အသိအမှတ်ပြုတယ်။ လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်တယ်။ ကနေဒါစာရေးဆရာ မောင့်ရက်ဒ် မွန်းက ထိုင်းနိုင်ငံအကြောင်းကို ဒီလို အထိရောက်ဆုံးရှင်းပြခဲ့တယ်။ “သူတို့အတွက် တစ်ခုခုဟာ ကော်ဇောအောက်ထည့်ဖွက်လို့မရအောင် ကြီးနေတယ်ဆိုရင်အဲဒီတစ်ခုခုကို ပရိဘောဂလို့ သတ်မှတ်လိုက်တာပဲ”။ ဒီပရိဘောဂကို မကြိုက်ဘူး။ ခဏခဏဝင်တိုက်မိနေတယ်။ ဒါပေမယ့် ရှိနေတယ်ဆိုတာကိုတော့ အသိအမှတ်ပြုကြတယ်။ မရှိချင်ယောင် မဆောင်ကြဘူး။

ထိုင်းနိုင်ငံကိုလာလည်တဲ့ အလုပ်လုပ်ဖို့ရောက်လာတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေရဲ့ အကြောင်းဟုတ်သော်ရှိ၊ မဟုတ်သော်ရှိဇာတ်လမ်းစုံကြားရတယ်။ နမူနာယူစရာဇာတ်လမ်းများဆိုပါတော့။ ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ မူးယစ်လောကအကြောင်းကို သတင်းထောက်လှမ်းဖို့ ရောက်လာတဲ့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး လူငယ်ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်အကြောင်း ကျွန်တော်ကြားဖူးတယ်။ မူးယစ်လောကအကြောင်းစုံစမ်းရင်း သူ့ကိုယ်တိုင် မျောပါသွားလို့ လန်ဒန်ကို ပြန်ခေါ်လိုက်ရတယ်တဲ့။ သာယာမှုဒဏ်ကို မခံနိုင်တာပေါ့လေ။

ဒီလိုလူတွေကို “sexpats” တွေလို့ခေါ်သတဲ့။ “sex” ဆိုတဲ့ လိင်ကိစ္စနဲ့ “expat” ဆိုတဲ့ တိုင်းတပါးနိုင်ငံတွင်ရောက်နေသူ ဆိုတာကိုပေါင်းပြီးခေါ်တာ။ ဒီလို sexpats တွေကိုကြည့်လိုက်ရင် နေလောင်ထားတဲ့မျက်နှာ၊ ဘီယာဗိုက်တစ်လုံးနဲ့ဖရီဖရဲ အဝတ်အစားတွေ ဝတ်ထားတာတွေ့ရတတ်တယ်။ Sexpat တစ်ယောက်ဖြစ်သွားပြီဆိုရင် သူ့အိတ်ထဲမှာ ပိုက်ဆံရှိနေသရွေ့ ကျန်တဲ့အပြင်အဆင် ဘာမှမလိုတော့ဘူးလို့သတ်မှတ် ဖစ်လိုက်တာကိုး။ “စိတ်ပျက်စရာပါဗျာ” စကော့ကညည်းတယ်။ ကျွန်တော်သူ့ကိုကြည့် ခဲ့တယ်။ စကော့တစ်ယောက်လည်း ထူးမခြားနားပါပဲ။ မျက်နှာမှာ နေလောင်စပြုနေပြီ။ အင်္ကျီဖရီဖရဲနဲ့။ သူလည်း Sexpatတစ်ယောက်ပုံစံဖြစ်နေပြီ ဆိုတာကိုတော့ ကျွန်တော် ပြောမထွက်ပါ။

--

စကော့ရဲ့တိုက်ခန်းကိုပြန်ရောက်တော့ ကျွန်တော်တို့ ဒီဗွီဒီရုပ်ရှင်တစ်ကားကြည့် ဖြစ်တယ်။ ခိုးကူးခွေဆိုတော့ အရုပ်က မှုန်ဝါးပြီး အသံကဝူးဝူးဝါးဝါးနဲ့။ ၁၅ မိနစ် လောက်ကြာတော့ ဆက်မကြည့်နိုင်တော့တာနဲ့ ပိတ်လိုက်ရတယ်။ စကော့ကကျွန်တော့် ကို စာအုပ်ထူထူတစ်အုပ် လှမ်းပေးတယ်။ “ဗုဒ္ဓဘုရား၏ သင်ကြားမှုများ” တဲ့။

စကော့ဟာ ဘာသာမဲ့တစ်ယောက်။ ဒါပေမယ့် ထိုင်းနိုင်ငံကိုရောက်လာပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာနဲ့ ပိုနီးစပ်လာတယ်။ ဥပမာပြောရရင် ပစ္စည်းဥစ္စာပိုင်ဆိုင်မှု တွေကို စုဆောင်းတာမျိုးဆိုရင် သိပ်ပြီးတန်ဖိုးမထားတော့ဘူး။ သူ့အရမ်းသဘောကျတဲ့ စာအုပ်တွေတောင် မစုတော့ဘူး။ သူဖတ်ပြီးပြီဆိုတာနဲ့ သူများကိုပေးလိုက်တော့တာပဲ။ စကော့ကပြောတယ်။ “ဒီစာအုပ်တွေကို ဆုတံဆိပ်တွေလို သိမ်းထားစရာမှမလိုတာဗျာ။ ဒီလိုစဉ်းစားလိုက်တော့ သူများကိုပေးလိုက်ဖို့ ပိုလွယ်သွားတယ်”။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း စာအုပ်တစ်အုပ်လက်ဆောင်ပေးတယ်။ ဆမ်းမားဆက်မွန်ရဲ့ “လမင်းနှင့်ပဲနီ” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ပါ။ သူ့အကြိုက်ဆုံးစာအုပ်တွေထဲက တစ်ခုပေါ့။ ဆမ်းမားဆက်မွန် ပြောဖူးတဲ့ စကားတစ်ခုရှိတယ်။ “ကိုယ်လုပ်ချင်တဲ့အရာတစ်ခုကို လုပ်တော့မယ်ဆိုရင်လမ်းထောင့် မှာစောင့်နေတဲ့ ရဲတွေကို သတိရပါ” တဲ့။ စကော့တစ်ယောက်လည်း ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ဒီအကြံဉာဏ်အတိုင်း ကျင့်သုံးနေထိုင်နေတယ်ထင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ထိုင်းနိုင်ငံကရဲတွေ ကတော့ သူဘာလုပ်နေသလဲ သိပ်စိတ်ဝင်စားမယ်မထင်။

ဘန်ကောက်မြို့မှာ အထူးအဆန်းအဖြစ်အပျက်တွေဆိုတာ နေ့တိုင်းတွေ့နေရတဲ့ နေလုံးလို့ပဲ... မထူးဆန်းတော့ဘူး။ စကော့ကပြောပြတယ်။ သူတစ်သက်လုံးမတွေးဖူးခဲ့ တဲ့အရာတွေကို ဒီရောက်မှ ကြုံရတွေ့ရတော့တာပဲတဲ့။ “လက်မဲ့” စားသောက်ဆိုင်

တာ ဘန်ကောက်မှာရှိသတဲ့။ အဲဒီဆိုင်မှာ စားပွဲထိုးအမျိုးသမီးတွေက လာရောက်စားသုံးသူတွေကို အမေက ကလေးကိုခွဲကျွေးသလို ခွဲကျွေးတယ်ဆိုပဲ။ ကိုယ့်လက်ကိုယ်သုံးပြီး စားစရာမလိုဘူးပေါ့။ စကော့ကပြောတယ်။ “ကျွန်တော့်လို ရောက်ရာနေရာမှာ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ဆိုပြီး နေတတ်တဲ့သူတောင် ကြောင်သွားတယ်”။

စကော့မှာ လက်ရှိသမီးရည်းစားအဖြစ် တွဲနေတဲ့ ထိုင်းလူမျိုး ခပ်ငယ်ငယ်ကောင်မလေးတစ်ယောက်ရှိတယ်။ နာမည်က နွိုင်။ နွိုင်က အရင်တုန်းက ‘က’ တဲ့ အလုပ်လုပ်တယ်တဲ့။ (အသေးစိတ်တော့ ကျွန်တော်မမေးဖြစ်ပါ။) အခုတော့မကတော့ဘူး။ စကော့အတွက် အဝတ်လျှော်၊ ထမင်းချက် စတဲ့ အိမ်အလုပ်တွေ လုပ်ပေးတယ်။ များသောအားဖြင့်တော့ တီဗွီရှေ့မှာထိုင်ပြီး ထိုင်းဇာတ်လမ်းတွေတွေ ကြည့်နေတာပါ။ ၁၅ နာရီလောက် ဆက်တိုက်ကြည့်နိုင်တဲ့ အရည်အချင်းကတော့ အံ့ဩစရာပဲ။ ဒါတင်မကဘူး ကားငှားရင်လည်း အားရပါးရ ဈေးဆစ်တတ်တယ်။ ကျွန်တော်စားဖူးသမျှထဲမှာ အကောင်းဆုံးလိုပြောလိုရတဲ့ ထိုင်းခေါက်ဆွဲကြော်လည်း ကြော်တတ်သေးတယ်။ ထိုင်းခေါက်ဆွဲကြော်ဆိုတဲ့အတိုင်းပဲ စားလိုက်ရင် စူးခနဲနေအောင်စပ်တယ်။ ထိုင်းလူမျိုးတွေဟာ ဘာပဲလုပ်လုပ် စပ်စပ်ကလေး ဖြစ်နေမှကြိုက်ကြတယ်ထင်တယ်။ နွိုင်ကပိုးကောင်တွေလည်းစားတယ်။ ပိုးကောင်စားတယ်ဆိုလို့ လန့်မသွားပါနဲ့။ ထိုင်းနိုင်ငံတစ်ဝန်းမှာ ပုရစ်တွေ၊ ရေပိုးကောင်တွေကို ဆီနဲ့ကြော်၊ သရေစာအဖြစ် အားရပါးရစားကြတယ်။ ဝါးလိုက်ရင် တကြပ်ကြပ်နဲ့။ ကျွန်တော်တော့ မစားကြည့်တော့ပါ။ အိုက်စလန်ငါးဇန့်ပုပ် စားပြီးကတည်းက ကျွန်တော့်ရဲ့ အစားအသောက်စွန့်စားခန်းတွေကို အနားပေးထားလိုက်ပါပြီ။

နွိုင်ရဲ့ အပြုံးဟာ အင်မတန်လှတယ်။ ထိုင်းလူမျိုးတွေဟာ အပြုံးနဲ့ နာမည်ကြီးတဲ့သူတွေမဟုတ်လား။ သူ အရင် ဟိုတယ်မှာ အလုပ်လုပ်တုန်းကဆိုရင်နွိုင်ရဲ့အပြုံးဟာ အလှဆုံးအပြုံးဆုတောင် ရဖူးသတဲ့။ အပြုံးနယ်မြေ လို့တင်စားခေါ်ကြတဲ့ထိုင်းနိုင်ငံလို့နိုင်ငံမျိုးမှာ အလှဆုံးအပြုံးဆုဆိုတာ ဂုဏ်ယူစရာပဲ။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်အနည်းငယ်လောက်တုန်းက ထိုင်းလေကြောင်းလိုင်းက ကြော်ငြာတစ်ခုဖန်တီးဖူးတယ်။ ကြော်ငြာထဲမှာ ပြုံးနေတဲ့ လေယာဉ်မယ်ဓာတ်ပုံနှစ်ခု ယှဉ်ပြထားတယ်။ တစ်ပုံမှာ တခြားလေယာဉ်လိုင်းက လေယာဉ်မယ်၊ တစ်ပုံကတော့ ထိုင်းလေကြောင်းလိုင်းက လေယာဉ်မယ်။ အောက်မှာစာရေးထားတယ်။ “ဘယ်သူ့အပြုံးဟာ တကယ်စစ်မှန်သလဲဆိုတာ သင်ခွဲတတ်ပါသလား...” တဲ့။

နိုင်ငံခြားသားတွေအနေနဲ့တော့ ခွဲတတ်ဖို့မလွယ်ပေမယ့် ထိုင်းလူမျိုးတွေက

ထိုင်း

အားသုံး သုံးပြီး ခွဲတတ်တယ်။ တကယ့်အပြုံးစစ်စစ်ဆိုတာ နှုတ်ခမ်းဖျားလေးနဲ့ ဖန်တီးလို့မရဘူး ဆိုတာကို ထိုင်းလူမျိုးတွေက ကောင်းကောင်းသိတယ်။ အပြုံးစစ်စစ်ဟာ မျက်လုံးကနေ နုတ်ဆင်းပေးတာ။ ဒို့ထက်ပိုပြီး အတိအကျပြောရရင်တော့ မျက်စိပတ်ပတ်လည်မှာရှိတဲ့ *orbicularis oculi* လို့ခေါ်တဲ့ ကြွက်သားအစုအဝေးတွေကိုကြည့်လိုက်ရင် အပြုံးတစ်ခု ဆိုတာ အစစ်လားအတုလား သိသာတယ်။ အဲဒီကြွက်သားစုလေးတွေကို ညာလို့မရဘူး။ ထို့တိုက်လိုက်လဲ့လဲ့ပြုံးတဲ့အခါမှ သူတို့က အသက်ဝင်လာတာ။

ထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ အပြုံးဟာ အနောက်တိုင်းသားတွေထက် အဓိပ္ပာယ်ပိုများ သလို ပိုပြီးတော့လည်း လျှို့ဝှက်တယ်။ မျက်နှာဖုံးအမျိုးမျိုး ပြောင်းတပ်လိုက်သလို ခံစားချက်အစုံကို ဖော်ပြနိုင်တယ်။ စိတ်ဆိုးတာ၊ သံသယဖြစ်တာ၊ စိတ်လှုပ်ရှားတာ... ခမ်းနည်းတာ... အသုဘမှာတောင် ပြုံးတတ်ကြတယ်။ ဒါကိုနိုင်ငံခြားသားတွေတွေ့တော့ နည်းနည်းတော့ လန့်တာပေါ့လေ။

အပြုံးဟာ တစ်ယောက်တည်းပိုင်တဲ့ ပစ္စည်းမဟုတ်ဘူး။ သုတေသနပညာရှင် ဆွေရဲ့တွေ့ရှိချက်တွေအရဆိုရင် လူဆိုတာ တစ်ယောက်တည်းနေနေတဲ့အခါ ပြုံးဖို့ခဲယဉ်း တယ်တဲ့။ အပြုံးဟာ လူမှုဆက်ဆံရေး ဟန်အမူအရာတစ်ခုဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်စိတ်နှလုံးကို မျှပြရုံသက်သက်အတွက် မဟုတ်ပါ။

ထိုင်းလူမျိုးတွေအတွက် ဟာဗီဘောရဲ့ အပြုံးမျက်နှာက အသုံးဝင်ပါ့မလား။ ဒီလို သာမန်ကာလှုံကာအပြုံးမျိုးကို ထိုင်းလူမျိုးတွေ သဘောကျမယ်မထင်။ ပြုံးနေတာ တော့ဟုတ်ပါပြီ။ ဘာအပြုံးနဲ့ ပြုံးနေတာလဲ...လို့မေးကြမယ်။

အက်စကီးမိုးလူမျိုးတွေမှာ ‘နှင်း’ ကိုခေါ်တဲ့ အခေါ်အဝေါ်အများကြီးရှိသလိုပဲ ထိုင်းလူမျိုးတွေမှာလည်း ‘အပြုံး’ ပေါင်းစုံရှိတယ်။ ယင်ချောင်နှံချူမ်မ် လို့ခေါ်တဲ့ ခင်ဗျားကိုသဘောကျတယ် ဆိုတဲ့အပြုံး။ ယင်မ်သက်မ်သန် လို့ခေါ်တဲ့ ခင်ဗျားပြောတာ မှားနေတယ်၊ ဒါပေမယ့်ဆက်ပြောလေ ဆိုတဲ့အပြုံး။ ပြီးတော့ ယင်ဆောင်ပ် လို့ခေါ်တဲ့ ဝမ်းနည်းပြီးပြုံးတဲ့ အပြုံး။ ကျွန်တော်သဘောအကျဆုံးအပြုံးကတော့ ယင်မ်မိုင်အောက် ဆိုတဲ့ ပြုံးဖို့ကြိုးစားနေပေမယ့် မပြုံးနိုင်ဘူး... ဆိုတဲ့အပြုံး။

စိတ်ဝင်စားစရာပါပဲ။ ဒါပေမယ့်... ထိုင်းတွေရဲ့ အပြုံးဋီကာကိုလေ့လာရင်းကျွန် တော်နည်းနည်းတော့ ကြောက်မိတယ်။ အပြုံးဆိုတာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ သင်္ကေတတစ်ခုလို့ ပုံသေမှတ်ထားခဲ့တာ... အခုတော့ မဟုတ်ပါလား။ သူတို့ရဲ့အပြုံးကို အပြည့်အဝယုံလို့ မရဘူးပေါ့။ လူတစ်ယောက် ပြုံးပြီဆိုတာနဲ့ ကျွန်တော် သူ့ရဲ့ *orbicularis oculi* ကိုလိုက်ကြည့်နေမိတယ်။ ကျွန်တော် အစိုးရိမ်လွန်နေတာများလား။ အပြုံးဟာအပြုံးသက်

သက်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါတယ်...။

--

ထိုင်းလူမျိုးတော်တော်များများလိုပဲ နွိုင်ဟာလည်း ကုသိုလ်ကောင်းမှုအပေါ်မှာ အယုံအကြည်ရှိတယ်။ ခေါင်းထဲမှာ ပြုသမျှကုသိုလ်ကို မှတ်ထားတယ်။ ဘုန်းကြီးတွေထံ ဆွမ်းဆန်လောင်းလှူခြင်းအားဖြင့် နောင်ဘဝမှာ ပြန်အထောက်အကူဖြစ်မယ်ဆိုတာကို ယုံတယ်။ ပြီးတော့ နွိုင်က သူ့ရည်းစား စကော့ကိုလည်း တော်တော်လေးချစ်တဲ့ပုံပဲ။ သူ့ဘယ်လို ဘယ်လောက်တောင် ချစ်တဲ့အကြောင်းကို “မျောက်တွေ ငှက်ပျောသီးကို ချစ်သလို ကျွန်မကလည်း ရှင့်ကိုချစ်တာ” စသဖြင့် တဖွဖွ ပြောတတ်တယ်။

ရှားရှားပါးပါးတီဗွီမကြည့်ဖြစ်တဲ့ အချိန်တွေဆိုရင် နွိုင်က စကော့ကိုအကြံဉာဏ် တွေဘာတွေ ပေးသေးတယ်။ “ဘာတွေ အသည်းအသန်စဉ်းစားနေတာလဲ။ မစဉ်းစား စမ်းပါနဲ့”။ ဒီစကားက ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ပုံမှန်ပြောနေကျ စကားစုတွေထဲက တစ်ခုပါပဲ။ သူတို့အတွက် မစဉ်းစားခြင်းဟာ ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝလို့ ဆိုချင်တဲ့သဘော။

ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် စဉ်းစားဆင်ခြင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့သူလို့ မြင်တယ်။ ကျွန်တော်မစဉ်းစားမိတဲ့ အကြောင်းအရာဆိုတာ မရှိသလောက်ရှားမယ်ထင်တယ်။ အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့ အကြောင်းအရာတွေကအစ၊ ဘာမှအဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ မဖြစ်စလောက်အရာ တွေအဆုံး... အကုန်စဉ်းစားမိတယ်။ ကျွန်တော် သေချာ မစဉ်းစားမိတဲ့အကြောင်းအရာ ဆိုလို့... စဉ်းစားခြင်းရဲ့အကြောင်းပဲရှိမယ်။

ကျွန်တော်ဟာ အနောက်တိုင်းသားတစ်ယောက်ပီပီ စဉ်းစားခြင်းဆိုတဲ့အကြောင်း အရာကို မေးခွန်းမထုတ်ခဲ့ဖူးဘူး။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ စဉ်းစားခြင်းဟာ အသက်ရှူ ခြင်းလိုပါပဲ။ အလိုလိုနေရင်း လုပ်ဖြစ်နေတဲ့အရာ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ပဲကြည့်ပါ။ *ငါတွေ့သည်... ထို့ကြောင့် ငါရှိသည်။ မလုပ်ခင် အရင်စဉ်းစားပါ။ သေခွာ စဉ်းစားပါဦး။ အချိန်ယူပြီး စဉ်းစားပါဦး။ ကျွန်တော်စဉ်းစားပြီးမှအကြောင်းပြန်ပါမယ်။ ဒီလိုစဉ်းစားပေးတာ ကျေးဇူးပါ။*

ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန်တွေဟာ ခေတ်သစ်ယဉ်ကျေးမှုကြောင့် စဉ်းစားတွေး ခေါ်မှု နည်းပါးလာတယ်လို့ တချို့ကထင်ကြတယ်။ မဟုတ်ဘူး။ ခေတ်ပေါ်ယဉ်ကျေးမှု ဟာ နက်နက်နဲနဲ စဉ်းစားခြင်းကိုသာ ထိခိုက်စေတာ။ အပေါ်ယံစဉ်းစားတွေးခေါ်မှုတွေ ကိုတော့ အားပေးတယ်။ အပေါ်ယံစဉ်းစားခြင်းဟာလည်း စဉ်းစားခြင်းတစ်ခုပဲလေ။

လူတွေကပြောကြတယ်။ သေချာလေ့လာစဉ်းစားထားတဲ့ဘဝဟာ ကောင်းသော ဘဝဖြစ်တယ်တဲ့။ သိစိတ်ကျန်းမာရေးကုထုံးလို့ခေါ်တဲ့ ဆေးပညာဟာ ဒီအချက်ပေါ်

အခြေခံ

ထိုင်း

တည်ပြီး တည်ဆောက်ထားတာ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ စဉ်းစားပုံစဉ်းစားနည်းတွေကိုသာပြင်
မယ်ဆိုရင်၊ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ခေါင်းထဲက အတွေးအခေါ်စက်ကြီးကို အဆင့်မြှင့်နိုင်မယ်
ဆိုရင်... ပျော်ရွှင်ခြင်းကို မတွေ့ရင်တောင်မှ စိတ်ညစ်စရာတွေ လျော့သွားလိမ့်မယ်လို့
ဆိုတတ်ကုသုံးက ဆိုတယ်။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ စဉ်းစားတွေးခေါ်ခြင်းကို
အသုံးပြုပြီး ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာကို ရှာဖွေကြိုးစားခဲ့ဖူးပါတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုရှာမတွေ့ခဲ့
ခြင်းဟာ ကျွန်တော့်စဉ်းစားဉာဏ်မမီသေးလို့ပဲလို့ ယူဆခဲ့တယ်။ မစဉ်းစားဘဲနေကြည့်ရင်
ဘယ်လိုဖြစ်မလဲဆိုတာကို တစ်ခါမှ ထည့်မတွေးမိဘူး။

ထိုင်းနိုင်ငံရောက်တော့မှပဲ ဒါကိုတွေးမိတော့တယ်။ ထိုင်းလူမျိုးတွေဟာစဉ်းစား
ဆွေးခေါ်ခြင်းအပေါ်မှာ တော်တော်သံသယရှိပုံပဲ။ ထိုင်းလူမျိုးတွေအတွက်တော့ စဉ်းစား
ခြင်းဟာ ပြေးနေတဲ့သူနဲ့တူတူပဲ။ ပြေးတိုင်းလည်း ရှေ့ကိုရောက်တာတော့မဟုတ်ဘူးလေ။
အပြေးစက်ပေါ်မှာ ပြေးနေတာလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ နောက်ပြန်ပြေးနေတာလည်း ဖြစ်နိုင်
တာပဲ။

ထိုင်းလူမျိုးတွေဟာ စိတ်ဓာတ်ခွန်အားစာအုပ်တွေ ဝယ်လေ့မရှိဘူး။ သူတို့ရဲ့
ဗြဿနာတွေကိုလည်း စိတ်ကျန်းမာရေးဆရာဝန်တွေဆိုသွားပြီး ညည်းပြလေ့မရှိဘူး။
ဒုဒိအလန် ရုပ်ရှင်ကားတွေလည်း မကြည့်ဘူး။ နွိုင်းအပါအဝင် တခြားထိုင်းလူမျိုးတွေကို
ပျော်နေကြသလား... လို့ ကျွန်တော်မေးခွန်းထုတ်ကြည့်တော့ သူတို့ကပြုံးပြီး ယဉ်ယဉ်
ကျေးကျေးပဲ ပြန်ဖြေကြပါတယ်။ ကျွန်တော့်မေးခွန်းကို ထူးဆန်းတယ်လို့ မြင်ကြပုံပဲ။
ကျွန်တော့်အထင်ကို ပြောရရင်တော့ ထိုင်းလူမျိုးတွေဟာ ပျော်နေပြီးသားသူတွေဆိုတော့
ပျော်ရွှင်ခြင်းအကြောင်းကို အရေးတယူ ထည့်မစဉ်းစားတော့တာဖြစ်မယ်။

ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော်လည်း မေးခွန်းထုတ်မိတယ်။ စိတ်ဓာတ်ခွန်အားစာအုပ်
တွေ စာကြည့်တိုက်တစ်ခုစာလောက် ဖတ်ပြီးသွားတော့ ကျွန်တော်ဘာတွေများရသွားလို့
လဲ။ စာအုပ်ထဲက “ဘာကိုဆိုလိုတယ်လို့ ထင်သလဲ” “ကျွန်တော့်မှာ စိတ်ဒဏ်ရာတွေ
ရှိနေသလား...” စတဲ့ ကြောင်တောင်တောင်စကားတွေပဲ ပြောတတ်လာတာမဟုတ်လား။
ဒီလိုစကားမျိုး ထိုင်းလူမျိုးတွေ ဘယ်တော့မှမပြောဘူး။

ထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ စဉ်းစားခြင်းကို မယုံကြည်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုဟာ အင်နုဝစ်
လူမျိုးတွေ (အက်စကီးမိုးလူမျိုးခွဲတစ်ခု) မှာလည်းရှိတယ်။ အင်နုဝစ်လူမျိုးတွေဟာလည်း
စဉ်းစားခြင်းကို အားမပေးဘူး။ စိတ်မနှံ့တဲ့၊ ခေါင်းမာတဲ့ သူတွေသာ စဉ်းစားတတ်ကြ
တယ်လို့ သူတို့ကယူဆတယ်။ ပထဝီပညာရှင် ရင်ဖူတန်ကို အင်နုဝစ်အမျိုးသမီးတစ်ဦး

က ပြောဖူးတယ်တဲ့။ “ကျွန်မက ဘယ်တော့မှ မစဉ်းစားဘူးရှင်” ။ ဂုဏ်ယူတဲ့လေသံ အမှန်တရားကို ပြောပြနေတဲ့ လေသံမျိုးနဲ့ပြောတာ။ စဉ်းစားလေလေ အသက်တိုလေလေ ပဲလို့ သူတို့ကယူဆသတဲ့။ ယီဖူတန်က ကောက်ချက်ချတယ်။ “ပျော်နေပြီးသားလူတွေ ဟာ စဉ်းစားစရာအကြောင်းမရှိဘူး။ ဘဝကို မေးခွန်းထုတ်နေမယ့်အစား တန်အောင်နေ လိုက်တော့တာ”

သူခဗေဒသိပ္ပံပညာရပ်ပိုင်းမှာတော့ ဒီအကြောင်းအရာနဲ့ ပက်သတ်တဲ့လေ့လာမှု တွေ မည်မည်ရရ မရှိဘူး။ ထူးတော့မထူးဆန်းဘူး။ ပညာရပ်နယ်ပယ်မှာ မစဉ်းစားခြင်း ဆိုတဲ့အကြောင်းအရာကို ဘယ်လေ့လာချင်ပါ့မလဲ။ ဒါပေမယ့် ဒီအကြောင်းအရာကို စွန့်စွန့်စားစား လေ့လာခဲ့တဲ့ စိတ်ပညာရှင်အနည်းငယ်တော့ ရှိပါတယ်။

လေ့လာမှုတစ်ခုမှာစိတ်ပညာရှင် တင်မိဝယ်ဆင်နဲ့ ဂျွန်နသန်စကူလာနှစ်ယောက် ပေါင်းပြီး လူအုပ်စု သုံးစုကိုလေ့လာတယ်။ အုပ်စုသုံးစုကိုစတုဂံပင်စင်ကီရဲ့ နွေဦးဂါထာ သီချင်းကို နားထောင်ခိုင်းတယ်။ ပထမအုပ်စုကို ဘာမှမပြောဘဲ နားထောင်ခိုင်းတယ်။ ဒုတိယအုပ်စုကို သီချင်းနားထောင်ရင်း ကိုယ့်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို တိုင်းတာခိုင်းတယ်။ တတိယအုပ်စုကိုတော့ သီချင်းနားထောင်ရင်း စိတ်ကိုပျော်အောင်ထားဖို့ ကြိုးစားခိုင်း တယ်။ ရလဒ်တွေထွက်လာတော့ ဘာမှမလုပ်ဘဲ ဒီအတိုင်းနားထောင်ခဲ့တဲ့အုပ်စုကလူတွေ ဟာ သီချင်းအရသာကို ကျေကျေနပ်နပ် ခံစားလို့ရတယ်။ ကျန်တဲ့နှစ်ဖွဲ့ကတော့ ပျော် ရွှင်မှုအပေါ်အာရုံစိုက်နေရင်းနဲ့ အရသာမတွေ့လိုက်ဘူး။ အဖြေကရှင်းပါတယ်။ ပျော်ဖို့ အကြောင်းပဲစဉ်းစားနေရင် ပျော်ရမှာမဟုတ်ဘူး။

အတွေးအခေါ်ပညာရှင် အလန်ဝက်က ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ “မကောင်းတဲ့သီချင်း တွေမှာသာ အဓိပ္ပာယ်ရှိတာ” တဲ့။ အဓိပ္ပာယ်ဆိုတဲ့နောက်မှာ စကားလုံးတွေ၊ သင်္ကေတ တွေပါလာတယ်။ စဉ်းစားစရာတွေများလာတယ်။ သီချင်းကောင်းတစ်ပုဒ်မှာစဉ်းစားစရာ များများစားစားရှိချင်မှရှိမယ်။ သီချင်းကောင်းတစ်ပုဒ်ဟာ... သီချင်းကောင်းတစ်ပုဒ်ပါပဲ။ ဒီလိုပဲ။ မပျော်ရွှင်ခြင်းနောက်မှာ အဓိပ္ပာယ်တွေ အများကြီးပါနေတော့ သောကရောက်တဲ့ အခါ... စိတ်ညစ်တဲ့အခါ ပြောစရာတွေ မကုန်နိုင်မခန်းနိုင်ဖြစ်နေတာ။ တကယ်ပျော်ရွှင် နေတဲ့သူဟာ ရှင်းပြ၊ ပြောပြနေစရာမလိုဘူး။

ခြုံကြည့်မယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပျော်အောင်လုပ်ဖို့ နည်းလမ်းကသုံးခုပဲ ရှိတယ်။ ကောင်းတဲ့ခံစားချက်တွေကို မြှင့်တင်မလား၊ မကောင်းတဲ့ခံစားချက်တွေကို လျော့သွားအောင် ကြိုးစားမလား။ ဒါမှမဟုတ် တခြားလမ်းကို ရွေးမလား။ တတိယ တစ်ခုကို ကျွန်တော်တို့ ရွေးဖို့လက်တွန့်ကြတယ်။ ငကြောက်တွေရဲ့ သွားရာလမ်း

သတ်မှတ်ကြတာကိုး။ ဒါပြဿနာကို ရှောင်ပြေးတာပဲ။ မလုပ်ကောင်းဘူး။ ဟင့်အင်း
 ငါတို့ ခံစားချက်တွေကို ရင်ဆိုင်ရမယ်။ သေချာစဉ်းစားရမယ်။ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာကြည့်ရမယ်။
 အရသာခံကြည့်ရမယ်။ မျိုးချကြည့်ရမယ်။ ပြီးရင် ထွေးထုတ်ရမယ်။ ပြီးရင်ပြန်မျိုးချရမယ်...
 ပြီးရင်... ဒီအကြောင်းကို ပြောပြရမယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆီကိုသွားတဲ့လမ်းဟာ စကားလုံး
 တွေနဲ့ တည်ဆောက်ထားတာလို့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပုံသေသတ်မှတ်ထားကြတယ်။
 ကြိယာပုဒ်တွေ၊ နာမဝိသေသနတွေ၊ နာမ်စားတွေ... နေရာတကျစီလိုက်ရင်... သူခဘုံဆီ
 သွားဖို့ လမ်းပွင့်ပြီလို့ ထင်ကြတယ်။ ထိုင်းလူမျိုးတွေအတွက်တော့ ဒီလိုစဉ်းစားတာဟာ
 ကြောင်တောင်တောင် အလုပ်တစ်ခုပဲ။ သူတို့က စကားလုံးတွေကို မယုံဘူး။ သူတို့
 အတွက်တော့ စကားလုံးတွေဟာ အမှန်တရားမဟုတ်ဘူး၊ မာယာလက်နက်တွေ။

ထိုင်းလူမျိုးတွေမှာ နည်းလမ်းတစ်ခုရှိတယ်။ မိုင်ပန်လိုင် တဲ့။ ထားလိုက်ပါ...
 လို့ အဓိပ္ပာယ်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ စိတ်တိုရင်ပြောနေကျဖြစ်တဲ့ “ထားလိုက်ပါတော့။
 ငါ့ဘာသာငါပဲလုပ်လိုက်တော့မယ်” ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်တော့မဟုတ်ဘူး။ ထားလိုက်ပါ၊
 မေ့လိုက်တော့၊ မစဉ်းစားနဲ့တော့၊ လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်တော့၊ ဆိုတဲ့သဘော။ ထိုင်း
 နိုင်ငံမှာရောက်နေတဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေလည်း မိုင်ပန်လိုင် တစ်လုံးကိုလက်ကိုင်ထားသုံး
 ရတယ်။ မဟုတ်ရင် ရူးသွားမှာစိုးလို့။

--

“အကုန်လုံး ပျက်စီးကုန်ပြီ” ။ ဒန်းနစ်စ်က သူ့ရဲ့ရုံးခန်းထဲကနေပြုတင်းပေါက်
 အပြင်ကိုလှမ်းကြည့်ရင်း ပြောတယ်။ အပြင်မှာ မျက်စိတစ်ဆုံး ကွန်ကရစ်ပင်လယ်ကြီး။
 ဒန်းနစ်စ်က ကျွန်တော့်ကို ဓာတ်ပုံတစ်ပုံပြတယ်။ ဓာတ်ပုံထဲက မြင်ကွင်းကအခုမြင်နေ
 ရတဲ့ မြင်ကွင်းနဲ့တည်နေရာတူတူပဲ။ ဒါပေမယ့် မမှတ်မိလောက်အောင် ပြောင်းလဲသွားပြီ။
 ၁၉၆၂ ခုနှစ်က ရိုက်ထားတဲ့ဓာတ်ပုံထဲမှာ တိုက်အိမ် အနည်းငယ်နဲ့ ကားတစ်စီးတလေ
 ပဲရှိတယ်။ အခုတော့ မိုးမျှော်တိုက်တွေနဲ့ ပြည့်ကျပ်နေပြီ။ ဒန်းနစ်စ်ကပြောတယ်။ ဖြစ်
 နိုင်မယ်ဆိုရင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်က ထိုင်းနိုင်ငံကို ပြန်သွားချင်တယ်တဲ့။ ထိုင်းလူမျိုးတွေက
 တော့ ပြန်သွားချင်မှာမဟုတ်ဘူး။ သူတို့ဟာ အပြောင်းအလဲကို သက်သောင့်သက်သာ
 ရင်ဆိုင်နိုင်တဲ့လူမျိုးတွေ။ ဒါပေမယ့် ရှေးရိုးကိုတော့ တန်ဖိုးမထားကြဘူးတဲ့... ဒန်းနစ်စ်က
 ဆက်ပြောပြတယ်။

ဒန်းနစ်စ်ဟာအမေရိကန် ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ပါ။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာနေနေတာ
 ၃၅ နှစ်ကျော်ပြီ။ ဘန်ကောက်ရဲ့ ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုတွေကို သူကသဘောမကျဘူး။
 တချိန်က အာရှရဲ့ ဗင်းနစ်စ်မြို့လို့ တင်စားခေါ်ဝေါ်ခဲ့ရတဲ့မြို့ဟာ အခုတော့ မမှတ်မိချင်

စရာ။ ခမ်းနားလှပခဲ့တဲ့ မြို့ပတ်ရေမြောင်းတွေရဲ့ အပေါ်မှာ ကွန်ကရစ်တွေဖုံးသွားပြီး ဒန်းနစ်စ်ကထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ အေးဆေးမှုကိုတော့ သဘောကျတယ်။ နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း မိုင်ပန်လိုင်.. ထားလိုက်ပါ.. ဆိုတဲ့ကိစ္စတွေတွေ့နေရတုန်းပဲတဲ့။

ဒန်းနစ်စ်ကပြောတယ်။ “ဟိုနေ့ကပဲ ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ မန်နေဂျာနဲ့ ငွေစာရင်းတွေတိုက်ကြတယ်။ ဘယ်လိုတိုက်တိုက် စာရင်းကမကိုက်ဘူး။ နောက်ဆုံး.. မန်နေဂျာကကျွန်တော့်ကိုပြောတယ်။ ‘ဒီတစ်ခုတော့ ဒီအတိုင်းပဲထားလိုက်တော့။ ကျွန်မတို့နောက်မှ ကြည့်လုပ်ကြတာပေါ့’တဲ့။ တကယ်လည်း ဒီလိုပဲ ထားလိုက်တယ်”

ဒန်းနစ်စ်က အလကားနေ လက်လွတ်စပယ်လုပ်တဲ့သူတော့မဟုတ်ဘူး။ မိုင်ပန်လိုင်ရဲ့နောက်မှာ ဆိုးကျိုးတွေပါတယ်ဆိုတာကို သူသိတယ်။ တစ်ခါတရံမှာ နားမလည်တာ၊ ပျင်းတာကို၊ ထားလိုက်ပါတော့.. ဆိုတဲ့စကားနဲ့ ဖုံးတတ်ကြတယ်ဆိုတာကိုလည်း သူသဘောပေါက်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဘဝရဲ့ပြဿနာတွေကို ရင်ဆိုင်ဖို့ ဒီနည်းလမ်းဟာ ပညာရှိနည်းလမ်းတစ်ခုဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုတော့ ယုံတယ်။ တစ်ခုခုကိုမထားခဲ့ဘဲနဲ့တော့ အလုပ်အသစ်၊ ချစ်သူအသစ်၊ ဘဝအသစ်ကို ဘယ်လိုတည်ဆောက်မလဲ။ လက်ထဲမှာ ပစ္စည်းအပြည့်နဲ့ နောက်တစ်ခုကို ကုန်းကောက်လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ရှိသမျှအကုန်ပြုတ်ကျပြီး လက်ဗလာနဲ့ ပြန်လာရတတ်တယ်။

သူပြောတာကို ကျွန်တော်သဘောတူချင်တယ်။ တကယ်ပြောတာပါ။ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်ရဲ့ခေါင်းက ဒါကိုလက်ခံလို့မရဘူး။ ပြဿနာကို မဖြေရှင်းဘဲ ထားခဲ့ဖို့ဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက် မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ဒါဟာ ထွက်ပြေးတာနဲ့တူတူပဲ။ စဉ်းစားလိုက်ရုံနဲ့ စိတ်ထဲမှာ မခံချိမခံသာဖြစ်လာတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ ဘုန်းစစ်လောက် နေပြီးရင်တော့ မိုင်ပန်လိုင် လုပ်နိုင်မလားမသိ။ ဒါမှမဟုတ် ရူးရင်လည်း ရူးသွားနိုင်တယ်။

ထိုင်းလူမျိုးတွေမှာ ဒန်းနစ်စ်သဘောကျတဲ့ နောက်တစ်ချက်ရှိသေးတယ်။ ဒီဒီအချက်ကတော့ ကျိုင်ယန် လို့ခေါ်တဲ့ “စိတ်အေးအေးထားခြင်း”။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာနေမယ်ဆိုရင် စိတ်အေးအေးမထားတတ်တဲ့သူတွေအဖို့ မလွယ်ဘူး။ အလကားနေပေါက်တဲ့ နေလို့မဖြစ်ဘူး။ ဒါကြောင့်လည်း ဝူးဝူးဝါးဝါး လုပ်တတ်တဲ့ နိုင်ငံခြားသားတွေကိုဆိုရင် ထိုင်းလူမျိုးတွေက သည်းမခံနိုင်တာ။ နိုင်ငံခြားသားထဲမှာ ဝူးဝူးဝါးဝါး မလုပ်တဲ့သူလည်း ခပ်ရှားရှားရယ်။

“ထိုင်းလူမျိုးတွေဟာ အတင်းပြောတာ ကျွမ်းကျင်တယ်။ ပိုက်ဆံကိုနည်းမျိုးနဲ့နဲ့ရှာတဲ့နေရာမှာလည်း တော်တော် တော်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ဒီမှာနေတဲ့

အတွင်းမှာ ဝူးဝူးဝါးဝါး ပေါက်ကွဲတဲ့သူဆိုလို့ များများစားစား မတွေ့ဖူးဘူးဗျ”။
 ဒါ အံ့သြစရာပဲ။ အမေရိကန်ရုံးတွေမှာဆိုရင် နေ့တိုင်းလိုလို ဝုန်းဒိုင်းကြ ပေါက်ကွဲနေ
 ကြတာမဟုတ်လား။ ဒန်းနစ်စိကတော့ သူ့ရဲ့ရုံးခန်းထဲမှာ “မပေါက်ကွဲရ” ဆိုတဲ့စည်း
 စည်းထုတ်ထားတယ်။ စိတ်တိုရင် အချိန်ယူပြီး စိတ်လျော့ဖို့တိုက်တွန်းတယ်။ တစ်ခါ
 လေးတော့ အမေရိကန်ဆန်ဆန် မျက်နှာချင်းဆိုင် ရန်ဖြစ်ခွင့် ပေးထားပါတယ်။ခဏ
 ခဏတော့မရဘူး။

--

ကျွန်တော် ကူနစ်ပဲ ဆိုတဲ့ ထိုင်းလူမျိုးကျောင်းအုပ်ဆရာ တစ်ယောက်နဲ့တွေ့ဖြစ်
 တယ်။ ဆရာများ နားနေခန်းမှာ တွေ့ဖြစ်တာပါ။ နားနေခန်းရဲ့ ကြမ်းခင်းမှာ သစ်သား
 ပြောင်ပြောင်ခင်းထားတယ်။ လေယာဉ်ကွင်းတွေမှာတွေ့ရတတ်တဲ့ အကောင်းစားနားနေ
 ခန်းတွေပုံစံမျိုး။ ကူနစ်ပဲရဲ့အသားအရေက အပြစ်ပြောစရာမရှိ ကြည်လင်နေတယ်။သူ
 ဝတ်ထားတဲ့ အင်္ကျီဖြူနဲ့နက်ခဲတိုင်မှာလည်း တွန့်ရာတစ်ချက်မတွေ့ရဘူး။ တစ်ကိုယ်ရေ
 သန့်ရှင်းသပ်ရပ်မှုဟာ ထိုင်းလူမျိုးတွေအတွက် သိပ်အရေးကြီးတယ်။ အဝတ်အစားတွေ
 ကြေမွနေတာ၊ ဖုန်ပေနေတာမျိုးကို မကြိုက်ကြဘူး။ ကူနစ်ပဲက ကျွန်တော့်ရဲ့မေးခွန်းကို
 တိုယ်တွေ့ဇာတ်လမ်းတစ်ခုနဲ့ နမူနာပေးပြီး ပြန်ဖြေတယ်။

ကူနစ်ပဲ အိမ်နီးချင်းရဲ့အိမ်မှာ ငှက်ပျောပင်တွေစိုက်ထားတယ်။ ငှက်ပျောပင်တွေ
 က သန်လွန်းတော့ အရွက်တွေရည်ကိုင်ပြီး ကူနစ်ပဲရဲ့ ခြံဘက်ကိုရောက်လာတယ်။ ငှက်
 ပျောပင်အရွက်မှာပါလာတဲ့ ပိုးမွှားတွေ ပြုတ်ကျပြီးကူနစ်ပဲရဲ့ အိမ်ထဲအထိရောက်လာ
 တယ်။ ကူနစ်ပဲရဲ့နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့အမေရိကန်တွေသာဆိုရင် “ဟေ့ကောင်။ မင်း
 ငှက်ပျောပင်တွေကို တစ်ခုခုလုပ်တော့။ မင်းအပင်ကပိုးတွေ ငါ့အိမ်ထဲတောင်ရောက်နေ
 ပြီကွ” လို့ပြောဖြစ်မှာသေချာတယ်။

ဒါပေမယ့် ကူနစ်ပဲကတော့ ဒီလိုမပြောဘူး။ ငှက်ပျောပင်က အရွက်တစ်ရွက်
 ကိုချိုးလိုက်တယ်။ တစ်ရွက်တည်းပဲ။ သူ့အတွက်အဆင်မပြေဘူးဆိုတာကို ငှက်ပျောရွက်
 တစ်ရွက်နဲ့ အရိပ်အမြွက်ပြလိုက်တာ။ ရက်အနည်းငယ်ကြာတော့ အိမ်နီးချင်းကငှက်ပျော
 ရွက်တွေကို တိပေးလိုက်တယ်။ ပြဿနာဟာ စကားတစ်ခွန်းမှမပြောလိုက်ရဘဲပြေလည်
 သွားတယ်။

“ဆက်ဆံရေးကို အရင်ဦးစားပေးရတယ်။ လူမှုဆက်ဆံရေးဟာ ပြဿနာထက်
 ပိုအရေးကြီးတယ်”။ ကူနစ်ပဲကရှင်းပြတယ်။

သူပြောတာကို ကျွန်တော် သေချာစဉ်းစားကြည့်တယ်။ ကျွန်တော်တို့အတွက်

တော့ ပြဿနာကိုဦးစားပေးပြီး အရင်ဖြေရှင်းကြတာများတယ်။ ဆက်ဆံရေးကနောက်မှ လာတာ။ အမှန်တရားအတွက် အပေါင်းအသင်း၊ သူငယ်ချင်းမပြောနဲ့ မိသားစုကိုပါ စတေးဖို့အသင့်။

ဒါပေမယ့်... ကူနစ်ပဲအနေနဲ့ သူ့အိမ်နီးချင်းကို ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေး တောင်းဆို လို့မရဘူးလား။ ငှက်ပျော့ကိုင်းကို နည်းနည်းလေး တိပေးပါလို့ပြောရင် ဘာဖြစ်မှာမို့လို့ လဲ။

ကူနစ်ပဲကပြန်ဖြေတယ်။ ဒီလိုသွားပြောလိုက်တာ အလဟဿရန်လိုတာနဲ့တူတူ ပဲတဲ့။ ဒေါသစိတ်ဟာ “အသုံးမကျတဲ့စိတ်ဗျ။ အပြင်ကိုလျှံမထွက်အောင် ပိတ်ထားဖို့ လိုတယ်။ ကျွန်တော်တို့မှာ စကားပုံတစ်ခုရှိတယ်။ ‘ရေညစ်ရေဆိုးတွေကို အထဲမှာပဲ လှောင်ထားပါ။ အပြင်လူများ ရေကြည်ကိုသာ မြင်ပါစေ’တဲ့။

စိတ်အေးအေးထားတာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ မြင့်မားနေတဲ့ လူသတ်မှုနှုန်းက ဘာဖြစ်လို့လဲ။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သေမတတ်ထိုးကြိတ်ကြတဲ့ မွေထိုင်းလက်တွေ့ကျတော့ရော။ ဒါမှမဟုတ် ဘန်ကောက်ယန်ဟီးဆေးရုံက ခွဲစိတ်ဆရာ ဝန်တွေရဲ့ အထူးကျွမ်းကျင်မှုတစ်ခုအကြောင်း မေးကြည့်မယ် ဆိုရင်ရော... ခင်ဗျားနဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ယောက်ျားအင်္ဂါနဲ့ မပြောကောင်း၊ မဆိုကောင်း အိုးစားကွဲသွားခဲ့မယ်ဆိုရင် အဲဒီဆေးရုံကိုသွားဖို့လိုလိမ့်မယ်။

အဲဒီဆေးရုံက ဆရာဝန်တွေက တခြားဆရာဝန်တွေထက် ပိုတော်နေတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ တစ်ချိန်လုံး ဒါပဲကုနေရတော့ ကျင့်သားရသွားလို့ပါ။ မကြာခဏဆိုသလို ထိုင်းသတင်းစာတွေမှာ တွေ့ရတတ်တဲ့ သတင်းတစ်ခုရှိတယ်။ ဇနီးသည်ကယောက်ျားကို စိတ်ဆိုးပြီး လိင်တံကိုစားနဲ့ ဖြတ်ပစ်တဲ့အကြောင်း။ နောက်ပိုင်းကျတော့ ပြတ်သွားတဲ့ လိင်တံကို ဆရာဝန်တွေက ပြန်ဆက်ပေးနိုင်နေပြီဆိုတာကို လူတွေသိလာကြတယ်။ ဒါနဲ့ အမျိုးသမီးထုကြီးကလည်း “ဒီတစ်ခါဆိုရင်တော့ ဖြတ်ပြီးရင် ဘဲစာကျွေးပစ်မယ်” ဆို ပြီး ထပ်ဆင့်တိုးခြိမ်းခြောက်လာကြသတဲ့။ ဒီလိုနဲ့ ထိုင်းအမျိုးသား တော်တော်များများ လည်း ပိုပြီး လိမ္မာလာကြတယ်ဆိုပါတော့။

အလယ်အလတ် လမ်းစဉ်ကိုကျင့်သုံးတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်တဲ့ ထိုင်းနိုင်ငံဟာ ဒေါသစိတ်ကိုတော့ အလယ်အလတ်၊ အတိုးအလျှော့ မလုပ်နိုင်ကြသေးဘူးထင်တယ်။ သူမတူအောင် အေးအေးဆေးဆေး နေတတ်ကြသလို၊ မထင်ရင်မထင်သလို ရွှေပန်းထီ စားနဲ့ ဖြတ်တတ်ကြတယ်။ အစွန်းနှစ်ဖက်ပေါ့လေ။

www.burmeseclassic.com

ထိုင်းနိုင်ငံအကြောင်း တကယ်လေ့လာမယ်ဆိုရင် ဘန်ကောက်ကိုသွားကြည့်ရုံ
 မလုံလောက်ဘူးတဲ့။ ဘန်ကောက်ဟာ ထိုင်းနိုင်ငံအစစ် မဟုတ်ဘူးလို့ လူတွေကပြော
 တယ်။ နယူးယောက်အကြောင်း သိရုံနဲ့ အမေရိကန်နိုင်ငံအကြောင်း မသိနိုင်သလို၊
 အိန္ဒိယကိုရောက်ဖူးရုံနဲ့ ပြင်သစ်ပြည်ကို ဝေဖန်လို့မရသလို.. ဘန်ကောက်ဟာလည်းထိုင်း
 နိုင်ငံလုံးကို ကိုယ်စားမပြုဘူးလို့ ဆိုကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ဒီလို
 မထင်ဘူး။ ဒီမြို့တော်ကြီးတွေဟာ ရုတ်ခနဲ ပေါ်လာတဲ့မြို့တွေမဟုတ်ဘူး။ မြေကြီးထဲမှာ
 နေထိုင်ပေါင်းများစွာ အမြစ်တွယ်ပြီး ရှင်သန်လာကြတာ။ နိုင်ငံရဲ့ တခြားမြို့တွေထက်ပိုပြီး
 မြန်ဆန်ဆန် တိုးတက်လာတာတစ်ခုပဲ။ ဒီလိုတွေးမယ်ဆိုရင် နယူးယောက်ကို အမေ
 ရိကားလို့ခေါ်လို့ရသလို ဘန်ကောက်ဟာလည်း ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ပြယုဂ်တစ်ခုပါပဲ။

ဘန်ကောက်ရဲ့ မိုးမျှော်တိုက်တွေကို တည်ဆောက်တဲ့နေရာမှာ အရေးပါတဲ့သူ
 တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဆူမတ်ဂျမ်ဆိုင်ဆိုတဲ့ ထိုင်းလူမျိုး ဗိသုကာပညာရှင်တစ်ယောက်နဲ့တွေ့ဖို့
 ကျွန်တော် စီစဉ်ထားတယ်။ ဆူမတ်ကထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ နာမည်အကြီးဆုံး ဗိသုကာပညာရှင်
 ဆွဲထဲက တစ်ဦးပါ။ ဘန်ကောက်မြို့တော်ရဲ့ လူသိအများဆုံး အဆောက်အအုံတော်တော်
 များများကို ဖန်တီးပေးခဲ့တဲ့သူ။ စက်ရုပ်အဆောက်အအုံလို့ နာမည်ပေးထားတဲ့ စက်ရုပ်
 တစ်ကောင်နဲ့တူတဲ့ အဆောက်အအုံလည်း ပါတယ်။ သူက ထိုင်းဘုရင် ရာမာတတိယရဲ့
 ချီးဆက်တစ်ဦး။ ပြင်သစ်နဲ့ အင်္ဂလန်မှာကြီးပြင်းလာတဲ့သူ။ အင်္ဂလိပ်စကားကိုမွတ်နေ
 အောင်ပြောတတ်တယ်။ ယဉ်ကျေးမှုအကြောင်း မေးလို့မြန်းလို့ အင်မတန်ကောင်းမယ့်
 သူတစ်ဦးပဲ။ ကျွန်တော်သူနဲ့တွေ့ဖို့ကို တော်တော်မျှော်လင့်ထားတယ်။

ဒါပေမယ့် အခုလောလောဆယ်တော့ ကျွန်တော်စီးလာတဲ့ အငှားကားကမရွေ့
 ဆေးဘူး။ ကားပိတ်နေတာ။ ကားဆရာကတော့ အေးအေးဆေးဆေးပါပဲ။ သူ့အေးဆေး
 နိုင်ပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ နောက်ခန်းမှာ ဖင်ပူနေပြီ။ မခံနိုင်တော့ဘူး။ ကားခပေး
 လိုက်တယ်။ ကားပေါ်ကဆင်းတယ်။ လမ်းမှာသွားနေတဲ့ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီတစ်စီးကို
 လှမ်းတားလိုက်တယ်။ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီတွေက ဈေးသက်သာတယ်။ ဝှစ်ခန့်ဝှစ်ခန့်ကား
 ကြိုကားကြားကနေ သွားလို့ရတဲ့အတွက် မြို့လယ်ကောင်မှာ အင်မတန်အဆင်ပြေတယ်။
 ပိုက်ဆံလည်းသိပ်မပေးရဘူး။ ကျွန်တော် ဆိုင်ကယ်နောက်ခုံကို ခွလိုက်တယ်။ဆိုင်ကယ်
 က ဝှီးခနဲ.. အရှိန်နဲ့ထွက်တယ်။ ပိတ်ကျပ်နေတဲ့ ကားတွေကြားကနေ ဝင်လိုက်ထွက်
 လိုက်နဲ့ မောင်းတယ်။ ကားတွေကိုလက်နဲ့လှမ်းထိလို့တောင် ရနိုင်တယ်။ ဘန်ကောက်ရဲ့
 အလှအပကို အနီးကပ်တွေ့ချင်ရင် ဒီနည်းဟာ အကောင်းဆုံးပဲ။

အနောက်နိုင်ငံတွေရဲ့ မြို့ကြီးတော်တော်များများဟာ လျှော်ဖွပ်ထားတဲ့အဝတ်

အသစ်တစ်ခုလိုပဲ။ ဘာအနံ့အသက်မှမရှိတော့ဘူး။ ဘန်ကောက်ကတော့ဒီလိုမဟုတ်ပါ။ အနံ့အသက်ပေါင်းစုံရနေတယ်။ ခေါက်ဆွဲကြော်နဲ့၊ လတ်လတ်ဆတ်ဆတ်သရက်သီးအနံ့တွေအပြင် အမှိုက်နံ့၊ သေးနံ့တွေလည်း လေထဲမှာလူးနေတယ်။ နှာခေါင်းအရသာခံလို့ ရတာပေါ့လေ။ ဆယ်စုနှစ်အနည်းငယ်အတွင်းမှာ ဘန်ကောက်ဟာ ဝရုန်းသုန်းကားအနံ့နဲ့တိုးတက်သွားတာ။ သာမန် ခပ်မှိုင်းမှိုင်းမြို့တော်လေး တစ်ခုကနေပြီး လေးဖက်လေးတန် ပြန့်ထွက်နေတဲ့ ဧရာမမြို့ကြီးတစ်ခုအဖြစ် အသွင်ပြောင်းသွားတယ်။ အငွေတလူလူ အသက်ရှူသံပြင်းပြင်းနဲ့ အတားအဆီးမရှိကြီးထွားလာတယ်။ ဘန်ကောက်မြို့ကြီးဘယ်နေရာကစလို့ ဘယ်နေရာမှာဆုံးသလဲဆိုတာကို ဘယ်သူမှ သေသေချာချာမသိ၊ လူဦးရေဘယ်လောက်ရှိသလဲဆိုတာလည်း အတိအကျ ပြောလို့မရတဲ့အထိ ဘောင်မဲ့တံတိုင်းနဲ့ ဖြန့်ကြက်ကျယ်ပြန့် သွားတာ။

ဖန်တရာတေမေးခွန်းဟောင်းတစ်ခုဖြစ်တဲ့ 'မြို့ကလူနဲ့ တောကလူ၊ ဘယ်သူပိုပျော်သလဲ' ဆိုတဲ့မေးခွန်းအတွက် ထိုင်းလူမျိုးတွေမှာ အဖြေမရှိသေးဘူး။ သုတေသနအဖြေတွေကလည်း မရေရာမသေချာ။ ပုံမှန်အတိုင်းဆိုရင်တော့ ထိုင်းနိုင်ငံလိုမျိုးဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံတွေမှာ မြို့နေလူစုဟာ တောနေလူတွေထက် ပိုပျော်ကြတယ်။ မြို့ကြီးပြကြီးမှာဆိုရင် အခွင့်အလမ်းပိုများတယ်မဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် ထိုင်းနိုင်ငံမှာ မြို့ကြီးပြကြီးကို ပြောင်းလာတဲ့ ရွာသားတွေဟာ လူချည်းပဲပြောင်းလာကြတာ မဟုတ်ဘူး။ တစ်ရွာလုံးရွေ့လာကြတာ။ မြို့ပြရဲ့ အခွင့်အရေးတွေအပြင် ရွာတွေရဲ့ အားသာမှုတွေကိုပါ တစ်နေရာတည်းမှာရအောင် တစ်ရွာလုံးပြောင်းလာလိုက်တာမျိုး။

ဘန်ကောက်ပတ်ဝန်းကျင်ကို လေ့လာကြည့်ရင် သိနိုင်တယ်။ မြို့ကြီးတစ်ခုလို့ ပြောမယ့်အစား ရွာပေါင်းများစွာစုထားတဲ့ နေရာတစ်ခုလို့ပြောရင် ပိုမှန်မယ်။ ဆွိုင် လို့ခေါ်တဲ့ လမ်းသွယ်ပေါင်းများစွာ ဘန်ကောက်မြို့ကို ပင့်ကူအိမ်လို ရက်ဖွဲ့ထားကြတာတွေ့ရမယ်။ အဲဒီလမ်းသွယ်တွေထဲမှာ ခေါက်ဆွဲကြော်နဲ့တွေ့ လှိုင်လှိုင်ရနိုင်တယ်။ ထိုင်ပါ၊ စားပါ တစာစာ အော်ခေါ်သံတွေကြားရမယ်။ စိတ်တူကိုယ်တူ ရပ်ကွက်သူရပ်ကွက် သားတွေရဲ့ ဘဝတွေကို တွေ့ရမယ်။ ရွာကြီးတစ်ခုလိုပါပဲ။

ဆူမတ်ဂျမ်ဆိုင်ရဲ့ ရုံးခန်းကိုရောက်ပါပြီ။ ဆိုင်ကယ်နောက်ကထိုင်လိုက်လာရတဲ့ အတွေ့အကြုံကြောင့် ကျွန်တော့်ခြေဖျားလက်ဖျားတွေ အေးနေတုန်း။ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို ရုံးခန်းရှိရာဆီကို ခေါ်သွားတယ်။ ပန်းခြံလှလှတစ်ခုထိုး ဖြတ်သွားရတယ်။ ရုံးခန်းက သဘောကျစရာပါ။ ဗိသုကာပညာရှင်တစ်ယောက်ရဲ့အခန်းပီပီ အဆောက်အအုံ ပုံကြမ်းတွေ နေရာတကာမှာ ပြန့်ကျဲနေတယ်။ ဆူမတ်ကထိုင်ခုံ

အခြေပုံ

ထိုင်း

ဆိုင်နေရာကနေ လှည့်ပြီး ကျွန်တော့်ကိုကြိုတယ်။ ဆူမတ်က အသက် ၆၀ ဝန်းကျင်။
ဘိုယ်လုံးခပ်ထွားထွား။ ကာကီရောင်၊ ဆာဖာရီအကွက်အင်္ကျီဝတ်ထားတယ်။ ဂုဏ်သရေ
နဲ့ လူကြီးလူကောင်း တစ်ယောက်ပုံစံပါပဲ။

“ကြိုဆိုပါတယ်ဗျ” ဆူမတ်က အင်္ဂလိပ်လိုပြောပြီး ကြိုတယ်။ ကျွန်တော့်ကို
ဆိုင်ခုံရှိရာဆီ ခေါ်သွားပေးတယ်။ ဆူမတ်ကပြောတယ်။ “ဒီနေ့တော့ နည်းနည်းလေး
သောင်းကျန်းမလို့ဗျာ”။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း သူနဲ့တူတူ လိုက်လုပ်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်တယ်။
ဆော်ပါသေးတယ်။ သူပြောတဲ့ သောင်းကျန်းမှုဆိုတာ အရက်သောက်ဖို့ပြောတာပါ။

ကျွန်တော့်ကို ဝီစကီတစ်ခွက် အပြည့်ထည့်ပေးတယ်။ ဝီစကီပုလင်းမှာရေးထား
တယ်။ “ဘူတန်နိုင်ငံတွင် ထုတ်လုပ်သည်” တဲ့။ ကျွန်တော်ကျေနပ်သွားတယ်။ ခွက်ကို
မြှောက်ပြီး ဆုတောင်းပေးလိုက်တယ်။ ဘူတန်စစ်တပ် ကျန်းမာပါစေ။

ဆူမတ်ကတော့ ဂျင်တစ်ခွက်နဲ့ပြီးသောက်တယ်။ “ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ
မှာ စောင့်ထိန်းရတဲ့ ငါးပါးသီလဆိုတာရှိတယ်ဗျ။ ခင်ဗျားတို့မှာ ကျင့်ဝတ်ဆယ်ပါးရှိ
ဆလိုပေါ့။ ကျွန်တော်တို့ ငါးပါးသီလထဲမှာ ‘မူးယစ်သေစာ မသောက်စားရ’ ဆိုတာ
ပါတယ်”။ ဆူမတ်က ဂျင်အရက်ကို တစ်ငုံငုံရင်း ပြောတယ်။

ကျွန်တော့်မှာ ဆူမတ်ကို မေးစရာမေးခွန်းတွေ အများကြီး။ သူမမူးခင်အမြန်မေး
မှုဖြစ်မယ်။ အရင်ဆုံး ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုခြင်း ဆိုတဲ့ယုံကြည်ချက်အကြောင်း မေး
ကြည့်လိုက်တယ်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုဆိုတာ ဘာလို့မှာစုထားတဲ့ စုငွေလိုပဲလား..။

“အင်း.. အဲဒီလိုပြောလို့လည်း ရတယ်ဗျ။ ရှင်းပါတယ်။ ခင်ဗျားလုပ်မိတဲ့၊
သုပ်ခဲ့တဲ့ မကောင်းမှုတွေဆိုတာ အနည်းနဲ့အများရှိတယ်လေ။ ကောင်းမှုကုသိုလ်လုပ်ခြင်း
အားဖြင့် မကောင်းတာတွေ ကျေသွားတာပေါ့”

ဟုတ်ပြီ။ နောက်တစ်ခု ထပ်မေးကြည့်တယ်။ “ပျော်ရွှင်ခြင်း” ဆိုတဲ့အရာ
အပေါ်မှာရော.. ထိုင်းလူမျိုးတွေက ဘယ်လိုမြင်ကြသလဲ။ ထိုင်းတွေအတွက် အပျော်
ဆိုတာအရေးကြီးသလား။

“မပျော်ဘူးဆိုရင် ဘာမှမလုပ်နဲ့။ မတန်ဘူးဗျ။ ကျွန်တော်တို့ထိုင်းလူမျိုးတွေက
ဘယ်လောက်ပဲ လခကောင်းတဲ့အလုပ်ဖြစ်ပါစေ၊ ပျော်စရာ မကောင်းဘူးဆိုရင် ဆက်မ
သုပ်တော့ဘူး။ ထွက်ကြတယ်”

“အပျော်အပါးတော့ လူတိုင်းကြိုက်ကြတာပဲမဟုတ်လား။ ကျွန်တော်တို့အမေရိ
ကန်တွေဆိုရင်လည်း အပျော်မက်တာပဲ။ ပျော်စရာအသစ်တွေတောင် ဖန်တီးလိုက်သေး
တယ်”

“ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားတို့ အမေရိကန်တွေက ပျော်စရာကိုသိပ်ပြီး အလေးအနက်ထားလွန်းတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ‘အလုပ်များများလုပ်၊ အလုပ်ပြီးရင် အတိုးချပြီးများများပျော်’ ဆိုတဲ့စိတ်ဓာတ်မရှိဘူးဗျ။ ကျွန်တော်တို့က ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာကို နေ့တိုင်းနေ့တိုင်း နည်းနည်းစီ ခွဲပြီး ခံစားကြတာ”

“ဘယ်လို”

“အလုပ်လုပ်ရင်း တစ်ခါလောက် ပြုံးလိုက်ရတာ၊ ရယ်လိုက်ရတာဟာလည်း ပျော်စရာတစ်ခုပဲ။ အမေရိကန်တွေလို အသည်းအသန် ကုန်းရုန်းလုပ်နေတာမဟုတ်ဘူးဗျ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ အားလပ်ရက် ယူတဲ့ပုံစံကလည်း ခင်ဗျားတို့နဲ့မတူဘူး။ အနောက် တိုင်းသားတွေလို သြဂုတ်လတစ်လလုံး ခွင့်ယူတာမျိုး ကျွန်တော်တို့မှာမရှိဘူး။ ဟိုနား ဒီနား ခွင့်တစ်ရက်ရမယ်။ ပိတ်ရက် နှစ်ရက်သုံးရက် ရှိတဲ့ လတွေရှိမယ်။ ကျွန်တော် ခုနက ပြောသလိုပဲလေ။ နည်းနည်းစီ ခွဲပြီး ပျော်ကြတာ”

ဆူမတ်က ဘောပင်တစ်ချောင်းကို လှမ်းယူတယ်။ (မတန်တဆဈေးကြီးတဲ့ ဘောပင်တစ်ချောင်းပဲ) စာရွက်ပေါ်မှာ ရေးတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုပြတယ်။ ဘာရေးထား သလဲ ကျွန်တော် နားမလည်ဘူး။ ဘယ်နားလည်ပါ့မလဲ။ လက်တင်ဘာသာနဲ့ ရေးထား တာကိုး။

“စာကြောင်းရဲ့အဓိပ္ပာယ်က ‘သင်ဟာ ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့’ တဲ့။ မကောင်းဘူးလား ဗျာ”။ ဆူမတ်က အရမ်းစိတ်လှုပ်ရှားနေတဲ့ လေသံနဲ့ အားရပါးရပြောတယ်။ ရေချိန်တစ် နေပြီထင်တယ်။ ကျွန်တော် စကားဆက်ပြောရမလား၊ မပြောရဘူးလား စဉ်းစားနေတုန်း သူပြန်ငြိမ်သွားတယ်။ ဆူမတ်က သူ့ရဲ့ညီတစ်ယောက်အကြောင်း ဆက်ပြောပြတယ်။ သူ့ညီက ဘာသာတရားကိုင်းရှိုင်းတဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တစ်ဦးတဲ့။ နေ့တိုင်းလည်းတရား ထိုင်တယ်။

“ခင်ဗျားရော တရားထိုင်သလားဗျ”။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ဟင့်အင်း၊ ကျွန်တော်က အနောက်တိုင်းဆန်တယ်။ ပန်းချီဆွဲတဲ့အချိန်တွေ တော့ရှိတယ်။ ပန်းချီဆွဲတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက် တရားထိုင်နည်းတစ်မျိုးပဲ”

“ခင်ဗျား ပျော်ရွှင်နေသလား”

“အကြမ်းပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ ပျော်ပါတယ်။ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေ အနည်းအကျဉ်းတော့ ရှိတာပေါ့ဗျာ။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုလုပ်ရင်း ပြန်ချေဖို့ကြိုးစားနေ ပါပဲ။ သေချာတော့ မလုပ်နိုင်သေးဘူး။ ဖိနှိပ်ခံရတဲ့သူတွေကိုတွေ့ရင် ကျွန်တော့်စိတ်က မရဘူးဗျ”

ဝိစကီသောက်ရင်း ကျွန်တော်တို့ စကားလမ်းကြောင်းက ဟိုရောက်ဒီရောက်ဖြစ် ပြုလာတယ်။ ချရေးထားတဲ့ မေးခွန်းတွေအတိုင်း စကားကိုပြန်တည်ဖို့ ကျွန်တော်ကြီး စားကြည့်သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် မထင်မှတ်ဘဲ ကျွန်တော်စိတ်ထဲမှာ 'ထားလိုက်ပါ' ဆိုတဲ့စိတ်ဝင်လာတယ်။ စကားလမ်းကြောင်းကို မပြောင်းဖြစ်တော့ဘူး။

ကျွန်တော်တို့ ဘန်ကောက်အကြောင်းပြောဖြစ်တယ်။ ဘန်ကောက်ဟာရှန်ဟိုင်း အသေးစားတစ်ခုလိုပဲတဲ့။ ဆူမတ်ကပြောပြတယ်။ လအနည်းငယ်ကြာရင် အပြောင်းအလဲ တစ်ခုဖြစ်တယ်။ အသစ်အသစ်တွေ အဆက်မပြတ် ပေါ်နေတယ်။ မြို့သားတွေခမျာလည်း မကြာခဏဆိုသလို ခေတ်မအောက်သွားအောင် ကိုယ့်မြို့ကိုယ် ပြန်လေ့လာနေရတယ်။

“ဘန်ကောက်ဟာ ကမ္ဘာ့မြို့ကြီးတစ်ခုဖြစ်သွားပြီ။ အရောင်အသွေးတွေရွန်းစို တောက်ပနေတာ။ ပါရီမြို့၊ လန်ဒန်မြို့တွေလည်း လှတော့လှပါတယ်။ ဒါပေမယ့်အဲဒီမြို့ တွေရောက်လို့ စတိုးဆိုင်တစ်ဆိုင်ထဲ ဝင်သွားကြည့်လိုက်။ ပြုံးတဲ့သူဆိုတာခပ်ရှားရှား။ ဒီမှာတော့ လူတိုင်းနီးပါး ပြုံးရယ်နေကြတယ်။ ပြီးတော့ ဘုရားကျောင်းတွေ၊ လမ်းသွယ် တွေ။ လမ်းသွယ်တွေထဲမှာ နတ်သူဇွာလိုကောင်းတဲ့ ခေါက်ဆွဲကြော်တစ်ပွဲကို ဘတ်ငွေ ၂၀-၃၀ နဲ့ ဝယ်လို့ရသေးတယ်”

ဆူမတ်က ကျွန်တော်ကို နောက်တစ်ခွက်သောက်ဖို့ ဧည့်ခံတယ်။ ကျွန်တော် ယဉ်ယဉ်ကျေးကျေးပဲ ငြင်းလိုက်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ပြန်ဖို့ပြင်တော့ ဆူမတ်မျက်လုံးထဲ မှာ စိတ်မကောင်းတဲ့အရိပ်အယောင်တွေ့ရတယ်။ နှစ်ယောက်သား အမေရိကန် ဆန်ဆန် စားမြို့ပြန်။ စကားစမြည်ပြောရတာကို သူသဘောကျပုံပဲ။ တစ်ခါတလေမှ ဒီလိုအားရ ပါးရ စကားပြောရတယ်ထင်တယ်။ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ သူသာ သောက်ရင်း သောက် ရင်းနဲ့ စကားဆက်ပြောသွားမယ်ဆိုရင် နာရီပေါင်းများစွာ ကြာသွားနိုင်တယ်။

တချို့က မြို့ကြီးပြကြီးတွေဟာ နတ်ဘုရားတွေမရှိတော့တဲ့ နယ်မြေတွေလို့ထင် ကြတယ်။ သို့သော် ပထမဆုံးသောမြို့တွေရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဘာသာရေးပြန့်ပွားဖို့ပါ။ ခရစ်ယာန်ဘာသာဟာ မြို့ကြီးပြကြီးတွေကနေ စတင်ခဲ့တာမဟုတ်လား။ ဘန်ကောက်မြို့ မှာတော့ ရှေးရိုးကျ ဘာသာရေးကိုင်းရှိုင်းမှုနဲ့ ခေတ်သစ်လူနေမှုဟာ တစ်နေရာတည်းမှာ လာပေါင်းနေတယ်။ ကွာရှင်းပြီးသား လင်မယားနှစ်ယောက် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် တစ်အိမ်တည်း တူတူနေနေရသလိုပါပဲ။

ဘန်ကောက်မြို့ကိုပတ်ထားတဲ့ မိုးပျံရထားကိုစီးရင်း ကျွန်တော်အပြင်ဘက်ကို လှမ်းကြည့်တယ်။ ရှေ့ပင်းစင်တာနှစ်ခုကြားမှာ ညပ်နေတဲ့ ရွှေရောင်အတိပြီးနေတဲ့ဘုရား

ကျောင်းတစ်ခုကို လှမ်းမြင်ရတယ်။ ကျွန်တော်ရထားပေါ်ကဆင်းပြီး အရာဝဏ်ဗိမာန် ဆီကိုလှမ်းလျှောက်သွားလိုက်တယ်။ ဒီဗိမာန်ရဲ့ သမိုင်းကြောင်းက စိတ်ဝင်စားစရာပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အတန်ကြာက အထပ်မြင့်ဟိုတယ်တစ်လုံးဆောက်နေရင်း အလုပ်သမားတွေဟာ နေ့တိုင်း အခက်အခဲတွေတွေ့ရတယ်။ စက်တွေပျက်တယ်။ ဘာမှအဆင်မပြေဘူး။ ဒါနဲ့ တစ်ယောက်က အကြံပေးတယ်။ ဗိမာန်တစ်ခုဆောက်ပြီး နတ်ဘုရားတွေဆီမှာ ဆုတောင်းဖို့။ ဗိမာန်ဆောက်ပြီးတဲ့အခါ ပြဿနာတွေအကုန် အလိုလိုပျောက်သွားတယ်။ ဆောက်လုပ်ရေးပရောဂျက်လည်း ချောချောမောမောပဲ ပြီးသွားတယ်။

ယနေ့အထိ ထိုင်းလူမျိုးတွေဟာ အရာဝဏ်ဗိမာန်ကို လမ်းကြုံရင်ကြုံသလို လာရောက် ဆုတောင်းနေဆဲပါပဲ။ အရာဝဏ်ဗိမာန် ပတ်ပတ်လည်မှာတော့ အနောက်တိုင်း နတ်ဘုရားတွေဖြစ်တဲ့ ဘာဘယ်ရီ၊ လူပီဗီတွန်၊ မက်ဒေါ်နယ်နဲ့ စတားဘတ်ခ် ဆိုင်တွေ။ တစ်မျိုးတော့ တစ်မျိုးပဲ။

လေထဲမှာ ဓာတ်ဆီနဲ့လိုလို၊ ဓာတ်ငွေ့နဲ့လိုလို ရတယ်။ ဘာများပါလိမ့်။ ဗိမာန်ရှေ့မှာ လူတစ်ယောက်၊ ကြက်ဥခြင်းတစ်ခြင်းနဲ့ ပူဇော်ပြီး ဆုတောင်းနေတယ်။ ခူးထောက် ဆုတောင်းနေတဲ့ အခြားသူတွေလည်းရှိတယ်။ ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုထောင်ထားတယ်။ “လုံခြုံရေးအရ ဖယောင်းတိုင်အကြီးများဖြင့် ဆီမီးပူဇော်ခြင်းအား ခွင့်မပြုပါ” တဲ့။ လုပ်တဲ့သူတွေကတော့ လုပ်နေတုန်းပါပဲ။ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းတစ်ယောက်က ဗိမာန်မှာထွန်းထားတဲ့ ဖယောင်းတိုင်အကြီးတွေကို သူဆောင်းထားတဲ့ ဦးထုပ်နဲ့ယပ်ခတ်ပြီးငြိမ်းလိုက်တယ်။

ဒီနေရာဟာ ဘန်ကောက်မြို့လယ်က အိုအေစစ်တစ်ခုပါပဲ။ သာယာအေးချမ်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်အနည်းငယ်က စိတ်မနှံ့တဲ့လူတစ်ယောက် ဗိမာန်ထဲက ရွှေရုပ်တုကို တူနဲ့ထုပြီး ပျက်ဆီးဖူးတယ်။ အဲဒီလူကို လူအုပ်ကြီးက တစ်ခါတည်းအသေရိုက်သတ်ပစ်လိုက်သတဲ့။ ထိုင်းသတင်းမီဒီယာက အဲဒီသတ်ဖြတ်မှုကို ရှုံ့ချပြီး ရုပ်တုပျက်စီးသွားတဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းကြောင်း ဖော်ပြခဲ့တာ ဖတ်လိုက်ရတယ်။

ကျွန်တော် ဘန်ကောက်မြို့တစ်ခွင် ဟိုဟိုဒီဒီ လျှောက်ကြည့်တယ်။ အာရှမြို့တွေဟာ မျက်စိနဲ့မြင်ရရုံနဲ့ ကောက်ချက်ချဖို့ခက်တယ်။ ကြည့်ရုံနဲ့ မတွေ့နိုင်တဲ့၊ သတိထားမိဖို့မလွယ်တဲ့အရာတွေအများကြီး။ ၁၉၂၀ ဝန်းကျင်လောက်မှာ ဆမ်းမားဆက်မွန်ဟာ အာရှဘက်ကိုရောက်တော့ “ဒီနေရာတွေဟာ ရုတ်တရက်ကြည့်လိုက်ရင် ဘာမှထူးထူးခြားခြားမရှိသလို ထင်ရတယ်။ အပြန်လမ်းကျမှ ကိုယ်မတွေ့လိုက်တာ တစ်ခုခုကျန်နေသေးသလား...” ဆိုတဲ့ ခံစားချက်မျိုးဝင်လာတတ်တာ။ နောက်ကွယ်မှာ ဖွက်ထားတဲ့ မြင်ခွင့်မရလိုက်တဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေကျန်နေသေးသလိုလို...” ဆိုပြီးရေးခဲ့တယ်။

ပြောလိုက်ရင် ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ တွဲမြင်တဲ့သူ ခပ်ရှားရှားပါ။ ဒါပေမယ့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့မှာ ပျော်ရွှင်မှု သုခဗေဒနဲ့ပတ်သတ်ပြီး တာဝန်ယူထားတဲ့သူ အနည်းအကျဉ်းတော့ရှိပါတယ်။ ကုလသမဂ္ဂ ဗြူရိုကရေစီအရတော့ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတဲ့စကား ဘယ်တော့မှမသုံးဘူးပေါ့။

ဆူရီရက် ဆိုတဲ့ထိုင်းအမျိုးသမီးတစ်ယောက်နဲ့ ဒီရုံးမှာတွေ့ဖို့ ချိန်းထားပါတယ်။ အမေရိကားက ကျွန်တော့်သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က ဆူရီရက်နဲ့ သွားတွေ့ဖို့အကြံပေး လိုက်တာ။ ဆူရီရက်ဟာ ထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်းကို တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပြောပြနိုင်မယ်တဲ့။

ဆူရီရက်က ကျွန်တော့်ကို ပြုံးပြီး နှုတ်ဆက်တယ်။ ကော်ဖီသောက်ရင်းစကား ပြောဖို့ ရုံးကန်တင်းကို ကျွန်တော်တို့သွားကြတယ်။ ဆူရီရက်က အသက် ၃၅ ဝန်းကျင် လောက်ရှိမယ်။ အိမ်ထောင်မရှိဘူး။ မိဘတွေနဲ့နေတယ်။ အိမ်ထောင်မရှိတဲ့ ထိုင်းအမျိုး သား၊ အမျိုးသမီးတွေအတွက် မိဘနဲ့နေတယ်ဆိုတာ ဘာမှမဆန်းပါဘူး။ အနောက်တိုင်း မှာလို အရွယ်ရောက်တာနဲ့ အိမ်ခွဲနေလေ့မရှိကြဘူး။

ထိုင်းလူမျိုးတွေဘာလို့ ဒီလောက်တောင် ပျော်နေကြတာလဲ...။ ဆူရီရက်ကို ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ကျွန်မတို့လူမျိုးက ဘာကိုမှ အသည်းအသန်မဖြစ်ကြဘူးရှင်။ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် လက်ခံနိုင်ကြတယ်”

“ဘယ်လို”

“နမူနာပြောပြမယ်။ ရှင်တို့အမေရိကားမှာ လူတစ်ယောက် ချော်လဲတယ်ဆိုပါ စို့။ ဘယ်သူမှ ဘာမှမပြောဘူး။ ဘာမှမဖြစ်သလို နေတတ်ကြတယ်။ ကျွန်မတို့ထိုင်းတွေ ကတော့ အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ဝိုင်းရယ်ကြတာ။ အားရပါးရရယ်မယ်။ ပြေးသွားပြီးထု ပေးမယ်။ ဒါပေမယ့် ရယ်ရင်းနဲ့ ထူပေးမှာ”

“ခင်ဗျားတို့မှာ စိတ်ညစ်စရာမရှိဘူးလား”

“စိတ်ညစ်စရာ ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကိုယ်ဘာမှမတတ်နိုင်တဲ့ အခြေအနေ တွေလည်း ရှိတယ်လေ။ တခြားအရာတွေကို ပြောင်းလဲလို့မရတဲ့အခါ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြောင်းလဲလိုက်တာ။ ဒီအကျင့်က ကျွန်မတို့လူမျိုးနဲ့ အဆင်ပြေတယ်။ လူတစ်ယောက်လို့ စိတ်ဆိုးတယ်။ ဘာမှလုပ်လို့လည်းမရဘူး။ ဆွဲထိုးချင်တယ်။ ထိုးလို့မရဘူး။ ဒီတော့ အသက်ပြင်းပြင်းရှူ စိတ်ကိုလျှော့လိုက်တယ်။ မဟုတ်ရင် တစ်ရက်လုံး ဆက်ပြီးစိတ် ညစ်နေရမှာလေ”

သူပြောတဲ့အတိုင်းဆို အသက်ရှူသလို လွယ်လွယ်လေးပါလား။

www.burmeseclassic.com

သူမမြေပုံ

ထိုင်း

၂၆၃

“ကျွန်မထင်တယ်။ အမေရိကားဟာ ကမ္ဘာမှာ စိတ်ဖိစီးမှုအများဆုံးနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်နိုင်တယ်။ ပျော်ရွှင်မှုကို ငွေနဲ့ပေးဝယ်လို့ရတယ်လို့ ထင်ကြတာကိုး။ ဘာပဲလုပ်လုပ် ကိုယ့်အစားဝင်လုပ်ပေးနိုင်မယ့်သူကို ပိုက်ဆံပေးလိုက်တာပဲ။ အိမ်ရှေ့မြက်ခင်းကိုတောင် လူငှားပြီးရိတ်ခိုင်းတာမျိုး။ ကျွန်မတို့ဆီမှာတော့ သူငွေတွေကအစ ဒီအလုပ်တွေကို ကိုယ်တိုင်ပဲလုပ်တာ။ ဒါမှ ပျော်စရာကောင်းတယ်လို့ ယူဆကြတာ”

ပျော်စရာကောင်းတယ် ဆိုပါလား။ ပျော်စရာဆိုတာ ထိုင်းလိုဆိုရင် စနစ် တဲ့။ စနစ် ဆိုတဲ့အရာဟာ ထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ နှလုံးသားကို ကြီးစိုးထားတာလား...

“ဟုတ်တယ်ရှင်။ အစည်းအဝေးလုပ်ရင်လည်း ရယ်စရာတွေပြောပြီး ပျော်ပျော်နေနိုင်အောင် ကြိုးစားတယ်။ အတင်းအကျပ်ကြီး စည်းနဲ့ကမ်းနဲ့ လုပ်နေတာမဟုတ်ဘူး။ ဒါမှလည်း အလုပ်တကယ်ပြီးတာ။ ပျော်စရာမကောင်းရင်း လုပ်ရတာ မတန်ဘူးလေ”

ထိုင်းလူမျိုးတွေဟာ ကိုယ်တိုင်ပျော်အောင်နေရုံမက လူများကိုလည်း ပျော်စေပြန်စေ စရတာဝါသနာပါသေးတယ်။

“ဝတဲ့လူတွေကို ဒီမှာ စကြ နောက်ကြတယ်။ ကိုယ့်သူငယ်ချင်းအရမ်းဝနေရင် ‘ရေမြင်းကြီး’ လို့ခေါ်လို့ရတယ်။ ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ စိတ်ဆိုးပြီး ထရိုက်ရင်ရိုက်လိမ့်မယ်။ ဒါပေမယ့် ပြီးရင် ပြန်တည့်သွားတာပဲ။ ရှင်တို့အမေရိကားမှာ အဲဒီလိုသွားပြောလို့မရဘူး မဟုတ်လား”

“မရဘူးဗျ” ကျွန်တော် ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။

ဆူရီရက်မှာ အလုပ်လုပ်စရာတွေရှိသေးတဲ့အတွက် (အလုပ်လား၊ အပျော်လား ကျွန်တော်မသေချာ) ကျွန်တော်တို့ နှုတ်ဆက်လိုက်ကြတယ်။ ဓာတ်လှေကားနားရောက်တော့ သူ့သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့တွေ့တယ်။ ထိုင်းစကားနဲ့ တစ်ခွန်းနှစ်ခွန်းလှမ်းပြောတယ်။ ကျွန်တော့်ဘက်ကိုလှည့်ပြီး ရှင်းပြတယ်။ “တွေ့လား။ သူ့ကိုကြည့်လေ။ ပုစွန်နဲ့မတူဘူးလား။ ပုပုလေး”

“သူ့ကို ‘ပုစွန်ထုပ်’ လို့ခေါ်လိုက်တာလား”

“ဟင့်အင်း” ဆူရီရက်ကပြန်ဖြေတယ်။ သေသေချာချာ နားမထောင်ဘူးလားဆိုတဲ့ အကြည့်နဲ့ ကျွန်တော့်ကိုကြည့်တယ်။ “ကျွန်မသူ့ကို ‘ကျောက်ပုစွန်’ လို့ခေါ်လိုက်တာလေ။ နားလည်တယ်မဟုတ်လား”

ကျွန်တော် နားမလည်ပါ။ ထိုင်းလူမျိုးတွေဟာ အပျော်မက်တာတော့ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမယ့် နားလည်ရလွယ်တဲ့ လူမျိုးတော့မဟုတ်။

ထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ သည်းခံနိုင်စွမ်း၊ လျစ်လျူရှုနိုင်စွမ်းကို လေ့လာရင်းကျွန်တော် မောတောင်မောလာတယ်။ ဘယ်လိုအဖြစ်ဆိုးတွေပဲ ကြုံလာပစေ၊ အေးအေးလူလူနေတတ် တဲ့သူတွေပါလား။

၂၀၀၄ ဆူနာမီငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံမှာ လူတွေထောင်ပေါင်းများစွာ အသက်ပေးလိုက်ရတယ်။ ဒါပေမယ့် အစိုးရကို ဘယ်သူမှအပြစ်မတင်ကြဘူး။ ကြိုတင် သတိပေးချက်တွေအားနည်းတာ၊ ကယ်ဆယ်ရေးအစီအစဉ်တွေ နှောင့်နှေးတာ စသဖြင့် အပြစ်တင်ချင်ရင် တင်လို့ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန်တွေ လုပ်နေကျတွေပေါ့။ ကတ်ထရီနာ ဟာရီကိန်းမုန်တိုင်းကြောင့် နယူးအော်လန်ပြည်နယ်မှာ အပျက်အစီးတွေ ကြုံရတဲ့အခါတုန်းက အစိုးရကိုပဲ အပြစ်တင်ခဲ့တာပဲ။ ကျွန်တော်တို့အတွက် အပြစ်တင် လို့ရမယ့်သူ တစ်ယောက်ယောက် ရှိကိုရှိမှဖြစ်မယ်။ ဘုရားသခင်ကလွဲရင်ပေါ့။ ဘုရား သခင်ကတော့ ကယ်ဆယ်စရာတွေများလွန်းလို့ လှည့်မကြည့်အားသေးဘူး။

ထိုင်းလူမျိုးတွေက ဖြစ်ပျက်သမျှကို လက်ခံတယ်။ အဖြစ်အပျက်တွေကိုသဘော ကျလို့ လက်ခံတာမဟုတ်ဘူး။ ထပ်ဖြစ်စေချင်လို့ လက်ခံလိုက်တာလည်း မဟုတ်ဘူး။ ရေရှည်ကို ကြည့်ပြီး လက်ခံလိုက်တာ။ ဒီဘဝမှာ အဖြစ်ဆိုးတွေကြုံရပေမယ့် နောင်ဘဝ ဆိုတာရှိပါသေးတယ်။ ဆိုတဲ့ခံယူချက်နဲ့ ဖြေသာကြတယ်။ အဆုံးအစမရှိတဲ့ဘဝပေါင်း များစွာမှာ ကောင်းမွန်တဲ့အရာတွေနဲ့ ကြုံရဆုံရဖို့ အခွင့်ရှိသေးတယ်။ နေပူတစ်လှည့် မိုးရွာတစ်လှည့် ဆိုပါတော့။ ဒီလိုခံယူချက်ထားလိုက်တဲ့အခါ အပြစ်တင်နေရုံနဲ့မပြီးဘူး ဆိုတာကို လက်ခံလိုက်ကြတယ်။ ကံကြမ္မာနဲ့ ရှေးရေစက်ကို ပိုပြီး အလေးထားလာကြ တယ်။ ကျွန်တော်လည်း ကျွန်တော့်ရဲ့ ကံကြမ္မာအကြောင်းကို ပိုသိချင်လာပြီ။ ဒီအတွက် နှိုင်းကကူညီပေးမယ်တဲ့။ နှိုင်းက ကျွန်တော့်ကို အကြားအမြင်ဆရာမ တစ်ယောက်နဲ့တွေ့ ဖို့ စီစဉ်ပေးတယ်။ ဆွေစဉ်မျိုးဆက် အကြားအမြင် ဟောလာတဲ့သူ၊ စိတ်ချရတယ်လို့ နှိုင်းက အာမခံတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံမှာ အကြားအမြင်ပညာကို ဆွေစဉ်မျိုးဆက် ထိန်းသိမ်း လက်ဆင့်ကမ်းလေ့ရှိတယ်။

စကော့ကတော့ဒါတွေ သိပ်မယုံဘူး။ ဒါပေမယ့် အဖော်အဖြစ်လိုက်ခဲ့ဖို့တော့ သဘောတူတယ်။ စကော့က ယုတ္တိသမား ဘာသာမဲ့တစ်ယောက် မဟုတ်လား။ ထိုင်း နိုင်ငံလိုနေရာမျိုးမှာနေတော့ သူ့အတွက် မယုံချင်စရာတွေ၊ မေးခွန်းထုတ်စရာတွေမကြာ ခဏတွေ့ရတယ်။ တစ်ခါတုန်းက သူမနက်အိပ်ရာနိုးလာတော့ လူတွေအားလုံးစက္ကူငှာ ချပ်တွေ ခေါက်နေကြတာတွေ့ရတယ်။ လမ်းဘေးဈေးသည်ကအစ၊ လုပ်ငန်းရှင်တွေအဆုံး အကုန်လုံး စက္ကူငှာချပ်တွေခေါက်နေကြသတဲ့။ ဘာဖြစ်တာလဲလို့မေးတော့ ထိုင်းနိုင်ငံ

မီးခြေဆင်း
ညွှန်လေး
နေတယ်
များများ
ကြိုတင်
သဖြင့်
ကွသေး။
စီးသွေ
ပုံစံတင်
ဘုရား
ဘော
က်ဘူး။
င်ဘဝ
ပေါင်း
လှည့်
တိုးဘူး
ာကြ
ကွက်
တွေ
ပ်လို့
ပိမ်း
ဘာ
ပိုင်း
ကြာ
က်
ပုံး
င်

အမြေပုံ

ထိုင်း

၂၆၅

မြောက်ပိုင်းမှာ တိုင်းရေးပြည်ရေးမငြိမ်မသက်ဖြစ်နေတာ ကြာပြီတဲ့။ ဒီအရေးကို ဖြေရှင်းဖို့ ညည်းလမ်းအသစ် တွေ့ပြီလို့ ဝန်ကြီးချုပ်က ကြေညာတယ်။ ဘာနည်းလမ်းလဲ ဆိုတော့ စက္ကူငှက်တွေ... စက္ကူငှက်ရုပ်တွေ ထောင်ပေါင်းများစွာလုပ်ပြီး လေယာဉ်ပေါ်ကနေကျ ချမလို့။ ငြိမ်းချမ်းရေးသင်္ကေတပေါ့။ “တောင်ပိုင်းကို စက္ကူငှက်တွေနဲ့ ဗုံးကြဲသလိုကြဲ ခုလိုက်တာဗျ”။ စကော့က မယုံနိုင်တဲ့ လေသံနဲ့ပြောပြတယ်။ “တစ်သက်မှာ တစ်ခါမှ ဒီလိုဟာမျိုးမကြုံဖူးဘူး”

စကော့တို့စုံတွဲနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့ သုံးယောက်သား လမ်းကျဉ်းလေးတစ်ခုကနေ အကြားအမြင်ဆရာမဆီကို သွားကြတယ်။ လမ်းဘေးဈေးသည်တွေ၊ လမ်းဘေးခွေးတွေ၊ အလှပြင်ဆိုင်တွေကို ဖြတ်သွားရတယ်။ အိမ်တစ်အိမ်ရောက်တော့ လှေကားကနေအပေါ် ဆပ်ကို ထပ်တက်ရတယ်။ အခန်းထဲမှာ ဘာပရိဘောဂမှ မရှိဘူး။ မျက်နှာကြက်ပန်ကာ တစ်လုံးပဲရှိတယ်။ ကြမ်းပြင်မှာ ထိုင်းအမျိုးသမီး ၃-၄ ယောက် စက်သေနတ်ပစ်သလို စကားပြောနေကြတယ်။ ထိုင်းစကားပြောရင် ဒီလိုပဲပြောမှရတယ်ထင်တယ်။

နောက်အခန်းတစ်ခုထဲကို ရောက်သွားတယ်။ ဒီအခန်းမှာလည်း ပရိဘောဂမရှိ ပါ။ နတ်ရုပ်တွေ၊ ဘုရားဆင်းတုတော် တွေနဲ့ ပြည့်နေတယ်။ နံရံဘက်မှာ ဟိန္ဒူနတ်ဘုရား ရုပ်တွေ အစီအရိုထားထားတယ်။ ဟာနုမာန်၊ ခရစ်ရှုနာ ပြီးတော့ကျွန်တော် စိတ်အဝင်စား ဆုံး... ဂနက်ရှ် ဆင်နတ်ဘုရား။ ဉာဏ်ပညာနဲ့ ကဗျာစာပေကို စောင့်ရှောက်ဖြန့်ကြက် ပေးတဲ့ နတ်ဘုရားဖြစ်တဲ့အတွက် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ သတိတရရှိနေတယ်။ ထောင့်တစ် ထောင့်မှာ ဗုဒ္ဓဆင်းတုတော်ကို တခြားစင်တွေထက် ပိုပြီးမြင့်တဲ့ စင်မှာတင်ထားတာကို တွေ့ရတယ်။ အခန်းကြမ်းပြင်က အပြာနဲ့ အစိမ်း။ အခန်းထဲမှာ လေအေးပေးစက်မရှိပါ။ သိပ်မကြာဘူး။ ကျွန်တော် ချွေးစို့လာတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ကြမ်းပြင်မှာဒူးထောက်ပြီး အကြားအမြင်ဆရာမကိုစောင့်ရတယ်။ နှိုင်းက နတ်တွေကိုဆက်ဖို့ ပစ္စည်းပစ္စယတွေ သွားဝယ်ဖို့ခဏထွက်သွားတယ်။ စကော့ ကိုကြည့်ရတာ ပိုပြီး မယုံသင်္ကာဖြစ်လာပုံပဲ။

နှိုင်းပြန်ရောက်လာတော့ လက်ထဲမှာ ပလတ်စတစ်အိတ်တစ်အိတ်ပါလာတယ်။ အိတ်ထဲမှာ နွားနို့နှစ်ဘူး၊ ပိုက်နှစ်ချောင်း၊ ပက်စီဘူးနှစ်ဘူး။ ပစ္စည်းတွေနဲ့အတူဘတ်ငွေ ၃၉ ဘတ်ကို ရွှေဆေးမှုတ်ထားတဲ့ ကလပ်လေးပေါ်မှာ တင်လိုက်တယ်။ စကော့က ကျွန်တော့်ကို လေသံနှိမ်ပြီးပြောတယ်။ “ပက်စီမကပ်ဘဲ ကိုကာကိုလာကပ်ရင် ဘာဖြစ် မယ်ထင်သလဲ”။ ကျွန်တော်သူ့ကို တံတောင်နဲ့တွတ်ပြီး တိတ်တိတ်နေခိုင်းလိုက်တယ်။

အကြားအမြင်ဆရာမ ရောက်လာပါပြီ။ သက်လတ်ပိုင်းအရွယ်၊ ပိန်သွယ်သွယ်

အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ပါ။ တီရုပ်အနီရောင်ဝတ်ထားတယ်။ လည်ပင်းမှာလိမ္မော်ရောင် ပဝါ ပတ်ထားတယ်။ ပဝါစက လက်မောင်းတစ်ဖက်ပေါ်ကို ကျနေတယ်။ ဆံပင်ကျစ် ကျစ် စည်းထားတယ်။ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ တင်ပလွင်ခွေ ထိုင်လိုက်တယ်။ သူ့ဘေးမှာ ကတ်ပြားတစ်ထုပ် ချထားတာတွေ့ရတယ်။

ပက်စီကပ်ထားတဲ့ ကလပ်ပေါ်မှာရှိတဲ့ ဖယောင်းတိုင်တွေကို မီးညှိလိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်ကို လိုက်ဆိုဖို့ပြောပြီး ထိုင်းဘာသာနဲ့ စာသားတချို့ ရွတ်ပြတယ်။ နှိုင့်က ကျွန်တော့်နားနားကိုကပ်ပြီး တိုးတိုးလေး ပြန်ပြောပြတယ်။ ကျွန်တော် လျှာတွေလိပ်ပြီး မနည်း လိုက်ဆိုရတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြီးအောင် ဆိုလိုက်နိုင်ပါတယ်။

ဆရာမရဲ့ မျက်လုံးတွေ မှိတ်ထားတယ်။ လက်အုပ်ချီထားတယ်။ လက်အုပ်ချီ ခြင်းဟာ ထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ ဆုတောင်းတဲ့ အမူအရာတစ်ခုဖြစ်သလို နှုတ်ဆက်တဲ့အခါ မှာလည်း အသုံးပြုကြတယ်။ ဆရာမက အမွှေးတိုင်တစ်တိုင်ကိုယူတယ်။ မှော်ကြိမ်လုံး လိုမျိုး လက်ထဲမှာကိုင်ပြီး ယမ်းတယ်။ နှုတ်ခမ်းတွေလှုပ်နေပေမယ့် ဘာသံမှမထွက်ဘူး။ နှိုင့်က ကျွန်တော့်ကို တိုးတိုးရှင်းပြတယ်။ “နတ်တွေ ဝိညာဉ်တွေ ကြွလာမယ့်အချိန်ကို စောင့်နေတာ” မြန်မြန်လာပါစေ...။ ကျွန်တော် ဆုတောင်းမိတယ်။ ခြေထောက်တွေ တောင့်နေပြီ။ နဖူးကချွေးတွေ မျက်စိထဲကိုဝင်ပြီး စပ်နေပြီ။

ရုတ်တရက် ဆရာမတစ်ကိုယ်လုံး လှုပ်လာတယ်။ ဝိညာဉ်ပူးနေပြီ ဖြစ်တဲ့ အကြောင်း နှိုင့်ကရှင်းပြတယ်။ ပူးဝင်သွားတဲ့ ဝိညာဉ်က အမျိုးသားတစ်ယောက်ဖြစ်မယ် ထင်တယ်။ ဆရာမရဲ့ စကားသံတွေ၊ ကိုယ်ဟန်အမူအရာတွေက ယောက်ျားလို ဖြစ်သွား တယ်။ ခြေဟန်လက်ဟန်တွေကအစ မာန်ပါလာတယ်။ အသံလည်း မာလာတယ်။ နှိုင့် ကသူ့ကို ဆရာမလို့ မခေါ်တော့ဘူး။ ဆရာလို့ ပြောင်းခေါ်တယ်...။

ဆရာမ... ဆောရီး၊ ဆရာက ကျွန်တော့်အကြောင်းတွေကို တစ်ခုပြီးတစ်ခုပြော ပြတယ်။ အခုဘဝအကြောင်းတင်သာမကဘူး၊ အရင်ဘဝတွေက ဖြစ်ခဲ့ပြုခဲ့တာတွေခေါ် ပါတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အရင်ဘဝက တရုတ်ပြည်အကြောင်း စာအုပ်တစ်အုပ်ရေးခဲ့ဖူး တယ်တဲ့။ စာအုပ်က မခန့်လေးစား အရေးအသားတွေများလို့ လူကြိုက်များခဲ့ဖူးတဲ့ ကောင်းပါတယ်...။ အရင်ဘဝက ဝေဖန်မှုကို အခုဘဝရောက်မှ ကြားရတဲ့ပထမဆုံးသော စာရေးဆရာပေါ့။

“ဗုဒ္ဓအကြောင်းရေးမယ်ဆိုရင် သတိထားပြီးရေးပါ။ မရေးတတ်ရင် လူတွေ ပြောတာဆိုတာခံရမယ်” ဆရာမ/ဆရာက နောက်ဆုံးအနေနဲ့ အကြံပေးပြီး ထွီခနဲအံ့ ရည်တွေကို ရွှေရည်စိမ်ခွက်တစ်ခုထဲ ထွေးချလိုက်တယ်။ (ကွမ်းတံတွေးလို့ထင်တာ

ကျွမ်းတံတွေးပဲဖြစ်ပါစေ။) အားရပါးရ ထွေးလိုက်တာ ကျွန်တော်လန့်တောင်လန့်သွားတယ်။ “ဒါတွေအားလုံး ဟန်ဆောင်နေတာပါဗျာ”။ စကော့က လေသံနဲ့ ပြောတယ်။ ကျွန်တော် သူ့ကိုတံတောင်နဲ့ ထပ်ပြီးတွတ်လိုက်တယ်။

ဆရာမ/ဆရာ ပါးစပ်က ဟောစာတမ်းတွေ ဆက်တိုက်ထွက်လာတယ်။ နွိုင်တစ်ယောက် မနည်းအမိလိုက်ပြီး ဘာသာပြန်ရတယ်။ ဟောတာတွေက အစုံပဲ။ လုံးဝမှားနေတဲ့အချက်တွေလည်း ပါတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ထိုင်းစကားတတ်တယ်လို့ပြောတာ ဆုံးဝမှားနေတယ်။ တချို့ မှန်တာတွေလည်း ပါပါတယ်။ အကြံပေးချက်တွေလည်းပါတယ်။ ကျွန်တော့်မိန်းမကို စိတ်ချမ်းသာအောင် ဘယ်လိုဘယ်ပုံ ဆောင်ရွက်ပေးရမယ် ဆိုတဲ့ ပြန်ပြောလို့မသင့်တဲ့ အရာတွေလည်းပါတယ်။ ပြီးတော့ သူ့အနေနဲ့ လုံးဝကြိုမသိထားနိုင်တဲ့ အချက်တွေလည်းပြောပြသွားတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ မွေးစားသမီးတစ်ယောက် ချီတယ်တဲ့။ ဟုတ်တယ်...။ ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော့်ဇနီး ကာဇက်စတန်က မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို မွေးစားထားတာ။ ကျွန်တော် ပါးစပ်ပိတ်သွားတယ်။ ဘာပြောရမလဲ မသိဘူး။

ကျွန်တော်မေးခွန်းမေးရမယ့် အလှည့်ရောက်ပြီ။ ကျွန်တော့်မှာမေးစရာမေးခွန်းဆိုလို့ နှစ်ခုပဲရှိပါတယ်။ ဘယ်အချိန်မှာ ကျွန်တော် ပျော်ရမလဲ၊ ပြီးတော့ ဘယ်နေရာမှာ ကျွန်တော် ပျော်ရမလဲ။

“မင်းအတွက် ကိုယ့်နိုင်ငံမှာကိုယ်နေတာ အကောင်းဆုံးပဲ။ အရာရာကိုသိပ်ပြီး စိတ်ပူမနေပါနဲ့။ သူများတွေမှာ ရှိတဲ့အရာတွေကို မနာလိုမဖြစ်နဲ့” တဲ့။ အကြံပေးချက်က ကောင်းပါတယ်။

သူကကျွန်တော့်ကို မေးတယ်။ “မင်း ဘုရားကို ယုံသလား”

ဒုက္ခပဲ။ ဘယ်လိုဖြေရပါ့။ အကြားအမြင်ဆရာ/ဆရာမကိုတော့ မလိမ်ကောင်းဘူးထင်တယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဘာကိုယုံကြည်သလဲဆိုတာ မသေချာဘူး။ မော်လီဒိုဗားမှာတွေ့ခဲ့တဲ့ လူဘာ့ စကားကို ရုတ်တရက်သတိရသွားတယ်။ “ဖစ်ဖတီး ဖစ်ဖတီး ပါပဲခင်ဗျ” လို့ ကျွန်တော်အမြန်ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။ သူက ကျေနပ်သွားပုံပဲ။ အခန်းထဲက တခြားသူတွေလည်း အခုမှ သက်ပြင်းချနိုင်တယ်။

“ဂနက်ရှ်ဘုရားကိုတော့ ယုံတယ်မဟုတ်လား၊ မင်းမှာ အညှီရောင်ရုပ်တုတစ်ခု ရှိတယ်လေ”

“ဗျာ.. ဟုတ်ကဲ့။ ရှိပါတယ်။ ဘယ်လို..”

“ထိုင်နေတဲ့ပုံစံနဲ့ ရုပ်တုမဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်.. ဒါပေမယ့်..”

ဂနက်ရှ်ရုပ်တုကို သေသေချာချာ ဂရုစိုက်ဖို့ပြောတယ်။ အချိန်မှန်မှန် ပန်းကပ်ရမယ်၊ ဆုတောင်းရမယ်။ ဒါဆိုရင် ပြဿနာတွေအကုန် ရှင်းသွားမယ်တဲ့။ လုပ်ပါ့မယ်လို့ ကျွန်တော် ကတိပေးလိုက်တယ်။ ဆရာမ/ဆရာ ရဲ့တစ်ကိုယ်လုံး တုန်သွားတယ်။ ဆရာမပြန်ဖြစ်သွားပြီ။ အချိန်ပြည့်ပြီ။

အပြင်ကိုပြန်ထွက်တော့ ရာသီဥတုကပူနေတယ်။ စကော့နဲ့ကျွန်တော် အနားမှာ ရှိတဲ့ စတိုးဆိုင်ကနေ ဘီယာဝယ်ကြတယ်။ ဘီယာသောက်ရင်း စောစောကအတွေ့အကြုံကို ပြန်ဆွေးနွေးကြတယ်။

“သူပြောတဲ့အရာတွေက ဘယ်လိုမှ ကြိုပြီးမသိနိုင်တဲ့အရာတွေလေ။ ဘယ်လို သိနေတာလဲ”

“လွယ်ပါတယ်”။စကော့ကပြောတယ်။ “ယုတ္တိရှိရှိစဉ်းစားလိုက်ရင် သူဖြေတဲ့ အဖြေတော်တော်များများက လူတိုင်းမေးလေ့ရှိတဲ့၊ လူတိုင်းအတွက် မှန်နိုင်တဲ့အဖြေမျိုးတွေမဟုတ်လား။ မွေးစားကလေးရှိတယ်ဆိုတာလည်း မှန်းပြောလိုက်တာဖြစ်နိုင်တယ်။ မွေးစားကလေးရှိတာ ထိုင်းမှာ သိပ်ထူးဆန်းတာမှ မဟုတ်တာ”

“ဒါဆို ကျွန်တော့်မှာ အညှီရောင် ဂနက်ရှ်ရုပ်တုရှိတယ်၊ ရုပ်တုက ထိုင်နေတဲ့ ပုံစံထူးတယ် ဆိုတာကရော”။ ကျွန်တော်ပြန်မေးလိုက်တယ်။

“ဒါလည်း လွယ်ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားသားတော်တော်များများက ဂနက်ရှ်ရုပ်တုဝယ်လေ့ရှိတယ်။ ဂနက်ရှ်ရုပ်တုတော်တော်များများကလည်း အညှီရောင်တွေများတယ်”။ ဒါပေမယ့် စကော့ရဲ့အသံမှာ သေချာမှု နည်းနည်းလျော့နေသလို။

ထိုင်းလူမျိုးတွေရဲ့ ဘဝဟာ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတယ်။ ကံကံ၏အကျိုးဆိုပြီး ခံယူထားတော့ ကိုယ့်ကံကြမ္မာကိုယ် ဖန်တီးလို့မရတော့ဘူး။ ကြောက်ဖို့ကောင်းသလို လွတ်လပ်ပေါ့ပါးသွားသလိုလည်း ခံစားရတယ်။ ဘာလုပ်လုပ် ဘာမှမထူးဘူးဆိုရင် ဘဝဟာ ထင်သလောက် မလေးတော့ဘူး။

--

ထိုင်းနိုင်ငံကနေကျွန်တော်ပြန်ရတော့မယ်။ နောက်ဆုံးနေ့ရောက်ပြီ။ ကျွန်တော် အိတ်ထဲကို အဝတ်အစားတွေထည့်နေတယ်။ နှိုင့်ကထုံးစံအတိုင်း တီဗွီကြည့်နေတယ်။ ထိုင်းဘုရင်အကြောင်း တီဗွီမှာလာနေတယ်။ ဘုရင်အကြောင်းလာတာ သိပ်မထူးဆန်းပါ။ ဒါပေမယ့် အခုပြနေတဲ့ အစီအစဉ်မှာ ဘုရင်ငယ်စဉ်ဘဝက ပုံရိပ်တွေကိုပြနေတာ။ ငြီးတော့ တီဗွီလိုင်းတိုင်းမှာ ဒါပဲလာနေတယ်။ တစ်ခုခုတော့ တစ်ခုခုပဲတဲ့.. နှိုင့်က

အမြဲပုံ

ထိုင်း

၂၆၉

အယ်။ ကျွန်တော်ရုတ်တရက် လန့်သွားတယ်။ ဘုရင်နတ်ရွာစံတာ များလား။ ဘုရင်ကို အင်မတန်ချစ်တဲ့ ထိုင်းလူမျိုးတွေအတွက်တော့ ဒုက္ခပါပဲ။ ကျွန်တော့်အတွက်လည်းဒုက္ခ ဆက်မယ်။ လေယာဉ်ကွင်းသာပိတ်သွားရင် ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်ပျက်ပြီ။ လေယာဉ်ကွင်း ဆင်းဖို့ နာရီပိုင်းပဲလိုတော့တာ။ တော်တော် တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တဲ့စိတ်ပဲ။ ကျွန်တော့် ဘိုယံ ကျွန်တော်လည်းသဘောပေါက်သွားတယ်။ ကုသိုလ်ကောင်းမှုနဲ့ တော်တော်ဝေးပါ သေးတယ်။

“အာဏာသိမ်းတာဗျ” စကော့ကဟိုဘက်အခန်းကနေ လှမ်းအော်ပြောတယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲဖြစ်သွားတာက ‘တော်သေးတာပေါ့။ အာဏာသိမ်းတာပဲ။ ဘုရင်ဘာမှ မဖြစ်ဘူးပေါ့’။ ပြီးမှစဉ်းစားမိတယ်။ အာဏာသိမ်းတယ်..ဟုတ်လား။ မက်ဒေါ်နယ် ဘာဂါဆိုင်တွေ၊ ကေအက်ဖ်စီ ကြက်ကြော်ဆိုင်တွေ၊ စတားဘက်ခ် ကော်ဖီဆိုင်တွေပြည့် ဆဲတဲ့နိုင်ငံ၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ စိတ်အေးအေးထားခြင်းကို လက်ကိုင်ထားတဲ့ ဒီနိုင်ငံမှာ အာဏာသိမ်းတယ်ဆိုတော့ ဘာဖြစ်တာပါလိမ့်။ ဟုတ်တယ်။ လမ်းပေါ်မှာတင့်ကားတွေ။ ကြောခင်ဘဲ ညမထွက်ရအမိန့်ကိုကြေညာတယ်။

ဂျာနယ်လစ်သွေးက ခဏတော့ ပွက်ခနဲဆူလိုက်သေးတယ်။ ဝါရှင်တန်မှာရှိတဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့သတင်း ဌာနကိုဖုန်းဆက်လိုက်တယ်။ သတင်းအတိုတစ်ပုဒ် လှမ်းပို့လိုက် တယ်။ ဒါပေမယ့် စိတ်တော့မပါလှဘူး။ ကမ္ဘာ့အပျော်ဆုံးနေရာတွေကို လိုက်ရှာနေတဲ့ အချိန်မှာ အာဏာသိမ်းတဲ့အဖြစ်အပျက်တွေက သိပ်မကိုက်ဘူး။ ဒီလိုသတင်းမျိုးတွေကို ကျွန်တော် တတ်နိုင်သလောက် ရှောင်နေခဲ့တာလေ။

ကျွန်တော် လေယာဉ်မီအောင် အမြန်သွားမှဖြစ်မယ်။ ကားတစ်စီး ငှားလို့ရသွား တယ်။ ကားဆရာက ဖြစ်ပျက်နေတဲ့အရာတွေကို သတိထားမိပုံမပေါ်ဘူး။ လေယာဉ် ကွင်းကိုသွားတဲ့ အမြန်လမ်းမှာ ကားရှင်းနေလို့ သဘောကျနေတဲ့ပုံပဲ။ လေယာဉ်ကွင်းကို သွားတဲ့လမ်းမှာ ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ် တစ်ခုတွေ့လိုက်တယ်။ ဟိုတယ်ကြော်ငြာတစ်ခုပါ။ ဖြူဖွေးနေတဲ့ကမ်းခြေ၊ ကြည်လင်နေတဲ့ရေ.. ပြီးတော့ စာရေးထားတယ်။ “နတ်ပြည် ရောက်ဖို့ လွယ်လွယ်လေးပါ” တဲ့။ ရုတ်တရက် ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်။ အာဏာသိမ်း အရေးအခင်းကာလအလယ်မှာ ဒီဆိုင်းဘုတ်ကိုတွေ့ရတာ ရယ်ဖို့တော့ အကောင်းသား။ ပြီးတော့.. နတ်ပြည်ရောက်ဖို့ လွယ်လွယ်လေးဆိုရင် ပျော်စရာကောင်းပါ့မလား။ ပျော် ရွှင်မှုဆိုတဲ့အရာဟာ ကြိုးစားရယူမှ တန်ဖိုးရှိမယ်မဟုတ်လား။

လေယာဉ်ကွင်းတစ်ခုလုံး လူသူအသွားအလာ မရှိသလောက်ဖြစ်နေတယ်။ အာဏာသိမ်းအရေးအခင်းဖြစ်လို့လား၊ နေ့လယ် ၃ နာရီပဲရှိသေးလို့လား ကျွန်တော်မသိ

နေဦး...။ ခရီးသည်တစ်ချို့တွေ့ပြီ။ မတွေ့ခင်ကတည်းက အသံကိုအရင်ကြားရတာပါ။ အမေရိကန်အသံတွေ၊ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ပြောနေကြတာ။

“ဟဲ့လို၊ လေယာဉ်ကွင်းဖွင့်သလားဗျ” ။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

ကျွန်တော့်မေးခွန်းကို သူတို့နားမလည်တဲ့ပုံပဲ။

“ဖွင့်တယ်ထင်တယ်” ။ အဖွဲ့ထဲက အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ပြန်ဖြေတယ်။

“ဘာဖြစ်လို့လဲရှင်”

“အာဏာသိမ်းတဲ့အကြောင်း မကြားမိဘူးလား”

အကုန်မျက်လုံးပြူးသွားတယ်။ “အာဏာသိမ်းတယ်...ဟုတ်လား။ တကယ်ကြီးလား”

“ဟုတ်တယ်ဗျ။ ညမထွက်ရ အမိန့်တောင်ထုတ်လိုက်ပြီ။ လမ်းပေါ်မှာလည်း တင့်ကားတွေရောက်နေပြီ”

“ဘုရားရေ” ။ နောက်အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကပြောတယ်။ “အံ့ဩဖို့ကောင်းလိုက်တာ။ ဟဲရီးယက်ရေ ကြားလိုက်လား။ အာဏာသိမ်း အရေးအခင်း ဖြစ်လို့တဲ့”

“တကယ်လား” ။ ဟဲရီးယက်ကပြောတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုလည်း အံ့အားသင့်တဲ့မျက်လုံးနဲ့ကြည့်တယ်။ မသိရင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်ပဲ အမိန့်ပေးပြီး အာဏာသိမ်းခိုင်းလိုက်သလိုလို...။ “ဘာလို့ အာဏာသိမ်းတာလဲရှင်။ ရှင်သိလား”

ကျွန်တော် ဘာပြန်ဖြေရမလဲ မသိပါ။ တစ်ကမ္ဘာလုံးမှာ၊ တစ်ချိန်လုံး ဖြစ်နေတဲ့ ကိစ္စပဲမဟုတ်လား။ “တော်တော်လေး ရှုပ်ထွေးတယ်ဗျ” ။ ကျွန်တော်ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။ ဟဲရီးယက်လည်း ကျေနပ်သွားတယ်။

လေယာဉ်ကွင်းမပိတ်ပါ။ အာဏာသိမ်းအရေးအခင်းက အသေးစားအုံကြွမှုတစ်ခု ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်။ မကြာခင် တင့်ကားတွေလည်း တပ်ထဲကိုပြန်ကြမယ်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေ ပြန်လည်ပတ်ကြမယ်။ စူဇီဂေါင်ကလပ်ထဲက အမျိုးသမီးတွေလည်း စင်မြင့်ပေါ်ပြန်တက်၊ ပင်ပေါင်ဘောလုံးတွေနဲ့ သဘာဝလွန်ဖြစ်ရပ်တွေ လုပ်ပြကြမယ်။

--

နောက်တစ်ပတ် နှစ်ပတ်ကြာတော့ မီယာမီပြန်ရောက်နေပြီဖြစ်တဲ့ ကျွန်တော် ထိုင်းနိုင်ငံအကြောင်း သတင်းတစ်ခုဖတ်ရတယ်။ ထိုင်းနိုင်ငံရဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်အသစ်ဖြစ်လာတဲ့ ဆာရာရွဒ်ချူလန်နွတ်က ကြေညာချက်ထုတ်တယ်။ ထိုင်းအစိုးရပေါ်လစီအသစ်ဟာ အရင်လို စီးပွားရေးတိုးတက်မှုတစ်ခုတည်း အာရုံစိုက်နေမှာမဟုတ်ဘဲ နိုင်ငံသားတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအပေါ်မှာအလေးထားသွားမယ့် လမ်းစဉ်အသစ်ဖြစ်ကြောင်း။

ပျော်ရွှင်မှုပေါ်လစီကျင့်သုံးမယ့် စစ်တပ်အစိုးရဆိုပဲ..

သတင်းကိုဖတ်ပြီး ကျွန်တော်ပြုံးမိတယ်။ သာမန်အပြုံးမဟုတ်ဘူး။ စစ်မှန်တဲ့ အားရပါးရရှိတဲ့..ထိုင်းအပြုံးပါ။ တကယ်ပြောတာ။ ခင်ဗျားသာ ကျွန်တော့်မျက်နှာကို မြင်ရရင် သဘောပေါက်လိမ့်မယ်။ ကျွန်တော့် မျက်လုံးတွေလည်း ပြုံးနေတာကိုး။

xxx

သုခရေ
အမေ
ပြော
ဆက်
ကိုယ့်
ဆီကို
ကျွန်
ပဲမပ
သော
အရေ
သုဝ

၈

ဂရိတ်ဗြိတိန်

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ မပြီးသေးတဲ့ အလုပ်တစ်ခု

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်အနည်းငယ်အကြာက အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၊ ဆလောင်းမြို့မှာ ခပ်ဆန်းဆန်း စမ်းသပ်မှုတစ်ခုလုပ်ဖူးတယ်။ စမ်းသပ်မှုက တိဗ္ဗိအစီအစဉ်တစ်ခုအတွက်ပါ။ ဘီဘီစီ မီဒီယာဌာနက “ပျော်ရွှင်မှုဗေဒ ကျွမ်းကျင်သူ” ခြောက်ဦးကို ဆလောင်းမြို့ကိုလွှတ်ပြီး ဆလောင်းမြို့ရဲ့ “စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရာသီဥတု အခြေအနေ” ကိုပြောင်းလဲကြည့်ဖို့ ကြိုးစားသတဲ့။ အဲဒီတိဗ္ဗိအစီအစဉ်ရဲ့ နာမည်က “ဆလောင်းမြို့အား ပျော်ရွှင်လာအောင် ကြိုးစားခြင်း” ဆိုပဲ။

စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ရာသီဥတုအခြေအနေ...ဆိုပါလား။ ဒီစာသားကို ကျွန်တော် ကြားကြားချင်း စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ ပျော်ရွှင်မှု ညီမျှခြင်းမှာ ကျွန်တော်သတိမထားမိခဲ့တဲ့ အရာတစ်ခု ကျန်နေသေးတာပဲ။ “ပြောင်းလဲခြင်း” ဆိုတဲ့အချက်ကို ကျွန်တော် လုံးဝမေ့နေတာ။ ကမ္ဘာပတ်ပြီး အပျော်ဆုံးနေရာတွေကို လိုက်ရှာနေရင်း မပျော်ရွှင်ဆုံးနေရာတွေကိုတောင် ရောက်ခဲ့သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာတွေအားလုံးဟာ မတည်မြဲဘူး။ အမြဲပြောင်းလဲနေတတ်တယ် ဆိုတာကိုကျွန်တော်မေ့နေခဲ့တယ်။ နေရာဆိုတာလူတွေ လိုပဲ မဟုတ်လား။ ပြောင်းလဲမှုတော့ အနည်းနဲ့အများရှိမယ်။ ဘီဘီစီ က မပျော်နိုင်တဲ့ ဆလောင်းမြို့ကလူတွေကို တကူးတက ပျော်ရွှင်အောင်လုပ်ဖို့ ကြိုးစားတယ်။ စိတ်ညစ်နေတဲ့ နယ်မြေတစ်ခုကို ပြောင်းလဲပစ်ဖို့ ဖြစ်နိုင်သလား။

www.burmeseclassic.com

--

လန်ဒန်မြို့ ဟီးသရီးလေဆိပ်ကိုရောက်ပြီ။ ကျွန်တော့်စိတ်တွေလှုပ်ရှားနေတယ်။ အမေရိကန်နဲ့ ဗြိတိန်ကြားမှာ “အထူးဆက်နွယ်မှု” တွေရှိတယ်တဲ့... ဝင်စတန်ချာချီက ပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီစကားလုံးကို ကျွန်တော် အတော်လေးသဘောကျတယ်။ နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်ရဲ့ ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှု ပြယုဂ်တစ်ခုပဲလေ။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း တိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဒီမှာ အထူးလူတစ်ယောက်လို ခံစားရတယ်။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဂိတ် ဆီကို အေးအေးဆေးဆေး လျှောက်သွားလိုက်တယ်။ လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေး အရာရှိနဲ့ ကျွန်တော်ဟာ ချာချီပြောသလိုဆိုရင် “အထူးဆက်နွယ်မှု” ရှိပြီးသား ဘော်ဒါတွေ ဝဲမဟုတ်လား။ ကြီးကြပ်ရေး အရာရှိရဲ့ ယူနီဖောင်းကလည်း ကျွန်တော့်စိတ်ကိုသက် သောင့်သက်သာ ဖြစ်စေတယ်။ ရဲဝတ်စုံ၊ စစ်ဝတ်စုံ ပုံစံမဟုတ်ဘူး။ အပေါ်ကုတ်အင်္ကျီနဲ့။ အကောင်းစားကော့တေးပါတီတွေမှာ အိမ်ရှင်တွေဝတ်လေ့ရှိတဲ့ ပုံစံမျိုး။

အရာရှိအမျိုးသားကို ကျွန်တော့်ရဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ထုတ်ပေးလိုက်တယ်။ သူငယ်ချင်းတွေဆိုတော့ သိပ်မကြာလောက်ဘူးထင်တယ်။

“UK (United Kingdom of Great Britain) ကိုဘာကိစ္စနဲ့လာတာလဲ”

“စာအုပ်တစ်အုပ်အတွက် သုတေသနလုပ်ဖို့ပါ”

“စာအုပ်က ဘာအကြောင်းအရာလဲ”

“ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်းပါ”

ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတဲ့စကားကို ကြားလိုက်တာနဲ့ အရာရှိက နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို ကြည့်နေရာကနေ ခေါင်းမောလာပြီး ကျွန်တော့်ကိုစိုက်ကြည့်တယ်။ သူငယ်ချင်းအကြည့် မဟုတ်ပါလား...။

“ပျော်ရွှင်မှု...ဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်ဆရာ”

“UK မှာ ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်း လေ့လာမလို့ ဟုတ်လား...”

“...ဟုတ်ကဲ့”

ကျွန်တော့်စကားကို ယုံပုံမရဘူး။ မဟုတ်တာလုပ်ဖို့ အကြောင်းပြချက်ပေးတယ် လို့ထင်နေတယ် ထင်တယ်။ မေးခွန်းတွေ ဆက်တိုက်မေးတော့တာပဲ။ ယူကေမှာဘယ် လောက်ကြာကြာ နေမှာလဲ၊ ဘယ်သူနဲ့နေမှာလဲ၊ တူတူနေမယ့်သူကရော အင်္ဂလိပ်လား။ အမေရိကန်လား။ ကျွန်တော့်ကို သောင်းကျန်းသူတစ်ယောက်လို့ ထင်နေပုံပဲ။ တည့်တည့် တော့မမေးဘူးပေါ့လေ။ မေးနေတာမိနစ်နှစ်ဆယ်လောက်ကြာတယ်။ မေးလို့အားမရ

တစ်ကိုယ်လုံး နှိုက်ရှာတော့မလားမသိ။ နောက်ဆုံးကျတော့မှ ကျွန်တော့်စာအုပ်ထဲမှာ တံဆိပ်တုံးထုပြီး မပေးချင်ပေးချင်နဲ့ ဝင်ခွင့်ပေးလိုက်တယ်။

“ပျော်ရွှင်ခြင်းလို့ပြောလိုက်ရင် မယုံသင်္ကာဖြစ်တတ်တဲ့အကျင့်က ကျွန်တော်တို့ သွေးထဲမှာပါနေတာ” လို့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးစာရေးဆရာ အီးဗီလူးကပ်စ်ကပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ကျွန်တော့်အသိ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်ကလည်း သူတို့အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေဟာ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာကို စိတ်မဝင်စားကြကြောင်း ကျွန်တော့်ကိုပြောပြတယ်။ ဟုတ်မယ်။ ဂျာမနီတွေနဲ့စစ်တိုက်တဲ့အခါ မျက်နှာတင်းတင်းကအသုံးဝင်တာကိုး။ ပြုံးလို့တော့အဆင်မပြေ။

ယူကေမှာ ပျော်တတ်တဲ့ သူဆိုတာ ရှားတယ်။ ပျော်ရွှင်နေတဲ့သူကို လူတွေက မယုံသင်္ကာနဲ့ ကြည့်ကြသတဲ့။ တကယ်လို့ ခင်ဗျားဟာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်နေရဲ့သားနဲ့ အရမ်းစိတ်ချမ်းသာနေတယ်ဆိုရင် မလန့်ပါနဲ့၊ မကြောက်ပါနဲ့။ အင်္ဂလိပ်ဟာ သာစာရေးဆရာ ဂျရမ်းကေဂျရမ်း ရဲ့အကြံပေးချက်ကို လက်တွေ့သုံးပါ။ “ပျော်နေတာကို ထုတ်မပြန်နဲ့။ သူများတွေလို မှန်ကုပ်ကုပ်ပဲနေပါ” တဲ့။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာကို နိုင်ငံခြားကနေ ကူးစက်လာတဲ့ရောဂါတစ်ခုလို့ သတ်မှတ်ထားတာ။ နိုင်ငံခြားဆိုတာ တခြားနိုင်ငံတွေမဟုတ်ဘူး၊ အမေရိကားကိုပြောတာ။ အမေရိကားဆိုတာ သူတို့အတွက် ကလေးကလား၊ ပေါတောတော၊ မလိုအပ်ဘဲ အချို့လောင်းထားတဲ့အရာ။

လေယာဉ်ကွင်းထဲကနေ အပြင်ကိုရောက်ပြီ။ လန်ဒန်မြို့က ထုံးစံအတိုင်း မှန်မှိုင်းမှိုင်းနဲ့။ ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်း ရှောက်နဲ့ သူ့အမျိုးသမီး နန်စီ တို့ကိုသွားတွေ့ဖို့ ကားငှားလိုက်တယ်။ ရှောက်ကို မှတ်မိမယ်ထင်တယ်။ (အခန်း ၅- အိုက်စလန် တွင် ရှောက်အကြောင်းကိုပြန်ဖတ်နိုင်သည်) အမေရိကားနိုင်ငံရဲ့ ကော်ဖီအဝသောက်လို့ရတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကို အရမ်းသဘောကျသွားတဲ့အတွက် အမေရိကားမှာနေဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တဲ့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးစစ်စစ်။ ရှောက်က အခုတော့ လန်ဒန်မှာ တာဝန်ကျနေတယ်။ အမေရိကန် သတင်းဌာနအတွက် နိုင်ငံခြားရောက်သတင်းထောက်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေတာ။ ကိုယ့်နိုင်ငံကိုယ် နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်အဖြစ် ပြန်ရောက်နေတာ မဆန်းဘူးလား။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ရှောက်ဟာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေအကြောင်း စုံစမ်းဖို့ နတ်ပြည်ထ ကျလာတဲ့ အခွင့်အရေးတစ်ခုပဲလေ။ အတွင်းလူ၊ အပြင်လူ နှစ်မျိုးစလုံးရတဲ့ ရှောက်ဟာ ကျွန်တော်မေးမယ့်မေးခွန်းတွေအတွက် အဆင်ပြေလွန်းတယ်။

ရှောက်ရဲ့အိမ်ဟာ နွေးနွေးထွေးထွေးရှိတယ်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေဟာ နွေးနွေးထွေးထွေး အိုအိုဟောင်းဟောင်း ပုံစံတွေကို တစ်ဖက်ကမ်းခတ်အောင်ကျွမ်းကျင်သူတွေပဲ။ ရှောက်ရဲ့ အမျိုးသမီး နန်စီကတော့ အင်္ဂလန်မှာကြီးတဲ့သူပီပီ ပေါင်မုန့်ကိုကိုယ်တိုင်ဖုတ်

တယ်။ ပန်းကန်တွေကို မီးဖိုထဲထည့် အနွေးပေးတယ်။ ပြီးတော့ နေရထိုင်ရခက်လောက် အောင်ကို ယဉ်ကျေးတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ယောက်ျားနဲ့ တူတဲ့အချက်ကတော့ သူလည်း အင်္ဂလိပ်ဆန်ဆန်နေရတာကို သိပ်မကြိုက်ဘူး။ လင်မယားနှစ်ယောက်သား အခွင့်ရတိုင်း အမေရိကားကို သွားလည်ကြတယ်။

ကျွန်တော်တို့ သုံးယောက်သား ဝိုင်တစ်ပုလင်းအလယ်မှာချ၊ စကားစမြည်ပြော ဖြစ်တယ်။ အမေရိကန်နဲ့ အင်္ဂလိပ်တွေကြားမှာ ဆက်နွယ်နေတဲ့ ကွာဟမှုတွေအကြောင်းပြော ဖြစ်တယ်။ ဒီကွာဟမှုတွေဟာ ဘာသာစကားတူညီနေတဲ့အတွက် ရုတ်တရက်ကြည့်ရင် မသိသာလှဘူး။

နန်စီကပြောတယ်။ “အမေရိကားမှာ ပြောသမျှစကားတိုင်းကို ကိုယ်မသေခင် နောက်ဆုံးပြောတဲ့စကားလို သဘောထားကြတယ်နော်။ ထိန်းပြီးပြောစရာမလိုဘူး။ ကျွန်မလည်း အဲဒီလိုပြောချင်တာ။ ‘ဆောရီးပါ။ အစ်မနဲ့ကျွန်မ အခုမှတွေ့တာ။ လူချင်း မသိဘူးလေ။ အစ်မ သားအိမ်ထုတ်တဲ့အကြောင်း မပြောပြပါနဲ့လား’ အဲဒီလိုပြောပစ် ချင်တယ်”

နန်စီက ဒီလိုမျိုးဘယ်တော့မှ မပြောဖြစ်ပါ။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေအတွက် ဒီလို ပြောတာဟာ လူတစ်ဖက်သားကို စော်ကားရာကျတယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေဟာ ဘယ်သူ့ကို မှ ဘယ်အချိန်မှာမှ၊ ဘယ်နေရာမှာမှ.. နစ်နစ်နာနာမပြောမိအောင် ထိန်းကြတယ်။ နန်စီအတွက်တော့ ဒီလောက်ကြီး ထိန်းထားရတာ စိတ်ထဲမှာတင်းနေသလိုခံစားရတယ်။

“ဟိုတစ်နေ့က ကျွန်မ ပန်းချီပြတိုက်တစ်ခုကိုသွားတယ်။ အဝင်ဝမှာ တန်းစီ နေတုန်း ဒီလိုပဲ ဘေးကလူတွေနဲ့ စကားစမြည်ပြောဖို့ ကြိုးစားကြည့်တယ်။ ‘တန်းစီ ရတာ မသက်သာဘူးနော်..’ ဘာညာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဘယ်သူမှ စကားပြန်မပြောကြ ဘူး။ ကျွန်မကို ‘ရှူးနေလား’ ဆိုတဲ့အကြည့်နဲ့ ပြန်ကြည့်ကြတယ်။ ယူကေ ကလူတွေ ဟာ ဘယ်သူ့ကိုမှ အနှောင့်အယှက်မပေးချင်ကြဘူး။ လူတစ်ယောက်သေသွားရင်တောင် ကျန်ရစ်သူမိသားစုကို သတင်းမမေးချင်ဘူး။ ဖုန်းဆက်လိုက်ရင် အနှောင့်အယှက်ဖြစ်သွား မှာစိုးလို့။ ကျယ်လောင်ကျယ်လောင်နဲ့ ဟိုဝင်ပါ ဒီဝင်ပါ၊ ရှင်းရှင်းပြောရရင် အမေရိကန် ဆန်သွားမှာကို ကြောက်ကြတာ”

အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်အတွက် အဆိုးဆုံးအခြေအနေဟာ အမေရိကန်အကျင့်တွေ ဝင်လာတဲ့အချိန်ပဲတဲ့။ “အမေရိကန်” ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရကို “အလိုက်ကန်းဆိုးမသိခြင်း၊ အားမနာခြင်း၊ ပွင့်လင်းခြင်း၊ တစ်ပါးသူအခြေအနေကို မသိခြင်း” စတဲ့ ဆိုးကွက်တွေနဲ့ တွဲမြင်ကြတယ်။ အမေရိကန်တွေဟာ တက်ကျမ်းတွေကြားမှာ ခေါင်းမြှုပ်ထားတဲ့သူတွေ။

အင်္ဂလိပ်တွေကတော့ တက်ကျမ်းမဖတ်ဘူး။ တက်ကျမ်းဖတ်ခြင်းဟာ စိတ်ဓာတ်မခိုင်မာခြင်းရဲ့ သင်္ကေတလိုမြင်ကြတယ်။ အင်္ဂလန်မှာတက်ကျမ်းထုတ်မယ်ဆိုရင် အဲဒီစာအုပ်နာမည်ကို “ငါလည်းအဆင်မပြေဘူး၊ မင်းက ငါ့ထက်တောင်ဆိုးသေးတယ်” လို့ပေးရမယ်တဲ့။

အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေအတွက် ဘဝဟာ ပျော်ရွှင်စရာတစ်ခုမဟုတ်ဘူး။ ရုန်းရင်းကန်ရင်း ပြီးဆုံးသွားမယ့် ခရီးရှည်တစ်ခုပဲ။ ရှေးခေတ် အင်္ဂလိပ်တက်ကျမ်း လူမျိုးစုတွေလို ပါပဲ။ အင်္ဂလိပ်တက်ကျမ်းတွေ ကလေးမွေးတဲ့အခါ နတ်ဆရာက “အသင်လူသား၊ သင်ဟာ အခုတော့ ဒုက္ခတွေနဲ့ ပြည့်နေတဲ့ ဘဝကြီးကိုရောက်လာပြီ။ ဒုက္ခကိုကြိုဆိုလက်ခံပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာနေပေတော့” လို့ပြောပြီး မွေးခြင်းမင်္ဂလာ ကျင်းပပေးသတဲ့။ ဒုက္ခဆင်းရဲထိုက်တိတ်တဆိတ် သည်းခံတတ်ခြင်းဟာ လေးစားဖို့တော့ကောင်းပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်တက်ကျမ်း လူမျိုးစုဟာ သူတို့ ယဉ်ကျေးမှု၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ နေဝင်ချိန်မှာတောင် လောကခံထိုက်မညည်းညူဘဲ ရင်ကော့ခံသွားကြတာ။

ရောဘ်ကဝင်ပြောတယ်။ သူ့ရဲ့အမိမြေကို ကာကွယ်ချင်တဲ့သဘော နည်းနည်းတော့ပါမယ်ထင်တယ်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ အတွင်းစိတ်ထဲမှာကိန်းအောင်းနေတာတဲ့။ အပြင်ကို ထုတ်မပြဘူး။ မျက်လုံးနဲ့ကြည့်ရင် မမြင်ရဘူး။ ဘယ်လိုနည်းလမ်းနဲ့မှလည်း ရှိမရှိ စမ်းကြည့်လို့မရဘူး။ ရှိတာတော့ ရှိတယ်တဲ့.. ရောဘ်က အာမခံတယ်။

--

အမေရိကားနိုင်ငံရဲ့ လွတ်လပ်ရေးကြေညာစာချွန်မှာ သောမတ်စ်ဂျက်ဖာဆန်က “ပျော်ရွှင်ခြင်းအား မဆုတ်မနစ် လိုက်ရှာခြင်း” ဆိုတဲ့စာကြောင်းကိုထည့်ရေးခဲ့တဲ့နှစ်နဲ့ မရှေးမနှောင်းမှာပဲ လန်ဒန်မှာ ဂျယ်ရမီဘန်သမ်လိုခေါ်တဲ့ ရှေ့နေလူငယ်တစ်ယောက်က “အကြီးကျယ်ဆုံးသော ကိန်းဂဏန်းများ၏ အမြင့်မားဆုံးပျော်ရွှင်မှု” ဆိုတဲ့စာတမ်းကို ရေးနေရင်း ပျော်ရွှင်ခြင်းသီအိုရီတစ်ခုကိုလည်း တစ်ပြိုင်တည်း ဖန်တီးနေခဲ့တယ်။

ဘန်သမ်ရဲ့ Utilitarianism လို့ခေါ်တဲ့ အများအကျိုးပြု ပျော်ရွှင်မှုဒဿနဟာ အမေရိကန်တွေသဘောကျတဲ့ အကောင်းမြင်စိတ်တွေနဲ့ ရွန်းရွန်းဝေမနေဘူး။ သူ့ရဲ့ သီအိုရီဟာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေနဲ့တော့ကိုက်တယ်။ လက်တွေ့ကျတယ်။ အရသာနဲ့လင်လင် မပါဘူး။ အမြင်မလှဘူး။ ဒါပေမယ့်ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ တူတူပဲ။ ပျော်ရွှင်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုဖန်တီးဖို့။ အတွင်းမှာပဲကျိတ်ပျော်လည်း ပြဿနာမရှိဘူးဆိုပါတော့။

ကျွန်တော် ဂျယ်ရမီဘန်သမ်နဲ့သွားတွေ့ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ဘန်သမ်က

သန်ဒန်တက္ကသိုလ်ကောလိပ် ကျောင်းဝင်းထဲမှာနေတယ်။

ကျောင်းဝင်းထဲက အဆောက်အအုံတွေဟာ အိုဟောင်းနေပေမယ့် အင်မတန် ခမ်းနားတယ်။ ကျောင်းဆောင်တွေနဲ့ မတူဘဲ ဧရာမဘုရား ကျောင်းကြီးတွေနဲ့ တူနေတယ်။ ဒီအဆောက်အအုံတွေထဲက တစ်ခုရဲ့အထဲမှာ ဘန်သမ်ရှိနေတယ်။ ဘယ်အဆောက်အအုံ ပါလိမ့်။

စုံစမ်းရေးဌာနရဲ့ စားပွဲခုံမှာထိုင်နေတဲ့ အမျိုးသမီးငယ်တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် ချဉ်းကပ်လိုက်တယ်။

“ဘာကူညီရမလဲရှင်”

“ဟုတ်ကဲ့၊ ဂျယ်ရမီဘန်သမ်ကို တွေ့ချင်လို့ပါ”

“လိုင်းခွဲနံပါတ် သိပါသလားရှင်”

“ဗျာ၊ မသိဘူးဗျ။ သူကလူလောကမှာမရှိတော့ဘူး”

အမျိုးသမီးမျက်လုံးပြူးသွားတယ်။ “ဒါတော့ ကျွန်မမကူညီပေးနိုင်ဘူးရှင်” ပြန်ဖြေတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ဒီလူဟာ အန္တရာယ်ရှိတဲ့ အရူးလား၊ ရိုးရိုးအရူးလား... ဇူးစမ်းတဲ့ အကြည့် နဲ့ ကြည့်နေတယ်။

“မဟုတ်ဘူးဗျ။ ကျွန်တော်ပြောတာ သဘောမပေါက်လို့။ သူသေသွားတာ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀ လောက်ရှိပြီ။ ဒါပေမယ့် အခုထိ ကျောင်းဝင်းထဲမှာ ရှိနေတုန်းပဲလေ” အန္တရာယ်ရှိတဲ့ အရူးပဲ လို့ကောက်ချက်ချလိုက်တယ်။ အမျိုးသမီးက လုံခြုံရေး ကို ခေါ်ဖို့ပြင်တယ်။ တော်သေးတယ်။ ဘေးနားမှာရှိတဲ့ ကျောင်းသားတစ်ယောက်က ဝင်ဖြေပေးတယ်။

“အော်တိုအိုင်ကွန် ကိုတွေ့ချင်တာမဟုတ်လားဗျ”

“ဘာ...အိုင်ကွန်...”

“အော်တိုအိုင်ကွန်လေ”

ဂျယ်ရမီဘန်သမ်ရဲ့ ရုပ်ကလာပ်ကို အခုတော့ အော်တိုအိုင်ကွန်လို့ခေါ်သတဲ့။ ကျောင်းသားငယ်က ကျွန်တော့်ကို ဂျယ်ရမီဘန်သမ်ဆီ ဘယ်လိုသွားမရလဲဆိုတာ လမ်း ပြပေးလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် သူပြောတဲ့အတိုင်း နောက်အဆောက်အအုံတစ်ခုဆီကိုသွား လိုက်တယ်။ ထောင့်တစ်ထောင့်မှာ ထိုင်နေတဲ့ ဘန်သမ်ကိုတွေ့ပါပြီ။ ဘန်သမ်ကိုကြည့် ရတာ အသက်ကြီးမသွား သလိုပါပဲလား...။

ဘန်သန်က သစ်သားထိုင်ခုံတစ်ခုမှာ ထိုင်နေတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုလေ့လာရေးစာ တမ်းတွေ ပြုစုတုန်းက သူထိုင်ခဲ့တဲ့ ထိုင်ခုံပါပဲ။ သူကွယ်လွန်တဲ့ ၁၈၃၂ ခုနှစ်

ဝတ်ခဲ့တဲ့ အဝတ်အစားအတိုင်းဝတ်ထားတယ်။ အောက်ခံအင်္ကျီအနက်ရောင်ပေါ်မှာ ကုတ်အင်္ကျီထပ်ဝတ်ထားတယ်။ ဒီအဝတ်အစားတွေအောက်မှာ သူ့ရဲ့ ကျွင်းကျွန်ရစ်တဲ့ ရုပ်ကလာပ်ရှိနေတယ်။ ဘန်သမ်ကိုယ်တိုင်က သူ့ကွယ်လွန်ရင် မြေမြှုပ်ဘဲ အော်တို အိုင်ကွန်အဖြစ် ပုံစံသွင်းပေးဖို့တောင်းဆိုခဲ့တာ။

ဘန်သမ်ဟာ ဒဿနိကဗေဒ အကြောင်းတွေ ငြင်းရခုံရ၊ ဆွေးနွေး ရတာကို အင်မတန်ကြိုက်တယ်။ သေပြီးတဲ့အချိန်မှာတောင် ငြင်းလို့ရရင် ဆက်ငြင်းချင်သေးတယ်။ သူ့ရဲ့သေတမ်းစာမှာ “ကျွန်ုပ်၏သူငယ်ချင်းများ၊ တပည့်တပန်းများ အနေဖြင့် ပျော်ရွှင်မှု အကြောင်းအရာများ ဆွေးနွေးလိုလျှင် ကျွန်ုပ်အား အစည်းအဝေးခန်းထဲသို့ တစ်ခါတစ်ရံ ဖိတ်ခေါ်နိုင်ပါသည်” လို့ရေးခဲ့သတဲ့။ ကောလာဟလလား၊ တကယ်လားတော့မသိပါ။ ယနေ့တိုင်အောင် တက္ကသိုလ်မှအစည်းအဝေးတွေလုပ်တဲ့အခါ ဘန်သမ်ရဲ့အော်တိုအိုင်ကွန် (သို့) ရုပ်ကလာပ်ကိုလက်တွန်းလှည်းနဲ့တင်ပြီးခေါ်ထားတတ်ကြတယ်တဲ့။ အစည်းအဝေး စာရင်းထဲမှာတော့ ‘ဘန်သမ်ရှိသည်၊ သို့သော် မဲမပေးပါ’ ပေါ့။

ဘန်သမ်အတွက်တော့ ပျော်ရွှင်မှုဟာ သင်္ချာသတ်မှတ်ချက်တစ်ခုပဲ။ သူတီထွင်ခဲ့ တဲ့ felicific calculus ခေါ် ပျော်ရွှင်မှုကက်ကုလပ်စ် ကိုလည်း ပြီးပြည့်စုံတဲ့သီအိုရီ တစ်ခုဖြစ်လာအောင် တစ်သက်လုံး ပြုပြင်မွမ်းမံသွားခဲ့တယ်။ ပျော်ရွှင်မှုကက်ကုလပ်စ် ဆိုပါလား။ ကျွန်တော်ကတော့ ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ သင်္ချာပညာနဲ့ကို တွဲပြီးမစဉ်းစားဖူးပါ။

ဘန်သမ်ရဲ့ကက်ကုလပ်စ်ဟာ ရိုးရှင်းပါတယ်။ ခင်ဗျားဘဝရဲ့ သာယာမှုတွေ ပျော်စရာတွေကို အကုန်ပေါင်းလိုက်၊ ပြီးရင် စိတ်ညစ်စရာတွေကို ပြန်နှုတ်လိုက်။ ကုန် ခဲ့တဲ့ ရလဒ်ဟာ ခင်ဗျားရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပမာဏပဲ။ အစိုးရရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေ၊ ဥပမာ အသစ်တွေ အားလုံးကို ‘အကြီးကျယ်ဆုံး ပျော်ရွှင်မှု’ ဆိုတဲ့စံနှုန်းနဲ့ အရင်တိုင်းတာသလို တယ်လို့ ဘန်သမ်ကဆိုတယ်။ သူ့အဆိုအရ ဆင်းရဲသားတစ်ယောက်ကို ၄၆ ပေးလိုက်တာဟာ သူ့ဌေးတစ်ယောက်ကို ၄၆ ပေးလိုက်တာထက် ပျော်ရွှင်မှုကိုပိုနဲ့ ဖန်တီးပေးနိုင်တယ်တဲ့။

ဘန်သမ်ရဲ့ သီအိုရီဟာ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းပေမယ့် အပြစ်အနာအဆာတွေ မကင်းဘူး။ ဥပမာ- သူ့ရဲ့သီအိုရီမှာ ပျော်ရွှင်မှု၊ သာယာမှု ဆိုတာကို သေသေချာချာ သတ်မှတ်ထားတာမရှိဘူး။ ပျော်ရွှင်မှု တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ဘာကွာသလဲ.. ပြောမပြောခဲ့ဘူး။ အဘွားအိုတစ်ယောက်ကို လမ်းကူးဖို့ကူညီလိုက်ရတဲ့ လုပ်ရပ်တစ်ခုကပေးတဲ့ ပျော်ရွှင်မှု နဲ့ လူဆိုးတစ်ယောက် အဘွားကြီးကို တုတ်နဲ့ရိုက်ရာက ရလာတဲ့ပျော်ရွှင်မှုဟာ ဘန်သမ် အတွက်တော့ တူတူပဲဖြစ်နေတယ်။ ကိန်းဂဏန်းတွေနဲ့ တွက်တာမဟုတ်လား။

အတွက် ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းပဲ။ ဘာလို့ပျော်ရသလဲဆိုတဲ့ အကြောင်းရင်းကို ထည့်မစဉ်းစားခဲ့ဘူး။

နောက်ပြဿနာတစ်ခုလည်း ရှိသေးတယ်။ အများအကျိုးပြုပျော်ရွှင်မှုဒဿနဟာ အများစုကိုပျော်ရွှင်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ဖို့ကိုပဲ စိတ်ဝင်စားတယ်။ လူနည်းစုစိတ်ဆင်းရဲ နှော့ကို ထည့်မတွက်ဘူး။ ခင်ဗျားက ကံကောင်းပြီး လူများစုထဲမှာပါနေရင်တော့ ပျော် သင့်သလောက် ပျော်ရမယ်။ လူနည်းစုထဲပါသွားရင် မသက်သာဘူးလေ။

ဒီကနေ့ထိလည်း အင်္ဂလန်မှာ ဘန်သမ်ရဲ့ အဆိုအမိန့်တွေ လွှမ်းမိုးနေဆဲပါပဲ။ အစိုးရကဝင်ပါသမျှကို အများကောင်းဖို့အတွက်ဆိုပြီး လိုလိုလားလားလက်ခံကြတယ်။ ဘိုယ့်အိမ်မှာရှိတဲ့ တီဗွီအတွက် ဘီဘီစီကို တီဗွီလိုင်စင်ဖိုးဆိုပြီး ပေးရတာကိုလည်း ကြည်ကြည်ဖြူဖြူပဲ။ မကြာသေးခင်ကပဲ လန်ဒန်မြို့တော်ဝန်က စည်းကမ်းချက်အသစ် ဆုတ်တယ်။ ရုံးတက်ရုံးဆင်းချိန်နဲ့ ကားပိတ်ချိန်တွေမှာ မြို့လယ်ကောင်ဘက်ကိုလာတဲ့ ကားတွေအားလုံး 'ကားပိတ်ကြေး' ဆိုပြီး ပေးခိုင်းတယ်။ 'အများအကျိုးပြုပျော်ရွှင်မှု' ဆိုတာ ဒါပေါ့။ မကျေနပ်သူ လူနည်းစု ရှိနေပေမယ့် လူအများစုကတော့ စိတ်ချမ်းသာ သွားတယ်။ အမေရိကား နယူးယောက်မြို့မှာလည်း ဒီလိုလုပ်ဖို့ ကြိုးစားနေကြပြီ။ နယူးယောက်ကလူတွေက ဒီစီမံချက်ကို လန်ဒန်မြို့သားတွေလိုတော့ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လက်မခံကြဘူး။ သိပ်တော့မထူးဆန်းပါ။ အမေရိကန်လူမျိုးတွေဟာ အင်္ဂလိပ်တွေလောက် Utilitarianism ကိုစိတ်မဝင်စားကြဘူး။

--

ဗြိတိန်နိုင်ငံမှာမ ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဆွေးနွေးစကားတွေ ဒီနှစ်ပိုင်းထဲ မကြာခဏကြားရတယ်။ "လူတွေရဲ့အိတ်ကပ်ထဲကို ပိုက်ဆံထည့်ပေးဖို့သက်သက်ပဲစဉ်း စားနေတာထက် နှလုံးသားထဲကို အပျော်တွေထည့်ပေးနိုင်ဖို့လည်း ကြိုးစားရမယ်"တဲ့။ အမေရိကန်တက်ကျမ်းစာအုပ်တွေထဲကလာတဲ့ စကားမဟုတ်ပါ။ ဗြိတိန်ကွန်ဆာဗေးတစ် ပါတီခေါင်းဆောင် ဒေးဗစ်ကင်မရွန်းကိုယ်တိုင်ပြောတဲ့စကား။

ကင်မရွန်းတစ်ယောက်တည်းမဟုတ်ဘူး၊ အရင်ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ခဲ့တဲ့ တိုနီဘလဲ ဟာလည်း အကောင်းအမြင်တတ်ဆုံး၊ ပျော်ရွှင်မှုကို စိတ်အဝင်စားဆုံး ခေါင်းဆောင်တစ် ဦးပဲလေ။ ဘလဲဟာ အမေရိကန်လူမျိုးတစ်ယောက်နီးနီးကို အကောင်းမြင်စိတ်ရှိတယ်။ အားရပါးရလည်း ပြုံးတတ်တယ်။ အရင်ဝန်ကြီးချုပ်တွေမှာ အပြုံးဆိုတာ ရှာမှရှားလေ။ တိုးတက်ပြောင်းလဲလာတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဆိုင်ရာသိပ္ပံပညာရပ်တွေကို ဘလဲကအင်မတန်စိတ် ဝင်စားခဲ့တယ်။ ဒီပညာရပ်တွေကို နိုင်ငံရေးပေါ်လစီတစ်ရပ်အဖြစ် ပြောင်းလဲပစ်ဖို့

စိတ်ကူးခဲ့တယ်။ ၂၀၀၂ မှာ ဘလဲရဲ့ နည်းဗျူဟာဌာနစိတ်က 'ကျေနပ်အားရသောဘဝ' ဆိုတဲ့ ဟောပြောပွဲလုပ်ခဲ့တယ်။ ဒီဌာနစိတ်ကို တစ်ချို့သူတွေက "ပျော်ရွှင်မှုဌာန" လို့ နာမည်တပ်ခေါ်ခဲ့ကြတယ်။

ဒီဌာနစိတ်က ဖြန့်ဝေခဲ့တဲ့ စာတမ်းတစ်စောင်မှာ အစိုးရအနေနဲ့ လူထုရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို ဘယ်လို တိုးမြှင့်ပေးနိုင်သလဲ ဆိုတဲ့ အကြံပြုချက်တွေပါတယ်။ စာသင်ကျောင်းတွေမှာ "ပျော်ရွှင်မှု အရည်အချင်း" တွေသင်ပေးဖို့၊ "အလုပ်-ဘဝ နှစ်ခုကိုမျှတအောင်" ခြိမ်ညှိနိုင်ဖို့။ ပြီးတော့ ချမ်းသာတဲ့သူတွေကို အခွန်တိုးကောက်ဖို့။

ထင်တဲ့အတိုင်းပဲ၊ နောက်ဆုံးအကြံပြုချက်ကို လူတွေစိတ်အဝင်စားဆုံးဖြစ်သွားတယ်။ ချမ်းသာသူတွေကို အခွန်တိုးကောက်ဖို့၊ ပထမဆုံးအကြံပြုခဲ့တဲ့သူက အင်္ဂလိပ်စီးပွားရေးပညာရှင် ရစ်ချတ်လေးယဒ်ပါ။ လေးယဒ်ကပြောတယ်၊ ချမ်းသာသူတွေဟာ မနာလိုသဝန်တိုစိတ်ကို ပြန့်ပွားစေသူတွေ၊ သူတို့ကြောင့် 'လူထုညစ်ညမ်းမှု' ဖြစ်တယ်။ ဒီတော့... လေထုညစ်ညမ်းစေတဲ့ စက်ရုံတွေကို အခွန်တိုးကောက်သလို လူထုညစ်ညမ်းစေတဲ့ ချမ်းသာသူတွေကိုလည်း အခွန်တိုးကောက်သင့်တယ်ပေါ့။ ဒီစိတ်ကူးကို ဆန့်ကျင်သူတွေရှိလာတယ်။ "ပျော်ရွှင်မှု ကွန်မန်ဒိုတွေ လာပြီဟေ့" ဆိုပြီးဝေဖန်ကြတဲ့ သတင်းစာခေါင်းကြီးတွေလည်း မနည်းမနောဘဲ။ တချို့ကလည်း ပြောကြတယ်။ မနာလိုသဝန်တိုတတ်တဲ့သူတွေကြောင့် ချမ်းသာသူတွေကို အပြစ်ပေးတာ မတရားဘူးပေါ့။

လွတ်လပ်သူအဖွဲ့ဝင်တွေကတော့ ဒီစိတ်ကူးကို လုံးဝလက်မခံဘူး။ အစိုးရဟာ လမ်းပေါ်က ချိုင့်ခွက်တွေကိုတောင် မပြင်နိုင်တာ၊ ငါတို့ကို ပျော်အောင် ဘယ်လိုဖန်တီးနိုင်မှာလဲ... ဆိုပြီးမေးခွန်းထုတ်ကြတယ်။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကိုအဓိကဖန်တီးပေးမယ့် ခင်မင်ရင်းနှီးမှု၊ ယုံကြည်မှု၊ အချစ်... စတဲ့အရာတွေဟာ အစိုးရနဲ့ဘာမှ မဆိုင်ဘူးမဟုတ်လား။

သူတို့ပြောတာတွေ၊ စိတ်ပူတာတွေကို ကျွန်တော်နားလည်ပါတယ်။ အစိုးရတိုင်းမှာ ပျော်ရွှင်မှု ဌာနရှိသင့်တယ်လို့ ကျွန်တော်မဆိုလိုဘူး။ ဒါပေမယ့် အစိုးရဆိုတာနဲ့ ကတည်းက ပျော်ရွှင်မှုဆိုတဲ့အရာနဲ့ ကင်းကွာနေလို့မရဘူး ဆိုတာကိုတော့ မမေ့ပါနဲ့။ လူတွေကို ခါးပတ်ပတ်ခိုင်းတာ၊ နိုင်ငံထွက်ကုန် တိုးမြှင့်ဖို့ တိုက်တွန်းတာ၊ အိမ်ထောင်ကျပြီးသူတွေကို အခွန်လျှော့ကောက်တာ... ဒါတွေအားလုံးဟာ ကျွန်တော်တို့ပိုမိုပျော်ရွှင်လာအောင် အစိုးရက ကြိုးစားနေတာပဲ။ ပြီးတော့... အစိုးရရဲ့ အဓိကတာဝန်ဟာနိုင်ငံသူတွေကို ပျော်ရွှင်အောင် ထားဖို့ပဲမဟုတ်လား...။

www.burmeseclassic.com

ဘီဘီစီရဲ့ တီဗွီအစီစဉ်ထုတ်ဝေသူတွေဟာ ဆလောင်းမြို့ကို မတော်တဆရွေးဖြစ် သွားတာမဟုတ်ပါ။ လန်ဒန်မြို့နဲ့ မနီးမဝေးမှာရှိတဲ့ ဆလောင်းဟာ နာမည်ကြီးပြီးသား။ 'ဆလောင်း' (Slough) ဆိုတဲ့စကားလုံးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုက 'ဗွက်ထူသောနယ်မြေ' တဲ့။ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ ဂျွန်ဘန်ယန်က ၁၉၃၀ ဝန်းကျင်လောက်မှာ ဆလောင်းမြို့အကြောင်း ဆရာစပ်ခဲ့တယ်။

ဆလောင်းမြို့ပေါ်ကို ဗုံးကြဲချပေးပါ
ဒီမှာလူတွေ မနေသင့်တော့ပါ
နွားစားစရာ မြက်တစ်ပင်တောင် မရှိတဲ့နေရာ
သေမင်းရယ် လာပါ။

အခုထိ ဆလောင်းမြို့သူမြို့သားတွေဟာ ဒီကဗျာကို မုန်းနေကြတုန်း။ ဒါ့အပြင် "The Office" လို့ခေါ်တဲ့ ကမ္ဘာကျော် တီဗွီဇာတ်လမ်းတွဲကို ဆလောင်းမြို့နောက်ခံနဲ့ နေတီးလိုက်တော့ ဒီမြို့ရဲ့ စိတ်ပျက်စရာဂုဏ်သတင်းတွေဟာ ကမ္ဘာတည်သရွေ့ မပျက် တော့ဘူးပေါ့။

ဘီဘီစီက 'ဆလောင်းမြို့အား ပျော်ရွှင်လာအောင် ကြိုးစားကြည့်ခြင်း' ဆိုတဲ့အစီ အစဉ်အတွက် ပျော်ရွှင်မှုဗေဒကျွမ်းကျင်သူ ခြောက်ယောက်ကို ဆလောင်းကိုလွှတ်တယ်။ ဆလောင်းမြို့ခံတွေကိုသာ ပျော်ရွှင်အောင်လုပ်နိုင်ပြီဆိုရင် အခြားဘယ်နေရာကိုမဆိုပျော် အောင်လုပ်လို့ရပြီလေ။ ကျွန်တော် ယူကေကိုမလာခင်မှာ တီဗွီအစီအစဉ်က ရိုက်ကူးပြီး လွှင့်ပြီးသွားပြီ။ ဒီဗွီဒီအခွေနဲ့ ပြန်ကြည့်ရမယ်။ ရောဘ်ရဲ့ ဧည့်ခန်းထဲမှာထိုင်ပြီး ဒီဗွီဒီ ခွေကိုကြည့်ဖြစ်တယ်။ တီဗွီဖန်သားပြင်ပေါ်မှာ ရဟတ်ယာဉ်နဲ့ ရိုက်ထားတဲ့ ဆလောင်းမြို့ရဲ့ မြင်ကွင်းပေါ်လာတယ်။ "ဘုန်ရှိုင်းယားတွင်ရှိသော စိတ်ဓာတ်ကျစရာ ဆလောင်းမြို့ဖြစ်သည်..." တဲ့။ နောက်ခံစကားသံက ညည်းတယ်။

ဆက်လက်ပြီး ပျော်ရွှင်မှုဗေဒ ကျွမ်းကျင်သူတွေနဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ သူတို့ ကတော့ အမြင်ကတ်စရာကောင်းလောက်အောင် တက်ကြွပျော်ရွှင်နေတဲ့သူတွေပေါ့လေ။ နောက်ခံစကားသံက တီဗွီအစီအစဉ်ရဲ့ အဓိကစမ်းသပ်မှုအကြောင်းကို ရှင်းပြတယ်။ ကျွမ်းကျင်သူတွေက ဆလောင်းမြို့ခံ လူအယောက် ၅၀ ကို အစီအစဉ်မှာပါဝင်ပေးဖို့ စည်းရုံးထားပြီးပြီ။ ဒီလူ ၅၀ ကို အချိန် ၁၂ ပတ်ကြာမယ့် "ပျော်ရွှင်မှုလေ့ကျင့် ရေး" သင်တန်းမှာ စခန်းသွင်းလေ့ကျင့်ပေးမယ်တဲ့။ အစီအစဉ်အပြီးမှာ ပျော်ရွှင်မှုရသွားတဲ့

လူ ၅၀ ဟာ သူတို့ရဲ့ အပျော်တွေကို ကျန်တဲ့မြို့သူမြို့သားတွေဆီ ဖြန့်ကြက်ပေးနိုင် လိမ့်မယ်။ ဒါဆိုရင် ဆလောင်းမြို့ရဲ့ စိတ်အခံလည်း ပြောင်းလဲသွားပြီး ပိုမိုပျော်ရွှင်တဲ့ မြို့တစ်မြို့ဖြစ်လာမယ်.. ဒီလိုစဉ်းစားထားတာပေါ့။

စိတ်ဝင်စားစရာပဲ။ ကျွန်တော်ဝိုင်တစ်ခွက်ထည့်တယ်။ တီဗွီကြည့်ဖို့အသင့်အနေ အထားဖြစ်ပြီ။ တီဗွီအစီအစဉ်က ပထမအဆင့်အနေနဲ့ ဆလောင်းမြို့ခံတွေရဲ့ “ပျော်ရွှင်မှု အဆင့်အနိမ့်အမြင့်” ကို တိုင်းတာတယ်။ သူတို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအဆင့်က အင်္ဂလန်နိုင်ငံရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုနဲ့ မတိုင်းမယိုမိမ်းပါပဲ။ ဆွစ်လူမျိုးတွေ၊ ဒိန်းမတ်လူမျိုးတွေထက်တော့အများကြီး နိမ့်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် မော်လ်ဒိုလာ ထက်တော့ အပုံကြီးသာပါသေးတယ်။

ဆလောင်းမြို့ခံတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုတိုးတက်ရေးအတွက် အစီအစဉ်အရ လုပ်လို့ရ သမျှအကုန်လုပ်ခိုင်းတယ်။ ဘာကိုမှ ချန်မထားဘူး။ အမေရိကန်ဆန်ပါစေ.. ဂရုမစိုက်ဘူး။ အချင်းချင်း လက်တွဲခိုင်းတယ်။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပွေ့ဖက်ခိုင်းတယ်။ သစ်ပင် တွေကိုပါ ဖက်ခိုင်းတယ်။ Biodanza လို့ခေါ်တဲ့ ဘဝအက.. ဆိုတာကိုလည်း ကခိုင်း သေးတယ်။ ထိုက်ကျိုလုပ်ခိုင်းတယ်။ ယောဂကျင့်ရတယ်။ အားရပါးရ ရယ်ခိုင်းတယ်။ ရေကန်တွေထဲ ဝင်စိမ်ခိုင်းတယ်။ စူပါမားကက် အလယ်မှာ က ခိုင်းတယ်။

ကျွန်တော် ဒီဗွီဒီ ခွေကို ခဏရပ်လိုက်တယ်။ ဆက်မကြည့်နိုင်တော့ဘူး။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေ မလုပ်ချင်တာကို အတင်းလုပ်နေရတာ.. ကြည့်ရတာ အဆင်မပြေဘူး။ ဆင်နှစ်ကောင် မိတ်လိုက်တာ ကြည့်ရသလိုပဲ။ ဆင်တွေမိတ်လိုက်တယ်ဆိုတာ လူတိုင်း သိတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်သူမှမကြည့်ချင်ဘူး။ အသံပေါင်းစုံထွက်ပြီး ကိုးလိုးကန့်လန့် ဖြစ်နေတယ်လေ။ ကျွန်တော်ဘာဖြစ်လို့ ဒီအခွေကို ကြည့်နေမိပါလိမ့်...။

ကျွန်တော် အသက်ပြင်းပြင်းရှူပြီး အခွေကို ပြန်ဖွင့်လိုက်တယ်။ ကလစ်.. အစီအစဉ်မှာ ပါဝင်ထားကြတဲ့ လူ ၅၀ ကို ပျော်ရွှင်ခြင်းလမ်းပြမှတ်စု ဆိုတာပေးထား တယ်။ မှတ်စုထဲမှာ လမ်းညွှန်ချက် ၁၀ ခုပါတယ်။ သိပ်ထူးထူးခြားခြားတွေ မဟုတ် ပါဘူး။ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို ဖုန်းဆက်ပါ။ ကိုယ့်ရဲ့ကောင်းတဲ့အချက်တွေကို ရေ တွက်ပါ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်သဘောအကျဆုံး တစ်ခု.. တီဗွီကြည့်ခြင်းအား ထက်ဝက် ခန့်လျှော့ချပါ။ တီဗွီအစီအစဉ်မှာ လွင့်ပြတဲ့ လမ်းညွှန်မှာ တီဗွီကြည့်ခြင်းကိုထက်ဝက် လျှော့ပါ ဆိုတော့ ရယ်စရာဖြစ်မနေဘူးလား။ ဘယ်သူမှ သတိမထားမိဘူးထင်တယ်။

အစီအစဉ်ရဲ့ အပိုင်းတစ်ခုမှာ ဆလောင်းမြို့သား ၅၀ ဟာ ထိပေါက်ထားတဲ့ သူတစ်ယောက်နဲ့ သွားတွေ့ရတယ်။ ထိပေါက်ထားတဲ့ အမျိုးသမီးကပြောပြတယ်။ သူ ဘဝဟာ အထူးတလည် ပြောင်းလဲသွားတာတော့ မဟုတ်ပါဘူးတဲ့။ ပိုပြီးသက်သေ

သက်သာရှိသွားတာတော့မှန်တယ်။ ပိုပျော်သွားတာတော့လည်း မဟုတ်ဘူး။ မကြာသေးခင်က သူ့အစ်ကိုဖြစ်သူ ကွယ်လွန်သွားတယ်။ သူ့ရဲ့အစ်ကိုဖြစ်သူကိုသာ ပြန်ခေါ်ပေးနိုင်မယ်ဆိုရင် သူ့အနေနဲ့ ရှိသမျှစည်းစိမ် အကုန်ပုံပေးဖို့ ဝန်မလေးတဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်။

ကလစ်... နောက်ထပ်တစ်ပိုင်း။ ပျော်ရွှင်မှုကျွမ်းကျင်သူတွေထဲကတစ်ဦးဖြစ်သူ ရစ်ချတ်စတီဗင်... မျက်လုံးတွေ အရောင်တောက်ပြီး ဖုန်စုပ်စက်နဲ့အလုပ်ရှုပ်နေတယ်။ နောက်ခံတီးလုံးက စိတ်အားတက်ကြွစရာ။ “ချစ်ခြင်းတရား၊ ဂရုဏာ အပြည့်နဲ့လည်း ဖုန်စုပ်လို့ရပါတယ်” တဲ့။ သူက ဆလောင်း ၅၀ ထဲက တစ်ယောက်ကို ပြောပြတယ်။ နောက်တစ်ယောက် နာမည်က ရက်စ်ဘဲရီး။ သူက အသက် ၈၃ နှစ်ရှိပြီ။ “ကျုပ်ဘဝမှာ လုပ်စရာတွေအများကြီး ကျန်နေသေးတယ်” ဘဲရီးက ပြောပြတယ်။ ဖုန်စုပ်ဖို့ကျန်နေသေးတာတော့ မဟုတ်လောက်ဘူးထင်တယ်။

စမ်းသပ်မှုတွေထဲမှာ “သုသာန်ကုထုံး” ဆိုတဲ့စမ်းသပ်မှုတစ်ခုကတော့ စိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းပါတယ်။ ရစ်ချတ်က ဆလောင်း ၅၀ ကို မြို့ရဲ့ သုသာန်ဆီကိုခေါ်သွားတယ်။ ခေါ်သွားရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က “နောင်တစ်ချိန်ကျရင် အားလုံးသေရမှာပဲ။ ဒါပေမယ့် အခုလောလောဆယ်တော့ ကျွန်တော်တို့ အသက်ရှိနေသေးတယ်” ဆိုတာကို နားလည်ဖို့တဲ့။ လူ ၅၀ ထဲက တစ်ချို့က ဒီစမ်းသပ်မှုဟာ စိတ်တက်ကြွစရာကောင်းတယ်လို့မြင်တယ်။ တစ်ချို့ကတော့ ကြောက်စရာကြီးလို့မြင်တယ်။ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ငိုတယ်။

နောက်ဆုံး... အရေးအကြီးဆုံး အချိန်ကိုရောက်ပါပြီ။ ၁၂ ပတ်ဆိုတဲ့အချိန်ပြည့်သွားပြီ။ ဆလောင်းမြို့သား ၅၀ ဟာ ပိုပြီးပျော်သွားသလား၊ သူတို့ရဲ့ပျော်ရွှင်မှုတွေကို အမြဲဘူနေတတ်တဲ့ ဆလောင်းမြို့တစ်ခုလုံးကို ဖြန့်ဝေပေးနိုင်မလား။ အဖြေကိုချက်ချင်း တော့ဘယ်ပြောမလဲ။ ဇာတ်ရိုက်တက်လာအောင် အရင်ပြစရာရှိတာတွေ ပြရမယ်။ ငိုတဲ့သူတွေ ငိုကြ၊ ဖက်တဲ့သူတွေ ဖက်ကြ၊ ဝမ်းနည်းစရာ တီးလုံးနောက်ခံ စဖွင့်။ ရစ်ချတ်က သူ့ရဲ့ မျက်မှန်ကို ပင့်တင်လိုက်တယ်။ အချက်အလက်တွေ၊ ရလဒ်တွေကိုလေ့လာတယ်။ ကျန်တဲ့ ကျွမ်းကျင်သူတွေ၊ မြို့ခံတွေက စိတ်လှုပ်ရှားစွာနဲ့ စောင့်နေကြတယ်။ စာအိတ်ကိုဖွင့်ပါပြီ... အဖြေက... အောင်မြင်ပါတယ်။ ထင်မထားလောက်အောင် အောင်မြင်တယ်။ မြို့ခံလူ ၅၀ ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှု အဆင့်ဟာ ၃၃ ရာခိုင်နှုန်းတောင် မြင့်တက်သွားသတဲ့... ရစ်ချတ်ကကြေညာတယ်။ ဒီလောက်အောင်မြင်တာမျိုး သူတစ်ခါမှမတွေ့ဖူးဘူးတဲ့။ ဒီလူ ၅၀ ရဲ့ ကနဦး ပျော်ရွှင်မှုအဆင့်ဟာ တရုတ်ပြည်နဲ့မတိုမိုမယ်။ အခုပျော်

ဆွစ်ဇာလန်နဲ့ ဒိန်းမတ် ထက်တောင်သာသွားပြီတဲ့။ ဆလောင်းမြို့သာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ် ခဲ့မယ်ဆိုရင် ကမ္ဘာ့အပျော်ရွှင်ဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပြီပေါ့။ ရှန်ပိန်ပုလင်းဖောက်တယ်၊ တိုက်လုပ် ကြတယ်။ “နေရာတိုင်းမှာ ပျော်ရွှင်မှုများတိုးပွားပါစေ” လို့ဆုတောင်းတယ်။ ဖန်ခွက် တွေတိုက်လိုက်ကြတယ်။ အစီအစဉ်ပြီးဆုံးကြောင်း.. စာတန်းထိုးတယ်။

ဒါကတော့ တီဗွီမှာမြင်ရတဲ့ ဆလောင်းရဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ခရီးစဉ်အကြောင်းပါ။ ကျွန်တော်တို့ အားလုံးသိကြတဲ့အတိုင်း တီဗွီနဲ့ လက်တွေ့ဘဝ ထပ်တူကျခြင်းဆိုတာ ခပ်ရှားရှားရယ်။ ကျွန်တော်တွေ့မိတယ်။ ဒီစမ်းသပ်မှုဟာ.. တကယ်ပဲ ဆလောင်းမြို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုကို တိုးစေခဲ့သလား။ ဒါမှမဟုတ်.. အစီအစဉ်မှာပါဝင်ခဲ့တဲ့ လူ ၅၀ ကိုပဲ ခဏတာ ပျော်ရွှင်စေခဲ့တာလား။

အစီအစဉ်ထဲမှာပါခဲ့တဲ့ ကျွမ်းကျင်သူတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ရစ်ချတ်စတီဗင်ကို ကျွန်တော်ဖုန်းဆက်လိုက်တယ်။ ဖုန်းထဲမှာတော့ သူ့အသံက ပျော်နေတဲ့အသံထွက်ဘူး။ တီဗွီထဲမှာတွေ့ရတဲ့ ပြုံးပျော်ပြီး ဖုန်စုပ်နေတဲ့၊ သစ်ပင်တွေကို ဖက်ရင်း ရယ်မောနေတဲ့ ရစ်ချတ်မဟုတ်ပါလား။ ဒီနေ့ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်နေလို့နေမှာပါ.. ကျွန်တော်ဖြေ တွေးလိုက်ပါတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုဗေဒကျွမ်းကျင်သူတွေဟာလည်း စိတ်ညစ်တဲ့အချိန်တော့ ရှိမှာပေါ့လေ။ ကျွန်တော်နဲ့ တွေ့ဖို့ကိုတော့ သူ့သဘောတူပါတယ်။

ရစ်ချတ်က အင်္ကျီအဖြူ၊ ဂျင်းဘောင်းဘီနဲ့။ အသားခပ်ညိုညိုဖြစ်နေတယ်။ နေစာလှုံထားတာထင်တယ်။ အင်္ဂလန်မှာ သဘာဝအတိုင်းနေစာလှုံဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူး။ စက်နဲ့လုပ်တာလား၊ ခရီးထွက်ပြီး ပြန်လာတာလား.. တစ်ခုခုပဲ။ ခရီးကပြန်လာတာဖြစ် တဲ့အကြောင်း ရစ်ချတ်ကရှင်းပြတယ်။ အိန္ဒိယကမ်းခြေတစ်ခုမှာ အပန်းဖြေခရီးထွက်ပြီး ပြန်ရောက်လာတာ။ အပန်းဖြေခရီးထွက်ထားတဲ့သူက ဖုန်းထဲမှာ ဘာလို့ စိတ်တိုတဲ့ အသံထွက်နေသလဲ.. ကျွန်တော်တွေ့မိတယ်။ ရစ်ချတ်ရဲ့အခန်းဟာ ဖုန်တစ်စက်မှမရှိ။ အလင်းရောင်ကောင်းကောင်းရတယ်။ လေဝင်လေထွက်လည်း ကောင်းတယ်။ အခန်း ထောင့်မှာ စန္ဒရားတစ်ခုထားထားတယ်။ စန္ဒရားအပေါ်မှာ ဓာတ်ပုံတစ်ပုံထောင်ထား တယ်။ ဓာတ်ပုံထဲမှာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်နဲ့ ဘီလိကလင်တန်နဲ့။ ကလင်တန် အသက်သိပ်မကြီးသေးတုန်းက ပုံပဲ။

ပျော်ရွှင်မှု နိဿယတွေကို ဘယ်လိုပြုစုဆောင်းထားသလဲဆိုတာ ရစ်ချတ်ကို ကျွန်တော်မေးကြည့်တယ်။ ရစ်ချတ်ကရှင်းပြတယ်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အဆိုအမိန့်တွေထဲကယူ ထားတာတွေပါတယ်။ လမ်းစဉ်သစ် စိတ်ပညာဗေဒ နည်းတွေပါတယ်။ အကောင်းမြင် စိတ်ပညာဗေဒ နည်းအသစ်တွေပါတယ်။ တောင်အမေရိကရိုးရာအကတွေလည်းပါတယ်။

ဆလောင်းမြို့မှာ တီဗ္ဗိအစီအစဉ်ရိုက်ဖို့လုပ်တော့ သူနဲ့ တခြားကျွမ်းကျင်သူတွေအတွက် အခက်အခဲတွေ အများကြီးတွေ့ရတယ်တဲ့။ ဆလောင်းမြို့ကောင်စီဝင်တွေကသဘောမတူကြဘူး။ သူတို့အပြစ်တော့လည်း မဟုတ်ပါ။ ဆလောင်းမြို့ကို လှောင်ကြပြောင်ကြတာ ခဏခဏရှိနေပြီမဟုတ်လား။ ရစ်ချတ်တို့ အဖွဲ့သားတွေ အကြိမ်ကြိမ် ကြိုးစားရင်း နောက်ပိုင်းကျမှ ခွင့်ပြုချက် ရသွားတာ။

တချို့စမ်းသပ်မှုတွေက လွယ်တယ်။ တချို့ကတော့ တော်တော်ကိုခက်တယ်။ Biodanza အက ကဖို့တိုက်တွန်းရတာ မလွယ်ဘူးတဲ့။ ကကွက်တွေဟာ အင်္ဂလိပ်တွေအတွက် သိပ်နူးညံ့လွန်းတယ်။ 'ဟာသယောဂ' ဆိုတဲ့စမ်းသပ်မှုကလည်း အဆင်မပြေ။ ဟာသယောဂ ဆိုတာ လူတွေကိုစုပြီး အကြောင်းမရှိဘဲ ဒီအတိုင်း အတင်းရယ်ခိုင်းတာ။ တစ်ယောက်ရယ်ရင် တခြားသူတွေကိုပါ ကူးစက်ပြီး ရယ်လာကြအောင် ကြိုးစားခိုင်းတာပေါ့။ ဒီယောဂကျင့်စဉ်ကို အိန္ဒိယနိုင်ငံက စတင်ခဲ့တာ။ ဘုံဘောမြို့မှာတုန်းကကျွန်တော် စမ်းဖူးတယ်။ မနက်စောစော ပန်းခြံထဲမှာ လူစုတယ်။ စက်ဝိုင်းပုံစံဝိုင်းလိုက်ပြီးမတ်တတ်ရပ်ကြတယ်။ ပြီးရင် ဘာအကြောင်းမှမရှိဘဲ ရယ်ကြတယ်။ အဲဒီတုန်းကတော့အောင်မြင်တယ်။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း ရယ်လိုက်ရတာ အူတွေတောင်နာတယ်။ အဲဒီအကြောင်းကို အခုစဉ်းစားမိရင်းနဲ့တောင် ရယ်မိနေသေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်တွေ အတွက်တော့ ဒီကျင့်စဉ်က အဆင်မပြေဘူး။ သူတို့က ရယ်စရာအကျိုးအကြောင်း ခိုင်ခိုင်လုံလုံရှိမှ ရယ်တတ်တာ။

ရစ်ချတ်ကို ကျွန်တော်ဆက်မေးဖြစ်တယ်။ အချိန်နဲ့ငွေ အလုံအလောက်သုံးမယ်ဆိုရင် နေရာတစ်နေရာရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအနေအထားကို ပြောင်းလဲဖို့ ဖြစ်နိုင်သလား။ သူက ချက်ချင်းမဖြေဘူး။ စဉ်းစားနေတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာကလည်း အင်မတန်သိမ်မွေ့တဲ့ တိုင်းတာရခက်တဲ့ အရာမဟုတ်လား။

"ဖြစ်တော့ဖြစ်နိုင်ပါတယ်"။ ရစ်ချတ်ကဖြေတယ်။ "ကျွန်တော်လုပ်ကြည့်ချင်တဲ့အရာတွေကတော့ အများကြီးပေါ့။ ကျောင်းတွေနဲ့ ပူးပေါင်းကြည့်ချင်တယ်။ အသိုက်အဝန်းဆိုတဲ့အရာကို နားလည်လာအောင် သင်ပေးချင်တယ်..."။ သူပြောတာတွေအားလုံးကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တီဗ္ဗိမှာပြုချင်စရာတော့ မရှိ။

ရစ်ချတ်က ကျွန်တော့်ကို ဆလောင်းမြို့ကို ကိုယ်တိုင်သွားကြည့်ဖို့တိုက်တွန်းတယ်။ ကိုယ်တိုင်ရောက်မှပဲ လေ့လာဆုံးဖြတ်ပေါ့။ ကျွန်တော်လည်း သူဒီလိုပြောမှာကို စိုးရိမ်နေတာ။ မော်လ်ဒိုဗာကိုသွားပြီးကတည်းက စိတ်ဓာတ်တော်တော်ကျထားတာ။ အခု ဆလောင်းကိုထပ်သွားလိုက်ရင် ကျနေတဲ့စိတ်ဓာတ် ပြန်တက်လာပါတော့မလား။

ဆလောင်းမြို့ကို သွားလေ့လာဖို့ ကျွန်တော် သတ္တိမွေးဖို့လိုပြီ။ တင်မ်လီဗွန်ဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ သွားတွေ့မှဖြစ်မယ်။ တင်မ်က “ဒဿနိက အကြံပေး” တစ်ယောက်ပါ။ ၂၁ ရာစုရဲ့ ပြဿနာတွေကို ရှေးဒဿနပညာရှင်တွေရဲ့ အဆိုအမိန့်တွေ၊ လမ်းစဉ်တွေ သုံးပြီး ဖြေရှင်းပေးနေတဲ့သူ။ ချစ်သူနဲ့အဆင်မပြေဘူးလား။ ဒါမှမဟုတ် အလုပ်ရှင်က မကြည့်ဘူးလား။ တင်မ်ကဖြေရှင်းပေးမယ်။ ပလေတို၊ အရစ္စတိုတယ်၊ နစ်ရှေး စတဲ့ ပညာရှင်ကြီးတွေရဲ့ ဒဿနိကကုထုံးတွေနဲ့ ခေတ်သစ် လူမှုရောဂါတွေကို ကုသပေးမယ် ဆိုပါတော့။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုလေ့လာရေးခရီးစဉ်အကြောင်းကို တင်မ်က သိနေတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုလေ့လာရေးထွက်တဲ့သူက အင်္ဂလန်ကို ဘယ်လိုရောက်လာသလဲဆိုတာကိုလည်း စဉ်းစားမရဖြစ်နေပုံပဲ။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေ အကြိုက်ဆုံးနေရာတစ်ခုမှာ တင်မ်နဲ့ကျွန်တော် တွေ့ဖြစ်တယ်။ Pub လို့ခေါ်တဲ့ အရက်ဘား ခပ်သေးသေးတွေကို အင်္ဂလိပ်တွေအင်မတန် ကြိုက်တယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေ့ဖြစ်တဲ့ ဘားနာမည်က ဘိုဒေးစီးယားဘုရင်မ တဲ့။ ဘားထဲမှာ မီးခိုးတွေမွန်ထူနေတယ်။ လူအပြည့်နဲ့ နွေးနွေးထွေးထွေးရှိတယ်။ ဆိုဖာရုံ တစ်ခုမှာ ကျွန်တော်တို့ထိုင်လိုက်တယ်။ ဘီယာနှစ်ပိုင့် မှာလိုက်တယ်။

တင်မ်ဆိုမှာ ကုသမှုခံယူနေတဲ့ လူတွေအားလုံးက နိုင်ငံခြားသားတွေချည်းပဲတဲ့။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်မှ မပါ။ အင်္ဂလိပ်တွေဟာ စိတ်ကျန်းမာရေးကိစ္စတွေကို စိတ်မဝင်စားကြဘူး။ စိတ်ပညာပိုင်းဆိုင်ရာပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အတွေးအခေါ်ပိုင်းမှာပဲဖြစ်ဖြစ် သူများ အကူအညီကို မလိုချင်ကြဘူး။ လိုအပ်တဲ့သူတွေကိုလည်း အားနည်းတဲ့သူတွေလိုမြင်ကြတယ်။ တင်မ်ကသူ့အဖြစ်အပျက်တစ်ခုအကြောင်း ကျွန်တော့်ကို ပြောပြတယ်။ တစ်ခါက အမေရိကန် စိတ်ဓာတ်ခွန်အား စာအုပ်တစ်အုပ် လိုချင်လို့ စာကြည့်တိုက်ကိုသွားတယ်။ စာအုပ်နာမည်က ‘အကောင်းဘက်သို့ ပြောင်းလဲခြင်း’ စာကြည့်တိုက်မှာ အဲဒီစာအုပ် မရှိပါ။ ‘ဥစာမစားခင် အဝတ်လဲခြင်း’ စာအုပ်ပဲရှိသတဲ့။ အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ လူကြီးလူကောင်းဆန်စွာ ညစာစားနည်း စာအုပ်လေ။

တင်မ်ရဲ့ အလုပ်ကို သူ့သူငယ်ချင်းတွေက နားမလည်ကြဘူး။ ဘာလုပ်နေသလဲ ဆိုတာကို သဘောမပေါက်တာ။ တစ်ခါတွေဆို ပိုဆိုး။ တင်မ်ဘာလုပ်သလဲဆိုတာကို ပြောပြလိုက်တာနဲ့ သူ့ကို ကြောက်လန့်တကြားအကြည့်နဲ့ ကြည့်ကြတယ်တဲ့။ စိတ်ကျန်းမာရေးဆိုတာ အမေရိကန်တွေရဲ့ ကြောင်ကွက်တစ်ခုလို့ ထင်ကြတာကိုး။

သူတို့ဒီလိုထင်ကြတာကို ကျွန်တော် အတန်အသင့်တော့ နားလည်ပါတယ်။

www.burmeseclassic.com

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း စိတ်ကျန်းမာရေးဆရာဝန်တွေနဲ့ ပြခဲ့ဖူးပါတယ်။ သူတို့နဲ့ပြလိုက်လို့ ပိုပျော်သွားတာတော့ မကြုံဖူးသေးပါ။ အင်္ဂလိပ်တွေ ဒီပညာရပ်ကိုမယုံကြည်တာကို နားလည်နိုင်ပေမယ့် သူတို့ရဲ့ ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းကတော့ ကျွန်တော့်ကိုအတော်လေး မသက်မသာဖြစ်စေတယ်။ အင်္ဂလန်ရောက်ပြီးကတည်းက အခုအချိန်ထိ ကျွန်တော့်ကို “ကောင်းသောနေ့ ဖြစ်ပါစေ” လို့ နှုတ်ဆက်တာ တစ်ခါမှမကြားဖူးသေးဘူး။ ကောင်းသောနေ့ မဖြစ်စေချင်တဲ့ သဘောများလား။ ဒါမှမဟုတ် ကောင်းသောနေ့ဖြစ်ဖြစ် ၊ မဖြစ်ဖြစ် ဂရုမစိုက်တာလား။ သူတို့ရဲ့ ရင်ထဲမှာ နွေးထွေးမှုဆိုတာ ရှိတော့ရှိမှာပါ။ သို့သော်...ဟိုးအနက်ကြီးထဲမှာ မမြင်မကြားရတဲ့နေရာမှာ ဖွက်ထားတာဖြစ်မယ်။

စိတ်ဓာတ်ခွန်အား၊ တက်ကျမ်း၊ စိတ်ကျန်းမာရေး၊ အောင်မြင်ပျော်ရွှင်ရေး... စတဲ့စီးပွားရေးလုပ်ကွက်တွေနဲ့ ဝေးကွာနေကြတဲ့ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေအတွက် ကျွန်တော် စိတ်မကောင်းဖြစ်မိတယ်။ သူတို့ကို ဘယ်လိုကယ်တင်ရင်ကောင်းမလဲ။ စစ်တပ်နည်းသုံးပြီး တက်ကျမ်းစာအုပ်တွေကို လေထီးနဲ့တဲ့၊ လေယာဉ်ပျံပေါ်က ကြဲချပေးရမလား။ ဒီပက်ချော်ပရာရဲ့ စာအုပ် ခေါင်းပေါ်ပြုတ်ကျလာရင်တော့ မသက်သာဘူး။ ဒါမှမဟုတ် မာရီရန်နီဝီလီယံဆမ်ရဲ့ မိန့်ခွန်းတွေ၊ ဟောပြောချက်တွေကို လော်စပီကာအကြီးကြီးတွေ ဖွင့်ပြီး လွှင့်ပေးရမလား။

တင်မ်ဟာ ‘အကောင်းမြင်စိတ်ပညာ’ ဆိုတာကို သင်ကြားပေးနေသူတစ်ယောက်လည်းဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီပညာရပ်ကိုတော့ သူကိုယ်တိုင်လည်း သိပ်မယုံလှဘူး။ တင်မ်က ကျွန်တော့်ကိုပြောပြတယ်။ လူတွေဟာ တစ်ခါတစ်ရံမှာ မပျော်ချင်ကြဘူး၊ ဒါဘာမှမဖြစ်ဘူးတဲ့။ ပျော်ရွှင်မှုအစစ်အမှန်ဆိုတာ သာယာမှုတွေနဲ့ပဲ ဖွဲ့စည်းထားတာ မဟုတ်ဘူး။ အကောင်းမြင်စိတ်ပညာရပ်ဟာ ဒီအချက်ကို လျစ်လျူရှုထားသလိုဖြစ်နေတဲ့ အကြောင်း ရှင်းပြတယ်။

တင်မ်ကဆက်ပြောတယ်။ အကောင်းမြင်တယ်ဆိုတာတစ်ခါတစ်ရံမှာကောင်းပါတယ်။ အမြဲတမ်းတော့အဆင်မပြေဘူးတဲ့။ ဥပမာ၊ ခင်ဗျားလေယာဉ်စီးနေတဲ့အချိန် စက်ချို့ယွင်းသွားတယ်၊ အင်ဂျင်တစ်လုံး မီးလောင်သွားတယ် ဆိုပါစို့။ အကောင်းမြင်စိတ်ရှိတဲ့ လေယာဉ်မှူးကို လိုအပ်သလား။ မဟုတ်ဘူး။ တကယ်လိုအပ်တာက အတွေ့အကြုံရှိတဲ့၊ ပညာပြည့်ဝတဲ့ လေယာဉ်မှူး။

“အကောင်းမြင်တိုင်း အဆင်မပြေဘူးဗျ။ ရယ်ဖို့မသင့်တဲ့ အချိန်တွေ၊ ပျော်ဖို့ အဆင်မပြေတဲ့ အခိုက်အတန့်တွေလည်းရှိသေးတယ်။ တချို့လူတွေက ပျော်ကိုမပျော်တတ်တာ။ ဒါဘာမှမဖြစ်ဘူး။ ပျော်ရွှင်နေတဲ့ ဘဝတိုင်းဟာ အဓိပ္ပာယ်ရှိတဲ့ဘဝဟုတ်ချင်ရင်”

မှလည်း ဟုတ်မယ်”

သူပြောတာကို ကျွန်တော် မငြင်းနိုင်ပါ။ အမေရိကန်တွေရဲ့ အကောင်းမြင်စိတ်နဲ့ အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ မယုံသင်္ကာစိတ်ကို တင်မိက သပ်သပ်ရပ်ရပ် ရောမွှေပြီးရှင်းပြသွားတာပဲ။ တင်မိဟာ တကယ်တော်တဲ့ ပညာရှင်တစ်ယောက်။

--

ဆလောင်းမြို့ဟာ ဟီးသရီးလေဆိပ် အနောက်ဘက်မိုင်အနည်းငယ်၊ M25 လမ်းမကြီးရဲ့ အပြင်ဘက်မှာ တည်ရှိနေတယ်။ လန်ဒန်မြို့ရဲ့ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုလို့လည်း ပြောလို့မရသလို လုံးဝခွဲထွက်သွားတဲ့ မြို့လို့လည်း ပြောလို့မရဘူး။ စကောစကနေရာမှာ ရောက်နေတာပေါ့။

ဆလောင်းရဲ့ ဟိုင်းလမ်းတစ်လျှောက်ကို ကျွန်တော် လမ်းလျှောက်ကြည့်တယ်။ သိပ်မဆိုးလှပါ။ ဒီလမ်းဟာ လူသွားလမ်းသက်သက်ပဲ လုပ်ထားတာ။ ကားအသွားအလာ ခွင့်မပြုဘူး။ ဖျော်ရွှင်မှုနဲ့ ကားရှုပ်ခြင်းဟာ ဆန့်ကျင်ဘက်ကြီးမဟုတ်လား။ ကားသမားတွေအတွက်ရော၊ လမ်းလျှောက်သူတွေအတွက်ပါ ကားရှုပ်ရင် အဆင်မပြေဘူးလေ။ ဒီတော့ ကျွန်တော် ဟိုင်းလမ်းပေါ်မှာ လွတ်လွတ်လပ်လပ် လမ်းလျှောက်ရင်း စိတ်ချမ်းသာနေတာပေါ့။ လမ်းတစ်လျှောက်မှာ ထုံးစံအတိုင်း ငါး+အာလူးကြော် ဆိုင်တွေရှိတယ်။ အိန္ဒိယအစားအသောက်ဆိုင်တွေလည်း တွေ့ရတယ်။ အပေါင်ဆိုင်တွေကြိုးကြားကြိုးကြားတွေ့ရတယ်။ လောင်းကစားရုံအချို့လည်းရှိတယ်။ အဆောက်အအုံတွေရဲ့ အရောင်တွေက ခပ်မှိုင်းမှိုင်းတွေများတယ်။ မီးခိုးရင့်၊ မီးခိုးဖျော့...။ လူတွေလည်း ခပ်မှိုင်းမှိုင်းတွေပါပဲ။ အဝတ်အစား ဖိုသီဖတ်သီတွေနဲ့။ ဘယ်သူ့ကြည့်လိုက်ကြည့်လိုက်အဘိုးကြီး၊ အဘွားကြီး ပုံစံတွေဖြစ်နေတယ်။

ဆလောင်းမှာ ရောဘ် (Yob) တွေလည်း မနည်းမနောရှိပါတယ်။ ရောဘ်ဆိုတာ ဗြိတိန်အင်္ဂလိပ်စကား၊ လမ်းသရဲလူငယ်တွေကိုခေါ်တာ။ Boy ကိုပြောင်းပြန်ပြန်ပေါင်းထားတာ။ လမ်းသရဲတွေကို သတိထားဖို့ ကျွန်တော့်အသိတွေက သတိပေးလိုက်သေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်အတွက်တော့ Yob ဆိုတာ လမ်းသူရဲလို့အသံထွက်ကြည့်လို့ကိုမရဘူး။ ကျွန်တော့်ရဲ့ နှစ်နှစ်သမီးငယ် ကစားတဲ့ ကစားစရာအရပ်နာမည်နဲ့ ပိုတူနေတယ်။

ဆလောင်းမြင်ကွင်း ဆိုတဲ့ မြို့တွင်းသတင်းစာတစ်စောင် ကောက်ဖတ်ကြည့်လိုက်တယ်။ သတင်းအစုံပါလား။ “စူပါမားကက်မကောင်းဆိုးဝါး” တဲ့။ ဘာပါလိမ့်။ ဈေးဝယ်စင်တာတွေမှာ တွေ့ရတတ်တဲ့ မိန်းကလေးငယ်တွေကို မဟားဒယားလိုက်

www.burmeseclassic.com

မြဝင်း
ဒ်တံနဲ့
းထာ
M25
ညင်း
နရာ
ယ်။
လော
မအ
လေ။
ချမ်း
ယ်။
ကြီး
ဂ္ဂက
ါဝဲ။
ကြီး
တ်
ပြန်
က်
က်
င်နဲ့
ည့်
မို့။
မ်း

တတ်တဲ့ မသမာသူတွေများလား...။ မဟုတ်ပါ။ စူပါမားကက်တွေများလာလို့ ကိုယ်ပိုင်
တိုးဆိုင်ငယ်လေးတွေ ရုန်းကန်နေရတဲ့အကြောင်းရေးထားတာပဲ။ စူပါမားကက်တွေက
မကောင်းဆိုးဝါးတွေလို့ပြောချင်တာ။ နောက်သတင်းတစ်ပုဒ်...။ အငှားကားကုမ္ပဏီနှစ်ခု
အကြားတွင် မကျေနပ်မှုများ တင်းမာနေ...။ ဘူတာရုံကခရီးသည်တွေကို ဘယ်သူတင်
ခွင့်ရှိသလဲဆိုတာ ပြဿနာဖြစ်နေကြသတဲ့။ နောက်သတင်းတစ်ခုကျတော့ တိုင်းတစ်ပါး
မှရောက်လာသူများကို ဘာသာစကား ဘယ်လိုသင်ပေးကြမလဲ။ ဘယ်လိုသင်တန်းတွေ
ဖွင့်ကြမလဲ။ ဘယ်သူကပိုက်ဆံပေးမလဲတဲ့။

ဗြိတိန်တစ်ဝန်းမှာလိုပဲ ဆလောင်းမြို့ဟာလည်း လူမျိုးဘာသာစုံတဲ့နေရာတစ်ခု။
တစ်ဘက်ကကြည့်ရင်တော့ ဒါဟာ ကောင်းသတင်းပါ။ လူမျိုးခြားတွေရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့်
အင်မတန်ပျင်းဖို့ကောင်းတဲ့ အင်္ဂလိပ်အစားအစာဟာ နည်းနည်းလေး ပိုစိတ်ဝင်စားစရာ
ကောင်းလာတယ်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေကိုယ်တိုင်လည်း အရောင်အသွေး ပိုစုံလာတယ်။
ဒါပေမယ့် တခြားတစ်ဖက်မှာ ပြဿနာတွေဖြစ်လာတယ်။ အဓိကအားဖြင့် လူမျိုးခြား
သောင်းကျန်းသူတွေ များလာတာ။ ဒီနေရာမှာ နိုင်ငံရေးမှန်ကန်မှုနဲ့ ပျော်ရွှင်မှုလေ့လာရေး
နှစ်ခု လမ်းခွဲရတော့တာပဲ။ 'လူမျိုးပေါင်းစုံ နေထိုင်သောနေရာ' ဆိုတာကို တန်ဖိုးထား
ကြတာတော့မှန်တယ်။ ဒါပေမယ့် လူမျိုးပေါင်းစုံနေထိုင်တာနဲ့ ပျော်ရွှင်တဲ့နေရာဖြစ်သွား
တာတော့ မဟုတ်ပါ။ ကမ္ဘာ့အပျော်ရွှင်ဆုံးနိုင်ငံ တစ်ခုဖြစ်တဲ့ အိုက်စလန်နိုင်ငံမှာဆိုရင်
တိုင်းတစ်ပါးလူမျိုးခြားတွေ သိပ်မရှိဘူးလေ။

ဆလောင်းမြို့ကလူတွေရဲ့ အကြောင်းကို ထဲထဲဝင်ဝင်သိဖို့ ကျွန်တော်အရင်ကြီး
စားရမယ်။ မှန်ကုပ်မှိုင်းဝေနေတဲ့ အပေါ်ယံအကာတွေရဲ့အောက်မှာ ဘယ်လိုမြို့သူမြို့သား
တွေရှိနေကြသလဲ...ကျွန်တော်သိချင်တယ်။ ဒီလိုသိရဖို့ဆိုရင် ကျွန်တော့်ရဲ့ ဂျာနယ်လစ်
ပညာတွေ ထုတ်သုံးဖို့လိုပြီ။ ကျွန်တော်တို့ ဂျာနယ်လစ်တွေဟာ သူတစ်ဖက်သားကို ဆွဲ
ဆောင်တဲ့နေရာမှာ ထူးချွန်ပြီးသား။ ဟိုကိစ္စဒီကိစ္စတွေအတွက် ဆွဲဆောင်တာကိုပြောတာ
မဟုတ်ပါ။ သတင်းအတိုအစတွေ၊ အင်တာဗျူးအစိတ်အပိုင်းတွေကို အခြေအနေကြည့်ပြီး
ရအောင်ယူတတ်တာကိုပြောတာ။

ကျွန်တော်က ရေဒီယိုသတင်းထောက်ဆိုတော့ စာအုပ်နဲ့လိုက်မှတ်နေရုံနဲ့မရဘူး။
မိုက်ကရီဖုန်းသုံးရတယ်။ မိုက်ကရီဖုန်းကြောက်တဲ့သူတွေ ဘယ်လောက်များသလဲဆိုတာ
ပြောပြရင် ယုံမှာမဟုတ်ဘူး။ ဂျပန်တွေအဆိုးဆုံး။ တိုကျိုမှာတုန်းက စတိုးဆိုင်တစ်ခုမှာ
အင်တာဗျူးဖို့ ကျွန်တော် မိုက်ကရီဖုန်းသုံးကို အိတ်ထဲကနေထုတ်ရတယ်။ မိုက်ကရီဖုန်း
ထုတ်လိုက်တာကိုသေနတ်ထုတ်လိုက်သလိုပဲ တစ်ဆိုင်လုံးကလူတွေကြောက်လန့်တကြား

နဲ့ ကျွန်တော့်ကိုဝိုင်းကြည့်ကြတယ်။

အာရပ်နိုင်ငံတွေမှာကျတော့ တစ်မျိုး။ အင်တာဗျူးမစခင်မှာ လက်ဖက်ရည်ခွက်ပေါင်းများစွာကို အရင်သောက်ရတယ်။ အိန္ဒိယမှာကျတော့ နည်းနည်းလေးမြောက်ပင့်ပြီး ပြောပေးမှ စကားပြောလို့ အဆင်ချောတယ်။ အမေရိကားမှာတော့ မိုက်ရိုဖုန်းကြောက်တဲ့သူ မရှိဘူး။ ပြောချင်လွန်းလို့ ဆက်မပြောပါနဲ့တော့လို့ တားရတာပဲခက်တာ။

အင်္ဂလိပ်တွေကိုတော့ ဘယ်လိုအင်တာဗျူးရမလဲ ကျွန်တော်မသိ။ တည့်တည့်မေးကြည့်ရင်ကောင်းမလား။ “မင်္ဂလာပါ။ ကျွန်တော်ကတော့ အဲရစ်ပါ။ အမေရိကားကနေလာတာပါ။ ခင်ဗျားအခု ပျော်နေသလားဗျ” - ဒီလိုတည့်တည့်မေးလို့တော့ မဖြစ်ဘူး။ မောင်းထုတ်ခံရမှာ သေချာတယ်။

အတွေ့အကြုံရှိပြီးသား၊ ရင်ကျက်ပြီးသား ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက်ပီပီမြို့ထဲက ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်တစ်ခုကိုပဲ အရင်သွားကြည့်ဖို့ ကျွန်တော်ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ဒီနည်းက ဂျာနယ်လစ်တွေ နောကျေနေပြီးသား နည်းလမ်းတစ်ခုပါ။ မြို့တစ်မြို့အကြောင်း အစအန သိချင်ရင် အငှားကားဆရာတွေကိုမေးမလား၊ ဆံပင်ညှပ်ဆရာကို မေးမလား။ ကားဆရာတွေကိုမေးလို့တော့ အဆင်မပြေဘူး။ ဆလောင်းမြို့က အငှားကားကုမ္ပဏီတွေအချင်းချင်း ရန်ဖြစ်နေကြတယ်မဟုတ်လား။

‘ဆာဘီနီ ဆံသ’ ဆိုင်က တော်တော်လေးဟောင်းနေပြီ။ ဆိုင်ထဲမှာလည်းစိုထိုင်းထိုင်းနဲ့ ကျွန်တော့်အကြံအစည်က ရှင်းပါတယ်။ ဒီလိုပဲ လမ်းကြုံလို့ ဆံပင်ဝင်ညှပ်သည်ပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် ပြဿနာတစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ ဆံပင်ဆိုလို့ တစ်မွှေးမှ မရှိဘူး။ ရပါတယ်။ ဂျာနယ်လစ်တွေသုံးနေကျဖြစ်တဲ့ လက်နက်နောက်တစ်ခုကိုထုတ်သုံးလိုက်တယ်။ ရယ်စရာပြောတဲ့ လက်နက်။

“ထိပ်ပြောင်နေတဲ့သူတွေဆို ဈေးလျှော့ပေးလားဗျ”

“ဟင့်အင်း။ ဆံပင်ရှာခ သတ်သတ်ပေးရမယ်ဗျ”

ချက်ချင်း ပြန်ပက်တာပဲ။ တယ်ဟုတ်ပါလား။ အင်္ဂလိပ်ဟာသ စစ်စစ်ပဲ။ ဟာသကို ဟာသနဲ့တုံ့ပြန်လိုက်တဲ့ ဆံပင်ညှပ်ဆရာနာမည်က တိုနီ။ သူ့ရဲ့ပူနေတဲ့ဖိုက်က ရေခဲသေတ္တာအသေးတစ်လုံးစာလောက် ရှိမယ်ထင်တယ်။ တိုနီက ဆလောင်းမြို့မှာတစ်သက်လုံး နေလာတဲ့သူ။ အင်မတန်ကောင်းတဲ့မြို့ပါတဲ့.. သူကရှင်းပြတယ်။ အလုပ်မရှားဘူး။ ဘာအလုပ်မှမလုပ်လည်း ရတယ်။ ဒီလိုပဲ မျှဝေစားသောက်လို့ အဆင်ပြေတယ်တဲ့။ ဆလောင်းမြို့အကြောင်းရေးထားတဲ့ ကဗျာအကြောင်း ကျွန်တော်မေးကြည့်တော့ သူက မြို့ဘက်ကနေကာကွယ်ပြီးပြောတယ်။ အဲဒီကဗျာက ကြာလှပါပြီတဲ့။ ကဗျာဆရာရဲ့သမီး

တိုယ်တိုင် ဆလောင်းမြို့ခံတွေကို တောင်းပန်ပြီးပြီတဲ့။

“ဆလောင်းမြို့က ဘာတွေကောင်းတာလဲဗျ။ သေချာရှင်းပြပါဦး” ကျွန်တော့် ခေါင်းပေါ်မှာ ဆံပင်တစ်ချောင်းတစ်လေရှိမလားဆိုပြီး ရှာနေတဲ့တိုနီကို မေးလိုက်တယ်။

“အင်း...ကျွန်တော်တို့မြို့က အချက်အချာကျတဲ့ နေရာမှာရှိနေတယ်လေ။ ဒီကနေ ဘယ်ကိုသွားချင်သလဲ၊ သွားလို့ရတယ်။ လန်ဒန်ကိုသွားမလား၊ ရီးဒင်းကိုသွားမလား။ မိနစ်နှစ်ဆယ်လောက်ပဲ ဝေးတယ်။ ဝင်းဆာရဲ့တိုက်ကလည်း ဒီနားမှာပဲ”

ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ အချက်ပေးသံတွေမြည်လာတယ်။ နေရာတစ်ခုရဲ့ကောင်း ထွက်ဟာ ‘တခြားနေရာတွေနဲ့ နီးနေလို့’ ဆိုပြီးပြောလာရင် ဒါကောင်းတဲ့သင်္ကေတတော့ မဟုတ်တော့ဘူး။ အမေရိကား-နယူးဂျာစီကလူတွေကိုပဲ မေးကြည့်ပါ။ တိုနီနဲ့ကျွန်တော် စကားနည်းနည်း ဆက်ပြောဖြစ်တယ်။ မရှိတဲ့ဆံပင်ကို ဟန်လုပ်ပြီးညှပ်ပေးတယ်။ ခဏ ကြာတော့ ကျွန်တော်ထဖို့ပြင်တယ်။

ဆိုင်ထဲကမထွက်ခင်မှာ တိုနီက ကျွန်တော့်ကို ဆလောင်းပြတိုက်ကိုသွားကြည့်ဖို့ လှမ်းပြီး အကြံပေးတယ်။ “ပြတိုက်ရောက်ရင် မလောနဲ့။ အချိန်ပေးပြီးလေ့လာဗျ။ အကုန်စုံအောင် ကြည့်လိုက်နော်။ မိနစ်နှစ်ဆယ်လောက်တော့ အချိန်ပေးမှရမယ်” တိုနီကျွန်တော့်ကို ရွဲပြောတာလား၊ တကယ်ပြောတာလား မသေချာ။

ဟိုင်းလမ်းအဆုံးမှာ ဆလောင်းပြတိုက်ကိုတွေ့တယ်။ ပြတိုက်ကိုကြည့်ရတာ ခြောက်ကပ်နေတယ်။ ဘယ်သူ့မှလာမကြည့်ကြဘူးထင်တယ်။ ဝင်ကြေးပေးပြီး ကျွန်တော် ပြတိုက်ထဲကိုဝင်လိုက်တယ်။ ပြတိုက်ထဲက ပစ္စည်းတွေကိုလေ့လာရင်း ဆလောင်းမြို့ရဲ့ ‘စိတ်ဝင်စားစရာ’ နောက်ခံသမိုင်းတွေကို သိလိုက်ရတယ်။ ဆလောင်းမြို့ဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ်ပေါင်း ၃၀၀ လောက်ကတည်းက လန်ဒန်နဲ့ ဘတ်သ် မြို့ကြားက နားနေစခန်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်တဲ့။ အရင်ကတည်းက ‘တခြားနေရာတွေနဲ့နီးတဲ့ နေရာတစ်ခု’ ဖြစ်ခဲ့တာပဲ။ ဆလောင်းမြို့ရဲ့ လယ်သမားတွေမှာ မြင်းချေးတွေပိုလျှံနေလို့ လယ်ထွန်စရာတောင်မလို ဘူးတဲ့။ ဒီနှစ်ချက်ကို ပေါင်းကြည့်လိုက်ရင် ဘာရသလဲ။ ဆလောင်းမြို့ဟာ မြင်းချေး ဖောဖောသီသီထွက်တဲ့ နားနေစခန်း တစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည် ပေါ့။

ပြခန်းထဲမှာ ပြထားတဲ့ အဖြူအမည်း ဓာတ်ပုံတစ်ပုံထဲမှာ တင့်ကားတွေတန်းစီ ရပ်ထားတာတွေ့ရတယ်။ မျက်စိတစ်ဆုံးပဲ။ အောက်ကစာကိုဖတ်လိုက်တော့ “ပထမ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း စစ်တပ်၏ယာဉ်များပြုပြင်ရန်အတွက် ဆလောင်းမြို့အားပြုပြင်ရေးစခန်း အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့သည်။ ပြုပြင်၍မရတော့သော ယာဉ်အပျက်အစီးများကို ဆလောင်းမြို့ သို့ပို့လေ့ရှိသောကြောင့် ဤမြို့ကို ‘အမှိုက်ပုံ’ ဟုလည်းတင်စားခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်” တဲ့။

ဆလောင်းမြို့ကို ကြံဖန်ပြီးချီးကျူးမယ်ဆိုရင် နှစ်ပေါင်းများစွာ အတက်အကျ မရှိဘဲ မှန်မှန်ကြီး စိတ်ပျက်စရာကောင်းနေတာကိုတော့ အသိအမှတ်ပြုရမယ်။ နေဦး...။ ဟို မှန်ဗီရိုနောက်မှာ ဘာတွေပါလိမ့်။ ဆလောင်းမြို့ရဲ့ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းတွေကို ပြသ ထားတာပဲ။ ခြေအိပ်၊ မီးခြစ်ဘူးခွံ၊ လေသန့်ဆေးဘူးတွေ (မြင်းချေးနဲ့ပျောက်ဖို့ဖြစ်မယ်)၊ လက်သည်းအားတိုးဆေးနဲ့ မားစံချောကလက်ဘားတွေ။ ပြီးတော့.. ရေဒါကိရိယာကို ဆလောင်းမြို့ မှာစပြီး တီထွင်ခဲ့တာလို့ပြောကြတယ်။ အံ့ဩစရာပဲ။ ရေဒါကိုထွင်ခဲ့တဲ့ မြို့ဟာ အခုအချိန်မှာရေဒါနဲ့ရှာရင်တောင် မတွေ့ရလောက်အောင် လူသိနည်းသွားပြီ။

မိနစ်နှစ်ဆယ်ပြည့်ပါပြီ။ ကျွန်တော် အခြောက်လာတယ်။ သုတေသနဆက်လုပ် ဖို့အတွက် ဘီယာလေးတော့ သောက်ဦးမှ။ အင်္ဂလန်မှာ မြို့တစ်မြို့အကြောင်းသိချင်ရင် အဲဒီမြို့ရဲ့ ပတ်ဘ် (ယမကာဆိုင်)တစ်ခု ကိုသွားကြည့်ဖို့လိုတယ်။ ကျွန်တော်ပြောတဲ့စကား မဟုတ်ဘူးနော်။ မနုဿဗေဒပညာရှင် ကိတ်ဖော့စ် ဆိုတဲ့အမျိုးသမီးကပြောခဲ့တာ။ သူ့ရဲ့ “အင်္ဂလိပ်များအား စောင့်ကြည့်ခြင်း” ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေရဲ့အရက်၊ ဘီယာသောက်တဲ့ အလေ့အထတွေကို သေချာရေးထားတယ်။ “အင်္ဂလိပ်ဆန်ခြင်းအား ထဲထဲဝင်ဝင်နားလည်နိုင်ရန် အင်္ဂလိပ်ပတ်ဘ်တစ်ခုတွင် အချိန်ဖြုန်းကြည့်ဖို့လိုသည်” ပတ်ဘ်မရောက်ဖူးဘဲ အင်္ဂလိပ်များအားနားလည်ရန် လုံးဝမကြိုးစားသင့်ပေ” တဲ့။

ပတ်ဘ်ဟာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေ သက်သောင့်သက်သာ စကားပြောလို့ရတဲ့ နေရာတစ်ခုလည်းဖြစ်တယ်။ “ပတ်ဘ်” ရဲ့အဓိပ္ပာယ်ကိုက “public house” ဆိုတဲ့ စကားက ဆင်းသက်လာတာလေ။ လူအများနှင့်တွေ့ရန်နေရာဆိုပါတော့။ ဒါကြောင့် အင်္ဂလိပ်ပတ်ဘ်တွေမှာ စားပွဲထိုး မရှိဘူး။ အရက်၊ ဘီယာကို ကောင်တာမှာ ကိုယ်တိုင် သွားမှာ၊ သွားယူရတယ်။ ဒီတော့မှ ကိုယ့်လိုပဲ သောက်စရာမှာချင်တဲ့ တခြားသူတွေနဲ့ မတွေ့မဖြစ်တွေ့ရတော့တာ။ စကားပြောဖြစ်သွားတာပေါ့။

အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေဟာ စည်းကမ်းကြီးသူတွေပီပီ ပတ်ဘ်မှာလည်း လိုက်နာ ရမယ့်စည်းကမ်းတချို့ရှိတယ်။ အကုန်လုံးတော့ ကျွန်တော်မမှတ်မိတော့ဘူး။ မှတ်မိနေတဲ့ တစ်ခုက “ဘယ်တော့မှ ချက်ချင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် မိတ်မဆက်ပါနဲ့” ဆိုတဲ့စည်းကမ်း။ ဒီလိုလုပ်ခြင်းဟာ ‘အမေရိကန်ဆန်ပြီး သိပ်အရောဝင်ရာကျလွန်းသည်’ လို့ကိတ်ဖော့စ်ရဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ ရေးထားတယ်။ အရောဝင်ခြင်းနဲ့ အမေရိကန် ဆိုတဲ့စကားနှစ်လုံးကိုတွဲသုံး တတ်ကြတယ်ဆိုတာကိုလည်း မှတ်သားရတာပေါ့။

ဆလောင်းမှာလည်း ပတ်ဘ်တွေ တော်တော်များများရှိပါတယ်။ ဟာရှယ်အားမိ လို့နာမည်ပေးထားတဲ့ ပတ်ဘ်တစ်ခုကို ကျွန်တော်သဘောကျသွားတယ်။ ဆလောင်း

နာမည်အကြီးဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့တဲ့၊ တတိယမြောက်ကျော့ရှ်ဘုရင်ရဲ့ နက္ခတ်ပညာရှင် အဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ဆာဝီလီယမ်ဟာရှယ် ကိုဂုဏ်ပြုပြီးပေးထားတဲ့ နာမည်ပါ။

အင်္ဂလိပ်နာမည်ပေးထားပေးမယ့် ပတ်ဘ်ရဲ့ပိုင်ရှင်က အိုင်းရစ်လူမျိုးဖြစ်နေတယ်။ ဝိုင်ရှင်က ဟာသဉာဏ်ရှိပုံပဲ။ ဆိုင်ထဲမှာ ပြုံးချင်စရာ ပိုစတာတွေ ကပ်ထားတယ်။ 'ဘော့ဒ်ဝင်ရဲ့ စိတ်ငြိမ်ဆေး' ဆိုတဲ့ကြော်ငြာပိုစတာ အဟောင်းတစ်ခုလည်းပါတယ်။ ပိုစတာမှာရေးထားတယ် - "ကယောင်ကတမ်းဖြစ်ခြင်း၊ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်ခြင်း၊ စိတ်တိုခြင်း၊ ကြောက်ခြင်း၊ စိတ်ညစ်ခြင်း များကို ကုသပေးနိုင်သည်" ဆိုပဲ။ ၁၉၃၀ ဝန်းကျင်ကပေါ်ခဲ့တဲ့ ရေဒီယိုအဟောင်းတစ်လုံးကို အလှူထားထားတယ်။ ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုမှာက "အရက်နာမကျစေရန် အရက်ဆက်တိုက်သောက်ပါ" တဲ့။

ဘားကောင်တာမှာ ကျွန်တော်ဝင်ထိုင်လိုက်တယ်။ လက်ထဲမှာ ပိုက်ဆံငါးပေါင် ကိုင်ထားလိုက်တယ်။ "မိမိအနေဖြင့် ဘီယာ (သို့) အရက်မှာယူရန် အဆင်သင့်ဖြစ်ပြီ ဖြစ်ကြောင်းကို လက်ထဲတွင် ပိုက်ဆံ (သို့) ဖန်ခွက်အလွတ်ကိုင်ထားခြင်းဖြင့်ဆိုင်ဝန်ထမ်းအား မသိမသာ အသိပေးပါ" တဲ့။ ကိတ်ဖော့စ်ရဲ့ စာအုပ်ထဲမှာရေးထားတယ်။ ပြီးမှ စဉ်းစားမိတယ်။ ဆိုင်ထဲမှာ ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်း ရှိတာပဲ။ ပိုက်ဆံကိုင်ထားစရာ မလိုတာ။

ဘီယာက ရောက်လာတော့ ထုံးစံအတိုင်း နွေးနေတယ်။ သောက်လို့တော့ရပါ တယ်။ ဘီယာသောက်ရင်း ကျွန်တော် ဆိုင်ပတ်ပတ်လည်ကို လေ့လာခံစားနေလိုက်တယ်။ ပြုတင်းပေါက်ကနေ အပြင်ဘက်ကိုလှမ်းကြည့်တော့ မျက်နှာချင်းဆိုင်လမ်းမဘေးမှာ အစွလားမိဘုရားစာအုပ်ဆိုင် တစ်ဆိုင်။ ဘုရားစာအုပ်ဆိုင်နဲ့ အရက်ဆိုင် နီးနီးလေးပါ လား။

ဒီပတ်ဘ်ကိုရောက်လာတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဆလောင်းမြို့ခံတွေနဲ့ စကားပြော ချင်လို့။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ လန့်လည်းလန့်နေတယ်။ ကိတ်ဖော့စ်ကပြောတယ်။ "ပတ်ဘ်တိုင်းတွင် အဆိုပါပတ်ဘ်သို့ လာနေကျသူများသာ နားလည်သည့် နာမည်ဂုဏ် များ၊ ဟာသများ၊ ခြေဟန်လက်ဟန် ကိုယ်နှုတ်အမူအရာများ ရှိကြသည်" တဲ့။ အခုမှ ရောက်ဖူးတဲ့ကျွန်တော် ဒါတွေကို ဘယ်လိုသိပါ့မလဲ။

ကျွန်တော်စိတ်ကနာမငြိမ်ဖြစ်နေဆဲမှာပဲ ပိန်ပိန်ပါးပါး အရပ်ရှည်ရှည်အမျိုးသား တစ်ယောက် ဆိုင်ထဲဝင်လာတယ်။ အသက်က ၆၀ ကျော်၊ ၇၀ နီးပါးလောက်တော့ ရှိပြီထင်တယ်။ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ချုပ်ထားတဲ့ ကုတ်အင်္ကျီနဲ့ အိတ်ကပ်ထဲမှာ ပဝါ တစ်ထည်ခေါက်ထည့်ထားတယ်။

“အင်မတန်စိတ်ပျက်စရာ ရာသီဥတုပဲဗျ နော်”

“ဟုတ်ပါ”။ ကျွန်တော်ပြန်ဖြေလိုက်တယ်။ “အင်မတန် စိတ်ပျက်စရာပဲ”။

ကျွန်တော့်ရဲ့ အမေရိကန်ပါးစပ်နဲ့အင်္ဂလိပ်လေသံထွက်အောင် လုပ်ပြီးပြောရတာ တော်တော်နားဝင်ဆိုးတယ်။ ဒါပေမယ့် သူကတော့ကျွန်တော့်ကို ဘာမှမဝေဖန်ပါ။ အား နာလိုလား၊ သတိမထားမိလိုလားတော့မသိ။

သူက ကျွန်တော့်ဘက်ကို ကိုယ်ကို ကိုင်းပြီးပြောတယ်။ “ဒီပတ်ဘ်ရဲ့နာမည်က ဝီလီယမ်ဟာရှယ် ရဲ့နာမည်ကိုယူထားတာဗျ။ ခင်ဗျားသိလား။ သူက နက္ခတ်ဗေဒပညာ ရှင်လေ”

“ဟုတ်၊ ကြားဖူးပါတယ်”

“ဂြိုဟ်ကြီးကိုးလုံးထဲက တစ်လုံးကို သူရှာတွေ့တာဗျ”

“ဟုတ်လား။ အဲဒါတော့မသိဘူး။ ဘယ်ဂြိုဟ်လဲ”

“ယူရေးနပ်စ် (Uranus)”

နှစ်ယောက်သား ဘာဆက်ပြောရမှန်းမသိ ခဏရပ်သွားတယ်။ ကျွန်တော် မရယ်မိအောင်ထိန်းပြီး ဘီယာတစ်ခွက် သောက်လိုက်တယ်။ သူကပြောတယ်။

“ရယ်ချင်လည်းရယ်လေ”

သူဒီလိုပြောပြီးမှပဲ နှစ်ယောက်သား အားရပါးရရယ်မိကြတယ်။

နည်းနည်းပိုပြီးရင်းနှီးသွားတဲ့နောက် ကျွန်တော်မေးချင်နေတဲ့မေးခွန်းကို အရဲခွန့် မေးလိုက်ပါတယ်။ မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်သွားမှာလည်း စိုးရိမ်ရတယ်။

“ဆလောင်းရဲ့ နာမည်ဆိုးနဲ့ကျော်ကြားမှုကို ခင်ဗျားသိမှာပေါ့”

“နာမည်ဆိုးလည်း ဆိုးသင့်ပါတယ်။ ဟုတ်လည်းဟုတ်တယ်လေ။ နေချင်စရာ လုံးဝမကောင်းတဲ့နေရာပဲ”

မခံမရပ်နိုင်မဖြစ်တဲ့အပြင် သူကိုယ်တိုင်လည်း ဒီမြို့မှာနေရတာ စိတ်မချမ်းသာ ပါလား။ ဘီဘီစီရဲ့ တီဗွီအစီစဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး မေးကြည့်တော့ သူကဖြေတယ်။ သိပ်ပြီး မယုံဘူးတဲ့။ မယုံရတဲ့အကြောင်းကိုလည်း သေသေချာချာရှင်းပြတယ်။

“အတွင်းထဲမှာ၊ အခြေခံကိုက ပုပ်နေရင် ဘာမှလုပ်လို့မရဘူးမဟုတ်လား”။ စကားလုံးနည်းနည်းနဲ့ပဲ ဘီဘီစီရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုစမ်းသပ်ချက်ကြီးကိုရော၊ အကောင်းမြင် စိတ်ပညာ လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုလုံးကိုပါ လွှတ်ချလိုက်တာပဲ။ ကျွန်တော် ဘာပြန်ဖြေရမလဲ မသိပါ။ စကားလမ်းကြောင်းလွဲလိုက်တယ်။

www.burmeseclassic.com

“ဒီပတ်ဘ်က မဆိုးဘူးနော်”

“အင်း...အရင်ကတော့ မဆိုးပါဘူး။ အခုတော့ အပြင်အဆင်တွေကပိုများနေတယ်။ အခု စားစရာပါရောင်းနေပြီ။ စားစရာကိုပဲ ဂရုစိုက်တော့တယ်”။ နာကြည်းတဲ့ လေသံနဲ့ သူကပြန်ဖြေတယ်။ သူပြောတဲ့ပုံစံက ဒီပတ်ဘ်မှာ ဘီယာနဲ့ကြက်သွန်ကြော်တဲ့ ရောင်းတာဟာ ဘီယာနဲ့ဘိန်းဖြူနဲ့တွဲရောင်းသလို မလုပ်သင့်မလုပ်အပ်တဲ့အရာတစ်ခု။

ကျွန်တော်တို့ ပြောရင်း၊ သောက်ရင်းနဲ့ အချိန်ကုန်သွားတယ်။ သူ့ကိုဘီယာ တစ်ခွက်ဝယ်တိုက်လိုက်တော့ သူ့အတော်ကျေနပ်သွားတယ်။ ဒါလည်း ကိတ်ဖော့စ်ရဲ့ နည်းလမ်းတွေထဲက တစ်ခုပဲလေ။ ကျွန်တော်တို့ နာမည်ချင်းဖလှယ်၊ မိတ်ဆက်ဖြစ်တယ်။ သူ့နာမည်က ဂျော်ဖရီတဲ့။ စီအိုင်အေ အတွင်းရေးဌာနတစ်ခုနဲ့တွေ့ရသလိုပါပဲ...သူ့ဆီက သတင်းအစုံရတယ်။ ကျွန်တော် ကံကောင်းတာပေါ့။ အင်္ဂလန်မှာ လူတစ်ယောက်နာမည် သိရဖို့ဆိုတာ လွယ်တာမဟုတ်ဘူး။

ဘီယာတွေ အဆက်မပြတ်မှာရင်း စကားလည်းပြော ရယ်လည်းရယ်ဖြစ်တယ်။ ဘာအကြောင်းတွေပြောပြီး ရယ်ကြသလဲတော့ ကျွန်တော်လည်း မမှတ်မိတော့ဘူး။ သူ ရယ်တဲ့ပုံစံမျိုးကို ကျွန်တော်မတွေ့ဖူးဘူး။ ခါးမတ်မတ်၊ တောင့်တောင့်ကြီး၊ စစ်သားတစ်ယောက်လိုပဲ။ ကိုယ်ကိုနောက်ဘက် ၄၅ ဒီဂရီလောက် လှန်ချပြီး အားရပါးရ ရယ်တာ။ အားရပါးရရယ်တာဆိုပေမယ့် မထိန်းနိုင်မသိမ်းနိုင် ရယ်တာတော့လည်း မဟုတ်ပြန်ဘူး။ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း အင်္ဂလိပ်ဆန်ဆန်ရယ်တာ။

ပတ်ဘ်ထဲမှာဘီယာသောက်ရင်း စကားပြောနေပေမယ့် အင်္ဂလိပ်တွေဟာ စိတ်ကို အပြည့်အဝ လွှတ်ချလေ့မရှိဘူး။ ခံစားချက်တွေကို ချွေချွေတာတာပဲ ထုတ်ပြကြတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့ခံစားမှုတွေကို ချောကလက်အကောင်းစားတစ်ခုလို၊ တန်ဖိုးကြီးဝိုင်တစ်ခွက်လို သဘောထားကြတယ်။ ဒါကြောင့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်က ခင်ဗျားကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရင်ဖွင့်လာပြီဆိုရင်၊ ဝေဒနာတွေကို ထုတ်ပြလာပြီဆိုရင် .. အမေရိကန်တစ်ယောက် ရင်ဖွင့်တဲ့စကားတွေထက် ပိုတန်ဖိုးကြီးတယ်။ သို့သိပ်ခြင်းရဲ့ တန်ဖိုးကို အခုမှ ကျွန်တော် ကောင်းကောင်းသဘောပေါက်လာတယ်။

ဂျော်ဖရီရဲ့ ရင်ဖွင့်စကားတွေကနေ သူ့အကြောင်းတော်တော်သိလိုက်ရတယ်။ ဂျော်ဖရီကအေးတဲ့ ရာသီဥတုတွေကိုမကြိုက်ဘူး။ ကမ္ဘာကြီးပူနွေးလာတာ ကောင်းတယ်လို့သူကမြင်တယ်။ နောက်တစ်ပတ်ဆိုရင် အီဂျစ်မှာရှိတဲ့ ကမ်းခြေတစ်ခုကိုအလည်သွားဖို့စီစဉ်ထားတယ်တဲ့။ သွားနေရင်း သူစီးတဲ့လေယာဉ်ပျက်ကျလည်းပျက်ကျပါစေ၊ ဘာမှ မဖြစ်ဘူးလို့လည်း ပြောတယ်။ သူ့ဘဝကိုသူ တန်အောင်နေပြီးပြီတဲ့။ ဂျော်ဖရီရဲ့ နေ့

ကွယ်လွန်သွားတာ သုံးနှစ်ကျော်ပြီ။ သူ့ပါးစပ်က ထုတ်မပြောပေမယ့် ဇနီးသည်ကို အရမ်းသတိရနေတာ သိသာတယ်။

ဒါကြောင့် ဆလောင်းမြို့မှာ ဆက်ပြီးနေနေတာဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ သူကတော့ ဘယ်တော့မှ ဝန်ခံမှာမဟုတ်ဘူး။ သေခြင်းတရားနဲ့ တည်နေရာကြားမှာရှိတဲ့ ဆက်နွယ်မှုဟာ ရှုပ်ထွေးတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံ အဖြစ်ဆိုးတွေကြုံရတဲ့အခါ ကိုယ့်ရင် သွေးတစ်ယောက်ဆုံးပါးသွားတဲ့အခါမျိုးမှာ အဲဒီနေရာကနေ အဝေးကိုထွက်ပြေးချင်ကြ တယ်။ ထွက်ပြေးလိုက်မှ၊ နောက်ထပ်နေရာအသစ်တစ်ခုကို ရောက်မှ သောကမီးတွေ ငြိမ်းသွားမယ်လို့ထင်ကြတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံကျရင်တော့ အဲဒီနေရာကနေ မခွာချင်တော့ ဘူး။ ဘာမှမရှိတော့ပေမယ့် နေရာဆိုတာရှိနေသေးတဲ့အတွက် ထွက်သွားလိုက်ရင်သခွာ ဖောက်သလို ခံစားရတော့မယ်။ ဂျော်ဖရီ ဒီနေရာမှာ ဆက်နေနေတာလည်း ဒါကြောင့် ဖြစ်မယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ဆလောင်းမြို့ကို သူမချစ်ဘူး။ ဒါပေမယ့် သူ့မိန်းမကို တော့ ချစ်တယ်။ ဒီနေရာမှာ၊ ဒီစိတ်ပျက်စရာမြို့မှာ ချစ်ခဲ့တာ။ ဒါကြောင့် ဒီမှာဆက် နေနေတာ။

ဒီမြို့ကနေထွက်သွားဖို့ သူစဉ်းစားဖူးပါတယ်တဲ့။ ဂျော်ဖရီကပြောပြတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုမှ ထွက်မသွားရက်ဘူး ဖြစ်နေတယ်။ “ကျွန်တော်ပြောချင်တာက-- ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် နောက်ဆုံးတော့ အိမ်ကိုပြန်ရတာပဲ။ ကိုယ်နေတဲ့နေရာ မဟုတ်လား။”

သူ့ရဲ့ဒီစကားက ကျွန်တော့်နားထဲကို စိမ့်ဝင်သွားတယ်။ ဘာကြောင့်စိမ့်ဝင် သွားတာလဲတော့ ကျွန်တော်မသိသေးဘူး။ ဘီယာမူးနေတာလည်း ပါတာကိုး။ ဟိုတယ် ပြန်ရောက်၊ အားရပါးရအိပ်ပြီး နောက်တစ်နေ့မနက် နိုးလာတော့မှ .. ကျွန်တော်သဘော ပေါက်သွားတာ။ အိမ်ကိုပြန်ကြတာ ကိုယ်နေတဲ့နေရာဖြစ်နေလို့.. ။ ဂျော်ဖရီပြောချင်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး သိပြီးသားပါ။

အိမ်ဆိုတာ နှလုံးသားရဲ့ တည်နေရာမဟုတ်လား။

--

ကျွန်တော်နိုးလာတော့ နှင်းတွေကျနေတယ်။ အဖြူရောင်ကတ္တီပါစတစ်ခုလို သစ်ပင်တွေကို လွှမ်းခြုံထားတယ်။ တော်တော်လှပါတယ်။ လန်ဒန်အနီးတစ်ဝိုက်မှာ ပုံမှန်ဆိုရင် နှင်းကျလေ့မရှိဘူးတဲ့။ အခုလို နှင်းထု တစ်လက်မ နှစ်လက်မလောက်ကျ လိုက်တော့ တစ်နိုင်ငံလုံး အရေးပေါ်အခြေအနေ ဖြစ်သွားတယ်။ အင်္ဂလန်တောင်ပိုင်းတစ် ခုလုံး နှင်းကျတဲ့အကြောင်းကိုပဲ ပြောနေကြတယ်။ သတင်းကြေညာသူကလည်း အဆော တကြီးနဲ့ ‘နှင်းကျမှုကြီး’ ဆိုပြီး ကြေညာတယ်။ လန်ဒန်ကို ဂျာမန်တွေ နောက်တစ်နေ့

ခုံးကြဲတာများလားလို့တောင် ထင်ရတယ်။ ရုတ်ရုတ်သဲသဲဖြစ်ကြတာ။ ကျောင်းတွေပိတ်လိုက်တယ်။ လေယာဉ်ကွင်းတွေလည်း ပိတ်ကုန်ပြီ။ သတင်းကြေညာသူကတော့ စိတ်အေးအေးထားဖို့ တိုက်တွန်းပါတယ်။ လူတွေအားလုံး ပုံမှန်အတိုင်း ဆက်ပြီးသွားလာကြမှာပါလို့ အာမခံတယ်။ မဟုတ်ရင် နှင်းက လူကို နိုင်သွားမှာမဟုတ်လား။ ဒီလိုတော့ မဖြစ်စေရဆိုတဲ့ သဘော။

ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း နှင်းကျတဲ့အတွက် အလုပ်အကိုင်ပျက်ခံလို့မဖြစ်ဘူး။ ဒီနေ့ ဟယ်သာဂိုက်နဲ့တွေ့ဖို့ချိန်းထားတာကို ရအောင်သွားတွေ့ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ဟယ်သာက ဘီဘီစီအစီအစဉ်မှာ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ဆလောက်မြို့သား ၅၀ ထဲက အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ပါ။ အဲဒီစမ်းသပ်မှုက သူ့အပေါ် ဘယ်လိုအကျိုးသက်ရောက်ခဲ့သလဲ၊ အခုအချိန်ထိရော... သူပျော်နေတုန်းပဲလား... ကျွန်တော်သိချင်တယ်။ ဟယ်သာက Shaggy Calf Lane (အမွေးပွပွနွားကလေးလမ်း) မှာနေတယ်လို့ဖုန်းထဲမှာပြောတော့ ကျွန်တော် ပြုံးမိတယ်။ ပုံပြင်ထဲကလမ်းကလေး တစ်ခုလိုပါပဲလား။

တကယ်ရောက်သွားတော့ ပုံပြင်ဆန်တဲ့ လမ်းမဟုတ်ပါ။ သာမန်အင်္ဂလိပ်လမ်းတွေလိုပါပဲ။ နွားလည်း တစ်ကောင်မှမတွေ့ရပါ။ လမ်းမမှာ သွားလာနေတဲ့ ကားလေးတွေပဲရှိတယ်။ ဟယ်သာရဲ့အခန်းရှေ့ကိုရောက်တော့ ကျွန်တော် လူခေါ်ခေါင်းလောင်းကို တီးလိုက်တယ်။ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ ဆင်မြူရယ်ညွန့်ဆင် ပြောဖူးတဲ့ မိတ်ဆက်နည်းအကြံပေးချက်ကို ကျွန်တော်ဖတ်ထားပြီးသား။ လွန်ခဲ့တဲ့နှစ် ၂၀၀ လောက်က အကြံပေးချက်ဆိုပေမယ့် အခုထိလည်း အသုံးဝင်သေးတယ်။ “အင်္ဂလိပ်လူမျိုးနှစ်ယောက်တွေ့ရင် ပထမဆုံးပြောရမယ့်စကားက ရာသီဥတုအကြောင်းပဲ” တဲ့။ ရာသီဥတုအကြောင်းဆိုပေမယ့် သက်သောင့်သက်သာ၊ စိတ်သက်သာရာရစေမယ့် အကြောင်းအရာပဲဖြစ်ရမယ်။ ဟန်ဂေရီဟာသပညာရှင် ဂျော့ရှိုမိုက်ခံ ကလည်းပြောဖူးတယ်လေ။ “ရာသီဥတုအကြောင်း စကားစမြည်ပြောပြီဆိုရင် ဘာပြောပြော ဟုတ်ကဲ့ဆိုပြီး လက်ခံရမယ်” တဲ့။ ဟုတ်ပြီ။ ကံကောင်းထောက်မစွာနဲ့ပဲ ကျွန်တော့်မှာ ရာသီဥတုအကြောင်း ပြောစရာကောင်းကောင်းရှိနေတယ်။ လတ်တလော ဖြစ်နေတဲ့ “နှင်းကျမှုကြီး” အကြောင်းကို ပြောရမယ်လေ။ “ရာသီဥတုက အတော်ဆိုးတယ်နော်”။ တံခါးလာဖွင့်ပေးတဲ့ ဟယ်သာကို ကျွန်တော်စကားစလိုက်တယ်။

“ဟုတ်လား၊ မသိပါဘူးရှင်။ အဲဒီလောက်လည်း မဆိုးပါဘူး”

ကျွန်တော် ဘာဆက်ပြောရမှန်းမသိ ဖြစ်သွားတယ်။ ဇာတ်ညွှန်းအတိုင်းလည်း မဟုတ်ပါလား။

ဟယ်သာက သိုးမွေးအင်္ကျီဝတ်ထားတယ်။ မျက်မှန်ထူထူနဲ့။ အသက်က ၈၀ ကျော်ပြီ။ ဒါပေမယ့် စိတ်ကတော့ ထက်တုန်းပဲ။ သူ့ကိုယ်သူ ၃၅ နှစ်အရွယ် လို့ပဲ ယူဆတယ်တဲ့။ ဟယ်သာရဲ့မိသားစုက ဂုဏ်သရေရှိအင်္ဂလိပ် စစ်တပ်အသိုင်းအဝိုင်း ကနေ ဆင်းသက်လာတာ။ သူ့အဖေက ဝင်စတန်ချာချီရဲ့ လက်ရုံးအဖြစ် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ တာဝန်ထမ်းခဲ့ဖူးတယ်။ ဟယ်သာကိုယ်တိုင်လည်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တုန်းက စက်ဘီးနဲ့ သတင်းပို့တဲ့ ခြေမြန်တော်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဖူးတယ်။ ဗုံးဆန်မှန်ပြီး ဒဏ်ရာရသွားတဲ့ အတွက် ဆုတံဆိပ်တောင် ရဖူးသတဲ့။

ဟယ်သာက သူ့ရဲ့ ဘူးလ်တယ်ရီယာခွေးလေးကို အသာမောင်းထုတ်လိုက်ပြီး ကျွန်တော့်ကို ဧည့်ခန်းထဲဝင်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်တယ်။ အခန်းတစ်ခန်းလုံး ခွေးပုံပန်းချီကားတွေ အပြည့်ပဲ။ စာအုပ်တွေလည်းရှိတယ်။ အိန္ဒိယဟင်းချက်နည်း စာအုပ်တွေရှိတယ်။ ဂျိန်း အော်စတင်ရဲ့ ဘဝဇာတ်ကြောင်း စာအုပ်တစ်အုပ်ရှိတယ်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ထားတဲ့ ဘာသာရေးစာအုပ်တွေလည်း ရှိတယ်။ ဟယ်သာပိုက်ဟာ အံ့အားသင့်စရာတွေအပြည့်နဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ပါလား။

ဟယ်သာရဲ့ ဘဝအစိတ်အပိုင်း တော်တော်များများဟာ ဆလောင်းမြို့မှာနေထိုင် ရင်းနဲ့ ကုန်ဆုံးခဲ့တာ။ ဒါပေမယ့် ဟယ်သာလည်း ဂျော်ဖရီလိုပဲ ဆလောင်းမြို့အပေါ်မှာ မကျေနပ်ချက်အချို့တော့ရှိနေတယ်။ သူ့ရဲ့ မကျေနပ်ချက်တွေကိုလည်း အင်္ဂလိပ်လူမျိုးပီပီ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ပြောပြတယ်။

“ဒီမြို့ဟာ သုံးစားလို့မရတဲ့မြို့၊ အလကားမြို့၊ ကျွန်မသိပ်မုန်းတဲ့မြို့။”

ဆလောင်းမြို့ရဲ့ နောက်ပိုင်း ပြောင်းလဲလာမှုတွေကို ဟယ်သာကမကြိုက်ဘူး။ အဆောက်အအုံ ပရောဂျက်တွေကို မကြိုက်ဘူး။ ကားရုပ်လာတာကို မကြိုက်ဘူး။ ရှော့ပင်းစင်တာတွေ များလာတာကိုမကြိုက်ဘူး။ အာရူလူမျိုးတွေကိုလည်း မကြိုက်ဘူး။ သူ့အိမ်နီးချင်း ပါကစ္စတန်လူမျိုးတွေကိုတော့ သဘောကျပါတယ်။ သူတို့ကသဘော ကောင်းလို့တဲ့။

နံရံမှာချိတ်ထားတဲ့ အမျိုးသား ဓာတ်ပုံတစ်ပုံကို ကျွန်တော်လက်ညှိုးထိုးပြပြီး ဒါကဘယ်သူလဲလို့ မေးကြည့်တယ်။ ထင်တဲ့အတိုင်းပါပဲ။ သူ့ခင်ပွန်းပါတဲ့။ ဆုံးသွား တာတော့ နှစ်တော်တော်ကြာပြီ။ ဟယ်သာပြောသလိုဆိုရင် သူ့ယောက်ျားဟာ တကယ့် Boffin တစ်ယောက်တဲ့။

“ကြားရတာ စိတ်မကောင်းပါဘူး” လို့ ကျွန်တော် နှစ်သိမ့်လိုက်တယ်။

ဟယ်သာက ကျွန်တော့်ကို ဘာကြောင်တာလဲ ဆိုတဲ့အကြည့်နဲ့ ကြည့်တယ်။

Boffin ဆိုတာ ဆန်းသစ်တီထွင်နိုင်စွမ်းရှိတဲ့သူကို ပြောတာတဲ့။ ဟယ်သာကိုလူပျိုလှည့်တုန်းကဆိုရင် ရည်းစားစာတွေကို ရှေးဂရိစာနဲ့ ဖွဲ့နွဲ့ရေးပြီးပေးသတဲ့။ဟယ်သာကတော့ ဖတ်တတ်လို့ သူ့သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်ကို အကူအညီတောင်းပြီး ဘာသာပြန်ခိုင်းရတယ်တဲ့။

ဟယ်သာက ပျော်တော့ပျော်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်ထင်တာကတော့ ဘီဘီစီရဲ့ တီဗွီအစီစဉ် စမ်းသပ်မှုမလုပ်ခင်ကတည်းက ဟယ်သာဟာ ပျော်နေပြီးသား။ ပြီးတော့ ဟယ်သာရဲ့ အလုပ်က သူ့နာပြုဆရာမတဲ့။ ချီကာဂိုတက္ကသိုလ်ရဲ့ သုတေသနစာတမ်းတွေအရ ပျော်ရွှင်မှုအပေးနိုင်ဆုံးအလုပ်တွေထဲမှာ သူ့နာပြုအလုပ်ဟာ ထိပ်ဆုံးမှာ ရှိနေတယ်လေ။ ဟယ်သာက သူ့နာပြုအလုပ်က အနားယူထားပြီးပြီ။ ဒါပေမယ့် လိုရင် လိုသလို ဆေးရုံကိုသွားပြီး အကူအညီပေးနေဆဲပဲ။ သူ့ကို လိုအပ်တဲ့သူတွေ ရှိနေတုန်း။ ဟယ်သာကိုယ်တိုင်လည်း တနင်္လာနေ့မနက်တွေကို စောင့်မျှော်နေတုန်း။

“ပျော်ရွှင်ခြင်း သိပ္ပံပညာ” ဆိုတာကို ဟယ်သာ တစ်ခါမှမကြားဖူးခဲ့ဘူး။ ဘီဘီစီအဖွဲ့တွေရောက်လာမှ ဒီစကားလုံးကိုကြားဖူးတာ။ သူတို့ရဲ့အစီအစဉ်မှာ ဒီလိုပဲ အပျော်တမ်း ဝင်ပါဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တာတဲ့။ ဟယ်သာအမြင်မှာတော့ သူတို့ရဲ့စမ်းသပ်မှုဟာ ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘာလို့ ခွေးတွေ၊ ပန်းခြံတွေ မပါသလဲဆိုတာတော့ စဉ်းစားမိတယ်တဲ့။ ခွေးနဲ့ ပန်းခြံဆိုတာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ အဓိကအုတ်မြစ်နှစ်ခုလို့သူက ယူဆတယ်။ အထူးသဖြင့် ခွေးတွေဟာ လူတွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအတွက် သိပ်အရေးပါသတဲ့။ “ဆေးရုံကို ခွေးတွေခေါ်လာတဲ့အခါ လူနာတွေ ပိုပျော်သွားကြတယ်လေ။ ကျွန်မကိုယ်တွေ့မျက်မြင်နော်။ ခွေးတွေဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ သော့ချက်ပဲ”

ဟယ်သာ သိပ်သဘောကျတဲ့ ဝါသနာတစ်ခုကတော့ ဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်းပဲ။ သူ့ရဲ့ လုပ်စရာတစ်ခုက ဆလောင်းမြို့ရဲ့ မျက်နှာတွေကို ဓာတ်ပုံရိုက်၊ ပြီးတော့ ဓာတ်ပုံတွေကို ကားချပ်အကြီးကြီးတစ်ခုဖြစ်အောင် ပေါင်းပြီး ဟိုင်းလမ်းမှာပြဖို့။ ဟယ်သာ ကိုယ်တိုင်ကတော့ ဓာတ်ပုံတွေဘာတွေ မရိုက်တတ်ဖူးခဲ့ပါ။ ဒါပေမယ့် သင်လိုက်တော့ ခဏလေးနဲ့ တတ်သွားတယ်။ သူ့ရိုက်တဲ့ဓာတ်ပုံတွေက လှတယ်။ မဆိုးဘူး။ ပြဿနာတစ်ခုတော့ရှိတယ်။ ဆလောင်းမြို့သူမြို့သားတွေက ဓာတ်ပုံရိုက်ခံရတာဝါသနာမပါဘူး။ ပြုံးလည်မပြုံးတတ်ဘူးလေ။ ဒီတော့ ဟယ်သာလည်း လူတွေကိုဓာတ်ပုံမရိုက်တော့ဘဲ ကင်မရာကိုအောက်စိုက်၊ လမ်းဘေးမှာရှိတဲ့ မြောင်းဖုံးတွေကိုပဲ ဓာတ်ပုံရိုက်တော့တယ်။ မြောင်းဖုံးတွေက တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုလုံးဝ မတူဘူး။ ဒီဇိုင်းအမျိုးမျိုးနဲ့ နှင်းပွင့်တွေတစ်ခုနဲ့ တစ်ခု မတူသလိုပဲပေါ့။ နှင်းပွင့်တွေကတော့ ပိုလှတာပေါ့လေ။

ဟယ်သာကို အသိတစ်ယောက်က အကောင်းမြင်စိတ်ပညာဗေဒနဲ့ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ် ငှားဖူးတယ်။ ဒါပေမယ့် အတွေးအခေါ်တွေက အရမ်းအမေရိကန် ဆန်လွန်းတယ်'လို့ ဟယ်သာက မြင်တယ်။ အချို့ပေါ်သကာလောင်းပြီး သကြားဖြူးထား သလိုဖြစ်နေတယ်တဲ့။ ဟယ်သာက လက်ဖက်ရည်သောက်ရင် သကြားမထည့်တတ်သလို ဘဝကိုလည်း အချို့မပါဘဲ ဖြတ်သန်းမယ့်သူ။

“စိတ်ညစ်တဲ့ အချိန်ရော ရှိရဲ့လား?”

“ဪ... ရှိတာပေါ့။ စိတ်ညစ်တော့လည်း အားရပါးရ ညည်းလိုက်တာပဲ။ ပြီးရင်တော့ လုပ်စရာရှိတာဆက်လုပ်ပေါ့”

အင်း... အားရပါးရညည်းဖို့။ အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ အဓိကအချက်က ဒါပါပဲ။ တတ်နိုင်သလောက် မညည်းဘူး၊ ပြဿနာမရှာဘူး။ လုံးဝမရတော့တဲ့ အချိန်ရောက်မှာ ညည်းစရာရှိတာ ညည်းလိုက်မယ်။ ပြီးရင် လုပ်စရာရှိတာ ဆက်လုပ်။

ဂရိတ်ဗြိတိန်ဟာ ကျွန်တော့်လို ဘူကောင်တွေနဲ့ အင်မတန်သင့်တော်တဲ့နေရာ။ ကျွန်တော့်လို အမြဲဘူနေတဲ့သူတွေ အများကြီးရှိနေတော့ အဖော်လည်းရတယ်လေ။ ဘူနေတဲ့သူတွေအတွက် သီးသန့်ရေးထားတဲ့ စာအုပ်တွေလည်းရှိတယ်။ တီဗွီစီးရီးတောင် ရှိသေးတယ်။ “ဘူနေသော အဘိုးကြီးများ” တဲ့။ အတော်လူကြိုက်များတယ်။

“ဘူနေသောအဘိုးကြီးများ” တီဗွီစီးရီးနဲ့ တွဲပြီးဖတ်ရတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ကျွန်တော်ဖတ်ဖူးတယ်။ အမှာစာကို ဖတ်ကြည့်တော့ “ဘဝဆိုတာ အသုံးမကျတဲ့သူတွေ စီမံခန့်ခွဲနေတဲ့ သောက်တလွဲအရာ” တဲ့။ အမှာစာကိုရေးတဲ့သူနာမည်က အာသာစမစ်။

အာသာဟာ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးဖြစ်တဲ့အတိုင်း ထိုင်ပြီး မှုန်ကုပ်ကုပ်ဖြစ်နေရခြင်းကို အရသာခံတတ်တဲ့ပုံပဲ။ ညည်းလိုက်တဲ့ အခါတိုင်း သူဘယ်လိုခံစားရတယ် ဆိုတာကို ရေးပြထားတာကို ဖတ်ကြည့်ပါ။ “ညည်းရင်း ညည်းရင်း...ကိုယ့်ရဲ့ သောကစိတ်တွေ၊ စိတ်ညစ်စရာတွေကို ပြန်တွေးပြီး စိတ်လှုပ်ရှားလာတယ်။ တက်ကြွလာတယ်။ အဆိုးမြင် ခြင်းရဲ့ အရသာကို အပြည့်အဝခံစားရင်း...သာယာမှုစည်းစိမ်ဟာ အထွတ်အထိပ်ကို ရောက်သွားတယ်...”။ အရသာခံပြီး ဘူတယ်ဆိုတာ ဒါမျိုးပေါ့။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေဟာ ဘူနေရတာကို ကျေနပ်ရုံတင်မကဘူး၊ အရသာခံပြီး စည်းစိမ်ပါရစ်ကုန်ကြတာ။

ဒါကိုတော့ ကျွန်တော်နားလည်ပေးလို့ရတယ်။ ကျွန်တော့်မှာ သက်ပြင်းအားရ ပါးရချတတ်တဲ့ အကျင့်ဆိုးတစ်ခုရှိတယ်။ စာရေးတဲ့အခါ၊ ကားမောင်းတဲ့အခါ၊ ယုတ်စွ အဆုံး အစည်းအဝေးတက်ရတဲ့အခါ.. သက်ပြင်းကို ဟူး..ခနဲ ချလေ့ရှိတယ်။ လူတွေ ကတော့ ကျွန်တော်ပျင်းလို့၊ စိတ်ဆင်းရဲနေလို့ သက်ပြင်းချတယ်လို့မြင်မယ်။ တကယ်တော့

တမ်းကျတော့ ကျွန်တော့်ကိုယ်ထဲမှာ ပြည့်ကျပ်နေတဲ့ မီးခိုးမှိုင်းတွေကို လွှတ်ထုတ်လိုက်ခြင်းပဲလေ။ သက်ပြင်းကောင်းကောင်းချလိုက်ခြင်းဟာ... အားရပါးရ ညည်းလိုက်တာနဲ့ တူတူပါပဲ။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အမြန်ပြင်လိုက်တဲ့သဘော။ ဒါပေမယ့် အခု ဗြိတိန်နိုင်ငံ သားတွေနဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင်တော့ ကျွန်တော်ဟာ ဘောင်တောင်မဝင်သေးပါ။ ဘယ်လောက်ပဲ ကြိုးစားကြိုးစား သူတို့လောက် ဘူနိုင်ဖို့တော့ မလွယ်ဘူး။ ဒီနိုင်ငံရဲ့ မှုန်ကုပ်မှိုင်းဝေခြင်းဟာ သဘာဝလောကကြီးကပေးတဲ့ ခွန်အားတစ်ရပ်လို့ပဲ။ တော်ရုံနဲ့ ပျောက်ကွယ်သွားဖို့မဖြစ်နိုင်။

ဟယ်သာကတော့ ကျွန်တော်နဲ့ အဆင့်တူတူလောက်ပဲ ရှိဦးမယ်။ ဆရာကြီးအဆင့်မရောက်သေးဘူး။ ခဏတစ်ဖြုတ်၊ မိနစ်အနည်းငယ်လောက် ညည်းမယ်။ ပြီးရင် ပုံမှန်အတိုင်း ခပ်တန်းတန်းပြန်နေမယ်။ သူ့ဘဝရဲ့ ဆုလာဘ်တွေဖြစ်တဲ့ သူ့ရဲ့ခွေး၊ပန်းခြံ၊ သူငယ်ချင်း... စတာတွေကို တန်ဖိုးထားသတိပြုမယ်။ ဘီဘီစီ တီဗွီအစီအစဉ်ကြောင့် အခုဆို နာမည်ကြီးတဲ့အရသာလည်း နည်းနည်းခံစားရမယ်။ သူက ပိုက်ဆံချမ်းသာခြင်းကိုတော့ မလိုချင်ဘူး။ ပိုက်ဆံတွေရလာရင်လည်း ဘာလုပ်ရမှန်းသိမှာမဟုတ်ဘူးလေ။ “ပိုက်ဆံပုံပေါ်ထိုင်ပြီး စိတ်ဆင်းရဲနေတဲ့သူတွေ အများကြီးတွေ့ဖူးတယ်။ ကိုယ့်ကိုပျော်ရွှင်စေမယ့်အရာက ပိုက်ဆံမဟုတ်ဘူးလေ။ ကိုယ့်ဘဝထဲက အရေးပါတဲ့ လူတွေကသာ ပျော်ရွှင်မှုပေးနိုင်မှာ။ ခွေးတွေလည်းပါတယ်”

ဟယ်သာက ကျွန်တော့်ကို ဟိုတယ်အထိသူကိုယ်တိုင် ကားမောင်းပြီး လိုက်ပို့ပေးမယ့်တဲ့။ ကားမထွက်ခင် ကျွန်တော် ခါးပတ်ကို အသည်းအသန်ပတ်တော့ သူက မေးတယ်။

“ကျွန်မမောင်းတဲ့ကားစီးရမှာကို ကြောက်နေတာလား”

“မဟုတ်ပါဘူးဗျ”။ ကျွန်တော်လိမ်လိုက်တယ်။

ဟယ်သာဟာ ကားမောင်းကျွမ်းကျင်တဲ့သူပါ။ နှင်းဖုံးနေတဲ့လမ်းတွေပေါ်မှာ သီချင်းလေးညည်းရင်း ကားကိုအေးအေးဆေးဆေးပဲ မောင်းသွားတယ်။ သူ့ကိုကြည့်ရင်း ကျွန်တော် နားလည်လာတယ်။ ဟယ်သာပိုက်ဟာ ရင်ထဲမှာ ပျော်နေတဲ့သူပဲ။

--

တရုတ်စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှေ့မှာ ရစ်ချတ်ဟေးနဲ့တွေ့ဖို့ ချိန်းထားတယ်။ ဆိုင်ရှေ့မရောက်ခင် တစ်ဘလောက်လောက် အကွာကနေသူ့ကို လှမ်းမြင်နေရတယ်။ သူနေမကောင်းတာကိုလည်း အဝေးကနေမြင်နိုင်တယ်။ ဖြည်းဖြည်းချင်း၊ သတိထားပြီး လမ်းလျှောက်နေရတာ သိသာတယ်။ အသက်က ၅၀ စွန်းစွန်းပဲ ရှိဦးမယ်ထင်တယ်။

အသားအရေက ဖြူဖပ်ဖြူရော်နဲ့၊ သွားတွေလည်း ဝါနေတယ်။

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက် ကော်ဖီဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာ ထိုင်ဖြစ်တယ်။ ရစ်ချတ်က ကာပူချီနိုကော်ဖီခွက်ကြီးတစ်ခွက် မှာသောက်တယ်။ ခွက်နဲ့တောင်မတူဘူး...လေ့လိုပဲ၊ အကြီးကြီး။ ဒီလောက်ကြီးတဲ့ခွက် အသက်ကယ်အင်္ကျီမပါရင် မသောက်သင့်ဘူး။

ကော်ဖီခွက်ထဲကို သကြားသုံးထုပ် ဖောက်ထည့်ရင်း ရစ်ချတ်က သူ့အသက် ၃၀ အရွယ်မှာ ပထမဆုံးအကြိမ် နှလုံးရောဂါဖောက်ဖူးတဲ့အကြောင်း ပြောပြတယ်။ သူငယ်ချင်းအိမ်မှာ တီဗွီကြည့်နေရင်း ရင်ဘတ်ထဲမှာ ငလျင်လှုပ်သလိုဖြစ်သွားတာ။ အဲဒီတစ်ကြိမ်ပြီးတော့ နောက်ထပ် နှစ်ကြိမ်ထပ်ပြီး ဖြစ်ပြီးပြီ။ ရစ်ချတ်မှာ ရင်ဘတ် အောင့်တဲ့ရောဂါလည်း ရှိတယ်။ သူ့ကိုယ်ခန္ဓာထဲမှာ ကိုလက်စထရောထုတ်လုပ်မှုနှုန်း အရမ်းများနေတယ်။ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်၊ အစားလျှော့တာတွေလည်း အလုပ်မဖြစ်ဘူးတဲ့။ အလုပ်လုပ်ရအောင်လည်း ကျန်းမာရေးကမကောင်းဘူး။ ခွဲစိတ်မှုနှစ်ကြိမ်လုပ်ပြီးသွားပြီ။ ဆေးတွေသောက်ရင်း အသက်ဆက်နေရတယ်။ ဆေးတွေသောက်နေရပေမယ့် အသက် ရှင်မလား၊ သေမလားဆိုတာကို အမြဲ မသေချာမရောဖြစ်နေတယ်။

“အချိန်မရွေး ခေါက်ခနဲ သေသွားနိုင်တယ်ဗျ”။ ရစ်ချတ်ကပြောပြတယ်။ ကော်ဖီခွက်ထဲကို သကြားတစ်ထုပ် ထပ်ထည့်တယ်။

ကြက်ခြေနီသင်တန်းမှာအရေးပေါ်အသက်ကယ်နည်းမသင်ခဲ့ရတာကိုကျွန်တော် နောင်တရသွားတယ်။ တစ်ခုခုဖြစ်ရင် ပြဿနာပဲ။ ကျွန်တော် ဒီလိုစဉ်းစားနေတုန်း ရစ်ချတ်က သူ့ဆလောင်းမြို့ကို ဘယ်လိုရောက်လာသလဲဆိုတာကို ရှင်းပြနေတယ်။ ပထမအကြိမ် နှလုံးရောဂါဖောက်ပြီးတော့ သူ့ဆလောင်းမြို့ကိုရောက်လာတယ်။ နည်း နည်း ထူထူထောင်ထောင်ဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ ဆလောင်းကိုသဘောကျမိသွားပြီး ဒီမှာပဲ အခြေချတော့မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ “အင်မတန်ကောင်းတဲ့ မြို့ဗျ”။ရစ်ချတ်က ယုံကြည်တဲ့လေသံနဲ့ပြောပြတယ်။ ဆလောင်းဟာ ယဉ်ကျေးမှုလည်း စုံလင်တယ်၊ ဒါ ကောင်းတဲ့အချက်ပဲလို့ ရစ်ချတ်ကမြင်တယ်။ အိန္ဒိယ၊ပါကစ္စတန်၊ပိုလန်၊ လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ အစားအသောက်ပေါင်းစုံ တစ်နေရာတည်းမှာ ရနိုင်တယ်လေ။

“ဆလောင်းမြို့အားပျော်ရွှင်လာအောင်ကြိုးစားခြင်း” တီဗွီအစီအစဉ်ရိုက်ကူးမယ် လို့ကြားလိုက်တော့ ရစ်ချတ်တစ်ယောက် မနေနိုင်ဘူး။ သူ့ကိုယ်သူ ပျော်ရွှင်နေပြီးသား လူတစ်ယောက်လို့ သတ်မှတ်ထားပေမယ့် ပိုက်ဆံမပေးရဘဲ တီဗွီမှာပါခွင့်ရမယ်၊ ပိုပြီး ပျော်ရွှင်အောင်လည်း လုပ်ပေးဦးမယ်ဆိုတော့ ဘာငြင်းစရာရှိသေးသလဲ။

စမ်းသပ်မှုအစီအစဉ်မှာပါတဲ့ ပျော်ရွှင်မှုလမ်းပြမှတ်စု ဆိုတာကို ရစ်ချတ်ကမယ်

ခဲ့ဘူး။ ဒါပေမယ့် နောက်ပိုင်းမှာ တဖြည်းဖြည်း ယုံကြည်လာတယ်။ စမ်းသပ်မှုအပြီး တစ်နှစ်ခွဲလောက်အကြာမှာတော့ အဲဒီမှတ်စုကို သူပုံမှန် ကိုးကားအသုံးချဖြစ်နေပြီ။ တစ်နေ့ငါးခါ ကျေးဇူးတင်ပါ။ မိမိ၏ဆုလာဘ်များကို တန်ဖိုးထားပါ...စသဖြင့်။

သူ့လို ရှုနာရှိုက်ကုန်းနဲ့ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေတဲ့သူမှာ ဘယ်လိုကျေးဇူးတင်စရာ ဆုလာဘ်တွေ ရှိနေသလဲ...ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“အသက်ရှင်နေသေးတာလေ။ ဒါဆုလာဘ်ကြီးတစ်ခုပဲ မဟုတ်လား။ ညဘက် တစ်ယောက်တည်း အိပ်ရာပေါ်မှာ ရောဂါဖောက်ပြီး မသေသေးဘူး။ ပညာရှိစကားတွေ ခဲ့တော့ ကျွန်တော်လည်း မရှင်းပြတတ်ဘူး။ ကိုယ်တိုင် ကြုံဖူးမှသိတာဗျ။ သေတော့ မတတ် ဖြစ်ဖူးမှ ကျွန်တော်ပြောတာကို နားလည်မှာ”

“ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားရဲ့ ကျန်းမာရေးအခြေအနေကြောင့် စိတ်တော့ညစ်မှာပဲလေ”

“ဟင့်အင်း...ပိုတောင်ပျော်လာသေးတယ်”

“ပိုပျော်လာတယ်... ဟုတ်လား”

“ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်ပြောပြမယ်။ ခင်ဗျား နောက်ဆုံးတစ်ခေါက် နှလုံးစစ် ဆေးမှုလုပ်တာ ဘယ်တုန်းကလဲ”

သူ့မေးခွန်းကြောင့် ကျွန်တော် နည်းနည်းတော့ စိတ်မသက်မသာဖြစ်သွားတယ်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ဒီနေ့ဟာ ကျွန်တော့်မွေးနေ့လည်းဖြစ်နေတယ်။ နှလုံးရောဂါဖြစ်နိုင် တဲ့ အသက်အရွယ်ထဲ ဝင်ခါစပေါ့။

“ကျွန်တော့် သမီးကတော့ သူ့ဆော့တဲ့နားကြပ်နဲ့ ကျွန်တော့်ရင်ဘတ်ကိုစမ်းပေး ဖူးတယ်။ အဲဒါကိုရော စစ်ဆေးမှုလို့ပြောလို့ရလား...”

“မရဘူးလေ၊ ထားပါတော့။ အန်ဂျီယိုဂရမ် ရိုက်ပြီးပြီလား”

“အန်ဂျီယိုဂရမ်ဆိုတာ ဘာကြီးလဲ”

“ကျွန်တော်ပြောချင်တာအဲဒါပဲ။ ခင်ဗျားရဲ့ နှလုံးအခြေအနေ ဘယ်လိုဖြစ်နေ သလဲ၊ ခင်ဗျားကိုယ်တိုင် ဘာမှမသိဘူးလေ။ ကျွန်တော်ဆိုရင် ကိုယ့်အခြေအနေကိုယ် အတိအကျသိနေတယ်။ ရင်ဘတ်တွေအောင့်နေပေမယ့် ကျွန်တော့်နှလုံးဟာ ပုံမှန်တော့ အလုပ်လုပ်နေသေးတယ်ဆိုတာကို သိတယ်။ ခေါက်ခနဲ သေသွားနိုင်တာတော့မှန်တယ်။ ဒါပေမယ့် တခြားလူတွေလည်း သေနိုင်တာပဲ။ ကျွန်တော့်နှလုံးရောဂါကြောင့် စိတ်ဓာတ် လုံးဝကျသွားတဲ့အချိန်ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ မနက်ဖြန်သေမလား၊ ဒီနေ့သေမလားမသိနိုင်တဲ့ဘဝ မှာ ဘာဆက်လုပ်ရပါ့... ဆိုပြီး ဘာမှမလုပ်ဘဲနေခဲ့ဖူးတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ညီဝမ်းကွဲတစ်ယောက် ခေါက်ခနဲ သေသွားတယ်။ အသက် ၅၁ နှစ်ပဲရှိသေးတယ်။

ဘာရောဂါမှလည်းမရှိဘူး။ တကယ်ကျန်းမာတဲ့ သူတစ်ယောက်ဗျ။ အဲဒီမှာကျွန်တော် စဉ်းစားမိသွားတယ်။ ဘယ်သူမဆို ရုတ်တရက်သေနိုင်တာပဲ.. ငါတစ်ယောက်တည်းမှ မဟုတ်တာ။ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ အနည်းဆုံးတော့ ကိုယ့်ရဲ့ကိုယ်တွင်းအင်္ဂါတွေရဲ့ အခြေအနေကို အတိအကျသိနေရသေးတယ်လေ”

“ဒါပေမယ့် ခင်ဗျား သေမှာမကြောက်ဘူးလား”

“ဟင့်အင်း၊ နာကျင်ဖျားနာပြီး ဖြည်းဖြည်းချင်း သေမှာကိုတော့ကြောက်တယ်။ နှလုံးရပ်သွားမှာကို မကြောက်ဘူး။ ခဏခဏလည်း သေမလိုဖြစ်ဖူးသွားပြီ။ သေတယ်ဆိုတာ အဲဒီလောက်ပဲဆိုရင်.. ကျွန်တော့်အတွက် အဆင်ပြေပါတယ်”

‘ဆလောင်းမြို့အား ပျော်ရွှင်လာအောင် ကြိုးစားခြင်း’ အစီအစဉ်အကြောင်းကို ကျွန်တော်ထပ်မေးကြည့်တယ်။ သေခြင်းတရားအကြောင်း ထပ်ပြီးပြောဖြစ်တယ်။ ရစ်ချတ်ကပြောပြတယ်။ အစီအစဉ်မှာပါတဲ့ သုသာန်ကုထုံးဟာ သူ့အတွက်တော့ အကျိုးရှိတယ်တဲ့။ သုသာန်ထဲမှာ လျှောက်ကြည့်နေရင်း လေးနှစ်သားကလေးတစ်ယောက်ရဲ့ အုတ်ဂူကိုတွေ့တယ်တဲ့။ “အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တွေ့မိတယ်။ ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့သူတွေကတော့ အင်မတန်ခံစားရမှာပဲ။ ဒါပေမယ့် သေသွားတဲ့ကလေးကတော့ သေခြင်းတရားကိုတောင် နားမလည်သေးဘူးလေ။ ဝေဒနာမခံစားရဘဲ သေသွားတာဆိုရင် ဒီကလေးနေခဲ့ရတဲ့ဘဝက မဆိုးလှပါဘူး”

အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုထုံးစံတွေဟာ ပျော်ရွှင်မှုကို ကန့်သတ်ထားတယ် ဆိုတဲ့ကျွန်တော့်ရဲ့ သီအိုရီကို ရစ်ချတ်ကလက်ခံတယ်။ အကောင်းဆုံး ဥပမာပေးရရင် အင်္ဂလိပ်တွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ပွေ့ဖက်နှုတ်ဆက်တာမျိုးမရှိကြဘူး။ ကိုယ့်အမေကိုယ်တောင် မဖက်ဘူးတဲ့။ ရစ်ချတ် ၁၀ နှစ်သားအရွယ်လောက်တုန်းက ကနေဒါနိုင်ငံကို အလည်သွားရတယ်။ အဲဒီခရီးစဉ်မှာ ပွေ့ဖက်နှုတ်ဆက်ခြင်း..ဆိုတဲ့ ကမ္ဘာအသစ်ကို တွေ့ဖူးသွားတယ်။ ခရီးကပြန်လာကတည်းက သူ့အမေကို တွေ့တိုင်း ဖက်ဖြစ်တယ်တဲ့။ ပွေ့ဖက်ခြင်းဟာ “အင်မတန်စိတ်ချမ်းသာစေတဲ့အပြုအမူတစ်ခုပဲဗျ” ရစ်ချတ်က စိတ်ပါလက်ပါ ပြောပြတယ်။

ရစ်ချတ်ကိုကျွန်တော် မေးကြည့်တယ်။ တကယ်လို့ သူ့ကို အချိန်ငါးနှစ်နဲ့ ဒေါ်လာသန်း ၅၀ ပေးမယ်ဆိုရင် ဆလောင်းမြို့ကို ပျော်ရွှင်လာအောင် လုပ်နိုင်ပါ့မလား။ တီဗွီထဲမှာ ပျော်ရုံတင်မက ပြင်ပဘဝမှာပါ ပျော်လာအောင် ဖန်တီးနိုင်မလား။ ဘယ်ကစလုပ်မလဲ။

“အင်း.. လူတွေကို ပထမဆုံးရှင်းပြရမှာက ပိုက်ဆံဆိုတာ ဒီလောက်ကြီးတော့

မလိုအပ်ဘူးဆိုတဲ့ အချက်ပဲ။ ပျော်ရွှင်မှုလမ်းပြမှတ်စုကိုသာ သေသေချာချာ အကောင်အထည်ဖော်ဖို့လိုတယ်။ စိတ်ညစ်နေတဲ့သူတွေ့ရင် စကားစမြည်ပြောပေး။ လက်ရှိအချိန်ကိုတန်ဖိုးထား။ ဒါပါပဲ။ ကာပူချီနီကော်ဖီလိုပဲပေါ့။ ကော်ဖီမကောင်းဘူးဆိုရင် အပြစ်တင်ဖို့သိပ်မြန်တယ်။ ဒါပေမယ့် ကော်ဖီကောင်းကောင်း သောက်ရတဲ့အခါ၊ ထင်ထားတာထက်ပိုကောင်းနေတဲ့အခါ ကော်ဖီဆိုင်ကို ချီးကျူးစကားပြောသလား... မပြောကြဘူးလေ”

ရစ်ချတ်က သူ့ရဲ့ ကာပူချီနီကို ကုန်အောင်သောက်လိုက်တယ်။ ကော်ဖီကသိပ်ကောင်းတယ်တဲ့။ ကျွန်တော်တို့ ပြန်ဖို့ ဆိုင်အပြင်ကိုထွက်လိုက်တော့ ကောင်းကင်က မီးခိုးရောင်၊ တိမ်ထူထပ်နေတယ်။ ထုံးစံအတိုင်း မိုးအုံ့သော နေ့တစ်နေ့ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရွှင်မှုလမ်းပြမှတ်စုကို လက်ကိုင်ထားတဲ့၊ သေခြင်းတရားနဲ့ နေ့တိုင်းစစ်ခင်းနေရတဲ့ ရစ်ချတ်ဟေးလ်ကတော့ တိမ်တွေကြားက လင်းနေတဲ့အပြာကွက် တစ်ခုနှစ်ခုကိုလက်ညှိုးထိုးပြပြီး နေနည်းနည်းသာနေတယ်။ မဆိုးဘူး လို့ကောက်ချက်ချတယ်။

--

ဗရော်နီကာ ပက်ဂလီယာတစ်ယောက် အခက်တွေ့နေတယ်။ သွားတိုက်ဆေးဝယ်ရမလား၊ အိမ်သာသုံးစက္ကူဝယ်ရမလား ဝေခွဲမရဖြစ်နေတာ။ ယောက်ျားနဲ့ ကွဲထားတာသိပ်ကြာသေးဘူး။ အခုလောလောဆယ် အစိုးရထောက်ပံ့ငွေနဲ့ အသက်ဆက်နေရတယ်။ သွားတိုက်ဆေးဝယ်ရမလား၊ အိမ်သာသုံးစက္ကူဝယ်ရမလား... စဉ်းစားနေရတာက သူ့မှာ တစ်ခုစာပဲ ပိုက်ဆံရှိလို့။ နောက်ဆုံး ဘာဝယ်ဖြစ်သွားသလဲဆိုတာကိုတော့ ပြီးမှပြောပြတော့မယ်။ အရင်ဆုံး ဗရော်နီကာရဲ့အကြောင်းကို ပြောပြပါရစေ။ ဗရော်နီကာရဲ့ မိဘတွေက ပိုလန်ကနေ အင်္ဂလန်ကိုပြောင်းလာကြတယ်။ အင်္ဂလန်မှာ ဗရော်နီကာကိုမွေးတယ်။ တစ်ရက်ကျတော့ ဘီဘီစီအစီအစဉ်ရဲ့ ကြော်ငြာစာရွက်ကို ဗရော်နီကာရဲ့သမီးတစ်ယောက်က ယူလာပေးတယ်။ စမ်းသပ်မှုအစီအစဉ်မှာ ပါဝင်မယ့်သူတွေကို ရှာနေတယ်တဲ့။ ဗရော်နီကာတစ်ယောက် တော်တော်လေး စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ တစ်မြို့လုံးက လူတွေကို ပျော်အောင်လုပ်ဖို့ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်မလား သိချင်တယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်လည်း အခုထက် နည်းနည်းလေး ပိုပျော်သွားမယ်ဆိုရင် မနည်းဘူးမဟုတ်လား။

စမ်းသပ်မှုဟာ ဗရော်နီကာကို နည်းနည်းတော့ ပိုပျော်သွားစေတာ အမှန်ပဲ။ သိပ္ပံပညာရပ်တွေကြောင့်၊ စမ်းသပ်မှုရဲ့ နည်းပညာအသစ်အဆန်းတွေကြောင့်တော့မဟုတ်ဘူး။ ရှေးအရင်ကတည်းက ရှိခဲ့တဲ့ လူမှုဆက်ဆံရေး... လို့ခေါ်တဲ့ နည်းလမ်းဟောင်းတစ်ခုကြောင့်။ အိမ်ထဲကနေ အပြင်ကိုထွက်ပြီး လူတွေနဲ့ ထိတွေ့ဆက်ဆံလိုက်ရလို့ပါ။

စမ်းသပ်မှု တီဗွီအစီအစဉ်မှာ ထိပေါက်ထားသူတစ်ယောက်နဲ့ သွားတွေ့ရတဲ့ အပိုင်းလည်းပါတယ်။ ဗရော့နီကာကအရင်ဆုံး သွားတွေ့ရတဲ့ သူတွေထဲက တစ်ယောက် အဖြစ်ပါဝင်ခွင့်ရခဲ့တယ်။ ထိပေါက်သူတွေဟာ ထင်သလောက် မပျော်ရဘူးဆိုတဲ့အချက်၊ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ အချိန်နဲ့လိုက်ပြီးပြောင်းလဲနေတယ် ဆိုတဲ့အချက်တွေကို ဗရော့နီကာက သိပ်လက်မခံချင်ဘူး။ ကျွန်မကိုသာ ထိပေါက်တဲ့ပိုက်ဆံ ပေးစမ်းပါ...တဲ့။ တခြားသူတွေ ထိပေါက်တဲ့ပိုက်ဆံကို ဖြုန်းပစ်တတ်ကြပေမယ့် ဗရော့နီကာကတော့ သူ့သာဆိုရင်ဒီလို မဖြစ်စေရဘူး။ ပိုက်ဆံတွေကို ဘယ်လိုထိန်းသိမ်းရမလဲ၊ တိုးပွားအောင် လုပ်ရမလဲ သိ တယ်။ ပိုက်ဆံရရင် ပျော်မှာသေချာတယ်။ ထိပေါက်ခဲ့မယ်ဆိုရင် သူ့မှာ ရွေးစရာတွေ အများကြီးရှိလာမယ်။ ရွေးစရာရှိတယ်ဆိုတာ ကောင်းတဲ့အရာလို့ ဗရော့နီကာက ယုံ တယ်။ သွားတိုက်ဆေးဝယ်ရမလား၊ အိမ်သာသုံးစက္ကူဝယ်ရမလား ဖြစ်နေရတဲ့ရွေးစရာ မျိုးကိုပြောတာမဟုတ်ဘူး။ တခြားဒီထက်ကောင်းတဲ့ ရွေးချယ်စရာတွေ ရှိလာမှာကိုပြော ချင်တာ။ ထိသာပေါက်ခဲ့ရင် ပတ်ဘ်တစ်ခုဖွင့်မယ်တဲ့။ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်။ ဗရော့နီကာကို ကြည့်လိုက်တာနဲ့ ပတ်ဘ်ပိုင်ရှင်ကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်နိုင်တယ်ဆိုတာ သိသာတယ်။ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာလို အေးအေးဆေးဆေး ထိုင်သောက်လို့ရမယ့် ပတ်ဘ်မျိုး။

ဘီဘီစီအစီအစဉ်လွှင့်ပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်းမှာ ဗရော့နီကာရဲ့ ၁၀အခြေအနေတွေက ပိုပိုဆိုးလာတယ်။ အလုပ်က လူလျော့တဲ့အထဲမှာ ဗရော့နီကာ ပါသွားတယ်။ အခုတော့ ထောက်ပံ့ကြေးနဲ့ နေနေရတဲ့အတွက် ပိုက်ဆံကို တစ်ပြားကနေ နှစ်ပြားဖြစ်အောင်ခွာသုံး နေရတယ်။ ၁၀ဟာ တော်တော်ခက်တာပဲ...ဗရော့နီကာကညည်းတယ်။

“အခုအချိန်မှာ ခင်ဗျားရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုအဆင့်ကို တစ်ကနေ ၁၀အတွင်း ပြောမယ် ဆိုရင် ဘယ်လောက်လောက်မှာ ရှိမယ်ထင်သလဲ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ခြောက်မှတ်”။ ဗရော့နီကာ ချက်ခြင်းပြန်ဖြေတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ကိုကြည့် ရတာ သူ့အဖြေသူ ကျေနပ်ပုံမရဘူး။ သေချာစဉ်းစားနေတယ်။

“ဟင့်အင်း။ မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်မ...အခုလက်ရှိအခြေအနေ၊ ထောက်ပံ့ငွေနဲ့ စားသောက်နေရာတာတွေကို စဉ်းစားပြီး ခြောက်မှတ်လို့ ဖြေသင့်တယ်လို့ ထင်လို့ ဖြေလိုက်တာ။ အိမ်ထောင်ကလည်း ကွဲနေသေးတယ် မဟုတ်လား။ ထားပါတော့။ တကယ့်အဖြေမှန်ကို ပြောရမယ်ဆိုရင် ရှစ်မှတ်လောက်ရှိမယ်။ နေဦး...ရှစ်မှတ်မကဘူး။ ရှစ်မှတ်ခွဲ။ ဟုတ်တယ် ရှစ်မှတ်ခွဲ”

ဟုတ်မှာပါ။ ဗရော့နီကာဟာ ကျန်းမာရေး ကောင်းသေးသလို၊ သမီးချောနှစ် ယောက်လည်း ရှိသေးတယ်။ ဒါတင်မကဘူး။ တနင်္လာနေ့တိုင်း သူနဲ့ ‘ဆလောင်းမြို့နယ်

၅၀' နဲ့ ခြင်္သေ့နီပတ်ဘ်မှာ ဘီယာသောက်ရင်း ဉာဏ်စမ်းကစားပွဲဆော့ဖို့ တွေ့ဖြစ် သေးတယ်။

စောစောကအဖြေကို ပေးပါမယ်။ သွားတိုက်ဆေးလား။ အိမ်သာသုံးစက္ကူလား။ ဗရော်နီကာကရှင်းပြတယ်။ ကမ္ဘာမှာ လူနှစ်မျိုးရှိတယ်တဲ့။ သွားတိုက်ဆေးကြိုက်တဲ့သူ တွေနဲ့၊ အိမ်သာသုံးစက္ကူကြိုက်တဲ့သူတွေ။ ဗရော်နီကာကတော့ သွားတိုက်ဆေးကို ပိုပြီး နှစ်သက်တယ်။ သူကရှင်းပြတယ်။ အိမ်သာသုံးစက္ကူဆိုတာ တစ်ခုခုနဲ့ အစားထိုးလိုက် လို့ရတယ်။ စက္ကူစုတ်တွေဘာတွေ ယူသုံးလိုက်လို့ရတယ်။ သွားတိုက်ဆေးကတော့ဒီလို အလွယ်တကူ အစားထိုးလို့မရဘူး။ ပြီးတော့ သွားတိုက်ဆေးဟာ အိမ်သာသုံးစက္ကူထက် ပိုကောင်းတယ်။ ပါးစပ်ထဲမှာ နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းသွားတယ်။ လူလည်း နေလို့ထိုင်လို့ ကောင်းသွားတယ်တဲ့။ ဒါကြောင့် ဗရော်နီကာက သွားတိုက်ဆေးကိုပိုကြိုက်သတဲ့။

--

ဆလောင်းမြို့မှာ မှောင်ရီပျိုးစပြုပြီ။ ကျွန်တော် ဟိုတယ်ကို လမ်းလျှောက်ပြန် နေတယ်။ လမ်းမှာ ဘုရားကျောင်းနဲ့တွဲထားတဲ့ သင်္ချိုင်းတစ်ခုတွေ့တာနဲ့ 'သုသာန် ကုထုံး' ဆိုတာကို စမ်းသပ်ကြည့်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ သင်္ချိုင်းမြေပွပေါ်မှာလျှောက် ရင်း အုတ်ဂူတစ်ခုရှေ့ရောက်တိုင်း ခဏရပ်ပြီး အုတ်ဂူပေါ်မှာရေးထားတဲ့ နာမည်ကိုအသံ ထွက်ပြီး ရွတ်ကြည့်တယ်။ ကျွန်တော့်အတွက် ဘာမဆို အသံထွက်ရွတ်လိုက်ရမှ အစစ် အမှန်လို့ ခံစားရတယ်လေ။ ၁၃ နှစ်သား ယောက်ျားလေး။ ၈၄ နှစ်အရွယ် အမျိုးသား။ ၁၉ နှစ်အရွယ် မိန်းကလေး။ ဒီလို သေပြီးသားသူတွေရဲ့ အုတ်ဂူတွေကို လာကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကိုယ်အသက်ရှင်နေတာကို ပိုတန်ဖိုးထားတတ်လာမယ်လို့ ပြောကြပေမယ့် ကျွန်တော်ကတော့ ဘာမှမခံစားရဘူး။ ရာသီဥတုအေးနေတာပဲသိတယ်။ အုတ်ဂူတွေရှေ့မှာ တစ်ယောက်တည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်စကားပြောနေရတာ အရူးလိုပဲ။

ဒီလိုစဉ်းစားမိနေတုန်းမှာပဲ အယ်လင်ဂရင်းဝေး ဆိုတဲ့အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ရဲ့ အုတ်ဂူရှေ့ရောက်သွားတယ်။ ၁၉၁၄ မတ်လတွင် ကွယ်လွန်သည်တဲ့။ ကွယ်လွန်တဲ့အချိန် မှာ သူ့အသက်က ကျွန်တော်နဲ့ တူတူပဲ။ သူ့အုတ်ဂူကိုကြည့်ရင်း ကျွန်တော်ဆက်နွယ်မှု တစ်ခုကို ခံစားလာရတယ်။ ဟုတ်တယ်...။ အဲဒီနေရာ၊ အဲဒီအချိန်၊ အဲဒီအုတ်ဂူရှေ့မှာ ကျွန်တော် ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်တယ်။ ဒီနေ့ကနေစပြီး နောင်လာမယ့်နေ့တိုင်းနေ့တိုင်းမှာ စားချင်တဲ့ဟင်းကို စားတော့မယ်လို့... ဆုံးဖြတ်လိုက်တာ။ အဆီများတဲ့၊ အနှစ်များတဲ့၊ နှလုံးရောဂါမဖြစ်ချင်ရင်ရှောင်...လို့ သတိပေးထားတဲ့ ဟင်းတွေကိုကျွန်တော် မရှောင် တော့ဘူး။

--

ဘီဘီစီရဲ့ စမ်းသပ်မှု တီဗွီအစီအစဉ်ကကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့်တကယ်တမ်း ကျတော့ ဆလောင်းမြို့၊ ဒါမှမဟုတ် အခြားဘယ်နေရာကိုမဆို ဘယ်လိုမျိုးပျော်အောင် လုပ်ပေးလို့ရမလဲ။ ပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းလိုက်ရင် ပျော်မလား။ ဒုစရိုက်မှုတွေကင်း အောင်လုပ်ပေးမယ်။ မြို့အလှကိုပျက်စေတယ်ဆိုတဲ့ ဆောက်လုပ်ရေး ပရောဂျက်တွေကို ပိတ်လိုက်မယ်။ လေထုညစ်ညမ်းနေတာကို သန့်စင်ပေးမယ်။ ဒါဆိုရင် ဂေါက်ကကျတဲ့ ဘီယာလို ပျော်ရွှင်ခြင်းတွေ တဝေါဝေါကျလာမှာလား။ ဒီနည်းလမ်းကို ဂျော့ချ်အိုဝဲဆိုတဲ့ စာရေးဆရာကြီးက မယုံခဲ့ဘူး။ သူကပြောတယ် “ သုခအတိပြီးတဲ့ နယ်မြေ၊ ထာဝရပျော် ရွှင်ခြင်းတွေ ပြည့်နေတဲ့နယ်မြေ... တွေကိုဖန်တီးပေးမယ်ဆိုတဲ့ သူတွေတော်တော်များများ ဟာ သွားကိုက်ဝေဒနာ ခံစားနေရတဲ့ သူတစ်ယောက်နဲ့တူတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ သွားမကိုက်ခြင်းဘဲလို့ ယူဆထားကြတာ”

သူပြောတာမှန်တယ်။ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ “သောကမရှိခြင်း” သက်သက်တော့ မဟုတ်ဘူး။ တကယ်က ပျော်ရွှင်ဖို့အတွက် တစ်ခုခုတော့ ရှိဖို့လိုတယ်။ ဘာလိုတာလဲ ဆိုတာကို မသိတာက ခက်တာ။ ပြီးတော့ နေရာဒေသတစ်ခုကို မီးလုံးလဲသလို လဲလိုက် ဖို့ဖြစ်နိုင်ပါ့မလား။ အရင်ဆုံးအနေနဲ့ အဲဒီနေရာကိုယ်တိုင်က ပြောင်းလဲချင်စိတ်ရှိဖို့ လိုအပ်တာလား။

ဆလောင်းမှာတော့ရှင်းပါတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုဟာ ဆင့်ကူးပွားများစွမ်းရှိတယ်ဆိုတဲ့ သီအိုရီ ဟာ ဒီမှာအလုပ်မဖြစ်ဘူး။ ဆလောင်းမြို့ခံ ၅၀ ဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ပတ်သက်ပြီး နည်းနည်းတော့ ပိုသိသွားကြတာ မှန်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ တခြားသူတွေကိုတော့ ကူးစက်မသွားဘူး။ ဆင့်ကူးပွားများခြင်း သီအိုရီကမှားနေတာ လား။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီလိုမထင်ဘူး။ အပင်ပေါက်ဖို့အတွက် စိုက်လိုက်တဲ့အစေ့အရေ အတွက် နည်းနေသေးတာပဲဖြစ်မယ်။ ရစ်ချတ်ဟေးလ်၊ ဟယ်သာဂိုက်၊ ဗရော့နီကာ ပက်ဂယ်လီယာတို့လို လူမျိုးတွေ နည်းနေသေးတာ။ အချိန်တန်ရင်တော့ ဆင့်ပွားခြင်း သီအိုရီဟာ အလုပ်ဖြစ်လာမှာပါ။ အတိုင်းအတာတစ်ခု၊ ရေချိန်မှတ်တစ်ခုကိုရောက်ရင် ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ တောမီးလိုပဲ ဝုန်းခနဲပျံ့သွားပါလိမ့်မယ်။

ဒါဆို ခုလောလောဆယ် ဘာဆက်လုပ်ကြမလဲ။ အပင်တွေဆက်ပြီး စိုက်ဖို့ပဲ ရှိတာပေါ့။ ပြီးတော့ အပင်ပေါက်ဖို့၊ အသီးခူးဖို့ထက် အပင်စိုက်ဖို့က ပိုအရေးကြီးပါ တယ်။ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်ပေါင်းများစွာကလည်း ထပ်ကာထပ်ကာ ပြောခဲ့ကြတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ဆက်တိုက်လုပ်ဆောင်ခြင်းရဲ့ ထုတ်ကုန်တစ်ခုဖြစ်တယ်။ စာရေးဆရာ

နေသန်နီယယ်ဟော့သွန်းကလည်း ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ မဖိတ်ခေါ်ဘဲ ဝမ်းပေါ်မှာလာနားတဲ့ လိပ်ပြာ..တဲ့။

ဒီတော့ လူတွေ၊ နေရာတွေကို ပိုပြီးပျော်ရွှင်လာအောင် အတင်းကြိုးစားနေမယ့် အစား ကနေဒါစာရေးဆရာ ရောဘတ်ဆန်ဒေးဗီးစ်ရဲ့ အကြံဉာဏ်ကိုလိုက်နာကြရင်ပိုများ ကောင်းလာမလား။ “ခင်ဗျား မပျော်ဘူးဆိုရင် မပျော်တဲ့အကြောင်းကို စဉ်းစားစိတ်ပူ နေမယ့်အစား ကိုယ့်ရဲ့မပျော်ရွှင်မှုထဲက ဘယ်လိုရတနာတွေတူးဖော်လို့ရမလဲ ဆိုတာကို လိုက်ရှာပါ”တဲ့။

ဒီလိုစဉ်းစားလိုက်တော့ ဆလောင်းမြို့အပေါ်မှာထားတဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့အမြင်ဟာ လုံးဝပြောင်းလဲသွားတယ်။ စိတ်ညစ်စရာ၊ စိတ်ပျက်စရာ၊ ကဲ့ရဲ့စရာ မြို့တစ်မြို့မဟုတ် တော့ဘူး။ တကယ်တော့ ဒီမြို့ဟာ သိသူဖော်စားဖို့ အသင့်စောင့်ကြိုနေတဲ့ ရတနာသိုက် တစ်ခုပဲ။

xxx

၉ အိန္ဒိယ

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ဝိရောဓိတစ်ခု

တချို့သောနေရာတွေဟာ မိသားစုနဲ့တူတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ မိသားစုဆိုတာ အင်မတန်စိတ်ရှုပ်ဖို့ကောင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်မိသားစုကိုယ် တန်ဖိုးထားကြတာချည်းပါပဲ။ ရှေးရေစက်ကြောင့် မိသားစုတစ်ခုအဖြစ် ဆုံခွင့်၊ ကြုံခွင့် ရတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ရင်ထဲမှာ၊ မသိစိတ်ထဲမှာ သိနေပြီးသား။

ကျွန်တော့်မှာလည်း ကိုယ့်မိသားစုလို ခံစားရတဲ့ နေရာတစ်ခု ရှိနေတယ်။ အဲဒီနေရာကတော့ အိန္ဒိယနိုင်ငံပါ။ ဒီနိုင်ငံကို ကျွန်တော်ချစ်သလို မုန်းလည်းမုန်းတယ်။ ချစ်လိုက် မုန်းလိုက် ဖြစ်နေတာတော့မဟုတ်ဘူး။ ချစ်ရင်းနဲ့ မုန်းနေတာ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံဟာ အင်မတန်စိတ်ရှုပ်ဖို့ကောင်းပေမယ့် ဆွဲဆောင်မှုညှို့အားလည်းပြင်းတယ်။ ဒီနိုင်ငံမှာနေ ပြီးတဲ့အခါ ခင်ဗျားတို့ ကျွမ်းကျင်လာမယ့် ပညာနှစ်ခုရှိတယ်။ ဘာပညာတွေလဲဆိုတော့ “ခေါင်းထဲမှာ ဆန့်ကျင်ဘက်အတွေးနှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်တည်း၊ တစ်ချိန်တည်းဆွဲကိုင် ထားနိုင်ဖို့။ ပြီးတော့ အဲဒီလိုလှေကန်နှစ်ဖက်နင်းနေရင်း ရူးမသွားဖို့။” အိန္ဒိယလူမျိုးတွေ အတွက်ကတော့ အထူးတလည်သင်ယူစရာမလို၊ ထမင်းစားရေသောက်ပါ။

၁၉၅၈ ခုနှစ်က ဘုံ့ဘောမြို့ကိုသွားမယ့် လေယာဉ်ပေါ်မတက်ခင်မှာ စာရေးဆရာ အာသာကိုအက်စတယ်လာက ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ သူ့အိန္ဒိယကိုသွားရတဲ့ အကြောင်းရင်းက “မတူတဲ့မြင်ကွင်းတစ်ခုကနေ (ဒါမှမဟုတ်) မတူညီတဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်လတ္တီတွတ်မှု”

တစ်ခုကနေပြီး အနောက်တိုင်းကမ္ဘာကို ပြန်ကြည့်ဖို့” တဲ့။ ဟုတ်တယ်။ သူပြောတာကို ကျွန်တော်သဘောတူတယ်။ အိန္ဒိယနဲ့ပတ်သက်ပြီး စာရေးဆရာ ဂျက်ဖရီပိန်းကလည်း ဒီနိုင်ငံဟာ “ခေတ်သစ်ကို လမ်းကြောင်းကွဲတစ်ခုကနေ သွားနေတဲ့ နိုင်ငံ” လို့ပြောခဲ့ သေးတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆီကို သွားနေတဲ့နိုင်ငံလို့ ပြောချင်တာလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ။

ဒါပေမယ့် ကိုအက်စတယ်လာ ဘုံဘောကိုရောက်တော့ ထင်ထားသလိုမဟုတ်၊ အပူငွေ့နဲ့ ရေပုပ်နဲ့တွေ့က ဆီးကြိုနေတယ်။ “ကျုပ်မျက်နှာကို သေးခံအဝတ်နဲ့ပတ်ထား သလိုပဲ” တဲ့။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ကိုအက်စတယ်လာ တစ်ယောက် စိတ်ပျက်သွားခဲ့သလား။ ကျွန်တော်ကတော့ ဒီလိုမထင်ပါ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံဟာ ဆွဲဆောင်မှုပြင်းတယ်။ စိတ်တိုစရာ ကောင်းတယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ သွားလည်ရင်း ရောဂါပါကူးလာတတ်တယ်။ သို့သော် အိန္ဒိယဟာ ခင်ဗျားကို ဘယ်တော့မှ စိတ်မပျက်စေရဘူး။

--

အလုပ်စလုပ်ကတည်းက ကျွန်တော်ဟာ နိုင်ငံခြားသတင်းထောက်ပဲဖြစ်ချင်ခဲ့ တာ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံဆိုတာ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ တကယ့်နိုင်ငံရပ်ခြားနေရာတစ်ခုပဲလေ။ ဒီတော့ အမျိုးသားလူထုရေဒီယိုက ကျွန်တော့်ကို အိန္ဒိယမှာ အလုပ်နဲ့သွားနေမလားလို့ ခွင့်ပေးတော့ အိန္ဒိယကို တစ်ခါမှမရောက်ဖူးပေမယ့် ကျွန်တော် ချက်ချင်းပဲလက်ခံခဲ့တယ်။ ဒီနိုင်ငံနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဗဟုသုတဆိုလို့ အိန္ဒိယမှာ မြေဆရာတွေရှိတယ်။ ဆင်းရဲခေါင်းပါးမှု မြင့်မားတယ် စသဖြင့် လူတိုင်းသိတဲ့ အချက်တွေလောက်ပဲသိခဲ့တာ။

ဒီလိုနဲ့ ၁၉၉၃၊ ဒီဇင်ဘာလမှာ ဖြစ်ချင်ရာဖြစ်ဆိုတဲ့စိတ်အပြည့်နဲ့ ကျွန်တော်ဟာ နယူးဒေလီရဲ့ အင်ဒီရာဂန္ဒီလေဆိပ်ကို ရောက်ခဲ့ပါလေရော။ ခရီးဆောင်သေတ္တာထဲမှာ အသံဖမ်းစက်တွေ၊ မှတ်စုစာအုပ်တွေ၊ အပူပိုင်းဒေသနဲ့ ကိုက်မယ့် အဝတ်အစားတွေ။

ကျွန်တော့်အနေနဲ့ သတင်းထောက်တစ်ယောက်ပီပီ ကြီးကြီးကျယ်ကျယ်သတင်း တွေကိုပဲ ထောက်လှမ်းခဲ့တယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေး၊ နျူကလီးယား အင်အားကြီးထွားလာမှု၊ ဘူဘုန်းနစ် ပလိပ်ရောဂါ ကပ်ဆိုက်ခြင်း၊ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲနေသည့် အခြေအနေတွေ့ရှိရ...။ ဒီသတင်းတွေအပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ ပိုပြီးစိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းတဲ့ တခြားတစ်ဖက်ရှိနေသေးတယ်ဆိုတာကိုလည်း ကျွန်တော် သိပါတယ်။ ဂုရုတွေ၊ တန်ခိုးပြခြင်းတွေ စတဲ့အထူးအဆန်းတွေ တစ်ပုံကြီးကျန်နေသေး တယ်။ တစ်ခါတစ်ရံမှာ ဒီလိုအထူးအဆန်းတွေဟာ သတင်းထဲပါလာတဲ့အထိ ကြီးမား သွားတာတွေလည်း ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဟိုးရှေ့အခန်းမှာ ပြောခဲ့တဲ့ နို့တန်ခိုးပြခြင်းလို့ပေါ့။ တစ်နိုင်ငံလုံး ရုတ်ရုတ်သံသံဖြစ်ကုန်တာ။

ဒေလီမြို့ရဲ့ ပဟာဂနက်ချ် ရုပ်ကွက်တစ်ခွင်ကိုလည်း ကျွန်တော်လျှောက်ကြည့် ခဲ့ဖူးတယ်။ ပဟာဂနက်ချ် ရုပ်ကွက်ဟာ ကျောပိုးအိတ် ခရီးသည် (ဘတ်ဂျက်ချွေတာပြီး ခရီးသွားသူ) တွေလာစုနေတဲ့ နေရာတစ်ခုဖြစ်တဲ့အတိုင်း လူပေါင်းစုံတယ်။ တွေ့သမျှ လူဆီမှာ ကပ်ရပ်စားသောက်နေတဲ့ ပိုက်ဆံကိုတစ်ပြားကနေနှစ်ပြားခွာသုံးနေကြတဲ့၊ ရေကောင်မချိုးတဲ့... ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသွားတွေဒီရုပ်ကွက်မှာ တစ်ပုံတစ်ပင်။ ဒါပေမယ့် ဒီခရီးသွားတွေမှာ ကျွန်တော်မတတ်နိုင်တဲ့၊ မသုံးနိုင်တဲ့အရာတစ်ခုရှိနေတယ်။ အဲဒီအရာ ကတော့ အချိန်ပါ။ သူတို့ဆီမှာ အေးအေးဆေးဆေးဘာမှမလုပ်ဘဲ လပေါင်းများစွာ နေဖို့ အချိန်တွေရှိနေတယ်။ ဂိုအာကမ်းခြေဘက်ကိုသွားမလား၊ ဟိမဝန္တာတောင်ပေါ် တက်မလား၊ ဘယ်သွားသွား ဆေးခြောက်လေးရှု၊ အချိန်တွေလည်းရ အေးဆေးပဲ။ ဒါကိုမှ အချိန်ပိုနေသေးရင် အိန္ဒိယမှာရှိတဲ့ အက်ရှရန်လိုခေါ်တဲ့ ရိပ်သာတွေမှာ အေးရာ အေးကြောင်း 'စိတ်ဝိညာဉ်ရှာဖွေခြင်း' ဆိုတာနဲ့အချိန်ထပ်ကုန်ကြသေးတယ်။ အဲဒီနေရာ တွေမှာ ဘာတွေလုပ်ကြသလဲတော့ ကျွန်တော်လည်းသေသေချာချာမသိပါ။ အိန္ဒိယမှာ နှစ်နှစ်တောင်နေခဲ့ပြီး အက်ရှရန်ထဲကို တစ်ခါမှမရောက်ဖူးတာကို ပြန်တွေးတိုင်းအားမရ ဖြစ်မိတယ်။

ကျွန်တော်ဒီတစ်ခါတော့ အိန္ဒိယကိုရည်ရွယ်ချက်အသစ်နဲ့ ထပ်ရောက်လာပါပြီ။ ပြီးတော့ ကျွန်တော်အရမ်းသိချင်တဲ့ အချက်တစ်ချက်ရဲ့ အဖြေကိုလည်း ဒီနိုင်ငံမှာတွေ့ နိုင်မယ်ထင်တယ်။ ကျွန်တော်သိချင်တာက ရှင်းပါတယ်။ ပိုက်ဆံလည်းရှိ၊ အဆင်လည်း ပြေနေပြီးသား အနောက်နိုင်ငံသားတွေဟာ ဘာကြောင့်များ အိန္ဒိယလိုပြဿနာပေါင်းစုံနဲ့ ဆင်းရဲနေတဲ့နိုင်ငံမှာ သုခချမ်းသာကို လာရှာကြသလဲဆိုတာကို သိချင်တာ။ ၁၉ ရာစု ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ မက်စ်မူအယ်လာကတော့ ပြောဖူးတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံဟာ ကျွန် တော်တို့အားလုံးရဲ့ 'အိမ်အိုဟောင်း' တစ်ခုလိုပဲ၊ မြင်တတ်မယ်ဆိုရင် သတိရစရာ အတိတ်တွေ အပြည့်ရှိတယ်တဲ့။

--

အိန္ဒိယနိုင်ငံဟာ ကျွန်တော် ရောက်တဲ့အခေါက်တိုင်းမှာ ပြောင်းလဲသွားသလိုလို ရှိပေမယ့်...အရင်အတိုင်းပဲ။ ကျွန်တော်သဘောကျတဲ့ ဒေလီမြို့ရဲ့ ဈေးတစ်ခုမှာ အခုဆို မက်ဒေါ်နယ်ဘာဂါဆိုင် ရောက်နေပြီ။ ဒါပေမယ့် ဘာဂါဆိုင်ဘေးမှာ နတ်ဘုရားရုပ်တု ရောင်းတဲ့ဆိုင်က ရှိနေတုန်းပဲ။ အေတီအမ် ငွေထုတ်စက်တွေ၊ ဟန်းဖုန်းတွေ၊ အင်တာနက် တွေ ရှိလာပေမယ့် အိန္ဒိယရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကျောက်ဖျာကတော့ တင်းမာခိုင်မြဲဆဲ၊ မပြောင်း မလဲ တည်ရှိနေဆဲပဲ။ ဒီနိုင်ငံကို ခေတ်သစ် တိုင်းတစ်ပါးယဉ်ကျေးမှုတွေ မထိုးဖောက်

နိုင်သေးတာ မထူးတော့မထူးဆန်းပါ။ ဟိုးအရင် မူဂယ်အင်ပါယာ၊ ဗြိတိသျှအင်ပါယာ တွေတုန်းကလည်း အိန္ဒိယရဲ့ယဉ်ကျေးမှုကို မလွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့ဘူး။ အမြဲတမ်း အိန္ဒိယကသာ အနိုင်ရခဲ့တာ။ တိုင်းတစ်ပါးယဉ်ကျေးမှုကို ခုခံတိုက်ထုတ်လိုက်တာတော့ မဟုတ်ဘူး။ အားလုံးကို အိန္ဒိယယဉ်ကျေးမှုထဲကို ဆွဲသွင်းလိုက်တာ။

တၢ်ချမဟာ ဗိမာန်ကိုပဲကြည့်ပါ။ အခုခေတ်မှာတော့ တၢ်ချမဟာဗိမာန်ဟာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ သင်္ကေတအဆောက်အအုံတစ်ခုဖြစ်နေပြီ။ ဒါပေမယ့် တၢ်ချမဟာဗိမာန်ကို တည်ခဲ့တဲ့သူက ၁၇ ရာစု မူဂယ်အင်ပါရာရဲ့ ဧကရာဇ်တစ်ဦး။ အိန္ဒိယလူမျိုးမဟုတ်ဘူး။ အခုတော့ သူ့ကိုအိန္ဒိယဘုရင်တစ်ပါး အဖြစ်နဲ့ပဲ မှတ်မိကြတော့တယ်။ ဒီလိုပဲ မက်ဒေါ်နယ်ဘာဂါဟာလည်း အိန္ဒိယရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကို မတော်လှန်နိုင်ဘူး။ မက်ဒေါ်နယ်ရဲ့သမိုင်း တစ်လျှောက်မှာ ပထမဆုံးအနေနဲ့ ဘစ်မက် လို့ခေါ်တဲ့ သူတို့ရဲ့ နာမည်အကြီးဆုံး ဘာဂါကို ဖြုတ်ချလိုက်တယ်။ အိန္ဒိယမှာ အမဲသားမစားတဲ့အတွက် အသားဘာဂါတွေ တော်တော်များများကိုလည်းမရောင်းတော့ဘူး။ အဲဒါတွေအစား သက်သတ်လွတ်ဘာဂါ၊ အာလူးကတ်သလစ်၊ ပြီးတော့ ဒိန်ခဲကော်ပြန်လိပ်စတာတွေကိုသတ်သတ်တီထွင်ရတယ်။ မက်ဒေါ်နယ်ဟာအိန္ဒိယအစားအသောက်ကိုများ ပြောင်းလဲပစ်တော့မှာလားလို့ အများက စိုးရိမ်ခဲ့တာ။ နောက်ဆုံးကျတော့ အိန္ဒိယက မက်ဒေါ်နယ်ကို ပုံစံပြောင်းပေးလိုက်တယ်။

ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့သော့ချက်ကို ရှာဖွေဖို့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို အနောက်တိုင်းသားတွေ တဖွဲဖွဲရောက်လာခဲ့ကြတယ်။ ဘီတဲလ်အဖွဲ့ အိန္ဒိယကိုရောက်လာပြီး မဟာရီရိုမဟာ့ရှ် ယိုဂီနဲ့ အတူ ဂင်္ဂါမြစ်ဘေးမှာ တရားမထိုင်ခင်ကတည်းက နာမည်ကြီးအနောက်တိုင်းသား တွေတော်တော်များများ အိန္ဒိယကို ရောက်ခဲ့ပြီးပြီ။ အန်နီဘီးဆန်၊ အီးအမ်ဖော်စတာ၊ ခရစ္စတိုဖာ အစ်ရှာဝုဒ်၊ မာတင်လူသာကင်းဂျူနီယာ.. စသဖြင့်။ တချို့က သူတို့ နိုင်ငံရဲ့ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေအတွက် အဖြေရှာဖို့ အိန္ဒိယကိုလာကြတယ်။ တချို့က သာမန်လူသား တစ်ယောက်ထက် ပိုပြီး သိချင်၊ တတ်ချင်၊ ခံစားချင်ကြလို့ ဒီနိုင်ငံကို ရောက်လာကြတယ်။ တချို့ကတော့ နားအေးပါးအေး နေချင်လို့ ရောက်လာတယ်။ ဒါပေမယ့် အိန္ဒိယဟာ ရုသ်ဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ စာရင်းအရဆိုရင် ပျော်ရွှင်နေတဲ့နိုင်ငံတွေထဲမှာ မပါဘူး။ ဒါဆို ဒီလူတွေက ဘာလာလုပ်ကြတာလဲ။ သောကတွေပြည့်နေတဲ့နယ်မြေမှာ သုခတစ်စွန်းတစ်စများရှိမလား.. လာရှာကြတာလား။ ဝိရောဓိတစ်ခုပဲလား။

ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် မဟုတ်ဘူး။

--

နာမည်ကြီး ဂုရုအသစ်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဆရီဆရီရာဇီရှန်ကာ အကြောင်းကို ကျွန်တော်ကြားဖူးပါတယ်။ ဆံပင်အရှည် အရောင်နက်နက်၊ အေးချမ်းတဲ့အပြုံးနဲ့။ သူက Mainstream လို့ခေါ်တဲ့ လူကြိုက်များတဲ့ ဂုရုတစ်ဦး။ Mainstream ဂုရု ဆိုတာ ကျွန်တော် အခုမှကြားဖူးတယ်။

ဆရီဆရီရဲ့ အက်ရှရန် ဘန်ဂလောမြို့ အပြင်ဘက်မှာရှိတယ်။ ဘန်ဂလောကို အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ ဆီလီကွန်တောင်ကြားလို့ တင်စားခေါ်ကြတယ်။ နည်းပညာမြို့တော်ပေါ့။ ဘန်ဂလောဟာ ရှော့ပင်းစင်တာတွေ၊ ဖုန်းကုမ္ပဏီတွေနဲ့ အရောင်တလက်လက်တောက်နေတဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံအသစ်လို့ ပြောကြတယ်။ ဘန်ဂလောမှာ လုပ်ကိုင်နေထိုင်နေကြတဲ့ အိုင်တီပညာရှင်တွေ၊ ဆော့ဖ်ဝဲအင်ဂျင်နီယာတွေ၊ ဖုန်းဖြေစင်တာ အလုပ်သမားတွေကို cybercoolies (နည်းပညာ အလုပ်ကြမ်းသမားတွေ)လို့ ခေါ်ကြသတဲ့။ ဒီလူတွေဟာ အလုပ်ဖိစီးမှုတွေများလာတဲ့အခါ စိတ်ပြေလက်ပျောက်ဖြစ်အောင်၊ စိတ်ငြိမ်သွားအောင် အက်ရှရန်ရှိရာဆီကို ပြေးပြီးခိုလှုံကြတယ်။ အိန္ဒိယအသစ်က အိန္ဒိယအဟောင်း ဆီမှာ ခေတ္တခဏ ခိုလှုံခွင့်တောင်းတဲ့ သဘောပေါ့။

အက်ရှရန် ရှိရာဆီကို ကျွန်တော် အငှားကားနဲ့ သွားတယ်။ လမ်းမှာ နွားတွေ၊ ခွေးတွေ၊ အသားဆိုင်မှာ ချိတ်ထားတဲ့ အသားတွဲတွေ၊ အင်္ကျီချုပ်ဆိုင်တွေ၊ တခမ်းတနားတောက်ပနေတဲ့ Oracle နည်းပညာကုမ္ပဏီအဆောက်အအုံ၊ ‘အလွယ်ဆုံးအင်္ဂလိပ်စကားပြော’ ဆိုတဲ့ ဆိုင်းဘုတ်...။ အော်တိုလိုခေါ်တဲ့ သုံးဘီး ဆိုင်ကယ်တစ်စီး ဘေးနားကနေ ဝှီးခနဲ ဖြတ်မောင်းသွားတယ်။ အိန္ဒိယမြို့တွေမှာ အော်တိုတွေဟာ လူသတ်ပျားတွေလိုပဲ တဝီဝီနဲ့ မောင်းချင်သလိုမောင်းကြတာ။ အော်တိုရဲ့နောက်မှာ တန်းပြီးကျန်ခဲ့တဲ့ မီးခိုးတွေကို ရှူမိပြီး ကျွန်တော်ချောင်းဆိုးလာတယ်။ နောက်ထပ်ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုတွေ့တယ်။ “အာရှ၏ အဆင့်မြင့်ဆုံး အထူးရောဂါကုဆေးရုံ” တဲ့။ ချောင်းတဟွတ်ဟွတ်ဆိုးနေရင်း ကျွန်တော်တွေးမိတယ်။ ရောဂါနှင့်ဆေးရုံ တစ်နေရာတည်းတွင် ရရှိနိုင်သည်ပေါ့လေ။

အက်ရှရန်ကို ရောက်ပါပြီ။ ဒေသဥယျာဉ်ထဲ ရောက်သွားသလိုပါပဲလား။ စိမ်းစိုနေတဲ့ပန်းပင်တွေ၊ အသီးတွေပြုတ်နေတဲ့ သရက်ပင်၊ ငှက်ပျောပင်တွေ။ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်နေတယ်။ အက်ရှရန်တွေရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်က ဒါများလား။ ဆူညံပွက်လောရိုက်နေတဲ့ ပြင်ပလောကဆီကနေ ဒီကိုရောက်လာတဲ့အခါ တကယ်ထက် ပိုပြီး ငြိမ်းချမ်းတယ်လို့ ထင်ရတာများလား။

ကျွန်တော် ရောက်လာတာကို ဘယ်သူမှ ထူးထူးခြားခြား မကြိုဆိုကြပါဘူး။ ဘာသိဘာသာပါပဲ။ ဆရီဆရီရာဇီရှန်ကာ (သို့) ဂုရုကြီးရဲ့ ဓာတ်ပုံတွေကို နေရာတိုင်းမှာ

www.burmeseclassic.com

တွေ့ရတယ်။ ဧည့်ကြိုကောင်တာနောက်မှာ၊ အခန်းနံရံမှာ၊ တီဗွီဖန်သားပြင်ပေါ်မှာ။

ရုံးဝန်ထမ်းပုံစံနဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို စာရွက်တစ်ခုပေးပြီး အချက်အလက်တွေ ဖြည့်ခိုင်းတယ်။ စာရွက်ထဲမှာ “သင် စိတ်ကျန်းမာရေးကုသမှုခံယူဖူးပါသလား” ဆိုတဲ့မေးခွန်းတွေ့တယ်။ မခံယူဖူးပါ..လို့ကျွန်တော် ညာပြီးဖြည့်လိုက်တယ်။ “အလုပ်အကိုင်” ဆိုတဲ့ နေရာမှာ အကြံပေးအရာရှိလို့ ထပ်ပြီးညာလိုက်တယ်။ ဂျာနယ်လစ်လို့ဖြေလိုက်ရင် အက်ရှရန်မှာ ဟိုစပ်စုဒီစပ်စုလာလုပ်တယ် ထင်မှာစိုးလို့ပါ။ ဒီနေရာမျိုးမှာ ညာပြောရတာ ကောင်းပါ့မလားလို့ ကျွန်တော်တွေ့မိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအတွေးက ခဏပဲခံပြီး ဘယ်ပျောက်သွားသလဲမသိဘူး။

အက်ရှရန်ထဲမှာ အားလုံးပြည့်စုံပြီးသား။ အပြင်ထွက်စရာမလိုဘူး။ ဘာလိုချင်သလဲ၊ အကုန်ရှိတယ်။ အစားအသောက် ရှိတယ်။ အဝတ်လျှော်စရာနေရာ ရှိတယ်။ အေတီအမ်စက်လည်း ရှိတယ်။ ဆေးဆိုင်ရှိတယ်။ ကော်ဖီဆိုင်ရှိတယ်။ အင်တာနက်ဆိုင်လည်းရှိတယ်။

ခရီးဆောင်သေတ္တာကိုဆွဲပြီး ကျွန်တော် လျှောက်လမ်းအတိုင်း ဝင်သွားလိုက်တယ်။ လမ်းမှာ ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခု - “ပန်းများအား မျက်လုံးဖြင့်သာ ထိတွေ့ပါ” တဲ့။ လမ်းများ လူတချို့တွေ့တယ်။ သူတို့ကြည့်ရတာ စိတ်ပူစရာ ကောင်းလောက်အောင်ကို အေးဆေးနေပါလား။ ကျွန်တော်နှုတ်ဆက်တော့ သူတို့က ပြန်နှုတ်ဆက်တယ်။ “ဂျိုင်ဂုရုဒဗ်” တဲ့။ ဘာပြောတာပါလိမ့်။ နောက်ပိုင်းကျမှ သူတို့ပြောတဲ့စကားရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ပြန်သိရတယ်။ “ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော စိတ်ဓာတ် အောင်မြင်ပါစေ” လို့ပြောတာတဲ့။ ကြီးကျယ်ခမ်းနားသော စိတ်ဓာတ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တို့ဆီမှာ ရှိတာလား၊ ဂုရုကြီးဆီမှာ ရှိတာလား။ ဒါတော့ ကျွန်တော်မသေချာပါ။

--

ကျွန်တော် အဝတ်အစားပွပွ လဲလိုက်ပြီး ညစာစားတဲ့ ခန်းမဘက်ကို လျှောက်သွားလိုက်တယ်။ ခန်းမထဲမဝင်ခင် ဖိနပ်ကိုချွတ်ပြီး တခြားသူတွေရဲ့ ဖိနပ်တွေနဲ့တူထားထားတယ်။ လူတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ပန်းကန်ထဲကို စူပါသက်သတ်လွတ်ဟင်း (နွားနို့မပါ၊ ကြက်သွန်ဖြူ/နီ မပါ) ထည့်ပေးတယ်။ ကျွန်တော်ထိုင်ဖို့ နေရာရှာတော့ ထိုင်စရာနေရာမတွေ့ဘူး။ လူတွေအားလုံး ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ ထိုင်နေကြတာကိုး။ ထိုင်နေကြတဲ့လူတော်တော်များများက ကြမ်းပေါ်မှာ ထိုင်ရတာကို ကျွမ်းကျင်ပြီးသားသူတွေ။ ကြာပန်းပုံစံလို့ခေါ်တဲ့ တင်ပျဉ်ခွေပုံစံနဲ့ သက်သောင့်သက်သာပဲ ထိုင်နေကြတယ်။ အဲဒီကျွမ်းကျင်သူတွေထဲမှာ ကျွန်တော် မပါပါ။

ကျွန်တော့်ဘေးမှာ ဆာဒူးတစ်ယောက် ထိုင်နေတယ်။ ဝတ်ရုံရှည်ဝတ်ထားတယ်။ မုတ်ဆိတ်မွှေးက ရှည်ပြီးပျော့ပျောင်းနေတယ်။ နှဖူးမှာ အစင်းသုံးစင်း ခြစ်ထားတယ်။ “ဂျိုင်ဂုရုဒမ်” လို့ သူကကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်တယ်။ လက်အုပ်ချီဆုတောင်းပြီးမှ ညစာ စားတယ်။ ထမင်းကို လက်နဲ့ယူပြီး ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ပါးစပ်ထဲကိုထည့်တယ်။ သူစားတဲ့ပုံက ညင်သာတယ်။ ကြည့်လို့ကောင်းတယ်။ ကျွန်တော်စားတော့ ရုပ်ပျက်ဆင်းပျက်ဖြစ်နေတယ်။ အစားတစ်ဝက်လောက်က ပါးစပ်ဆီမရောက်ဘဲ ကျွန်တော့်ပေါင်ပေါ်မှာ။ မေးစိမှာလည်း ဟင်းရည်တွေပေကုန်တယ်။ ကံကောင်းထောက်မစွာနဲ့ထမင်းစေ့တစ်စေ့နှစ်စေ့တော့ ပါးစပ်ထဲဝင်သွားတယ်။ ကျွန်တော် တော်တော်လေး စိတ်ဓာတ်ကျသွားတယ်။ တစ်သက်လုံး လက်နဲ့စားလာတဲ့သူတွေက ဇွန်းခက်ရင်းသုံးပြီး စားတဲ့အခါ အဆင်မပြေတာကို ကျွန်တော်နားလည်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့်ဇွန်းခက်ရင်းနဲ့စားနေကျလူက လက်နဲ့စားရင် အဆင်ပြေသင့်တယ် မဟုတ်လား။ ကိုယ့်လက်ကိုယ် သုံးပြီးစားတာပဲ။ အလိုလိုတတ်နေရမှာမဟုတ်ဘူးလား။

လူတစ်ယောက်က ကျွန်တော့်ကို လက်တိုပြီး အကြံပေးတယ်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အကြံဉာဏ်တွေ ပေးတော့မလားလို့ ကျွန်တော်ထင်မိသေးတယ်။ မဟုတ်ပါ။ သူပေးတဲ့အကြံက ချက်ခြင်းသုံးလိုရတဲ့ အကြံဉာဏ်ပါ။ ထမင်းစားရင် ဘယ်လက်နဲ့ မစားပါနဲ့တဲ့။ ညာလက်ကိုပဲသုံးပါတဲ့။ ဘယ်လက်ကို ကိုယ်လက်သန်စင်တဲ့နေရာမှာပဲ သုံးပါတဲ့။

ခန်းမထဲကလူတချို့ ဝတ်ထားတဲ့ တီရှပ်တွေမှာ “အများအကျိုးပြုခြင်းသည် ပျော်ရွှင်ခြင်း၏ သော့ချက်ဖြစ်၏” ဆိုတဲ့စာကြောင်းကို တွေ့ရတယ်။ သုတေသနရှာဖွေတွေ့ရှိချက်တွေကလည်း ဒီအချက်ကို ထောက်ခံထားတယ်။ အများအကျိုးပြုလုပ်ငန်းတွေမှာ ပုံမှန် ကူညီတတ်တဲ့ သူတွေဟာ ‘တွက်ချက်မှုတွေအရဆိုရင်’ မကူညီတတ်တဲ့ သူတွေထက် ပိုပြီးပျော်ရွှင်မှုမြင့်မားကြသတဲ့။ တီရှပ်ဝတ်ထားတဲ့သူတွေကို ဒီအကြောင်းပြောပြဖို့ ကျွန်တော်စဉ်းစားမိသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် မပြောဖို့ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။ အက်ရှရန်ထဲမှာ သုတေသနအကြောင်းတွေ၊ တွက်ချက်မှုအကြောင်းတွေ ပြောဖို့မသင့်ဘူး မဟုတ်လား။

ခန်းမထဲကနေ အပြင်ကိုထွက်လာတော့ ဂုရုကြီးရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဖြန့်ဝေရေးလုပ်ငန်းတွေအကြောင်း တင်ပြထားတဲ့ သင်ပုန်းတစ်ခုတွေ့တယ်။ ဆရီဆရီ ကျနာယ်လစ်သင်တန်း၊ ပြီးတော့ ဆရီဆရီ စီမံခန့်ခွဲမှုသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ထားရှိပြီးဖြစ်သည် ဆိုပါလား။ “စီမံခန့်ခွဲမှုဂုရု” ဆိုတဲ့စကားလုံးကျွန်တော့် ခေါင်းထဲကို ရုတ်တရက် ရောက်လာတယ်။

ကျွန်တော် အသံထွက် ရယ်မိသွားတယ်။ ဘယ်သူမှ ကျွန်တော့်ကို လှည့်မကြည့်ကြပါ။ အက်ရှရန်မှာ ရုတ်တရက် ထရယ်လည်း ဘာမှမဖြစ်ဘူး။ အော်ငိုရင်လည်း ရတယ်။ ခြေတစ်ပေါင်ကျိုး ခုန်ဆွခုန်ဆွသွားနေရင်လည်း ဘယ်သူမှ ဘာမှမပြောဘူး။ ပြဿနာ မရှိပါ။ သို့သော် ဂုရုကြီးကို မထီမဲ့မြင်စော်ကားလိုတော့ လုံးဝမရဘူး။

အက်ရှရန်ရဲ့ ကျောင်းဆောင်က အထပ်သုံးထပ်ပါတဲ့ မင်္ဂလာဆောင်ကိတ်မုန့်နဲ့ ခပ်ဆင်ဆင်။ ထိပ်ဆုံးမှာ မီးသီးအပြာတစ်လုံး တပ်ထားတယ်။ အထဲမှာတော့ ကျောက်ပြား အဖြူတွေအပြည့်။ စတိတ်စင်ပေါ်မှာ ဂုရုကြီးရဲ့ဓာတ်ပုံရှိတယ်။ ဓာတ်ပုံကတော်တော် ကြီးတယ်။ လေးပေလောက်မြင့်မယ်။ ပလ္လင်လိုခုံတစ်ခုပေါ်မှာ တင်ထားတယ်။ ပတ်ပတ်လည်မှာ ပန်းကြိုးကုံးတွေ အပြည့်စီရီချထားတယ်။ ကျောက်ပြားဖြူကို ခြေထောက်နဲ့ နင်းလိုက်တော့ အေးခနဲပဲ။

အကုန်ခြုံကြည့်လိုက်ရင်တော့ အရမ်းအရောင်တောက်လွန်းတယ် ထင်တယ်။ မျက်နှာကြက်မှာလည်း ပန်းတွေအပြည့်ပဲ။ အဝင်ဝမှာက ငါးပေလောက်မြင့်တဲ့ ငန်းဖြူ အရုပ်နှစ်ခုထားထားသေးတယ်။ အမှိုက်ပုံးတွေကျတော့ ယုန်ရုပ်တွေနဲ့။ ဝေါ့လ်ဒစ်စနေ အငွေ့အသက်တွေတောင် ရလာသလိုပဲ။

ဂုရုကြီးရဲ့ဓာတ်ပုံအရှေ့က ကြမ်းပြင်မှာ သီချင်းဆိုနေတဲ့ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ရှိတယ်။ “ရှိဗာဉံ၊ ရှိဗာဉံ” ။ တဖွဖွစွတ်ပြီး သီချင်းဆိုနေကြတယ်။ ကျွန်တော့်ဘေးပတ်လည်က လူတွေ ဖြည်းဖြည်းချင်း လှုပ်လာကြတယ်။ ပထမတော့ ဖြည်းဖြည်းပဲ။ သီချင်းအရှိန် တက်လာတာနဲ့ အမျှ ကကွက်တွေလည်း မြန်လာတယ်။ တချို့က ကိုယ်ကိုလှည့်ပြီး ကတယ်။ တချို့က လက်ချင်းချိတ်ပြီး ကတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ ထုံးစံအတိုင်းငြိမ်ပြီး အားလုံးကို ကြည့်နေလိုက်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် စိတ်လည်းပျက်ပါတယ်။ ဒီလိုနေရာ မျိုးရောက်လာတာတောင် သက်သောင့်သက်သာ မနေတတ်သေးပါလား။ အခုမှရောက် တာပဲလေ... ဖြည်းဖြည်းပေါ့၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဖြေသိမ့်လိုက်ပါတယ်။

အက်ရှရန်ကိုရောက်နေသူ အများစုက အိန္ဒိယလူမျိုးတွေပါ။ ဘန်ဂလောမှာ အလုပ်လုပ်နေကြတဲ့၊စိတ်ဖိစီးမှုများနေကြတဲ့ သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ၊ အိုင်တီ ဝန်ထမ်းတွေ။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ဆိုရင် တခြားပြည်နယ်ကနေ ရောက်လာတာတဲ့။ အစကတော့ ဘန်ဂလောမှာရှိတဲ့ Oracle ဆော့ဖ်ဝဲသင်တန်းတစ်ခုမှာကျောင်းအပ်မလို့ပဲ။ ဒါပေမယ့် မတက်ဖြစ်ဘဲ အက်ရှရန်ကို ရောက်လာတာ။ အက်ရှရန်မှာပဲ သင်တန်းအပ် ဖြစ်သွားတယ်။ အိန္ဒိယမှာ ဆော့ဖ်ဝဲပညာနဲ့ ဂုရုလမ်းစဉ်နဲ့ အလဲအလှယ်သုံးလိုရတယ် ဆိုတဲ့သဘောပေါ့။

အက်ရှရန်မှာ နိုင်ငံခြားသားတချို့လည်း ရောက်နေကြတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ တွေ့ဖြစ်တာက ပေါ်တူဂီကရောက်လာတဲ့ အယ်လ်ဆာ ဆိုတဲ့အမျိုးသမီးရယ်။ ဒိုမီနီကန် ရီပတ်ဘလစ်ကလာတဲ့ အီဗာဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးရယ်။ သူတို့နှစ်ယောက်က စိုင်းဘာဘာရဲ့ အက်ရှရန်မှာလည်း နှစ်ပတ်လောက် နေခဲ့ပြီးပြီတဲ့။ ဆိုင်းဘာဘာအက်ရှရန်က ဒီနားမှာပဲ။ သိပ်မဝေးဘူးပြောတယ်။ ဆိုင်းဘာဘာဘက်မှာ နေရထိုင်ရတာ ပိုခက်ခဲတယ်တဲ့။ စည်းကမ်းပိုတင်းကျပ်တယ်။ ဂုရုကြီးရဲ့ အက်ရှရန်မှာလို ဖိမ်မကျဘူးတဲ့။ ဒီအက်ရှရန်မှာ ဘာတွေဖိမ်ကျစရာ ရှိသလဲတော့ ကျွန်တော်မသိပါ။ ကျွန်တော့်ရေချိုးခန်းမှာ ရေပူရေနှေး မရပါ။ ထမင်းစားပြီးရင်လည်း ကိုယ့်ပန်းကန်ကိုယ် ဆေးရပါတယ်။ ဘာမှတော့မဖြစ် ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် ဖိမ်ကျနေတာတော့ မဟုတ်ဘူးလေ။ အယ်လ်ဆာနဲ့ အီဗာက သူတို့ ဟိုဘက်အက်ရှရန်မှာ ဒုက္ခနည်းနည်းရောက်ပေမယ့် အသိတရားတွေတော့ အများကြီး ရခဲ့တယ်တဲ့။

“အံ့ဩစရာတွေ အများကြီးတွေ့ခဲ့တယ်ရှင်”။ အယ်လ်ဆာက လျှို့ဝှက်ချက် တစ်ခုကို ပြောပြတော့မယ့် လေသံနဲ့ပြောတယ်။

“ဆွာမိကြီးက ခေါ်တွေ့တော့မှ တွေ့ခွင့်ရတာ။ ဒီအတိုင်းသွားတွေ့လို့မရဘူး”။ အီဗာကဝင်ပြောတယ်။

အခု ဂုရုကြီးရဲ့ အက်ရှရန်မှာလည်း အဆင်မပြေတာတချို့ရှိပါတယ်တဲ့။ ဒီမှာ ကျတော့ အချက်အလက်တွေကို သေသေချာချာ မသိရတဲ့ အကြောင်း၊ ဘယ်သူကမှ ဘာမှ ရှင်းမပြတဲ့အကြောင်း အီဗာက ပြောပြတယ်။

“အခုထိ ဘယ်ကိုသွားရမယ်ဆိုတာကို ဘယ်သူမှ ရှင်းမပြဘူးရှင်” အီဗာရဲ့ အသံက စိတ်ပူနေတဲ့အသံ။ “ကျွန်မတို့ကို ဘာမှပြောမပြထားဘူး”။ သူ့ကိုကြည့်ရတာ အက်ရှရန်တစ်ခုမှာ နှစ်ပတ်ကြာအောင် နေခဲ့ဖူးတဲ့သူနဲ့ မတူပါလား။ ပျာယာခတ်နေတာ။ တကယ်တမ်းကျတော့ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ်သိချင်တဲ့အရာကိုကိုယ့်ဘာသာကိုယ်ရှာဖို့ ဒီကိုရောက်လာကြတာမဟုတ်ဘူးလား။

--

သင်တန်းရဲ့ ပထမဆုံးအချိန် ဒီနေ့စပါတယ်။ အတန်းထဲမှာ ကျွန်တော်အပါအဝင် လူ ၃၀ လောက်ရှိမယ်။ အတန်းနာမည်ကို ‘ဘဝနေနည်းအနုပညာ’ လို့ ပေးထားပါတယ်။ လူ ၃၀ ထဲမှာ နိုင်ငံခြားသားဆိုလို့ ကျွန်တော်ရယ်၊ အယ်လ်ဆာရယ်၊ အီဗာရယ် သုံးယောက်ပဲရှိမယ်။ အားလုံးကြမ်းပေါ်မှာ ထိုင်ရတယ်။ ကျွန်တော်တို့ကိုသင်ပြ ပေးမယ့်သူက အာမီဆိုတဲ့ အိန္ဒိယအမျိုးသမီးတစ်ဦးပါ။ အာမီဟာ အရင်တုန်းကကုမ္ပဏီ

အုပ်ချုပ်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးတယ်။ အခုတော့ အာမိနဲ့သူ့ရဲ့ခင်ပွန်းဟာ ကမ္ဘာပတ်ပြီး ဂုရုကြီးရဲ့ သင်ကြားမှုတွေကို ဖြန့်ဝေပေးနေတယ်။ အာမိက သစ်သားစင်မြင့်တစ်ခုပေါ်မှာ တင်ပျဉ်ခွေထိုင်နေတော့ သူ့နေရာက ကျွန်တော်တို့ထက် အနည်းငယ်ပိုမြင့်နေတယ်။ ဆယ်လ်ဝါခါမိန်လို့ခေါ်တဲ့ ဝတ်ရုံရှည်ကိုဝတ်ထားတဲ့ အာမိရဲ့မျက်နှာမှာ ကျွန်တော်မြင် ဖူးသမျှထဲမှာ အကြည်လင်ဆုံးလို့ပြောလို့ရတဲ့ အပြုံးကိုတွေ့ရတယ်။

ကျွန်တော်တို့ အချင်းချင်းကိုယ်စီမိတ်ဆက်ကြတယ်။ မိတ်ဆက်ရတာပြဿနာ မဟုတ်ပါ။ ပြဿနာက “ကျွန်ုပ်အား သင်ပိုင်ပါသည်” လို့ပြောပြီးမိတ်ဆက်ခိုင်းတာ။ လူတိုင်းကိုတစ်ယောက်ချင်းစီ ဒီလိုပြောပြီးမိတ်ဆက်ခိုင်းတယ်။ ဒီလိုပြောရတာကျွန်တော့် အတွက်တော့ အဆင်မပြေ။ အခုမှတွေ့တဲ့သူတွေက ကျွန်တော့်ကို ဘယ်လိုပိုင်ဆိုင်သွား တာလဲ။ စကားကိုမပီတပီ ဝါးချရင်း ကျွန်တော်ကြိုးစားမိတ်ဆက်လိုက်ပါတယ်။ ဒါပြီး တဲ့အခါ ကျွန်တော်တို့ကို အက်ရှရန်ရဲ့စည်းကမ်းတွေအကြောင်း ပြောပြတယ်။

စည်းကမ်းချက် ၁ - အဝတ်အစားပွပွကိုသာ ဝတ်ရမည်

ဒီတစ်ချက်က ပြဿနာမရှိပါ။

စည်းကမ်းချက် ၂ - ယနေ့မှစပြီး နောက်သုံးရက်အတွင်းတွင် အရက်သေစာ သောက်စားခြင်း မပြုရ။

ဒီတစ်ချက်ကတော့ ပြဿနာနည်းနည်းရှိတယ်။ ညနေခင်းဆိုရင် သောက်နေကျ ပိုင်လေး မသောက်ရတော့ဘူးပေါ့။ ရပါတယ်။ သုံးရက်လောက်တော့ တောင့်ခံကြည့် လိုက်မယ်။

စည်းကမ်းချက် ၃ - ကော်ဖီ၊ လက်ဖက်ရည်နှင့် ကဖီဓာတ်ပါသောအရာများ လုံးဝမသောက်ရ။

ဒါပြဿနာကြီးသွားပြီ။ အဲဒီစည်းကမ်းချက်ကို ကြားလိုက်တော့ ကျွန်တော် ပက်လက်လန်လဲတော့မလိုတောင် ဖြစ်သွားတယ်။ ရင်ဝကို ဆောင့်ကန်လိုက်သလိုပဲ။ ထွက်ပြေးဖို့တောင် စဉ်းစားမိသွားတယ်။ အသိအမြင်အသစ်တွေရဖို့ ပေးဆပ်ရမယ်ဆို တာကို ကျွန်တော်နားလည်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပေးဆပ်ရမယ့်အရာက ဒီလောက်ကြီးမား လိမ့်မယ်လို့ ထင်မထားခဲ့ဘူး။ စိတ်ထဲမှာ ကယောက်ကယက်ဖြစ်လာတယ်။ နောက်ထပ် ၇၂ နာရီလုံးလုံး ကော်ဖီတစ်ခွက်တောင် မသောက်ရဘဲ ဘယ်လိုရှင်သန်ရမလဲ။

ကျွန်တော်ဖြစ်ပျက်နေတာတွေကို အာမိက မသိတာလား။ မသိချင်ယောင်ဆောင် နေတာလား မသေချာ။ တရားထိုင်ဖို့အချက်ပြတယ်။ ကျွန်တော် အရင်တုန်းကတည်းက တရားထိုင်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုမှအဆင်မပြေဘူး။ ကျွန်တော်

ရေဒီယိုလောကမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့သူမဟုတ်လား။ ရေဒီယိုအလုပ်မှာ တိတ်ဆိတ်မှုဆိုတဲ့ အရာဟာ မပြောကောင်းတဲ့အရာတစ်ခု။ ရေဒီယိုလွှင့်နေတုန်းတစ်စက္ကန့်၊ နှစ်စက္ကန့်ထက် ပိုပြီးတိတ်ဆိတ်သွားရင် ပြဿနာတစ်ခုခုဖြစ်နေလို့ပဲ။

ပြီးတော့ ဝင်လေထွက်လေကို မှတ်ရတာ မမှတ်တတ်ဘူး။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ တော့ အသက်တစ်ခါ ရှူလိုက်တိုင်း သေဖို့ တစ်လှမ်းပိုနီးသွားတယ်လို့ပဲ ယူဆတယ်။ သေမင်းဆီသွားနေတဲ့ ခြေလှမ်းကို ဘာလို့ရေတွက်နေမှာလဲ။

အာမိက စီဒီဖွင့်စက်ခလုတ်ကို နှိပ်လိုက်တယ်။ ဂုရုကြီးရဲ့ အသံသွင်းထားတဲ့ စကားသံကြည်ကြည်စူးစူး၊ တစ်ခန်းလုံးကိုလွှမ်းခြုံသွားတယ်။ “သင်၏ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သင်သည် ယခုအခါ ငြိမ်းချမ်းမှုရရှိသွားပြီဖြစ်သည်။ သင်၏ အံ့ဩချီးကျူးဖွယ်ကိုယ်ခန္ဓာ ကိရိယာအတွက် ကျေးဇူးတင်စိတ်မွှေးပါလေ”

ကျွန်တော့်ရဲ့ ကိုယ်ခန္ဓာကိရိယာကတော့ အရင်လောက် မကောင်းတော့တာ အမှန်ပဲ။ ၁၉၈၇ လောက်တုန်းကဆိုရင်တော့ ဒေါင်ဒေါင်မြည်ပေါ့။ အခုတော့နည်းနည်း ပျက်ယွင်းစပြုနေပြီ။ ဒါပေမယ့် ဂုရုကြီးပြောချင်တာကို ကျွန်တော်သဘောပေါက်ပါတယ်။ အသက်ရှင်နေတာကိုပဲ ကျေးဇူးတင်ရမယ်။

တရားထိုင်နေစဉ် မျက်လုံးတွေကို မှိတ်ခိုင်းထားတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော် မသိမသာမျက်လုံးကိုဖွင့် ဘေးပတ်ပတ်လည်ကို ခိုးကြည့်လိုက်တယ်။ အာမိ မျက်နှာက အပြုံးဟာ အရောင်တလက်လက် တောက်နေပါလား။ ဟုတ်တယ် အရောင်တောက်နေ တယ်လို့ပဲ ပြောရမယ်။ ဂုရုကြီးရဲ့နည်းလမ်းဟာ ထိရောက်မှုတစ်ခုခု ရှိနေတာတော့ သေချာတယ်။ ဒီအက်ရှင်နာလည်း ကျွန်တော်မသိနိုင်တဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်တွေရှိကိုရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ သံသယမကုန်သေးဘူး။

ဂုရုကြီးရဲ့တရားစကားတွေကို အာမိက တစ်ဆင့်ပြန်ရွတ်ဖတ်ပြတယ်။ တချို့ စကားစုတွေဟာ တော်တော် မှန်တယ်။ “ပျော်ဖို့ကိုစောင့်နေကြတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်း ဆိုတာ အခုလက်ရှိမှာပဲ ခံစားလို့ရတာ။ ပစ္စုပ္ပန်ဆိုတာ ရှောင်လွှဲလို့မရဘူး”။ ဒီတစ်ခု ကိုကျွန်တော် သိပ်သဘောကျသွားတယ်။ ဟုတ်တယ်။ ပစ္စုပ္ပန်ဆိုတာကို ရှောင်လို့မရ ဘူးဆိုရင် လက်ရှိအချိန်ကိုတန်ဖိုးထား ပွေ့ဖက်ဖို့သာ ရှိတော့တယ်မဟုတ်လား။

အာမိကဆက်ပြောတယ်။ “ကလေးတစ်ယောက်ကို ချောကလက် ယူမလား။ စိတ်ရဲ့ငြိမ်းချမ်းမှုကို ယူမလားလို့မေးလိုက်ရင် ချောကလက်ကိုပဲယူမှာသေချာတယ်။ ဒါပေမယ့် လူကြီးတစ်ယောက်ဆိုရင်တော့ စိတ်ငြိမ်းချမ်းမှုကို ရွေးဖို့ပိုပြီးဖြစ်နိုင်တယ်” ဆွစ်ဇာလန်ကလူတွေတော့ မပါလောက်ဘူးထင်တယ်။ ဆွစ်ဇာလန်မှာ ချောကလက်ဟာ

စိတ်ရဲ့ငြိမ်းချမ်းမှုပဲလေ။

အတန်းခဏနားတယ်။ အခွင့်အရေးရတုန်း အတန်းထဲက အိန္ဒိယလူမျိုး တချို့နဲ့ ကျွန်တော် စကားပြောဖြစ်တယ်။ တော်တော်များများက အိုင်တီလုပ်ငန်းခွင်မှာ အလုပ်လုပ်နေကြတဲ့သူတွေ။ အိုင်တီအလုပ်ဆိုတဲ့အတိုင်းပဲ မနားမနေလုပ်ကြရတာ။ ဒီတော့ ဘဝနေနည်းအနုပညာဟာ သူတို့အတွက် အသုံးဝင်မယ်လို့ ယူဆကြတယ်။ တစ်ဘဝလုံး ရင်းစရာမလိုဘဲ စိတ်ငြိမ်းချမ်းမှုပေးနိုင်မယ့် ပညာရပ်ဖြစ်နေလို့ သဘောကျကြတာပါ။ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကိုစွန့်ပြီး တောထွက်စရာမလိုဘူးလေ။ တစ်ပတ်မှာ သုံးရက်အချိန်ပေးနိုင်ရင်ရပြီ။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ခရီးစဉ်အကြောင်း သူတို့ကိုပြောပြလိုက်တယ်။ ကမ္ဘာ့အပျော်ဆုံး နေရာတွေကို ရှာဖွေနေတဲ့အကြောင်း၊ ရသဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဒေတာဘေ့စ်အကြောင်း။ အခုတွေ့တဲ့သူတွေက အိုင်တီပညာရှင်တွေဆိုတော့ ဒေတာဘေ့စ်အကြောင်း ပိုနားလည်မယ်မဟုတ်လား။ ဒါပေမယ့် အားလုံးက ကျွန်တော့်ကို မျက်မှောင်ကုတ်ပြီး မယုံနိုင်တဲ့ အကြည့်နဲ့ ကြည့်ကြတယ်။

“ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ဘာလို့ နုံပါတ်တွေနဲ့တိုင်းတာချင်တာလဲ” ဘင်ဒါဆိုတဲ့ ဆော့ဖ်ဝဲအင်ဂျင်နီယာက ကျွန်တော့်ကိုမေးတယ်။

သူမေးတဲ့မေးခွန်းက ရှင်းရှင်းလေးပါ။ သို့သော် ကျွန်တော့်မှာ အဖြေမရှိဘူး။ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို တိုင်းတာလို့ရသလား၊ မရဘူးလားဆိုတာကိုပဲ တစ်ချိန်လုံးစဉ်းစားနေခဲ့တော့ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့အရာဟာ တိုင်းတာသင့်တဲ့အရာဟုတ်ရဲ့လား... ဆိုတဲ့မေးခွန်းကို တစ်ခါမှမမေးမိဘူး။ စဉ်းလည်းမစဉ်းစားမိဘူး။

သူတို့ထဲကတော်တော်များများဟာ နိုင်ငံရပ်ခြားမှာ နေထိုင်အလုပ်လုပ်ဖူးတဲ့သူတွေ။ ဒါပေမယ့် အချိန်တန်တော့ အိန္ဒိယကိုပြန်ရောက်လာတာပဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

“ခန့်မှန်းမရတဲ့နေရာဖြစ်နေလို့” တဲ့။ အားလုံးက တစ်သံတည်းဖြေတယ်။

ကျွန်တော် ထင်မထားတဲ့အဖြေပဲ။ ကျွန်တော်တို့အနောက်တိုင်းသားတွေအတွက် ခန့်မှန်းမရခြင်းဟာ အင်မတန်ကြောက်ဖို့ကောင်းတဲ့အရာ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ မိသားစု၊ အလုပ်၊ ကားလမ်း၊ ရာသီဥတု... အားလုံးကို သေချာပေါက် ခန့်မှန်းတွက်ချက်လို့ရတဲ့ အရာတွေဖြစ်လာအောင် ကြိုးစားနေကြတာ။ သေချာခြင်းဆိုတဲ့အရာနောက်ကိုဆက်တိုက်လိုက်နေကြတာ။

အခုတော့ ကျွန်တော့်ရှေ့က ဆော့ဖ်ဝဲအင်ဂျင်နီယာတစ်စုဟာ မသေချာခြင်း၊ ခန့်မှန်းမရခြင်းဆိုတာကို ကြိုက်တယ်၊ ချစ်တယ်၊ မခွဲနိုင်ဘူးတဲ့။ ကျွန်တော်ထင်တယ်။

ဒီနိုင်ငံဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းဗေဒသိပ္ပံပညာတွေနဲ့ စမ်းသပ်လို့မရတဲ့ နယ်မြေတစ်ခုတည်းမှာ တည်ရှိနေတာလား။

ညစာစားချိန်ရောက်တော့ အယ်လ်ဆာနဲ့ အီဗာကို အမြင်မသင့်တော်တဲ့နေရာမှာ ထိုင်နေတာကို တွေ့ရတယ်။ ထိုင်ခုံပေါ်မှာ ထိုင်နေတာပါ။ ခနော်နီခနော်နဲ့ ပလတ်စတစ် ထိုင်ခုံလေးတွေပါ။ ဒါပေမယ့် ကြမ်းပေါ်မှာမထိုင်ရတော့ဘူး။ ဇိမ်ကျနေကြတာပေါ့။ ထိုင်ခုံနောက်မှာလက်နဲ့ ရေးထားတဲ့ စာတမ်းတစ်ခု။ ‘ထိုင်ခုံများသည်သက်ကြီးရွယ်အိုများ နှင့် နိုင်ငံခြား ခရီးသည်များအတွက်သာဖြစ်သည်’ တဲ့။ ကျွန်တော့်ကို လာထိုင်ပါဦးလို့ ဖိတ်ခေါ်တော့ ကျွန်တော် အတော်လေး ကျေးဇူးတင်သွားတယ်။

အီဗာကပြောပြတယ်။ တခြားအက်ရှရန်တွေမှာဆိုရင် အခုလို အမျိုးသားတွေနဲ့ အမျိုးသမီးတွေ စကားပြောခွင့်မရှိဘူးတဲ့။ သီးသန့်ခွဲထားကြတာ။ ‘‘စိတ်ဝိညာဉ်တိုးတက် မြင့်မားရေးကိုပဲအာရုံစိုက်စေချင်တာလေ။ တခြား...’’ အီဗာကလက်ဟန်ခြေဟန်နဲ့ သူ့ရဲ့ ခါးအောက်ပိုင်းကို ညွှန်ပြတယ်။ ‘‘...ခန္ဓာကိုယ်ရဲ့ ခံစားချက်တွေအပေါ်မှာ အာရုံမထား စေချင်ဘူး’’။ ဒါတော့ ပြဿနာမရှိပါ။ နေ့တိုင်း ရေအေးနဲ့ ရေချိုးနေရတာနဲ့ တင် ခန္ဓာ အပေါ်ဖြစ်တဲ့အာရုံကလုံလောက်နေပါပြီ။

--

ဒီနေ့ကတော့ အရေးကြီးတဲ့နေ့တစ်နေ့။ ဆူဒါရှန်ကရီယာ လို့ခေါ်တဲ့အသက်ရှူ နည်းကို သင်ပေးမယ့်နေ့ဖြစ်လို့ပါ။ သင်တန်းတစ်ခုလုံးရဲ့ အရေးအကြီးဆုံးလို့ ပြောလို့ရတဲ့ သင်ခန်းစာဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာထိုင်ရတယ်။ ကျွန်တော် ကြိုးစားပန်းစား၊ တွန့်လိမ်ကောက်ကွေးပြီး တင်ပျဉ်ခွေထိုင်လိုက်တယ်။ ကိုယ်ပေါ်မှာ ဝတ်ထားတဲ့ သားရေနဲ့ ပြုလုပ်ထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေအကုန်လုံးကို ချွတ်ဖို့ အာမီကညွှန်ကြား တယ်။ လက်ပတ်နာရီကြိုးကအစ ချွတ်ခိုင်းတယ်။ ‘‘သားရေဆိုတာ အသက်မရှိတော့တဲ့ အရေပြားသက်သက်ပဲ။ စွမ်းအင်လည်ပတ်မှုကိုလည်း နှေးကွေးစေတယ်’’...။ အက်ရှရန် တွေမှာ စွမ်းအင် ဆိုတဲ့စကားနဲ့ အဆိပ်အတောက် ဆိုတဲ့စကားကို ခဏခဏကြားရမယ်။ စွမ်းအင်နဲ့ အဆိပ်အတောက် ဆိုတာ တကယ်ရှိမှန်း ကျွန်တော်နားလည်ပါတယ်။ သို့သော် ဒီစကားတွေကို ထပ်ကာထပ်ကာ အလကားနေရင်းသုံးနေတဲ့အခါ အဓိပ္ပာယ်မဲ့လာတာ တော့ အမှန်ပဲ။ ကြားလိုက်တိုင်း ကျွန်တော် မျက်နှာရှုံ့မိတယ်။

အခု အားလုံး စိတ်လှုပ်ရှားနေကြတယ်။ ဒီအသက်ရှူနည်း အကြောင်းကို ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကြားဖူးနားဝရှိပြီးသား။ ဒါပေမယ့် အသေးစိတ်ကို မသိရသေးဘူး။ အာမီကပြောတယ်။ ‘‘ခံစားချက်တွေကို လွှတ်ချပစ်လိုက်။ ထိန်းမထားနဲ့။ တကယ်လို့

ဘေးကလူတွေရဲ့ ငိုတဲ့အသံ၊ ရယ်တဲ့အသံတွေ ကြားရတယ်ဆိုရင် လှည့်မကြည့်ပါနဲ့။ မစပ်စုပါနဲ့။ သူတို့ခံစားချက်နဲ့သူတို့ ငိုပါစေ၊ ရယ်ပါစေ။ သူတို့ရဲ့ အတွေ့အကြုံဟာ ကိုယ့်အတွေ့အကြုံမဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်စိတ်ပူစပြုလာတယ်။ စိတ်ထဲမှာငိုချင်ရယ်ချင် ဖြစ်လာရတဲ့အထိ ပြင်းထန်တဲ့ကျင့်စဉ်ဆိုတော့ ဖြစ်ပါ့မလား။ ကော်ဖီမသောက်ရတာ ၂၄ နာရီကျော်ပြီ။ ကိုယ်ထဲမှာ ကဖီဓာတ်ကအတော် နည်းနေပြီ။ စိတ်လည်း နည်းနည်း တိုနေပြီ။

လေ့ကျင့်ခန်း စလုပ်ရပြီ။ ဘာမှတော့ ထူးထူးထွေထွေမဟုတ်ပါ။ အိပ်နေရင်း ဟောက်သလိုပါပဲ။ မအိပ်ဘဲ ဟောက်ရတာ။ ပြီးတော့ ကျောချပြီး ၁၀ မိနစ် လှဲအိပ်ရ တယ်။ ကျွန်တော့်ဘေးက အမျိုးသမီးဆီက ညည်းသံကြားရတယ်။ နာလို့လားမသိဘူး။ ကျွန်တော်စိတ်ပူသွားပြီး မျက်လုံးဖွင့်ကြည့်ဖို့ စဉ်းစားမိတယ်။ ဒါပေမယ့် မကြည့်လိုက် ပါဘူး။ ဒါသူပိုင်တဲ့ သူ့ရဲ့အတွေ့အကြုံပဲလေ။ ကျွန်တော်နဲ့ မဆိုင်ဘူးမဟုတ်လား။

အတော်လေးကြာမှ မျက်လုံးဖွင့်ကြည့်ခွင့်ရတယ်။ တင်ပျဉ်ခွေပြန်ထိုင်ရတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့အတွေ့အကြုံတွေကို မျှဝေ (မျှဝေတယ်ဆိုတဲ့စကားဟာလည်း အက်ရှရန်တွေမှာ အသုံးများတယ်) ရတယ်။ အီဗာကအရင်စပြောတယ်။ “ကျွန်မ ဒီလိုအတွေ့အကြုံမျိုး တစ်ခါမှ မခံစားဖူးဘူး။ စိတ်ထဲမှာ မျက်နှာတွေ အများကြီးမြင်ရတယ်။ ဂုရုကြီးရဲ့ မျက်နှာကိုလည်း တွေ့ရတယ်။ ဂုရုကြီးကျွန်မတို့နဲ့ အခု တူတူရှိနေတယ် ထင်တယ်”။ အားလုံးလက်ခုပ်တီးကြတယ်။

“ဆက်ပြီး ထိန်းမထားလိုက်နိုင်ဘူး”။ တစ်ယောက်ကပြောတယ်။

“အခု ခေါင်းမကိုက်တော့ဘူး”။ နောက်တစ်ယောက်ကပြောတယ်။ လက်ခုပ် တီးကြပြန်တယ်။

“ကျွန်မ တစ်နေရာကို ထွက်သွားတယ်။ ဘယ်ကို ထွက်သွားတာလဲကိုတော့ မမှတ်မိတော့ဘူး။ ထွက်သွားမိတာတော့ အမှန်ပဲ” တဲ့။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်ကရှင်းပြ တယ်။

အယ်လ်ဆာရဲ့အတွေ့အကြုံကတော့ အပြင်းထန်ဆုံးဖြစ်မယ်။ “ကျွန်မစိတ်ထဲမှာ မီးရှူးမီးပန်းတွေ၊ အပြာ၊ အနီ၊ အရောင်စုံတွေ မြင်လိုက်ရတယ်။ ခြေထောက်အောက်ပိုင်း မှာလည်း ဓာတ်လိုက်သလို စစ်ခနဲဖြစ်သွားတယ်”

ကျွန်တော်ကတော့ မီးရှူးမီးပန်းတွေ မတွေ့မိပါ။ ခေါင်းထဲမှာတော့ တရိပ်ရိပ်နဲ့ အားနည်းသလို ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမယ့် ကော်ဖီမသောက်ရလို့၊ ခြေထောက်ပေါ်ဖီထိုင် တာများပြီး သွေးမလျှောက်တော့လို့ တရိပ်ရိပ်ဖြစ်နေတာနေမှာပါ။ ကျွန်တော်စိတ်ပူ

လက်ပျက်ဖြစ်သွားတယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ဘာမှ မခံစားရတာလဲ။ ကျွန်တော့်ရဲ့စိတ်ဝိညာဉ်ဟာ ဗလာသက်သက်ဖြစ်နေတာလား။

ဒါနဲ့ ဆာတစ်ရှ် ဆိုတဲ့ခပ်ပိန်ပန် ဆော့ဖ်ဝဲအင်ဂျင်နီယာ တစ်ယောက်ရှိသေးတယ်။ ဆရာသမားက အသက်ရှူလေ့ကျင့်ခန်းလုပ်နေရင်း အိပ်ပျော်သွားတယ်။ လေ့ကျင့်ခန်းပြီး လို့အားလုံးစကားပြောပြီးတဲ့အထိ အိပ်နေတုန်း။ တစ်ယောက်က ဆာတစ်ရှ်ပခုံးကိုလှုပ်ပြီး နှိုးကြည့်တယ်။ နိုးမလာဘူး။ ဆက်အိပ်နေတယ်။ သင်တန်းချိန်ပြီးပြီ။ အားလုံးပြန်ဖို့ အသင့်ဖြစ်နေပြီ။ ဒါပေမယ့် ဆာတစ်ရှ်က ထွက်ပေါက်ရှေ့မှာ ပိတ်ပြီးအိပ်ပျော်နေတော့ အားလုံးအခက်တွေ့နေကြတယ်။ ဘယ်လိုလုပ်ရပါ့။ သူ့ကို ကျော်ခွပြီး ထွက်သွားကြတဲ့ အာမီက ပြောတယ်။ အိပ်ပါစေ၊ မနှိုးပါနဲ့၊ သူ့အတွေ့အကြုံကို မဖျက်ဆီးမိစေနဲ့ တဲ့။ အားရပါးရ ဟောက်ပြီး အိပ်ပျော်နေတဲ့ ဆာတစ်ရှ်ရဲ့ကိုယ်ပေါ်က ခွကျော်ရင်း ကျွန်တော် တွေးမိတယ်။ တော်တော် ကံကောင်းတဲ့သူပါလား။ နှစ်ခြိုက်စွာ အိပ်စက်ရခြင်းဟာ အကောင်းဆုံးသော အတွေ့အကြုံပဲမဟုတ်လား။

--

နေ့လယ်စာစားချိန်ရောက်ပြီ။ အီဗာနဲ့အယ်လ်ဆာ နှစ်ယောက်သား စောစောက အတွေ့အကြုံကို အားရပါးရဖောက်သည်ချနေတယ်။ အီဗာကပြောတယ်။ “လူတွေအား လုံး တစ်ရက်ကို ၁၀ မိနစ်လောက်ပဲ တရားထိုင်မယ်ဆိုရင် ကမ္ဘာကြီးတော်တော်ငြိမ်းချမ်း သွားမှာပဲနော်”။ အီဗာက ကမ္ဘာ့ရေးရာတွေကို သည်းမခံနိုင်ဘူးတဲ့။ တီဗီကလာတဲ့ သတင်းတွေကို မကြည့်ဖြစ်တာ နှစ်အတော်ကြာပြီ။ သတင်းတွေကြည့်မိရင် သူနဲ့တိုက် ရိုက်သက်ဆိုင်နေသလိုပဲ ခံစားရသတဲ့။ အမေရိကန်-အီရတ် စစ်ပွဲသတင်းတွေကြည့်ရင်း စိတ်ညစ်လို့ သူ့ရင်သားထဲမှာ အကျိတ်တစ်ခုတောင် ပေါ်လာတယ်ဆိုပဲ။ ဘာဖြစ်လို့ ကျွန်တော့်ကို ဒီအကြောင်းပါ ပြောပြနေသလဲတော့ ကျွန်တော်လည်းမသိပါ။

နောက်တစ်နေ့။ မနက် ၆ နာရီမှာ ကျွန်တော့် နာရီနှိုးစက်မြည်လာတယ်။ ကော်ဖီမသောက်ရတဲ့ရက် နောက်တစ်ရက်ထပ်တိုးပြီ။ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာတစ်စစ်စစ် ကိုက်နေတယ်။ ခွန်အားလည်း မရှိတော့သလို ခံစားနေရတယ်။ မနက်ခင်းယောဂကျင့်စဉ် သင်တန်းကို မနည်းအားမွေးပြီး သွားရတယ်။

ယောဂကျင့်စဉ်ပြီးသွားတော့ နည်းနည်းပိုပြီး နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းသွားတယ်။ တောင့်တင်းနေတဲ့ ခြေတွေလက်တွေ သွေးလည်ပတ်မှုပြန်ကောင်းသွားပြီ။ ဒုတိယအကြိမ် ကရီယာ အသက်ရှူနည်းလေ့ကျင့်ခန်း လုပ်ရမယ်။ ကျွန်တော့်အတွက် ဒီတစ်ခေါက်က အရင်တစ်ခေါက်ထက် ပိုစိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းပါတယ်။ လေ့ကျင့်ခန်းလုပ်ပြီးတဲ့အချိန်မှာ

ဓူးသလိုလိုဝေသလိုလိုနဲ့ ငြိမ်နေတယ်။ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာလှဲချ။ လက်ဝါးကိုမြှောက်ထားရင်း ရှာဗာဆန်လို့ခေါ်တဲ့ လူသေအနေအထားပုံစံလုပ်တဲ့အခါ ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ ပုံရိပ်တွေ တဖျပ်ဖျပ်လွင့်သွားတယ်။ မြင်တာတွေကတော့ အစုံပဲ။ အာမီ ဝတ်လစ်စားလစ်ဖြစ်နေတာကိုလည်း မြင်ယောင်မိတယ်။ စိတ်ထဲမှာ သေတော့မလိုလည်း ခံစားရတယ်။ ဘာဖြစ်ဖြစ် ပြဿနာမရှိပါဘူး။ အတွေ့အကြုံသစ်ယူနေတာ မဟုတ်လား။

နောက်ထပ်လေ့ကျင့်ခန်းတစ်ခုမှာတော့ ကျွန်တော်တို့ကို ကျား/မ အုပ်စုခွဲလိုက်တယ်။ ပြီးရင် ကိုယ်နဲ့သက်ဆိုင်ရာလူကို 'အပြစ်ကင်းစင်တဲ့ ကလေးငယ် အကြည့်' နဲ့ ကြည့်ခိုင်းတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ တွဲရက်ကျတဲ့လူက အိန္ဒိယလူမျိုး အမျိုးသားတစ်ယောက်။ အရွယ်က သက်လတ်ပိုင်း၊ အလုပ်က ဖျော်ရည်ရောင်းတဲ့သူ။ သူနဲ့မျက်လုံးချင်းဆိုင်ပြီး ကြည့်ရတာ ကျွန်တော့် အတွက်တော့ နေရထိုင်ရ တော်တော်ခက်တယ်။ နောက်ဆုံးမှာ လေ့ကျင့်ခန်းပြီးသွားပါတယ်။ နောက်ထပ်တစ်ခု ထပ်လုပ်ရပြန်တယ်။ နောက်လူတစ်ဦးနဲ့ ထပ်တွဲရတယ်။ ဒီတစ်ခါကျတော့ ကိုယ့်ရဲ့ဘဝဇာတ်ကြောင်းစုံလင်ကို အချင်းချင်းဖလှယ်ခိုင်းတယ်။ ကျွန်တော်သိသွားတာ တစ်ခုကတော့ ကျွန်တော့်အနေနဲ့ လူတစ်ယောက်နဲ့ ငါးနာရီကြာအောင် စကားပြောဖို့ထက် 'အပြစ်ကင်းစင်တဲ့ ကလေးငယ်အကြည့်' နဲ့ ငါးစက္ကန့်ကြာအောင် ကြည့်ဖို့က ပိုခက်တယ်ဆိုတာပဲ။

နောက်တစ်ခုအနေနဲ့ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ဂုရုကြီးရဲ့ ဗီဒီယိုဖိုင်ကိုကြည့်ရတယ်။ သူပုန်ဟောင်းတွေ၊ ထောင်ကျနေတဲ့ အကျဉ်းသားတွေ၊ ဆူနာမီငလျင်ဒဏ်ခံခဲ့ရသူတွေ၊ HIV ပိုးရှိနေတဲ့သူတွေ... စသဖြင့် နေရာပေါင်းစုံ၊ ဘဝပေါင်းစုံကလူတွေအသီးသီးရဲ့ ထွက်ဆိုချက်တွေကို ကြည့်ရတယ်။ ဂုရုကြီးရဲ့ တန်ခိုးစွမ်းပကားနဲ့ သူ့သင်ကြားပြသပေးတဲ့ ဘဝနေနည်းအနုပညာကောင်းကျိုးကြောင့် သူတို့ဘဝတွေ ဘယ်လိုပြောင်းလဲသွားခဲ့ပါတယ်ဆိုတာကို နားထောင်ရတယ်။ ဂုရုကြီးဟာ နိုင်ငံတကာအဆင့်အတန်းမီတဲ့ ဗဟုသုတကြွယ်ဝတဲ့သူဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း ဗီဒီယိုဖိုင်ထဲမှာ ကြည့်ရတယ်။ အမေရိကန်စိတ်ပညာဗေဒအဖွဲ့အစည်း စတဲ့နိုင်ငံတကာအဆင့် အဖွဲ့အစည်းတွေအကြောင်းကိုလည်း ဗီဒီယိုထဲမှာ ဂုရုကြီးက မကြာခဏထည့်ပြောတတ်တယ်။

အခုအက်ရှရန်မှာ ဂုရုကြီးအကြောင်းကို တခမ်းတနား ကြည့်ညှိစွာနဲ့ ပြောကြဆိုကြ၊ ဆွေးနွေးကြတယ်။ ဂုရုကြီးနာမည်ကို ပြောတိုင်း ပြောတိုင်း၊ အာမီရဲ့မျက်တောင်တွေ တဖျပ်ဖျပ်ခတ်ပြီး ကျောင်းသူကလေး ရှက်သွေးဖြာသလို ဖြစ်နေတတ်တယ်။ ဂုရုကြီးရဲ့ ဘဝဇာတ်ကြောင်းဟာ တခြားဂုရုတွေလိုပဲ ထူးခြားဆန်းပြားမှုဖြစ်စဉ်တွေနဲ့ ပြည့်လို့။ ဂုရုကြီးဟာ ဟိန္ဒူဘုရားစာအုပ်ကို လေးနစ်သားကတည်းကကျွမ်းကျင်

ဖတ်နိုင်နေပြီတဲ့။ ပြီးတော့ ဒီအက်ရှရန်ကိုစတင် တည်ထောင်တုန်းက ဒီနေရာဟာဘာမှ မရှိတဲ့ လွင်တီးခေါင်ပြင်ကြီးတဲ့။ အာဓိကရင်းပြတယ်။ “ ဂုရုကြီးက အင်မတန်စိမ်းလန်းစိုပြည်တဲ့နေရာပါလား။ အသင်တို့ မတွေ့နိုင်ကြဘူးလား ” လို့ပြောလိုက်ပြီးတဲ့နောက်မှာ တကယ်စိမ်းလန်းစိုပြည်တဲ့ နေရာတစ်ခု ဖြစ်လာတော့တာပဲ။ အခုကျွန်မတို့ရောက်နေတဲ့ အဆောက်အအုံ အပါအဝင် အရာအားလုံးဟာ ဂုရုကြီးတန်ခိုးကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာတာ လို့ပြောရင် မမှားဘူး ”

ကျွန်တော် အပွင့်လင်းဆုံး ဝန်ခံပါ့မယ်။ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ကိုအလွန်အကျွံ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်တာကို ကျွန်တော် သိပ်ပြီးသဘောမကျပါ။ ကိုးကွယ်ဆည်းကပ်ချင်ရင် ကျွန်တော့်အတွက် အိမ်ကမိန်းမရှိပြီးသား။ သူ့ကို ထိုင်ကန်တော့လိုက်ရင်လည်း ရတာပဲ။ အိန္ဒိယအထိ လာစရာမလို။ တစ်စုံတစ်ယောက်ကို အလွန်အကြူးအထင်ကြီးခြင်းဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် အထင်ကြီးမြောက်ပင့်ခြင်းနဲ့တူတူပဲ။ အကျိုးမရှိ။ အမြင်ကတ်စရာလည်း ကောင်းတယ်။

အခုအက်ရှရန်ကို ရောက်မလာခင်မှာ ကျွန်တော် ဂုရုကြီးကိုတွေ့ဖို့ အခွင့်ရခဲ့ပါ သေးတယ်။ ဒေလီမြို့ကိုရောက်ရောက်ချင်းမှာ ဆရီဆရီ ရာဇီရှန်ကာ (ဂုရုကြီး)ရဲ့ဟော ပြောပွဲရှိတဲ့အကြောင်း လက်ကမ်းကြော်ငြာတစ်ခုမှာ တွေ့လိုက်ရတယ်။ ဟောပြောပွဲရဲ့ ခေါင်းစဉ်က “ စိတ်ဖိစီးမှုကင်းစွာ အောင်မြင်ခြင်း ” တဲ့။ ခေါင်းစဉ်ကိုတွေ့တာနဲ့ ကျွန် တော်သိလိုက်တယ်။ ဒီပွဲကို သွားဖြစ်အောင်သွားရမယ်ဆိုတာ။

ဟောပြောပွဲနေရာကို ကျွန်တော် အချိန်စောပြီးကြိုရောက်သွားပေမယ့် ရှေ့မှာ ကျွန်တော့်ထက်အရင်ရောက်နေတဲ့ လူတွေတန်းစီနေပြီ။ ဟောပြောခန်းမထဲ မဝင်ခင်မှာ လုံခြုံရေးက ကျွန်တော်တို့ကို သေချာရှာဖွေစစ်ဆေးတယ်။ ဝင်ပေါက်မှာ သစ်သားပုံး တစ်ခုထားထားတယ်။ ဂုရုကြီးကိုမေးချင်တဲ့မေးခွန်းတွေရှိခဲ့ရင် သစ်သားပုံးထဲကိုထည့်ခဲ့ နိုင်တယ်တဲ့။ ကျွန်တော် မေးခွန်းတစ်ခု ရေးလိုက်တယ်။ စာရွက်ကိုခေါက်ပြီး ပုံးထဲကို ထည့်လိုက်တယ်။

ဂုရုဟောပြောပွဲတွေကိုသွားတဲ့အခါ ဗိုက်ထဲမှာ အစာမရှိလို့မဖြစ်ဘူး။ အနားမှာ ရှိတဲ့ မုန့်ဆိုင်ကနေ ကျွန်တော် ပေါက်ပေါက်ဆုပ်တစ်ထုပ်ဝယ်လိုက်ပြီးရှေ့ဆုံးထိုင်ခဲ့မှာ နေရာယူလိုက်တယ်။ စင်မြင့်ပေါ်မှာ ရွှေရောင်ကတ္တီပါစပုံးထားတဲ့ ဆိုဖာထိုင်ခုံအဖြူရောင် တစ်ခုထားထားတယ်။ ဆိုဖာရဲ့ ဘေးတစ်ဖက်စီမှာ စားပွဲခုံတစ်လုံးစီ ချထားတယ်။ ဆိုဖာ နောက်ဘက်မှာ “ စိတ်ဖိစီးမှုကင်းစွာ အောင်မြင်ခြင်း - ဆရီဆရီရာဇီရှန်ကာ၏ ဟောပြောမှု ” လို့ရေးထားတဲ့ဆိုင်ဘုတ်အကြီးကြီးတစ်ခု။ စာအောက်မှာ အခမ်းအနားဖြန့်

မြောက်ရေးအတွက် ထောက်ပံ့ပေးတဲ့ ကုမ္ပဏီတွေရဲ့ အမှတ်တံဆိပ် ၁၅ ခု။

ဂုရုကြီးကနောက်ကျနေတယ်။ ခန်းမထဲကလူတွေလည်း လှုပ်လှုပ်ရွရွဖြစ်နေကြတာပေါ့။ ဟော...မီးတွေမှိန်ကျသွားပြီ။ စင်မြင့်ရှေ့နားက ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာထိုင်နေကြတဲ့ ဂီတအဖွဲ့ရဲ့ ရွတ်ဆိုသံထွက်လာတယ်။ “ရှိဗာဉ်...ရှိဗာဉ်...” ရွတ်ဆိုတဲ့အသံတဖြည်းဖြည်းပိုမြန်လာတယ်။ ပရိသတ်တွေက အသံနဲ့အတူ စည်းချက်ညီလက်ခုပ်တီးကြတယ်။ “ရှိဗာဉ်...ရှိဗာဉ်...” အသံတစ်ခုကြားရတယ်။ “သင်မလာခင်မှာ အမှောင်အတိပြီးနေခဲ့တယ်။ ယခုတော့ အလင်းရောက်လာပါပြီ”။ “ရှိဗာဉ်...ရှိဗာဉ်...” ဂုရုကြီးဝင်လာပါပြီ။ နာမည်ကျော် ရော့ခ်အဆိုတော်တစ်ယောက် စင်ပေါ်ရောက်လာသလို ပရိသတ်ကြီးက လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးပြီး သောင်းသောင်းဖြဖြကြိုဆိုတယ်။

ဂုရုကြီးရဲ့အပေါ် ဆလိုက်ထိုးထားတဲ့မီးရောင်က နေရောင်ခြည်အလင်းတန်းလိုလင်းဖြာနေတယ်။ ဂုရုကြီးက အဖြူရောင်ဝတ်ရုံရှည်ကို ဝတ်ထားတယ်။ သူ့လည်ပင်းမှာ ဆွဲထားတဲ့ ပန်းကုံးက ကျွန်တော်မြင်ဖူးသမျှထဲမှာ အကြီးဆုံးပဲ။ ဒီပန်းကုံးရဲ့အလေးချိန်နဲ့ သူဘယ်လိုမတ်တတ်ရပ်သလဲ ကျွန်တော် စဉ်းစားလို့မရဘူး။ ဂုရုကြီး စကားစပြောပြီ။ ဒါပေမယ့် ဘာအသံမှမကြားရဘူး။ ပါးစပ်တော့လှုပ်နေတယ်။ ဘာဖြစ်တာပါလိမ့်။ ပရိသတ်တွေ သို့လောသို့လော ဖြစ်လာတယ်။ ဂုရုကြီး ဘာများဖြစ်သလဲ။ ဘာမှမကြားရဘဲ ပညာတွေဘယ်လိုသင်ယူရပါ့...။

ဂုရုကြီးက ဝတ်ရုံမှာချိတ်ထားတဲ့ ကိရိယာတစ်ခုကို လက်နဲ့ပုတ်လိုက်တယ်။ ဘာမှမထူးဘူး။ နောက်တစ်ခေါက် ထပ်ပုတ်တယ်။ မထူးဘူး။ ဟိုဟိုဒီဒီ စမ်းကြည့်တယ်။ နောက်ထပ်တစ်ခါ ထပ်ပုတ်လိုက်တယ်။ ဒီတစ်ခါတော့ ကျွဲခနဲအသံစူးစူး တစ်ခုထွက်လာတယ်။ ဂုရုကြီးရဲ့ အသံကိုစတင်ကြားရပါပြီ။

“ဒီခလုတ်လေး တစ်ခုပေါ်မှာ အရာရာမူတည်နေတာကိုး”။ ဂုရုကြီးက လေးနက်တဲ့ အသံနဲ့ပြောလိုက်တယ်။

ပရိသတ်တွေ လက်ခုပ်တီးပြီး ရယ်ကြတယ်။ ဂုရုတစ်ယောက်က ပြောတဲ့ စကားလုံးတိုင်းမှာ သဘောကျစရာကောင်းတဲ့လေးနက်တဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေပါနေတယ်လေ။ ကျွန်တော်တို့လို သာမန်လူတွေ ပြောတဲ့အခါကျရင်တော့ ခလုတ်လေးတစ်ခုအကြောင်း ပြောနေတာပါပဲ။ ဘာမှမထူးဘူး။ တချို့နာမည်ကြီးတဲ့ သူတွေဟာ နာမည်ကြီးချင်လို့ ကြီးနေကြသလို ဂုရုတွေဟာလည်း ပညာရှိချင်လို့ ရှိနေကြတာ။

ကိုယ့်ဘေးမှာရှိတဲ့သူကို နှုတ်ဆက်ဖို့ ဂုရုကြီးက ကျွန်တော်တို့ကိုညွှန်ကြားတယ်။ ကျွန်တော်တို့လည်း ဘေးမှာရှိတဲ့သူတွေကို အသီးသီး နှုတ်ဆက်လိုက်ကြတယ်။

“ခင်ဗျားတို့ အခု အချင်းချင်းနှုတ်ဆက်ကြတာ တကယ်စိတ်ထဲမှာပါရဲ့လား။ တာဝန်အရ နှုတ်ဆက် လိုက်တာပဲလား” ။ ဂုရုကြီးကမေးတယ်။ “လေယာဉ်မယ်တွေလို ‘ကောင်းသောနေ့လေး ဖြစ်ပါစေရင်’ ဆိုပြီး အသက်မပါဘဲနှုတ်ဆက်လိုက်တာလား” ။ လူအုပ်ကြီးက ရယ်တယ်။

ဂုရုကြီးက ဆက်ပြောတယ်။ ကလေးငယ်တစ်ယောက်ဟာ တစ်ရက်ကိုအကြိမ် ၄၀၀ ပြုံးတယ်တဲ့။ လူကြီးတွေကတော့ ၁၇ ကြိမ်ပဲပြုံးကြတယ်။ အိမ်ထောင်ကျပြီးသား လူတွေဆိုရင် ပိုပြီးတောင် အကြိမ်ရေနည်းသွားတယ်တဲ့။ ပရိသတ်တွေ သဘောကျပြီး ရယ်ကြပြန်တယ်။

“အပြုံးအရယ်မရှိတဲ့ဘဝဟာ ဘာအဓိပ္ပာယ်ရှိသလဲ။ စိတ်ဖိစီးမှု များနေတဲ့သူ တစ်ယောက်ဟာ မပြုံးမရယ်နိုင်တော့ဘူး”

ဂုရုကြီး စင်မြင့်ရဲ့ ဟိုဘက်အစွန်းကနေ ဒီဘက်အစွန်းကို လျှောက်တယ်။ သူလျှောက်တဲ့နောက်ကို ပရိသတ်တွေရဲ့အာရုံက လိုက်ပါသွားတယ်။ ဒါဟာ စကားပြော ကောင်းသူတွေရဲ့ အရည်အချင်းတစ်ခုပဲ။

ကျွန်တော်တို့ရဲ့ဘဝမှာ ကြုံတွေ့ရမယ့် မပြည့်စုံခြင်းတွေကို လက်ခံတတ်ဖို့ ဂုရုကြီးက ပြောပြတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ ဘာကြောင့် ဒေါသထွက်ကြသလဲ။ ပြီးပြည့်စုံခြင်း ဆိုတာကို လိုချင်လို့ ဒေါသစိတ်တွေပေါ်လာကြတာ။ ဘဝမှာ မပြည့်စုံခြင်းတွေ အတွက်လည်း နေရာချန်ထားဖို့လိုတယ်။ ကျွန်တော်ပြောတာကို နားလည်ပါသလား”

“နားလည်ပါတယ်” ။ ပရိသတ်ကြီးက တစ်ပြိုင်တည်းဖြေတယ်။

မီးတွေမှိန်သွားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မေးစေ့နဲ့ မျက်ခုံးကို လက်နဲ့နှိပ်နယ်ခိုင်း တယ်။ အညောင်းပြေသွားတယ်။ ပြီးတော့ ‘ဥုံ’ ဆိုတဲ့အသံကို ရွတ်ခိုင်းတယ်။ ဥုံဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ ရှေးဟိန္ဒူ သက္ကရိုက်ဘာသာစကားက ဆင်းသက်လာတာပါ။ တုန်ခါ မှုတွေနဲ့ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ဘာသာစကားတစ်ခုဖြစ်တယ်။ သက္ကရိုက်ဘာသာစကားကို အသုံးပြုတဲ့အခါ စကားသံကိုတင် ကြားရတာမဟုတ်၊ တုန်ခါမှုကိုပါ ခံစားရစေတယ်။

လူ ၁၀၀၀ တစ်ပြိုင်တည်း ‘ဥုံ’ လို့ရွတ်လိုက်တဲ့ အသံကို ကြားရတာ ခံစားရတာ အံ့ဩမှင်တက်စရာပါ။ ခန်းမတစ်ခုလုံး တုန်ခါသွားသလိုပဲ။ ဒီခံစားချက်ကို ကျွန်တော် သဘောကျတယ်။ ကြိုက်တယ်။ ဟုတ်တယ်... အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ စိတ်ဝိညာဉ်ဟာ အသံတွေနဲ့ဖွဲ့စည်းထားတာလို့ ပြောလို့ရတယ်။ -လမ်းဘေးဈေးသည်တွေရဲ့ဝယ်ပါယူပါ အော်ခေါ်သံတွေ၊ အော်တိုသုံးဘီးတွေရဲ့ ဟွန်းသံတွေ၊ ဟိန္ဒူတရားဟောဆရာတစ်ဦး

ဘုရားစာရွတ်ဆိုသံတွေ...။ အသံတိုင်း အသံတိုင်းဟာ တုန်ခါမှုတွေပဲ မဟုတ်လား။ တုန်ခါမှုဆိုတာ လှုပ်ရှားမှုကနေ ဖြစ်ပေါ်လာတာ။ လေထုအချင်းချင်း ပွတ်တိုက်မှုကြောင့် ဖြစ်လာတဲ့အရာ။ ဘာမှထူးထူးခြားခြား မဟုတ်ပါ။ ဒါပေမယ့် ဒီအရာကြောင့် မိုးဇက်ရဲ့ နွေရားကွန်ဆာတိုကို ကြားခွင့်ရတယ်၊ လမ်းမပေါ်က ကားသံတွေကို ကြားခွင့်ရတယ်၊ ချစ်သူရဲ့ တိတ်တခိုးစကားကို ကြားခွင့်ရတယ်၊ စက်သေနတ်တစ်လက်ရဲ့ ကျည်သံတွေကို ကြားခွင့်ရတယ်။

အမေးအဖြေအစီအစဉ် စတင်ပါပြီ။ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် စင်ပေါ်ကို တက်လာတယ်။ စင်ပေါ်ကို ရောက်နေပြီဖြစ်တဲ့ သစ်သားသေတ္တာပုံးထဲကနေ စာရွက်တစ်ခု နှိုက်ထုတ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်မေးခွန်းစာရွက်ပါလား...။ မယုံနိုင်စရာပဲ။ အဲဒီသေတ္တာထဲမှာ မေးခွန်းစာရွက်တွေ ရာနဲ့ချီရှိနေတာ။ ကျွန်တော့်မေးခွန်းကို ပထမဆုံး ရွေးမိဖို့ဆိုတာ ဘယ်လောက်ကံထူးလိုက်သလဲ။ ဒါ နိမိတ်ကောင်းတစ်ခုပဲ...။ အိန္ဒိယမှာ ဆိုတော့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် နိမိတ်ပြတာလို့ မှတ်ယူလို့ရတယ်လေ။

အမျိုးသမီးက မေးခွန်းကို ဖတ်ပြတယ်။ “ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ အမွန်မြတ်ဆုံးအရာ ဖြစ်ပါသလား။ ဒီထက် ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ အရာတွေ ရှိပါသေးသလား” ဒီမေးခွန်း ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ ကိန်းအောင်းနေခဲ့တာကြာပြီ။ ကျွန်တော့်ကို ကြည့်ပါ။ မိုင်ထောင်ချီ ဝေးတဲ့ခရီးရှည်တစ်ခုထွက်ပြီး ပျော်ရွှင်ခြင်းနောက် တကောက်ကောက်လိုက်နေခဲ့တာ။ ကမ္ဘာ့အပျော်ရွှင်ဆုံးနေရာကို လိုက်ရှာနေခဲ့တာ။ အရစ္စတိုတယ်ကတော့ ပျော်ရွှင်ခြင်း ဆိုတဲ့အရာဟာ အမွန်မြတ်ဆုံးလို့ ယုံကြည်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒါ...ဟုတ်ပါ့မလား။ ဒီထက်ပိုကောင်းတဲ့အရာ ရှိနေသေးသလား။

ဂုရုကြီးက ချက်ချင်းပဲ ပြန်ဖြေတယ်။ “ရှိတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းထက် ပိုမွန်မြတ် တဲ့အရာရှိတယ်။ အဲဒီအရာကတော့ ချစ်ခြင်းတရားဖြစ်တယ်”

ပရိသတ်တွေ လက်ခုပ်တီးတယ်။

လက်ခုပ်သံတွေစဲသွားအောင်စောင့်ပြီးမှ ဂုရုကြီးက ရှင်းပြတယ်။ “ချစ်ခြင်း တရားဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းထက် မွန်မြတ်ရုံတင်မကပါဘူး၊ အမှန်တရားနဲ့ အချစ်နဲ့ ထိပ် တိုက်တွေ့တဲ့အခါမှာလည်း ချစ်ခြင်းတရားကသာ အနိုင်ရပါတယ်။ ကွေ့ကောက်မှုတွေ ကင်းရှင်းတဲ့ ချစ်ခြင်းတရားကိုပိုင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ အားလုံးကြိုးစားကြရမယ်”

သူနောက်ဆုံးပြောသွားတာကို ကျွန်တော်သိပ်နားမလည်ဘူး။ ထပ်ပြီးမေးတဲ့သူ လည်းမရှိတော့ဘူး။ အမျိုးသမီးက နောက်ထပ် မေးခွန်းအသစ်တစ်ခုကို ဖတ်ပြတယ်။

“သေပြီးတဲ့နောက်မှာ ဘာဆက်ဖြစ်မလဲ”

ဒီတစ်ခုကတော့ အားလုံးသိချင်နေတဲ့၊ ကျွန်တော်လည်း သိချင်နေတဲ့ အရေးအကြီးဆုံး မေးခွန်းပဲ။ အဖြေကိုစောင့်မျှော်ရင်း အားလုံး ဖင်တကြွကြွဖြစ်ကုန်ကြတယ်။

ဂုရုကြီးက အချိန်ခဏစောင့်ပြီးမှ... ဖြေတယ်။ “ကျွန်တော်ဒီအဖြေကိုပြောပြလို့ရပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြောပြလိုက်ရင် စိတ်လှုပ်ရှားစရာ မကောင်းတော့ဘဲဖြစ်သွားမှာပေါ့။ ဟိုဘက်ကမ်းကို ရောက်တဲ့အခါ ‘ဟင်...ငါထင်ထားတဲ့အတိုင်းပါပဲ၊ ပျင်းစရာကြီးပါလား’ ဆိုပြီးစိတ်ပျက်သွားမှာကို မဖြစ်စေချင်ဘူးလေ”

ပရိသတ်က ရယ်တယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မရယ်နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော်ဟာ စာနယ်ဇင်းရှင်းလင်းပွဲတွေ အများကြီးကြုံခဲ့ဖူးတဲ့ ဂျာနယ်လစ်တစ်ယောက် မဟုတ်လား။ ဒီမေးခွန်းကို ဂုရုကြီး လှလှပပ ရှောင်ထွက်သွားလိုက်ပြီ ဆိုတာကို ကျွန်တော်သိနေတယ်လေ။

ပရိသတ်ထဲကနေ ဂုရုကြီးကို မေးခွန်းတွေ ဆက်တိုက်မေးကြတယ်။ သူ့ရဲ့ တချို့ အဖြေတွေက လေးနက်ပြီး ပညာသားပါတယ်။ တချို့အဖြေတွေကတော့ ပါးပါးလေးတွေ။ တချို့ကတော့ ပါးပါးလေးနဲ့ ပညာပါတဲ့ အဖြေတွေ။

မေး- “သောင်းကျန်းသူတွေကို ဘယ်လိုရပ်တန့်ရမလဲ”

ဖြေ- “သောင်းကျန်းမှုဆိုတာ လူသားဆန်မှု ကင်းမဲ့သွားတာ။ ကလေးငယ်မှန်သမျှ ဘာသာရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး အသိဉာဏ်ကြွယ်ဝအောင် သင်ယူသင့်တယ်။ ဒါမှ တခြားသူတွေကို အဆိုးမမြင်တတ်တော့မှာ”

မေး- “ကျွန်တော်/ကျွန်မရဲ့ ကံတရားကို ဘယ်လိုသိနိုင်ပါသလဲ”

ဖြေ- “ဘဝဆိုတာ ကံတရားနဲ့ လွတ်လပ်ခြင်းကို ပေါင်းစည်းထားတာ။ ဘယ်အရာက ကံတရားလဲ၊ ဘယ်အရာက လွတ်လပ်ခြင်းလဲဆိုတာကိုတော့ မသိနိုင်ဘူး။ ဒီလိုမသိနိုင်တဲ့အတွက် လူ့ဘဝဟာ ပိုပြီးလှလာတယ်”

မေး- “ကျွန်တော်/ ကျွန်မ ရူပီး (အိန္ဒိယငွေ) သန်း ၁၀၀၀ ဘယ်တော့ရနိုင်လဲ”

ဖြေ- “ဒါကတော့ ဗေဒင်ဆရာကို မေးပါ။ ဗေဒင်ဟောခ ရူပီး ၁၀၀ ကိုတော့ အရင်ပေးရလိမ့်မယ်”

မေး- “မျှော်လင့်ချက်တွေကြောင့် စိတ်ပျက်စရာတွေ ပိုများလာတယ်တဲ့။ ဒါဆိုရင် ကျွန်တော်/ကျွန်မ ဘာဆက်လုပ်ရမလဲ”

ဖြေ- “ကျွန်တော့်ဆီက အဖြေကို မျှော်လင့်နေတာလား။ မမျှော်လင့်နဲ့လေ”

မေး- “အဂတိလိုက်စားမှုတွေ ဘယ်အချိန်ကျမှ ပျောက်ကွယ်သွားမှာလဲ”

ဖြေ- “အဂတိလိုက်စားမှုကို အားလုံးက ရဲရဲဝံ့ဝံ့တိုက်ဖျက်နိုင်တဲ့အချိန်”
 ဒီအဖြေကိုတော့ ကျွန်တော်သဘောကျတယ်။ သဘာဝကျတဲ့ လက်တွေ့ဆန်တဲ့
 အဖြေတစ်ခုပဲ။ ဘဂဝစ်ကီသာကျမ်းမှာ သခင်ခရစ်ရှနာက အာဇာနည်ကို ပြောခဲ့တယ်။
 ယုံကြည်ချက်တွေထက် အမှန်တကယ်လုပ်ဆောင်မှုကသာ လွတ်လပ်ခြင်းကိုယူဆောင်
 လာပေးမယ်တဲ့။ ဒါမှမဟုတ် ဂုရုကြီးပြောသလို ပြောရရင် “ရေချိုးကန်ထဲမှာစိမ်နေတဲ့
 အခါ ကိုယ်ခန္ဓာကို ဟိုဟိုဒီဒီ လှုပ်ပေးမှ အနွေးဓာတ်ကိုခံစားရမယ်”

ပရိသတ်ထဲက မေးခွန်းတွေ ဆက်တိုက်မေးတယ်။ မဆုံးနိုင်သော မေးခွန်းတွေ။
 ဒါပေမယ့် ဂုရုကြီးက လက်ကာပြတယ်။ သူ့မှာအချိန်မရှိတော့ပါ...တဲ့။ ပြောပြီးတဲ့အခါ
 စင်ပေါ်က ဆင်းသွားတယ်။

ပရိသတ်တွေလည်း ကိုယ်စီကိုယ်စီ ခန်းမထဲက ထွက်လာကြတယ်။ အားလုံး
 ဟောပြောပွဲကပေးလိုက်တဲ့ ဗဟုသုတတွေ၊ သင်ပြမှုတွေအပေါ်မှာ ကျေနပ်နေတဲ့ပုံပါပဲ။
 ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ပေါက်ပေါက်ဆုပ်စားလိုက်ရသလိုပဲ။ အရသာလည်းရှိပါတယ်။
 စားရတာလည်း လွယ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဗိုက်တော့ မပြည့်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ စိတ်အခံက ပညာနဲ့ ပညာပေးတဲ့သူကို ခွဲမြင်လို့ မရဘူးဖြစ်နေတယ်။
 ဂုရုတစ်ယောက်က ဆရာကြီးလေသံ ထွက်လာတာမျိုး၊ သူကိုယ်တိုင် အပြောနဲ့အလုပ်
 မညီတာမျိုးကို တွေ့လိုက်မိတာနဲ့ သူပေးချင်တဲ့ ပညာ၊ ဗဟုသုတ၊ ခံယူချက်တွေကို
 ကျွန်တော် လက်ခံလို့ မရတော့ဘူး။ ဒါပေမယ့် လူတိုင်းက ကျွန်တော့်လိုမတွေးဘူး။

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဝန်းကျင်လောက်မှာ ဘဂဝစ်ရှိရိ ရာဂျိန်ရှိ သို့မဟုတ် အိုရှိုးလို့
 သိကြတဲ့ ဂုရုတစ်ဦးကို လူသိများလာတယ်။ အိန္ဒိယမှာတင်သာမက အမေရိကားအထိပါ
 ကိုးကွယ်သူတွေတိုးပွားလာတယ်။ အိုရှိုးက အမေရိကား အိုရီဂွန်ပြည်နယ်မှာ အက်ရှရန်
 တစ်ခုတည်ထောင်တယ်။ ချစ်ခြင်းတရားနဲ့ ဉာဏ်ပညာအကြောင်းကို သင်ကြားမျှဝေပေး
 တယ်။ မကြာခင်မှာပဲ အိုရှိုးဟာ ၁၉၉၃ ခုနှစ်ထုတ် ရိုးရှိုက်စံကားတွေကို ဝယ်စီးတယ်
 ဆိုတဲ့သတင်းထွက်လာတယ်။ ဒါ့အပြင် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး စည်းမျဉ်းဖောက်မှုနဲ့ အဖမ်း
 ခံရပြန်တယ်။ အိုရှိုးရဲ့ သင်ကြားမှုတွေ၊ ဟောပြောမှုတွေကို ကျွန်တော်ဖတ်ရပါတယ်။
 ပညာရှိတဲ့၊ အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေပါ။ ဒါပေမယ့် ရိုးရှိုက်စံကားတွေ
 ဝယ်ထားတယ်လို့ ကြားလိုက်ရတာနဲ့ ကျွန်တော့်အတွက် ဆက်ပြီးယုံကြည်ဖို့၊ အလေး
 အနက်ထားပြီး နားထောင်ဖို့ အဆင်မပြေတော့ဘူး။

ကျွန်တော့်ရဲ့ အိန္ဒိယလူမျိုး သူငယ်ချင်းဖြစ်တဲ့ မန်ဂျူး ဆိုတဲ့အမျိုးသမီးအတွက်

တော့ အိုရှိုး ရိုးရွှိက်စိးတာ မစီးတာ ပြဿနာတစ်ခု မဟုတ်ပါ။ မန်ဂျူးက ပြောပြတယ်။
 “ကောင်းတာတွေကိုပဲယူပြီး ဆိုးတာတွေကို မေ့ထားလိုက်တာပဲလေ” တဲ့။ အိန္ဒိယလူမျိုး
 တွေအတွက် အရာရာတိုင်းဟာ ပြီးပြည့်စုံနေစရာ မလိုဘူးဆိုတဲ့သဘောပေါ့။ ဂုရုတွေဟာ
 ပညာရှိတွေဖြစ်သလို အလိမ်အညာတွေလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။ မန်ဂျူးရဲ့ စိတ်ထဲမှာတော့
 ဒီဆန့်ကျင်ဘက် အချက်နှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်တည်း သက်သောင့်သက်သာ လက်ခံလို့ရနေ
 တယ်။

--

ဒီနေ့ဟာ ကျွန်တော် အက်ရှရန်ကနေ ထွက်ခွာရမယ့်နေ့ပါ။ အာမီကိုကျွန်တော်
 နှုတ်ဆက်တယ်။ အာမီက ကျွန်တော့်ကိုစိုက်ကြည့်ပြီး ပြောတယ်။ “စိတ်ဝိညာဉ်တော်လှန်
 ရေးကြီးတစ်ခု မကြာခင်စတင်တော့မှာပါ။ အဲဒီတော်လှန်ရေးကြီးကို ကျွန်မတို့အခုဘဝမှာ
 မိချင်မှလည်းမိမယ်။ ဒါပေမယ့် ဖြစ်လာမှာတော့ သေချာတယ်” ကျွန်တော်ဘာပြန်ဖြေ
 ရမှန်းမသိတာနဲ့ “ဟုတ်ကဲ့၊ ဖြစ်ပါစေ” လို့ပဲ ကြောင်တောင်တောင်ပြန်ဖြေလိုက်ပြီး
 ထွက်လာခဲ့တယ်။

အာမီလိုအမျိုးသမီးမျိုးကို ကျွန်တော် မနာလိုဘူး။ သူ့စိတ်က ရှင်းလင်းတယ်။
 အရှုပ်အထွေးကင်းတယ်။ မျက်နှာကလည်း ကြည်လင်နေတယ်။ ကျွန်တော်လည်းသူ့လို
 ဖြစ်ချင်တယ်။ ဘာကြောင့် မဖြစ်နိုင်ရတာလဲ။ ဘာတွေက အတားအဆီးဖြစ်နေတာလဲ။
 ကျွန်တော် သိပ်ပြီး ဆရာကြီးဖြစ်ချင်နေတာလား။ ဉာဏ်ကောင်းချင်နေတာလား။ အခု
 ပျော်ရွှင်ခြင်းအကြောင်းကို ခေါင်းထဲမှာထည့်ပြီး ခရီးတွေလျှောက်သွားနေတာ တစ်နှစ်
 ကျော်ပြီ။ ဘာမှထူးမလာပါ။ ကိုယ်တိုင်လည်း ပိုပြီးတော့ ပျော်မလာပါ။ ဒါပေမယ့်
 အခုထိ အရုံးမပေးနိုင်သေးဘူး။

အီဗာနဲ့ အယ်လ်ဆာကို ကျွန်တော် နှုတ်ဆက်လိုက်တယ်။ သူတို့ကတော့အခု
 အက်ရှရန်မှာ ပျော်နေပုံပဲ။ အဆင့်မြင့် တန်းခွဲသစ်ကို ဆက်တက်ဖို့ စဉ်းစားနေကြပြီ။
 အီဗာကကျွန်တော့်ကို အားရပါးရဖက်ပြီး ပြောတယ်။ ကျွန်တော့်ကိုကြည့်ရတာ ပိုပြီး
 အေးချမ်းသွားသလိုပဲ။ ပြီးတော့ အရင်ထက်ပိုပြီး စွမ်းအင်ပြည့်နေသလိုပဲ...တဲ့။ “စွမ်းအင်”
 ဆိုတဲ့စကားလုံးကို ကြားလိုက်ရတော့ ကျွန်တော် နည်းနည်းတွန့်သွားတယ်။ ဒါပေမယ့်
 သူပြောတာ ဟုတ်တော့ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ ပိုငြိမ်းချမ်းနေတာတော့ အမှန်ပဲ။
 အသက်ရှူလို့ ပိုကောင်းလာတယ်။ ကော်ဖီမသောက်ဘဲ သုံးရက်တောင်နေနိုင်ခဲ့တယ်။
 ခေါင်းလည်း မကိုက်တော့ဘူး။ ခြေထောက်မှာလည်း သွေးလည်ပတ်မှုပြန်ကောင်းနေပြီ။

ဘယ်လိုဖြစ်သွားတာပါလိမ့်။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ခန္ဓာ ပြောင်းလဲသွားတဲ့အချိန်ကို

သတိတောင်မထားမိလိုက်ပါလား။ မသိမသာ ပြောင်းလဲသွားတာပဲ။ အသိဉာဏ်ပွင့်ခြင်း ဆိုတာလည်း ဒီလိုမျိုးပဲဖြစ်မယ် ထင်တယ်။ မိုးခြိမ်းသလို၊ မိုးကြိုးပစ်သလို ဝုန်းခနဲ ခိုင်းခနဲ ပြောင်းလဲသွားတာ မဟုတ်ဘဲ တစ်စက်ချင်း တစ်စက်ချင်းကျတဲ့ ရေစက်လို... ဖြည်းဖြည်းချင်း ပြည့်သွားတာ။

--

အက်ရှရန်တွေမှာ ပြဿနာတစ်ခုရှိတယ်။ အက်ရှရန်ထဲက ထွက်လိုက်တာနဲ့ ပြင်ပကမ္ဘာထဲ ပြန်ရောက်သွားတာ။ ကျွန်တော်စီးလာတဲ့ကားက ယာဉ်ကြောထဲမှာပိတ် နေတယ်။ ဓာတ်ဆီခိုးတွေရှူရင်း ကျွန်တော့်လည်ချောင်းတစ်ခုလုံးလောင်နေပြီ။ မျက်လုံး တွေလည်း စပ်တယ်။ လမ်းတွေက ပိုပြီးဆူညံပွက်လောရိုက်နေသလိုပဲ။ အက်ရှရန်ထဲမှာ ငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်း နေလိုက်ရလို့ အကျင့်ပါသွားတာဖြစ်နိုင်တယ်။ အခုအပြင်ရောက် လာတော့ ဖုန်တွေ၊ အပူငွေ့တွေ၊ ဆူညံသံတွေကြားမှာ ကမ္ဘာပျက်နေသလို။

နောက်ဆုံးတော့ လိုရင်းနေရာကို ရောက်ပါပြီ။ မြို့လယ်ကောင် ရှန်တီလမ်း ထိပ်မှာရှိတဲ့ နှစ်ထပ်တိုက် တစ်ခုရှေ့မှာ ကားရပ်လိုက်တယ်။ အမှတ်တစ်ရှန်တီလမ်း ဆိုပြီး လူသိများတဲ့ ဒီအဆောက်အအုံရဲ့ ပိုင်ရှင်က ဆူရက်ရှ်ဆိုတဲ့ အိန္ဒိယလူမျိုး အနုပညာသမား တစ်ယောက်။ ဆူရက်ရှ်က သူ့အိမ်ရဲ့ အိမ်ခန်းအလွတ်တွေကို အများ တည်းခိုနိုင်အောင် ပြန်ငှားပေးထားတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူ့အိမ်ခန်းဟာ လူပေါင်းစုံ စုဝေးပြီး စကားပြော လေပစ်ကြတဲ့ နေရာတစ်ခုဖြစ်လာတယ်။ ဘန်ဂလောရဲ့ ဆူညံပွက်လောရိုက် နေတဲ့ အရသာကို အပြည့်အဝခံစားနိုင်ဖို့ဆိုရင် ဆူရက်ရှ်ရဲ့အိမ်မှာ တည်းခိုပါ။

ဆူရက်ရှ်ကသူ့အိမ်ကို သူ့ကိုယ်တိုင်စိတ်တိုင်းကျ ပုံစံဖြစ်အောင် ဖန်တီးထား တယ်။ အိမ်ကို ဗာဒံပင်ကြီးတစ်ပင်ကို ပတ်ပြီးဆောက်ထားတယ်။ အဲဒီ ဗာဒံပင်ကို ချစ်လွန်းတဲ့ ဆူရက်ရှ်ကို သူ့သူငယ်ချင်းတွေက အပင်နဲ့များ မင်္ဂလာဆောင်ထားသလား ဆိုပြီး စနောက်ကြတယ်တဲ့။

အိမ်ရဲ့ကြောင်လိမ်လှေကားကို ကျွန်တော် အိတ်တွေဆွဲပြီး ခက်ခက်ခဲခဲ တက်ရ တယ်။ ဧည့်ခန်းထဲမှာ ပန်းချီကားတွေအပြည့် ချိတ်ထားတယ်။ တခြားတိုလီမုတ်စတွေ လည်းအပြည့်ပဲ။ မီးဖိုချောင် ပန်းကန်ဆေးစင်ထဲမှာ ပန်းကန်အထပ်လိုက်။ သရက်သီးခွံ တွေ၊ ကော်ဖီမှုန့်အစုံတွေပေါ်မှာ ယင်ကောင်တွေဝဲနေတယ်။ “ဒီနေ့ကျွန်တော့် အိမ်အကူ မလာဘူးဗျာ” တဲ့။ ဆူရက်ရှ်ကရင်းပြတယ်။ အိန္ဒိယမှာ လူတိုင်းနီးပါး အိမ်အကူရှိကြ တယ်။ ဆူရက်ရှ်လို ပိုက်ဆံသိပ်မရှိတဲ့ အနုပညာသမားတွေကအစ အိမ်အကူရှိကြတယ်။

အချိန်က မနက်စောစောပဲရှိသေးပေမယ့် ဆူရက်ရှ်ရဲ့ အိမ်ခန်းမှာ လူအပြည့်ရှိစေ

နေပြီ။ ဧည့်ခန်းမှာ ထိုင်နေကြတယ်။ ကော်ဖီတစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် သောက်ကြတယ်။ စီးကရက်ကို ဆက်တိုက်ဖွာကြတယ်။ အားလုံးကြည့်ရတာအေးအေးဆေးဆေးပဲ။ အခန်းထဲက လေဟာ ဆေးလိပ်ငွေ့တွေ၊ လူငွေ့တွေနဲ့ ထူထပ်နေတယ်။ ကျွန်တော် အသက်ပြင်းပြင်းရှူလိုက်တယ်။

“အက်ရှရန် ဆန့်ကျင်သူ အဖွဲ့သားများက ကြိုဆိုပါတယ်ဗျ” တစ်ယောက်က ပြောတယ်။ ကျွန်တော့်ကို ဟာရှာဆိုတဲ့ အမျိုးသားတစ်ယောက်နဲ့ မိတ်ဆက်ပေးတယ်။ ပြီးတော့ ဗီခရမ်၊ အာဂျန်း... ပြီးတော့ ကျွန်တော် နာမည်မခေါ်တတ်တော့တဲ့ သူတွေနဲ့ လည်း မိတ်ဆက်ပေးတယ်။

သူတို့ရဲ့ အိန္ဒိယထုံးစံ ဝုန်းဒိုင်းကြဲနေတဲ့စကားဝိုင်းထဲကို ကျွန်တော်တည့်တည့် လျှောက်ဝင်လာမိသလိုဖြစ်သွားတာ...။ ကျွန်တော်ရောက်မလာခင်ကတော့ ဘန်ဂလောရဲ့ ကျယ်ပြန့်လာမှုတွေ၊ သူတို့ချစ်တဲ့ မြို့တော်ကြီးရဲ့ ပြောင်းလဲလာမှုတွေအကြောင်းပြောနေကြတယ်။ အက်ရှရန်ကနေ လောလောလတ်လတ် ပြန်လာတဲ့ ကျွန်တော်ရောက်လာတော့ သူတို့ရဲ့ စကားလမ်းကြောင်း ပြောင်းသွားတယ်။ ကားပိတ်တဲ့အကြောင်း၊ စီးပွားရေးအကြောင်းပြောနေရာကနေ အက်ရှရန်ဘက်ကိုလှည့်လာတယ်။

“ဒီနိုင်ငံဟာ နတ်ဘုရားရောဂါဖြစ်နေတဲ့ နိုင်ငံဗျ”။ ဗီခရမ် (သို့) ဗီကီကပြောတယ်။ ဗီကီရဲ့ နားတစ်ဖက်မှာ ရွှေနားကပ်ဝတ်ထားတယ်။ ရုပ်အင်္ကျီ လိမ္မော်ရောင် တောက်တောက်နဲ့။ “လူတွေက ချိုင်းထောက်ပါမှ လမ်းလျှောက်တတ်သလိုဖြစ်နေတာ။ ဂုရုတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ချိုင်းထောက်တွေပဲ”

ကျွန်တော် ဂုရုတွေဘက်ကနေ ကာကွယ်ပြောချင်မိတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ဂုရုကြီးဘက်ကနေ ထောက်ခံချင်မိတယ်။ ဒီလို အကာအကွယ်ပေးချင်တဲ့စိတ် ပေါ်လာတာကို ကျွန်တော့်ကိုယ်ကျွန်တော် နည်းနည်းအံ့ဩသွားတယ်။ အက်ရှရန်မှာသင်ခဲ့ရတဲ့အသက်ရှူနည်းအကြောင်း သူတို့ကိုကျွန်တော်ပြောပြလိုက်တယ်။

ဗီဗက်ဆိုတဲ့ လူကောင်ထွားထွား ပန်းပုဆရာက ဝင်ပြောတယ်။ “အသက်ရှူနည်းလမ်းတစ်ခုထွင်ပေးလိုက်တာနဲ့ပဲ ဘဝနဲ့ပတ်သက်တဲ့ အဖြေတွေအကုန်လုံးသိရမယ်လို့ ထင်နေကြတယ်”။ ရွှိုင်းဆိုတဲ့ ဆရာဝန်တစ်ယောက်ကလည်း ဝင်ပြောပြန်တယ်။ အသက်ပြင်းပြင်းရှူတော့ ခင်ဗျားဦးနှောက်က အောက်ဆီဂျင်ပိုရတယ်။ အောက်ဆီဂျင်များလာတော့ ခေါင်းထဲမှာ ဟိုလိုလိုဒီလိုလို ဖြစ်တတ်တာပဲလေ”။ ရွှိုင်းက လူနာတွေအများကြီးကို ကုသပေးဖူးတယ်တဲ့။ သူက အမေရိကားမှာ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ဓာတ်မှန်ဆရာဝန်။ ဓာတ်မှန်ဆရာဝန်ဆိုတဲ့အတိုင်း လူနာနဲ့တော့တိုက်ရိုက်မတွေ့ရဘူးပေါ့။

ဒါဆို ကျွန်တော် အက်ရှရန်မှာ ကြံ့ခွဲရတဲ့အတွေ့အကြုံဟာ ဆေးပညာအရရှင်းပြ
လို့ရတယ်ပေါ့။ ဒါဆိုရင် ကျွန်တော်ခံစားခဲ့ရတဲ့ အတွေ့အကြုံတွေဟာ အစစ်အမှန်လို့
ပြောလို့ရပါ့မလား။

“လက်သည်း အလှပြင်ဆိုင် သွားသလိုပါပဲ”။ တစ်ယောက်က ဝင်ပြောတယ်။
“ခဏတော့ နေလို့ထိုင်လို့ ကောင်းသွားတယ်။ ဘာမှတော့ မည်မည်ရရ ပြောင်းလဲ
မသွားဘူးလေ”

“မြင့်မြတ်တဲ့သူတွေဆိုတာ စွန့်လွှတ်နိုင်စွမ်းလည်းရှိရမယ်ဗျ။ နောက်ဆုံးတော့
ငြင်းပယ်နိုင်စွမ်း၊ စွန့်လွှတ်နိုင်တဲ့အတိုင်းအတာက အရေးအကြီးဆုံးပါပဲ”။ ဗီကီကပြော
တယ်။

အက်ရှရန်တစ်ခုလုံးကို စိမ်းစိုသာယာသွားအောင် ဂုရုကြီးကဖန်တီးပေးခဲ့တဲ့
အကြောင်း၊ အပင်တွေမရှင်သန်နိုင်ဘူးလို့ အားလုံးကယူဆထားတဲ့ မြေကြမ်းတစ်ခုလုံးကို
သာယာသွားအောင် ဖန်ဆင်းပေးခဲ့တဲ့အကြောင်း သူတို့ကိုကျွန်တော် ပြောပြကြည့်တယ်။

ဖန်တရာတေနေတဲ့ ယုံတမ်းပုံပြင်တွေပါတဲ့၊ တစ်ယောက်ကဖြေတယ်။ မဖြစ်
နိုင်တဲ့အရာတွေကို ဖြစ်အောင်လုပ်ပြခဲ့တယ်လို့ပဲ ပြောကြတာ။ အတိတ်ကဖြစ်ပြီးသား
အဖြစ်အပျက်တွေကိုပဲ ပြန်ပြောတာများပါတယ်။ သက်သေအထောက်အထားလည်း
မည်မည်ရရမရှိပါဘူး။ မဟုတ်ဘူး ဆိုတာကို သက်သေပြလို့မရသလို ဟုတ်တယ်ဆို
တာကိုလည်း သက်သေပြလို့မရဘူး ဖြစ်နေတယ်တဲ့။

“ငြိမ်ငြိမ်လေး တရားထိုင်လို့ မရဘူးလား” တစ်ယောက်ကဝင်ပြောတယ်။

“ပျင်းဖို့ကောင်းတယ်လေ”။ ဗီကီကဖြေတယ်။

“ရိုးလည်းရိုးသားတယ်၊ လိမ်လည်းလိမ်တတ်တဲ့လူဆိုတာ ရှိသလားဗျ” ကျွန်
တော် မေးလိုက်တယ်။

“ဖြစ်နိုင်တယ်လေ”။ ဆူရက်ရှုံကဖြေတယ်။ “ဒါအိန္ဒိယနိုင်ငံလေ”

“အိန္ဒိယမှာ ဘာမဆို မှန်နိုင်တယ်။ မှားတဲ့အရာတွေကလည်း မှန်နိုင်တယ်”။
နောက်တစ်ယောက်က ဝင်ပြောပြန်တယ်။

ကျွန်တော်ခေါင်းမူးလာပြီ။ ဦးနှောက်ပေါက်ထွက်တော့မလို ခံစားလာရတယ်။
ဆူရက်ရှုံက ရိပ်မိတယ်ထင်တယ်။ ကော်ဖီသောက်မလားလို့ မေးတယ်။ ကျွန်တော်
ငြင်းလိုက်ပါတယ်။ ကော်ဖီမသောက်ဘဲနေလာတာ အခုဆို သုံးရက်ရှိပြီ။ နောက်ထပ်
ဘယ်လောက်ကြာကြာ နေနိုင်မလဲဆိုတာ စောင့်ကြည့်ဦးမယ်။

စကားဝိုင်းက လေးနက်တဲ့အကြောင်းအရာတွေဆီ ဦးတည်သွားလိုက်။

စဉ်ရေမရ ပေါက်ကရလေးဆယ် ဘက်ကို ဆင်းသွားလိုက်နဲ့ အရှိန်ရနေတယ်။ ကျွန်တော့် ခေါင်းထဲမှာတော့ တရိပ်ရိပ်ဖြစ်နေတုန်း။ ပြန်လည်ဝင်စားခြင်း ဆိုတဲ့အကြောင်းအရာ ကိုလည်း ဆွေးနွေးကြပြန်တယ်။ အရှေ့တိုင်းအယူအဆတစ်ခုပါ။ ဘဝပေါင်းများစွာမှာ အခါခါ ပြန်လည်ဝင်စားပြီး နောက်ဆုံးမှာ ငြိမ်းအေးတဲ့ နိဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့နေရာကိုရောက်မယ်။ ကမ္ဘာမြေကို ပြန်လာစရာမလိုတော့ဘူး။

“ကျွန်တော့်သဘောအတိုင်းပြောရရင်တော့ နောင်ဘဝမှာ ခွေးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ သစ်ပင် ပဲဖြစ်ဖြစ် ပြဿနာမရှိပါဘူး။ ဒီကမ္ဘာမြေပေါ်မှာ ဆက်ပြီးအသက်ရှင်နေရရင်ပြီးတာပဲ” ။ ဗစ်ကီကပြောတယ်။

“စကြဝဠာရဲ့ နေရာတစ်နေရာမှာ၊ တစ်စုံတစ်ယောက်ဟာ အချိန်အပိုင်းအစလေး တစ်ခုကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရတယ်။ အဲဒီတစ်စုံတစ်ယောက်ဟာ ကျွန်တော်တို့ပဲ။ အဲဒီအချိန် အပိုင်းအစလေးကို ကျွန်တော်တို့ပိုင်တယ်” ။ ဆူရက်ရှ်ကပြောတယ်။

ဗစ်ကီရဲ့ အကောင်းမြင်စိတ်က ခဏလေးပဲခံတယ်။ စိတ်တိုတဲ့အသံပြန်ဖြစ်လာ တယ်။ “ဒီနိုင်ငံရဲ့ အကောင်းဆုံး စီးပွားရေးကဘာလဲ ခင်ဗျားသိလား။ ဘာသာရေးဗျ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဘယ်သူ့ကိုမှမယုံဘူး။ ကျွန်တော့်မှာ ပြဿနာတစ်ခုခုရှိတယ်ဆိုရင် အချစ်ဆုံး သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ သွားတွေ့လိုက်တယ်။ ဂုရုဆီမသွားဘူး။ ဒီဂုရုတွေ တော်တော်ချမ်းသာနေပြီ။ ဆာဒူးဆိုတာလည်း တကယ်ရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်မယုံဘူး။ အကုန်လုံး အတုတွေချည်းပဲ”

စကားဝိုင်းကနေ လူတစ်ယောက် ထသွားတယ်။ နောက်တစ်ယောက် ဝင်လာ တယ်။ အိန္ဒိယမှာ လူတစ်ယောက်ရဲ့အိမ်ဟာ သူ့ရဲ့ ရဲတိုက်ပဲ။ ကျုံးမရှိတဲ့ ရဲတိုက်ဆိုပါ တော့။ လူတိုင်း အထူးသဖြင့် သူငယ်ချင်းအပေါင်းအသင်းတွေ တံခါးမရှိစားမရှိဝင်ထွက် သွားလာလို့ရတဲ့ ရဲတိုက်ပေါ့လေ။ ကျွန်တော်ဒေလီမှာနေတုန်းက ကျွန်တော့်ရဲ့အိမ်ထဲကို လူပေါင်းစုံရောက်တယ်။ ရေပိုက်ပြင်တဲ့သူတွေ၊ မီးပြင်တဲ့သူတွေ၊ ပစ္စည်းပိုတဲ့သူတွေ၊ ဘာသာရေးသမားတွေ၊ အစိုးရဝန်ထမ်းတွေ၊ အငှားကားဆရာတွေ။ တစ်ခါတလေမှာ တော်တော်စိတ်ရှုပ်ဖို့ကောင်းတယ်။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဝတ်ချင် တာဝတ်ပြီး နေလို့မရ။ အဆက်မပြတ် ဝင်ထွက်သွားလာနေတဲ့ လူအုပ်ကြီးကြောင့်စိတ် ညစ်ရပေမယ့် ပြန်စဉ်းစားကြည့်တော့ အိန္ဒိယမှာ အထီးကျန်ဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူးပဲ။ ဒီတစ်ချက်ကတော့ ကောင်းပါတယ်။

အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်းရဲ့ စကားဝိုင်းဟာ ဂင်္ဂါမြစ်လိုပဲ ကောက်ကျွေပြီးစီးချင်ရာ ကို စီးတယ်။ အကြောင်းအရာတစ်ခုကနေ နောက်တစ်ခုကို ပြောင်းချင်သလိုပြောင်းတယ်။

ခန့်မှန်းလို့မရ။ ထပ်ကာထပ်ကာ ပြောဖြစ်တာတစ်ခုကတော့ ဘန်ဂလောမြို့ရဲ့ ပြောင်းလဲမှု အကြောင်းပါ။

“ကျွန်တော်တို့အားလုံး မီးကွက်တွေလိုဖြစ်ကုန်ပြီဗျ” ဗစ်ကီကပြောတယ်။
“လူတွေ ညဘက်ဆို မအိပ်ကြတော့ဘူး။ အလုပ်လုပ်တဲ့သူလုပ်တယ်။ ပါတီတက်တဲ့သူ တက်တယ်။ ပြီးတော့.. ဘယ်သူ့ကြည့်လိုက်ကြည့်လိုက် ပျာယာခတ်နေတာချည်းပဲ။ ကားပိတ်ချက်ကလည်း ကမ်းကုန်တယ်”

ဟန်းဖုန်းတွေပေါ်လာတာကိုလည်း မမေ့နဲ့ဦး လို့တစ်ယောက်ကဝင်ပြောတယ်။
“လူတိုင်းမှာ ဖုန်းကိုယ်စီရှိနေကြပြီ”။ ဗစ်ကီကပြောတယ်။ သူပြောတဲ့ လေသံက လူတိုင်းမှာတီဘီရောဂါရှိနေပြီလို့ ပြောသလိုပဲ။

“ခင်ဗျားမှာရော ရှိလားဗျ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။
“ရှိတယ်”။ ဗစ်ကီက သူ့အိတ်ကပ်ထဲမှာရှိတဲ့ ဖုန်းအသစ်စက်စက်တစ်လုံးကို ထုတ်ပြတယ်။ “ဒါပေမယ့် ကြိုက်လွန်းလို့ကိုင်တာမဟုတ်ဘူးဗျ။ ဖုန်းရှိနေတာတောင် စိတ်တိုနေတာ”။ ဗစ်ကီက ဖုန်းကို မုန်းတဲ့အကြည့်နဲ့ကြည့်ပြတယ်။

“ဒီနည်းပညာအလုပ်သမားတွေ အသက် ၃၀-၃၅ လောက်ဆိုရင် မီးစာကုန် ဆီခန်း ဖြစ်သွားမှာပါ”။ တစ်ယောက်က ပြောတယ်။ “အဲဒီအခါကျတော့မှ ငါ့ဘဝ တစ်ခုလုံး ငါဘာတွေလုပ်နေခဲ့ပါလိမ့် ဆိုပြီး နောင်တရကြမှာ”

သူတို့ပြောနေကြတာ တကယ်စိတ်ပူလို့လား၊ ဒီလိုပဲ အမြင်ကတ်လို့တမင်ပြော နေသလား.. ကျွန်တော်စဉ်းစားနေတုန်း အန်မာ ရောက်လာပါတယ်။

အန်မာက ခရီးဆောင်သေတ္တာ နှစ်လုံးကိုဆွဲပြီး လှေကားကနေ တက်လာတယ်။ လန်ဒန်ကနေ ထွက်လာတာ ၂၄ နာရီကျော်ပြီတဲ့။ အခုမှရောက်တယ်။ ဒါပေမယ့် မအိပ် နိုင်သေးဘူး၊ ဆေးလိပ်သောက်ချင်တယ်၊ ကော်ဖီသောက်ချင်တယ်တဲ့။ ဆူရက်ရှ်က ဆေးလိပ်နဲ့ ကော်ဖီချက်ချင်းယူပေးတယ်။

အန်မာဆိုတဲ့ အမျိုးသမီးဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ရှာပုံတော်ဖွင့်နေတဲ့သူတစ်ဦးပါ။ သူ့ကို လန်ဒန်မှာမွေးတယ်။ လေးနှစ်သမီးအရွယ်လောက်ကတည်းက အိန္ဒိယနိုင်ငံကို စိတ်ဝင်စားခဲ့တာတဲ့။ လန်ဒန်မှာနေတဲ့ အိန္ဒိယအမျိုးသမီးတွေနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ သူတို့ရဲ့ ဆာရီစကိုကိုင်ကြည့်ရတာ အမော။ အန်မာစကားစပြောတတ်တုန်းကသူပြောတဲ့စကားလုံး တွေထဲမှာ အိန္ဒိယဆိုတဲ့စကားလုံးလည်း ပါသတဲ့။

အသက် ၂၅ နှစ်အရွယ်ရောက်မှ အန်မာ အိန္ဒိယကို ရောက်ဖူးတယ်။ ဒေလီမြို့ကို ရောက်ရောက်ချင်း အငှားကားထဲကို တက်ထိုင်တယ်။ အိန္ဒိယရဲ့ကမ္ဘာပျက်နေတာ

မတတ် ရှုပ်ထွေးနေတဲ့ လမ်းမတွေကို နဖူးတွေ့ခူးတွေ့မြင်ရတယ်။ တခြားနိုင်ငံခြားသား တွေအတွက်တော့ ကြောက်စရာဖြစ်ရင်ဖြစ်မယ်။ အန်မာ့အတွက်တော့ ကားနောက်ခန်းမှာ ထိုင်နေရင်း စိတ်ထဲမှာ ငြိမ်းချမ်းမှုကို ခံစားရတယ်တဲ့။ မျက်ရည်တောင် ကျမိသလား မမှတ်မိတော့။ သူမှတ်မိတာ၊ သေချာတာတစ်ခုကတော့ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာကိုပြန်ရောက် သွားသလို ခံစားရတာပါပဲ။

ကော်ဖီသောက်အပြီး၊ ဆေးလိပ်ဖွာအပြီးမှာ အန်မာ ထိုင်ခုံတစ်ခုယူပြီး စကား ဝိုင်းထဲကိုဝင်လာတယ်။ “အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ဘာလို့ ဒီလောက်သဘောကျနေတာလဲဗျ”။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ကားဟွန်းသံတွေ ဆူညံနေတာကိုလည်း သဘောကျတယ်။ ဆိုက်ကားတွေ၊ ခေါင်းပေါ်မှာအိုးတွေဆင့်ပြီး ရွက်ထားတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ၊ မြေပဲအော်ရောင်းတဲ့အသံတွေ၊ ဘုရားကျောင်းကခေါင်းလောင်းသံတွေကိုလည်း ချစ်တယ်။ ပြီးတော့ အိန္ဒိယလူမျိုးတွေရဲ့ လေယူလေသိမ်းကိုလည်း ချစ်တယ်။ ပြောမယ်ဆို ဆုံးမှာမဟုတ်ဘူးရှင့်။ ဒီနိုင်ငံနဲ့ပတ် သက်တဲ့ အရာအားလုံးကို ချစ်တာ၊ သဘောကျတာ”

အန်မာပြောပြတဲ့ သူချစ်တဲ့အရာတွေတော်တော်များများဟာ အသံနဲ့ပတ်သတ် နေတာကိုကျွန်တော် သတိထားမိတယ်။ အိန္ဒိယဟာ အသံပေါင်း စုံတဲ့ နိုင်ငံမဟုတ်လား။ နိုင်ငံချမ်းသာလာတာနဲ့အမျှ ဆူညံသံတွေလည်း တိတ်ဆိတ်သွားမှာပေါ့လေ။ ဒါပေမယ့် ကြွယ်ဝချမ်းသာခြင်းရဲ့ အသံဟာ အင်မတန်ပျင်းစရာကောင်းပါတယ်။ လေအေးပေးစက် ဖွင့်ထားတဲ့အသံ၊ ကွန်ပျူတာကီးဘုတ်ခလုတ်တွေရဲ့ အသံဟာ လေဟာပြင်ဈေးတစ်ခုရဲ့ ဝယ်ပါယူပါ တစာစာအသံတွေ၊ စက်ချုပ်စက်အစုတ်တစ်လုံးရဲ့ တဂျက်ဂျက်အသံတွေ နဲ့တော့ ယှဉ်လို့မရနိုင်သေးပါ။ တတိယကမ္ဘာလို့ခေါ်တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတွေရဲ့ ကားသံ၊ ဟွန်းသံတွေ၊ ဆိုက်ကားခေါင်းလောင်းသံတွေဟာ ခေတ်သစ်နိုင်ငံတွေရဲ့ အကောင်းစား ဟိုင်းဝေးလမ်းပေါ်က ဆိတ်ငြိမ်တဲ့ ကားသံတွေထက်တော့ သာပါသေးတယ်။

ဘန်ဂလောမြို့မှာ အန်မာနေခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဆူရက်ရှ်နဲ့အပေါင်း ပါတွေကို ရင်းနှီးနေတာ။ အန်မာ အခုတော့ လန်ဒန်ကိုပြန်ပြောင်းသွားပါပြီ။ မကြာ ခဏဆိုသလို အိန္ဒိယကို လာလည်ဖြစ်တယ်။

စကားဝိုင်း အသက်ပြန်ဝင်လာတယ်။ အိန္ဒိယနယ်မြေတွေအကြောင်း ပြောကြ တယ်။ သူတို့နဲ့သိတဲ့သူတွေ အကြောင်းပြောဖြစ်တယ်။ ဆွေနီးမျိုးစပ်တွေအကြောင်းပြော ကြတယ်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ လူဦးရေသန်း ၁၀၀၀ လုံး သူတို့နဲ့သိနေ သလားတောင် ထင်ရတယ်။ ဒီနိုင်ငံဟာ အရာရာဆက်နွယ်နေတဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုပါလား။

အန်မာက သူ့ရဲ့လက်ဆွဲအိတ်ကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော် အသက်ရှူရပ်သွားတယ်။ အိတ်ထဲမှာ.. အိတ်တွေ အိတ်တွေ အများကြီးပါလား။ အန်မာက လက်ဆွဲအိတ် ထုတ်လုပ်ရောင်းချတဲ့သူတဲ့။ လန်ဒန်မှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့စတူဒီယိုမှာ ဒီဇိုင်းပုံစံတွေဖန်တီးပြီး အိတ်တွေကို ဟောင်ကောင်မှာ ချုပ်တယ်။ ဘန်ဂလောမှာ ချုပ်တယ်။ လက်ဆွဲအိတ်၊ ဘေးလွယ်အိတ်တွေတွေ့တိုင်း မဝယ်ရမနေနိုင် ဖြစ်နေတဲ့ ကျွန်တော့်ရဲ့ရောဂါအကြောင်း ပြောပြလိုက်တော့ အန်မာ့မျက်လုံးတွေ အရောင်တောက်သွားတယ်။

ကျွန်တော့်ရဲ့ အိတ်တွေကို စွဲလမ်းတဲ့ရောဂါကိုသုံးသပ်ပေးဖို့အိတ်ဆရာမကြီး အန်မာ့ကို အကူအညီတောင်း ကြည့်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော့်မှာ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က ဝယ်ယူစုဆောင်းထားတဲ့ အိတ်ပေါင်း ၆၄ လုံးရှိတယ်လေ။ ဒါ သာမန်တော့မဟုတ်ဘူး။ တစ်ခုခုမှားနေတာ သေချာတယ်။ “အင်း..” ။ အန်မာက ခက်ခက်ခဲခဲရောဂါတစ်ခုကို ကုသပေးရတော့မယ့် ဆရာဝန်တစ်ယောက်လို.. သက်ပြင်းချတယ်။ “ဒါကတော့ စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ လုံခြုံမှုရချင်လို့ ဖြစ်မယ်။ စောင်ခြုံလိုက်ရင် စိတ်ထဲမှာ ပိုပြီးလုံခြုံသွားသလို မျိုးပေါ့။ ပြီးတော့.. အိတ်ဆိုတာ ပစ္စည်းတွေထည့်ဖို့မဟုတ်လား။ အိတ်တွေကိုစွဲလမ်းနေတယ်ဆိုတာ ရှင့်ရဲ့စိတ်ဖိစီးမှုတွေကို အိတ်ထဲမှာ ထည့်သိမ်းထားချင်လို့ဖြစ်မယ်”

အင်း..တယ်ဟုတ်ပါလား။

ချန်ဒရာဆိုတဲ့ ဝဝဇိုင်ဇိုင် အိန္ဒိယအမျိုးသားတစ်ယောက်နဲ့လည်း ကျွန်တော် စကားပြောဖြစ်တယ်။ ချန်ဒရာက မြေညီထပ်အခန်းတစ်ခန်းမှာ နေတယ်။ သူ့ခေါင်းက မီးသီးတစ်လုံးလို ပြောင်ပြီးလင်းနေတယ်။ သူ့ကိုကြည့်ရတာ ကျွန်တော့်မျက်စိထဲမှာ အင်္ဂါဂြိုဟ်သားတစ်ယောက်ကို ပြေးမြင်မိတယ်။ ချန်ဒရာဟာ ယဉ်ကျေးမှုပေါင်းစုံကို လေ့လာဖူးတဲ့သူ တစ်ယောက်။ အမေရိကားမှာ ၁၈ နှစ်ကြာ နေခဲ့ဖူးတယ်။ ဝါကို၊ တက္ကဆက်နဲ့ ဒါကိုတာမြောက်ပိုင်း ဖာဂို.. စတဲ့နေရာတွေမှာ အချိန်အတော်ကြာအောင် နေခဲ့တယ်။ အခုအချိန်ထိ “ဖာဂို” ဆိုတဲ့စကားလုံးကြားလိုက်ရင် ချန်ဒရာတစ်ယောက် ကတုန်ကယင် ဖြစ်ချင်နေဆဲပဲတဲ့။ အင်မတန်အေးတဲ့နေရာမဟုတ်လား။ အမေရိကားမှာ နှစ်ပေါင်းများစွာနေခဲ့တဲ့အတွက် ချန်ဒရာဟာ Seinfeld တီဗွီဇာတ်လမ်းတွဲကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ကြည့်တတ်သွားသလို မနက် ၈ နာရီခွဲရင် အပြင်ထွက်ချင်နေတယ်။ “နေ့လယ်နေ့ခင်း တစ်ရေးအိပ်ဖို့တောင် စိတ်ထဲမှာမသိုးမသန့်ဖြစ်နေတာ။ အမေရိကားကပါလာတဲ့အကျင့်တွေပေါ့။ အရင်လို တစ်ရေးတစ်မောနှပ်နိုင်တာ မနှစ်ကမှဗျ”

ဒီစကားပိုင်းကနေ ကျွန်တော်ခဏ အနားယူဦးမှ။ ဝရန်တာဘက်ကို ကျွန်တော် ထွက်လိုက်တယ်။ အသိတစ်ယောက်ကပြောဖူးတယ်။ အိန္ဒိယအကြောင်းကောင်းကောင်းကောင်း

သိချင်ရင် လမ်းထောင့်တစ်နေရာမှာ (ဘယ်လမ်းပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကြိုက်တဲ့လမ်းကိုရွေးလိုက်) မတ်တတ်ရပ်ပါ။ ပြီးရင်ပတ်ပတ်လည် ၃၆၀ ဒီဂရီလှည့်ပြီး လေ့လာကြည့်ပါတဲ့။ အကုန် တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။ အကောင်းဆုံးတွေနဲ့ အဆိုးဆုံးတွေ...။ ရုပ်ဆိုးပန်းဆိုး အရာတွေနဲ့ အင်မတန်လှပခြင်းတွေ...။ ပေါပြက်ပြက်အရာတွေနဲ့ လေးနက်မှုတွေ...။

အခု အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်းအိမ်ကနေ ကြည့်မယ်ဆိုရင် ၃၆၀ ဒီဂရီလှည့်စရာ မလိုပါ။ တည့်တည့်မှာတင် အကုန်မြင်နေရတယ်။ အမိုးစုတ်စုတ်တွေနဲ့ အိမ်အထပ်တွေ တွေ့ရတယ်။ ရုတ်တရက်ကြည့်လိုက်ရင်တော့ အမှိုက်ပုံလို့ထင်ရမယ်။ သေချာကြည့်မှ လူတွေနေနေတဲ့နေရာပါလား ဆိုတာကို သတိထားမိမယ်။ နောက်တစ်နေရာကို ကြည့်ရင် မှန်တွေနဲ့ဆောက်ထားတဲ့ Cisco Systems အဆောက်အအုံ အသစ်ကျပ်ချွတ်ကြီးကို တွေ့ရတယ်။

လမ်းဟိုဘက်မှာ Sublime Solutions ဆိုတဲ့ကုမ္ပဏီဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုကို တွေ့ရတယ်။ စိတ်ဝင်စားစရာ နာမည်ပဲ။ အနှိုင်းမဲ့ဖြေရှင်းချက်များ...ပေါ့လေ။ ဘာတွေ ဖြေရှင်းပေးသလဲတော့ ကျွန်တော်မသိပါ။ ဆော့ဖ်ဝဲလ် ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်မယ်ထင်တယ်။ နာမည်ကိုတော့ ကျွန်တော် သဘောကျမိတယ်။

အထဲကိုပြန်ဝင်ပြီး စကားဝိုင်းဆီ ပြန်သွားလိုက်တယ်။ စကားဝိုင်းကအရှိန်ပြန်ရ နေပြီ။

“အကုန်လုံးမှန်တယ်။ မှားလည်း မှားနေတယ်”။ တစ်ယောက်က ပြောတယ်။ ကျန်တဲ့သူတွေက ထောက်ခံကြတယ်။

အန်မာကသူ့ရဲ့ ငါးခွက်မြောက် ကော်ဖီကို သောက်ရင်း ခုနစ်လိပ်မြောက် စီးကရက်ကို ဖွာတယ်။ မျက်လုံးပိုကျယ်လာသလို စကားပြောတာလည်း ပိုမြန်လာတယ်။ ရုတ်တရက် မီးပျက်သွားတယ်။ မျက်နှာကြက် ပန်ကာ ရပ်သွားတယ်။ ချက်ချင်းဆိုသလို ကျွန်တော် ချွေးပြန်လာတယ်။ စကားဝိုင်းကတော့ အရှိန်ရပ်မသွားပါ။

“ဘန်ဂလောလည်း မီးပျက်မြို့တော်ဖြစ်နေပါပြီ”။ တစ်ယောက်ကပြောတယ်။

“မီးဒီလောက်ပျက်နေတာ ကွန်ပျူတာကုမ္ပဏီတွေ၊ နည်းပညာရုံးချုပ်တွေ ဘယ်လိုများ လည်ပတ်နေသလဲဗျ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“အာ...ခင်ဗျားကလည်း...” ဗစ်ကီက ပြန်ဖြေတယ်။ “သူတို့ဆီမှာ ဧရာမ မီးစက်ကြီးတွေရှိပြီးသားဗျ။ လိုလိုမည်မည် ဆိုပြီး မီးစက် သုံးဆင့် ခံထားတာ ပြီးတော့ သူတို့အတွက် သတ်သတ်မီးလိုင်းလည်း ရှိပြီးသား”

“ဒီမြို့ရဲ့ အိုင်တီလောက တစ်ခုလုံးက သီးသန့်ဖြစ်နေတာလေ”။ ချန်ဒရာက

ဝင်ဖြေတယ်။ လျှပ်စစ်မီးသာမကဘူး တခြားလူနေမှုပုံစံတွေကလည်း သီးသန့်ကွဲထွက်နေတယ်။ အဆင့်မြင့်ကုမ္ပဏီတွေမှာ အလုပ်လုပ်နေကြသူတွေက သူတို့လူစုနဲ့သူတို့နေကြတယ်။ စီးပွားလာဘ်လာဘ တိုးတက်ခြင်းရဲ့ နတ်ဘုရားဖြစ်တဲ့ လက်ချ်မီးနတ်ဘုရားကို ကိုးကွယ်ကြတယ်။ ရှေ့ပင်းစင်တာတွေမှာ ဈေးဝယ်ထွက်ကြတယ်။ ရှေ့ပင်းစင်တာတွေမှာလည်း မီးလိုင်းသတ်သတ်စီ ရှိပြီးသားဆိုတော့ မီးမပျက်ပါ။

ဘန်ဂလောမြို့ရဲ့ ဖြိုချလိုက်တဲ့ အဆောက်အဦးဟောင်းတွေနေရာမှာ ရှေ့ပင်းစင်တာအသစ်တွေ၊ ရုံးခန်းအသစ်တွေ အစီအရီပေါ်လာကြတယ်။

အန်မာ့ကိုကျွန်တော် မေးကြည့်တယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းပမာဏ တစ် ကနေ ၁၀ အတွင်း တွက်ကြည့်မယ်ဆိုရင် သူ့ရဲ့ပျော်ရွှင်မှု အမှတ်ဘယ်လောက်ရှိမလဲ။

“ငါးမှတ်လောက်တော့ ရှိမယ်။ လေးမှတ်တော့ မဟုတ်ဘူး...။ ကျွန်မထင်တာကိုပြောတာ။ သုံးမှတ်ခွဲလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲ”

စဉ်းစားလေ ပိုလျော့သွားလေ ဖြစ်နေပါလား။ သူ့ရဲ့ အဓိကပြဿနာကလည်း ဒါပဲဖြစ်မယ်။

“တကယ်က ကျွန်မ ဒီထက်ပိုပျော်နေသင့်တာ။ ဒါပေမယ့် ကျွန်မကိုယ်ထဲမှာ ကြောက်စိတ်က အမြစ်တွယ်နေတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်စိတ်လည်း မရှိတော့တာကြာပြီ။ ကျွန်မ ငယ်ငယ်တုန်းက၊ ဘာမှမရှိခင်တုန်းက၊ ပန်းချီဆွဲပြီး အသက်မွေးနေတုန်းက... ဒီထက်ပိုပျော်ခဲ့တာတော့ အမှန်ပဲ”

သုတေသနရှာဖွေတွေ့ရှိချက်တွေအရ လူအများစုရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဟာ ပစောက်ပုံစံမျဉ်းကွေးလိုဖြစ်နေတတ်တယ်တဲ့။ အသက်ငယ်စဉ်အခါနဲ့ အိုမင်းလာတဲ့အချိန်တွေမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ အပျော်ဆုံးဖြစ်တတ်တယ်။ အန်မာတစ်ယောက်ကတော့ အခုအချိန်မှာ ပစောက်ရဲ့ ချိုင့်ခွက်ထဲရောက်နေပြီ။ ဒီအချက်ကို သူ့ကို ရှင်းတော့ရှင်းမပြရက်ပါ။ ကျွန်တော်ရှင်းပြလိုက်မှ ပိုပြီး မပျော်တော့မှာ စိတ်ပူရတယ်။

အန်မာကပြောတယ်။ လန်ဒန်မှာထက် ဒီမှာ ပိုပြီး စွမ်းအင်ပြည့်ဝသလို ခံစားရတယ်တဲ့။ စွမ်းအင်ဆိုတဲ့စကားကို ဒီတစ်ခါ ကျွန်တော် နားမခါးတော့ပါ။ ဆေးလိပ်ဖင်ချင်းဆက်အောင်ဖွာ၊ ကော်ဖီကို မနားမနေတရစပ်သောက်တဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းနောက်တကောက်ကောက် လိုက်နေတဲ့ အိတ်ချုပ်တတ်တဲ့ အန်မာ ကိုယ်တိုင်ပြောတဲ့အခါ နားထောင်လို့ ကောင်းနေတယ်လေ။

--

အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်းအိမ်မှာ ကျွန်တော် နေသားကျစပြုလာတယ်။ မနက်

နေမထွက်ခင် အိပ်ရာနိုးနေပြီ။ အက်ရှင်ကပါလာတဲ့ အကျင့်ပေါ့။ နိုးနိုးချင်း ကရီယာ အသက်ရှူလေ့ကျင့်ခန်းလုပ်တယ်။ သိပ္ပံနည်းကျပြောရရင်တော့ အသက်ပြင်းပြင်းရှူတာ၊ အောက်ဆီဂျင် ပိုရသွားတာ ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘာပြောပြော ကျွန်တော် ဂရုမစိုက်ပါ။ ကျွန်တော့်အတွက် နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းသွားဖို့ အရေးကြီးတယ်။ စွမ်းအင်လည်းပြည့်စေ တယ်။ (စွမ်းအင်ဆိုတဲ့စကား သုံးမိပြန်ပြီ။ ပြဿနာပဲ) ကော်ဖီလည်းမသောက်တော့ဘူး ဆိုတော့ ဒီလေ့ကျင့်ခန်းကရတဲ့ ခွန်အားကိုပဲ သုံးရတော့တာ။

လေ့ကျင့်ခန်းပြီးရင် ကျွန်တော် ဝရန်တာကိုထွက်တယ်။ လမ်းဟိုဘက်မှာရှိတဲ့ ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်လေးရဲ့ နေထွက်ချိန်ကို ငေးတယ်။ သူတို့ရဲ့နေပုံထိုင်ပုံဟာ ကျွန်တော် တို့ထက် အများကြီးပိုပွင့်လင်းတယ်။ လမ်းပေါ်မှာ ကလေးတစ်ယောက်မစင်စွန့်နေတယ်။ မိန်းမတစ်ယောက်က ယောက်ျားကို ရေချိုးပေးနေတယ်။ ရေပုံးနဲ့ ရေခပ်ပြီးလောင်းပေး နေတာ။ နောက်ယောက်ျားတစ်ယောက် ခြေထောက်မှာ စိုက်နေတဲ့ သစ်သားစလားမသိ၊ အဲဒါကို နုတ်ဖို့ကြိုးစားနေတယ်။ သူ့ဘေးမှာ လူတွေဝိုင်းပြီး ဆွေးနွေးနေကြတယ်။ ဘယ်လိုနုတ်ရင်ကောင်းမလဲ အကြံပေးနေကြတာဖြစ်မယ်။ ဒီလူတွေအားလုံးမှာ အလုပ် ကိုယ်စီရှိကြပါတယ်။ တစ်ရက်ကို သုံးဒေါ်လာလောက် ရကြတယ်။ ဒီလူတွေဟာအိန္ဒိယ နိုင်ငံရဲ့ အောက်ဆုံးကိုရောက်နေတဲ့ လူတန်းစားတွေ မဟုတ်သေးဘူး။ အောက်ဆုံးကို ရောက်ဖို့ အဝေးကြီးလိုသေးတယ်။ အိန္ဒိယရဲ့ ဘဝအလှအပက ဒါပါပဲ။ ဘယ်လောက်ပဲ အောက်ဆုံးကိုရောက်နေပြီလို့ ထင်ထင်.. ခင်ဗျားအောက်မှာ ခင်ဗျားထက် ဘဝဆိုးတဲ့ သူတွေရှိနေသေးတယ်။ အဆုံးအစမရှိသော တွင်းနက်ကြီးပဲ။

ဆူရက်ရှိရဲ့ ဆိုင်ကယ်နောက်မှာ ကျွန်တော်ထိုင်လိုက်သွားပြီး ဘန်ဂလောမြို့ရဲ့ ပန်းခြံပေါင်းများစွာထဲက တစ်ခုကို သွားကြည့်ဖြစ်တယ်။ ဘန်ဂလောမြို့ဟာ နည်းပညာ မြို့တော်ဖြစ်မလာခင်မှာ ဥယျာဉ်မြို့တော်အဖြစ် လူသိများခဲ့တယ်။ မနက်စောစောအချိန် ဆိုပေမယ့် ပန်းခြံထဲမှာ လူအပြည့်ဖြစ်နေပြီ။ လမ်းလျှောက်တဲ့သူ၊ တရားထိုင်တဲ့သူ၊ ယောဂကျင့်တဲ့သူ၊ လမ်းဘေးမှာ အလေးသွားနေတဲ့သူ..၊ ရယ်မောနေတဲ့သူ.. အရံပဲ၊ ပန်းခြံထဲကပြန်ထွက်တော့ ကျွန်တော်တို့ မနက်စာစားဖို့အတွက် ဆန်နဲ့လုပ်ထားတဲ့ မုန့်ပွပ္ပတချို့ဝယ်တယ်။ ဒီအိန္ဒိယတောင်ပိုင်းမှာတော့ ဒါကို မနက်စာအဖြစ်စားကြတာပဲ။

ကျွန်တော့် အချိန်တွေကတော့ ဘာမှမည်မည်ရရ မလုပ်ဖြစ်ပါ။ ကျွန်တော်ထိုင်ခဲ့မှာ ထိုင်ပြီး စာအုပ်ဖတ်တယ်။ ကော်ဖီမသောက်ဘဲ ကော်ဖီအကြောင်း စဉ်းစားတယ်။ အမှန်အတိုင်းပြောရမယ်ဆိုရင်တော့ စာလည်း မဖတ်ဖြစ်ပါ။ ထိုင်နေတာ များပါတယ်။ အိန္ဒိယလူမျိုးတွေ၊ များသောအားဖြင့် အိန္ဒိယအမျိုးသားတွေဟာ ထိုင်တဲ့နေရာမှာ

အင်မတန်ကျွမ်းကျင်တယ်။ ကမ္ဘာ့အဆင့်မီ အထိုင်သမားတွေ။ သူတို့လောက်တော့ ကျွန်တော်မထိုင်နိုင်သေးပါ။ ကြိုးစားဆဲအဆင့်ပဲ ရှိပါသေးတယ်။

တစ်ခါတစ်ရံ ချန်ဒရာက ကျွန်တော့်ကို ကိုရှည်လို့ခေါ်တဲ့ ကော်ဖီဆိုင်ကိုသွားဖို့ ခေါ်မယ်။ ဆိုင်ရောက်ရင် ဆက်ပြီး ထိုင်မယ်။ ကိုရှည်ကော်ဖီဆိုင်က အိန္ဒိယနိုင်ငံလွတ် လပ်ရေးမရခင်ကတည်းက ဖွင့်ထားတာဆိုတော့ သက်တမ်းရှည်လှပြီ။

ဒီကော်ဖီဆိုင်ဟာ အခုထိ ဘာမှမပြောင်းလဲဘူး။ နံရံတွေက ဝါကျင့်ကျင့်အရောင် ဖြစ်နေပြီ။ ဆေးသုတ်ဖို့ လိုအပ်နေပြီ။ မျက်နှာကြက်ပန်ကာတွေကလည်း မလည်ချင့် လည်ချင် ဖြည်းဖြည်းလေးပဲ လည်တော့တယ်။ ပန်ကာတင်သာမကဘူး ကိုရှည်ဆိုင်မှာ ဘယ်အရာမှ မမြန်ဘူး။ စားပွဲထိုးတွေ၊ အဖျော်ဆရာတွေ၊ စားဖိုမှူးတွေ၊ ပြီးတော့ စားသုံးသူတွေ၊ အားလုံးဟာ အေးအေးဆေးဆေး ဖြည်းညင်းစွာပဲ လှုပ်ရှားစားသောက်ကြ တယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ဒီဆိုင်ကို သဘောကျကြတာဖြစ်မယ်။ နာရီပေါင်းများစွာထိုင်ရင်း သူငယ်ချင်းတွေ၊ မိတ်ဆွေတွေ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက်နဲ့ တွေ့မယ်။ စကားပြော မယ်။ ချင်းဖျော်ရည်သောက်မယ်။ ကိုရှည်ရဲ့နာမည်ကြီး “အပြုံးအာလူးကြော်” ကိုစား ကြမယ်။ အာလူးကို ပြုံးနေတဲ့ မျက်နှာပုံစံဖြစ်အောင် ကြော်ထားတာပါ။

ဒီနေ့တော့ ကိုရှည်မှာ ချန်ဒရာရဲ့သူငယ်ချင်း မိနာနဲ့တွေ့ဖို့ချိန်းထားတယ်။ သူက ပြည်တွင်းသတင်းစာတစ်စုံမှာ စာရေးတဲ့အမျိုးသမီးပါ။ အရပ်ပုပု၊ ဆံပင်ကမီးခိုး ရောင်သမ်းနေပြီ။ တော်တော်လည်း ထိထိမိမိ စကားပြောတတ်တယ်။

“ကျွန်မပြောတာ တစ်မျိုးတော့မထင်နဲ့” မိနာကခေါင်းကိုစောင်းပြီးပြော တယ်။ “ဂုရုတွေဟာ သူ့နေရာနဲ့သူ အသုံးတည့်ပါတယ်။ ကျွန်မအတွက်သာ အဆင် မပြေတာ”

ကျွန်တော်တစ်ခါမှ သူပြောသလို မစဉ်းစားဖူးပါ။ ဂုရုတွေရဲ့ အသုံးတည့်မှုတဲ့။ ဘာတီမိုးနေဝန်း သတင်းစာအတွက် အလုပ်လုပ်တော့ မိနာ အမေရိကားမှာ ခြောက်လလောက် နေဖူးတယ်။ လုံးဝမနေချင်ဘူးတဲ့။ အမေရိကန်တွေဟာ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက်ကြားမှာ လူချင်း၊ စိတ်ချင်း ကွာဝေးလွန်းတယ်။ လမ်းတွေကလည်း တိတ်ဆိတ်လွန်းတယ်။ လူတွေဘယ်ရောက်နေကြသလဲ...။

“အမေရိကန်တွေဟာ အမြဲအလုပ်ရှုပ်နေကြတယ်။ အလုပ်လုပ်ရင်း အလုပ်ရှုပ် မယ်။ အလုပ်မရှိတဲ့အခါ နားနေရင်းနဲ့ အလုပ်ရှုပ်ကြပြန်တယ်”

ကျွန်တော် သံပရာဆိုဒါ တစ်ခွက်မှာလိုက်တယ်။ မိနာလည်း တစ်ခွက်မှာတယ်။ မြေပဲမာဆလာဆိုတာလည်း မှာလိုက်သေးတယ်။

“အမေရိကန်တစ်ယောက် အနေနဲ့ အိန္ဒိယကနေ ဘာတွေသင်ယူသင့်သလဲဗျ”

“အရင်ဆုံးအနေနဲ့ စိတ်အေးအေးထားဖို့ သင်ရမယ်ရှင့်။ ဘဝတစ်ခုနဲ့တစ်ခု ရောယှက်နေတာကိုလည်း လက်ခံရမယ်။ ကျွန်မတို့နိုင်ငံဟာ မီးစင်ကြည့်ကပြီးရှင်သန် ရတဲ့နိုင်ငံ။ ကျွန်မတို့ဟာ မပြည့်စုံမှုတွေ၊ လိုအပ်ချက်တွေကိုလက်ခံနိုင်တယ်။ ရှင်တို့ လည်း ဒီလိုနေနိုင်အောင် ကြိုးစားသင့်တယ်”

တကယ်တမ်းတော့ အိန္ဒိယဟာ အမေရိကန်ဆန်လာပါပြီ။ ရှော့ပင်းစင်တာတွေ၊ လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေ၊ နိုင်ငံတကာ စားသောက်ဆိုင်တွေ... ဒါတွေအကုန်ရောက်နေပြီးပြီ။ မိနာကတော့ တောက်ပသစ်လွင်နေတဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံကို မလိုချင်ပါ။ ရှေးဆန်တဲ့ရိုးရှင်းတဲ့ ပျင်းစရာကောင်းတဲ့ အိန္ဒိယကိုပဲ ပြန်လိုချင်တယ်တဲ့။ ကျွန်တော့်အမြင်မှာတော့ အိန္ဒိယ နိုင်ငံဟာ ဘယ်တုန်းကမှ ပျင်းစရာမကောင်းခဲ့ဖူးပါ။

“အိန္ဒိယရဲ့ လူလတ်တန်းစား လူထုက ဆင်းရဲငတ်မွတ်ခြင်း ဆိုတဲ့ အရာကို ကျောခိုင်းပစ်ချင်နေတယ်။ ဒါသိပ်အန္တရာယ်များတယ်။ ဒုက္ခဆင်းရဲဆိုတဲ့ လမ်းခရီးကို လျှောက်ရဲမှသာ ကောင်းမွန်သောနယ်မြေဆီကို ရောက်မယ်မဟုတ်လား။ အခုခေတ် လူငယ်တွေကတော့ ဒါကို လက်မခံတော့ဘူး။ ဖြတ်လမ်းကိုပဲ သဘောကျတော့တယ်”

မိနာပြောတာကို ချန်ဒရာက ထောက်ခံတယ်။ “ဟုတ်တယ်။ အခုခေတ်သစ် ဂုရုတွေရဲ့လမ်းစဉ်မှာ စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံခြင်းဆိုတာ မရှိတော့ဘူး”

ချန်ဒရာက ကျွန်တော့်ကို အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်းဆီ ဆိုင်ကယ်နဲ့ ပြန်လိုက်ပို့ တယ်။ နှစ်ယောက်လုံးက လူကောင်သေးသေးတွေ မဟုတ်တော့ ဆိုင်ကယ်က ရှေ့ကို လုပ်လီလုပ်လဲ့ မနည်းဆက်သွားနေရတယ်။ တစ်လမ်းလုံးလည်း ကားတွေရှုပ်ပွပြည့်ကျပ် နေတယ်။ ကားအိတ်ဇောမီးခိုးနဲ့တွေ ကျွန်တော့်နှာခေါင်းထဲထိဝင်လာတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ရက်ပိုင်းက ကျွန်တော့်ရှေ့မှာတင် ကားတိုက်မှုတစ်ခုဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့်ဘယ်သွားသွား ငါ့ကို ဘာဝင်တိုက်တော့မလဲမသိဘူး ဆိုပြီးခံစားနေရတာ။ ဘေးက ဆေးရုံကားတစ်စီး ဖြတ်သွားတယ်။ ကျွန်တော် အိန္ဒိယရောက်ကတည်းက ဆေးရုံကားမမြင်ဖူးသေးဘူး။ အခုမှတွေ့ဖူးတာ။ ဒါနိမိတ်ပြတာများလား။ လမ်းဘေးမှာဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုတွေပြန်တယ်။ “ဦးနှောက်နှင့် ကျောရိုးအထူးကု” တဲ့။ ပြဿနာပဲ။ ဆိုင်ကယ်တော့ မှောက်တော့မယ် ထင်တယ်။ တော်ပါသေးတယ်... အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်း ရှေ့ကို ပြန်ရောက်ပြီ။

အဲဒီနေ့ညနေမှာ ကျွန်တော် ဝရန်တာဘက်ကို ထွက်ကြည့်တယ်။ လေအေးအေး တိုက်နေတယ်။ ဆင်းရဲသား ရပ်ကွက်ဘက်ကို လှမ်းကြည့်မိတယ်။ အမှိုက်ပုံနားမှာ ကလေးတစ်သိုက်။ အမှိုက်ပုံထဲကနေ ပြန်ရောင်းလို့ရမယ့် ပစ္စည်းဘာများရှိမလဲဆို

ရှာနေကြတာ။ အိန္ဒိယမှာ နှစ်အနည်းငယ်နေဖူးတဲ့ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ဒီလိုမြင်ကွင်း ချီးကိုမြင်ရတာ စိတ်ထဲမှာ သိပ်မဖြစ်တော့ပါ။ ခံနိုင်ရည်ရှိလာတယ် ဆိုပါတော့။

အမှိုက်တွေကြားမှာ ဟိုဟိုဒီဒီ ရှာနေတဲ့ ကလေးမလေးတစ်ယောက်။ အသက် လေးနှစ်လောက်ပဲ ရှိဦးမယ်ထင်တယ်။ လက်တစ်ဖက်နဲ့ အမှိုက်တွေကို တူးဆွနေတယ်။ နောက်လက်တစ်ဖက်မှာ တစ်ခုခုကိုင်ထားတယ်။ ဘာပါလိမ့်...။ ကျွန်တော်မျက်မှောင် ကြုတ်ပြီးသေချာကြည့်လိုက်တယ်။ သူ့ကိုင်ထားတာ အမွှေးပွ ဝက်ဝံရုပ်တစ်ခု။ အရုပ်က စုတ်ပြတ်ပေတူးနေတယ်။ ဝက်ဝံရုပ်မှန်းတော့ သိသာသေးတယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ခံနိုင်ရည် တွေ အလွှာလိုက် ကွာကျကုန်တယ်။ ဒါ ပျော်စရာကောင်းတဲ့ အိန္ဒိယနိုင်ငံ မဟုတ်ဘူး။ ဒီနိုင်ငံဟာ လူ့အသက်ကလွဲရင် သက်ရှိမှန်သမျှကို တန်ဖိုးထားတဲ့နိုင်ငံ။ မိသားစုဝင်တွေ၊ သူငယ်ချင်းတွေကို အရမ်းချစ်ရင်ချစ်မယ်၊ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်စက်ဝိုင်းရဲ့ အပြင်ဘက်က အရာတွေကို စိတ်မဝင်စားတဲ့နိုင်ငံ။ ဒါကြောင့်လည်း အိန္ဒိယမှာတွေ့ရတဲ့ အိမ်တွေဟာ အိမ်ထဲမှာအမှိုက်တစ်စက်မရှိ သန့်ပြန့်နေပေမယ့် အိမ်ရှေ့လမ်းမမှာ အမှိုက်တွေတောင်လို ပုံနေတာ။ လမ်းမဟာ ကိုယ့်စက်ဝိုင်းရဲ့ အပြင်ဘက်မှာရှိနေတာကိုး။

--

အန်မာသူ့ရဲ့စက်ရုံကိုသွားကြည့်ပြီး ပြန်ရောက်လာတယ်။ ကြမ်းပြင်မှာအိတ်တွေ အပုံလိုက်ချထားတယ်။ အိတ်တွေအားလုံးလှပါတယ်။ ကျွန်တော် အဝတ်အစားတွေချွတ်၊ အိတ်တွေကြားမှာ အားရပါးရလှဲပြီး အိပ်လိုက်ချင်ပေမယ့် စိတ်ကိုထိန်းလိုက်တယ်။ အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်းအိမ်သူအိမ်သားတွေ ကျွန်တော့်ကို ခွင့်လွှတ်မှာမဟုတ်ဘူး။

မီးဖိုထဲရောက်တော့ ပန်းကန်တွေအားလုံး ဆေးထားတယ်။ ဘေစင်ကလည်း ပြောင်လက်နေတယ်။ ယင်ကောင်တွေ မရှိတော့ဘူး။ ဆူရက်ရှ်ရဲ့ အိမ်အကူ မိုနာဆိုတဲ့ အမျိုးသမီး ပြန်ရောက်နေပြီထင်တယ်။

မိုနာကိုမတွေ့ခင် အသံအရင်ကြားရတယ်။ သူ့လက်မှာဝတ်ထားတဲ့လက်ကောက် တွေ အချင်းချင်းရိုက်တဲ့အသံကို ကြားရတာ။ မိုနာက ကျွန်တော်လှမ်းကြည့်နေကျဖြစ်တဲ့ ဆင်းရဲသားရုပ်ကွက်မှာနေပေမယ့် အင်မတန် ပျော်နေတဲ့ အမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်တယ်တဲ့။ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှမရှိပေမယ့် စိတ်ချမ်းသာနေသူ။ မိုနာကအင်္ဂလိပ်စကားဆိုလို့ 'စူပါ' တစ်လုံးပဲတတ်တယ်။ ဒါနဲ့ ဆူရက်ရှ်ကို ဘာသာပြန်ခိုင်းရတယ်။

“မိုနာ၊ ခင်ဗျားတကယ်ပျော်နေတာလား”

“ဟုတ်တယ်။ ပျော်တယ်”

“ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ သော့ချက်က ဘာလဲဗျ”

“အရမ်းတွေ မစဉ်းစားနဲ့။ ခေါင်းထဲမှာ ဘာမှမထားနဲ့။ များများစဉ်းစားရင် နည်းနည်းပျော်ရမယ်။ ပျော်ပျော်နေ၊ ပျော်ပျော်စား၊ ပျော်ပျော်သေ”။ ပြောရင်းဆိုရင်း မိုနာသူ့ လက်တွေကို လှလှပပ မြှောက်ခါလိုက်တယ်။ မိုနာနဲ့ ထိုင်းလူမျိုးတွေနဲ့တွေ့ရင် အဝင်ခွင်ကျ ဖြစ်နေမှာပဲ။

“ဒါပေမယ့် ခင်ဗျားမှာ ပြဿနာတွေတော့ ရှိမှာပေါ့။ ပိုက်ဆံအခက်အခဲမရှိ ဘူးလား”

မိုနာက လက်တွေကို ထပ်ခါတယ်။ ဒီတစ်ခေါက် ပိုပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန်ခါ တယ်။ ကျွန်တော် စဉ်းစားတာများနေပြန်ပြီ ဆိုတဲ့သဘော။ စကားပြောတာလည်းများ နေပြီ။ ဆက်ပြောစရာမရှိတော့။ ဒီလိုနဲ့ မိုနာ ကျွန်တော့်ရှေ့က လှည့်ထွက်သွားတယ်။ လက်ကောက်သံ တချင်ချင်နဲ့။

မိုနာ့ကို ကျွန်တော် ဘယ်လိုနားလည်ရမလဲမသိပါ။ မရှိသော်လည်း ပျော် ပါတယ်ဆိုတဲ့ ယုံတမ်းစကားကို ကျွန်တော် ကြားဖူးနားဝရှိပြီးသား။ ဒါပေမယ့် ကိန်း ဂဏန်းတွေအရ ကြည့်မယ်ဆိုရင် ဒီအချက်ဟာ မမှန်ဘူး။ အဆင်းရဲဆုံးနိုင်ငံတွေဟာ မပျော်ဆုံးနိုင်ငံတွေထဲမှာ ပါနေဆဲပဲ။ အိန္ဒိယလည်းတူတူပဲ။ ရသံဗင်ဟိုဗန်ရဲ့ပျော်ရွှင်မှု တိုင်းတာချက်ထဲမှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံရဲ့ရမှတ်ဟာ ဟိုးအောက်ခြေမှာ။

ဒါပေမယ့် မိုနာဟာ ကိန်းဂဏန်းတစ်ခုမဟုတ်ပြန်ဘူး။ သူဟာတကယ်ရှိတဲ့ လူသားတစ်ယောက်။ ပျော်နေတဲ့သူတစ်ယောက်။ သူပြောတာကို မဟုတ်ဘူးလို့ငြင်းရ အောင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဘာကောင်မှမဟုတ်ပါ။ ဆင်းရဲလို့ ပျော်တယ်ဆိုပြီး သေချာပေါက်ပြောလို့မရသလို မပျော်ဘူးလို့လည်း တပ်အပ်မငြင်းနိုင်။

လွန်ခဲ့တဲ့နှစ်အနည်းငယ်လောက်တုန်းက ပျော်ရွှင်မှုလေ့လာရေးပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်တဲ့ ရောဘတ်ဘီဝက်စ်-ဒီယန်နာဟာ ကိုးလ်ကတ္တားမြို့ရဲ့ အခြေအနေမဲ့လူတွေကို မေးခွန်းတွေမေးခဲ့ဖူးတယ်။ အဖြေတွေကို စာတမ်းပြုစုတယ်။ ပြီးတဲ့အခါမှာ အမေရိကား ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ် ဖရီးမော့တ်က အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ လူတွေကို အလားတူ မေးခွန်းတွေ မေးတယ်။ အဖြေတွေကို မှတ်ထားတယ်။

ကာလကတ္တားရဲ့ အခြေအနေမဲ့သူတွေဟာ ကယ်လီဖိုးနီးယား အခြေအနေမဲ့တွေ ထက် ပိုပြီးပျော်ကြတာကို တွေ့ရတယ်။ ကယ်လီဖိုးနီးယားရဲ့ အခြေအနေမဲ့လူတွေဟာ အစားအသောက်ထောက်ပံ့မှုတွေရသလို ခိုလှုံစရာ အဆောက်အအုံတွေလည်း ရှိတယ်။ ကျန်းမာရေး ထောက်ပံ့မှုတွေလည်း ထပ်ရသေးတယ်။ ဘာလို့ ကိုးလ်ကတ္တားက လူတွေ ပိုပျော်နေသလဲ။ ဘီဝက်စ်-ဒီယန်နာရဲ့ ကောက်ချက်အရတော့ ကိုးလ်ကတ္တားရဲ့လမ်း

ပေါ်ကလူတွေဟာ ငွေကြေးပိုင်ဆိုင်မှုမရှိပေမယ့် မိသားစု အဆက်အနွယ်ပိုများကြတယ်။ သူငယ်ချင်းအသိအကျွမ်းလည်း များတယ်။ ဒါကြောင့် ပိုပျော်ကြတယ်။ အိန္ဒိယရဲ့အခြေအနေမဲ့လူတွေဟာ ပစ္စည်းဥစ္စာမရှိပေမယ့် ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာလို့သဘောထားလို့ရတဲ့ မိသားစု၊ မိတ်ဆွေတွေတော့ ရှိနေသေးတယ်။

နောက်ထပ် အကြောင်းရင်းတစ်ခု ရှိဦးမယ်ထင်တယ်။ အိန္ဒိယမှာလူတစ်ယောက်ဆင်းရဲနေတယ်ဆိုရင် ဘဝပေးကုသိုလ်ကံမကောင်းလို့၊ နတ်ဘုရားတွေရဲ့ ချီးမြှောက်မှုကို မရလို့၊ အရင်ဘဝက မကောင်းတာလုပ်ခဲ့လို့... စသဖြင့် ဖြေတွေးစရာတွေရှိတယ်။ အမေရိကန်တစ်ယောက် မွဲနေပြီဆိုရင်တော့ ဒီလူအသုံးမကျလို့ ဆိုပြီး လူတွေကသတ်မှတ်လိုက်တော့တာ။

--

တစ်နေ့...အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်းအိမ်မှာ ထူးထူးခြားခြား ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းရှိနေတယ်။ ပက်လက်ခုံမှာလှဲရင်း ကျွန်တော် စာအုပ်တစ်အုပ်လက်ထဲမှာကိုင်၊ ရေဒီယိုကလာတဲ့ အိန္ဒိယသီချင်းကို နားထောင်နေတုန်း မိုနာရဲ့ လက်ကောက်သံတချွင်ချွင်ကြားရတယ်။ မိုနာ့ ပခုံးပေါ်မှာ အဝတ်လျှော်တောင်းကို သာသာယာယာ ရွက်ထားတယ်။ ကျွန်တော်နဲ့ သူနဲ့ စကားပြောဖြစ်တယ်။ တစ်ယောက်ရဲ့ ဘာသာစကားကိုတစ်ယောက်က လုံးဝမသိဘဲ စကားပြောဖြစ်တာ။ မော်လီဒိုဗာမှာတုန်းက လူဗာဆိုတဲ့ အဘွားကြီးနဲ့အချိတ်အဆက်မိမိ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် နားလည်သွားသလိုပေါ့။

လက်ဖက်ရည်သောက်ဦးမလား ဆိုပြီး မိုနာကမေးတယ်။ မသောက်တော့ဘူးလို့ကျွန်တော်ပြောပေမယ့် သူကသောက်ဖို့ တိုက်တွန်းတယ်။ လက်ဖက်ရည်သောက်လိုက်ပါ။ သောက်သင့်တယ်တဲ့။ မျက်နှာကြက်ပန်ကာဖွင့်လိုက်ရမလား၊ ပူလွန်းလို့ပါ... ကျွန်တော်ပြောလိုက်တယ်။ ပန်ကာလည်တာ အရမ်းမြန်နေတယ်။ နည်းနည်းလျှော့လိုက်မယ်။ မိုနာကပြောတယ်။ နှစ်ခုတစ်ပြိုင်တည်း မလုပ်နဲ့တဲ့။ မိုနာက ရေဒီယိုကို အရင်ပိတ်လိုက်တယ်။ ခဏကြာတော့ လက်ဖက်ရည်သောက်ဖို့ပြောတယ်။ အေးကုန်လိမ့်မယ်တဲ့။ ပြောသမျှစကားတိုင်းကို လက်ကောက်သံတချွင်ချွင်နဲ့ တန်ဆာဆင်ထားတာ။ ကျွန်တော် နားလည်သွားတယ်။ ကိန်းဂဏန်းတွေကို ခဏဘေးဖယ်ထား။ မိုနာဟာ တကယ်ပျော်နေတဲ့သူ၊ ပညာရှိတဲ့သူ။

--

ဒီပါဝါလီအချိန် ရောက်ပြီ။ အရင်ကတော့ အလင်းပွဲတော်လို့ လူသိများခဲ့တယ်။ အခုတော့ မြောက်အိုးပွဲတော်ဖြစ်နေပါပြီ။ လမ်းတိုင်းလမ်းတိုင်းမှာ မြောက်အိုးတခိုင်းခိုင်း

ဖောက်ကြတယ်။ လမ်းဘေးခွေးတွေ လန့်ပြီးရူးကုန်ပြီ။ ကျွန်တော်လည်း ရူးချင်နေပြီ။ သုံးရက်လုံးလုံး ကျွန်တော့်နားထဲမှာ အူနေတယ်။ ဒိုင်ခနဲ၊ ဒိုင်ခနဲ။ ပြီးတော့ မီးခိုးတွေ တစ်မြို့လုံးဖုံးနေတယ်။ စစ်ဖြစ်နေသလိုပဲ။

ဝရန်တာမှာ ဆူရက်ရှ်နဲ့ အန်မာ ပွဲအတွက် ပြင်ဆင်နေကြတယ်။ အန်မာက ပန်းကန်လုံးတစ်ခုထဲမှာ ရေထည့်တယ်။ ပန်းပွင့်တွေထည့်တယ်။ ဆီမီးခွက်နဲ့ပန်းတွေ ရေထဲမှာ ပေါ်နေတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မီးပွားတိုင်တွေ ကိုယ်စီ ညှိကြတယ်။ ကျွန်တော့် အတိုင်က မီးမစွဲဘူးဖြစ်နေတယ်။ ဆူရက်ရှ်ကပြောပြတယ်။ ဟိန္ဒူနတ်ဘုရားတွေထဲမှာ သူ့အနှစ်သက်ဆုံးကတော့ ရှိဗာနတ်ဘုရားတဲ့။ ဖျက်ဆီးမှု နတ်ဘုရားလို့လည်း သိကြတယ်။ “ဖန်တီးဖို့အတွက် အရင်ဆုံး ဖျက်ဆီးပစ်ဖို့လိုတယ်လေ” ဆူရက်ရှ်ကရှင်းပြတယ်။

အန်မာကပြောတယ်။ အိန္ဒိယရောက်တဲ့အခါ သူ့ရဲ့ စိုးရိမ်စိတ်တွေလျော့သွားတယ်တဲ့။ တကယ်တမ်းကတော့ စိုးရိမ်စိတ် တိုးလာရမှာ။

“အင်္ဂလန်မှာဆိုရင် အလကားနေ ကြောက်နေမိတာ။ သေမလို့ပဲ”

ဆူရက်ရှ်က အိမ်နီးချင်းကလေးတွေကိုပေးဖို့ ကွတ်ကီးမုန့်တွေကို အထုပ်ထဲ ထည့်တယ်။ မိုနာက အထုပ်တွေကိုယူ၊ ဘေးအိမ်တွေကို လိုက်ဝေပေးတယ်။ ဗာဒံပင် အိုကြီးအောက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ထိုင်ဖြစ်ကြတယ်။ သစ်ကိုင်းသစ်ရွက်တွေက မျက်နှာကြက်တစ်ခုလို...။

“ဆူရက်ရှ်၊ ခင်ဗျားအိမ်ကို တစ်ချိန်လုံး လူတွေဝင်ထွက်သွားလာနေတာ စိတ်မရွှပ်ဘူးလား။ တစ်ခါတလေ တစ်ယောက်တည်းနေချင်စိတ် မဖြစ်မိဘူးလား”

“ဟင့်အင်း၊ လူတွေကြားမှာ တစ်ယောက်တည်းနေတတ်နေပြီဗျ။ လေ့ကျင့်ရင်း ကျွမ်းကျင်သွားတာလေ”

--

မကြာခင် ကျွန်တော်ပြန်ရတော့မယ်။ ကိုရှည်ဆိုင်ကို တစ်ခေါက်လောက်သွားဖို့ အချိန်ရသေးတယ်။ အဲဒီဆိုင်မှာ ကျွန်တော်က ဖောက်သည်ဖြစ်နေပြီလေ။ ပရော်ဖက်ဆာ ဆန်ဒဆာရုခိုင်နဲ့ တွေ့ဖို့ချိန်းထားတယ်။ သူက ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့ စာတမ်း တစ်စောင် ပြုစုဖူးတယ်။ အဲဒီစာတမ်းထဲက စာတစ်ပိုဒ်ကို ကျွန်တော်စိတ်ဝင်စားမိသွားတာ။ “ဆန္ဒဆိုတဲ့ အရာဟာ သောကရဲ့ အရင်းအမြစ်ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဆန္ဒဟာ လုပ်ဆောင်ခြင်းရဲ့ အုတ်မြစ်လည်း ဖြစ်ပြန်တယ်။ စိတ်ပါဝင်စားမှုရှိလာဖို့ ဆန္ဒ မရှိဘူးဆိုရင် မလုပ်ဆောင်ခြင်းကို ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုတိုက်ဖျက်ကြမလဲ”

အမှန်ပဲ။ အရှေ့တိုင်း ဘာသာတရား တော်တော်များများက ပျော်ရွှင်ခြင်းနောက် လိုက်နေခြင်းဟာ မပျော်ရခြင်းရဲ့ အကြောင်းရင်းပဲလို့ ဆိုကြတယ်။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တိုးတက်အောင်ကြိုးစားပြီဆိုတာနဲ့ ကျရှုံးခြင်းရဲ့ အစပဲတဲ့။ ဒါပေမယ့် ဘာမှမလုပ်ဘဲ ထိုင်နေရင်လည်း လူနဲ့လူအ ဖြစ်သွားမယ်။ ဒါဆိုရင် ဘာလုပ်ရမလဲ။

ဆန်ဒဆာရုခိုင်မှာ အဖြေတချို့ရှိနိုင်တယ်။ ဒဿနပညာရပ်နဲ့ ရူပဗေဒပညာ နှစ်ခုစလုံးမှာ ဘွဲ့တွေရထားတယ်။ ဆံပင်က ပခုံးလောက်ရှည်တယ်။ ဂုရုကြီးနဲ့လည်း အမျိုးတော်သတဲ့။

ဆိုင်ရဲ့ ထောင့်တစ်နေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ နေရာယူလိုက်တယ်။ သူ့ကိုမြင်မြင် ချင်း ကျွန်တော် သဘောကျသွားတယ်။ ဂုရုကြီးရဲ့ မျက်လုံးတွေလိုပဲ သူ့မျက်လုံးတွေက စူးရှတယ်။ ဒါပေမယ့် တန်ခိုးရှင်ဆန်တဲ့ အကြည့်တော့ မတွေ့ရဘူး။ ကျွန်တော်သူနဲ့ “ရည်မှန်းချက်” ဆိုတဲ့အကြောင်းအရာကို ဆွေးနွေးချင်တယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှု ရှာပုံတော်မှာ ဒီအကြောင်းအရာက ခိုးလိုးခုလုဖြစ်နေတာ။ ရည်မှန်းချက်ဟာ ကျွန်တော့် အောင်မြင်မှုမှန်သမျှရဲ့ သော့ချက်ဖြစ်သလို သောကရဲ့အကြောင်းရင်းလည်းဖြစ်နေတယ်။ ဒီလိုဝိရောဓိတစ်ခုကို အိန္ဒိယလူမျိုးတစ်ယောက်က ပိုနားလည်နိုင်မယ်ထင်တယ်။

“လူတိုင်းဟာ ရည်မှန်းချက်ကြီးသူတွေချည်းပါပဲ။ လူ့သဘာဝပဲလေ။ တကယ့် မေးခွန်းက ရည်မှန်းချက်အတွက် ဘယ်လောက်အထိ ပေးဆပ်နိုင်သလဲဆိုတာပဲ။ လူမှု ဘဝထဲကနေ ဘယ်လောက်ဖွဲ့ပေးနိုင်သလဲ။ အမေရိကန်တွေဟာ အိန္ဒိယလူမျိုးတွေထက် ပိုပေးဆပ်နိုင်ကြတယ်”

“အိန္ဒိယလူမျိုးတွေကရောမအောင်မြင်ချင်ကြဘူးလားဗျ”။ ကျွန်တော်မေးလိုက် တယ်။

“အောင်မြင်ချင်တာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ကျရှုံးမှုအပေါ်မှာမြင်တဲ့ အမြင်က ခင်ဗျားတို့နဲ့မတူဘူး။ ကျွန်တော်တို့အတွက်တော့ ‘ငါအတတ်နိုင်ဆုံးကြိုးစား ပြီးပြီပဲ။ ကျန်တာကတော့ စကြဝဠာကြီးက ဆုံးဖြတ်ပါလိမ့်မယ်’ ဆိုပြီး စဉ်းစားဖြေလို့ ရတယ်”

“ဘာကိုပြောချင်တာလဲဗျ”

“တချို့က ဒါကို ကံတရားလို့မြင်တယ်။ ကျွန်တော်တို့က ဘုရားရဲ့အလိုအတိုင်း လို့မြင်တယ်။ အခုလောလောဆယ် ဒါကို မသေချာမရေရာခြင်းလို့ပဲ ခေါ်ကြပါစို့။ တစ်စုံတစ်ခုကို ၁၀ ကြိမ်တိတိလုပ်ကြည့်တယ်။ မအောင်မြင်ဘူး။ ၁၁ ကြိမ်မြောက် မှာ အောင်မြင်သွားတယ်။ စကြဝဠာတစ်ခုလုံးဟာ ဖြစ်နိုင်ခြေတွေနဲ့ တည်ဆောက်ထား

တာ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဘာမဆို လက်ခံလိုရတယ်”

ဒီအတွေးအခေါ်ဟာ ဟိန္ဒူဘာသာရဲ့ အရာရာတိုင်းဟာ မာယာ (လှည့်ဖြားမှု) တွေဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်ချက်ပေါ်မှာ မူတည်နေတယ်။ ဘဝကို ကစားပွဲတစ်ခုလို မြင်ကြည့်နိုင်ပြီဆိုရင်၊ စစ်တရုင်ခုံတစ်ခုအဖြစ် လက်ခံကြည့်နိုင်ပြီဆိုရင် ကမ္ဘာကြီးဟာ ပိုပေါ့ပါးသွားတယ်။ ပိုပျော်စရာကောင်းသွားတယ်။ ဟူစတန်စမစ်က သူ့ရဲ့ “ကမ္ဘာ့ဘာသာတရားများ” ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာရေးခဲ့သလို “ကိုယ့်ရဲ့ဆုံးရှုံးမှုတွေဟာ ပြဇာတ်တစ်ခုထဲက ဇာတ်ကောင်တစ်ယောက်ရဲ့ ကျရှုံးခန်းမှာ သရုပ်ဆောင်ရသလိုပါပဲ”။ ဘဝဇာတ်ခုံပေါ်မှာ ကိုယ့်ရဲ့ ကျရာဇာတ်ရုပ်ကို သရုပ်ဆောင်ရသလို။ ဘယ်ဇာတ်ရုပ်ပဲ ကျကျ၊ ဇာတ်ကောင်တစ်ခုသက်သက်ပဲ ဆိုတာကို နားလည်နိုင်ဖို့သာလိုတယ်။

--

ကိုရှည်ကော်ဖီဆိုင်မှာ ထိုင်ပြီး တစ်နာရီကျော်လောက် စကားဆက်ပြောဖြစ်တယ်။ ဘာမှ လောစရာမရှိပါ။ ဘာအစီအစဉ်မှလည်း မရှိ။ ခန့်မှန်းလို့မရဘူးပေါ့။ ဒါလည်းကောင်းပါတယ်။ အချိန်ဟာ ပိုကျယ်ပြန့်သွားသလို ခံစားရတယ်။ ကျွန်တော် အိန္ဒိယကိုသဘောကျတဲ့အထဲမှာ ဒီအချက်လည်းပါတယ်။ ညစ်ပေပွထနေတဲ့ အမှိုက်တွေကြားမှာ အရောင်တလက်လက်နဲ့ ရတနာအပိုင်းအစတွေ ရှိနေတယ်။ ကျွန်တော် အခုပျော်များပျော်နေသလားတောင်မသိ။

“အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်းဟာ အိန္ဒိယမှာ အပျော်ဆုံးနေရာပဲ” လို့အန်မာက ရောက်ရောက်ချင်းမှာ ပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီတုန်းက သူ့ဘာပြောတာလဲဆိုတာ ကျွန်တော် နားမလည်ဘူး။ အခုတော့ နားလည်ပြီ။ “ရှန်တီ” ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ သက္ကရိုက်ဘာသာနဲ့ဆိုရင် “အတွင်းစိတ်ငြိမ်းအေးမှု”လို့ အဓိပ္ပာယ် ထွက်တယ်တဲ့။ အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်းဟာ အက်ရှရန်တွေရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက် ဟုတ်ချင်မှဟုတ်တယ်။ အဲဒီအိမ်ဟာ မတူညီတဲ့ပုံစံနဲ့ အက်ရှရန်အသစ်တစ်မျိုးလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်။

မကြာခင် ကျွန်တော့်လေယာဉ် ထွက်တော့မယ်။ ဘန်ဂလောမြို့ကတော့ အေးအေးချမ်းချမ်းမရှိလှပါ။ နေရာတကာမှာ ဗြောက်အိုးတွေ တဒိုင်းဒိုင်း။ လေထဲမှာမီးခိုးတွေ ကျပ်သိပ်နေတယ်။ ဆူရက်ရုံက အသင့်စောင့်နေတဲ့ကားပေါ် ကျွန်တော့်ကို သွက်သွက်တက်ခိုင်းတယ်။ စစ်ထဲမှာ ရဟတ်ယာဉ်ပေါ် အပြေးတက်နေရသလို ခံစားရတယ်။ ကျွန်တော် ဆူရက်ရုံကို ဖက်ပြီးနှုတ်ဆက်လိုက်တယ်။ ပျော်အောင်နေဖို့ပြောလိုက်တယ်။ ကားရဲ့နောက်မှာ မီးခိုးငွေ့တွေကြားက အမှတ် ၁ ရှန်တီလမ်းအိမ်ဟာ တဖြည်းဖြည်းဝေးပြီးကျန်ခဲ့တယ်။

ရှုပ်ယှက်ခတ်နေတဲ့ ဒီနေရာကနေ ထွက်လာရတာ ကျွန်တော် စိတ်သက်သာရာ ရပါတယ်။ ဆက်လည်းနေချင်သေးတယ်။ ဝိရောဓိတစ်ခုလဲလား။ ဟုတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီလိုမျိုး ဝိရောဓိကိုတော့ ကျွန်တော်လက်ခံလို့ ရပါတယ်။ သဘောကျမိမလားတောင် မသိ။

xxx

အမေရိကား

ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာ

ဒေါ့ကိုမိနီယမ်...။ ဒီစကားလုံးဟာ ဘာကိုပြောချင်တာလဲ ကျွန်တော်မသိပါ။ ဒါပေမယ့် ပြောလိုက်ရင် အားရပါးရရှိပြီး ပါးစပ်ထဲမှာ အရသာရှိတာတော့အမှန်ပဲ။

ဒီစကားလုံးကို ကျွန်တော့် သူငယ်ချင်း ခရိတ်ခ်ဘက်ဂျေ ပြောပြလိုကြားဖူးတာပါ။ ခရိတ်ခ်ဟာ လူကောင်ကြီးတယ်။ ဖြစ်သလိုနေတတ်တယ်။ သူ့ခေါင်းပေါ်က ဆံပင်တစ်သိုက်က မီးခိုးရောင်သမ်းနေတယ်။ စိတ်ဝင်စားစရာ တစ်ခုခု ပြောတော့မယ်ဆိုရင် မျက်လုံးတွေ အရောင်တောက်လာတတ်တယ်။

ခရိတ်ခ်က ကားမောင်းရတာကို သဘောကျတယ်။ မောင်တိန်ဒယူး အချိုရည်ကိုလည်း အဆက်မပြတ်သောက်တယ်။ ကားတစ်စီးနဲ့ ခရီးရှည်ထွက်ရတာကို အင်မတန် ကြိုက်တယ်။ ကားပေါ်ကိုမောင်တိန်ဒယူး အချိုရည်ဘူးတွေပစ်တင်မယ်။ သူ့ရဲ့ကလေးတွေထဲက တစ်ယောက်ယောက်ကိုလည်း ကားပေါ်ကိုတင်မယ်။ ပြီးတာနဲ့ ကားပေါ်ကိုတက်။ ခရီးထွက်တော့တာပဲ။ လမ်းမှာ အပေါ့အလေးသွားဖို့တောင် ကားမရပ်တော့ဘူး။ ခရိတ်ခ်ဟာ ဘုရားတရားကိုင်းရှိုင်းလှတဲ့သူ မဟုတ်ပါ။ ဒါပေမယ့် ကားလမ်းမပေါ်မှာ တရိပ်ရိပ်သွားနေရင်း ဈာန်ဝင်သွားတဲ့အရသာကိုတော့ သဘောကျမိသွားတယ်ထင်တယ်။

ကျွန်တော်တွေ့ဖူးသမျှ လူတွေထဲမှာ ခရိတ်ခ်ဟာ အအေးဆေးဆုံးသူပဲ။ သက်သောင့်သက်သာနဲ့ အနေတတ်ဆုံး လူတစ်ယောက်လည်းဖြစ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့တွေ

မိသားစုဘဝ၊ အလုပ်၊ နောင်ရေး စတာတွေနဲ့ ပူပင်လုံးထွေးနေချိန်မှာ ခရိတ်ခိကတော့ သူ့ရဲ့ အချိန်နဲ့စွမ်းအားတွေကို သူ့နေချင်သလိုနေဖို့အတွက်ပဲ အသုံးချတယ်။ ဒါလည်း တစ်မျိုးကောင်းတာပါပဲ။

ဒီတော့ ခရိတ်ခိလိုလူမျိုးဆီက “ဒေါ့ကိုမိနီယမ်” ဆိုတဲ့စကားကိုကြားတော့ ဘာများလဲ... ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားသွားတယ်။ ဒေါ့ကိုမိနီယမ်ဆိုတာ Dockလို့ခေါ်တဲ့ ကမ်းနားနေရာနဲ့ ကွန်ဒိုမိနီယမ်ခေါ် အဆင့်မြင့်အိမ်ရာကို ပေါင်းပြီးခေါ်တဲ့အသုံးအနှုန်းပါ။ ကမ်းနားကွန်ဒို ဆိုပါတော့။ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ ဆိပ်ကမ်းရော၊ အိမ်ရာရော သိပ်ပြီး စိတ်မဝင်စားလှပါ။ ဒါပေမယ့် နှစ်ခုပေါင်းထားတဲ့နေရာဆိုတာကိုတော့ စိတ်ဝင်စားမိ သွားတယ်။ ဆိပ်ကမ်းဆိုတော့ ကိုယ်ပိုင်စက်လှေတစ်ခုတော့ ရှိဦးမှ။ ကိုယ်ပိုင်စက်လှေ ဆိုတာ အလကားပိုက်ဆံကုန်တဲ့ အရာမဟုတ်လား။ ကွန်ဒိုမိနီယမ်ဆိုတာကျတော့ရင်းနှီး မြှုပ်နှံလို့ကောင်းတဲ့ အရာတစ်ခု။ ဒီနှစ်ခုကိုပေါင်းလိုက်တော့ ပြီးပြည့်စုံသွားတာပေါ့။

ကျွန်တော့်မျက်စိထဲမှာ အရက်ခွက်ထဲ ထီးကလေးတွေစိုက်၊ အပူအပင်ကင်းစွာ အနားယူနေသူတွေကို မြင်မိတယ်။ ဒေါ့ကိုမိနီယမ်မှာနေတဲ့သူတွေအတွက် နေစာလှုံဖို့ ပူစရာမလို။ နက်ခိတိုင်ဝတ်စရာလည်းမလို။ အင်္ကျီတောင် ဘောင်းဘီထဲထည့်ဝတ်စရာမလို လောက်ဘူး။ ကျွန်တော်လည်း ဒေါ့ကိုမိနီယမ်တစ်ခုမှာ နေကြည့်ချင်လာတယ်။

ခရိတ်ခိကပြောတယ်။ ဒေါ့ကိုမိနီယမ် ကောင်းကောင်းမှာနေချင်ရင် မိယာမိမြို့ ကိုသွားပါတဲ့။ ဟုတ်တယ်... ကျွန်တော်စဉ်းစားမိတယ်။ ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုလုံး နိုင်ငံခြား သတင်းထောက်တစ်ယောက်အဖြစ် ကမ္ဘာပတ်ခဲ့ပြီးပြီ။ နောက်ဆုံးမှာ ကိုယ့်နိုင်ငံကိုယ် ပြန်၊ အခြေချသင့်ပြီ။ မိယာမိမြို့ဟာ ကျွန်တော်အခြေချဖို့ သင့်တော်တဲ့နေရာတစ်ခုပဲ။ မိယာမိမှာ အပူပိုင်းဒေသရာသီဥတုရှိတယ်။ အဂတိလိုက်စားမှုတွေရှိတယ်။ နိုင်ငံရေး အရှုပ်အထွေးတွေလည်း ရှိတယ်။ ကျွန်တော် နိုင်ငံခြားမှာ ကြုံတွေ့နေကျအရာတွေပဲလေ။ မိယာမိမြို့ကို အမေရိကားရဲ့ ဒေသဥယျာဉ်လို့တင်စားခေါ်ဝေါ်ကြတယ်။ သက်ကြီးရွယ်အို တွေက မိယာမိမှာ လာပြီး နောက်ဆုံးအချိန်ကိုဖြတ်သန်းကြတယ်။ တချို့ကျတော့ ဒီမှာ ဘဝကို အသစ်တစ်ဖန် ပြန်စဖို့ ရောက်လာကြတယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အဘိုးကြီးအရွယ်တော့ မဟုတ်သေးပါ။ ဒါပေမယ့် အသစ်ကနေပြန်စဖို့တော့ စိတ်ဝင်စားမိတယ်။ ဒါကြောင့် မိယာမိမြို့ဟာ ကျွန်တော်နဲ့ ကိုက်တယ်လို့ ပြောလို့ရတယ်။

ကျွန်တော်နဲ့ ကျွန်တော့်ဇနီးသည် မိယာမိကို လေ့လာရေးထွက်ဖို့ ရောက်ခဲ့သေး တယ်။ လေယာဉ်ကွင်းကနေ အပြင်ကိုထွက်လိုက်တာနဲ့ အပူရှိန်ကဝုန်းခနဲလာဟပ်တယ်။ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ဘာသာပေါင်းစုံ၊ စကားသံပေါင်းစုံကြားရတယ်။ အင်္ဂလိပ်စကားသံတွေ

တစ်လုံးမှ မကြားရဘူး။ ကျွန်တော် အသက်ကိုပြင်းပြင်း ရှူလိုက်တယ်။ မိယာမီမြို့ဟာ ကျွန်တော့်အတွက် အဆင်ပြေမှာပါ...လို့တွေးမိတယ်။

နောက်တစ်ရက်ကျတော့ ဖုန်းဝင်လာတယ်။ ခရိတ်ခံရဲ့သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် ဖုန်းဆက်တာ။ ခရိတ်ခံ၊ တက်ထရစ် ဗီဒီယိုဂိမ်းကစားနေရင်း လဲကျသွားတယ်တဲ့။ ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာလဲနေတဲ့ခရိတ်ခံကို သူ့ရဲ့ ဆယ်ကျော်သက် သမီးငယ်က အရင်တွေ့တာ။ ကလေးမက ဆေးရုံကို ချက်ချင်းဖုန်းဆက်တယ်။ သူ့နာပြုကားရောက်လာတော့လည်း ချက်ခြင်း တံခါးဖွင့်ပေးတယ်။ အကုန်လုပ်တာပဲ။ ဒါပေမယ့် အချိန်မမီလိုက်ဘူး။ ဆုံး သွားပြီ။ ရင်ခွဲရုံဆေးစာတမ်းအရ နှလုံးသွေးကြောပိတ်သွားတဲ့အတွက် သေဆုံးရခြင်း ဖြစ်တယ်လို့ သိရတယ်။ ကျွန်တော့် အထင်ကတော့ ခရိတ်ခံရဲ့ နှလုံးဟာ အင်မတန် သဘောကောင်းလွန်းလို့ ခိုင်းသမျှကို မညည်းမညူလုပ်ပေးရင်း မခံနိုင်တော့တဲ့အချိန်မှာ ရပ်သွားတာ။

သေဆုံးသွားပြီးပြီဖြစ်တဲ့ သူတွေရဲ့ အမှာစကားတွေကို သာမန်ထက်ပိုမှတ်မိနေ တတ်တာ သဘာဝပါ။ ခရိတ်ခံရဲ့ မိယာမီမှာသွားနေသင့်တယ်... ဆိုတဲ့အကြံပေးချက် ဟာလည်း ကျွန်တော့်စိတ်ထဲမှာ စွဲနေတယ်။ ခရိတ်ခံဆုံးတဲ့သတင်းကိုကြားပြီးကတည်းက မျက်ရည်တွေကြားမှာ ကျွန်တော် သိလိုက်တယ်။ ကျွန်တော် မိယာမီကို ပြောင်းနေဖြစ် လိမ့်မယ်ဆိုတာ။

--

မိယာမီမြို့ကို ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ တွဲမြင်ကြတယ်။ သုခဘုံတစ်ခု အဖြစ်တောင် တင်စားကြတယ်။ ကမ်းခြေတွေ၊ အုန်းပင်တွေ၊ နေရောင်အလင်းတန်းတွေ။ ဒါပေမယ့် သုခနယ်မြေဆိုတဲ့အရာဟာလည်း သူ့ဖိအားနဲ့သူတော့ ရှိပြီးသား။ “ပျော်အောင်နေကြလေ၊ ဘာလို့မပျော်ကြတာလဲ။ ပျော်ကြစမ်း” လို့အမြဲဖိအားပေးခံနေရတာ။ ကျွန်တော်အလုပ် သွားရင်း လမ်းမှာတွေ့ဖူးတဲ့ ကြော်ငြာဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုကို အခုထိ မှတ်မိသေးတယ်။ ဗောက်စ်ဝက်ဂွန် ဘီတဲလ်ကားကြော်ငြာပါ။ အမိုးပွင့်ကားအဝါဓာတ်ပုံအောက်မှာ စာရေး ထားတယ်။ “ဘာတွေစိတ်ညစ်နေတာလဲ။ ရဲရဲပျော်ပါ” တဲ့။ ဘာကိုပြောချင်တာလဲ။ ကျွန်တော် ထင်တာကတော့ ၂၁ ရာစုအစောပိုင်းကတည်းက စပြီး အမေရိကန်တွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုဟာ ဘုရားသခင်နဲ့ ကံတရားရဲ့လက်ထဲမှာ မရှိတော့ဘူး။ ကိုယ်တိုင်သိမ်းယူ ရမယ့်အရာတစ်ခု ဖြစ်လာတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုကိုရဖို့ မဆုတ်မနစ်တဲ့ စိတ်ဓာတ်ရှိဖို့သာ လိုတယ်။ ရဲရင့်ဖို့လိုတယ်။ ဗောက်စ်ဝက်ဂွန် အမိုးပွင့်ကားဝယ်နိုင်လောက်တဲ့ ပိုက်ဆံ ရှိဖို့လည်း လိုတာပေါ့။ အတွင်းခန်း သားရေအစစ်နဲ့၊ ဂြိုဟ်တုရေဒီယိုပါရင် ပိုကောင်း

အမေရိကန်တွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုနောက် တစ်ကောက်ကောက်လိုက်နေတဲ့ရောဂါဟာ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေ အလွန်အကျွံကြွယ်ဝလာတဲ့ ခေတ်သစ်နဲ့ တိုက်ဆိုင်နေတယ်။ ဝေဖန်သူ တွေကတော့ ဒါဟာ တိုက်ဆိုင်မှုသက်သက် မဟုတ်ဘူးလို့ ပြောကြပြန်တယ်။ ၁၈၄၀ ဝန်းကျင်လောက်မှာ အလက်စစ်ဒီတော့ကူဗယ်လီက ပြောခဲ့ဖူးတယ်။ “အမေရိကန် လူမျိုးတွေဟာ သိပ်ကံကောင်းတယ်။ ပြီးပြည့်စုံမှုတွေကြားမှာတောင် မနားကြဘူး”တဲ့။ ကယ်လ်ဗင်ရက်ရှီဗီဆိုတဲ့ စာရေးဆရာကလည်း ပြောခဲ့သေးတယ်။ “သုခဘုံအကြောင်း စပြောပြီဆိုကတည်းကတိုက် တစ်ခုခုကို ဆုံးရှုံးလိုက်ရလို့ပဲ”။ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်အရာကို ဆုံးရှုံးလိုက်ရတာလဲ..

အမေရိကားဟာ အင်အားကြီးနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်နေပေမယ့် ပျော်ရွှင်ခြင်းအဆင့်မှာ တော့ ထိပ်ဆုံးမရောက်သေးပါ။ အပျော်ဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ဖို့ ဝေးပါသေးတယ်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံ လန်ကတ်စတာတက္ကသိုလ်က အေဒရီရန်ဂိုက်ရဲ့ လေ့လာချက်အရဆိုရင် အမေရိကားဟာ ပျော်ရွှင်မှုအဆင့် (၂၃) မှာရှိနေတယ်။ ကော်စတာရီကာ၊ မော်လ်တာနဲ့ မလေးရှားနိုင်ငံတွေ ရဲ့အောက်မှာရောက်နေတာ။ လေ့လာမှုတစ်ခုအရ အမေရိကန်တွေရဲ့ ၈၄ ရာခိုင်နှုန်းဟာ ပျော်သလားလို့ မေးလိုက်ရင် “အရမ်း” ပျော်ပါတယ် (သို့) “တော်တော်လေး” ပျော်ပါတယ်လို့ဖြေကြတယ်။ ဒါပေမယ့် အမေရိကားရဲ့ ချမ်းသာမှုကို ပျော်ရွှင်မှုက အမီမလိုက်နိုင်သေးတာတော့ အမှန်ပဲ။

စိတ်ပညာရှင် ဒေးဗစ်မိုင်ယာရဲ့ “အမေရိကား ဝိရောဓိ - ပစ္စည်းဥစ္စာကြွယ်ဝ ချမ်းသာမှုများအလယ်တွင် ငတ်မွတ်နေသော စိတ်ဝိညာဉ်ချမ်းသာမှု” ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာ သက်သေပြထားတာတွေရှိတယ်။ ၁၉၆၀ အချိန်တုန်းကနဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင် အခုအချိန် အမေရိကားမှာ လင်မယားကွာရှင်းမှုနှုန်း နှစ်ဆတိုးလာတယ်။ ဆယ်ကျော်သက်အရွယ် သေကြောင်းကြုံနှုန်း သုံးဆတက်လာတယ်။ အကြမ်းဖက်မှုတွေက လေးဆပိုများလာတယ်။ ဒါ့အပြင် စိတ်ကျရောဂါ၊ စိတ်ချောက်ချားမှုရောဂါတွေနဲ့ တခြား စိတ်ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာတွေလည်း ပိုများလာတယ်။

ဒါဆိုရင် ပိုက်ဆံတွေကျတော့ရော..။ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံဟာ ကမ္ဘာ့အချမ်းသာ ဆုံးသော နိုင်ငံတစ်ခုလေ။ ပိုက်ဆံရှိတာ တစ်ဖက်မှာတော့ ကောင်းတယ်။ အသက်ရှင် သန်ရေးအတွက် စိတ်ပူစရာမလိုတော့ဘူး။ ပိုက်ဆံချမ်းသာတဲ့ အမေရိကန်လူမျိုးတွေဟာ ဆင်းရဲတဲ့သူတွေထက် (နည်းနည်းလေး) ပိုပျော်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် ပိုက်ဆံ=ပျော်ရွှင်မှု ဆိုတဲ့ ညီမျှခြင်းကို ဖျက်ဆီးပစ်တဲ့ မေးခွန်းတစ်ခုရှိသေးတယ်။ အမေရိကားနိုင်ငံ

၁၉၅၀ တုန်းကထက်စာရင် သုံးဆလောက် ပိုချမ်းသာလာတယ်။ ဒါဆိုရင် ဘာဖြစ်လို့ သုံးဆပိုပြီး မပျော်တာလဲ။

သေချာတာတစ်ခုကတော့ မျှော်လင့်ချက်တွေ ပိုမြင့်လာတာပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ကိုယ့်နဲ့ တခြားသူတွေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်တဲ့အခါ ၁၉၅၀ ခေတ်က အမေရိကန်တွေနဲ့မယှဉ်ဘူး။ အခုခေတ် အမေရိကန်တွေ၊ ပိုပြီးသေချာအောင်ပြောရရင် ကိုယ့်ဘေးအိမ်ကအမေရိကန် တွေနဲ့ ယှဉ်ကြတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုကို ငွေနဲ့ ပေါက်ဝယ်လို့မရဘူးလို့ ပါးစပ်ကပြောတယ်။ ဒါပေမယ့် တကယ်လုပ်တော့ ပြောင်းပြန်လုပ်တယ်။ မိချိန်တက္ကသိုလ်ရဲ့ ပျော်ရွှင်မှု လေ့လာရေးစစ်တမ်းမှာ အမေရိကားရဲ့ လူမှုဘဝကို ဘယ်အရာကမြှင့်တင်ပေးနိုင်သလဲ လို့မေးတော့ အများဆုံးဖြေကြတဲ့ အဖြေက “ပိုက်ဆံ” တဲ့။

တက်ကျမ်းတွေ၊ စိတ်ဓာတ်ခွန်အားစာပေတွေကလည်း ဒီနေရာမှာ ကျွန်တော်တို့ ကိုမကယ်နိုင်ဘူးဖြစ်နေတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ မိမိကိုယ်ထဲမှာသာရှိသည်လို့ပြောတော့ အပြင်ကို မကြည့်ဖြစ်တော့ဘူး။ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်ပဲ ပိုဂရုစိုက်ကြတော့တယ်။ တခြားသူ တွေ၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းတွေ၊ လူ့အချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးတွေကသာ ပျော်ရွှင်ခြင်းရဲ့ဇာစ်မြစ် မဟုတ်လား။

အမေရိကန်တွေဟာ တခြားနိုင်ငံသားတွေထက် နာရီပေါင်းများစွာ ပိုပြီးအလုပ် လုပ်ကြတယ်။ အလုပ်သွားတဲ့ လမ်းပေါ်မှာပဲ အချိန်ကုန်ကြတယ်။ အလုပ်ကိုသွားရတဲ့ ခရီးလမ်းဟာ ပျော်ရွှင်မှုကို ထိခိုက်စေတယ်လို့ လေ့လာချက်အချို့ကဆိုတယ်။ လမ်း ပေါ်မှာ ကုန်သွားတဲ့ အချိန်တစ်မိနစ်ဟာ ကိုယ့်မိသားစု၊ သူငယ်ချင်းတွေနဲ့ တွေ့ရမယ့် အချိန် (တကယ်ပျော်ရွှင်မှုကို ပေးနိုင်တဲ့အချိန်) တစ်မိနစ်လျော့သွားတာပဲလေ။

နိုင်ငံရေးသိပ္ပံပညာရှင် ရောဘတ်ပွတ်နမ်ရဲ့ “တစ်ယောက်တည်း ဘိုးလင်း ကစားခြင်း” ဆိုတဲ့စာအုပ်ထဲမှာ ရေးထားတဲ့အချက်တွေက တော်တော်စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတယ်။ သူ့အဆိုအရ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဆက်နွယ်မှုအာရုံဟာ တဖြည်းဖြည်းပါးလာ နေပြီတဲ့။ မိသားစု၊ သူငယ်ချင်းတွေကို အရင်လောက် အချိန်မပေးနိုင်တော့ဘူး။ လူမှု အဖွဲ့အစည်းတွေထဲမှာလည်း သိပ်ပြီး ထဲထဲဝင်ဝင် မပါနိုင်တော့ဘူး။ ဘဝဟာ တစ်စွန်း တစ်စီဖြစ်လာတယ်။ အင်တာနက်နဲ့ နည်းပညာအသစ်တွေဟာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အထီး ကျန်မှုကို အနည်းငယ်ကုစားပေးလာနိုင်တယ်ဆိုပေမယ့် လုံးဝပျောက်သွားအောင်တော့ မစွမ်းသေးပါ။

ကျွန်တော်တို့အမေရိကန်တွေဟာ ဘယ်အရာက ကျွန်တော်တို့ကိုပျော်စေမလဲ။ ဘယ်အရာကတော့ စိတ်ဆင်းရဲစေမလဲဆိုတာကို ခန့်မှန်းတဲ့နေရာမှာ အင်မတန်ညံ့တယ်။

ပြဿနာတစ်ခုက ကျွန်တော်တို့ အမေရိကန်တွေမှာ တခြားသူတွေထက် သာနေတဲ့အချက် ရှိနေတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင်ရဖို့ အခွင့်အလမ်းတွေပိုရှိနေတာ။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်ကလယ်သမားတစ်ယောက်အဖို့ မာစီးဒီးကားစီးရရင် ငါတော့ ပျော်မှာပဲ... လို့တွေးမိချင်တွေးမိမယ်။ သူ့အတွက် မာစီးဒီးကားကို တစ်သက်လုံး ဝယ်နိုင်မှလည်း ဝယ်နိုင်မယ်။ ဒီတော့ မာစီးဒီးကားစီးလိုက်ရရင် ပျော်သလား၊ မပျော်ဘူးလား သိသွားဖို့ အခွင့်အလမ်းနည်းတယ်။ အမေရိကန်တွေကတော့ ဒီလိုမဟုတ်။ ကိုယ့်ကိုပျော်အောင်ထား နိုင်မယ်လို့ထင်တဲ့ အရာတွေကို ဝယ်လို့၊ ပိုင်ဆိုင်လို့ ရနေတယ်။ ဝယ်ပြီး၊ ပိုင်ဆိုင်ပြီး သွားတဲ့အခါ... ထင်ထားသလို ပျော်မလာတဲ့အခါ... ဘာဆက်လုပ်ရမှန်းမသိတော့တဲ့ ပြဿနာ၊ စိတ်ဓာတ်ကျသွားတဲ့ ပြဿနာက ပိုဆိုးတယ်။

လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၅၀ လောက်အတွင်းမှာ အမေရိကားရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုနှုန်းထားက တော်တော်လေး ငြိမ်နေတယ်။ စက်တင်ဘာ ၁၁ အကြမ်းဖက်မှု ဖြစ်သွားပြီးတဲ့နောက် မှာ သုတေသနတွေရှိချက်တွေအရ အမေရိကားရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုက အထူးတလည်ကျမသွား ဘူး။ ၁၉၆၂ ကျူးဘားလက်နက်အရုပ်အထွေးဖြစ်တော့ နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ပျော်ရွှင်မှုက အနည်းငယ် မြင့်တက်သွားသတဲ့။ ကမ္ဘာ့လူဦးရေအများစုဟာ သာမန်နေ့စဉ်အဖြစ်အပျက် တွေဆီကနေ ပျော်ရွှင်မှုကို ရယူကြသတဲ့။ “သမိုင်းကိုကြည့်လိုက်ရင် သွေးချောင်းစီးတဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကိုပဲ မြင်မိကြတယ်။ တကယ့်သမိုင်းအစစ်ကတော့ ကမ်းပေါ်မှာဖြစ်ခဲ့တဲ့ သာမန်အဖြစ်အပျက်တွေသာ” ဆိုပြီး သမိုင်းပညာရှင် ဝယ်လ်ဒူးရန့်ကပြောခဲ့တယ်။

ကျွန်တော်တို့ အမေရိကားနိုင်ငံဟာ အကောင်းမြင်တတ်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခုအဖြစ် တည်ရှိနေဆဲပါ။ အမေရိကန်တွေရဲ့ သုံးပုံနှစ်ပုံဟာ ပိုမိုကောင်းမွန်တဲ့ အနာဂတ်အပေါ်မှာ ယုံကြည်ကြတယ်။ နောင်တစ်ချိန်မှာ ပိုပြီး ပျော်ရမယ်လို့ မျှော်လင့်ကြတယ်။

ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်း စဉ်းစားတဲ့အခါ၊ စိတ်ပူတဲ့အခါ၊ ငြင်းကြခုံကြတဲ့အခါ၊ မရှိလို့ညည်းတဲ့အခါ၊ ပြီးတော့ အသည်းအသန် လိုက်ရှာတဲ့အခါ... ဒီလိုနေရာမှာတော့ အမေရိကားဟာ အားလုံးရဲ့ ရှေ့ဆုံးမှာရှိပါတယ်။ အမေရိကန်လူမျိုး ၁၀ ယောက်မှာ ရှစ်ယောက်က ပျော်ရွှင်မှုအကြောင်းကို အနည်းဆုံး တစ်ပတ်မှာတစ်ခါ စဉ်းစားမိသတဲ့။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မိမိကိုယ်ကိုယ် မကျေနပ်ခြင်း၊ အပြောင်းအလဲကို ယုံကြည်ခြင်းဟာ ဘယ်လောက်ပြင်းထန်သလဲဆိုတာသိချင်ရင် အမေရိကားရဲ့ တက်ကျမ်းနဲ့အောင်မြင်ရေး လောကကြီးကိုသာ ကြည့်ပါ။ တစ်နေ့တခြား ပိုမိုကြီးထွားလာတာ ပြိုင်ဘက်တောင်မရှိ တော့ပါ။

လွတ်လပ်ရေးကြေညာစာတမ်းမှာ ပျော်ရွှင်မှုနောက်ကိုလိုက်ကြဖို့ထည့်ရေး

အမေရိကားတစ်နိုင်ငံပဲ ရှိမယ်ထင်တယ်။ လွတ်လပ်ရေးစာတမ်းမှာ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာကို ရှာပုံတော်ဖွင့်ဖို့ပဲ ပြောခဲ့တယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို တွေ့တဲ့အခါ အမိအရဆုပ်ကိုင်ထားဖို့က ကျွန်တော်တို့ရဲ့ တာဝန်ပဲ။ ကျွန်တော်တို့လည်း ရတဲ့နည်းနဲ့ရှာခဲ့၊ ဖမ်းဆုပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ တရားဝင်နည်းလမ်းတွေပါသလို တရားမဝင်ရှာဖွေခဲ့တာတွေလည်းရှိတယ်။ ပညာရှိရှိ လိုက်ရှာခဲ့သလို၊ နလပိန်းတုံး နည်းလမ်းတွေနဲ့ ကမူးရှူးထိုး လိုက်ဖမ်းခဲ့တာတွေလည်း ရှိခဲ့တာပဲ။

ရှာဖွေတဲ့နည်းလမ်းတွေထဲကတစ်ခုကတော့ တစ်နေရာပြီးတစ်နေရာ ပြောင်းတဲ့ နည်း။ အမေရိကားဟာ ဂနာမငြိမ်တဲ့ နိုင်ငံသားတွေနဲ့ တည်ဆောက်ထားတဲ့နေရာတစ်ခု။ ပိုပျော်ရမယ့်နေရာနောက်ကို တကောက်ကောက်လိုက်ကြတယ်။ နယ်မြေသစ်ဆီကိုစွန့်စား ခရီးထွက်ချင်တဲ့စိတ်ဓာတ်ကို ကျွန်တော်တို့တွေ အသည်းအသန်ကိုးကွယ်ကြခြင်း ဟာ ပျော်ရွှင်မှုအတိတ်ပြီးတဲ့ နယ်မြေကို ရှာတွေ့ချင်လို့ပဲ မဟုတ်လား။ အယ်လာရီဆက်ဒ်ဝဲစ်က သူ့ရဲ့ဘဝမှတ်တမ်းစာအုပ် “ပျော်ရွှင်ခြင်း အလုပ်” ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထဲမှာ “အမေရိကားမှာ ကမ္ဘာနဲ့အမီလိုက်တယ်ဆိုတာ ကိုယ်သိပြီးသား ကမ္ဘာကို စွန့်ခွာခြင်းဖြစ်တယ်” လို့ရေး ခဲ့တယ်။

ဒီစာကို ဆက်ဒ်ဝဲစ်ရေးခဲ့တာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်က။ အခုဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ဟာ ပိုပြီးတော့တောင် သွားချင်ရာသွားလို့ရနေပြီ။ နှစ်တိုင်းနှစ်တိုင်းမှာ အမေရိကန်လူမျိုး သန်း ၄၀ လောက်ဟာ နေရာအပြောင်းအရွှေ့လုပ်ကြသတဲ့။ အလုပ်အကိုင်ကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းတာလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ ကျန်းမာရေးကြောင့် ပြောင်းရတာလည်းဖြစ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့် အများစုကတော့ ကိုယ်ပိုပြီး ပျော်မယ် ထင်တဲ့နေရာကို ပြောင်းကြတာ။

ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်တစ်လျှောက်မှာ တွေ့ခဲ့တဲ့ လင်ဒါ၊ လီဆာ၊ ရော့ဘ်၊ ဂျရတ် စတဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းဒုက္ခသည်တွေကတော့ အပြောင်းအရွှေ့လုပ်လိုက်တာ အဆင်ပြေသွား ပုံပဲ။ နေရာသစ်တွေကပေးနိုင်တဲ့ ‘စွမ်းအင်’ ကသူတို့ကို ဆွဲဆောင်နိုင်တာလား၊ မသေ ချာပါ။ သေချာတာတစ်ခုကတော့ နေရာအသစ်မှာ လူသစ်စိတ်သစ်အဖြစ်နဲ့ အစကပြန်စ ခွင့်ရလို့။

ကိုယ်နေမယ့်နေရာကို ရွေးချယ်ခွင့်ရခြင်းဟာ ကျွန်တော်တို့ လူ့သမိုင်းနဲ့ချိပြီး ကြည့်မယ်ဆိုရင် ခေတ်ပေါ် အရည်အချင်းတစ်ခုပဲ။ လွန်ခဲ့တဲ့ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာက လူသားတွေဟာ ကိုယ့်မွေးရပ်မြေမှာပဲ ကြီးပြင်းကြတာများပါတယ်။ အစေ့ကျရာမှာအပင် ပေါက်ရတာပဲ။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်တွေကြုံရတဲ့အခါ၊ အစာရေစာရှားပါးလာတဲ့အခါ တွေမှာသာ (ဒါမှမဟုတ်) မွန်ဂိုစစ်တပ်ကြီး နိုင်ငံထဲ ဝင်ချလာတဲ့အခါမျိုးမှာသာ ပြောင်း

ရွှေ့ဖို့ စိတ်ကူးမိကြတာ။ အရမ်းချမ်းသာတဲ့သူတွေကလွဲရင် (ချမ်းသာတဲ့သူတွေဟာလည်း နဂိုကတည်းက မတည်ငြိမ်တာများပါတယ်) လူတော်တော်များများဟာ အပျော်သက်သက် အတွက်တော့ နေရာမပြောင်းကြဘူး။ နယ်မြေသစ်ကို စွန့်စားပြီး သွားတယ်ဆိုတာ ခေတ်ပေါ်ဝါသနာတစ်ခုပါ။ အရင်တုန်းက စွန့်စားခန်းဆိုတာ ရောဂါတစ်ခုနဲ့တူတယ်။ ကံမကောင်းလို့ ရလိုက်တဲ့အရာ။ ရှေးတရုတ်စကားဖြစ်တဲ့ “စိတ်ဝင်စားစရာ စွန့်စားမှု များကြားမှာရှင်သန်နိုင်ပါစေ” ဆိုတာ တကယ်တော့ ကျိန်စာပါ။

အမေရိကားမှာရော အပျော်ဆုံးနေရာက ဘယ်နေရာလဲ။ ပျော်ရွှင်မှုသိပ္ပံပညာရပ် ဟာ ဒီနေရာမှာတော့ ကျွန်တော်သိချင်တာကို ဖြေမပေးနိုင်ဘူး။ တိတိကျကျဖြေထားတဲ့ အဖြေတစ်ခုမှ မတွေ့ရဘူး။ မိချီဂန်တက္ကသိုလ်က ခရစ္စတိုဖာပီတာဆန်ရဲ့လေ့လာချက် အရတော့ အမေရိကားအနောက်ပိုင်းပြည်နယ်တွေမှာ နေထိုင်တဲ့သူတွေဟာ ပျော်ရွှင်မှု ပိုမြင့်တယ်တဲ့။ ကယ်လီဖိုးနီးယားတက္ကသိုလ်က ဒေးဗစ်ရှက်ကိတ် ရဲ့တွေ့ရှိချက်အရတော့ ဒီလိုမဟုတ်ပြန်ဘူး။ ကယ်လီဖိုးနီးယားနဲ့ မိချီဂန်ပြည်နယ်တွေကသူတွေကို လေ့လာတော့ နှစ်မျိုးစလုံးရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုပမာဏဟာ တူတူပဲဖြစ်နေတယ်။ မိချီဂန်ကလူတွေကိုမေးတော့ သူတို့အနေနဲ့ ကယ်လီဖိုးနီးယားဘက်ကို ပြောင်းနေရရင် ပိုပျော်မယ်လို့ ထင်တယ်တဲ့။ ဒီထင်မြင်ချက်ကို ရှက်ကိတ်က “အာရုံစိုက်ခြင်းရဲ့ မာယာ” လို့နာမည်တပ်တယ်။ မိချီဂန် ပြည်နယ်ရဲ့ အေးခဲခြောက်သွေ့နေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာနေထိုင်ရင်း ဒီပြည်နယ်ကလူတွေ ဟာ ကယ်လီဖိုးနီးယားရဲ့ သာယာမှုတွေကို အာရုံစိုက်မိသွားတယ်။ အကောင်းတွေကိုပဲ မြင်တော့တာ၊ ဆိုးတဲ့အချက်တွေကို မမြင်တော့ဘူး။ ကယ်လီဖိုးနီးယားရဲ့ ကားပိတ်မှု၊ နေထိုင်စရိတ်ကြီးမြင့်မှု၊ တောမီးလောင်မှု စတဲ့အရာတွေကို ထည့်မစဉ်းစားမိတော့ဘူး။ “ကိုယ်အာရုံစိုက်လွန်းတဲ့အရာတွေဟာ တကယ်တမ်းကျတော့ ဘာမှထူးထူးခြားခြား ပြောင်းလဲသွားအောင် လုပ်မပေးနိုင်ဘူး” လို့ ရှက်ကိတ်က နိဂုံးချုပ်တယ်။

တခြားလေ့လာချက်တွေကိုလည်း ဖတ်ဖြစ်ပါသေးတယ်။ အနောက်အလယ်ပိုင်း ဒေသတွေဟာ အပျော်ဆုံးနေရာတွေဖြစ်တယ်လို့လည်း ပြောကြတယ်။ အိုဇက်ဒေသ ၊ ဒါမှမဟုတ် လူဦးရေ တစ်သိန်းမကျော်တဲ့ မြို့ငယ်လေးတွေမှာ ပျော်စရာအကောင်းဆုံးပဲ လို့ပြောကြသူတွေလည်း ရှိတယ်။ သေသေချာချာ သတ်မှတ်ထားတာ မရှိပါ။ သေချာ တာတစ်ခုကတော့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံထဲက ကွာခြားမှုတွေဟာ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနဲ့ တစ်နိုင်ငံ ကြားက ကွာခြားမှုတွေလောက်တော့ မကြီးမားတာအမှန်ပဲ။

--

မိယာမီမြို့ကို ကျွန်တော် ကြိုက်တတ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့ပါတယ်။ တကယ်ပြောရင်

တတ်နိုင်သလောက် နေသားကျသွားအောင် ကြိုးစားတာပဲ။ ကမ်းခြေကိုလည်းသွားတယ်။ စပိန်စကားပြောလည်း သင်ဖြစ်တယ်။ ကျူးဘားကော်ဖီကိုလည်း အဆက်မပြတ်သောက် ဖြစ်တယ်။ မြို့နဲ့ပိုပြီး တစ်သားတည်းဖြစ်အောင် ရင်သားအတုတွေဘာတွေ ထည့်ရင် ကောင်းမလားလို့တောင် စဉ်းစားမိသေးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုပဲ ကြိုးစားကြိုးစား မိယာမီရဲ့နေရောင်အောက်မှာ ကျွန်တော့်စိတ်အခံက အေးခဲနေတုန်းပဲ။

ကျွန်တော်သာ လက်တင်အမေရိက လူမျိုးတစ်ယောက်ဖြစ်ခဲ့ရင် မိယာမီကိုပို သဘောကျမိမလား။ လက်တင်အမေရိက နိုင်ငံတွေဟာ ဆင်းရဲပေမယ့် ပျော်ကြတယ်။ အမေရိကားမှာ အခြေချဖြစ်တဲ့ လက်တင်အမေရိကန်တွေဟာလည်း ပျော်နေကြတုန်းပဲ။ ဒီအကြောင်းကို ကျွန်တော့်ရဲ့ လက်တင်အမေရိကန်သူငယ်ချင်းဖြစ်တဲ့ ဂျိုးဂါစီယာကိုမေး ကြည့်ဖြစ်တယ်။

“မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်း ကြောင့်ဖြစ်မယ်ဗျ။ ကျွန်တော်တို့က အသိုက်အမြုံ မပျက်ဘဲ နေလေ့ရှိတယ်လေ။ ကိုယ့်ထက်အရေးကြီးတဲ့ ဂရုစိုက်ရမယ့် မိသားစုရှိတယ်”။ မိယာမီ ကော်ဖီဆိုင်တစ်ခုမှာ ထိုင်နေရင်း ဂျိုးကကျွန်တော့်ကို ရှင်းပြတယ်။

“ပြီးတော့ လက်ရှိအချိန်မှာ ပျော်အောင်နေတတ်ဖို့လိုတယ်ဗျ။ စပိန်စကားပုံ တစ်ခုရှိတယ်။ ‘ကိုယ်ကိုယ်တိုင် ကခုန်ခဲ့တဲ့အချိန်တွေကို ဘယ်သူမှခိုးလို့မရဘူး’တဲ့”

ကျွန်တော် သိပ်မကတတ်ဘူး။ မိယာမီနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့အလုပ်မဖြစ်တာထူးတော့ မထူးဆန်းပါ။

လူတစ်ယောက်ရဲ့ နတ်ပြည်ဟာ တခြားသူတစ်ယောက်အတွက် ငရဲဖြစ်နေ တတ်တယ် ဆိုတဲ့စကားလည်း ရှိသေးတယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့ ရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာတုန်းက ဂရင်းလန်နိုင်ငံကို ဥရောပ သာသနာပြုတွေရောက်လာကြတယ်။ ဂရင်းလန်နိုင်ငံသား တွေကို ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်တွေအဖြစ် ပြောင်းလဲပေးမယ် ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ပါ။ ခရစ်ယာန်ဘာသာကိုဝင်ရင် ကောင်းကင်ဘုံကိုသွားရမယ်။ မဝင်ရင် ငရဲပြည်ကိုရောက် မယ်ပေါ့။

“ငရဲဆိုတာ ဘယ်လိုမျိုးလဲ” ဂရင်းလန် လူမျိုးတွေက မေးတယ်။

“ငရဲဆိုတာ အင်မတန် ပူတဲ့နေရာပေါ့။ အရမ်းပူတာ”။ သာသနာပြုတွေကပြန် ဖြေတယ်။ “အမြဲပူနေတာ”

ဂရင်းလန်လူမျိုးတွေက သူတို့နေနေရတဲ့ ရေခဲအတိတ်ဖုံးနေတဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကြည့်တယ်။ ပြီးမှပြန်ဖြေတယ်။

“ငရဲကိုပဲသွားပါ့မယ်။ ကျေးဇူးပါ”

“နတ်ပြည်ဆိုတာ ကြာလာရင် ပျင်းစရာကောင်းလာတာပဲဗျ”။ ကျွန်တော့်ရဲ့ အိမ်နီးချင်းဖြစ်တဲ့ အန်ဒီကပြောတယ်။ မိယာမိမှာရှိတဲ့ အန်ဒီရဲ့အိမ်ထဲမှာ ကျွန်တော်တို့က ထိုင်နေကြတာ။ အန်ဒီက သူ့အိမ်ကိုရောင်းပြီး တခြားမြို့ကိုပြောင်းပြေးဖို့ပြင်နေတယ်။ မိယာမိမှာ မနေချင်တော့ဘူးတဲ့။

အန်ဒီ မိယာမိကိုပြောင်းလာတာ ၂၂ နှစ်ရှိပြီ။ နတ်ပြည်လိုသာယာတဲ့နေရာမို့လို့ ပြောင်းလာတာ မဟုတ်ပါ။ စစ်မှုထမ်းပြီးခါစ၊ အလုပ်ရှာနေတုန်း မိယာမိမှာ အလုပ်ရ သွားလို့။ အသက်ကလည်း ငယ်သေးတယ်၊ မိန်းမလည်းမရှိ။ ဘဝက နေလို့ထိုင်လို့ အင်မတန်ကောင်းတဲ့အချိန်ပေါ့။ ဒါပေမယ့် အန်ဒီတစ်ယောက် မိယာမိမှာ မပျော်ဘူး။ သူနဲ့မကိုက်ဘူး။

“ကျွန်တော်က ရေချိုလူဗျ၊ ရေငန်နားမှာ မပျော်ဘူး”။ အန်ဒီကပြောတယ်။ ၁၉၉၂ ဩဂုတ်လမှာ ဖြစ်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကြောင့် အန်ဒီရဲ့မိယာမိအပေါ် မြင်တဲ့အမြင် ပိုပြီး ပြောင်းလဲသွားတယ်။ ၁၅ နှစ်ကျော်ကြာပြီ ဖြစ်ပေမယ့် အန်ဒီရဲ့ နားထဲမှာ အသံတွေကြားနေတုန်းပဲ။ လေတိုက်တဲ့အသံ၊ အိမ်တစ်ခုလုံး တုန်ခါသွားတဲ့ အသံ။ သူ့အိမ်ရှေ့မြက်ခင်းပေါ်မှာ သောင်တင်နေတဲ့ စက်လှေတွေကိုလည်း မှတ်မိသေး တယ်။ (အန်ဒီရဲ့အိမ်က ဆိပ်ကမ်းနဲ့ အဝေးကြီး။) “အန်ဒီရူး ဟာရီကိန်း မုန်တိုင်းက တော်တော်ကြောက်ဖို့ကောင်းတာဗျ”။ အန်ဒီကပြောပြတယ်။ အန်ဒီရူး ဟာရီကိန်း ဟာ ကတ်ထရီနာ ဟာရီကိန်းပြီးရင် အမေရိကန်သမိုင်းမှာ ဒုတိယအဆိုးဝါးဆုံး မုန်တိုင်းပါ။

အပျက်အစီးတွေ အိမ်ရှေ့မှာ တောင်လိုပုံနေတယ်။ လျှပ်စစ်မီး နှစ်လကြာအောင် ပျက်သွားတယ်။ နတ်ပြည်ရှာတဲ့သူတွေက မိယာမိကို ရောက်လာတုန်း။ အန်ဒီအတွက် တော့ အဲဒီနှစ်လမှာ မိယာမိဟာ ငရဲပြည်လိုပဲ။

ပြီးတော့ အန်ဒီက ရာသီဥတုအပြောင်းအလဲဆိုတာကို ကြံဖူးချင်တယ်။ ရာသီ ဥတုဆိုတာ တကယ့်ရာသီချိန်ပြောင်းလဲမှုကိုပြောတာ။ မိယာမိရဲ့ နည်းနည်းပူသည် နဲ့ အင်မတန်ပူသည် ဆိုတဲ့ရာသီချိန် နှစ်ခုကိုပြောတာမဟုတ်ပါ။ လေထုထဲမှာပြောင်းလဲသွား တဲ့ စိုထိုင်းမှု၊ အေးချမ်းမှု၊ ပူလောင်မှု စတဲ့ အပြောင်းအလဲတွေကို ခံစားချင်တယ်။ ဒါမှလည်း တရွေ့ရွေ့သွားနေတဲ့ အချိန်ရဲ့ အရသာကို ခံစားလို့ရမယ်။ မိယာမိမှာတော့ အချိန်ဟာ ရပ်နေတယ်။ အချိန်တစ်ခုကနေ တစ်ခုကို ဝေဝေဝါးဝါးပဲ ပြောင်းလဲသွားတာ။ ဒီနေရာမှာ ဘဝဟာ အဆုံးအစမရှိသလို ခံစားရတယ်။

“ကျွန်တော်ဒီမှာနေနေတာ နှစ် ၂၀ ကျော်ပြီ။ သည်းမခံနိုင်တော့ဘူး”

“ဘယ်တုန်းက စိတ်ပြောင်းသွားတာလဲဗျ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ဖြည်းဖြည်းချင်း ပြောင်းသွားတာ။ ဒီနေရာက မြန်မြန်လစ်မှဖြစ်မယ်”

“မိယာမိမှာ လွမ်းစရာ ဘာကျန်ခဲ့မယ် ထင်သလဲဗျ”

“ဘာမှ မကျန်ဘူး။ ရာသီဥတုကိုလည်း မလွမ်းဘူး။ သစ်ပင်တွေ ကမ်းခြေတွေ ကိုလည်း မလွမ်းဘူး။ ဘာမှ မလွမ်းဘူး”

အန်ဒီဟာ မိယာမိကနေ အစောကတည်းက ထွက်သွားသင့်တာ။ နေရာတစ်ခု တည်းမှာ အကြာကြီးနေလိုက်တော့ ရည်းစားတစ်ယောက်တည်းနဲ့ နှစ်ပေါင်းများစွာတွဲ လိုက်သလိုဖြစ်သွားတာ။ ကြာလေ မုန်းလေ။ ပြန်တည့်ဖို့ မဖြစ်နိုင်တော့။

ကယ်ရိုလိုင်းနား ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းကို ပြောင်းဖို့ အန်ဒီကဆုံးဖြတ်ထားတယ်။ တောင်တန်းထူထပ်တဲ့နေရာပေါ့။ အက်ရှ်ဗေလီ ဆိုတဲ့မြို့ငယ်လေးကို အန်ဒီကသဘောကျ တယ်။ လူဦးရေ ၇၀၀၀ လောက်ပဲရှိတယ်။ တောင်တန်းတွေ ရှိတယ်။ အန်ဒီလိုချင်တဲ့ ရာသီဥတုအစုံအလင်လည်း ရှိတယ်။

အက်ရှ်ဗေလီကိုသွားလည်တော့ အန်ဒီစိတ်ထဲမှာငြိမ်းချမ်းသွားတယ်တဲ့။ သူ့ရဲ့ စိတ်နှလုံးကို ထူးထူးခြားခြား ငြိမ်သက်သွားအောင် ဒီမြို့လေးက လုပ်ပေးနိုင်တယ်။ မြို့အရွယ်အစားကလည်း အတော်ပဲ။ စားသောက်ဆိုင်တွေ၊ အနုပညာပြခန်းတွေရှိလောက် အောင်မြို့က ကြီးတယ်။ ဒါပေမယ့် ကားတွေပိတ်လောက်အောင်၊ မူခင်းတွေထူထပ်အောင် အထိတော့ မြို့ကမကြီးဘူး။ ပန်းချီပြခန်းတွေ၊ စားသောက်ဆိုင်တွေ ၊ ပြဇာတ်ရုံတွေကို ခဏခဏ သွားဖို့တော့ ရည်ရွယ်ချက်မရှိပါ။ ရှိနေရင်မဆိုးဘူး ဆိုပြီး စုံစမ်းကြည့်ရုံ။

အန်ဒီအရမ်းစိုးရိမ်နေတာ တစ်ခုတော့ရှိတယ်။ အက်ရှ်ဗေလီကိုပြောင်းဖို့ သူ အရမ်းနောက်ကျသွားပြီလား..ဆိုတာ။ “ကျွန်တော်ရောက်သွားတော့မှ ကျွန်တော့်လို အပြီးပြောင်းလာတဲ့သူတွေနဲ့ တစ်မြို့လုံးပြည့်နေရင် ဒုက္ခ”

--

စင်သီယာအန်ဒီရိုစ်ကတော့ အန်ဒီထက် သုံးနှစ်လောက်စောပြီး အက်ရှ်ဗေလီကို ပြောင်းလာတာ။ စင်သီယာက မိယာမိမှာကြီးပြင်းလာတဲ့သူ။ အန်ဒီလိုပဲ စင်သီယာဟာ လည်း မိယာမိကို သဘောမကျတဲ့သူ။

သူနဲ့ကျွန်တော် အခု အက်ရှ်ဗေလီမှာရှိတဲ့ ဆူရီဆိုင်တစ်ဆိုင်မှာထိုင်နေကြတယ်။ “ကျွန်မက ဆူရီဆိုရင် အားရပါးရစားတာနော်” ။ စင်သီယာက သတိပေးတယ်။ ဒါနဲ့ ဆူရီတွေ အများကြီးမှာလိုက်တယ်။ အက်ရှ်ဗေလီမြို့ဟာ သေးသာသေးတာ၊ စားသောက် ဆိုင်တွေ တော်တော်များတယ်။ အာရှအစားအစာ ဆိုင်တွေလည်း မနည်းမနောပဲ။

ယောဂကျင့်ဖို့ စတုဒီယိုတွေလည်း ရှိတယ်။ “ယောက်ျားရိုးရာတွေ့ဆုံပွဲ” ဆိုတာတွေလည်းရှိသေးတယ်။

စင်သီယာဟာ မနားမနေ တစ်နေရာပြီးတစ်နေရာကို ပြောင်းနေတဲ့သူ။ ပါရီမြို့မှာလည်းနေခဲ့ဖူးတယ်။ ဆန်ဒီယာဂိုမှာလည်း နေသေးတယ်။ တခြားနေရာတွေမှာလည်း နေခဲ့တယ်။ လွန်ခဲ့တဲ့သုံးနှစ်လောက်မှာ နောက်တစ်နေရာ ထပ်ပြောင်းဖို့စဉ်းစားမိတယ်။ မြေပုံတစ်ခုကိုရှေ့မှာချ။ လှေလာပြုစုထားတဲ့စာတမ်းတွေကို ဖြန့်ခင်းပြီး တွက်ချက်တယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ငါ အပျော်ဆုံး ဖြစ်မလဲ ဆိုတာကို တွက်တာ။

တွက်ချက်ဖို့အတွက် သူ့မှာ ကိုယ်ပိုင် စည်းမျဉ်းတွေရှိပြီးသား။ မြေပြန့်နေရာတွေဆိုရင် မနေချင်ဘူး။ ယဉ်ကျေးမှုခေါင်းပါးတဲ့နေရာဆိုရင်လည်း မဖြစ်ဘူး။ ရာသီချိန်လေးခုရှိစေချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် ရာသီဥတုသမမျှတဖို့တော့လိုတယ်။ မိနီယာပိုးလစ်စ်ဆိုရင် အဆင်မပြေဘူး။ ခြောက်သွေ့လွန်းတဲ့နေရာလည်း ဖြစ်လို့မရဘူး။ အရီဇိုးနားနဲ့ နယူးမက္ကဆီကို ဒေသတွေဆိုရင် မဖြစ်ဘူး။ အစားအသောက်ကလည်း အရေးကြီးသေးတယ်။ ဒိန်ခဲလုံလုံလောက်လောက် ရှိမယ့် နေရာဖြစ်ဖို့လည်း လိုသေးတယ်။

စင်သီယာက သဘာဝဓာတ်ပုံဆရာမ။ ဒီတော့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ နီးဖို့လည်းလိုတယ်။ အနုပညာအသိုင်းအဝိုင်းနဲ့လည်း အဝေးကြီးမသွားချင်ဘူး။ စင်တင်တေးဂီတလည်း နားထောင်ချင်တယ်။ တခြား လူမှုဘဝ လှုပ်ရှားမှုတွေကိုလည်း လုံလုံလောက်လောက် ရချင်တယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ စင်သီယာ အက်ရှ်ဗေလီကို ရှာတွေ့သွားတာ သူ့ရဲ့ဧရာမတွက်ချက်မှုကြီးတွေကြောင့် မဟုတ်ပါ။ မသိစိတ်ရဲ့ ဆုံးဖြတ်မှုကြောင့် တွေ့သွားတာ။ ဖလော်ရီဒါမှာရှိတဲ့ သူ့မိဘတွေဆီ သွားလည်တော့ ကယ်ရီလိုင်းနား ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရဲ့ ကြော်ငြာတွေ ခဏခဏတွေ့ရတယ်။ ဆိုင်းဘုတ်တွေမှာတွေ့ရတယ်။ တီဗွီကြော်ငြာတွေမှာ မြင်ရတယ်။ မဂ္ဂဇင်းကောက်ဖတ်လိုက်ရင်လည်း ဟော...တွေ့ပြန်ပြီ မြောက်ပိုင်းကယ်ရီလိုင်းနားရဲ့ တောင်တန်းတွေအကြောင်း ရေးထားတဲ့ ဆောင်းပါး။ စင်သီယာဟာ မြောက်ကယ်ရီလိုင်းနားကို တစ်ခါမှမရောက်ဖူးပါ။ ဒါပေမယ့် ဒီနေရာက သူ့ဘဝထဲကို အလိုလို ဝင်လာတာ။

“ကျွန်မ ဘာပြောရမှန်းတောင်မသိဘူး။ ဘာမှလည်းမပြောတတ်ဘူး ဖြစ်သွားတယ်။ ရယ်ပဲရယ်လိုက်တယ်”

သူ့ဇာတ်လမ်းရဲ့ အနက်ကို ကျွန်တော် မကောက်တတ်ပါ။ အရင်တုန်းကဆိုရင် ဒီလို ဇာတ်လမ်းမျိုးတွေကြားတဲ့အခါ ကျွန်တော် ယုံလှေမရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်

ကိုယ်တိုင်လည်း ခရိတ်ခံကြောင့် မီယာမီကို ရောက်လာခဲ့တာမဟုတ်လား။

စင်သီယာ မြောက်ကယ်ရိုလိုင်းနားရဲ့ မြေပုံကို ကြည့်တော့ ပြည်နယ်ရဲ့အနောက်ပိုင်းမှာ တောင်တန်းတွေပဲရှိတာကို တွေ့ရတယ်။ အဲဒီတောင်တန်းတွေကြားမှာ တစ်ခုတည်းသော မြို့က အက်ရှ်ဗေလီ။ ဒါနဲ့ အက်ရှ်ဗေလီကို သူသွားလည်ကြည့်တယ်။ လအနည်းငယ်ကြာတော့ အပြီးပြောင်းလာလိုက်တယ်။

အက်ရှ်ဗေလီကိုရောက်တော့ စင်သီယာတစ်ယောက် သက်သောင့်သက်သာ ဖြစ်သွားတယ်။ မြို့ကလေးက သူ့ကို နွေးနွေးထွေးထွေးကြိုဆိုတယ်လို့လည်း ခံစားရတယ်။ “အက်ရှ်ဗေလီအပြင်ကို ထွက်သွားတာနဲ့ အကြမ်းစား နယ်မြေထဲကိုပြန်ရောက်သွားတာရှင်။ အစွန်းရောက်နေတဲ့၊ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲနေတဲ့ မြို့ငယ်တွေဆီကိုရောက်သွားတယ်။ အဲဒီကလူတွေက ခရီးလည်းမသွားကြဘူး။ လေယာဉ်မစီးဖူးတဲ့သူတွေလည်း အများကြီးတွေ့ဖူးတယ်။ ပြောရင် ယုံမှာမဟုတ်ဘူး။”

အက်ရှ်ဗေလီဟာ ကျွန်းတစ်ခုလိုဖြစ်နေတာကို ကျွန်တော် အခုမှ သတိထားမိတယ်။ ကျွန်းဆိုတဲ့အရာဟာ နတ်ဘုံနတ်နန်းဖြစ်နိုင်သလို၊ နယ်နှင့်ခံထားရတဲ့ နေရာတစ်ခုလည်း ဖြစ်နိုင်တယ်လေ။ အက်ရှ်ဗေလီဟာ သုခဘုံလား၊ တကျွန်းလား ကျွန်တော် မသိပါ။

စင်သီယာအခု အက်ရှ်ဗေလီမှာပျော်နေသလားလို့ ကျွန်တော်မေးကြည့်တယ်။

“ပျော်တယ်”။ စင်သီယာက ပြန်ဖြေတယ်။ ဘယ်သွားသွား ဆယ့်ငါးမိနစ်လောက်ကားမောင်းလိုက်ရင် ရောက်သွားတယ်။ တောင်တန်းတွေကိုလည်း ချစ်တယ်။ တောင်တန်းတွေက မြို့ကိုပွေ့ဖက်ထားသလို ခံစားရတယ်။ အော်ပရာပြဇာတ်ကြည့်မလား၊ ရိုးရိုးပြဇာတ်ကြည့်မလား ကြည့်လို့ရတယ်။ အက်ရှ်ဗေလီက စင်သီယာရဲ့ တွက်ချက်မှုအရဆိုရင် အမှတ်ပြည့်တော့မရသေးပါ။ အနီးအနားမှာ ပင်လယ်မရှိဘူး။ လေယာဉ်ကွင်းကြီးကြီး မရှိဘူး။ ဒါပေမယ့် နတ်ပြည်ဆိုတာလည်း လိုအပ်ချက်တော့ ရှိဦးမှာပဲလေ။

ဒါပေမယ့် စင်သီယာက အက်ရှ်ဗေလီကို သူ့ရဲ့ အိမ်... လို့တော့သတ်မှတ်လို့ မရသေးဘူးတဲ့။ အခုအချိန်မှာတော့ အိမ် တစ်ခုလိုသဘောထားပြီး နေလို့ရတယ်တဲ့။ ကျွန်တော် ထင်တယ်။ ဒီအချက်ဟာ ကျွန်တော်တို့လို ပျော်ရွှင်ခြင်းနောက် တကောက်ကောက် လိုက်နေကြတဲ့ အမေရိကန်တွေရဲ့ အားနည်းချက်ပဲ။ ဒီနေ့ပျော်ရင်ပျော်မယ်။ ဒါပေမယ့် မနက်ဖြန်ကျရင် ဒီထက် ပိုပျော်ဖို့ကောင်းမယ့်၊ ပိုပြည့်စုံမယ့်နေရာကို ဆက်ရှာချင်သေးတယ်။ တစ်နေရာတည်းမှာ ကျောက်ချမနေနိုင်တဲ့ ပြဿနာ။ ဒီစိတ်ဓာတ်ဟာ အန္တရာယ်များတယ်လို့ ကျွန်တော်ထင်တယ်။ ခြေတစ်ချောင်းက တံခါးအပြင်ဘက်ကို

အမြဲလှမ်းနေရင် နေရာတစ်ခု၊ လူတစ်ယောက်ကို ဘယ်လိုချစ်လို့ရပါ့မလဲ။

လော်ရီ မေစတာတန် အက်ရှ်ဗေလီကိုရောက်လာတဲ့ အကြောင်းရင်းကျတော့ တစ်မျိုး။ ၁၉၈၀ နှောင်းပိုင်းမှာ လော်ရီဟာ နယူးယောက်ပြဇာတ်ရုံတစ်ခုရဲ့ မီးအလင်း အမှောင်တာဝန်ခံအဖြစ် အလုပ်လုပ်နေခဲ့တယ်။ ပြင်ပအလုပ်ခွင် လို့ခေါ်တဲ့ တခြားပြည် နယ်မှာအလုပ်သွားလုပ်ခွင့်ပေးတဲ့ အစီအစဉ်တစ်ခုကိုလော်ရီလျှောက်လွှာတင်လိုက်တယ်။ ဒီလိုပဲ နယူးယောက်မှာ အလုပ်လုပ်ရတာ ပျင်းလာလို့ လျှောက်လိုက်တာပါ။ ထွေထွေ ထူးထူးမရှိဘူး။ ရွေးစရာ ပြည်နယ် ငါးခုပေးထားတယ်။ မြောက်ကယ်ရိုလိုင်းနားကို လော်ရီ ရွေးလိုက်တာ အကြောင်းရှိတယ်။ လော်ရီက မြေဆိုရင် သေမတတ်ကြောက် တယ်။ မြောက်ကယ်ရိုလိုင်းနားဟာ တစ်နိုင်ငံလုံးမှာအဆိပ်ပြင်းမြေအများဆုံး ရှိတဲ့နေရာ။ ဒါကြောင့် နောက်ဆိုရင် မြေမကြောက်တတ်တော့အောင်ဆိုပြီး တမင်ရွေးလိုက်တာ။

အက်ရှ်ဗေလီရဲ့ တောင်ပြာတန်းတွေကို လော်ရီချစ်သွားတယ်။ တစ်ချိန်တည်းမှာ သူ့မှာ ခေါင်းဆောင်နိုင်စွမ်းရည် ရှိတယ်ဆိုတာကိုလည်း သိသွားတယ်။ ဒါနဲ့ ပြင်ပ အလုပ်ခွင် သင်ကြားမှုဆရာမ အဖြစ်အက်ရှ်ဗေလီကိုအပြီးပြောင်းလာလိုက်တာ။ ရောက် ရောက်ချင်းတော့ အဆင်မပြေလှဘူး။

တစ်ညနေမှာ သူ့အိမ်ရှင်ရဲ့ ညစာစားပွဲအတွက် ညစာချက်ပေးဖြစ်တယ်။ ညစာစားပွဲကို လာတဲ့သူတွေထဲမှာ အက်ရှ်ဗေလီရဲ့ မြို့လူကြီးတွေလည်းပါတယ်။ အဲဒီ ထဲကတစ်ယောက်က လော်ရီကို “ညီမ ဟင်းချက်တာ ကောင်းတယ်။ စားသောက်ဆိုင် ဖွင့်ပါလား” ဆိုပြီး အကြံပေးသွားတယ်။ အကြံပေးရုံတင်မကဘူး၊ စားသောက်ဆိုင်ဖွင့် နည်း စာအုပ်ပါ လက်ဆောင်ပေးသွားတာ။

လော်ရီက ဒီအတွေ့အကြုံဟာ သူ့အတွက်တော့ ရွှေရောင်ကြိုးမျှင်တစ်စပဲလို့ ယူဆလိုက်တယ်။ လမ်းကြောင်းတော့ ပေါ်လာပြီ.. ခြေရာခံပြီး လိုက်သွားဖို့ပဲလိုတော့ တယ်။ အစားအသောက်ပို့တဲ့ ကုမ္ပဏီတစ်ခု အရင် ဖွင့်ကြည့်တယ်။ ပြီးမှစားသောက်ဆိုင် အဖြစ်တိုးချဲ့လိုက်တယ်။ အက်ရှ်ဗေလီ မြို့လယ်မှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ စားသောက်ဆိုင်မှာသူနဲ့ ကျွန်တော် ကော်ဖီသောက်ရင်း တွေ့ဖြစ်တယ်။

လော်ရီကို တွေ့တွေ့ချင်း ကျွန်တော်သဘောကျမိတယ်။ ဘူတန်မှာတွေ့ခဲ့တဲ့ ကာမာအူရာကို သဘောကျသလိုမျိုး သဘောကျမိတာ။ လော်ရီကပြောပြတယ်။ သူ့ရဲ့ မိဘနှစ်ပါးစလုံးက သူ့အသက် ၁၂ သမီးအရွယ်မှာ ဆုံးသွားတယ်တဲ့။ သူ့ကိုယ် တိုင်ဟာလည်း ကင်ဆာရောဂါကို နှစ်ကြိမ်တိတိ တိုက်ထုတ်ခဲ့ဖူးတယ်။ ဟုတ်တော့

ဒါကြောင့်လည်း ကျွန်တော် လော်ရီနဲ့ ကာမာအူရာကို သဘောကျတာ။ သေမင်းနဲ့ စစ်ခင်းပြီး အောင်နိုင်ခဲ့တဲ့သူတွေဟာ ပိုပြီး ကြံ့ခိုင်လာရုံသာမက ပိုလည်းရိုးသားလာကြ တယ်။

လော်ရီကအက်ရှ်ဗေလီမှာ ပျော်နေတယ်။ ခရီးသွားပြီးပြန်ရောက်တဲ့အခါတိုင်း ပထမဆုံး သတိထားမိတာက သူ့ကို ပွေ့ဖက်ကြိုဆိုတဲ့ လတ်ဆတ်တဲ့လေ။ ပြီးတော့ တောင်တန်းတွေ။ တောင်တန်းတွေက သူ့ကို ပွေ့ဖက်ထားသလို ခံစားရတယ်။ “နေရာ ဆိုတဲ့ အာရုံကို ကျွန်မသိပ်ခံစားရတယ်”တဲ့။ သူ့အိမ်ကနေ ကားနဲ့ ငါးမိနစ်လောက် သွားလိုက်ရင် တောနက်ထဲကိုရောက်သွားရင်ရောက်သွားမယ်။ ဒါမှမဟုတ် ထိုင်းစား သောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ရှေ့လည်း ရောက်သွားနိုင်တယ်။ လော်ရီဟာ ဒီမြို့ရဲ့ စီးပွားရေး ကော်မတီဝင်တစ်ဦးဖြစ်ပေမယ့် ရုံးကို ဘောင်းဘီတိုနဲ့ ညှပ်ဖိနပ်နဲ့ တက်လို့ရတယ်။

အက်ရှ်ဗေလီမှာ ထူးခြားတဲ့ အရာတစ်ခုခု ရှိနေတယ်လို့ လော်ရီကယုံတယ်။ လူတွေတော်တော်များများ ဒီမြို့ကို ဘယ်လိုရောက်လာကြတယ်ဆိုတဲ့ ဇာတ်လမ်းတွေကို ကြားရလွန်းလို့ ရိုးနေပြီတဲ့။ “ကမ္ဘာလုံးကိုလှည့် လက်ညှိုးနဲ့ထောက်လိုက်တာနဲ့ အက်ရှ်ဗေလီမြို့ဖြစ်နေတယ်လို့ တချို့ကပြောတယ်”

အက်ရှ်ဗေလီမှာ တင်းမာမှုတွေ ရှိနေတာကိုလည်း လော်ရီက ဝန်ခံပါတယ်။ အရင်ခေတ်လူကြီးတွေနဲ့ ခေတ်သစ်လူငယ်တွေကြားမှာ ပြဿနာတွေရှိနေတယ်။ မြို့ကို မပြောင်းလဲဘဲ ထိန်းသိမ်းချင်တဲ့သူတွေနဲ့ အခုမှရောက်လာပြီး အသစ်အသစ်တွေပြင်ပစ် ချင်တဲ့သူတွေ ထိပ်တိုက်တွေ့တော့ အဆင်မပြေတာတွေရှိနေတာပေါ့။

လော်ရီ အက်ရှ်ဗေလီကိုရောက်ခါစက ကားလမ်းပေါ်မှာ လေနဲ့လွင့်လာတဲ့ သစ်ကိုင်းခြောက်တွေရှိနေသေးတယ်။ စားသောက်ဆိုင် နှစ်ဆိုင်လောက်ပဲ ရှိသေးတယ်။ ဟိုတလောက လော်ရီ ညစာစားဖို့ အပြင်ထွက်တော့ သူမသိတဲ့ သူတွေအများကြီးတွေ လိုက်ရတယ်တဲ့။ ဒါတစ်ခါမှမဖြစ်ဖူးဘူး။

“အက်ရှ်ဗေလီကို ခင်ဗျားရဲ့ အိမ်လို့ ယူဆသလား”။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

လော်ရီ ခဏ ငြိမ်သွားတယ်။ အမေရိကန်တွေရဲ့ ထုံးစံ မသေချာမရောမမှုတွေ။

“ကျွန်မ ဒီမှာနေနေတာ နှစ် ၂၀ ရှိပြီလေ။ ကိုယ့်အိမ် ကိုယ့်ယာဖြစ်နေပြီ။

ကျွန်မချစ်တဲ့အရာတွေအားလုံး ဒီမြို့မှာ ရောက်နေပြီ”

အိုက်စလန်သားတစ်ယောက်ပြောလိုက်တဲ့ စကားတစ်ခု ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲကို ဝင်လာတယ်။ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာ ဟုတ်မဟုတ် သိချင်ရင် မေးလို့ရတဲ့ မေးခွန်းတစ်ခု ရှိတယ်။ အဲဒီမေးခွန်းက-

“ခင်ဗျား သေရင် ဘယ်နေရာမှာ သေချင်လဲ”။ ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ဗာမော့မှာ...။ ကျွန်မကြီးပြင်းခဲ့တဲ့နေရာမှာ” လော်ရီကပြန်ဖြေတယ်။ သူ့ရဲ့ အရိုးပြာတွေကိုတော့ အက်ရှ်ဗေလီမှာ ကြံချဖို့အသင့်မဖြစ်သေးပါ။

--

သုခဘုံကို ရှာတဲ့အခါ ပြဿနာတစ်ခုရှိတယ်။ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းမဟုတ်ဘူး၊ တခြားသူတွေလည်း ရှာတွေ့သွားနိုင်တယ်။ အက်ရှ်ဗေလီမှာ ဖြစ်နေတဲ့ပြဿနာကလည်းဒါပါပဲ။ အင်မတန်နေလို့ထိုင်လို့ကောင်းတဲ့နေရာ ဆိုတဲ့ သတင်းစကားဟာတခြားနေရာတွေကို ပျံ့သွားပြီ။ မဂ္ဂဇင်းတွေထဲမှာလည်း အက်ရှ်ဗေလီမှာ သွားနေဖို့တိုက်တွန်းတဲ့ ဆောင်းပါးတွေ ပိုများလာပြီ။

အက်ရှ်ဗေလီဟာ အခုအချိန်မှာ ကြိုးတန်းလျှောက်နေရသလို ဖြစ်နေတယ်။ အချိန်မရွေးပြုတ်ကျသွားနိုင်တယ်။ ဒီအဖြစ်မျိုးကို စင်သီယာကြုံခဲ့ဖူးပြီ။ ဖလော်ရီဒါ၊ ဒက်စ်တင်မြို့မှာလည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ စင်သီယာ ဒက်စ်တင်မှာ နှစ်ပေါင်းများစွာနေခဲ့ဖူးတယ်။ သူ့မျက်စိရှေ့မှာတင် ပြောင်းလဲသွားတာ။ “အေးဆေးသာယာနေတဲ့ ငါးဖမ်းရွာလေးဟာ အခုတော့ လူပေါင်းစုံနဲ့ ပြည့်ကျပ်ပြီ၊ မသာယာတော့ဘူး”။ အက်ရှ်ဗေလီလည်းဒီလိုဖြစ်သွားမှာကို စိုးရိမ်တယ်။

တကယ်တမ်းကျတော့ သုခဘုံဆိုတာ အမြဲပြောင်းလဲနေတဲ့ပစ်မှတ်တစ်ခုပဲ။

xxx

နိဂုံး

ကျွန်တော့်ရဲ့ ရှာပုံတော် ဒီမှာတင်ပြီးပါပြီ။ မိုင်ပေါင်းသောင်းချီအောင် ခရီးတွေ ထွက်ပြီးပြီ။ အိုက်စလန်ရဲ့ နေ့လယ်ခင်းအမှောင်နဲ့ ကာတာရဲ့ မာခဲနေတဲ့အပူရှိန်ကိုလည်း ခံစားပြီးပြီ။ ဆွစ်ဇာလန်ရဲ့ တိကျသေချာ အလုပ်တွင်မှုတွေနဲ့ အိန္ဒိယရဲ့ ဖြစ်ချင်တာဖြစ် ထုံးစံတွေကိုလည်း ကြုံခဲ့ပြီးပြီ။ အသေးစားအာဏာသိမ်းပွဲတစ်ခုကိုလည်း ဖြတ်သန်းခဲ့ ပြီးပြီ။ မတန်တဆ ပေးဝယ်ထားရတဲ့ ဘောပင်ပျောက်သွားလို့လည်း ဝမ်းနည်းခဲ့ရပြီးပြီ။ ပိုးကောင်တစ်ကောင်ရဲ့ အသက်ကိုလည်း ကယ်ခဲ့ပြီးပြီ။ မိုရိုကန်ဆေးခြောက်ဆိုတာကို လည်း ရှုခဲ့ပြီးပြီ။ ငါးမန်းပုပ်လည်း စားဖူးပြီးပြီ။ ကော်ဖီတောင် ခဏ ပြတ်ဖူးပြီးပြီ။

အခုတော့ နယူးယောက်မြို့ရဲ့ လေယာဉ်ကွင်းထဲမှာ ပြန်ရောက်နေပြီ။ မီယာမီ ပြန်မယ့် လေယာဉ်ကို စောင့်နေရင်း အချိန်ဖြုန်းနေတာ။ ဘားကောင်တာမှာသောက်နေရင်း ဒုတိယ အရက်ခွက်တောင် ရောက်နေပြီ။ လေယာဉ်ကွင်းထဲမှာရှိတဲ့ အရက်ဘားတွေကို ကျွန်တော် သဘောကျတယ်။ လူတိုင်းက တိုင်းတစ်ပါးသားတွေချည်းပဲ။ ကိုယ်စီကိုယ်စီ မတူတဲ့နေရာတွေကို သွားမယ့်သူတွေ။ ဒါပေမယ့် အားလုံးဟာ သက်သောင့်သက်သာနဲ့ လက်ရှိအချိန်တဒံလေးမှာ သာသာယာယာ အနားယူနေကြတာ။

ကျွန်တော် ဟိုဟိုဒီဒီစဉ်းစားနေရင်း ကျွန်တော့်ရှေ့မှာရပ်နေတဲ့ ဘားကောင်တာ ဝန်ထမ်းရဲ့ နာမည်ကတ်ပြားဆီ မျက်စိရောက်သွားတယ်။ ကျွန်တော် ကိုယ့်မျက်စိကိုယ် မယုံနိုင်ဖြစ်သွားတယ်။ နာမည်က Happy ဆိုပါလား။

“ဟက်ပီဆိုတာ ခင်ဗျား နာမည်အရင်းလားဗျ” ကျွန်တော်မေးလိုက်တယ်။

“ဟုတ်တယ်ခင်ဗျ။ ကျွန်တော့်အဖေက ကျွန်တော်မွေးတော့ အရမ်းပျော်သွားလို့ ကျွန်တော့်ကို ဟက်ပီး လို့နာမည်ပေးလိုက်တာ”

“ဟုတ်လား။ ဒါဆို ကျွန်တော် တစ်ခုမေးမယ်ဗျာ။ လူများတွေလည်းခင်ဗျားကို ဒီမေးခွန်း ခဏခဏမေးကြမှာပဲ။ ခင်ဗျားရဲ့ လျှို့ဝှက်ချက်က ဘာလဲ”

“ဗျာ။ ဘာလျှို့ဝှက်ချက်လဲခင်ဗျ”

“ခင်ဗျားလို ဟက်ပီးဖြစ်မယ့်၊ ပျော်ရွှင်တဲ့သူတစ်ယောက်ဖြစ်စေမယ့် လျှို့ဝှက်ချက်လေ”

“ဪ...အမြဲတမ်း ပြုံးနေနိုင်အောင် ကြိုးစားဗျ။ စိတ်ညစ်နေရင်လည်း အားမလျှော့နဲ့။ ပြုံးပြုံးပဲနေ”

ဟက်ပီးပြောတာ မှန်တော့မှန်ပါတယ်။ ပြည့်တော့မပြည့်စုံလှဘူး။ ဒါပေမယ့် ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ခြံငုံပြီး အဓိပ္ပာယ်တစ်ခုတည်း သတ်မှတ်ပေးဖို့ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ဘူးလေ။ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ခေါင်းစဉ်တစ်ခုတည်းအောက်မှာ အမည်တပ်ဖို့ဆိုတာ အရူးတစ်ယောက် ဖြစ်ရင်ဖြစ်၊ မဖြစ်ရင် အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်မှပဲရမယ်။ ကျွန်တော်ဟာ အတွေးအခေါ်ပညာရှင်တစ်ဦးမဟုတ်ပါ။ ဒီတော့ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ကျွန်တော့် အမြင်ကို ပြောရရင်..

ပိုက်ဆံဟာ အရေးကြီးတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့ ထင်ထားသလောက် အရေးမကြီးဘူး။ ပိုက်ဆံရဲ့ အရေးပါပုံဟာ ကျွန်တော်တို့ တွက်ထားသလို မဟုတ်ဘူး။ မိသားစုဟာ အရေးကြီးသလို သူငယ်ချင်းတွေဟာလည်း အရေးပါတယ်။ မနာလိုခြင်းဟာ အဆိပ်အတောက်ပြင်းသလို အတွေးခေါင်လွန်းခြင်းဟာလည်း အဆိပ်သင့်စေတယ်။ ပင်လယ်ကမ်းခြေတွေ မရှိလို့ရတယ်။ ယုံကြည်ခြင်းနဲ့ ကျေးဇူးတရားကတော့ မရှိလို့ မဖြစ်ဘူး။

ဒို့ထက် ပိုစဉ်းစားဖို့မသင့်တော့ပါ။ အန္တရာယ်များပါတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းနောက် ဆက်တိုက်လိုက်နေရင် ချော်လဲမယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ခရီးစဉ်တစ်လျှောက်မှာ အံ့မဝင်ဘဲ ချော်နေတဲ့အရာတွေ အများကြီးတွေ့ခဲ့ရတယ်။ ဆွစ်လူမျိုးတွေဟာ စည်းကမ်းတစ်ခွဲသားနဲ့ ပျော်နေကြတယ်။ ထိုင်းတွေကျတော့ ဘာမှမစဉ်းစားဘဲ ပျော်ကြတယ်။ အိုက်စလန်သားတွေက အရက်တစ်ခွက်ပြီးတစ်ခွက် ဆက်တိုက်သောက်ရင်း ပျော်ရွှင်မှုကိုရှာတယ်။ မော်လ်ဒိုဗာလူမျိုးတွေမှာတော့ သောကသက်သက်ပဲ ရှိတယ်။ အိန္ဒိယလူမျိုးတစ်ယောက် ဆိုရင်တော့ ဒီဝိရောဓိတွေကို နားလည်နိုင်မယ်။ ကျွန်တော့်ရဲ့ ဦးနှောက်ကတော့မလွယ်လှဘဲ ပျော်ရွှင်မှုကို စိတ်ရှုပ်ရှုပ်နဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းသုခဗေဒကို လေ့လာသူ၊ သုတေသနဆရာတွေနဲ့

ဖြစ်တဲ့ ဂျွန်ဟယ်လီဝဲလ်ကို ဖုန်းဆက်လိုက်တယ်။ သူ့ဆီမှာများ အဖြေတချို့ရှိနိုင်မလား။

“ရှင်းရှင်းလေးပါ”။ သူကဖြေတယ်။ “ပျော်ရွှင်ခြင်းဆီကိုသွားတဲ့ လမ်းက တစ်လမ်းတည်း ရှိတာမှ မဟုတ်တာ”

ဟုတ်သား။ ကျွန်တော် ဒီအချက်ကို ဘာဖြစ်လို့မစဉ်းစားမိသလဲ။

ကျွန်တော်တို့ လူသားတွေကို တည်ဆောက်ထားတဲ့ အခြေခံဒြပ်တစ်ခုဖြစ်တဲ့ ကာဗွန်ဒြပ်ကိုပဲ လေ့လာကြည့်ပါ။ ပျော်တဲ့ဘဝပဲဖြစ်ဖြစ်၊ စိတ်ညစ်စရာဘဝပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ကာဗွန်နဲ့တည်ဆောက်ထားတာချည်းပါပဲ။ ကာဗွန်ဟာ လိုသလိုပြောင်းလဲနိုင်စွမ်းရှိတယ်။ သူ့ကို ကျပ်ကျပ်သိပ်သိပ်စီရိုလိုက်မယ်ဆိုရင် စိန်ဖြစ်လာတယ်။ ဖြစ်သလိုစီလိုက်ရင်တော့ ကျပ်ခိုးပဲဖြစ်လာမယ်။

နေရာတွေဟာလည်း ဒီလိုပါပဲ။ တစ်နိုင်ငံနဲ့တစ်နိုင်ငံကြား ကွာခြားမှုတွေဟာ နေရာဒေသသက်သက်ကြောင့် မဟုတ်ပါ။ ပါဝင်ပတ်သက်နေတဲ့ အစိတ်အပိုင်းပေါင်း များစွာရှိနေတယ်။ ဒီအစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့ အနည်းအများ၊ အချိုးကျ ပေါင်းစပ်မှုကြောင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံနဲ့တစ်နိုင်ငံကြားက ပျော်ရွှင်ခြင်း အတိုင်းအတာဟာ ကွာခြားသွားတာ။ ကာတာလိုနိုင်ငံမျိုးဟာ ပိုက်ဆံပေါသလောက် ယဉ်ကျေးမှုသမိုင်း အစဉ်အလာကျတော့ ရှားပါးတယ်။ သုံးမကုန်တဲ့ငွေတွေရှိနေပေမယ့် ဒီကြွယ်ဝချမ်းသာမှုတွေကို စုပ်ယူပြီး မြေဩဇာလုပ်ပေးနိုင်မယ့် ယဉ်ကျေးမှုနောက်ခံကမရှိ။

ပြီးတော့ အိုက်စလန်။ အိုက်စလန်ဟာ သူ့ရဲ့ မြေနေရာအနေအထားအရဆိုရင် ဘယ်လိုမှ ပျော်မနေသင့်တဲ့ နိုင်ငံတစ်ခု။ ဒါပေမယ့် အိုက်စလန်ယဉ်ကျေးမှုရဲ့ဖွဲ့စည်းပုံမှာ ပါဝင်ပတ်သက်နေတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေအားလုံးက အချိုးကျ သမမျှတနေတယ်။ နိုင်ငံ သေးပေမယ့် ဘယ်သူနဲ့မဆို လိုက်လျောညီထွေအောင် နေတတ်တယ်။ အလုပ်တွင်အောင် လုပ်နိုင်ကြသလို အေးအေးဆေးဆေးလည်း နေတတ်ကြတယ်။ အမေရိကန်ဆန်တဲ့ လွတ်လပ်ပေါ့ပါးတဲ့ စိတ်ဓာတ်ရှိသလို ဥရောပဆန်ဆန် တာဝန်ယူစိတ်လည်း ရှိနေပြန် တယ်။ ယဉ်ကျေးမှုဆိုတာ ဒီအစိတ်အပိုင်းတွေ အားလုံးကို ပေါင်းစည်းပေးထားတဲ့အရာ။ ခိုင်မာတဲ့ယဉ်ကျေးမှု ရှိခြင်း၊ မရှိခြင်းဟာ ဒီနေရာမှာ သိသာတာပဲ။

ကျွန်တော့်ရဲ့ ခရီးစဉ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အဖြေမထွက်သေးတဲ့ မေးခွန်းတွေရှိနေဆဲ ပါပဲ။ နေရာစုံအောင်မရောက်ခဲ့တာလည်း ပါပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တခြားသံသယစိတ် တစ်ခုလည်း ရှိနေတယ်။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့အရာဟာ လူသားတွေရဲ့ ဆွတ်ခူးရမယ့် အထွတ်အထိပ် ပန်းတိုင်လို့ အရစွတိုတယ်က ယုံကြည်ခဲ့တယ်။ ဒါတကယ် ဟုတ်ပါ မလား။ ဂုရုကြီးပြောသလို ချစ်ခြင်းတရားဟာ ပျော်ရွှင်ခြင်းထက် ပိုအရေးကြီးတာပဲ။

ဆိုတာကရော ဖြစ်နိုင်လား။ တစ်ခါတလေမှာ ပျော်ရွှင်ခြင်းနဲ့ မသက်ဆိုင်တဲ့၊ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာကို အဓိကထားဖို့မလိုတဲ့ အခြေအနေတွေလည်း ရှိပါတယ်။ ခင်ပွန်းမရှိဘဲ တစ်ယောက်တည်း ရုန်းကန်နေရတဲ့ သားသည်မိခင် တစ်ယောက်ကို ပျော်ရွှင်ခြင်းအကြောင်း မေးကြည့်ပါ။ “ရှင်မေးတဲ့မေးခွန်းက မှားနေတယ်” လို့ပြန်ဖြေပါလိမ့်မယ်။ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့အားလုံး ပျော်ချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် မှန်ကန်တဲ့ အကြောင်းပြချက်တစ်ခုရဲ့အောက်မှာပဲ ပျော်ချင်တာ။ ဘာမှမရှိ၊ ဗလာဟင်းလင်းနဲ့ ပျော်ရွှင်နေတဲ့ဘဝ တစ်ခုထက်စာရင် အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝတဲ့ ဘဝတစ်ခုကို ပိုလိုချင်ကြမယ်။

“ဒုက္ခဆိုတာ အလဟဿ မဟုတ်ဘူး” တဲ့။ စိတ်ပညာရှင် ဒေးဗစ်မိုင်ယာက ပြောခဲ့တယ်။ သူပြောတာ မှန်တယ်။ ဒုက္ခရဲ့တန်ခိုးကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အန္တရာယ်ကို သတိထားတတ်လာတယ်။ အတွေးအခေါ်တွေ ပိုပြီးကောင်းလာတယ်။ ဒုက္ခရဲ့တန်ဖိုးကို သိချင်ရင် အိုက်စလန်ကို ကြည့်ပါ။

တစ်နေ့က ဘီဘီစီ ဝက်ဘ်ဆိုက်မှာ သတင်းတစ်ခုဖတ်လိုက်ရတယ်။ “ဖုန်မှုန့်ကို အသုံးပြုခြင်းအားဖြင့် ပျော်ရွှင်မှု တိုးမြှင့်နိုင်ခဲ့” တဲ့။ အင်္ဂလန်တက္ကသိုလ်တစ်ခုရဲ့ သုတေသနပညာရှင်တွေဟာ ဖုန်မှုန့်ထဲမှာပါတဲ့ ‘အန္တရာယ်မရှိသော’ ဘက်တီးရီးယား တစ်မျိုးကို အသုံးပြုပြီး လူနာတွေကို စမ်းသပ်ကုသကြည့်တယ်။ ကုသခံလူနာတွေဟာ အရင်ထက် ပိုပြီး ပျော်ရွှင်လာသလို ခံစားရတယ်တဲ့။ ကျွန်တော်တို့လူသားတွေဟာ ဖုန်အလူးလူးဖြစ်နေလေ ပျော်လေလေပဲလို့ ပြောချင်တာများလားတော့ မသိပါ။ ပထဝီဆရာတစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ရီဖူတန်က ဒီလိုပြောခဲ့တယ်။ “ကောင်းမွန်တဲ့ဘဝဆိုတာ သာယာမှု တစ်ခုတည်းနဲ့ တည်ဆောက်ထားတာမဟုတ်ဘူး။ အမှန်တရားနဲ့ ခိုင်မာတဲ့စိတ်ဓာတ်တွေ ရှိဖို့လည်း လိုသေးတယ်”

ရီဖူတန်ဟာ အင်မတန်တော်တဲ့ ပထဝီဆရာတစ်ယောက်ပါ။ သူ့ရဲ့စာအုပ်တွေ၊ အရေးအသားတွေဟာ ကျွန်တော့်ခရီးစဉ်ကို အများကြီး အထောက်အပံ့ဖြစ်စေခဲ့တယ်။ သူ့ရဲ့စာအုပ်ထဲက အခန်းတစ်ခန်းကို “တည်နေရာဖြင့် ကယ်တင်ခြင်း” လို့နာမည်ပေးထားတယ်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပတ်ဝန်းကျင် တည်နေရာရဲ့ ထုဆစ်မွမ်းမံခြင်းကြောင့် အမျိုးမျိုးသော လူသားတွေဖြစ်လာကြတာ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ခြယ်မှုန်းမှုကြောင့် ပေါ်လာတဲ့ ပုံရိပ်တွေ။ ကိုယ်နဲ့ ကိုယ်ရှင်သန်ကြီးပြင်းတဲ့ နယ်မြေဟာ တစ်သားတည်းပါပဲ။ ဒီလိုစဉ်းစားကြည့်မယ်ဆိုရင် သိပ်အထီးမကျန်တော့ဘူး။

“ယူတိုးပီးယား” ဆိုတဲ့စကားလုံးမှာ အဓိပ္ပာယ်နှစ်ခုရှိတယ်။ “ကောင်းမွန်သောနေရာ” သို့မဟုတ် “ဘာမှမရှိသောနေရာ” တဲ့။ ဟုတ်ပါတယ်။ ဒီလိုပဲဖြစ်သင့်တယ်။ အပျော်ရွှင်ဆုံးနေရာဆိုတာ ပြီးပြည့်စုံတဲ့နေရာမဟုတ်ဘဲအဲဒီနေရာရဲ့အနီးအနားမှာ ရှိတဲ့နေရာလို့ ကျွန်တော်မြင်တယ်။ အပြစ်ပြောစရာမရှိတဲ့၊ အရာရာ ပြီးပြည့်စုံနေတဲ့၊ ပြောသမျှ၊ လုပ်သမျှ အားလုံးမှန်နေတဲ့သူဆိုတာ ကောင်းတော့ကောင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီလူနဲ့ ခင်ဗျား တစ်ခန်းတည်း နေမလားလို့မေးရင် နေချင်မယ်မထင်ပါ။ နေရာတွေ ဟာလည်း ဒီလိုပါပဲ။ ပြီးပြည့်စုံတဲ့၊ သုခအတိတ်ပြီးနေတဲ့ နေရာမှာ အမြဲနေဖို့ဆိုတာ အဆင်မပြေလောက်ဘူး။ ကျောချီဘားနတ်ရှောက်သူရဲ့ ‘လူနှင့်မဟာလူသား’ ဆိုတဲ့ ပြဇာတ်ထဲမှာ ရေးခဲ့ဖူးတယ်။ “တစ်သက်လုံး ပျော်နေတဲ့ဒဏ်ကို ဘယ်သူမှခံနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ငရဲကျသလိုဖြစ်လာလိမ့်မယ်” တဲ့။

ရုသ်ဗင်ဟိုဗန်ပြောတာလည်း မှန်တာပဲ။ သူကပြောတယ်။ “ပျော်ရွှင်မှုအတွက် အဆင်ပြေပြေနေထိုင်လို့ရတဲ့နေရာ လိုပါတယ်။ ပြီးပြည့်စုံတဲ့နေရာ၊ နတ်ပြည်လိုဖြစ်နေတဲ့ နေရာတော့ မလိုပါ” တဲ့။ ကျွန်တော်တို့လူသားတွေဟာ ရေလိုက်ငါးလိုက် မီးစင်ကြည့်က တဲ့နေရာမှာ တစ်ဖက်ကမ်းခတ်ကျွမ်းကျင်သူတွေ။ ရေခဲခေတ်ကိုတောင် ရအောင်ကျော် ဖြတ်ခဲ့သေးတာ။ ဘာအခက်အခဲတွေလာလာ ရင်ဆိုင်လို့ရတယ်။ ဘယ်နေရာမှာမဆို ပျော်ရွှင်ခြင်းကို ရအောင်ယူနိုင်တဲ့ သတ္တဝါတွေဖြစ်တယ်။ ပြီးတော့ နေရာဆိုတာအမြဲ ပြောင်းလဲနေတတ်တဲ့အရာလည်း ဖြစ်တယ်။ သုခမြေပုံဆိုတာ တကယ်တော့ ခဲတံနဲ့ ဆွဲထားတာပါ။

ကျွန်တော့်ရဲ့ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို အံ့ဆွဲထဲပြန်ထည့်ပြီးပါပြီ။ အိမ်မှာနေရတဲ့ အရသာကို သဘောကျစပြုနေပြီ။ မနက်တိုင်း ဒီအိပ်ရာတစ်ခုတည်းကနေ နိုးထရတာကို ကျေနပ်နေပြီ။ ငြီးငွေ့ရိုးစင်းခြင်းဟာ နှစ်လိုစရာကောင်းတယ်ဆိုတာကို တစ်ဖန်ပြန်ပြီး နားလည်စပြုနေပြီ။

တစ်ခါတလေကျရင်တော့ ကျွန်တော့်ရဲ့ ခရီးသွားအတွေ့အကြုံတွေဟာ ဘွားခနဲ ပြန်ပြန်ပေါ်လာတတ်တယ်။ တစ်နေ့က ကျွန်တော့်ရဲ့ သီချင်းနားထောင်စက် ‘iPod’ ပျက်သွားတယ်။ သီချင်းအပုဒ် ၂၀၀၀ လောက် ထည့်ထားတာ အကုန်ပါသွားတယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင် အဲဒီစက်ကို ကျွန်တော် ပေါက်ခွဲပစ်လိုက်ပြီ။ ဒါပေမယ့် ဒီတစ်ခေါက်တော့ ကျွန်တော့်ဒေါသက နွေရာသီမိုးလိုပဲ ခဏအတွင်းမှာ ပျောက်ပြယ်သွားတယ်။ ကျွန်တော့် ပါးစပ်က ထိုင်းလို ‘မိုင်ပန်လိုင်’ (ထားလိုက်ပါ) ဆိုတဲ့စကား ထွက်လာတယ်။ စိတ်

1 Utopia = ပြီးပြည့်စုံသော၊ နတ်ပြည်ကဲ့သို့၊ ငြိမ်းချမ်းသာယာသော နေရာ။

www.burmeseclassic.com

သုခမြေပုံ

လျှော့ပါ။ ထားလိုက်ပါ။ ဒါ့အပြင် ကျွန်တော့်ရဲ့ မနာလိုစိတ်တွေလည်း အရင်ထက် ပိုပြီးလျော့သွားတယ်။ မနာလိုခြင်းရဲ့ အဆိပ်ပြင်းမှုကို ပိုနားလည်လာတယ်။ ကျန်းမာ တွေကိုလည်း အရင်လောက် အသည်းအသန်မဖြစ်တော့ဘူး။ ဆောင်းတွင်းကောင်းကင် မှောင်မည်းနေတာတောင် တိမ်တွေကြားက အလှအပကို ရှာတတ်နေပြီ။ အသက်ပါတဲ့၊ ရိုးသားတဲ့အပြုံးဆိုတာကို မြင်တာနဲ့ တန်းသိနေတတ်ပြီ။ လတ်ဆတ်တဲ့သစ်သီးတွေ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တွေရဲ့တန်ဖိုးကို ပိုနားလည်နေပြီ။

ကျွန်တော်သွားခဲ့သမျှနေရာတွေ၊ တွေ့ခဲ့သမျှလူတွေအားလုံးထဲမှာ အကြိမ်ကြိမ် သတိရနေသူတစ်ဦးရှိတယ်။ သူကတော့ ဘူတန်လူမျိုး ကာမာအူရာပါ။ ကာမာက ကျွန်တော့်ကိုပြောခဲ့တယ်။

“ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ ကိုယ်တစ်ယောက်တည်းနဲ့ ဆိုင်တဲ့အရာ လုံးဝမဟုတ် ဘူး။ ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတာ ကိုယ်နဲ့၊ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့၊ အရာအားလုံးနဲ့ အမြဲ ဆက်နွှယ် နေတဲ့အရာ” တဲ့။ သူပြောတုန်းက ကျွန်တော့်ခေါင်းထဲမှာ လေးလေးနက်နက်မထည့်မိပါ။

ဒါပေမယ့် အခုတော့ ကာမာအူရာပြောတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို ကျွန်တော်အပြည့်အဝ နားလည်ပြီ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ပျော်ရွှင်ခြင်းဟာ ပတ်ဝန်းကျင်၊ အသိုင်းအဝိုင်း၊ မိသားစု သူငယ်ချင်း၊ အိမ်နီးချင်း၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်တွေနဲ့ လုံးဝဆက်နွှယ်ရောယှက်နေတယ်။ ပျော်ရွှင်မှုဆိုတာ နာမ်တစ်ခုမဟုတ်သလို၊ ကြိယာတစ်ခုလည်း မဟုတ်ပါ။ စကားဆက် တစ်ခုသာဖြစ်တယ်။ အရာအားလုံးကို တွဲဆက်ထားတဲ့ အသက်သွေးကြောတစ်ခုဖြစ်တယ်။

ဒီတော့...

ကျွန်တော်တို့ ပျော်ရွှင်ခြင်းကို တွေ့ပြီလား။ ပျော်ရွှင်မှုရဲ့ သော့ချက်တွေကို သိပြီလား။ ကျွန်တော့်မှာ လက်ဆွဲအိတ်တွေ အများကြီးရှိနေတုန်းပါပဲ။ အလကားနေရင်း လည်း စိတ်ပူတတ်ဆဲပဲ။ ဒါပေမယ့် ပျော်စရာ အချိန် အပိုင်းအစတွေကိုတော့ ကြုံဆုံ ဖြစ်ပါတယ်။ *ကနိုင်သရွေ့ ကပါ* ဆိုတဲ့ ဒဗလျူအိတ်ချ်အော်ဒန်ရဲ့ အကြံပေးချက်အတိုင်း ကျွန်တော်ဖြည်းဖြည်းချင်း သင်ယူနေပါပြီ။ *လှလှပပ ကပါ* လို့ ပြောမထားတဲ့အတွက် ကျေးဇူးပါ။

၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်းတော့ မပျော်သေးဘူး။ ဖစ်ဖတီး-ဖစ်ဖတီး ပေါ့။

ဒါလည်း မဆိုးလှပါ။

xxx

Eric Weiner, July, 2011

ချမ်းမြေ့ဝင်း၊ အောက်တိုဘာ ၂၀၁၈

စာရေးဆရာ အဲရစ်ဝိုင်နာဟာ ကမ္ဘာတစ်ပတ်ခရီးထွက်ပြီး
ဘယ်နေရာမှာ၊ ဘယ်လိုလူတွေဟာ ဘာကြောင့်
ပျော်နေကြသလဲ ဆိုတာကို အသေးစိတ်လေ့လာတယ်။

ဒါပေမယ့် သူကိုယ်တိုင်ကတော့ ပျော်တတ်တဲ့သူတစ်ယောက်မဟုတ်။
သူဟာ အမြဲတမ်း စိတ်ညစ်၊ စိတ်ပူ၊ စိတ်တိုနေတတ်တဲ့သူ။
ဒါကြောင့်လည်း သူ့ခရီးစဉ်ဟာ ပိုစိတ်ဝင်စားဖို့ကောင်းလာတယ်။

သုခမြေပုံစာအုပ်ဟာ ခရီးသွားမှတ်တမ်းတစ်ခုလို့ ပြောလို့ရသလို
ပျော်ရွှင်ခြင်းကိုလေ့လာတဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်လို့လည်း ပြောလို့ရပါတယ်။

စာမျက်နှာတွေကြား ခရီးထွက်ရင်း
ပျော်ရွှင်ခြင်းဆိုတဲ့အရာရဲ့ မာယာ၊ လျှို့ဝှက်ချက်နဲ့
အဖြေတချို့ကို ရှာတွေ့နိုင်ပါလိမ့်မယ်။

508
www.burmeseclassic.com